PULITZER ÖDÜLLÜ *SAKA KUŞU*'NUN YAZARINDAN

KÜÇÜK ARKADAŞ

ROMAN

ULUSLARARASI BESTSELLER

DONNA TARTT

PEGASUS

Etkileyici bir hikâye... Daha o karanlık ve
şkırtıcı başlangıcından itibaren büyülenip
alıyorsunuz... Tartt hikâyeyi ustaca işliyor.
Nefes kesici."
Elle

"Zaman ve mekân detayları, cinayet
konusunun zarafetle işlenmiş olması
bu romanın yine bir Donna Tartt
şaheseri olduğunu kanıtlıyor."
New Books Magazine

"Bu kitabı bir günde okudum
çünkü elimden bırakamadım...
Tartt'ın sanatçılığı kusursuz."
The Baltimore Sun

Tartt bu romanıyla da ne kadar olağanüstü
bir yazar olduğunu ortaya koyuyor. Etik
e ahlak kurallarına ve insan doğasına dair
ıhteşem gözlemleri, sahip olduğu yetenekle
birleşince mükemmel bir harman ortaya
ıkarıyor. Zevkle okuyacağınız bir roman."
Publishers Weekly

'Kitabı bitirdiğinizde okuduklarınızdan
üyülenmiş bir halde öylece kalacaksınız."
Irish Independent

oğuştan hikâye anlatıcısı olan bir yazarın
eseri... Müthiş tutkulu."
The Boston Globe

"Tartt, güneyli olsun ya da olmasın

KÜÇÜK ARKADAŞ

Pegasus Yayınları: 1671
Bestseller Roman: 726

KÜÇÜK ARKADAŞ
DONNA TARTT
Özgün Adı: The Little Friend

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan
Editör: Dilara Anıl Özgen
Düzelti: Murat Demirci
Sayfa Tasarımı: Meral Gök

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Sertifika No: 11946
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Haziran 2017
ISBN: 978-605-299-227-2

Türkçe yayın hakları © PEGASUS YAYINLARI, 2017
Copyright © 2002, Donna Tart

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla ICM Partners'tan alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 11/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

DONNA TARTT

KÜÇÜK ARKADAŞ

İngilizceden Çeviren:
MERVE SEVTAP ILGIN

PEGASUS YAYINLARI

Neal'a

En yüce şeylerden edinilebilecek en yetersiz bilgi, daha azından edinilebilecek en kesin bilgiden çok daha yeğdir.

—AZİZ THOMAS AQUINAS,

SUMMA THEOLOGICA I, 1, 5 M.S. 1

Bayanlar ve baylar, şu anda bir İngiliz ustanın yapmak için beş yıl uğraştığı bu kelepçeye vurulmuş durumdayım. Bundan kurtulup kurtulamayacağımı bilmiyorum ama elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsiniz.

—HARRY HOUDINI, LONDRA HİPODROMU,

AZİZ PATRICK GÜNÜ, 1904

GİRİŞ

Charlotte Cleve oğlunun ölümünden hayatının sonuna dek kendini sorumlu tutacaktı çünkü Anneler Günü yemeğini Clevelerin çoğunlukla yaptıkları gibi kiliseden sonra, tam öğle vaktinde değil de akşam altıda yemelerine o karar vermişti. Bu yeni düzenlemeden duyulan hoşnutsuzluk ihtiyar Clevelerce dile getirilmişti. Bu hoşnutsuzluğun kaynağı büyük ölçüde prensip gereği yeniliklere şüpheyle yaklaşmaları olsa da Charlotte bu homurdanmaların altında başka şeylerin yattığını, bütün bunların yaşanacaklara dair belli belirsiz ama meşum bir uyarı olduğunu fark etmesi gerektiğini düşünüyordu; bu uyarı, şimdi geriye dönüp bakınca bile her ne kadar muğlak gelse de hayatta görüp görülebilecek en sağlam uyarıydı belki de.

Cleveler her ne kadar aile tarihlerindeki ufak tefek olayları bile kendi aralarında tekrar tekrar anmayı –yüz yıl önce gerçekleşmiş bütün o ölüm döşeği anlarını ya da evlenme tekliflerini hep aynı tarzda ve aynı duraksamalarla kelimesi kelimesine yinelemeyi– sevseler de bu korkunç Anneler Günü'nde yaşananlar asla konuşulmazdı. Uzun bir araba yolculuğunun veya gecenin geç saatlerinde mutfakta insanları buluşturan uykusuzluğun gizli saklı bir araya getirdiği ikili gruplarda bile konuşulmazdı ki bu olağandışı bir durumdu, zira Cleveler hayatı bu gibi aile sohbetleriyle anlamlandırırlardı. En acı ve en alelade felaketler bile –Charlotte'ın daha bebek yaştaki kuzenlerinden birinin öldüğü yangın, Charlotte daha ilkokuldayken amcasının hayatını kaybettiği av kazası– ikide bir anlatılırdı, büyükannesinin yumuşak sesiyle annesinin sert sesi ahenkli bir biçimde büyükbabasının bariton sesiyle teyzelerinin gevezeliklerine karışırdı ve pervasız solistlerin doğaçlama seslendirdikleri bu süslü parçalar şevkle benimsenir ve koro tarafından incelikle işlenirdi, ta ki en sonunda takım ruhuyla tek bir şarkıda buluşana dek; artık topluluğun tamamınca ezberlenilen ve tekrar tekrar

söylenen, hatıraları yavaş yavaş aşındıran ve gerçeğin yerini alan bir şarkıda: Bebeğin ufacık bedenini hayata döndürme çabaları boşa çıkan öfkeli itfaiyeci gözyaşlarını tutamayan bir adama dönüşmüştü farkına bile varmadan; sahibinin ölümünün ardından haftalarca ne yapacağını şaşırıp aylak aylak gezinen, sevdiğini evin içinde bıkıp usanmadan arayıp duran ve hiçbir şeyde teselli bulamayıp bütün gece kulübesinde acıyla uluyan, yalnızca onun görebildiği o sevgili hayalet avluya ne zaman yaklaşsa onu neşeli havlamalarla karşılayan av köpeği, aile efsanelerinin kederli Queenie'si haline gelivermişti. Hikâyenin tam da doğru yerinde, önceden planlamışçasına, "Köpekler bizim göremediklerimizi görebilirler," derdi Charlotte'ın teyzesi Tat alçak bir sesle. Esrarı seven bir yanı vardı ve bu hayalet de onun icadıydı.

Ama Robin: Sevgili küçük Rob'ları... Üzerinden on yılı aşkın bir zaman geçtikten sonra bile onun ölümü bir ızdırap olmayı sürdürüyordu, herhangi bir detayı cilalanıp parlatılmamıştı, yarattığı dehşet, Clevelerin bildiği anlatım yöntemlerinden hiçbiriyle onarılmaya ve değiştirilmeye maruz kalmamıştı. Ve –bu kasıtlı bellek kaybı Robin'in ölümünün en acı gizemleri bile yumuşatıp teselli edici, makul bir hale getiren o eski, tatlı aile diline çevrilmesine mani olmuştu– o gün yaşananlara dair anılar, morsalkımın kokusuyla, çamaşır ipinin gıcırtısıyla, bahar ışıklarının fırtınayla karışık vuruşuyla ansızın alevlenen ayna kırığı pasparlak kâbuslar misali darmadağınık, bölük pörçüktü.

Bazen geçmişten kopup gelen bu capcanlı görüntüler sanki aslında hiçbiri yaşanmamışçasına kötü bir rüyanın parçalarıymış gibi geliyordu. Ama pek çok açıdan Charlotte'ın hayatında olup biten tek gerçek şeydi âdeta.

Bu karman çorman görüntülerden çıkarabildiği anlatılacak tek şey çocukluğundan bu yana hiç değişmeyen bir ritüel öyküsüydü: aile toplantısının katılımcıları. Ama bunun bile pek yararı yoktu. Her zamanki usullere dudak bükülmüştü o sene, evin kuralları hiçe sayılmıştı. Şimdi geriye dönüp bakınca, her şey felakete işaret ediyordu. Akşam yemeği her zaman olduğu gibi büyükbabasının evinde değil, onunkinde yenecekti. Her zamanki gonca güllerin yerini simbidyum orkidelerinden demetler almıştı. Herkesin bayıldığı, Ida Rhew'in harika yaptığı, Clevelerin doğum günü yemeklerinde ve Noel Arifesi'nde yedikleri ta-

vuk kroketleriyse daha önce hiçbir Anneler Günü'nde yememişlerdi; hatırladıkları kadarıyla bezelye, mısır pudingi ve jambon dışında bir şey yememişlerdi hiç.

Fırtınalı, aydınlık bir bahar akşamıydı; alçaktan geçen isli bulutlar ve altın ışıklar, çimleri süsleyen hindibalar ve soğan çiçekleri. Hava, yağmur gibi taptaze ve canlandırıcıydı. Evin içinde kahkahalar ve konuşmalar, Charlotte'ın yaşlı teyzesi Libby'nin bir an için ağlamaklı ve tiz çıkan aksi sesi: "Aaa, ben asla öyle bir şey yapmadım Adelaide, hiç yapmadım böyle bir şey!" Clevelerin hepsi Libby teyzeye takılmaya bayılırdı. Tam bir kız kurusuydu; köpeklerden, gök gürültüsünden, romla yapılmış meyveli keklerden, arılardan, Zenci adamlardan, polisten, her şeyden korkardı. Hızla esen rüzgâr çamaşır ipini salladı ve sokağın karşısındaki boş arazideki uzun otları dümdüz etti. Tel kapı hızla çarpıldı. Robin merdivenleri çifter çifter inerek dışarıya koştu, büyükannesinin yaptığı şakaya (Mektup neden ıslakmış? Mürekkep yalamış da ondan) çığlık çığlığa gülüyordu.

Dışarıda bebeğe göz kulak olan en azından bir kişi olmalıydı. Harriet o zamanlar daha bir yaşını bile doldurmamıştı, başı kapkara saçlarla kaplı, tombul, suratsız, hiç ağlamayan bir bebekti. Kurulduğunda ileri geri giden portatif salıncağına bağlanmış halde, ön avluda duruyordu. Dört yaşındaki ablası Alison merdivenlere oturmuş sessizce Robin'in kedisi Weenie'yle oynuyordu. O yaşlarda pürüzlü sesiyle hiç durmadan neşeyle konuşup duran, kendi yaptığı şakalara yerlere yatarak gülen Robin'in aksine Alison utangaç ve ürkekti, ne zaman biri ona alfabeyi öğretmeye kalkışsa ağlardı; (böyle bir davranışa asla tahammülü olmayan) büyükannesi onunla pek ilgilenmezdi. Daha az önce Tat teyze dışarıda, bebekle oynuyordu. Charlotte'ın kendisi de mutfakla yemek odası arasında koşuştururken birkaç defa kafasını dışarı çıkarıp bakmıştı – ama çok da üstünde durmamıştı çünkü (işlere erkenden girişip pazartesi gününün çamaşırlarına başlamaya karar veren) yardımcıları Ida Rhew eve girip girip çıkıyor, içeriden aldığı çamaşırları ipe asıyordu. Charlotte ne yazık ki bunun rahatlığına kapılmıştı çünkü sıradan bir çamaşır gününde, yani pazartesileri, Ida hemen burnunun dibinde olurdu –ya avluda ya da arka verandadaki çamaşır makinesinin yanında– bu yüzden de çocukların en küçüğünü bile dışarıda bırakmak

son derece güvenliydi. Ama Ida fena durumdaydı o gün, eli ayağına dolaşmıştı; ilgilenmesi gereken misafirler ve bebeğin yanı sıra fırına da göz kulak olması gerekiyordu. Heyheyleri tepesindeydi çünkü pazar günleri genellikle saat birde evine giderdi ama şimdi yalnızca kocası Charley T. yemeğini kendisi hazırlamak zorunda kalmamış, kendisi de kiliseyi kaçırmıştı. Hiç olmazsa Clarksdale'deki ilahi programını dinleyebilmek için radyoyu mutfağa getirmekte ısrar etmişti. Beyaz önlüklü siyah üniformasının içinde asık bir suratla mutfakta oradan oraya gidiyor, çamaşır ipindeki temiz gömlekler rüzgârda yelken gibi şişip çırpınır ve yaklaşan yağmura karşı çaresizlikle kollarını açmış beklerken, ilahi programının inadına sonuna kadar açılmış sesi eşliğinde uzun bardaklara buzlu çay dolduruyordu.

Robin'in büyükannesi de verandaya çıkmıştı bir ara, o kadarı kesindi çünkü şipşak bir fotoğraf çekmişti. Cleve ailesinde pek erkek yoktu, bu yüzden de bitkileri budama, evdeki ufak tefek tamir işleri, markete ve kiliseye giden yaşlıların şoförlüğünü yapmak gibi erkeklere ait işler büyük ölçüde ona kalmıştı. O bütün bu işleri ürkek kız kardeşlerini şaşkına çeviren müthiş bir özgüven ve neşeyle yapıyordu. Diğerleri araba bile kullanamazdı; zavallı Libby teyze ise her türlü araç gereç ve mekanik aygıttan o kadar korkuyordu ki bir gaz ocağını yakmanın ya da bir ampulü değiştirmenin düşüncesi bile onun gözyaşlarına boğulmasına yetiyordu. Fotoğraf makinesi her ne kadar ilgilerini çekse de ona biraz temkinli yaklaşıyorlardı ve kız kardeşlerinin tıpkı bir silah gibi doldurulması, hedefe doğrultulması ve çekilmesi gereken bu erkeksi mekanizmayı rahatlıkla kullanıyor oluşunu hayranlıkla izliyorlardı. "Edith'e bakın," derlerdi, onu müthiş bir profesyonellikle makineye film takarken ya da odağı ayarlarken gördüklerinde. "Edith'in yapamayacağı hiçbir iş yok."

Baş döndürücü ve çok çeşitli kabiliyetlerine rağmen Edith'in çocuklarla arasının çok da iyi olmadığını aile içinde herkes bilirdi. O kibirli ve sabırsızdı, tavırları da pek sıcak sayılmazdı; tek çocuğu Charlotte teselli, şefkat, güven bulmak için teyzelerine (bilhassa Libby'ye) koşardı her zaman. Harriet daha bebek olduğundan henüz herhangi birini tercih ettiğine dair pek işaret vermese de Allison büyükannesi onu kendi sessiz dünyasından çıkmaya teşvik ettiğinde ödü kopar ve ne

zaman kalması için onun evine götürülse ağlardı. Ama, ah, Charlotte'ın annesi Robin'i nasıl da severdi ve Robin de onu ne kadar çok severdi. O ağırbaşlı, orta yaşlı hanımefendi ufacık çocukla ön bahçede yakalamaca oynardı ve bahçesinden yılanlar ve örümcekler yakalayıp oynasın diye ona getirirdi. II. Dünya Savaşı'nda hemşirelik yaparken askerlerden öğrendiği komik şarkıları öğretirdi ona:

Peg diye bir kız vardı
Tahta bir bacak takardı

Robin de o çatallı, tatlı sesiyle ona eşlik ederdi.

EdieEdieEdieEdieEdie! Babası ve kız kardeşleri bile ona Edith derken, daha yeni yeni konuşmaya başlayan, bahçede oradan oraya çığlık çığlığa koşturan Robin ona Edie adını takmıştı. Bir keresinde, Robin dört yaşlarındayken ona tüm ciddiyetiyle ihtiyar kız demişti. Ufacık, çilli eliyle usulca Edith'in alnına vurmuş, en az bir baykuş kadar vakur bir tavırla, "Zavallı ihtiyar kız," demişti. Charlotte sert, ciddi bir kadın olan annesiyle bu denli yakın olabileceğini hayal bile edemezdi, hele ki korkunç bir baş ağrısıyla yatak odasında uzanıyorken ama bu olay Edie'yi öylesine eğlendirmişti ki artık onun en sevdiği hikâyelerden biri haline gelmişti. Robin doğduğunda Edith'in saçları çoktan beyazlamıştı ama gençken onun saçları da tıpkı Robin'inkiler gibi pasparlak bakır kızılıydı: *Kızılgerdan Robin*'e ya da *Biricik Kızılım Robin*'e yazardı onun doğum günü ve Noel hediyelerinin üstündeki kartlara. *Zavallı ihtiyar kızdan sevgilerle.*

EdieEdieEdieEdieEdie! Dokuz yaşındaydı ama bu, artık aile içindeki şakalardan biri haline gelmişti, onun geleneksel selamıydı, büyükannesine yazdığı aşk şarkısıydı; onu ömründe son defa gördüğü o son öğlen verandaya ayak bastığı anda avlunun ta diğer tarafından her zaman olduğu gibi bu şarkıyı tutturmuştu yine.

"Gel de bu ihtiyar kıza bir öpücük ver," diye seslendi Edith ona. Ama genelde fotoğrafının çekilmesini seviyor olsa da arada bir böyle çekingenliği tutardı –sivri dirsekleri ve dizkapaklarını savurarak kaçıp gitmek için uğraşan kızıl kafalı bir leke– ve Edie'nin boynundaki fotoğraf makinesini görünce kaçtı ve gülmekten hıçkırık tuttu.

"Yanıma gel bakalım, seni yaramaz!" dedi Edith ve sonra gayriihtiyari makineyi eline aldı ve şipşak bir pozunu çekiverdi. Ellerinde

kalan, ona ait son fotoğraftı bu. Bulanık çıkmıştı. Dümdüz, gepgeniş uzanan yeşillik belli belirsiz bir çizgiyle kesiliyordu; verandanın kenarındaki beyaz parmaklıklar ve gardenya çalılarının ihtişamlı güzelliği ön plandaydı. Yağmur getiren bir fırtınanın yaklaştığı kasvetli gökyüzü; vuran ışıklarla renk değiştirip bir yanı çivit mavisine, bir yanı barut rengine dönüşen, için için kaynayan bulutların akışkanlığı. Kadrajın köşesinde Robin'in sırtı dönük, bulanık gölgesi, puslu çayıra doğru, kara sakız ağacının altındaki karanlık yerde –neredeyse gözle görülür bir şekilde– durmuş kendisini bekleyen ölüme doğru koşuyor.

Günler sonra, panjurları kapalı odada yatarken hapların yarattığı sisin içinden Charlotte'ın aklında bir fikir belirdi. Robin her nereye giderse gitsin –okula, bir arkadaşının evine, hafta sonunu geçirmek için Edie'nin yanına– sevgi dolu ve genellikle oldukça uzatmalı ve törensel şekillerde veda etmek onun için hep çok önemli olmuştu. Yazıp bıraktığı küçücük notlara, pencerelerin ardından attığı öpücüklere, uzaklaşan arabaların arka koltuklarından heyecanla sallanan minik eline dair belki bin tane hatıra vardı zihninde: *Hoşça kal! Hoşça kal!* Daha küçücük bir bebekken, merhaba demeden önce bay bay demeyi öğrenmişti; insanları hem böyle yolcu eder hem böyle karşılardı. Bu defa veda etmemiş olması Charlotte'a bilhassa dayanılmaz geliyordu. Kafası öyle dağınıktı ki Robin'le birbirlerine en son ne söylediklerini ya da onu en son ne zaman gördüğünü bile anımsayamıyordu; oysaki tek ihtiyaç duyduğu şey, o andan ömrünün sonuna kadar önünde uzanıp giden varoluşun ansızın ortadan kayboluşu sürecinde gözleri hiçbir şeyi görmezken, tökezliyorken ufacık bir son hatıranın elini ellerinin arasına alması ve onun yanında olmasıydı. Acıdan ve uykusuzluktan neredeyse aklını kaçırmış bir haldeyken Libby'ye bir şeyler mırıldanıp duruyordu (o günleri atlatması için ona destek olan serin bezleri ve jöleli yemekleriyle Libby teyze idi; geceler, geceler boyunca sabahlara kadar onunla birlikte uyanık kalan Libby, yanından bir an olsun ayrılmayan Libby, onu kurtaran Libby); zira ne kocası ne de başka biri ona bir teselli oluyordu, dışarıdan bakınca "iyi idare ediyor" gibi

görünen kendi öz annesi alışkanlıklarını ve görünüşünü değiştirmese de, cesurca günlük işlerine bakmaya devam etse de Edie de bir daha asla eskisi gibi olmayacaktı. Acı onu taşa çevirmişti. Onun bu halini görmek korkunçtu. "Çık artık şu yataktan, Charlotte!" diye bağırıyordu panjurları pat diye açarken. "Al şunu, biraz kahve iç, saçlarını tara, sonsuza kadar böyle yatıp duramazsın." Ve kafasını pencereden çevirip kızının hâlâ o karanlık yatak odasında yattığını gören Edie'nin bakışlarındaki müthiş soğukluk masum ihtiyar Libby'yi bile ürpertirdi bazen: Arcturus kadar gaddar, merhametsizdi.

"Hayat devam ediyor." Edie'nin en sevdiği sözlerden biriydi bu. Bir yalandı. Charlotte'ın ölmüş oğlunu okula göndermek için ilaçlarla uyuşturulmuş bir hezeyan halinde uykusundan uyandığı, gecede beş altı defa onun adını haykırarak yataktan fırladığı günlerdi bunlar. Ve bazen, bir iki saniyeliğine de olsa, Robin'in üst katta olduğuna, bütün bunların kötü bir rüya olduğuna inanıyordu. Ama gözleri karanlığa alışıp da yatak masasının üstüne yığılmış o korkunç, ümitsiz dağınıklığı (mendiller, ilaç şişeleri, ölmüş çiçeklerin yaprakları) görünce –artık hıçkırmaktan göğüs kafesi acıyıncaya kadar ağlamış olsa da– yine hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyordu çünkü Robin üst katta ya da geri dönüp yanına gelebileceği bir yerde değildi.

Robin bisikletinin tekerleklerinin tellerine kartlar sıkıştırırdı. Charlotte bunu o hayattayken fark etmemiş olsa da onun gelip gittiğini kartların tıkırtısından anlardı. Yakınlardaki çocuklardan birinin bisikleti de tıpkı aynı sesi çıkarıyordu ve ne zaman uzaktan da olsa o sesi duysa onu havalara uçuran, duyduğuna inanamadığı müthiş zalim bir an için kalbi yerinden çıkacak gibi oluyordu.

Robin ona seslenmiş miydi? Onun son anlarını düşünmek Charlotte'ın içini parçalıyordu ama yine de başka bir şey düşünemiyordu. Ne kadar sürmüştü? Acı çekmiş miydi? Zavallı kadın bütün gün gölgelerle doluncaya dek yatak odasının tavanına bakıyordu; sonra uyanık bir halde uzanıp gözlerini karanlığın içindeki fosforlu saat kadranına dikiyordu.

"Bütün gün böyle yatakta yatıp ağlayarak kimseye bir iyiliğin dokunmuyor," diyordu Edie sertçe. "Üstüne bir şeyler giysen ve çıkıp saçlarına bir şeyler yaptırsan kendini çok daha iyi hissederdin."

Rüyalarında Robin kaçmaya meyilli ve uzaktı, bir şeylerden sakınıyor gibiydi. Charlotte onun ağzından çıkacak tek bir sözü duymak için yanıp tutuşuyordu ama o, annesinin bakışlarına hiç karşılık vermiyor, tek kelime bile etmiyordu. En kötü günlerde Libby, Charlotte'a durmadan aynı şeyi mırıldanıp dururdu, hiçbir zaman anlamadığı bir şeyi. *O asla bizim olmayacakmış, tatlım. Onu elimizde tutamayacakmışız. Bu kadarlığına bile bizimle olduğu için şanslıydık.*

O sıcak sabahta, o panjurları sıkı sıkı kapatılmış odada, o uyuşturucu sisinin içinde Charlotte'ın aklına gelen de buydu. Libby'nin söylediklerinin doğru olduğu. Ve öyle ya da böyle, daha küçücük bir bebekken bile, Robin'in hayatı boyunca hep veda etmeye çalıştığı.

Edie onu gören son kişiydi. Ondan sonrası hakkında kimse çok net değildi. Ailesi oturma odasında sohbet ederken –daha uzun sessizlikler hâkimdi artık, herkes kibarca etrafına bakınıyor, yemek için masaya davet edilmeyi bekliyordu– Charlotte ellerinin ve dizlerinin üstüne çökmüş, iyi kalite keten peçetelerini bulmak için yemek odasındaki büfeyi kurcalıyordu (içeriye girdiğinde masanın gündelik pamuklularla kurulduğunu görmüştü; Ida –her zamanki gibi– başka peçeteler de olduğunu daha önce hiç duymadığını iddia etmiş, sadece bu ekoseli piknik peçetelerini bulabildiğini söylemişti). Charlotte tam kaliteli peçetelerini bulmuş ve Ida'ya seslenecekti ki (*gördün mü? tam da söylediğim yerdeydiler*) birden ters giden bir şeyler olduğuna dair bir his doğdu içine.

Bebek. İçgüdüsel olarak ilk tepkisi bu olmuştu. Elindeki peçeteleri halının üstüne bırakıp hemen ayağa fırladı ve verandaya koştu.

Ama Harriet iyiydi. Hâlâ salıncağına bağlı bir halde, kocaman, ciddi gözleriyle annesine bakıyordu. Allison ise başparmağı ağzında, kaldırımda oturuyordu. Yaban arısı gibi vızıltıya benzer bir ses çıkararak ileri geri sallanıyordu – görünüşe bakılırsa ona bir şey olmamıştı ama Charlotte onun ağladığını anlamıştı.

"Ne oldu sana?" dedi Charlotte. "Bir yerini mi acıttın?"

Ama Allison, başparmağını ağzından çıkarmadan hayır dercesine kafasını salladı.

Charlotte göz ucuyla avlunun sonunda ani bir hareketlilik görür gibi oldu – Robin? Ama dönüp baktığında orada kimse yoktu.

"Emin misin?" diye sordu Allison'a. "Kedicik mi tırmaladı?"

Allison hayır dercesine kafasını salladı. Charlotte diz çöktü ve hızlıca kızı kontrol etti; herhangi bir şişlik ya da morluk yoktu. Kedi de ortalıkta yoktu zaten.

İçindeki huzursuzluk hâlâ geçmeyen Charlotte, Allison'ın alnına bir öpücük kondurdu ve onu eve soktu ("Neden gidip Ida'nın mutfakta neler yaptığına bakmıyorsun, bir tanem?") ve sonra bebeği almak için tekrar çıktı. Böyle aniden bastıran hayalî panik anlarını daha önce de yaşamıştı, özellikle de gecenin bir yarısında, çocuklar altı aylıktan daha küçükken, sessiz sedasız uyurken bir anda yataktan fırlayıp soluğu beşiğin başında alırdı. Ama Allison'ın bir şeyi yoktu, bebek de iyiydi... Oturma odasına girdi ve Harriet'ı teyzesi Adelaide'e bıraktı, yemek odasındaki halının üstünde bıraktığı peçeteleri aldı ve –hâlâ nedense yarı uyurgezer gibi bir halde– bebeğin kayısı kavanozunu getirmek için mutfağa doğru yürüdü.

Kocası Dix onu akşam yemeğine beklememesini söylemişti. Ördek avlamaya çıkmıştı. Sorun yoktu. Dix bankada olmadığı zamanlarda ya avlanmaya çıkmış ya da annesinin evine uğramış olurdu. Mutfağın kapılarını itip açtı ve dolaptan bebeğin kayısılarını almak için bir tabure çekti. Ida Rhew eğilmiş, fırından bir tepsi dolusu ekmeği çıkarıyordu. *Tanrım*, diyordu transistörlü radyodan gelen cızırtılı bir zenci sesi. *Tanrım sakın değişme.*

O ilahi programı. Hiç kimseye bahsetmemiş olsa da Charlotte'ın aklından hiç çıkmayan şeylerden biriydi. Ida o şamatanın sesini o kadar çok açmış olmasaydı avluda neler olduğunu duyabilir, bir şeylerin ters gittiğini anlayabilirlerdi. Ama sonra (geceleri yatağında dönüp dururken, olup bitenleri tek tek gözden geçirip muhtemel bir "asıl sebep" bulmaya çalışırken) düşününce, dindar Ida'yı pazar günü çalıştıran kendisiydi. *Pazar gününü unutma ve kutsallığını bozma.* Yehova, Eski Ahit'te çok daha azı için bile insanları fena çarpıyordu.

"Bu ekmekler neredeyse olmuş," dedi Ida Rhew yeniden fırına doğru eğilirken.

"Ida, onlarla ben ilgilenirim. Sanırım yağmur yağacak. Sen git de dışarıdaki çamaşırları topla ve yemeğe gelmesi için Robin'e seslen."

Ida –tüm suratsızlığı ve huysuzluğuyla– bir kucak dolusu beyaz gömlekle mutfağa döndüğünde, "Gelmiyor," dedi.

"Ona derhal içeri girmesini söyle."

"Nerede olduğunu bilmiyorum ki. Ona on defa seslendim."

"Belki sokağın karşı tarafındadır."

Ida gömlekleri, ütüleneceklerin durduğu sepete bıraktı. Tel kapı pat diye kapandı. Onun, "Robin!" diye seslendiğini duydu Charlotte. "Hemen buraya gel, yoksa bacaklarını kıracağım."

Ve sonra, yine: *Robin*!

Ama Robin gelmedi.

"Ah, Tanrı aşkına," dedi Charlotte, mutfak havlusuyla ellerini kuruladı ve avluya çıktı. Çıkar çıkmaz ise her şeyden çok öfke dolu belli belirsiz bir huzursuzlukla nereye bakacağı konusunda hiçbir fikri olmadığını fark etti. Bisikleti verandaya dayalı duruyordu. Akşam yemeği vaktinde evden uzaklaşmaması gerektiğini bilirdi, özellikle de evde misafir varken.

"Robin!" diye seslendi. Nerede saklanıyordu? Yakınlarda hiç onun yaşlarında çocuk yaşamıyordu ve arada bir –beyaz ve siyahi– bakımsız çocuklar nehirden gelip George Caddesi'nin geniş, meşe gölgeli kaldırımlarına doğru yürüseler de o sırada hiçbiri etrafta görünmüyordu. Ida, Robin'in onlarla oynamasını yasaklamıştı ama çocuk yine de bazen onlarla oynuyordu. En küçükleri kabuklu dizleri ve kirli ayaklarıyla acınası haldeydiler; Ida Rhew onları sertçe bahçeden kışkışlasa da hassas anına denk geldiğinde Charlotte arada bir onlara biraz bozukluk ya da birer bardak limonata verirdi. Ama büyüyüp on üç, on dört yaşlarına geldiklerinde kendisi eve girip Ida'nın onları dilediği gibi sertçe kovalayıp uzaklaştırmasına izin verirdi. O çocuklar havalı tüfeklerle köpekleri vururlar, insanların verandalarından eşyalarını çalarlar, küfürlü konuşurlar ve gece yarılarına kadar sokaklarda koşuşturup dururlardı.

Ida, "O işe yaramaz çocuklardan birkaçı sokakta koşturuyordu az önce," dedi.

Ida işe yaramaz dediğinde, beyaz demek isterdi. Ida fakir beyaz çocuklardan nefret ederdi ve tek taraflı bir gaddarlıkla avludaki tüm tersliklerden onları sorumlu tutardı; Charlotte'ın o çocukların hiçbir alakası olamayacağını adı gibi bildiği tersliklerden bile.

"Robin onların yanında mıydı?" diye sordu Charlotte.

"Yok."

"Şimdi neredeler?"

"Kovaladım onları."

"Ne tarafa?"

"Ta ambara doğru."

Yan evdeki ihtiyar Bayan Fountain üstünde beyaz hırkası, gözünde dar çerçeveli gözlükleriyle neler olduğunu anlamak için avluya çıkmıştı. Hemen arkasında sivri burnu, sert ve gri bukleleri ve her şeyden şüphe duyar gibi geriye doğru çektiği çenesiyle gülünç bir benzerlik taşıdığı yaşlı kanişi Mickey vardı.

"Ooo," diye seslendi neşeyle. "Hepiniz toplanmış parti mi veriyorsunuz yoksa?"

"Sadece bizim aile," diye seslenerek cevap verdi ona Charlotte, Natchez Sokağı'nın ardındaki, tren raylarının ta uzaklara doğru uzandığı kararmaya başlayan ufka bakıyordu. Yemeğe Bayan Fountain'ı da çağırmalıydı. Bayan Fountain dul bir kadındı ve tek çocuğu da Kore Savaşı'nda ölmüştü ama yaşlı kadın sürekli bir şeylerden şikâyet eder, işgüzarlık etmeden de duramazdı. Kuru temizlemecilik yapan Bay Fountain epey genç yaşta ölmüştü; insanlar şakayla karışık adamcağızı dırdırıyla Bayan Fountain'ın mezara soktuğunu söylerdi.

"Bir sorun mu var?" dedi Bayan Fountain.

"Robin'i görmediniz," değil mi?

"Hayır. Bütün gün yukarıdaydım, tavan arasını temizliyordum. Berbat göründüğümün farkındayım. Çıkardığım bütün bu çer çöpü görüyor musun? Çöp toplayıcısının salıya kadar gelmeyeceğini biliyorum ama bunları böyle sokakta bırakmak zorunda kaldım çünkü başka ne yapabilirim bilmiyorum. Robin nereye gitti ki? Onu bulamıyor musun?"

"Uzağa gitmediğinden eminim," dedi Charlotte sokağa bir göz atmak için kaldırıma çıkarken. "Ama yemek vakti geldi."

"Gök gürleyecek," dedi Ida Rhew gökyüzüne bakarak.

"Balık havuzuna düşmüş olabilir mi dersin?" dedi Bayan Fountain endişeyle. "Bebeklerden biri oraya düşüverecek diye ödüm kopuyor hep."

"Balık havuzu o kadar derin değil," dedi Charlotte ama yine de dönüp bu kez arka bahçeye yöneldi.

Edie verandaya çıkmıştı. "Bir şey mi oldu?" dedi.

"Arka tarafta yok," diye bağırdı Ida Rhew. "Ben çoktan baktım."

Charlotte evin yan tarafındaki açık mutfak penceresinin önünden geçerken Ida'nın ilahi programının sesini duyabiliyordu:

İsa sesleniyor usulca ve nazikçe
Sesleniyor sana ve bana
Büyük kapıların orada bekliyor, izliyor, baksana...

Arka bahçe bomboştu. Ivır zıvırların durduğu kulübenin kapısı aralıktı: İçerisi ise boş. Rengi yeşile dönmüş köpüklerden bir tabaka hiç bozulmamış bir halde kırmızı balık havuzunun üstünde duruyordu. Charlotte kafasını kaldırınca kara bulutların arasında tel tel ayrılmış bir şimşek çaktı.

Onu ilk gören Bayan Fountain oldu. Çığlığıyla Charlotte olduğu yerde dondu kaldı. Arkasını döndü ve koştu, hızlı, hızlı, yeterince hızlı değil –kuru gök gürültüsü uzaklarda gümbürdüyordu ve ayakkabılarının topukları çamurlu toprağa gömülürken, ilahi korosu bir yerlerde şarkı söylemeyi sürdürür ve aniden çıkan, yaklaşan yağmurun soğuğunu taşıyan güçlü bir rüzgâr ulu meşelerin arasında esip dev kanat sesleri çıkarırken, çimenler tüm yeşilliği ve aksiliğiyle şahlanır ve deniz gibi kabarırken, Charlotte bildiği şeye doğru körlemesine ve dehşetle sendeleye sendeleye koşarken fırtına getiren gökyüzünün altında her şey tuhaf biçimde aydınlanmıştı, toprak ayaklarının altından kayıyordu– çünkü biliyordu, Bayan Fountain'ın çığlığıyla her şey apaçık ortadaydı; en kötüsü olacaktı.

O oraya vardığında Ida neredeydi? Edie neredeydi? Tek hatırladığı sedef gözlüklerinin ardında delirmiş gibi dört dönen gözleriyle buruş buruş bir kâğıt mendil tutan elini ağzına tıkayan Bayan Fountain idi; Bayan Fountain, havlayan kanişi ve Edie'nin –aynı anda hiçbir yerden, bir yerlerden ve her yerden çınlayan– çığlıklarının keskin, tüyler ürpertici titreşimi.

Charlotte'ın eviyle Bayan Fountain'ınkinin arasındaki fazla büyümüş çalıdan çitin hemen dibinde duran kara sakız ağacının alçak dallarından birine atılmış bir parça ipin ucunda boynundan asılıydı ve ölmüştü. Gevşek spor ayakkabılarının ucu çimlerden on beş santim yukarıda duruyordu. Kedi Weenie, bir dalın tepesinde yüzüstü uzanıyor, vuracakmış gibi yapan hızlı pati darbeleriyle Robin'in esen rüzgârla dalgalanan ve ışıldayan ve artık onun bedeninde esas rengini koruyan tek şey olan bakır kızılı saçlarına vuruyordu.

Yuvana dön, diyordu radyo korosu ahenkle:

Yuvana dön...
Sen, yorgun düşen, yuvana dön

Mutfak camından siyah dumanlar çıkıyordu. Fırındaki tavuk kroketler yanmıştı. O zamana dek ailenin en sevdiği yiyecek olan kroketlere o günden sonra bir daha kimse elini bile süremedi.

1. Bölüm

Ölü Kedi

Robin'in ölümünden on iki yıl sonra bile hiç kimse onun nasıl olup da kendi evinin bahçesindeki ağaca asıldığı konusunda ilk gün öğrendiklerinden daha fazlasını bilmiyordu.

Kasabadakiler bu ölümü hâlâ konuşuyordu. Bu olaydan çoğu zaman "kaza" diyerek söz etseler de gerçekler (briç salonlarında, berberde, balıkçı barakalarında, doktorların bekleme odalarında ve Şehir Kulübü'nün büyük yemek salonunda konuşulduğu şekliyle) tam tersini iddia etme eğilimindeydi. Dokuz yaşında bir çocuğun şanssızlık eseri kendini asmayı başardığını düşünmek kesinlikle zordu. Olayın detaylarını herkes biliyordu, bu da pek çok spekülasyonun ve tartışmanın kaynağıydı. Robin, bazen elektrikçilerin kullandığı –pek yaygın olmayan– bir fiber kabloyla asılmıştı; bu kablonun nereden çıktığı ya da Robin'in eline nasıl geçtiği konusunda kimsenin hiçbir fikri yoktu. Kablo kalın, katı bir maddeden yapılmıştı ve Memphis'ten gelen müfettiş, (artık emekli olan) kasaba şerifine Robin gibi küçük bir çocuğun o düğümleri atmış olamayacağını düşündüğünü söylemişti. Kablo ağaca baştan savma bir biçimde, amatörce bağlanmıştı ama bu durumun katilin açısından tecrübesizliğe mi yoksa aceleciliğe mi işaret ettiğini kimse bilmiyordu. Ve vücudundaki izler Robin'in ölüm sebebinin boyun kırılması değil, boğulmak olduğuna işaret ediyordu (eyaletten gelen adli tabiple konuşan Robin'in doktoru böyle demişti, adli tabip de bunun üzerine kasaba tabibinin raporunu incelemişti).

Bazıları onun asıldığı yerde boğulduğuna inanırken, diğerleri yerdeyken boğulduğunu ve ağaca sonradan asıldığını öne sürüyordu.

Kasabanın ve hatta Robin'in ailesinin kafasında, Robin'in bir tür suikasta kurban gittiğine dair neredeyse şüphe yoktu. Tam olarak nasıl bir cinayetti ya da kim tarafından işlendi sorusuna ise kimsenin verecek cevabı yoktu. 1920'lerden bu yana iki defa kasabanın önde gelen ailelerinden kadınlar kıskanç kocaları tarafından öldürülmüştü ama bunlar eski skandallardı, söz konusu olayların tarafları çoktan ölüp gitmişti. Ve arada sırada siyahi bir adam Alexandria'da ölü bulunurdu ancak (beyazların çoğunun hemen dikkat çektiği üzere) bu cinayetler genelde diğer zenciler tarafından, tamamen zencileri ilgilendiren meseleler yüzünden işlenirdi. Ölü bir çocuk ise bambaşka bir meseleydi –zengin ya da fakir, siyah ya da beyaz demeden herkes için ürkütücüydü– ve böyle bir şeyi kimin, neden yapabileceğine hiç kimse akıl sır erdiremiyordu.

Çevredekiler bir Gizemli Tip'ten söz ediyorlardı; Robin'in ölümünden yıllar sonra insanlar hâlâ onu gördüklerini iddia ediyorlardı. Herkesin dediğine göre, o dev gibi bir adamdı ama bu noktadan sonra tasvirler birbirinden ayrılıyordu. Bazen siyahiydi, bazen beyaz; bazen eksik bir parmak, çarpık bir ayak, yanaklarından birinde mosmor bir yara gibi çarpıcı ve ayırt edici izler taşıyordu. Teksaslı bir senatörün çocuğunu boğazlayıp cesedini domuzlara yediren kiralık bir katil olduğu, havalı kement atma numaralarıyla çocukları cezbedip öldüren eski bir rodeo soytarısı olduğu, Whitfield'daki akıl hastanesinden kaçmış, on bir eyalette aranan psikopat bir yarım akıllı olduğu söyleniyordu. Alexandria'daki aileler çocuklarını ona karşı uyarsalar da, o devasa cüssesiyle her Cadılar Bayramı düzenli olarak George Caddesi dolaylarında aksaya aksaya yürürken görülse de bu Gizemli Tip bulunması zor biri olarak kaldı. Clevelerin biricik oğlunun ölümünün ardından yüz kilometre civardaki her berduş, her gezgin ve her röntgenci yaka paça toplanmış ve sorguya çekilmişti ama bu soruşturmalar hiçbir yere varmadı. Ve bir katilin elini kolunu sallaya sallaya ortalıkta dolaştığı fikrinden hiç kimse hoşlanmasa da bilhassa içlerindeki korku baki kaldı. Özellikle de

hâlâ etraflarında olduğu korkusu: Gözden uzak bir yere park edilmiş sedanından oyun oynayan çocukları izlediği korkusu.

Bu gibi şeyleri konuşanlar kasabadaki insanlardı. Robin'in ailesi bu meseleyi hiç konuşmadı, asla.

Robin'in ailesinin, hakkında konuştuğu tek şey Robin'di. Bebeklik günlerine, anaokuluna, Küçükler Ligi'ne dair şeyler, söylediği ya da yaptığını hatırladıkları bütün tatlı, komik, önemsiz şeyler hakkında anekdotlar anlatırlardı. Yaşlı teyzeleri ıvır zıvır bir dolu şey anımsıyordu: Sahip olduğu oyuncaklar, giydiği giysiler, sevdiği veya nefret ettiği öğretmenler, oynadığı oyunlar, anlattığı rüyalar, sevmediği şeyler, istedikleri ve en çok sevdikleri. Kimileri doğruydu kimileri değildi, bir kısmı hiç kimsenin bilmesinin imkânı olmayan şeylerdi ama Cleveler öznel bir mesele üzerinde aynı fikirde olmayı seçtiklerinde bu şey –otomatikman ve geri döndürülemez bir biçimde– doğru hale gelirdi; hiçbiri onu bu hale getiren kolektif simyanın farkında bile olmazdı.

Robin'in ölümünün gizemli, çelişkili hali ise bu simyaya maruz kalmamıştı. Clevelerin gerçeği saptırma içgüdüleri her ne kadar güçlü olsa da bu olayda uygulanacak bir plan, varılacak bir mantık, sonradan anlaşılacak, bu hikâyeden çıkarılacak bir ders yoktu. Robin'in kendisi ya da ona dair hatırladıkları, sahip oldukları tek şeydi ve onun muazzam bir biçimde resmettikleri –yıllar içinde titizlikle süslenmiş– karakteri onların en büyük şaheseriydi. O öylesine çekici, sevimli küçük bir çocuk olduğu için, yaptığı nazlar ve acayiplikleri tam da hepsinin onu o denli çok sevmesinin nedeni olduğu için, hayatta kalanların o fevri çabukluğuyla geçmişi yeniden yarattıklarında Robin âdeta acı verici bir netlikle hayata dönerdi ve sonra, öne eğilmiş, saçları geriye doğru savrularak, hafiften yalpalaya yalpalaya pedallara asılarak bisikletiyle hızla yanınızdan geçip gidiverirdi – anı anına uymayan, kaprisli, nefes alıp veren bir çocuk. Ama bu netlik yanıltıcıydı, büyük ölçüde masalsı bir bütüne aldatıcı bir gerçeklik katıyordu sadece; zira hikâyenin diğer kısımları aşına aşına neredeyse şeffaf, ışıltılı bir hale gelmiş ama tuhaf biçimde özelliksizleşmişti, tıpkı bazen azizlerin hayat hikâyelerinde olduğu gibi.

"Robin buna bayılırdı!" derdi teyzeler sevgiyle. "Robin nasıl da gülerdi!" Hakikaten, Robin uçarı, hercai bir çocuktu –olmadık anlarda durgunlaşır, diğer zamanlardaysa neredeyse histerik davranırdı– ve hayattayken, cazibesinin önemli bir kısmını onun bu öngörülemez hali oluştururdu. Ama onu doğru dürüst tanıma şansına hiç sahip olamayan küçük kız kardeşleri yine de ölmüş ağabeylerinin en sevdiği rengi (kırmızı), en sevdiği kitabı (*Söğütlerdeki Rüzgâr*) ve bu kitaptaki en sevdiği karakteri (Bay Karakurbağası), en sevdiği dondurma çeşidini (çikolatalı) ve en sevdiği beyzbol takımını (Cardinals) ve –yaşayan çocuklar oldukları ve bir hafta çikolatalı dondurmayı severken sonraki hafta şeftaliliye bayıldıkları için– kendileri hakkında bildiklerinden bile emin olmadıkları binlerce diğer şeyi ezbere bilerek büyümüşlerdi. Dolayısıyla ölmüş ağabeyleriyle son derece yakın ilişkideydiler, onun güçlü, parlak, değişmez karakteri kendi karakterlerinin ve tanıdıkları insanların karakterlerinin belirsizliğinin ve kararsızlığının karşısında hiç değişmeden ışıldıyordu ve onlar bunun Robin'in nadir görülen, meleklere özgü doğal ışıltısından kaynaklandığına inanarak büyümüşlerdi, ölmüş olduğu için değil.

Robin'in küçük kız kardeşleri büyüyüp hem Robin'den hem de birbirlerinden çok farklı çocuklar olmuşlardı.

Allison artık on altısındaydı. Orası burası çabucak moraran, güneşten hemen yanan ve neredeyse her şeye ağlayan ürkek küçük bir kızken, büyüyünce beklenmedik şekilde güzel kız kardeş oluvermişti: Uzun bacaklar, açık kızıl saçlar, ıslak, açık kahve gözler. Tüm zarafeti o muğlak havasındaydı. Sesi yumuşak, tavrı mahmur, yüz hatları donuk ve hülyalıydı ve ışıltıya, göz alıcı renklere değer veren büyükannesi Edie için tam bir hayal kırıklığıydı. Allison narin ve sade bir biçimde serpiliyordu, tıpkı gençliğe özgü o tazelikle dopdolu, haziranda çiçek açan otlar gibiydi; bunların ilk gözden kaybolan şey olduklarını da Edie'den daha iyi kimse bilemezdi.

Allison hayallere dalardı, sık sık iç çekerdi, yürüyüşü bir acayipti –ayak parmaklarını içe doğru kıvırıp ayaklarını sürürdü– konuşması da bir değişikti. Yine de o utangaç, süt beyazı haliyle çok güzeldi, sı-

nıfındaki oğlanlar onu aramaya başlamışlardı bile. Edie onu (kederli gözleri, alev alev yanan suratıyla) telefonun ahizesini omzuyla kulağının arasına sıkıştırmış, pabucunu ileri geri iterek ve utançtan kekeleyerek konuşurken görmüştü.

Ne yazık, diye söylenmişti Edie yüksek sesle, *böyle sevimli bir kızın* (Edie'nin söylediği şekliyle, sevimli sözcüğü zayıf ve solgun anlamını taşıyordu) *kendini böyle kötü taşıması*. Allison saçının gözlerinin önüne düşmesini engellemeliydi. Allison kambur durmak yerine omuzlarını geriye atmalı, boyunun uzunluğunu ve kendine güvenini ortaya çıkarmalıydı. Allison gülümsemeli, yüksek sesle konuşmalı, ilgi alanları edinmeli, söyleyecek enteresan bir şey bulamazsa bile insanlara kendileri hakkında sorular sormalıydı. Bütün bu öğütler, iyi niyetli olsalar da genelde başka insanların yanında ve öyle iğneleyici dile getiriliyordu ki Allison gözyaşları içinde odadan çıkıp gidiyordu.

"Hıh, çok da umurumda," derdi Edie bu gösterileri izleyen sessizlikte, hem de yüksek sesle. "Birinin ona nasıl davranması gerektiğini öğretmesi lazım. Ensesinde boza pişirmeseydim o çocuk şu anda onuncu sınıfta olmazdı, onu da söyleyeyim."

Bu doğruydu. Allison hiç sınıfta kalmamış olsa da birkaç defa bundan kıl payı kurtulmuştu, özellikle de ilkokuldayken. "Dalgın" yazıyordu Allison'ın karnelerinin Hal ve Davranış kısmında. *Dağınık. Yavaş. Kendini vermiyor.* Allison eve C'lerle, D'lerle dolu karnesiyle geldiğinde, "Peki, biz de biraz daha üstüne düşeriz o zaman," derdi Charlotte hayal meyal duyulan sesiyle.

Ama Allison da annesi de bu kötü notları öyle çok da umursamıyor olsa da bu durum Edie'nin umurundaydı, hem de fazlasıyla. Marş marş okula gider, öğretmenlerle görüşme talep ederdi; okuma listeleri, çalışma kartları ve kalanlı uzun bölme işlemleriyle Allison'a işkence ederdi; artık liseye geçmiş olsa da Allison'ın kitap özetlerinin ve bilim projelerinin üstünü kırmızı kalemle çizerdi.

Robin'in de öyle çok iyi bir öğrenci olmadığını hatırlatmaya gelmiyordu hiç. "Neşeliydi de ondan," diye cevap verirdi Edie dudak bükerek. "Çok geçmeden çalışmaya da başlayacaktı elbet." İşte asıl sıkıntının ne olduğunu itiraf etmeye ancak bu kadar yaklaşıyordu çünkü –tüm

Clevelerin gayet iyi bildiği üzere– Allison, ağabeyi kadar hayat dolu olsaydı, Edie bütün o C'leri ve D'leri affedip görmezden gelirdi.

Robin'in ölümü ve üstünden geçen yıllar Edie'nin biraz huysuz bir kadın haline gelmesine neden olurken, Charlotte da hayatın her yanını uyuşturan ve rengini solduran bir umursamazlık haline bürünmüştü; Allison'ın tarafını tutmaya kalkışsa bile bu tamamen etkisiz ve gönülsüzce yapılmış bir hareket olurdu. Bu açıdan, para ihtiyaçlarını elinden geldiğince karşılasa da kızlarına pek destek ya da ilgi göstermeyen kocası Dixon'a benzemeye başlamıştı. Dixon'ın ihmalkârlığı şahsi algılanacak bir durum değildi; onun her konuda kendi çapında bir fikri vardı ve kız çocuklarını ne kadar önemsemediğini hiç utanıp sıkılmadan, alelade ve hatta komik bir şeymiş gibi dile getirirdi. (Kızlarından hiçbirine tek bir sent bile miras bırakmayacağını tekrarlamaktan bıkmazdı hiç.)

Dix eskiden de evde pek vakit geçirmezdi zaten; şimdiyse eve neredeyse hiç uğradığı yoktu. Edie'nin sonradan görme olarak tabir ettiği bir aileden geliyordu (babası su tesisatı malzemeleri satan bir dükkân işletiyordu) ve –ailesinin, soyadının cazibesine kapılıp– Charlotte ile evlendiğinde onun paralı bir kız olduğunu sanıyordu. Bu evlilik hiçbir zaman mutlu bir evlilik olmamıştı (geç saatlere kadar bankada geçirilen geceler, geç saatlere kadar poker oynayarak geçirilen geceler, avcılık, balıkçılık, futbol, golf, kısacası hafta sonunu evden uzak geçirmek için bulunan türlü bahaneler) ama Robin'in ölümünden sonra Dix'in keyfi iyiden iyiye kaçtı. Matem havasını bir an önce atlatmak istedi; çıt çıkmayan odalara, ihmal edilmeye, dermansızlığa, üzüntüye katlanamıyor ve televizyonu son sesine kadar açıyor, ellerini çırparak, pencerelerin panjurlarını açarak ve "Kendine gel!", "Toparla artık kendini!", "Biz bir takımız!" gibi şeyler söyleyerek daimi bir hüsran halinde evin içinde dolaşıyordu. Bütün bu çabasının takdir görmeyişi onu hayrete düşürüyordu. En sonunda, sözleri yaşadıkları trajediyi evden kovalamaya yetmeyince tüm ilgisini yitirdi ve –avlanmak için gittiği kampta giderek uzayan ve hiç bıktırmayan uzun haftaların ardından– başka bir kasabadaki yüksek maaşlı banka işini hiç düşünmeden kabul etti. Bunu kendini bir an olsun düşünmediği müthiş bir fedakârlıkmış gibi göstermeye çalışıyordu. Ama Dix'i tanıyan herkes onun Tennessee'ye ailesinin hayrına taşınmadığını gayet iyi biliyordu.

Dix, Cadillac'lar, poker partileri, futbol maçları, New Orleans'taki gece kulüpleriyle dolu gösterişli bir hayat istiyordu; kokteyller, kahkahalar, saçları daima yapılı, evi hep pırıl pırıl, son dakikada ortaya leziz bir ordövr tabağı çıkarmaya hazır bir eş istiyordu.

Ancak Dix'in ailesi neşeli ya da gösterişli değildi. Karısı ve kızları evden çıkmayan, melankolik, acayip tiplerdi. Daha kötüsü, yaşadıkları olaydan ötürü insanlar onların hepsini, Dix'i bile, bir şekilde lanetli gibi görüyorlardı. Arkadaşları onlarla görüşmekten kaçıyordu. Çiftler onları evlerine davet etmiyordu, tanıdıkları arayıp sormayı bırakmıştı. Bunun için yapacak hiçbir şey yoktu. İnsanlar ölümü ya da onun gibi kötü şeyleri hatırlamaktan hoşlanmazdı. İşte bütün bu nedenlerden ötürü Dix, ailesini en ufacık bir suçluluk duymadan lambri kaplı bir ofisle ve Nashville'de hareketli bir sosyal hayatla değiş tokuş etmeye mecbur hissetmişti kendini.

Allison, Edie'nin sinirlerine dokunsa da Edie'nin sinir bozucu bulduğu pek çok özelliğini sakin ve hatta şairane bulan teyzeler ona bayılıyordu. Onlara göre, Allison yalnızca Güzel Kardeş değil, Tatlı Kardeş'ti de – sabırlıydı, mızmızlık etmezdi, hayvanlara, yaşlılara ve çocuklara karşı hassastı– ve bütün bunlar, teyzelerin gözünde, iyi notları ya da zekice lafları gölgede bırakan çok daha önemli erdemlerdi.

Teyzeler onu sadakatle savunurdu. "Çocuğun yaşadığı onca şeyden sonra," demişti bir defasında Tat, Edie'ye kızgınlıkla. Bu, Edie'nin çenesini kapamasına yetmişti, en azından bir süreliğine. O korkunç gün avluda yalnızca Allison ve bebeğin olduğunu hiç kimse unutamazdı ve Allison yalnızca dört yaşında olsa da onun bir şeyler, biraz da olsa aklını kaçırmasına neden olacak kadar korkunç şeyler gördüğüne şüphe yoktu.

Olayın hemen ardından hem ailesi hem de polis tarafından defalarca, ısrarla sorgulanmıştı. Avluda biri var mıydı, bir yetişkin, bir adam belki? Ama Allison –açıklanamaz şekilde yatağını ıslatmaya ve geceleri yatağından korkuyla çığlıklar atarak uyanmaya başlamasına rağmen– evet ya da hayır demeyi reddediyordu. Başparmağını emiyor, kucağındaki oyuncak köpeğine daha da sıkı sarılıyor ve adını ya da

kaç yaşında olduğunu bile söylemiyordu. Hiç kimse –yaşlı teyzelerin en yumuşağı, en sabırlısı olan Libby bile– ağzından tek laf almayı başaramıyordu.

Allison, ağabeyini hatırlamıyordu, ölümüne dair de hiçbir şeyi anımsamıyordu. Küçük bir çocukken, bazen evdeki herkes uykuya daldıktan sonra o uyanık kalır, odasının tavanındaki gölgeler ormanına dalar ve elinden geldiğince geçmişe dönmeye çalışırdı ama bu faydasızdı, bulabileceği hiçbir şey yoktu. Hayatının ilk yıllarının o tatlı gündelik hali hep oradaydı –ön veranda, balık havuzu, kedicik, çiçek tarhları, kusursuz, pasparlak ve sabitti– ama daha da geriye gittiğinde avlunun bomboş olduğu, evin terk edilmişçesine yankı yaptığı, insanların daha az önce çekip gittiklerinin belli olduğu (ipte çamaşırlar asılıydı, öğle yemeğinin bulaşıkları daha kaldırılmamıştı) ama tüm ailesinin onun neresi olduğunu bilmediği bir yere gittiği, ortadan kaybolduğu ama Robin'in –o zamanlar daha ufacık bir yavru olan, şimdiki tembel, ağırkanlı halinden eser olmayan– turuncu kedisinin acayipleştiği, deli gibi dönen gözler ve boş bakışlarla bahçede dört dönerek ağaçlara çarptığı, bir yabancıymış gibi ondan bile korktuğu bir noktaya varıyordu her seferinde.

Bu anılarda, bu kadar geriye gittiğinde Allison pek kendisi değildi sanki. Bütün bunların yaşandığı fiziksel ortamı gayet iyi tanısa da –George Caddesi, 363 numara, hayatı boyunca yaşadığı ev– onu, Allison'ı tanıyamıyordu, kendisi bile: Ne küçük bir çocuktu ne de bebekti artık, yalnızca bakıştan ibaretti, tanıdık yerlerde gezinen ve kişiliği, bedeni, yaşı, geçmişi olmaksızın bunların üzerinde kafa yoran bir çift gözdü; daha o doğmadan önce olmuş şeyleri hatırlıyordu sanki.

Allison bunları belli belirsiz, yarım yamalak kafasından geçirmek dışında, öyle bilinçli bir şekilde düşünüyor değildi. Küçükken, bu bedeninden kopmuş izlenimlerin ne anlama geldiğini merak etmek hiç aklına gelmemişti, şimdi büyüdüğündeyse aklına daha da az gelir olmuştu. Geçmişi aklına neredeyse hiç getirmezdi ve bu açıdan geçmişten başka pek bir şey düşünmeyen ailesinden büyük farklılık gösterirdi.

Ailesindeki hiç kimse anlam veremiyordu buna. Anlatmaya çalışsa bile bir anlam veremezlerdi. Onların anılarla abluka altına alınmış, şimdi ve geleceğin yalnızca kendini tekrar eden bir düzen olarak var

olabildiği zihinleri için böyle bir bakış açısı hayal bile edilemezdi. Anılar –kırılgan, puslu, mucizevi hatıralar– onlar için bizzat yaşam belirtisiydi ve ağızlarından çıkan neredeyse her cümlede onlara başvururlardı: "Şu yeşil filiz desenli patiskayı hatırlıyorsun, değil mi?" diye ısrarla sorardı annesi ve teyzeleri. "O pembe gülleri? Çayın yanına yaptığımız limonlu çörekleri? Şu güzel, soğuk Paskalya'yı hatırlıyor musun, hani Harriet daha çok küçüktü, karların arasında yumurta aramıştınız ve Adelaide'in bahçesinde kardan kocaman bir Paskalya tavşanı yapmıştınız?"

"Evet, evet," diye yalan söylerdi Allison. "Hatırlıyorum." Bir bakıma hatırlıyordu da. Bu hikâyeleri o kadar çok duymuştu ki artık ezbere biliyordu, isterse tekrar edebilirdi, hatta bazen defalarca anlatılmaktan atlanmış bir iki detayı bile araya sıkıştırabilirdi: (mesela) Harriet'la birlikte kardan tavşanın burnu ve kulakları için don yemiş yaban elmasından düşen pembe tomurcukları kullandıklarını. Bu hikâyeler en az annesinin kızlık çağına dair hikâyeler kadar, en az kitaplardaki hikâyeler kadar tanıdıktı. Ama hiçbiri onunla gerçek anlamda bağlantılı değildi işte.

İşin aslı ki bunu hiçbir zaman hiç kimseye itiraf etmemişti, Allison'ın hatırlamadığı çok, çok fazla şey vardı. Anaokuluna veya birinci sınıfa gittiğine dair ya da sekiz yaşından önce yaşanmış olması gereken herhangi bir şeye dair net bir hatıra yoktu zihninde. Bu, onun büyük bir utanç duyduğu ve saklamaya çalıştığı (ve bunu büyük ölçüde başardığı) bir şeydi. Küçük kardeşi Harriet ise bir yaşından önce olan şeyleri bile hatırladığını iddia ederdi.

Robin öldüğünde daha altı aylık bile olmamasına rağmen, Harriet onu hatırlayabildiğini söylerdi; Allison ve Clevelerin diğer hepsi de bunun büyük olasılıkla doğru olduğuna inanırdı. Harriet arada sırada herkesin ağzını bir karış açık bırakan önemsiz ama şaşırtıcı derecede doğru bir bilgiyle –o daha iki yaşında bile değilken katıldıkları doğum günü partilerinin menüleri ve o günkü havaya veya üstlerindeki giysilere dair detaylarla– karşılarına çıkardı.

Ama Allison, Robin'i hiç hatırlayamıyordu. Bunun affedilir yanı yoktu. O öldüğünde Allison neredeyse beş yaşındaydı. Ölümünden sonraki dönemi de hatırlamıyordu. Bütün o faslı en ince ayrıntısına

kadar biliyordu –gözyaşlarını, oyuncak köpeğini, sessizliklerini; iriyarı, deve suratlı, saçları vaktinden önce kırlaştığından Karlı Olivet dedikleri Memphisli dedektifin ona Celia adındaki kendi kızının resimlerini gösterdiğini ve arabasındaki kutudan aldığı Almond Joy çikolatalarından verdiğini, ona ayrıca siyahi adamların, saçları asker tıraşı kesilmiş, düşük göz kapaklı beyaz adamların resimlerini de gösterdiğini, Tattycorum'un mavi kadife kaplı koltuğunda oturduğunu– o zamanlar Tat teyzede kalıyordu, o da bebek de, çünkü anneleri hâlâ yataktan çıkamıyordu, gözyaşları yanaklarından süzülürken elindeki çikolatayı parça pinçik ettiğini ama yine de cevap vermeyi reddettiğini biliyordu. Bunların hepsini hatırladığı için değil, Allison kış günleri okuldan sonra onu görmeye gittiğinde gaz sobasının yakınına çektiği koltuğunda oturan ve geçmişi hatırlayınca çenesi düşen Tat teyzenin kızıl-kahve gözlerini odanın bir köşesine sabitleyip yumuşak bir sesle sanki kendisi yaşamamış da başkasından işitmiş gibi anlattıklarından biliyordu.

Gözü açık Edie ne o kadar yumuşaktı ne de hoşgörülü. Onun Allison'a anlatmayı tercih ettiği hikâyeler genellikle kinayeli olurdu.

"Annemin kız kardeşi," diyerek anlatmaya başlardı Edie, Allison'ı piyano dersinden alıp eve götürürken, şahin gagası misali burnunu iyice havaya dikip gözlerini yoldan hiç ayırmadan, "annemin kardeşi, Randall Scofield adında, ailesi kasırgada ölmüş bir çocuk tanıyormuş. Çocuk okuldan eve gelmiş ve bir de ne görsün? Evi yerle bir olmuş ve orada çalışan zenciler de babasının, annesinin ve üç küçük kardeşinin cesedini enkazın içinden çekip çıkarmış, oracığa koyuvermişler, üstlerine bir çarşaf bile örtülmediği için kanlar içinde, ksilofon gibi yan yana, göğüs göğüse dizilmiş yatıyorlarmış yerde. Kardeşlerinden birinin kolu kopmuş, annesinin şakağına demir bir kapı kolu saplanmış. Peki, o küçük çocuğa ne olmuş biliyor musun? Çocuk donakalmış. Ve sonraki yedi yıl boyunca ağzından tek kelime bile çıkmamış. Nereye gitse yanında bir karton ve bir boya kalemi taşıdığını söylerdi babam. Kasabanın kuru temizlemecisi kartonları ona bedavaya verirmiş."

Edie bu hikâyeyi anlatmaya bayılırdı. Farklı versiyonları vardı, türlü türlü dehşet verici manzarayla karşılaştıklarında geçici olarak kör olan, dillerini ısırıp koparan ya da başka duyularını yitiren ço-

cukları anlatırdı. Bütün bu hikâyelerin Allison'ın tam olarak parmak basamadığı hafiften suçlayıcı bir yanı vardı.

Allison vaktinin çoğunu tek başına geçirirdi. Evdeki plakları dinlerdi. Dergilerden kestiği resimlerden kolajlar, erittiği pastel boyalardan çirkin mumlar yapardı. Geometri defterinin kenarlarına balerin, at ve bebek fare resimleri çizerdi. Öğle yemeklerinde okulun oldukça popüler kızlarıyla aynı masada otursa da okul dışında onlarla nadiren görüşürdü. Dışarıdan bakınca onlardan biri sayılırdı: Güzel giysileri, pasparlak bir cildi vardı, iyi bir sokaktaki büyük bir evde yaşıyordu ve öyle çok zeki ya da şen şakrak olmasa bile sevilmeyecek hiçbir yanı yoktu.

"İsteseydin çok popüler bir kız olabilirdin," derdi sosyal dinamikler söz konusu olduğunda onuncu sınıfları ilgilendiren bir mesele de olsa gözünden hiçbir şey kaçmayan Edie. "Birazcık uğraşsan sınıfının en popüler kızı sen olurdun."

Allison uğraşmak istemiyordu. Diğer çocukların ona kötü davranmalarını ya da onunla alay etmelerini istemiyordu; kimse ona bulaşmadığı sürece o halinden gayet memnundu. Ki –Edie haricinde– kimsenin ona bulaştığı da yoktu. Çok uyurdu. Okula tek başına yürüyerek giderdi. Durup yolda gördüğü köpeklerle oynardı. Geceleri rüyasında sapsarı bir gökyüzü ve bu gökyüzünde uçuşan çarşaf gibi beyaz bir şey görürdü ve bu rüyalar onu çok huzursuz ederdi ama uyanır uyanmaz bütün bunları çoktan unutmuş olurdu.

Hafta sonları ve okul çıkışlarında büyük teyzeleriyle çok vakit geçirirdi. Onların yerine iğnelere iplik geçirirdi, gözleri yorulunca onlara kitap okurdu, yüksek ve tozlu raflardan bir şey almak gerektiğinde merdivene o tırmanırdı, çoktan ölüp gitmiş olan okul arkadaşlarını ve üstünden altmış yıl geçen piyano resitallerini anlattıklarında onları dinlerdi. Bazen okuldan sonra kilise kermesine götürsünler diye onlara –karamelli, çikolatalı köpük gibi– şekerlemeler yapardı. Soğutulmuş mermer bir taban ve bir termometre kullanırdı, tarifi harfi harfine, adım adım izlerken, ölçü kabına koyduğu malzemeleri bıçağın ucuyla karıştırırken bir kimyager kadar titiz davranırdı. Rujla kızarttıkları yanakları, bukleli saçları ve neşeleriyle kendileri de küçük birer kızmış gibi davranan teyzeler mutfakta hazırlanmakta olan şeylerden hoşnut,

bıcır bıcır şundan bundan konuşur, birbirlerine çocukluklarındaki takma isimleriyle seslenirlerdi.

Ne kadar tatlı bir aşçısın öyle, diyerek âdeta şakırdı teyzeler. *Ne kadar da güzelsin. Bizi görmeye gelmiş bir meleksin. Ne kadar güzel. Ne kadar tatlı.*

Harriet, yani bebek ise ne güzeldi ne de tatlı. Harriet zekiydi.

Daha ilk konuşmaya başladığı zamandan itibaren Harriet, Clevelerin evinde biraz tedirgin edici biri haline gelmişti. Çocuk parkında oynarken bile öfkeliydi, etrafındakilere karşı kabaydı, Edie'yle kavga ederdi, kütüphaneye gidip Cengiz Han hakkında kitaplar karıştırırdı ve annesinin başını ağrıtırdı. On iki yaşındaydı ve yedinci sınıfa gidiyordu. Sınıfının en başarılı öğrencilerinden biri olmasına rağmen öğretmenleri onunla nasıl baş edeceklerini bilemiyordu. Bazen annesine telefon ediyorlardı ya da Edie'ye – zira Cleveleri biraz olsun tanıyan herkesin gayet iyi bildiği gibi o ailede önemli bir meseleyi konuşmak isteyeceğiniz kişi o olurdu; o hem bir mareşal hem de otokrattı, ailenin en güçlü ve harekete geçme olasılığı en yüksek ferdiydi. Ama Edie de Harriet'la nasıl baş edileceğinden emin değildi. Söz dinlemez ya da afacan bir çocuk sayılmazdı tam olarak ama kibirliydi ve iletişimde bulunduğu neredeyse her yetişkini sinir etmeyi bir şekilde başarıyordu.

Harriet, ablasının hülyalı inceliğinden çok uzaktaydı. Gürbüz yapısı, tombul yanakları, sivri burnu, ince, inatçı dudakları ve küt kesimli siyah kısa saçlarıyla küçük bir porsuğu andırıyordu. Çok tiz bir sesle, hızlı hızlı, Mississippili bir çocuğa göre sözcükleri tuhaf biçimde yuvarlayarak konuşuyordu, öyle ki ailesini tanımayanlar bu Yanki aksanının nereden geldiğini sorarlardı. Bakışları donuk ama deliciydi; Edie'ninkilerden pek farklı değildi. Büyükannesine olan benzerliği gözden kaçacak gibi değildi ve sıkça dile getirildi ama büyükannenin sert bakışlı, keskin güzelliği torununda yalnızca sert ve biraz da rahatsız edici bir hale bürünmüştü. Bahçelerinde çalışan Chester içten içe onları bir şahinle yavrusuna benzetirdi.

Chester için ve Ida Rhew için, Harriet kızgınlık ve eğlence kaynağıydı. Konuşmayı ilk öğrendiği andan beri, işlerini yaparken peşlerine takılır ve onları adım başı sorguya çekerdi. Ida kaç para kazanıyordu? Chester Göklerdeki Babamız duasını biliyor muydu? Onun için söyler miydi? Çoğu zaman sakin bir hayat süren Clevelerin arasında sorun çıkararak da onları epey eğlendirirdi. Çok defa neredeyse acıklı bir hale dönüşen küslüklere sebebiyet vermişti: Adelaide'e Edie'nin de Tat'in de onlar için işlediği yastık kılıflarını saklamadıklarını, hatta başkalarına vermek için paketleyip bir kenara kaldırdıklarını söylemişti; Libby'ye –mutfağının en sevilen yiyeceği olduğuna yürekten inandığı– dereotlu turşularının yenilecek yanı olmadığını ve ailesi ile komşularının bu turşudan istemesinin tek nedeninin yabani otları öldürmek için tuhaf biçimde işe yaraması olduğunu bildirmişti. "Bahçedeki boş alanı biliyor musun?" demişti Harriet. "Hani verandanın arka tarafındaki? Tatty altı yıl önce senin turşuların bir kısmını oraya atmış ve o zamandan beri orada tek bir ot bile çıkmamış." Harriet turşuları şişe şişe dizip otkıran olarak satma taraftarıydı. Libby milyoner olurdu.

Libby teyze bunun üzerine üç dört gün boyunca ağlamıştı. Adelaide ve yastık kılıfları meselesi ise çok daha fena bir hal almıştı. Libby'nin aksine Adelaide kin gütmeyi severdi; iki hafta boyunca Edie ve Tat ile tek kelime konuşmadı, gönlünü almak için kapısına kadar getirdikleri kekleri ve pastaları buz gibi soğuk bir tavırla görmezden geldi, komşuların köpeklerinin yemesi için kapının önünde bıraktı. Bu küslüğe çok üzülen Libby (ki o bu konuda tamamen suçsuzdu; ne kadar çirkin olsalar da Adelaide'in yastık kılıflarını saklayıp kullanacak kadar vefalı olan tek kardeş oydu), aralarını düzeltmek için bir o tarafa bir bu tarafa mekik dokuyup durdu. Aralarını düzeltmeyi neredeyse başarıyordu ki Harriet, Edie'nin Adelaide'in ona verdiği hediyelerin paketini bile açmadığını, sadece başkalarına –çoğunlukla kimileri zencilere ait olan yardım kuruluşlarına– vermeden önce üstündeki kartı yenisiyle değiştirdiğini anlatınca Adelaide bir kez daha küplere binmişti. Bu olay öyle bir felakete dönüşmüştü ki şimdi, üzerinden yıllar geçtikten sonra bile laf sokmalara, üstü kapalı suçlamalara yol açabiliyordu ve Adelaide doğum günleri ve Noel gibi özel günlerde kız kardeşlerine pahalı olduğu bariz şeyler –bir şişe Shalimar ya da Memphis'teki Goldsmith's mağazasından bir gecelik– alıyordu ve çoğu defa bu hediyelerin fiyat

etiketlerini sökmeyi unutmuş oluyordu. Mahcup olmuş kız kardeşlerinin yanında, onlar daha bu istenmedik ölçüde müsrif armağanların paketlerini açarlarken, briç kulübündeki hanımlara, bahçedeki Chester'a yüksek sesle, "Ben şahsen ev yapımı hediyeleri yeğlerim," derdi. "Daha anlamlı. Düşünüldüğünü gösteriyor. Ama bazı insanlar için önemli olan tek şey ne kadar para harcadığın. Dükkânın birinden alınmadıkça bir hediyenin değerli olduğunu düşünmezler."

"Ben senin yaptığın şeyleri seviyorum, Adelaide," derdi Harriet her seferinde. Seviyordu da. Bütün o önlükleri, yastık kılıflarını, kurulama bezlerini kullanacak yaşta olmasa da Adelaide'in bu gösterişli hediyelerini biriktirirdi, odasındaki çekmeceler bunlarla doluydu. Onun ilgisini çeken keten kumaşları değil, desenleriydi: Hollandalı kızlar, dans eden fincanlar, geniş kenarlı şapkalarıyla şekerleme yapan Meksikalılar. Başkalarının dolaplarından aşıracak kadar çok seviyordu onları, o yastık kılıflarını kendisine vermesini isterken Edie'nin onları yardım kuruşlarına göndermesine ("Saçmalama, Harriet. Sen bunları ne yapacaksın Tanrı aşkına?") çok ama çok sinir olmuştu.

Adelaide kendi haline acıdığını belli eden titrek bir sesle, "Sevdiğini biliyorum, tatlım," diye mırıldanır, Tat ve Edie ona belli etmeden anlamlı anlamlı bakışırken Harriet'ın yanağına abartılı bir öpücük kondururdu. "Günün birinde, ben bu dünyadan gidince, bütün bunları seve seve sana bırakacağım."

"Bu çocuk kavga çıkarmaya bayılıyor," demişti Chester, Ida'ya.

Şahsen kavga çıkmasına pek de aldırış etmeyen Edie, en küçük torununu esaslı bir rakip olarak görüyordu. Buna rağmen ya da belki de bu yüzden, bu ikisi bir arada olmaktan keyif alıyordu ve Harriet büyükannesinin evinde epey vakit geçiriyordu. Edie sık sık Harriet'ın inatçılığından ve görgüsüzlüğünden şikâyet ederdi ve sürekli ayağının altında dolaşmasına söylenir dururdu ama Harriet ne kadar rahatsız edici olursa olsun Edie iki kelimeyi bir araya getiremeyen Allison'dansa Harriet'la vakit geçirmeyi yeğlerdi. Harriet'ın etrafında olması hoşuna gidiyordu ve bunu itiraf etmese bile gelmediği günler onu özlüyordu.

Teyzeler Harriet'ı sevseler de o, ablası kadar sevecen bir çocuk değildi ve kibirliliği de zaman zaman canlarını sıkıyordu. Fazla açık

sözlüydü. Ağzı sıkılıktan ya da ılımlılıktan anladığı yoktu ve bu bakımdan da Edie'ye Edie'nin farkında olduğundan da çok benziyordu.

Teyzeler nafile bir çabayla ona kibar olmayı öğretmeye çalışıyorlardı. "Ama anlamıyor musun, tatlım," diyordu Tat, "meyveli keki sevmiyor olsan bile, ev sahibinin kalbini kırmaktansa keki yiyivermek daha hoş olmaz mı?"

"Ama meyveli keki sevmiyorum."

"Sevmediğini biliyorum, Harriet. Bu örneği de o yüzden verdim zaten."

"Ama meyveli kek korkunç bir şey. Seveni de hiç duymadım zaten. Hem sevdiğimi söylersem bana meyveli kek verip duracak."

"Evet, tatlım ama mesele bu değil. Mesele şu ki eğer biri senin için bir şey pişirme zahmetine girdiyse, canın istemese bile onu yemek görgü kuralıdır."

"İncil yalan söylemeyin diyor."

"Bu durum farklı. Buna beyaz yalan denir. İncil başka türlü bir yalandan söz ediyor."

"İncil siyah ya da beyaz demiyor ama. Sadece yalan diyor."

"Sen benim dediğime inan, Harriet. İsa bize yalan söylememezi öğütlüyor, doğru ama bu, ev sahibine kabalık edeceğimiz anlamına gelmez."

"İsa ev sahipleri hakkında hiçbir şey söylemiyor. Yalan söylemenin günah olduğunu söylüyor. Şeytanın yalancı olduğunu, yalanların prensi olduğunu söylüyor."

"Ama İsa, komşunuzu sevin diyor, öyle değil mi?" dedi Libby, verecek cevap bulamayan Tat'ten sözü devralıp. "Bu, seni konuk eden ev sahibi için de geçerli değil mi? Ev sahibi aynı zamanda senin komşun da."

"Bu doğru," dedi Tat memnuniyetle. "Seni evine konuk eden ev sahibinin illaki yan komşun olması gerekmez," diye aceleyle konuşmaya devam etti. "Komşunuzu sevin demek size ikram edileni yemeli ve nazik davranmalısınız demek."

"Komşunuzu sevin sözünün neden meyveli keki sevdiğimi söylememi gerektirdiğini anlamıyorum. Sevmiyorum işte."

Hiç kimse, Edie bile bu amansız bilgiçliğe nasıl karşılık vereceğini bilemiyordu. Bu böyle saatlerce sürebilirdi. Suratın morarıncaya kadar konuşsan da bir faydası yoktu. Harriet'ın savları ne kadar akıl almaz görünürse görünsün, aslında çoğu zaman özünde az çok kutsal kitaba uygun bir temele dayanıyordu. Edie bundan etkilenmiyordu. Yardım ve misyonerlik çalışmalarına katılsa da, kilise korosunda şarkı söylese bile, içten içe İncil'de yazan her şeyin doğru olduğuna kendi çok sevdiği özlü sözlerin doğruluğuna inandığından daha fazla inanmıyordu: Olup biten her şeyde bir hayır olduğuna mesela ya da özünde zencilerin beyazlarla tamamen eşit olduğuna. Ama teyzeler –özellikle de Libby– Harriet'ın söylediği bazı şeylerin üzerinde fazla düşündüklerinde tedirgin oluyorlardı. Sözlerinin İncil'i temel aldığı inkâr edilemezdi ama yine de sağduyuyu ve doğru olan her şeyi hiçe sayıyordu. Harriet akşam yemeği için topuklarını vura vura evine gittikten sonra, Libby tedirginlikle, "Belki de," dedi, "belki de Tanrı beyaz yalanla kötü yalan arasında hiçbir fark görmüyordur. Belki de onun gözünde her yalan kötüdür."

"Yapma, Libby."

"Belki de bunu bize hatırlatacak olan küçük bir çocuktur."

Konuşmanın başını kaçıran Edie, "Kasabadaki herkesi dolaşıp haklarında gerçekte ne düşündüğümü söyleyeceğime doğrudan cehenneme gitmeyi yeğlerim ben," diyerek araya girdi.

"Edith!" diye çığlık attı kardeşleri aynı anda.

"Edith, yok daha neler!"

"Öyle ama. Kasabadakilerin benim hakkımda ne düşündüklerini öğrenip öğrenmemek de hiç umurumda değil açıkçası."

"Kim bilir ne yaptın da herkesin senin hakkında kötü düşündüğüne inanıyorsun, hayal bile etmek istemiyorum, Edith," dedi ahlakçı kesilen Adelaide.

Libby'nin duymakta güçlük çekiyormuş gibi yapan hizmetçisi Odean, ihtiyar hanımının akşam yemeği için kremalı tavuğu ve çörekleri ısıtırken tepkisizce bu konuşmayı dinliyordu. Libby'nin evinde heyecan verici şeyler yaşanmazdı pek; Harriet'ın geldiği günlerdeyse sohbet genelde birazcık daha hararetli geçerdi.

Diğer çocukların nedenini tam olarak bilmeden de olsa kucak açtıkları Allison'ın aksine, Harriet patronluk taslamayı seven bir çocuktu,

bu yüzden de pek sevilmezdi. Sahip olduğu az sayıdaki arkadaşı da Allison'ınkiler gibi ılımlı ya da sıradan tipler değildi. Onun arkadaşı çoğunlukla birçoğu ondan daha küçük yaştaki erkek çocuklarıydı ve ona aşırı derecede düşkünlerdi, okuldan sonra bisikletlerine atlayıp ta kasabanın diğer tarafındaki evlerinden onu görmeye gelirlerdi. Onlara zorla Haçlı Seferleri ve Jeanne d'Arcçılık oynatıyordu; onları çarşaflarla sarıp sarmalayıp Yeni Ahit'te geçen, kendisinin de İsa rolüne büründüğü sahneleri canlandırmalarını istiyordu. Favorisi Son Akşam Yemeği'ydi. Harriet'ın evinin arka bahçesinde asmalardan bir perdeyle sarılı kameriyenin altındaki piknik masasının bir tarafına Leonardo tarzında dizilirler ve Harriet'ın, Ritz krakerlerinden ve üzüm aromalı Fanta'dan oluşan Son Akşam Yemeği sofrasını kurduktan sonra masaya toplanmış olanların her birini birkaç saniye içinde donuk bakışlarıyla süzeceği anı hevesle beklerlerdi. "Aranızdan biri," derdi diğerlerinin tüylerini ürperten bir huşuyla, "bu gece biriniz bana ihanet edecek."

Yahuda'yı oynayan Hely adlı çocuk da dâhil olmak üzere hepsi bir ağızdan, "Hayır! Hayır!" diye feryat ederdi; Hely o zamanlar Harriet'ın favorisiydi ve yalnızca Yahuda'yı değil, diğer bütün önemli havarileri de o oynardı: Aziz Yuhanna, Aziz Luka, Aziz Petrus. "Asla, Efendimiz!"

Bunun ardından, yine Harrietların bahçesindeki kara sakız ağacının altındaki gölgelerin içinde sahneledikleri Getsemani[1] törenine geçilirdi. Burada İsa rolündeki Harriet, Romalılar tarafından zorla –ilahilerde betimlendiği halinden çok daha taşkın ve şiddetli bir biçimde– ele geçirilirdi ve yalnızca bu haliyle bile yeterince heyecan vericiydi ama çocuklar Getsemani'yi daha çok Harriet'ın ağabeyinin öldürüldüğü ağacın altında oynandığı için severlerdi. Bu cinayet olayı çoğu daha doğmadan önce yaşanmıştı ama hikâyeyi hepsi biliyordu, anne babalarının laf arasında söylediklerini veya karanlık odalarda büyük kardeşlerinin fısıldadığı yarı yanlış, yarı doğru ürkütücü bilgileri bir araya getirmişlerdi ve bu ağaç da onlar daha küçücükken, dadıları George Caddesi'nin köşesinde durup ellerinden daha da sıkıca tutarak

1 Yeni Ahit'e göre, Hz. İsa Son Akşam Yemeği'nde ihanete uğrayacağını havarilerine açıkladıktan sonra büyük bir ıstırap içerisinde dua etmek için Getsemani Bahçesi'ne çekilir. (ç. n.)

ağacı gösterip tembih üstüne tembih sıraladıkları ilk günden beri koyu renkli gölgesini bu çocukların hayal güçlerinin üstüne sermişti.

İnsanlar o ağacın neden hâlâ orada durduğunu merak ediyordu. Herkes onun kesilmesi gerektiğini düşünüyordu – sadece Robin'den ötürü de değil, yıldırım düşmüş de kavrulmuşçasına, kırçıllı yapraklarının üstünden fışkıran melankolik gri dallarıyla ta en tepesinden ölmeye başladığı için de kesilmeliydi onlara göre. Sonbaharda olağanüstü çarpıcı bir kızıl renge bürünüyordu ve hızla bütün yapraklarını döküp çırılçıplak kalmadan önce bu güzelliğini bir iki gün koruyordu. Yapraklar, yeniden açtıklarında, derimsi ve parlak görünürlerdi ve renkleri öyle koyu olurdu ki âdeta siyaha çalardı. Öyle yoğun bir gölgesi vardı ki dibinde neredeyse hiç ot bitmiyordu; dahası, bu ağaç çok büyüktü, eve çok yakındı, ağaç uzmanının Charlotte'a dediğine bakılırsa, yeterince kuvvetli bir rüzgâr çıkacak olursa bir sabah uyandığında ağacın dalları yatak odasının penceresinden içeri girmiş olabilirdi ("O çocukcağızdan bahsetmiyorum bile," demişti ortağına, kendisini kamyonuna geri atıp aracın kapısını kapattıktan sonra, "zavallı kadın her gün uyanıp bahçeye baktığında o ağacı görmeye nasıl dayanıyor?"). Bayan Fountain, ağacın kendi evine oluşturduğu tehlikeden nazikçe dem vurarak bulunduğu yerden taşınması için gereken parayı ödemeyi bile teklif etmişti. Bu oldukça olağandışı bir durumdu, zira Bayan Fountain öyle cimri bir kadındı ki kullanılmış alüminyum folyolarını yıkayıp bir ruloya geçirir ve yeniden kullanırdı. Ama Charlotte yalnızca kafasını sallamakla yetinmişti. "Hayır, teşekkür ederim, Bayan Fountain," demişti duyulması güç bir sesle, öyle ki Bayan Fountain, Charlotte'ın onu yanlış anlayıp anlamadığını merak etmişti.

"Bak, söylüyorum," dedi Bayan Fountain o kulak tırmalayıcı sesiyle. "Parasını ödemeyi teklif ediyorum! Bunu seve seve yapacağım! Bu ağaç benim için de tehlikeli, hem bir kasırga falan çıkacak olursa..."

"Hayır, teşekkürler."

Bunu derken Bayan Fountain'a bakmıyordu – ölen oğlunun sahipsiz kalan ağaç evinin çürüyüp parçalarına ayrıldığı ağaca bile bakmıyordu. Tam caddenin karşısına, kırpık kırpık alev ağacıyla ayrık otlarının iyiden iyiye boy attıkları, tren raylarının tüm kasvetiyle Zenci Mahallesi'nin

paslı çatılarını aşıp uzaklara doğru uzandığı boş arazinin de ardında bir yere bakıyordu.

"Sana söylüyorum," dedi Bayan Fountain farklı bir ses tonuyla. "Sana söylüyorum, Charlotte. Seni anlamadığımı düşünüyorsun ama bir oğul kaybetmenin ne demek olduğunu biliyorum ben. Ama bu Tanrı'nın takdiri, kabullenmeye mecbursun." Charlotte'ın sessizliğinden cesaret bulunca konuşmayı sürdürdü: "Hem, o senin tek çocuğun da değildi. Hiç olmazsa diğerleri var yanında. Biliyorsun, zavallı Lynsie'm, o benim biricik evladımdı. Uçağının düşürüldüğünü haber aldığım o sabahı düşünmediğim tek bir günüm geçmiyor benim. Noel için hazırlık yapıyorduk, üzerimde geceliğim ve sabahlığımla merdivenin tepesine çıkmış, avizeye küçük bir ökseotu dalı tutturmaya çalışıyordum ki kapının çaldığını duydum. Tanrı Porter'ın kalbini korudu, ilk kalp krizinden sonra, ikincisinden önceydi bu..."

Sesi çatladı, Charlotte'a baktı. Ama Charlotte artık orada değildi. Bayan Fountain'ın yanından ayrılmış, evine doğru yürüyordu.

Bu, yıllar önce yaşanmıştı ve ağaç, üstünde Robin'in çürüyen ağaç eviyle birlikte hâlâ olduğu yerde duruyordu. Bayan Fountain, Charlotte'la karşılaştığı zamanlarda eskisi gibi sevecen değildi artık. Bayan Neely'nin kuaför dükkânında saçlarını yaptırırken, "O kızların ikisine de biraz olsun ilgi gösterdiği yok," demişti yanındaki diğer hanımlara. "Evin içi de sırf çer çöp dolu. Pencerelerden içeri baktım da gazeteler ta tavana kadar yığılmış."

"Merak ediyorum," dedi tilki suratlı Bayan Neely saç spreyini almak için uzanırken Bayan Fountain ile aynada göz göze geldiklerinde, "arada sırada bir şeyler içmiyor mudur acaba?"

"Buna hiç şaşırmazdım," dedi Bayan Fountain.

Bayan Fountain evinin verandasına çıkıp çocuklara sık sık bağırdığı için çocuklar hemen kaçışır ve onunla ilgili hikâyeler uydururlardı: Küçük erkek çocuklarını kaçırıyormuş (ve yiyormuş), ödüllü gül bahçesini bu çocukların ezip un ufak ettiği kemikleriyle gübreliyormuş. Bayan Fountain'ın korku evine olan yakınlığı, Harriet'ın evinin bahçesindeki Getsemani sahnesinin canlandırmasını çok daha tüyler ürpertici bir hale getiriyordu. Ama çocuklar Bayan Fountain'ı kullanarak birbirlerini korkutmak konusunda arada sırada başarılı olsalar da o ağacı kulla-

narak korkutmak için uğraşmalarına gerek bile yoktu. Ağacın kendine has havasındaki bir şeyler onları tedirgin etmeye yetiyordu; aydınlık çimenlikten yalnızca birkaç adım mesafede ama ondan fersah fersah uzakta olan gölgesinin boğucu kasveti, ağacın geçmişi hakkında hiçbir şey bilmese de insanın huzurunu kaçırmaya yeterdi. Neler olup bittiğini kendilerine hatırlatmalarına gerek yoktu çünkü ağacın kendisi bizzat hatırlatıyordu. Kendi otoritesine, kendi karanlığına sahipti.

Allison okulun ilk yıllarında Robin'in ölümü yüzünden acımasızca alaya alınmıştı ("Anneciğim, anneciğim, dışarı çıkıp ağabeyimle oynayabilir miyim?" "Asla olmaz, onu bu hafta üç kez olduğu yerden kazıp çıkardın zaten!"). Bu alaylara o kuzu gibi sessiz haliyle göğüs germişti –ne kadar sürdüğünü, nerelere kadar vardığını kimse bilmiyordu– ta ki bir gün iyi kalpli öğretmenleri neler olup bittiğini anlayıp buna bir son verinceye kadar.

Ama Harriet –belki daha vahşi yapısından ötürü, belki de yalnızca sınıf arkadaşları bu cinayetleri hatırlamak için fazla küçük yaşta oldukları için– bu zulümden yakayı sıyırmıştı. Ailesindeki bu trajedi ona oğlanların karşı konulmaz bulduğu ürkütücü bir cazibe katıyordu. Robin'i tanıdığını, hatta onun hâlâ hayatta olduğunu ima eden tuhaf, kasıtlı bir inatla sık sık ölmüş ağabeyinden söz ediyordu. Çocuklar sık sık Harriet'ın kafasına ya da profiline bakarken buluyorlardı kendilerini. Bazen sanki Robin'miş gibi gelirdi onlara: Mezarından çıkıp gelmiş, onların bilmediklerini bilen, kendileri gibi bir çocuk. Harriet'ın gözlerinde ölen ağabeyinin bakışlarının paylaştıkları kanın gizemini taşıyan sertliğini hissederlerdi. Hiçbiri bunun farkında olmasa da aslında Harriet ve ağabeyi arasında çok az benzerlik vardı, fotoğraflarda bile; küçük bir yem balığı gibi hızlı, parlak, ele avuca sığmaz Robin, Harriet'ın arpacık kumrusu gibi düşüncelere dalan, o kibirli, keyifsiz hallerinden daha uzak olamazdı. Onları yan yana getirip birbirlerine mıhlayan şey tamamen Harriet'ın karakterinin gücüydü, Robin'inki değil.

Kara sakız ağacının altında canlandırdıkları trajediyle aynı yerde on iki yıl önce yaşanan trajedi arasında pek bir ironinin, sağlam bir paralelliğin çarptığı yoktu çocukların gözüne. Hely'nin işi başından aşkındı çünkü hem Yahuda olarak Harriet'ı Romalılara teslim ediyor hem de (Petrus olarak) onu korumak için Romalı komutanın kulağını kesiyordu. Halinden memnun ama gergin bir şekilde, uğrunda

Mesih'ine ihanet ettiği otuz tane haşlanmış yer fıstığını tek tek saydı ve diğer çocuklar itişip kakışır ve onu dirseklerken o üzüm aromalı Fanta'sından bir yudum daha alıp dudaklarını ıslattı. Harriet'a ihanet etmek için onu yanağından öpmesi gerekiyordu. Bir defasında –diğer havarilerin gazına gelip– onu pat diye dudağından öpmüştü. Harriet'ın bu öpücüğü aşağılayıcı bir tavırla elinin tersiyle sertçe silişi Hely'yi öpücüğün kendisinden daha çok heyecanlandırmıştı.

Harriet ve havarilerinin kefenlenmiş gibi çarşaflara sarınmış halleri etraflarında tüyler ürpertici bir hava yaratıyordu. Bazen, lavabonun üzerinden pencereden dışarıya bakan Ida Rhew çimenlerde ağır ağır ilerleyen küçük kafilenin tuhaflığıyla tokat yemiş gibi oluyordu. Hely'nin yürürken haşlanmış fıstıklarından aşırdığını ya da cüppesinin altındaki yeşil spor ayakkabılarını görmüyor, diğer havarilerin fısır fısır İsa'yı savunmak için yanlarına mantar tabancalarını almalarına izin verilmediğinden dem vurduklarını işitmiyordu. Otlara sürüne sürüne ilerleyen çarşaflarıyla bu küçük, beyazlara sarınmış figürler, sıcak bir Hamursuz Bayramı günü alacakaranlıkta elinin tersiyle alnındaki teri silmek için durduğunda bir anda az ilerisinde duvarlarla çevrili zeytinlikten tepenin zirvesine doğru ilerleyen cüppeli on üç kişiyi görünce şaşkına dönen, dirseklerine kadar bir leğen dolusu kirli suya batmış Filistinli bir çamaşırcı kadının hissetmiş olabileceği aynı merak ve önseziyle çarpıyordu Ida'yı – görevlerinin önemi o ağır, vakur tavırlarından apaçık anlaşılıyordu ama ne olduğunu anlamak imkânsızdı: Bir cenaze belki? Yatalak bir hasta, bir mahkeme, dinî bir tören? Her ne ise, sarsıcı bir şey olduğu belliydi; bu küçük kafilenin tarihi değiştirmeye yetecek kadar sarsıcı bir şeye doğru ilerlediğinden habersizce önündeki işe geri dönecek olmasına rağmen, bir anlığına bile olsa Ida'nın dikkatini çekmişti.

Harriet eve döndüğünde, "Neden hep o çirkin ağacın altında oynamak istiyorsunuz siz?" diye sormuştu Ida.

"Çünkü," demişti Harriet, "bahçedeki en karanlık yer orası."

Harriet daha küçüklüğünden beri arkeolojiye ilgi duyuyordu: Yerlilerden kalma höyüklere, harabe şehirlere, gömülü şeylere. Bu ilk önce dino-

zorlarla ilgilenmesiyle başlamış, sonra başka bir şekle bürünmüştü. Açıkça ifade edebileceği kadar büyüyünce ortaya çıktığı üzere, Harriet'ın ilgilendiği şey dinozorların kendisi –cumartesileri çizgi filmlerde üstlerine binilmesine ses çıkarmayan, parklarda çocuklar için kaydırak vazifesi gören, uzun kirpikli brontozorlar ya da kâbuslarında çığlıklar atan tiranozorlar ve pterodaktiller– değildi. Onun asıl ilgisini çeken şey artık var olmamalarıydı.

"Ama onların gerçekte neye benzediklerini nasıl bilebiliriz ki?" diye sormuştu artık dinozor kelimesini duymaktan fenalık geçiren Edie'ye.

"Çünkü insanlar onların kemiklerini buldular."

"Ama ben senin kemiklerini bulsam, neye benzediğini bilemezdim ki Edie."

Şeftali soymakla meşgul olan Edie buna cevap vermedi.

"Baksana, Edie. Bak. Burada diyor ki sadece bir tane bacak kemiği bulmuşlar." Zar zor bir taburenin tepesine çıkmış, bir eliyle de umutla kitabı uzatıyordu. "Burada da dinozorun tamamının resmi var."

Şeftalilerin çekirdeklerini çıkardığı mutfak tezgâhının üzerinden eğilen Libby, "Sen şu şarkıyı biliyor musun, Harriet?" diyerek araya girdi. Titrek bir sesle söylemeye başladı: "Diz kemiği bacak kemiğine bağlıdır... Bacak kemiği..."

"Ama neye benzediğini nereden biliyorlar? Yeşil renkte olduğunu nereden biliyorlar? Resimdeki dinozoru yeşil yapmışlar. Bak. Baksana, Edie."

"Bakıyorum," dedi Edie ters ters ama bakmıyordu.

"Hayır, bakmıyorsun işte!"

"İlgimi çektiği kadarını gördüm ben."

Harriet birazcık büyüdüğünde, dokuz ya da on yaşlarındayken bu takıntılı ilgisi arkeolojiye döndü. Bu konuyu tartışmak içinse kafası karışık olsa da hevesli bir ortak bulmuştu kendine: Tat teyze. Tat kasabanın lisesinde otuz yıl Latince öğretmenliği yapmıştı, emekli olduktan sonra da eski uygarlıklardan kalma, birçoğunun Atlantis'e dayandığına inandığı çeşitli gizemlere merak sarmıştı. Atlantisliler piramitleri ve Paskalya Adası'ndaki monolitleri inşa etmişlerdi, öyle diyordu; Atlantislilerin bilgeliği And Dağları'nda bulunan delinmiş

kafataslarını ve firavunların mezarlarında ortaya çıkarılan modern elektrikli aküleri açıklayabiliyordu. Evindeki kitap rafları ömrünün son yıllarını üstünde pijamalarıyla kilitli yatak odasından kaçmaya çalışmakla geçiren tanınmış bir yargıç olan eğitimli ama her şeye kolayca kanan babasından miras kalan 1890'ların popüler ve sözüm ona bilimsel eserleriyle doluydu. Asıl adı Theodora olan ve onun Tattycorum ya da kısaca Tat diye seslendiği en küçüğün bir büyüğü kızına bıraktığı kütüphanesinde *Tufan Öncesi İhtilaf, Bizimkinin Dışındaki Dünyalar* ve *Mu: Gerçek Mi Yoksa Hayal Mi?* gibi eserler vardı.

Tat'in kız kardeşleri onun bu ilgi alanına pek destek olmuyorlardı; Adelaide ve Libby Hristiyanlığa aykırı olduğu için, Edie ise tamamen aptalca olduğunu düşündüğü için. "Peki Atlanta diye bir şey gerçekten varsa eğer, neden İncil'de bundan hiç bahsedilmiyor?" demişti Libby o masum ifadeli kaşlarını çatarak.

"Çünkü daha inşa edilmemişti," dedi Edie acımasızca. "Atlanta, Georgia'nın başkenti. Sherman, İç Savaş'ta orayı yaktı."

"Ah, Edith, bu kadar acımasız olma..."

"Atlantisliler Antik Mısırlıların atalarıydı," dedi Tat.

"Al işte, gördünüz mü? Antik Mısırlılar Hristiyan değildi," dedi Adelaide. "Kedilere, köpeklere, o tarz şeylere tapıyorlardı."

"Hristiyan olamazlardı ki Adelaide. İsa bile doğmamıştı daha."

"Olabilir ama Musa ve diğerleri hiç olmazsa On Emir'i izlediler. Öyle kedilere, köpeklere tapmıyorlardı yani."

Tat mağrurca, "Atlantisliler," dedi, kardeşlerinin kahkahalarının arasında, "Atlantisliler günümüzde modern bilim adamlarının elde etmek için her şeylerini verecekleri pek çok bilgiye sahiplerdi. Sevgili babacığımız da Atlantis'i biliyordu, iyi bir Hristiyan'dı ve bu odada bulunan hepimizin toplamından çok daha eğitimli bir adamdı."

"Babacığımız," diye homurdandı Edie, "sevgili babacığımız geceleri beni yatağımdan kaldırıp Kaiser Wilhelm'in geldiğini ve gümüşleri kuyuya saklamamız gerektiğini söylerdi."

"Edith!"

"Edith, bu doğru değil. O zamanlar hastaydı. Ondan önce hepimize karşı çok iyiydi!"

"Babam iyi bir adam değildi demiyorum ben, Tatty. Onunla ilgilenmek zorunda kalan bendim, onu diyorum."

"Babacığım beni hep tanıyordu," dedi Adelaide memnuniyetle; en küçükleri olduğu ve babalarının favorisi olduğuna inandığı için bunu kardeşlerine hatırlatma fırsatını asla kaçırmazdı. "Beni son anına kadar hep hatırladı. Öldüğü gün elimi tuttu, 'Addie, bir tanem, bana ne yaptılar böyle?' dedi. Tanıyabildiği tek kişi neden bendim hiç bilmiyorum. Çok acayipti yani."

Harriet, Tat'in aralarında yalnızca Atlantis ciltlerinin değil, Gibbon ve Ridpath'ın tarih kitapları gibi çok kıymetli eserlerin ve kapaklarında gladyatörlerin renkli resimlerinin olduğu, antik zamanlarda geçen birkaç aşk romanının da bulunduğu kitaplarına bakmaya bayılırdı.

"Bunlar tarihî kitaplar değil tabii," diye açıklıyordu Tat. "Tarihî bir fonda geçen biraz daha hafif romanlar. Ama çok eğlenceli ve eğitici kitaplardır. Antik Roma zamanlarına ilgilerini çekmek için lisedeki çocuklara verirdim onları. Bugünlerde yazılan kitaplarla bunu yapmak artık imkânsız tabii ama bunlar tertemiz romanlar, şimdikiler gibi abuk sabuk şeylerle dolu değiller." Kireçlenme yüzünden boğumları irileşmiş kemikli parmaklarını birbirinin tıpatıp aynısı kitapların sırtlarında gezdirirdi. "*H. Montgomery Storm*. Galiba bir kadın ismiyle Naiplik döneminde geçen romanlar da yazıyordu ama bu kitapları hangi isimle yazıyordu hatırlamıyorum."

Harriet gladyatör romanlarıyla hiç ilgilenmiyordu. Bunlar Roma'da arka planında geçen aşk hikâyeleriydi sadece, Harriet da aşk ya da romantizmle uzaktan yakından alakalı hiçbir şeyden hoşlanmazdı. Tat'in kitapları arasında en sevdiği renkli plakalarla resimlendirilmiş *Pompei ve Herkulaneum: Unutulmuş Şehirler* adlı kalın bir kitaptı.

Harriet'la birlikte bu kitaba bakmak Tat'i de mutlu ederdi. Tat'in kadife koltuğuna oturup birlikte sayfaları çevirirler, harabeye dönmüş köşklerden kalma zarif duvar resimlerini, beş metre külün altından çıkarılıp bütün o ekmekleriyle ve her şeyiyle birlikte müthiş şekilde korunmuş fırıncı tezgâhlarını, ölü Romalıların iki bin yıl önce kül yağmurlarının altında parke taşlarının üstüne yığılıverdikleri anki ızdıraplarını aynen yansıtan, gri alçıdan, yüzü olmayan heykellerini geçerlerdi.

"O zavallı insanlar oradan zamanında ayrılmayı neden akıl edemediler hiç anlamıyorum," diyordu Tat. "Herhalde o günlerde yanardağ nedir bilmiyorlardı. Camille Kasırgası'nın Körfez Kıyısı'nı vurduğu zamanki gibi oldu galiba. Şehir boşaltıldığında oradan ayrılmayan ve sanki büyük bir parti veriliyormuşçasına Buena Vista Otel'de oturmuş içkilerini yudumlayan bir sürü aptal insan vardı. Sana bir şey diyeyim mi Harriet, sular çekildikten sonra ağaçların tepelerindeki cesetleri toplamaları tam üç hafta sürdü. Ve Buena Vista'da taş üstünde taş kalmadı. Sen Buena Vista'yı hatırlamazsın, tatlım. Melek balığı desenli su bardakları vardı." Sayfayı çevirdi. "Bak. Şu küçük ölü köpek heykelini görüyorsun, değil mi? Ağzında hâlâ bir parça bisküvi taşıyor. Tam da bu köpek hakkında yazılmış sevimli bir hikâye okumuştum bir yerlerde. Bu hikâyede köpek çok sevdiği Pompeili küçük bir dilenci çocuğa aitmiş ve Pompei'den kaçarken yapacağı yolculukta yiyecek bir şeyi olsun diye sahibi için yemek bulmaya çalışırken ölmüş. Çok acıklı değil mi ama? Tabii bundan kimse emin olamaz ama muhtemelen gerçeğe epey yakın bir açıklamadır bu, sen ne düşünüyorsun?"

"Belki de köpek bisküviyi kendisi için almıştır."

"Hiç sanmıyorum. Bütün o insanlar çığlık çığlığa kaçışırken, tepelerine küller yağarken o zavallıcığın aklındaki son şey yiyecek olurdu herhalde."

Tat, Harriet'ın toprağa gömülmüş şehre olan ilgisini daha insani bir bakış açısıyla paylaşıyor olsa da Harriet'ın kırık kap kacaklar, renksiz çömlek kırıkları, değersiz metallerden paslı parçalar gibi harabenin en bayağı ve en az etkileyici yanlarıyla bile âdeta büyülenerek ilgilenmesine anlam veremiyordu. Harriet'ın kırık parçalara olan takıntısının ailesinin geçmişiyle bir alakası olduğunun kesinlikle farkında değildi.

Cleveler, tıpkı Mississippi'deki çoğu eski aile gibi, bir zamanlar şimdi olduklarından çok daha zenginlerdi. Ortadan kaybolan Pompei'de olduğu gibi, bu zenginlikten geriye yalnızca ufak tefek izler kalmıştı, kendi aralarında bu kaybolan servete dair hikâyeler anlatmayı severlerdi. Bunların bazıları doğruydu. Yankiler gerçekten de Clevelerin ziynet eşyalarının ve gümüşlerinin bir kısmını çalmışlardı ama kız kardeşlerin iç çeke çeke anlattıkları gibi uçsuz bucaksız bir servet değildi çaldıkları; 1929'daki kriz Yargıç Cleve'i fena vurmuştu ve bunaklık zamanında

bazı talihsiz yatırımlar yapmıştı, en önemlisi de birikimlerinin büyük bir kısmını uçan bir otomobil olan Geleceğin Arabası'nı geliştirmeyi amaçladığını söyleyen bir kandırmacada batırmıştı. Perişan haldeki kızlarının babalarının ölümünden sonra öğrendikleri üzere Yargıç, bu ölü şirketin ana hissedarlarından biriydi.

Böylece 1809'da inşa edildiğinden beri Cleve ailesinde olan büyük ev, Yargıç'ın borçlarını ödemek için alelacele satılmak zorunda kaldı. Kız kardeşler hâlâ bunun yasını tutuyorlardı. Yargıç'ın bizzat kendisi, annesi ve büyükbabaları gibi kızları da orada doğup büyümüşlerdi. Daha da kötüsü, evi sattıkları kişi oradan hemen caymış ve evi bir huzurevine çeviren başka birine satıvermişti, huzurevi ruhsatını kaybedince de güzelim ev sosyal konutlara dönüştürülmüştü. Robin'in ölümünden üç yıl sonra da yanıp kül olmuştu. "O ev İç Savaş'ta bile ayakta kaldı," derdi Edie acıyla, "ama zenciler en sonunda içine ettiler."

Aslında evi mahveden "zenciler" değil, bizzat Yargıç Cleve idi; neredeyse yetmiş yıl boyunca evde hiçbir tamirat yapılmamıştı, ondan önceki kırk yılda da annesi eve hiçbir bakım yaptırmamıştı zaten. Yargıç öldüğünde evin döşemeleri çoktan çürümüştü, temelleri termitler yüzünden yumuşamıştı, yani bütün iskeleti yıkılmak üzereydi ama kardeşler Fransa'dan gönderilmiş el boyaması –okka gülleriyle bezeli uçuk mavi– duvar kâğıdından sevgiyle söz ederlerdi; meleklerle bezeli oymalı mermer şömine raflarını ve Bohemya kristalinden el işlemesi avizeyi, karma ev partilerine ev sahipliği yapmak üzere biri oğlanlar, biri kızlar için özel olarak yapılmış ikiz merdivenler ile haylaz oğlanlar gece yarısı kızların odasına gizlice bakamasınlar diye evin üst katını ikiye ayıran duvarı hâlâ hatırlarlardı. Yargıç öldüğü zamanlar evin kuzey tarafındaki oğlanlara ayrılmış merdivenlerin elli yıldır tek bir parti bile görmediğini ve kullanılamayacak kadar çürüdüğünü, yemek odasının bunamış Yargıç'ın kazara gaz lambasına çarpmasıyla neredeyse baştan aşağı yandığını, döşemelerin çöktüğünü, çatının aktığını, arka verandaya çıkan basamakların 1947'de gaz şirketinden sayacı okumaya gelen adamın ağırlığı altında ezilip parçalandığını ve o ünlü el boyaması duvar kâğıdının küflenmiş kabuklar halinde alçıdan sıyrılıp döküldüğünü büyük ölçüde unutmuşlardı.

Gülünç ama bu eve Musibet denirdi. Yargıç Cleve'in büyükbabası ona bu ismi takmıştı çünkü burayı inşa etmenin onu neredeyse öldüreceğini iddia ediyordu. Şimdi bu evden geriye ikiz bacalar ve ta zeminden soluk mavi renkteki beş kırık fayansın CLEVE yazdığı ön basamaklara kadar uzanan yosunlu tuğla yoldan –bu tuğlalar alengirli bir balıksırtı oluşturuyordu– başka bir şey kalmamıştı.

Harriet için bu beş parça Hollanda fayansı ağzında bir parça bisküvi taşıyan ölü bir köpekten çok daha çarpıcı bir kayıp medeniyet kalıntısıydı. Onun için fayansların o güzel, soluk mavisi, zenginliğin, hatıraların, Avrupa'nın, cennetin mavisiydi ve Harriet'ın onlardan çıkardığı Musibet, rüyalarda görülecek türden fosforlu bir parlaklık ve şaşaayla ışıldıyordu.

Aklında, ölen ağabeyi bu kayıp sarayın odalarında bir prens gibi salınıyordu. Ev, Harriet daha altı ayhkken satılmıştı ama Robin bu evin maun tırabzanlarından kaymıştı (Adelaide'in anlattıklarına göre, neredeyse merdivenlerin dibindeki vitrinin ön camına çarpıyordu) ve şömine rafındaki kanatları açık mermer melek ağır göz kapaklı, sinsi gözlerle onu izlerken İran halısının üzerinde domino oynamıştı. Büyük amcasının vurduğu ve doldurduğu ayının ayaklarının dibinde uyuyakalmıştı ve 1812 yılında bir şafak baskını sırasında bir Natchez yerlisinin büyük büyük büyükbabasına attığı ve salonun duvarına, yani tam da vurduğu yere saplanıp kalan, ucu alakarga tüylü oku görmüştü.

Musibet'ten geriye Hollanda fayanslarından başka elle tutulur çok az şey kalmıştı. Kilimlerin ve mobilyaların çoğu ve armatürlerin hepsi –mermer melek, avize– üstüne *Muhtelif* diye belirtilmiş kasaların içine konmuş ve değerlerinin ancak yarısı kadarını ödeyen Greenwoodlu bir antikacıya satılmıştı. Taşınma günü o meşhur ok sapı, duvardan çekip çıkarmaya kalkıştığında Edie'nin ellerinde paramparça olmuştu ve o ufacık ok ucu bir spatulayla alçı duvardan kazılıp çıkarılma çabalarına karşı koymuştu. Ve güvelerin yediği doldurulmuş ayı kendini önce toz yığının içinde bulmuş, sonra da bu toz yığınından birkaç –onu bulduklarına mutlu– zenci çocuk tarafından kurtarılmış ve bacağından tutularak çamurların içinde evlerine kadar sürüklenmişti.

Bu yok olmuş devi nasıl sil baştan yerine dikecekti o zaman? Bu uğurda ne işaret vardı elinde, hangi fosil kalmıştı geride? Temeller hâlâ

yerindeydi, kasabanın biraz dışında; tam olarak nerede olduğundan emin değildi, nedense bu pek umurunda da değildi. Uzun zaman önce bir kış günü orayı görmeye götürülmüştü. Küçük bir çocuk olarak gözüne bir evden çok daha büyük bir şeyin, âdeta bir şehrin temelleriymiş gibi görünmüştü; haki rengi pantolonuyla erkek gibi görünen Edie'nin nefesi ağzından beyaz bulutlar halinde çıkarken heyecanla odadan odaya koşturduğunu, salonu, yemek odasını, kütüphaneyi gösterdiğini anımsıyordu – ama kırmızı paltolu Libby'nin gözyaşlarına boğulduğu, eldivenli elini sallayarak ayaklarının altında çıtırdayan orman yolunda yürürken Edie'nin yolu göstermesi için işaret ettiği, Harriet'ın ise onları peşi sıra takip ettiği unutulması güç hatıraya kıyasla sisler arasında kalıyordu bütün bunlar.

Gerekli gereksiz bir dolu şey kurtarılmıştı Musibet'ten; keten çarşaflar, üstüne harfler işlenmiş tabaklar, gül ağacından yapılma ağır bir büfe, porselen saatler, yemek masası sandalyeleri, hem kendi evlerinde hem de teyzelerinin evlerinde orada burada duruyorlardı, Harriet, bu irili ufaklı parçalardan hiç görmediği, yerle bir olmuş bir ihtişamı diriltmeye girişmişti. Bu kurtarılmış parçalar kendilerine özgü o dingin, eski ışıltılarıyla sıcacık parıldıyorlardı: gümüşler çok daha ağırdı, nakışlar daha zengindi, kristaller daha zarifti ve porselenler daha narin, mavinin daha nadir bulunur bir tonundaydı. Ama hepsinden dokunaklısı ona aktarılan hikâyelerdi – gerçekte hiç öyle olmasa da Harriet'ın kafasındaki masal diyarlarına ait büyülü şato hayalinde daha da güzelleşen çok süslü nesnelere dönüşüyorlardı. Tüm Clevelerin hatırlamak istemediklerini unutmalarını ve unutamadıklarınıysa abartmalarını ya da aksi durumda değiştirmelerini sağlayan o dar bakış açısına bir bakıma o da sahipti. Ve ailesinin serveti olan bu yok olmuş ucubenin iskeletinin parçalarını birleştirirken, kemiklerin bazılarının birbirine karıştığının, diğerlerininse tamamen bambaşka bir yaratığa ait olduğunun ve çok daha büyük ve etkileyici olan kemiklerin de aslında kemik bile değil, alçıdan yapılma sahte parçalar olduğunun farkında bile değildi. (O meşhur Bohemya avizesi aslında Bohemya'dan bile değildi mesela, hatta kristal bile değildi; Yargıç'ın ailesi onu Montgomery Ward mağazasından sipariş etmişti.) En önemlisi de bütün bu çabaları sırasında, inceleme zahmetine girse ona tüm yapının gerçek –ve oldukça rahatsız edici– anahtarını verecek olan kimi sıradan, toz toprak içinde

kalmış parçaların üzerinden durmadan geçip gittiğini fark etmiyordu. Zihninde binbir uğraşla yeni baştan inşa ettiği o muazzam, devasa, gösterişli Musibet, şimdiye dek var olmuş ve olacak hiçbir eve değil, ateş püsküren bir ejderhaya, bir peri masalına benziyordu.

Harriet, günlerce Edie'nin (Musibet'ten dağlar kadar farklı, 1940'ta yapılmış iki yatak odalı bir sayfiye evi olan) evindeki eski bir fotoğraf albümünü inceledi. Daha on sekiz yaşındayken bile kız kurusu gibi renksiz görünen, saçları geriye doğru taranmış, zayıf, utangaç bir Libby vardı karşısında: dudakları ve gözleri Harriet'ın annesini (ve Allison'ı) anımsatıyordu. Hemen yanında, alaycı Edie duruyordu – dokuz yaşındaydı, kaşları bir fırtına bulutuna benziyordu, yüzündeki ifade hemen arkasında duran çatık kaşlı Yargıç babasınınkinin tıpatıp aynısıydı. Hasır bir koltuğun üzerine yayılmış tuhaf, ay yüzlü Tat'in kucağında neye benzediği pek anlaşılmayan bir kedi yavrusunun flu gölgesi görünüyordu. Üç koca eskiten bebek Adelaide fotoğraf makinesine gülümsüyordu. Dördünün içinde en güzeli oydu ve onda da Allison'ı andıran bir şeyler vardı ama huysuzluğu daha o zamandan dudaklarının kenarlarında yer etmeye başlamıştı bile. Arkalarında bir kale gibi yükselen lanetli evin basamaklarında CLEVE yazan Hollanda fayansları vardı: belli belirsiz ve ancak çok dikkatli bakınca göze çarpıyorlardı ama bu fotoğraftaki değişmeden kalan tek şey onlardı.

Harriet'ın en sevdiği fotoğraflar, içinde ağabeyinin olduğu fotoğraflardı. Bunların çoğunu Edie almıştı; onlara bakmak çok, çok zor olduğu için bu fotoğrafları albümden çıkarmıştı ve ayrı bir yerde, dolabın raflarından birinde duran kalp şeklindeki bir çikolata kutusunun içinde tutuyordu. Harriet daha sekiz dokuz yaşlarındayken bu fotoğrafları tesadüfen bulduğunda Tutankamon'un mezarının keşfine eşdeğer bir arkeolojik bulgu olmuştu bunlar onun için.

Edie, Harriet'ın bu resimleri bulduğundan ve bunların, evinde bu kadar çok zaman geçirmesinin başlıca sebeplerinden biri olduğundan habersizdi. Harriet, Edie'nin küf kokulu dolabında, Edie'nin pazar günleri kiliseye giderken giydiği elbiselerin eteklerinin altında elinde küçük bir el feneriyle incelerdi onları; bazen bu fotoğraf kutusunu gizlice Barbie seyahat çantasının içine koyar ve daha fazla ayak altında dolaşmayacağı için Edie'nin onun gidip rahat rahat oyun oynamasına

izin verdiği barakaya götürürdü. Fotoğrafları birkaç defa eve bile götürmüştü. Bir keresinde anneleri yatmaya gittikten sonra onları Allison'a göstermişti. "Bak," demişti. "Bu bizim ağabeyimiz."

Yüzünde korkuya çok benzer bir ifade beliriveren Allison, Harriet'ın dizlerinin üstüne bıraktığı kapağı açık kutuya bakıyordu.

"Hadisene. Bak işte. Bazılarında sen de varsın."

"Bakmak istemiyorum," demişti Allison ve kutunun kapağını kapatıp Harriet'ın eline tutuşturuvermişti.

Bu şipşak fotoğraflar renkliydi: kenarları pembeye çalan ve albümden çekip çıkarıldıkları köşeleri yırtılmış, rengi soluk polaroidlerdi. Sanki biri onları sık sık eline alıp bakmış gibi üstleri parmak izleriyle doluydu. Polis soruşturmasında kullanıldıkları için fotoğrafların bazılarının arkalarında siyah katalog numaraları damgalanmıştı ve en çok parmak izi de bunlarda vardı.

Harriet onlara bakmaktan hiç sıkılmıyordu. Aşındığı yerler fazla mavi, esrarengiz bir hale gelmişti; zaman geçtikçe renkler daha da tuhaflaşmış, titrekleşmişti. Harriet'a sundukları bu hayalî dünya büyülü, suskun ve geri döndürülemez görünüyordu. Turuncu kedisi Weenie ile uyuklayan, Musibet'in o muazzam, sütunlu verandasında koşturan, kahkahalarla gülen, sabunlu suyla dolu bir tabak ve küçük boru parçasıyla baloncuklar yapan Robin. Üstünde çizgili pijamaları, yüzünde ciddi bir ifadeyle Robin; üstünde yavrukurt üniformasıyla hazır ola geçmiş, kendinden memnun haliyle Robin; buradaysa çok daha küçükken, bir anaokulu piyesi için –*Kurabiye Adam*– açgözlü karatavuk kostümü giymiş. Giydiği bu kostüm parmakla gösterilmişti. Libby'nin onu hazırlaması haftalar almıştı: bilekten koltuk altına, koltuk altından kalçaya kadar tüylü, siyah bir kadife kumaşla dikilmiş, turuncu çoraplarla giyilen siyah renkli tek parça streç bir giysiydi. Gaga yerine burnuna turuncu kartondan bir külah geçirilmişti. Bu öylesine güzel bir kostüm olmuştu ki Robin sonraki iki Cadılar Bayramı'nda da bunu giymişti, hatta daha sonra kız kardeşleri de ve bunca yıl sonra bile komşu anneler hâlâ Charlotte'ı arayıp çocuklarına ödünç vermesi için ricada bulunuyorlardı.

Edie piyes gecesi Robin'in bir rulo dolusu fotoğrafını çekmişti: Robin'in kollarını çırparak, kanatlarını ardında dalgalandırarak, bir-

kaç parça tüyü yerdeki büyük, yırtık pırtık halının üstüne düşürerek neşeyle oradan oraya koşuşturduğu bir sürü fotoğraf karesi vardı. Kara kanatlar yanakları kızarmış utangaç terzi Libby'nin boynuna dolanmış. Küçük arkadaşları (beyaz ceketli ve şapkalı fırıncıyı oynayan) Alex ve kötü çocuk Pemberton, yani kostümünün küçük düşürücülüğünün yarattığı öfkeden küçük suratı kıpkırmızı kesilmiş Kurabiye Adam'ın bizzat kendisiyle. Önünde dizlerinin üstüne çökmüş, elindeki tarakla saçlarını taramaya çalışan annesinin zapt etmeye çalıştığı yerinde duramayan, sabırsız Robin. Resimdeki neşeli genç kadının Harriet'ın annesi olduğu apaçık ortadaydı ama onun hiç tanımadığı bir anneydi bu: keyifli, cazibeli, hayat dolu.

Bu fotoğraflar Harriet'ı büyülüyordu. Kendi bildiği, tanıdığı dünyadan kopup ağabeyinin hayatta olduğu, o güzelim evin ayakta durduğu ve herkesin her zaman mutlu olduğu bu fotoğrafların soğuk, mavimsi netliğine dalmayı her şeyden çok isterdi. Robin ve Edie evin o muazzam, kasvetli salonundaydılar, ellerinin ve dizlerinin üstüne çökmüş bir masa oyunu oynuyorlardı – hangi oyun olduğunu anlayamıyordu Harriet, parlak markaları ve dönen renkli bir çarkı olan bir oyundu bu. İşte yine oradaydılar, kameraya arkası dönük Robin, Edie'ye kocaman, kırmızı bir top atıyordu ve Edie bu topu yakalamak için öne doğru fırlarken gözleri gülünç bir hal almıştı. İki yanında, omzunun üzerinden ona yardım etmek için uzanan Edie ve Allison'la birlikte doğum günü pastasının mumlarını –dokuz adet mum vardı, kutladığı son doğum günüydü bu– üflüyordu, gülümseyen yüzleri karanlığın içinde alev alev parlıyordu. Noel telaşları: çam ağaçları ve cicili bicili süsler, ağacın altında dolup taşan hediyeler, ışıltılı büfenin üstünde kesme camdan meyveli kokteyl kâsesi, şekerlerle ve portakallarla dolu kristal tabaklar, gümüş tepsilerdeki üstü pudra şekerli kekler, şömine rafındaki çobanpüsküllerleriyle süslenmiş melek ve herkesin kahkahalar attığı, avizelerin parıldadığı kocaman aynalar. Harriet arka plandaki şölen sofrasının üzerinde duran meşhur Noel tabaklarını çıkarabiliyordu sadece: altı yaprakçıklarla bezeli şıngırtılı çanlar ve kırmızı kurdelelerden bir çelenk desenli yemek takımı. Taşınırken kırılıp gitmişlerdi –taşımacılar onları çok kötü paketlemişti– ve birkaç fincan tabağıyla bir sos kâsesi dışında geride tek bir parça bile kalmamıştı ama tüm güzelliği ve ihtişamıyla bütün set bu fotoğrafta duruyordu işte.

Harriet Noel'den önce, Mississippi'nin o ana dek kaydedilmiş en büyük kar fırtınasının tam ortasında doğmuştu. Kalp şeklindeki kutuda bu kar yağışından da bir fotoğraf vardı: Musibet'in iki yanı meşeli sokağı buzdan ışıl ışıl görünüyordu ve Adelaide'in yıllar önce ölen teriyeri Bounce heyecandan deliye dönmüş bir halde karla kaplı yolda fotoğrafı çeken sahibine doğru koştururken ve tam da havlamak üzereyken yakalanmıştı kameraya – arkasına karlar saçan minik bacakları bulanık çıkmıştı ama sevdiğine kavuşmak üzereyken yüzünde müthiş bir beklenti ifadesi belirmişti. Uzakta, Musibet'in ön kapısı ardına kadar açıktı; Robin ve onun beline sarılmış ürkek kardeşi Allison kameraya neşeyle el sallıyorlardı. Bu fotoğrafı çeken Adelaide'e ve annelerinin arabadan inmesine yardım eden Edie'ye ve bu karlı, ışıl ışıl Noel Arifesi'nde hastaneden eve getirilen, daha önce hiç görmedikleri küçük kardeşleri Harriet'a el sallıyorlardı. Harriet yalnızca iki kez kar görmüştü ama hayatı boyunca karın içinde doğduğunu işitip durmuştu. Her Noel Arifesi'nde (Libby'nin tıkış tıkış eşyalarla dolu, alçak tavanlı evindeki gazlı sobanın etrafında toplanıp *eggnog*[2] içtikleri daha küçük, daha hüzünlü Noeller geçiriyorlardı artık) Libby, Tat ve Adelaide aynı hikâyeyi anlatırlardı hep, onca yağan karın içinde Harriet'ı eve getirmek için Edie'nin arabasına doluşup Vicksburg'daki hastaneye gitmelerinin hikâyesini.

"Sen aldığımız en güzel Noel hediyesiydin," derlerdi. "Robin çok heyecanlıydı. Seni almaya gelmeden önceki gece neredeyse hiç gözünü kırpmadı, sabahın dördüne kadar büyükanneni de uyutmadı. Ve eve geldikten sonra seni ilk gördüğünde önce bir süre hiç sesini çıkarmadı, sonra durdu, 'Anne, ellerindeki en güzel bebeği getirmişsin bize,' dedi."

"Harriet çok tatlı bir bebekti," derdi Harriet'ın annesi özlemle – sobanın yanında oturmuş, dizlerini göğsüne çekmiş olurdu. Robin'in doğum günü ve ölüm yıl dönümü gibi Noel de onun için bilhassa zordu ve bunu herkes bilirdi.

"Tatlı mıydım?"

"Evet, öyleydin, bir tanem." Bu doğruydu. Harriet hiç ağlamamıştı ya da hiç sorun çıkarmamıştı, ta ki konuşmayı öğreninceye dek.

---

2 Yumurta, şeker ve sütle yapılan, özellikle Noel zamanı tüketilen bir tür içki. (ç. n.)

Harriet'ın o kalp şeklindeki kutudaki fotoğraflardan en sevdiği, el feneriyle tekrar tekrar defalarca kez incelediği, Musibet'in salonunda, Noel ağacının hemen yanında onun, Robin'in ve Allison'ın olduğu fotoğraftı. Bu, onun bildiği kadarıyla, üçünün bir arada olduğu tek resimdi; bu, ailesinin eski evinde çekilmiş tek resmiydi. Başlarına gelecek kıyametlerden hiçbir iz taşımıyordu. İhtiyar Yargıç bir ay içinde hayata veda edecek, Musibet sonsuza dek ellerinden gidecek ve baharda Robin ölecekti ama tabii o anda bunlardan habersizlerdi; Noel zamanıydı, evde yeni doğmuş bir bebek vardı, herkes mutluydu ve sonsuza dek mutlu olacaklarını düşünüyorlardı.

Bu fotoğrafta (beyaz geceliğinin içinde son derece ciddi görünen) Allison, kucağında bebek Harriet'ı tutan Robin'in hemen yanında yalın ayak dikiliyordu; Robin'in yüzünde Harriet sanki nasıl tutacağını şaşırdığı pahalı bir oyuncakmış gibi, heyecan ve şaşkınlık dolu bir ifade vardı. Hemen yanlarındaki Noel ağacı ışıl ışıldı; Robin'in kedisi Weenie ve meraklı Bounce, ahırdaki mucizeye tanıklık etmeye gelen hayvanlar gibi fotoğrafın kenarından tatlı tatlı bakıyorlardı. Bu sahnenin tepesinde, şömine rafındaki mermer melek gülümsüyordu. Fotoğraftaki ışık, felaketin habercisi gibi kırık, içli ve göz kamaştırıcıydı. Sonraki Noel'e kadar, o küçük teriyer Bounce bile ölmüş olacaktı.

Robin'in ölümünden sonra, İlk Baptist Kilisesi onun anısına bağış toplamaya başladı –bir Japon ayvası ya da belki kilisenin sıraları için yeni yastıklar bekliyorlardı– ama kimsenin tahmin etmediği kadar çok para yağdı. Kilisenin –her biri İsa'nın hayatından bir sahneyi tasvir eden– altı vitray penceresinden biri kışın bir fırtına sırasında ağaç dallarından birinin çarpmasıyla tuzla buz olmuştu ve o zamandan beridir de açılan boşluğa çakılan kontrplakla idare ediliyordu. Vitrayı yenilemenin maliyetini düşündükçe başına ağrılar giren papaz, toplanan parayı bunun için kullanmayı önerdi.

Bu paranın hatırı sayılır bir kısmı kasabanın okul çağındaki çocuklarından gelmişti. Kapı kapı gezmişler, çekilişler ve kermesler düzenlemişlerdi. Robin'in arkadaşı Pemberton Hull (Robin'in karga

olduğu anaokulu piyesinde Kurabiye Adam'ı oynamıştı) ölen arkadaşının anısına iki yüz dolara yakın bir bağış yapmıştı, dokuz yaşındaki Pem'in bu cömert bağış için kumbarasını kırıp içindeki paraları kullandığı söylense de aslında bu parayı büyükannesinin cüzdanından çalmıştı. (Annesinin nişan yüzüğünü, on adet gümüş kaşığı ve üstü pırlantalarla süslü olduğundan epey para edeceği belli olan ama menşeine kimsenin karar veremediği bir Mason kravat iğnesini de vermeye kalkışmıştı.) Ama bu cömert hediyeler olmadan bile Robin'in sınıf arkadaşları epey para toplamışlardı, bu yüzden de kırılan Kana'da Düğün tasvirini aynısıyla yenilemek yerine, hem Robin'i hem de onun için bunca uğraşan çocukları onurlandıracak bir şey yapılması gerektiği belirtilmişti.

Bir buçuk yıl sonra örtüsü açıldığında İlk Baptist cemaatinin nefesini kesen yeni pencere, bir zeytin ağacının altındaki iri bir kayanın üzerine oturmuş ve Robin'e benzediği su götürmeyen, beyzbol şapkalı kızıl saçlı bir çocukla sohbet eden naif, mavi gözlü İsa'yı resmediyordu.

BIRAKIN ÇOCUKLAR BENİM YANIMA GELSİN

yazıyordu bu sahnenin hemen altındaki yazıda ve bunun da altındaki bir levha şöyle diyordu:

Mississippi, Alexandria Öğrencilerinden
Robin Cleve Dufresnes'ın anısına
"Çünkü Göklerin Egemenliği Onlarındır"

Harriet hayatı boyunca ağabeyinin başmelek Cebrail, Vaftizci Yahya, Yusuf, Meryem ve elbette bizzat İsa'nın kendisinin yer aldığı bir topluluğun arasında ışıldadığını gördü. Öğle vakti gün ışığı onun o yüce bedeninden akıp geçti ve yüzünün arınmış hatları (küt burnu, peri gülüşü) aynı kutsal saflıkla parlıyordu. Çocuksu olduğu için çok daha göz alıcı, Vaftizci Yahya'dan ve diğerlerinden bile çok daha korunmasız bir saflıktı bu ama onun o küçük yüzünde de hepsinin paylaştığı bir sırmış gibi ebediyetin huzurlu aldırmazlığı vardı.

Calvary'de ya da mezarda tam olarak ne oluyordu? Beden, o aşağılık halinden yükselip tüm kederiyle bu diriliş kaleydoskopuna nasıl

geçiyordu? Harriet bilmiyordu. Ama Robin biliyordu ve bu sır, o başkalaşmış yüzünde ışıldıyordu.

İsa'nın yolculuğu –yerinde bir tanımlamayla– Gizem olarak ifade ediliyordu ama insanlar tuhaf biçimde bu esrarın derinine inmekle ilgilenmiyorlardı. İncil, İsa'nın dirildiğini söylerken tam olarak neyi kastediyordu? Yalnızca ruhen, bir tür kifayetsiz hortlak olarak mı geri dönmüştü? Belli ki İncil'e göre öyle değildi: Şüpheci Tomas, İsa'nın avucundaki çivi deliklerinden birine dokunmuştu, Emmaus yolunda sapasağlam görülmüştü İsa, hatta havarilerinden birinin evinde bir şeyler bile atıştırmıştı. Ama gerçekten de dirilip dünyevi bedenine geri kavuştuysa şimdi neredeydi? Ve herkesi iddia ettiği kadar çok seviyorsa eğer, insanlar neden ölüp duruyorlardı?

Harriet yedi ya da sekiz yaşındayken kasabanın kütüphanesine gitmiş ve birkaç sihir kitabı almak istemişti. Ama bu kitapları eve getirdiğinde içlerinde yalnızca bardakların altından kaybolan toplar, insanların kulaklarından düşen bozukluklar gibi ufak tefek numaraların olduğunu görünce öfkelenmişti. İsa ve ağabeyinin tasvirinin olduğu pencerenin tam karşısında Lazarus'un dirildiği sahne vardı. Harriet, İncil'deki Lazarus hikâyesini defalarca okumuştu ama bu hikâye en basit sorularını bile cevaplamıyordu. Lazarus mezarda geçirdiği hafta hakkında İsa'ya ve kardeşlerine ne söylemişti? Hâlâ kokuyor muydu? Evine geri dönüp kız kardeşleriyle yaşamayı sürdürebilmiş miydi, yoksa etrafındaki insanları korkuttuğu için kaçıp başka bir yerlere gitmiş ve Frankenstein'ın yaratığı gibi tek başına mı yaşamıştı? Oraya giden Harriet'ın kendisi olsa bu konuda Luka'nın söylediğinden çok daha fazlasını söyleyeceğini düşünmeden edemezdi küçük kız.

Belki de bunların hepsi hikâyeden ibaretti. Belki de herkes öyle olduğunu söylese de aslında İsa da dirilmemişti ama eğer gerçekten dirilmiş ve üstüne kapattıkları taşı yuvarlayarak mezarından kalktıysa, o zaman neden her pazar günü yanı başında gördüğü ağabeyi de onun yanında değildi?

Bu, Harriet'ın en büyük ve diğer hepsinin kaynağı olan takıntısıydı. Çünkü onun asıl istediği –Musibet'ten ve diğer bütün her şeyden de çok istediği– ağabeyini geri getirmekti. İkinci dileğiyse onu kimin öldürdüğünü bulmaktı.

Robin'in öldürülmesinden on iki sene sonra, mayıs ayında bir cuma sabahı Harriet, Edie'nin mutfak masasında oturmuş, Kaptan Scott'ın Antarktika'ya yaptığı son seyahatin seyir defterini okuyordu. Kitabı bir dilim kızarmış ekmekle çırpılmış yumurta yediği tabakla dirseğinin arasında tutuyordu. Harriet ve Allison, okul günlerinde çoğunlukla Edie'nin evinde kahvaltı ederlerdi. Tüm yemek işleriyle ilgilenen Ida Rhew saat sekizden önce gelmezdi, ağzına doğru dürüst yiyecek sokmayan anneleriyse genelde kahvaltı niyetine bir şişe Pepsi içip bir sigara tüttürürdü.

O gün okul yoktu gerçi ama yaz tatilinde bir hafta içi, sabahın erken saatleriydi. Edie üstünde puanlı önlüğüyle ocağın başında durmuş, kendi yumurtasını çırpıyordu. Harriet'ın yemek masasında kitap okuyor olması umurunda değildi; her beş dakikada bir hatasını düzeltmek zorunda kalmaktansa, onu boşuna uyarmakla uğraşmayıp canının istediğini yapmasına izin vermek daha kolaydı.

Yumurta pişmişti. Ocağı söndürdü ve bir tabak almak için dolaba doğru gitti. Bunu yaparken mutfak döşemesinin üstüne yüzükoyun boylu boyunca uzanmış, tekdüze hıçkırıklarla ağlayan diğer torununun üstünden atlamak zorunda kalmıştı.

Edie bu hıçkırıkları duymazdan gelip dikkatlice bir kez daha Allison'ın üstünden geçti ve tavadaki yumurtayı tabağa geçirdi. Sonra mutfak masasının etrafından dolaştı – bunu yaparken de Allison'a yaklaşmaktan olabildiğince kaçındı ve etrafında olup bitenlerin farkında bile olmayan Harriet'ın karşısına oturup sessizce yumurtasını yemeye başladı. Bütün bunlarla uğraşmak için fazla yaşlıydı artık. Saat sabahın beşinden beri ayaktaydı ve çocuklar artık burasına kadar getirmişti.

Mesele, çocukların kedisiydi ve şu anda Allison'ın hemen yanı başında, bir karton kutunun içindeki havlunun üzerinde yatıyordu. Bir hafta önce mamasını yemeyi reddetmeye başlamıştı. Sonra ne zaman yerinden kaldırılsa ağlar oldu. İşte o zaman onu alıp muayene etmesi için Edie'nin evine getirdiler.

Edie'nin hayvanlarla arası iyiydi; vakti zamanında kızlar öyle işleri yapıyor olsalardı harika bir veteriner ya da hatta bir doktor

olabileceğini düşünürdü sık sık. Türlü türlü kedi köpek yavrusunu sağlığına kavuşturmuş, yuvalarından düşen yavru kuşları düştükleri yerden kaldırmış, yaralı hayvancağızların yaralarını temizleyip kırılmış kemiklerini iyileştirmişti. Çocuklar bunu biliyordu –yalnızca kendi torunları da değil, çevredeki tüm çocuklar– ve yalnızca hasta evcil hayvanları değil, karşılarına çıkan acınası haldeki ya da vahşileşmiş her türden yaratığı ona getiriyorlardı.

Ama hayvanlara ne kadar düşkün olursa olsun, Edie bu konuda duygusal değildi. Çocuklara hatırlattığı gibi, mucizeler yaratamazdı. Gerçekten de çok bitkin görünen ama gözle görülür bir sıkıntısı varmış gibi durmayan kediyi hızla muayene ettikten sonra, torunları umutla onun yüzüne bakarken ayağa kalkmış ve ellerini eteğine silmişti.

"Bu kedi kaç yaşındaydı sahi?" diye sordu onlara.

"On altı buçuk," dedi Harriet.

Edie eğilip yabani, perişan bir bakışla masanın bacağına dayanmış zavallı kediciği okşadı. Bu kediye kendisi de çok düşkündü. Robin'in kedisiydi o. Bir yaz günü cayır cayır yanan kaldırımda –gözlerini zor açar, yarı ölü halde– yatarken bulmuştu onu ve dikkatlice minik avuçlarının içine alıp eve götürmüştü. Edie onu hayata döndürmek için büyük çaba sarf etmişti. Kurtçuklar kemire kemire böğründe bir delik açmıştı; ılık suyla dolu sığ leğenin içinde bu yarayı yıkayıp temizlerken ufaklığın nasıl uysalca, gıkını çıkarmadan durduğunu ve Edie işini bitirdiğinde suyun nasıl pembeleştiğini hâlâ dün gibi hatırlıyordu.

"İyi olacak, değil mi, Edie?" diye sormuştu daha kapıdan içeri girerken bile gözyaşlarına boğulmaya hazır olan Allison. Bu kedi onun en iyi arkadaşıydı. Robin öldükten sonra Allison'la arkadaşlık etmişti; nereye gitse peşinden gidiyordu, ona çaldığı ya da öldürdüğü küçük hediyeler getiriyordu (ölü kuşlar, çöpten aldığı leziz lokmalar, hatta bir keresinde –gizemli bir şekilde– paketi hiç açılmamış yulaflı bisküvi) ve Allison okula gitmeye başladığından beri de her öğlen saat iki kırk beşte arka kapıyı tırmalıyor ve sokağın köşesine çıkıp onu karşılamak için dışarıya çıkmak istiyordu.

Allison da buna karşılık kendi aile üyeleri de dâhil olmak üzere, başka hiçbir yaşayan varlığa duymadığı kadar büyük bir sevgi ve şefkat duyuyordu bu kediye. Onunla sürekli konuşurdu, kendi tabağındaki

tavuk ve jambondan kopardığı küçük parçalarla beslerdi onu ve geceleri boynuna dolanıp uyumasına izin verirdi.

"Dokunacak bir şeyler yedi herhalde," demişti Harriet.

"Göreceğiz bakalım," demişti Edie.

Ama sonraki günler onun şüphesini haklı çıkardı. Kedinin hiçbir şeyi yoktu. Yaşlanmıştı sadece. Edie ona ton balığı verdi, damlalıkla süt içirmeye çalıştı ama kedi yalnızca gözlerini yumdu ve sütü dişlerinin arasından köpükler halinde dışarıya tükürdü. Edie önceki sabah, çocuklar okuldayken mutfağa girdiğinde onu yerde bir çeşit nöbet geçirirken buldu ve hemen bir havluya sarıp veterinere götürdü.

Kızlar öğleden sonra ona uğradıklarında onlara, "Üzgünüm ama elimden hiçbir şey gelmiyor. Bu sabah onu Doktor Clark'a götürdüm. Onu uyutmamız gerektiğini söyledi."

Harriet bu haberi oldukça sakin karşılamıştı – bu durum şaşırtıcıydı çünkü canı istediğinde çılgına dönebilmek gibi bir yetisi de vardı. "Zavallı ihtiyar Weenie," demişti kedinin kutusunun başında diz çöküp. "Zavallı kedicik." Ve elini kedinin inip kalkan böğrüne koymuştu. Pek ilgi göstermese de o da kediyi en az Allison kadar çok severdi.

Ama Allison'ın yüzü sapsarı kesildi. "Uyutmak derken ne demek istiyorsun?"

"Ne demekse o demek."

"Bunu yapamazsın. Buna izin vermem."

"Onun için yapabileceğimiz hiçbir şey yok," dedi Edie sertçe. "Veteriner en iyisini bilir."

"Onu öldürmene izin vermeyeceğim."

"Ne yapmak istiyorsun? Zavallıcığın acısını daha da uzatmak mı?"

Dudakları titreyen Allison kedinin kutusunun başında dizlerinin üstüne çöktü ve histerik hıçkırıklara boğuldu.

Bu, dün öğlen saat üçte yaşanmıştı. Allison o zamandan beri kedinin yanından kıpırdamamıştı. Akşam yemeği yememişti, yastık ve battaniye almayı reddetmişti, bütün gece soğuk döşemenin üstünde yatmış, inleye inleye ağlamıştı. Edie yarım saat boyunca mutfakta onun yanında oturmuş ve dünyadaki her şeyin öldüğü ve Allison'ın bunu kabullenmeyi öğrenmesi gerektiği konusunda sert bir nutuk çekmişti.

Ama Allison daha da fazla ağlamaya başlayınca Edie en sonunda uğraşmaktan vazgeçmiş, kendi odasına çekilip kapıyı kapatmış ve bir Agatha Christie romanına başlamıştı.

Nihayet –Edie'nin yatağının baş ucundaki saate göre, gece yarısına doğru– ağlama durmuştu. Şimdiyse yeniden başlamıştı işte. Edie çayından bir yudum aldı. Harriet kendini tamamen Kaptan Scott'a kaptırmıştı. Allison'ın masanın diğer tarafındaki kahvaltı tabağı dokunulmamış halde duruyordu.

"Allison," dedi Edie.

Omuzları sarsıla sarsıla ağlayan Allison cevap vermedi.

"Allison. Buraya gel ve kahvaltını et." Bunu üçüncü söyleyişiydi.

"Aç değilim," dedi boğuk bir ses.

"Bana bak," diye çıkıştı Edie. "Yetti ama artık. Böyle davranacak yaşı çoktan geçtin. Yerde debelenmeyi bırakıp kalkmanı ve yemeğini yemeni istiyorum, hemen şimdi. Hadi artık. Yemeğin soğuyor."

Bu azara karşılık yalnızca acı dolu bir uluma sesi duyuldu.

"Ah, Tanrı aşkına," dedi Edie, sonra kendi kahvaltısına geri döndü. "Canın ne istiyorsa onu yap. Seni böyle koca bir bebek gibi yerde yuvarlanırken görseler okuldaki öğretmenlerin ne derdi merak ediyorum."

"Bunu dinleyin," dedi Harriet bir anda. Monoton bir sesle elindeki kitaptan okumaya başladı:

"'Titus Oates sona çok yaklaştı, insan anlıyor. Ne yapacak, ne yapacağız, yalnızca Tanrı bilir. Bu meseleyi kahvaltıdan sonra konuştuk; o cesur, iyi bir dosttur ve durumun da farkında ama...'"

"Harriet, burada hiçbirimizin Kaptan Scott'la ilgilendiği yok," dedi Edie. Sabrının sonuna geldiğini hissediyordu.

"Benim demek istediğim, Scott ve adamları cesurdu. Morallerini bozmadılar. Fırtınaya yakalandıklarında da, hep beraber ölüp gideceklerini gayet iyi bildikleri zamanda da." Sesini yükselterek devam etti: "'Sona çok yaklaştık, moralimizi bozmadık, bozmayacağız...'"

"Evet, ölüm kesinlikle hayatın bir parçası," dedi Edie boyun eğerek.

"Scott'ın adamları köpeklerini ve midillilerini çok severlermiş ama durum o kadar kötüleşmiş ki her birini vurmak zorunda kalmışlar. Şunu dinle, Allison. Onları yemek zorunda kalmışlar." Birkaç sayfa

geriye döndü ve kafasını yeniden kitaba gömdü. "'Zavallı hayvanlar! Çalıştıkları korkunç şartları düşününce gayet iyi idare ettiler ama onları öldürmek zorunda kalmak yine de çok zor...'"

"Sustur şunu!" Allison elleriyle kulaklarını kapatarak yattığı yerden bağırdı.

"Kes artık, Harriet," dedi Edie.

"Ama..."

"Aması maması yok. Allison," dedi sert bir sesle, "kalk yerden. Ağlamanın kediye hiçbir faydası yok."

"Burada Weenie'yi tek seven benim. Hiç kimsenin umurunda bile de-ee-ği-ği-ll."

"Allison. Allison. Bir gün," dedi Edie yağ bıçağına uzanırken, "ağabeyin bana çim biçme makinesiyle bacağı kesilmiş bir kurbağa getirmişti."

Bu sözlerin karşılığında mutfak döşemesinden öyle çığlıklar yükseldi ki Edie kafasının ikiye ayrılacağını düşündü ama –artık buz gibi olmuş– kızarmış ekmeğine tereyağı sürmeye devam etti ve konuşmayı da sürdürdü: "Robin onu iyileştirmemi istedi. Ama yapamadım. O zavallıcığı öldürmekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Robin, bu zavallı hayvancıklar böyle acı çekerlerken bazen yapılacak en iyi şeyin onların acılarını sona erdirmek olduğunu anlamadı. Ağladı da ağladı. Onu kurbağanın öyle korkunç bir acı çekmesindense ölmesinin daha iyi olduğuna ikna etmenin hiçbir yolu yoktu. Tabii o senin şu anda olduğundan çok daha küçüktü o zaman."

Bu kısa monolog hedeflediği kişi üzerinde hiçbir etki yaratmamıştı ama Edie kafasını kaldırınca Harriet'ın açık ağızla kendisine baktığını fark etti.

"Onu nasıl öldürdün, Edie?"

"Olabildiğince merhametli bir şekilde," diyerek kestirip attı Edie.

Kafasını bir çapayla koparmıştı –üstelik bunu Robin'in gözlerinin önünde yapma dikkatsizliğini göstermişti ve bunun için üzgündü– ama bu konuya girmeye hiç niyeti yoktu.

"Üstüne basıp ezdin mi?"

Allison, "Beni kimse dinlemiyor," diye patladı bir anda. "Weenie'yi Bayan Fountain zehirledi. Onun yaptığını biliyorum. Weenie'yi öldürmek istediğini söylemişti. Weenie onun bahçesine geçer ve arabasının ön camında pati izlerini bırakırdı."

Edie iç geçirdi. Bunu daha önce de konuşmuşlardı. "Grace Fountain'a ben de pek bayılmıyorum," dedi, "ihtiyar cadalozun teki ve burnunu olur olmaz her şeye sokuyor ama kediyi onun zehirlediğine beni inandıramazsın."

"Ben biliyorum, o yaptı. Ondan nefret ediyorum."

"Böyle düşünmenin sana bir faydası yok."

"Edie haklı, Allison," dedi Harriet birdenbire. "Weenie'yi Bayan Fountain'ın zehirlediğini sanmıyorum."

"Sen ne demeye çalışıyorsun?" dedi Edie, Harriet'a dönerek, bu beklenmedik fikir birliği onu kuşkulandırmıştı.

"Yani demek istediğim, o yapsaydı bundan haberim olurdu bence."

"Peki böyle bir şeyi sen nereden bilecekmişsin?"

"Merak etme, Allison. Onu zehirlediğini hiç sanmıyorum. Ama eğer zehirlediyse," dedi Harriet kitabına geri dönerken, "buna pişman olacak."

Bu lafın üstünü kapatmaya hiç niyeti olmayan Edie onun biraz daha üstüne gidecekti ki Allison bir kez daha hıçkırıklara boğuldu, hem de hiç olmadığı kadar yüksek sesle.

"Kimin yaptığı umurumda değil," dedi hıçkırarak, ellerini yumruk yapmış gözlerine bastırıyordu. "Weenie neden ölmek zorunda? Bütün o zavallı insanlar neden kaskatı kesilip ölüyorlar? Her şey neden hep böyle korkunç oluyor?"

"Çünkü dünyanın düzeni böyle," dedi Edie.

"O zaman dünya benim midemi bulandırıyor."

"Allison, kes artık."

"Hayır. Bunu düşünmeyi hiçbir zaman kesmeyeceğim."

"Pekâlâ, bu cidden çok havalı bir hareket," dedi Edie. "Dünyadan nefret etmek falan. Dünyanın da çok umurundaydı."

"Hayatım boyunca da nefret edeceğim. Nefret etmekten hiç vazgeçmeyeceğim."

"Scott ve adamları çok cesurdu, Allison," dedi Harriet. "Ölürlerken bile. Dinle bak. 'Çaresiz bir durumdayız, ayaklarımız dondu, falan filan. Yakıtımız yok, yiyecek bulmaktan çok uzaktayız ama çadırımızda olmak, şarkılarımızı ve neşeli sohbetlerimizi dinlemek insanın yüreğine su serpiyor...'"

Edie ayağa kalktı. "Yeter artık," dedi. "Kediyi Doktor Clark'a götüreceğim. Kızlar, siz burada kalın." Ayağının dibinde bir kez daha başlayan feryatları duymazdan gelip tabakları toplamaya başladı.

"Hayır, Edie," dedi Harriet, sandalyesini gıcırdatarak geriye çekti. Ayağa fırlayıp karton kutunun başına gitti. "Tatlı Weenie," dedi titreyen kediyi okşayarak. "Zavallı kedicik. Lütfen onu şimdi götürme, Edie."

Yaşlı kedinin gözleri acıdan yarı kapalıydı. Kuyruğunu hafifçe kutunun kenarına vuruyordu.

Hıçkırıklardan tıkanan Allison onu kollarına aldı ve yanağını kedisinin yüzüne yaklaştırdı. "Hayır, Weenie," dedi hıçkırıp, "hayır, hayır, hayır."

Edie onun yanına geldi ve şaşırtıcı bir nezaketle kediyi kızın kucağından aldı. Onu dikkatle kendi kucağına alırken zavallıcık ince ve neredeyse insani bir ses çıkardı. Sarı dişlerini ortaya çıkaracak şekilde gerilen, inleyen ağzı acıdan bitkin düşmüş, sabreden yaşlı bir adamınkini andırıyordu.

Edie kedinin kulağının arkasını nazikçe kaşıdı. "Bana şu havluyu uzatsana, Harriet," dedi.

Allison bir şeyler söylemek istiyor gibiydi ama o kadar çok ağlıyordu ki bunu yapamıyordu.

"Yapma, Edie," diye yalvardı Harriet. O da ağlamaya başlamıştı. "Lütfen. Daha onunla vedalaşamadım bile."

Edie yere eğildi, havluyu kendisi aldı, sonra yeniden ayağa kalktı. "Vedalaş o zaman," dedi sabırsızca. "Kedi şimdi dışarıya çıkıyor, bir süre de dışarıda kalacak."

Bir saat sonra, gözleri hâlâ kıpkırmızı olan Harriet, Edie'nin arka verandasında *Compton's Encyclopedia*'nın B cildinden bir babun resmini kesiyordu. Edie'nin eski, mavi renkli Oldsmobile arabası garaj yolundan çıkıp gittikten sonra o da kutunun yanına, mutfak döşemesinin üzerine yatmış ve ablası gibi hüngür hüngür ağlamıştı. Gözyaşları dindikten sonra ayağa kalkıp büyükannesinin yatak odasına gitmişti ve yazı masanın üstündeki domates şekilli iğne yastığından bir iğne alıp onunla kazıya kazıya Edie'nin yatağının ayak ucuna minicik harflerle EDIE'DEN NEFRET EDİYORUM yazarak kendini birkaç dakika eğlendirmişti. Ama bu nedense onu tatmin etmemişti; yatağın ayak ucundaki halının üstünde iki büklüm olmuş burnunu çekerken aklına çok daha iyi bir fikir gelmişti. Ansiklopediden babun resmini kestikten sonra onu aile albümündeki vesikalıklarından birine, Edie'nin yüzünün yerine yapıştıracaktı. Bu planına Allison'ı da dâhil etmek istemişti ama kedisinin boş kutusunun yanında yüzükoyun yatan Allison kafasını kaldırıp ona bakmayı bile reddetmişti.

Edie'nin arka bahçe kapısı tiz bir gıcırtıyla açıldı ve Hely Hull kapıyı arkasından kapatmadan hızla bahçeye girdi. On bir yaşındaydı, Harriet'tan bir yaş küçüktü ve tıpkı ağabeyi Pemberton gibi o da kum rengi saçlarını omuz hizasında tutuyordu. "Harriet," diye seslendi verandanın basamaklarını paldır küldür çıkarken. "Hey, Harriet." Ama mutfaktan gelen tekdüze hıçkırık seslerini duyunca sustu. Harriet kafasını kaldırıp ona bakınca, onun da ağladığını gördü.

"Ah, hayır," dedi Hely üzüntüyle. "Seni yine kampa gönderiyorlar, değil mi?"

Lake de Selby Kampı Hely'nin –ve Harriet'ın– korkulu rüyasıydı. Önceki yaz zorla gönderildikleri, Hristiyan çocuklara özel bir kamptı bu. Gölün iki yakasına ayrılan kızlar ve oğlanlar her gün dört saat İncil çalışmak ve geri kalan vakti de halat örerek ve rehber öğretmenlerin yazdıkları uyduruk, küçük düşürücü skeçleri sahneleyerek geçirmek zorundaydılar. Oğlanların tarafında, Hely'nin adını ısrarla yanlış telaffuz ediyorlardı – olması gerektiği şekilde 'Hıili' gibi değil, aşağılayıcı bir biçimde 'Nelly' der gibi 'Heli' diyorlardı. Daha da kö-

tüsü, hepsi bir araya toplanıp saçlarını zorla kısacık kesmişler, kamp yapan diğer çocuklara eğlence çıkarmışlardı. Diğer taraftaki Harriet İncil derslerine bayılsa da –çünkü bu dersler ona Kitab-ı Mukaddes hakkındaki alışılmadık fikirlerini dile getirebildiği dar görüşlü ve en ufak şeyde şoka uğrayan bir ortam sunuyordu– o da en az Hely kadar perişan bir haldeydi: sabah beşte kalkıyorlardı, ışıklar akşam sekizde sönüyordu, kendisine ve kendi kitaplarına ayıracak hiç vakti yoktu, varsa yoksa İncil ve onun kurallarını dayatmak için (birer şaplak atarak ortalık yerde rezil etmek gibi) bir dolu "faydalı, eski moda öğreti". Bu altı haftanın sonunda, o, Hely ve diğer İlk Baptist Kilisesi kampçıları üstlerinde Lake de Selby Kampı tişörtleriyle tamamen sarsılmış bir halde sessizce kilise otobüsünde oturmuş, boş boş pencerelerden dışarıya bakıyor olurlardı.

"Annene kendini öldüreceğini söyle," dedi Hely nefes nefese. Okuldaki arkadaşlarının büyük bir kısmı önceki gün sanki yaz kampına değil de doğrudan cehenneme gidiyorlarmışçasına düşük omuzlarla, ayaklarını sürüye sürüye o parlak yeşil otobüse doldurulup gönderilmişlerdi. "Beni oraya gitmeye zorlarlarsa kendimi öldüreceğimi söyledim bizimkilere. Yolun ortasına yatarım ve kendimi bir arabaya çiğnetirim dedim."

"Sorun o değil." Harriet ona kısaca kedi meselesini anlattı.

"Yani kampa gitmiyorsun?"

"Mecbur kalmadıkça hayır," dedi Harriet. Haftalarca kayıt formlarını yakalamak için posta kutusunu izlemişti; geldiklerindeyse onları hemen alıp yırtmış ve çöpe atmıştı. Ama tehlike henüz geçmemişti. Esas tehdit Edie (dalgın annesi formların ortada olmadığının farkında bile değildi) Harriet'a bir sırt çantası ve yeni bir çift spor ayakkabı almıştı ve gerekli malzemeler listesini görmek istiyordu.

Hely babun resmini alıp inceledi. "Bu ne için?"

"Ha, o mu?" Planını anlattı.

Hely, "Başka bir hayvan daha iyi olabilirdi," diye akıl verdi. Edie'yi sevmezdi. Edie onun saçıyla dalga geçer ve onu kız sandığını söylerdi hep. "Bir su aygırı olabilirdi. Ya da bir domuz."

"Bence bu gayet iyi."

Harriet'ın omzunun üzerinden uzanıp baktı, bir yandan cebindeki haşlanmış fıstıklardan yiyor, diğer yandan Harriet'ın Edie'nin saç

şekline tam otursun diye o somurtuk suratlı babun fotoğrafını iyice ölçüp biçerek albüme yapıştırmasını izliyordu. O azı dişlerini göstere göstere öfkeyle bakarken, Harriet'ın büyükbabası –profilden– kendinden geçmiş bir şekilde mutlulukla karşısındaki maymun geline bakıyordu. Fotoğrafın altına Edie'nin el yazısıyla şu not yazılmıştı:

Edith ve Hayward

Ocean Springs, Mississippi

11 Haziran 1935

Birlikte bu fotoğrafı bir kez daha incelediler.

"Haklısın," dedi Hely. "Çok iyi oldu."

"Evet. Önce bir sırtlan koymayı düşünmüştüm ama bu daha iyi."

Ansiklopediyi rafa geri koymuş ve (Viktorya tarzı altın yaldızlı süslü kıvrımlarla bezeli) albümü de yerine kaldırmışlardı ki Edie'nin çakıl taşlı garaj yoluna giren arabasının sesini duydular.

Tel kapı çarptı. "Kızlar," diye seslendi her zaman yaptığı gibi.

Hiçbir cevap gelmedi.

"Kızlar, size bir iyilik edip onun için bir cenaze töreni düzenleyebilesiniz diye kediyi eve geri getirdim ama birinizden biri bana şu anda cevap vermezse hemen geri döneceğim ve onu Doktor Clark'a teslim edeceğim."

Kapıya doğru küçük bir izdiham oldu. Çocukların üçü birden kapının önünde durmuş, onun yüzüne bakıyorlardı.

Edie tek kaşını havaya kaldırdı. "Aaa, bu küçük hanım da kim?" dedi Hely'ye şaşırmış numarası yaparak. Onu çok seviyordu –çünkü ona Robin'i hatırlatıyordu, tabii o korkunç uzun saçları hariç– ve kendisinin iyi niyetli bir şaka olarak gördüğü şeyin onda büyük bir nefret uyandırdığından haberi bile yoktu. "Yoksa bu sen misin, Hely? Korkarım o altın rengi lülelerinin altında seni çıkartamadım."

Hely pis pis sırıttı. "Biz de senin resimlerine bakıyorduk."

Harriet onu tekmeledi.

"Pekâlâ, bunun pek de heyecan verici olduğunu sanmam," dedi Edie. "Kızlar," diyerek torunlarına döndü, "kediyi kendi bahçenize gömmek isteyeceğinizi düşündüm, bu yüzden buraya gelirken oraya uğrayıp Chester'dan bir mezar kazmasını istedim."

"Weenie nerede?" dedi Allison. Konuşurken sesi çatlamıştı ve delirmiş gibi bakıyordu. "Nerede o? Onu nerede bıraktın?"

"Chester'ın yanında. Havlusuna sarılı. O havluyu açınamanızı tavsiye ederim, kızlar."

"Hadi," dedi Hely, omzuyla hafifçe Harriet'a vurarak. "Bir bakalım."

O ve Harriet, Harriet'ın bahçesindeki karanlık kulübedeydiler; Weenie'nin cesedi burada, mavi bir banyo havlusuna sarılmış halde, Chester'ın marangoz tezgâhının üstünde duruyordu. Hâlâ iki gözü iki çeşme ağlamaya devam eden Allison içeride çekmeceleri altüst ediyor, kediciğin üstünde uyumayı sevdiği, bu yüzden de onunla gömülmesini istediği eski kazağını bulmaya çalışıyordu.

Harriet kulübenin bir parmak tozla kaplı penceresinden dışarıya baktı. Yemyeşil çimenliğin kıyısında Chester'ın küreğe sıkı sıkı asılan silueti görülüyordu.

"Tamam," dedi. "Ama çabuk olalım. O gelmeden bakalım."

Harriet bunun ölü bir şeyi ilk görüşü, hatta ölü bir şeye ilk dokunuşu olduğunu ancak daha sonra fark edecekti. Bunun üzerinde böylesine bir şok etkisi yaratacağını hiç tahmin etmemişti. Kedinin böğrü soğuk ve kaskatıydı; parmaklarının ucunda hoş olmayan bir gerilim duydu.

Hely daha yakından görmek için iyice üzerine eğildi. "İğrenç," dedi neşeyle.

Harriet kedinin turuncu kürkünü okşadı. Altındaki bedenin tahta gibi kaskatı kesilmesine rağmen hâlâ turuncu ve her zamanki gibi yumuşacıktı. Patileri, sanki bir küvet dolusu suyun içine bırakılmaya direniyormuş gibi, gerilip kasılmıştı; bütün o ihtiyarlığına ve çektiği acılara rağmen yemyeşil parlayan gözleriyse jelatinimsi bir tabakayla örtülmüştü.

Hely ona dokunmak için elini uzattı. "Ayy," diye ciyakladı, elini hemen geri çekti. "İğrenç."

Harriet hiç ürkmedi. Elini kediciğin karnındaki, daha küçücükken kurtçukların yediği ve o zamandan beridir de doğru dürüst tüy çıkmayan pembe noktaya götürdü. Weenie hayattayken buraya kimsenin

dokunmasına izin vermezdi; buna kalkışan kim olursa olsun, tıslar ve pençesini savururdu, Allison'a bile. Ama kedi kıpırtısızdı şimdi, dudakları birbirine kenetlenmiş iğne gibi sivri dişlerinin üstünden geri çekilmişti. Derisi büzüşmüş, yıkanmış bir deri eldiven gibi sertleşmişti ve soğuk, soğuk, çok soğuktu.

Demek o sır buydu, Kaptan Scott'ın, Lazarus'un, Robin'in bildiği, hatta son nefesinde bu kediciğin bile öğrendiği buydu: o resimli cama giden yol buradan geçiyordu. Scott'ın çadırı tam sekiz ay sonra bulunduğunda, Bowers ve Wilson uyku tulumlarının fermuarı başlarının üzerine kadar kapatılmış halde yatıyorlardı, Scott ise fermuarı açık uyku tulumunun içinden kolunu Wilson'ın üstüne atmıştı. Orası Antarktika'ydı, buysa mayıs ayında hafif esintili, yemyeşil bir gündü ama elinin altındaki şey buz gibi, kaskatıydı. Parmağını Weenie'nin beyaz çorap giydirilmiş ön ayağında gezdirdi. *Ne kadar da acıklı*, diye yazmıştı Scott bembeyaz bir sonsuzluktan gelen beyazlık üstünü örterken giderek katılaşan eliyle, kurşun kalemle yazılmış solgun harfler beyaz sayfa üzerinde giderek daha da soluklaşıyordu, *ama daha fazla yazabileceğimi sanmıyorum.*

"Bahse girerim göz yuvarına dokunamazsın," dedi Hely ona iyice sokularak. "Yap da görelim."

Harriet onu duymuyordu bile. Annesinin ve Edie'nin görmüş olduğu şey buydu: dışarıdaki karanlık, bir daha asla geri dönemediğin dehşet. Kâğıdın üzerinden boşluğa doğru kayan sözcükler.

Kulübenin soğuk karanlığında, Hely ona biraz sokuldu. "Korktun mu?" diye fısıldadı. Elini Harriet'ın omzuna koydu.

"Kes şunu," dedi Harriet, omzunu silkti.

Tel kapının pat diye kapandığını, annesinin Allison'ın arkasından seslendiğini duydu, elindeki havluyu hemen kedinin üstüne geri bıraktı.

O anın yarattığı baş dönmesi onu bir daha asla tam olarak terk etmeyecekti; hayatı boyunca taşıyacaktı bunu ve –parlak metal testere dişleri, toz ve benzin kokusuyla– o loş kulübe ve bir kar yığını altında, saçlarında buz saçaklarıyla kalıp ölen o üç İngiliz adam birbirinden ayrılmayacak biçimde birbirine karışacaktı hep. Hafıza kaybı: buz kütleleri, vahşi mesafeler, taşa dönmüş cesetler. Bütün o cesetlerin dehşeti.

"Hadi," dedi Hely başını yana doğru atıp. "Buradan çıkalım."

"Geliyorum," dedi Harriet. Kalbi küt küt atıyordu ve nefesinin kesildiğini hissediyordu – korkudan değil ama öfkeye çok yakın bir his yüzünden.

Bayan Fountain kediyi zehirlememiş olsa da öldüğüne sevinmişti. Mutfak lavabosunun arkasındaki pencereden –her gün saatlerce dikilip komşularına gelip gidenleri izlediği gözetleme noktasından– Chester'ın çukur kazışını izlemişti gizlice ve şimdi de gözlerini kısarak mutfak perdesinin arkasından bakınca üç çocuğun bu çukurun etrafında toplandığını gördü. Biri –şu küçük kız, Harriet– kucağında bir bohça tutuyordu. Büyük kız ağlıyordu.

Bayan Fountain inci rengi çerçeveli okuma gözlüklerini burnuna indirdi, ev kıyafetinin omuzlarına taş düğmeli bir hırka atmıştı –sıcak bir gündü ama o hemencecik üşüyüverirdi, dışarı çıktığında üstüne bir şey alması gerekirdi– ve evinin arka kapısından çıkıp çitlere doğru yürüdü.

Taze, ferah bir gündü. Alçak bulutlar gökyüzünde birbirleriyle yarışıyordu. Biçilmesi gereken çimlerde –Charlotte'ın bu bahçeyi böyle başıboş bırakması tam bir trajediydi– menekşeler, yabani ekşi yoncalar, tohuma kaçmış hindibalar bitmişti ve rüzgâr bütün o uzamış çimlerde, sanki denize vuruyormuş gibi, kararsız akıntılar ve anaforlar yaratıyordu. Verandanın etrafını deniz yosunları kadar narin morsalkım filizleri sarmıştı. Evin arka tarafında öyle sık bir hal almışlardı ki veranda artık neredeyse görünmüyordu bile. Çiçekleri açtığında güzel sayılırdı ama geri kalan zamanlarda çirkin ve dağınık bir görüntü yaratıyordu. Dahası, ağırlığı verandayı alaşağı edebilirdi –morsalkım bir parazitti, eğer her yeri sarmasına izin verirsen bütün bir evi zayıflatabilirdi– ama bazı insanlar her şeyi yaşayarak öğrenirdi.

Bayan Fountain çocukların kendisine selam vermesini bekliyordu ve çitin yanında bir süre sabırsızlıkla bekledi ama çocuklar onu fark etmediler bile ve meşgul oldukları şeyi yapmayı sürdürdüler.

"Çocuklar, siz ne yapıyorsunuz bakalım orada?" diye seslendi tatlı bir sesle.

Kafalarını kaldırıp ona baktılar, far görmüş tavşan gibi irkilmişlerdi.

"Bir şey mi gömüyorsunuz siz oraya?"

"Hayır!" diye bağırdı Harriet, şu küçük olan, Bayan Fountain'ın hiç hoşlanmadığı bir ses tonuyla. Çokbilmiş, ukalanın tekiydi.

"Buradan öyle görünüyor ama."

"Olabilir, ama öyle değil."

"Galiba o ihtiyar turuncu kediyi gömüyorsunuz siz."

Cevap gelmedi.

Bayan Fountain gözlerini kısıp okuma gözlüklerinin üstünden onları süzdü. Evet, büyük kız ağlıyordu. Böyle saçmalıklar için fazla büyüktü artık. Küçük olan kucağındaki kundaklanmış şeyi çukura indiriyordu.

"Tam da dediğimi yapıyorsunuz işte," diye cırladı. "Beni kandıramazsınız. O kedi tam bir karın ağrısıydı. Her gün buraya gelir arabamın ön camına o çirkin pati izlerini bırakırdı."

Harriet dişlerinin arasından, "Ona sakın aldırış etme," dedi ablasına. "Yaşlı orospu."

Hely daha önce Harriet'ın küfrettiğini hiç duymamıştı. Zevk dolu feci bir titreme ensesinden sırtına doğru indi. "Orospu," diye tekrarladı daha duyulabilir bir sesle, bu küfür dilinde leziz bir şeye dönüşmüştü.

Kulak tırmalayıcı bir sesle, "Ne?" diye bağırdı Bayan Fountain. "Onu kim söyledi?"

Harriet, Hely'ye dönüp, "Kapa çeneni," dedi.

"Hanginiz söyledi onu? Kızlar yanınızda kim var sizin?"

Harriet dizlerinin üstüne çökmüş, çukurun içindeki o mavi havlunun üzerine çıplak elleriyle bir tomar toprak attı. "Hadi, Hely," dedi tıslayarak. "Çabuk ol. Yardım et bana."

"Kim var orada?" diye ciyakladı Bayan Fountain. "Cevap verin bana. Yoksa derhal evinize gelip annenize sesleniyorum."

"Siktir," dedi Hely, gaza gelmiş, cüretinden yüzü kıpkırmızı kesilmişti. O da Harriet'ın yanına dizlerinin üstüne çöktü ve hızlı hızlı çukuru toprakla doldurmasına yardım etti. Başlarında dikilen Allison yumruğunu ağzına tıkamış, yüzünden yaşlar akıyordu.

"*Çocuklar bana cevap verseniz iyi edersiniz.*"

Allison, "Durun!" diye bağırdı birdenbire. "Bekleyin." Küçük mezara arkasını dönüp çimlerin üzerinden koşa koşa eve girdi.

Harriet ve Hely kalakaldılar, dirseklerine kadar çamura batmışlardı.

"Ne oluyor?" diye fısıldadı Hely, çamurlu elinin bileğiyle alnını silerken.

"Bilmiyorum," dedi Harriet, o da şaşırmıştı.

"Hullların küçük oğlu mu o?" diye bağırdı Bayan Fountain. "Gel bakayım sen buraya. Anneni arayacağım şimdi. Hemen buraya, yanıma gel."

Hely, "Hadi git de ara, orospu," dedi homurtuyla. "Evde değil ki."

Tel kapı kapandı, Allison koşarak, sendeleyerek dışarıya çıktı, bir koluyla yüzünü kapamıştı, gözleri yaşlardan görmez olmuştu. "Bekleyin," dedi ve yanlarında diz çöktü ve üstü hâlâ açık mezara bir şey attı.

Hely ve Harriet boyunlarını uzatıp baktılar. Allison'ın önceki sonbahar okulda çekilmiş bir vesikalık resmiydi bu, taze toprağın üstünden onlara gülümsüyordu. Üstünde dantel yakalı pembe bir kazak, saçlarında pembe saç tokaları vardı.

İçini çeke çeke her iki eliyle birer avuç toprak alıp attı mezara, kendi gülümseyen yüzünün üstüne. Toprak, fotoğrafa çarptığı anda tıkır tıkır etrafa dağıldı. Allison'ın pembe kazağının pembesi bir süre hâlâ görülebiliyordu, çekingen gözleri topraktan çapakların arasından hâlâ umutla bakıyordu; bir avuç dolusu toprak daha üstlerine kapandı ve kaybolup gittiler.

Diğer ikisi afallamış bir halde bir ona, bir yerdeki çukura bakakalmışken, "Hadi!" diye bağırdı sabırsızlıkla. "Hadisene, Harriet. Yardım et bana."

Bayan Fountain, "Bu kadarı yeter!" diye bağırdı. "Şimdi eve giriyorum ve derhal telefona gidip annelerinizi arıyorum. Bana bakın. Eve giriyorum. Bu yaptığınıza feci pişman olacaksınız."

2. Bölüm

Karatavuk

Birkaç gece sonra, saat on civarında, annesi ve ablası üst katta uyurlarken Harriet usulca silah dolabının kilidini açtı. Silahlar eskiydi ve kötü durumdaydılar, Harriet'ın babasına silah koleksiyonu yapan amcasından miras kalmışlardı. Harriet bu gizemli Clyde amcaya dair mesleğinden (mühendis), mizacından ("aksi" derdi Adelaide yüzünü buruşturarak, onunla aynı liseye gitmişti) ve makus kaderinden (Florida kıyısı açıklarında uçak kazası) başka hiçbir şey bilmiyordu. "Denizde kaybolduğu" için (herkes bu şekilde ifade ederdi) Harriet, Clyde amcanın kesin olarak öldüğünü düşünmüyordu. Ne zaman adı geçse zihninde rüzgârlı, tuzlu bir adacıkta yapayalnız varlığını sürdüren, üstü başı paçavraya dönmüş, kol saati deniz suyu yüzünden paslanmış, *Define Adası*'ndaki Ben Gunn gibi sakallı, pejmürde bir adam belirirdi.

Tıkırdamasın diye avucunu cama bastırarak dikkatlice silah dolabının inatçı eski kapağını açmaya uğraştı. Kapak önce hafifçe titreyip sonra pat diye açıldı. Üst rafta antika tabancaların olduğu bir kutu vardı – boyu on santim bile olmayan, gümüş ve sedef işlemeli küçük düello setleri, tuhaf Derringerlar vardı. Alttaysa sola yaslı biçimde kronolojik olarak dizilmiş daha büyükleri duruyordu: Kentucky filintalar, beş kiloluk ağır bir Plains tüfeği, İç Savaş'ta kullanıldığı rivayet edilen emniyet kilidi paslanmış, namludan dolma bir tabanca. Daha yeni silahların arasında en etkileyicisi ise I. Dünya Savaşı'ndan kalma bir Winchester çiftesiydi.

Bu koleksiyonun sahibi olan Harriet'ın babası mesafeli ve sevimsiz bir tipti. İnsanlar onun Nashville'de yaşamasından aralarında fısıldaşarak söz ederlerdi çünkü Harriet'ın annesiyle hâlâ evliydi. Böyle bir düzenin nasıl ortaya çıktığı konusunda Harriet'ın hiçbir fikri olmasa da (babasının işiyle alakası olduğunu az çok bilmesine rağmen) bu onun için çok da kayda değer bir durum değildi, o zaten Harriet'ın hatırlayabildiği kadarıyla evden hep uzakta yaşıyordu. Her ay evin masrafları için postayla bir çek gelirdi; Noel ve Şükran Günü içinse kendisi eve gelirdi ve hatta sonbaharda Delta'daki av kampına giderken birkaç günlüğüne eve uğrardı. Harriet'a göre bu düzen gayet akla yatkındı, herkes için tamamıyla uygundu: bir şey yapmaya pek enerjisi olmayan (günün büyük bir kısmında yatağından bile çıkmayan) annesi için de; gereğinden fazla, olmaması gereken türden bir enerjisi olan babası için de. O hızlı yemek yer, hızlı konuşur ve –şayet elinde bir kadeh içki yoksa– yerinde bir an olsun duramazdı. Eğer insanların arasındaysa sürekli şakalar yapardı, herkes onun şakacı, komik bir adam olduğunu sanırdı ama baş başa kaldıklarında bu öngörülemez mizacı her zaman o kadar eğlenceli olmayabiliyordu ve aklına geleni pat diye söyleme huyu ailesinin duygularını sık sık incitiyordu.

Daha da kötüsü, Harriet'ın babası her zaman haklıydı; yanıldığı zamanlarda bile. Her şey bir güç savaşıydı. Kendi fikirleri konusunda çoğu zaman dediğim dedik olsa da tartışmaya bayılırdı ve keyfi yerinde olduğunda bile (elinde bir kokteylle koltuğuna yaslanmış, televizyon izliyorken bile) sırf ona patronun kim olduğunu göstermek için Harriet'ı iğnelemek, onunla alay etmek çok hoşuna giderdi. "Akıllı kızlar pek tutulmaz," derdi. Ya da: "Büyüyüp hemen bir koca bulacağına göre seni okula göndermenin bir anlamı yok." Ve Harriet babasının iyi niyetli, yalın gerçekler olarak gördüğü bu gibi laflara öfkelendiği ve bunları kesinlikle kabul etmediği için sorun çıkardı. Allison donuk bakışlarıyla boş boş bakar, anneleri korkudan yatak odasına çekilirken babası Harriet'ı –ona karşılık verdiği için– kemeriyle döverdi bazen. Diğer zamanlardaysa ona ceza olarak (itme gücüyle çalışan makineyle çimleri biçme, koskoca tavan arasını tek başına temizleme gibi) altından kalkamayacağı kadar büyük görevler verirdi, Harriet ise ayaklarını yere vura vura yapmayacağını söylerdi. Ida Rhew yüzünde endişeli bir ifadeyle tavan arasının kapısından kafasını uzatıp, "Hadisene!" derdi,

babası bir hışımla alt kata indikten sonra. "İşe koyulsan iyi edersin, yoksa geri döndüğünde seni daha da fena pataklayacak!"

Ancak eski dergi ve kâğıt yığınları arasından ters ters bakan Harriet kılını bile kıpırdatmazdı. Babası onu istediği kadar kırbaçlayabilirdi, umurunda değildi. Bu bir prensip meselesiydi. Ida bazen Harriet için öyle endişelenirdi ki kendi işini bırakıp yukarıya çıkar, bütün işi bizzat hallederdi.

Babası böylesine geçimsiz ve kavgacı bir adam olduğu için, hiçbir şeyden memnun olmadığı için evde onlarla birlikte yaşamaması Harriet'a gayet normal geliyordu. Dördüncü sınıftayken okul otobüsünün kasaba dışında bozulduğu o güne kadar bu düzenin tuhaflığı onu hiç etkilememiş, insanların bu durumu acayip bulduğunu hiç fark etmemişti. Harriet, her gün okula gelirken beyaz tığ işi bir panço giyen ve ondan yaşça daha küçük, tavşan dişli, geveze bir kız olan Christy Dooley'nin yanında oturuyordu. O, bir polisin kızıydı ama beyaz bir fareye benzeyen tipi ya da heyecanlı, titrek hali bunu hiç belli etmiyordu. Elindeki termos şişeden aldığı sebze çorbası yudumlarının arasında teklifsizce gevezelik ediyor, evde duyduğu (öğretmenler hakkında, başkalarının ebeveynleri hakkında) dedikoduları anlatıyordu. Harriet boş boş pencereden dışarı bakıyor, birinin gelip otobüsü tamir etmesini bekliyordu, derken bir anda Christy'nin onun annesi ve babası hakkında konuştuğunu fark etti.

Harriet ona bakmak için döndü. Ah, herkes biliyor işte, diye fısıldadı Christy, pançosunun altında ona daha da sokulmuştu (insanları rahatsız edecek kadar yakınlarında oturmak isterdi hep). Harriet babasının neden şehir dışında yaşadığını merak etmiyor muydu yani?

"Orada çalışıyor," dedi Harriet. Bu açıklama daha önce hiç bu kadar yetersiz gelmemişti ona ama Christy aldığı cevaptan hoşnut, yetişkinlere özgü bir edayla iç çekti ve sonra Harriet'a asıl hikâyeyi anlattı. Bu hikâyenin ana fikri şuydu: Harriet'ın babası, Robin öldükten sonra taşınmak istemişti – yeni bir şehre, "sil baştan" başlayabileceği bir yere. Christy'nin gözleri ürkütücü bir şekilde büyümüştü. "Ama o gitmemiş." Christy sanki Harriet'ın annesinden değil de bir hayalet hikâyesindeki herhangi bir kadından bahsediyordu. "Sonsuza kadar burada kalacağını söylemiş."

En başından beri Christy'nin yanında oturduğuna hayıflanan Harriet cama doğru iyice kayarak ondan uzaklaştı ve pencereden dışarı baktı.

"Kızdın mı yoksa?" dedi Christy sinsi sinsi sırıtarak.

"Hayır."

"Sorun ne o zaman?"

"Nefesin leş gibi çorba kokuyor."

Harriet bundan sonraki senelerde de hem çocuklardan hem yetişkinlerden evlerindeki bu düzenin "çok acayip" olduğu anlamına gelecek çeşitli yorumlar işitmişti ama o bütün bunları saçma buluyordu. Evindeki bu yaşam düzeni gayet pratik, hatta çok zekiceydi. Babasının Nashville'deki işi faturaları ödüyordu ama tatillerde eve gelmesi kimsenin hoşuna gitmiyordu, Edie'yi ve teyzeleri sevmiyordu ve Harriet'ın annesiyle hiç durmadan, kadını çileden çıkarıncaya kadar uğraşması herkesi rahatsız ediyordu. Geçen yıl onunla birlikte bir Noel partisine katılması için (ellerini geceliğinin kısa kollarından içeri sokup omuzlarını ovarak) başının etini yemişti, Charlotte en sonunda pes etmiş ve tamam demişti. Ama parti için hazırlanma vakti geldiğinde, üstünde bornozuyla tuvalet masasına oturmuş ve dudaklarına ruj sürmeden, saçlarındaki bigudileri çıkarmadan gözlerini dikip öylece aynadaki aksine bakmıştı. Allison ona bakmak için parmak uçlarına basarak yukarıya çıktığında migreninin tuttuğunu söylemişti. Sonra kendisini banyoya kilitlemiş ve Harriet'ın babası (kıpkırmızı bir suratla, sinirden tir tir titreyerek) kapıyı yumruklayınca tüm muslukları sonuna kadar açmıştı. Berbat bir Noel Arifesi olmuştu; üst kattaki bağırışları bastırmaya yetecek kadar güçlü olmayan (bir dokunaklı, bir neşeli) Noel ilahileri teypten yükselirken Harriet ve Allison oturma odasında, ağacın yanında hiç kıpırdamadan oturmuşlardı. Babaları Noel günü erken saatlerde valizi ve hediye poşetleriyle arabasına atlayıp yine Tennessee'ye gittiğinde rahatlamışlardı, ev rahat bir nefes alıp o kayıtsız uyuşukluğa bürünüvermişti yine.

Harriet'ın evi durgun, uykulu bir evdi – doğuştan uyanık ve tetikte olan Harriet haricindekiler için. Gecenin karanlığında çıt çıkmayan sessiz evlerinde çoğu zaman olduğu gibi bir tek o uyanık olduğunda, üstüne öyle yoğun, öyle donuk ve bulanık bir sıkıntı çöküyordu ki uyuşturulmuş gibi boş boş pencerelerden ya da duvarlardan birine

bakmaktan başka hiçbir şey yapamıyordu. Annesi neredeyse bütün gün kendi odasındaydı, Allison uyumaya gittikten sonra (çoğu gece erkenden, saat dokuz civarında uyurdu) Harriet bir başına kalıyordu: bardağa koymaya gerek duymadan, doğrudan kartonundan süt içiyor, ayağında çoraplarıyla evin içinde, neredeyse her odada olan yüksek gazete yığınlarının arasında dolaşıyordu. Annesi, Robin'in ölümünden beri hiçbir şeyi atamamak gibi tuhaf bir huy edinmişti, bu yüzden de tavan arasını ve bodrumu tıka basa dolduran ıvır zıvırlar artık evin geri kalanına da sızmaya başlamıştı.

Harriet bazen tek başına uyanık olmayı seviyordu. Işıkları yakıp söndürüyor, televizyonu ya da pikapı açıyor, Dua Hattı'nı arıyor ya da komşulara telefon şakası yapıyordu. Buzdolabında canının çektiği ne varsa yiyordu, yüksek raflara tırmanıyor, açmaması gereken dolapları kurcalıyordu, koltuğun üstünde yayları gacırdamaya başlayıncaya kadar zıplıyor ve koltuğun yastıklarını yere indirip kaleler, cankurtaran botları inşa ediyordu. Bazen dolaptan annesinin üniversite zamanından kalma giysilerini çıkarıyordu (üstü güve yeniği dolu pastel kazaklar, her renkte, dirseğe kadar eldivenler, Harriet'ın üstünde yerleri süpüren deniz mavisi bir mezuniyet balosu elbisesi). Bu yaptığı tehlikeliydi; Harriet'ın annesi her ne kadar hiç giymese de bu giysilerin üstüne titriyordu. Ama Harriet her şeyi bulduğu gibi bırakmaya dikkat ediyordu ve annesi herhangi birinin yerinin değiştiğini fark ettiyse de bundan hiç söz etmemişti.

Silahların hiçbiri dolu değildi. Dolabın içindeki tek mühimmat on iki kalibrelik bir mermi kutusuydu. Bir tüfekle çifteyi bile birbirinden zar zor ayırabilen Harriet bu mermileri kutudan çıkardı ve yıldız patlamaları şeklinde halının üzerine dizdi. Büyük silahlardan birinin oldukça ilgi çekici bir süngü ucu vardı ama onun favorisi teleskopik bir nişan dürbünü olan Winchester idi. Tepe ışığını söndürdü, namluyu oturma odasının pencere pervazına dayadı ve gözlerini kısıp dürbünden park halindeki arabalara, yüksek lambaların altında ışıl ışıl görünen kaldırıma ve boş çimlerin üstünde tıslaya tıslaya dönüp duran fıskiyelere baktı. Kalesi saldırı altındaydı; o da kendi menzilini koruyordu ve hepsinin hayatı buna bağlıydı.

Bayan Fountain'ın ön bahçesindeki rüzgâr çanları tıngırdıyordu. Harriet kendi bahçelerindeki uzamış çimlerin karşı tarafında, silahın yağlı namlusunun ucunda ağabeyinin öldüğü ağacı görebiliyordu. Hafif bir esinti ağacın parlak yapraklarına fısıldadı, çimenlere vuran akışkan gölgeleri şıngırdattı.

Harriet, gece geç saatlerde kasvetli evlerinde gizli gizli dolaşırken ölen ağabeyinin yanına geldiğini hissederdi bazen; dostane, mahrem bir sessizlikle. Döşemelerin çıkardığı gıcırtıda ayak seslerini duyardı, perdelerin kıpırtısında ya da kendi kendine açılıveren bir kapının pervazında onu duyumsardı. Arada sırada yaramazlık ettiği de olurdu – kitabını ya da şekerini saklar, sonra Harriet görmeden oturacağı koltuğun üstüne bırakırdı. Harriet onunla arkadaşlık etmeyi seviyordu. Her nerede yaşıyorsa orada hep gece olduğunu ve kendisi orada yoksa ağabeyinin tek başına kaldığını zannediyordu nedense; tik tak tik tak eden saatlerin olduğu bir bekleme odasında yapayalnızdı, yerinde duramıyor, bacaklarını sallayarak bekliyordu.

Buradayım işte, dedi kendi kendine, eli tetikteydi. Silahıyla pencerenin önüne oturduğunda, ağabeyinin varlığını sıcacık hissetmişti çünkü. Ölümünün üzerinden on iki yıl geçmiş ve o zamandan bu yana pek çok şey değişmiş ya da yitip gitmişti ama oturma odasının penceresinden görünen manzara hiç değişmemişti. O ağaç bile hâlâ yerindeydi.

Harriet'ın kolları ağrıdı. Tüfeği dikkatlice koltuğun ayak ucuna bıraktı ve bir buzlu dondurma almak için mutfağa gitti. Oturma odasına geri döndüğünde, dondurmasını hiç acele etmeden, karanlıkta, pencerenin kenarında yedi. Sonra dondurmanın çubuğunu gazete yığınlarından birinin üstüne koydu ve tüfeğin başındaki yerini aldı. Dondurma onun sevdiğindendi, üzümlüden. Buzlukta daha çok vardı, bütün bir kutuyu yemesini engelleyecek hiç kimse de yoktu ama aynı anda hem dondurma yiyip hem tüfeği tutmak çok zordu.

Silahın namlusunu karanlık gökyüzünde gezdirdi, ay ışığıyla aydınlanan bulutların önünden geçen gece kuşlarını izliyordu. Bir araba kapısı çarptı. Hemen bu sesin geldiği yöne doğru döndü ve namluyu gecenin bu saatinde biten koro çalışmasından dönen, sokak lambalarının puslu ışığında sendeleye sendeleye evine yürüyen Bayan Fountain'a çevirdi – pırıltılı küpesinin Harriet'ın tüfeğinin dürbününün ucunda

ışıldadığından tamamen habersizdi. Bayan Fountain'ın düşük omuzlu, keçi suratlı silueti, bir gölge oyunundaki kukla misali pencerelerdeki jaluzilere vuruyordu.

"Güm," diye fısıldadı Harriet. Tek bir kıpırtı, parmağının tek bir hareketi Bayan Fountain'ı ait olduğu yere göndermeye yeterdi – yerin dibine, şeytanın yanına. Oraya çok yakışacaktı – boynuzları permalı saçlarının arasından kıvrılarak çıkacak, sivri uçlu kuyruğu elbisesinin arkasından uzayacaktı. Market arabasını ite ite cehennemde gezerdi artık.

Bir araba yaklaşıyordu. Dürbünü Bayan Fountain'dan çekip arabayı takip etti, görüntüyü büyüttü ve odakladı, hedefinde pencereleri indirmiş, son hız giden gençler vardı; sonra aracın kırmızı arka ışıkları köşeyi döndü ve gözden kayboldu.

Bayan Fountain'a geri dönerken dürbünün lensinde ışıklı bir pencere gördü ve sonra, kendini pat diye yolun karşısındaki Godfreylerin yemek odasında buldu ve buna çok sevindi. Godfreyler kırklı yaşlarında, çocuksuz, sosyal, Baptist Kilisesi'nde oldukça aktif, şen şakrak bir çiftti; bu ikisini bu saatte uyanık ve ayakta görmek rahatlatıcıydı. Bayan Godfrey bir kutudan kaşıkla sarı renkli dondurmadan alıp kâselere koyuyordu. Bay Godfrey sırtı Harriet'a dönük bir şekilde masada oturuyordu. İkisi yalnızdı, masanın üzerinde dantel bir örtü seriliydi, köşede pembe ışıklı bir lamba yanıyordu; Godfreylerin dondurma kâselerindeki asma yaprağı desenlerinden, Bayan Godfrey'in saçındaki tel tokalara kadar her şey net ve ayrıntılıydı.

Winchester tüfeği bir dürbün, bir kamera, bir şeyleri görebilmenin yoluydu onun için. Yanağını tüfeğin pürüzsüz ve serin kabzasına dayadı.

Uyanık geçirdiği bu gecelerde onun yaptığı gibi Robin'in de ona göz kulak olduğundan emindi. Hemen arkasında nefes alıp verdiğini hissedebiliyordu: sessiz, sokulgan, küçük kardeşinin yanında olmaktan memnun. Ama karanlık evin çıtırtıları ve gölgeleri onu zaman zaman hâlâ korkutuyordu.

Silahın ağırlığının altında kolları ağrımaya başlayan Harriet koltukta kıpırdanıp duruyor, yerinde duramıyordu. Bunun gibi gecelerde arada sırada annesinin sigaralarından içerdi. En kötü gecelerdeyse kitap bile okuyamaz olurdu; sayfalardaki harfler –*Define Adası*, *Kaçırılan Ço*cuk gibi çok sevdiği ve hiç bıkmadığı kitaplardakiler bile– eciş bücüş Çince

harflere dönüşürdü: okunaksız ve kaşıyıp geçiremediği bir kaşıntı gibi sinir bozucu. Bir defasında, sırf iç sıkıntısından, annesine ait porselen bir yavru kedi biblosunu kırmıştı; sonra paniğe kapılmıştı (çünkü annesi o bibloyu çok severdi, onu küçüklüğünden beri saklıyordu) ve kırık parçaları bir kâğıt havluya sarıp boş bir mısır gevreği kutusuna koymuş, sonra da bu kutuyu çöp tenekesinin en dibine yerleştirmişti. Bu, iki yıl önce olmuştu. Harriet'ın bildiği kadarıyla annesi kedicik biblosunun vitrindeki yerinde olmadığını fark etmemişti hâlâ. Ama bu Harriet'ın ne zaman aklına gelse, özellikle de içinden yine böyle bir şey yapmak (bir çay fincanını kırmak, eline makası alıp masa örtülerinden birini paramparça etmek) geldiğinde başı dönüyor, midesi bulanıyordu. Canı istese evi ateşe bile verebilirdi, onu durduracak kimse yoktu.

Kızıl bir bulut ayın önünden geçip gitti. Harriet tüfeğin namlusunu yeniden Godfreylerin penceresine doğrulttu. Bu kez Bayan Godfrey de dondurma yiyordu. Dondurmasını miskin miskin kaşıklarken, yüzünde mesafeli, sıkkın bir ifadeyle kocasıyla konuşuyordu. Bay Godfrey dirseklerini dantel masa örtüsünün üstüne dayamıştı. Harriet'ın tek görebildiği adamın –namlunun ucunda ölmüş görünen– kel kafasıydı ve Bayan Godfrey'e cevap verip vermediğini, hatta onu dinleyip dinlemediğini bile anlayamıyordu.

Adam birdenbire ayağa kalktı, gerindi ve odadan dışarıya çıktı. Masada tek başına kalan Bayan Godfrey bir şey söyledi. Dondurmasının son kaşığını ağzına atarken, Bay Godfrey'in diğer odadan verdiği karşılığı dinler gibi kafasını hafifçe o tarafa çevirdi ve sonra ayağa kalktı, eliyle eteğini düzelterek kapıya doğru yürüdü. Sonra görüntü kararda. Onlarınki sokaktaki tek ışıktı. Bayan Fountain'ın ışıkları çok daha önce sönmüştü.

Harriet şömine rafındaki saate bir göz attı. Saat on biri geçiyordu, pazar okuluna gitmek için saat dokuzda kalkması gerekecekti.

Korkulacak hiçbir şey yoktu –sakin sokaklarındaki lambalar ışıl ışıl yanıyordu– ama evleri fazla durgundu ve Harriet biraz huzursuzdu. Evlerine gündüz gözü gelmiş olsa da o katilden en çok geceleri korkuyordu. Katil kâbuslarında evlerine geri döndüğünde hava hep karanlık oluyordu: evin içinde serin bir rüzgâr esiyor, perdeler havalanıyor ve Harriet oradan oraya koşup el yordamıyla pencereleri kapatıyordu,

kapıları kilitlerken tüm pencereler ve kapılar hep aralık duruyordu, annesiyse yüzünde cilt kremi ve tüm kayıtsızlığıyla koltukta oturmayı sürdürüyor, yardım etmek için parmağını bile kıpırdatmıyordu; camlardan biri tuzla buz olup eldivenli bir el kapı tokmağını çevirmek için uzanıncaya kadar Harriet'ın asla yeterli zamanı olmuyordu. Harriet bazen kapının açıldığını da görüyordu ama her seferinde katilin yüzünü görmeden hemen önce uyanıyordu.

Yere çöküp mermi kovanlarını topladı. Onları özenle kutudaki yerlerine yerleştirdi; silahın üstündeki parmak izlerini sildi ve yerine koydu, sonra dolabı kilitledi ve anahtarını babasının masasındaki kırmızı deri kutuya, ait olduğu yere bıraktı: tırnak makaslarının, eşi olmayan kol düğmelerinin, yeşil süet bir kesenin içinde duran bir çift zarın ve Memphis, Miami ve New Orleans'taki gece kulüplerinden kalma, rengi atmış bir yığın kibrit kutusunun yanına.

Yukarı çıkınca ışığı açmadan sessizce soyundu. Allison hemen yanındaki yatakta yüzükoyun yatıyordu. Ay ışığı rüzgâr ağaçların arasından estikçe değişip kıpraşan alacalı desenlerle vuruyordu yatak örtüsüne. Yatakta çevresi bir cankurtaran botundaymış gibi oyuncak hayvanlarla sarılıydı –kırkyama bir fil, düğme gözlerinden biri eksik benekli bir köpek, siyah yünden bir kuzucuk, mor kadife bir kanguru ve bir ayıcık ailesi– ve o masum tipleriyle sanki Allison'ın rüyalarındaki varlıklarmış gibi sevimli ama tuhaf bir şekilde kafasının etrafına yığılmışlardı.

"Şimdi, kızlar ve oğlanlar," dedi Bay Dial. Soğuk, balina grisi gözüyle Harriet ve Hely'nin –Bay Dial'ın Lake de Selby Kampı için duyduğu heyecan ve bunun öğrencilerin ailelerinde aynı karşılığı görmemesi yüzünden– yarısından fazlası boş olan pazar okulu sınıfına şöyle bir göz gezdirdi. "Hepinizden bir dakikalığına Musa'yı düşünmenizi istiyorum. Musa İsrailoğullarını Vadedilmiş Topraklar'a sokmak için neden o kadar uğraştı?"

Sessizlik. Bay Dial'ın satışçılara özgü, baktığına değer biçen bakışları konuyla hiç ilgilenmeyen bu bir grup suratın üstünde gezindi.

Yeni okul otobüsüyle ne yapacağını bilemeyen kilise bir sosyal yardım programı başlatmış, kırsal kesimdeki imkânları kısıtlı beyaz çocukları alıp onları pazar okulu için İlk Baptist Kilisesi'nin gösterişli, soğuk salonlarına taşıyordu. Bu çocuklar, kir pas içindeki yüzleri, her an kaçıp gitmek istermiş gibi halleri ve kiliseye gelmek için hiç uygun olmayan giysileriyle, mahzun bakışlarını yerden kaldırmıyorlardı. Yalnızca geri zekâlı olan ve diğer çocuklardan birkaç yaş büyük olan iri cüsseli Curtis Ratliff, ağzı beş karış açık, sevinçten koca koca açtığı gözlerini Bay Dial'dan ayırmıyordu.

"Ya da bir başka örneği ele alalım," dedi Bay Dial. "Vaftizci Yahya için ne diyeceksiniz? Yabani topraklarda ilerleyip İsa'nın gelişine yolu açmak için neden öylesine kararlıydı?"

Bu küçük Ratlifflere, Scurleelere ve Odumlara, anneleri tiner çeken, dövmeli babaları zina yapan, gözleri çapaklı, kaşık kadar suratlı bu gençlere ulaşmaya çalışmanın hiçbir faydası yoktu. Acınacak haldeydiler. Daha bir gün önce, Bay Dial –Dial Chevrolet'de çalıştırdığı– damadı Ralph'i Oldsmobile Cutlass model arabalarından birini geri almak için Scurleelerden birine göndermişti. Bu çok, çok eski bir hikâyeydi: bu sefil köpekler altı aydır ödeme yapmadıklarını umursamadan tütün çiğneyerek, çeyrek galonluk şişelerden biralarını yudumlayarak bu yüksek kalite arabanın tepesinden inmeden gezinip duruyorlardı. Ralph pazartesi sabahı başka bir Scurlee'yi ve iki Odum'u daha ziyaret edecekti ancak onların henüz bundan haberi yoktu.

Bay Dial'ın gözü –Bayan Libby Cleve'in küçük yeğeni– Harriet ve arkadaşı Hullların küçük oğluna ilişti. Onlar Old Alexandria'dan, iyi bir muhitten geliyorlardı: onların aileleri Şehir Kulübü'ne üyeydiler ve ödemelerini aşağı yukarı zamanında yaparlardı.

"Hely," dedi Bay Dial.

Hely'nin gözleri kocaman açıldı ve iğne batırılmış gibi kafasını bir anda minicik kareler elde edinceye kadar tekrar tekrar katlayıp durduğu pazar okulu kitapçığından kaldırıp baktı.

Bay Dial sırıttı. Ufacık dişleri, birbirinden fazla ayrık gözleri ve şişkin alnı –ve bir de sınıfa dümdüz değil, yan yan bakma alışkanlığı– onu sevimsiz bir yunusa benzetiyordu. "Bize Yahya'nın neden ağlaya ağlaya o yabani topraklara gittiğini söyleyebilir misin?"

Hely kıvranıyordu. "Çünkü İsa öyle yapmasını istedi."

"Hiç de değil!" dedi Bay Dial ellerini ovuşturarak. "Hepimiz bir an için Yahya'nın durumunu düşünelim. Yeşaya peygamberin burada," parmağını sayfanın üzerinde gezdirdi, "yirmi üçüncü ayetteki sözlerini neden alıntıladı hiç merak ettiniz mi?"

"Tanrı'nın planını mı takip ediyordu?" dedi ilk sıradan ufacık bir ses.

Bunu söyleyen Annabel Arnold'dı, eldivenli ellerini terbiyeli bir biçimde kucağındaki fermuarlı beyaz İncil'in üstünde tutuyordu.

"Aferin!" dedi Bay Dial. Annabel iyi bir aileden geliyordu – Hulllar gibi kokteyl için şehir kulüplerinde takılanlardan değil, iyi bir Hristiyan aileden. Şampiyon bando lideri Annabel, Yahudi bir sınıf arkadaşının İsa'ya yönelmesine yardımcı olmuştu. Salı gecesi lise binasında gerçekleşecek, ana sponsorlarından biri de Dial Chevrolet olan bölgesel bando lideri yarışmasına katılacaktı.

Harriet'ın bir şeyler söylemek üzere olduğunu gören Bay Dial aceleyle yeniden konuşmaya başladı: "Annabel'in ne dediğini duydunuz mu, çocuklar?" dedi neşeyle. "Vaftizci Yahya, Tanrı'nın planına göre hareket ediyordu. Peki bunu neden mi yapıyordu? Çünkü," dedi kafasını çevirip sınıfa bu defa diğer gözüyle bakarak, "çünkü Vaftizci Yahya'nın bir hedefi vardı."

Sessizlik.

"İnsanın hayatta bir hedefi olması neden çok önemlidir, çocuklar?" Cevap almayı beklerken bir yandan da elindeki bir deste kâğıdı kürsüye vura vura düzetip toparlıyor, parmağındaki devasa altın yüzüğün taşı da kıpkırmızı parlıyordu. "Bunu biraz düşünelim, ne dersiniz? Hedefimiz olmadan harekete geçmek için bir gerekçemiz olmaz, öyle değil mi? Hedefimiz olmadan maddi anlamda zenginleşemeyiz! Hedefimiz olmadan, İsa'nın bizden Hristiyanlar ve bu cemaatin üyeleri olarak yapmamızı istediklerini gerçekleştiremeyiz!"

Harriet'ın kendisine ters ters baktığını fark edip hafiften irkildi.

"Hayır efendim!" Bay Dial ellerini çırptı. "Çünkü hedefler bizim asıl önemli olan şeylere odaklanmamızı sağlar! Kaç yaşında olursak olalım kendimize yıllık, aylık, haftalık, hatta saatlik hedefler belirlememiz çok önemlidir, yoksa büyüdüğümüz zaman televizyonun karşısından kalkıp hayatımızı kazanacak itici gücü bulamayız kendimizde."

Bir yandan konuşurken diğer yandan kâğıtlar ve renkli kalemler dağıtmaya başlamıştı. Bu küçük Ratlifflere ve Odumlara biraz iş ahlakı benimsetmeye çalışmanın bir zararı olmazdı. Pek çoğunun aylak aylak oturup devletin sırtından geçindikleri evlerinde böyle bir şeye maruz kalmadıkları kesindi. Onlara yaptıracağı egzersiz Bay Dial'ın önceki yaz Virginia, Lynchburg'de katıldığı Hristiyan Satıcılar Konferansı'nda bizzat kendisinin de katıldığı ve son derece motive edici bulduğu bir egzersizdi.

Bay Dial, "Şimdi hepimiz bu yaz gerçekleştirmek istediğimiz bir hedefimizi yazacağız," dedi. Ellerini çan kulesi gibi birleştirdi ve işaret parmaklarını büzdüğü dudaklarının üstüne koydu. "Bu bir proje, maddi ya da şahsi bir başarı olabilir... hatta ailenize, cemaatinize ya da Tanrınıza yardımınız dokunacak bir şey de olabilir. İstemezseniz adınızı yazmak zorunda değilsiniz – kâğıdın altına sizi tanımlayan küçük bir sembol çizin yeter."

Uykulu birkaç kafa panikle yerinden sıçradı.

"Öyle çok bir şey değil! Mesela," dedi Bay Dial ellerini birleştirerek, "sporu seviyorsanız bir futbol topu çizebilirsiniz! Ya da insanları güldürmeyi seviyorsanız gülen bir surat çizin!"

Tekrar yerine oturdu ve çocuklar ona değil, ellerindeki kâğıtlara baktıkları için ufacık dişlerini gözler önüne seren o geniş gülümsemesi yavaş yavaş gözden kayboldu. Hayır, bu küçük Ratlifflerle, Odumlarla falan ne yaparsan yap faydasızdı: onlara bir şey öğretebileceğini düşünmek bile anlamsızdı. Dünya umurlarında değilmiş gibi kalemlerinin arkasını emen bu donuk, küçük suratlara baktı. Birkaç yıl içinde bu kadersiz yavrucaklar tıpkı şimdi kuzenlerinin ve ağabeylerinin yaptığı gibi Bay Dial ve Ralph'i sattıkları arabaları geri alma işiyle meşgul edeceklerdi.

Hely uzanıp Harriet'ın kâğıda ne yazdığını görmeye çalıştı. "Hişt," diye fısıldadı. Sembol olarak denileni yapmış ve kendisi için bir futbol topu çizmişti, sonra beş dakikayı aşkın bir süre boyunca sessizce oturup yalnızca önüne bakmıştı.

"Aranızda konuşmak yok," dedi Bay Dial.

Abartılı bir şekilde nefes vererek ayağa kalktı ve çocukların yazdıklarını topladı. "Pekâlâ, şimdi," dedi, kâğıtları masanın üstüne dağıtarak bıraktı. "Herkes sıraya geçsin ve bir kâğıt seçsin – hayır," diye sertçe uyardı çocuklardan bazıları oturdukları sandalyelerden bir hışımla fırlayınca, "maymun gibi koşmak yok. Tek tek gelin."

Çocuklar hiçbir coşku ibaresi göstermeden ayaklarını sürüye sürüye masaya gittiler. Yerine geri dönen Harriet seçtiği kâğıdı açmakta zorlanıyordu; kâğıt bir posta pulu kadar küçük bir hale gelinceye kadar defalarca katlanmıştı.

Hely durup dururken kahkahalara boğuldu. Seçtiği kâğıdı Harriet'a uzattı. Ne idiği belirsiz bir çizimin (Harriet'ın hangi hayvan ya da nesne veya makine parçası olduğunu anlayamadığı kısmen bir mobilyaya, kısmense bir böceğe benzeyen, çubuk gibi bacakların üstündeki başsız bir kara leke) altında, eciş bücüş bir el yazısı kırk beş derece açıyla aşağıya doğru eğiliyordu. Harriet bu yazıyı zar zor okuyabildi: *Benim hetefim babam beni Opry Land lunuparkına götrmesi.*

"Hadi bakalım." Bay Dial hemen karşılarına dikildi. "Biri başlasın. Kim olduğu mühim değil."

Harriet nihayet elindeki kâğıdı açmayı başarmıştı. G ve y harflerindeki süslü kıvrımlarıyla bu gösterişli ve özenli el yazısı Annabel Arnold'a aitti:

benim hedefim!

benim hedefim her gün Tanrı'ya dua edip

bana yardım elini uzatabileceğim yeni birini göndermesini dilemektir!!!!

Harriet bu yazıya nefretle baktı. Sayfanın en altında sırt sırta çizilmiş iki büyük B harfi saçma sapan bir kelebek oluşturuyordu.

"Harriet?" dedi Bay Dial birdenbire. "Seninle başlayalım."

Harriet küçümseyişini belli etmesini umduğu monoton bir sesle elindeki kıvrımlı yemini okudu.

"İşte bu olağanüstü bir hedef," dedi Bay Dial hayranlıkla. "Bu hem bir dua hem de ibadet çağrısı. Burada kilisesindeki ve cemaatindeki

diğer insanları da düşünen bir Hristiyan'dan söz ediyo... Orada komik bir şey mi var?"

Kıs kıs gülen çocukların bir anda beti benzi attı ve hemen sustular.

Bay Dial iyice yükselttiği sesiyle, "Harriet, okuduğun hedef onu yazan kişi hakkında ne söylüyor?" diye sordu.

Hely, hafifçe Harriet'ın dizine vurdu. Aralarındaki boşlukta kimsenin görmeyeceği bir şekilde başparmağını aşağıya doğru çevirdi: ezik.

"Herhangi bir sembol var mı?"

"Efendim?" dedi Harriet.

"Bunu yazan kız –ya da erkek– kendisini tanımlaması için hangi sembolü seçmiş?"

"Bir böcek."

"*Böcek* mi??"

"O bir kelebek," dedi Annabel usulca ama Bay Dial onu duymadı.

"Nasıl bir böcek?" diye sordu Harriet'a.

"Emin değilim ama bir iğnesi varmış gibi görünüyor."

Hely görmek için boynunu uzattı. "İğrenç," diye bağırdı, gerçek olduğu belli bir dehşete kapılarak, "bu da ne böyle?"

"Getirin onu bana," dedi Bay Dial sertçe.

"Böyle bir şeyi kim çizer ki?" dedi Hely, şaşkınlıkla etrafına bakınıyordu.

"O bir kelebek," dedi Annabel, bu kez daha duyulabilir bir sesle.

Bay Dial kâğıdı almak için ayağa kalktı ve apansızın –öyle ki herkes yerinden sıçradı– Curtis Ratliff yüksek sesle homurdanmaya başladı. Parmağıyla masanın üstündeki bir şeyi işaret ederek oturduğu yerde zıplıyordu.

"Benim fare," diye homurdanıyordu. "Benim fare."

Bay Dial olduğu yerde dondu kaldı. Genelde çok uysal bir çocuk olan Curtis'in bir gün patlayıp birilerine zarar vereceğinden ya da sinir krizine falan gireceğinden korkardı hep.

Hemen kürsüyü terk etti ve aceleyle ön sıraya geldi. "Bir şey mi oldu, Curtis?" dedi öne doğru eğilerek; onun güven veren sesini tüm sınıf duyabiliyordu. "Tuvalete mi gitmen lazım?"

Curtis homurdanıyordu, yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Onun için fazla küçük olan sandalyesini gıcırdata gıcırdata öyle müthiş bir enerjiyle zıplayıp duruyordu ki Bay Dial ürktü ve bir iki adım geriye çekildi.

Curtis parmağını havaya kaldırdı. "Benim fare," diye ciyakladı. Sonra pat diye sandalyesinden kalktı –Bay Dial küçük düşürücü bir haykırışla geriye doğru savrulmuştu– ve masanın üstündeki buruşturulmuş kâğıtlardan birini aldı.

Sonra bu kâğıdı nazikçe düzeltti ve Bay Dial'a uzattı. Parmağıyla önce kâğıdı gösterdi, sonra kendini. "Benim," dedi sevinçle.

"Ah," dedi Bay Dial. Odanın arka tarafındaki fısıldaşmaları, edepsiz kıkırdamaları duyuyordu. "Bu doğru, Curtis. O senin kâğıdın." Bay Dial onu bilerek diğer çocuklarınkinden ayrı bir yere koymuştu. Curtis her zaman bir kalem ve kâğıt isterdi –ve verilmediğinde hüngür hüngür ağlardı– ama aslında okuması yazması yoktu.

"Benim," dedi Curtis. Başparmağıyla göğsüne vuruyordu.

"Evet," dedi Bay Dial dikkatlice. "O senin hedefin, Curtis. Bu kesinlikle doğru."

Kâğıdı yeniden masanın üzerine bıraktı. Curtis koşup kâğıdı yeniden aldı ve zorla adamın eline tutuşturdu; beklentiyle gülümsüyordu.

"Evet, teşekkürler, Curtis," dedi Bay Dial ve ona boş sandalyesini işaret etti. "Curtis? Artık yerine oturabilirsin. Ben şimdi..."

"Çiş."

"Curtis. Eğer yerine oturmazsan, ben böyle..."

"Ben çiş!" Curtis acı acı bağırıyordu. Bay Dial'ı yine dehşete düşürerek hoplayıp zıplamaya başladı. "Ben çiş! Ben çiş! Ben çiş!"

Şaşkına dönen Bay Dial çocuğun eline tutuşturduğu buruş buruş kâğıda baktı. Kâğıdın üstünde bir bebeğin yapabileceği türden karalamaların dışında yazan hiçbir şey yoktu.

Curtis ona bakıp tatlı tatlı gözlerini kırpıştırıyordu, sonra ağır ağır adım atarak ona doğru yaklaştı. Çekik gözlü bir mongoloid için fazla uzun kirpiklere sahipti. "Çiş," dedi.

Hely'yle birlikte eve yürürken, "Curtis'in hedefi neydi acaba?" dedi Harriet dalgın dalgın. Rugan ayakkabıları kaldırımın üzerinde tıkırdıyordu. Gece yağmur yağmıştı ve ıslak betonun üzerine yığılan biçilmiş çimlerin, ezilmiş yaprakların keskin kokusu havayı dolduruyordu.

"Yani," dedi Harriet, "sence Curtis'in bir hedefi var mı?"

"Benim hedefim Curtis'in Bay Dial'a dersini vermesi."

Pekanların ve sığlaların yapraklandığı, çiçeğe durduğu ve arıların mersin ağacının, yaseminlerin, pembe abelya güllerinin etrafında vızıldadığı George Caddesi'ne döndüler. Manolyaların insanı sarhoş eden ağır esansı en az sıcak kadar yapış yapış ediyordu ve insanın başını ağrıtacak kadar keskindi. Harriet hiçbir şey söylemedi. Kendini düşüncelere kaptırmıştı; başını öne eğmiş, ellerini arkasında kavuşturmuş, ayakkabılarını tıkırdata tıkırdata yürüyordu.

Hely sohbeti yeniden canlandırmak umuduyla başını geriye doğru attı ve en iyi yunus taklidini yapmaya başladı.

Yapmacık bir sesle, *ooo, ona Flipper derler, Flipper*, diye şarkı söylüyordu. *Şimşekten bile hızlı...*

Harriet onu memnun edecek şekilde bir kahkaha attı. Kişner gibi gülüşü ve alnının yunuslarınki gibi çıkıntı oluşu yüzünden Bay Dial'a *Flipper* lakabını takmışlardı.

Hely ona, "Sen ne yazdın?" diye sordu. Pazar günleri giydiği –ve nefret ettiği– takım elbisesinin ceketini çıkardı ve havada sallamaya başladı. "Siyah noktayı sen mi çizdin?"

"Evet."

Hely'nin yüzü aydınlandı. Harriet'a tam da bu gizemli ve beklenmedik hareketleri yüzünden hayranlık duyuyordu. Bu gibi şeyleri neden yaptığını, hatta yaptıklarının neden havalı olduğunu anlayamazdınız ama havalıydılar. O siyah nokta Bay Dial'ı epey sinirlendirmişti, özellikle de Curtis fiyaskosundan sonra. Arka sıralardan bir çocuk ayağa kalkıp ortasındaki acayip şekil dışında bomboş olan kâğıdı gösterdiğinde çok bozulan Bay Dial gözlerini kırpıştırmakla yetinmişti. Tekinsiz bir sessizlikten sonra, "Birisi komiklik yapmak istemiş," demişti ters ters

ve hemen sonraki çocuğa geçmişti çünkü o siyah nokta bir acayipti – nedense? Bu yalnızca kurşun kalemle çizilmiş basit bir şeydi ama çocuk kâğıdı herkesin görmesi için ayağa kalkıp gösterdiğinde odayı bir an için tuhaf bir sessizlik bürümüştü. Bu, Harriet'ın dokunuşunun alametifarikasıydı: bir anda ödünüzü koparabilirdi ve nasıl olduğunu anlayamazdınız bile.

Hely, Harriet'a omzuyla hafifçe vurdu. "Asıl ne komik olurdu biliyor musun? Oraya *göt* yazacaktın. Ha ha!" Hely durmadan birilerini oyuna getirecek şeyler düşünürdü ama bunları kendi yapacak cesareti yoktu. "Böyle minicik harflerle, hani, zar zor okunacak şekilde."

"O siyah nokta *Define Adası*'ndan," dedi Harriet. "Korsanlar öldürmeye geldiklerinde sana bunu verirlerdi, üstünde yalnızca siyah bir nokta olan bomboş bir kâğıt parçası."

Harriet eve girer girmez odasına gitti ve şifonyerinin çekmecesindeki iç çamaşırlarının altında gizlediği defterini çıkardı. Sonra Allison'ın çift kişilik yatağının diğer tarafına, kapı boşluğundan kendisini kimsenin göremeyeceği tarafa uzandı, gerçi evde onu rahatsız edecek kimse yoktu zaten. Allison ve annesi kilisedeydiler. Harriet'ın da onlarla –ve Edie ve büyük teyzeleriyle– orada buluşması gerekiyordu aslında ama annesi onun gelip gelmediğini fark etmez, hatta umursamazdı bile.

Harriet, Bay Dial'ı günahı kadar sevmezdi ama yine de pazar okulunda yaptırdığı egzersiz onu düşünmeye sevk etmişti. Öyle birdenbire düşünüp yazması söylenince –o gün için, o yaz için, hayatının geri kalanı için– hedeflerinin ne olduğunu bilememişti ve bu durum onu huzursuz etmişti çünkü nedense bu soru zihninde bir şekilde kulübedeki ölü kedi tatsızlığıyla birleşip birbirine karışmıştı.

Harriet kendisini zorlu fiziksel testlere tabi tutmayı severdi (bir defasında, savaşın sonunda Konfederasyon'un halka karneyle dağıttığı gibi günde on sekiz fıstıkla ne kadar idare edebileceğini görmeye çalışmıştı) ama bu testler çoğunlukla hiçbir amaca hizmet etmeyen zorluklardan ibaret olurdu.

Aklına gelen tek gerçek –ve aslında oldukça zayıf– hedef, kütüphanenin yazın düzenlediği okuma yarışmasında birincilik ödülünü kazanmak olmuştu. Harriet bu yarışmaya altı yaşından beri her yıl katılıyordu –ve iki kez de kazanmıştı– ama artık büyüdüğü ve gerçek romanlar okumaya başladığı için pek şansı yoktu. Geçen yılki ödül kütüphaneye her gün iki üç kez gelip Dr. Seuss, Meraklı Maymun ve *Make Way for Ducklings* gibi bir yığın çocuk kitabı ödünç alan uzun boylu, sıska, siyahi bir kızın olmuştu. Harriet, *Ivanhoe*, Algernon Blackwood ve *Japon Mitleri ve Efsaneleri* gibi kitaplarıyla onun hemen arkasındaydı. Kütüphaneci Bayan Fawcett bile ne düşündüğünü apaçık belli edecek şekilde tek kaşını havaya kaldırmıştı.

Harriet defteri açtı. Bunu ona Hely vermişti. Kapağında Harriet'ın ne olduğunu pek de umursamadığı bir plaj arabası çizimi olan sıradan, spiralli bir defterdi ama Harriet bu defteri çok seviyordu çünkü çizgili yaprakları parlak turuncu renkteydi. Hely bu defteri iki yıl önce Bayan Criswell'in sınıfında coğrafya defteri olarak kullanmak istemişti ama sonra o havalı plaj arabası çiziminin ve o turuncu yaprakların okul için uygun olmadığı konusunda uyarılmıştı. Defterin ilk sayfasında Hely'nin (yine Bayan Criswell tarafından uygun olmadığı söylenip el konulan bir keçeli kalemle) aldığı yarım sayfa uzunluğunda tek tük notlar vardı.

Dünya Coğrafyası *Alexandria Akademisi*
Duncan Hely Hull *4 Eylül*

Kesentisiz bir kara kütlesi oluturan iki kıta Aurupa ve Asye
Dünyanın ekvetorun üstünde kalan yarısına Kuzey denir.

Sıtandart ölçü birileri neden gereklidir?

Eğer bir teori doğanın bir kısmına dair en uygun açıklamasıysa?
Harita dört bölümde oluşur.

Harriet bunları ilk gördüğünde biraz küçümseyerek ama sevgiyle incelemişti. Bu sayfayı yırtıp atmayı defalarca geçirmişti aklından ama

zaman geçtikçe bu notları defterin kişiliğinin bir parçası olarak görmeye ve olduğu gibi bırakmaya karar vermişti. Sayfayı çevirip kurşun kalemle yazdığı notlarının başladığı yeri açtı. Bu notlar çoğunlukla listelerden oluşuyordu. Okuduğu kitapların, okumak istediği kitapların, ezbere bildiği şiirlerin listeleri; doğum gününde ve Noel'de aldığı hediyeler ve kimden geldiklerinin listeleri; gittiği yerlerin (öyle çok ilgi çekici bir yer yoktu) ve gitmek istediği yerlerin (Paskalya Adası, Antarktika, Machu Picchu, Nepal) listeleri. Hayran olduğu insanların listeleri de vardı: Napolyon ile Nathan Bedford Forrest, Cengiz Han ile Arabistanlı Lawrence, Büyük İskender ile Harry Houdini ve Jeanne d'Arc. Allison'la aynı odayı paylaşmaktan duyduğu şikâyetleri yazdığı tam bir sayfa yazı vardı. Latince ve İngilizce kelime listeleri vardı, bir öğleden sonra yapacak başka hiçbir şey bulamayınca oturup ansiklopediden kopyalamak için canını dişine taktığı acemice yazılmış bir Kiril alfabesi bulunuyordu. Harriet'ın sevmediği pek çok kişiye yazdığı ama asla göndermediği mektuplar da vardı. Biri Bayan Fountain'a, bir diğeriyse beşinci sınıftayken nefret ettiği öğretmeni Bayan Beebe'ye yazılmıştı. Bay Dial'a yazılmış bir mektup da vardı. Bir taşla iki kuş vurmak için bu mektubu Annabel Arnold'ın el yazısına benzetmiş, onun o süslü püslü, kıvrımlı harflerini taklit etmişti.

Sevgili Bay Dial (diye başlıyordu.)

Ben size bir süredir gizli gizli hayranlık besleyen, tanıdığınız genç bir hanımım. Sizin için öyle çıldırıyorum ki uyku uyuyamıyorum. Çok genç olduğumu ve sizin Bayan Dial'la evli olduğunuzu biliyorum ama belki bir akşam Dial Chevrolet'nin arka tarafında bir buluşma ayarlayabiliriz. Bu mektup için dualar ettim ve Tanrı bana cevabın Aşk olduğunu söyledi. Yakında yeniden yazacağım. Lütfen bu mektubu kimseye göstermeyin. Not: Bence kim olduğumu biliyor olabilirsiniz. Sevgiler, Gizli Âşığınız!

Harriet mektubun altına Annabel Arnold'ın gazeteden kestiği minicik bir resminin yanına, Bay Dial'ın Sarı Sayfalar'da bulduğu – patlak gözlerinin coşkuyla yerlerinden fırlamak üzere olduğu ve kafasının yıldız çizimlerinden bir haleyle çevrildiği ve kocaman kara kara harflerin *ÖNCELİĞİMİZ KALİTE! DÜŞÜK PEŞİNATLAR!* diye bas

bas bağırdığı resimdeki kocaman, sinir bozucu kafasını yapıştırmıştı. Şimdi bu mektuplara bir kez daha bakınca Harriet, Bay Dial'a bu kez gerçekten, Curtis Ratliff'ten geliyormuş gibi görülecek, imla hatalarıyla dolu, bebek el yazısıyla yazılmış bir tehdit notu göndermeyi düşündü. Kurşun kalemini dişlerine vururken, bunun Curtis'e haksızlık olacağına karar verdi. Curtis'e zarar vermeyi istemezdi, özellikle de Bay Dial'a saldırdıktan sonra.

Sayfayı çevirdi ve boş bir turuncu yaprağa yazmaya başladı:

Yaz İçin Hedeflerim

Harriet Cleve Dufresnes

Huzursuzca yazdığı şeye baktı. Masalın başındaki oduncunun çocuğu gibi, esrarengiz bir istek, uzaklara seyahate çıkmak ve müthiş işler başarmak için büyük bir arzu onu ele geçirmişti sanki; istediği şeyin ne olduğunu tam olarak ifade edemese de çok önemli, karanlık ve son derece zor bir şey olduğunu biliyordu.

Birkaç sayfa geriye, hayran olduğu insanlar listesine geri döndü: ağırlıkla generallerden, askerlerden, kâşiflerden, çeşitli eylem adamlarından oluşuyordu. Jeanne d'Arc orduları yönetirken Harriet'tan yalnızca birkaç yaş büyüktü. Fakat geçen yıl Noel'de Harriet'ın babası ona kızlar için üretilmiş *Acaba Ne Olsam?* adlı küçük düşürücü bir oyun almıştı. Kariyer rehberliği yapması hedeflenen son derece uyduruk bir oyundu ama ne kadar iyi oynarsan oyna önüne yalnızca dört makul gelecek sunuyordu: öğretmen, balerin, anne ya da hemşire.

Sağlık kitabında verildiği şekliyle (matematiksel bir ilerlemeyle, flörtleşme, "kariyer", evlilik ve annelik) makul olan Harriet'ın hiç ilgisini çekmiyordu. Listesindeki bütün o kahramanların içinde, en müthişi Sherlock Holmes'tü ve o gerçek bir insan bile değildi. Ondan sonraysa Harry Houdini geliyordu. O, imkânsızın ustasıydı; daha da önemlisi, Harriet için kaçışın ustasıydı. Dünya üzerindeki hiçbir hapishane onu tutamazdı: deli gömleklerinden, hızla akan nehirlere bırakılan kilitli sandıklardan, yerin dibine gömülmüş tabutlardan kaçmıştı.

Peki bunu nasıl yapabilmişti? *Korkmamıştı çünkü.* Jeanne d'Arc yanında meleklerle dörtnala koşmuştu ama Houdini korkunun üstesinden tek başına gelmişti. İlahî bir yardım gelmemişti ona; paniği, boğulma ve karanlık korkusunu nasıl geri püskürteceğini yaşayarak öğrenmişti. Nehrin dibinde kilitli bir sandığın içinde kelepçeliyken, korkarak tek

bir saniyesini bile boşa harcamamıştı, zincirlerin, karanlığın ve buz gibi suyun yarattığı korkuya asla boyun eğmemişti; bir an olsun başı dönseydi, önündeki nefes kesici işi –nehir yatağında ilerlerken tepetaklak bir haldeyken takla atmak– eline yüzüne bulaştırsaydı o suyun içinden asla canlı çıkamazdı.

Bir eğitim programı. Houdini'nin sırrı buydu. Her gün buz dolu küvete girmişti, suyun altında muazzam mesafeler yüzmüştü, rekorunu üç dakikaya çıkarıncaya kadar nefesini tutmak için çalışmıştı. Buz dolu küvetlere girmek imkânsız olsa da işin yüzme ve nefesini tutma kısmını o da yapabilirdi.

Annesi ve ablasının ön kapıdan eve girdiklerini duydu, ablası o ağlamaklı sesiyle anlaşılmaz bir şeyler söylüyordu. Harriet hemen defteri sakladı ve merdivenlerden aşağıya koştu.

Charlotte, "Nefret kelimesini kullanma, tatlım," diyordu Allison'a dalgın dalgın. Üçü, üstlerinde pazar giysileriyle yemek masasının etrafında oturmuş, Ida'nın öğle yemeği için yapıp bıraktığı tavuğu yiyorlardı.

Saçları yüzüne dökülen Allison gözlerini tabağına dikmiş, buzlu çayının içinden çıkardığı limon dilimini çiğniyordu. Yemeğini hızlı hızlı küçük parçalara ayırmış, tabağında oradan oraya itip durmuş, iştah kaçırıcı yığınlar halinde üst üste istiflemiş olsa da (bu huyu Edie'yi çileden çıkarıyordu), doğru dürüst tek lokma yememişti.

"Allison'ın neden *nefret* dememesi gerektiğini anlamıyorum, anne," dedi Harriet. "Nefret gayet güzel bir sözcük."

"Kibar bir sözcük değil."

"İncil'de nefret diyor ama. Tanrı şundan nefret ederdi, Tanrı bundan nefret ederdi. Neredeyse her sayfasında var."

"Olabilir, siz kullanmayın."

Allison, "Peki o halde," diye çıkıştı. "Bayan Biggs'ten hoşlanmıyorum." Bayan Biggs, Allison'ın pazar okulu hocasıydı.

Uyuşturulmuş bir sisin içinde yaşayan Charlotte biraz şaşkındı. Allison genelde oldukça çekingen, kibar bir kızdı. İnsanlardan nefret

etmek gibi abuk sabuk sözler aslında Harriet'tan beklenecek türde şeylerdi.

"Allison," dedi. "Bayan Biggs sevimli, ihtiyar bir kadıncağız. Hem Adelaide teyzenin de arkadaşı."

Çatalını karman çorman tabağında gezdiren Allison, "Yine de ondan nefret ediyorum," dedi Allison.

"Pazar okulunda ölmüş bir kedi için dua etmediler diye insanlardan nefret edemezsin, bir tanem."

"Nedenmiş? Sissy ve Annabel Arnold'ın bando lideri yarışmasını kazanması için dua ettirdiler bize."

Harriet araya girdi. "Bay Dial da bize bunun için dua ettirdi. Sırf babaları papazın yardımcısı diye."

Allison limon dilimini dikkatle tabağının kenarına koydu ve dengede tutmaya çalıştı. "Umarım ellerindeki ateşli sopalardan birini düşürürler," dedi. "Umarım orayı yakıp kül ederler."

Bu sözün üstüne oluşan sessizlikte, "Kızlar, beni dinleyin," dedi Charlotte duyulur duyulmaz bir sesle. Kedi, kilise ya da bando lideri yarışması meseleleriyle zaten hiç tam olarak ilgilenmeyen aklı çoktan başka yerlere kaymıştı. "Tifo aşısı olmak için sağlık merkezine gittiniz mi siz?"

Kızların ikisi de bu soruya cevap vermeyince, "Pekâlâ, o halde pazartesi sabahı ilk iş oraya gidip bu işi halletmenizi istiyorum. Tetanos aşısını da unutmayın. Bütün yaz ineklerin girdiği göletlerde yüzecek, yalın ayak gezineceksiniz..."

Dikkati dağılınca sustu, sonra yemek yemeye devam etti. Harriet ve Allison da sessizdi. İkisi de hayatları boyunca ineklerin girdiği bir gölette yüzmemişti hiç. Annelerinin aklına kendi çocukluğu gelmişti ve o zaman yaptıklarını şimdiyle karıştırmıştı –bunu son günlerde daha da sık yapar olmuştu– bu olduğunda kızların ikisi de nasıl karşılık vereceklerini bilemiyordu.

Harriet, sabah giydiğinden beri üstünden çıkarmadığı papatya desenli pazar giysisiyle karanlıkta sessizce alt kata indi, beyaz renkli

soket çoraplarının tabanları kirden griye dönmüştü. Saat akşam dokuz buçuktu, annesi de Allison da yarım saat önce yatmaya gitmişlerdi.

Allison'ın uykuya düşkünlüğü –annesininkinin aksine– aldığı ilaçlardan ötürü değil, doğuştandı. En mutlu hissettiği zamanlar kafasını yastığına koyup uyuduğu zamanlardı; bütün gün yatağına dönmeyi hasretle bekler, daha doğru dürüst karanlık çökmeden kendini hemen yatağa atardı. Günde nadiren altı saatten fazla uyuyan Edie, Harrietların evinde yatakta bu kadar tembellik edilmesine sinir olurdu. Charlotte, Robin öldüğünden beri sakinleştirici ilaçlar almaya devam ediyordu ve bu konudan hiç söz edilmiyordu ama Allison bambaşka bir meseleydi. Mononükleoz ya da ansefalit varsayımıyla Allison'ı defalarca doktora gidip kan testi yaptırmaya zorlamıştı ama test sonuçları negatifti. "O, büyüme sürecindeki bir genç," demişti doktor, Edie'ye. "Gençler bol bol dinlenmeye ihtiyaç duyar."

"Ama on altı saat!" demişti çileden çıkan Edie. Doktorun kendisine inanmadığının gayet farkındaydı. Charlotte'ın sürekli uyku sersemi olmasına sebep olan ilaç her neyse onu verenin de bu doktor olduğundan şüpheleniyordu, bu konuda haklıydı.

"On yedi bile olsa önemli değil," dedi Doktor Breedlove, beyaz önlüğüyle kamburunu çıkararak darmadağınık masasına oturup doktorlara özgü o şüpheci bakışla Edie'yi süzdü. "Kızcağız uyumak istiyor, bırakın uyusun."

Harriet bir defasında ablasına, "Peki o kadar çok uyumaya nasıl *katlanabiliyorsun*?" diye sormuştu merakla.

Allison omuzlarını silkti.

"Çok sıkıcı değil mi?"

"Ben sadece uyanıkken sıkılıyorum."

Harriet bunun nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Kendi sıkıntıları da öyle bezdirici bir hale geliyordu ki bazen kloroform verilmiş gibi uyuşuk ve sersem hissediyordu kendini. Ama şimdi, önündeki yalnız saatlerin düşüncesi bile onu heyecanlandırmaya yetiyordu ve oturma odasına girince bu kez silah dolabına değil, babasının masasına yöneldi.

Babasının masasının çekmecesinde bir dolu ilgi çekici şey vardı (altın paralar, doğum belgeleri, kurcalamaması gereken bir sürü şey). Birkaç fotoğrafı ve bir kutu dolusu iptal edilmiş çeki karıştırdıktan

sonra nihayet aradığı şeyi buldu: bir finans şirketinin eşantiyonu olan kırmızı dijital ekranlı, siyah plastik bir kronometre.

Koltuğa oturdu ve kronometrenin düğmesine basarken derin bir nefes alıp tuttu. Houdini nefesini tek seferde dakikalarca tutabilmek için eğitmişti kendini: en büyük numaralarına olanak sağlayan asıl numarası buydu. Şimdi o da bayılmadan nefesini ne kadar süre tutabileceğini anlayacaktı.

On. Yirmi saniye. Otuz. Kanın şakaklarında güçlü, daha da güçlü attığını hissedebiliyordu.

Otuz beş. Kırk. Harriet'ın gözleri sulandı, kalbi göz yuvarlarında nabız gibi atıyordu. Kırk beşe geldiğinde, ciğerlerine bir sancı girdi ve parmaklarıyla burnunu sıkıştırıp eliyle ağzını kapatmak zorunda kaldı.

Elli sekiz. Elli dokuz. Gözlerinden yaşlar akıyordu, yerinde duramıyordu, ayağa kalktı ve boştaki eliyle kendini yelpazeleyerek koltuğun etrafında çıldırmış gibi dönmeye başladı, gözleri can havliyle eşyadan eşyaya –masa, kapı, güvercin grisi halının üstünde bırakılmış tabanları içe meyletmiş ayakkabıları– geziniyordu, oda gümbürtülü kalp atışlarıyla zonkluyordu ve gazetelerle dolu duvar az sonra deprem olacakmış gibi titreşiyordu.

Altmış saniye. Altmış beş. Perdelerin gül pembesi çizgileri koyulaşıp kanlı bir renge bürünmüştü ve lambanın ışığı görünmez bir gelgitin akıntısıyla alçalıp yükselen uzun, yanardöner dokunaçlar gibi tel tel ayrılıyordu, derken onlar da koyulaşmaya başladı, ortası hâlâ bembeyaz parlasa da nabız gibi atan kenarları kararıyordu; Harriet bir yerlerde bir eşek arısının vızıldadığını duydu, kulağına yakın bir yerde ya da belki de öyle değil, belki de içinde bir yerlerde; oda etrafında fır dönüyordu ve birdenbire artık burnunu daha fazla tıkayamaz oldu, eli titriyor ve yapmasını söylediği şeyi yapmıyordu; uzun, kulak tırmalayan bir gürültüyle, gözlerinden kıvılcımlar saçarak arka üstü koltuğa devrildi ve başparmağıyla kronometreyi durdurdu.

Fosforlu süs ışıkları tavandan usul usul çekilirken nefes nefese, uzun bir süre orada öylece yattı.

Sanki kafatasının arkasında camdan bir çekiç kristalimsi bir gürültüyle patlamıştı. Düşünceleri, başının etrafında zarif desenler çizerek uçuşan karmakarışık iplikler halinde sarılıp sarılıp çözülüyordu.

Gözünde uçuşan kıvılcımlar yavaşladığında ve nihayet –fır fır dönen başıyla koltuğun arkasına tutunarak da olsa– yerinde doğrulabildiğinde kronometreye baktı. Bir dakika on altı saniye.

Bu epey uzun bir süreydi, ilk denemede beklediğinden çok daha uzundu ama Harriet kendini hiç iyi hissetmiyordu. Gözleri acıyordu ve sanki kafatasının içindeki her şey itişe kakışa birbirine geçmiş gibi hissediyordu; işitme duyusu görmeyle, görme duyusu tatmayla, düşünceleriyse bütün hepsiyle karışmış ve bu karışım Harriet'ın hangi parçanın nereye ait olduğunu bilemediği bir yapboza dönüşmüştü.

Ayağa kalkmaya çalıştı. Bir kanoda giderken ayağa kalkmaya çalışmak gibiydi bu. Tekrar oturdu. Yankılar, kara çanlar.

Yani kimse bunun kolay olacağını söylememişti. Eğer nefesini üç dakika boyunca tutmak öyle kolay bir iş olsaydı, bunu sadece Houdini değil, dünyadaki herkes yapardı herhalde.

Birkaç dakika hiç kıpırdamadan oturdu, yüzme dersinde öğrettikleri gibi derin derin nefes alıp verdi ve birazcık daha kendine geldiğinde derin bir nefes daha aldı ve kronometreye bastı.

Bu defa tıkır tıkır ilerleyen rakamlara bakmamaya, başka şeylere konsantre olmaya kararlıydı. Rakamlara bakmak işleri daha da zorlaştırıyordu.

Sıkıntısı arttıkça ve kalbi daha da hızlı çarptıkça kafa derisine buz gibi soğuk dalgalar halinde yağmur damlaları misali pıtır pıtır iğneler batmaya başladı. Gözleri yandı. Gözlerini kapadı. Zonklayan kıpkırmızı karanlığın içinde göz kamaştırıcı küller yağıyordu. Zincirlerle bağlanmış simsiyah bir sandık nehir yatağındaki kayalara çarpıyor, akıntıyla sürükleniyordu, *güm, güm, güm* –ağır ve yumuşak bir şey vardı içinde, bir insan gövdesi– sanki kötü bir koku almış gibi elini burnuna götürüp sıktı ama o sandık hâlâ yosunlu taşların üzerinde sürüklenmeye devam ediyordu ve bir yerlerde, avizelerle süslü ışıl ışıl bir salonda bir orkestra çalıyordu ve Harriet, Edie'nin kemanların üzerinden göklere yükselen soprano sesini duydu: *"Pek çok cesur yürek yatıyor derinlerde. Dikkat et kendine, denizci, iyi bak kendine, denizci."*[3]

3 Houdini'nin içine kapatıldığı suyla dolu süt bidonundan kurtulduğu gösterisi sırasında orkestranın çalıp, seyircilerin de solistle birlikte hep bir ağızdan söylediği şarkı. (ç. n.)

Hayır hayır, Edie değildi bu, bir tenordu: siyah saçlarını briyantinlemiş, eldivenli elini smokinin göğsüne bastırmış, pudralanmış yüzü yer ışıkları vurunca kireç beyazı görünen ve gözleriyle dudakları sessiz filmlerdeki aktörlerinki gibi karanlığa bürünen bir tenordu. Saçaklı kadife perdelerin önünde dikiliyordu; derken perdeler yavaş yavaş açılmaya başladı ve –yükselen alkışların arasında– sahnenin tam ortasında, kocaman bir buz kütlesi ile içindeki iki büklüm haldeki donmuş adam belirdi.

Nefesler tutuldu. Çoğunlukla penguenlerden oluşan ateşli orkestra tempoyu iyice artırdı. Salon, kimileri Noel Baba şapkası takmış, itişip kakışan kutup ayılarıyla doluydu. Geç kalmışlar ve yer kavgasına tutuşmuşlardı. Tam ortalarında donuk bakışlı Bayan Godfrey oturuyor, alacalı desenli bir tabaktan dondurma yiyordu.

Birdenbire ışıklar karardı. Tenor eğilerek selam verdi ve kulise geçti. Kutup ayılarından biri balkondan eğildi ve –Noel Baba şapkasını elinde sallayarak– bağırdı: "Kaptan Scott için kocaman bir alkış!"

Kürkü balık yağından kaskatı kesilip buzla kaplanmış olan mavi gözlü Scott, üstündeki buzları silkeleyerek sahneye çıkıp yünlü eldivenler taktığı elini seyircilere doğru kaldırınca kulakları sağır eden bir gürültü koptu. Hemen arkasında –kayak takımlarının üzerindeki– küçük Bowers, yüzüne vuran sahne ışıklarına karşı gözlerini kısıp güneşten yanmış yüzüne kolunu siper etti ve şaşkınlığını belli ederek hafifçe ıslık çaldı. Şapkası ve eldivenleri olmayan, botlarına krampon geçirmiş Doktor Wilson arkasında sahne ışıklarının altında hemen eriyip su birikintilerine dönüşen karlı ayak izleri bırakarak çabucak onun önüne geçip sahneye atladı. Kopan alkış tufanına aldırmadan elini buz kütlesinin üzerinde gezdirdi ve deri kaplı not defterine birkaç not aldı. Sonra defteri pat diye kapattı ve seyirciler sessizliğe gömüldü.

"Durum kritik, Kaptan," dedi, nefesi bembeyaz bir duman halinde çıkıyordu. "Rüzgârlar kuzey-kuzeybatıdan esiyor ve görünüşe göre buzdağının üst ve alt kısımları arasında belirgin bir köken farkı var, bu da bize mevsimsel karlarla katman katman yükseldiğini gösteriyor."

"O halde, kurtarma çalışmalarına derhal başlamalıyız," dedi Kaptan Scott. "Osman! *Esh to*," dedi oradan oraya zıplayıp havlayan kızak köpeğine sabırsızca. "Buz baltaları, Teğmen Bowers."

Bowers eldivenli elleriyle tuttuğu kayak sopalarının bir çift baltaya dönüşmüş olmasına hiç şaşırmamışa benziyordu. Baltalardan birini ustalıkla kaptanına doğru fırlatınca vaklama, kükreme, çırpılan yüzgeç seslerinden bir patırtının kopmasına neden oldu, sonra karla kaplanmış yünlü ceketlerini omuzlarından atıp ikisi birlikte baltalarını buz kütlesine indirmeye başladılar. Aynı anda penguen orkestrası da yeniden çalmaya başladı ve Doktor Wilson buzun doğasına dair ilgi çekici bilimsel açıklamalar yapmayı sürdürdü. Sahne önünde ufak çaplı bir kar fırtınası oluştu. Sahnenin kenarındaysa, briyantinli tenor, keşif yolculuğunun fotoğrafçısı Ponting'in tripodunu kurmasına yardım ediyordu.

"Zavallı delikanlı," dedi Kaptan Scott baltasını buz kütlesine indirirken, Bowers'la ikisi ne kadar uğraşsalar da pek yol alamamışlardı, "sonu çok yaklaştı, hissedebiliyorum."

"Acele edelim, Kaptan."

"Neşelenin biraz, beyler!" diye bağırdı salondaki kutup ayılarından biri.

"Tanrı'nın ellerindeyiz, o müdahale etmezse kaybolmuşuz demektir," dedi Doktor Wilson karamsar bir ifadeyle. Şakaklarında boncuk boncuk terler birikmişti ve sahne ışıkları beyaz daireler halinde eski moda gözlüklerinin camlarına vuruyordu. "Bütün eller birleşip Rab'bin Duası'nı hep bir ağızdan söylesin."

Rab'bin Duası'nı kimse bilmiyor gibiydi. Penguenlerin bir kısmı *Daisy, Daisy, bana bir cevap ver haydi,* diye şarkı söylüyordu; diğerleri kollarını kalplerinde birleştirmiş Bağlılık Yemini'ni okuyorlardı ki sahnenin tepesinde –bir zincirle bileklerinden tutulup önce kafası görünecek şekilde aşağıya sarkıtılan– deli gömleği giydirilip kelepçelenmiş fraklı bir adam belirdi. Adam kıpkırmızı bir suratla kıvrana kıvrana üstündeki deli gömleğinden kurtulup onu bir kenara fırlatırken seyirciler sessizliğe gömülmüştü. Sonra dişlerini kullanarak kelepçelerle uğraşmaya koyuldu ve sadece birkaç saniye içinde onlardan da kurtuldu; çevik bir hareketle iki büklüm katlanıp ayaklarını da çözdü ve yerden üç metre yükseklikte duran zincirin ucunda şöyle bir sallandı ve hemen sonra jimnastikçilerin, gösterilerinin sonunda yaptığı gibi kollarını havaya kaldırarak yere atladı ve nereden geldiği anlaşılmayan şapkasını çıkararak seyirciyi selamladı. Pembe kumrulardan bir

grup kanatlanıp salonda uçuşmaya başlayınca seyirciler zevkten dört köşe oldular.

Yeni gelen adam frak ceketinin kollarını sıvadı ve sonra bir anlığına durup fotoğraf makinesinin patlayan flaşına kocaman gülümseyerek, "Korkarım geleneksel yöntemler burada işe yaramayacak, beyler," dedi şaşkına dönen kâşiflere. "Bu gösterinin bire bir aynısını yapmaya çalışırken iki kez –bir defasında Kopenhag'daki Cirkus Beketow'da, diğerindeyse Nürnberg'deki Apollo Theatre'da– neredeyse canımdan oluyordum." Bir anda hiç yoktan bir metre uzunluğunda mavi bir alev yayan, değerli taşlarla bezeli bir alev lambası çıkardı ortaya ve hemen sonra bir de tabanca çıkarıp havaya doğru ateşledi. "Asistanlar lütfen!"

Üstlerine kızıl kaftanlar giyip kafalarına takkeler takmış, enselerinden uzun siyah saç örgüleri sarkan beş Çinli adam ellerinde yangın baltaları ve demir testerelerle koşa koşa geldiler.

Houdini tabancayı seyircilere doğru fırlattı –tabanca önlerine düşmeden hemen önce havada çırpınan bir somon balığına dönüşünce penguenler zevkten deliye döndü– ve Kaptan Scott'ın elindeki baltayı aldı. Alev lambası sağ elinde yanarken, sol eliyle baltayı havada döndürmeye başladı. "Seyircilere şunu hatırlatmak isterim," dedi bağırarak, "söz konusu kişi dört bin altı yüz altmış beş gün, on iki saat, yirmi yedi dakika ve otuz dokuz saniyedir hayatını sürdürmesi için ihtiyaç duyduğu oksijenden mahrum durumda ve bu kadar büyük çapta bir kurtarma denemesi daha önce Kuzey Amerika sahnesinde hiç denenmedi." Baltayı Kaptan Scott'a geri fırlattı ve omzuna çıkan turuncu kediyi okşamak için elini uzatırken penguen orkestrasının şefine başıyla işaret etti. "Maestro, izninizle."

Çinliler –üstünde bir tek atleti kalıncaya dek soyunan ve diğerleriyle omuz omuza çalışan Bowers'ın neşeli emirleri altında– çalan müzikle birlikte buz kütlesine ahenkle vurmaya başladılar. Houdini alev lambasıyla muazzam bir iş çıkarıyordu. Sahnede büyük bir su birikintisi oluşmuştu: penguen müzisyenler orkestra çukuruna damlayan buz sularının altında müthiş bir keyifle dans ediyorlardı. Sahnenin sol tarafındaki Kaptan Scott –Houdini'nin kedisini görünce deliye dönen–

kızak köpeği Osman'ı zapt etmek için elinden geleni yapıyor ve Meares'in gelip kendisine yardım etmesi için kulise doğru öfkeyle bağırıyordu.

Baloncuklanan buz kütlesinin içindeki esrarengiz kişi artık alev lambasından ve Çinlilerin demir testeresinden yalnızca on beş santim uzaktaydı.

"Cesaret!" diye kükredi salondaki kutup ayılarından biri.

Başka bir ayı ayağa fırladı. Devasa bir beyzbol eldivenine benzeyen pençesinde çırpınan bir kumru tutuyordu, derken kuşun kafasını ağzıyla kopardı ve kanlar içindeki kafayı yere tükürdü.

Harriet sahnede neler olup bittiğinden tam olarak emin değildi ama her neyse çok önemli görünüyordu. Sabırsızlıktan daha fazla yerinde duramayınca parmak uçlarında dikilip kafasını uzattı ama –itişip kakışan, durmadan gevezelik eden, birbirlerinin omuzlarına çıkan– penguenler ondan daha uzundu. Duydukları dehşetten gözleri âdeta yerinden fırlayan birkaç tanesi artık yerinde oturamaz olmuş, sallana sallana, sulara bata çıka, gagalarını havaya kaldırarak dosdoğru sahneye ilerliyordu. Harriet ite kaka onların arasından geçerken biri onu arkasından sertçe itti, öne doğru sendelerken ağzına yağlı yağlı penguen tüyleri dolmuştu.

Ansızın Houdini'nin muzaffer sesi duyuldu. "Bayanlar ve baylar!" diye bağırıyordu. "Onu kurtardık!"

Bütün kalabalık sahneye akın etti. Şaşkına dönen Harriet, Ponting'in eski moda fotoğraf makinesinin patlayan beyaz flaşlarına bakakalmıştı, bir grup polis ellerinde kelepçeler, coplar ve görev tabancalarıyla içeriye doluştu.

"Bu tarafta, memur beyler!" dedi Houdini, bir adım öne çıkıp kolunu zarif bir hareketle uzatarak.

Bir anda bütün kafalar tek tek Harriet'a döndü. Salona dolan korkunç sessizliği bir tek eriyen buzun orkestra çukuruna damlayan sularının *şıp şıp şıp* sesleri bozuyordu. Herkes onu seyrediyordu: Kaptan Scott, küçük şaşkın Bowers, kara kaşlarının altında şahmerana benzeyen bakışlarıyla Houdini. Bir an olsun kırpmadıkları sarı, donuk gözlerini ondan hiç ayırmayan penguenlerin hepsi aynı anda öne doğru eğildi.

Birisi eline bir şey tutuşturmaya çalışıyordu. *Her şey senin elinde, tatlım...*

Harriet oturduğu koltuğun üstünde dimdik doğruldu.

Harriet geç bir saatte kahvaltı için arka kapısında belirince, "Ooo, Harriet," dedi Edie iğneleyici bir sesle. "Nerelerdeydin bakalım? Dün kilisede gözlerimiz seni aradı."

Harriet'ın sessizliğini ya da papatya desenli buruşmuş elbisesini bile fark etmeksizin önlüğünün bağını çözdü. Kendisi için alışılmadık ölçüde neşeli bir ruh halindeydi; lacivert tayyörünü ve onunla uyumlu hafif topuklu pabuçlarını giymiş, iki dirhem bir çekirdek hazırlanmıştı.

"Az kalsın sen gelmeden başlayacaktım," dedi kızarmış ekmeğinin ve kahvesinin başına otururken. "Allison geliyor mu? Ben bir toplantıya gidiyorum."

"Ne toplantısı?"

"Kilisede. Teyzeleriniz ve ben bir geziye gidiyoruz."

Bu şaşırtıcı bir haberdi, Harriet o kadar sersem bir haldeyken bile. Edie ve teyzeler asla bir yerlere gitmezlerdi. Libby, Mississippi'nin dışına neredeyse hiç çıkmamıştı, diğer teyzeler de evlerinden birkaç kilometre uzağa bile gidecek olsalar günlerce yüzleri beş karış asılır, ne yapacaklarını bilemezlerdi. Suyun tadı bir tuhaf, diye homurdanırlardı, yabancı bir yatakta uyuyamazlardı, kahve makinesini açık unuttuklarını düşünüp endişelenirlerdi, evdeki çiçeklerini ve kedilerini düşünüp endişelenirlerdi, yangın çıkacağını ya da eve hırsız gireceğini veya kıyamet gününün onlar uzaktayken geleceğini düşünüp endişelenirlerdi. Benzin istasyonlarındaki klozetleri kullanmak zorunda kalırlardı; ne hastalıklar taşıdıkları belli olmayan o leş gibi klozetleri. Kimseyi tanımadıkları restoranlardaki garsonlar Libby'nin tuzsuz diyetini umursamazdı ki. Ya araba bozulacak olursa? Ya içlerinden biri hastalanırsa?

"Ağustosta gidiyoruz," dedi Edie. "Charleston'a. Tarihî evleri görmeye."

"Arabayı sen mi kullanacaksın?" Edie her ne kadar inkâr etse de gözleri artık eskisi kadar iyi görmüyordu, kırmızı ışıkları görmeden geçip gidiyor, trafiğin içinde direksiyonu bir anda sola kırıyor, mendil veya nane şekeri bulmak için çantalarını kurcalayan ve otomobillerinin üstünde uçuşup karşılarına çıkan her belayı bertaraf eden, yorgunluktan gözleri çökmüş koruyucu meleklerinden en az Edie'nin kendisi kadar bihaber olan kardeşleriyle çene çalmak için arka koltuğa dönünce arabayı stop ettiriyordu.

"Kilisedeki hanımların hepsi gidiyor," dedi Edie kızarmış ekmeğini katır kutur yerken. "Chevrolet bayisindeki Roy Dial bize bir otobüs verecek. Bir de şoför. İnsanlar otobana çıkınca arabalarını aklını kaçırmış gibi kullanıyor olmasaydı seve seve kendi arabamla giderdim."

"Libby de geleceğini söyledi yani?"

"Tabii ki. Neden gelmeyecekmiş? Bayan Hatfield Keene, Bayan Nelson McLemore ve diğer bütün dostlarımız da geliyor."

"Addie de? Tat de?"

"Elbette."

"Hem de kendileri gitmek istiyorlar? Kimse onları zorlamıyor yani?"

"Teyzelerin ve benim gençleşeceğimiz yok."

"Baksana, Edie," dedi Harriet birdenbire, ağzına attığı kocaman bisküviyi yutmaya çalışırken. "Bana doksan dolar verir misin?"

"*Doksan* dolar mı?" dedi Edie, bir anda kızmıştı. "Hayır tabii ki. Doksan doları ne yapacaksın sen?"

"Annem Şehir Kulübü'ndeki üyeliğimizi yenilememiş."

"Şehir Kulübü'nde ne işin olabilir ki senin?"

"Bu yaz yüzmeye gitmek istiyorum."

"Söyle Hullların oğluna, seni misafir olarak soksun."

"Olmaz. Sadece beş defa misafir sokabiliyor. Ama ben oraya daha fazla gitmek istiyorum."

"Sırf havuzu kullanmak için Şehir Kulübü'ne doksan dolar ödemek hiç akıl kârı değil," dedi Edie. "Lake de Selby Kampı'nda istediğin kadar yüzebilirsin."

Harriet ağzını açmadı.

"Tuhaf şey. Kamp bu sene geç açılıyor demek ki. İlk devrenin çoktan başlamış olması gerekirdi."

"Öyledir herhalde."

"Bana hatırlat da öğleden sonra onları arayıp bir fırça atayım," dedi Edie. "Bu insanların nesi var hiç anlamıyorum. Hullların küçük oğlu ne zaman gidiyor acaba?"

"Müsaadenle kalkabilir miyim artık?"

"Bana bugün ne yapacağını söylemedin ama."

"Kütüphaneye gidip okuma programına adımı yazdıracağım. O yarışı bir kez daha kazanmak istiyorum." Bu yaz için kendine koyduğu asıl hedefi açıklamanın hiç sırası değildi şimdi, hele de Lake de Selby konusu daha yeni açılmışken.

"Pekâlâ, eminim iyi iş çıkaracaksın," dedi Edie, kahve fincanını lavaboya bırakmak için masadan kalktı.

"Sakıncası yoksa sana bir şey sorabilir miyim, Edie?"

"Ne olduğuna bağlı."

"Ağabeyim öldürüldü, değil mi?"

Edie'nin gözleri donuklaştı. Fincanı tezgâha bıraktı.

"Sence bunu kim yaptı?"

Bir an için bocalayan Edie oraya buraya bakıp gözlerini kaçırdı ve sonra –aniden– bakışlarını öfkeyle Harriet'a yöneltti. Huzursuz edici kısacık bir andan sonra (Harriet, üstüne vuran ışık huzmesi yüzünden için için yanan kuru çalılar misali büyükannesinin tepesinden duman çıktığını hissetmişti resmen) arkasını döndü ve fincanı alıp lavaboya koydu. Lacivert tayyörünün içinde beli incecik, omuzlarıysa çok geniş görünüyordu; bir askeri andırıyordu âdeta.

"Eşyalarını topla," dedi sertçe, hâlâ arkası dönüktü.

Harriet ne diyeceğini bilemedi. Eşyası yoktu ki.

Koltuk döşemesinin dikişlerine bakarak ve kolçaktan çıkan bir köpük parçasıyla oynayarak geçen araba yolculuğunun âdeta işkence gibi gelen sessizliğinin ardından Harriet'ın kütüphaneye gidecek hali kalmamıştı

aslında. Ama Edie mahkeme duvarı gibi suratıyla kaldırımın kenarında bekliyordu, bu nedenle de Harriet'ın (izlendiğinin farkında olarak kasıla kasıla) merdivenleri çıkmak ve cam kapıları açıp içeriye girmekten başka seçeneği yoktu.

Kütüphane boş görünüyordu. Bayan Fawcett ön büroda yalnızdı, geceden kalma iadeleri inceliyor ve kahvesini yudumluyordu. Kır saçlı, kuş gibi nazik, ufak tefek bir kadındı; eklem iltihabı yüzünden damarlı beyaz kollarına bakır bilezikler takıyordu ve biraz fazla keskin bakan gözleri birbirine çok yakındı, burnu gaga gibi kemerli olduğu için bu özellikle göze batıyordu. Çocukların çoğu ondan korkardı, kütüphaneye ve onunla ilgili her şeye bayılan Harriet hariç.

"Merhaba, Harriet!" dedi Bayan Fawcett. "Okuma programına adını yazdırmaya mı geldin yoksa?" Posterlerden bir tane almak için elini masanın altına uzattı. "Programın nasıl yürüdüğünü biliyorsun, değil mi?"

Harriet'a bir Birleşik Devletler haritası vermişti, Harriet bu haritayı gerektiğinden de dikkatle inceledi. *Bayan Fawcett anlamadığına göre aslında o kadar da üzgün değilim demek ki*, diye geçirdi içinden. Harriet'ın duyguları kolay kolay incinmezdi –en ufak şeyde hemen tepesi atan Edie yüzünden incinmezdi en azından– ama Edie'nin arabada sessiz kalarak verdiği tepki sinirlerini gerçekten altüst etmişti.

"Bu yılki programda Amerika haritası kullanılıyor," dedi Bayan Fawcett. "Aldığın her dört kitap için bir eyaletin çıkartmasını alıp kendi haritana yapıştırıyorsun. Haritanı senin için panoya yapıştırmamı ister misin?"

"Teşekkür ederim, kendim yapabilirim," dedi Harriet.

Arka duvarda asılı ilan panosuna gitti. Okuma programı cumartesi günü, yani daha evvelsi gün başlamıştı. Şimdiden yedi sekiz harita asılmıştı bile, çoğu bomboştu ama bir tanesinde üç yapıştırma birden vardı. Cumartesiden beri nasıl on iki kitap okuyabilirdi biri?

Seçtiği dört kitapla birlikte büroya geri döndüğünde Bayan Fawcett'a, "Lasharon Odum kim?" diye sordu.

Bayan Fawcett masanın üzerinden uzandı ve –sessizce çocuk salonunu işaret ederek– kirli bir tişört ve üstüne çok küçük gelen bir pantolon giymiş, saçı başı dağınık ufacık bir tipi gösterdi. Sandalyeler-

den birine çökmüş, kurumuş dudaklarının arasından hırıltıyla nefes alıp vererek kocaman açtığı gözleriyle kitap okuyordu.

Bayan Fawcett, "Bak orada oturuyor," diye fısıldadı. "Zavallıcık. Son bir haftadır her sabah burayı açmaya geldiğimde merdivenlerin başında oturmuş bekliyor oluyor ve akşam altıda kapatıncaya kadar da bir fare gibi oraya sinip sessizce oturuyor. Eğer o kitapları gerçekten de okuyorsa, yani okuyormuş numarası yapmıyorsa, kendi yaş grubuna kıyasla baya iyi okuyor demektir."

"Bayan Fawcett," dedi Harriet, "bugün gazete arşivine girmeme izin verir misiniz?"

Bayan Fawcett şaşırmış görünüyordu. "Onları kütüphaneden dışarı çıkaramazsın ama."

"Biliyorum. Biraz araştırma yapacağım da."

Bayan Fawcett gözlüklerinin üzerinden Harriet'a baktı, ricasını tıpkı bir yetişkin gibi konuşarak ifade etmesi hoşuna gitmişti. "Hangilerine bakacağını biliyor musun?" diye sordu.

"Ah, sadece yerel gazetelere. Belki Memphis ve Jackson'ınkilere de bakarım. Şey için..." Duraksadı, Robin'in ölüm tarihini söyleyerek kendini Bayan Fawcett'a ihbar etmekten korkuyordu.

"Pekâlâ," dedi Bayan Fawcett, "aslında seni oraya sokmamam gerek ama dikkatli olursan hiçbir sorun olmayacağından eminim."

Harriet –Hely'nin balık tutmaya gitme teklifini geri çevirdiğinden evlerinin oradan geçmek zorunda kalmamak için yolunu uzatmıştı– kütüphaneden aldığı kitapları bırakmak için eve uğradı. Saat on iki buçuktu. Allison yemek odasındaki masada tek başına oturmuş beş karış suratla domatesli sandviçini yiyordu, yüzü kıpkırmızıydı, uykudan yeni uyanmış, pijamalarını hâlâ çıkarmamıştı.

Ida Rhew mutfaktan, "Harriet, sen de domatesli mi istersin?" diye seslendi. "Yoksa sana tavuklu mu yapayım?"

"Domatesli lütfen," dedi Harriet. Ablasının yanına oturdu.

"Öğleden sonra Şehir Kulübü'ne gidip yüzmeye yazılacağım," dedi. "Gelmek ister misin?"

Allison kafasını iki yana salladı.

"Senin adını da yazdırmamı ister misin?"

"Umurumda değil."

"Weeni böyle davranmanı istemezdi," dedi Harriet. "O senin mutlu olmanı ve hayatına devam etmeni isterdi."

"Bir daha asla mutlu olmayacağım," dedi Allison, sandviçini tabağa bıraktı. Melankolik, çikolata kahve gözlerinin kenarlarından yaşlar süzülmeye başladı. "Keşke ben ölseydim."

"Allison?" dedi Harriet.

Allison cevap vermedi.

"Robin'i kimin öldürdüğünü biliyor musun?"

Allison sandviç ekmeğinin kabuğunu didiklemeye başladı. Bir parçasını kopardı, parmaklarıyla top haline getirdi.

"Olay olduğunda sen de bahçedeymişsin," dedi Harriet, ablasının her hareketini dikkatle izliyordu. "Kütüphanedeki gazetede okudum. Olay sırasında sen hep bahçedeymişsin."

"Sen de oradaydın."

"Evet, ama ben daha bebektim. Sen dört yaşındaydın."

Allison ekmeğin kabuklu kısmından bir parça daha kopardı ve onu dikkatle yedi, Harriet'a hiç bakmıyordu.

"Dört yaş yeterince büyük. Dört yaşındayken başıma gelen neredeyse her şeyi hatırlıyorum ben."

Tam da bu noktada, Ida Rhew elinde Harriet'ın tabağıyla odaya geldi. Kızların ikisinden de çıt çıkmıyordu. Ida mutfağa geri dönünce, "Lütfen beni yalnız bırak, Harriet," dedi Allison.

"Bir şeyler hatırlıyor olmalısın," dedi Harriet, gözleri hâlâ Allison'ın üstündeydi. "Bu çok önemli. Düşün."

Allison çatalının ucunu bir dilim domates dilimine sapladı ve onu kenarlarından küçük küçük kemirerek yedi.

"Dinle bak. Dün gece bir rüya gördüm."

Allison dönüp kardeşine baktı, irkilmişti.

Allison'ın ilgisini çekmeyi başardığı gözünden kaçmayan Harriet önceki gece gördüğü rüyayı dikkatle ablasına aktardı.

"Bence bu rüya bana bir şeyler anlatmaya çalışıyordu," dedi. "Bence Robin'i kimin öldürdüğünü bulmaya çalışmam gerekiyor."

Sandviçini yiyip bitirdi. Allison hâlâ ona bakıyordu. Edie, Allison'ın aptal olduğunu düşünerek yanılıyordu, Harriet bundan emindi; onun ne düşündüğünü anlamak zordu sadece ve onu korkutmamak için birazcık dikkatli olmak gerekiyordu.

"Bana yardım etmeni istiyorum," dedi Harriet. "Weenie de bana yardım etmeni isterdi. O Robin'i seviyordu. Robin'in kedisiydi."

"Yardım edemem," dedi Allison. Sandalyesini geriye doğru itti. "Gitmem gerek. *Karanlık Gölgeler* başlayacak."

Harriet, "Hayır, bekle," dedi. "Senden bir şey yapmanı istiyorum. Benim için bir şey yapar mısın?"

"Neymiş?"

"Geceleri gördüğün rüyaları hatırlamaya çalışır ve bunları bir yere yazıp sabahleyin bana gösterir misin?"

Allison ona boş boş bakıyordu.

"Sürekli uyuyorsun. Bol bol rüya görüyorsundur. İnsanlar bazen uyanıkken hatırlayamadıkları şeyleri rüyalarında hatırlayabilirler."

Ida mutfaktan, "Allison," diye seslendi. "Bizim dizi başlıyor." Allison'la ikisi *Karanlık Gölgeler*'le kafayı bozmuştu. Yaz gelince her gün birlikte izlemeye başlamışlardı.

Allison, "Gel sen de bizimle izle," dedi Harriet'a. "Geçen haftaki bölümler cidden çok iyiydi. Geçmişe geri döndüler şimdi. Barnabas'ın nasıl vampir olduğunu açıklıyorlar."

"Eve döndüğümde sen bana anlatırsın. Ben şimdi kulübe gidip ikimizi de havuza yazdıracağım. Tamam mı? Senin adını da yazdırırsam arada bir benimle yüzmeye gelir misin?"

"Senin kamp ne zaman başlıyor sahi? Bu yaz gitmiyor musun?"

"Gel hadi," dedi Ida Rhew, elinde kendi öğle yemeği olan tavuklu sandviçini koyduğu tabakla kapıya kadar gelmişti. Allison önceki yaz onu da *Karanlık Gölgeler* müptelası yapmıştı –Ida onunla birlikte önce şüpheyle izlemeye başlamıştı– şimdiyse okul zamanı Ida her gün izliyor

ve Allison okuldan eve dönünce oturup o günkü bölümde olup biten her şeyi ona anlatıyordu.

Kapıyı kilitleyip banyonun soğuk karolarının üzerinde yatan ve elinde babasının çek defterinin tam üzerinde duran bir dolma kalem tutan Harriet yazmaya başlamadan önce bir an durup kendini toparladı. Annesinin el yazısını taklit etmekte iyiydi, hatta babasınınkinde çok daha iyiydi ama babasının gelişigüzel bir karalamaya benzeyen yazısını taklit etmek için bir an bile tereddüt edemezdi, kalem kâğıda değdiği anda hiç düşünmeden aceleyle yazıvermeliydi, yoksa tuhaf ve yanlış görünürdü. Edie'nin el yazısı fazla karmaşıktı: dimdik ve eski modaydı, zarif bir ölçüsüzlüğe sahipti ve o uzun, heybetli büyük harflerini aynı kıvraklıkla kopyalamak öyle zordu ki Harriet'ın çok yavaş çalışması, Edie'nin yazısının bir kopyasına bakmak için sürekli durması gerekirdi. Sonuç idare ederdi ama diğer insanları kandırabilse de bunu her zaman başaramıyordu, Edie'yi ise asla kandıramıyordu.

Harriet'ın kalemi boş satırın üzerinde havada gezindi. *Karanlık Gölgeler*'in ürkütücü jenerik müziği kapalı banyo kapısının ardından ona kadar ulaşmaya başlamıştı.

Babasının geniş, gelişigüzel el yazısıyla hiç duraksamadan tek kalemde bu çek karşılığında *Alexandria Şehir Kulübü* emrine *yüz seksen dolar* ödeyiniz yazdı. Sonra da büyük bankacının imzası, işin en kolay kısmı. Uzun bir nefes verdi ve eserine baktı: hiç fena değildi. Bunlar kasabadaki bankaya bağlı yerel çeklerdi, bu yüzden hesap özetleri Nashville'e değil, Harrietların evine geliyordu; ödenmiş çekin makbuzu geldiğinde onu gizlice zarfın içinden alıp yakacaktı; bu, şeytanın bile aklına gelmezdi. Şimdiye kadar, bu dalavereyi çevirmeye cesaret edebildiğinden beri, babasının hesabından (bölük pörçük) toplamda beş yüz doların üstüne yatmıştı. Babasının bunu ona borçlu olduğunu düşünüyordu; geliştirdiği bu sisteme darbe vuracak olmasa, bütün hesabını çoktan seve seve boşaltmış olurdu bile.

"Dufresneslar soğuk insanlar," demişti Tat teyze. "Hep de öyle soğuk oldular. Öyle bilgili, görgülü olduklarını da hiç düşünmüyorum."

Harriet da aynı fikirdeydi. Dufresnes, yani amcalarının hepsi aşağı yukarı babası gibiydi: geyik avcıları ve sporcular, kırlaşan saçlarına tarakla siyah boya süren, yüksek sesle bağıra çağıra konuşan, koca göbekli, lastik çizmeli, farklı yaşlarda Elvis tipli adamlar. Kitap okumazlardı, kaba saba espriler yaparlardı, davranışları ve meşgaleleri bakımından bir jenerasyon önce köyden gelenlerden bir farkları yoktu hâlâ. Harriet, babasının annesiyle yalnızca bir kez karşılaşmıştı. Florida'da, sürgülü cam kapıları ve zürafalı duvar kâğıtları olan bir dairede yaşayan, kollarına pembe plastik boncuklar takıp altına streç pantolon giyen asabi bir kadındı. Harriet bir kere onu ziyarete gidip bir hafta orada kalmış ve can sıkıntısından delirecek hale gelmişti çünkü Büyükanne Dufresnes'ın kütüphane kartı yoktu ve evinde de Hilton otel zincirini kuran adamın biyografisinden ve *A Texan Looks at LBJ* adlı bir kitaptan başka okunacak hiçbir şey yoktu. Oğulları onu Tallahatchie'nin kırsal sefaletinden çıkarmış ve ona Tampa'da, emeklilerin yaşadığı bir apartmanda bir daire almışlardı. Her Noel'de Harrietların evine bir kasa greyfurt gönderirdi. Bunun dışında ondan neredeyse hiç haber almazlardı.

Harriet, Edie ve teyzelerin babasına duydukları kızgınlığın gayet farkında olsa da bu kızgınlığın ölçüsünden tam olarak haberdar değildi. Onun hiçbir zaman özenli bir koca ya da baba olmadığını söylerlerdi laf arasında; Robin hayattayken bile. Kızları böylesine göz ardı etmesi resmen suçtu. Karısını böylesine göz ardı etmesi de, hele de oğulları öldükten sonra. Her zamanki gibi çalışmaya devam etmiş, bankadan izin bile almamıştı hiç; hatta oğlunun toprağa verilmesinin üstünden daha bir ay bile geçmemişken Kanada'ya bir av gezisine gitmişti. Böyle kepaze bir kocaya sahipken Charlotte'ın aklının eskisi gibi yerinde olmaması pek de şaşırtıcı değildi hani.

"Aslında ondan boşanması en iyisi," demişti Edie öfkeyle. "Charlotte hâlâ genç. Willory adında genç, hoş bir adam var, geçenlerde Glenwild'daki evi satın aldı, adam Deltalı, parası da var..."

"Yani," diye mırıldanmıştı Adelaide, "Dixon da evini iyi geçindiriyor aslında."

"Benim söylemeye çalıştığım, Charlotte daha iyi birisiyle olabilir."

"Benim söylemeye çalıştığımsa Edith, dereyi görmeden paçayı sıvamamalı. Dix'in maaşı iyi olmasaydı zavallı Charlotte ve kızlar ne halde olurdu bilemiyorum."

"Yani, evet," demişti Edie, "o da var."

"Bazen düşünüyorum da," demişti Libby huzursuzca, "Charlotte'a Dallas'a taşınması için ısrar etmeyerek iyi bir şey mi yaptık acaba?"

Bu mesele Robin'in ölümünün üstünden daha çok zaman geçmemişken ortaya çıkmıştı. Banka, Teksas'a taşınması şartıyla Dix'i terfi ettirmeyi önermişti. Birkaç yıl sonra, bu kez Dix karısını hep birlikte Nebraska'ya taşınmaları için ikna etmeye çalışmıştı. Charlotte ve kızlarını gitmeye ikna etmemek şöyle dursun, teyzeler her iki durumda da müthiş paniğe kapılmışlardı ve Adelaide, Libby ve hatta Ida Rhew bile haftalarca bu ihtimali düşünüp ağlamışlardı.

Mürekkep zaten kurumuş olsa da Harriet babasının imzasına üfledi. Annesi sürekli çek yazıp bu hesaptan para çekiyordu –faturaları bu şekilde ödüyorlardı– ama Harriet'ın öğrendiğine bakılırsa, hesabın bakiyesini takip etmiyordu. Harriet gidip ondan rica etse, Şehir Kulübü'nün faturasını da seve seve öderdi ancak Lake de Selby Kampı tehlikesi bu kadar yakınındayken Şehir Kulübü'nden, yüzme havuzundan ve kayıt formlarının gelmediğinden söz ederek riske girmek istemiyordu.

Bisikletine atladı ve Şehir Kulübü'ne gitti. Büronun kapısı kilitliydi. Herkes yemek odasında öğle yemeğindeydi. Harriet koridoru geçip kulübün mağazasına girdi ve burada Hely'nin ağabeyi Pemberton'ı tezgâhın arkasında sigara içer ve bir müzik dergisi okurken buldu.

"Bu parayı sana verebilir miyim?" diye sordu ona. Pemberton'ı severdi. O Robin'le aynı yaştaydı ve Robin'in arkadaşıydı. Şimdi yirmi bir yaşındaydı ve bazıları annesinin babasını onu askerî okula geri göndermekten vazgeçirmesinin büyük hata olduğunu, askerî okula gitse her şeyin daha farklı olacağını söylüyordu. Pem lisedeyken oldukça popüler olsa da, okul yıllığının neredeyse her sayfasında onun bir fotoğrafı bulunsa da, şimdi tam bir aylak ve biraz da hippiydi; Vanderbilt'te, Ole

Miss'te ve hatta Delta State'te bile okumaya uzun süre dayanamamıştı. Eve geri dönmüştü. Saçları Hely'ninkilerden çok daha uzundu, yazları Şehir Kulübü'nde cankurtaranlık yapıyordu, kışlarıysa tek yaptığı arabasını tamir etmekle uğraşmak ve yüksek sesle müzik dinlemekti.

"Hey, Harriet," dedi Pemberton. Belki de yalnızlıktan sıkılıyordur, diye düşünüyordu Harriet, sonuçta bütün gün o mağazada tek başınaydı. Üstünde yırtık pırtık bir tişört, pamuklu kumaştan ekose bir şort vardı, ayaklarınaysa çorapsız, golf ayakkabıları giymişti; tezgâhın üstünde, kolunun hemen yanında hamburger ve patates kızartmalarından kalanların durduğu Şehir Kulübü amblemli tabaklar vardı. "Buraya gel de araba için bir teyp seçmeme yardım et."

"Ben araba teyplerinden anlamam ki. Ben sadece bu çeki sana bırakmak istemiştim."

Pem iri boğumlu eliyle saçlarını kulağının arkasına sıkıştırdı, sonra çeki aldı ve inceledi. Uzun kemikli ve rahat tavırlı bir çocuktu ve Hely'den çok daha uzundu; saçlarıysa tıpkı kardeşininkiler gibi tepesi daha açık, uçları daha koyu sarı renkte ve karmakarışıktı. Yüzü de Hely'ninkine çok benziyordu ama onunkinden daha hoş biçimliydi ve dişleri biraz yamuk olsa da bu ona düz olmasından daha hoş bir hava katıyordu.

"Peki, bana bırakabilirsin," dedi en sonunda, "ama ben bununla ne yapacağımdan emin değilim. Vay, babanın eve geldiğinden haberim yoktu."

"Gelmedi ki."

Pemberton tek kaşını şüpheyle havaya kaldırarak çekin üstündeki tarihi işaret etti.

"Postayla gönderdi," dedi Harriet.

"İhtiyar Dix nerelerde sahi? Onu çok uzun zamandır etrafta görmüyorum."

Harriet omuzlarını silkti. Babasını sevmese de ulu orta dedikodusunu yapıp ondan şikâyet etmemesi gerektiğini biliyordu.

"Pekâlâ, onu gördüğünde bana da bir çek göndermesini söyler misin lütfen? Bu hoparlörleri almayı çok istiyorum da." Harriet'a göstermek için dergiyi tezgâhın üzerinden ona doğru itti.

Harriet hoparlörlere baktı. "Hepsi birbirine benziyor."

"Hiç de değil, güzelim. Bu Blaupunktlar piyasanın en seksileri. Görüyor musun? Simsiyah, alıcısındaki düğmeler de siyah. Şu Pioneerlara kıyasla ne kadar küçük kalıyor, baksana."

"İyi, onu al o zaman."

"Babanı bana üç yüz dolar göndermeye ikna ettiğinde alacağım." Sigarasından son bir nefes çekti ve tabağa bastırıp bir tıs sesiyle söndürdü. "Söyle bakalım, benim mankafa kardeşim nerede?"

"Bilmem."

Pemberton ona doğru eğildi, bir sırrı paylaşıyormuşçasına kızı omzuyla hafifçe dürttü. "Onun yanında dolaşmasına nasıl izin veriyorsun?"

Harriet, Pem'in öğle yemeğinden kalan artıklara bakıyordu: soğuk patates kızartmaları, bir ketçap gölünün içinde söndürülmüş kıvrık bir sigara izmariti.

"Senin de sinirlerine dokunmuyor mu?" dedi Pemberton. "Onu bir kadın gibi giyinmeye nasıl zorlayabiliyorsun?"

Harriet kafasını kaldırıp ona baktı, şaşırmıştı.

"Biliyorsun işte, Martha'nın sabahlıklarını giyiyor ya." Martha, Pem ve Hely'nin anneleriydi. "Bayılıyor buna. Onu ne zaman görsem kafasına tuhaf bir yastık kılıfı ya da havlu falan sarmış bir halde evden çıkıp gidiyor. Bunu senin yaptırdığını söyledi."

"Hayır, ben yaptırmıyorum."

"Hadi ama, Harriet." Adını sanki onu komik buluyormuş gibi bir tavırla telaffuz ediyordu. "Arabayla sizin evin oradan geçerken yedi sekiz ufaklığı bir araya topladığını, üstlerinde çarşaflarla bahçede oradan oraya koşturduğunu görüyorum. Ricky Ashmore size küçük Ku Klux Klan adını taktı ama bence sadece o oğlan çocuklarını kız gibi giydirmek hoşuna gidiyor."

"Bu bir oyun," dedi Harriet hiç renk vermeden. Onun bu ısrarı sinirine dokunmuştu, bu kutsal tören tarihsel bir şeydi. "Dinle. Seninle konuşmak istiyorum. Ağabeyim hakkında."

Şimdi huzursuz olma sırası Pemberton'daydı. Müzik dergisini tezgâhın üstünden aldı ve yapmacık bir ilgiyle yapraklarını çevirmeye başladı.

"Onu kimin öldürdüğünü biliyor musun?"

"Şey," dedi Pemberton sinsi sinsi sırıtarak. Dergiyi elinden bıraktı. "Hiç kimseye tek kelime etmeyeceğine söz verirsen sana bir şey söylerim. Sizin yan evde yaşayan ihtiyar Bayan Fountain'ı tanıyorsun, değil mi?"

Harriet ona öylesine apaçık bir nefretle bakıyordu ki Pemberton az kalsın gülmekten yerlere yatacaktı.

"Ne?" dedi. "Bayan Fountain'ın evinin altında gömülü bütün o insanlar hakkındaki hikâyeye inanmıyor musun yani?" Birkaç yıl önce Pem, Bayan Fountain'ın çiçek tarhından kemikler çıktığını gördüğünü ve Bayan Fountain'ın ölen kocasını doldurtup geceleri kendisine eşlik etsin diye bir sallanan sandalyeye yerleştirdiğini anlatarak Hely'nin ödünü koparmıştı.

"Kimin yaptığını bilmiyorsun yani?"

"I ıh," dedi Pemberton, biraz ters bir tavırla. Annesinin odasına geldiğini (o odasında bir model uçağı birleştirmekle uğraşıyordu; bazen insanın aklına ne tuhaf şeyler kazınıyordu) ve onu salona çağırıp Robin'in öldüğünü anlattığını hâlâ dün gibi hatırlıyordu. Annesini ilk kez ağlarken görmüştü. Pem ağlamamıştı: daha dokuz yaşındaydı, ne olduğunu idrak edememişti bile, odasına geri dönmüş, kapıyı kapatmış ve –giderek büyüyen bir tedirginlik bulutunun altında– Sop-with Camel model uçağının parçalarını birleştirmeye devam etmişti; tutkalın ek yerlerinde nasıl boncuk boncuk biriktiğini, leş gibi göründüğünü hâlâ anımsıyordu, en sonunda maketi bitirmeden çöpe atmıştı.

"Böyle bir konuyla dalga geçmemelisin," dedi Harriet'a.

"Dalga geçmiyorum. Son derece ciddiyim," dedi Harriet kibirle. Pemberton onun Robin'den ne kadar farklı olduğunu, aralarında kan bağı olduğundan şüphe duyuracak kadar farklı olduğunu düşündü; bunu aklından ilk geçirişi de değildi. Harriet'a ciddi bir hava katan belki kısmen koyu renk saçlarıydı ama Robin'den esas farkı sıkıcı bir tip olmasıydı: hiç gülmeyen, kibirli ve ifadesiz bir suratı vardı. Artık lisede okuyan, kendine has hoş bir havası olan ve geçen gün sokakta ilk bakışta kim olduğunu anlamayan Pem'in başını döndüren Allison'da Robin'in hayaletinden tuhaf bir iz vardı ama Harriet neresinden bakılırsa bakılsın ne sevimliydi ne de ilgi çekici. Harriet acayip tipin tekiydi.

"Bence sen biraz fazla Nancy Drew okuyorsun, şekerim," dedi ona. "Bütün bunlar yaşandığında Hely daha doğmamıştı bile." Görünmez bir

sopayla bir golf topuna vuruyormuş gibi yaptı. "Eskiden burada her gün üç dört tren dururdu, demiryolunun oralarda bir sürü serseri olurdu."

"Belki bunu yapan kişi hâlâ etraftadır."

"Peki bu doğruysa onu neden yakalamadılar?"

"O olay yaşanmadan önce gözüne çarpan tuhaf bir şey oldu mu?"

Pem alaycı bir şekilde güldü. "Nasıl, ürkütücü bir şey mi yani?"

"Hayır, tuhaf bir şey işte."

"Bak, hiçbir şey öyle filmlerdeki gibi olmadı. Kimsenin etrafta öyle büyük bir sapık ya da serseri falan görüp bundan söz etmeyi unuttuğu falan yok." Derin bir iç çekti. Sonraki yıllarda okulda teneffüslerde oynamayı en sevdikleri oyun Robin'in öldürülmesini yeniden canlandırmaktı: yıllar içinde değişen ve sonrakilere aktarılan bu oyun ilkokulda hâlâ popülerdi. Ama oyun bahçesinde oynanan bu cinayet oyununda katil yakalanıp cezalandırılıyordu. Çocuklar salıncakların orada toplanıp bir daire oluşturuyor, yerde tam ortalarında yatan görünmez kötü adama ölümcül tekmeler yağdırıyorlardı.

"Bir süre her gün bir polis ya da bir din adamı gelip bizimle konuştu," dedi yüksek sesle. "Okuldaki çocuklar kimin yaptığını bildiklerini, hatta kendilerinin yaptığını söyleyerek hava atmaya çalışırlardı. Sırf dikkat çekmek için."

Harriet dikkatle onu izliyordu.

"Çocuklar böyle şeyler yapar. Danny Ratliff – Tanrım! İnsanları diz kapaklarından vurduğu ve yaşlı kadınların arabalarına çıngıraklı yılanlar attığı gibi aslında hiç yapmadığı şeyler hakkında böbürlenip dururdu. Onun bilardo salonunda söylediği deli saçması şeyleri duysan kulaklarına inanamazsın..." Pemberton duraksadı. Danny Ratliff'i çocukluğundan beri tanırdı: zayıftı ama kollarını açe açe yürür, kasım kasım kasılırdı, boş palavralar ve tehditler savurur dururdu. Fakat bu resim zihninde ne kadar net olursa olsun, bunu Harriet'a nasıl aktaracağından emin değildi.

"O... Danny delinin tekidir," dedi.

"Bu Danny'yi nerede bulabilirim?"

"Yok artık. Danny Ratliff'e bulaşmayı hiç istemezsin. Hapisten daha yeni çıktı."

"Ne için girmişti ki?"

"Bıçaklı kavga gibi bir şey. Hatırlamıyorum. Ratlifflerin her biri silahlı soygun ya da birini öldürmek yüzünden ıslahevine girip çıktı, en ufakları, şu geri zekâlı olan hariç. Hely'nin dediğine göre o da geçen gün Bay Dial'ı eşek sudan gelinceye kadar dövmüş."

Harriet şok olmuştu. "Bu doğru değil. Curtis onun kılına bile dokunmadı."

Pemberton kıkırdadı. "Bunu duyduğuma üzüldüm. Eşek sudan gelinceye kadar dayak yemeyi Bay Dial'dan daha çok hak eden başka birini daha tanımıyorum."

"Bana şu Danny'yi nerede bulabileceğimi söylemedin."

Pemberton iç çekti. "Bak, Harriet," dedi. "Danny Ratliff benim yaşımda. Robin'in başına gelenler biz daha dördüncü sınıftayken yaşandı."

"Belki de bunu yapan bir çocuktu. Belki de bu yüzden onu asla yakalayamadılar."

"Bak, hiç kimsenin aklına gelmedi diye böyle bir şey düşünüp kendini bir dâhi falan mı sanıyorsun anlamıyorum."

"Bilardo salonuna gittiğini söylemiştin, değil mi?"

"Evet, Black Door Barı'na da takılır. Ama sana söylüyorum Harriet, onun bu olayla hiçbir alakası yok, hem varsa bile onu kendi haline bırakmak en iyisi. Bir dolu kardeşi var, hepsi de birbirinden deli."

"Deli mi?"

"Öyle değil. Yani... bir tanesi din adamı, muhtemelen görmüşsündür onu, otoyolda dikilip bağıra çağıra Kefaret Günü'yle falan ilgili bir şeyler anlatıp durur. Büyük ağabeyleri Farish de bir süre Whitfield'daki akıl hastanesinde yatmıştı."

"Neden?"

"Kafasına bir kürekle mi ne vurulmuştu, tam olarak hatırlamıyorum. Onların her biri sıra sıra tutuklanıp duruyor. Araba çalmaktan," diye ekledi Harriet'ın ona nasıl baktığını görünce. "Haneye tecavüzden. Senin bahsettiğin gibi bir şey yok ama. Robin'le herhangi bir alakaları olsaydı polisler yıllar önce canlarını çıkarırdı onların."

Harriet'ın hâlâ tezgâhın üstünde duran çekini aldı. "Tamam mı ufaklık? Bu sen ve Allison için, değil mi?"

"Evet."

"O nerede?"

"Evde."

"Ne yapıyor?" dedi Pem dirsekleriyle tezgâha dayanıp öne doğru eğilerek.

"*Karanlık Gölgeler*'i izliyor."

"Bu yaz o da havuza gelecek mi dersin?"

"Canı isterse gelir."

"Erkek arkadaşı var mı?"

"Erkekler telefonla arayıp duruyor."

"Aa, öyle mi?" dedi Pemberton. "Kim mesela?"

"Onlarla konuşmayı sevmiyor ama."

"Nedenmiş o?"

"Bilmem."

"Onu arasam benimle konuşur mu dersin?"

Harriet durup dururken, "Bil bakalım bu yaz ne yapacağım?" diye sordu.

"Hı?"

"Havuzu baştan sona suyun altından yüzerek geçeceğim."

Gitgide ondan biraz daha sıkılan Pemberton gözlerini devirdi. "Sonraki hedefin ne?" dedi. "Rolling Stone'un kapağına çıkmak mı?"

"Bunu yapabileceğimi biliyorum. Dün gece nefesimi neredeyse iki dakika tuttum."

"Unut bunu, tatlım," dedi bu söylediğinin tek kelimesine bile inanmayan Pemberton. "Boğulursun. Seni balık gibi tutup havuzdan çıkarmak zorunda kalırım."

Harriet öğleden sonrayı ön bahçede kitap okuyarak geçirdi. Ida, pazartesi öğleden sonraları hep yaptığı gibi çamaşır yıkıyordu, annesi ve ablasıysa uyuyordu. *Hazreti Süleyman'ın Hazineleri*'nin sonuna yaklaşıyordu ki Allison üstünde annesine aitmiş gibi görünen çiçekli

bir elbiseyle yalın ayak, esneyerek sallana sallana dışarı çıktı. Derin bir iç çekerek yastıklı bahçe salıncağına uzandı ve ayak parmağıyla kendini geriye doğru iterek sallanmaya başladı.

Harriet elindeki kitabı hemen bıraktı ve ablasının yanına gidip oturdu.

"Öğle uykusunda hiç rüya gördün mü?" diye sordu.

"Hatırlamıyorum."

"Hatırlamadığına göre, belki görmüşsündür."

Allison cevap vermedi. Harriet içinden on beşe kadar saydı ve sonra –bu kez biraz daha usulca– az önce söylediklerini tekrarladı.

"Rüya falan görmedim."

"Hatırlamadığını söylemiştin az önce."

"Hatırlamıyorum."

Biri kaldırımdan, "Hey," diye seslendi genizden gelen sesiyle.

Allison dirseklerine dayanarak oturduğu yerde doğruldu. Konuşmalarının kesilmesine feci sinirlenen Harriet arkasını döndü ve Lasharon Odum'u, Bayan Fawcett'ın kütüphanede gösterdiği o pis küçük kızı gördü. Üstüne göbeğini tam olarak kapatmayan lekeli bir gömlek giymiş, cinsiyeti belli olmayan, beyaz saçlı ufak tefek bir çocuğun bileğinden tutuyordu; kucağındaysa naylon bezli bir bebek vardı. Yaklaşmaya korkan küçük, yabani hayvanlar gibi geride duruyor, güneş yanığı yüzlerinde gümüşi ışıklarla tekinsiz tekinsiz parlayan ifadesiz gözleriyle onlara bakıyorlardı.

"Şey, merhaba," dedi Allison, ayağa kalkıp onlara selam vermek için temkinlice basamaklardan inerken. Allison utangaç bir kız olsa da çocukları çok severdi – onun için beyaz ya da siyah fark etmezdi, ne kadar küçükse o kadar iyiydi. Ida Rhew yapmasını yasaklasa da o, durup nehir kenarındaki gecekondulardan gelen üstü başı perişan sokak çocuklarıyla sohbet ederdi. "Onlardan bit ya da mantar kapıp geldiğinde o kadar da tatlı olduklarını düşünmeyeceksin," derdi.

Çocuklar dikkatle Allison'ı izliyordu ama o kendilerine yaklaştıkça geri adım da atmıyorlardı. Allison bebeğin başını okşadı. "Adı ne?" diye sordu.

Lasharon Odum cevap vermedi. O Allison'a değil, onun arkasındaki Harriet'a bakıyordu. Yaşı çok küçük olsa da sıska yüzünde yaşlı bir ifade vardı; yabanıl, buz grisi gözleri bir yavru kurdunkiler gibi çakmak çakmaktı. "Seni kütübanede gördüm," dedi.

Harriet taş gibi ifadesiz bir suratla ona bakıyordu ama cevap vermedi. Bebeklere ve küçük çocuklara hiç ilgi duymuyordu ve böyle davetsizce çıkıp bahçelerine gelmeye hakları olmadığı konusunda Ida'yla aynı fikri paylaşıyordu.

"Benim adım Allison," dedi Allison ona. "Seninki ne?"

Lasharon huzursuz huzursuz kıpırdandı.

"Bunlar senin erkek kardeşlerin mi? Onların adları ne? Hı?" dedi, kütüphaneden alınmış kitabı arka kapağından tutmuş açık sayfalarını yere süren ufaklığın yüzüne bakmak için yere çömelerek. "Bana adını söyleyecek misin?"

"Hadisene Randy," dedi kız, küçük kardeşini dürtükleyerek.

"Randy mi? Adın Randy mi senin?"

"Evet desene, Randy." Kucağındaki bebeği kaldırdı. "Hadisene, onun adı Randy, benimki de Rusty," dedi yapmacık, tiz bir sesle bebeğin yerine konuşarak.

"Randy ve Rusty demek?"

Harriet, *adları Kir ve Pas olsa daha iyi olurmuş*, diye düşündü.

Saklamak için neredeyse hiç çaba göstermediği bir sabırsızlıkla salıncağa oturdu ve Allison sabırla, tatlı sözlerle Lasharon'dan her birinin yaşlarını öğrenip kardeşlerine bu kadar iyi baktığı için ona iltifat ederken Harriet, ayağını yere vura vura salıncağı salladı.

Allison, Randy adlı küçük çocuğa, "Kitabına bakabilir miyim peki?" diyordu. "Hı?" Uzanıp kitabı almak istedi ama çocuk utanarak ve pis pis sırıtarak arkasını dönüp ondan kaçtı.

"Kitab onun değil," dedi Lasharon. Tiz ve yoğun olarak genizden gelen sesi aynı zamanda nazik ve anlaşırdı da. "Benim."

"Ne hakkında?"

"Boğa Ferdinand."

"Ferdinand'ı hatırlıyorum. Dövüşmek yerine çiçek koklamayı severdi, öyle değil mi?"

O ana kadar hiçbir şey söylemeyen Randy birdenbire, "Bayan, sen çok güzelsin!" diye bağırdı. Kollarını heyecanla ileri geri sallıyor, açık kitabın sayfaları kaldırıma sürünüyordu.

"Kütüphaneden aldığımız kitaplara böyle mi yapmalıyız?" dedi Allison.

Telaşlanan Randy kitabı pat diye elinden bıraktı.

Ablası onu tokatlayacakmış gibi yapıp, "Onu hemen yerden al," dedi.

Randy yaklaşan tokattan kolayca sıyrıldı ve Allison'ın gözlerinin hâlâ üzerinde olduğunu bildiği için geriye doğru bir adım attı ve belden aşağısını döndüre döndüre şehvetli ve sakıncalı görünen tuhaf bir dans sergilemeye başladı.

"O neden hiçbişiy söylemiyo?" dedi Lasharon, Allison'ın arka tarafındaki bahçeden onlara ters ters bakan Harriet'ı süzerek.

Şaşıran Allison arkasını dönüp Harriet'a baktı.

"Sen onun annesi misiniz?"

Varoş, diye düşündü Harriet, yüzü alev alev yanıyordu.

Aslında Allison'ın kekeleyerek bu soruya itiraz edişini izleyerek eğleniyordu ki Randy bir anda dikkatleri yeniden üstüne çekebilmek için o müstehcen küçük hula dansını iyice abarttı.

"Adam babamın arabasını çaldı," dedi. "Baptist Kilisesi'ndeki adam."

Kıkırdayarak yana çekilip ablasının tokadından kaçtı ve belli ki biraz daha detaya girecekti ama ansızın Ida Rhew tel kapıyı arkasından çarparak evden çıktı ve sanki tarladan tohum çalan kuşlarmış gibi ellerini çırparak çocuklara doğru koştu.

"Hadi artık gidin bakalım buradan!" diye bağırdı. "Dağılın!"

Göz açıp kapayınca kadar hepsi gitmişti. Ida Rhew kaldırımda dikilmiş, yumruğunu havada sallıyordu. "Buralara bir daha sakın geleyim demeyin," diye bağırdı arkalarından. "Yoksa polis çağırırım."

"Ida!" diye feryat etti Allison.

"Bana Ida falan deme sakın."

"Ama onlar küçücük çocuklardı! Hiçbir şey yaptıkları yoktu ki."

"Evet, bundan sonra da bir şey yapacakları yok," dedi Ida Rhew durup bir süre gözlerini hiç ayırmadan arkalarından bakarak, sonra ellerinin tozunu silkti ve eve gitmek için arkasını döndü. *Boğa Fer-*

dinand kaldırımda, çocukların düşürdüğü yerde duruyordu. Binbir zahmetle yere eğildi ve kitabı sanki hastalık taşıyormuş gibi hemen en uç köşesinden parmaklarının ucuyla tutup havaya kaldırdı. Abartılı bir şekilde nefes vererek ayağa kalktı ve kendisinden bir kol mesafesi uzakta tuttuğu kitabı çöpe atmak için evin arka tarafına doğru yöneldi.

"Ama Ida!" dedi Allison. "O kitap kütüphaneye ait!"

"Nereye ait olduğu umurumda bile değil," dedi Ida Rhew arkasını bile dönmeden. "Leş gibi olmuş. Hiçbirinizin buna dokunmasını istemiyorum."

Charlotte uyku mahmuru ve kaygılı bir yüzle kafasını ön kapıdan dışarı çıkardı. "Neler oluyor?" diye sordu.

"Birkaç küçük çocuk geldi sadece anne. Kimseye bir zararları yoktu ki."

"Ah, canım," dedi Charlotte, sabahlığının belindeki kurdeleyi daha sıkı bağlayarak. "Kötü olmuş. Bir dahaki gelişlerinde odanızdaki eski oyuncakları topladığım poşeti verecektim onlara."

"Anne!" diye bağırdı Harriet.

"İyi de onlarla artık oynamadığınızı sen de biliyorsun," dedi anneleri sakince.

"Ama onlar benim! Onları ben istiyorum!" Harriet'ın oyuncak çiftliği... aslında hiç sevmediği ama sınıftaki diğer kızların olduğu için yine de ısrarla istediği Dancerina ve Chrissy bebekleri... Harriet'ın New Orleans'ta çok çok pahalı bir dükkânın vitrininde gördüğü ve uğrunda yalvardığı, ağladığı, ta ki Libby, Adelaide ve Tat, Pontchartrain Otel'den gizlice çıkana ve paralarını birleştirip satın alana kadar sessizliğe gömülüp akşam yemeği yemeyi reddettiği peruklu ve şık Fransız kostümlü fare ailesi. Farelerin Noeli: Harriet'ın en mutlu olduğu an. İçinden pelür kâğıtlar fışkıran o güzelim kırmızı kutuyu açtığı an kadar sevinçten deliye dönmemişti hiç. Annesi, eve gelen her bir gazete kâğıdını saklayıp Ida Rhew tek bir parçasını atacak olsa ona küserken Harriet'ın farelerini o pis yabancı çocuklara nasıl vermeye kalkışırdı?

Çünkü olan tam olarak buydu. Geçen ekim ayında fare ailesi Harriet'ın masasından kayboluvermişti. Deliye dönüp evin her yerinde aradıktan sonra Harriet onları tavan arasında, başka oyuncaklarla birlikte bir kutunun içine tıkıştırılmış halde bulmuştu. Karşısına çıkıp sorunca

annesi Harriet'ın artık oynamadığını düşündüğü şeyleri imkânları az olan çocuklara vermek için aldığını itiraf etmişti ama Harriet'ın fareleri ne kadar çok sevdiğini ya da almadan önce hiç olmazsa ona sorması gerektiğini fark etmişe benzemiyordu. ("Onu sana teyzelerinin aldığını biliyorum ama o Dancerina bebeğini de Adelaide ya da onlardan biri almamış mıydı? Onu istemiyorsun mesela.") Harriet annesinin bu olayı hatırladığından bile şüphe duyuyordu, boş bakışları şimdi bu şüphesini doğrulamıştı.

"Anlamıyor musun?" diye haykırdı Harriet çaresizce. "Ben oyuncaklarımı istiyorum!"

"Bencil olma, tatlım."

"Ama onlar benim!"

"Büyüdüğün için artık oynamadığın şeyleri birkaç fakir çocukcağızdan esirgiyor olmana inanamıyorum," dedi kafası karışan Charlotte gözlerini kırpıştırarak. "Robin'in oyuncaklarını aldıklarında ne kadar mutlu olduklarını bir görseydin..."

"Robin öldü."

"Onlara ne verirsen ver," dedi evin yan tarafından tekrar ortaya çıkan Ida Rhew elinin tersiyle ağzını silerek, "daha evlerine götürmeden kirlenip kırılacaktır."

Ida Rhew o günkü işini bitirip çıktıktan sonra Allison, *Boğa Ferdinand*'ı çöp tenekesinden çıkardı ve bahçeye geri getirdi. Alacakaranlıkta kitabı inceledi. Bir yığın öğütülmüş kahvenin içine düşmüştü ve sayfalarının kenarı kahverengi bir lekeyle kaplanıp yamulmuştu. Kâğıt havluyla elinden geldiğince temizledi, sonra takı kutusundan on dolarlık bir banknot çıkardı ve kitabın ön kapağının arasına sıkıştırdı. On dolar verilen zararı fazlasıyla karşılar, diye düşünüyordu. Bayan Fawcett kitabın halini görünce onlara cezasını ödetecekti yoksa kütüphane hizmetlerinden yararlanma hakkını ellerinden alırdı ve o çocukların verilecek cezayı tek başlarına ödemelerine imkân yoktu.

Basamaklara oturdu, çenesini ellerinin arasına koydu. Weenie ölmemiş olsaydı şimdi kulaklarını geriye doğru atmış ve kuyruğunu çıplak bileğine kanca gibi dolamış, yanında mırlıyor olurdu; gözlerini kısıp karanlık bahçeye, Allison'ın göremediği gece yaratıklarının yankılı dünyasına şüpheyle bakardı: salyangoz izleri ve örümcek ağlarıyla, cam kanatlı sineklerle, böcekler ve tarla fareleriyle ve cırlayan, cıvıldayan ya da hiç sesini çıkarmayan isimsiz yaratıklarla dolu bir dünyaydı bu. Allison onların küçük dünyasının, suskunluğun ve çılgın kalp atışlarının gizli karanlığının kendisinin gerçek yuvası olduğunu hissediyordu.

Dağınık bulutlar hızlı hızlı dolunayın önünden geçip gitti. Kara sakız ağacı esen rüzgârla titreşiyordu, yapraklarının alt yüzleri karanlıkta kabarıp dalgalanıyordu.

Allison, Robin öldükten sonraki günlere dair neredeyse hiçbir şey hatırlamıyordu ama hatırlayabildiği tuhaf bir şey, ağaca çıkabildiği en yüksek yere kadar tırmanıp oradan tekrar tekrar aşağı atladığıydı. Bu düşüş ciğerlerindeki tüm havayı söküp alıyordu. O ilk şoku atlatır atlatmaz üstündeki tozu silkeleyip yeniden ağaca tırmanıyor ve bir kez daha yere atlıyordu. *Pat*. Bir daha, bir daha. Aynı şeyi yaptığı bir rüya görmüştü ama rüyada düşüp yere çarpmıyordu. Bunun yerine, sıcak bir rüzgâr onu çimlerin üzerinde yakalıyor, havaya kaldırıyor ve çıplak ayakları ağaçların tepelerine değecek şekilde uçuruyordu. Yutkunur gibi gökyüzünden yere birkaç metre kalıncaya kadar hızla düşüyor ve sonra döne döne yeniden havaya yükseliyor, uçuyor, sersemliyordu. Ama o zamanlar küçüktü, rüya ile gerçek hayat arasındaki farkı anlamıyordu, bu yüzden de o ağaca tırmanıp sonra atlayıp duruyordu. Eğer yeterince atlarsa, belki rüyalarındaki o sıcak rüzgâr yine esiverir ve onu gökyüzüne uçurur diye umut ediyordu. Ama tabii ki bu asla olmadı. Yüksek dalların birinde dengede durmaya çalışırken Ida Rhew'in bahçeden haykırışını duyuyordu, Ida'nın panik içinde ona doğru koştuğunu görüyordu. Ve Allison, Ida'nın çaresiz çığlığı, karın boşluğunda tatlı tatlı titreşirken gülümsüyor ve boşluğa adımını atıyordu. O kadar çok kez atlamıştı ki ayaklarının kemerlerini kırmıştı; boynunu kırmamış olması bir mucizeydi.

Gece havası sıcaktı ve bahçenin kenarındaki Nil yeşili gardenya tomurcuklarının yoğun, sıcak, mayhoş bir kokusu vardı. Allison esnedi.

Ne zaman rüya gördüğün ve ne zaman uyanık olduğundan nasıl tam anlamıyla emin olabilirdin? Rüya görürken aslında uyanık olmasan da uyanık olduğunu sanıyordun. Çıplak ayaklarla ve yanında kahve lekeli kütüphane kitabıyla bahçeye inen basamaklarda otururken Allison uyanık olduğunu düşünüyordu ama bu, onun yukarıda yatağında rüya görmediği anlamına gelmiyordu: bahçe, gardenyalar ve her şey.

Gün içerisinde kendi evinde ya da okulunun soğuk, antiseptik kokulu koridorlarında kollarında kitaplarla yürürken kendi kendine defalarca kez soruyordu: Uyanık mıyım, yoksa uyuyor muyum? Ben buraya nasıl geldim?

Sık sık bir anda irkilip kendini (mesela) biyoloji dersinde (iğnelerle tutturulmuş böceklerle, kızıl saçlı Bay Peel hücre bölünmesinin ara fazı hakkında konuşup dururken) bulduğunda, rüyada mı yoksa değil mi anlamak için hafızasını geriye sarıyordu. *Buraya nasıl geldim*, diye düşünüyordu sersemlemiş bir halde. Kahvaltıda ne yemişti? Onu okula Edie mi getirmişti, onu bir şekilde bu karanlık dört duvarın arasına, bu sınıfa getiren bir olaylar silsilesi yaşanmış mıydı? Yoksa daha bir saniye önce başka bir yerde miydi – tek başına pis bir sokakta, evlerinin bahçesinde, çarşaf gibi beyaz bir şeyin rüzgârla şişerek uçuştuğu sarı bir gökyüzünün altında?

Bunu enine boyuna düşünür, rüya görmediğine ancak o zaman karar verirdi. Çünkü duvardaki saat dokuz on beşi gösteriyordu, biyoloji dersi de tam o zaman başlıyordu; çünkü alfabetik sıraya göre oturuyorlardı, önünde Maggie Dalton, arkasında Richard Echols vardı; çünkü iğnelenmiş böceklerin durduğu köpük tahta hâlâ arka duvarda asılıydı –tül gibi pervane böceği tam ortadaydı– ve bu tahtanın bir yanında bir kedigil iskeleti, diğer yanındaysa merkezî sinir sistemi posterleri vardı.

Yine de bazen –özellikle de evdeyken– Allison gerçeklik diziliminde ufak tefek kusurlar ve boşluklar fark edip bundan rahatsız oluyordu ve buna hiçbir mantıklı açıklama getiremiyordu. Güller yanlış renkteydi: beyaz değil, kırmızıydı. Çamaşır ipi olması gerektiği yerde değil, beş yıl önce rüzgârın onu savurduğu yerdeydi. Lambanın düğmesinde hafif bir farklılık vardı ya da yanlış yerdeydi. Aile fotoğraflarının ya da aşina olduğu tabloların fonlarında, daha önce hiç fark etmediği

esrarengiz figürler çarpıyordu gözüne. Tatlı bir aile tablosunun arka planındaki bir aynada ürkütücü yansımalar vardı. Açık bir pencereden bir el sallanıyordu.

Yok artık, derdi annesi ya da Ida, Allison bu gibi şeyleri dile getirdiğinde. *Saçmalama. O hep öyleydi zaten.*

Nasıldı? Bilmiyordu ki. Uyumak ya da uyanmak, dünya hileli bir oyundan ibaretti: akışkan bir sahne, akış ve akis, yansıyan ışıklar. Ve bütün bunlar uyuşmuş parmakların arasından tuz tanecikleri gibi akıp gidiyordu.

Pemberton Hull (şasesinin yeniden toparlanması gereken, radyatörü sızdıran ve yedek parçasını bulması tam bir eziyet olan, Teksas'taki bir depoya gidip bizzat seçmesi ve eline geçmeden önce iki hafta boyunca beklemesi gereken, ama yine de onun biricik sevgilisi, göz bebeği, en büyük aşkı olan ve Şehir Kulübü'nde kazandığı her kuruşu ya ona benzin koymaya ya da bozulduğunda tamir ettirmeye harcadığı) 62 model üstü açık Cadillac'ıyla eve gidiyordu. George Caddesi'nin köşesinden döndüğünde arabasının farları tek başına verandaya çıkan basamaklarda oturan Allison Dufresnes'ı yalayıp geçti.

Kızın evinin önüne geldiğinde arabayı kenara çekti. Kaç yaşındaydı? On beş? On yedi? Pemberton'ın başını derde sokacak kadar küçük yaşta olduğu belliydi ama saçları yüzüne dökülen sıska kollu dalgın kızlara karşı zaafı vardı.

"Selam," diye seslendi kıza.

Allison pek şaşırmışa benzemiyordu, yalnızca rüyadan uyanır gibi buğulu gözlerle kafasını şöyle bir kaldırıp baktı ve Pem'in ensesi karıncalandı.

"Birini mi bekliyorsun?"

"Hayır. Sadece bekliyorum."

Hoppala, diye düşündü Pem.

"Şu arabaya servis yapılan restoranlardan birine gideceğim," dedi. "Gelmek ister misin?"

Kızın "hayır" ya da "gelemem" veya "anneme bir sorayım" demesini bekliyordu ama o bunun yerine uğur bileziğini şıngırdatarak yüzüne dökülen bronz rengi saçlarını geriye attı ve "Neden?" diye sordu (bir vuruş geç konuşuyordu; onun en çok bu yanı, bu geciken, uyuşuk, ahenksizliği hoşuna gidiyordu Pemberton'ın).

"Ne neden?"

Allison sadece omuzlarını silkti. Pem'in ilgisi biraz daha artmıştı. Allison'da bir... bir uzaklık vardı, bunu nasıl tarif edebileceğini bilmiyordu; Allison yürürken ayaklarını sürüyordu, saçları diğer kızlarınkinden farklıydı, giysileri biraz tuhaftı (üstündeki çiçekli elbise ihtiyar bir kadının giyeceği türden bir giysiydi) ama bu sarsak halinin puslu, mahmur havası Pemberton'ı çıldırtıyordu. Zihninde bölük pörçük romantik senaryolar (araba, radyo, nehir kenarı) belirmeye başladı.

"Hadi gel," dedi. "Saat on olmadan geri getiririm seni."

Harriet yatağına uzanmış, bir dilim kek yiyor ve defterine bir şeyler yazıyordu ki bir araba açık penceresinin önünden havalı bir manevrayla kalkıp gitti. Pencereye çıkıp baktığı anda saçları rüzgârda uçuşan ablasının Pemberton'ın üstü açık arabasıyla hızla uzaklaştığını gördü.

Pencere önünde diz çöküp, kafasını sarı renkli organze perdelerin arasından çıkaran Harriet ağzında limonlu kekin kuru, sarı tadıyla gözlerini kırpıştırarak sokağa bakıyordu. Şaşkınlıktan küçük dilini yutmuştu. Allison bir blok ötede yaşayan teyzelerinin evleri ve belki arada sırada markete gitmek dışında hiçbir yere gitmezdi.

On dakika geçti, on beş dakika geçti. Harriet'ın içinde belli belirsiz bir kıskançlık belirdi. Onların birbiriyle konuşacak neyi vardı ki? Pemberton, Allison gibi birine ilgi duyuyor olamazdı.

Işıklandırılmış verandaya (boş salıncağa, en üst basamakta duran *Boğa Ferdinand*'a) bakarken, bahçeyi çevreleyen açelyaların arasında bir hışırtı duydu. Derken biri ortaya çıktı ve Harriet şaşkınlıkla Lasharon Odum'un sessizce bahçeye girdiğini gördü.

Kitabını geri almak için böyle sessizce geri dönebileceği Harriet'ın aklına hiç gelmemişti. Lasharon'un korkudan iki büklüm olmuş hali onu deliye çevirdi. Kekten geriye kalanı hiç düşünmeden pencereden dışarıya fırlattı.

Lasharon bir çığlık attı. Arkasındaki çalılıkların içinde ani bir kargaşa oldu. Derken, birkaç saniye sonra, bir gölge hızla Harrietların bahçesinden çıkıp gitti ve koşa koşa iyi aydınlatılmış sokağın ortasına kadar kaçtı, peşinden de onun kadar hızlı koşamayan daha ufak biri sendeleyerek onu takip etti.

Pencere önünde diz çöküp kafasını perdelerin arasından çıkarmış dışarıya bakan Harriet bir süre öylece durup küçük Odumların gözden kaybolduğu ışıl ışıl boş kaldırıma bakakaldı. Ama çok durgun, sakin bir geceydi. Tek bir yaprak kıpırdamıyor, tek bir kedi miyavlamıyordu; ay kaldırımdaki su birikintisinde parıldıyordu. Bayan Fountain'ın verandasındaki şıngırtılı rüzgâr çanları bile sessizdi.

Çok geçmeden sıkılan ve öfkelenen Harriet pencerenin önünden ayrıldı. Kendini yine defterine yazdıklarına kaptırdı ve Allison'ı beklemesi gerektiğini ve ona duyduğu kızgınlığı az kalsın unutmuştu ki dışarıda bir araba kapısı çarparak kapandı.

Yine gizlice pencerenin önündeki yerini aldı ve perdeyi çekti. Sokakta, mavi Cadillac'ın şoför tarafında dikilen Allison dalgın dalgın uğur bileziğiyle oynuyor ve anlaşılmaz bir şeyler söylüyordu.

Pemberton kahkahalarla güldü. Saçları sokak lambalarının altında Sindirella'nınkiler gibi sapsarı parlıyordu, öyle uzunlardı ki yüzüne düşüyor, yalnızca burnunun ucunu ortaya çıkarıyordu ve onun bir kız gibi görünmesine neden oluyordu. "Buna sakın inanma canım," dedi.

Canım? Bu da ne demekti böyle? Harriet perdeleri kapattı ve Cadillac'ın parlak arka ışıkları vurunca çıplak dizleri kıpkırmızı kesilen Allison arabanın arkasından dolaşıp eve doğru yürümeye başlayınca defterini yatağının altına fırlatıverdi.

Bahçe kapısı kapandı. Pem'in arabası hızla uzaklaştı. Allison basamakları tırmandı –ayakları hâlâ çıplaktı, arabayla gezmeye ayakkabılarını giymeden gitmişti– ve yavaş yavaş odasına doğru yürüdü. Harriet'ın suratına bile bakmadan doğrudan şifonyerin aynasının karşısına geçti ve burnunu aynaya iyice yaklaştırıp ciddiyetle yüzüne

baktı. Sonra yatağının kenarına oturdu ve ayaklarının sarımtrak tabanlarına yapışmış çakıl taşlarını dikkatle temizledi.

Harriet, "Sen neredeydin?" diye sordu.

Allison, elbisesini üstünden çıkarıp atarken anlaşılması güç bir ses çıkardı.

Ablası ilk sorusuna cevap vermeyince bu kez, "Arabaya binip gittiğini gördüm. Nereye gittin?" diye sordu.

"Bilmem."

Harriet, "Nereye gittiğini bilmiyor musun?" dedi, beyaz pijama altını giyerken hâlâ dikkati dağınık bir şekilde gözleri aynadaki aksinde olan Allison'a ters ters bakıyordu. "İyi vakit geçirdin mi bari?"

Allison –Harriet'ın bakışlarından dikkatle kaçınarak– pijama üstünün düğmelerini ilikledi, yatağına girdi ve etrafındaki oyuncak hayvanları toparlamaya başladı. Uykuya dalmadan önce onları belli bir şekilde yerleştirmesi gerekiyordu. Sonra yatak örtüsünü başının üzerine kadar çekti.

"Allison?"

"Evet?" dedi boğuk bir ses, birkaç saniye sonra.

"Ne konuştuğumuzu hatırlıyor musun?"

"Hayır."

"Evet, hatırlıyorsun. Hani rüyalarını yazmanı istemiştim."

Ablasından hiçbir karşılık gelmeyince Harriet daha yüksek bir sesle, "Yatağının baş ucuna bir parça kâğıt koydum. Bir de kalem. Gördün mü?" dedi.

"Hayır."

"Bakmanı istiyorum. Bir bak Allison."

Allison kafasını örtünün altından yalnızca baş ucu lambasının altındaki spiralli bir defterden koparılmış yaprağı görecek kadar çıkardı. Sayfanın en tepesinde Harriet'ın el yazısıyla *Rüyalar. Allison Dufresnes. 12 Haziran* yazıyordu.

"Teşekkür ederim, Harriet," dedi miskin bir sesle ve –Harriet ağzından bir kelime daha almaya fırsat bulamadan– örtüyü tekrar kafasının üstüne kadar çekti ve bir hışımla yüzünü duvara döndü.

Harriet –bir süre boş boş ablasının sırtına baktıktan sonra– yatağının altına elini uzattı ve defteri çekip aldı. O gün erken saatlerde yerel gazetede yazan ve çoğunu daha önce hiç duymadığı şeyleri defterine not almıştı: cesedin bulunuşunu, canlandırma uğraşlarını (görünüşe göre Edie halatı budama makasıyla kesip onu ağaçtan indirmiş ve ambulans gelene kadar cansız küçük bedeni canlandırmaya çalışmıştı), annesinin bayılıp hastaneye kaldırılışını, sonraki haftalarda şerifin yaptığı yorumları ("hiçbir ipucu yok", "moral bozucu"). Pem'in söylediğini hatırladığı her şeyi de defterine yazmıştı – önemli olsun olmasın. Ve yazdıkça daha çok şey hatırlıyordu, yıllar boyunca oradan buradan duyduğu ufak tefek şeyler aklına geliyordu. Robin'in okulun yaz tatiline girmesine sadece birkaç hafta kala ölmüş olması. O gün yağmur yağmış olması. O sıralar etrafta ufak çaplı hırsızlıklar yaşanmış, insanların bahçelerinden alet edevatlarının çalınmış olması: acaba bir bağlantısı olabilir miydi? Robin'in cansız bedeni bahçede bulunduğunda Baptist Kilisesi'ndeki akşam cemaatinin yeni dağılıyor olması ve gelip onlara yardım eden ilk kişilerden birinin ailesiyle birlikte arabayla evine dönerken tesadüf eseri oradan geçen seksen yaşlarındaki emekli çocuk doktoru Doktor Adair olması. Babasının av kampında olması ve papazın ona haber vermek için arabasına atlayıp oraya gitmek ve onu bulmak zorunda kalması.

Onu kimin öldürdüğünü bulamasam bile, en azından olayın nasıl olduğunu öğrenirim, diye düşünüyordu Harriet.

İlk şüphelisinin adı da belliydi. Bu adı yalnızca yazmak bile unutmanın ne kadar kolay olduğunu, bundan sonra her şeyi ama her şeyi kâğıda dökmenin ne kadar önemli olduğunu fark etmesine neden olmuştu.

Birdenbire aklına bir fikir geldi. Acaba nerede yaşıyordu? Yatağından zıplayarak kalktı ve koridordaki telefon sehpasına gitti. Rehberde onun adını –Danny Ratliff– bulduğunda ensesinden sırtına doğru örümcek yürümesi gibi belli belirsiz bir titreme yayıldı.

Doğru dürüst bir adres yoktu, sadece *260. Hat* yazıyordu. Harriet kararsızlıkla dudaklarını kemirdikten sonra numarayı çevirdi ve telefon daha ilk çalışta açılınca şaşkına döndü (arkadan televizyon gürültüsü geliyordu). Bir erkek sesi gürledi: "Alloo!"

Harriet –şeytanın yüzüne kapıyı kapatır gibi– ahizeyi iki eliyle birden tutup pat diye adamın suratına kapattı.

Edie'nin evinin arka merdivenlerine otururlarken, "Dün gece ağabeyimi senin ablanı öpmeye çalışırken gördüm," dedi Hely, Harriet'a. Hely kahvaltıdan sonra onu almaya gelmişti.

"Nerede?"

"Nehir kıyısında. Ben balık tutuyordum." Hely sık sık çubuk oltası ve bir kova dolusu zavallı kurtçukla nehir kenarına inerdi. Kimse onunla gitmezdi. Yakaladığı minicik mercanları, ne idiği belirsiz balıkları da kimse istemezdi, bu yüzden de neredeyse her defasında onları suya geri bırakırdı. Karanlıkta tek başına otururken –en çok kurbağaların ciyakladığı, ay ışığından geniş bir kurdelenin suyu kapladığı geceler balık tutmayı severdi– hayal etmeyi en sevdiği şey Harriet'la birlikte tıpkı yetişkinler gibi tek başlarına nehir kenarındaki küçücük bir kulübede yaşadıklarıydı. Bu hayal onu saatlerce oyalardı. Pislenmiş suratlar ve saçlarına karışmış yapraklar. Yaktıkları kamp ateşleri. Yakaladıkları kurbağalar ve kaplumbağalar. Harriet'ın karanlığın içinde ansızın ona dönen yabani bir kedininkiler gibi çakmak çakmak gözleri.

Hely ürperdi. "Keşke dün gece sen de gelseydin," dedi. "Baykuş gördüm."

"Allison ne yapıyordu ki?" dedi Harriet kuşkuyla. "Balık tutmuyordu herhalde."

"Hayır. Bak," dedi bir sır verircesine oturduğu yerde kayıp ona biraz daha sokularak. "Nehir kenarındayken Pem'in arabasının sesini duydum. Nasıl ses çıkardığını biliyorsun." Dudaklarını büzüp *pat pat pat pat* diye ustalıkla taklit etti. "Geldiğini bir kilometre öteden duyarsın, yani gelenin o olduğundan eminim; annem beni alması için onu gönderdi diye düşündüm bu yüzden eşyalarımı topladım ve yukarı tırmandım. Ama onun beni aradığı yoktu." Hely bilmiş bir edayla hah diye güldü, kahkahası kulağına çok havalı gelince daha da hoşuna gitti ve birkaç saniye sonra bir kez daha tekrarladı.

"Bu kadar komik olan ne?"

"Şey..." Bu sorunun ona verdiği yeni havalı kahkahasını üçüncü kez deneme fırsatına karşı koyamadı. "Allison da arabadaydı, kendi oturduğu tarafta ondan iyice uzakta duruyordu ama Pem kolunu koltuğun arkasına atmış, Allison'a doğru eğiliyordu," göstermek için kolunu Harriet'ın omzuna doğru uzattı, "aynen böyle." Kocaman, ıslak bir öpücük sesi çıkardı ve sinir olan Harriet ondan uzaklaştı.

"Allison da onu öptü mü?"

"Pek umurundaymış gibi görünmüyordu. Gizlice yanlarına kadar yaklaştım," dedi Hely gözlerini açа açа. "Üstlerine olta solucanlarından atmaya başladım ama Pem dayaktan canımı çıkaracaktı neredeyse."

Harriet'a cebinden çıkardığı haşlanmış fıstıklardan uzattı, Harriet istemedi.

"Ne oldu? Zehir vermiyorum ya."

"Fıstık sevmem."

"İyi, bana daha çok kalır," dedi, fıstıkları ağzına doldurdu. "Hadi bugün benimle balık tutmaya gel."

"Yok, sağ ol."

"Sazların arasında gizli bir kıyı dili buldum. Direkt oraya giden bir yol var. Bayılacaksın. Florida'daymışsın gibi bembeyaz kumları var."

"Hayır." Harriet nefret edeceğini adı gibi bildiği halde, şuna ya da buna (futbol, square dansı müziği, kilise piknikleri) "bayılacağını" kendinden çok emin bir şekilde ısrarla söylerken babasının sesi de aynı sinir bozucu tona bürünürdü.

"Senin derdin ne Harriet?" Harriet'ın onun istediği şeyleri hiç yapmaması Hely'yi çok üzüyordu. O uzun sazların arasındaki daracık yolda onunla birlikte yürümek, çıplak bacakları otlarla çizilip çamur içinde kalırken onunla büyüklerin yaptığı gibi el ele tutuşmak ve sigara içmek istiyordu. Sazlığın kenarına incecik bir yağmur ve incecik, beyaz köpükler vururken.

Harriet'ın büyük teyzesi Adelaide yorulmak bilmez bir temizlik tutkunuydu. Küçücük evleri ağzına kadar kitaplarla, antika ve biblo vitrinleriyle, elbise patronlarıyla, tohumunu ekip büyüttükleri güngüzeli ve

kedilerin tırmalayıp paramparça ettikleri baldırıkara saksılarıyla dolu olan kardeşlerinin aksine, Adelaide bahçeyle ilgilenmez, hayvan bakmaz, yemek yapmaktan nefret eder ve "tangır tungur" dediği şeylerden ölesiye korkardı. Temizlikçi tutacak parası olmadığından yakınır dururdu ve bu yakınmaları Tat ile Edie'yi sinir ederdi çünkü Adelaide'in Sosyal Güvenlik'ten (ölmüş üç kocası sayesinde) aldığı üç aylık maaşı onun kendilerinden çok daha iyi bir hayat sürmesine fazlasıyla yeterdi ama işin aslı Adelaide temizlik yapmaktan zevk alıyordu (Musibet'te geçen çocukluğu onu düzensizlikten ölesiye korkan biri haline getirmişti) ve onu perdeleri yıkamak, çarşafları ütülemek ya da çıplak, dezenfektan kokulu küçük evinde elinde bir toz bezi ve limonlu mobilya cilasıyla koşturmaktan daha çok mutlu eden pek az şey vardı.

Harriet, Adelaide teyzesine uğradığı zamanlarda onu genellikle halıları süpürürken ya da mutfak dolaplarını temizlerken bulurdu ama bu defa oturma odasındaki koltukta oturuyordu: inci küpelerini takmış, kendisine çok yakışan küllü sarı saçlarına perma yaptırmış, naylon çorap giydiği bacaklarını uzatmıştı. Kardeşlerin en güzeli hep o olmuştu ve altmış beş yaşında da olsa, en gençleri oydu. Ürkek Libby, Valkür[4] Edith ya da gergin, aklı dağınık Tat'in aksine Adelaide flörtöz bir kadındı, çapkın bir şen dul havasındaydı; doğru adam (petrol kuyuları ya da belki at çiftlikleri olan spor ceketli, zarif, hafif kel bir beyefendi) ansızın Alexandria'da belirip ona ilk görüşte çarpılsa, dördüncü kocayı alma ihtimali yok değildi.

Adelaide *Town & Country* dergisinin yeni gelen haziran sayısını inceliyordu. Düğün sayfalarına gelmişti şimdi. "Bu ikisinden hangisinde para vardır sence?" diye sordu Harriet'a, soğuk, tekinsiz gözlerle, kendisini bir bebek dinozor gibi gösteren kabarık eteklikler giymiş güler yüzlü bir sarışının yanında dikilen koyu renk saçlı genç bir adamın fotoğrafını gösterdi.

"Adam kusmak üzereymiş gibi görünüyor."

"Bu sarışın merakı nedir hiç anlamıyorum. Sarışınlar daha eğlencelidir falan filan. Bence bu televizyoncuların uydurduğu bir fikir. Çoğu doğal sarışının yüz hatları siliktir, tonlarca makyaj yapmakla

4 Valkürler, İskandinav mitolojisinde savaşlarda ölen yiğitlerin ruhlarını Valhalla'ya götüren, miğfer ve mızrakla silahlanmış bakire meleklerdir. (ç. n.)

uğraşmazlarsa tavşan gibi solgun, renksiz görünürler. Şu kızcağıza baksana. Şuna bir bak. Koyun gibi bir suratı var."

Konuya daha kibarca girmeye çalışmanın hiçbir faydası olmayacağını gören Harriet, "Ben seninle Robin hakkında konuşmak istiyorum," dedi.

Gözü bir yardım kuruluşunun balosunda çekilmiş fotoğraflara takılan Adelaide, "Ne diyordun, tatlım?" diye sordu. Siyah kravatlı, bozulmamış temiz yüzlü, dal gibi bir delikanlı bir elini şeker pembesi bir balo elbisesi giyip aynı renkte eldivenler takmış gösterişli bir kumralın sırtına koymuş kahkahalar atıyordu.

"Robin diyordum, Addie."

Gözlerini fotoğraftaki yakışıklı çocuktan ayıran Adelaide, "Ah, bir tanem," dedi efkârlanıp. "Robin şimdi yanımızda olsaydı bütün o kızları tek tek sıraya diziyor olurdu. Daha ufacıkken bile... öyle hayat doluydu ki gülerken sırtüstü yere yığılırdı bazen. Hiç ses çıkarmadan gizlice arkamdan gelip kollarını boynuma dolar, kulağımı ısırırdı. Harika bir çocuktu. Biz çocukken Edith'in adını Billy Boy koyduğu bir muhabbet kuşu vardı, Robin de tıpkı onun gibiydi..."

Genç Yanki o muzaffer gülüşüyle dikkatini yeniden çekince Adelaide az önceki heyecanını yitirdi. *Üniversite ikinci sınıf öğrencisi*, yazıyordu fotoğrafın altında. Robin eğer hayatta olsaydı onunla aynı yaşta olacaktı. Adelaide içinde bir öfkenin yükseldiğini hissetti. Bu F. Dudley Willard'ın, her kim ise, hayatta olmaya ve orkestra güzel müzikler çalarken saten elbisesi içindeki gösterişli sevgilisiyle kahkahalar atmaya ne hakkı vardı? Adelaide'in kocaları sırasıyla İkinci Dünya Savaşı'nda, av sezonunda yanlışlıkla atılan bir kurşunla ve ciddi bir kalp krizi sonucunda ölmüşlerdi. İlk kocasından iki erkek çocuk yapmış ancak ikisi de ölü doğmuştu, ikincisinden olan kızıysa daha on sekiz aylıkken Batı Üçüncü Cadde'deki eski dairelerinin bacası bir gece yarısı alev alınca dumandan zehirlenerek ölmüştü. Ama insan (anbean, her nefeste ızdırap çekerek) her şeyi atlatıyordu. Şimdi, ölü doğan o ikizlerinin gözleri uyuyorlarmış gibi kapalı, mükemmel biçimli minicik yüzlerini hatırlıyordu. Hayatı boyunca yaşadığı bütün o facialardan (ve gereğinden fazla çektiği acılardan) hiçbiri küçük Robin'in öldürülmesi gibi yer etmemiş, dert olmamıştı içine; asla tam olarak iyileşmeyen,

içten içe tüm bedenini kemiren, bezdiren ve zaman geçtikçe daha da yıpratan bir yaraydı bu.

Harriet, teyzesinin yüzündeki dalgın ifadeye baktı ve boğazını temizledi. "Sanırım ben de sana bunu sormak için geldim, Adelaide," dedi.

"Yaşı büyüdükçe saçlarının rengi koyulaşır mıydı acaba diye merak ederim hep," dedi Adelaide, okuma gözlüklerinin üzerinden bakarak incelemek için dergiyi bir kol boyu uzağında tutuyordu. "Biz küçükken Edith'in saçları da epey kızıldı ama onunkiler kadar değil. Kıpkırmızı. Turunculuğu yoktu hiç." *Trajik*, diye düşündü. Bu şımarık Yanki çocukları Plaza Otel'de havalı havalı eğlenirken, onun bu gençlerden her yönden çok daha üstün olan sevimli, küçük yeğeni, toprağın altındaydı. Robin'in bir kıza dokunma şansı hiç olmamıştı. İçine bir sıcaklık yayılan Adelaide yaşadığı üç ateşli evliliği ve dolu dolu yaşadığı gençliğinin vestiyerlerdeki öpüşmelerini düşündü.

"Benim asıl sormak istediğim acaba sen onu kimin..."

"Büyüyünce çok kalp kıracaktı, canım benim. Greenwood'daki sosyeteye takdim partisine onunla birlikte gidebilmek için arkadaş gruplarındaki bütün kızlar birbirleriyle kavga edecekti. Sosyeteye takdim saçmalığına, bütün o cemiyetlere, komitelere ve saçma sapan şeylere önem verdiğimden değil de..."

Pat pat pat: tel kapıda bir gölge belirdi. "Addie?"

"Kim o?" diye seslendi Adelaide ayağa kalkarken. "Edith?"

"Hayatım," dedi Tattycorum, rugan çantasını kızgınlıkla koltuğun üstüne fırlatırken Harriet'a bile aynı öfkeli gözlerle bakıyordu, "hayatım, Chevrolet galerisindeki Roy Dial denen hergelenin Kadınlar Grubu'nu kilise gezisiyle Charleston'a götürmek için bizden kişi başı altmış dolar ücret istemesine inanabiliyor musun? O hurdaya çıkmış okul otobüsü için?"

"Altmış dolar mı?" diye çığlık attı Adelaide. "Otobüsü ödünç vereceğini söylemişti. Bedava demişti."

"Hâlâ bedava olduğunu söylüyor. Altmış doların benzin parası olduğunu söylüyor."

"O kadar benzinle Kızıl Çin'e gidilir!"

"Şimdi Eugenie Monmouth şikâyet etmek için papazı arayacak."

Adelaide gözlerini devirdi. "Bence Edith aramalı."

"Öğrendiği zaman arayacaktır bence. Sana asıl Emma Caradine'in ne dediğini söyleyeyim. 'O sadece kendi aklınca büyük bir kâr etmeye çalışıyor.'"

"Kesinlikle öyle. İnsan böyle bir şeyi yapmaya utanır yine de. Hele de Eugenie, Liza, Susie Lee ve diğerleri Sosyal Güvenlik maaşıyla yaşıyorken..."

"Yani on dolar falan olsa. On dolar olsa anlarım."

"O Roy Dial da sözüm ona papazın en birinci yardımcısı olacak. Altmış dolar ha?" dedi Adelaide. Ayağa kalktı, telefon sehpasına gidip bir kalem ile defter aldı ve hesaplamaya başladı. "Tanrım, bunu hesaplamak için yol haritasını çıkarmam gerekecek," dedi. "Peki, otobüste toplam kaç kadın olacak?"

"Yirmi beş galiba, Bayan Taylor çekildikten ve zavallı ihtiyar Bayan Newman McLemore düşüp kalçasını kırdıktan sonra – Harrietçığım, merhaba!" dedi Tat, onu öpüp koklamak için bir anda üstüne çullandı. "Büyükannen söyledi mi? Kilise cemaati olarak bir geziye çıkıyoruz. 'Carolinas'ın Tarihî Bahçeleri'ne. Çok ama çok heyecanlıyım."

"Roy Dial'a bu fahiş ücreti ödememiz gerekecekse bu geziye gitmeyi ister miyim, bilemiyorum."

"O adam kendinden utanmalı. Söylenecek tek şey bu. Oak Lawn'daki o kocaman, yepyeni evi aldı, bütün o son moda arabalar, karavanlar, yatlar falan..."

"Ben bir şey sormak istiyorum," dedi Harriet çaresizlik içinde. "Önemli bir şey. Robin'in öldüğü zamanla ilgili."

Addie ve Tat bir anda konuşmayı kestiler. Adelaide kafasını yol haritasından kaldırdı. Bu beklenmedik suskunlukları öyle sarsıcı olmuştu ki Harriet içinde güçlü bir korkunun yükseldiğini hissetti.

"Bu olay yaşandığında siz de evdeymişsiniz," dedi ve o nahoş sessizliği çabuk çabuk, kelimeleri yuvarlaya yuvarlaya konuşarak bozdu. "Hiçbir şey duymadınız mı?"

İki yaşlı kadın birbirlerine baktılar, o düşünceli sessizlik anında aralarında söze dökülmeyen bir konuşma geçmiş gibiydi. Sonra Tatty derin bir nefes aldı ve "Hayır. Kimse hiçbir şey duymadı. Biliyor musun

ben ne düşünüyorum?" dedi, Harriet'ın başka bir soru daha sormak için ağzını açtığını görünce. "Bunun öyle etrafta dolaşıp sıradan bir şeymiş gibi insanlara sorabileceğin bir konu olmadığını düşünüyorum."

"Ama ben..."

"Bu konuyu açıp annenle büyükannenin canını sıkmaya kalkışmadın, değil mi?"

Adelaide sertçe, "Bunun güzel bir sohbet konusu olduğunu sanmıyorum," dedi. "Aslına bakarsan," diye ekledi, Harriet'ın yükselen itirazlarına karşılık, "bence senin artık evine gitme vaktin geldi, Harriet."

Güneşten gözü âdeta körleşen Hely fundalıklarla kaplı dere kıyısında terleyerek oturuyor, çubuk oltasının kırmızı beyaz mantarının bulanık suyun üstünde oynaşmasını izliyordu. Olta solucanlarını salıvermişti çünkü onları kocaman, tüyler ürpertici bir düğüm halinde toprağa bırakıp kıpır kıpır oynaşmalarını, toprağın içinde delikler açmalarını izlemenin neşesini yerine getireceğini düşünmüştü. Ama solucanlar kovadan salıverildiklerinin farkında bile değillerdi; o düğümü çözüp birbirlerinden ayrıldıktan sonra yine ayaklarının dibinde bir araya toplanmaya başlamışlardı. Can sıkıcıydı. Bir tanesini spor ayakkabısının ucuyla kaldırdı, mumya gibi sarmal sarmal görünen alt tarafına baktı ve sonra onu suya fırlatıp attı.

Okulda Harriet'tan daha güzel, daha tatlı bir sürü kız vardı. Ama bu kızların hiçbiri onun kadar zeki ya da onun kadar cesur değildi. Üzüntüyle Harriet'ın pek çok hünerini düşündü. El yazılarını taklit edebiliyordu –öğretmenlerin el yazılarını– ve bir yetişkin tarafından yazılmış gibi görünen notları ustalıkla yazabiliyordu, sirke ve kabartma tozundan bomba yapabiliyor, telefonda başkalarının sesini taklit ederek konuşabiliyordu. Bir dizi maytabın yanına bile yaklaşmaya cesaret edemeyecek pek çok kızın aksine, Harriet havai fişek patlatmaya bayılıyordu. İkinci sınıftayken çocuklardan birini kandırıp bir kaşık dolusu Arnavut biberi yedirdiği için eve gönderilmişti ve iki yıl önce okulun bodrum katındaki ürkütücü eskimiş yemekhanenin cehenneme açılan kapı olduğunu söyleyerek büyük bir paniğe yol açmıştı. Dediğine

göre, ışığı söndürünce duvarlarda şeytanın yüzü beliriyordu. Bir kız çetesi topluca kıkırdaya kıkırdaya aşağıya inmiş, ışıkları söndürmüş ve bir anda korkudan çığlık çığlığa bağırmaya başlamışlardı. Çocuklar hasta numarası yapmaya, öğle yemeği için eve gitmek istemeye, kısacası bodrum kata inmek zorunda kalmamak için ellerinden geleni yapmaya başlamışlardı. Bu tedirginlik birkaç gün boyunca gitgide büyüdükten sonra, Bayan Miley çocukları çağırıp bir araya topladı ve –altıncı sınıfların dişli öğretmeni ihtiyar Bayan Kennedy ile birlikte– marş marş aşağıya, boş yemekhaneye götürdü ve ışıkları söndürdü. "Gördünüz mü?" dedi çocuklara çıkışarak. "Şimdi saçmaladığınızı fark ettiniz mi?"

Arkadan, zayıf ve her nasılsa öğretmenin azarından çok daha otoriter gelen ümitsiz bir sesle, Harriet, "Burada. Onu görüyorum," dedi.

"Gördün mü!" diye ciyakladı küçük bir çocuk sesi. "Gördün mü?"

Önce korkudan nefeslerini tuttular, sonra gürültülü bir izdihamla çil yavrusu gibi dağıldılar. Hakikaten de insanın gözü karanlığa alışınca, salonun sol üst köşesinde acayip, yeşilimsi bir parıltı beliriyordu (Bayan Kennedy bile şaşkınlıkla ona bakıyordu) ve yeterince uzun bir süre bakınca bu parıltı ağzına bir mendil bağlamış çekik gözlü şeytan yüzüne benziyordu.

Bütün bu Yemekhane Şeytanı kargaşası (okulu arayan ve müdürle görüşmek isteyen ebeveynler, İsa ve Baptist kiliselerinden bu korkulu sürüye katılan din adamları, "Şeytan Dışarı!" ve "Okullarımızda Şeytan mı Var?" başlıklı bir dolu şaşkın ve hırçın vaaz), Harriet'ın işiydi, onun keskin, acımasız, kurnaz zekâsının meyvesiydi. Harriet! Ufacık olmasına rağmen, oyun bahçesinde bile yırtıcıydı ve kavga varsa, çok pis dövüşürdü. Bir keresinde, Fay Gardner onu ispiyonladığında Harriet elini usulca sıranın altına sokmuş ve İskoç eteğini tutan büyük çengelli iğneyi açıp çıkarmıştı. Bütün gün fırsat kollamıştı ve nihayet o öğleden sonra, Fay sınıfa kâğıt dağıtırken, yıldırım gibi öne atılmış ve iğneyi Fay'in elinin üstüne saplamıştı. Bu, müdürün bir kızı ilk ve son dövüşüne neden olmuştu. Kürekle tam üç şaplak. Harriet ağlamamıştı bile. Hely birlikte okuldan eve dönerlerken onu bunun için tebrik edince, "Ne olmuş yani?" demişti sadece sakince.

Hely, Harriet'a kendini nasıl sevdirebilirdi? Keşke ona anlatacak yeni ve ilginç bir şey bilseydi, ilgi çekici bir gerçek ya da müthiş bir sır,

onu gerçekten etkileyecek bir şey. Ya da keşke Harriet yanan bir evde mahsur kalsaydı ya da hırsızlar peşine düşseydi de Hely bir kahraman gibi yetişip onu kurtarsaydı.

Hely bisikletine atlayıp bu uzak dereciğin kenarına gelmişti, bu dere öyle küçüktü ki bir adı bile yoktu. Kıyıda yaşça kendisinden çok da büyük olmayan bir grup siyahi çocuk vardı ve az ileride de haki pantolonlarını yukarı kıvırmış birkaç yaşlı siyahi adam tek başına suyun içine girmişti. Bunlardan biri –elinde plastik köpükten bir kova ve kafasında Meksika işi yeşil nakışlar işlenmiş kocaman hasır bir şapka olan– dikkatle ona doğru yaklaşıyordu. "İyi günler," dedi adam.

"Selam," dedi Hely temkinlice.

"O güzelim solucanları neden toprağa bırakıyorsun?"

Hely bu soruya ne cevap vereceğini bilemedi. "Üstlerine yanlışlıkla benzin döktüm," dedi en sonunda.

"Bu onlara bir şey yapmaz ki. Balıklar onları nasılsa yiyecek. Biraz yıka gitsin."

"Sorun değil."

"Sana yardım ederim. Onları hemen şuracıktaki sığ suda yıkayıveririz."

"Onları almak istiyorsan alabilirsin."

Yaşlı adam kuru kuru güldü, sonra yere eğilip kovasını doldurmaya başladı. Hely utanmıştı. Suyun içindeki yemsiz oltasına bakıyor, suratını asıp cebindeki torbadan aldığı haşlanmış fıstıkları katır kutur yiyor ve adama hiç bakmıyormuş gibi yapıyordu.

Kendini Harriet'a nasıl sevdirebilirdi, yanında değilken eksikliğini hissetmesini nasıl sağlayabilirdi? Ona bir hediye alabilirdi belki ama istediği bir şey var mı bilmiyordu ve zaten beş parası da yoktu. Keşke bir roket ya da bir robot yapmayı veya sirktekiler gibi bıçak atmayı ya da bir şeyler fırlatmayı bilseydi veya bir motoru olsaydı ve Evel Knievel gibi numaralar yapabilseydi.

Sersem sersem derenin karşı kıyısına, orada balık tutan yaşlı siyahi kadına baktı. Bir gün boş bir araziye gittiklerinde Pemberton ona Cadillac'ın vites kolunu nasıl kullanacağını göstermişti. Harriet'la kendisini 51. Otoban'da yokuş aşağı hızla giderken hayal etti. Evet:

daha on bir yaşındaydı ama Mississippi'de on beş, Louisiana'daysa on üç yaşındayken ehliyet alabiliyordun. Gerekirse kendisini on üç yaşında gösterebilirdi herhalde.

Yanlarına öğle yemeklerini de alırlardı. Turşu ve reçelli sandviçler. Belki annesinin içki dolabından biraz viski aşırırdı ya da onu yapamazsa, bir şişe Dr. Tichenor's ağız gargarası alırdı – bu antiseptik bir gargaraydı ve tadı bok gibiydi ama yüz kırk derece alkol vardı içinde. Memphis'e, müzeye giderlerdi ve böylece Harriet dinozor kemiklerini ve küçük kafaları görürdü. Bu tarz eğitici şeyleri severdi o. Sonra arabayla şehir merkezindeki Peabody Otel'e giderler ve lobide pıtır pıtır yürüyen ördekleri izlerlerdi. Kocaman odalarındaki yatağın üstünde zıplar, oda servisinden karides ve biftek sipariş eder ve bütün gece televizyon izlerlerdi. Onları canları isterse küvete girmekten alıkoyacak kimse de olmazdı. Hem de üstlerinde giysileri olmadan. Hely'nin yüzü alev alev yanıyordu. Evlenmek için kaç yaşında olmak gerekiyordu? Trafik polisini on beş yaşında olduğuna ikna edebilirse, papazın birini de illaki kandırırdı. Kendisini DeSoto County'deki köhne bir sunağın altında Harriet'ın yanında dikilirken hayal etti: Harriet'ın üstünde kırmızı ekoseli şort tişört takımı, kendi üstündeyse Pem'in *Ölümüne Sür Özgür Öl* yazan kısmı okunmaz hale gelecek kadar solmuş eski Harley-Davidson tişörtü olacaktı. Harriet'ın sıcacık küçük eli, kendi avucunun içinde yanacaktı. "Ve şimdi gelini öpebilirsin." Papazın karısı törenden sonra onlara limonata ikram edecekti. Sonra sonsuza dek evli kalacak, sürekli arabayla gezecek, eğlenecek ve Hely'nin tuttuğu balıkları yiyeceklerdi. Annesi, babası ve evdeki herkes meraktan yataklara düşecekti. Harika olacaktı.

Hely bu düşlerden önce güçlü bir *pat* sesiyle – ve peşinden su sıçraması ve tiz kahkahalarla irkilerek uyandı. Karşı kıyıdaki şaşkın yaşlı siyahi kadın çubuk oltasını suya düşürdü ve bulanık sular üstüne sıçramasın diye elleriyle yüzünü kapattı.

Sonra bir tane daha. Bir tane daha. Derenin üstündeki küçük tahta köprüden ürkütücü bir kahkaha yükseldi. Şaşkına dönen Hely elini kaldırıp gözlerine siper etti ve belli belirsiz iki beyaz adam gördü. Bu ikiliden daha iriyarı olanı (çok daha iriydi gerçekten de) gülmekten iki büklüm olmuş devasa bir gölge halinde görünüyordu ve afallayan

Hely onun ancak tırabzanlardan sarkan ellerini görebiliyordu: iri iri gümüş yüzükler takmış kocaman, kirli eller. Daha küçük olan siluet ise (kovboy şapkalı, uzun saçlı olan) ışıldayan tabancasını suya doğrulturken iki elini birden kullanıyordu. Silahı bir kez daha ateşledi ve mermi balık oltasının ucuna yakın yerdeki suları havaya sıçratınca derenin yukarısındaki yaşlı adamlardan biri de yerinden sıçradı.

Köprünün üzerindeki iri adam aslan yelesi saçlarını geriye doğru attı ve boğuk sesiyle sevinç çığlıkları attı, Hely adamın çalı gibi gür sakalları olduğunu gördü.

Siyahi çocuklar oltalarını bırakmış, kıyıya doğru koşturuyorlardı; karşı kıyıdaki yaşlı kadın da hemen ayağa fırlamış, bir eliyle eteklerini yukarı toplayıp diğerini havaya kaldırarak çığlık çığlığa onların peşinden koşuyordu.

"Acele et, babanne."

Silah bir kez daha ateşlendi, kayalıklara çarpıp sekti, taş parçaları ve tozlar suya karıştı. Adam şimdi rastgele ateş etmeye başlamıştı. Korkudan ödü kopan Hely olduğu yerde kalakaldı. Mermilerden biri bir ıslık sesiyle yanından geçti ve yine tozları havaya uçurarak siyahi adamlardan birinin, arkasına yatıp saklandığı kütüğe saplandı. Hely oltasını yere attı ve hemen yerinden fırladı –ayağı kaydı, neredeyse düşecekti– son hız çalılıklara doğru koştu.

Böğürtlen çalılarının arasına daldı ve dikenleri çıplak bacaklarına batınca acıdan bağırdı. Bir kez daha ateşlenen silahın sesi kulaklarında çınlayınca bu taşralı beyazların o mesafeden kendisinin de beyaz olduğunu görüp göremeyeceklerini ve eğer görseler bile beyaz olmasına aldırıp aldırmayacaklarını merak etti.

Defterine bir şeyler yazmaya dalmış olan Harriet açık pencereden tiz bir feryat ve sonra da Allison'ın ön bahçeden kendisine seslendiğini duydu: "Harriet! Harriet! Hemen buraya gel!"

Harriet yataktan fırladı –önce defterini yatağının altına attı– ve hemen alt kata inip kapıdan dışarıya koştu. Saçları tüm yüzünü kapatan Allison kaldırımda durmuş ağlıyordu. Harriet onun yanına gitmek

için yolu yarılamıştı ki betonun çıplak ayaklarıyla basamayacağı kadar sıcak olduğunu ancak fark etti ve bir o ayağının bir bu ayağının üstünde dengede durmaya çalışarak zıplaya zıplaya verandaya geri döndü.

"Hadi! Acele et!"

"Ayaklarıma bir şeyler giymem gerek."

Ida Rhew mutfak penceresinden, "Neler oluyor?" diye bağırdı. "Siz orada neler karıştırıyorsunuz bakayım?"

Harriet basamakları ayaklarını güm güm vurarak çıktı ve hemen sandaletlerini giyip geri döndü. O daha ne olduğunu sormaya fırsat bulamadan Allison içini çeke çeke hızla yanına geldi, Harriet'ın kolunu yakaladı ve onu sokağa kadar çekiştirdi. "Hadi. Çabuk ol, çabuk."

Harriet sendeleye sendeleye (sandaletlerle koşmak zordu) elinden geldiğince hızlı bir şekilde Allison'ın peşinden koştu. Sonra hâlâ ağlamaya devam eden Allison durdu ve kolunu uzatıp sokağın tam ortasında ciyaklayarak kanat çırpan bir şeyi gösterdi.

Harriet'ın tam olarak neye baktığını anlaması için birkaç saniye gerekti: kanatlarından biri eriyen asfalta yapışmış bir karatavuktu bu. Boştaki kanadını deli gibi çırpıyordu: dehşete düşen Harriet çığlık çığlığa feryat eden hayvancağızın gırtlağını ta sivri uçlu dilinin mavi köklerine kadar görebiliyordu.

"Bir şeyler yap!" diye bağırdı Allison.

Harriet ne yapacağını bilmiyordu. Kuşa doğru yaklaştı, sonra yaklaştığını gören kuş kulakları sağır eden bir sesle acı acı bağırıp yamuk duran kanadını sertçe yere vurmaya başlayınca panik içinde geri çekildi.

Bayan Fountain ayaklarını sürüye sürüye yan cama çıkmıştı. "O şeyi ellemeyin!" diye bağırdı tel pencerenin arkasındaki belli belirsiz gölgesi tiz, hırçın bir sesle. "Pis o."

Kalbinin atışları güm güm kaburgalarına vuran Harriet sıcak kömüre dokunacakmış gibi korka korka kuşu tutmaya çalıştı; ona dokunmaktan korkuyordu ve kanadının ucu bileğine değdiği anda elini hemen geri çekmeye engel olamadı.

"Onu oradan kurtarabilecek misin?" diye bağırdı Allison.

"Bilmiyorum," dedi Harriet, sakinliğini korumaya çalışıyordu. Kuşun arka tarafına dolandı, kendisini görmezse belki biraz sessiz olur diye düşünüyordu ama kuş tüm gücüyle ciyaklamaya ve çırpınmaya devam etti. Kuşun büyük tüyleri de kabarıp katrana yapışıyor ve altından kırmızı diş macununa benzeyen parlak kırmızı kökleri beliriyor, bunu gören Harriet'ınsa midesi bulanıyordu.

Heyecandan tir tir titreyerek sıcak asfaltın üzerinde diz çöktü. "Dursana," diye fısıldadı iki elini birden kuşa doğru uzatırken, "hişşt, korkma..." Ama kuş ölesiye korkuyor, kanadını çırpıp debeleniyor, kara gözleri korkudan çakmak çakmak parlıyordu. Harriet ellerini kuşun altına soktu, asfalta yapışan kanadını elinden geldiğince destekledi ve –can havliyle suratına doğru çırpınan kanattan kaçınarak– onu kaldırdı. Korkunç derecede acı bir feryat duyuldu ve korkudan kapadığı gözlerini açan Harriet yere yapışan kanadı kuşun omzundan kopardığını gördü. Tuhaf biçimde uzamış görünen, kopan ucundaki mavi kemiği göze çarpan kanat orada, katranın içinde duruyordu.

Bayan Fountain'ın, "Onu yere bıraksan iyi olur," diye seslendiğini duydu. "O yaratık seni ısıracak şimdi."

Serseme dönen Harriet, kuş onun da katrana bulanan ellerinin arasında çırpınıp dururken kanadın tamamen yerinden koptuğunu anladı. Kanadın olduğu yerde artık yalnızca zayıf bir nabız ve kan sızan kırmızı bir noktacık kalmıştı.

"Bırak onu elinden!" diye bağırdı Bayan Fountain. "Kuduz kapacaksın. Karnından iğne vuracaklar sonra."

"Acele et, Harriet!" diye bağırdı Allison onu kolundan tutup çekiştirerek. "Hadi, çabuk ol, onu Edie'ye götürelim." Ama kuş sarsıla sarsıla titredi ve Harriet'ın kana bulanmış ellerinin arasında gevşedi ve kafası düştü. Siyah üstü yeşil renkli tüylerinin parıltısı her zamanki gibi göz alıcıydı ama gözlerinde alev alev yanan acı ve korku pırıltısı şimdiden donuklaşmış, daha ne olduğunu bile anlamadan ölümün korkusuna bürünmüştü.

"Acele et, Harriet!" diye bağırdı Allison. "Ölüyor, ölüyor."

Harriet ağzından, "Öldü bile," sözlerinin döküldüğünü duydu.

Ida Rhew, "Senin neyin var?" diye bağırdı tel kapıyı arkasından pat diye çarparak arka kapıdan koşa koşa eve giren –Ida'nın başında sıcaktan ter dökerek muzlu pudingi karıştırdığı ocağın yanından hızla geçip– mutfaktan çıkan ve basamakları ikişer ikişer atlayarak Harriet'ın odasına koşan Hely'ye.

Harriet'ın odasına kapıyı bile çalmadan girdi. Harriet yatakta uzanıyordu, Hely'nin zaten deli gibi atan nabzı Harriet'ın başının üzerine kaldırdığı kolunu, tertemiz, bembeyaz koltuk altını ve ayaklarının kirlenmiş, kahverengiye dönmüş tabanlarını görünce daha da hızlandı. Saat daha öğleden sonra üç buçuktu ama o şimdiden pijamalarını giymişti; üstlerine yapış yapış ve siyah bir şey bulaşmış şortu ve tişörtü yatağının hemen yanında, halının üzerinde yığılmış duruyordu.

Hely onlara bir tekme atıp yolundan çekti ve kendini nefes nefese Harriet'ın ayak ucuna attı. "Harriet!" O kadar heyecanlıydı ki konuşamıyordu bile. "Bana ateş edildi! Biri bana ateş etti!"

"Sana ateş mi etti?" Harriet yatağının yaylarını gıcırdatarak yana döndü ve ona baktı. "Neyle?"

"Tabancayla. Yani neredeyse vuruluyordum. Dere kıyısındaydım, işte, sonra, güm, bir anda sular sıçradı..." Boştaki elini delirmiş gibi havada savuruyordu.

"Biri seni nasıl neredeyse vurmuş olabilir?"

"Dalga geçmiyorum, Harriet. Merminin biri kafamın tam üzerinden geçti. Kaçmak için dikenli çalıların içine girmek zorunda kaldım. Bacaklarıma baksana! Ben..."

Hayrete düşmüş ve konuşmayı kesmişti. Harriet dirseklerine dayanarak arkasına yaslanmış, ona bakıyordu; gözleri dikkatle bakıyor olsa da acısını paylaşmıyor, hatta şaşırmış bile görünmüyordu. Çok geç olsa da Hely hatasını anladı: onun hayranlığını kazanmak çok zordu ama şefkat duymasını sağlamak da hiçbir işine yaramayacaktı.

Yatağın ayak ucunda oturduğu yerden derhal ayağa fırladı ve kapıya doğru yürüdü. "Onlara birkaç taş attım," dedi cesurca. "Biraz da bağırdım. Sonra kaçıp gittiler."

"Neyle ateş ediyorlardı?" diye sordu Harriet. "Havalı tüfekle falan mı?"

Bir an için şaşkınlıktan donakalan Hely, "Hayır," dedi; bu olayın önemini, tehlikesini anlaması için tam olarak ne yapması gerekiyordu. "Gerçek bir tabancaydı, Harriet. Gerçek mermiler. Zenciler oraya buraya kaçıyordu." Kolunu havaya kaldırdı, Harriet'ın bütün o olanları, o sıcak güneşi, mermilerin sesini, kahkahaları ve paniği anlamasını sağlamanın zorluğu onu şaşkına çevirmişti.

"Neden benimle gelmedin ki?" diye hayıflandı. "Sana gelmen için yalvardım..."

"Eğer gerçek tabancayla ateş ettilerse orada durup onlara taş atmakla büyük aptallık etmişsin bence."

"Hayır! Ben öyle deme..."

"Tam olarak öyle dedin."

Hely derin bir nefes aldı ve sonra birdenbire yorgunluktan ve umutsuzluktan tüm gücünün tükendiğini hissetti. Yeniden yerine otururken yatağın yayları gıcırdadı. "Kim olduğunu bilmek bile istemiyor musun?" diye sordu. "Çok acayipti, Harriet. Yani... çok acayipti..."

"Tabii ki bilmek istiyorum," dedi Harriet ama öyle çok merak ediyormuş gibi görünmüyordu. "Kimdi? Çocuklar mı?"

"Hayır," dedi Hely, incinmişti. "Büyükler. Kocaman herifler. Oltaların ucundaki mantarları vurmaya çalışıyorlardı."

"Neden sana ateş ettiler?"

"Herkese ateş ediyorlardı. Sadece bana değil. Onlar..."

Harriet ayağa kalkınca Hely konuşmayı kesti. Üstündeki pijamalara, pislenip kapkara olmuş ellerine, halının üstünde duran leş gibi giysilerine ilk defa dikkatle bakmıştı.

"Hey, dostum. Bu kara lekeler de ne böyle?" diye sordu ilgiyle. "Başın dertte mi yoksa?"

"Yanlışlıkla bir kuşun kanadını kopardım."

"Iyk. Nasıl oldu bu?" dedi bir anda kendi derdini unutan Hely.

"Asfalta yapışmıştı. Zaten ölecekti ya da bir kedi onu bulacaktı."

"Canlı bir kuş?"

"Onu kurtarmaya çalışıyordum."

"Giysilerine ne olacak?"

Ne demek istediğini anlamayan Harriet ona boş boş baktı.

"O lekeler çıkmayacak. Katran çıkmaz. Ida seni pataklayacak."

"Çok da umurumda."

"Şuraya baksana. Şuraya da. Halıya da bulaşmış."

Bir süre odada pencereye takılı vantilatörün vızıltısından başka ses çıkmadı.

"Annemin evde zorlu kirlerin nasıl çıkarılacağını anlatan bir kitabı var," dedi Hely alçak sesle. "Bir keresinde koltuklardan birinin üstünde bir parça çikolata bırakmıştım ve erimişti, o zaman o kitaba bakmıştım."

"Lekeyi çıkarabildin mi?"

"Hepsini değil ama ilk halini görse canıma okurdu. Giysileri bana ver. Onları bizim eve götüreyim."

"Bahse girerim o kitapta katran lekesi yoktur."

"O zaman onları çöpe atarım," dedi Hely, nihayet ilgisini çekmiş olmak hoşuna gitmişti. "Bu giysileri kendi çöp tenekenize atmayı düşünüyorsan delirmiş olmalısın. Kalk hadi." Harriet ayağa kalkıp yatağın diğer tarafına geçti. "Bunu şuraya çekelim de halının üstündeki lekeler görünmesin."

Libby'nin eve geliş gidişleri konusunda canının istediği gibi davranan yardımcısı Odean, tam turta hamuru yoğururken Libby'nin mutfağından çıkıp gitmişti. Harriet içeri girince üstüne un serpilmiş mutfak masasının üstünde duran elma kabuklarını ve hamur parçalarını gördü. Odanın diğer ucunda, minicik ve çelimsiz görünen Libby açık çayını yudumluyordu; ufacık çilli ellerinin arasında tuttuğu fincan kocaman görünüyordu. Eğilmiş, gazetedeki bulmacayı çözüyordu.

"Aaa, gelmene çok sevindim, tatlım," dedi haber vermeden pat diye çıkıp gelmesine laf sokuşturmadan ve –Edie'nin hiç zaman kaybetmeden yapacağı gibi– kot pantolonunun üstüne bir pijama üstü giyip elleri kapkara olmuş bir halde insan içine çıktığı için onu azarlamadan. Kafasını bulmacadan kaldırmadan yanındaki sandalyeyi işaret

etti. "Reklam ofisi bulmaca yazması için yeni bir adam bulmuş, çok zor şeyler hazırlıyor. Eski Fransızca sözcükler, fen bilimleri falan." Kaleminin küt ucuyla üstünü karaladığı kareleri gösterdi. "'Metalik element.' T ile başlaması gerektiğini biliyorum çünkü İbranice kutsal kitapların ilk beşine Tora dendiğinden eminim ama T harfiyle başlayan bir metal yok. Var mı?"

Harriet bir süre o boşluğu inceledi. "Bir harf daha bulmak lazım. Titanyum da sekiz harfli, tungsten de."

"Bir tanem, sen ne akıllısın. Bu dediklerini ben hiç duymamıştım bile."

"Hadi bakalım," dedi Harriet. "Yukarıdan aşağıya altıncı, 'yargılama, değerlendirme'. Orası muhakeme olacak, yani diğeri de tungsten olmalı."

"Aman Tanrım! Siz çocuklara neler neler öğretiyorlar okulda böyle! Biz küçükken öyle abidik gubidik metalleri falan öğrenmezdik hiç, varsa yoksa aritmetik ve Avrupa tarihi görürdük."

Kafa kafaya verip bulmacayı çözmeye çalıştılar –S ile başlayan beş harfli "Sakıncalı Kadın" sorusunda takıldılar– sonra Odean nihayet mutfağa döndü ve tabak çanakları öyle alelacele, tangır tungur toplamaya başladı ki diğer ikisi Libby'nin yatak odasına geçmek zorunda kaldı.

Üç kere evlenen Adelaide dışındaki hepsi özünde kız kurusu ruhuna sahip olsa da aslında Cleve kardeşlerin en büyüğü olan Libby aralarında hiç evlenmeyen tek kardeşti. Edie boşanmıştı. Sonucunda Harriet'ın annesinin doğduğu bu esrarengiz ilişki hakkında hiç kimse konuşmazdı ama Harriet detayları öğrenmek için yanıp tutuşuyor, bu yüzden de bilgi almak için teyzelerinin yakasından düşmüyordu. Ama gördüğü birkaç eski fotoğraf (ince bir çene, açık renk saçlar, belli belirsiz bir gülümseme) ve kulak misafiri olduğu kışkırtıcı ifadeler ("içkiye düşkündü", "en büyük düşmanı yine kendisiydi") dışında Harriet'ın annesinin babası hakkında gerçekten bildiği tek şey Alabama'daki bir hastanede olduğu ve birkaç yıl önce orada öldüğüydü. Harriet küçükken aileyi bir araya getirip barıştıracak bir güç olabileceği fikrine kapılmıştı (*Heidi*'den), tabii ancak onu görmeye hastaneye gidebilseydi. Heidi ta Alpler'deki İsviçreli aksi dedesini büyüleyip onu "hayata" döndürmemiş miydi?

"Hah! Yerinde olsam buna bel bağlamazdım," demişti Edie diktiği kumaşın arka tarafına attığı düğümü sertçe çekiştirerek.

Tat'in daha Harriet ve Allison doğmadan önce planya atölyesinde emboli yüzünden düşüp ölen kereste fabrikası sahibi kocası –Pinkerton Lamb ya da halk arasında bilinen adıyla Bay Pink– ile on dokuz yıllık sakin ama mutlu bir evliliği olmuştu. İriyarı ama kibar (Tat'ten yaşça çok büyük, dolakları ve Norfolk ceketleriyle renkli bir tip olan) Bay Pink baba olamıyordu; evlat edinmeyi konuşmuş olsalar da bu konu bir sonuca bağlanamamıştı ama Tat çocuksuzluk ve dulluk yüzünden soğukkanlı, sakin bir kadın haline gelmişti; doğrusu, zaman geçtikçe bir zamanlar evli olduğunu bile neredeyse unutuyor, bu durum kendisine hatırlatıldığındaysa hafif bir şaşkınlıkla karşılık veriyordu.

Libby –asıl kız kurusu olan– Edie'den dokuz, Tat'ten on bir yaş, Adelaide'dense tam on yedi yaş büyüktü. Tahta göğüslü, daha gençken bile uzağı göremeyen, silik bir kız olarak hiçbir zaman kardeşleri kadar güzel olmamıştı ama hiç evlenmemiş olmasının asıl nedeni –hasta karısı Adelaide'i doğururken ölen– Yargıç Cleve'in onu evde kalıp babası ve üç küçük kardeşiyle ilgilenmeye zorlamasıydı. Zavallı Libby'nin özverili mizacına oynayarak ve karşısına çıkan talipleri defetmeyi başararak onu Musibet'te ücret ödemediği bir hizmetçi, aşçı ve iskambil oyunlarının ortağı yapmıştı; ta ki Libby altmışlarının sonlarına geldiğinde geride bir yığın borçla kızını resmen beş parasız bırakarak ölünceye dek.

Kardeşleri bu yüzden müthiş bir suçluluk duyuyorlardı – sanki Libby'nin bu esareti babalarının değil, kendi hatalarıymış gibi. "Kepazelik," diyordu Edie. "Daha on yedi yaşındayken babam onu iki çocuk ve bir bebeğe bakmaya zorlamış." Ama Libby bu fedakârlığı seve seve kabul etmiş, hiç pişmanlık duymamıştı. O suratsız, nankör, ihtiyar babalarına hayrandı ve evde kalıp kendini bir an olsun düşünmeden ölçüsüz bir sevgi duyduğu öksüz kalmış kardeşlerine bakmayı bir ayrıcalık olarak görüyordu. Bu cömertliği, sabrı, hiçbir şeyden şikâyet etmeyen munis tabiatı yüzünden, (kendileri onun bu kibar mizacına sahip olmayan) kardeşleri Libby'yi âdeta bir azize olarak görüyorlardı. Genç bir kadınken (gülümsediğinde ışıl ışıl bir güzelliğe bürünse de) renksiz ve silik bir tipti; şimdi, seksen iki yaşındayken saten terlikleri, pembe saten lizözleri ve pembe kurdelelerle süslenmiş angora hırkaları ve en önemlisi o kocaman, masmavi gözleri ve ipek gibi bembeyaz saçlarıyla sevimli bir bebeği andırıyordu.

Libby'nin tahta panjurlu ve cam göbeği mavisi duvarlı korunaklı yatak odasına adım atmak dostane bir su altı krallığına doğru sürüklenmek gibiydi. Dışarıda, kızgın güneşin altında sanki ağarmış gibi görünen bütün o bahçeler, evler ve ağaçlar düşman gibi görünüyordu; üstüne vuran güneş yüzünden göz kamaştıran kaldırımlar Harriet'a karatavuğu, gözlerinde ışıldayan parlak ve anlamsız korkuyu anımsatıyordu. Libby'nin odası bütün bunlardan uzak bir sığınaktı: sıcaktan, tozdan, zulümden uzak. Renkler ve dokular Harriet'ın bebekliğinden bu yana hiç değişmemişti: koyu renkli, mat döşeme tahtaları, kadife püsküllü yatak örtüsü ve tozlu organze perdeler, Libby'nin saç tokalarını koymak için kullandığı kristal şekerlik. Şömine rafında deniz yeşili camdan –güneşi tıpkı deniz suyu gibi geçiren, içi baloncuklu– sanki canlı bir varlıkmış gibi gün boyu değişen, yumurta şeklinde büyük bir kâğıt ağırlığı duruyordu. Sabahları ışıl ışıl parlıyor, en göz alıcı pırıltılarını saat on gibi saçıp öğlene doğru bu ışıltısını kaybedip donuk bir yeşime dönüyordu. Harriet çocukluğu boyunca kâğıt ağırlığının ışığının yükselip odaya dağılmasını, sönüp batmasını, kaplan desenli bu ışıkların mavi-yeşil duvarın orasında burasında ışıldamasını yerde oturup saatlerce bıkmadan usanmadan izlemişti. Çiçekli sarmaşık desenli halı onun oyun tahtası, kendine ait savaş meydanıydı. Ellerinin ve dizlerinin üstüne çökmüş, o kavisli yeşil patikalarda oyuncak ordularını ilerlettiği sayısız günler, saatler geçirmişti. Şöminenin üzerinde, kapkara çalılıklardan bir hayalet gibi yükselen beyaz sütunlarıyla Musibet'in eski, puslu bir fotoğrafıysa bütün odada hâkimiyetini kurmuştu.

Harriet, Libby'nin basma kumaş kaplı koltuğunun koluna tünedi ve birlikte bulmacayı çözmeye çalıştılar.

Şömine rafındaki porselen saat Harriet'ın hayatı boyunca duyduğu aynı sıcak, iç rahatlatıcı sesle sakin sakin tik tak ediyordu ve bu mavi yatak odası o sıcacık kedi, sedir ağacı, toz bezi, güve otu kökü, Limes de Buras pudrası ve Libby'nin Harriet kendini bildi bileli kullandığı mor renkli banyo sabunları kokan bir cennet gibiydi. Bütün yaşlı kadınlar giysilerini güveden korumak için keseciklerin içine doldurdukları güve otu köklerini kullanırdı ve bu otun o yabani küflü hali Harriet'ın bebekliğinden beri alışkın olduğu bir şey olsa da kokuşmuş ormanlar ve sonbaharda odun dumanı gibi üzücü ve yabancı, esrarengiz bir

yanı vardı; çiftlik dolaplarının, Musibet'in, geçmişin o eski, karanlık kokusuydu bu.

"Sonuncu!" dedi Libby. "'Ara buluculuk sanatı.' Üçüncü harfi l, sonu da m-a diye bitiyor." Tık tık tık, kaleminin ucuyla boşlukları sayıyordu.

"Uzlaştırma?"

"Evet. Ah, tatlım... bekle. Bu L harfi yanlış yerdeymiş."

Sessizce bulmacaya bakıp kafa patlattılar.

"A-ha!" diye bağırdı Libby. "Barıştırma!" Sivri uçlu kurşun kalemiyle harfleri bir bir dikkatle yazdı. "Hepsi bitti," dedi sevinçle, gözlüklerini çıkardı. "Teşekkür ederim, Harriet."

"Rica ederim," dedi Harriet ters ters; son sözcüğü bulan Libby olunca elinde olmadan biraz bozulmuştu.

"Bu saçma sapan bulmacalarla neden bu kadar uğraşıyorum bilmiyorum ama zihnimi açık tutmama yardımcı oluyor diye düşünüyorum. Çoğu gün olup bitenlerin sadece dörtte üçünü hatırlamayı başarabiliyorum."

"Libby..."

"Aklında ne var tahmin edeyim, tatlım. Neden gidip Odean'ın turtasının fırından çıkıp çıkmadığına bakmıyoruz?"

"Libby neden kimse bana Robin'in öldüğü zamanla ilgili hiçbir şey söylemiyor?"

Libby elindeki gazeteyi bıraktı.

"Olaydan hemen önce tuhaf bir şeyler olmuş muydu?"

"Tuhaf derken, canım? Ne demek istiyorsun sen?"

"Herhangi bir şey..." Harriet doğru sözcüğü bulmaya çalışıyordu. "Bir ipucu."

"İpucu falan bilmiyorum ben," dedi Libby, garip şekilde sakin bir duraksamadan sonra. "Ama tuhaf bir şey duymak istiyorsan eğer, hayatımda başıma gelen en tuhaf şeylerden biri Robin ölmeden üç gün önce gerçekleşti. Yatak odamda bulduğum erkek şapkası hikâyesini duymuş muydun hiç?"

"Ah," dedi Harriet, hayal kırıklığına uğramıştı. Libby'nin yatağının üstündeki şapka hikâyesini hayatı boyunca defalarca duymuştu.

"Herkes delirdiğimi düşünmüştü. Siyah bir erkek şapkası! Sekiz beden! Bir fötr şapka! Güzel de bir şapkaydı, iç şeridinde ter lekesi falan da yoktu. Güpegündüz yatağımın ayak ucunda belirivermişti."

"Nasıl ortaya çıktığını görmedin yani," dedi Harriet, sıkılmıştı. Bu şapka hikâyesini belki yüz defa dinlemişti. Libby dışında hiç kimse bunun esrarengiz bir olay olduğunu düşünmüyordu.

"Tatlım, bir çarşamba günü saat öğlen ikiydi..."

"Biri eve girmiş ve bırakmış işte."

"Hayır, girmedi, girmiş olamaz. Öyle olsa görür ya da duyardık. Odean ve ben bütün gün evdeydik –babacığım öldükten sonra Musibet'ten buraya daha yeni taşınmıştım– Odean daha iki dakika önce temiz çarşafları koymak için yatak odasına girmiş. O zaman yatağın üstünde şapka falan görmemiş."

"Belki Odean koymuştur."

"O şapkayı oraya Odean koymadı. İstersen gidip bir sor."

"Biri gizlice içeri girmiş işte," dedi Harriet sabırsızca. "Sen ve Odean duymamışsınız." Normalde pek ağzını açmayan Odean, Siyah Şapkanın Gizemi hikâyesini tekrar tekrar anlatmaya en az Libby kadar bayılırdı ve hikâyeleri birbirinin tıpatıp aynısıydı (ama bambaşka şekillerde anlatırlardı; Odean'ın bolca baş sallama ve uzun sessizliklerle kesintilere uğrayan hikâyesi çok daha esrarlıydı).

"Sana söylüyorum, bir tanem," dedi Libby, koltukta iyice doğruldu, "Odean evde oradan oraya koşturuyor, temiz çamaşırları yerlerine kaldırıyordu ve ben de salonda telefonda büyükannenle konuşuyordum, yatak odasının kapısı ardına kadar açıktı ve tamamen görüş alanımdaydı – hayır, tek bir pencere bile açık değildi," dedi, ağzını açan Harriet'ın konuşmasına fırsat vermeden. "Pencereler kilitliydi ve dış pencereler de sıkı sıkı örtülüydü. Odean'a *ya da* bana görünmeden hiç kimse bu eve girmiş olamaz."

"Birisi seninle oyun oynuyormuş işte," dedi Harriet. Edie ve diğer teyzeler bu konuda fikir birliğindeydi; Edie muzipçe Libby ve Odean'ın pişirdikleri şeriden içtiklerini ima ederek defalarca Libby'nin ağlamasına (ve Odean'ın öfkeyle suratını asmasına) sebep olmuştu.

"Peki, ne oyunuymuş bu?" Keyfi kaçmaya başlamıştı. "Yatağımın ayak ucuna siyah bir fötr şapka bırakmak? *Pahalı* da bir şapkaydı. Onu alıp manifaturacıya götürdüğümde Alexandria ya da Memphis yakınlarında böyle bir şapka satan hiçbir yer bilmediklerini söylediler. Ve ne olsa beğenirsin, o şapkayı evimde bulduktan üç gün sonra, küçük Robin öldü."

Harriet sessizdi, bu son duyduğunu ölçüp tartıyordu. "Ama bunun Robin'le ne alakası olabilir ki?"

"Bir tanem, dünya bizim anlamlandıramadığımız şeylerle doludur."

"Ama neden bir şapka?" diye sordu Harriet, şaşırıp bir süre duraksadıktan sonra. "Hem onu neden senin evine bıraksınlar? Bağlantıyı göremiyorum."

"Sana başka bir hikâye daha anlatayım. Ben Musibet'te yaşarken," dedi Libby ellerini kavuşturarak, "kasabanın anaokulunda öğretmenlik yapan Viola Gibbs adında çok hoş bir kadın vardı. Sanıyorum yirmili yaşlarının sonlarındaydı. Şey, bir gün Bayan Gibbs evinin arka kapısından içeri giriyormuş ve kocasıyla çocuklarının söylediğine göre bir anda yerinden sıçramış ve sanki peşinde biri varmış gibi havayı tokatlamaya başlamış ve bir de bakmışlar ki kadıncağız mutfakta yere yığılıvermiş. Ölmüş."

"Muhtemelen bir örümcek ısırmıştır."

"İnsanlar örümcek ısırmasından o şekilde ölmezler."

"Ya da kalp krizi geçirmiştir."

"Hayır hayır, yaşı daha çok gençti. Hayatında bir gün bile hasta olmamış, arı sokmasına alerjisi falan yokmuş ve anevrizma falan gibi bir şey de değilmiş. Kocasının ve çocuklarının gözü önünde ortada hiçbir sebep yokken pat diye düşüp ölüvermiş."

"Bana işin içinde zehir varmış gibi geldi. Bahse girerim kocası yapmıştır."

"Kocası öyle bir şey yapmadı. Ama bu hikâyenin tuhaf tarafı bu değil, tatlım." Libby kibar kibar gözlerini kırpıştırdı ve Harriet'ın dikkatini çektiğinden emin olmak için bekledi. "Meğer Viola Gibbs'in bir ikiz kız kardeşi varmış. Hikâyenin asıl tuhaf kısmı da bir yıl önce, o günden tamı tamına bir yıl önce," Libby işaret parmağıyla masanın

üstüne vurdu, "ikizi Florida, Miami'de bir yüzme havuzundan çıkarken yüzünde korkulu bir ifade belirmiş, onu gören insanlar söylemiş bunu, korku dolu bir ifade. Onlarca insan görmüş. Sonra çığlık atmaya ve eliyle havayı tokatlamaya başlamış. Ve bir anda betonun üstüne düşüp ölmüş."

"Neden?" dedi Harriet, kafası karışıp bir süre duraksadıktan sonra.

"Kimse bilmiyor."

"Ama anlamıyorum."

"Kimse anlamıyor zaten."

"İnsanlar öyle görünmez bir şeylerin saldırısına uğramazlar."

"Bu iki kardeş uğramış ama. *İkiz kardeşler*. Tamı tamına bir yıl arayla."

"Sherlock Holmes'te buna çok benzer bir dava vardı. *Benekli Kordon*."

"Evet, o hikâyeyi ben de biliyorum Harriet, ama bu ondan farklı."

"Nedenmiş? Onların peşine şeytanın düştüğünü mü düşünüyorsun?"

"Benim söylemeye çalıştığım tek şey, dünya üzerinde hiçbir anlam veremeyeceğimiz ve aslında hiçbir şekilde alakalı görünmese de aralarında gizli bağlantılar olan bir sürü şey olduğu, tatlım."

"Sen Robin'i şeytanın öldürdüğünü mü düşünüyorsun? Ya da bir hayaletin?"

"Yüce Tanrım," dedi Libby telaşla gözlüklerine uzanarak, "içeride neler oluyor öyle?"

Gerçekten de bir kargaşa vardı: telaşlı sesler, Odean'ın kederli haykırışları. Harriet da Libby'nin peşinden mutfağa gitti ve kır saçlarını incecik incecik örmüş, yanakları lekeli, şişman ve siyahi bir kadının mutfak masasına oturmuş elleriyle yüzünü kapatarak ağladığını gördü. Onun arkasında aklı başından gitmiş Odean buz küpleriyle dolu bir bardağa süt dolduruyordu. "Bu benim teyzem," dedi, Libby'nin gözlerine bakmadan. "Şimdi biraz üzgün. Az sonra kendine gelir."

"Neden, hayırdır ne olmuş ki? Doktora falan gitsek mi?"

"Yok. Bir şeyi yok. Sadece biraz sarsılmış. Derede birkaç beyaz adam tabancayla ona doğru ateş etmiş."

"Ateş mi etmiş? Nasıl olur?.."

"Biraz şu sütten içsene," dedi Odean, göğsü ürkütücü şekilde inip kalkan teyzesine.

"Küçük bir kadeh Maderia ona daha iyi gelir," dedi Libby, hızlı hızlı arka kapıya doğru yürüdü. "Ben eve sokmuyorum ama gidip Adelaide'den hemen alır gelirim."

"Yok," diye inledi yaşlı kadın acı acı. "Ben içki içmem."

"Ama..."

"Lütfen hanfendi. Yok. Viski istemez."

"Ama Madeira viski değil ki. Sadece – ah, aman Tanrım." Libby çaresizce dönüp Odean'a baktı.

"Birazdan düzelir."

"Nasıl olmuş?" dedi Libby, elini boğazına götürmüş, endişeyle bir ona, bir teyzesine bakıyordu.

"Ben kimseyi rahatsız etmiyordum."

"Ama neden..."

Odean, "Anlattığına bakılırsa," dedi Libby'ye, "iki beyaz adam köprüye çıkmış ve öyle rastgele herkese ateş etmeye başlamışlar."

"Birine bir şey olmuş mu? Polisi arayayım mı?" dedi Libby nefes nefese.

Odean'ın teyzesi bu teklife öyle acı bir feryatla karşılık verdi ki Harriet'ın bile canı sıkıldı.

"Ne oldu Tanrı aşkına?" diye bağırdı yüzü kıpkırmızı kesilen ve sinirleri iyiden iyiye bozulan Libby.

"Ah, lütfen hanfendi. Yok, hayır. Lütfen polisi aramak yok."

"Neden aramayacakmışım?"

"Ah, Tanrım. Ben polisten korkarım."

"Bir tanesinin Ratlifflerin oğullarından biri olduğunu söylüyor," dedi Odean. "Şu hapisten yeni çıkan."

"Ratliff mi?" dedi Harriet; mutfaktaki bütün o tantanaya rağmen kadınların üçü de dönüp baktı – sesi çok yüksek ve tuhaf çıkmıştı.

"Ida, şu Ratliffler hakkında ne biliyorsun?" diye sordu Harriet ertesi gün.

"Acınacak halde olduklarını," dedi Ida elindeki kurulama bezini iyice sıkarken.

Rengi iyice atmış bezi pat diye ocağın üstüne vurdu. Açık pencerenin geniş pervazında oturan Harriet, onun isteksizce kendi kendine bir şey mırıldanıp, dalgın dalgın kafasını sallayarak sabah kahvaltısında pastırmalı yumurta pişirdiği tavadaki yağ lekelerini çıkarmaya çalışmasını izledi. Sürekli tekrarlayıp durduğu işleri yaparken –bezelye ayıklamak, halıları silkelemek, kek için sos pişirmek gibi– Ida'nın böyle dalıp gitmesi Harriet'ın bebekliğinden beri alışkın olduğu ve rüzgârla bir oraya bir buraya savrulan bir ağacı izlemek kadar rahatlatıcı bir şeydi ama aynı zamanda Ida'nın yalnız kalmak istediğini açıkça gösteren bir işaretti de. Bu ruh haline girdiğinde rahatsız edilecek olursa epey aksileşebiliyordu. Saçma sapan bir konuda üstüne çullanıp onu sorgulamak için yanlış zamanı seçtiklerinde Charlotte'ı ve hatta Edie'yi bile terslediğini görmüştü Harriet. Ama diğer zamanlarda –özellikle de Harriet ona zor bir şey ya da önemli bir sırrı sormak istediğinde– hipnoz altındaymış gibi sakin, esrarengiz bir dürüstlükle cevap verirdi.

Harriet biraz yer değiştirdi ve dizini çenesinin altına çekti. "Başka ne biliyorsun?" dedi sandaletinin tokasıyla oynayarak. "Ratliffler hakkında?"

"Anlatacak bir şey yok. Onları sen kendin de gördün. Geçen gün bahçeye gelen kısmını en azından."

"Buraya mı?" dedi Harriet, şaşkınlıktan bir süre sessiz kaldıktan sonra.

"Evet. Tam da şuracığa... evet, bundan emin olabilirsin," dedi Ida Rhew, kendi kendine konuşuyormuş gibi alçak, tekdüze bir sesle. "Buraya, annenin bahçesine oynamaya bir yaşlı keçi sürüsü gelse onlara bile acırsınız... 'Aman ne tatlı. Aman ne şeker,' diye. Çok geçmeden onları sevip okşamaya, onlarla oynamaya başlarsınız. 'Gel buraya bakalım, Bay Keçi, elimden biraz şeker ye.' 'Bay Keçi, ne kadar pislenmişsin. Hadi gel ben seni bir yıkayayım.' 'Zavallı Bay Keçi.' Ve nihayet anladığınızda," dedi Ida, Harriet'ın lafını kesmesini sakince engelleyerek, "siz onların ne kadar kötü ve pis olduğunu nihayet anladığınızda, onları artık öyle sopayla bile kovalayamazsınız. İpteki çamaşırları yırtıp atarlar, çiçek tarhlarını dağıtırlar, bütün gece bağrışır, meler, haykırırlar... Yemediklerini paramparça eder tozun toprağın içinde bırakırlar. 'Hadi! Bize biraz daha verin!' Doyarlar mı sanıyorsun? Hayır, doymazlar. Ama sana

bir şey diyeyim mi?" dedi Ida, kenarları kızarmış gözlerini Harriet'a çevirdi. "Etrafımda o bacaksız Ratlifflerin dolaşıp bir şeyler isteyip durmasındansa bir keçi sürüsünü yeğlerim."

"Ama Ida..."

"Kötü! Pis!" Ida Rhew yüzünü ekşiterek yine elindeki bezin suyunu sıktı. "Ve çok geçmeden tek duyacağınız şey isterim de isterim, isterim de isterim olur. 'Bana şunu ver.' 'Bana bunu al.'"

"Geçen gün buraya gelen çocuklar Ratlifflerin çocukları değildi, Ida."

"Dikkatli olsanız iyi edersiniz," dedi Ida Rhew pes ederek, işini yapmaya geri döndü. "Annen oralara gitmeye, sizin kıyafetlerinizi ve oyuncaklarınızı ona buna, önüne çıkana vermeye devam ediyor. Bir süre sonra artık isteme zahmetine bile girmeyecekler. Ellerini kollarını sallaya sallaya gelip istediklerini alıp gidecekler."

"Ida, onlar Odumların çocuklarıydı. Şu bahçeye gelen çocuklar."

"Al birini vur ötekine. İçlerinden biri bile doğruyla yanlışı birbirinden ayıramıyor ki. Ya o küçük Odumlardan biri sen olsaydın," durup kurulama bezini yeniden katladı, "ve annenle baban hiç çalışmasaydı, sana çalıp çırpmanın, düşmanlık etmenin, istediğin şeyleri başkalarından almanın kötü bir şey olduğunu öğretmeseydi? Hıı? Çalıp çırpmaktan başka hiçbir şey bilmezdin. Hayır efendim. Bunların yanlış şeyler olduğunu dünyada bilemezdin."

"Ama..."

"Siyahlardan kötü adam çıkmaz demiyorum ben. Siyahlardan da kötü olan var, beyazlardan da... Benim tek bildiğim şey Odumlarla falan uğraşacak vaktim yok benim; neye sahip olamadıklarından ve bunları başkalarından nasıl alacaklarından başka bir şey düşünmeyenlerle uğraşacak vaktim yok. Hayır efendim. Eğer çalışıp kazanmıyorsam," dedi Ida ciddi bir tavırla ıslak elini havaya kaldırarak, "ve bir şeye sahip değilsem, o zaman o şeye sahip olmayı da istemem. Hayır efendim. Kesinlikle istemem. Elimde ne varsa onu kabullenirim."

"Ida, Odumlar benim umurumda bile değil ki."

"Hiçbiri umurunda olmasın zaten."

"Zaten hiç ama hiç umurumda değiller."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Ben asıl Ratliffler hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorum. Acaba sen bana..."

"Pekâlâ, daha birinci sınıftayken okula giderken kız kardeşimin küçük torununa kocaman tuğlalar attıklarını söyleyebilirim," dedi Ida ters ters. "Buna ne dersin? Kocaman yetişkin adamlar. Zavallı bir çocukcağıza tuğla fırlatan, *ormana geri dön zenci* diye bağıran adamlar."

Dehşete düşen Harriet hiçbir şey söyleyemedi. Kafasını hiç kaldırmadan sandaletinin kayışıyla oynamayı sürdürdü. *Zenci* kelimesini –özellikle de Ida'nın ağzından– duyunca yüzü kıpkırmızı olmuştu.

"Tuğla!" Ida kafasını salladı. "Okulun o zamanlar inşasına yeni başlanan kanadından almışlar. Bunu yaptıkları için kendileriyle gurur duyduklarını anlıyorum da bir insanın ufacık bir çocuğun kafasına tuğla atmanın doğru bir şey olduğunu nasıl düşünebileceğini anlayamıyorum. İncil'in neresinde *komşuna tuğla fırlat* yazıyor göster bana. Hı? İstersen bütün gün ara ama bulamazsın çünkü öyle bir şey yok."

Bu sözlerden çok rahatsız olan Harriet şaşkınlığını ve rahatsızlığını gizlemek için esnedi. O ve Hely kasabadaki neredeyse bütün beyaz çocuklar gibi Alexandria Akademi'ye gidiyorlardı. Odumlar, Ratliffler ve Scurleeler bile çocuklarını devlet okullarından uzak tutmak için resmen sefalet çekmeyi göze alıyorlardı. Harriet'ınki (ve Hely'ninki) gibi aileler ister beyaz ister siyah (ya da Edie'nin ten rengi konusu her açıldığında dediği gibi "isterse mor") olsun çocuklara tuğla atılmasına bir an olsun göz yummazlardı. Ama yine de Harriet tamamen beyazların gittiği bir okula gidiyordu işte.

"O adamlar kendilerine din adamı diyorlar bir de. Zavallı çocukcağıza zenci menci deyip türlü hakaretler ediyorlar. Ama kocaman insanların ufacık çocuğa zarar vermesinin hiçbir sebebi ve açıklaması olamaz," dedi Ida Rhew sertçe. "İncil öyle öğretiyor. *Bu küçük çocukları her kim incitirse...*"

"Tutuklandılar mı?"

Ida Rhew homurdandı.

"*Tutuklandılar mı?*"

"Bazen polisler suçluları suça maruz kalanlardan daha fazla kayırır."

Harriet bunun üzerine biraz düşündü. Bildiği kadarıyla derede insanlara ateş ettikleri için Ratlifflerin başına hiçbir şey gelmemişti. Dışarıdan bakınca bu insanlar istediklerini yapabilir ve yaptıkları da yanlarına kâr kalır gibi görünüyordu.

"İnsanlara tuğla fırlatmak herkes için yasalara aykırıdır," dedi yüksek sesle.

"Hiçbir yararı yok ki. Polis sen daha küçük bir bebekken Misyoner Baptist Kilisesi'ni yaktıklarında da Ratlifflere hiç dokunmamıştı, değil mi? Doktor King kasabaya geldikten sonra? Önünden arabayla geçerken pencereden içeriye yanan bir bezle tutuşturdukları viski şişesi atmışlardı."

Harriet kendini bildi bileli bu kilise yangınını –ve kafasında hepsi birbiriyle karışan diğer Mississippi kasabalarındaki başka yangınları– duymuştu hep, ama bu olayın sorumlusunun Ratliffler olduğunu söylememişlerdi hiç. Siyahilerin ve yoksul beyazların birbirlerinden eskisi gibi nefret etmediklerini çünkü artık daha fazla ortak şeye sahip olduklarını sanırsın (derdi Edie). Ama Ratliffler gibi acınacak haldeki beyazların hor görecekleri bir tek siyahiler vardı. Siyahilerin artık en az kendileri kadar iyi durumda oldukları, hatta pek çok açıdan kendilerinden çok daha varlıklı ve saygıdeğer oldukları fikrine katlanamıyorlardı. "Yoksul bir siyahi en azından bir siyahi olarak doğmasını bahane gösterebilir," derdi Edie. "Yoksul bir beyazınsa durumu için kendi karakterinden başka suçlayabileceği hiçbir şey yoktur. Ve tabii bu, işlerine gelmez. Çünkü bu kendi tembellikleri ve kepazelikleri için sorumluluk almalarını gerektirir. Ama hayır, dışarı çıkıp eğitim almak ve kendilerini herhangi bir şekilde geliştirmek yerine haçlar yakıp oldukları yerde tepinmeyi ve her şey için siyahileri suçlamayı tercih ederler."

Düşüncelere dalan Ida Rhew artık daha fazla parlatılması gerekmese de ocağın üstünü silip parlatmaya devam ediyordu. "Evet, işin doğrusu bu," dedi. "O pislikler Bayan Etta Coffey'yi tam kalbinden bıçaklayarak öldürdü." Ocağın krom düğmelerini küçük daireler çizerek silip parlatırken dişlerini sıktı. "İhtiyar Bayan Etta dindar bir kadındı, bazen bütün gece dua ederdi. Annem, Bayan Etta'nın evinin ışıklarının geç saatlere kadar yandığını görünce babamı yataktan kaldırır ve penceresini tıklatıp düşüp kaldı mı, yerden kalkmak için yardıma

ihtiyacı var mı diye sormaya gönderirmiş. Bayan Etta babama, *hayır teşekkürler*, dermiş, *İsa'yla başbaşa konuşacak şeylerimiz var!*"

"Bir keresinde Edie demişti ki..."

"Evet, efendim. Bayan Etta, Tanrı'nın sağ tarafında duruyor. Annem, babam, kanserden ölen zavallı kardeşim Cuff da öyle. Ve tabii Robin de hemen onların yanında. Tanrı tüm kullarına yanında yer ayırır. Buna emin olabilirsin."

"Ama Edie o ihtiyar kadının yangında ölmediğini söylemişti. Edie onun kalp krizinden öldüğünü söyledi."

"*Edie mi dedi?*"

Ida bu ses tonunu takındığında ona karşı çıkmak istemezdiniz. Harriet başını eğip tırnaklarına baktı.

"Yangında ölmemiş. Hah!" Ida elindeki bezi top haline getirip tezgâhın üstüne fırlattı. "O, duman yüzünden öldü, değil mi? Bütün o itiş kakışın, bağrışın ve dışarı çıkmak için birbirini ezen insanların arasında? Bayan Coffey yaşlı bir kadındı. Öyle merhametli bir kadındı ki geyik eti yiyemez, balığı oltadan çıkaramazdı. Ama o reziller, o pislikler, pencereden şişe atıp yangın çıkarıyorlar..."

"Kilise tamamen yanmış mıydı?"

"Epey yanmıştı."

"Edie demişti ki..."

"Edie orada mıymış?"

Sesi korkunç çıkmıştı. Harriet tek kelime bile etmeye cesaret edemedi. Ida öfkeli gözlerle bir süre ona baktı ve sonra eteğini yukarı toplayıp, dizlerinin üstüne kadar çekilmiş Ida'nın kendi yoğun, koyu renkli teninden birkaç ton daha açık kalan kalın ve ten rengi çoraplarını aşağıya doğru indirdi. Şimdi, bu opak naylon çorabın üzerinde on beş santim genişliğinde yanmış teni görünüyordu: Ida'nın dizinin güzel, Brezilya cevizi kahvesinden hem renk hem doku olarak tamamen farklı olan, bazı yerleri parlak ve mide bulandırıcı derecede pürüzsüz, bazı yerleri büzüşük ve buruşuk, pişmemiş bir parça sosis gibi pespembeydi bu kısım.

"Edie bunun yeterince yanık olmadığını mı düşünür dersin?"

Harriet'ın âdeta dili tutulmuştu.

"Tek bildiğim, bunun sıcaklığını gayet iyi hissettiğim."

"Acıyor mu?"

"Acıdı tabii."

"Peki şimdi?"

"Hayır. Ama bazen kaşınıyor. Hadi bakalım," diyordu çoraplarına, onları tekrar yukarı doğru çekerken. "Bana sorun çıkarma artık. Bu naylon çoraplar bazen beni öldürüyor."

"Üçüncü derece yanık mı o?"

"Üçüncü, dördüncü, beşinci." Ida yeniden güldü, bu kez gülüşü epey tatsızdı. "Benim tek bildiğim, canım o kadar çok yanıyordu ki altı hafta boyunca gözüme uyku girmedi. Ama Edie her iki bacağımı da yakıp kül etmediği için yangının yeterince sıcak olmadığını da düşünüyor olabilir. Ve sanırım yasalar da aynı şekilde düşünüyor, zira bunu yapanları cezalandıracakları yok."

"Cezalandırmak zorundalar."

"Kim demiş?"

"Yasalar öyle diyor. Yasalar bu yüzden var."

"Yasalar güçsüzler için ayrı, güçlüler için ayrı işliyor."

Harriet aslında duyduğundan daha güçlü bir özgüvenle, "Hayır, öyle değil. Yasalar herkes için aynı işler," dedi.

"O adamlar neden hâlâ serbest o zaman?"

"Bence bu konuyu Edie'yle konuşmalısın," dedi kafası iyice karışan Harriet, bir süre duraksadıktan sonra. "Eğer sen konuşmazsan, ben konuşurum."

"Edie'yle mi?" Ida Rhew'in ağzı sanki komik bir şey duymuş gibi tuhaf bir biçimde yamuldu; tam bir şey söylemek için ağzını açmıştı ki fikrini değiştirdi.

Ne? diye düşündü iliklerine kadar ürperen Harriet. *Edie biliyor mu?*

Bunun düşüncesinin bile onda yarattığı şok ve rahatsızlık sanki pencerenin panjuru pat diye suratına kapatılmış gibi yüzünde apaçık görünüyordu. Ida'nın yüzündeki ifade yumuşadı – *bu doğru*, diye düşündü Harriet inanmayı her ne kadar istemese de, *Edie'ye zaten söylemiş, Edie'nin haberi var.*

Ama Ida Rhew, birdenbire, kendini yeniden ocakla meşgul etmeye koyulmuştu. "Bayan Edie'nin canını böyle rezil bir meseleyle sıkabileceğimi nasıl düşünürsün, Harriet?" dedi hâlâ arkası dönük, şakacı ve fazla içten bir sesle. "O yaşlı bir kadıncağız. Ne yapabileceğini sanıyorsun? Karşılarına geçip ayağını yere mi vuracak?" Kıkırdadı ve bu kıkırdaması kulağa gayet sıcak, içten gelse de Harriet'ın içini rahatlatmamıştı. "Siyah el çantasıyla kafalarına bir tane patlatsın mı?"

"Polisi aramalı." Edie'nin bu olaydan haberdar olup da polisi aramamasını aklı hayali alınıyordu. "Bunu her kim yaptıysa hapse atılmalı."

"Hapse mi?" Ida, Harriet'ı şaşırtarak kahkahalara boğuldu. "İlahî Harriet. Hapse girmek onların hoşuna gider. Yazın klimalı odalarda kalırlar, bedavaya fasulye ve mısır ekmeği yerler. Boş boş zaman öldürüp o kepaze arkadaşlarını ziyaret etme fırsatı yakalarlar."

"Bunu Ratliffler mi yaptı? Emin misin?"

Ida gözlerini devirdi. "Kasabada böbürlene böbürlene anlatıp dururlar."

Harriet'ın ağlayası geldi. Nasıl olur da ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşabilirlerdi. "Ve bir de tuğla falan fırlatıyorlar?"

"Evet, efendim. Kocaman yetişkin adamlar. Gençler de öyle. O kendine din adamı diyen de öyle, aslında tek yaptığı şey boş boş bağırıp çağırmak, elindeki İncil'i sağa sola sallamak ve diğerlerini kışkırtmak."

"Ratlifflerin Robin'le aynı yaşlarda bir oğulları varmış," dedi Harriet, gözlerini Ida'ya dikmişti. "Pemberton bahsetti."

Ida hiçbir şey söylemedi. Bulaşık bezinin suyunu sıktı ve sonra bulaşıklığa gidip temiz tabakları kaldırmaya başladı.

"Şimdi yirmili yaşlarında olmalı." *Derenin üzerindeki köprüden insanlara ateş açacak kadar büyük yaşta*, diye düşündü Harriet.

Ida içini çekerek döküm tavayı bulaşıklıktan aldı ve dolaba kaldırdı. Mutfak evin açık ara en temiz odasıydı; Ida orada evin geri kalan her yerinde biriken tozlu gazetelerden uzakta, düzenin hâkim olduğu kendine ait küçük bir kale oluşturmuştu. Harriet'ın annesi gazetelerin çöpe atılmasına izin vermiyordu –bu öyle eski ve çiğnenemez bir kuraldı ki Harriet bunu hiç sorgulamıyordu bile– ama aralarındaki söze

dökülmeyen bir çeşit anlaşmayla gazetelerini Ida'nın hâkimiyetindeki mutfaktan uzak tutuyordu.

"Adı Danny," dedi Harriet. "Danny Ratliff. Bu çocuk Robin'le aynı yaştaymış."

Ida omzunun üzerinden ona bir bakış attı. "Sen böyle birdenbire neden Ratlifflerle ilgilenmeye başladın?"

"Onu hatırlıyor musun? Danny Ratliff'i?"

"Tanrım, evet." Mısır gevreği kâsesini kaldırmak için parmak uçlarında yükselip uzanırken suratını ekşitti. "Onu dün gibi hatırlıyorum."

Harriet soğukkanlılığını koruyabilmek için kendine hâkim olmaya çalışıyordu. "Eve gelir miydi? Robin hayattayken?"

"Evet efendim. O küçük pis yüzsüz. Onu bir türlü defedemezdim. Beyzbol sopasıyla verandaya top atar, hava kararıktan sonra gizlice bahçeye gelirdi, hatta bir keresinde Robin'in bisikletini bile almıştı. Anneciğine söyledim bunu, ona defalarca kez söyledim ama hiçbir şey yapmadı. İmkânları kıt, derdi. İmkânları kıtmış, külahıma anlat."

Çekmeceyi açtı –tangır tungur gürültüler çıkararak– temiz kaşıkları yerleştirmeye başladı. "Benim dediklerimi kimse ciddiye almadı. Annene söyledim, o küçük Ratliff'in pisliğin teki olduğunu ona kaç defa söyledim. Robin'i dövmeye çalışırdı. Sürekli küfreder, maytap patlatır, bir şekilde sorun çıkarırdı. Bir gün birinin canı yanacaktı. Hiç kimse görmese de ben bunu apaçık görüyordum. Robin'e her gün kim göz kulak oluyordu? Kim bütün gün burada, bu pencerenin önünde durup," lavabonun üstündeki pencereden öğleden sonra aydınlığını ve yazın yeşile doyan bahçeyi göstererek, "onun askerleriyle ya da kediciğiyle oynamasını seyrediyordu?" Üzgün bir ifadeyle kafasını salladı ve çatal kaşık çekmecesini kapattı. "Ağabeyin iyi bir çocuktu. Küçük bir haziran böceği gibi ayağımın altında vızıldayıp dururdu, arada sırada o da yaramazlık ederdi tabii ama her defasında özür de dilerdi. Senin yaptığın gibi suratını asıp olayı büyütmezdi. Bazen koşa koşa gelir kollarını böyle belime dolayıverirdi. 'Ben yalnızlıktan sıkıldım, Ida!' O pislikle oynamamasını söyledim ona, defalarca kez söyledim ama yalnızlıktan sıkılıyordu ve annen de o çocukla oynamasında hiçbir sakınca görmüyordu, bazen ne dersem diyeyim sözümü dinlemiyordu zaten."

"Danny Ratliff, Robin'i dövüyor muydu? Hem de burada, bahçede?"

"Evet efendim. Küfür de ediyor, eşyalarını da çalıyordu." Ida önlüğünü çıkardı ve bir çiviye astı. "Annen zavallı Robinciğimizi o ağaçta asılı bulmadan daha on dakika önce onu bahçeden kovalamıştım."

"Sana söylüyorum, polis onun gibilere hiçbir şey yapmıyor," dedi Harriet ve yeniden kiliseyi, Ida'nın bacağını ve yanarak ölen yaşlı kadını anlatmaya başladı ama Hely bütün bunları dinleyip durmaktan sıkılmıştı artık. Onu asıl heyecanlandıran şey hapisten yırtmış tehlikeli bir suçlu fikri ve kahraman olma hayaliydi. Kilise kampına gitmekten kurtulduğuna şükretse de yaz tatili şimdilik biraz fazla sakin geçiyordu. Bir katili yakalamak havarileri oynamaktan, evden kaçmaktan ya da yaz boyunca Harriet'la birlikte yapmayı umduğu diğer bütün şeylerden çok daha eğlenceli olacağa benziyordu.

Anaokuluna gittikleri zamandan beri gizli bir şeyler konuşacakları zaman yaptıkları gibi yine baş başa Harrietların arka bahçesindeki kulübeye girmişlerdi. Kulübenin havası boğucuydu, benzin ve toz kokuyordu. Duvardaki kancalarda kocaman bobinler halinde lastik hortumlar asılıydı, çim biçme makinesinin arkasındaki kasalarda dikenli domates fideleri göze çarpıyordu, iskeletleri örümcek ağları ve gölgeler yüzünden fazlasıyla büyümüş ve olağanüstü bir hale gelmişti ve paslanmış teneke tavandaki deliklerden girip karanlığı çaprazlama bölen kılıca benzer ışık huzmeleri de toz zerrecikleri yüzünden sanki katı bir şeymiş gibi, elini uzatacak olsan parmak uçlarına sapsarı tozunu bırakacakmış gibi görünüyordu. Kulübenin loşluğu ve sıcaklığı içerideki gizlilik ve heyecan havasını artırmaya yarıyordu. Chester bu kulübedeki zaman zaman yerini değiştirdiği zulalarında paket paket Kool marka sigara ve şişe şişe Kentucky Tavern viskisi saklıyordu. Hely ve Harriet küçükken bu sigaraların üstüne su dökmekten (hatta Hely bir keresinde sağlam bir pislik yapmak isteyip üstlerine işemişti) ve viski şişelerini boşaltıp içlerine çay doldurmaktan büyük zevk alırlardı. Chester onları hiçbir zaman ispiyonlamamıştı çünkü her şeyden önce kendisinin oraya viski ya da sigara saklamaması gerekirdi.

Harriet, Hely'ye anlatması gereken her şeyi anlatmıştı zaten ama Ida'yla konuştuktan sonra o kadar sarsılmıştı ki yerinde duramıyor, kulübenin içinde volta atıyor ve aynı şeyleri tekrar tekrar anlatıp duruyordu. "Bunu yapanın Danny Ratliff olduğunu biliyordu. Biliyordu. Onun yaptığını kendi ağzıyla söyledi, ben ağabeyinin anlattıklarından daha bahsetmemiştim bile. Pem onun başka şeylerle de böbürlendiğini söyledi, kötü şeylerle..."

"Neden gidip benzin deposuna şeker dökmüyoruz? Bu onun arabasının motorunu tamamen pert eder."

Harriet ona bezgin bir ifadeyle bakınca Hely biraz alındı; bunun harika bir fikir olduğunu düşünmüştü.

"Ya da bir mektup yazıp polislere gönderelim ama adımızı yazmayalım."

"Bu ne işe yarar ki?"

"Eğer babama söylersek bahse girerim hemen polisleri arar."

Harriet dudak büktü. Hely'nin lise müdürü olan babasını onun kadar önemsemiyordu.

"O zaman senin bulduğun müthiş fikirleri duyalım," dedi Hely alaycı bir tavırla.

Harriet alt dudağını ısırıyordu. "Onu öldürmek istiyorum," dedi.

Yüzündeki ifadenin sertliği ve ciddiliği Hely'nin içinde büyük bir heyecanın yükselmesine neden oldu. "Yardım edebilir miyim?" dedi hemen.

"Hayır."

"Onu tek başına öldüremezsin!"

"Nedenmiş o?"

Harriet'ın soran bakışları onu afallatmıştı. Bir an için hiçbir sebep düşünemedi. "Çünkü o çok büyük," dedi en sonunda. "Senin canına okur."

"Evet ama ondan çok daha zeki olduğuma eminim."

"İzin ver sana yardım edeyim. Hem bunu nasıl yapacaksın ki?" dedi, spor ayakkabısının ucuyla Harriet'ı dürtükledi. "Tabancan var mı?"

"Babamın var."

"O eski püskü, kocaman av tüfeklerini mi diyorsun? Onları yerinden bile kaldıramazsın sen."

"Gayet de kaldırırım."

"Olabilir, ama.. Bak, hemen kızma," dedi Harriet'ın kaşlarının çatıldığını görünce. "O kadar büyük bir silahı ben bile ateşleyemem ki ben tam kırk kiloyum. O tüfek beni bile yere serer, hatta belki gözümü çıkarır. Nişan almak için gözünü hedefe yerleştirirsen tüfek geri teptiğinde gözünü yerinden çıkarıverir."

"Sen bütün bunları nereden biliyorsun?" dedi Harriet onu dikkatle dinledikten sonra.

"İzcilikte öğrendim." Aslında izcilikte falan öğrendiği yoktu; nereden bildiğini tam olarak kendisi de bilmiyordu ama haklı olduğundan gayet emindi.

"Böyle şeyler öğreniyor olsam Brownies'e gitmeyi asla bırakmazdım."

"Tamam da izcilikte bir sürü saçma sapan şey de öğretiyorlar. Trafik güvenliği falan."

"Peki ya tabanca kullanırsak?"

"Tabanca daha iyi," dedi Hely, işin içine dâhil olmaktan aldığı keyfi saklamak için havalı bir tavırla uzaklara bakarak.

"Sen tabanca kullanmayı biliyor musun?"

"Ah, tabii ki." Hely hayatında eline tek bir silah bile almamıştı –babası avlanmazdı, oğullarının avlanmasına da izin vermezdi– ama bir havalı tüfeği vardı. Tam annesinin komodinde küçük siyah bir tabanca sakladığını söyleyecekti ki Harriet, "Zor mu peki?" diye sordu.

"Ateş etmek mi? Benim için hiç zor değil," dedi Hely. "Sen merak etme, onu senin için ben vururum."

"Hayır, bunu kendim yapmak istiyorum."

"Tamam, o zaman ben sana öğretirim," dedi Hely. "Seni çalıştırırım. Hemen bugün başlarız."

"Nerede?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Arka bahçede silah ateşleyemeyiz herhalde."

"Haklısın canım, bunu kesinlikle yapamazsınız," dedi bir anda kulübenin kapısında gölgesi beliren neşeli bir ses.

Ödleri kopan Hely ve Harriet polaroid makinenin ansızın patlayan beyaz flaşına baktılar.

"Anne!" diye bağırdı Hely, kollarıyla yüzünü kapattı ve ayağı arkasındaki benzin bidonuna takılınca tökezledi.

Kamera bir klik ve vın sesiyle fotoğrafı çıkarttı.

"Kızmayın bakalım, kendime engel olamadım," dedi Hely'nin annesi, kızıp kızmamalarını hiç ama hiç umursamadığını apaçık belli eden neşeli bir sesle. "Ida Rhew sizin burada olacağınızı söyledi. Fıstığım," Hely'nin annesi ona hep "Fıstığım" diye seslenirdi, Hely ise bu hitap şeklinden nefret ederdi, "bugünün babanın doğum günü olduğunu unuttun mu? Golf oynamaktan döndüğünde oğullarımın evde olmasını istiyorum, ona sürpriz yapacağız."

"Bir daha böyle gizlice peşime düşme!"

"Aaa, hadi ama. Dışarı çıkıp makineye birkaç film almıştım, siz de çok şeker görünüyordunuz. Umarım çıkmıştır..." Fotoğrafı inceledi ve pembe rujlu dudaklarını büzerek üfledi. Hely'nin annesi Harriet'ınkiyle aynı yaşta olsa da çok daha gençmiş gibi giyiniyor ve öyle hareket ediyordu. Gözüne mavi göz farı sürerdi, (Edie'nin deyimiyle "küçük bir kız gibi") üstünde bikinisiyle evlerinin arka bahçesinde dolaşıp durmaktan teni lekelenmiş, bronzlaşmıştı ve saçları tıpkı liseli kızların kullandığı modelde kesilmişti.

Hely, "Kes şunu," diyerek sızlandı. Annesinden utanırdı. Okuldaki çocuklar eteklerinin çok kısa olmasıyla dalga geçerlerdi.

Hely'nin annesi güldü. "Senin beyaz keki sevmediğini biliyorum Hely ama bu babanın doğum günü. Ama tahmin et ne oldu?" Hely'nin annesi oğluyla sanki hâlâ anaokulundaymış gibi o küçük düşürücü bebek sesiyle konuşurdu hep. "Fırında çikolatalı kapkeklerden de vardı, buna ne diyeceksin bakalım? Hadi ama. Daha banyo yapıp temiz giysiler giyeceksin... Harriet, bunu söyleyeceğim için üzgünüm tatlım ama Ida Rhew akşam yemeği için eve gitmen gerektiğini sana haber vermemi istedi."

"Harriet da bizimle yiyemez mi?"

"Bugün olmaz, Fıstığım," dedi neşeyle, Harriet'a göz kırptı. "Harriet bunu anlayışla karşılayacaktır, öyle değil mi şekerim?"

Kadının şımarık tavrından hoşlanmayan Harriet duygusuzca, boş boş onun suratına bakıyordu. Hely'nin annesine Hely'nin davrandığından daha kibar davranması için hiçbir sebep göremiyordu.

"Eminim anlayışla karşılıyordur, değil mi Harriet? Bahçede hamburger yaptığımız bir dahaki sefere onu da çağırırız. Hem eğer Harriet gelirse korkarım onun için kapkek kalmayacak."

"Bir tanecik mi aldın?" diye bağırdı Hely. "Bana bir tanecik mi kapkek aldın?"

"Fıstığım, açgözlülük etme."

"Bir tane yetmez ki!"

"Bir tane kapkek senin gibi kötü bir çocuğa yeter de artar bile... Ah, baksanıza şuna. Çok komik."

Elindeki hâlâ soluk olsa da ne olduğu anlaşılan polaroidi göstermek için eğildi. "Daha iyi çıkamazdı, değil mi?" dedi. "İkiniz tıpkı bir çift Marslı gibi görünüyorsunuz."

Haklıydı: aynen öyle görünüyorlardı. Hely ve Harriet'ın gözleri gecenin bir vakti gözüne bir anda araba farı vuran hayvancıklarınki gibi kocaman ve kıpkırmızı görünüyordu ve şaşkına dönmüş suratları makinenin flaşı yüzünden yeşil çıkmıştı.

3. Bölüm

Bilardo Salonu

Ida bazen akşamleyin evine gitmeden önce yemek için güzel bir şeyler hazırlardı: güveç, kızarmış tavuk, hatta bazen puding ya da meyveli pasta. Ama o akşam tezgâhın üzerinde yalnızca kurtulmak istediği artık yemekler vardı: poşette durmaktan rengi solmuş, yapış yapış olmuş kim bilir ne zamandan kalma jambon dilimleri ve biraz da soğuk patates püresi.

Harriet küplere binmişti. Kileri açtı; sıra sıra dizilmiş un ve şeker, kurutulmuş bezelye ve mısır, makarna ve pirinç kavanozlarıyla dolu fazla düzenli raflara baktı. Harriet'ın annesi akşamları genelde birkaç kaşıktan fazla yemek yemezdi ve çoğu zaman küçük bir kâse dondurma veya bir avuç tuzlu bisküvi ona yeter de artardı bile. Allison arada sırada sahanda yumurta pişirirdi ama Harriet sürekli yumurta yemekten bıkmıştı artık.

Açlıktan kolunu kaldıracak hali kalmamıştı. Bir spagetti çubuğu kaptı ve katır kutur yedi. Spagettinin unlu tadı çok tanıdıktı –hamur gibi– ve hiç beklenmedik bir anda anaokulundan kalma görüntüler üşüşmeye başladı zihnine... yeşil karo döşemeler, tuğla gibi görünecek şekilde boyanmış tahta parçaları, ulaşılamayacak kadar yüksek pencereler...

Kuru spagetti parçasını yemeye devam ederken iyice dalıp giden –böyle kaşlarını sertçe çattığında Edie ve Yargıç Cleve'e olan benzerliği ortaya çıkıyordu– Harriet gazete yığınlarında bir heyelana sebebiyet vermemek için dikkatli bir manevrayla sandalyelerden birini alıp buz-

dolabına doğru sürükledi. Asık suratla sandalyenin tepesine çıktı ve buzdolabının dondurucu bölmesindeki hışır hışır sesler çıkaran paketleri elden geçirdi. Ama dondurucuda da işe yarar bir şeyler yoktu: folyoyla kaplanmış yığınlardan oluşan bir çığın altında kalan, annesinin bayıldığı (çoğu gün, özellikle de yazları başka bir şey yemezdi) şu nane şekeri aromalı iğrenç dondurmadan vardı sadece. Hazır yemek olayı, market alışverişini yapan Ida Rhew için epey uzak ve akıl almaz bir kavramdı. Televizyon karşısında yenen çabuk yemeklerin sağlıksız olduğunu düşünüyordu (ama yine de eğer indirime girmişlerse almadan edemiyordu), öğün aralarında yenen abur cuburları televizyondan kapılan yeni moda bir alışkanlık olarak görüp uygulamayı reddediyordu. ("*Abır cıbır* da neymiş? Akşam yemeğini adam gibi yersen abır cıbırla ne işin olur?")

Hely, "İspiyonla onu," diye fısıldayacaktı, Harriet çok sonra –somurtarak– arka bahçeye çıkıp onun yanına geldiğinde. "Annen ne derse onu yapmak zorunda."

"Evet, biliyorum." Hely kendisini saç fırçasıyla dövdüğünü yetiştirdiğinde annesi Roberta'yı kovmuştu; Ruby'yi de Hely'nin *Tatlı Cadı*'yı izlemesine izin vermediği için işten atmıştı.

"Gammazla annene. Gammazla." Hely spor ayakkabısının ucuyla Harriet'ın ayağına vurdu.

"Başka zaman." Bunu sadece yiğitliğe leke sürmemek için söylemişti oysa. Harriet ve Allison asla Ida'dan şikâyet etmezlerdi, hatta birkaç defa –yaptığı bir haksızlıktan ötürü Ida'ya kızgın olmasına rağmen– Harriet onun başını belaya sokmaktansa yalan söyleyip suçu kendisi üstlenmişti. Harriet'ın evinde işlerin Hely'ninkinden daha farklı yürüdüğü gerçeği yadsınamazdı. Hely –kendisinden önce ağabeyi Pemberton'ın yaptığı gibi– annelerinin bir hizmetçiyi bir iki yıldan daha fazla tutmayı başaramayacağı kadar zor bir çocuk olmasıyla övünürdü; o ve Pem hayatları boyunca belki bir düzine farklı hizmetçi görmüşlerdi. Okuldan eve geldiğinde televizyonun karşısında oturanın Roberta mı, yoksa Ramona mı, Shirley ya da Ruby mi, yoksa Essie Lee mi olduğu Hely'nin umurunda mıydı? Ama Ida, Harriet'ın dünyasının tam ortasında duruyordu: o kocaman, müşfik elleri, iri, pörtlek, yaşlı gözleri ve Harriet'ın gözlerini dünyaya açar açmaz ilk gördüğü şey olan gülümsemesiyle, huysuz ama çok sevilen ve yeri dolmayacak biriydi.

Annesinin bazen sanki Ida hayatlarından öylesine geçip gidiyormuş, aralarında sağlam bir bağ yokmuş gibi ona düşüncesizce davrandığını görmek Harriet'ın içini parçalıyordu. Annesi arada sırada histeriye kapılır, mutfakta ağlaya ağlaya dolaşır ve (sonradan çok üzülse de) hiç istemediği şeyler söylerdi ve Ida'nın kovulma (ya da sürekli Harriet'ın annesinin ona ne kadar az para verdiğinden yakındığı için kuvvetle muhtemel tepesinin tasının atıp işi bırakma) olasılığı öyle korkutucu geliyordu ki Harriet bunu aklına getirmek bile istemiyordu.

Folyo kaplı kaygan paketlerin arasında Harriet'ın gözüne üzüm aromalı buzlu dondurma ilişti. Zor da olsa onu olduğu yerden çıkarıp aldı; imrenerek Hely'nin evindeki çikolatalı dondurmalar, dondurulmuş pizzalar, tavuklu börekler ve aklına gelebilecek her türden hazır yemekle dolu buzdolabını düşünüyordu.

Buzdolabının önüne çektiği sandalyeyi yerine koyma zahmetine bile girmeden elinde dondurmasıyla verandaya çıktı, salıncağa oturup arkasına yaslandı ve *Orman Çocuğu*'nu okumaya koyuldu. Günün renkleri usulca soldu. Bahçenin parlak yeşilleri solup eflatuna döndü ve aynı renkler eflatundan mor-siyaha dönüşürken çekirgeler ötmeye ve birkaç ateş böceği Bayan Fountain'ın çitlerinin oradaki fazla büyümüş otların karanlığında ne yapacaklarını bilemeden kararsızca bir oraya bir buraya zıplamaya başladı.

İyice dalıp giden Harriet buzlu dondurmasını elinden yere düşürmüştü. Yarım saat, hatta belki daha fazladır hiç kıpırdamamıştı. Ensesini son derece rahatsız bir açıyla salıncağın tahta koluna yaslamıştı ama yine de kitabı burnuna biraz daha yaklaştırmak dışında hiçbir hareket yapmıyordu.

Çok geçmeden hava yazıları göremeyeceği kadar kardı. Harriet'ın kafa derisi karıncalanıyordu ve göz yuvarlarının ardı zonk zonk zonkluyordu ama yine de bütün bunlara ve boynunun fena halde tutulmuş olmasına rağmen hâlâ olduğu yerde duruyordu. *Orman Çocuğu*'nun bazı kısımlarını artık neredeyse ezbere biliyordu: Mowgli'nin Bagheera ve Baloo'dan aldığı dersler, Kaa ile birlikte Bandar-log çetesine yaptıkları saldırı. Sonra daha az maceralı –Mowgli'nin ormandaki hayatından hoşnut olmamaya başladığı– kısımlara geldiğinde buraları genelde hiç okumuyordu bile. Çocukların büyüdüğü çocuk kitaplarını sevmiyordu

hiç çünkü "büyümek" (kitaplardaki gibi hayatta da) beraberinde karakterlerin aniden ve anlaşılmaz bir biçimde önemsizleşmesini getiriyordu; hikâyelerin kahramanları hiç ummadık bir anda sersem bir sevgili uğruna maceralarından vazgeçiyor, evlenip çoluk çocuğa karışıyor ve çoğunlukla tam bir moron gibi davranmaya başlıyorlardı.

Dışarıda birileri mangalda biftek pişiriyordu. Çok güzel kokuyordu. Harriet'ın boynu artık gerçekten çok ağrımaya başlamıştı ama giderek kararan sayfadaki yazıları görebilmek için müthiş bir çaba sarf etmek zorunda kalmasına rağmen nedense canı ayağa kalkıp ışığı yakmak istemiyordu. Dikkati sözcüklerden amaçsızca kayarken –ve tam karşısındaki koca bir kapkara yün yığınına benzeyen çitin ardındaki karanlığa bilinçsizce sürüklenirken– tam ensesinden yakalanıyor ve zorla, tıpış tıpış hikâyeye geri dönüyordu.

Ormanın derinliklerinde uykuya yatmış harabe bir şehir vardı: yıkık dökük tapınaklar, sarmaşıklarla sarılmış sarnıçlar ve teraslar, Mowgli de dâhil hiç kimsenin umursamadığı altın ve mücevherlerle dolu çürüyen, kokuşuk odacıklar. Bu yıkıntıların arasında piton Kaa'nın dudak bükerek Zehir İnsanlar diye bahsettiği yılanlar yaşardı. Ve Harriet okumayı sürdürdükçe Mowgli'nin ormanı hiç çaktırmadan, sinsice kendi bahçesinin nemli, yarı tropik karanlığına sızmaya başladı ve oraya kendi yabani, karanlık ve tehlikeli havasını bulaştırdı: kurbağalar vıraklıyor, sarmaşıklarla bezenmiş ağaçlardaki kuşlar çığlık çığlığa ötüşüyordu. Mowgli bir çocuktu ama aynı zamanda bir kurttu da. O kendisi –Harriet– idi, ama aynı zamanda kısmen başka bir şeydi.

Kara kanatlar üstünden geçip gidiyordu. Koca bir boşluk. Harriet'ın düşünceleri yavaşladı ve sessizliğe gömüldü. Bir anda, ne zamandır salıncakta uzandığını bilemez hale gelmişti. Neden yatağında değildi? Sandığından daha uzun bir süredir mi buradaydı? Zihnine bir karanlık çöktü... kapkara bir rüzgâr... soğuk...

Ansızın öyle bir irkildi ki salıncak bile sarsıldı – yüzüne bir şey çarpıyordu, kaygan, deli gibi çırpınan bir şey, nefes bile alamıyordu...

Çılgına dönmüş biçimde telaşla ellerini çırpıyor, havayı dövüyordu; nerede olduğunu, sağını solunu bilmez halde olduğu yerde debeleniyor, salıncağı da sallayıp gıcırdatıyordu; derken aklının bir yerinde, duyduğu küt sesinin yere düşen kitabın sesi olduğunu fark etti.

Harriet debelenmeyi kesti ve hiç kımıldamadan olduğu yerde uzandı. Daha az önce deli gibi sallanan salıncak yeniden yavaşladı ve sessizliğe gömüldü, verandanın tavanındaki tahtaların gıcırdaması yavaşladı ve sonra nihayet durdu. O donuk durgunluğun içinde olduğu yerde uzanırken düşünüyordu. Harriet çıkıp gelmese bile o kuş yine de ölecekti ama bu, onu asıl öldürenin kendisi olduğu gerçeğini değiştirmiyordu.

Kütüphaneden aldığı kitap, sayfaları açık ve ona dönük bir biçimde yerde duruyordu. Yana doğru yuvarlanıp kitaba uzandı. Bir otomobil köşeyi döndü ve George Caddesi'ne girdi, arabanın farları verandayı yalayıp geçerken, Beyaz Kobra'nın resmi gece yarısı pat diye karşına çıkan bir trafik işareti gibi aydınlanıverdi, hemen altında şöyle yazıyordu:

Yıllar önce hazineyi alıp götürmeye geldiler.

Karanlıkta onlarla konuştum; hâlâ hiç kıpırdamadan yatıyorlar.

Harriet yeniden salıncağa uzandı ve birkaç dakika daha orada öylece hiç kıpırdamadan yattı; sonra salıncağı gıcırdatarak doğrulup kollarını havaya kaldırarak gerindi. Ardından Allison'ın yemek masasında tek başına oturmuş beyaz bir kâseden soğuk patates püresi yediği fazla aydınlık yemek odasından geçerek içeriye girdi.

Rahat dur, ah, küçüğüm, ben Ecel'im. Başka bir kobra da böyle demişti, Kipling'in yazdığı başka bir şeyde. Onun hikâyelerindeki kobralar kalpsizdi ama Eski Ahit'teki kötücül krallar gibi güzel konuşuyorlardı.

Harriet mutfağa gitti ve duvardaki telefondan Hely'nin evini aradı. Dört defa çaldı. Beş. Sonra biri telefonu açtı. Arkadan uğultulu sesler geliyordu. "Hayır, onu giymediğinde daha iyi görünüyorsun," diyordu Hely'nin annesi birine ve sonra telefona dönüp, "Alo?" dedi.

"Ben Harriet. Hely ile konuşabilir miyim lütfen?"

"Harriet! Tabii ki konuşabilirsin canımcığım..." Telefonun ahizesi bir kenara bırakıldı. Gözleri evin içindeki aydınlığa henüz alışamayan Harriet gözlerini kırpıştırarak hâlâ buzdolabının önünde duran sandalyeye baktı. Hely'nin annesinin kullandığı takma isimler ve sevgi sözcükleri onu daima şaşırtırdı: *canımcığım* insanların Harriet için kullanacağı türden bir sözcük değildi.

Ahizenin diğer ucunda bir patırtı duyuldu: gıcırdayan bir sandalye, Pemberton'ın imalı kahkahası. Bundan rahatsız olan Hely'nin kulak tırmalayıcı mızmızlanması.

Bir kapı pat diye kapandı. "Selam!" Hely'nin sesi sert ama heyecanlı geliyordu. "Harriet?"

Harriet telefonun ahizesini kulağıyla omzu arasında sıkıştırdı ve yüzünü duvara döndü. "Hely, eğer uğraşırsak zehirli bir yılan yakalayabilir miyiz sence?"

Karşı taraf dehşete düşerek sessizliğe gömüldü; Harriet büyük bir zevkle ne demek istediğini Hely'nin tam olarak anladığını fark etti.

"Bakır kafalı mı? Pamuk ağız mı? Hangisi daha zehirli?"

Telefon konuşmalarının üzerinden birkaç saat geçmişti ve Harriet'ın evinin arka basamaklarında karanlıkta oturuyorlardı. Hely doğum günü tantanasının bitmesini ve böylece evden sıvışıp Harriet'la buluşmayı beklerken sabırsızlıktan neredeyse deliye dönmüştü. Bir anda kaçıveren iştahından şüphelenen annesi yanlış ve küçük düşürücü bir kanıya kapılarak Hely'nin kabız olduğunu sanmış ve onu tuvalet alışkanlıkları konusunda uzun uzadıya sorguya çekip müshil ilacı almasını önermişti. Gönülsüzce de olsa nihayet onu öpüp iyi geceler diledikten ve babasıyla birlikte üst kattaki odalarına çekildikten sonra, Hely sanki şişelerce kola içmiş gibi, sanki en son çıkan James Bond filmini izlemiş gibi, sanki Noel Arifesi'ymiş gibi müthiş canlı ve enerjik bir halde yarım saat kadar daha yataktan çıkmayıp gözlerini neredeyse hiç kırpmadan uzanıp beklemişti.

Koridoru parmak uçlarında geçerek, gıcırtılı kapıyı milim milim, usulca açarak evden gizlice sıvışmak enerjisini daha da artırmıştı. Odasındaki hırıltılı klimanın serinliğinden sonra, dışarıdaki gece havası tüm ağırlığı ve sıcaklığıyla üstüne çöküvermişti; saçları ensesine yapışmıştı ve nefes almakta bile zorluk çekiyordu. Bir basamak altında oturan Harriet çenesini dizlerinin üstüne koymuş, Hely'nin evden getirdiği soğuk tavuk butunu yiyordu.

"Pamuk ağızla bakır kafalı arasında ne fark var?" diye sordu. Ay ışığının vurduğu dudakları tavuk yüzünden yağlı görünüyordu.

"Ben hepsinin aynı lanet olası yılan olduğunu sanıyordum," dedi Hely. Fazla coşkuluydu.

"Bakır kafalı farklı. Aynı yılan olan pamuk ağız ve su mokaseni."

Hely kendinden memnun bir ifadeyle, "Su mokaseni canı istediğinde saldırıverir," dedi, birkaç saat önce sorguya çektiğinde Pemberton'ın söylediklerini kelimesi kelimesine tekrar ediyordu. Hely'nin yılanlardan ödü kopardı, ansiklopedideki yılan resimlerine bakmaya bile dayanamazdı. "Feci saldırganlar."

"Hep suyun içinde mi kalıyorlar?"

"Bakır kafalı yaklaşık altmış santim uzunluğunda, çok ince ve kıpkırmızıdır," dedi Hely, Harriet'ın sorduğu sorunun cevabını bilmediği için Pemberton'ın söylediği başka bir bilgiyi tekrarlıyordu. "Suyu sevmezler."

"Yakalaması daha mı kolaydır?"

"Evet, tabii," dedi Hely ama aslında hiçbir fikri yoktu. Hely'nin karşısına ne zaman bir yılan çıksa –boyutu ya da rengi ne olursa olsun, yalnızca kafasının dik ya da yuvarlak olmasına bakarak hatasızca– onun zehirli olup olmadığını şıp diye söylerdi ama onun yılanlar konusundaki bilgisi ancak bu kadardı. Hayatı boyunca bütün zehirli yılanlara *mokasen* demişti ve karadaki herhangi bir zehirli yılan da onun için sadece o anda suyun içinde olmayan bir su mokaseniydi.

Harriet tavuk butunun kemiğini bir kenara fırlatıp attı ve parmaklarını çıplak bacaklarına sildikten sonra kâğıt havluyu açtı ve bu defa Hely'nin getirdiği bir dilim doğum günü pastasını yemeye başladı. Çocukların ikisi de bir süre hiç konuşmadı. Harrietların arka bahçesine nedense gün ortasında bile karanlık görünen, donuk, kapalı bir umursamazlık hali hâkim olurdu ve bahçe, George Caddesi'ndeki bütün bahçelerden daha soğuk olurdu. Geceleriyse otlar, yapraklar ve bitkilerin arasındaki sıçan yuvaları iyiden iyiye karanlığa bürünüp bir araya toplandığında bambaşka, gizli bir hayatla kıpırdanırlardı. Mississippi yılanlarla doluydu. Hely ve Harriet hayatları boyunca küreklerine dolanan ya da alçak, dalları aşağıya sarkan ağaçlardan kanolarına yuvarlanan pamuk ağızların sokması yüzünden ölen balıkçıların, evlerin altlarında sokulan su tesisatçılarının, böcek ilaçlamacılarının ve kalorifer kazanı tamircilerinin, mokasenlerin su altındaki yuvalarına

düşen ve şişmiş suratlarında kıpkırmızı lekeler ve donuk gözlerle suyun üstüne çıktıklarında deniz motorunun dalgasında şişirilmiş deniz oyuncakları gibi suya batıp batıp çıkan su kayakçılarının hikâyelerini dinlemişlerdi. Yazları çizme ve uzun paçalı pantolonlar giymeden ormanda yürümemeleri gerektiğini, önce diğer tarafını kontrol etmeden iri kayaları kaldırmamaları ve büyük ağaç kütüklerine basmamaları gerektiğini, sazlıklardan, çalılıklardan, bataklık sularından, kanallardan, yer altı tünellerinden ve şüpheli deliklerden uzak durmaları gerektiğini ikisi de çok iyi biliyordu. Hely, bundan büyük bir rahatsızlık duysa da annesinin Harrietların bahçesindeki budanmamış çalılıklara, uzun zamandır kullanılmayan yosun tutmuş balık havuzuna ve çürümüş ağaç kütüğü yığınlarına dikkat etmesi için defalarca yaptığı uyarıları düşündü. *Onun suçu yok*, derdi annesi, *Harriet'ın annesi orayı olması gerektiği gibi temizlemiyor, seni oralarda yalın ayak koştururken falan görmeyeyim sakın...*

"Şu çalı çitlerin altında bir yılan yuvası var, şu dediğin küçük kırmızı yılanlardan. Chester zehirli olduklarını söylüyor. Geçen kış don olduğunda onları buz tutup," havada beyzbol topunun yaklaşık iki katı büyüklüğünde bir daire çizdi, "böyle top gibi olmuş halde buldum."

"Ölmüş yılandan kim korkar ki?"

"Ölü değillerdi ki. Buzu çözülürse yeniden canlanırlar dedi Chester."

"Iyykk!"

"Onları öyle top halinde ateşe verdi." Bu, Harriet'ın dün gibi hatırladığı bir hatıraydı. Yüksek çizmelerini giymiş Chester'ın buz tutmuş bahçede gaz tenekesini kendisinden olabildiğince uzak tutarak yılanların üstüne gaz yağı döküşünü zihninde olduğu gibi görebiliyordu. Kibriti yakıp üstlerine attığında çıkan alev, ardındaki yeşil siyah çalılıkların donukluğunu bile aydınlatıp ısıtmayan gerçeküstü, turuncu bir top şeklindeydi. O mesafeden bile yılanların acıdan kıvrandıklarını, yana yana korkunç bir hayata geçiş yaptıklarını görebiliyordu; hatta bir tanesi kafasını diğerlerinden ayırmış, arabanın cam sileceği gibi ileri geri hareket edip duruyordu. Yanarken korkunç çıtırtı sesleri çıkarıyorlardı; Harriet'ın duyduğu en kötü seslerden biriydi bu. Kışın geri kalanı ve ilkbaharın çoğunda tam da o noktada yapış yapış, küçük bir kül yığını ve kapkara bir boşluk oluşmuştu.

Harriet dalgın dalgın pasta dilimini aldı, sonra yeniden elinden bıraktı. "O tür yılanlardan asla tam olarak kurtulamazsın, demişti Chester," dedi. "Eğer peşine düşüp uğraşırsan belki bir süreliğine kaybolurlar ama bir yerde yaşamaya alıştılar ve orayı sevdilerse er ya da geç geri gelirlermiş."

Hely kestirme olsun diye o çalılıkların arasından kim bilir kaç defa geçtiğini düşünüyordu. Ayağında ayakkabısı bile olmadan hem de. Sonra yüksek sesle, "Eski otobandaki Sürüngen Parkı'nı biliyor musun? Fosil Orman'ın yakınlarında olan hani? Aynı zamanda bir benzin istasyonu orası. Tavşan dudaklı o ürkütücü yaşlı adam işletiyor."

Harriet dönüp Hely'ye baktı. "Sen oraya mı gittin?"

"Tabii ya, ne sandın."

"Yani annen gidip orada durdu?"

"Tanrım, hayır," dedi Hely, biraz utanmıştı. "Yalnız Pem'le ben gittik. Maçtan dönerken." Pemberton bile, Pem bile o Sürüngen Parkı'na uğramaya o kadar da hevesli değildi aslında. Benzinleri bitmişti.

"Oraya gerçekten giden hiç kimseyi tanımıyordum."

"Oradaki adam çok korkutucu. Kolları baştan aşağıya yılan dövmeleriyle dolu." Ve sanki defalarca kez sokulmuş gibi yara izleriyle; Hely adam depoyu doldururken fark etmişti bunu. Ne gerçek ne de takma diş vardı ağzında, bu da adamın yüzündeki sırıtışa ürkütücü, yılana benzer bir hava katıyordu. En kötüsü de boynunun etrafında bir boa yılanı sarılıydı: "Okşamak ister misin, evlat?" demişti arabanın içine doğru eğilip o ifadesiz, güneşten kamaşan gözleriyle Hely'ye bakarak.

"Nasıl bir yer şu Sürüngen Parkı?"

"Leş gibi kokuyor. Balık gibi," dedi. "Bir de boa yılanına dokundum," diye ekledi. Adamın dediğini yapmamaktan korkmuştu; eğer ona dokunmazsa yılanlı adamın yılanını üstüne atıvermesinden korkmuştu. "Soğuktu. Kışın soğuyan araba koltuğu gibi."

"Adamın kaç tane yılanı var?"

"Ah, Tanrım. Bir duvar dolusu balık akvaryumunun içi yılanlarla dolu. Öyle ortalıkta serbestçe dolaşan bir dolu yılan da var. Etrafını çitlerle çevirip Çıngıraklı Yılan Çiftliği dediği bir yerde. Arka tarafta

her bir yanına sözcükler, resimler, ıvır zıvırlar çizilmiş başka bir bina daha vardı."

"O yılanları oradan çıkmaktan ne alıkoyuyor?"

"Bilmem ki. Öyle çok fazla hareket etmiyorlardı. Hasta gibiydiler sanki."

"Ben hasta bir yılan istemiyorum."

Birden Hely'nin aklına tuhaf bir şey geldi. Ya Harriet'ın ağabeyi o küçükken ölmemiş olsaydı? Hayatta olsa o da Pemberton gibi olacaktı: Harriet'a sataşacak, onunla uğraşıp duracaktı. Harriet onu pek sevmeyecekti bile.

Hely bir eliyle sarı saçlarını toplayıp atkuyruğu yaptı ve diğer eliyle de ensesini yelpazeledi. "Kıçının dibinde bitiveren hızlılarındansa ben yavaş bir yılanı tercih ederim," dedi neşeyle. "Bir keresinde televizyonda kara mambaları izlemiştim. Yaklaşık üç metre uzunluğundalar. Ve ne yapıyorlar biliyor musun, ilk iki metrelik kısımlarıyla ayağa kalkıp kocaman açtıkları ağızlarıyla saatte neredeyse yirmi kilometre hızla peşinden koşturuyor ve seni yakaladıklarındaysa," dedi, Harriet'ın söylediklerinin duyulmasına fırsat vermeden sesini yükselterek, "seni yakaladıkları zaman tam suratının ortasına vuruyorlar."

"Adamın elinde onlardan da var mı?"

"Dünyadaki bütün yılanlardan var. Hem, söylemeyi unuttum, bu yılanlar o kadar zehirli ki on saniye içinde ölüyorsun. Yılan sokmasına karşı yanına aldığın ilaçları falan unut. Anında hapı yutmuş oluyorsun."

Harriet'ın sessizliği hayra alamet değildi. Koyu renk saçları, dizlerinin etrafına doladığı kollarıyla küçük, Çinli bir korsana benziyordu.

"Bizim neye ihtiyacımız var, biliyor musun?" dedi sonra. "Bir arabaya."

Bir an için şaşkınlıktan duraksadıktan sonra, "Evet!" dedi Hely sevinçle; araba kullanmayı bildiği palavrasını attığı için içinden kendine küfrediyordu.

Göz ucuyla Harriet'a baktı, sonra kollarını arkaya atıp avuç içlerine dayanarak arkasına yaslandı ve yıldızlara baktı. *Yapamam* ya da *hayır*, Harriet'a söylemek zorunda kalmayı asla istemeyeceğin sözcüklerdi. Hely onun çatılardan atladığını, kendisinin iki katı çocuklara saldır-

dığını, anaokulunda beşi bir yerde karma aşı yapılırken hemşireleri ısırıp tekmelediğini görmüştü.

Hely ne diyeceğini bilemeden gözlerini ovuşturdu. Uykuluydu ama bu durum hoşuna gitmiyordu; sıcak basmış, huysuzlaşmıştı, kâbus görecekmiş gibi geliyordu. Sürüngen Parkı'ndaki çit direklerinden birine asılı duran derisi soyulmuş çıngıraklı yılanı hatırladı: etrafı mavi damarlarla çevrili, kırmızı, kaslı yılan.

"Harriet," dedi sonra yüksek sesle, "polisleri aramak daha kolay olmaz mıydı?"

"Çok daha kolay olurdu," dedi Harriet hiç vakit kaybetmeden; Hely içinde ona karşı büyük bir sevgi dalgasının kabardığını hissetti. Tatlı Harriet: parmaklarını şıklatıp anında konuyu değiştirebilirdin ve o hemen oracıkta, senin yanı başında olurdu.

"O zaman bence öyle yapmalıyız. Belediye binasının oradaki ankesörlü telefondan arayıp ağabeyini kimin öldürdüğünü bildiğimizi söyleriz. Ben sesimi değiştirip tıpkı ihtiyar bir kadın gibi konuşabiliyorum."

Harriet döndü ve Hely'nin aklını kaçırdığını düşünerek ona baktı.

"Onu neden başkasının cezalandırmasına izin vereyim?" dedi.

Harriet'ın yüzünün aldığı ifade Hely'yi huzursuz etmişti. Gözlerini kaçırdı. Bakışları merdivenlerde duran yağlanmış kâğıt havluya ve üstündeki yarısı yenmiş pastaya kaydı. İşin doğrusu, Hely, Harriet ondan ne yapmasını isterse istesin yapardı, bu her ne olursa olsun ve bunu ikisi de gayet iyi biliyordu.

Bakır kafalı otuz santimden biraz uzun, ufacık bir yılandı; Hely ve Harriet'ın o sabah bir saatlik bir süre içerisinde gördükleri beş yılanın açık ara en küçüğüydü. Şehir Kulübü'nün az ilerisindeki Oak Lawn Evleri adlı sitenin çıkmaz sokaklarından birindeki inşaat kumlarında biten otların arasında sessizce, gevşek bir S şeklinde uzanıyordu.

Oak Lawn'daki evlerin hepsi yedi yaşından küçüktü: ön cephelerindeki dekoratif sütunlar ve savaş öncesinden kalmış gibi görünsün diye eklenmiş birkaç kırmızı tuğlayla hem eski hem modern duran ve

Tudor dönemine aitmiş izlenimi veren kocaman binalardı. Büyük ve oldukça pahalı olsalar da bu yeni halleri onlara kaba, soğuk bir hava katmıştı. Hely ve Harriet'ın bisikletlerini park ettikleri, parsellenmiş arsaların arka tarafındaki pek çok ev hâlâ inşaat halindeydi – katranlı kâğıtlar, keresteler, alçı paneller ve yalıtım malzemeleri yığılmış, aralarındaki boşluktan gökyüzünün hararetli mavisinin göründüğü taze kesilmiş çam ağaçlarından iskeletlerle çevrili çıplak arsalardan ibaretti.

Geçen yüzyılın sonlarında inşa edilen gölgelikli eski George Sokağı'nın aksine, yalnızca birkaç küçük ağaç vardı ve bir tane bile kaldırım yoktu. Âdeta bütün bitki örtüsü testere ve buldozerle sökülüp atılmıştı: kimileri –onları kurtarmak için canını dişine takıp büyük mücadele veren ağaç uzmanının dediklerine bakılırsa– La Salle 1682'de Mississippi Nehri'ne geldiği zamandan beri ayakta duran su meşeleri ve ak meşeler bile. Köklerinin yerinde tuttuğu yüzey toprağının büyük bir kısmı dereye sürüklenmiş ve nehre karışmıştı. Bu sert zemin arazi seviyesini ayarlamak için buldozerle dümdüz edilip deniz seviyesine indirilmişti ve geride kalan bu zayıf, mayhoş kokulu toprakta pek bir şey yetişmeyecekti. Çimler, şayet tomurcuklanabildilerse, orada burada dağınık bir şekilde filizlenmişlerdi; kamyonlarla taşınıp getirilen ve bir ümit malçlı dekoratif kenar süslerine dikilen manolyalar ve kızılcık ağaçları çok geçmeden solmuş ve köklerine kadar kuruyup ölmüşlerdi. Kum ve talaşla karıştırılmış Mars kızılı pişmiş kilden geniş toprak parçaları, hâlâ yapış yapış görünecek kadar siyah ve yeni olan asfaltın hemen kenarında göze batıyordu. Arka taraftaysa güneye doğru, her ilkbaharda yükselip sitede su baskınlarına sebep olan bereketli bir bataklık uzanıyordu.

Oak Lawn'daki evlerin sahipleri büyük çoğunlukla yeni zenginlerdi: imarcılar, politikacılar, emlakçılar, Piney Woods kasabalarındaki ya da yakın arazilerdeki çiftçi köklerinden kaçan gözü yükseklerdeki yeni evliler. Köyden, kırsaldan gelmelerinden nefret edercesine sistematik bir şekilde mümkün olan her yüzeyi asfaltla kaplamış ve her bir yerli ağacı tek tek söktürüp attırmışlardı. Ama Oak Lawn böyle acımasızca dümdüz edilmenin intikamını almıştı. Arazi bataklıktı ve sivrisinek kaynıyordu. Toprağa herhangi bir delik açıldığı anda içi tuzlu kuyu suyuyla doluyordu. Yağmur yağdığında lağım taşıyordu – kapkara, korkunç

bir lağım pisliği yepyeni, gıcır gıcır klozetlerden taşıyor, musluklardan ve farklı şekillerde su püskürten şık duş başlıklarından damlıyordu. Yüzey toprağının tamamı sökülüp alındığından bahar gelince evlerin suya kapılıp sürüklenmesine engel olmak için kamyonlar dolusu kum taşınması gerekmişti ve kaplumbağalarla yılanların istedikleri gibi nehir kenarından iç kesimlere gelmesine mani olacak hiçbir şey kalmamıştı.

Ve Oak Lawn Evleri yılan kaynıyordu – büyük küçük, zehirli zehirsiz, çamuru ya da suyu seven veya kupkuru kayaların üstüne çıkıp güneşlenmeyi seven yılanlarla. Sıcak günlerde, bulanık sular yükselip buldozerle düzleştirilmiş topraktaki ayak izlerini örterken topraktan yılan kokusu da yükselirdi. Ida Rhew yılan kokusunu balık pisliğine benzetirdi – nehir sazanlarının, bataklık ya da kanallarda gezinen kedi balıklarının, çöple beslenen leşçil balıkların kokusuna. Edie, özellikle de belediyenin otoyol yakınlarındaki Bahçe Kulübü'ne ait dikim alanlarında açelya ya da gül ağacı dikmek için delik açarken burnuna çürümüş patates kokusu gibi bir şey gelirse küreğinin bir yılan yuvasına yaklaştığını anladığını söylerdi. Bu yılan kokusunu Harriet da almıştı, hem de defalarca (en çok da Memphis Hayvanat Bahçesi'nin Sürüngen Evi'nde ve fen bilgisi sınıfında kocaman kavanozlara hapsedilmiş korku dolu yılanlardan) ama aynı zamanda suyu bulanık dere kenarlarında ve sığ göllerde, ağustos ayında suları buharlaşan kanallarda ve bataklıklarda ve –arada sırada, yağmur sonrası hava bir anda çok sıcak oluverdiğinde– kendi evinin bahçesinde de bu kekremsi, acı kokuyu duyuyordu.

Harriet'ın kot pantolonu ve uzun kollu gömleği terden sırılsıklam olmuştu. Bu arazide ve arkasındaki bataklıkta neredeyse hiç ağaç olmadığından, güneş çarpmasından korunmak için başına hasır bir şapka takmıştı ama güneş tam da Tanrı'nın gazabı gibi tüm aydınlığı ve şiddetiyle bastırıyordu. Harriet sıcaktan ve endişeden bayılacak gibi hissediyordu. Gurur yapıp kafasına şapka takmayan ve feci bir güneş yanmasının eşiğinde olağan Hely bütün sabah durup durup içinde uyuşturucu kartelleri, falcılar ve ölümcül tropikal yılanlar geçen bir James Bond filmini anlatıp gevezelik ederken Harriet, oldukça sabırlı bir görüntü çiziyordu. Hely bisikletlerinin tepesinde oraya doğru gelirken de bir an olsun susmadan Evel Knievel adlı motosiklet dublörü ve

cumartesi sabahları gösterilen *Wheelie and the Chopper Bunch* isimli çizgi filmi anlatıp durmuş, Harriet sıkıntıdan patlamıştı.

"Bunu görmeliydin," diyordu şimdi de yüzüne düşen ucundan ter damlayan saçlarını hep aynı telaşlı el hareketiyle geriye doğru iterken, "ah, adamım James Bond, yılanı yakıp kül etti. Elinde deodorant şişesi gibi bir şey vardı galiba. Yılanı aynada gördüğü gibi kendi etrafında şöyle bir döndü, purosunu sprey kutusuna doğru şöyle bir tuttu ve alevleri ta odanın diğer tarafına kadar püskürtü, fışşşş..."

Hely –dudakları titreyerek– geriye doğru sendelerken, Harriet oralarda gizlenen bakır kafalıları düşünüyor ve nereye doğru ilerlemeleri gerektiğini çözmeye başlıyordu. Hely'nin havalı tüfeğini, iki adet yontulup ucu sivriltilmiş sopayı, *Güneydoğu Amerika Sürüngenleri ve Amfibileri* adlı bölge rehberini, Chester'ın bahçe eldivenlerini, bir turnike, bir çakı, birinden birini yılan sokacak olursa ankesörlü telefonda kullansınlar diye biraz bozuk para ve Allison'ın (üstünde atkuyruklu ponpon kızların ve güzellik yarışmasında taç takmış şımarık kızların resimlerinin olduğu meşhur *Campus Queen*) Harriet'ın bir tornavidayla üstünde zar zor birkaç hava deliği açtığı eski teneke beslenme çantasını yanlarına alarak avlanmak için yola koyulmuşlardı. Plan, yılana –tercihen üstüne bir şeyle vurduktan sonra, kendine gelmeden önce– gizlice yaklaşmak ve ucunu sivrilttikleri sopayı tam kafasına saplamaktı. Sonra onu kafasına olabildiğince yakın bir yerden tutacak (kafasını pat diye çevirip sokamasın diye mümkün olduğunca yakından tutmalılardı), beslenme çantasının içine atacak ve çantayı kapatıp tokalarını sıkı sıkı bağlayacaklardı.

Ama bütün bunları söylemesi kolaydı. Gözlerine çarpan ilk yılanlara –beton yolda hep birlikte yan yana güneşlenen pas kızılı parlak üç küçük bakır kafalı– yaklaşmaktan bile ödleri kopmuştu. Hely tam ortalarına koca bir tuğla fırlatmıştı. İkisi farklı yönlere doğru fırlayıp gitmişti; geride kalansa çok kızmış ve kafasını çok kaldıramasa da tuğlaya, havaya, dikkatini çeken herhangi bir şeye doğru saldırmaya başlamıştı.

Çocukların ikisi de çok korkmuştu. Ucu sivri çubukları bir kol boyu mesafede tutarak dikkatlice yılanın etrafını sardılar, hızla ona doğru bir hamle yaptılar ama yılanın onlara doğru saldırıya geçmek

için –önce birine, sonra diğerine doğru atılıp onlara her şekilde karşı koyabileceğini göstermek istercesine– kendi etrafında döndüğünü gördükleri anda aynı hızla geri çekildiler. Harriet öyle korkmuştu ki yere düşüp bayılacağını sandı. Hely çubuğu yılana doğru fırlattı ama kaçırdı; yılan anında tüm gücüyle döndü ve ona doğru yükseldi ve Harriet boğuk bir çığlık atarak sivri uçlu çubuğu yılanın kafasının arka tarafına sapladı. Yılan aynı anda şeytan tarafından ele geçirilmişçesine sarsıcı bir şiddetle geriye kalan altmış santimlik kısmıyla yeri dövmeye başladı. Bir anda şaşkına dönen Harriet yılanın kuyruğu bacağına çarpmasın diye geriye çekildi, yılan gücünü yitirip olduğu yerde sarsılmaya başladı ve sanki etine demir çivi saplanmış gibi olduğu yerde zıplayarak çığlıklar atan Hely'ye doğru sürünüp güneşten kavrulmuş otların arasından sıvışıp uzaklaştı.

İşte Oak Lawn Evleri hakkında bir gerçek daha: bir çocuk –ya da herhangi biri– George Caddesi'nde böyle uzun uzun, avaz avaz çığlık atacak olsa Bayan Fountain, Bayan Godfrey, Ida Rhew ve bir dolu hizmetçi daha anında evlerinden dışarıya fırlardı ("Çocuklar! Yılanı rahat bırakın! Hemen çekilin oradan!") ve dediklerinde gayet ciddi olur, karşılığında işitecekleri hiçbir mazareti kabul etmezlerdi, üstelik çocukların yılandan uzak durduğundan emin olmak için evlerine geri döndüklerinde bile mutfak camlarından bakıp onlara göz kulak olurlardı. Ama Oak Lawn Evleri'nde işler farklıydı. Evler âdeta savaş sığınağı ya da anıt mezar misali mühürlenmişti sanki. İnsanlar birbirini tanımıyordu. Burada, Oak Lawn'da avazın çıktığı kadar bağırabilirdin, eski bir mahkûm dikenli bir tel parçasıyla seni boğmaya çalışıyor olabilirdi ama ne olup bittiğini anlamak için tek bir kişi bile dışarıya çıkıp bakmazdı. Sıcak yüzünden yoğunluğu iyice artan sessizliğin içinde, en yakınlarındaki evin televizyonunda açık olan yarışma programından tüyler ürpertici manik bir kahkaha sesi yükseldi: çam ağaçlarından geriye kalan iskeletlerin ardındaki bomboş arazide kendini savunmak için kamburunu çıkarmış gibi görünen, panjurları kapalı bir çiftlik eviydi bu. Karanlık pencereleri vardı. Kumların uçuştuğu ön garajına gıcır gıcır bir Buick park edilmişti.

"Ann Kendall mı? Yok artık!" Seyircilerden çılgın bir alkış yükseldi.

Evde kim var acaba? diye düşündü Harriet, şaşırmış, elini gözlerine siper ederek o tarafa doğru bakıyordu. İşe gitmemiş sarhoş bir baba mı? Allison'ın arada sırada bu taraftaki evlere bebek bakıcılığı yapmaya geldiği, televizyonun açık olduğu karanlık odalarda bütün gün televizyon izleyip yatan, çamaşırlarını bile toplamayan pasaklı, tembel mi tembel genç annelerden biri miydi yoksa?

"*The Price Is Right*'a[5] katlanamıyorum," dedi Hely, sızlanarak telaşla yere bakıp olduğu yerde zıpladı. "*Tattletales*'in[6] üstüne para ve araba eklenmiş hali."

"Ben *Riziko*'yu seviyorum."

Hely onu dinlemiyordu. Elindeki çubuğu coşkulu hareketlerle otların arasına sokup sokup çıkarıyordu. "*Rusya'dan Sevgilerle..*[7]" diye mırıldandı ve sonra, sözcükleri tam olarak hatırlayamadığı için bir kez daha mırıldandı: "*Rusya'dan SEVGİLERLE...*"

Dördüncü yılanı, o mokaseni görmeleri için çok beklemeleri gerekmedi: mumla kaplı gibi, sarımsı renkli bir yılandı bu, bakır kafalılar kadar çevik değildi belki ama Harriet'ın kolundan daha kalındı. Deli gibi korkmasına rağmen önden gitmekte ısrar eden Hely neredeyse üstüne basacaktı. Yerden çıkan bir su kaynağı gibi bir anda havaya fırladı ve saldırıya geçti, Hely'nin baldırını kıl payı kaçırdı, bir önceki karşılaşma sayesinde refleksleri atağa geçen Hely hemen geri çekilip çubuğu tek seferde sapladı. "Hah!" diye bağırdı.

Harriet yüksek sesle güldü, tir tir titreyen elleriyle Campus Queen beslenme çantasının tokasını açmaya uğraştı. Bu yılan daha yavaş, daha az çevikti. İğrenç, çirkin bir sarı renkteki kalın gövdesini toprağın üstünde ileri geri savurmaya çalışıyordu. Ama bakır kafalılardan çok daha büyüktü; beslenme çantasına sığacak mıydı ki? Hely öylesine dehşete kapılmıştı ki o da tiz, histerik kahkahalar atıyordu, onu tutmak için eğilip elini uzatıyordu ki...

---

5 Amerika'da 1972 yılından beri yayınlanan, yarışmacıların gösterilen eşyaların fiyatlarını en yakın şekilde tahmin etmeye çalışarak para kazandıkları popüler bir yarışma. (ç. n.)

6 1970'lerde Amerika'da yayınlanmış, yarışmacıların ünlülerin özel hayatlarına dair soruları cevaplayarak ödül kazandıkları bir yarışma. (ç. n.)

7 Bond serisinin 1963'te yayınlanan ikinci filmi. (ç. n.)

"Kafasına bak!" diye çığlık attı Harriet, elindeki teneke beslenme çantasını tangır tungur yere düşürdü.

Hely de geriye doğru zıpladı. Sivri uçlu çubuk elinden düştü. Mokasen kıpırdamadan duruyordu. Sonra çok ama çok usulca kafasını yerden kaldırdı ve buz bakışlı kısık gözleriyle bir an durup onlara baktı ve (ürkütücü beyazlıktaki) ağzını açıp çocuklara saldırdı.

Arkalarını dönüp birbirlerine çarpa çarpa koşmaya başladılar – ayakları bir şeye takılacak ve düşecekler diye korkuyorlardı ama yere bakmaktan da ödleri kopuyordu– kurumuş çalılar spor ayakkabılarının altında çıtırdayarak eziliyor, çiğnedikleri otların sıcak havayla birleşince iyice keskinleşen kokusu, korkunun kokusuymuş gibi etraflarını sarıyordu.

Karşılarına çıkan içi iribaş kaynayan çamurlu suyla dolu çukur onları asfalt yoldan ayırıyordu. Çukurun beton kenarları yosunlu ve kaygandı, tek atlayışta geçemeyecekleri kadar da genişti. İyice geriye doğru çekilip ellerinden geldiğince ileriye doğru atladılar ve ellerinin üstüne düşüp kendilerini diğer tarafa zor attılar (suya çarptıklarında çıkardıkları lağım ve çürük balık kokusu midelerini kaldırmış, onları kendilerinden geçirecek kadar öksürtmüştü). Güçlükle ayağa kalktıklarında ve arkalarını dönüp –yanaklarına doğru yaşlar süzülen gözleriyle– az önce atlayıp geçtikleri yere baktıklarında, sarı çiçekli karman çorman otların arasından yalnızca zar zor koşarak geçtikleri yolu ve ta arkalarında düşürdükleri beslenme çantasının acıklı pastel renklerini görebildiler.

Pancar gibi kıpkırmızı olmuş suratlarıyla, o nefes nefese kalmış bitkin halleriyle sarhoşlar gibi yalpalayıp duruyorlardı. İkisi de az sonra bayılacaklarmış gibi hissetse de yer ne rahat ne de güvenliydi ve oturabilecekleri hiçbir yer yoktu. Bacakları çıkacak kadar büyümüş bir iribaş zıplayıp su birikintisinden çıkmış ve titreye titreye yolun kenarında kalakalmıştı; perdeli küçük ayakları, sümüksü derisi yere sürtünüp Harriet'ın bir kez daha öğürmesine neden oldu.

İlkokulda öğrendikleri –itişip kakışmadığın ve yumruk atmaya kalkışmadığın sürece diğerinden iki adım uzakta kalmanı gerektiren– görgü kuralına aldırış etmeyip dengelerini sağlamak için birbirlerine tutundular: Harriet korkağın teki gibi görüneceğini, Hely ise onu öpmeye

ya da korkutmaya çalışabileceğini düşünmeden. Toz toprağa bulanmış, dikenler batmış kot pantalonları çukurdaki leş gibi kokan suyla ıslanıp ağırlaşmıştı. İki büklüm olmuş Hely kusacakmış gibi sesler çıkarıyordu.

"İyi misin?" dedi Harriet, Hely'nin gömleğinin koluna yapışmış kurbağa bağırsaklarını görünce bir kez daha öğürüp kustu.

Yuttuğu tüy yumağını çıkarmaya çalışan bir kedi gibi hiç durmadan öğüren Hely ise omzunu silkti ve yere düşürdükleri çubuk ile beslenme çantasını almak için geri dönmeye kalkıştı.

Harriet onu terden sırılsıklam olmuş gömleğinden yakaladı. "Dur biraz," demeyi başardı.

Dinlenmek için bisikletlerinin selesine ata biner gibi oturdular – Hely'ninki gidonu keçi boynuzuna benzeyen uzun seleli bir Sting-Ray idi, Harriet'ınki ise Robin'den kalma bir Western Flyer– ikisi de kesik kesik soluk alıp veriyor, tek kelime etmiyordu. Kalp atışları yavaşladıktan ve Hely'nin matarasındaki ılımış, plastik kokan sudan birer yudum içtikten sonra, bu kez yanlarına Hely'nin havalı tüfeğini de alarak yeniden araziye yollandılar.

Korkudan sessizliğe gömülen Hely şimdi teatral bir havaya bürünmüştü. Abartılı el kol hareketleri ve yüksek sesle o su mokasenini nasıl da az daha yakaladığını ve bu defa yakaladığında onunla ne yapacağını böbürlene böbürlene anlatıyordu: onu tam suratından vuracak, havada döndürecek, kırbaç gibi tutup yere vuracak, kesip ikiye ayıracak, bisikletiyle üstünden geçecekti. Yüzü kıpkırmızıydı, kesik kesik nefes alıp veriyordu; durup durup çalılıklara doğru ateş ediyor, tansiyonu yeniden yükseltmek için tüfeğine öfkeyle –puf puf puf– hava basıyordu.

Çukura yaklaşmaktan kaçınıp, yeniden bir tehlikeyle karşı karşıya kalacak olurlarsa tırmanmanın daha kolay olduğu inşaat halindeki evlere doğru ilerlediler. Harriet'ın başı ağrıyordu, elleri buz gibi ve yapış yapıştı. Kayışını omzuna geçirdiği tüfeği arkasında sallanan Hely ise ayaklarından yalnızca üç adım uzaktaki otların arasında hiç dikkat çekmeden dümdüz bir çizgi halinde uzanan, *Güneydoğu Amerika Sürüngenleri ve Amfibileri* rehberinin "yavru" bakır kafalı olarak tanımlayacağı yılandan habersiz, çabuk çabuk bir şeyler anlatarak, havayı yumruklayarak volta atıyordu.

"Hani şu evrak çantası var ya, açtığında göz yaşartıcı gaz çıkarıyor? İşte onun içinde mermiler ve pat diye yana doğru açılan bir çakı da var..."

Harriet'ın başı dönüyordu. Hely'nin *Rusya'dan Sevgilerle* filmindeki mermi ve göz yaşartıcı gaz atan evrak çantasından her bahsedişinde kenara bir dolar koysam şimdiye zengin olmuştum diye düşünüyordu.

Gözlerini kapattı ve "Dinle," dedi. "Diğer yılanı yakalarken ona çok yaklaştın. Seni sokabilirdi."

"Kapa çeneni!" diye bağırdı Hely, öfkeye kapılıp bir an duraksadıktan sonra. "Bu senin suçun. Ben onu yakalamıştım! Eğer sen..."

"Dikkatli ol. Arkanda."

"Mokasen mi?" Yere çömeldi ve sırtına astığı tüfeği eline aldı. "Nerede? Göster bana o orospu çocuğunu."

"Orada," dedi Harriet, sonra hiddetle öne çıkıp ilerideki bir noktayı işaret ederek tekrarladı, "işte orada." Onların varlığından habersiz olan sivri kafalı yılan dikilip –kaslı çenesinin soluk renkli alt tarafını göstererek– kafasını kaldırdı ve sonra kıvrıla kıvrıla eğilip yerine geri döndü.

"Aman, ufacık bir şeymiş," dedi hayal kırıklığına uğrayan Hely, yılana bakmak için öne doğru eğildi.

Harriet, "Nasıl olduğu önemli değil..." derken, bakır kafalı hızla öne doğru atılan kırmızı bir çizgi gibi ayak bileğine doğru hamle yapınca yana doğru zıpladı. "Hey!"

Önce bir avuç haşlanmış fıstık havada uçtu, sonra da fıstıkların durduğu torba omzunun üstünden süzülerek yere düştü. Harriet dengesini yitirmiş, sendeliyor, tek ayak üstünde zıplayıp duruyordu; derken (bir an için nerede olduğunu takip edemediği) bakır kafalı yeniden ona doğru atıldı.

Havalı tüfeğin saçması Harriet'a hiçbir zarar vermeden ayakkabısına çarptı; sonra tam ayağının dibine ateşlenen başka bir tanesi baldırına gelince kız acıyla bağırdı ve geriye doğru zıpladı. Ama yılan artık daha da kızmıştı, üstüne yağan saçmalara aldırmadan kuvvetle saldırıyordu; hedefinden şaşmadan öne atılıp tekrar tekrar Harriet'ın ayağına doğru saldırıya geçiyordu.

Harriet başı dönerek hezeyana kapılmış bir halde asfalta doğru seğirtti. Kolunu suratına siper etti (güneş yüzünden şaşkına dönmüş gözleriyle baktığı her yerde küçük bir su birikintisindeki ancak mikroskopla görünen amiplere benzeyen şeffaf damlacıklar neşeyle birbirlerine çarpıp birleşiyor, nabız gibi atıyorlardı) ve görüşü netleştikçe küçük bakır kafalının kafasını kaldırdığını ve bir metre mesafeden hiçbir şaşkınlık ya da duygu belirtisi olmaksızın kendisine baktığını fark etti.

Hely delirmiş gibi saldırdığı tüfeğe tutukluk yaptırmıştı. Anlaşılmaz bir şeyler haykırarak silahı elinden bıraktı ve çubuğunu almak için koştu.

"Bekle bir dakika." Son bir çabayla yılanın kilise çanları gibi parlak, buz gibi bakışlarından kurtuldu; *benim neyim var,* diye düşündü Harriet, güçlükle, güneşte parıl parıl parlayan yolun ortasına doğru sendelerken, *sıcak mı çarptı?*

"Ah, Tanrım." Hely'nin kim bilir nereden gelen sesini işitti. "Harriet?"

"Bekle." Ne yaptığının pek de farkında olmadan (dizleri sanki nasıl çalıştıracağını bilmediği bir kuklaya aitlermişçesine çözülmüştü) bir adım daha attı ve sonra pat diye sıcak asfaltın üzerine oturup kaldı.

"Sen iyi misin, dostum?"

Harriet dudaklarından dökülen, "Beni yalnız bırak," sözlerini duydu.

Güneş, kapalı göz kapaklarında tüm kızıllığıyla cızırdıyordu. Yılanın gözlerinin görüntüsünün negatif hali de tüm kötücüllüğüyle zihninde parlıyordu: irisi simsiyah, yarık şeklindeki göz bebekleriyse asit sarısı. Harriet ağzından nefes alıp veriyordu; lağım suyuyla ıslanmış pantolonundan yükselen koku sıcak yüzünden öyle keskinleşmişti ki kız âdeta tadını alabiliyordu; birdenbire yerde güvende olmadığını fark etti; ayağa kalkmaya çalıştı ama yer altından kayıyordu...

"Harriet!" Hely'nin sesi geliyordu, uzaklardan. "Ne oluyor? Beni korkutuyorsun."

Harriet gözlerini kırpıştırdı; beyaz ışık sanki gözlerine limon suyu sıkılmış gibi batıyordu ve bu kadar sıcaklamak, körleşmek, kendini ve kollarının, bacaklarının kudretini bu kadar kaybetmek korkunçtu...

Gözlerini yeniden açtığında sırtüstü uzanıyordu. Bulutsuz gökyüzü tüm kalpsizliğiyle masmavi parlıyordu. Zaman bir an için durmuş gibiydi,

sanki uyuyakalmış ve aynı anda kafasını çarpıp uykudan uyanmıştı. Ağır bir varlık görüşünü kararttı. Panik içinde kollarını yüzüne kapattı ama tepesine çöken karanlık yalnızca yer değiştirdi ve bu kez diğer taraftan daha da ısrarla yaklaştı.

"Hadi ama Harriet. Sadece biraz su veriyorum." Bu sözleri işitiyordu zihninin gerisinde bir yerlerde ama aslında tam olarak duymuyordu. Sonra –hiç beklenmedik bir anda– ağzının kenarına soğuk bir şey değdi; Harriet avazı çıktığı kadar bağırıp olduğu yerde çırpınarak ondan kaçmaya çalıştı.

"Siz ikiniz delirmişsiniz," dedi Pemberton. "Bisikletle ta o boktan sitelere mi gittiniz? Orası yüz derece falan olmalı."

Pem'in Cadillac'ının arka koltuğunda sırtüstü uzanan Harriet, tepesindeki dantel gibi görünen ağaç dallarının arasından geçip giden gökyüzünü izliyordu. Ağaçlar ortaya çıktığına göre bu, o gölgeliksiz Oak Lawn'dan çıkıp kendi her zamanki County Line Road bölgesine girdikleri anlamına geliyordu.

Gözlerini kapadı. Hoparlörlerden bangır bangır rock müzik yükseliyordu; kapalı göz kapaklarının kızıllığından tek tük, titreşen gölgeler geçip gidiyordu.

"Kortlar bomboş," dedi Pemberton rüzgârın ve müziğin üstünden sesini duyurmaya çalışarak. "Havuzda bile kimseler yok. Herkes kulüp binasında şu pembe diziyi, *One Life to Live*'i izliyor."

Telefon etmeleri gerekirse diye yanlarına aldıkları bozuk paralar işe yaramıştı. Hely büyük bir kahramanlık göstermiş –çünkü o da en az Harriet kadar paniklemiş ve güneşten de en az onun kadar etkilenmişti– ve derhal bisikletine atlamıştı; tüm halsizliğine ve bacaklarına kramp girmesine rağmen neredeyse bir kilometre boyunca pedallara asılmış ve Jiffy Qwik-Mart'ın park yerindeki ankesörlü telefona ulaşmıştı. Ama onu beklerken âdeta cehennemi yaşayan Harriet yılanlarla dolu bir çıkmaz sokakta asfaltın üzerinde kırk dakika tek başına güneşin altında kızarmış, bu kahramanlığa minnettarlık duyamayacak kadar sıcaklamış ve sersemlemişti.

Uzandığı yerde birazcık doğruldu, Pemberton'ın geriye doğru savrulan ve paramparça olmuş sarı bir bayrak gibi görünen –havuzdaki kimyasallar yüzünden kırılıp tiftik tiftik olmuş– saçlarını görebiliyordu. Arka koltukta oturmasına rağmen onun buruk ve yetişkinliğini belli eden kokusunu alabiliyordu: Hindistan cevizli güneş yağının altından bile tüm keskinliği ve erkeksiliğiyle kendini belli eden sigara ve tütsü gibi bir şeyle karışık ter kokusu.

"Oak Lawn'da ne işiniz vardı ki sizin? Orada oturan bir tanıdığınız mı var?"

"Yoo," dedi Hely, ağabeyinden görüp taklit ettiği hayattan bezmiş monoton bir sesle.

"Orada ne arıyordunuz o zaman?"

"Yılan avlıyorduk da..." Harriet arkadan saçlarına asılınca, "Bıraksana," diye çıkıştı ellerini havaya kaldırarak.

"Eh, tabii, canınız yılan yakalamak istediyse gidilecek en doğru yer orası," dedi Pemberton miskin miskin. "Şehir Kulübü'ndeki bakım onarım işlerine bakan Wayne, oradaki kadınlardan birinin bahçesine havuz yaparlarken beş düzine yılan öldürdüklerini anlatmıştı. Tek bir bahçede."

"Zehirli yılanlar mı?"

"Kimin umurunda? Bana bir milyon da verseler gidip o cehennem çukurunda yaşamam," dedi Pemberton kafasını kibirli bir prens edasıyla arkaya doğru atarak. "Yine aynı adam, Wayne, ilaçlamacının o leş evlerden birinin altında tam üç yüz tane canlı yılan gördüğünü de söylemişti. Bir evde. Mühendisler Birliği'nin kum torbalarıyla engelleyemeyeceği kadar büyük bir sel olduğunda bütün o şımarık ev hanımlarını paramparça edilmiş halde bulacaklar."

Hely, "Bir mokasen yakaladım," dedi ciddiyetle.

"Evet, tabii. Onu ne yaptın peki?"

"Bırakıp gitmesine izin verdim."

"Eminim öyledir." Pemberton yan gözle kardeşini süzdü. "Peşinden gelmedi mi?"

"Yoo." Hely oturduğu yerde şöyle bir kaykıldı.

"Bak, insanların yılanlar senden senin ondan korktuğundan daha çok korkar demesi falan hiç umurumda değil. Su mokasenleri kindardır. Peşini bırakmazlar. Bir keresinde Oktobeha Gölü'nde kocaman bir boğa mokaseni bana ve Tink Pittmon'a saldırmıştı ve var ya, onun yakınında bile değildik, gölün kıyısına kadar yüzüp peşimizden geldi." Pem eliyle ucuz kurtulduk dercesine bir hareket yaptı. "Suyun üzerinde görebildiğimiz tek şey bembeyaz, açık bir ağızdı. Sonra bir şahmerdan gibi kafasıyla pat pat kayığın yan tarafındaki alüminyum kaplamaya vurmaya başladı. İnsanlar iskelede durmuş izliyordu."

"Ne yaptınız peki?" dedi artık oturur pozisyona geçip ön koltuğa doğru iyice yaklaşan Harriet.

"Ooo, demek kendine geldin kahraman. Seni kucaklayıp doktora götürmek zorunda kalacağımızı sanmıştım." Pem'in dikiz aynasından gördüğü suratı Harriet'ı şaşırtmıştı: dudakları bembeyazdı ve burnunda beyaz güneş kremi kalıntıları vardı, yüzünde ona Scott'ın kutuplara giden ekibinin soğuktan donan suratlarını anımsatan derin bir güneş yanığı oluşmuştu.

Pem, "Demek yılan avlamayı seviyorsun?" diye sordu, Harriet'ın aynadaki yansımasına.

"Hayır," dedi Harriet, Pem'in şaşkın tavrına hem sinir olmuş hem de kafası karışmıştı. Geriye çekilip arkasına yaslandı.

"Bunda utanacak bir şey yok."

"Utandığımı kim söyledi?"

Pem güldü. "Sen sağlam kızsın, Harriet," dedi. "Oldukça iyisin. Ama sana söyleyim, bu işe o sivri çubuklarla girişerek delilik etmişsiniz. Yapmanız gereken kendinize uzun birer alüminyum boru bulup içinden çamaşır ipini geçirip bir ilmek yapmak. Tek yapacağınız şey ilmeği yılanın kafasından geçirmek ve ipin ucunu çekivermek. İşte o zaman onu yakalarsınız. Bir kavanozun içine koyup Bilim Fuarı'na götürebilir ve herkese hava atarsınız," kolunu uzatıp Hely'nin kafasına pat diye vurdu, "değil mi?"

"Kapa çeneni!" diye bağırdı Hely, öfkeyle kulağını kaşıyordu. Pem, Hely'nin Bilim Fuarı projesi için okula götürdüğü kelebek kozasını unutmasına asla izin vermeyecekti. Altı haftasını ona bakarak, kitaplar okuyarak, notlar alarak, onu doğru sıcaklıkta tutup yapması gereken

her şeyi yaparak geçirmişti ama Bilim Fuarı'nın olduğu gün –bir mücevher kutusunun içine koyduğu pamuk parçasının üzerine nazikçe yerleştirdiği– bu açılmamış kozayı nihayet okula götürdüğünde onun bir kelebek kozası falan değil, taşlaşmış bir kedi kakası olduğu anlaşılmıştı.

"Belki de bir su mokaseni yakaladığını sanmışsındır," dedi Pemberton gülerek ve Hely'nin ona yağdırdığı küfürlerin arasından kendini duyurmak için sesini yükselterek. "Belki de o aslında bir yılan bile değildi. Belki de otların üzerinde kıvrım kıvrım duran taze yapılmış bir köpek kakasıydı ama sen onu yine..."

"Kaka sana benzer!" diye bağırdı Hely, ağabeyinin omzuna birbiri ardına yumruklar indiriyordu.

"Konuyu kapat dedim, tamam mı?" dedi Hely belki onuncu defa.

O ve Harriet havuzun derin ucunda, kenara tutunuyorlardı. Öğle vakti iyi geçmiş, gölgeler uzamaya başlamıştı. Havuzun kenarında volta atarak çocuklara artık çıkmaları gerektiğini söyleyen şişman, dalgın bir anneyi duymazdan gelen beş, altı tane küçük çocuk sığ uçta bağıra çağıra birbirlerine su sıçratıyordu. Bara yakın taraftaysa bikinilerini giymiş bir grup liseli kız havlularını omuzlarının üstüne atmış, şezlonglarda uzanıyor, kıkır kıkır gülüşüp konuşuyordu. Pemberton izinliydi. Hely, Pemberton cankurtaranlık yaparken neredeyse hiç yüzmeye gelmezdi çünkü Pem sürekli onunla uğraşır, oturduğu yüksek sandalyeden ona hakaretler ve haksız emirler yağdırırdı ("Havuzun etrafında koşmak yok!" diye bağırırdı mesela, Hely koşmaz, hatta hızlı bile yürümezken), bu yüzden havuza gitmeden önce Pemberton'ın buzdolabının üzerinde asılı duran haftalık programını dikkatle incelerdi. Bu onun için can sıkıcı bir durumdu çünkü o, yazları her gün yüzmeye gelmek istiyordu.

"Mankafa," diye homurdandı Pem'i düşününce. Bilim Fuarı'ndaki kedi kakası meselesini açtığı için Pem'e hâlâ kızgındı.

Harriet yüzünde boş ve oldukça dalgın bir ifadeyle ona bakıyordu. Harriet'ın saçları dümdüz geriye doğru taranmış ve kafatasına yapıştırılmıştı; yüzüne gözlerini küçücük ve onu çirkin gösteren ışık huzmeleri vuruyordu. Hely bütün gün ona sinir olmuştu; kendisi bile farkında

olmasa da duyduğu utanç ve tedirginlik önce dargınlığa dönüşmüştü, şimdiyse yoğun bir öfke duyuyordu. Bütün o öğretmenler, hakemler ve bilim fuarındaki diğer herkes gibi Harriet da kedi kakasına gülmüştü ve şimdi bunu hatırlamak bile onun öfkeden kudurmasına yetip de artıyordu.

Harriet hâlâ ona bakıyordu. Hely gözlerini şaşı yaptı. "Neye bakıyorsun?" diye sordu.

Harriet havuzun kenarına ayağını dayadı ve –oldukça havalı bir biçimde– ters takla attı. *Aman ne güzel*, diye düşündü Hely. Birazdan suyun altında nefes tutma yarışı yapmak da isterdi; Hely bu oyuna katlanamıyordu çünkü Harriet bu işte çok iyiydi, kendisiyse pek iyi değildi.

Harriet yanına geldiğinde onun kızgın olduğunun farkında değilmiş gibi yaptı. Umursamazca ona su fırlattı – iyi nişan alınmış sular Harriet'ı tam sağ gözünden vurdu.

Harriet'ın nefret ettiğini bildiği yapmacık bir sesle, "*Ölen köpeğim Rover'ı arıyorum*," diye şarkı söylemeye başladı:

Önceden hiç aldırmazdım
Bir bacağı yoktu
Bir bacağı koptu...

"Yarın benimle gelme o zaman. Kendi başıma gitsem daha iyi."

Hely, "*Bir bacağı çimlere saçıldı...*" diye şarkı söylemeye devam ediyordu; suratında "her şeyin en iyisini ve en doğrusunu ben yaparım" ifadesiyle Harriet'ın kafasının üzerinden gökyüzüne bakıyordu.

"Gelip gelmemen umurumda bile değil."

"En azından ben tombul bir bebek gibi ağlaya ağlaya yerlere düşmüyorum." Kirpiklerini titreterek gözlerini kırpıştırıyordu. "'Ah, Hely! Kurtar beni, kurtar beni!'" diye öyle tiz bir sesle haykırdı ki havuzun diğer tarafındaki liseli kızlar bile gülmeye başladı.

Harriet derhal onun suratına su çarptı.

Hely de yumruğuyla vurarak ona doğru su sıçrattı ve hemen suyun altına dalarak Harriet'ın cevaben sıçrattığı sulardan kaçtı. "Harriet.

Hişşt, Harriet," dedi bebek sesiyle. Harriet'ı kızdırmaktan kelimelerle ifade edemeyeceği kadar büyük bir zevk alıyordu. "Hadi atçılık oynayalım, hı? Ben öne geçerim, *sen de kendin olursun*."

Zafer kazanmışçasına bacağıyla havuzun kenarına vurdu ve – misilleme yapmasına izin vermeden– hızla ve etrafa sular sıçrata sıçrata havuzun ortasına kadar yüzüp uzaklaştı. Suratı güneşten yanıp su toplamıştı ve havuzun içindeki kimyasallar yüzünü asit gibi yakıyordu ama o gün tam beş şişe kola içmişti (sıcaktan kavrulmuş ve yorgunluktan ölmüş bir halde eve gittiğinde üç, havuzdaki yalnızca imtiyazlıların faydalandığı masadaysa buzlu ve pipetli tam iki şişe daha); kulakları uğulduyordu ve aldığı bütün o şeker nabzında tir tir titreyerek atıyordu. Kendini müthiş enerjik hissediyordu. Önceleri genelde Harriet'ın düşüncesizlikleri onu utandırırdı. Ama çıktıkları yılan avı onu fena çarpmış olsa da, korkudan deliye dönmüş ve saçma sapan şeyler yapmış olsa da Harriet'ın baygınlık geçirdiğini görmek onu içten içe hâlâ sevindiriyordu.

Hely ağzındaki suları tükürüp etrafa sıçratarak büyük bir coşkuyla suyun yüzeyine çıktı. İğne gibi batan gözlerini kırpıştırarak açıp bakınca Harriet'ın artık havuzda olmadığını anladı. Sonra onu gördü, ta ileride, başını önüne eğmiş, betonun üzerinde ıslak ayak izlerini bırakarak hızlı hızlı bayanlar için ayrılan soyunma odasına doğru gidiyordu.

"Harriet!" diye bağırdı hiç düşünmeden ve dikkatsizlikten ağız dolusu su yuttu; boyunu geçen sularda yüzdüğünü unutmuştu.

Gökyüzü güvercin grisiydi ve akşam havası ağır ve yumuşaktı. Kaldırımda yürüyen Harriet, havuzun sığ tarafındaki küçük çocukların bağırışlarını az da olsa hâlâ duyuyordu. Esen hafif bir rüzgâr kollarındaki ve bacaklarındaki tüyleri diken diken etti. Havlusuna daha da sarındı ve eve doğru hızlı hızlı yürümeye başladı.

Liseli kızlarla dolu bir araba lastiklerini acı acı bağırtarak köşeyi döndü. Bunlar Allison'ın sınıfındaki, bütün kulüpleri yöneten ve bütün seçimleri kazanan kızlardı: küçük Lisa Leavitt, atkuyruklu siyah saçlarıyla Pam McCormick ve güzellik yarışmasını kazanan Ginger

Herbert ile diğerleri kadar güzel olmasa da en az onlar kadar popüler olan Sissy Arnold. Küçük sınıfların sanki film yıldızlarıymışçasına âdeta taptıkları yüzleri okul yıllığının neredeyse her sayfasında gülümseyerek bakıyordu. Sapsarı ışıklar bolca aydınlatılmış futbol sahasının çimlerinin üstünde amigo kız giysileriyle, bando üniformalarıyla, yıl sonu balosu için giydikleri eldivenleri ve balo elbiseleriyle zafer kazanmış gibi görünüyorlardı; karnaval konvoyunda (Favoriler) kahkahalara boğuluyorlar ya da hasat zamanı bir at arabasının arkasında (En Sevilenler) gülmekten yerlere yatıyorlardı; ister spor ister gündelik isterse resmî, her nasıl giyinmiş olurlarsa olsunlar, yüzlerindeki gülümseme ve yapılı saçları asla değişmeyen şu oyuncak bebeklere benziyorlardı.

Hiçbiri dönüp Harriet'a bakmadı bile. Onlar uzaklaştıktan sonra bile arkalarından hâlâ duyulan bangır bangır pop şarkılarının arasında kalan Harriet'ın ise öfkeden ve anlaşılmaz bir utançtan ötürü yanakları alev alev yanıyordu. Hely de onunla birlikte yürüyor olsaydı kesinlikle yavaşlayıp bir şeyler söylerlerdi; sonuçta Lisa da Pam de Pemberton'a âşıktı. Ama anaokulundan beri Allison'la aynı sınıfta olmalarına rağmen muhtemelen Harriet'ın kim olduğunu bile bilmiyorlardı. Evde, Allison'ın yatağının baş ucuna astığı bir kolajda, Allison'ın anaokulunda Pam McCormick ve Lisa Leavitt'le aç kapıyı bezirgânbaşı oynarken, en yakın arkadaşı Ginger Herbert'la birlikte karlı bir bahçede el ele tutuşmuş, kıpkırmızı burunlarına aldırmadan kocaman gülerken çekilmiş mutlu fotoğrafları da vardı. Elleriyle birinci sınıf sevgililer günü kartları hazırlamış, kurşun kalemle şöyle yazmıştı: "Senin için 2 Sarılma 2 Öpücük. Seni Seven Ginger!!!" Bütün bu sevgiyi şimdiki Allison ve şimdiki (boyalı dudakları, eldivenleri ve şifon elbisesiyle yapma çiçeklerden bir kemerin altında duran) Ginger'la bağdaştırmak imkânsızdı. Allison da en az onlar kadar güzeldi (hatta cadı gibi upuzun dişli ve sansar tipli Sissy Arnold'dan katbekat güzeldi) ama çocukken bu küçük prenseslerle arkadaşlık ederken, her nasıl olduysa önemsiz, yapmayı unuttukları ödevleri sormak dışında kimsenin arayıp sormadığı birine dönüşmüştü Allison. Bu durum annesi için de geçerliydi. Üniversitedeyken sınıfın En İyi Giyineni seçilen, Kızlar Birliği'ndeki popüler bir öğrenci olsa da onca arkadaşından hiçbiri onu aramıyordu artık. Bir zamanlar Harriet'ın anne ve babasıyla her haftasonu kâğıt oynayan ve körfeze tatile gittiklerinde aynı evi paylaştıkları Thorn-

tonlar ve Bowmontlar, babasının eve geldiği zamanlarda bile onlara uğramıyorlardı. Kilisede Harriet'ın annesine rastladıklarında mecburi bir dostluk gösterisine girişiyor, kocaları fazla samimi davranmaya çalışıyor, kadınların seslerindeki âdeta kulakları çınlatan yapmacık neşe hemen farkediliyordu ama hiçbiri gerçekten Harriet'ın annesinin gözlerinin içine bakmıyordu. Ginger ve okul otobüsündeki diğer kızlar da Allison'a aynı şekilde davranıyordu: onunla konuşurken sesleri şen şakraktı belki ama sanki Allison'da bulaşıcı bir hastalık varmış da kendilerine de geçebilirmiş gibi onunla göz göze gelmekten kaçınıyorlardı.

Kaldırımda asık suratla yürüyen Harriet, homurtulu, boğuk bir ses duyunca bütün bu düşüncelerden sıyrıldı. Yazları durmaksızın Alexandria sokaklarında dolaşan ve elindeki su tabancasıyla kedilere ve arabalara su sıkan zavallı geri zekâlı Curtis Ratliff o koca cüssesiyle yolun karşı tarafından haldır huldur ona doğru koşuyordu. Harriet'ın kendisine baktığını görünce çarpık suratında kocaman bir gülücük belirdi.

"Hat!" Bütün vücudunu sallaya sallaya her iki kolunu da havaya kaldırarak ona el sallıyordu; sonra sanki yerde yanan bir ateşi söndürüyormuş gibi iki ayağını birleştirip zıplamaya başladı. "Tımam mı? Tımam mı?"

"Selam Timsah," dedi Harriet onun suyuna gitmek için. Curtis bir ara gördüğü herkesi ve her şeyi timsah sandığı bir dönemden geçmişti: öğretmenini, ayakkabılarını, okul otobüsünü.

"Tımam mı? Tımam mı, Hat?" Sorusunun cevabını alıncaya kadar durmayacaktı.

"Sağ ol Curtis. Gerek yok, ben iyiyim." Curtis sağır olmasa da işitmekte biraz sıkıntı çekiyordu, bu yüzden onunla konuşurken sesini yükseltmen gerekirdi.

Curtis'in yüzündeki gülümseme daha da büyüdü. Yağ tulumu gibi vücudu, o sevimli, bebeksi halleriyle *Söğütlerdeki Rüzgâr* kitabındaki Köstebek'e benziyordu.

"Pasta severim," dedi.

"Curtis, yolun ortasından çekilsen daha iyi olmaz mı?"

Curtis elini ağzına götürüp öylece kalakaldı. "Eyvah!" diye bağırdı bir kez, sonra bir kez daha. "Eyvah!" Sokağın ortasına kadar sanki bir çukurun üstünden atılıyormuşçasına iki ayağının üstünde tavşan gibi

zıpladı durdu, sonra hoplaya zıplaya kaldırımın üstüne çıkıp Harriet'ın önünde durdu. "Eyvah!" dedi ve elleriyle yüzünü kapayıp kıkırdamaya başladı.

"Pardon ama yolumu kapatıyorsun," dedi Harriet.

Curtis suratını kapattığı parmaklarının arasından ona baktı. Öyle bir gülümsüyordu ki o küçük, kara gözleri kısılmış, tek birer çizgiye dönüşmüştü.

"Yılan sokar," dedi birdenbire.

Harriet şaşırıp kaldı. İşitme probleminin de etkisiyle Curtis çok düzgün konuşamıyordu. Harriet onu yanlış anlamıştı herhalde; kesin başka bir şey demişti: *Nasıl kokar? Yalan sokağı? Yanan sakar?*

Ama Harriet bunu ona sormaya fırsat bulamadan Curtis büyük bir adam edasıyla derin bir iç çekti ve elindeki su tabancasını üstüne dar gelen yeni kot pantolonunun beline soktu. Sonra uzanıp Harriet'ın elini tuttu ve kendi kocaman, yapış yapış ellerinin arasına aldı.

"Sokar!" dedi neşeyle. Parmağıyla önce kendini, sonra karşıdaki evi işaret etti ve hemen ardından arkasını dönüp sokağın karşı tarafına doğru koştu; sinirleri oldukça bozulan Harriet gözlerini kırpıştırarak çocuğun arkasından baktı ve omuzlarını saran havluyu daha sıkı tuttu.

Harriet'ın haberi olmasa da zehirli yılanlar o anda durduğu yerden on metre ileride de tartışma konusu olmuştu: sokağın hemen karşısındaki, Roy Dial'ın Alexandria'da sahip olduğu kiralık mülklerinden biri olan ahşap evin ikinci katındaki dairede.

Evin öyle ahım şahım bir yanı yoktu: beyaz badanalı, iki katlı bir evdi, ikinci katın kendi ayrı girişi olsun diye evin yan tarafına tahta merdivenler eklenmişti. Bu merdivenler, tek bir evi iki ayrı daire olarak kiralayabilmek için içerideki merdiven boşluğunu kapatan Bay Dial tarafından yapılmıştı. Bu ev, Bay Dial satın alıp iki ayrı daireye bölmeden önce, Annie Mary Alford adındaki, kereste fabrikasının emekli muhasebecisi olan, Baptist Kilisesi mensubu ihtiyar bir kadına aitti. Yağmurlu bir pazar günü kilisenin park yerinde düşüp kalçasını kırdık-

tan sonra, (bir Hristiyan iş adamı olarak yaşlı ve hastalıklı kimselerle, özellikle de kendisine akıl verecek bir ailesi olmayan varlıklı kişilerle yakından ilgilenen) iyiliksever Bay Dial, Bayan Annie Mary'yi her gün ziyaret etmeyi, ona konserve çorbalar, araba gezintileri, okuması için ilham verici yazılar, mevsimine uygun meyveler ve kadının sahip olduğu malı mülkü temsil etmek için tamamen tarafsız hizmetlerini sunmayı ihmal etmemişti.

Bay Dial, tam bir görev bilinciyle, elde ettiği kazançlarını dolup dolup taşan İlk Baptist Kilisesi kasasına aktardığı için yaptıklarını kendince meşrulaştırdığını düşünüyordu. Sonuçta bütün o çoraklaşmış hayatlara son bir teselli ve Hristiyan dostluğunu getirmiyor muydu? Bu "hanımlar" (Bay Dial onlardan böyle bahsediyordu) bazen tüm mallarını mülklerini doğrudan Bay Dial'a bırakıyorlardı, onun bu dostane varlığından o denli memnunlardı: ama kırk beş yıl boyunca muhasebeci olarak çalışmış olan Bayan Annie Mary, hem aldığı eğitim hem de yaradılışı sayesinde bu durumdan şüphelenmişti ve Bay Dial'a haber vermeden –adama göre büyük bir hilekârlık yaparak– Memphisli bir avukat çağırıp, Bay Dial hastanedeki yatağının baş ucunda onun elini okşarken son derece ihtiyatlı bir şekilde öne sürdüğü resmî olmayan küçük sözleşmeyi tamamen çürüten bir vasiyet yazdırmıştı; bunu ancak Bayan Annie Mary öldüğünde öğrenen Bay Dial ise duydukları karşısında şoka girmişti.

Şayet kadıncağızın rahatsızlığının son dönemlerinde orayı artık kendisininmiş gibi görmeye başlamamış olsaydı Bay Dial, ölümünden sonra Bayan Annie Mary'nin evini muhtemelen satın almazdı (öyle aman aman ucuz bir yer değildi çünkü). Üst katı ve alt katı birbirinden ayırıp iki farklı daire haline getirdikten ve bahçedeki pekan ağaçlarını, gül ağaçlarını kestikten sonra (ağaçlar ve çalılıkların bakımına bir sürü para akıtması gerekecekti çünkü) birinci katı çok geçmeden iki Mormon misyoner gence kiralamıştı. Bunun üzerinden neredeyse iki yıl geçmişti artık ve onca zaman boyunca Alexandria vatandaşlarından birini bile karısını değiş tokuş eden kendi Utah İsa'larına dönmeye ikna edememiş olsalar da o dairede yaşamayı sürdürüyorlardı.

Mormon delikanlılar Mormon olmayan herkesin cehenneme gideceğine inanıyorlardı (Bay Dial ayın daha ilk günü kirayı almak

için kapılarına gittiğinde, "Sizin de orada cayır cayır yanacağınızdan şüpheniz olmasın!" diyerek onlara takılıp kıkırdamaya bayılırdı; aralarındaki küçük bir şakaydı bu). Ama onlar kibar, efendi gençlerdi ve üstlerine gidilmedikçe "cehennem" lafını öyle ulu orta kullanmazlardı. Alkolden ve tütün mamüllerinden uzak durur, faturalarını da zamanında öderlerdi. Üst kat ise daha sıkıntılıydı. Bay Dial ikinci bir muftak yaptırmanın maliyetine direndiği için bu daireyi siyahilerden başka birilerine kiralamakta oldukça sıkıntı çekiyordu. Üst kattaki daire geçen on yılda bir fotoğraf stüdyosuna, bir Kız İzci karargâhına, bir çocuk yuvasına, kupa galerisine ve Bay Dial arkasını döndüğü anda bütün akrabalarını ve arkadaşlarını da eve dolduran ve elektrikli ocak yüzünden neredeyse bütün evi yakıp küle çeviren Doğu Avrupalı büyük bir aileye ev sahipliği yapmıştı.

Eugene Ratliff işte bu üst kattaki dairede dikiliyordu şimdi – döşeme olarak kullanılan muşambanın ve duvar kâğıdının elektrikli ocak olayında fena halde yandığı ön odada. Elini ergenlik yıllarının artık çoktan unutulmuş kabadayı modelinde, yağlayıp geriye doğru taradığı saçlarının arasında kaygıyla gezdiriyor ve pencereden az önce evden çıkıp, sokaktan geçen kara kafalı bir çocuğa musallat olan geri zekâlı küçük kardeşini izliyordu. Arka tarafında, yerde içleri zehirli yılanlarla dolu bir düzine dinamit kutusu duruyordu: farklı türlerde çıngıraklı yılanlar, baklava sırtlılar, pamuk ağızlar, bakır kafalılar ve –tek başına ayrı bir kutuda duran– ta Hindistan'dan gelme kral kobra.

Eugene'in kendi elleriyle boyadığı ve ev sahibi Bay Dial'ın ona ön bahçeden zorla kaldırttığı elle yazılmış levha duvardaki yanık yerlerden birinin üstünü kapatıyordu:

Tanrı'nın Yardımıyla: Protestan Dinini ve tüm Medeni Kanunlarımızın icrasını Muhafaza ve Müdafa ediyorum. Bay Kaçakçı, Bay Torbacı, Bay Kumarbaz, Bay Komünist, Bay Yuva Yıkıcı ve Kanun Çiğneyen Diğer Herkes: Yüce İsa sizin Ciğerinizi biliyor, üstünüzde 1000 tane Göz var. İsa'nın önüne çıkıp Yargılanmadan önce uğraşlarınızdan vazgeçseniz iyi edersiniz. Romalılar 7:4 Bu Görev Temiz Yaşamanın ve Yuvalarımızın Kutsallığının en sağlam savuncusudur.

Bu yazının hemen altında bir Amerikan bayrağı çıkartması ve şu sözler vardı:

Deccal Yahudiler ve yandaşları petrolümüzü ve Mallarımızı çaldılar. Vahiy 18:3. Vahiy 18:11–15. İsa bizleri Kavuşturacak. Vahiy 19:17.

Eugene'in misafiri de –rahat tavırlı, kepçe kulaklı, yirmi iki yirmi üç yaşlarında, keskin bakışlı, sırım gibi delikanlı– pencerenin önünde dikilen Eugene'e katıldı. Kısa, farklı yönlere doğru uzayan karmakarışık saçlarını yatırmak için elinden geleni yapmıştı ama yine de kafasının tepesinde bambaşka yönlere bakan itaatsiz tutamlar halinde duruyorlardı.

"İsa onun gibi masumlar için akıttı kanını," dedi üstüne basa basa. Yüzünde nasıl baktığınıza bağlı olarak umut ya da budalalık saçtığı söylenebilecek, fanatik inançlıların donuk gülümsemesi vardı.

"Tanrı'ya şükür," dedi Eugene otomatikman. Eugene, zehirli olsun ya da olmasın, yılanlardan pek hazzetmezdi ama nedense hemen arkasında yerde duran yılanların zehirleri alınarak ya da başka bir şekilde zararsız hale getirildiğini düşünüyordu – yoksa yanındaki misafir gibi vaizler bu çıngıraklı yılanları nasıl dudaklarından öpebilir, gömleklerinin içine sokabilir ve yapmaları söylendiği üzere teneke çatılı kiliseleri boyunca boyunlarında taşıyarak oradan oraya gezinebilirlerdi ki? Eugene ibadet töreni sırasında yılanların kullanıldığına hiç tanıklık etmemişti (ki zaten ibadette yılan kullanımı bu misafirin geldiği Kentucky'nin kömür madenciliği yapılan kırsalında bile nadir görülen bir uygulamaydı). Fakat çok sayıda kilise mensubunun dillerinin tutulduğuna, pat diye yere düşüp sarsıla sarsıla nöbet geçirdiklerine şahit olmuştu. Kurbanın alnının tam ortasına avuç içiyle vurularak şeytan çıkarıldığını, kirlenmiş ruhların kanlı balgamlarla atıldığını görmüştü. Ellerine dokunulduğu anda yürümeye başlayan sakatları ve görmeye başlayan âmâları gözleriyle görmüştü ve bir gece Mississippi, Pickens yakınlarındaki nehir kenarında yapılan Pentakostal ayininde Cecil Dale McAllister adlı siyahi papazın yeşil pantolonlu şişman bir kadını diriltişini izlemişti.

Eugene bu gibi olayların gerçekliğini, tıpkı onun ve kardeşlerinin Dünya Güreş Federasyonu'nun şatafatlı gösterilerini ve kanlı dövüşle-

rini maçlardan bazılarında şike yapıldığına aldırmadan kabullendikleri gibi kabulleniyordu. İsa adına mucizeler gerçekleştirenlerin pek çoğu sahteydi kesinlikle; şaibeli işler ve dolandırıcılıklar yapan cemaatler kendi insanlarını kandırmak için durmadan yeni yollar ararlardı ve İsa'nın bizzat kendisi de bu gibilerin aleyhinde konuşmalar yapmıştı – ama Eugene'in tanıklık ettiği, İsa'nın mucizesiymiş gibi görünen bu gösterilerin sadece yüzde beşi bile hakikiyse, bu yüzde beşlik kısım yeterince mucize sayılmaz mıydı? Eugene, Yaradan'ına duyduğu korkuyla güçlendirilmiş sarsılmaz bağlılığı söze dökmekten kaçınmazdı. İsa'nın mahkûm edilmişlerin, ezilmişlerin ve zulmedenlerin, sarhoşların, üzenlerin ve üzülenlerin omuzlarındaki yükü kaldırma gücünden sual olunmazdı. Ve O, kayıtsız şartsız sadakati emrederdi, zira O'nun intikam dişlileri, merhamet dişlilerinden çok daha hızlı işlerdi.

Eugene, bilhassa herhangi bir kilise tarafından görevlendirilmemiş olsa da bir Kelam vaiziydi. Vaazları kendisini dinleyecek tüm kulaklara ulaşabilirdi; tıpkı peygamberlerin ve Vaftizci Yahya'nın yaptığı gibi. Eugene güçlü bir inanca sahip olmasına rağmen, Tanrı ona karizma ve hitabet yeteneği bahşetmemişti; (bizzat kendi ailesinin içinde bile) mücadele ettiği engeller kimi zaman üstesinden gelinmez bir hal alabiliyordu. Tanrı'nın Kelamı'nı terk edilmiş depolarda ve otoyol kenarlarında anlatmaya zorlanmak, dünyanın kötülüklerinin arasında bir an olsun durup dinlenmeden canla başla çalışmak demekti onun için.

Köyden gelen bu papazın ziyareti Eugene'in fikri değildi. Ağabeyleri Farish ve Danny bu ziyareti ("papazlığına yardımı dokunur diye") mutfakta Eugene'i kuşkulandıracak şekilde fısıldaşarak, göz kırpışarak, alçak sesle konuşarak ayarlamışlardı. Eugene bu ziyaretçiyi daha önce hiç görmemişti bile. Adı Loyal Reese idi; Eugene ve Farish 1960'ların sonlarında iki araç hırsızlığı davası yüzünden hapiste yatarken Parchman Cezaevi'ndeki çamaşırhanede Eugene'le birlikte emanetçi olarak çalışan Kentuckyli kötü bir komisyoncu olan Dolphus Reese'in küçük kardeşiydi. Dolphus'un hapisten çıkacağı yoktu. Haraç kesme ve suçsuz olduğunu, kendisine komplo kurulduğunu iddia ettiği iki kasten adam öldürme davasında müebbet artı doksan dokuz yıl ceza almıştı.

Dolphus ile Eugene'in ağabeyi Farish yakın arkadaşlardı; birbirinin tıpatıp aynısıydılar – hâlâ görüşüyorlardı ve Eugene, artık hapisten

çıkan Farish'in, Dolphus'un içeride tasarladığı kimi entrikaları hayata geçirmesine yardım ettiğini hissine kapılıyordu. Dolphus iki metre boyundaydı, arabayı Junior Johnson gibi kullanabilir ve bir adamı çıplak elleriyle altı farklı şekilde öldürebilirdi (kendisi öyle söylüyordu). Ama asık suratlı, ağzı sıkı Farish'in aksine, Dolphus konuşup anlatmayı severdi. Üç nesildir papazlık yapan Holiness papazlarından oluşan bir ailenin yüz karasıydı; Eugene, Dolphus'un –hapishane çamaşırhanesindeki devasa sanayi makinelerinin gürültüsünün üzerinden sesini duyurmaya çalışarak– Kentucky'deki çocukluğuna dair anlattığı hikâyeleri dinlemeyi severdi: Noel zamanı çıkan kar fırtınalarında dağdaki kömür madeni köylerinin sokak köşelerinde şarkılar söylediği; babasının papazlık işlerini yürüttüğü ve bütün ailenin –teneke kutudan konserve et yiyerek, kafeslerin içindeki çıngıraklı yılanlar ayaklarının dibinde tıslarken arka tarafa yığdıkları mısır kabuklarının üstünde uyuyarak– bazen aylarca içinde yaşadıkları külüstür okul otobüsüyle seyahat ettiği; yasaların bir adım önünde o kasaba senin bu kasaba benim dolaşarak, gaz lambalarıyla aydınlatılmış çardak oyunları ve gece yarısı dualarına katıldıkları, altı çocuğun hep birlikte el çırpıp çalınan zilli teflerin eşliğinde dans ettikleri; anneleri Sears-Roebuck gitarını tıngırdatırken babalarının cam bir kavanozdan striknin yudumlayıp –pullu vücutlarıyla havaya tırmanır gibi müzikle birlikte kıvrıla kıvrıla yükselen– çıngıraklı yılanları kollarına, boynuna hatta canlı bir kemer misali beline doladığı ve ayaklarını yere vura vura, baştan aşağı sarsıla sarsıla bambaşka dillerde dua ederken bir yandan da Yaşayan Tanrı'nın kudretine, işaretleri ve mucizelerine, o müthiş, müthiş sevgisinin dehşeti ve zevkine dair ilahiler mırıldandığı hikâyelerdi bunlar.

Misafiri –Loyal Reese– ailenin en küçük oğluydu; Eugene'in hapishane çamaşırhanesindeyken çıngıraklı yılanların arasına yatırılan bebek olarak hakkında çok şey dinlediği küçük kardeş. On iki yaşından beri yılanlarla uğraşıyordu; kocaman köylü kulakları, geriye doğru taranmış saçları ve kahverengi gözlerinde donuk donuk parlayan kutluluk haliyle âdeta bir buzağı kadar masum görünüyordu. Eugene'in bildiği kadarıyla, Dolphus'un ailesinde hiç kimsenin başı (Dolphus'unki hariç) bu tuhaf ibadet şekilleri dışında herhangi bir sebeple yasalarla sıkıntıya girmemişti. Ama Eugene, (her ikisi de uyuşturucu işine bulaşan) kendi sinsi ve kötücül kardeşlerinin, Dolphus'un en küçük kardeşinin

kendisini ziyaret etmesini ayarlayarak art niyetli bir şeylerin peşinde olduklarına inanıyordu – yani Eugene'e rahatsızlık ve huzursuzluk vermek dışında bir niyet. Eugene'in kardeşleri tembel heriflerdi ve Eugene'le uğraşmak ne kadar hoşlarına giderse gitsin küçük Reese'i bütün o yılanlarıyla birlikte buraya gelmesi için çağırmak basit bir eşek şakasından çok daha büyük bir çaba gerektiriyordu. Küçük Reese'in kendisine gelince, o kocaman kepçe kulakları ve kötü durumdaki cildiyle tamamen saf görünüyordu: içindeki umut ve yaptığı işe duyduğu tutkuyla gözleri kör olmuştu, Eugene'in onu ağırlarkenki ihtiyatlı hali onu pek şaşırtmamışa benziyordu.

Eugene pencereden dışarıya bakıyor, sokakta hoplaya zıplaya yürüyen küçük kardeşi Curtis'i izliyordu. Eugene aslında misafir falan beklemiyordu ve kafeslerin içinde tıslayıp duran yılanlarla nasıl başa çıkacağını hiç bilmiyordu. Yılanların arabanın bagajında ya da başka bir yerdeki bir ağılda falan duracağını düşünmüştü, kendi evinde onları da misafir etmek zorunda kalacağını değil. Üstlerine muşamba geçirilmiş kutular birer birer merdivenlerden yukarıya taşınırken Eugene'in şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı.

"Bana bu hayvanların zehirlerinin alınmadığını nasıl söylemezsin?" dedi birdenbire.

Dolphus'un kardeşi afallamış görünüyordu. "Bu Kitab-ı Mukaddes'e aykırı," dedi. Genizden gelen dağ köyü aksanı en az Dolphus'unki kadar belirgindi ama onun alaycı, cana yakın tonundan yoksundu. "Alametlere göre yaşadığımızdan, yılanları Tanrı'nın yarattığı haliyle kullanırız."

"Beni sokabilirlerdi," dedi Eugene sertçe.

"Tanrı'nın kutsal yağı üzerindeyse sokmazlardı, kardeşim!"

Yüzünü pencereden çevirip ona baktı; bakışlarının göz alıcı etkisiyle karşı karşıya kalan Eugene birazcık ürktü.

"Elçilerin İşleri'ni oku, kardeşim! Markos İncili'ni! Şeytana karşı kazanılacak zafere çok yaklaştık, tıpkı İncil'de anlatıldığı gibi... *İman edenlerle görülecek belirtiler şunlardır: yılanları elleriyle tutacaklar. Öldürücü bir zehir içseler bile...*"

"Bu hayvanlar çok tehlikeli."

"Ufacık kuzuları yarattığı gibi, yılanları da O kendi elleriyle yarattı, kardeşim."

Eugene buna karşılık vermedi. Küçük Reese'i karşılamak için kendisiyle birlikte beklesin diye herkese kolayca güvenen kardeşi Curtis'i de çağırmıştı. Curtis –sevdiklerinin canının yandığını ya da tehlikede olduklarını düşündüğünde boş yere bile olsa hiç düşünmeden kendini yerden yere atıp perişan eden– cesur bir çocuk olduğu için Eugene yılanlardan biri kendisini sokmuş gibi yapıp onu korkutmayı düşünmüştü.

Ama bu şaka hiç de Eugene'in beklediği gibi gitmemişti. Şimdi, çevirmeye kalkıştığı dolaptan ötürü utanç duyuyordu, özellikle de çıngıraklı yılan kıvrıla kıvrıla doğrulup tellere vurarak eline zehrini fışkırttığı zaman Eugene'in attığı korku dolu çığlığa Curtis müthiş bir şefkatle yaklaştığı için: Eugene'in kolunu okşayıp endişeyle, "Soktu mu? Soktu mu?" diye sormuştu.

"Peki ya yüzündeki iz, kardeşim?"

"Ne olmuş ona?" Eugene yüzünü kaplayan ürkütücü kırmızı yanık izinin gayet farkındaydı ve yabancıların durup durup buna dikkat çekmelerine hiç ama hiç ihtiyacı yoktu.

"Alametlerle hiçbir alakası yok mu onun?"

"Bir kaza," dedi Eugene ters ters. Bu yaraya, çamaşır sodası ve hapishane deyimiyle Angola kremi olarak bilinen Crisco marka margarin karışımı neden olmuştu. Bir paket sigara için tartıştıkları sırada Weems adındaki –darp yüzünden içeri girmiş Mississippi, Cascillalı– hırçın pislik onu Eugene'in suratına fırlatmıştı. İsa, Eugene bu yanıktan iyileşmeye çalışırken gecenin bir yarısı ona görünmüş ve onu dünyadaki misyonu hakkında bilgilendirmişti; Eugene revirden bambaşka bir insan olarak çıkmıştı ve onu bu hale getireni affetmeye hazırdı ama Weems çoktan ölmüştü. Canını sıktığı başka bir mahkûm, diş fırçasının ucuna sapladığı bir jiletle Weems'in gırtlağını kesivermişti – bu olay Eugene'in Takdiriilahî'nin kutsal gücüne olan yeni inancını daha da pekiştirmişti.

"Bizler, O'nu sevenleriz," dedi Loyal. "O'ndan bir iz taşırız." Kollarını uzattı ve kabarık yara izleriyle dolu ellerini gösterdi. Parmaklarından birinin –siyah bir leke taşıyanın– ucunda korkunç bir yumru vardı, bir başkasıysa tam ortasından kesilmişti.

"Mesele şu," dedi Loyal. "O'nun bizim için ölmeye razı olduğu gibi biz de O'nun için ölmeye razı olmalıyız. Ve bu öldürücü zehirli yılanı

kaldırıp O'nun adına elimize aldığımızda, O'na olan sevgimizi göstermiş oluyoruz, tıpkı O'nun sana ve bana olan sevgisini gösterdiği gibi."

Eugene etkilenmişti. Delikanlının, söylediklerinde samimi olduğu belliydi, basit bir gösteri yapmaya çalışmıyordu, inandıklarını hayata geçiren, eski zamanlardaki şehitler gibi İsa'ya hayatını adayan bir adamdı o. Ama tam da o sırada kapının birdenbire çalmasıyla bütün o büyü bozuldu; kapı neşeli, hızlı tıkırtılarla çalıyordu: *tık tık tık tık tık.*

Eugene kafasını misafirinden başka bir tarafa çevirdi; bakışları birbirinden ayrıldı. Bir süreliğine oda tamamen sessizliğe gömülmüştü, kendi soluklarından ve dinamit kasalarından gelen kuru, fısıltıyı andıran çıngırak sesinden başka hiçbir şey duyulmuyordu – bu ürkütücü ses öyle zayıftı ki Eugene bu sesin daha önce hiç farkına varmamıştı bile.

Tık tık tık tık tık. Kapı yeniden çaldı; önemli görünmek için fazla titizlendiğine bakılırsa gelen Roy Dial olmalıydı. Eugene kirayı çoktan ödemişti ama –doğuştan tam bir ev sahibi olan, her şeye burnunu sokmadan edemeyen– Dial şu veya bu bahaneyle sık sık gelip etrafı kolaçan ederdi.

Küçük Reese elini Eugene'in koluna koydu. "Franklin County'de hakkımda tutuklama emri çıkaran bir şerif var," dedi Eugene'in kulağına. Nefesi saman gibi kokuyordu. "Babamla birlikte beş kişi daha kamu düzenini bozmak suçundan geçen gece orada tutuklandı."

Eugene onu sakinleştirmek için elini havaya kaldırmıştı ki Bay Dial kapı kolunu çekiştirmeye başladı. "Merhaba? İçeride kimse var mı?" *Tık tık tık tık tık.* Bir anlık bir sessizlik oldu ve sonra Eugene dehşet içerisinde varlığından haberdar bile olmadığı bir anahtarın kilide sokulup çevrildiğini duydu.

Kapının arkasındaki zincirin kapının pat diye açılıvermesini engellediğini gördüğü anda derhal arka odaya sıvıştı.

"Eugene?" Hâlâ kapı koluyla uğraşıyordu. "Kimse var mı?"

Eugene, "Şey, kusura bakmayın Bay Dial ama pek uygun bir zaman değil," diye seslendi fatura tahsildarları ve emniyet görevlileriyle konuşurken takındığı kibar ses tonuyla.

"Eugene! Merhaba dostum! Anlıyorum ama seninle biraz konuşabilirsek çok memnun olacağım." Kapı aralığında sivri burunlu siyah bir ayakkabının ucu göründü. "Tamam mı? Bir dakikanı bile almayacak."

Eugene iyice yaklaşıp kulağını arka odanın kapısına dayadı. "Şey, sizin için ne yapabilirim?"

"Eugene." Kapının kolu bir kez daha zorlandı. "Bir saniyeni alacağım ve sonra hemen gideceğim!"

Bu da kendine papaz diyor ya, diye düşündü Eugene yüzünü ekşiterek. Elinin arkasıyla ağzını sildi ve çıkarabildiği en rahat ve en samimi ses tonuyla yüksek sesle, "Hımm, şey, böyle olduğu için kusuruma bakmayın ama beni kötü bir zamanda yakaladınız, Bay Dial!" dedi. "İncil dersinin tam ortasındayım şu anda!"

Bay Dial'ın sesi yeniden duyulmadan önce kısa bir sessizlik oldu: "Pekâlâ. Ama Eugene çöplerini ön kaldırıma saat beşten önce bırakmamalısın. Eğer bunun için ceza falan gelirse, bundan sen sorumlu olacaksın."

"Bay Dial," dedi Eugene, gözlerini mutfakta yerde duran Little Igloo portatif soğutucudan ayırmıyordu, "bunu söylemekten hoşlanmıyorum ama sanırım o çöpler Mormon çocuklara ait."

"Kime ait olduğu benim sorunum değil. Sağlık Müdürlüğü çöplerin saat beşten önce çıkarılmasını istemiyor."

Eugene saatine baktı. *Saat beşe beş var, seni şeytan.* "Pekâlâ. Şey, buna dikkat edeceğimden emin olabilirsiniz."

"Teşekkürler! Bu konuda birbirimize yardımcı olabilirsek gerçekten çok mutlu olacağım, Eugene. Bu arada Jimmy Dale Ratliff senin kuzenin mi?"

Eugene temkinli bir sessizlikten sonra cevap verdi: "Uzaktan kuzenim."

"Onu arayabileceğim bir telefon numarası bulmakta güçlük çekiyorum. Numarasını senden alabilir miyim?"

"Jimmy Dale'in ve o taraftakilerin telefonları yok."

"Eugene, eğer onu görürsen büroya uğramasını söyler misin lütfen? Arabasının ödemeleri hakkında biraz konuşmamız gerekiyor da."

Eugene bu sözleri izleyen sessizlikte İsa'nın sarrafların masalarını nasıl devirdiğini ve ibadethanede alım satım yapanları oradan nasıl

kovaladığını düşündü. Onların malı mülkü sığırlar ve öküzlerdi – o zamanların arabaları ve kamyonlarıydı onlar.

"Anlaştık mı?"

"Bundan emin olabilirsiniz, Bay Dial!"

Eugene, Bay Dial'ın merdivenlerden aşağıya inen ayak seslerini dinledi – başta yavaştı, yarı yolda biraz duraksayıp sonra biraz hız kazandı. Eugene hemen pencereye gidip görünmemek için saklandı. Bay Dial direkt kendi arabasına (bayi plakasına sahip bir Chevy Impala) gitmedi, önce bir süre ön bahçede oyalandı, Eugene'in görüş alanında değildi ama muhtemelen Loyal'ın yine Chevrolet marka kamyonetini inceliyordu, belki de yalnızca zavallı Mormonları sorguya çekiyordu, onları severdi ama onlarla acımasızca uğraşırdı da, Kutsal Kitap'tan seçtiği kışkırtıcı bölümlerden alıntı yaparak onlara yem atar ve ahiret gibi konularda ne düşündüklerini öğrenmek için onları soru yağmuruna tutardı.

Eugene ancak Bay Dial'ın Chevy'sinin (böylesine yeni bir araba için fazla tembel, gönülsüz bir ses çıkarak) çalıştığını duyduktan sonra misafirine döndü ve onu maçtan önce dua eden Hristiyan futbolcuların yaptığı gibi bir dizinin üstüne çöküp başparmaklarını göz çukurlarına bastırmış, tüm dikkatiyle titreye titreye dua ederken buldu.

Eugene rahatsız olmuş gibiydi; ne misafirini rahatsız etmek ne de ona katılmak istiyordu. Sessizce yeniden ön odaya gitti ve Little Igloo soğutucusundan –daha o sabah satın aldığı ve aldığından beridir de aklından hiç çıkmayan– ılımış ve terlemiş peynir kalıbını çıkarıp çakısıyla kendisine cömert bir dilim kesti. Yanına kraker bile koymadan, çöküк omuzlarıyla olduğu yerde öylece mideye indiriverdi. Misafirinin dinamit kutularının arasında diz çökmüş, dua ettiği odanın açık kapısına arkası dönüktü; buraya perde asmanın neden hiç aklına gelmediğini düşündü. Gerekli olduğu daha önce hiç aklına gelmemişti çünkü ikinci katta yaşıyordu ve kendi bahçesi çıplak olsa da diğer bahçelerdeki ağaçlar komşu pencerelerin onun evini görmesini engelliyordu. Yine de bu yılanlar onun gözetimi altındayken biraz daha mahremiyet sağlamak hiç de fena olmayacaktı.

Ida Rhew kucağında temiz havlularla kafasını Harriet'ın odasının kapısından içeriye uzattı. "Kitaptaki resimleri kesmiyorsun, değil mi?" dedi halının üstünde duran makasa bakarak.

"Hayır, efendim," dedi Harriet. Açık pencereden elektrikli testerelerin uğultusu belli belirsiz duyuluyordu: ağaçlar bir bir devriliyordu. Baptist Kilisesi'nde Deaconların tek düşündüğü şey büyümekti: yeni oyun odaları, yeni park yerleri, yeni bir gençlik merkezi. Yakında sokaklarda tek bir ağaç bile kalmayacaktı.

"Sonra seni bunu yaparken yakalamayayım da."

"Peki, efendim."

"O makası neden çıkardın o zaman?" Kavgacı bir tavırla, başıyla makası işaret etti. "Kaldır şunu," dedi. "Hemen şimdi."

Harriet, söz dinleyerek çalışma masasına gitti ve makası çekmeye koydu. Ida burun kıvırdı ve çekip gitti. Harriet yatağının kenarına oturup bekledi, Ida onu duyamayacağı kadar uzaklaşır uzaklaşmaz çekmeceyi açıp makası yeniden çıkardı.

Harriet'ın elinde Alexandria Akademisi'nin birinci sınıftan başlamak üzere tam yedi yıllığı vardı. Pemberton iki yıl önce mezun olmuştu. Son sınıfların yıllığını sayfa sayfa çeviriyor, her fotoğrafı tek tek inceliyordu. Her yerde Pemberton vardı: tenis ve golf takımlarının toplu fotoğraflarında, ekoseli pantolonuyla çalışma salonundaki masalardan birinde otururken, mezuniyet töreninde diğer öğrencilerle birlikte beyaz bir bayrakla süslenmiş göz alıcı bir arka fonun önünde boynunda siyah bir kravatla poz verirken. Alnı pırıl pırıl parlıyordu ve yüzünde ateşli, mutlu bir kırmızılık vardı: sarhoşmuş gibi görünüyordu. Diane Leavitt –Lisa Leavitt'in ablası– eldivenli eliyle Pem'in koluna girmişti ve fotoğrafta gülümsüyor olsa da balonun kraliçesi olarak kendisi değil de Angie Stanhope seçildiği için afallamış durumdaydı.

Ve sonra son sınıfların vesikalık resimleri başlıyordu. Smokinler, sivilceler, inciler. Fotoğrafçının perdesinin önünde bir tuhaf görünen koca çeneli kasaba kızları. O yılki her ünvanı kazanan, liseden mezun olur olmaz evlenen, Harriet ona markette rastladığında gördüğü kadarıyla artık çok sıradan, renksiz ve göbeklenmiş görünen ama fotoğrafta

gülücükler saçan Angie Stanhope. Ama Danny Ratliff'ten hiçbir iz yoktu. Sınıfta mı kalmıştı? Okuldan mı atılmıştı? Sayfayı çevirdi ve mezun olan son sınıfların çocukluk resimlerine baktı (Diane Leavitt oyuncak bir telefonla konuşuyordu, çatık kaşlı Pem altında vıcık vıcık beziyle küçük bir çocuk havuzunun kenarında caka satıyordu) ve Harriet büyük bir şaşkınlıkla kendisini ölen ağabeyinin fotoğrafına bakarken buldu.

Evet, Robin tam karşısındaydı, yalnızca ona ayrılmış bir sayfada, Chester'a ait olabilirmiş görünen kocaman bir hasır şapka takmış, çilli, mini mini ve mutlu görünüyordu. Gülüyordu, öyle komik bir şeye gülermiş gibi değil ama tatlı tatlı gülüyordu, fotoğrafı sevdiği biri çekiyormuş gibi. ROBIN SENİ ÖZLÜYORUZ!!! yazıyordu fotoğrafın altında. Bu yazının altınıysa mezun olan tüm sınıf arkadaşları imzalamıştı.

Harriet uzun bir süre bu fotoğrafı inceledi. Robin'in nasıl bir sesi olduğunu asla bilemeyecekti ama onun yüzünü oldum olası hep çok sevmişti ve gittikçe solmaya başlayan gelişigüzel anlarda, sıradan bir ışığın mucizesi altında yakalanmış şipşak pozlardaki farklı farklı hallerini sevgiyle izlemişti. Büyüyüp yetişkin bir adam olduğunda neye benzeyecekti? Bunu bilmenin imkânı yoktu. Fotoğraftaki haline bakılacak olursa, Pemberton çok çirkin bir bebekti – geniş omuzlu ve çarpık bacaklı, boyunsuz bir bebekken büyüyüp yakışıklı bir delikanlı haline gelmişti.

Danny Ratliff, Pem'in bir önceki yılki sınıfının resimlerinde de yoktu (Pem yine başroldeydi tabii, Neşeli Liseli olarak) ama Harriet parmağını Pemberton'ın sınıfının arkasındaki alfabetik sıraya göre dizilmiş sınıf listesinde aşağıya doğru gezdirirken birdenbire onun adını buldu: Danny Ratliff.

Gözü hemen bu ismin karşısındaki sütuna kaydı. Fotoğraf yerine dirseklerini sıranın üstüne dayamış, dikkatle üstünde "Sınav Kopya Kâğıdı" yazan kâğıda bakan bir gencin karikatürü vardı. Çizimin hemen altında karman çorman bir el yazısıyla büyük harfle: ÇOK MEŞGUL – FOTOĞRAFI MEVCUT DEĞİL yazıyordu.

Demek en az bir yıl sınıfta kalmıştı. Acaba onuncu sınıftan sonra okulu bırakmış mıydı?

Harriet bir yıl daha geriye gitti ve sonunda onu buldu: kaşlarını örtecek kadar uzun, gür perçemleri alnına düşmüş bir çocuk – serseri

bir pop yıldızı misali, yakışıklı ama tehditkâr bir havası vardı. Bir dokuzuncu sınıf öğrencisinden daha büyük gösteriyordu. Alnına düşen saçları yüzünden gözleri pek görünmüyordu, bu da ona kötü, sinsi bir hava katıyordu; dudakları ağzındaki sakızı yere tükürmek ya da yuh çekmek üzereymiş gibi küstahça büzülmüştü.

Harriet uzun bir süre bu fotoğrafı inceledi. Sonra makasla dikkatlice kesti ve turuncu defterinin arasına koydu.

"Harriet, hemen aşağıya gel!" Ida'nın sesiydi bu; merdivenlerin başında olmalıydı.

"Efendim?" diye seslendi Harriet, aceleyle işini bitirmeye çalışıyordu.

"Beslenme çantasına kim delik açtı?"

Hely o gün de o gece de aramadı. Ertesi sabah –hava yağmurluydu– eve de gelmedi, bu yüzden Harriet kahvaltısını edip etmediğini görmek için Edie'nin evine bir uğramaya karar verdi.

"Bir papaz!" diyordu Edie. "Emekli ve dul hanımların katılacağı bir kilise gezisinden kâr elde etmeye çalışıyor!" Üstüne haki bir gömlek ve işçi tulumu giymişti –bu giysiler ona çok yakışıyordu– çünkü bütün günü Bahçe Kulübü ile birlikte Konfederasyon Mezarlığı'nda çalışarak geçirecekti. "'İyi de,' dedi bana," (dudaklarını büzmüş, Bay Dial'ın sesini taklit ediyordu) "Greyhound'la gitseniz size seksen dolara patlayacak.' Greyhound! 'Pekâlâ,' dedim ben de. 'Bence bu hiç de şaşırtıcı bir durum değil! Bildiğim kadarıyla Greyhound para kazanması gereken bir otobüs firması!'"

Bunları söylerken yarım ay şeklindeki gözlüklerinin üzerinden gazeteye bakıyordu: sesi tıpkı bir kraliçeninki gibi, karşısındakini sindiriyordu. Torununun sessizliğinin farkına bile varmamıştı ve bu da (sessizce kızarmış ekmeğini kemiren) Harriet'ı daha kararlı bir somurtmaya yöneltmişti. Ida'yla konuştuğu zamandan beri Edie'ye epeyce kızgındı – özellikle de Edie durmadan meclis üyelerine ve senatörlere mektuplar yazdığı, dilekçeler topladığı ve şehrin şu eski simgesini ya da nesli tükenmekte olan türleri korumak için mücadele ettiğinden

ötürü. Ida'nın mutluluğu, Edie'nin tüm enerjisini uğrunda böylesine feda ettiği Mississippi sukuşu kadar önemli değil miydi?

Edie masanın üstünde duran kâğıdı hışırdatarak eline alırken, "Bu konuyu hiç açmadım tabii ki," dedi açmadığıma şükretsin der gibi burun kıvırarak, "ama babam son arabasını alırken Roy Dial'ın ona yaptıklarını asla affetmeyeceğim. Babamın artık kafası iyice karışmıştı, her şeyi karıştırıyordu. Roy Dial'ınsa bir babamı kaldırıma yatırıp cebindeki paraları çalmadığı kalmıştı."

Harriet'ın gözlerini dikmiş, dosdoğru arka kapıya baktığını ve kahvaltısına arkasını döndüğünü fark etti. Hely onların evine gittiyse ve onu evde bulamadıysa ona bakmaya buraya gelirdi; bu bazen rahatsız edici olabiliyordu tabii, Edie, Hely'yi kastederek sevgililer ve romantizmle ilgili bir şeyler fısıldayarak, alçak sesle can sıkıcı aşk şarkıları mırıldanarak Harriet'la uğraşıp onunla dalga geçmeyi her şeyden çok severdi. Harriet herhangi bir konuda dalga geçilmeye katlanamazdı, erkekler konusunda dalga geçilmeyeyse tahammül bile edemiyordu. Edie bunu bilmiyormuş gibi yapar ve yaptığı şeyin sonuçlarından (gözyaşları, itirazlar) teatral bir şaşkınlıkla kaçmaya çalışırdı. "Zannedersem zatıaliniz biraz fazla tepki veriyor!" derdi Harriet'ın nefret ettiği şen şakrak, alaycı ses tonuyla. Ya da işi daha da ileriye götürüp, "Onun hakkında konuşmak seni bu kadar üzüyorsa o çocuğu gerçekten seviyor olmalısın," derdi.

"Bence," dedi Edie, anılara dalmış Harriet'ı irkilterek, "bence bunlara okulda sıcak yemek vermeliler ama ebeveynlerine tek bir sent vermemeleri gerek." Gazetedeki bir haber hakkında konuşuyordu. Daha az önce Panama Kanalı'ndan, onu öylece hibe etmenin tam bir delilik olduğundan söz ediyordu.

"Galiba ölüm ilanlarını okuyacağım," dedi. "Babam eskiden böyle derdi. 'Galiba önce ölüm ilanlarını okuyup tanıdığım birileri ölmüş mü diye baksam daha iyi olacak.'"

Gazetenin arka sayfasını çevirdi. "Şu yağmur da bir dursaydı," dedi pencereden dışarıya bakarak, Harriet'la hiç ilgilenmediği belliydi. "Yapacak bir dolu iş var, saksıların durduğu kulübenin temizlenmesi ve saksıların da dezenfekte edilmesi gerek ama kalıbımı basarım insanlar uykularından uyanıp şu havaya bir bakacak ve..."

Sanki onun bunu söylemesini bekliyormuş gibi telefon çaldı.

"Hadi bakalım," dedi Edie masadan kalkarken ellerini çırparak. "Sabahın ilk iptal telefonu."

Harriet çiseleyen yağmurda Edie'den ödünç aldığı –küçükken– Mary Poppins oynarken kullandığı devasa şemsiyenin altında başını öne eğmiş, eve doğru yürüyordu. Sular oluklara doldukça sanki şarkılar söylüyordu; yağmurun dövdüğü sıra sıra güngüzeli sanki ona sesleniyorlarmışçasına tuhaf bir açıyla telaşla kaldırıma yaslanmışlardı. İçten içe Hely'nin üstünde sarı yağmurluğuyla suları sıçrata sıçrata koşup yanına gelmesini bekliyordu; gelecek olursa onu görmezden gelmeye kararlıydı ama puslu sokaklar bomboştu, ne bir insan vardı ne de bir araba.

Etrafta yağmurun altında oynamasına engel olacak hiç kimse olmadığından fiyakalı hareketlerle su birikintilerinin birinden diğerine atlayıp duruyordu. O ve Hely birbirleriyle konuşmuyorlar mıydı artık? En uzun süre küs kaldıklarında dördüncü sınıftaydılar. Yağan sulu karın pencereleri dövdüğü ve üç gündür oyun parkından uzak kalan çocukların iyiden iyiye çileden çıktığı bir şubat günü teneffüste kavga etmişlerdi. Sınıf haddinden fazla kalabalıktı ve kötü kokuyordu: küf, tebeşir tozu, ekşimiş süt ve en çok da sidik kokusu. Döşemeyi duvardan duvara kaplayan halı leş gibi sidik kokuyordu; özellikle böyle yağışlı, nemli günlerde bu koku herkesi deli ediyordu, çocuklar parmaklarıyla burunlarını tıkıyor ya da kusacakmış gibi yapıyordu, öğretmenleri Bayan Miley –kalanlı bölme işlemini açıklarken ya da dikte alıştırması yaptırırken bile– elinde Glade'in Çiçek Buketi kokulu oda spreyini sıka sıka devamlı sınıfın arka tarafında dolaşıp duruyordu, öyle ki bu hoş, koku giderici buğu çocukların üstüne siniyor, eve gittiklerinde de tıpkı kadınlar tuvaletindeki klozetler gibi kokmaya devam ediyorlardı.

Bayan Miley'nin sınıfı yalnız bırakmaması gerekiyordu ama bu sidik kokusuna en az çocuklar kadar o da katlanamıyordu ve beşinci sınıfların öğretmeni Bayan Rideout'la dedikodu yapmak için sık sık

koridora çıkıyordu. Her seferinde o yokken sınıfa göz kulak olsun diye öğrencilerden birini görevlendirirdi ve bu defa Harriet'ı seçmişti.

"Sınıfa göz kulak olmak için görevlendirilmek" hiç de eğlenceli değildi. Harriet kapıda durmuş dört gözle Bayan Miley'nin geri dönmesini beklerken, vaktinde sıralarına geri dönmek dışında endişelenecek hiçbir şeyi olmayan diğer çocuklar leş kokulu, fazla sıcak sınıfta koşturup duruyorlardı: gülüyor, ağlıyor, kovalamaca oynuyor, birbirlerine dama taşları fırlatıyor ve defterlerinden kopardıkları kâğıtlarla yaptıkları futbol toplarını arkadaşlarının suratlarında patlatıyorlardı. Hely ve Greg DeLoach adındaki çocuk, öğretmenin gelmesini bekleyen Harriet'ı kâğıt toplarla tam ensesinden vurmaya çalışarak eğleniyorlardı. İkisi de onun öğretmene söylemeyeceğinden emindi. Bayan Miley'den öyle korkarlardı ki kimse ona bir şey söylemezdi. Ama Harriet biraz huysuzdu çünkü tuvaleti gelmişti ve burnunu karıştırıp çıkardığı sümükleri yemek gibi iğrenç şeyler yapan Greg DeLoach'tan nefret ediyordu. Hely, Greg'le oynadığı zamanlarda Greg'in kişiliği bulaşıcı hastalık gibi hemen ona da geçiyordu. İkisi bir araya gelince Harriet'a tükürüyor ve hakaret ediyorlar, yanlarına yaklaşacak olursa da avazları çıktığı kadar bağırıyorlardı.

Böylece Bayan Miley sınıfa geri döndüğünde Harriet, Greg ve Hely'yi ispiyonladı ve dahası, Greg'in ona orospu dediğini de eklemeden edemedi. Daha önce Greg gerçekten de Harriet'a orospu demişti (hatta bir keresinde ona "orospucucuk" gibi tuhaf, esrarengiz bir isim bile takmıştı) ama bu defa ona "İğrenç"ten başka kötü bir söz söylememişti. Hely'nin cezası fazladan elli sözcük ezberlemekti ama Greg'in cezası hem sözcük ezberlemeyi hem de bir erkek kadar iri olan ve okuldaki kürekle cezalandırma işlerini gören sarı dişli ihtiyar Bayan Kennedy tarafından ("Siktir" ve "Orospu" kelimelerindeki her harf için) kürekle tam on iki şaplak yemeyi içeriyordu.

Hely'nin bu yüzden Harriet'a uzun bir süre küs kalmasının esas nedeni o sözcükleri yazılı sınavdan geçebilecek kadar ezberlemenin tam üç haftasını almış olmasıydı. Harriet bu küslüğü hiçbir şey olmamış gibi sakince karşılamış ve hayatına Hely olmadan sıkıntısızca devam etmişti çünkü hayatında her şey olduğu gibi devam ediyordu, sadece daha yalnızdı o kadar ama sınavdan iki gün sonra Hely, Harriet'ın

arka kapısında belirmiş ve onu bisikletle gezmeye çağırmıştı. Genelde kavga ettikten sonra gelip arayı düzelten suçlu olsun ya da olmasın Hely olurdu – çünkü onun hafızası daha zayıftı ve bir saat boyunca tek başına kalıp oynayacak kimsesi olmadığını görünce paniğe kapılan ilk o olurdu.

Harriet şemsiyesinin üstünde biriken suları silkeleyip onu arka verandada bıraktı ve mutfaktan geçip koridora girdi. Daha odasına gitmek için merdivenlere ayak basamadan, Ida Rhew oturma odasından çıkıp karşısında dikildi.

"Dinle beni!" dedi. "Beslenme çantası meselesini konuşmayı daha bitirmedik. O çantaya delikleri açanın sen olduğunu biliyorum."

Harriet kafasını iki yana salladı. Daha önceki gibi yaptığını reddetmeye devam etmesi gerektiğinin farkında olsa da arsızca yalan söyleyecek enerjisi yoktu hiç.

"Sanırım bu işi dışarıdan birinin gelip yaptığına inanmamı bekliyorsun?"

"O beslenme çantası Allison'ın."

Harriet merdivenleri çıkarken, "O delikleri ablanın açmadığını gayet iyi biliyorsun," diye seslendi Ida arkasından. "Beni kandıramazsın."

Kolu açacağız...
Sana elektriği getireceğiz...

Hely kucağında yarısı yenmiş mısır gevreği kâsesi ve yanında oynayıp bir kenara attığı –birinin yayları çıkmış, dirseği sallanan– dövüşen robot oyuncaklarıyla televizyonun önünde bağdaş kurmuş oturuyordu. Robotların hemen yanında dövüşün hakemliğini yapan GI Joe yüzükoyun yatıyordu.

The Electric Company eğitici bir programdı ama *Mister Rogers* kadar aptalca değildi hiç olmazsa. Hely mısır gevreğinden uyuşuk uyuşuk bir kaşık daha aldı – iyice yumuşamışlardı artık ve boyaları sütü yeşile çevirmişti ama içindeki minik marshmallowlar hâlâ akvaryum

taşı gibi görünüyordu. Annesi birkaç dakika önce aşağıya inmiş ve kafasını oturma odasının kapısından içeri sokup kurabiye yapmasına yardım etmek isteyip istemeyeceğini sormuştu; şimdi, annesine verdiği küstah cevabı hatırlayınca kendine kızıyordu. *Peki*, demişti annesi keyfini hiç bozmadan, *sen bilirsin.*

Hayır: ilgilendiğini göstererek onu memnun etmeyecekti. Yemek pişirmek kız işiydi. Annesi onu gerçekten seviyorsa, bovling salonuna götürseydi madem.

Mısır gevreğinden bir kaşık daha aldı. Tüm şekeri eriyip süte karışmıştı artık, bütün tadı kaçmıştı.

Harrietların evinde gün bir türlü bitmek bilmiyordu. Hely'nin ortalıkta görünmediğini kimse fark etmemişti – tuhaf ama kasırga kopup evin çatısını alıp götürse farkında olmayacak annesi hariç. "Küçük Price nerelerde?" diye seslendi cam odadan Harriet'a. Hely'ye küçük Price derdi çünkü annesinin kızlık soyadı Price'tı.

"Bilmem," dedi Harriet ters ters ve hemen yukarı çıktı. Ama çok geçmeden asık suratıyla huysuz huysuz yatağıyla pencere oturağı arasında mekik dokuyarak pencereyi döven yağmuru izlemekten sıkıldı ve yeniden aşağıya indi.

Bir süre evin içinde boş boş dolaştıktan ve mutfaktan kovalandıktan sonra, koridorda pek ayak altında olmayan ve döşemelerin özellikle dümdüz olduğu yere oturup beştaş oynamaya başladı. Taşları toplarken sayıları yüksek sesle, tekdüze bir ritimle sayıyor ve sesi topun yere vuruşu ve Ida'nın mutfaktan söylediği monoton şarkıyla tuhaf bir ahenk yakalıyordu:

Daniel dağdan yontulmuş o taşı gördü
Daniel dağdan yontulmuş o taşı gördü
Daniel dağdan yontulmuş o taşı gördü...

Harriet'ın beştaş oynarken kullandığı sert, plastik top mucizevi şekilde kauçuktan daha yükseğe zıplıyordu. Özellikle de çıkıntılı belli bir çiviye çarparsa acayip açılarda yön değiştiriveriyordu. Ve bu söz konusu çivi başı –Çinli bir adamın mini minnacık şapkasına benzeyecek şekilde yana yatık duran bu siyah renkli çivi başı– bile Harriet'ın tüm dikkatini verebileceği masum, iyi niyetli ufacık bir nesneydi işte, zamanın karmaşasında ona kucak açan sabit bir noktaydı. Harriet kim bilir bu çıkıntılı çivinin üstüne yalın ayak kaç defa basmıştı? Çekicin gücüyle tam boynundan kıvrılıp eğilivermişti, bir yerini kesecek kadar keskin değildi ama bir defasında Harriet daha dört yaşlarındayken ve koridor boyunca kıçının üstünde kayarken bu çiviye takılmış ve külotunu yırtmıştı: Kiddie Korner'dan aldıkları, üstünde pembe bir yazıyla haftanın günleri yazan, birbiriyle uyumlu setin içindeki mavi renkli külotu.

Üç, altı, dokuz; birlikte büyüdüğü bir şeydi işte. Bu çivi başı sabitti; bebekliğinden beri hiç ama hiç değişmemişti. Hayır: olduğu yerde kalmıştı, dünyanın geri kalanı darmaduman olurken o koridor kapısının arkasındaki karanlık yerinde sessizce oturuyordu. Yakın zamana kadar Harriet'ın tüm kıyafetlerini satın aldıkları Kiddie Korner bile kapanmıştı artık. Kocaman siyah gözlükleri ve kocaman altın bilezikleriyle Harriet'ın hayatının ilk yıllarının demirbaşlarından biri olan pembe pudralı ufak tefek Bayan Rice orayı satmış ve bir huzurevine yerleşmişti. Harriet o boş dükkânın önünden geçmekten hiç hoşlanmıyordu ama yine de her defasında elini gözlerine siper edip tozlu vitrin camının ardına bakmak için duruyordu. Biri perdeleri bile halkalarından söküp almıştı, raflar bomboştu. Yerler gazete kâğıtlarıyla doluydu ve çocuk boyundaki ürkütücü küçük mankenler –yanık tenli vücutları çıplaktı ve saçları düzgün bir modelle kalıplanmıştı– o boş karanlığın içinde oraya buraya bakıyorlardı.

Dağdan yontulan taş İsa'ydı
Dağdan yontulan taş İsa'ydı
Dağdan yontulan taş İsa'ydı
Bu dünyanın krallığını alaşağı eden.

Dörtler. Beşler. Amerika'nın beştaş şampiyonu oydu. Dünyanın beştaş şampiyonu oydu. Biraz zorlama bir coşkuyla yaptığı skoru haykırıyor, kendi kendine tezahürat ediyor, topuklarının üstünde ileri geri sallana sallana şaşkınlık içinde kendi performansını izliyordu. Bir süre için kendini kaptırdığı bu yapmacık coşku, eğlenceli gibi gelmişti. Ama ne kadar uğraşırsa uğraşsın, eğlenip eğlenmediğinin kimsenin umurunda olmadığı gerçeğini göz ardı etmeyi başaramıyordu.

Danny Ratliff öğle uykusundan kötü bir şekilde irkilerek uyandı. Son haftalarda çok çok az uykuyla idare etmeye çalışıyordu çünkü en büyük ağabeyi Farish büyükannelerinin karavanının arkasındaki tahnit kulübesinde bir metamfetamin laboratuvarı kurmuştu. Farish kimyager falan değildi tabii ama amfetamin yeterince iyiydi ve çevirdiği bu dolap katıksız kâr anlamına geliyordu. Uğraştığı uyuşturucu işleri, aldığı maluliyet maaşları ve yerel avcılar için tahnit ettiği geyik kafaları sayesinde eski günlerde kazandığının beş katını kazanıyordu artık: evlere girip hırsızlık yapmaktan, araba teypleri çalmaktan çok daha kârlıydı. Eskiden yaptığı işlerin yanına bile yaklaşmazdı artık. Farish akıl hastanesinden çıktığından beri akıl ve öğüt vermek dışında, kayda değer becerilerini kullanmayı reddediyordu. Kardeşlerine bildikleri her şeyi o öğretmişti belki ama artık yaptıkları işlerde onlara katılıp destek olmuyordu; işlerine dair detayları dinlemeyi ve hatta arabayla uzun süre yolculuk etmeyi bile reddediyordu. Kilitleri açma, düz kontak yapma, ustalıkla keşif yapma, arabayı kaçırıp götürme işlerinde ve ticaretin neredeyse her alanında kardeşlerinden çok daha yetenekli olsa da bu yeni benimsediği elini eteğini çekme politikası herkes için daha akıllıcaydı çünkü Farish ustaydı ve parmaklıkların ardındansa evde olması daha faydalıydı.

Metamfetamin laboratuvarının ardındaki deha, Farish'in yirmi yıldır düzensiz aralıklarla da olsa meşru bir şekilde yürüttüğü tahnitçilik işinin ona başka türlü edinmesinin zor olduğu kimyasallara erişme olanağını tanımasından ileri geliyordu; dahası, tahnit işlemi sırasında çıkan pis koku, met üretimi sırasında çıkan keskin kedi sidiği kokusunu

haydi haydi bastırıyordu. Ratliffler ormanda, ana yoldan epey uzakta yaşıyorlardı ama yine de bu koku kendi kendini ihbar eden türdendi ve (Farish'in dediğine göre) pek çok laboratuvar meraklı komşular ya da yanlış yöne, mesela tam da oralardan geçen bir polis arabasının açık camına doğru esen rüzgâr yüzünden çökertiliyordu.

Yağmur durmuştu, güneş perdelerin arasında pırıl pırıl parlıyordu. Danny güneş ışığından kurtulmak için yeniden gözlerini kapadı ve sonra yatağın yaylarını gıcırdatarak dönüp yüzünü yastığına gömdü. Onun karavanı –büyükannesinin yaşadığı çok daha büyük olan taşınabilir evin arkasındaki iki karavandan biriydi– metamfetamin laboratuvarından elli metre uzaktaydı ama met, sıcak ve tahnit birleşince çıkan korkunç koku oraya kadar ulaşıyordu; Danny'nin midesi bulanıyor, kusacak gibi oluyordu. Biraz kedi sidiği, biraz formaldehit, biraz çürük ve ölüm taşıyan bu koku neredeyse her şeye siniyordu: giysilere, mobilyalara, suya ve havaya, büyükannesinin plastik bardak ve tabaklarına. Ağabeyi de buram buram öyle kokuyordu artık, onun yanına birkaç metreden fazla yaklaşılmıyordu, hatta Danny birkaç defa kendi terinde bile bu kokuyu alınca dehşete kapılmıştı.

Her yeri kaskatı kesilmişti, kalbi küt küt atıyordu. Birkaç haftadır neredeyse hiç durmadan met alıyor, arada bir azıcık kestirmek dışında hiç uyumuyordu. Mavi gökyüzü, radyoda çalan hızlı bir müzik, önünde uzayan geniş bir otobanda yaz sağanaklarının içinden geçip gider gibi geceden gündüze, gündüzden geceye bir bir, tek tek, ayağını gaz pedalından hiç ayırmadan hızla içlerinden geçip gittiği hayalî ufuk noktalarına doğru akıp giden uzun, hızlı geceler. Olay bir yere gitmek değil, hızlı gitmekti. Bazı insanlar (Danny değil) perişan bir halde son hızla öyle uzaklara giderlerdi ki daha gün doğmadan dişlerini gıcırdatarak kapkara sabahlara uyanır ve kuşların ötüşlerini dinlerlerdi: *bay bay*. Sürekli dağılmış, kendinden geçmiş bir halde, durmadan çırpınır titrer kıvranırlardı: kurtçukların, kemiklerinin içindeki iliği yediklerine, kız arkadaşlarının onları aldattıklarına, devletin televizyon aracılığıyla onları izlediğine ve köpeklerin Mors koduyla havlayarak bir mesaj iletmeye çalıştıklarına inanırlardı. Danny bir deri bir kemik kalmış ucubenin birinin (K. C. Rockingham'dı adı, artık ölmüştü) bir dikiş iğnesini kendine batırıp durduğunu, kollarını sanki dirseklerine

kadar kızgın yağa batırılmış gibi görünecek hale soktuğunu görmüştü. Minyatür kancalı kurtlar derisinde delikler açıp yuva yapıyordu, öyle diyordu. Tam iki hafta boyunca günün yirmi dört saati televizyonun karşısında oturuyor ve büyük bir zafer kazanmış biri gibi kollarının derisini koparıp hayalî parazitlere, "Yakaladım seni!", "Ha ha!" diye bağırıyordu. Farish bir iki defa acı çığlıklar atma eşiğine gelmişti (özellikle bir defasında kötü bir tribe bağlamış, elindeki sivri uçlu soba maşasını sallaya sallaya John F. Kennedy hakkında bağırıp durmuştu) ama Danny'nin o noktaya gelmeye hiç niyeti yoktu.

Hayır: o gayet iyiydi, sadece biraz çıtkırıldımdı, yalnızca deli gibi terliyordu, feci sıcak basıyor ve biraz sinirli, gergin bir adam haline geliyordu. Göz kapağı tikli gibi atıp duruyordu. Sesler, en ufacık sesler bile sinirlerini yerinden oynatmaya yetiyordu ama en çok da son bir haftadır düzensiz aralıklarla aynı kâbusu görüp durmak onu inanılmaz yıpratıyordu. Sanki sürekli tepesinde geziniyor, onun uykuya teslim olması için fırsat kolluyordu; yatağında yatar, huzursuz bir uykuya doğru kayıp giderken birden üstüne atılıp onu ayak bileğinden yakalıyor ve mide bulandırıcı bir hızla sürükleyip yere çarpıyordu.

Danny dönüp sırtüstü uzandı ve boş gözlerle tavana yapıştırılmış mayolu postere baktı. Sanki akşamdan kalmış da kendisine gelemiyormuş gibi, rüyanın buğusu tüm zehriyle üstüne abanıyor, onu olduğu yere bastırıyordu. İşin kötü yanı, uyandığı zaman bu kâbusun hiçbir detayını hatırlayamıyordu; ne gördüğü insanları ne içinde bulunduğu durumu hatırlayabiliyordu (ama her defasında onunla birlikte en az bir kişi daha olurdu) fakat kör, soluksuz bir boşluğa çekilmenin şaşkınlığı bakiydi: çırpınmaları, yüzüne vuran kapkara kanatlar, korku. Söze dökülünce ne kadar kötü olduğu anlaşılmıyordu belki ama bundan daha korkunç bir rüya gördüyse de ne olduğunu hatırlamıyordu.

Yatağının baş ucundaki oyun masasının üstünde duran yarısı yenmiş çöreğin –öğle yemeği– üstüne karasinekler üşüşmüştü. Danny ayağa kalkınca onlar da vızıldayarak uçuştular ve birkaç saniye deli gibi oraya buraya uçtuktan sonra yeniden çöreğin üstünde buluştular.

Ağabeyleri Mike ve Ricky Lee o sıralarda hapiste olduğundan, karavan Danny'ye kalmıştı. Ama bu karavan çok eskiydi, tavanı çok alçaktı ve –Danny temiz tutmak için titizlikle uğraşmasına, pencere-

leri yıkamasına, tek bir kirli tabak bile bırakmamasına rağmen– hep dağınık ve tıklım tıklım görünüyordu. Vantilatör tembel tembel bir sağa bir sola döne döne çalışıyor, rüzgârı geçip giderken tül perdeleri havalandırıyordu. Danny sandalyelerden birinin arkasına attığı kot gömleğinin göğüs cebinden bir enfiye kutusu çıkardı ama bu kutunun içinde enfiye değil, otuz gram kadar toz metamfetamin vardı.

Elinin tersine koyduğu cömert bir miktar tozu burnuna çekti. Ta gırtlağına kadar vuran, gözlerini yaşartan o yakıcı his öyle tatlı geliyordu ki. Bütün kusurlar bir anda yok oluveriyordu: renkler parlaklaşıyor, sinirleri güçleniyor, hayat çok da kötü gelmemeye başlıyordu. Daha ilkinin yaptığı hızlı başlangıç etkisini tam olarak göstermeden, Danny titreyen elleriyle hızlıca bir miktar daha hazırladı.

Ah, evet: kırlarda geçen bir hafta. Gökkuşakları ve pırıltılar. Birdenbire kendini çok iyi dinlenmiş gibi, neşeli, keyfi yerine gelmiş gibi hissetmeye başlamıştı. Danny yatağını yaptı, çarşafları jilet gibi yaydı, kül tablasını boşalttı ve musluğun altında iyice yıkadı, kola kutusunu ve çöreğin kalan parçasını çöpe attı. Oyun masasının üstünde hızlı gecelerinin eğlencesi haline gelen yarısı tamamlanmış bir yapboz duruyordu (karlı ağaçların arasında bir şelalenin çağladığı sönük bir doğa resmi). Biraz onunla mı uğraşsaydı acaba? Evet: yapboz. Ama sonra dikkatini bir anda elektrik kabloları çekti. Vantilatörün etrafında karmakarışık biriken kablolar duvarlara tırmanıyor, bütün odayı sarıyordu. Saatli radyo, televizyon, tost makinesi, hepsi ama hepsi. Danny tepesinde dolaşan sineğe vurup öldürdü. Belki de kabloların çaresine bakmalı, onları biraz düzenlemeliydi. Büyükannesinin karavanından gelen uzak televizyon gürültüsünde, Dünya Güreş Federasyonu'ndan bir sunucunun sesi bütün o uğultuyu aşıp kendini duyuruyordu: "Doktor Ölüm'ün te-te-te-tepesi atıyor..."

Danny, "Çekil üzerimden!" diye bağırırken buldu kendini. Daha ne yaptığının farkına bile varamadan, iki sineği de daha pat diye vurup öldürmüş, kovboy şapkasının kenarında bıraktıkları izleri inceliyordu. Şapkayı aldığını hatırlamıyordu, o şapkanın odada olduğunu bile hatırlamıyordu.

"Nereden çıktın sen?" dedi şapkaya. Acayip. İyice telaşlanan sinekler tepesinde oradan oraya uçuşup duruyorlardı ama o anda Danny'nin

tek ilgilendiği şey o şapkaydı. Neden içerideydi ki bu? Onu arabada bırakmıştı; bundan emindi. Şapkayı yatağın üstüne fırlattı –birdenbire o şeyin eline değmesini istemez olmuştu– düzgünce katlanıp serilmiş çarşafların üstünde dururkenki o kaygısız halinde tüylerini diken diken eden tuhaf bir şeyler vardı.

Siktir et, diye düşündü. Üstüne çabucak bir şeyler geçirdi, kot pantolonunu giydi ve dışarıya çıktı. Ağabeyi Farish'i büyükannesinin karavanının önündeki alüminyum şezlonga yayılmış, elindeki çakıyla tırnaklarının arasındaki pislikleri kazırken buldu. Etrafında dikkatini dağıtacak bir dolu şey vardı: bir bileği taşı, bir tornavida ve kısmen parçalarına ayrılmış transistörlü bir radyo, kapağında gamalı haç olan bir kitap. Bütün bunların arasında, en küçük kardeşleri Curtis bodur bacaklarını ikiye ayırmış toprağın üstünde oturuyor, pis bir kedi yavrusunu yanağına bastırıp bir şeyler mırıldana mırıldana okşuyordu. Danny'nin annesi Curtis'i kırk altı yaşında ve iflah olmaz bir alkolikken doğurmuştu ama (kendisi de sarhoşun teki olan ve çoktan ölen) babaları onun doğmasından açık açık yakınsa da Curtis pastaya, mızıkayla çalınan müziklere, Noel'e bayılan ve biraz sakar, biraz yavaş olmak ve biraz da sağır olduğu için televizyonu yüksek sesle izlemek dışında hiçbir kusuru olmayan sevimli yaratığın tekiydi.

Dişlerini sıkan Farish, Danny'yi başıyla selamladı ama kafasını kaldırıp suratına bakmadı. O da met çekmişti, kafası iyiydi. Üstündeki kahverengi tulumun (göğsündeki etiketin kesildiği yerde kocaman bir delik açılan bir UPS üniformasıydı bu) fermuarı neredeyse göbeğine kadar açıktı, kapkara göğüs kıllarını gözler önüne seriyordu. Mahkemeye ya da bir cenazeye gitmesi gerekmiyorsa, ister yaz ister kış olsun, bu kahverengi üniforma tulum dışında başka bir şey giymezdi. Bu ikinci el tulumu kargo şirketinden satın almıştı. Farish yıllar önce gerçekten de postanede çalışmıştı ama kargo kamyonlarında değil, yalnızca postacı olarak görev yapmıştı. Ona göre varlıklı çevreleri belirlemek, kimin şehir dışında olduğunu, kimin pencerelerini kilitlemediğini, kimin postalarının hafta sonuna kadar posta kutusunda biriktiğini, kimin işleri karıştıracak bir köpeği olduğunu öğrenmek için bundan daha uygun bir iş daha olamazdı. Farish'in postacılık işini kaybetmesine yol açan ve bölge savcısı hırsızlıkları görevi başındayken yaptığını kanıtlaya-

bilseydi onu az kalsın Leavenworth Hapishanesi'ne gönderecek olan da işine bu bakış açısıyla yaklaşmasıydı.

Black Door Barı'ndakiler Farish'e bu UPS giysisi yüzünden ne zaman takılsa ya da ona neden bu tulumu giydiğini sorsa, Farish her defasında kısaca eskiden postanede çalıştığını söyleyerek cevap verirdi. Ama esas sebep bu değildi: Federal hükümete ve en çok da Posta Hizmetleri'ne duyduğu nefretten içi içini yiyordu. Danny, Farish'in bu tulumları bu kadar sevmesinin gerçek nedeninin akıl hastanesindeyken (bu da apayrı bir hikâyeydi) hep aynı giysiyi giymeye alışması olduğundan şüpheleniyordu ama bu, Danny'nin ya da başka birinin Farish'le rahatça konuşabileceği türden bir şey değildi.

Danny tam büyük karavana gidecekti ki Farish şezlongun arkasını dikleştirdi ve elindeki çakının bıçağını şak diye kapattı. Dizini hızlı hızlı sallıyordu. Farish'in bir gözü donuk ve bembeyazdı, şimdi yaptığı gibi, böyle birdenbire dönüp kendisine baktığında, üstünden bunca yıl geçmesine rağmen Danny'yi hâlâ huzursuz ediyordu.

"Gum ve Eugene içeride televizyon yüzünden kavga ettiler," dedi. Gum, büyükanneleriydi – babalarının annesi. "Eugene, Gum'ın onunkileri izlememesi gerektiğini düşünüyor."

O bunları anlatırken, iki kardeş de birbirlerine bakmadan –yalnızca önlerindeki açıklığa ve sık, sessiz ormana bakıyorlardı– kalabalık bir trendeki yolcular gibi Farish oturduğu yere âdeta çökmüş, Danny ise onun hemen yanında ayakta duruyordu. Büyükannesinin "benimkiler" dediği pembe dizisiydi. Atıl bırakılan bir arabanın etrafını uzun otlar bürümüştü; otların arasında ters dönmüş kırık bir el arabası duruyordu.

"Eugene bunun Hristiyanlığa uymadığını söylüyor. Ha ha!" dedi Farish, sonra pat diye dizine vurdu ve Danny'yi bile yerinden zıplattı. "Güreşte herhangi bir sorun görmüyor. Ya da futbolda. Güreşin neresi Hristiyanlığa uygun acaba?"

Dünya üzerindeki her şeyi, bal arılarını ve eşek arılarını ve hatta ağaçlardan düşen yaprakları bile seven Curtis hariç, Ratlifflerin hepsinin Eugene'le sıkıntılı bir ilişkisi vardı. Eugene, Farish'in bir küçüğüydü; babaları öldükten sonra aile işinde (hırsızlık) Farish'in feldmareşalliğini yapmıştı. Öyle aman aman hevesli ya da istekli değilse de görevini titizlikle yerine getirirdi ama sonra –1960'ların sonunda araba hırsız-

lığı yüzünden Parchman Cezaevi'ne girdiğinde– ona artık öne çıkıp İsa'yı yüceltmesini emreden bir hayale kapıldı. O zamandan sonra da Eugene ile ailenin geri kalanı arasındaki ilişkiler bir anlamda gerildi. Şeytanın işi dediği şeylerle elini kirletmeyi reddetti ama –Gum'ın sık sık cırtlak sesiyle bağıra bağıra yüzüne vurduğu gibi– şeytanın ve onun işlerinin sağladığı yemeği seve seve yiyor, o çatının altında yaşamaya devam ediyordu.

Eugene'in umurunda değildi. Kutsal Kitap'tan alıntılar yapıyor, büyükannesiyle hiç durmadan didişiyor ve genel olarak herkesin sinirine dokunuyordu. Babalarının neşesiz mizacı ona geçmişti (müthiş öfkesi geçmemişti neyse ki); araba çaldığı ve sabaha kadar içip içip sarhoş olduğu eski günlerde bile Eugene birlikte eğlenceli vakit geçirilebilecek biri olmamıştı ve kin tutmayan, hakaret etmeyen düzgün bir adam olsa da etrafındaki herkese sürekli din propagandası yapması diğerlerine baygınlık geçirtiyordu.

"Eugene'in burada ne işi var ki zaten?" dedi Danny. "Yılanlı Çocuk'la birlikte kendi evinde olur diye düşünüyordum."

Farish güldü – tiz, ürkütücü bir kıkırdamaydı bu. "O yılanlar varken Eugene orayı Loyal'a bırakacak bence." Eugene, Loyal Reese'in ziyaretinin Hristiyan kardeşliğinin uyanışını sağlamaktan başka amaçları da olduğundan şüphe duymakta haklıydı çünkü bu ziyaret Loyal'ın ağabeyi Dolphus tarafından, hapishane hücresinde planlanmıştı. Dolphus'un eski kuryesi şubat ayında enselendiğinden beri Farish'in laboratuvarından hiçbir amfetamin gönderimi yapılamamıştı. Danny uyuşturucuyu Kentucky'ye kendisinin götürebileceğini söylemişti ama Dolphus kendi dağıtım bölgesine kimsenin karışmasını istemiyordu (parmaklıkların ardındaki bir adam için sahici bir endişeydi bu), hem ayrıca oraya bedavaya gidebilecek küçük kardeşi Loyal varken neden bir kurye tutmaları gereksindi ki? Loyal'ın bütün bunlardan haberi yoktu elbette – çünkü o dindar bir delikanlıydı ve neler döndüğünü bilseydi Dolphus'un hapishaneden çevirdiği bu gibi dolaplara dâhil olmazdı. Doğu Tennessee'deki bir kilisede "eve dönüş toplantısı" vardı; Alexandria'ya da ağabeyi Dolphus'un eski dostu Farish'in dini yaymakta yardıma ihtiyaç duyan kardeşine (Eugene) iyilik olsun diye gidiyordu. Loyal'ın bildikleri bu kadarla sınırlıydı. Ama Loyal –tüm masumiye-

tiyle– her şeyden habersiz evine, Kentucky'ye geri dönerken yılanlarıyla birlikte Farish'in, kamyonetinin motoruna gizlediği özenle hazırlanmış paketleri de götürüyor olacaktı.

"Benim anlamadığım şey," dedi Danny, o ufacık, toz toprak içindeki açıklığın ardında tüm karanlığıyla yükselen çam ormanına doğru bakarak, "her şeyden önce, o şeyleri neden elledikleri? Onları ısırmıyorlar mı?"

"Isırıyorlar tabii." Farish sertçe kafasını sallıyordu. "Git de Eugene'e sor. Sana öğrenmek isteyeceğinden çok daha fazlasını anlatacağından emin olabilirsin." Ayağındaki motosiklet çizmelerini de sallayıp duruyordu. "Eğer bir yılanla uğraşıyorsan ve seni ısırmıyorsa bu bir mucize olur. Eğer onunla uğraşıyorsan ve seni ısırıyorsa, bu da bir mucizedir."

"Yılanın ısırması mucize falan değildir."

"Eğer doktora gitmiyorsan ve yalnızca yerde öylece sürünüp İsa'ya yakarıyorsan öyle. Ve bir de yaşarsan."

"Peki ya ölürsen?"

"O da başka bir mucize. İşaretleri kavrayabildiğin için cennete yükselmiş olursun."

Danny bu duyduğunu küçümseyerek gülümsedi. "Vay canına," dedi kollarını göğsünde birleştirerek. "Dört yanımız mucizelerle doluysa bütün bunların ne anlamı var o zaman?" Çamların tepesindeki gökyüzü masmaviydi; maviliği yerdeki su birikintilerine de yansıyordu ve Danny kendini çok iyi, sağlam ve tam yaşında hissediyordu. Belki arabasına atlayıp Black Door'a giderdi, belki gidip baraj gölünde biraz yüzerdi.

"Sadece şu çalılıkların arasına girip bir iki taşla geri dönseler bile kendilerine bir dolu mucize çıkarırlar," dedi Farish yüzünü ekşiterek.

Danny güldü ve "Sana şunu söyleyeyim, asıl mucize Eugene'in bir yılana dokunması olur," dedi. Eugene'in vaazlarının pek bir işe yaradığı yoktu, zira Eugene'in dinî coşkusu tuhaf derecede yavan ve ruhsuzdu. Danny'nin bildiği kadarıyla, ne zaman onun yanına gitse korunup kutsanmak için zıplaya zıplaya öne atılan Curtis dışında tek bir kişiyi bile dine döndürdüğü yoktu.

"Bana soracak olursan, Eugene'in bir yılana dokunduğunu asla görmeyeceksin. Eugene balık oltasına bir kurtçuk bile takamaz. Söylesene kardeşim..." bakışları açıklığın ardındaki bodur çamlara sa-

bitlenmiş Farish konuyu değiştirmek istercesine kafasını sallıyordu, "dün buralarda gezinen şu büyük, beyaz çıngıraklı yılan hakkında ne düşünüyorsun?"

Meti kastediyordu, yeni biten partiyi. Ya da en azından, Danny onu kastettiğini düşünüyordu. Farish'in tam olarak neden bahsettiğini anlamak çoğu zaman zordu, özellikle de kafası iyiyken ya da sarhoşken.

"Ne dersin?" Farish sarsak kafasını kaldırıp Danny'ye baktı ve gözlerini kırpıştırdı – göz kapağı hafifçe, neredeyse fark edilmeyecek şekilde seğirmişti aslında.

"Fena değil," dedi Danny temkinlice, kafasını sanki alelade bir şey söylüyormuş gibi kaldırmış, her şey yolundaymış ve o başka bir tarafa bakıyormuş gibi yapıyordu. Farish, insanlar onu yanlış anlamaya kalkarsa, çoğu zaman neden bahsettiği konusunda hiçbir fikirleri olmamasına rağmen bir anda patlayıverirdi.

"Fena değil." Farish'in yüzündeki ifade her yöne çekilebilirdi ama sonra kafasını salladı. "Saf toz. Seni şu lanet olası camdan dışarı fırlatır. Şu geçen haftaki iyot kokan partiyi düzeltmek için kafa patlatmak istiyorum. Maden ruhlarından geçirdim, saçkıran ilacıyla falan, aklına ne gelirse onunla karıştırdım ama bu şey hâlâ öyle yapış yapış ki şu lanet burnuma götürüp doğru dürüst çekemiyorum. Ama sana adım gibi emin olduğum bir şey söyleyeyim mi?" dedi kıkırdayarak, sırtını yeniden şezlonga yasladı, kalkışa hazırlanıyormuş gibi şezlongun kollarını sıkı sıkı kavradı. "Bunun gibi bir partiyi nasıl seyreltirsen seyrelt..." Birdenbire pat diye yeniden doğruldu ve bağırmaya başladı: "Sana şunu üstümden çek dedim!"

Bir tokat, boğuk bir feryat; Danny yerinden sıçradı ve gözünün ucuyla kedi yavrusunun havada uçtuğunu gördü. Sivilceli suratını üzüntü ve korkuyla karışık bir ifadeyle buruşturan Curtis, yumruğuyla gözünü siliyor ve kedinin arkasından koşuyordu. Yavruların sonuncusuydu bu; Farish'in Alman kurtları diğerlerinin icabına çoktan bakmıştı.

"Ona söyledim," dedi Farish tehditkâr bir biçimde ayağa kalkarken. "O kediyi bana yaklaştırmamasını ona defalarca kez söyledim."

"Haklısın," dedi Danny, gözlerini kaçırdı.

Harriet'ın evinde geceler çok sessizdi. Saatlerin tik takları fazla gürültülü çıkıyordu; masa lambalarının loş ışık halelerinin dışında odalar kasvetli ve mağara gibi bomboş, karanlıktı; yüksek tavanlar uçsuz bucaksız bir karanlığa doğru uzanıyor gibiydi. Sonbahar ve kış aylarında, hava saat beşte kararkığında daha da kötüydü ama uyanık olmak ve yanında Allison'dan başka kimsenin olmaması bazı açılardan yalnız olmaktan da kötüydü. Allison koltuğun diğer ucunda uzanıyordu, çıplak ayaklarını Harriet'ın kucağına koymuştu, suratına vuran televizyon ışığı yüzünden yüzü mavi-gri bir renk almıştı.

Harriet başını eğmiş, boş boş Allison'ın ayaklarına bakıyordu – biraz nemli ve jambon gibi pembe renkli ayaklarına; Allison'ın etrafta sürekli çıplak ayakla dolaştığını düşününce tuhaf biçimde temizlerdi. Allison ve Weenie'nin o kadar iyi anlaştıklarına hiç şaşırmamak gerekirdi. Weenie kediden çok bir insan gibiydi, Allison ise insandan çok, kendi başına oradan oraya dolaşan ve çoğu zaman diğer herkesi görmezden gelen ama canı isterse gelip Harriet'ın yanına kıvrılıp yatıveren ve hiç sormadan ayaklarını onun kucağına koyuveren bir kediydi.

Allison'ın ayakları çok ağırdı. Bir anda –feci şekilde– irkildiler. Harriet dönüp ablasına baktı ve Allison'ın göz kapaklarının titrediğini gördü. Rüya görüyordu. Harriet hemen onun küçük parmağını yakalayıp burktu ve Allison acıyla bağırıp ayağını bir leylek gibi kendine doğru çekti.

"Rüyanda ne görüyordun?" diye sordu Harriet hemen.

Yanağında koltuğun tırtıklı desenleri çıkan Allison, uyku sersemi gözlerini sanki onu tanımıyormuş gibi bakarak Harriet'a çevirdi... *Hayır, hiç de öyle değil*, diye düşündü ablasının kafa karışıklığını dikkatli, soğukkanlı bir tavırla izleyen Harriet. *Beni görüyor ama başka bir şey daha görüyor gibi.*

Allison elleriyle gözlerini kapadı. Bir süre hiç kıpırdamadan olduğu yerde yattı, sonra ayağa kalktı. Yanakları şişmişti, göz kapakları ağırlaşmıştı, ne düşündüğünü ele vermiyorlardı.

"Rüya görüyordun," dedi Harriet, onu dikkatle izlemeyi sürdürüyordu.

Allison esnedi. Sonra –gözlerini ovuşturarak– ağır adımlarla merdivenlere yöneldi, uykulu uykulu yürürken bir o yana bir bu yana sallanıyordu.

"Bekle!" diye seslendi Harriet. "Rüyanda ne görüyordun? Anlat bana."

"Anlatamam."

"Ne demek anlatamam? Anlatmayacağım mı diyorsun?"

Allison dönüp ona baktı – *bakışlarında tuhaf bir şey var*, diye düşündü Harriet.

"Gerçekleşmesini istemiyorum," dedi tam da merdivenleri tırmanmaya başlayacakken.

"Neyin gerçekleşmesini istemiyorsun?"

"Gördüğüm rüyanın."

"Ne gördün ki? Robin'i mi gördün?"

Allison en alt merdivende durdu ve arkasına dönüp baktı. "Hayır," dedi, "seni gördüm."

Pemberton etrafa sular sıçratarak öksürürken, "Sadece elli dokuz saniye," dedi Harriet sakince.

Pem havuzun kenarına tutundu ve koluyla gözlerini sildi. "Saçmalık," dedi nefes alıp vermeye çalışırken. Yüzü bordoya dönmüştü, resmen Harriet'ın makosenleriyle aynı renkteydi. "Çok yavaş sayıyordun."

Harriet, uzun ve sinirli bir üf sesi çıkararak ciğerlerindeki tüm havayı dışarıya üfledi. Başı dönmeye başlayana kadar defalarca kez uzun, derin nefesler alıp verdi ve son nefesi içine çektikten sonra suya daldı ve yüzmeye başladı.

Karşıya gitmek kolaydı. Dönüşteyse, çizgiler halinde serin, mavi sulara vuran ışık huzmelerinin arasında her şey koyulaştı ve yavaş yavaş ağır çekime dönüştü – hayal meyal, ceset gibi beyaz bir çocuk kolu geçti gözünün önünden; bir çocuk bacağı, bacağındaki tüylere tutunan minicik beyaz baloncuklar, çocuk kenarda durmuş köpüklü sular çıkararak yavaş yavaş ayaklarını sallıyor, Harriet'ın kanı güm

güm şakaklarına vuruyor ve geri çekiliyor, vuruyor ve geri çekiliyor, vuruyor ve geri çekiliyor, tıpkı sahile vuran okyanus dalgaları gibi. Ta yukarıda –hayal etmesi bile zor– hayat parlak renklerde, yüksek ısıda ve hızda tıkır tıkır işlemeyi sürdürüyor. Çocuklar bağırıyor, ayakları sıcak kaldırımlara vuruyor, sırılsıklam havlularını omuzlarına atmış, havuzun suyuyla aynı renkteki mavi dondurmalarını şapır şupur yalıyorlar. Bomba Topları deniyor bu buzlu dondurmalara. Bomba Topları. Yeni moda onlar, yılın en sevilen abur cuburu. Satış tezgâhındaki buzdolabının üstünde titreyen penguenler var. Mavi dudaklar... mavi diller... titriyor, titriyor, dişleri zangırdıyor, soğuk...

Harriet, cam bir levhanın içinden geçiyormuşçasına, kulaklarını sağır eden bir çatırtıyla birdenbire suyun üstüne çıktı; su sığdı aslında ama onun ayakta durabileceği kadar sığ değildi, bu yüzden parmaklarının ucunda zıplaya zıplaya nefes alıp vermeye çalışıyordu ki –ilgiyle onu izleyen– Pemberton usulca suya daldı ve kayarcasına onun yanına doğru yüzdü.

Harriet daha ne olduğunu bile anlayamadan, Pemberton onu ustaca kucaklayıp ayaklarını yerden kesti, bir anda Harriet'ın kulağı Pemberton'ın göğsüne dayanmıştı ve kafasını kaldırmış, çocuğun nikotin yüzünden sararmış dişlerinin alt tarafına bakıyordu. O –yetişkin, yabancı ve Harriet'a pek de hoş gelmeyen– kavruk kokusu, havuzun kimyasallarına rağmen buram buram duyuluyordu.

Harriet yana doğru kayıp kendini onun kollarından kurtardı ve birbirlerinden ayrı iki yana düştüler – Pemberton küt diye yüzeye vurup suları sıçratarak sırtüstü düşerken Harriet yana doğru düştü ve üstünde (Libby'nin dediğine göre) onu bir yaban arısına benzeten sarı-siyah çizgili mayosuyla gösterişli bir biçimde suyun üstüne çıktı.

"Ne oldu ya? Kucakta taşınmayı sevmiyor musun?"

Sesi kulağa biraz kibirli ama şefkat dolu geliyordu, sanki Harriet onu tırmalayan küçük bir kedicikti. Harriet kaşlarını çattı ve onun suratına su sıçrattı.

Pem başını eğerek sulardan kaçtı. "Ne oluyor ya?" dedi ona takılarak. O olağanüstü gülümsemesi ve mavi suların arasında ardında dalgalanan altın sarısı saçları ve Edie'nin resimli Tennyson kitabındaki

gülen deniz adamına benzeyen halleriyle ne kadar yakışıklı olduğunun epeyce –rahatsız edici derecede– farkındaydı:

Kim ola ki
Cesur deniz adamı
Bir başına oturuyor
Şarkılar söylüyor
Denizin altında
Altın tacıyla?

"Hı?" Pemberton kızın ayak bileğini bıraktı ve ona su attı, azıcık, sonra kafasını salladı ve saçlarının uçlarından su damlaları döküldü. "Param nerede?"

"Ne parası?" dedi Harriet, şaşırmıştı.

"Sana nasıl daha hızlı ve daha derin nefes alıp verileceğini öğrettim, değil mi? O pahalı kurslarda dalgıçlara öğrettikleri gibi."

"Evet ama bana bir tek bunu öğrettin. Ben nefesimi tutmayı her gün çalışıyorum zaten."

Pem geriye doğru çekildi, üzülmüş görünüyordu. "Bir anlaşmamız olduğunu sanıyordum, Harriet."

"Hayır, yok!" dedi Harriet, alaya alınmaya katlanamazdı.

Pem güldü. "Unut gitsin. Bu dersler için asıl benim sana para vermem lazım. Bak ne diyeceğim," suya daldı, sonra pat diye hemen çıktı, "ablan o kedi için üzülmeye devam ediyor mu hâlâ?"

"Galiba. Neden sordun?" dedi Harriet şüpheyle. Pem'in Allison'la ilgilenmesi ona çok anlamsız geliyordu.

"Kendine bir köpek almalı. Köpeklere değişik numaralar öğretebilirsin ama kedilere hiçbir şey öğretemezsin. Hiçbir şeyi iplemezler."

"Allison da öyle."

Pemberton güldü. "Daha iyi işte, bence onun ihtiyacı olan şey bir köpek yavrusu," dedi. "Kulüp binasında satılık Çin Aslanı yavruları ilanı var."

"Kedi almayı tercih eder."

"Köpeği oldu mu hiç?"

"Hayır."

"İyi ya işte. Ne kaçırdığından haberi bile yok. Kediler her şeyin farkındaymış gibi görünürler ama aslında tek yaptıkları orada burada oturup boş boş bakmaktır."

"Weenie öyle değildi. O tam bir dâhiydi."

"Öyledir tabii."

"Hayır, gerçekten. Söylediğimiz her kelimeyi anlardı. Hatta bizimle konuşmaya çalışırdı. Allison onu konuşturmaya çalışırdı hep. Weenie elinden geleni yapardı ama ağız yapısı çok farklıydı ve sesler düzgün çıkmıyordu."

"Eminim öyledir," dedi Pemberton, dönüp suyun üstünde sırtüstü yattı. Gözleri, havuz suyuyla aynı parlak mavi renkteydi.

"Birkaç kelime öğrendi ama."

"Ya? Ne gibi?"

"'Burun' gibi."

"Burun mu? Bir kediye öğretmek için ilginç bir kelimeymiş," dedi başını kaldırıp gökyüzüne bakan Pemberton kayıtsızca, sarı saçları suyun üstünde yelpaze gibi açılıyordu.

"Allison nesne isimleriyle başlamak istedi, gösterebileceği nesnelerin isimleriyle. Bayan Sullivan'ın Helen Keller'a yaptığı gibi. Weenie'nin burnuna dokunup, 'Burun! Bu senin burnun! Senin bir burnun var!' derdi. Sonra kendi burnuna dokunurdu. Sonra yeniden onunkine. Böyle sırayla devam ederdi."

"Yapacak hiç işi yokmuş demek ki."

"Şey, yoktu gerçekten de. Bütün gün öyle otururlardı. Bir süre sonra Allison kendi burnuna dokunduğu anda Weenie de patisiyle uzanıp kendi burnuna dokunurdu, dalga geçmiyorum," dedi Pemberton'ın alaycı kahkahakalarının üzerinden sesini duyurmaya çalışarak, "hayır, gerçekten, sanki 'burun' demeye çalışıyormuş gibi tuhaf bir miyav sesi çıkarıyordu."

Pemberton suyun içinde ters döndü ve sonra suları sıçratarak tekrar yüzeye çıktı. "Hadi canım."

"Doğru söylüyorum. Allison'a sor."

Pem sıkılmış görünüyordu. "Sırf ses çıkarıyor diye..."

"Evet ama bu herhangi bir ses değildi." Harriet boğazını temizledi ve kedinin çıkardığı sesi taklit etmeye çalıştı.

"Buna inanmamı bekleyemezsin."

"Onu teybe aldı! Allison onun bir sürü halini kaydetti! Çıkardığı seslerin çoğu normal, sıradan miyavlamalar gibi geliyor ama dikkatlice dinlersen onun gerçekten de bir iki kelime söylediğini anlayabiliyorsun."

"Harriet, beni güldürüyorsun."

"Bu doğru. Ida Rhew'e sor. Weenie saati bile söyleyebiliyordu. Her gün saat tam iki kırk beşte arka kapıyı tırmalıyor, Allison'ın otobüsünü karşılamak için Ida'nın ona kapıyı açmasını bekliyordu."

Pemberton saçlarını arkaya doğru düzeltmek için kafasını suyun altına soktu, sonra parmaklarıyla burun deliklerini sıkıp kapattı ve kulaklarına dolan suyu boşaltmak için burnunu sümkürdü. "Ida Rhew beni neden sevmiyor yahu?" dedi neşeli bir tavırla.

"Bilmem."

"Beni hiç sevmedi. Daha anaokulundayken, Robin'le oynamak için size geldiğim zamanlarda bile bana hep kötü davrandı. Sizin arka bahçedeki çalılıklardan ince bir dal koparır ve beni bahçeden dışarı kovalardı."

"Hely'yi de sevmiyor."

Pemberton aksırdı ve elinin tersiyle burnunu sildi. "Sahi Hely ile aranızda neler dönüyor? Artık erkek arkadaşın değil mi yoksa?"

Harriet dehşete kapılmıştı. "O hiçbir zaman benim erkek akradaşım değildi."

"O öyle demiyor ama."

Harriet ağzını tuttu. Pemberton bu numarayı onda denediğinde Hely gaza gelip bağırıp çağırmıştı ama Harriet oltaya gelmeyecekti.

Hely'nin annesi Martha Price Hull'ın –Harriet'ın annesiyle aynı liseye gitmişti– oğullarını haddinden fazla şımartmasıyla adı çıkmıştı. Oğullarını delicesine seviyordu ve babaları ne derse desin hiç umursamadan

onların yapmak istedikleri her şeyi yapmalarına izin veriyordu; Hely hakkında konuşmak için henüz çok erken olsa da Pemberton'ın büyüyüp büyük bir hayal kırıklığı olmasının asıl sebebinin her yaptığına göz yumulması olduğu düşünülürdü. Martha'nın aşırı müsamahakâr çocuk yetiştirme yöntemleri efsaneydi. Büyükanneler ve kayınvalideler Martha Price ve oğullarını çocuklarının fazla üstüne düşen genç annelere uyarı olsun diye örnek olarak gösterirler, eğer (söz gelimi) içlerinden biri çocuğunun tıpkı Pemberton'a yapıldığı gibi tam üç yıl boyunca çikolatalı pasta dışında başka bir şey yemeyi reddetmesine müsaade ederse, ileride yaşayacağı pişmanlığın çok büyük olacağı konusunda uyarırlardı onu. Pemberton dört yaşından yedi yaşına kadar çikolatalı pasta dışında hiçbir şey yememişti: dahası (bu da üstüne basa basa vurgulanırdı) bu çok özel çikolatalı pasta yoğunlaştırılmış süt gibi pek çok pahalı malzeme alınmasını ve Martha Price'ın sırf bu pastayı hazırlamak için her gün sabahın altısında uykudan kalkmasını gerektirmişti. Teyzeler –Robin'in misafiri olarak gelen– Pem'in Libby'nin evindeki öğle yemeğini yemeyi reddedip masaya yumruğunu indirerek çikolatalı pasta istediği günü hâlâ anlatırlardı. ("İnanabiliyor musun? '*Annem bana çikolatalı pasta veriyor.*'" "Ben olsam ona güzel bir sopa verirdim.") Pemberton'ın büyüyene kadar dişlerinin dökülmemiş olması bir mucizeydi ama çalışkan bir delikanlı olmayışı ve doğru düzgün bir işte dikiş tutturamayışı tamamen daha çok küçükken yaşadığı bu felakete bağlanıyordu.

Pem'in babasının, büyük oğlundan kim bilir ne büyük utanç duyduğu zaman zaman konuşuluyordu, sonuçta o Alexandria Akademisi'nin müdürüydü ve genç insanları disipline sokmak onun işiydi. Bay Hull, Alexandria gibi özel okullarda sıkça görülen durmadan bağırıp çağıran, kıpkırmızı suratlı eski sporcu tiplerden değildi, koçluk bile yapmıyordu, ortaokul öğrencilerine fen bilgisi dersi veriyordu ve vaktinin geri kalanını da odasının kapısını kapatıp havacılık mühendisliğiyle ilgili kitaplar okuyarak geçiriyordu. Ama Bay Hull'ın okulu sıkı bir kontrol altında tutmasına ve öğrencilerinin onun sessizliğinden korkmasına rağmen karısı evde onun bütün otoritesini sarsıyordu ve kendi oğullarını disipline etmekte zorluk çekiyordu – özellikle de sürekli şakalar yapan, pis pis sırıtan ve toplu fotoğraf çekimlerinde babasının arkasından eliyle tavşan işareti yapan Pemberton'ı. Veliler Bay Hull'a anlayışla yaklaşıyor-

lardı; o çocuğu durdurmak için iyice benzetip bayıltmaktan başka bir çare olmadığının herkes farkındaydı ve Pemberton'a insanların önünde utandırıcı bir biçimde bağırıp çağırması etraftaki herkesi tedirgin etse de Pem'in kendisi bundan zerre kadar alınmıyor ve alelade esprilerine, çokbilmiş sözlerine ara vermeden devam ediyordu.

Fakat Martha Hull oğulları bütün kasabanın altını üstüne getirse de saçlarını ta omuzlarına kadar uzatsa da akşam yemeğinde şarap içip kahvaltılarını tatlıyla yapsa da umurunda olmamasına rağmen, Hullların evinde birkaç kural asla çiğnenemezdi. Pemberton, artık yirmi yaşına gelmiş de olsa babasının yanında sigara içemezdi, Hely'nin içmesiyse tabii ki söz konusu bile olamazdı. Bangır bangır sesle rock and roll dinlemek yasaktı (gerçi anne ve babası evde yokken Pemberton ve arkadaşları Who ve Rolling Stones şarkılarını bas bas bütün mahalleye dinletiyordu – Charlotte'ın şaşkınlığına, Bayan Fountain'ın şikâyetlerine ve Edie'nin volkan gibi öfke patlamalarına rağmen). Pemberton'ın canının istediği herhangi bir yere gitmesine artık ne annesi ne de babası engel olabilse de Hely'nin Pine Hill'e (burası kasabanın tefeci dükkânlarıyla ve leş lokantalarla dolu kötü bir muhitiydi) ve Pool Hall isimli bilardo salonuna gitmesi kesinlikle yasaktı.

Harriet yüzünden suratı hâlâ beş karış asık olan Hely kendini şimdi bu bilardo salonunda bulmuştu. Olur da annesi ya da babası arabayla o taraflardan geçerse diye bisikletini caddenin diğer tarafına, belediye binasının oradaki bir ara sokağa bırakmıştı. Şimdiyse suratsız suratsız oturmuş katır kutur –tozlu tezgâhta yanında sigara ve sakızla birlikte satılan– barbekü soslu patates cipslerinden yiyor ve kapının oradaki raftan aldığı çizgi romanların sayfalarını çeviriyordu.

Bilardo salonu kasaba meydanından yalnızca birkaç blok uzakta olmasına ve içki ruhsatına sahip olmamasına rağmen, yine de Alexandria'daki en fena, en arızalı yerdi, Black Door'dan ya da Pine Hill'deki Esquire Lounge'dan bile daha kötüydü. Burada uyuşturucu satıldığı söyleniyordu; kumarın önüne geçilemiyordu, sayısız silahlı saldırıya, bıçaklamaya ve gizemli yangına ev sahipliği etmişti. Aydınlatması pek düzgün değildi, cüruf briketinden yapılma duvarları hapishane yeşiline boyalıydı ve köpük panelli tavandaki floresan ışıklar yanıp yanıp sönüyordu. O öğlen mekân oldukça boştu. Altı masadan yalnızca ikisi

kullanılıyordu, iki köylü çocuk geriye doğru yapıştırılmış saçları ve göğsü açık kot gömlekleriyle arka tarafta sessiz sessiz tilt oynuyordu.

Bilardo salonunun küflü, bozuk havası Hely'nin ümitsiz haline tam anlamıyla hitap ediyor olsa da çocuk, bilardo oynamayı bilmiyordu ve masaların yanına yaklaşıp izlemeye de korkuyordu. Ama yalnızca kimsenin gözüne gözükmeden kapının kenarında durmak, barbekü soslu patateslerini yemek ve yozlaşmanın aynı tehlikeli havasını solumak bile onu canlandırmaya yetiyordu.

Hely'yi bilardo salonuna çeken şey çizgi romanlardı. Kasabanın en iyi çizgi roman koleksiyonu buradaydı. Markette *Richie Rich*, *Betty* ve *Veronica* vardı; Big Star'da yine bütün bunlar ve bir de *Süpermen* vardı (çizgi roman rafı hiç de hoş olmayan bir biçimde tavuk çevirme tezgâhının hemen yanına konmuştu, Hely kıçı sıcaktan tamamen yanıp kızarmadan orada uzun bir süre durup dergileri inceleyemezdi); bilardo salonundaysa *Sergeant Rock*, *Weird War Tales* ve *G.I. Combat* (gerçek Uzak Doğuluları öldüren gerçek askerler) vardı, panter kürklü mayosuyla *Rima the Jungle Girl* vardı ve hepsinden iyisi, korku çizgi romanlarından zengin bir koleksiyona sahiplerdi (kurt adamlar, ölmeden gömülenler, mezardan çıkıp salyalarını akıta akıta yürüyen zombiler), bütün bunlar Hely'nin ilgisini fena halde çekiyordu: *Weird Mystery Tales* ve *House of Secrets*, *The Witching Hour*, *The Specter's Notebook* ve *Forbidden Tales of the Dark Mansion*... Bir öğleden sonra ders çıkışında okulda kalmak zorunda bırakıldığında boş sıralardan *birinde Secrets of Sinister House*'un bir kopyasını buluncaya kadar okunacak bu denli heyecan verici şeylerin olduğunun –hem de bizzat kendi yaşadığı kasabada satın alabileceği kadar elinin altında olduğunun– farkında bile değildi. Çizgi romanın kapağında ürkütücü eski bir evde, çığlıklar atan ve tekerlekli sandalyesiyle delirmiş gibi devasa bir kobra yılanından kaçmaya çalışan kötürüm bir kız vardı. Hikâyede bu kötürüm kız ağzından köpükler saçarak sarsıla sarsıla can verecekti. Hem dahası da vardı – vampirler, oyuk gözlüler, kardeş katilleri. Hely büyülenmişti. Hely o çizgi romanı en az beş altı defa baştan sona okumuştu ve sonra da eve götürmüş, ilk sayfasından son sayfasına kadar, her bir hikâyeyi ezberleyinceye kadar defalarca okumuştu – "Şeytan'ın Oda Arkadaşı", "Tabutuma Gel", "Transilvanya Seyahat Acentası". Bu,

kuşkusuz, hayatında gördüğü en müthiş çizgi romandı; onun türünün tek örneği, doğanın hiç beklenmedik, bir daha asla ele geçmeyecek bir mucizesi olduğunu düşünüp kendinden geçiyordu ki birkaç hafta sonra okulda Benny Landreth adlı çocuğun tıpkı ona benzer bir şey okuduğunu görmüştü, onunkinin adı *Black Magic* idi ve kapağında bir arkeoloğu gırtlaklayan bir mumya resmi vardı. Bu çizgi romanı kendisine satması için Benny'ye yalvarıp yakarmıştı – çocuk ondan bir sınıf büyüktü ve acımasızdı; sonra, bu yalvarmalar bir işe yaramayınca dergiye bir dakikalığına, sadece bir dakikalığına bakmasına izin verirse ona iki, hatta sonra üç dolar vermeyi teklif etmişti.

"Bilardo salonuna gidip kendi çizgi romanını al," demişti Benny, dergiyi kıvırıp rulo haline getirmiş ve Hely'nin ensesine bir tane patlatmıştı.

Bu olay iki yıl önce olmuştu. Artık çizgi romanlar Hely'nin hayattaki birtakım kötü dönemleri atlatmasına yardımcı olan yegâne şeylerdi: suçiçeği, sıkıcı araba yolculukları, Lake de Selby Kampı. Kısıtlı parası ve bilardo salonundan katı bir şekilde men edilmesi yüzünden, çizgi roman alma macerasına nadiren atılıyordu, belki ayda bir defa ama o günü hevesle bekliyordu. Kasadaki şişman adam Hely'nin çizgi roman rafının başında o kadar uzun süre oyalanmasına aldırmıyormuş gibi görünüyordu; doğrusu, adam çoğu zaman Hely'nin varlığının bile farkında değildi, böylece Hely mümkün olan en akıllıca seçimi yapabilmek için bazen saatlerce o çizgi romanları inceliyordu.

Buraya Harriet'ı kafasından atmak için gelmişti ama patates cipsini aldıktan sonra geriye sadece otuz beş senti kalmıştı, çizgi romanların tanesi yirmi sentti. İsteksizce *Dark Mansions*'taki "Kapıdaki Şeytan" isimli hikâyenin sayfalarını çeviriyordu ("AAAAAAHHHHH – !!! – BEN – BEN – KORKUNÇ BİR CANAVARI SALIVERDİM... BU TOPRAKLARI GÜN DOĞUMUNA KADAR RAHAT BIRAKMAYACAK!!!!!) ama gözü yan sayfadaki Charles Atlas vücut geliştirme reklamına kayıp duruyordu. "Kendine dönüp dürüstçe bir bak. Kadınların hayranlık duyduğu o enerjik bedene mi sahipsin? Yoksa sıska, cılız, kırk beş kiloluk yarı ölü bir nanemolla mısın?"

Hely kaç kilo olduğunu tam olarak bilmiyordu ama kırk beş kilo bile ona epey yüksek geliyordu. Suratını daha da asarak "Öncesi" kari-

katürüne baktı –resmen bir korkuluktu– ve acaba bilgi almaya gitse mi, yoksa bu da *Weird Mystery*'deki reklamda görüp sipariş ettiği şu X-Ray gözlükleri gibi saçma sapan bir para tuzağı mıdır diye bir düşündü. Bu reklam, X-Ray gözlüklerinin insanların, duvarların ardını ve kadın giysilerinin içini gösterdiğini söylüyordu. Bir dolar doksan sekiz sent artı kargo için otuz beş sente mal olmuştu ve eline ulaşması haftalar almıştı; nihayet geldiğindeyse plastik bir çerçeveye tutturulmuş bir çift kartondan başka bir şey yoktu elinde, kartonlardan birinde ardındaki kemikleri görebildiğin bir el karikatürü, diğerindeyse altına siyah bir bikini giymiş transparan elbiseli seksi bir sekreter karikatürü vardı.

Hely'nin üstüne bir karaltı düştü. Kafasını kaldırdığında, özel olarak konuşmak için bilardo masalarından kalkıp çizgi roman raflarının oraya geçen arkası dönük iki kişiyi gördü. Hely bunlardan birini tanıyordu: gecekonduları fahiş fiyatlara kiraya veren Catfish de Bienville'di bu, yerel şöhret sayılırdı, pas kızılı renkte, kocaman kıvırcık saçları vardı ve siyah camlı özel yapım bir Gran Torino kullanıyordu. Hely onu bilardo salonunda sık sık görürdü, yaz akşamları araba yıkamacının orada dikilmiş insanlarla konuşurken de görürdü bazen. Tipi siyahilere benzese de aslında siyahi falan değildi; teni çilliydi, rengi de en az Hely'ninki kadar beyazdı. Ama kasabada en çok da giysileriyle göze çarpardı: ipek gömlekler, İspanyol paça pantolonlar, salata tabağı büyüklüğünde tokası olan kemerler. İnsanlar bütün o giysileri Memphis'teki Lansky Brothers'tan, Elvis'in alışveriş yaptığını söyledikleri o dükkândan aldığını söylüyordu. Şimdi de –havanın oldukça sıcak olmasına rağmen– kırmızı fitilli kadife bir ceket, beyaz bir İspanyol paça pantolon ve gerçek deriden kırmızı renkli platform topuk makosenler vardı üstünde.

Konuşan Catfish değil, diğeriydi: yenmiş tırnaklarıyla oldukça bakımsız, hırpani bir tipti. Bir ergenden halliceydi, öyle çok uzun ve çok temiz değildi, çıkık elmacık kemikleri ve ortadan ayrılmış cansız hippi saçları vardı ama tipinde bir rock yıldızının dağınık, kılıksız fakat havalı duruşu da vardı; önemli biriymiş gibi dimdik duruyordu ama önemli biri falan olmadığı apaçık ortadaydı.

"Oynayacak parayı nereden bulmuş?" diye fısıldıyordu Catfish.

"Maluliyet parası, anladığım kadarıyla," dedi hippi saçlı çocuk, kafasını kaldırıp ona bakarak. Gözleri ürkütücü, gümüşi mavi renkteydi ve hareketsiz, oldukça sabit bakıyormuş gibi gözüküyorlardı.

Odanın diğer tarafında toplara vuran ve kaybetmeyi göze aldıkları herhangi bir paraya, karşısına çıkan herhangi biriyle kapışabileceğini söyleyen Carl Odum hakkında konuşuyorlardı. Carl –karısı ölünce sefil haldeki dokuz on tane ufacık çocuğuyla kalakalmıştı– daha yalnızca otuz yaşlarındaydı ama yaşının iki katı gösteriyordu: yüzü ve boynu güneş yanığı yüzünden mahvolmuştu, solgun gözlerinin kenarları kıpkırmızıydı. Karısının ölümünün üzerinden daha çok zaman geçmemişken yumurta paketleme tesisinde geçirdiği kazada birkaç parmağını kaybetmişti. Şimdiyse sarhoştu ve parmağı olsun ya da olmasın, odadaki herkesin canına okuyabileceğini söylüyordu. "İşte benim köprüm," diyordu sakat kalmış elini havaya kaldırarak. "Benim ihtiyacım olan tek şey bu." Avucunun içindeki çizgiler ve geride kalan iki parmağının –işaret ve başparmağı– tırnaklarının içi pislik doluydu.

Odum bütün bu sözleri masada hemen yanında duran adama söylüyordu: iriyarı, sakallı bir adama, göğsündeki isim etiketinin olması gereken yer kesilip delik açılmış kahverengi bir iş tulumu giyen ayı gibi bir adama. Ama o, Odum'a hiç bakmıyordu bile; gözleri masaya sabitlenmişti. Kırlaşmaya başlamış uzun, karmakarışık, koyu renk saçları omuzlarından aşağıya dökülüyordu. Oldukça iriydi ve omuz kısmı bir tuhaf duruyordu, sanki kolları yerlerine tam oturtulmamış gibiydi; arka ayaklarının üzerinde dikilmeye karar verse bir ayının kollarının duracağı gibi, hafif çarpık dirsekleri ve gevşek duran elleriyle kaskatı duruyordu kolları. Hely gözlerini ondan ayıramıyordu. Simsiyah gür sakalları ve kahverengi tulumu onun çılgın bir Güney Amerika diktatörüne benzemesine neden olmuştu.

"Bilardoyla ya da bilardo oynamakla alakalı herhangi bir şey," diyordu Odum. "Galiba alışkanlık dedikleri şey bu olsa gerek."

"Eh, bazılarımız böyle yeteneklere sahip," dedi kahverengi tulumlu iri adam derin ama sert olmayan bir sesle. Ve bunu söylerken kafasını kaldırıp baktı, Hely irkilerek adamın gözlerinden birinin ne kadar korkunç göründüğünü fark etti: sanki süt beyazı bir perdeyle örtülmüş gibi görünen göz dışa doğru kaydı.

Daha yakınlarındaysa –Hely'nin durduğu yerden birkaç adım ötede– o sert görünümlü çocuk, yüzüne dökülen saçlarını geriye doğru attı ve gergin bir sesle Catfish'e, "Her vuruşta yirmi papel. Kaybettiği her seferde," dedi. Diğer eliyle zar atar gibi bir hareket yaparak ustaca paketi sallayıp bir sigara çıkardı – Hely ilgiyle, defalarca kez yaptığı anlaşılan bu hareketin havalı görüntüsüne rağmen çocuğun ellerinin yaşlı bir adamın elleri gibi titrediğini fark etmişti. Sonra çocuk eğildi ve Catfish'in kulağına bir şeyler fısıldadı.

Catfish yüksek sesle güldü. "Kaybedecek, kıçımın kenarı," dedi. Rahat, zarif bir hareketle etrafında döndü ve arka taraftaki tilt makinelerine doğru yürümeye başladı.

Sert çocuk sigarasını yaktı ve gözlerini salonun diğer tarafına dikti. Güneş yanığı yüzünde o gümüşi halleriyle pırıl pırıl parlayan gözleri, onu fark etmeden bile olsa üstünden geçip gittikçe Hely'yi ürpertiyordu: ona eski fotoğraflarını gördüğü Konfederasyon askerlerinin gözlerini anımsatan, hoyrat bakışlı parlak gözlerdi.

Salonun diğer tarafındaki, bilardo masasının başındaki kahverengi tulumlu sakallı adamın düzgün tek bir gözü vardı ama o da aynı gümüşi ışıkla parlıyordu. Hely –çizgi romanının üstünden onları inceliyordu– bu ikisi arasında akrabalık olduğunu düşündürecek bir benzerlik olduğunu fark etti. İlk bakışta çok farklı görünseler de (sakallı adam o çocuktan çok daha yaşlı ve çok daha ağırdı), aynı uzun, koyu renk saçlara, güneş yanığı tene, aynı sabit bakışlara ve tutulmuş gibi görünen boyunlara sahiplerdi ve çürük dişlerini saklamak ister gibi dudaklarının arasından konuşuyorlardı.

"Onu ne kadar yolmayı planlıyorsun?" dedi Catfish, az sonra arkadaşının yanına geri döndüğünde.

Çocuk kesik kesik güldü; onun gülüşünü duyduğunda Hely elindeki çizgi romanı az kalsın yere düşürecekti. O tiz, alaycı kahkahayı şıp diye tanıyacak kadar çok duymuştu; çalılıkların arasında düşe kalka koşarken ve mermiler çevresindeki kayalıklara çarpıp sekerken, derenin üstündeki köprüden etrafı çınlatmıştı bu kahkahalar.

Bu oydu. Kovboy şapkası yoktu tabii – Hely başta o yüzden tanıyamamıştı. Yüzüne kan hücum ederken öfkeyle elindeki çizgi ro-

mana, Johnny Peril'in omzunu sıkı sıkı tutan nefesi kesilmiş kıza baktı ("Johnny! Şu balmumu heykel! Kıpırdadı!").

"Odum kötü bir oyuncu değil, Danny," diyordu Catfish alçak sesle. "Parmakları olsun ya da olmasın."

"Yani ayıkken Farish'i yenebilir belki. Ama sarhoşken değil."

Hely'nin kafasında ikiz ampüller yandı. *Danny? Farish?* Taşralılar tarafından ateş edilmek yeterince heyecan vericiydi zaten ama Ratliffler tarafından ateş edilmiş olmak bambaşka bir olaydı. Eve dönüp bütün bunları Harriet'a anlatmak için sabırsızlanıyordu. Bu sakallı Koca Ayak gerçekten de şu meşhur Farish Ratliff olabilir miydi? Hely'nin –Alexandria'da ya da herhangi bir yerde– adını duyduğu tek bir Farish vardı.

Hely güçlükle de olsa kendisini çizgi romanına bakmak için zorladı. Farish Ratliff'i yakından hiç görmemişti –yalnızca uzak mesafeden, hareket halindeki bir arabadan parmakla gösterilirken ya da yerel gazetede çıkan bulanık fotoğrafını görmüştü– ama hayatı boyunca onun hakkında pek çok hikâye duymuştu. Farish Ratliff bir zamanlar akla gelebilecek her türlü soygun ve hırsızlık işinden sorumlu bir aile çetesinin beyni olarak Alexandria'daki en kötü şöhretli dolandırıcı olarak biliniyordu. Yıllar içerisinde "Ya Paran Ya Canın" (federal gelir vergisine karşı protesto olarak), "Başkaldırı Şerefi: Eleştirilere Cevap" ve "BENİM Kızım Değil!" gibi başlıkları olan pek çok eğitici broşür yazmış ve dağıtmıştı. Fakat bütün bunlar birkaç yıl önce bir buldozer vakasıyla sona ermişti.

Hely, Farish'in neden o buldozeri çalmaya karar verdiğini bilmiyordu. Gazetenin dediğine göre ustabaşı buldozerin Party Ice Şirketi'nin arkasındaki inşaat alanından kaybolduğunu fark etmişti ve sonra herkes Farish'i bu buldozerin üstünde otoyolda hızla ilerlerken görmüştü. Uyarılmasına rağmen kenara çekmemişti, aksine, kendini buldozerin kepçesini kullanarak korumaya kalkışmıştı. Sonra, polisler ateş açınca ineklerin otladığı bir meraya bodoslama dalmıştı, meranın etrafını çeviren dikenli telleri koparmış, paniğe kapılan hayvanlar dört bir yana kaçışmıştı ve nihayet buldozeri bir hendeğe sokarak durdurmayı başarmıştı. Polisler Farish'e ellerini başının arkasına koyup araçtan çıkması için bağırarak meraya doğru koşarlarken ta ilerideki buldoze-

rin sürücü kabinindeki Farish'in 22 kalibrelik bir tabancayı şakağına dayayıp ateşlediğini görünce oldukları yerde donup kalmışlardı. Gazetede Jackie Sparks isimli bir polisin hakikaten son derece sarsılmış bir halde, otların üstünde yatan adamın başında durmuş, ambulans görevlilerine emirler yağdırırken çekilmiş bir fotoğrafı çıkmıştı.

Farish'in daha en başında o buldozeri neden çaldığı tam bir muamma olsa da asıl muamma Farish'in neden kendini vurduğuydu. Kimileri yeniden hapse girmekten korktuğu için yaptığını iddia etmişti ama diğerleri aynı fikirde değildi, Farish gibi bir adam için hapis çocuk oyuncağıydı, hem öyle çok ciddi bir suç işlemediği için bir iki yıl yatar çıkardı. Kurşun yarası çok ciddiydi, Farish'i az kalsın öldürecekti. Doktorlar bitkisel hayata girdiğini söylerken bir anda gözlerini açıp patates püresi istediğinde gazetelere yeniden haber olmuştu. Hastaneden taburcu edildiğinde –sağ gözü resmen kör olmuştu– akıl sağlığı yerinde olmadığı için Whitfield'daki akıl hastanesine gönderilmişti ki bu çok da haksız bir karar sayılmazdı.

Farish akıl hastanesinden çıktığından beri pek çok açıdan değişmiş, farklı bir adam olmuştu. Olay sadece gözü değildi. İnsanlar onun içki içmeyi bıraktığını söylüyordu; herkesin bildiği kadarıyla artık benzinlikleri soymuyor, insanların garajlarından arabalarını veya testerelerini çalmıyordu (gerçi bu gibi işlerde küçük kardeşleri onun yokluğunu hiç aratmıyordu). Irkçı fikirleri de artık o kadar ön planda değildi. Devlet okulunun önündeki kaldırımda durup evde hazırladığı okul entegrasyonunu kınayan el ilanları dağıtmıyordu artık. Tahnitçilikle uğraşıyordu ve aldığı maluliyet maaşı ve bölge avcılarının yakaladıkları geyik ve levrek kafalarını doldurarak kazandığı gelir sayesinde kanunlara uyan bir vatandaş haline gelmişti – ya da söylentiler o yöndeydi.

Ve işte oradaydı, Farish Ratliff kanlı canlı Hely'nin karşısındaydı – hem de aynı hafta içinde ikinci defa, köprüdeki karşılaşmalarını da sayarsan. Hely kasabanın kendi yaşadığı kısmında Ratlifflerden yalnızca Curtis'i (Alexandria caddelerinde kendi kendine dolaşır, geçen arabalara su tabancasıyla ateş ederdi) ve hatiplik gibi bir şey yapan ağabeyi Eugene'i görme fırsatı yakalamıştı. Bu Eugene genellikle kasaba meydanında vaaz verirken ya da daha çok, hızla geçip giden arabalara doğru yumruğunu sallaya sallaya Hamsin Yortusu hakkında bir

şeyler bağırırken otoyolun yerden dumanlar çıkaran sıcağının altında sersemlemiş bir halde görülürdü. Farish'in kendini vurduğundan beri akıl sağlığının düzeldiği söylense de Eugene (Hely babasının böyle dediğini duymuştu) gerçekten tam bir kaçıktı. İnsanların bahçelerinden aldığı kırmızı killi toprağı yiyor ve nöbet geçirir gibi titreye titreye kaldırıma düşüyor, orada bir şimşek gibi Tanrı'nın sesini duyduğunu iddia ediyordu.

Catfish, Odum'un hemen yan masasında bilardo oynayan bir grup orta yaşlı adamla fısır fısır bir şeyler konuştu. İçlerinden biri –hamura batırılmış iki üzüme benzeyen şüpheci gözleri olan, sarı gömlekli, şişman bir adam– dönüp Farish ve Odum'a baktı ve sonra ağır ağır masanın diğer tarafına yürüdü ve eğilip toplardan birine vurdu. Kafasını kaldırıp Catfish'e bakmadan, elini usulca arka cebine uzattı ve daha yarım saniye bile geçmeden, hemen arkasında dikilen üç izleyiciden biri de aynı şeyi yaptı.

"Hey." Danny Ratliff salonun diğer tarafından Odum'a sesleniyordu. "Ağır ol bakalım. Artık parasına oynamaya başlıyorsanız, bir sonraki oyun Farish'in olacak."

Farish öğürtüye benzer bir sesle öksürüp balgam çıkardı ve ağırlığını bir ayağından diğerine verdi.

"Yaşlı Farish'in artık tek bir gözü var," dedi Catfish, ona doğru yaklaşıp hafifçe Farish'in sırtına vurarak.

Farish tehditkâr bir sesle, "İzle," dedi, tamamen gösteriş amaçlı olmadığı belli olan öfkeli bir hareketle kafasını sallayarak.

Catfish güler yüzle masaya doğru eğildi ve elini Odum'a uzattı. "Adım Catfish de Bienville," dedi.

Odum elini sinirli bir tavırla sallayarak onu savuşturdu. "Kim olduğunu biliyorum."

Farish metal kayıştaki boşluğa birkaç çeyreklik attı ve kolu sertçe çekti. Toplar alt taraftan birer birer çıktı.

"Ben bu kör herifi bir iki defa yendim. Buradaki gözü gören herhangi biriyle bilardo oynarım ben," dedi Odum, geriye doğru sendeleyince sopasını yere dayayarak ayakta durmaya çalıştı. "Neden şöyle geriye çekilip etrafımda kalabalık etmeyi kesmiyorsun," diye çıkıştı yeniden yanına yaklaşan Catfish'e, "evet, sana diyorum..."

Catfish eğilip kulağına bir şeyler fısıldadı. Odum'un sarı-beyaz kaşları yavaş yavaş şaşkınlıkla kalkıp birleşti.

Kısa bir sessizlikten sonra, "Para için oynamayı sevmez misin, Odum?" dedi Farish alaycı bir sesle, masanın altına uzandı ve topları alıp masanın üstüne dizmeye başladı. "Sen Baptist Kilisesi'nde papazın yardımcılığını yapmıyor musun?"

"Yo," dedi Odum. Catfish'in kulağına fısıldadığı, içindeki açgözlüye hitap eden öneri güneş yanığı yüzünde bomboş bir gökyüzünde hareket eden bir bulut gibi apaçık kendini belli etmeye başlıyordu.

"Babacım," dedi küçük, tiz bir ses kapı ağzından.

Lasharon Odum'du bu. Hely'ye göre mide bulandırıcı derecede büyüklere özgü bir hareketle o sıska kalçasını yana kırmış öylece duruyordu. Kucağındaysa en az kendisi kadar pis bir bebek vardı, ikisinin ağzının etrafı da buzlu dondurmadan ya da Fanta'dan, turuncu halkalarla çevriliydi.

"Şuraya bakın hele," dedi Catfish yapmacık bir tavırla.

"Babacım büyük kol üçe gelince gelip seni almamızı söylemiştin."

"Yüz papel," dedi Farish, bu sözleri izleyen sessizlikte. "İşine gelirse."

Odum sopasının ucunu tebeşirledi ve üstünde var olmayan hayalî gömleğin kollarını yukarı çekti. Sonra birdenbire, kızın suratına bile bakmadan, "Babacık daha gitmeye hazır değil, tatlım. Size onar sent vereyim. Gidip komikli kitaplara bakın."

"Babacım ama sen demiştin ki..."

"Size *gidin* dedim. Senin sıran," dedi sonra Farish'e.

"Topları ben dizdim."

"Biliyorum," dedi Odum parmaklarını şıklatarak. "Hadi, sırayı sana veriyorum."

Farish bütün ağırlığını vererek masanın üstüne uzandı. Gören gözüyle sopasının ucuna –tam da Hely'nin olduğu tarafa doğru– bakıyordu, bakışları sanki bir silahın namlusuna bakıyormuş gibi soğuktu.

Tak. Toplar döne döne birbirinden uzaklaştı. Odum diğer tarafa gitti ve bir süre masayı inceledi. Sonra boynunu kıtlattı ve kafasını yana doğru atıp vuruşunu yapmak için eğildi.

Catfish, tilt makinelerinin başından ve etraftaki masalardan izlemek için gelip etraflarına toplananların arasına karıştı. Hiç çaktırmadan sarı gömlekli adamın kulağına bir şeyler fısıldıyordu ki Odum yalnızca bir değil, tam iki çizgili topu deliğe sokan gösterişli bir vuruş yaptı.

Tebrik ve sevinç tezahüratları geldi. Catfish, seyircilerin şaşkın konuşmalarının arasından sıyrılıp Danny'nin yanına döndü. "Odum bütün günü o masada geçirebilir," diye fısıldadı, "sekiz top oynamaya devam ettikleri müddetçe."

"Farish de gaza geldiğinde en az onun kadar ısrarcı olabilir."

Odum bir vuruş daha yaptı – beyaz topun düz bir topa değdiği ve onun da başka bir tanesini deliğe gönderdiği güzel bir vuruş. Yine tezahüratlar yükseldi.

"Kim katıldı?" dedi Danny. "Tilt oynayan ikili?"

"İlgilerini çekmedi," dedi Catfish, deri yeleğinin saat cebine uzanıp bir golf topu büyüklüğünde ve şeklindeki küçük metal şeyi avucuna alırken arada sırada dönüp omzunun üzerinden ve Hely'nin kafasının tepesinden, etrafı kolaçan ediyordu. Yüzüklü parmakları bu şeyin etrafını tam olarak sarmadan önceki bir saniyelik zamanda, Hely bunun bronzdan yapılma, topuklu ayakkabılı ve kocaman kıvırcık saçlı çıplak bir kadın heykelciği olduğunu gördü.

"Neden ki? Kimmiş onlar?"

"Kendi halinde iki Hristiyan delikanlı işte," dedi Catfish, Odum kolay bir topu yan deliklerden birine sokarken. Elini gizlice cebinin yarısına kadar sokmuşken, kadının kafasını döndüre döndüre vücudundan ayırdı ve başparmağıyla yana iterek ceket cebine attı. "Şu diğer grup," gözlerini sarı gömlekli adama ve kendisi gibi şişman arkadaşlarına doğru devirdi, "Teksas'tan geliyorlarmış, yolları buraya düşmüş." Catfish yine çaktırmadan sağına soluna baktı ve sonra sanki hapşıracakmış gibi döndü ve elindeki küçük şişeyi kaldırıp içindekini çabucak burnuna çekti. "Karides teknesinde çalışıyorlarmış," dedi ceketinin koluyla burnunu silerken, avucunun içine sakladığı şişeyi Danny'ye doğru uzatırken bakışları yine boş boş çizgi roman raflarını ve Hely'yi yalayıp geçti.

Danny de yüksek sesle burnuna çekti ve burun deliklerini sıkıp kapattı. Gözleri yaşardı. "Yüce Tanrım," dedi.

Odum bir topu daha deliğe soktu. Karides teknesinde çalışan adamların ıslıklarının arasında, bilardo sopasını yatay şekilde ensesine yerleştirip kollarını aradan geçirerek ellerini iki yandan sarkıtan Farish sert sert masaya bakıyordu.

Catfish rahat, gülünç dans adımlarıyla bir iki adım geriye çekildi. Birdenbire keyfi yerine gelmişe benziyordu. "Bağğyy Farish," dedi neşeyle salonun diğer tarafına doğru, televizyondaki popüler siyahi komedyenin sesini taklit ediyordu, "durumun vahametinin farkında."

Hely öyle heyecanlanmış ve öylesine allak bullak olmuştu ki kafası patlayıp havaya uçacakmış gibi hissediyordu. O küçük şişenin önemi dikkatinden kaçmıştı ama Catfish'in küfürleri ve şüpheci hali gözünden kaçmamıştı; Hely neler olup bittiğinden tam olarak emin olamasa da ortada bir kumar döndüğünü anlıyordu ve bu, yasalara aykırıydı. Kimsenin ölümüne neden olmamış olsa bile, köprüden etrafa ateş etmenin de yasalara aykırı olduğu gibi. Hely'nin kulakları alev alev yanıyordu, ne zaman heyecana kapılsa hep böyle kızarırlardı – bunu kimsenin fark etmediğini umdu. Hiçbir şey olmamış gibi, baktığı çizgi romanı yerine koydu ve raftan yeni bir tane aldı; *Secrets of the Sinister House*. Tanık sandalyesindeki iskelet, etsiz kolunu dinleyicilere doğru uzatırken hayaleti andıran bir avukat var gücüyle bağırıyordu: "İşte şimdi, aslında KURBAN olan tanık – size gösterecek... KENDİSİNİ ÖLDÜREN ADAMI!!!"

"Hadi bakalım, göreyim seni!" diye bağırdı Odum birdenbire, sekizinci top çuha kumaşın üzerinde vın diye kayar, seker ve tam karşı köşedeki deliğe pat diye düşerken.

Bunu izleyen şamatanın içinde, Odum arka cebinden küçük bir viski çıkardı ve çok susamış gibi kana kana içti. "Şu yüz doları görelim bakalım, Ratliff."

"Bana uyar. Ama bir tur daha oynamak da bana uyar," dedi Farish sertçe, toplar alt tarafta toplandı ve onları hemen yeniden dizmeye başladı. "Bunu alan kazanır."

Odum omuzlarını silkti ve tek gözünü kısarak sopasının ucuna baktı, burnu kırışmış, üst dudağı çekilip öndeki tavşan dişlerini ortaya çıkarmıştı, sonra topa öyle bir vurdu ki beyaz top diğer toplara vurup

onları etrafa saçtığı noktada fır fır dönerken sekizinci top köşedeki deliğe girdi.

Karides teknesinde çalışan adamlar alkışlıyor, tezahürat ediyorlardı. İyi bir oyuna denk geldiklerini düşünüyor gibi görünüyorlardı. Catfish neşeyle –çenesini gösterişli bir edayla havaya kaldırmıştı ama dizleri tutmuyordu– aralarında dolaştı ve para işini konuştu.

Danny, "En hızlı kaybettiğin para buydu işte!" diye seslendi salonun diğer ucundan.

Hely, Lasharon Odum'un hemen onun arkasında durduğunu fark etmişti – kız herhangi bir şey dediği için değil, bebek nezle olduğundan güçlükle, hırıldayarak nefes alıp verdiği için. Hely, "Benden uzak durun," diye homurdandı, biraz yana doğru kayarak.

Lasharon ürkekçe onun arkasından gitti, Hely gözünün ucuyla onu hâlâ görebiliyordu. "Bir çeyreklik ödünç alabilir miyim?"

Kızın sesindeki yalvaran ümitsizlik onu bebeğin hırıltılı soluklarından daha çok iğrendirmişti. Başını savurarak arkasına döndü. Farish –karides teknesinde çalışan adamların devrilen gözlerine aldırmadan– elini yeniden masanın altına uzatmıştı.

Odum çenesini ellerinin arasına aldı ve boynunu sağa sola çevirerek kıtlattı. "Hâlâ yetmedi mi?"

"*Ah, tamam artık*," diye müzik kutusuyla birlikte mırıldanıyordu Catfish, parmaklarını şıklatarak: "*Bebeğim, sana diyorum.*"

"Müzik kutusunda çalan bu saçmalık da ne?" diye söylendi Farish, elindeki topları öfkeyle masaya fırlattı.

Catfish onunla alay etmek istercesine zayıf kalçasını kıvırdı. "Gevşe biraz, Farish."

"Gidin şuradan," dedi Hely, biraz daha, neredeyse ona değecek kadar yanına sokulan Lasharon'a. "O sümüklü nefesini duymak istemiyorum."

Kızın, yanına bu denli yaklaşmasından o kadar rahatsız olmuştu ki bu sözleri umduğundan daha yüksek sesle söyleyivermişti ve Odum'un nereye baktığını bilmeyen bakışları hayal meyal durdukları yeri bulunca donakaldı. Farish de dönmüş onlara bakıyordu ve gören gözü âdeta fırlatılmış bir bıçak misali Hely'ye saplanıp kalmıştı.

Odum derin, sarhoş bir nefes aldı ve bilardo sopasını bıraktı. "Şurada duran o küçük kızcağızı görüyor musunuz?" dedi melodramatik bir tavırla Farish ve etrafındakilere. "Bunu söylemek hiç benlik bir şey değil ama o küçük kız kocaman bir kadının yapabileceği işleri beceriyor."

Catfish ve Danny Ratliff bir an için panikle birbirlerine baktılar.

"Size soruyorum. Evi çekip çeviren, küçük kardeşlerine bakan, masaya bir kap yemek koyan ve zavallı ihtiyar babacığının ona sağlayabildiği kadarıyla yetinip yine de her şeyi bir şekilde bulup buluşturan bunun gibi sevimli küçük bir kız daha var mı?"

Hely, *onun masaya koyduğu yemeği asla ağzıma sürmezdim*, diye geçirdi içinden.

"Bugünün gençleri artık her şeye sahip olmak istiyor," dedi Farish. "Hiçbir şeye sahip olmadan da hayatlarını sürdürebilirler."

"Ben ve kardeşlerim, biz büyürken bir buzluğumuz bile yoktu," dedi Odum sesi titreyerek. İyiden iyiye mağdur havasına giriyordu. "Bütün bir yaz boyunca tarlalarda pamuk toplamak zorundaydık..."

"Ben de kendimce bir şeyler yapmak zorunda kalmıştım."

"...anneciğim, size doğruyu söylüyorum, o tarlalarda tıpkı bir zenci herif gibi çalıştı. Bense... ben okula gidemedim! Anneciğimin ve babacığımın bana evde daha çok ihtiyaçları vardı! Yoo, bizim hiçbir şeyimiz olmadı ama eğer benim param olsa, şu ufaklıklar için her şeyi alırdım. İhtiyar babalarının yemeyip onlara yedireceğini, giymeyip onlara giydireceğini bilirler. Hı? Biliyorsunuz, değil mi?"

Düzgün görmeyen sarhoş gözleri Lasharon ve bebekten Hely'ye doğru kaydı. "Biliyorsunuz değil mi, diye sordum," diye tekrarladı, bu kez daha yüksek ve daha az sevgi dolu bir sesle.

Doğrudan Hely'ye bakıyordu şimdi. Hely afallamıştı: *Tanrım*, diye düşündü, *bu ihtiyar kelaynak benim onun çocuğu olmadığımı bile anlayamayacak kadar sarhoş mu?* Ağzı açık öylece kalakaldı.

"Evet, babacım," diye fısıldadı Lasharon zar zor duyulur bir sesle.

Odum'un kıpkırmızı gözleri yumuşamış ve yeniden kararsız bakışlarla kızına kaymıştı; adamın ıslak dudaklarının acınası biçimde titremesi, Hely'yi o öğleden sonra tanık olduğu her şeyden daha çok huzursuz etmişti.

"Duydunuz mu? O küçük kızcağızı duydunuz, değil mi? Hadi buraya gel de ihtiyar babacığının boynuna bir sarıl," dedi parmağının boğumuyla gözünden akan tek bir gözyaşını silerek.

Lasharon, kemikli kalçasına dayadığı bebeği yukarıya doğru çekti ve yavaşça ona doğru yaklaştı. Odum'un sarılışındaki sahiplik hissi ve kızın karşılık verişindeki isteksizlik –sahibinin kendisini okşamasına izin veren sefil bir köpek gibi– Hely'yi hem tiksindirmiş hem de biraz korkutmuştu.

"Bu küçük kız ihtiyar babacığını seviyor, değil mi?" Gözlerinde yaşlarla kızını gömleğine doğru bastırdı.

Hely, birbirlerine bakıp gözlerini devirişlerinden Catfish ve Danny Ratliff'in de Odum'un bu mide bulandırıcı sözlerinden en az kendisi kadar tiksindiklerini anladığına sevindi.

"Babacığının yoksul bir adam olduğunu biliyor! Bir sürü oyuncağı, şekeri, güzel giysileri olmak zorunda değil ki!"

"Hem neden olsun ki?" dedi Farish birdenbire.

Kendi sesiyle mest olup kendinden geçen Odum bir rüyadan uyanırcasına ona doğru döndü ve yüzünü buruşturdu.

"Evet. Doğru söyledin. Neden bütün o çer çöpü olsun ki? Çocukların neden onca şeyi olsun yani? Bizim büyürken hiçbir şeyimiz olmadı, öyle değil mi?"

Odum'un yüzünde yavaş yavaş bir şaşkınlık dalgası belirdi.

"Yoo, kardeşim!" diye haykırdı kendinden geçercesine.

"Fakir olmaktan utanıyor muyduk? Çalışmayacak kadar burnumuz havada mıydı? Bizim için yeterli olan, onun için de yeterlidir, yanlış mıyım?"

"Çok haklısın!"

"Çocukların büyüyüp kendilerini anne babalarından daha üstün görmeleri gerektiğini kim söylemiş? Federal Hükümet, işte o söylüyor! Sizce devlet insanların evine neden burnunu sokuyor, bütün o gıda pullarını, aşıları, genel kültür saçmalıklarını neden altın tepside sunuyor? Nedenini size ben söyleyeyim. Çocukların beynini yıkayıp anne babalarının sahip olduğundan çok daha fazlasını istemelerini, geldikleri yeri beğenmeyip küçümsemelerini ve kendi kanlarını kendi

canlarını hor görmelerini sağlamak için. Sizi bilmem bayım ama benim babam bana karşılıksız tek bir şey bile vermedi."

Bilardo salonunun dört bir yanından ona hak veren alçak sesli homurtular duyuluyordu.

"Hayır," dedi Odum kederle kafasını sallayarak. "Annemle babam bana hiçbir şey vermedi. Ben her şey için çabaladım. Sahip olduğum her şey için."

Farish başıyla Lasharon'u ve bebeği işaret etti. "O halde bana söyleyin. Bizim sahip olamadıklarımıza neden o sahip olsun?"

"Tanrı'nın dediği bu! Babacığını rahat bırak, tatlım," dedi Odum söylenenlerin hiçbirini umursamadan paçasını çekiştiren kızına.

"Babacım, lütfen, hadi gidelim."

"Babacığın daha gitmeye hazır değil, bir tanem."

"Ama babacım, Chevrolet mağazasının altıda kapattığını bana hatırlat demiştin."

Catfish, yüzünde oldukça yapmacık iyi niyet ifadesiyle içlerinden biri hemen saatini kontrol eden karides teknesinden adamlarla sessizce konuşmak için kenara çekildi. Ama sonra, Odum üstündeki leş gibi pis kotun ön ceplerinden birine elini soktu ve biraz kurcaladıktan sonra Hely'nin şimdiye kadar gördüğü en büyük para destesini çıkardı.

Bu deste bir anda herkesin dikkatini çekmişti. Odum para destesini bilardo masasının üstüne fırlattı.

"Sigorta anlaşmamdan geriye kalan para," dedi sarhoş kafasıyla paraları işaret ederek. "Şu elim için aldığım para. Chevrolet mağazasına gidip o nefesi nane şekeri kokan piç kurusu Roy Dial'a vereceğim. Evime kadar gelip lanet olası arabamı kapımın önünden..."

"Bunlar böyle çalışırlar," dedi Farish aklı başında bir sesle. "Vergi Komisyonu'ndaki, Finans Şirketi'ndeki, Şerif Departmanı'ndaki piç kuruları tam da böyle çalışırlar işte. Adamın evine kadar gelir ve canları ne zaman neyi almak isterse onu alıp giderler..."

"Ve şimdi," dedi Odum sesini yükselterek, "ben derhal oraya gidip arabamı geri alacağım. Bu parayla."

"Şey, beni ilgilendirmez tabii ama bütün o parayı bir araba uğruna harcamamalısın."

"Efendim?" dedi Odum agresif bir tavırla, geriye doğru sendeledi. Yeşil çuhanın üstündeki paralar sarı bir ışık demetinin içinde yatıyordu.

Farish kirli ellerinden birini kaldırdı. "Ben diyorum ki eğer arabanı Dial denilen pis sansardan bütün bu parayı vererek alırsan yalnızca Dial seni soyup soğana çevirmiş olmayacak, Eyalet ve Federal yönetimler de kendi paylarına düşeni almak için derhal sıraya geçecek. Ben bu satış vergisine karşı defalarca kez konuştum. Satış vergisi dedikleri şey anayasaya aykırı. Bu milletin anayasasının tam da buna karşı çıktığı yeri parmağımla bile gösterebilirim."

"Hadi, babacım," dedi Lasharon usulca, Odum'un pantolon paçasından tutmuş korkmadan çekiştiriyordu. "Babacım, lütfen gidelim."

Odum paralarını toparlıyordu. Farish'in yaptığı bu küçük konuşmanın ana fikrini gerçekten anlamışa benzemiyordu. "Hayır, efendim." Kesik kesik nefesler alıp veriyordu. "O adam bana ait olanı öyle gelip alamaz! Şimdi derhal Dial Chevrolet'ye gidiyor ve bunları onun suratına çarpıyorum," paraları bilardo masanına çarptı, "ve ona diyorum ki, ona şöyle diyorum: 'Arabamı geri ver, seni nane kokulu piç kurusu.'" Paraları güç bela sağ cebine doldurmaya çalışırken bir yandan da sol cebindeki çeyrekliği arıyordu. "Ama önce şu dört yüz ve senden kazandığım iki yüz doları sekiz topta kıçına bir tekme daha atmak için kullanacağım."

Kola makinesinin etrafında dört dönen Danny Ratliff tuttuğu nefesini yüksek sesle bıraktı.

"Büyük parayla oynuyorsun demek," dedi Farish sakince. "Ben mi başlıyorum?"

"Sen başla," dedi sarhoş Odum elini yüce gönüllülüğünü belirtecek şekilde sallayarak.

Farish, yüzünde tek bir ifade bile olmaksızın arka cebine uzandı ve bir zincirle tulumunun kemer köprülerinden birine tutturulmuş büyük, siyah bir cüzdan çıkardı. Bir bankacının el alışkanlığıyla yirmilikleri hızlı hızlı sayıp altı yüz dolar ayırdı ve paraları masanın üstüne koydu.

"Bu çok büyük para, dostum," dedi Odum.

"Dostum?" Farish sert bir kahkaha attı. "Benim yalnızca iki dostum var. En yakın *iki* dostum." İyice gözüne sokmak için –içindeki paralarla hâlâ epey dolgun gözüken– cüzdanını havaya kaldırdı. "Bunu görüyor

musun? İşte bu benim ilk dostum, daima benim kıç cebimde durur. İkinci dostum da nereye gitsem hep yanımdadır. Ve bu dostum da 22 kalibrelik bir tabancadır."

"Babacım," dedi Lasharon ümitsizce, babasının pantolonuna daha da asılıyordu. "Lütfen."

"Sen neye bakıyorsun öyle, küçük bok?"

Hely yerinden zıpladı. Yalnızca bir adım uzağındaki Danny Ratliff tepesine dikilmiş ona bakıyordu, gözlerinden alevler çıkıyordu.

"Hı? Seninle konuştuğumda bana cevap ver, seni küçük bok."

Herkes ona bakıyordu – Catfish, Odum, Farish, karides teknesinde çalışan adamlar ve kasada duran şişman herif.

Sanki çok uzak bir yerden geliyormuş gibi, Lasharon Odum'un o tiz sesiyle, "O sadece benimle birlikte komik kitaplara bakıyordu babacım," dediğini duydu.

"Doğru mu bu? Ha?"

Hely –korkudan kanı donmuştu, konuşamıyordu– kafasını salladı.

"Adın ne senin?" Bu soru salonun diğer tarafından sert bir sesle sorulmuştu. Hely kafasını kaldırıp baktı ve Farish Ratliff'in gören gözünün matkap gibi kendisine çevrildiğini gördü.

"Hely Hull," dedi Hely hiç düşünmeden ama sonra dehşete kapıldı ve eliyle ağzını kapattı.

Farish pis pis güldü. "Aynen öyle, evlat," dedi küp şeklindeki mavi tebeşir parçasını sopasının ucuna sürerken, gören gözünü Hely'nin üstünden ayırmıyordu. "Söylememen gereken hiçbir şeyi söylememelisin."

"Aa, ben bu küçük bok böceğinin kim olduğunu biliyorum," dedi Danny Ratliff, ağabeyine ve sonra Hely'ye çıkıştı. "Hull demiştin, değil mi?"

"Evet, efendim," dedi Hely çaresizce.

Danny yüksek sesle sert kahkahalar attı. "*Evet, efendim.* Şunun dediğine bakın. Bana efendim falan çekme sakın, seni küçük..."

"Çocuğun terbiyeli olmasında hiçbir sakınca yok," dedi Farish sertçe. "Hull, adın bu demek?"

"Evet, efendim."

"Şu Hull denen çocuğun akrabası, hani eski bir üstü açık Cadillac sürüyor," dedi Danny, Farish'e.

Bunu izleyen gergin sessizlikte, "Babacım," dedi Lasharon Odum yüksek sesle, "babacım, ben ve Rusty gidip şu komik kitaplara bakabilir miyiz?"

Odum kızının kıçına hafifçe vurdu. "Gidin bakalım, tatlım. Buraya bak," dedi sarhoş haliyle Farish'e, iyice dikkatini çekmek için sopasının altını yere vurdu, "eğer şu oyunu oynayacaksak oynayalım hadi. Gitmem gerek."

Ama Farish onu son bir kez uzun uzun süzdükten sonra –Hely'ye rahat bir nefes aldırarak– topları dizmeye başlamıştı bile.

Hely dikkatinin her zerresini elindeki çizgi romana verdi. Kalbi küt küt attıkça harfler de hafifçe yerlerinden zıplıyordu. *Sakın kafanı kaldırma*, dedi kendi kendine, *bir an bile*. Elleri titriyordu ve yüzü öyle bir yanıyordu ki sanki gerçekten alev almış da salondaki herkesin dikkatini kendi üstüne çekmiş gibi hissediyordu.

Farish kulakları çınlatan bir sesle açılış vuruşunu yaptı; öyle yüksek bir ses çıkmıştı ki Hely yerinden sıçradı. Toplardan biri tak diye deliğe girdi, onu dört beş uzun saniye sonra bir top daha izledi.

Karides teknesinden gelen adamlar sessizleşmişti. Bir tanesi puro içiyordu ve kokusu Hely'nin başını ağrıtmıştı, tıpkı önündeki kâğıtların üzerinde parlayan göz alıcı renklerdeki mürekkepler gibi.

Uzun bir sessizlik. *Tak*. Uzun bir sessizlik daha. Hely, çok ama çok sessizce kapıya doğru sıvışmaya başlamıştı.

Tak, tak. Salondaki sessizlikte hissedilen gerginlik resmen titreşiyordu.

"Tanrım!" diye bağırdı. "Bu piç kurusunun gözünün görmediğini söylemiştin!"

Kargaşa. Hely kasayı geçmiş ve neredeyse kapıdan dışarıya çıkmıştı ki bir el onu durdurdu ve gömleğinin yakasından yakaladı ve kendini bir anda çirkin suratlı kel kasiyerin yüzüne bakarken buldu. Korkuyla elinde hâlâ henüz parasını ödemediği *Secrets of Sinister House* çizgi romanını tuttuğunu fark etti. Delirmiş gibi aceleyle şortunun ceplerini karıştırdı. Ama gömleğinin yakasından o kadar sertçe çeken kasiyer

artık onunla ilgilenmiyordu – hatta ona bakmıyordu bile. Bilardo masasında olup bitenlerle ilgileniyordu şimdi sadece.

Hely tezgâhın üstüne bir çeyreklik ve on sent bıraktı ve –adam gömleğinin yakasını bırakır bırakmaz– kapıdan dışarı fırladı. Bilardo salonunun karanlığından sonra öğlen güneşi gözlerini acıtmıştı, kaldırımda koşarak uzaklaşıyordu ama gözleri o kadar kamaşmıştı ki nereye gittiğini doğru dürüst göremiyordu.

Meydanda pek kimse yoktu –saat öğle vaktini epey geçmişti– ve yalnızca park halinde birkaç araba duruyordu. Bisiklet – o neredeydi? Koşarak postaneyi, Mason Tapınağı'nı geçti ve neredeyse ana caddeye kadar çıkmıştı ki bisikletini ta geride, belediye binasının arkasındaki ara sokakta bıraktığını hatırladı.

Geri döndü ve nefes nefese koşmaya başladı. Ara sokak yosun tutmuş, iyice kayganlaşmıştı ve çok loştu. Bir defasında, daha küçükken nereye gittiğine dikkat etmeden bu sokağa dalıvermişti ve sokağa boylu boyunca uzanmış (leş gibi kokan yırtık pırtık bir yığın halindeki) bir berduşa ayağı takılıp tepeüstü yere kapaklanmıştı. Hely yere düşerken adama vurunca yerdeki berduş küfür ede ede ayağa kalkmış ve Hely'yi tam ayak bileğinden yakalamıştı. Hely üstüne kızgın yağ dökülüyormuş gibi avazı çıktığı kadar bağırmıştı ve kaçıp kurtulmaya çalışırken ayakkabısının tekini kaybetmişti.

Ama şimdi Hely o kadar korkuyordu ki kimin üstüne bastığı umurunda bile değildi. Koşarak sokağa girdi –yosunlu betonun üstünde patinaj çekerek– bisikletini kaptı. Bisikletine binebileceği kadar boşluk yoktu, hatta bisikletini zar zor döndürebilecek kadar boş alan vardı. Gidonu tuttu ve çevirdi, sonra ön tekerleği itip koşarak sokaktan dışarıya çıktı ve orada, Lasharon Odum ve bebeğin kaldırımda durmuş, kendisini beklediğini gördü.

Hely donup kalmıştı. Lasharon, bebeği biraz daha yukarıya kaldırdı ve ona baktı. Kızın ondan ne istediği konusunda Hely'nin hiçbir fikri yoktu ama yine de ağzını açıp bir şey söylemeye korkuyordu, bu yüzden de kalbi küt küt atarken orada öylece durup kızın suratına baktı.

Ona sonsuz gibi gelen bir süre sonra Lasharon bebeği diğer koluna geçirdi ve "O komikli kitabı ben alayım," dedi.

Hely tek kelime bile etmeden elini arka cebine götürdü ve çizgi romanı ona uzattı. Lasharon hiçbir teşekkür ifadesi göstermeden bebeği yeniden diğer koluna geçirdi ve çizgi romanı almak için uzandı ama daha o elini uzatamadan bebek kollarını uzatıp çizgi romanı küçük, pis ellerinin arasına aldı. Ciddi bir ifadeyle çizgi romanı yüzüne yaklaştırdı ve sonra onu hafif bir tereddütün ardından turuncu lekeli, yapış yapış ağzına soktu.

Hely dehşete düşmüştü; kızın çizgi romanı okumak için istemesi bir şeydi, bebeğin çiğnemesi için istemesi bambaşka bir şey. Lasharon çizgi romanı bebeğin elinden almaya kalkışmadı. Aksine, bebeği yüzüne iyice yaklaştırıp sevgiyle aşağı yukarı sallamaya başladı – sanki sümüklü ve hırıltılı değil de temiz ve sevimli bir bebekmiş gibi.

"Babacık neden ağlıyordu?" diyordu bebekle bebek gibi konuşarak, dikkatle bebeğin ufacık yüzüne bakıyordu. "Babacık orada neden ağlıyordu? Hı?"

"Üstüne bir şeyler giy," dedi Ida Rhew, Harriet'a. "Her yeri su içinde bıraktın."

"Hayır, hiç de bırakmadım. Eve gelirken yolda kurudum bile."

"Yine de git üstüne bir şeyler giy."

Harriet odasına gidip üstündeki mayoyu sıyırıp çıkardı ve haki bir şortla tek temiz tişörtünü giydi: önünde sarı renkli bir gülen surat olan beyaz tişörtü. Babasının doğum günü hediyesi olarak aldığı bu gülen suratlı tişörtten nefret ediyordu. Oturaklı, düzgün bir tişört olmamasının yanı sıra, her nedense babası bu tişörtün ona yakışacağını düşünmüş olmalıydı ve bu durum Harriet'a tişörtün kendisinden daha da aşağılayıcı geliyordu.

Harriet bundan habersiz olsa da bu gülen suratlı tişört (ve barış işaretli saç tokası ve babasının doğum günü için gönderdiği bütün diğer parlak renkli ve uygunsuz hediyeler) aslında babası tarafından değil, babasının Nashville'deki metresi tarafından seçilmişti; hatta (adı Kay olan) bu metres olmasa Harriet ve Allison tek bir doğum günü hediyesi

bile alamazdı. Kay ufak çaplı bir alkolsüz içecek şirketinin vârisiydi, biraz tombul bir kadındı, fazla sevimli yapmacık bir sesi, yumuşak, gevşek bir gülümsemesi ve bazı ruhsal sıkıntıları vardı. Biraz fazla içerdi; barlarda Harriet'ın babasıyla kafa kafaya verip Mississippi'de deli annelerinin elinde tutsak olan zavallı küçük kızlarını düşünür, ağlamaklı olurlardı.

Kendi ailesi ve karısının ailesi dışındaki herkes Dix'in Nashville'deki metresinden haberdardı. Edie'ye söylemeye kimse cüret edemiyordu, diğerlerine söylemeye ise gönülleri el vermiyordu. Dix'in bankadaki iş arkadaşları da biliyor ve bunu hiç tasvip etmiyorlardı – kadını sık sık bankanın düzenlediği etkinliklere de getiriyordu çünkü; Roy Dial'ın Nashville'de yaşayan baldızı, Bay ve Bayan Dial'a bu âşıkların aynı evde yaşadıklarını da söylemişti ve Bay Dial (takdire şayan bir davranış gösterip) bu bilgiyi kendine sakladıysa da Bayan Dial bütün Alexandria'ya yaymıştı. Hely bile biliyordu. Daha dokuz on yaşlarındayken annesinin bu konudan bahsettiğine kulak misafiri olmuştu. Üstüne gidip sorduğundaysa annesi bundan Harriet'a söz etmemesi için ona yemin ettirmişti ve Hely bunu ona hiçbir zaman söylemedi.

Ama bu sırrı saklasa da –ondan sakladığı tek gerçek sırdı bu– olur da bu gerçeği öğrenirse bile Harriet buna öyle çok üzülürmüş gibi de gelmiyordu ona. Ve bu konuda haklıydı. Gururundan küplere binecek Edie'den başka kimse umursamazdı; Edie torunlarının babasız büyüdüğünden yakınıp dursa da Dix'in geri dönmesinin bu eksikliği hiçbir şekilde kapatamayacağını ne Edie ne de başka biri yüksek sesle dile getirebiliyordu.

Harriet oldukça asık suratlıydı o gün, hatta öyle asık suratlıydı ki üstündeki gülen suratlı tişörtle oluşturduğu ironi tuhaf biçimde hoşuna gidiyordu. Bu tişörtün kendinden memnun hali akla Harriet'ın babasını getiriyordu – gerçi Harriet'ın babasının bu kadar neşeli olması ya da Harriet'tan neşeli olmasını beklemesi için pek bir sebep yoktu ortada. Edie'nin onu hakir görmesi boşuna değildi. Bunu Edie'nin onun adını söyleyiş şeklinde bile fark edebiliyordunuz: Dixon, derdi ona, asla Dix değil.

Harriet'ın burnu akıyor, gözleri havuzdaki kimyasallar yüzünden yanıyordu; pencere rafına oturdu ve ön bahçeye, yaz gelince tam an-

lamıyla yaprağa doyan ağaçların zengin yeşilliğine baktı. O kadar çok yüzmekten kolları ve bacakları ağırlaşmıştı, kendini bir tuhaf hissediyordu ve karanlık bir hüzün dalgası odayı doldurmuştu, Harriet'ın uzun süre tek başına oturduğu zamanlarda hep olduğu gibi. Küçükken, uzaydan ona bakan bir ziyaretçiye söyleyeceği şekilde, bir şarkı gibi adresini tekrarlar dururdu. Harriet Cleve Dufresnes, 363 George Caddesi, Alexandria, Mississippi, Amerika, Dünya, Samanyolu... ve kulakları çınlatan o sonsuzluk, evrenin kara kursağına doğru yutulup çekilme hissi –sonsuzluğa uzanan bembeyaz bir toz şeker yığınının içinde mini minnacık beyaz bir şeker tanesi olmak– bazen ona kendini boğulacakmış gibi hissettiriyordu.

Sertçe hapşırdı. Tükürükleri her yana saçıldı. Burnunu tıkadı ve gözlerinden yaşlar süzülerek hemen oturduğu yerden kalktı ve bir mendil almak için alt kata koştu. Telefon çalıyordu, Harriet nereye gittiğini bile göremiyordu, Ida merdivenlerin dibindeki telefon sehpasının başında dikiliyordu ve Harriet daha ne olduğunu bile anlayamadan Ida, "İşte geldi," deyip ahizeyi Harriet'ın eline tutuşturdu.

"Harriet, beni dinle. Danny Ratliff şu anda bilardo salonunda; o ve ağabeyi. Köprüden bana ateş edenler o ikisiymiş."

"Dur bi' dakika," dedi Harriet, aklı karışmıştı. Kendini sıkıp yeni bir hapşırığı bastırmayı başardı.

"Ama onu gördüm, Harriet. Öyle korkutucu ki. O da ağabeyi de öyle."

Nefes bile almadan soygun, tüfek, hırsızlık ve kumar meselelerini bir çırpıda anlattı ve yavaş yavaş, anlattıklarının önemi Harriet'ın kafasına girmeye başlıyordu. Merakla dinliyordu şimdi, hapşırma hissi bile kaybolmuştu; burnu hâlâ akıyordu ve Harriet, kedileri Weenie'nin gözüne bir şey kaçtığı zaman halıya sürtünerek yaptığı gibi kafasını bükerek burnunu tişörtünün kısacık koluna silmeye çalıştı.

"Harriet?" dedi Hely anlattıklarını yarıda kesip. Olup bitenleri Harriet'a anlatmak için öylesine yanıp tutuşuyordu ki konuşmuyor olmaları gerektiğini unutmuştu.

"Buradayım."

Kısa bir sessizlik oldu; Harriet, Hely'nin arka tarafındaki televizyondan gelen anlaşılmaz sesleri duydu.

"Bilardo salonundan ne zaman ayrıldın?" dedi.

"On beş dakika falan oluyor."

"Sence hâlâ oradalar mıdır?"

"Belki de. Kavga çıkacakmış gbi görünüyordu. Tekneden gelen adamlar kızmıştı."

Harriet hapşırdı. "Onu görmek istiyorum. Şimdi hemen bisiklete atlayıp oraya gideceğim."

"Yoo. Asla olmaz," dedi Hely panikle ama Harriet telefonu çoktan kapatmıştı.

Kavga falan çıkmamıştı – en azından, Danny'nin kavga olarak adlandıracağı hiçbir şey olmamıştı. Bir an için Odum parayı ödemeye yanaşmıyormuş gibi göründüyse de Farish sandalyelerden birini kaldırıp onu yere sermiş ve onu tekmelemeye başlamıştı (çocukları kapı ağzında korkudan sinmişlerdi), çok geçmeden Odum acıdan inlemeye ve Farish'e parayı alması için yalvarıp yakarmaya başlamıştı. Asıl mesele karides teknesinden gelen adamlardı, isterlerse gerçekten büyük sıkıntı çıkarabilirlerdi. Ama sarı gömlekli şişman adamın söyleyecek bir iki çift lafı olsa da diğerleri kendi aralarında fısıldaşıyor ve hatta öfkeyle de olsa gülüşüyorlardı. İzindeydiler ve harcayacak paraları vardı.

Farish, Odum'un acınası yalvarışlarına hiçbir duygu emaresi göstermeyerek karşılık verdi. "Eğer sen yemezsen, başkasının yemi olursun" onun felsefesiydi ve başkalarından alabileceği her şeyi kendi hakkı olarak görürdü. Odum delirmiş gibi aksaya aksaya peşinde dolaşıp Farish'e hiç olmazsa çocuklarını düşünmesi için yalvarırken Farish'in suratında beliren dikkatli, keyifli ifade Danny'ye Farish'in ikiz Alman kurtlarının bir kediyi öldürdükten hemen sonraki ya da öldürmeden hemen önceki hallerini anımsatmıştı: tetikte, ciddi, keyifli. *Alınmaca gücenmece yok, kedicik. Bir dahaki sefere.*

Danny, Farish'in kuru gürültüye pabuç bırakmama yaklaşımına hayrandı ama bu kadarını kendi midesi kaldırmıyordu. Çok içmekten ağzında zaten kötü bir tat kalmış olmasına rağmen bir sigara daha yaktı.

"Sakin ol," dedi Catfish, Odum'un arkasından yaklaşıp elini adamın omzuna koymuştu. Catfish'in keyfini kaçırmak mümkün değildi; ne olursa olsun daima neşeliydi ve diğer herkesin neden onun kadar dirençli olmadığına anlam veremezdi.

Odum, dermansız, yarı delirmiş bir halde –tehditkâr olmaktan çok acınası görünüyordu– geri çekilip kabadayılık taslayarak bağırdı: "Çek elini üstümden, pis zenci."

Catfish sakinliğini hiç bozmadı. "Senin gibi kimse oynayamaz kardeşim, o parayı geri almakta hiç zorlanmayacaksın. Başka bir zaman, canın isterse Esquire Lounge'a gelip beni bul, belki senin için bir şeyler düşünürüz."

Odum arkasındaki duvara doğru sendeledi. "Arabam," dedi. Gözü şişmişti ve ağzı kan içindeydi.

Bir anda Danny'nin zihninde davetsizce ta çocukluğundan çirkin bir hatıra belirdi: babasının banyodaki klozetin kenarına bıraktığı balıkçılık dergisinin arasına sıkıştırılmış çıplak kadın resimleri. Heyecan, ama mide bulandırıcı bir heyecan; kadınların bacak aralarındaki siyah ve pembeyle sayfalardan birindeki tam gözünden bir ok geçen kanlı geyik ve sonraki sayfadaki kancaya takılmış balık birbirine karışmıştı. Ve bütün bunlar –iki büklüm olmuş ölmek üzere olan geyik, son nefesini veren balık– kâbuslarında gördüğü, nefessiz kalıp çırpınan şeyin hatırasıyla birbirine karışmıştı.

"Kes şunu!" dedi yüksek sesle.

"Neyi keseyim?" dedi Catfish dalgın dalgın, ceketinin ceplerini yokluyor, şu küçük şişeyi arıyordu.

"Kulaklarımdaki şu ses. Bir türlü susmak bilmiyor."

Catfish bir nefes çekti ve şişeyi Danny'ye uzattı. "Seni dibe çekmesine izin verme. Hey Odum!" diye seslendi salonun diğer tarafına doğru. "Tanrı gülmeyi bilen mağlupları sever."

"Ah," dedi Danny, burnunu sıktı. Gözleri yaşardı. Genzindeki buz gibi soğuk dezenfektan tadı ona kendini temiz hissettiriyordu: her şey suyun üstündeydi yine, canına tak eden lağım çukurunun –yoksulluk, yağ ve küf, içi bok dolu mavi bağırsaklar– üstünden yıldırım gibi geçen suların aydınlık yüzeyinde parıldıyordu her şey.

Şişeyi yeniden Catfish'e uzattı. Başında buz gibi soğuk, taze bir rüzgâr esiyordu. Bilardo salonunun –köselelerle ve insan pisliğiyle dolu– köhne, pis havası bir anda gözüne batmaya, gülünç gelmeye başlamıştı. Yüksek, melodik bir *ping!* sesiyle aklına çok komik bir şey geldi ve üstündeki köylü giysileri ve bir balkabağına benzeyen o kocaman pembe kafasıyla ağlak Odum'un tıpkı Elmer Fudd'a benzediğini fark etti. Tıpkı Bugs Bunny gibi bir tavşan deliğinden fırlayıp çıkıveren uzun boylu, sıska Catfish müzik kutusuna yaslanmış duruyordu. O kocaman ayakları, kocaman ön dişleri, hatta sigarasını tutuş şekli: Bugs Bunny de havucunu tıpkı böyle tutuyordu, puro tutar gibi, öyle kibirli.

Kendini keyifli ama hafif sersem hisseden ve haline şükreden Danny elini cebine soktu, cebindeki para destesinden bir yirmilik çekip çıkardı; elinde bir yüzlük vardı zaten. "Bunu çocukları için ona ver," dedi parayı Catfish'in avucuna bırakırken. "Ben kaçıyorum."

"Nereye gidiyorsun?"

"Gidiyorum işte."

Ağır ağır arabasına doğru yürüdü. Cumartesi akşamıydı, sokaklar ıssızdı ve yıldızlar, ılık bir esinti ve neon ışıklarıyla parlayan gökyüzüyle açık bir yaz gecesi önünde uzanıyordu. Arabası nadide bir parçaydı: açılır tavanlı, yan havalandırmalı ve hava enjeksiyon seçenekli, tatlı bir bronz renkte bir Trans Am. Danny onu daha yeni yıkayıp cilalamıştı ve bütün o ışıklar üstüne öyle pırıl pırıl, öyle sıcacık dökülüyordu ki havalanmak üzere olan bir uzay gemisini andırıyordu.

Odum'un çocuklarından biri –Odum'un diğer çocuklarına kıyasla oldukça temizdi ve kara kafalıydı, muhtemelen annesi başkaydı– sokağın hemen karşısındaki hırdavatçının önünde oturuyordu. Elindeki kitaba bakıyor ve zavallı babasının dışarı çıkmasını bekliyordu. Danny birdenbire çocuğun kendisine baktığına fark etti; kılını bile kıpırdatmamıştı aslında ama gözleri kitaba bakmıyordu artık, ona kilitlenmişlerdi ve daha önceden de ona kilitlenmişlerdi zaten, hani met alınca olurdu ya, bir sokak tabelası gördüğünde onu iki saat boyunca görmeye devam ederdin; sabahki kovboy şapkası gibi bu da ödünü kopardı Danny'nin. *Speed* zaman mefhumunun içine ederdi, tabii (*ona boşuna* speed[8] *demi-*

8 İngilizcede "hız" anlamına gelen sözcük argoda amfetamin anlamına da gelmektedir. (yay. n.)

yorlar herhalde, diye düşündü sıcak bir patlama gibi üstüne çöküveren kendi zekâsıyla mest olarak: *Uyuşturucu hızlanır! Zaman yavaşlar!*), evet, zamanı lastik gibi uzatırdı, ileri geri çekiştirirdi ve bazen Danny'ye dünyadaki her şey gözlerini dikmiş ona bakıyormuş gibi gelirdi; kediler, inekler ve hatta dergilerdeki resimler bile, yine de sonsuzluk kadar uzun bir zaman geçmiş gibiydi, bulutlar hızlandırılmış bir doğa filmindeki gibi tepesinden hızla geçip gidiyordu ve o kız hâlâ gözünü kırpmadan ona bakıyordu – gözleri parlak yeşildi, cehennemden gelen bir vaşak gibi, şeytanın ta kendisi gibi.

Ama hayır: kızın ona baktığı bile yoktu ki. Ta en başından beri hep kitabına bakıyor, onu okuyordu. Dükkânlar kapalıydı, caddede tek bir araba yoktu, uzun gölgeler ve kaldırımlar kötü bir rüyadaki gibi parıldıyordu. Danny hızla geçen haftaya, rezervuarın tepesinden güneşin doğuşunu izledikten sonra White Kitchen'a gittiği sabaha ışınlandı: kapıyı açıp içeri girdiğinde, garson, polis, sütçü ve postacı hepsi birden dönüp ona bakmıştı, Danny yalnızca zilin sesini duydukları için merak edip bakmışlar gibi yaparak rahat davranmaya çalışmıştı, çok ciddiydiler, oydu evet baktıkları oydu, her yer gözlerle doluydu, hepsi floresanlı iblis gibi yemyeşil parlıyordu. O anda yetmiş iki saattir ayaktaydı, bedeni bitkin ve yapış yapıştı, kalbi göğsünde koca bir su balonu gibi patlayacak mı acaba diye merak ediyordu, tam da orada, White Kitchen'ın ortasında, o tuhaf küçük ergen garson kızlar yeşil hançerleriyle ona bakarlarken...

Sakin, sakin, dedi deli gibi çarpan kalbine. Çocuk ona bakıyorsa ne olmuş? Ne olmuş yani? Ne sikim olmuş? Danny de aynı bankta kendi babasını beklerken pek çok sıcak, can sıkıcı saat harcamıştı. Bu kadar kötü olan beklemek değil, oyunu iyi gitmezse sonrasında onun ve Curtis'in başına gelebileceklerin korkusuydu. Odum'un da kendi kayıplarına karşılık böyle teselli aramadığını düşündürecek hiçbir sebep yoktu ortada: dünyanın düzeni böyleydi. "Benim çatım altında yaşadığınız sürece..." Mutfak masasının tepesindeki ampul, kablosunun ucunda sallanırdı, büyükanneleri ocakta bir şeyler karıştırırdı, sanki bütün o küfürler, tokatlar, ağlamalar televizyondan gelen seslermiş gibi.

Danny sanki kasılıp kalmış gibi tuhaf bir hareketle döndü ve kıza vermek için cebinde bozuk para aradı. Babası da kazandığı ve keyfinin yerinde olduğu zamanlarda aynısını yapardı başka adamların çocukla-

rına. Birdenbire bizzat Odum'a dair bir anı davetsizce geçmişten çıkıp geldi –iki renkli spor bir gömlek giymiş, ensesine kadar uzanan sarı beyaz saçları, arkaya yatırmak için sürdüğü yağ yüzünden sararmış sıska bir delikanlı– elinde bir paket sakızla küçük Curtis'in yanına geliyor ve ona ağlamamasını söylüyor...

Danny bir anda pat diye –duyulabilir bir pat sesiydi bu, hissedebiliyordu, sanki kafasının içinde küçük bir patlama olmuştu– bunca zaman boyunca bütün bunları kendi içinden düşündüğünü sanırken, aslında yüksek sesle konuşmakta olduğunu fark etti. Yoksa konuşmuyor muydu? Çeyreklikler hâlâ elindeydi ama onları kıza doğru fırlatmak için kolunu kaldırdığı anda başka bir şok daha yıldırım gibi kafasına çarptı çünkü kız gitmişti. Bank bomboştu, ondan hiçbir iz yoktu –doğrusu, yaşayan hiçbir varlıktan, bir sokak kedisinden bile iz yoktu– ne sokağın başında ne de sonunda.

"Yoook artıık," dedi usulca, yalnız kendinin duyabileceği bir sesle.

"Ne oldu peki?" dedi Hely, sabırsızlıktan kıvranıyordu. Tren raylarının oradaki terk edilmiş bir pamuk deposunun paslı metal basamaklarında oturuyorlardı. Çelimsiz çam ağaçlarıyla ve sinekleri çağıran pis kokulu siyah balçık topraklarıyla gözlerden uzak olan bataklık bir yerdi. Deponun kapılarında iki yaz öncesinden kalma siyah lekeler vardı; Hely, Harriet ve şimdi De Selby Kampı'nda olan Dick Pillow bu kapılara çamurlu tenis topları fırlatarak birkaç gün kendilerini eğlendirmişlerdi.

Harriet cevap vermedi. O kadar sessizdi ki bu durum Hely'yi huzursuz ediyordu. Telaşla ayağa kalktı ve volta atmaya başladı.

Saniyeler geçiyordu. Harriet, Hely'nin kaygıyla volta atışından etkilenmemiş görünüyordu. Hafif bir rüzgâr, çamurun üstündeki tekerlek izine dolan su birikintisinin yüzeyini dalgalandırdı.

İyice tedirginleşen Hely –sıkboğaz etmek istemiyordu ama onu konuşturmak için yanıp tutuşuyordu– dirseğiyle Harriet'ı dürtükledi. "Hadi ama," dedi konuşması için onu teşvik etmeye çalışarak. "Sana bir şey mi yaptı?"

"Hayır."

"Yapmamış olsa iyi eder. Canına okurum onun."

Çam ormanı –çoğu kereste olarak bile kullanılamayacak işe yaramaz ağaçlardı– sık ve boğucuydu. Kırmızı ağaç kabukları pütürlü ve yılan derisi gibi parlak kızıl ve gümüşi renklerdeydi. Deponun ardındaki uzun sazlıkların içinde çekirgeler ötüyordu.

"Hadi." Hely yeniden ayağa fırladı ve koluyla havada bir karate numarası yaptı, sonra bunu ustalıklı bir tekmeyle taçlandırdı. "Bana anlatabilirsin."

Yakınlarda bir ağustos böceğinin titrek sesi duyuldu. Tam da havaya bir yumruk atmak üzere olan Hely gözlerini kıstı: ağustos böcekleri yaklaşan fırtınanın ve yağmurun habercisiydi ama kapkara bir arapsaçı halindeki dalların ardındaki gökyüzü hâlâ parlak, boğucu bir mavi renkteydi.

Hely kendi kendine homurtulu sesler çıkararak bir iki karate yumruğu daha attı: ha, ha; ama Harriet ona bakmıyordu bile.

"Senin canını sıkan şey ne?" dedi Hely alnına düşen saçları sertçe geriye doğru savurarak. Harriet'ın bu dalgın hali onu tuhaf biçimde telaşlandırıyordu ve Hely'yi dâhil etmediği gizli bir plan tasarladığından şüphe duymaya başlıyordu.

Harriet birdenbire kafasını kaldırıp ona baktı, öyle ki Hely bir an için Harriet ayağa fırlayıp onu fena benzetecek sandı. Ama Harriet'ın tek dediği şu oldu: "İkinci sınıfın sonbaharını düşünüyordum. Arka bahçede bir mezar kazmıştım."

"Mezar mı?" Hely bundan kuşkuluydu. O da kendi evinin bahçesinde kim bilir kaç tane çukur kazmıştı (yer altı sığınakları, Çin'e giden tüneller) ama bunların hiçbirinin derinliği elli altmış santimi geçememişti. "İçine nasıl girip çıkabildin?"

"Derin değildi. Sadece..." ellerini yirmi beş otuz santim kadar araladı, "şu kadar derindi. Ve içine uzanıp yatabileceğim kadar uzundu."

"Neden böyle bir şey yapmak istedin ki? Hey, Harriet!" diye bağırdı bir anda çünkü yerde kıskaçlı ve boynuzlu beş santim uzunluğunda devasa bir böcek görmüştü. "Şuna baksana bir! Oha! Gördüğüm en büyük böcek!"

Harriet hiçbir merak duymadan öylesine eğilip baktı. "Evet ya, bayağı büyükmüş," dedi. "Her neyse. Bronşit yüzünden hastanede

yatmıştım, hatırlıyor musun? Okuldaki Cadılar Bayramı partisini kaçırmıştım hani?"

"Ah, evet," dedi Hely gözlerini böcekten ayırarak ve onu yerden alıp kurcalama isteğini güç de olsa bastırarak.

"O yüzden hastalanmıştım işte. Toprak gerçekten çok soğuktu. Üstünü ölü yapraklarla kaplar ve hava kararıp Ida eve girmem için sesleninceye kadar orada öylece yatardım."

"Bak ne diyeceğim?" dedi Hely, kendini tutamayıp parmağının ucuyla böceği dürtmek için ayağını uzatmıştı. *Ripley's Believe It or Not!*'ta mezarında telefonu olan bir kadın var. Numarasını tuşluyorsun ve toprağın altındaki telefon çalıyor. Çok manyak bir şey değil mi?" Harriet'ın yanına oturdu. "Hey, ya şuna ne dersin? Dinle bak bu çok müthiş. Ya Bayan Bohannon'un tabutunda bir telefon olsaydı ve gecenin bir yarısında seni arayıp, 'Altın sarısı peruğumu istiyorum. Aaaallttııınnn sarısı peruğumu bana geri veeer,' deseydi?"

"Bunu yapmasan iyi edersin," dedi Harriet sertçe, Hely'nin sinsice kendisine uzanan eline bakıyordu. Bayan Bohannon kilise orgcusuydu, uzun bir hastalığın ardından ocak ayında ölmüştü. "Her neyse, Bayan Bohannon'u peruğuyla gömdüler zaten."

"Sen nerden biliyorsun?"

"Ida söyledi. Gerçek saçları kanser yüzünden dökülmüş."

Bir süre hiç konuşmadan oturdular. Hely yere bakıp böceği aradı ama –ne yazık ki– ortadan kaybolmuştu; sağa sola sallandı durdu, spor ayakkabısının topuğuyla ritmik olarak merdivenlerin kenarındaki metal desteğe vuruyordu, *tak tak tak tak*...

Şu mezar meselesi de neydi böyle, neden bahsediyordu? Hely ona her şeyi anlatırdı. Kulübede tehditlerle, planlarla ve şüphelerle dolu fısıldaşmaların olduğu bir buluşma için dünden razıydı – Harriet'ın ona saldırması bile hiç yoktan iyiydi.

Hely en sonunda abartılı bir şekilde iç çekerek ve gerinerek ayağa kalktı. "Pekâlâ," dedi çok önemli bir şey söyleyecekmiş gibi. "Planımız şu. Akşam yemeğine kadar sapanla çalışacağız. Eğitim alanında." Hely'nin "eğitim alanı" dediği şey evinin arka bahçesindeki sebze bahçesi ile babasının çim biçme makinesini bıraktığı yer arasında kalan kuytu bir köşeydi. "Sonra bir iki gün içinde ok ve yaylara geçeriz..."

"Canım oyun oynamak istemiyor."

"Tamam, ben de oyun oynamak istemiyorum zaten," dedi Hely, alınmıştı. Ucunda mavi vakumlu plastikler olan bir oyuncak ok ve yay setiydi bu ve küçük düşürücü olsalar da hiç yoktan iyiydiler.

Ama Hely'nin planlarının hiçbiri Harriet'ın ilgisini çekmiyordu. Biraz kafa yorup düşündükten sonra, yaklaşan coşkuyu ima etmesi için hesaplı bir "Hey!"le söze başlayarak hemen şimdi onların evine gitmelerini ve (elindeki tek silahın bir havalı tüfek, paslı bir çakı ve ikisinin de nasıl fırlatılacağını bilmediği bir bumerang olduğunun farkında olmasına rağmen) "silah envanteri" hazırlamalarını önerdi. Bu teklifi de yalnızca bir omuz silkmeyle karşılanınca (çaresizlikten delirmiş gibiydi çünkü Harriet'ın ilgisizliği katlanılır şey değildi) gidip annesinin *Good Housekeeping* dergilerinden birini bulmalarını ve Danny Ratliff'i Ayın Kitabı Kulübü'ne abone yapmalarını önerdi.

Harriet kafasını çevirip bunu da reddetti ama bu defa bakışları cesaret vericiydi.

"Sana söylüyorum." Hely biraz utanmıştı ama kitap kulübü taktiğinin etkisinin devam edeceğine inancı tamdı. "Bu dünya üzerinde birine yapabileceğin en kötü şey bu. Okuldaki çocuklardan biri babama yapmıştı. O herifleri bir abone yapsak, hem de birkaç farklı kulübe birden... Aman, neyse," dedi, Harriet'ın yüzündeki ifadenin değişmediğini görünce cesareti kırılmıştı. "Bana ne ya." Bütün gün tek başına evde oturmanın korkunç sıkıcılığı hâlâ aklındaydı ve Harriet isterse üstündeki bütün giysileri çıkarıp çırılçıplak sokağın ortasına uzanmaya bile razıydı.

"Bak, yorgunum sadece," dedi Harriet asabi bir tavırla. "Libby'nin evine uğrayacağım biraz."

"Tamam o zaman," dedi Hely, sabırlı, şaşkın bir duraksamanın ardından. "Ben de seninle oraya kadar gelirim."

Sessizce bisikletlerini o çamurlu yoldan caddeye çıkardılar. Hely, Libby'nin Harriet'ın hayatındaki önceliğini buna hiç anlam veremese de kabul etmişti. O, Edie'den ve diğer teyzelerden farklıydı – daha müşfik, daha anaçtı. Harriet anaokulundayken Hely ve diğer çocuklara annesinin Libby olduğunu söylemişti ve tuhaf şekilde hiç kimse –Hely bile– bunu sorgulamamıştı. Libby yaşlıydı ve Harriet'la aynı evde yaşamıyordu, yine de ilk gün Harriet'ın elinden tutup onu okula getiren Libby'ydi; Harriet'ın doğum günü için kapkekler getiren ve (Hely'nin

yardımsever bir fareyi, Harriet'ın ise kötü kalpli kız kardeşlerin en küçük ve kötü olanını canlandırdığı) *Sindirella* piyesinde kostümlere yardım eden yine oydu. Kavga ettiği ya da öğretmenlerine karşı geldiği için Harriet'ın başı derde girdiğinde Edie de okula uğrardı ama onu Harriet'ın ebeveyni sanmak kimsenin aklına bile gelmemişti: o fazla sertti, lisedeki acımasız cebir öğretmenlerinden biriydi sanki.

Ne yazık ki Libby evde değildi. "Bayan Cleve mezarlıkta," dedi Odean uykulu gözlerle (kapıya cevap vermesi de epey uzun zaman almıştı). "Mezarların üstündeki otları temizliyor."

Yeniden sokağa döndüklerinde, "Sen de oraya gitmek ister misin?" diye sordu Hely, Harriet'a. "Benim için sakıncası yok." Konfederasyon Mezarlığı'na giden bisiklet yolu sıcak, zorlu ve oldukça çetindi; otoyoldan ve acı Meksika yemekleri kokan gecekondularla dolu, küçük Yunan, İtalyan ve siyahi çocukların sokaklarda top oynadığı, ön dişlerinden biri altın kaplamalı olan yaşlı bir adamın sert İtalyan kurabiyeleri, renkli İtalyan şerbetleri ve tanesi beş sente sarma sigara sattığı köhne ama neşeli bir bakkalın olduğu şaibeli mahallelerden geçiyordu.

"Evet ama Edie de mezarlıkta. Bahçe Kulübü'nün başkanı o."

Hely bu mazereti hiç sorgulamadan kabul etti. Edie'den elinden geldiğince uzak durmaya çalışırdı ve Harriet'ın da ondan uzak durmaya çalışması ona hiç tuhaf gelmedi. "Bizim eve gidelim o zaman," dedi Hely, kafasını yana savurarak saçlarını gözünün önünden çekti. "Hadi."

"Belki Tatty teyzem evdedir."

"Neden sizin ya da bizim verandada oynamıyoruz ki?" dedi Hely, suratında üzgün bir ifadeyle cebinden çıkardığı fıstık kabuğunu park halindeki bir arabanın ön camına fırlattı. Libby iyiydi ama diğer iki teyze de neredeyse Edie kadar kötüydü.

Harriet'ın teyzesi Tat de Bahçe Kulübü'nün geri kalanı gibi mezarlıktaydı ama bahar nezlesi yüzünden arabayla eve bırakılmayı rica etmişti; huysuzluğu üstündeydi, gözleri kaşınıyordu, gündüzsefaları yüzünden elinin üstünde kırmızı kabarcıklar çıkmıştı ve oyun oynamak için ona gidilmesindeki inatçı ısrara tıpkı Hely gibi o da anlam veremiyordu.

Kapıyı bahçe işleriyle uğraşırken giydiği kirli giysileriyle açmıştı: bermuda şort ve gecelik uzunluğunda bir Afrikalı gömleği. Edie'nin de tıpkı buna benzer bir gömleği vardı; Nijerya'da görev yapan Baptist Kilisesi misyoneri arkadaşlarının hediyesiydi. Kente kumaşı renkli ve hafifti, ikisi de ufak tefek bahçe ve ev işlerini görürken bu egzotik hediyeleri sık sık giyerlerdi – "kaftan"larının meraklı bakışlara ilan ettiği "Siyah Gücü" sembolizminden bihaberdiler. Sokaklarından geçen arabaların pencerelerinden sarkan genç siyahi erkekler yumruklarını havaya kaldırarak Edie ve Tatty'yi selamlarlardı. "Gri Panterler!" diye bağırırlardı, "Eldridge ve Bobby yanınızda!"

Tattycorum evden dışarıda çalışmaktan hoşlanmazdı; Edie bu Bahçe Kulübü projesine resmen zorla sürüklemişti onu. Üstündeki şortu ve "kaftan"ı bir an önce çıkarıp çamaşır makinesine atmak istiyordu. Alerjisi için bir Benadryl almak istiyordu, banyo yapmak istiyordu, kütüphaneden ödünç aldığı ve ertesi gün teslim etmesi gereken kitabı bitirmek istiyordu. Kapıyı açıp karşısında çocukları görünce hiç de memnun olmamıştı ama onları cana yakın bir şekilde ve yalnızca hafif bir iğnelemeyle karşılamıştı. "Gördüğün gibi Hely, üstüm başım pek uygun değil," demişti ikinci kez ve onları birbirinin peşi sıra yürüyerek eski ve ağır kitaplıkların iyice daralttığı loş bir koridordan geçirip Musibet'ten kalma devasa bir maun vitrin ve büfenin ve ta tavana değen kenarları yaldızlı, beneklenmiş bir aynanın hâkim olduğu derli toplu hem yemek hem oturma odası olan yere götürdü. Audubon alıcı kuşları ta tepeden onlara bakıyorlardı. Yine Musibet'ten kalan ve evin bütün odaları için fazla büyük gelen devasa Malayer halısının tam kapı girişine denk gelen kenarı sarılıp yolun tam ortasında inatla durup çürüyen kadifemsi bir ağaç kütüğü misali rulo haline getirilmişti. "Şimdi adımlarınıza dikkat edin," dedi, ormanda yolun ortasına yıkılmış bir ağacın üstünden atlamalarına yardım eden bir izci lideri gibi elini sıra sıra uzatarak çocukların halının üstünden atlamalarına yardımcı oldu. "Harriet sana Adelaide'in ailenin ev hanımı olduğunu, Libby'nin ufaklıklarla iyi anlaştığını ve Edith'in işlerin tıkırında gitmesini sağladığını söylemiştir ama ben bunların hiçbirinde iyi değilimdir. Hayır, babacığım bana hep arşivci derdi. Bunun ne olduğunu biliyor musun?"

Arkasını döndü ve kıpkırmızı gözleriyle Hely'ye baktı, hem sert hem de neşeliydi. Elmacık kemiğinin hemen altında toprak lekesi kalmıştı. Hely dikkati üstüne çekmemeye çalışarak hemen gözlerini kaçırdı, Harriet'ın uzun burunları ve cin fikirli kuşlara benzeyen halleriyle bir cadı sürüsünü andıran ihtiyar teyzelerinden ödü kopuyordu.

"Bilmiyor musun?" Tat başını çevirdi ve korkunç bir sesle hapşırdı. "Arşivci," dedi nefesini tutup biraz bekleyerek, "eski ve işe yaramayan eşyaları biriktirenler için söylenen süslü bir sözcük sadece... Harriet, tatlım, zavallı arkadaşının başının etini yediği için lütfen bu yaşlı teyzeciğini mazur gör. Can sıkmaya hiç niyeti yok, yalnızca Hely'nin, evine gidip o tatlı annesine evimin ne kadar dağınık olduğunu söylemeyeceğini umuyorum, o kadar. Bir dahaki sefere," Harriet'ın arkasına geçtiği için sesi biraz alçalmıştı, "bir dahaki sefere, ta buraya kadar gelmeden önce Tatty teyzeciğine bir telefon et, oldu mu tatlım? Ya evde olmasaydım?"

Kayıtsız görünen Harriet'ı şap diye tombul yanağından öptü (kızcağız pisti ama tuhaf biçimde dede geceliği gibi dizlerini geçen uzun, beyaz bir tişört giymiş küçük oğlan tertemizdi). Tat onları arka verandada bıraktı ve aceleyle mutfağa gidip musluk suyuyla marketten aldığı limon aromalı tozu –çay kaşığını tıngırdata tıngırdata– karıştırarak limonata hazırladı. Tattycorum'un gerçek limonları ve şekeri de vardı aslında – *ama bu günlerde gerçek limonataya burun kıvırıyorlar*, demişti Tatty'nin torunları olan arkadaşları.

Gelip içeceklerini almaları için çocuklara seslendi ("Korkarım biz burada biraz gayriresmîyiz Helyciğim, umarım kendi bardağını almanda bir sakınca yoktur") ve yıkanıp paklanmak için alelacele içeriye koştu.

Tat'in arka verandada boydan boya uzanan çamaşır ipinde ten rengi ve siyah kareli kocaman damalı bir yorgan asılıydı. Oturdukları oyun masası sanki bir film setiymiş gibi tam da onun önüne konmuştu ve yorganın kareleri önlerindeki oyun tahtasının küçük karelerine yansıyordu.

"Hey, bu yorgan sana bir şeyi hatırlatıyor mu?" dedi Hely ayağını neşeyle sandalyesinin altındaki desteğe vurarak. "*Rusya'dan*

Sevgilerle'deki satranç turnuvası? Hatırlamadın mı? Hani kocaman bir satranç tahtasının olduğu ilk sahne?"

"O file dokunursan," dedi Harriet, "devam edip hareket ettirmen gerekir."

"Ben hamlemi yaptım bile. Şuradaki piyonu oynattım." Satranç da dama da hiç ilgisini çekmezdi aslında; iki oyun da başını ağrıtıyordu. Limonata bardağını kaldırdı ve Rusların bardağın altına yapıştırdıkları mesajı bulmuş gibi yaptı ve tek kaşını kaldırarak dikkatle Harriet'a baktı. Harriet hiç vakit kaybetmeden siyah atı tahtanın ortasına gönderdi.

"Tebrikler, bayım," diye bağırdı Hely karga gibi bir sesle ve bardağını masaya koydu ama aslında hamlenin öneminin farkında bile değildi ve öyle olağanüstü bir numarası da yoktu. "Müthiş bir hamle." Filmdeki satranç turnuvasından bir replikti bu; hatırladığı için kendiyle gurur duyuyordu.

Oynamaya devam ettiler. Hely filiyle Harriet'ın piyonlarından birini kırdı ve Harriet fili almak için aynı anda atını sürünce Hely kendi alnına bir tane patlattı. "Bunu yapamazsın," dedi, aslında yapıp yapamayacağı konusunda hiçbir fikri yoktu; atların nasıl hamle yaptığını hatırlamakta güçlük çekiyordu ve ne yazık ki atlar Harriet'ın en sevdiği ve en iyi kullandığı taşlardı.

Harriet çenesini ellerinin arasına almış, oyun tahtasına bakıyordu. "Galiba kim olduğumu biliyor," dedi birdenbire.

"Sen hiçbir şey söylemedin, değil mi?" dedi Hely kaygıyla. Cesaretine hayran kaldıysa da Harriet'ın o bilardo salonuna tek başına gitmesinin hiç de iyi bir fikir olmadığını düşünüyordu.

"Dışarı çıktı ve gözlerini dikip bana baktı. Öylece dikildi, hiç kıpırdamadı."

Hely sırf bir şey yapmış olmak için piyonlardan birini öylesine oynattı. Bir anda kendini çok yorgun ve huysuz hissetmeye başlamıştı. Limonata sevmezdi –kolayı tercih ederdi– ve iyi vakit geçirmek için satranç oynamak hiç ona göre değildi. Onun da evde kendi satranç seti vardı, babası vermişti, güzel de bir setti ama Harriet'ın geldiği zamanlar dışında onunla hiç oynamazdı, taşlarını çoğunlukla G.I. Joe oynarken mezar taşı olarak kullanırdı.

Vantilatörün vızır vızır dönmesine ve güneşliklerin yarı yarıya inik olmasına rağmen sıcak tüm ağırlığıyla bastırıyordu ve Tat'in alerjisi olanca gücüyle kendini özellikle başının bir tarafında gösteriyordu. Yaşlı kadın yüzünü kadife saçaklı yatak örtüsüne gömdü ve bir an için gözlerini kapadı.

Verandadan tek bir ses gelmiyordu: çocuklar sessiz sessiz oynuyorlardı ama evde birilerinin olduğunu bilirken dinlenmeye çalışmak zordu. Komodinin üstündeki su bardağına uzanırken *George Caddesi'ndeki evde yaşayan bu kimsesiz yavrucaklar için dert edecek çok şey var ama yapılacak pek bir şey yok*, diye düşündü. Ve Allison –Tat ta derinlerde iki yeğeninden en çok onu severdi– en çok da onun için endişelenirdi. Allison tıpkı annesi Charlotte gibiydi, kendi iyiliği için fazla ince ruhluydu. Tat'in tecrübelerinden öğrendiği kadarıyla, hayatın en çok hırpaladığı ve üzdüğü kişiler Allison ve annesi gibi sakin, hassas kızlar oluyordu. Harriet ise büyükannesine benziyordu – hatta ona o kadar çok benziyordu ki Tat onun yanında hiçbir zaman tam olarak rahat hissetmiyordu kendini; çakmak gözlü bir kaplan yavrusu gibiydi, şimdi daha küçük olduğu için sevimliydi belki ama büyüdüğü her santimle sevimliliği de azalıyor gibiydi. Harriet henüz kendi başının çaresine bakacak yaşa gelmediyse de çok geçmeden büyüyecekti ve o zaman –tıpkı Edith gibi– o da başına ne gelirse gelsin, ister kıtlık ister mali kriz isterse Rus istilası, her şeyin üstesinden gelebilecekti.

Yatak odasının kapısı gıcırdadı. Tat korkup irkildi, elini göğsüne götürmüştü. "Harriet?"

İhtiyar Tırmık –Tatty'nin siyah erkek kedisi– pat diye yatağın üstüne atlayıp oturdu ve kuyruğunu sallaya sallaya ona bakmaya başladı.

"Sen burada ne arıyorsun tatlışım?" dedi kedi ya da daha doğrusu Tat yapmacık bir sesle onun yerine dedi; çocukluklarından beri o ve kız kardeşleri evdeki hayvanlarıyla böyle sohbet etmeye bayılırlardı.

"Beni korkudan öldürdün ama Tırmıkçığım," dedi Tat sesini bir oktav düşürüp kendi sesine geri dönerek.

"Kapıyı açmayı biliyorum, tatlışım."

"Hişşt." Tat ayağa kalkıp kapıyı kapattı. Yeniden yatağa uzandığında kedi de hemen dizinin dibine kıvrılıp yattı ve çok geçmeden ikisi de uyuyakaldılar.

Danny'nin büyükannesi Gum yüzünü buruşturmuş, mısır ekmeğini pişirdiği döküm tavayı her iki eliyle boş yere debelenerek fırından çıkarmaya çalışıyordu.

"Dur Gum, sana yardım edeyim," dedi Farish, yerinden öyle bir fırladı ki alüminyum mutfak sandalyesini devirdi.

Gum doğruldu ve fırının başından çekildi, en sevdiği torununa gülümseyerek bakıyordu. "Ah, Farish. Ben hallederdim," dedi usulca.

Danny ekose desenli muşamba masa örtüsüne bakıyor, bütün kalbiyle başka bir yerde olmayı diliyordu. Karavanın mutfağı o kadar dardı ki zar zor hareket edebiliyordun ve fırın çalışınca o kadar ısınıyor ve kokuyordu ki kışın bile oturmak istemeyeceğin bir hale geliyordu. Birkaç dakika önce, uyanıkken rüyaya dalmıştı, bir kız görmüştü rüyasında – gerçek bir kız değil, ruh gibi bir kız. Koyu renkli saçları sığ bir gölün kıyısındaki yosunlar gibi fırıl fırıl dönüyordu: belki siyah, belki yeşil. Ona çok yaklaşmıştı, sanki öpecekmiş gibi – ama bunun yerine Danny'nin ağzına serin, tazecik, mükemmel bir hava üfledi, cennetten gelen nefes misali bir hava. Bu anın güzelliği onu ürpertmişti. Tek başına kalmak ve bu gündüz düşünün tadına varmak istiyordu, çünkü hızla soluyor, kayboluyordu ve Danny çaresizce oraya geri dönmek istiyordu.

Ama işte, buradaydı yine. "Farish," diyordu büyükannesi, "biliyorsun seni yerinden kaldırmaktan nefret ediyorum." Ellerini birbirine bastırmış, endişeli gözlerle tuz ve şuruba bakıyordu ki Farish uzanıp onları aldı ve pat diye masanın üstüne bıraktı. "Keşke rahatını bozmasaydın."

"Takılma, Gum," dedi Farish sertçe. Bu, ikisi arasında düzenli olarak görülen bir rutindi; her yemekte aynı şey oluyordu.

Gum üzüntülü gözlerle gönülsüzlüğünü ayan beyan belli ederek bir şeyler mırıldana mırıldana aksayarak sandalyesine doğru giderken, Farish eline aldığı her şeyi tangır tungur oraya buraya vurarak da olsa

fırın, buzdolabı ve ön verandadaki masa arasında mekik dokuyarak sofrayı kuruyordu. Tepeleme doldurduğu tabağı uzatınca büyükannesi elini sallayarak reddetti.

"Çocuklar, hadi önce siz yiyin," dedi. "Eugene, bunu almaz mısın?"

Farish, ellerini dizlerinin üstünde birleştirmiş, sessizce oturan Eugene'e dik dik baktı ve tabağı pat diye Gum'ın önüne bıraktı.

"Alsana... Eugene..." Titreyen elleriyle, tabağı Eugene'e uzattı ama mahcup olan Eugene tabağı almaktan çekiniyordu.

"Gum, sen iyice ufacık kaldın," diye gürledi Farish. "Kendini yine hastanede bulacaksın."

Danny sessizce yüzüne düşen saçları kulak arkasına itti ve kendine bir parça mısır ekmeği kopardı. Bir şey yiyemeyecek kadar sıcaklamış ve gerilmişti ve met laboratuvarından gelen korkunç koku –bayat yağ ve soğan kokusuyla karışınca– bir daha asla karnı acıkmayacakmış gibi hissetmesine yetiyordu.

"Evet," dedi Gum, dalgın dalgın masa örtüsüne bakarak gülümsüyordu. "Siz oğullarım için yemek pişirmeyi seviyorum."

Danny büyükannesinin oğulları için yemek pişirmeyi söylediği kadar sevmediğinden oldukça emindi. Mini minnacık, bir deri bir kemik kalmış, kara kuru bir insancıktı, sürekli el etek öpmekten kamburu çıkmıştı, öyle yıpranmış ve çökmüştü ki gerçek yaşından ziyade –altmış civarında olmalıydı– yüz yaşına yakın gösteriyordu. Toprak zeminli ve suyu olmayan bir maraba kulübesinde (torunlarına her gün tekrar tekrar anlattığı yokluklar içinde) Cajun-Fransız bir babayla, yedi göbek Chickasawlu bir annenin çocuğu olarak doğan Gum, daha on üç yaşındayken kendisinden yirmi beş yaş büyük olan bir kürk avcısıyla evlendirilmişti. O günlerde nasıl göründüğünü hayal etmek bile zordu –sefalet içinde geçen gençlik yıllarında fotoğraf makinesi ve resim gibi saçmalıklara verilecek para yoktu– ama Danny'nin (Gum'a bir oğuldan çok müstakbel talibi gibi tutkulu bir hayranlık duyan) babası onu kırmızı yanaklı ve parlak siyah saçlı bir genç kız olarak anımsıyordu. O doğduğunda Gum daha on dört yaşındaydı; (babasının deyimiyle) "görüp görebileceğin en güzel, küçük zenci götlü kızdı". Zenci götlü derken Cajun köklerinden söz ediyordu ama Danny küçükken Gum'ın

yarı rakun[9] olduğunu sanırdı – çökük koyu renk gözleri, sivri yüzü, kırık dişleri ve küçük, kara, kırışık elleriyle gerçekten de bir rakuna benzerdi.

Gum minicikti. Her geçen yıl daha da ufalıyordu sanki. Artık iyice kuruyup çökük yanaklı bir marsığa dönmüştü, dudakları incecik ve bu dudakların arasından çıkan sözler bir jilet gibi keskindi. Torunlarına hiç aksatmadan düzenli olarak hatırlattığı gibi, hayatı boyunca canla başla çalışmıştı ve onu vaktinden çok önce çökerten de yine çok çalışmak olmuştu (ama Gum bundan hiç gocunmuyordu).

Curtis yemeğini –mutlu mesut– silip süpürürken Farish, parmağını tık tık tık masaya vurarak yiyecek vermeyi ya da başka türlü bir yardımda bulunmayı önerip duruyordu ama Gum bütün bunları ellerini kederli bir tavırla sallayarak üzüntüyle geri çeviriyordu. Farish büyükannesine çok ama çok düşkündü; o eli ayağı tutmayan ve çoğu zaman acınası hali her defasında yüreğini sızlatıyordu; büyükannesi de aynı şekilde Farish'i tıpkı ölen babalarına yaptığı gibi aynı yumuşak, uysal, yağcı tavırla pohpohlayıp duruyordu. Onun bu pohpohlamalarının babalarının en kötü hallerini bile haklı çıkardığı gibi (kendine acıdığında teselli ettiği, öfkesini beslediği, kibrine ve en önemlisi şiddet eğilimine yüz verdiği gibi), Farish'i böylesine göklere çıkarması onun da en acımasız yanını ortaya çıkarıyordu.

"Farish, ben o kadarını yiyemem," diye mırıldanıyordu (üstünden zaman geçmesine ve artık torunlarının hepsinin tabağında kendi yemekleri olmasına rağmen). "Bu tabağı kardeşin Eugene'e ver."

Danny gözlerini devirdi ve kendini masadan biraz geriye çekti. Met yüzünden tahammül sınırı iyice azalmıştı ve büyükannesinin yaptığı her şey (önüne koyan her şeyi âcizane bir tavırla reddedişi, büyük acılar içindeymiş gibi çıkan sesi) hesaplıydı –çarpım tablosu kadar kesindi– ve amacı Farish'in tepesini attırıp Eugene'e patlamasına sebep olmaktı.

Ve tabii ki bu amacında başarılı oldu. "Ona mı?" Farish, masanın diğer ucunda kamburu çıkmış bir halde oturmuş, iştahla yemeğini yiyen Eugene'e ters ters baktı. Eugene'in iştahı hassas noktaydı, hiç

9 Yazar burada argoda "zenciler" için kullanılan ve aynı zamanda "rakun" anlamına da gelen "coon" sözcüğünü kullanmıştır. (ç. n.)

bitmeyen bir kavga konusuydu çünkü o evdeki herkesten daha fazla yer ama masraflara pek fazla katkıda bulunmazdı.

Curtis –ağzı yiyeceklerle dolu olduğu halde– yağlı elini uzatıp büyükannesinin titreyen elleriyle masanın ortasına ittiği tabaktaki tavuk parçasını almaya yeltendi. Farish bir anda yıldırım gibi çocuğun eline vurdu: çıkan ürkütücü tokat sesi Curtis'in ağzını bir karış açık bırakmıştı. Yarısı çiğnenmiş lokmalar ağzından düşüp masa örtüsüne döküldü.

"Aaa... istiyorsa bırak alsın," dedi Gum yumuşak bir sesle. "Al, Curtis. Biraz daha mı yemek istiyorsun?"

"Curtis," dedi Danny, tahammül etmeye çalışmaktan iyice gerilmişti; oturup bu küçük akşam yemeği dramının bininci defa sahnelenmesini izlemeye daha fazla katlanamayacaktı. "Hadi. Benimkini al." Ama bu oyunun esas sebebini anlamayan ve asla anlayamayacak olan Curtis gülümsüyor ve titrek ellerle burnunun ucuna kadar uzatılan tavuk budunu almak için uzanıyordu.

"Onu alırsa," diye gümbürdedi Farish kafasını kaldırıp tavana bakarak, "yemin ediyorum ona buradan bir vururum ta şuraya..."

"Hadi, Curtis," dedi Danny bir kez daha. "Benimkini al."

"Ya da benimkini," dedi masanın diğer ucunda Eugene'in yanında oturan misafir vaiz birdenbire. "Çok var. Çocuk istiyorsa alsın."

Onun orada olduğunu bile unutmuştu hepsi. Herkes dönüp ona baktı, Danny bu fırsattan faydalanıp kimseye çaktırmadan tabağındaki mide bulandırıcı yemeğin hepsini birden Curtis'in tabağına boşalttı.

Curtis bir anda tabağında beliren beklenmedik yemeği görünce neşeyle cıvıldadı. "Oley!" diye bağırdı ve ellerini birbirine kenetledi.

"Her şey kesinlikle son derece lezzetli," dedi Loyal kibarca. Mavi gözleri ateşli ve fazla gergin görünüyordu. "Hepinize teşekkür ederim."

Farish mısır ekmeğiyle uğraşmayı kesti. "Yüzün Dolphus'unkine hiç benzemiyor."

"Şey, öyle mi, annem de beni ona çok benzetir. Dolphus ve ben açık tenliyizdir, onun tarafına benzeriz."

Farish kıkırdadı ve koca bir parça mısır ekmeğiyle birlikte ağzına bezelyeleri tıkıştırmaya başladı: kafasının iyi olduğu her halinden belli

olsa da Gum varken onun kalbini kırmamak için akşam yemeğini tıkınırcasına yemeyi her zaman başarırdı.

"Sana kıyamet hakkında tek bir şey söyleyeyim, Dolphus Kardeş onu nasıl koparacağını çok iyi bilirdi," dedi ağzı yemekle dolu olduğu halde. "Parchman'dayken sana zıplamanı söylediyse, derhal zıplardın. Zıplamazsan o zaman o senin üstüne zıplardı. Curtis, kahretsin!" diye bağırdı sandalyesini geriye doğru çekip gözlerini devirerek. "Midemi bulandırmaya bayılıyorsun. Gum, şunun ellerini yemek tabağına sokmasına engel olamaz mısın?"

"Bilemiyor işte, ne yapsın?" dedi Gum, sandalyesini gıcırdatarak yerinden kalkıp servis tabağını Curtis'in uzanamayacağı bir yere itti ve sonra sanki buz gibi bir suya giriyormuşçasına yavaş yavaş sandalyesine geri çöktü. Loyal'a bakıp saygıyla başını eğdi. "Korkarım Yüce Tanrı bunun için öyle çok zaman harcamamış," dedi özür dilercesine yüzünü buruşturarak. "Ama biz bu küçük canavarı çok severiz, öyle değil mi, Curtis?"

"Oley," diye cıvıldadı Curtis. Büyükannesine bir parça mısır ekmeği verdi.

"Hayır, Curtis. Gum istemiyormuş."

"Tanrı hata yapmaz," dedi Loyal. "Onun müşfik gözleri hepimizin üstündedir. Kullarının her birini apayrı özelliklerde yaratmıştır."

"Tabii ya, o çıngıraklı yılanları ellerken Tanrı'nın kafasını başka taraflara çevirmemesi için dua etseniz iyi ederseniz," dedi Farish, kendisine bir bardak daha buzlu çay doldururken Eugene'e muzip bir bakış attı. "Loyal, ha? Adın buydu, değil mi?"

"Evet, efendim. Loyal Bright. Bright anne tarafından aldığım soyadım."

"Şey, bana şunu bir anlatsana Loyal, lanet bir kutunun içinde duracaklarsa bütün o sürüngenleri ta buraya kadar getirmenin ne anlamı var? Bu dini canlandırma işini kaç gündür yapıyorsunuz?"

"Bir," dedi Eugene, ağzı yemekle doluydu ve kafasını tabağından kaldırmadı bile.

"Yılanları ne yapacağımı önceden bilmiyorum," dedi Loyal. "Tanrı üstümüze kutsal yağını bazen gönderir, bazen göndermez. Zaferi bağışlamak onun takdirindedir. Arada sırada inancımızı sınamayı sever."

"Onca insanın karşısında dikilip tek bir yılan bile çıkartamayınca kendini epey aptal gibi hissediyorsundur tahminimce."

"Hayır, efendim. Yılan onun kuludur ve onun emirlerine amadedir. Eğer eğilip elimize alacak olursak ve onun emrini hiçe sayarsak üzülürüz."

"Pekâlâ, Loyal," dedi Farish arkasına yaslanarak, "bizim bu Eugene'in Tanrı'yla arasının pek iyi olmadığını söyleyebilir misin? Belki de o yüzden ilerleyemiyorsunuzdur."

"Sana tek bir şey söyleyeceğim," dedi Eugene birdenbire, "yılanları sopalarla dürtüklemenin, suratlarına sigara dumanı üflemenin, onlarla uğraşmanın, onları rahatsız etmenin kimseye bir faydası yok..."

"Bir dakika ben sadece..."

"Farsh, seni kamyonetin arkasında onlarla uğraşırken gördüm."

"*Farsh*," dedi Farish alaycı bir sesle. Eugene kimi sözcükleri biraz komik bir şekilde telaffuz ederdi.

"Benimle dalga geçme."

"Hey," dedi Gum zayıf bir sesle. "Size diyorum."

"Gum," dedi Danny ve sonra, daha yumuşak bir sesle tekrarladı; "Gum." Çünkü sesi öyle aniden ve öyle yüksek çıkmıştı ki masadaki herkes yerlerinden sıçramıştı.

"Evet, Danny?"

"Gum, ben şeyi soracaktım..." Kafası öyle iyiydi ki herkesin konuştuğu şeyle ağzından çıkan şey arasındaki bağlantıyı hatırlayamıyordu. "Sen jüri görevine mi seçildin?"

Büyükannesi bir parça beyaz ekmeği ikiye böldü ve tabağındaki mısır şurubu birikintisine batırdı. "Evet, seçildim."

"Ne?" dedi Eugene. "Dava ne zaman görülmeye başlıyor?"

"Çarşamba."

"Kamyonet bozukken oraya nasıl gitmeyi düşünüyorsun?"

"Jüri görevi mi?" dedi Farish, bir anda oturduğu yerde doğrulmuştu. "Benim bundan neden haberim yok?"

"Zavallı ihtiyar Gum senin canını sıkmak istemez, Farish..."

"Kamyonet öyle çok bozuk değil," dedi Eugene, "onun kullanamayacağı kadar bozuk diyelim. Direksiyonu ben bile zar zor çeviriyorum."

"Jüri görevi mi?" Farish sandalyesini sertçe geriye doğru çekti. "Neden hasta bir kadıncağızı arıyorlarmış ki? Sağlam bir adam da bulabilirler herhalde..."

"Ben görevimden memnunum," dedi Gum kararlı bir sesle.

"Tatlım, bunu biliyorum, benim demek istediğim, başka birini de bulabilirlerdi. Bütün gün orada o sert sandalyelerde oturacaksın, hem kireçlenmene de iyi gelmeyecek..."

Gum fısıltıyla, "Şey, sana işin doğrusunu söyleyeyim mi?" dedi. "Beni asıl endişelendiren her gün almam gereken midemi bulandıran şu ilaçlar."

"Umarım bunun seni yeniden hastanelik edeceğini onlara söylemişsindir. Zavallı, yaşlı, yatalak bir kadıncağızı evinden çıkarıp..."

Loyal kibarca araya girdi: "Hangi davada görev yapacaksınız hanımefendi?"

Gum ekmeğini yeniden şuruba batırdı. "Zencinin biri bir traktör çalmış."

"Seni ta oraya kadar çağıracaklar, öyle mi? Sırf bunun için?" dedi Farish.

"Benim zamanımda," dedi Gum sakin sakin, "büyük bir dava için bile bu kadar kıyamet koparmazdık."

Kapıyı çalıp içeriden yanıt alamayınca Harriet, Tat'in yatak odasının kapısını kendisi açtı. Odanın loşluğunda yaşlı teyzesinin beyaz yazlık örtülerin üstünde gözlüklerini çıkarmış, ağzı açık bir halde kestirdiğini gördü.

"Tat?" dedi tereddütle. Oda ilaç, Grandee suyu, vetiver, mentol ve toz kokuyordu. Bir vantilatör miskin daireler çizerek vızıldıyor, tül perdeleri önce sağa sonra sola savuruyordu.

Tat hâlâ uyuyordu. Oda serin ve durgundu. Şifonyerin üstünde gümüş çerçeveli fotoğraflar vardı: geçen yüzyılın sonunda Yargıç Cleve ve Harriet'ın –boynunda işlemeli akik kolyesiyle– büyük büyükannesi, Harriet'ın dirseğine kadar uzanan eldivenleri ve kabarık saçlarıyla 1950'lerde sosyeteye takdim edilen annesi, Tat'in kocası Bay Pink'in genç bir adamkenki ve –bundan çok sonra– Ticaret Odası'nın verdiği ödülü kabul ederken çekilip gazetede çıkan havalı pozunun elde renklendirilmiş hali. Azametli makyaj masasındaysa Tat'in eşyaları duruyordu: Pond's marka bir krem, firketelerle dolu bir jöle kutusu, iğne yastığı, bakalit tarak ve fırça seti, tek bir ruj – sanki toplu fotoğraf çekimi için yan yana dizilmiş gibi sade, mütevazı, küçük bir aile.

Harriet ağlayacakmış gibi hissetti. Kendini yatağın üstüne attı.

Tat sıçrayarak uykusundan uyandı. "Tanrım. Harriet?" Gözü hiçbir şey görmeden doğrulmaya çalıştı ve etrafta gözlüklerini aradı. "Ne oldu? Küçük arkadaşın nerede?"

"Eve gitti. Tatty, beni seviyor musun?"

"Neler oluyor? Saat kaç, tatlım?" dedi, boş yere gözlerini kısarak baş ucunda duran saate baktı. "Sen ağlamıyorsun, değil mi?" Uzandı ve elini Harriet'ın alnına koydu ama soğuk ve nemliydi. "Ne oldu Tanrı aşkına?"

"Gece burada kalabilir miyim?"

Tat'in yüreği ezildi. "Ah, bir tanem. Zavallı Tatty alerji yüzünden mahvolmuş durumda... Lütfen anlat bana, ne oldu, tatlım? Kendini kötü mü hissediyorsun?"

"Hiç sıkıntı çıkarmam."

"Bir tanem. Ah, bir tanem. Sen bana asla sıkıntı olmazsın zaten, Allison da öyle ama..."

"Neden sen, Libby ve Adelaide benim evlerinizde yatıya kalmamı hiç istemiyorsunuz?"

Tat afallamıştı. "Bana bak, Harriet," dedi. Uzanıp okuma lambasını açtı. "Bunun doğru olmadığını biliyorsun."

"Bana hiç kal demiyorsun!"

"Şey, bak, Harriet. Şimdi takvimi getireceğim. Önümüzdeki hafta için bir gün seçelim, o zamana kadar iyileşmiş olurum zaten ve..."

Sözünü yarıda kesti. Çocuk ağlıyordu.

"Bana bak bakalım," dedi neşeli bir sesle. Arkadaşları torunlarını öve öve bitiremediği zamanlarda ilgileniyormuş numarası yapmaya çalışsa da Tat kendi torunları olmadığına hiç üzülmüyordu. Çocuklar onu sıkıyor ve sinirine dokunuyordu – bu gerçeği küçük yeğenlerinden saklamak için büyük bir çaba harcıyordu. "Gidip bir yüz havlusu getireyim. Kendini daha iyi hissedeceksin... Hayır, benimle gel. Harriet, kalk bakalım ayağa."

Harriet'ın pis elinden tuttu ve onu karanlık koridordan geçirip banyoya götürdü. Lavabonun iki musluğunu da açtı ve ona pembe renkli bir el sabunu uzattı. "Al bakalım, tatlım. Yüzünü ve ellerini yıka... önce ellerini. Şimdi de yüzüne biraz soğuk su çarp, kendini daha iyi hissetmene yardımcı olacak..."

Havluyu hafifçe ıslattı ve onunla Harriet'ın yanaklarını sildi, sonra havluyu ona uzattı. "Al bakalım, bir tanem. Şimdi bu serin havluyu al ve benim için boynunu, enseni ve koltuk altlarını sil lütfen, olur mu?"

Harriet söyleneni yaptı – mekanik hareketlerle havluyu tek bir defa boynundan geçirdi, sonra tişörtünün altına sokup öylesine siliverdi.

"Bundan daha iyisini yapabilirsin. Ida seni yıkamıyor mu?"

"Yıkıyor, efendim," dedi Harriet çaresizce.

"O zaman nasıl bu kadar pislenebiliyorsun? Seni her gün küvete sokuyor mu?"

"Evet, efendim."

"Kafanı musluğun altına sokuyor mu, sen banyodan çıktıktan sonra sabun ıslanmış mı diye kontrol ediyor mu? Bir küvet dolusu sıcak suyun içine girip öylece oturman hiçbir işe yaramaz, Harriet. Ida Rhew yapması gerekenleri gayet iyi biliyor..."

"Ida'nın hiçbir suçu yok! Neden herkes her şey için Ida'yı suçluyor?"

"Kimsenin onu suçladığı yok. Ida'yı sevdiğini biliyorum, bir tanem ama büyükannen onunla biraz konuşsa iyi olacak bence. Ida yanlış bir şey yapmadı, sadece siyahilerin biraz daha farklı fikirleri var, ah, Harriet. Lütfen..." dedi Tatty ellerini ovuşturarak. "Hayır. Lütfen yeniden başlama."

Eugene yemekten sonra oldukça gerilmiş bir halde Loyal'ın peşinden dışarı çıktı. Loyal hayatla, dünyayla barışık, yemek sonrası sakin bir yürüyüş yapmaya hazır görünüyordu, (yemek bitince hemen o rahatsız kapkara vaiz giysisini üstüne geçiren) Eugene gerginlikten soğuk terler döküyordu. Loyal'ın kamyonetinin yan aynasında kendine baktı ve yağlanmış kır saçlarını parmaklarıyla düzeltmeye çalıştı. Önceki gecenin vaazı (kasabanın diğer tarafındaki çiftliğin birinde) pek başarılı geçmemişti. Fundalıkların arasındaki çardakta toplanan meraklı arayışçılar kıs kıs gülmüş, şişe kapakları ve çakıl taşları fırlatmış ve bağış çanağını görmezden gelmişlerdi, sonrada daha vaaz bitmeden kalkıp itişe kakışa gitmişlerdi – onları kim suçlayabilirdi ki? Küçük Reese –mavi gaz alevlerine benzeyen gözleri ve daha az önce bir melek görmüş gibi geriye doğru savrulmuş saçlarıyla– serçe parmağına bile bütün o kıs kıs gülenlerin toplamından daha büyük bir inanç duyuyor olmalıydı ama kutudan tek bir yılan bile çıkmamıştı, bir tane bile; Eugene bu durumdan utanç duyduysa da onları elleriyle tutup çıkarmaya da hiç niyeti yoktu. Loyal bu akşamki toplantıda, Boiling Spring'de daha iyi karşılanacaklarına ikna etmeye çalışıyordu onu ama Boiling Spring, Eugene'i neden ilgilendirsindi ki? Evet, orada inançlı bir cemaat vardı belki ama orası başka birine aitti. Yarından sonraki gün meydanda insanları etraflarına toplamaya çalışacaklardı ama kalabalıkları çekecek en büyük kozları –yılanlar– yasakken bunu nasıl başaracaklardı acaba?

Loyal bütün bunları hiç dert etmiyor gibiydi. "Ben Tanrı'nın işini yapmak için buradayım," demişti. "Ve Tanrı'nın işi eceli yere sermek." Önceki gece, toplananların acımasız alaylarına hiç bozulmamıştı ama Eugene yılanlardan korkmasına ve onları eline alamayacağını bilmesine rağmen, insanların önünde bir kez daha bu şekilde aşağılanmaya da niyeti yoktu.

Bir tarafında gazlı bir ızgaranın, diğer tarafındaysa bir basketbol potasının durduğu ve "araba alanı" dedikleri ışıklandırılmış beton yolda duruyorlardı. Eugene endişeli gözlerle Loyal'ın kamyonetine bakıyordu – kafeslerindeki yılanların üstüne örtülmüş brandaya, yana yatık eciş

bücüş harflerle *BU DÜNYA BENİM EVİM DEĞİL!* diyen tampondaki yazıya bakıyordu. Curtis hazır sağ salim içeride televizyon izliyorken (onların gittiğini görürse ağlayıp onu da götürmelerini isterdi), Eugene artık kamyonete atlayıp gitmelerini teklif edecekti ki tel kapı aralandı ve Gum ayaklarını sürüye sürüye onlara doğru yürümeye başladı.

"Merhaba, hanımefendi!" dedi Loyal hürmetle.

Eugene hafiften arkasını döndü. Son günlerde büyükannesine duyduğu bitmek tükenmek bilmeyen nefretle mücadele ediyor ve kendi kendine Gum'ın sadece yaşlı bir kadıncağız olduğunu, yıllardır hastalıklarla uğraştığını hatırlatmak zorunda kalıyordu. Yıllar önce, o ve Farish daha küçük birer çocukken, babalarının gündüz vakti eve zil zurna sarhoş geldiği ve onları sopaya çekecekmiş gibi yaka paça karavandan dışarı çıkardığı günü hatırlıyordu. Suratı kıpkırmızıydı ve sıktığı dişlerinin arasından konuşuyordu. Ama öfkeli değildi; ağlıyordu. *Ah, Tanrım, bu sabah duyduğumdan beri kendime gelemedim. Yüce Tanrım merhamet et. Zavallı Gum'ın bir iki aylık ömrü kalmış. Doktor kanserin iliğini kemiğini yiyip bitirdiğini söylüyor.*

Bu, yirmi yıl öncesiydi. O günden beri dört kardeş daha doğmuştu, hepsi büyümüş, evi terk etmiş ya da engelli olmuş veya hapse girmişti; babaları, amcaları ve anneleri –ölü doğan bir kız kardeşleriyle birlikte– çoktan toprağın altındaydılar. Ama Gum'ın keyfi tıkırındaydı. Eugene'in çocukluğu ve gençliği boyunca çeşitli doktorlardan ve Sağlık Bakanlığı memurlarından düzenli olarak kim bilir kaç tane ölüm hükmü çıkmıştı ve Gum hâlâ altı ayda bir aynı şeyleri duymaya devam ediyordu. Kötü haberi kendisi veriyordu artık; babaları ondan önce öldüğü için özür dilercesine. Dalağı büyümüştü ve parçalanmak üzereydi; karaciğeri ya da pankreası veya tiroidi iflas etmişti; şu kanser veya bu kanser onu yiyip tüketmişti – vücudunda öyle çok kanser türü vardı ki kemikleri fırında yanmış tavuk kemikleri gibi kavrulup kömüre dönmüştü artık. Ve aslında Gum hiç de tükenmiş gibi görünmüyordu. Kanser onu öldürmeyi başaramayınca bedenine yerleşmişti ve onu kendi evi haline getirmişti, göğüs kafesine yuva yapmış, sağlam kökler salmış ve sinsi kollarını derisinin yüzeyine kadar siyah benler şeklinde uzatmıştı, bu yüzden de (Eugene'e göre) biri şu noktada Gum'ı kesip açacak olsa,

içinde kan falan değil, yalnızca zehirli, süngerimsi bir kütle bulması çok daha mümkündü.

"Hanımefendi, sormamda sakınca yoksa eğer," dedi Eugene'in misafiri kibarca, "oğullarınız size neden Gum diye sesleniyor?"

"Nedenini kimse bilmiyor, bu isim öyle üstüne yapışıverdi işte," dedi Farish kıkırdayarak, içerideki elektrik lambasının ışığını da beraberinde getirerek pat diye tahnit kulübesinden çıkıvermişti. Arkadan büyükannesine yaklaştı, kollarını beline sardı ve sanki sevgilisiymiş gibi onu gıdıklamaya başladı. "Seni şu kamyonetin arkasındaki yılanların yanına atıvereyim mi, Gum?"

"Kes şunu," dedi Gum, keyifsizdi. Böyle yoğun ilgiden ne kadar hoşlandığını belli etmenin hiç asil bir davranış olmadığını düşünür ama yine de buna bayılırdı; yüzünde umursamaz, boş bir ifade olsa da o küçücük gözleri zevkten çakmak çakmak parlardı.

Eugene'in misafiri şüpheyle tahnit/metamfetamin kulübesinin açık kapısından içeri baktı: hiç pencere yoktu, içerisi tavandan sarkan bir ampulün çıplak ışığına boğulmuştu; beher kapları, bakır boru, vakum pompaları, tüpler, gaz memeleri ve eski banyo musluklarından son derece karmaşık ve baştan savma bir şebeke göze çarpıyordu. Tahnit çalışmalarından kalma tüyler ürpertici izler –formaldehit içinde saklanmış bir panter embriyosu ve içi çeşitli takma gözlerle dolu plastik bir olta kutusu– bu görüntüye Frankenstein'ın laboratuvarı havası katıyordu.

"Gel, gel, içeri gir," dedi Farish birden ona doğru dönerek. Gum'ı bıraktı ve Loyal'ı gömleğinin ensesinden tutup yarı iterek, yarı çekiştirerek laboratuvar kapısından içeri soktu.

Eugene de endişeyle peşlerinden gitti. Misafiri –belki de aynı sert davranışlara ağabeyi Dolphus'tan dolayı alışkın olduğu için– hiç de gergin görünmüyordu ama Eugene, Farish'in keyifli hallerinin endişelenilmesi gereken bir durum olduğunu bilecek kadar iyi tanıyordu Farish'i.

"Farsh," dedi sertçe. "Farsh."

İçeride, karanlık raflarda içi kimyasal dolu cam kavanozlar ve etiketleri kazınıp içlerine Farish'in laboratuvar işlerinde kullandığı koyu renkli bir sıvının doldurulduğu viski şişeleri dizilmişti. Ellerine lastik bulaşık eldivenleri giymiş Danny plastik bir kovanın başına oturmuş,

elindeki küçük aletle içinden bir şeyler ayıklıyordu. Cam bir süzme şişesi tam arkasında fokurduyordu; kanatlarını iki yana açmış, içi doldurulmuş bir şahin, bir anda akın edip üstlerine saldıracakmış gibi karanlık çatı kirişinden ters ters bakıyordu. Raflarda yontulmamış tahta parçalarının üstüne yerleştirilmiş koca ağızlı levrekler, hindi ayakları, tilki kafaları, büyüyüp kocaman olanlarından ufacık yavrulara kadar ev kedileri, ağaçkakanlar, karabataklar ve henüz yarısı dikilmiş leş gibi kokan bir balıkçıl.

"Sana bir şey söyleyeyim mi, Loyal? Bir keresinde biri şu büyüklükte bir mokasen getirmişti, keşke hâlâ elimde olsaydı da sana gösterseydim çünkü senin kamyonetindekilerden çok daha büyüktü bence..."

Başparmağının tırnağını kemiren Eugene iyice sokuldu ve Loyal'ın omzunun üstünden etrafa bakındı; sanki bütün bu içi doldurulmuş kedicikleri, göz çukurları deniz kabuğu gibi büzüşmüş ve boynu öne eğilmiş balıkçılı ilk defa, Loyal'ın gözlerinden bakıyormuş gibi inceliyordu. Loyal'ın bakışları raflara dizilmiş viski şişelerinin üzerinde uzun süre oyalanınca "Tahnit işi için," dedi yüksek sesle.

"Tanrı O'nun âlemini sevmemizi, onu korumamızı ve ona kılavuzluk etmemizi ister," dedi Loyal, kafasını kaldırmış, o leş gibi koku, kadavralar ve karanlık bir araya gelince cehennemden bir kesitmiş gibi görünen duvarlara bakarak. "Bunun onları böyle dizmenin ve doldurmanın doğru olduğu anlamına geldiğinden emin değilim desem umarım beni hoşgörürsünüz."

Eugene köşede üst üste dizilmiş bir *Hustler* dergisi yığını gördü. En üstteki resim mide bulandırıcıydı. Elini Loyal'ın koluna koydu. "Haydi, gidelim," dedi çünkü o resmi görecek olursa Loyal'ın ne söyleyebileceğini kestiremiyordu ve herhangi bir öngörülemez davranış Farish etraftayken pek de akıl kârı sayılmazdı.

"Yani," dedi Farish, "ben bilmem tabii ama sen haklısındır herhalde, Loyal." Farish, Eugene'in korktuğu gibi, alüminyum çalışma masasına eğildi ve –saçlarını omzundan geriye doğru atıp– elindeki kıvrılıp boru haline getirilmiş kâğıt parayla Eugene'in uyuşturucu olduğunu tahmin ettiği şeyden beyaz bir çizgi ayırıp burnuna çekti. "Kusuruma bakma ama şöyle dolgun, kalın, yağlı bir biftek parçasını şu kardeşim gibi sen de afiyetle mideye indirirdin, değil mi Loyal, yoksa yanılıyor muyum?"

"O da ne öyle?" diye sordu Loyal.

"Baş ağrısı tozu."

Danny, "Bizim Farish maluldür de," diye yardım etmek istercesine lafa karıştı.

"Aman Tanrım," dedi Loyal kibarca Gum'a dönüp – kamyonetin oradan salyangoz gibi yavaş yavaş, ayaklarını sürüye sürüye kulübenin kapısına ancak varabilmişti. "Istırabın evlatlarınız için acımasız bir öğretmen olduğu belli."

Farish saçlarını yeniden geriye doğru savurdu ve sert bir nefes daha çekip masadan doğruldu. Evde maluliyet maaşı alan tek kişi olsa bile, Eugene'in yüzündeki bozukluk ve Curtis'in çok daha kapsamlı problemleri varken kendi talihsizliğinden bahsediliyor olması umurunda bile değildi.

"Bu doğru değil de nedir, Loyle?" dedi Gum kafasını kederle sallayarak. "Yüce Tanrı bana ne ıstıraplar çektirdi bu kanserle, eklem iltihabıyla, şeker hastalığıyla ve bak şununla..." Boynundaki bozuk para büyüklüğündeki çürük gibi görünen mor-siyah yara kabuğunu gösteriyordu. "Tam buradan zavallı ihtiyar Gum'ın damarlarını kazıyıp temizlediler," dedi hevesle, Loyal daha iyi görebilsin diye boynunu diğer tarafa çeviriyordu. "Kateterle tam da buradan girdiler işte, bak tam şuradan, görüyor musun..."

"Kasaba halkına bu gece saat kaçta vaaz verip inançlarını diriltiyorsunuz?" dedi Danny neşeyle, baş ağrısı tozundan bir doz da o aldıktan sonra doğrulmuş, parmağıyla burun deliğine bastırıyordu.

Eugene, "Gitmemiz gerek," dedi Loyal'a. "Hadi."

"Ve sonra," diyordu Gum hâlâ Loyal'a, "sonra şu, hani ne diyorlar adına, balon mudur nedir, onu boyun damarlarımdan içeri soktular ve..."

"Gum, gitmemiz gerek."

Gum kıkırdadı ve kara kara benlerle dolu, pençeye dönmüş eliyle Loyal'ın beyaz gömleğinin kolunu tuttu. Böyle ince düşünceli bir dinleyici bulduğu için mest olmuştu ve onu öyle öyle kolay kolay bırakmaya niyeti yoktu.

Harriet, Tatty'den çıkıp eve yürüdü. Pekan ve manolya ağaçlarıyla gölgelenen geniş kaldırımlar mersin ağaçlarından dökülen yapraklarla doluydu; sıcak havada İlk Baptist Kilisesi'nin kederli akşam çanlarının sesleri belli belirsiz duyuluyordu. Ana caddedeki evler Georgia'dakilerden ve George Caddesi'ndeki Carpenter Gotik Tarzı evlerden çok daha büyüktü – Yunan Uyanışı, İtalyan Tarzı, İkinci İmparatorluk Viktorya Tarzı, iflas eden pamuk ekonomisinin kalıntıları. Çoğu olmasa da az bir kısmı hâlâ onları yaptıran ailelerin torunlarının elindeydi; birkaç tanesiyse kasaba dışından gelen zengin insanlar tarafından satın alınmıştı. Ama bahçelerindeki üçtekerler ve Dorik sütunlar arasına gerilmiş çamaşır ipleriyle göz zevkini bozan evlerin sayısı giderek artıyordu.

Hava iyiden iyiye kararıyordu. Caddenin ta ucunda bir ateş böceği yanıp söndü ve iki tanesi daha hızla birbiri ardına resmen burnunun ucunda pıt pıt yanıp yanıp söndüler. Henüz eve gitmeye hazır değildi –daha değil– ve ana caddenin bu kısmı tenhalaşıp biraz korkutucu bir hale gelmiş olsa da biraz daha ileriye, Alexandria Otel'e kadar yürüyeceğini söyledi kendi kendine. Oraya herkes hâlâ Alexandria Otel diyordu ama Harriet kendini bildi bileli orada otel falan yoktu hiç – hatta doğrusu oranın otel olduğu zamanları Edie bile görmemişti. 79 yılındaki sarıhumma salgını sırasında, hastalıktan kırılan kasaba Natchez ve New Orleans'tan kuzeye kaçan hasta ve panik içindeki yabancıların istilasına uğradığında ölenler kapı önündeki kaldırıma yığılırken, ölüm döşeğindekiler dolup taşan otelin verandasında ve balkonunda –bir yudum su için kudurmuş gibi çığlık çığlığa ağlayarak– sardalya gibi dizilmiş yatıyorlardı.

Aşağı yukarı her beş yılda bir, birileri Alexandria Otel'i yeniden açmaya ve orayı manifaturacı ya da toplantı salonu veya şu ya da bu olarak kullanmaya çalışırdı ama bu çabalar hiçbir zaman çok sürmezdi. Buranın sadece önünden geçmek bile insanı huzursuz ediyordu. Birkaç yıl önce, şehir dışından gelen birkaç kişi lobide bir çay salonu açmaya kalkışmıştı ama şimdi orası da kapalıydı.

Harriet kaldırımda durdu. Boş caddenin ta en sonundaydı otel – alacakaranlıkta belirsizleşen, beyaz, göz alıcı bir enkaz. Derken, bir

anda üst kattaki pencerede bir şeyin hareket ettiğini gördüğünü sandı –bir kumaş parçası gibi uçuş uçuş bir şeyin– ve Harriet sanki küçük bir hayalet ailesi peşinden kovalıyormuş gibi, hemen arkasını dönüp kalbi küt küt ata ata iyiden iyiye kararan caddenin diğer tarafına doğru koşarak kaçtı.

Hiç durmadan eve kadar koştu ve elleri titreyerek kapıyı açtı – nefes nefese kalmıştı, yorgunluktan ölüyordu, gözlerinde siyah noktalar uçuşuyordu. Allison alt kattaydı, televizyonun önünde oturuyordu.

"Annem merak etti," dedi. "Gidip ona eve geldiğini söyle. Ah, bir de Hely aradı."

Harriet merdivenlerin yarısını çıkmıştı ki ev terlikleri *şlap şlap şlap* sesleri çıkaran annesi bir anda üstüne atıldı. "Neredeydin sen? Bana hemen cevap ver!" Yüzü kıpkırmızı ve ıslaktı, geceliğinin üstüne Harriet'ın babasının eski, kırışık, beyaz gömleklerinden birini geçirivermişti. Harriet'ın omzundan tuttu ve onu şöyle bir sarstı ve sonra –akıl almaz şekilde– onu duvara doğru itti, öyle ki Harriet'ın kafası Jenny Lind adlı şarkıcının gravür resminin çerçevesine çarptı.

Harriet şaşkınlıktan apışıp kalmıştı. "Ne oluyor?" dedi gözlerini kırpıştırarak.

"Ne kadar korktuğumdan haberin var mı senin?" Annesinin sesi çok yüksek ve biraz da tuhaf çıkıyordu. "Nerede olduğunu düşünmekten hasta oldum. Aklımı... kaçır... dım..."

"Anne?" Ne yapacağını bilemeyen Harriet koluyla yüzünü şöyle bir sildi. Sarhoş muydu acaba? Şükran Günü için eve geldiğinde ve çok fazla içtiğinde babası da bazen böyle davranırdı.

"Öldüğünü sandım. Sen ne cüretle..."

"Ne yaptım ki ben?" Tepelerindeki ışık gözlerini acıtıyordu, o anda Harriet'ın tek düşündüğü şey üst kattaki odasına çıkmaktı. "Tat'teydim sadece."

"Saçmalık. Bana doğruyu söyle."

"Oradaydım," dedi Harriet sabırsızca, annesinden kurtulmak için yana doğru bir adım atmayı denedi. "Bana inanmıyorsan onu ara."

"Bunu yapacağımdan emin olabilirsin. Sabah ilk iş. Şimdi bana nerede olduğunu söyleyeceksin."

"Hadi," dedi Harriet, önünün böyle kesilmesinden iyice sıkılmıştı artık. "Ara onu."

Annesi birdenbire öfkeyle ona doğru bir adım attı ve Harriet da aynı hızla iki basamak aşağıya indi. Kızgın bakışları annesinin, okulunun üçüncü yılını okuduğu Paris'teki bir sokakta pastel boyayla çizilmiş (devetüyü rengi ceketi ve parlak, balo kraliçesi atkuyruğuyla gözleri kıvılcımlar saçan, güler yüzlü) portresine takıldı. Portrenin beyaz boyanın abartılı dokunuşlarıyla yıldızlarla doluymuş gibi görünen gözleri Harriet'ın içinde bulunduğu açmaza içten bir anlayışla bakıyor gibiydi.

"Neden bana böyle işkence etmeye çalışıyorsun?"

Harriet gözlerini o pastel boya portreden çevirdi ve aynı suratın çok daha yaşlı, korkunç bir kazanın ardından yeniden toparlandığını sezdiren, biraz anormal görünen haline baktı.

"Neden?" diye bağırıyordu annesi. "Beni delirtmek mi istiyorsun?"

Korkudan Harriet'ın kafatası karıncalanıyordu. Harriet'ın annesi arada sırada tuhaf davranışlar gösterirdi, aklı karışır ya da bir anda mutsuzlaşırdı ama böylesi hiç olmamıştı. Saat daha yediydi; Harriet yaz aylarında gece saat onlara kadar dışarıda kalır ve annesi bunu fark etmezdi bile.

Allison, bir eli tırabzan babasının lale şeklindeki topuzunda, merdivenlerin başında duruyordu.

"Allison?" diye sordu Harriet sertçe. "Annemin nesi var?"

Annesi Harriet'a bir tokat attı. Canını çok yakmadıysa da çok ses çıkardı. Harriet elini yanağına koydu ve tuhaf bir şekilde hızlı hızlı nefes alıp veren annesine baktı.

"Anne? Ne yaptım ki ben?" Ağlayamayacak kadar şoktaydı. "Merak ettiysen neden Hely'yi aramadın?"

"Hullları arayıp sabahın bu saatinde bütün evi ayağa kaldıramazdım herhalde!"

Merdivenlerin başında dikilen Allison da en az Harriet kadar afallamıştı. Harriet nedense bu yanlış anlaşılmanın, her ne haltsa, onun başının altından çıktığından şüpheleniyordu.

"Sen bir şey yaptın!" diye gürledi. "Ona ne söyledin?"

Ama Allison'ın kocaman açılmış kuşkulu gözleri annelerine kilitlenmişti. "Anne?" dedi. "'Sabah' derken ne demeye çalışıyorsun?"

Charlotte elini tırabzana koydu, sarsılmış görünüyordu.

"Şu anda akşam. Salı akşamı," dedi Allison.

Charlotte bir süre hiç yerinden kımıldamadı, gözleri kocaman olmuş, ağzı hafifçe aralanmıştı. Sonra koşa koşa merdivenlerden aşağıya indi –topuksuz terlikleri pat pat sesler çıkarıyordu– ve ön kapının yanındaki pencereden dışarıya baktı.

"Aman Tanrım," dedi her iki eliyle pencere pervazına dayanıp öne doğru eğilerek. Kapının kilidini açtı ve alacakaranlıkta verandaya çıktı. Yavaş yavaş –sanki rüyadaymış gibi– sallanan sandalyeye doğru yürüdü ve oraya oturdu.

"Tanrım," dedi. "Haklısın. Uykudan uyandım, saat altı otuzu gösteriyordu ve yemin ederim, saati sabahın altısı sandım."

Bir süre, çekirgelerden ve sokaktan gelen seslerden başka bir şey duyulmadı. Godfreylerin misafiri vardı: garaj yolunda beyaz renkli yabancı bir araba duruyordu ve evlerinin önündeki kaldırıma bir steyşın park etmişti. Arka verandalarının sarımsı ışığında mangal dumanları havaya doğru yükseliyordu.

Charlotte, Harriet'a baktı. Yüzü terliydi, bembeyazdı ve göz bebekleri öyle büyümüş, öyle siyah ve yutacakmış gibi görünüyordu ki irisi neredeyse kaybolmuş gibiydi, ay tutulmasına uğramış iki ayın etrafında parlayan mavi haleler gibi görünüyorlardı.

"Harriet, ben, bütün gece yoktun sandım..." Soğuk terler döküyor, sanki boğulmaktan son anda kurtulmuşçasına güçlükle nefes alıp veriyordu. "Ah, bebeğim. Kaçırıldın ya da öldün sandım. Anneciğin kötü bir rüya gördü ve... ah, Tanrım. Sana vurdum ben." Ellerini yüzüne kapattı ve ağlamaya başladı.

"İçeri gel, anne," dedi Allison alçak sesle. "Lütfen." Godfreylerin ya da Bayan Fountain'ın annelerini üstünde geceliğiyle verandada ağlarken görmeleri hiç de hoş olmazdı.

"Harriet, yanıma gel. Beni nasıl affedeceksin? Annen delirmişti." Hıçkırıklarını Harriet'ın saçlarına bastırdı. "Çok üzgünüm..."

Annesinin rahatsız bir açıyla göğsüne bastırdığı Harriet kıpırdamamaya çalışıyordu. Boğulduğunu hissediyordu. Yukarıda bir yerde, sanki çok uzaklarda annesi boğuk hıçkırıklarla ağlıyor ve öksürüyordu, sahile vurmuş bir gemi enkazının kurbanıydı sanki. Harriet'ın yanağının yaslandığı geceliğin pembe dokuması gözüne öyle büyük görünü-

yordu ki kumaşmış gibi bile gelmiyordu artık, lif lif ayrılmış ve çapraz taranmış kaba saba bir yumaktı sanki. Çok ilginçti. Başı annesinin göğsüne yaslı duran Harriet gözlerini kapadı. Pembe kayboldu. İki gözünü birden açtı: hop diye geri geldi. Bir sağ gözünü, bir sol gözünü kapatarak ortaya çıkan optik illüzyonu izliyordu ki dolgun bir gözyaşı damlası –aşırı derecede dolgun– kumaşın üstüne düştü ve koyu pembe bir leke halinde etrafa yayıldı.

Annesi birdenbire onu omuzlarından tuttu. Suratı parlıyor ve yüz kremi kokuyordu; gözleri, Harriet'ın Körfez Kıyısı'ndaki akvaryumda gördüğü hemşire köpek balığının gözleri gibi kapkara ve yabancıydı.

"Sen bunun nasıl bir şey olduğunu bilmiyorsun," dedi.

Harriet kendini bir kez daha annesinin geceliğinin göğüs kısmına bastırılmış halde buldu. *Konsantre ol*, dedi kendi kendine. Derinlemesine düşünebilirse başka bir yerde olabilirdi.

Verandayı aralık duran ön kapıdan gelen ışık huzmesi aydınlatıyordu. "Anne?" dediğini duydu Allison'ın, çok alçak bir sesle. "Lütfen..."

Harriet'ın annesi nihayet elinden tutulup tatlı dille içeri götürülmeye ikna olduğunda, Allison onu dikkatlice koltuğa yatırdı, başının altına bir yastık yerleştirdi ve televizyonu açtı – televizyonun gürültüsü, kıpır kıpır müziği, tasasız insan sesleri gerçek bir rahatlamaydı. Sonra içeriye gidip gelip mendil, baş ağrısı ilacı, sigara ve kül tablası, bir bardak buzlu çay ve annesinin buzlukta tuttuğu buz maskesini getirdi – şekli Mardi Gras'ta takılan yarım soytarı maskelerine benzeyen, yüzme havuzu mavisi, şeffaf plastikten bir yüz maskesiydi bu; sinüsleri sıkıntı vermeye başladığında ya da mide bulantılı baş ağrısı dediği şey baş gösterdiğinde yüzünün üstüne koyardı.

Akuamarin buz maskesi suratına yerleştirilmiş halde, kendisi için getirilen bu küçük teselli yığınından mendili ve çayı aldı ve bütün bu süre zarfında aklı bambaşka bir yerdeymiş gibi bir şeyler mırıldanıp durdu. "Benim hakkımda neler düşünüyorsun kim bilir? Kendimden çok utanıyorum..." Buz maskesi, tam karşısındaki koltuğa oturmuş annesini izleyen Harriet'ın gözünden kaçmamıştı. İçki içtiği gecelerin sabahında babasını defalarca kez suratında bu maskeyle dimdik durmaya çalışarak masasında oturmuş telefon görüşmeleri yaparken ya da öfkeyle önündeki sayfaları çevirirken görmüştü. Ama annesinin nefesinde içki kokusu yoktu. Verandada annesinin göğsüne gömülmüş

haldeyken hiçbir koku almamıştı. Doğrusu, annesi içmezdi zaten, en azından babasının içtiği gibi içmezdi. Arada sırada biraz viskiyle kolayı karıştırırdı ama genellikle buzu eriyip peçeteyi sırılsıklam edinceye kadar bütün akşam kadehi elinde gezdirir ve hepsini bitirmeyi başaramadan uyuyakalırdı.

Allison yeniden kapıda belirdi. Bakmadığından emin olmak için annesine kaçamak bir bakış attı ve Harriet'a yalnızca dudaklarını oynatarak şöyle dedi: *bugün Robin'in doğum günü.*

Harriet gözlerini kırpıştırdı. Tabii ya, nasıl unutmuştu? Annesi genellikle ölüm yıl dönümünde, yani mayısta böyle kendini kaybederdi; ağlama krizlerine girer, yok yere paniğe kapılırdı. Birkaç yıl önce o kadar kötü bir hale gelmişti ki evden çıkamadığı için Allison'ın sekizinci sınıf mezuniyet törenine katılamamıştı. Ama bu mayıstaki yıl dönümü olaysız bir şekilde gelip geçmişti.

Allison boğazını temizledi. "Anne, sana banyoyu hazırlıyorum," dedi. Sesi tuhaf ölçüde kesin ve yetişkin gibi çıkıyordu. "İstemezsen girmek zorunda değilsin."

Harriet yukarıya çıkmak için ayağa kalktı ama annesi sanki bir arabanın önüne atlamaya kalkışmış gibi paniğe kapılmış bir halde yıldırım gibi kolunu uzatıp ona engel oldu.

"Kızlar! Benim tatlı kızlarım!" Koltukta iki yanındaki boşluğa da eliyle vurdu ve yüzü ağlamaktan şişmiş de olsa sesinde koridorda portresi bulunan üniversiteli kızınkinden –zayıf ama parlak– yanıltıcı izler vardı.

"Harriet, neden bana karşılık vermedin ki sanki?" dedi. "Tatty'de iyi vakit geçirdin mi bari? Ne konuştunuz?"

Annesinin çok da heveslisi olmadığı ilgisiyle bir kez daha karşı karşıya kalınca Harriet yine donakaldı. Nedense aklına gelen tek şey daha küçük bir çocukken katıldığı karnaval gezintisi olmuştu; bir misinanın ucunda karanlığın içinde usul usul ileri geri salınan hayalet ve bu hayaletin nasıl da –hiç beklenmedik bir şekilde– raydan çıkıp tam suratına çarpması. Arada sırada hâlâ beyaz bir suretin karanlıkta kendisine doğru geldiğini görüp mışıl mışıl uyuduğu uykusundan bir anda yerinde doğrularak uyanırdı.

"Tatty'nin evinde ne yaptınız?"

"Satranç oynadık." Harriet bunu takip eden sessizlikte verdiği cevabı destekleyecek komik ya da eğlenceli bir şeyler bulmaya çalıştı.

Annesi onun da kendisini aralarına dâhil hissetmesi için bir kolunu da Allison'ın omzuna doladı. "Peki sen neden gitmedin, tatlım? Akşam yemeğini yedin mi?"

"Ve şimdi de sizlere ABC Haftanın Filmi'ni sunuyoruz," dedi televizyon. "*Ben, Natalie*; oyuncular, Patty Duke, James Farentino ve Martin Balsam."

Filmin açılış jeneriği başlarken Harriet odasına gitmek için ayağa kalktı ama annesi de onun peşinden merdivenleri çıkıyordu.

"Böyle deli gibi davrandığı için annenden nefret ediyor musun?" diye sordu, Harriet'ın odasının açık kapısında perişan bir halde duruyordu. "Neden gelip bizimle şu filmi izlemiyorsun? Sadece üçümüz?"

"Hayır, teşekkürler," dedi Harriet kibarca. Annesi başını eğmiş, yerdeki halıya bakıyordu – Harriet telaşla katran lekeli noktaya fena halde yakın olduğunu fark etti. Lekenin bir kısmı yatağın kenarına yaklaşınca görülebiliyordu.

"Ben..." Annesinin boğazında bir şeyler düğümlenmiş gibiydi; bakışları çaresizce Allison'ın oyuncak hayvanlarına, Harriet'ın yatağının kenarındaki pencere oturağında duran kitap yığınına kaydı. "Benden nefret ediyor olmalısın," dedi çatlak bir sesle.

Harriet yere baktı. Annesinin böyle aşırı duygusallaştığı zamanlara tahammül edemiyordu. "Hayır, anne," dedi. "O filmi izlemek istemiyorum sadece."

"Ah, Harriet. Öyle kötü bir rüya gördüm ki. Uykudan uyanıp seni burada göremeyince o kadar korktum ki. Anneciğinin seni sevdiğini biliyorsun, değil mi Harriet?"

Harriet buna cevap vermekte güçlük çekiyordu. Biraz uyuşmuş gibi hissediyordu kendini, sanki suyun altındaymış gibi: uzayan gölgeler, tekinsiz, yeşilimsi lamba ışığı, perdeleri dalgalandıran esinti.

"Seni sevdiğimi bilmiyor musun?"

"Evet," dedi Harriet ama sesi öyle ince çıkmıştı ki sanki çok uzaklardan geliyordu ya da bambaşka birisine aitti.

4. Bölüm

Misyon

Ailesi hakkında öğrendiklerine rağmen Curtis'ten nefret etmemesinin tuhaf olduğunu düşünüyordu Harriet. Sokağın öbür ucunda –tam da en son karşılaştıkları yerde– kaldırım boyunca tabanlarını yere vura vura paldır küldür yürüyordu. İleri geri gidip geliyordu, su tabancasını iki eliyle birden sımsıkı tutmuştu ve o tıknaz vücudunu sağa sola sallıyordu.

Korumalığını yaptığı köhne evde –düşük kiralı apartman dairelerinden biri olmalıydı– tel kapı çarparak kapandı. İki adam binanın dışındaki merdivenlere çıktı, üstü brandayla örtülmüş büyük bir kutu taşıyorlardı birlikte. Yüzü Harriet'a dönük olan adam çok gençti ve çok tuhaftı, ayrıca alnı çok parlıyordu, saçları dimdik havaya dikilmişti, gözleri kocaman kocamandı ve sanki bir patlamanın ortasından çıkmış gibi şaşkın görünüyordu. Diğeri, geri geri giderek aşağıya inmeye çalışanı, aceleden az kalsın tökezleyecekti ve kutunun ağırlığına, merdivenlerin darlığına ve brandanın kutunun üstüne öylesine atılıvermiş olmasına –her an kayıp yere düşecek ve ayaklarına dolanıverecekmiş gibi görünüyordu– rağmen bir an bile duraksamadan sıkıntılı bir telaşla paldır küldür merdivenlerden indiler.

Kutuyu yan çevirip garaj yolunda duran kamyonete yüklerlerken Curtis böğüre böğüre ağlayarak yanlarına geldi ve su tabancasını onlara doğrulttu. Kamyonetin arkasına da başka bir branda gerilmişti. Adamlardan yaşça daha büyük ve daha iriyarı olanı (beyaz gömlek,

siyah pantolon ve önü açık siyah yelekli) dirseğiyle bu brandayı araladı ve sonra kutunun kendi tuttuğu ucunu kaldırıp o tarafa doğru itti.

Kasa pat diye devriliverince, "Dikkatli ol!" diye bağırdı genç ve tuhaf saçlı olanı.

Diğeri –sırtı hâlâ Harriet'a dönüktü– mendiliyle alnını sildi. Kır saçları yağlanıp geriye doğru taranmıştı. Birlikte kutuyu düzeltip brandayı tekrar örttüler ve yeniden merdivenlerden yukarı çıktılar.

Harriet onların bu gizemli uğraşlarını öyle çok da meraka kapılmadan izledi. Hely sokakta çalışan işçilere aval aval bakarak saatlerce kendini eğlendirebilirdi ve eğer gerçekten ilgisini çektiyse yanlarına gidip nakliye, işçilik, ekipmanlar hakkında sorular sorarak adamların kafasını ütülerdi – bütün bunlar Harriet'ı sıkıyordu. Onun ilgisini çeken şey Curtis'ti. Harriet'ın oldum olası hep duyduğu şey doğruysa eğer, Curtis'in ağabeyleri ona iyi davranmıyordu. Curtis bazen okula kollarında ve bacaklarında ürkütücü morluklarla gelirdi, bu morluklar yalnızca Curtis'e özel, tuhaf bir renkte, kızılcık marmelatı rengindeydi. İnsanlar onun göründüğünden daha hassas olduğunu, bir yerlerinin kolaylıkla incinip morarabildiğini söylerdi, tıpkı diğer çocuklardan daha kolay nezleye yakalandığı gibi; ama yine de öğretmenler bazen onu karşılarına alıp oturur ve bu morluklar hakkında sorular sorarlardı – tam olarak hangi soruları sorar, hangi yanıtları alırlar, Harriet'ın hiçbir fikri yoktu ama çok dillendirilmese de çocuklar evde Curtis'e kötü davranıldığını düşünüyordu. Annesi ve babası yoktu onun, yalnızca ağabeyleri ve eli ayağı tutmadığı için onunla ilgilenemediğinden yakınan yaşlı bir büyükannesi vardı. Çoğu zaman okula kışları üstünde ceketi bile olmadan, öğle yemeği parası olmadan, hatta öğle yemeği bile olmadan gelirdi (öğle yemeği getirdiğindeyse bir kavanoz reçel gibi sağlıksız yiyecekler getirirdi ve bunlar elinden hemen alınırdı). Öğretmenler büyükannenin bütün bunlar için ezelden beri sayıp döktüğü aynı bahanelere kuşkuyla gözlerini devirerek karşılık verirlerdi. Alexandria Akademisi özel bir okuldu sonuçta. Curtis'in ailesi okul ücretini –yıllık bin dolar– karşılayabiliyorsa, öğle yemeğini ya da bir ceketi mi karşılayamıyordu yani?

Harriet, Curtis için üzülüyordu ama uzaktan. Ne kadar iyi huylu olursa olsun, Curtis'in o kocaman hali, acayip hareketleri insanları

tedirgin ediyordu. Küçük çocuklar ondan korkardı; kızlar otobüste onun yanına oturmazdı çünkü onların suratlarına, giysilerine, saçlarına dokunmaya çalışırdı. Henüz Harriet'ı görmemişti ama eğer görürse neler olabileceğini düşünmekten bile korkuyordu Harriet. Neredeyse otomatik olarak başını öne eğip yere baktı ve böyle yaptığı için kendinden utanarak sokağın diğer tarafına geçti.

Tel kapı bir kez daha çarparak kapandı ve iki adam başka bir kasanın iki ucundan tutarak güçlükle merdivenlerden aşağıya iniyordu ki uzun, pasparlak, inci rengi bir Lincoln Continental köşeyi dönüp sokağa girdi. Sürücü koltuğunda profili görünen Bay Dial önünden geçip gitti ve Harriet'ı şaşırtarak aynı garaj yoluna girdi.

Kutuların sonuncusunu da kamyonetin arkasına yükledikleri ve brandayı da örttükleri için iki adam daha sakin ve rahat bir hızla merdivenlerden yukarıya çıkıyordu. Arabanın kapısı açıldı: *klik*. "Eugene?" diye seslendi Bay Dial, arabadan indi ve Curtis'in yanından geçti, belli ki onu görmemişti. "Eugene. Bir saniye."

Kır saçlı adam olduğu yerde kalakaldı. Arkasını dönüp bakınca Harriet –kâbus görmüş gibi irkilerek– adamın yüzündeki kırmızı yara izini gördü, kırmızı boyayla bırakılmış bir el izine benziyordu.

"Seninle böyle karşılaştığıma ne kadar memnun oldum bilemezsin! Yakalaması zor bir adamsın, Eugene," dedi Bay Dial, davet beklemeksizin peşlerinden basamakları tırmandı. Gözleri dört dönen, sanki sıvışıp kaçıverecekmiş gibi görünen o gergin, genç adama elini uzattı. "Roy Dial, Dial Chevrolet'den."

"Bu... Bu da Loyal Reese," dedi yaşça büyük olan, durumdan rahatsız olduğu belliydi, yanağındaki kırmızı izin kenarını kaşıyordu.

"Reese?" Bay Dial bu yabancıyı zevkle süzüyordu. "Buralardan değilsiniz, öyle değil mi?"

Genç adam kekeleyerek bir şeyler söyledi ve Harriet söylediği sözcükleri anlayamamış olsa da adamın aksanı yeterince belirgindi: tiz bir dağ köylüsü sesi, açık ve genizden.

"Aa! Burada olmanıza sevindim, Loyal... Sadece ziyaret amaçlı, değil mi? Çünkü," dedi Bay Dial herhangi bir itiraza karşı elini havaya kaldırarak, "kira koşulları belli. Tek kişi. Birbirimizi anladığımızdan emin olmakta hiçbir sakınca yok, değil mi Gene?" Bay Dial kollarını

göğsünde kavuşturdu, tıpkı Harriet'ın da gittiği pazar okulu derslerinde yaptığı gibi. "Bu arada, senin için taktırdığım yeni tel kapıdan memnun musun?"

Eugene gülümsemek için kendini zorlayarak, "Çok güzel, Bay Dial. Diğerinden çok daha iyi," dedi. Yüzündeki o yara izi ve gülümsemesi birleşince korku filminden fırlamış, iyi kalpli bir hortlağa benziyordu.

"Peki ya su ısıtıcısı?" dedi Bay Dial, ellerini birbirine sürterek. "Artık banyo suyunu falan ısıtman çok daha hızlı oldu, biliyorsun. Kullanabileceğin her türlü sıcak suyun var artık, değil mi? Ha ha ha."

"Şey, efendim, Bay Dial..."

"Eugene, eğer sakıncası yoksa doğrudan konuya girmek istiyorum," dedi Bay Dial, kafasını yana doğru çevirdi. "İletişim yollarımızı açık tutmak hem senin hem de benim yararıma olur, bana katılıyor musun?"

Eugene şaşkın görünüyordu.

"Şimdi, seni görmek için uğradığım son iki seferde kiralık evime girme isteğimi reddettin. Anlamama yardım et lütfen, Eugene," dedi – elini kaldırarak Eugene'in araya girmesini ustalıkla engelledi. "Burada neler oluyor? Bu durumu nasıl düzeltebiliriz?"

"Bay Dial, ne demeye çalıştığınızı gerçekten anlamıyorum."

"Ev sahibin olarak gerekli gördüğümde bu mülke girme hakkına sahip olduğumu sana hatırlatmam gerekmediğinden eminim, Eugene. Birbirimize yardımcı olalım, olur mu?" Merdivenlerden yukarıya çıkıyordu. Hiç olmadığı kadar afallamış görünen genç Loyal Reese de sessizce peşlerinden daireye doğru çıktı.

"Sorunun ne olduğunu gerçekten anlayamıyorum, Bay Dial! Eğer yanlış bir şey yaptıysam..."

"Eugene, endişelerim konusunda açık olacağım. Bir koku olduğu hakkında şikâyetler aldım. Geçen gün buraya uğradığım zaman bunu ben de fark ettim."

"İçeriye girmek ister misiniz, Bay Dial?"

"Bunu yapmayı kesinlikle isterim Eugene, eğer sakıncası yoksa. Çünkü biliyorsun işler böyle yürüyor. Bir mülkteki bütün kiracılarıma karşı birtakım sorumluluklarım var benim."

"*Hat!*"

Harriet yerinden sıçradı. Curtis bir sağa bir sola zikzaklar çiziyor ve gözlerini kapatmış Harriet'a el sallıyordu.

"Körüm," diye seslendi Harriet'a.

Bay Dial hafiften kafasını çevirdi. "Şey, merhaba Curtis! Dikkatli ol," dedi neşeyle, sonra yüzünde bir tiksinti ifadesiyle kenara çekildi.

Bunun üzerine Curtis bacaklarını açа açа uzun adımlarla kendi etrafında döndü ve Frankenstein gibi kollarını öne uzatıp ellerini sarkıtarak sokağın karşı tarafındaki Harriet'a doğru yürümeye başladı.

"*Canıvar*," diye homurdandı. "Ooo, *canıvar*."

Harriet yerin dibine girmişti. Ama neyse ki Bay Dial onu görmemişti. Arkasını dönmüş hâlâ konuşuyor ("Hayır, bir saniye bekle lütfen, Eugene, benim durumumu gerçekten anlamanı istiyorum") ve kararlı adımlarla merdivenin basamaklarını çıkıyordu; diğer iki adam da tedirginlikle peşinden gidiyordu.

Curtis, Harriet'ın önünde durdu. Harriet daha ağzını bile açamadan Curtis pat diye gözlerini açtı. "Ayakkabılarımı bağla," diye emretti.

"Bağlılar zaten, Curtis." Bu her zamanki konuşmalarıydı. Curtis ayakkabılarını bağlamayı bilmediği için her seferinde oyun parkındaki çocukların yanına gider ve yardım isterdi. Artık sohbete böyle başlıyordu işte, ayakkabılarının bağlanması gerekse de gerekmese de.

Birdenbire kolunu uzattı ve Harriet'ın bileğini tuttu. "Yakaladım," diye bağırdı sevinçle.

Harriet daha ne olduğunu bile anlamadan Curtis onu sertçe sokağın karşı tarafına sürüklemeye başlamıştı. "Dursana," dedi öfkeyle ve kolunu çekiştirip elinden kurtulmaya çalıştı. "Bırak beni!"

Ama Curtis onu sürümeye devam ediyordu. Çok güçlüydü. Harriet sendeleyerek peşinden gidiyordu. "Dur!" diye bağırdı ve Curtis'in bacağına olanca gücüyle tekme attı.

Curtis durdu. Harriet'ın bileğini tutan terli, tombul elini gevşetti. Yüzünde boş ve biraz da korkutucu bir ifade vardı ama sonra uzanıp hafifçe Harriet'ın başını okşadı: bir bebeğin yavru bir kediciği okşamaya çalışması gibi kaba, dümdüz bir okşama. "Sen güçlü, Hat," dedi.

Harriet ondan biraz uzaklaştı ve bileğini ovaladı. "Bunu bir daha yapma," diye uyardı onu. "İnsanları çekiştirme."

"Ben *iyi* canıvarım, Hat!" dedi Curtis o homurtulu canavar sesiyle. "Arkadaşım!" Kendi göbeğine vurdu. "Sadece kurabiye yerim!"

Curtis, Harriet'ı ta sokağın karşı tarafına, garaj yolundaki kamyonetin arkasına kadar sürüklemişti. Ellerini çenesinin altından sarkıtarak verdiği Kurabiye Canavarı pozuyla ağır ağır kamyonetin arkasına gitti ve brandayı kaldırdı. "Bak, Hat!"

"Bakmak istemiyorum," dedi Harriet huysuz huysuz ama o daha kafasını çevirmeden kamyonetin bagajından kuru, öfkeli bir tıslama yükseldi.

Yılanlar. Harriet şaşkınlıktan gözlerini kırpıştırarak baktı. Kamyonetin arkası ızgaralı kutularla doluydu ve bu kutuların içinde çıngıraklı yılanlar, pamuk ağızlar, bakır kafalılar, irili ufaklı bir sürü yılan vardı; alacalı renklerde kocaman bir düğüm halinde birbirlerine dolanmış, pullu beyaz kafaları etrafı saran alevler gibi bu düğümün orasından burasından fırlamış kasanın duvarlarına çarpan, sivri kafalarını geri çekip kendi etraflarına dolayan ve kafesin tellerine, tahta kısmına, birbirlerine vuran, sonra bir anda geri çekilen ve –duygusuz bakışlarla– beyaz boyunlarının üstünde yerde sürünen, bir sıvı gibi âdeta S şeklinde akıp giden... *tık tık tık*... ve sonra yine kutunun bir tarafına toslayıp tıslayarak o koca düğümlerine geri dönen yılanlar.

Curtis'in o kalın sesiyle tam arkasından, "Arkadaş değil, Hat," dediğini duydu. "Dokunma."

Kutular menteşelerle tutturulmuştu, üst kısımları kafesliydi ve her iki ucunda tutmak için sapları vardı. Çoğu boyalıydı: beyaz, siyah, köy ahırlarının tuğla kırmızısı, kimilerinde yazılar vardı –İncil ayetleri– çivi başıyla kazınmış minicik, eciş bücüş yazılar ve desenler: haçlar, kurukafalar, Davud'un yıldızları, güneşler, aylar, balıklar. Bazılarıysa şişe kapaklarıyla, düğmelerle, kırık cam parçalarıyla ve hatta fotoğraflarla süslenmişti: tabutların ve arka planında ateşlerin yakıldığı karanlık bir yerde havadaki çıngıraklı yılanları tutan köylü çocuklara bakan kederli ailelerin olduğu rengi solmuş polaroidler. Fotoğraflardan birinde, iyice yıpranıp hayaletimsi bir görüntü kazanmış bir tanesinde, saçları arkaya doğru taranıp sımsıkı toplanmış, gözlerini sımsıkı yummuş ve sivri, sevimli yüzünü gökyüzüne doğru kaldırmış güzel bir kız çocuğu vardı. Parmak uçlarıyla şakaklarına dokunuyordu, kafasının

üstünde duran kocaman, ürkütücü bir çıngaraklı yılan kuyruğunun bir kısmını kızın boynuna dolamıştı. Fotoğrafın üstünde –gazeteden kesilip alınmış– irili ufaklı sarı harflerle şu mesaj yazılıydı:

İsA'yLA uYu

REESiE fOrd

1935–52

Hemen arkasında duran Curtis, kulağına "Hortlak" gibi gelen bir şey homurdandı.

Bütün o –parıltılı, çeşitli, mesajlarla bezeli– kutuların içinde, Harriet'ın gözü ürkütücü bir görüntüye takıldı. Bir an için gördüğü şeye inanmakta güçlük çekti. Dikey duran bir kutuda, bir kral kobra bütün azametiyle tek başına salınıyordu. Kafesli kısmın tahtayla birleştiği menteşelerin hemen altında, kırmızı raptiyelerle şu sözcükler yazılmıştı: HAZRETİ İSA. Mowgli'nin Soğuk İn'de karşılaştığı kobra gibi beyaz renkte değildi, siyahtı: firavun faresi Rikki-tikki-tavi'nin Segowlee Karargâhı'ndaki büyük bungalovunun bahçesinde Teddy adlı çocuk uğruna ölümüne dövüştüğü Nag ve karısı Nagaina gibi siyahtı.

Sessizlik. Kobranın boynu şişikti. Dimdik, sakince duruyor, Harriet'a bakıyordu, gövdesi sessizce, Harriet'ın nefesi kadar yumuşak, ileri geri, ileri geri salınıyordu. *Bak ve kork.* O ufacık kırmızı gözleri bir tanrının keskin gözleriydi: ormanlar, zulüm, isyan, merasimler, bilgelik, hepsi oradaydı. Şişirdiği boynunun arkasında, ilk kobra ortaya çıkıp uyumakta olan yüce Tanrı Brahm'a siper olmak için boynunu şişirdiğinde Brahm'ın bütün kobralarda bıraktığı o göz alıcı işaretin olduğunu biliyordu Harriet.

Evin içinden boğuk bir ses geldi – bir kapı kapandı. Harriet kafasını kaldırıp oraya baktı ve ilk kez ikinci katın pencerelerinin bomboş ve metalik bir renkte parladığını fark etti: folyoyla kaplanmışlardı. O kafasını kaldırmış buna bakarken (çünkü bu ürkütücü bir görüntüydü, en az önündeki yılanlar kadar rahatsız ediciydi), Curtis parmaklarını birleştirdi ve kolunu yılan gibi yapıp Harriet'ın suratına doğru uzattı. Elini yavaş yavaş, açılan bir ağız gibi açtı. "Canıvar," diye fısıldadı ve elini iki kez üst üste açıp kapattı: *şak şak.* "*Soktu.*"

Üst kattaki kapı kapanmıştı. Harriet kamyonetin yanından biraz uzaklaştı ve duymak için kendini zorladı. Bir ses –boğuk ama hoş-

nutsuzluğu belli olan bir ses– konuşmaya çalışan başka birinin lafını kesmişti: Bay Dial hâlâ oradaydı, o folyoyla kaplı pencerelerin ardındaydı ve Harriet hayatında ilk kez onun sesini duyduğuna sevinmişti.

Curtis birdenbire yeniden kolunu yakaladı ve onu merdivenlere doğru çekiştirmeye başladı. Harriet bir an için ona karşı koyamayacak kadar afallamıştı ama sonra –Curtis'in onu nereye sürüklediğini görünce– kolunu çekiştirmeye, onu tekmelemeye ve topuklarını yere sabitlemeye çalıştı. "Hayır, Curtis!" diye bağırdı. "İstemiyorum, dur, lütfen..."

Tam Curtis'in kolunu ısıracaktı ki gözleri Curtis'in ayağındaki spor ayakkabılara takıldı.

"Curtis, hey Curtis, ayakkabılarının bağı çözülmüş," dedi.

Curtis durdu, bir eliyle ağzını kapadı. "O-oo!" Telaşla yere eğildi ve Harriet var gücüyle koşarak kaçtı.

"Onlar karnavalda kullanılıyor," dedi Hely o sinir bozucu tavrıyla, hani sanki bilinmesi gereken her ne varsa o biliyormuş gibi. O ve Harriet kapıyı kapatmışlar, onun odasında, ranzanın alt yatağında oturuyorlardı. Hely'nin odasındaki neredeyse her şey en sevdiği Amerikan futbolu takımı olan New Orleans Saints onuruna siyah ve altın renklerindeydi.

"Hiç sanmıyorum," dedi Harriet, tırnağıyla siyah yatak örtüsünün kabarık şeridini eşeleyerek. Koridorun diğer ucundaki Pemberton'ın odasından boğuk bir bas sesi güm güm duyuluyordu.

"Eğer Çıngıraklı Yılan Çiftliği'ne gidersen, orada fotoğrafları ve duvarlara çizilmiş resimleri var."

"Evet," dedi Harriet gönülsüzce. Tam olarak sözcüklere dökemese de o kamyonetin arkasında gördüğü kasalar –üstlerindeki kurukafalar, yıldızlar, hilal şeklindeki aylarla, yanlış yazılmış kargacık burgacık el yazılarıyla– Çıngıraklı Yılan Çiftliği'nin cafcaflı eski reklam panosundan –bikinili bir kadının beline dolanmış, göz kırpan küf yeşili yılan resminden– çok daha farklıymış gibi geliyordu.

"Pekâlâ, kime aitler o zaman?" dedi Hely. Sakızdan çıkan bir deste kâğıdı ayıklıyordu. "Mormonların olmalı. Oradaki evi kiralayanlar onlar."

"Hımm." Bay Dial'ın apartmanının alt katında yaşayan Mormonlar kendi halinde sıkıcı iki gençti. Herkesten uzak duruyorlardı, ikisi hep baş başaydı, doğru dürüst bir işleri bile yoktu.

"Büyükbabam, Mormonların, öldükleri zaman kendilerine ait küçük bir gezegenleri olacağına inandıkları söylemişti. Bir erkeğin birden fazla karısı olabileceğine de inanıyorlarmış," dedi Hely.

"Bay Dial'ın evinde yaşayanların bir tane bile karısı yok ama." Bir gün Harriet da oradayken Edie'nin evinin kapısını çalmışlardı. Edie onları içeri almış, dağıttıkları kitapçığı kabul etmiş, hatta kola içmeyi reddedince onlara limonata yapmayı bile teklif etmişti; iyi birer delikanlıya benzediklerini ama saçma sapan şeylere inandıklarını söylemişti onlara.

"Hey, hadi Bay Dial'ı arayalım," dedi Hely bir anda.

"Tabii tabii, hemen."

"Yani onu arayalım ve başka biriymiş gibi konuşalım, orada neler döndüğünü soralım."

"Kim gibi konuşacağız?"

"Bilmem... Bunu ister misin?" Ona bir Wacky Packs yapıştırması uzattı: bir plaj arabası süren, gözleri kan çanağına dönmüş yeşil bir canavar vardı üstünde. "Bende iki tane var."

"Yok, sağ ol." Siyah ve altın rengi perdelerle ve pencerelere yapıştırdığı bütün o yapıştırmalarla –Wacky Packs, STP, Harley-Davidson– Hely gün ışığının odasına girmesini neredeyse tamamen engellemişti; odası çok boğucuydu, bodrum katındaymış gibiydi.

"Bay Dial onların ev sahibi," dedi Hely. "Hadi, ara onu."

"Ne diyeceğim?"

"Edie'yi ara o zaman. Mormonlar hakkında o kadar çok şey biliyormuş madem."

Harriet birdenbire onun birilerine telefon etmekle neden bu kadar ilgilendiğini anladı: komodinin üstünde duran yeni telefonunu göstermeye çalışıyordu, ahizesi bir Saints kaskının içine yerleşen tuşlu telefonunu.

"Yalnızca kendilerine özel bir gezegende yaşayacaklarına falan inanıyorlarsa eğer," dedi Hely başıyla telefonu göstererek, "kim bilir daha neler neler düşünüyorlardır? Belki yılanların da onların kilisesiyle bir alakası vardır."

Hely telefona bakıp durduğu ve aklına yapılacak başka bir şey de gelmediği için Harriet telefonu yanına aldı ve Edie'nin numarasını tuşladı.

İki kere çaldıktan sonra, "Alo?" dedi Edie sert bir sesle.

"Edie?" dedi Harriet Amerikan futbolu kaskının içine. "Mormonlar yılanlarla ilgili bir şeylere inanırlar mı?"

"Harriet?"

"Yani mesela evlerinde yılan beslerler mi ya da... ne bileyim işte, evlerinde bir sürü yılan falan olur mu?"

"Böyle bir şey nereden aklına geldi Tanrı aşkına? Harriet?"

Rahatsız edici bir sessizlikten sonra, "Televizyondan," dedi Harriet.

"Televizyondan mı?" dedi Edie ona inanmamış gibi. "Hangi programdan?"

"*National Geographic*'ten."

"Yılanları sevdiğini bilmiyordum, Harriet. Bahçede minicik bir yılan bile gördüğünde 'Kurtarın beni! Kurtarın beni!' diye bağırarak kaçtığını sanıyordum ben."

Harriet hiçbir şey söylemedi, bu alçak iğnelemeye hiçbir karşılık vermemeyi seçti.

"Biz genç kızken ormanda yılanları elinde tutan papazlar hakkında hikâyeler duyardık. Ama Mormonlar değildi onlar, Tennessee köylüleriydi sadece. Aklıma gelmişken, Sör Arthur Conan Doyle'ın *Kızıl Dosya*'sını okumuş muydun, Harriet? İşte onda Mormon inancıyla ilgili pek çok bilgi bulabilirsin."

"Evet, biliyorum," dedi Harriet. Edie, Mormon konukları geldiğinde de aynı kitaptan söz etmişti.

"Galiba bizim o eski Sherlock Holmes dizisi Tat teyzenin evinde olacaktı. Belki Mormon Kitabı'nın bir kopyası bile olabilir onda, babamın kutusu var ya hani, hatırlarsın, içinde Konfüçyüs, Kuran ve diğer dinî kitaplar..."

"Evet, ama bu yılanlı insanlarla ilgili ne okuyabilirim?"

"Kusura bakma, seni duyamıyorum. Sesin yankılanıyor. Sen nereden arıyorsun beni?"

"Hely'nin evinden."

"Tuvaletten arıyormuşsun gibi geliyor sesin."

"Hayır, bu telefonun tuhaf bir şekli var da... Dinle, Edie," dedi –Hely elini kolunu sallıyor, onun ilgisini çekmeye çalışıyordu– "bu yılan tutan insanlar kim peki? Neredeler?"

"Orman köylerinde, dağlarda, dünyanın kuş uçmaz kervan geçmez yerlerinde, benim bildiğim bu kadar," dedi Edie.

Harriet telefonu kapatır kapatmaz Hely telaşla, "Biliyor musun, o evin üst katında bir kupa galerisi vardı bir ara," dedi. "Şimdi aklıma geldi. Bence Mormonlar sadece alt katta kalıyorlar."

"Şimdi kime kiralanmış peki?"

Hely –heyecanla– parmağını telefonun üstüne koydu ama Harriet kafasını salladı; Edie'yi yeniden aramaya hiç niyeti yoktu.

"Peki ya şu kamyonet? Plakasını aldın mı?"

"Tanrım," dedi Harriet. "Hayır." Bu daha önce hiç aklına gelmemişti ama Mormonlar araba kullanmazlardı ki.

"Alexandria plakalı mıydı acaba, hiç gözüne çarpmadı mı? Düşün Harriet, düşün!" dedi Hely abartılı bir tavırla. "Hatırlamak zorundasın!"

"Neden bisikletlere atlayıp oraya gidip bakmıyoruz? Çünkü şimdi gidersek – hadi ama, kes şunu," dedi Harriet, Hely hayalî bir hipnozcu saatini gözünün önünde sağa sola sallamaya başlayınca öfkeyle kafasını çevirerek.

"Yavaaaş yavaaaş uykun geliyor," dedi Hely ağır bir Transilvanya aksanıyla. "Yavaaaş... yavaaaş..."

Harriet onu itti; geri dönüp yeniden başladı, parmaklarını Harriet'ın yüzüne doğru sallıyordu. "Yavaaaş... yavaaaş..."

Harriet kafasını başka tarafa çevirdi. Hely ise parmaklarını sallamaya devam ediyordu, Harriet en sonunda tüm gücüyle Hely'ye yumruğu indirdi. "Tanrım!" diye çığlığı bastı Hely. Kolunu tuttu ve ranzaya devrildi.

"Sana durmanı söylemiştim."

"Tanrı aşkına, Harriet!" Yeniden doğrulup oturdu, kolunu ovuşturuyor, suratını şekilden şekile sokuyordu. "En acıyan yerime vurdun!"

"Sen de benimle uğraşmayı bırak o zaman!"

Birdenbire Hely'nin odasının kapalı kapısı defalarca öfkeyle yumruklandı. "Hely? Misafirin yanında mı? Kapıyı hemen açın bakayım."

"Essie!" diye bağırdı Hely, kendini sinirle sırtüstü yatağa attı. "Biz hiçbir şey yapmıyoruz."

"Aç şu kapıyı. Aç hadi."

"Kendin aç!"

Essie Lee, yeni hizmetçi –Harriet'ın adını bile bilmeyecek kadar yeniydi, gerçi Harriet onun bilmiyormuş gibi yaptığından şüphe ediyordu– pat diye kapıyı açtı. Kırk beş yaşlarındaydı, Ida'dan çok daha gençti, tombul yanakları ve uçları kırılıp tel tel olmuş, düzleştirilmiş saçları vardı.

"Siz burada böyle Tanrı'nın adını boş yere ağzınıza alarak ne yaptığınızı sanıyorsunuz? Kendinizden utanmalısınız!" diye bağırdı. "Kapıyı kapatıp burada kim bilir neler yapıyorsunuz. Bu kapı bir daha kapanmayacak, duydunuz mu?"

"Pem'in kapısı da kapalı."

"Ama onun odasında kız arkadaşı falan yok." Essie döndü ve halının üstündeki bir kusmuk gölüymüş gibi tiksintiyle Harriet'a baktı. "Bağırıp çağırıyor, küfredip duruyorsunuz."

"Misafirimle böyle konuşmazsan iyi olur," dedi Hely bağıra bağıra. "Bunu yapamazsın. Anneme söyleyeceğim."

"*Anneme söyleyeceğim*," dedi Essie Lee suratını buruşturup Hely'nin mızmızlanmasını taklit ederek. "Hadi koş söyle ona. Benim yapmadığım şeyleri bile gidip ispiyonlamıyor musun zaten, hepsini kendin bitirmene rağmen bütün o çikolatalı kurabiyeleri benim yediğimi söylemedin mi? Evet söyledin, bunu sen de biliyorsun."

"Çık dışarı!"

Harriet huzursuzca halıya bakıyordu. Anne ve babası işteyken Hely'nin evinde patlak veren çirkin dramalara asla alışamamıştı: bazen Hely ve Pem birbirlerine girerlerdi (saçlar çekilir, posterler duvarlardan sökülür, ödevler çalınır ve yırtılıp atılırdı) ya da daha çok, Hely ve

Pem durmadan değişen hizmetçilerle kapışırdı: ikiye katladığı beyaz ekmek dilimlerini tek lokmada mideye indiren ve *General Hospital* başlayınca televizyonda başka bir şey izlenmesine izin vermeyen Ruby, Yehova Şahitleri'nden Rahibe Bell, kahverengi ruj sürüp parmaklarına bir dolu yüzük takan ve telefonun başından kalkmayan Shirley, eve hırsız girmesinden ödü koptuğu için kucağında bir kasap bıçağıyla pencerenin kenarında oturup sokağı izleyen içine kapanık yaşlı bir kadın olan Bayan Doane, öfkeden deliye dönüp Hely'yi saç fırçasıyla kovalayan Ramona. Hiçbiri öyle çok cana yakın ya da iyi değildi ama bunun için onları suçlamak da zordu, sabah akşam Hely ve Pemberton'a katlanmak zorundaydılar.

"Şuraya bak," dedi Essie küçümseyerek, "çirkinliğe bak." Çirkin perdeleri ve pencereleri karartan yapıştırmaları gösterdi eliyle. "Bütün bu çirkinliği yakıp yıkasım geliyor bazen..."

"*Evimizi yakıp yıkmakla tehdit etti!*" diye bas bas bağırdı Hely, suratı kıpkırmızıydı. "Onu sen de duydun, Harriet. Şahidim de var. Evi yakmakla tehdit etmedi mi..."

"Evle ilgili tek kelime bile etmedim ben. Sakın..."

"Evet söyledin. Söylemedi mi, Harriet? Anneme söyleyeceğim!" diye bağırdı bütün bunları şaşkınlıkla izlediği için tek kelime edemeyen Harriet'ın cevap vermesini beklemeden. "İş bulma kurumunu arayacak ve onlara senin kafayı yediğini, seni bir daha kimsenin evine göndermemelerini söyleyecek."

Essie'nin arkasında, kapıda Pem'in kafası belirdi. Bebek gibi alt dudağını büzmüş somurtuyordu. *"Bakayım kimin başı beyaya giymiş,"* dedi yapmacık bir ilgiyle.

Çok yanlış bir zamanda söylenen çok yanlış bir şeydi bu. Essie Lee pat diye arkasını döndü, gözleri yerinden fırlayacaktı neredeyse. "Sen ne hadle benimle böyle konuşuyorsun!" diye bağırdı.

Pemberton kaşlarını havaya kaldırmış, güya üzgün gözlerle ona bakıyordu.

"Zavallı şey! Bütün gün yataktan çıkmıyorsun, hayatında bir gün bile çalışmamışsın! Para kazanmam lazım benim. Çocuğum..."

"Derdi ne bunun?" dedi Pemberton, Hely'ye.

"Essie evimizi yakıp yıkmakla tehdit etti beni," dedi Hely kendinden memnun. "Harriet da şahit."

"Öyle bir şey yapmadım ben!" Sinirden Essie'nin tombul yanakları titriyordu. "Bu bir yalan!"

Pemberton –koridorda ama göremeyecekleri bir yerde– boğazını temizledi. Essie'nin şişman omuzlarının arkasından bir anda eli belirdi, sonra onlara işaret etti: *tehlike geçti.* Sonra parmağıyla merdivenleri gösterdi.

Hely hiçbir şey söylemeden birdenbire Harriet'ın elini tuttu ve Harriet'ı onun odasıyla Pemberton'ın odasını birbirine bağlayan banyoya sürükleyip arkadan kapının sürgüsünü çekip kapattı. "Acele et!" diye bağırdı Pemberton'a –diğer tarafta, kendi odasında, kapıyı açmaya çalışıyordu– ve sonra bir anda Pemberton'ın odasına daldılar (loş ışıkta nereye gittiğini göremeyen Harriet bir tenis raketine basıp sendeledi) ve Pem'in arkasından dolanıp merdivenlerden aşağıya koştular.

"Bu tam bir delilikti," dedi Pemberton. Bu, bir süredir ağızlarından çıkan ilk şey olmuştu. Üçü birlikte Jumbo'nun Yeri isimli arabaya servis yapan restoranın arkasındaki terk edilmiş bir çift çocuk oyuncağının –yayların üstüne oturtulmuş bir sirk fili ve rengi solmuş bir ördek– yan tarafındaki beton açıklıkta, etrafında kimsenin olmadığı bir piknik masasında oturuyorlardı. Üçü birden ön koltuklara sığışıp Cadillac'la bir süre, on dakika kadar, öyle amaçsızca dolaşmışlardı; klima yoktu ve arabanın tepesi açık olunca sıcaktan kavrulacak hale gelmişlerdi ki Pem en sonunda arabayı Jumbo'nun Yeri'ne çekmişti.

"Tenis kortlarına uğrayıp anneme söylemeliyiz belki de," dedi Hely. Çaktırmamaya çalışıyor da olsalar, Hely ve Pem olağandışı biçimde yakın davranıyorlardı birbirlerine, Essie'yle tutuştukları kavga onları birleştirmişti.

Pemberton höpürdeterek milkshake'ten son yudumu aldı ve bardağı çöpe fırlattı. "Oğlum, sen resmen uyuyan devi uyandırdın." Vitrin camından yansıyan öğle güneşi havuz suyundan elektriklenmiş saç-

larının uçlarında beyaz beyaz parlıyordu. "O kadın kafayı yemiş. Size bir zarar falan verecek diye ödüm koptu."

"Hey," dedi Hely, oturduğu yerde şöyle bir doğruldu. "Siren sesi." Bir süre hepsi durup çok uzaklardan gelen sesi dinlediler.

"Belki de itfaiye aracıdır bu," dedi Hely somurtarak. "Bizim eve gidiyordur."

"Şunu bana bir daha anlatsana, ne oldu?" dedi Pem. "Durup dururken delirdi mi bu kadın?"

"Kafayı kırmış. Hey, bir sigara da bana ver," dedi sonra, çok normal bir şeymiş gibi; Pem yırtık kotunun cebinden çıkardığı bir paket Marlboro'yu masanın üstüne fırlatmış ve diğer cebinde çakmak aramaya koyulmuştu.

Pem sigarasını yaktı, sonra hem sigaraları hem de çakmağı Hely'nin uzanabileceği bir yere koydu. Otoyoldan gelen dumanlarla birleşince o sıcak betonun üzerinde sigaranın dumanı hiç olmadığı kadar sert ve zehirli kokuyordu. "Söylemeden edemeyeceğim, ben böyle olacağını biliyordum," dedi kafasını sallayarak. "Anneme söylemiştim. Kadın dengesizin tekiydi. Whitfield'dan falan kaçmıştır muhtemelen."

"O kadar da kötü değildi," diye kaçırdı ağzından Harriet, evden yıldırım gibi kaçtıklarından beri ağzını neredeyse hiç açmamıştı.

Hem Pem hem de Hely sanki aklını kaçırmış gibi dönüp ona baktılar. "Ha?" dedi Pem.

"Sen kimin tarafındasın?" dedi Hely, incinmişti.

"Evinizi yakacağını söylemedi."

"Evet, söyledi!"

"Hayır! Yakıp yıkmak istiyorum dedi sadece. Evden hiç söz etmedi. Hely'nin posterlerinden, yapıştırmalarından, ıvır zıvırlarından falan bahsediyordu."

"Aa, öyle mi?" dedi Pemberton sakince. "Hely'nin posterlerini yakacakmış? Sen bunun normal olduğunu düşünüyorsun herhalde."

"Beni sevdiğini sanıyordum, Harriet," dedi Hely suratını asarak.

"Ama evinizi yakıp yıkacağını söylemedi ki," dedi Harriet. "Onun tek söylediği... Yani," dedi, Pemberton Hely'ye dönüp ben sana demiştim dercesine gözlerini devirdi, "o kadar da büyütülecek bir şey değildi."

Hely abartılı hareketlerle bankta onun yanında oturduğu yerden uzaklaştı.

"Değildi ama," dedi Harriet, kendine güveni her geçen saniye daha da azalıyordu. "O sadece... kızmıştı."

Pem gözlerini devirdi ve ağzından koca bir sigara dumanı çıkardı. "Bunun şakası yok, Harriet."

"Ama... siz sanki kadın elinde kasap bıçağıyla peşimizden kovalamış gibi konuşuyorsunuz."

Hely burnundan soluyordu. "Eh, bir dahaki sefere de onu yapar artık! Bundan sonra onunla asla yalnız kalmıyorum," dedi üstüne basa basa, kendi haline acırcasına boynunu eğmiş, yerdeki betona bakıyordu. "Sürekli ölüm tehditleri almaktan bıktım."

Alexandria'yı boylu boyunca geçen cadde kısaydı ve Bağlılık Yemini'nden beri öyle çok bir değişme, yenilenme de göstermemişti. Alexandria'nın doğu yakasının ta aşağısından başlayıp güneye doğru kıvrılan Houma Nehri kasabanın neredeyse üçte ikisini çevreliyordu. Houma, Choctaw dilinde kırmızı demekti ama nehir sarı renkteydi: yağlı boya tüpünden sıkılmış toprak boyası gibi yağlı ve ağırdı. Franklin D. Roosevelt yönetiminden kalma iki şeritli demir köprüyü kullanarak nehrin üzerinden güneye geçince ziyaretçilerin tarihî bölge dedikleri yere geçmiş olurdun. Geniş, dümdüz ve –hele de bu güçlü güneşin altında– pek misafirperver görünmeyen bir bulvar, yere dayadığı tüfeğine yaslanmış bir Konfederasyon askerinin kederli heykelinin olduğu kasaba meydanına çıkıyordu. Bu heykel bir zamanlar meşe ağaçlarının gölgesinde kalırdı ama bütün o ağaçlar bir ya da iki yıl önce karmaşık ama coşkulu bir kent yadigârı topluluğuna yer açmak için kesilmişlerdi: yerlerine konan saat kulesi, çardaklar, elektrik direkleri, bando sahnesi, bu küçücük ve artık gölgesiz kalan boşlukta alakasız bir şekilde bir araya getirilmiş oyuncaklar gibi dikiliyorlardı.

Ana caddede, ta İlk Baptist Kilisesi'ne kadar uzanan evler çoğunlukla büyük ve eskiydi. Margin ve High caddelerini geçtikten sonra, sağda tren rayları, terk edilmiş pamuk çırçırı ve Hely ve Harriet'ın

oynadıkları ambarlar vardı. Bunların ardıysa –Levee Caddesi ve nehre doğru– tam bir harabeydi: hurdalıklar, araba enkazları, teneke çatılı yıkık dökük kulübeler ve çamuru eşeleyen tavuklar.

Ana cadde tam da en ürkütücü noktada –Alexandria Otel'in orada– 5. Otoyol'a dönüyordu. Eyaletler arası otoyol Alexandria'dan geçiyordu ve şimdi otoyol da meydandaki dükkânlarla aynı terk edilmişlik ve ihmalden muzdaripti: kepenk indirmiş marketler ve araba garajları, zehirli, gri bir sıcağın sisi içinde pişiyordu; Checkerboard Bakım-Onarım dükkânının ve eski Southland benzinlikçisinin kapılarına tahtalar çakılmıştı şimdi (rengi solmuş levhasında beyaz önlük ve çoraplar giymiş sırnaşık bir kara kedi, patisiyle bir pamuk kozasına vuruyordu). Kuzeye dönünce çıkılan County Line Yolu sizi Oak Lawn Evleri'nden ve ıssız bir üst geçidin altından geçirip inek otlaklarına, pamuk tarlalarına ve kuru kırmızı kilden binbir zahmetle yapılmış ufacık, köhne maraba çiftliklerine çıkarıyordu. Harriet ve Hely'nin okulu –Alexandria Akademisi– da buradaydı işte, kasabadan on beş dakika uzaklıktaydı: bir uçak hangarına benzeyen tozlu bir arsanın tam ortasına kurulmuş cüruf briketi ve oluklu metalden yapılma alçak bir bina. Okulun on beş kilometre kadar kuzeyinde, otlakların yerini çam ağaçları almaya başlıyor ve yolun her iki tarafında karanlık, yüksek, klostorofobik bir duvar örerek ta Tennessee sınırına kadar aralıksız devam ediyordu.

Kasabadan çıkıp kırlara doğru gitmek yerine, Jumbo'nun Yeri'nin oradaki kırmızı ışıkta durmuşlardı; ayağa kalkmış bir sirk fili güneşten rengi ağarmış hortumuyla tam tepesinde neon ışıklı bir reklam tabelası tutuyordu:

KÜLAHTA DONDURMA
MILKSHAKE
HAMBURGER

Ve sonra bir film setiymişçesine (siyah demir parmaklıkları, mermer kapıları kuzeye, güneye, doğuya, batıya karşı koruyan zarif boyunlu taş melekleriyle) ardındaki tepeye doğru uzanan kasaba mezarlığını geçerek yeniden restoranın etrafından dolanıp kasabaya doğru ilerlediler.

Harriet küçükken, Natchez Caddesi'nin doğu ucu tamamen beyazlardan ibaretti. Şimdiyse orada hem siyahlar hem de beyazlar birlikte, çoğu zaman uyum içerisinde yaşıyorlardı. Siyah aileler genç ve

varlıklıydı, çocukları vardı; beyazların pek çoğuysa –Allison'ın piyano hocası ve Libby'nin arkadaşı Bayan Newman McLemore gibi– ailesi olmayan yaşlı, dul kadınlardı.

"Hey, Pem, şu Mormonların evinin önünde dursana," dedi Hely.

Pem gözlerini kırpıştırarak ona baktı. "Ne oluyor?" dedi ama yine de yavaşlamıştı.

Curtis gitmişti, Bay Dial'ın arabası da öyle. Garaj yoluna park etmiş bir kamyonet vardı ama Harriet bunun aynı kamyonet olmadığını görebiliyordu. Kapıları kapalıydı ve kasası da metal bir alet kutusu dışında bomboştu.

"Onun içindeler mi?" dedi Hely, birdenbire Essie Lee'den şikâyet etmeyi kesivermişti.

"O da ne öyle?" dedi Pemberton, arabayı sokağın tam ortasında durdurdu. "Pencerelerdeki folyo mu gerçekten de?"

"Harriet, ona gördüklerini anlatsana. Ne görmüş biliyor musun..."

"Orada neler döndüğünü bilmek bile istemiyorum ben. Ayıp filmler falan mı çekiyorlarmış yoksa? Oğlum," dedi Pemberton, arabayı park etti ve elini gözlerine siper ederek üst kata baktı, "nasıl bir tip evinin pencerelerini folyoyla kaplar ki?"

"Aman Tanrım." Hely koltuğuna gömüldü ve dosdoğru önüne baktı.

"Derdin ne senin?"

"Pem, hadi, gidelim."

"Ne oluyor ya?"

"Bak," dedi Harriet, birkaç saniyelik şaşkın bir sessizlikten sonra. Tam ortadaki pencerenin kenarında siyah bir üçgen belirmişti, meçhul ama kurnaz bir el folyoyu hafifçe soyuvermişti.

Araba hızla uzaklaşırken Eugene tir tir titreyen elleriyle folyoyu yeniden eski haline getirdi. Migreni tutmuştu yine. Gözünden yaşlar süzülüyordu; kafası karışmış bir halde pencerenin kenarından uzaklaşıp evin karanlığına geri dönerken gazoz şişelerinin durduğu kasaya çarptı ve

çıkan gürültü yüzünün sol tarafını müthiş bir zikzak şeklinde yaran acıyla kıvrandırdı.

Migren ağrıları Ratlifflerde aileden geliyordu. Eugene'in büyükbabasının –uzun yıllar önce ölen "Papaw" Ratliff'in– "pis baş ağrısı" dediği şeyden muzdarip olduğu bir anda dört santim eninde ve iki santim kalınlığındaki bir tahta parçasıyla bir ineğin gözünü patlattığı söylenirdi. Eugene'in aynı derdi çeken babasıysa yıllar önce bir Noel Arifesi'nde Danny'ye öyle sert bir tokat atmıştı ki çocukçağız kafa üstü buzdolabına çarpmış ve kalıcı dişlerinden birini kırmıştı.

Bu baş ağrısı bu defa kendini pek belli etmeden gelivermişti. O yılanlar başlı başına insanı hasta etmeye yeterdi zaten, Roy Dial habersizce çat kapı geliverince duyduğu korkudan söz etmeye bile gerek yoktu ama ne polisler ne de Dial ön tarafta duran araba gibi göz alıcı eski bir gambotla gelip etrafı kolaçan ederdi.

Eugene daha serin olan diğer odaya geçti ve oyun masasına oturup başını ellerinin arasına aldı. Öğle yemeğinde yediği jambonlu sandviçin tadı hâlâ ağzına geliyordu. Sandviç pek hoşuna gitmemişti ve ağzındaki baskın acı aspirin tadı da bu durumu daha kötü bir hale getiriyordu.

Bu baş ağrıları onu sese karşı hassaslaştırıyordu. Ön tarafta bir arabanın motorunun rölantiye alındığını duyunca derhal pencerenin kenarına gitmişti, Clay County şerifini görmeyi bekliyordu ya da en azından bir polis arabası görmeyi. Ama dışarıdaki üstü açık arabanın tutarsızlığı onu rahatsız etmişti. Şimdi yanlış bir karar olduğunu bile bile, telefonu kendine doğru çekmiş, Farish'in numarasını çeviriyordu – çünkü Farish'i aramaktan her ne kadar nefret etse de böyle bir mesele onun boyunu aşıyordu. Açık renkli bir arabaydı; parlak güneş ışığı ve ağrıyan başı yüzünden modelini tam olarak çıkaramamıştı: belki bir Lincoln, belki bir Cadillac ya da hatta büyük bir Chrysler olabilirdi. Ve içindekilere dair görebildiği tek şey ten renkleri olmuştu –beyaz– ama içlerinden birinin parmağıyla pencereyi işaret ettiği gözünden kaçmamıştı. Böyle eski model bir tören arabası tam da Misyon evinin önünde ne arıyordu? Farish hapisteyken pek çok tiple tanışmıştı – uğraşması çoğu zaman polislerden bile zor olan tiplerle.

Eugene (gözleri kapalıydı) ahizeyi yüzüne değmeyecek şekilde tutmuş, neler olduğunu anlatmaya çalışırken Farish hiç ara vermeden katır kutur bir şeyler yiyordu; sese bakılırsa bir kâse mısır gevreği olmalıydı, *kırt kırt kırt kırt*. Eugene konuşmayı bitirdikten çok sonra bile telefonun diğer ucundan Farish'in çiğneme ve yutkunma seslerinden başka hiçbir ses gelmemişti.

Elini sol gözüne iyice bastıran Eugene dayanamayıp, "Farish?" dedi.

"Şey, bir konuda haklısın. Hiçbir aynasız ya da hacizci öyle göze çarpan bir arabayla dolaşmaz," dedi Farish. "Belki de Körfez Kıyısı'ndan gelen bir karteldir. Dolphus Kardeş o taraflarda da iş yaparmış."

Farish –gelen seslere bakılırsa– kâseyi kafasına dikip kalan sütü içerken kâse telefonun ahizesine çarptı. Eugene sabırla onun cümlesini tamamlamasını bekliyordu ama Farish yalnızca ağzını şapırdatıp iç çekmekle yetindi. Arkadan, porselen kâsenin içine bırakılan kaşığın sesi geldi.

"Körfez Kıyısı'ndan gelen kartelin benimle ne işi olur?" diye sordu en sonunda.

"Ben ne bileyim? Düzgün davranmadığın durumlar oldu mu?"

"Düzgün davranmak kapının ta kendisidir, kardeşim," diye cevap verdi Eugene sertçe. "Ben bu misyonu yürütüyorum ve Hristiyanlık yolunda yürüdüğüm yolu seviyorum."

"Pekâlâ. Bunun doğru olduğunu varsayalım. Küçük Reese'in peşinde olabilirler. Kim bilir başını ne gibi belalara sokmuştur."

"Benimle açık konuş, Farish. Sen beni bir şeylerin içine sürükledin ve bunun, bunun," dedi, Farish'in itirazlarına aldırmadan, "o uyuşturucularla bir alakası olduğunu biliyorum. Bu çocuk ta Kentucky'den buraya bu yüzden geldi. Bunu nereden bildiğimi hiç sorma, biliyorum işte. Keşke adam gibi karşıma çıkıp onu buraya neden davet ettiğini açık açık söyleseydin."

Farish güldü. "Onu ben davet etmedim ki. Dolphus onun toplantı için buradan geçeceğini haber verdi..."

"Doğu Tennessee'deki toplantı için."

"Biliyorum, biliyorum ama daha önce hiç bu kadar uzağa gelmemiş. Ben de o çocukla takılabileceğinizi düşündüm, sonuçta sen bu işe daha yeni giriştin ve o çocuğun kendine ait kocaman bir cemaati var, yemin ederim bütün bildiklerim bu kadar."

Bir sessizlik oldu. Farish'in nefes alıp verişi her nasılsa Eugene'in onun suratındaki sırıtışı sanki bizzat görmüş gibi hissetmesine neden oluyordu.

"Ama bir konuda haklısın," dedi Farish yumuşak bir sesle, "Loyal'ın ne işler çevirdiğinden bahsetmedim. Ve bunun için senden özür dilerim. Bizim ihtiyar Dolphus'un, aklına gelebilecek her işte parmağı vardır."

"Bu işin arkasındaki kişi Loyal değil. Bu, sen, Danny ve Dolphus'un hep birlikte tezgâhladığınız bir oyun."

"Sesin berbat geliyor," dedi Farish. "Yine baş ağrın mı tuttu yoksa?"

"Pek halim yok."

"Dinle, senin yerinde olsam gidip biraz uzanırdım. Siz ikiniz bu akşam vaaz vermeye gidecek misiniz?"

"Neden sordun?" dedi Eugene kuşkuyla. Dial'ın elinden kıl payı kurtulduktan sonra –yılanları tam da adam çıkıp gelmeden önce aşağıya indirmiş olmaları büyük şanstı– Loyal sebep olduğu bütün sıkıntılardan ötürü özür dilemiş ("Durumunu gayet iyi anlıyorum, sen burada şehrin göbeğinde yaşıyorsun") ve yılanları gizli bir yere götürmeye karar vermişti.

"Sizi dinlemeye geleceğiz," dedi Farish. "Ben ve Danny."

Eugene eliyle yüzünü sıvazladı. "Gelmenizi istemiyorum."

"Loyal ne zaman evine dönüyor?"

"Yarın. Bak, senin bir şeyler çevirdiğinin farkındayım, Farsh. Bu çocuğun başını belaya sokmanı istemiyorum."

"Onun için neden bu kadar endişeleniyorsun ki?"

"Bilmiyorum," dedi Eugene, bilmiyordu da.

"Peki, o zaman bu akşam görüşürüz," dedi Farish ve Eugene'in bir kelime daha etmesine fırsat vermeden telefonu kapattı.

"Orada neler döndüğü konusunda hiçbir fikrim yok, güzelim," dedi Pemberton. "Ama orayı kiralayanın kim olduğunu söyleyebilirim, Danny ve Curtis Ratliff'in ağabeyi. Vaizlik yapıyor."

Bunu duyan Hely şaşkınlıkla dönüp Harriet'a baktı.

"O da tam bir kaçık," dedi Pem. "Yüzünde de bir sıkıntı var. Otoyolun ortasında dikilip bağırıyor ve elindeki İncil'i arabalara doğru sallıyor."

"Babam kavşakta durduğunda gelip arabanın penceresine vuran adam o muydu?" dedi Hely. "Hani suratı bir tuhaf olan?"

"Belki de deli değildir, belki sadece numara yapıyordur," dedi Pem. "Bu bağırıp çağıran, ayılıp bayılan, sandalyelerin üstünden atlayıp koridorlarda koşturan köylü vaizlerin çoğu sadece şov yapıyor. Bu kutsal numaraların hepsi koca bir yalan."

"Harriet... Harriet, biliyor musun?" dedi Hely, kendini kontrol edemeyecek kadar heyecanlanmıştı, oturduğu yerde Harriet'a doğru döndü. "Ben bu adamın kim olduğunu biliyorum. Her cumartesi meydanda vaaz veriyor. Ucuna bir mikrofon bağladığı küçük, siyah bir kutusu var ve..." Yeniden ağabeyine döndü. "Sence eline yılan falan da alıyor mudur? Harriet, orada gördüklerini anlatsana."

Harriet onu çimdikledi.

"Hımm? Yılan mı? Eğer yılanlarla da uğraşıyorsa," dedi Pemberton, "sandığımdan çok daha büyük bir kaçık demektir."

"Belki evcilleştirilmişlerdir," dedi Hely.

"Salak. Yılanları evcilleştiremezsin."

Farish'e arabadan bahsetmek büyük bir hataydı. Eugene ona bu konudan söz ettiğine pişmandı. Farish yarım saat kadar sonra, tam da Eugene'in biraz içi geçmişken aradı – ve sonra, bundan on dakika sonra bir kez daha aradı. "Evin önündeki sokakta üniformalı şüpheli kişiler gördün mü hiç? Eşofman ya da temizlikçi giysisi giymiş birilerini?"

"Hayır."

"Seni takip eden birileri oldu mu?"

"Bana bak, Farsh, biraz dinlenmeye çalışıyorum."

"Bak, takip edilip edilmediğini şöyle anlarsın. Bir kırmızı ışıkta geç ya da tek yönlü bir yola yanlış taraftan gir ve bak bakalım peşinde biri var mı. Veya... Bak sana ne diyeceğim, belki de ben oraya gelsem ve etrafa kendim bir göz atsam daha iyi olur."

Eugene, Farish'i kendi deyimiyle "teftiş" için oraya gelmekten vazgeçirinceye kadar akla karayı seçti. Sonra biraz kestirmek için armut koltuğa yayıldı. Derken –tam da bayılırcasına kesik kesik bir uykuya dalmışken– Loyal'ın, tepesinde dikildiğini fark etti.

"Loyal," dedi kalkmak için debelenerek.

"Kötü haberlerim var," dedi Loyal.

"Öyle mi, neymiş?"

"Kapının kilidinde anahtar kırılıp sıkışmış. İçeri giremedim."

Eugene sesini çıkarmadan oturuyor, bu sözlere bir anlam vermeye çalışıyordu. Hâlâ yarı uykuluydu; rüyasında da kayıp anahtarlar, araba anahtarları vardı. Gece yarısı kirli bir yol kenarındaki müzik kutusunda yüksek sesle müzik çalınan leş gibi bir barda mahsur kalmıştı, eve nasıl döneceğini bilmiyordu.

Loyal, "Yılanları Webster County'deki bir av kulübesine bırakabileceğim söylendi. Ama kapının kilidinde bir anahtar kırılıp sıkışmış, bu yüzden içeri giremedim."

"Aa." Eugene durumu iyice netleştirmek için kafasını salladı ve etrafına baktı. "Yani bu demek oluyor ki..."

"Yılanlar hâlâ aşağıda, kamyonetin kasasında."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Loyle, sana doğruyu söyleyeceğim, fena halde migrenim tuttu."

"Onları içeriye ben taşırım. Yardım etmen gerekmez. Onları buraya kendim çıkarabilirim."

Eugene şakaklarını ovuşturdu.

"Bak, ben de çok zor bir durumda kaldım. Onları bu sıcakta orada kavrulmaya bırakmak acımasızlık olur."

"Haklısın," dedi Eugene ilgisizce. Ama yılanların sıhhatinden endişelenmiyordu; onları herhangi birinin – Bay Dial'ın, üstü açık

arabadaki gizemli tipin ya da kim bilir kimlerin bulabileceği şekilde ortada bırakmaktan endişeleniyordu. Ve bir anda rüyasında da bir yılan görmüş gibi geldi ona, insanların arasında sürüne sürüne, rahat rahat dolaşan tehlikeli bir yılan.

"Tamam," dedi Loyal'a dönüp içini çekerek, "getir onları içeri."

"Söz veriyorum yarın sabaha kalmadan buradan gitmiş olacaklar. Bu durumun senin için pek uygun olmadığının farkındayım," dedi Loyal. O yoğun mavi bakışları gerçekten samimiydi. "Beni burada ağırlamanın."

"Senin kabahatin yok."

Loyal elini saçlarında gezdirdi. "Seninle arkadaşlık etmekten keyif aldığımı bilmeni isterim. Eğer Tanrı seni onlara dokunman için çağırmıyorsa – yani bunun için sebepleri vardır. Bazen beni de çağırmıyor."

"Anlıyorum." Eugene bir şeyler daha söylemesi gerektiğini hissediyordu ama doğru sözleri toparlayamıyordu. Ve hissettiklerini dile getirmekten de çok utanıyordu: ruhunun kupkuru ve bomboş olduğunu, doğuştan iyi, zihnen ve kalben iyi bir adam olmadığını. Kanının bozuk olduğunu ve kötü bir sülaleye mensup olduğunu, Tanrı'nın onu hor gördüğünü, tıpkı Kabil'in yeteneklerini hakir gördüğü gibi onun yeteneklerini de hakir gördüğünü...

"Bir gün bana da seslenecek," dedi aslında hissetmediği bir umutla. "Tanrı benim için hazır değil henüz."

"Hem daha başka yetenekler de var," dedi Loyal. "Dua, vaaz, kehanet, öngörü. Elini hastaların üstünde gezdirme. Hayır işleri. Bizzat kendi ailenin içinde bile..." tereddüt ediyordu, "yapılacak iyi bir şeyler vardır elbet."

Eugene bitkin gözlerle bu iyi niyetli, samimi misafirine baktı.

"Bu senin ne istediğinle ilgili değil," dedi Loyal. "Tanrı'nın gerçek takdiriyle ilgili."

Harriet arka kapıdan içeri girdiğinde mutfak zeminini ıslak ve tezgâh üstlerini silinmiş bir halde buldu ama Ida yoktu. Ev sessizdi: ne radyo

ne vantilatör ne ayak sesi, yalnızca buzdolabının tekdüze uğultusu. Arkasında bir şey cızırdadı: Harriet yerinden sıçradı ve arkasını döndüğü anda küçücük, gri bir kertenkelenin, arkasındaki açık camın perdesine tırmandığını gördü.

Ida'nın kullandığı çam kokulu temizleyicinin kokusu sıcakla birleşince Harriet'ın başını ağrıtmıştı. Yemek odasında, Musibet'ten yadigâr devasa vitrin, aman vermeyen gazete yığınlarının arasında ufacık kalmıştı. Üst rafta dik bir şekilde duran oymalı iki kayık tabak, vitrine gözü dönmüş bir surat ifadesi katıyordu; eğri bacaklarının üstünde ağır ve alçak görünen vitrin hafiften yana yatıktı, gazete yığınlarının arasından görünecek şekilde yerleştirilmiş eski, köhne bir eskrim kılıcı gibi. Harriet yanından geçerken elini sevgiyle üzerinde gezdirdi ve bu eski vitrin onun geçmesine izin vermek için sanki omuzlarını geriye, duvara doğru çekip kendine bir çekidüzen vermiş gibi göründü.

Ida Rhew'i oturma odasında, pembe dizileri izlerken öğle yemeğini yediği, düğmeleri diktiği ya da bezelye ayıkladığı ev sevdiği koltuğunda otururken buldu. Eskimiş tüvit döşemeli ve yumru yumru olmuş süngeriyle bu dolgun, rahat koltuk tıpkı köpeklerin bazen sahiplerine benzediği gibi Ida'ya benzemeye başlamıştı sanki ve Harriet, geceleri uyuyamadığında aşağıya inip bu koltuğa kıvrılır, yanağını yünlü kahverengi kumaşa gömer ve kendi kendine Ida'dan başka kimsenin söylemediği, Harriet'ın bebekliğinden kalma o tuhaf, eski, kederli şarkıları mırıldanırdı; hayaletler, kırık kalpler, sevdikleri ölüp sonsuza dek gidenler hakkında, tıpkı zamanın kendisi kadar eski ve gizemli şarkılar:

Bazen anneni özlemiyor musun, bazen?
Bazen anneni özlemiyor musun, bazen?
Çiçekler daima açacak,
Güneş asla batmayacak.

Allison koltuğun hemen dibinde, ayak bileklerini havada birleştirmiş, yerde yüzüstü uzanıyordu. O ve Ida karşıdaki pencereye bakıyorlardı. Güneş biraz alçalmıştı ve portakal rengindeydi, Bayan Fountain'ın çatısındaki dimdik duran televizyon antenleri bu öğleden sonra güneşinde parıldıyorlardı.

Harriet, Ida'yı öyle çok seviyordu ki! Bu sevginin gücü başını döndürüyordu. Ablasını hiç umursamadan kendini pat diye Ida'nın yanına attı ve kollarını sımsıkı Ida'nın boynuna doladı.

Ida irkilmişti. "Tanrım," dedi, "nereden çıktın sen böyle?"

Harriet gözlerini kapadı ve yüzünü Ida'nın boynunun ıslak sıcaklığına gömdü; karanfil, çay, yanık tahta ve adını tam koyamadığı buruk ve hafif bir şeyler daha kokuyordu burası, Harriet için sevginin kokusuydu.

Ida uzanıp Harriet'ın kollarından kurtuldu. "Sen beni boğmaya mı çalışıyorsun bakalım?" dedi. "Oraya bak. Çatıdaki şu kuşu izliyorduk biz de."

Allison kafasını hiç çevirmeden, "Her gün geliyor," dedi.

Harriet elini gözlerine siper etti. Bayan Fountain'ın bacasının üstünde, bir çift tuğlanın arasına saklanmış bir şekilde kızıl kanatlı bir karatavuk duruyordu: keskin bakışları ve kanatlarının üstünde askerî apoletler gibi duran kızıl çentikleriyle tam bir asker gibi şık ve intizamlı görünüyordu.

"Komik bir kuş," dedi Ida. "Bak, şöyle ses çıkarıyor." Dudaklarını büzdü ve kızıl kanatlı karatavuğun ötüşünü ustalıkla taklit etti: çekirgeler gibi kuru kuru *cırr cırr cırr* diye öttükten sonra bir anda hezeyanlı, hıçkırıklı şakımalara dönen orman ardıcının değişken sesi değildi; baştankaranın üç notalı tiz ıslığı ya da hatta mavi alakarganın gıcırdayan paslı bir kapı sesine benzer kulak tırmalayıcı haykırışı gibi de değildi. Pırpır eden apansız, bilinmedik bir bağırıştı bu, bir uyarı çığlığı –guk-guruu!– durgun, tok bir notayla kendini bastırıp duruyordu.

Allison bir kahkaha attı. "Baksana!" dedi dizlerinin üstüne doğrularak – kuş bir anda canlanmış, o parlak, güzel kafasını anlamış gibi yana eğmişti. "Seni duydu!"

"Tekrar yapsana!" dedi Harriet. Ida öyle durup dururken kuş sesi falan çıkarmazdı, onu modunda yakalamalıydınız.

"Evet, Ida, lütfen!"

Ama Ida sadece gülüp kafasını sallamakla yetindi. "Kanatlarının nasıl kızıl rengi aldığını anlatan o eski hikâyeyi hatırlıyorsunuz, değil mi?"

"Hayır," dedi Harriet ve Allison aynı anda, hatırlıyorlardı oysa. Artık büyüdükleri için Ida giderek daha da az hikâye anlatıyordu onlara ve bu hiç de iyi değildi çünkü Ida'nın hikâyeleri vahşi, acayip ve çoğu zaman korkutucu olurdu: boğulan çocuklar, ormandaki hayaletler, akbabanın av partisi hakkında hikâyeler; beşiklerindeki bebekleri ısıran altın dişli rakunların ve geceleyin kana dönüşen büyülü süt dolu bardakların hikâyeleri...

"Bir zamanlar, yıllar önce," dedi Ida, "her şeye kızgın olduğu için bütün dünyayı yakmaya karar vermiş ufak tefek, çirkin mi çirkin, kambur bir adam varmış. Eline bir meşale almış, öfkeden kuduruyormuş, bütün hayvanların yaşadığı büyük nehrin kenarına inmiş. Çünkü eski günlerde şimdiki gibi ufak tefek nehirler, dereler falan yokmuş. Sadece tek bir tane varmış."

Bayan Fountain'ın bacasındaki kuş kanatlarını –hızla, ciddi bir tavırla– açtı ve uçup gidiverdi.

"Ah, bakın. Gitti işte. Hikâyemi dinlemek istemedi." Ida derin bir iç çekerek saate baktı ve –Harriet'ı üzme pahasına da olsa– şöyle bir gerinip ayağa kalktı. "Artık benim eve gitme vaktim gelmiş."

"Anlat bize, hadi!"

"Yarın anlatacağım."

Ida bunu izleyen kısa, kaderine razı sessizliği yine derin bir iç çekerek bozup, bacakları ağrıyormuş gibi yavaş yavaş kapıya doğru giderken, "Ida, gitme!" diye bağırdı Harriet. "Lütfen?"

"Aa, yarın geri geleceğim," dedi Ida alaycı bir sesle, kafasını bile çevirmeden; kahverengi alışveriş torbasını koltuğunun altına sıkıştırdı ve ağır adımlarla uzaklaştı. "Siz hiç merak etmeyin."

"Beni dinle, Danny," dedi Farish. "Reese gidiyor, bu yüzden bizim de meydana gidip Eugene'in şu..." umursamaz bir tavırla elini salladı, "biliyorsun işte. Şu kilise saçmalığını dinlemeye gitmemiz lazım."

"Neden?" dedi Danny sandalyesini geriye iterek, "bunu neden yapmamız lazımmış?"

"Çocuk yarın gidiyor. Yarın erkenden."

"Aman, hadi ama, Eugene'in oraya gidip bu malları şimdi bile kamyonetine yerleştirebiliriz."

"Yapamayız. Bir yere gitmiş."

"Kahretsin." Danny durdu ve bir süre düşündü. "Malları nereye saklamayı planlıyorsun? Motora mı?"

"FBI'ın kamyoneti paramparça etse bile onları asla bulamayacağı yerler biliyorum."

"Bu ne kadar vaktini alacak?"

"..."

"Ne kadar vaktini alacak diye sordum," diye tekrarladı Danny, Farish'in gözlerinde bir anda kötücül bir pırıltının yanıp söndüğünü görünce. "Malı saklamak?" Farish'in bir kulağı silah patlamasından ötürü biraz sağırdı ve bazen uyuşturucu alıp paranoyaklaştığında bazı şeyleri gerçekten alakasız bir şekilde yanlış anlardı, mesela ondan kapıyı kapatmasını ya da tuzu uzatmasını istediğinizde gidip kendini becermesini söylediğinizi sandığı olurdu.

"Sen ne kadar diyorsun?" Farish beş parmağını havaya kaldırdı.

"Tamam, pekâlâ. O zaman şöyle yapalım. Neden şu vaaz işini pas geçip onlar vaazdan döndükten sonra oraya, Misyon evine gitmiyoruz? Ben onları yukarıda oyalarken sen dışarı çıkar paketi kamyonetin neresine saklayacaksan saklarsın ve işte bu kadar."

"Sana canımı sıkan şeyi söyleyeyim," dedi Farish birdenbire. Masaya, Danny'nin yanına oturdu ve bir çakıyla tırnaklarının arasını temizlemeye başladı. "Az önce Gene'in orada bir araba varmış. Beni arayıp haber verdi."

"Araba mı? Nasıl bir araba?"

"Belli değil. Ön tarafa park etmiş." Farish öfkeyle derin bir nefes verdi. "Gene'in pencereden baktığını görünce çekip gitmişler."

"Bir şey değildir ya."

"Ne?" Farish birden diklendi, gözlerini kırpıştırıyordu. "Benimle öyle fısıldayarak konuşma. Fısıldamalarına katlanamıyorum."

"Bir şey değildir dedim." Danny ağabeyine ters ters baktı, sonra kafasını salladı. "Eugene'le kimin ne işi olur ki?"

"İstedikleri Eugene değil ki," dedi Farish esrarengiz bir sesle. "Benim. Bak sana söylüyorum, hükümetin elinde bana ait nah şu kalınlıkta bir dosya var."

"Farish." Farish'in Federal Hükümet konusuna girmesini hiç istemezdiniz, hele de kafası bu kadar iyiyken. Bütün gece, hatta ertesi sabaha kadar atıp tutardı.

"Yahu," dedi Danny, "gidip şu vergi borcunu bir ödeseydin..."

Farish kardeşine bir anda öfke dolu bir bakış attı.

"Daha geçen gün bir mektup daha geldi. Farish, eğer vergi borçlarını ödemezsen peşine düşecekler."

"Bunun vergiyle falan alakası yok," dedi Farish. "Hükümet yirmi yıldır beni gözetliyor."

Harriet'ın annesi mutfağın kapısını itip içeri girdi, Harriet –başı ellerinin arasında– masaya çökmüş oturuyordu. Annesi nesi olduğunu sorar umuduyla biraz daha çöktü ama annesi onu fark etmedi bile, doğrudan buzdolabına gitti ve dondurucudan dev naneli dondurma kovasını çekip çıkardı.

Harriet annesinin parmak uçlarında uzanıp en üst raftan bir şarap kadehi almasını ve sonra dikkatle birkaç kaşık dondurmayı bu kadehin içine doldurmasını izledi. Üstündeki buz mavisi tül etekli ve boğazında kurdeleler olan gecelik çok eskiydi. Harriet küçükken bu geceliğe büyülenerek bakardı çünkü tıpkı *Pinokyo* kitabındaki Mavi Peri'nin elbisesine benziyordu. Ama artık eskimiş görünüyordu: solmuş, dikişleri griye dönmüştü.

Harriet'ın annesi dondurmayı buzluğa geri koymak için arkasını dönünce Harriet'ın kamburunu çıkartmış masada oturduğunu gördü. "Ne oldu?" dedi buzdolabının kapısı pat diye kapanırken.

"Öncelikle," dedi Harriet yüksek sesle, "açlıktan ölüyorum."

Harriet'ın annesi kaşlarını çattı –belli belirsiz, tatlılıkla– ve sonra (hayır, sakın bunu söylemesin, diye düşünüyordu Harriet) tam

da Harriet'ın soracağını tahmin ettiği soruyu sordu. "Neden bu dondurmadan biraz yemiyorsun?"

"Ben... o... dondurmadan... nefret... ediyorum." Bunu kaç defa söylemişti?

"Hı?"

"Anne, ben naneli dondurmadan nefret ediyorum." Ansızın kendini çok çaresiz hissetti; onu kimse dinlemiyor muydu? "Tadına katlanamıyorum bile! Hiç sevmedim! Senden başka kimse de hiç sevmedi zaten!"

Annesinin yüzündeki kırgın ifadeyi görmek hoşuna gitmişti. "Üzgünüm... ben sadece hafif ve soğuk bir şeyler yemek herkesin hoşuna gider diye düşünmüştüm... hava bu kadar sıcakken..."

"Benim hoşuma gitmiyor."

"Peki, Ida'ya söyle sana bir şeyler hazırlasın..."

"Ida gitti!"

"Sana bir şey bırakmamış mı?"

"Hayır!" Harriet'ın yemek isteyeceği bir şey bırakmamıştı en azından; sadece ton balığı.

"Şey, ne istersin o zaman? Hava çok sıcak, ağır bir şey istemezsin herhalde," dedi şüpheyle.

"Evet, isterim!" Hely'nin evinde hava ne kadar sıcak olursa olsun her gece masaya oturur ve gerçek bir akşam yemeği yerlerdi, mutfağı cehennem sıcağına çeviren büyük, sıcak, yağlı yemekler: rosto, lazanya, kızarmış karides.

Ama annesi dinlemiyordu. "Biraz kızarmış ekmeğe ne dersin?" dedi neşeyle, dondurma kutusunu buzluğa geri koyarken.

"Kızarmış ekmek mi?"

"Neden? Kızarmış ekmekte ne var?"

"İnsanlar akşam yemeğinde kızarmış ekmek yemezler! Biz neden normal insanlar gibi yemek yemiyoruz?" Okulda, sağlık dersinde Harriet'ın öğretmeni çocuklardan iki hafta boyunca her öğünde ne yediklerini kaydetmelerini istediğinde Harriet kâğıda dökülünce kendi beslenme düzeninin ne kadar kötü olduğunu görüp şoka uğramıştı, özellikle de Ida'nın yemek pişirmediği akşamlarda: buzlu dondurma, siyah zeytin, kızarmış ekmek ve tereyağı. Bu yüzden gerçek listeyi yırtıp

atmış ve annesine evlilik hediyesi olarak verilen yemek kitabındaki (*Ailenizi Memnun Etmenin Bin Yolu*) düzgün menülerden bir kısmını defterine geçirmişti: limon soslu tavuk, sakız kabağı graten, bahçe salatası, elma kompostosu.

"Size bir şeyler hazırlamak Ida'nın görevi," dedi annesi ani bir çıkışla. "Ona bunun için para ödüyorum ben. Eğer görevlerini yerine getirmiyorsa o zaman biz de başka birini buluruz."

"Kes sesini!" diye bağırdı Harriet, bu haksız durum onu çileden çıkarmıştı.

"Baban Ida konusunda başımın etini yiyor. Evde yeterince işe yaramadığını söyleyip duruyor. Ida'yı sevdiğini biliyorum ama..."

"Bu onun suçu değil!"

"Eğer yapması gerekenleri yapmıyorsa Ida ve ben oturup biraz konuşacağız demektir," dedi annesi. "Yarın..."

Naneli dondurma doldurduğu kadehi de alıp mutfaktan çıktı. Konuşmanın vardığı nokta yüzünden şaşkına dönen Harriet alnını masanın üstüne koydu.

Az sonra birinin mutfağa girdiğini duydu. Yavaş yavaş kafasını kaldırdı ve Allison'ın kapıda durduğunu gördü.

"Öyle dememeliydin," dedi Allison.

"Beni yalnız bırak!"

Tam da o anda telefon çaldı. Allison ahizeyi kaldırdı ve "Alo?" dedi. Sonra yüzü boş bir ifade aldı. Elinden bırakınca ahize kordonun ucunda sallanmaya başladı.

"Telefon sana," dedi Harriet'a, dışarı çıkarken.

Harriet alo dediği anda Hely telaşla konuşmaya başladı. "Harriet? Beni dinle..."

"Akşam yemeğini sizde yiyebilir miyim?"

"Hayır," dedi Hely, şaşırıp bir an duraksadıktan sonra. Onların evinde akşam yemeği yenmişti bile ama o bir şey yiyemeyecek kadar heyecanlıydı. "Dinle, Essie kafayı yedi. Mutfakta bardakları yere fırlatmış ve çıkıp gitmiş, babam da arabaya atlayıp onun evine gitti, Essie'nin erkek arkadaşı kapının önüne çıktı ve babamla çok pis kavga ettiler, babam ona Essie'nin bir daha asla geri dönmemesini, kovulduğunu

söyledi. Yaşasııın! Ama ben seni bunun için aramadım," dedi hemen çünkü Harriet duydukları yüzünden dehşete düşmüş, bir şeyler geveliyordu. "Dinle, Harriet. Çok vakit yok. Yara izli vaiz şu anda meydanda. İki kişiler. Babamla Essie'nin evinden dönerken gördüm ama orada ne kadar daha kalacaklarını bilmiyorum. Hoparlörleri var. Seslerini evden bile duyabiliyorum."

Harriet ahizeyi tezgâhın üstüne bırakıp arka kapıya gitti. Sarmaşıklarla sarılı verandadan bile bir hoparlörün tenekemsi tiz sesini duyabiliyordu kesinlikle: birisi cızırtılar çıkaran ve sesi çatlayan kötü bir mikrofonla bağıra bağıra anlaşılmaz bir şeyler söylüyordu.

Mutfağa geri döndüğünde telefonun diğer ucundaki Hely'nin pürüzlü ve gizemli nefesi duyuluyordu.

"Dışarı çıkabilir misin?" dedi.

"Seninle köşede buluşalım."

Saat yediyi geçmişti, dışarısı hâlâ aydınlıktı. Harriet mutfak lavabosunda yüzüne biraz su çarptı ve bisikletini almak için kulübeye gitti. Bisikletini garaj yolunda sürüklerken çakıl taşları tekerleklerinin altında eziliyordu, ön tekerlek sokağa değdiği anda etrafına şöyle bir göz atıp hızla sürmeye başladı.

Hely köşede, bisikletinin tepesinde bacaklarını iki yana ayırmış bekliyordu. Uzaktan Harriet'ın geldiğini görünce yola koyuldu, pedalları hızlı hızlı çeviriyordu, Harriet çok geçmeden ona yetişti. Sokak lambaları yanmamıştı daha; hava yeni budanmış çalı, böcek ilacı ve hanımeli kokuyordu. Giderek zayıflayan ışıkta, gül tarhları kızıl-mor, vişne çürüğü ve Tropicana portakalı renklerinde parlıyordu. Akşam rehavetinin çöktüğü evlerin, tıslayan bahçe sulayıcıların, peşlerinden o küçücük bacaklarıyla uça uça ve deli gibi havlaya havlaya birkaç blok koşan bir teriyerin yanından hızla geçip gittiler.

Hızla Walthall Caddesi'nin köşesinden döndüler. Bay Lilly'nin Viktorya tarzı tuğla evinin geniş kalkan duvarları, yeşil bir sette karaya vurunca yana doğru eğilmiş bir tekne-ev misali, kırk beş derecelik bir açıyla tepelerinde belirivermişti. Harriet bu sokağa dönerken sahip olduğu hızın kendisini götürmesine izin verdi; bir iki saniye pedal çevirmeden ilerlerken Bay Lilly'nin büyük kümeler halinde kafesli çardağı saran toz pembe bulutlar gibi sarmaşık güllerinin kokusu ge-

lip geçici baharatlı aromasıyla burnunu doldurmuştu ama sonra yine pedallara asıldı, ta ana caddeye çıkıncaya kadar: bolca ışığa boğulmuş aynalardan, beyaz ön cephelerden ve sütunlardan oluşan bir caddeydi burası, muazzam görüntüleriyle meydana bakıyorlardı – meydandaysa sahnenin etrafını saran incecik beyaz kafesler ve kazıklar ve çardak, ardında gökyüzünün masmavi perdesiyle loş, lavanta rengi bir fonda yer alıyordu. Lise piyesindeki (*Kasabamız*) arkadan aydınlatılmış bir sahne gibi meydana tam bir sükûnet hâkimdi; kollarını sallaya sallaya ileri geri volta atan, yürürken kafalarını öne eğip eğip kaldıran, yolları tam ortada kesişince birbirlerinin yanından geçip bir X çizecek şekilde dört köşeye de uğrayan beyaz gömlekli ve siyah pantolonlu iki adam hariç. Bir çift açık artırmacı gibiydiler; belirgin iki farklı sesle birbirlerine karışan, çarpışan ve ayrılan yüksek ve ritmik sesler – Eugene Ratliff'in ağzında bir şey varmış gibi kalın çıkan sesi ve diğer genç adamın dağ köylerinin açık a'ları ve e'leriyle onun tam aksine genizden gelen ama isterik ve tiz çıkan sesi:

"—annen—"

"—baban—"

"—toprağın altındaki zavallı bebeğin—"

"Yattıkları yerden kalkacaklarını mı söylemek istiyorsun bana?"

"Yattıkları yerden kalkacaklarını söylemek istiyorum sana."

"Yeniden ayağa kalkacaklar mı diyorsun bana?"

"Yeniden ayağa kalkacaklar diyorum sana."

"Kitap yeniden ayağa kalkacaklar diyor sana."

"İsa yeniden ayağa kalkacaklar diyor sana."

"Peygamberler yeniden ayağa kalkacaklar diyorlar sana..."

Geriye doğru yatırdığı yağlı kır saçlarından bir tutamın çözülüp yüzüne düştüğü Eugene Ratliff ayağını yere vurup el çırparken, dağınık saçlı diğer adam ellerini havaya kaldırıp tuhaf bir dansa başladı. Tir tir titriyordu; beyaz elleri kasılıyor, sanki gözlerinde parlayan ve saçlarını diken diken eden elektrik akımı bütün bedenine yayılmış da sahnenin üzerinde silkinip sarsılarak gerçek bir kriz geçiriyormuş gibi görünüyordu.

"—İncil zamanlarındaki gibi bağırmak istiyorum—"

"—İlyas'ın yaptığı gibi bağırmak istiyorum—"

"—Şeytanı delirtecek kadar yüksek sesle bağırmak—"

"—Gelin çocuklar şeytanı delirtelim!"

Meydan neredeyse ıssızdı. Caddenin karşı tarafında iki genç kız onlara bakıp huzursuzca kıkırdıyordu. Bayan Mireille Abbott kuyumcusunun kapısında dikiliyordu; hırdavatçının orada, park halindeki bir arabanın içinde oturan bir aile arabanın camlarını indirmiş onları izliyordu. Vaiz Ratliff'in serçe parmağında (ancak bir kalem kalınlığındaki mikrofonu bir çay fincanını tutarmış gibi tuttuğu için serçe parmağı havada duruyordu) yakut rengi bir taş, batmakta olan güneşin ışığını yakalıyor ve koyu kırmızı renkte parlıyordu.

"—İşte yaşadığımız bu Son Günler'de—"

"—Bu İncil'deki doğruları vaaz etmek için buradayız."

"—Bu Kitap'ı Eski Günler'deki gibi vaaz ediyoruz."

"—Peygamberlerin yaptığı gibi vaaz ediyoruz."

Harriet kamyoneti gördü (BU DÜNYA BENİM EVİM DEĞİL!) – kasasının, ucuz bir evrak çantasını andıran küçük vinil bir hoparlör dışında boş olduğunu görünce hüsrana uğradı.

"Ah, çok zaman oldu burada toplanmış bazılarınız—"

"—İncil'i okumayalı—"

"—kiliseye gitmeyeli—"

"—küçük bir çocuk gibi dizlerinin üstüne çökmeyeli..."

Harriet ürpererek Eugene Ratliff'in doğrudan kendisine baktığını fark etti.

"...nefsini düşünmek *ÖLÜMDÜR*—"

"—kinci olmak *ÖLÜMDÜR*—"

"—tinde şehvet *ÖLÜMDÜR*..."

"Tende," dedi Harriet mekanik bir şekilde.

"Ne?" dedi Hely.

"*Tende* demeliydi. *Tinde* değil."

"—günahın karşılığı *ÖLÜMDÜR*—"

"—Şeytanın yalanları *CEHENNEM VE ÖLÜMDÜR*..."

Harriet onlara çok yaklaşarak hata ettiklerini anlamıştı ama artık bu konuda yapılacak hiçbir şey yoktu. Hely ağzı beş karış açık onları izliyordu. Harriet onun kaburgalarına bir dirsek attı. "Hadi," diye fısıldadı.

"Ne var?" dedi Hely, koluyla yapış yapış olmuş alnını sildi.

Harriet gözlerini hadi gidelim dercesine devirdi. Tek kelime bile etmeden arkalarını döndüler ve köşeyi dönüp gözden kaybolduncaya kadar bisikletlerini kibar kibar yanlarında sürüp yürüdüler.

"Ama yılanlar nerede?" dedi Hely sızlanarak. "Kamyonette olduklarını söylemiştin."

"Bay Dial gittikten sonra eve geri taşımış olmalılar."

"Hadi," dedi Hely. "Oraya gidelim. Acele et, şunlar bitirmeden gidelim."

Hemen bisikletlerine atladılar ve olabildiğince hızla Mormonların evine doğru pedal çevirdiler. Gölgeler keskinleşiyor, daha da karmaşık bir hal alıyordu. Ana caddenin orta refüjünü süsleyen küre şeklinde kırpılmış şimşirler, dörtte üçü karanlık kalsa da hâlâ görünen hilallerden uzun bir sıra halinde uzanıyordu. Tüm caddeyi çevreleyen kurtbağrı çalılarda çekirgeler ve kurbağalar ötmeye başlamıştı. Nihayet –nefes nefese var güçleriyle pedallara asılarak– evi görecek kadar yaklaştıklarında verandanın karanlık ve garaj yolunun boş olduğunu gördüler. Sokağın her iki ucunda da göze çarpan tek kişi elmacık kemikleri çıkık, bir mumya kadar zayıf ve dingin görünen ve koltuğunun altında bir kese kâğıdıyla sakin sakin kaldırımda yürüyen yaşlı, siyahi bir adamdı.

Hely ve Harriet bisikletlerini refüjün ortasında büyümüş çalılıkların dibine sakladılar. Yaşlı adam köşeyi dönüp gözden kaybolduncaya kadar da aynı çalılıkların ardında dikkatle etrafı kolaçan ettiler. Sonra hızla sokağın karşı tarafına geçtiler, hemen yan bahçedeki incir ağacının etrafa yayılmış alçak dallarının arasına çömeldiler – çünkü Dial'ın evinde testereyle biçilmiş bir ağaç gövdesinin etrafını saran bir avuç ot dışında saklanacak tek bir yer, bir parça çalılık bile yoktu.

"Oraya nasıl çıkacağız?" dedi Harriet birinci kattan ikinciye çıkan su oluğuna bakarak.

"Bekle." Kendi cesaretinden nefesi kesilen Hely incir ağacının dallarının arasında saklandığı yerden bir anda fırladı, aceleyle paldır

küldür merdivenleri tırmandı ve sonra –yine aynı hızla– aşağı indi. Açık bahçeyi son hızla geçip yine ağacın altına, Harriet'ın yanına geri döndü. "Kilitli," dedi, bir çizgi roman karakteriymiş gibi komik bir tavırla omzunu silkti.

Yaprakları aralayıp birlikte evi şöyle bir süzdüler. Onlara bakan taraf karanlıktı. Bolca ışık vuran sokak tarafındaysa batmakta olan güneşin lavanta rengi ışıkları pencerelere vuruyordu.

"Şuraya bak," dedi Harriet ve parmağıyla işaret etti. "Çatının düz olduğu yer, görüyor musun?"

Eğimli çatının üzerinde küçük bir kalkan duvar görünüyordu. Bu duvardaki ufacık, buzlu camın alt kısmı dört beş santim kadar açıktı. Hely tam oraya nasıl çıkmayı planladığını soracaktı ki –pencere yerden rahat dört beş metre kadar yüksekteydi– Harriet, "Eğer beni yukarıya itersen su oluğundan tırmanırım," dedi.

"Mümkün değil!" diye karşılık verdi Hely, oluk paslanıp neredeyse ikiye ayrılmıştı.

Çok küçük bir pencereydi bu, ancak otuz santim genişliğindeydi. "Bahse girerim banyo camıdır," dedi Harriet. Oraya yarı mesafedeki karanlık başka bir pencereyi işaret etti. "Şu nereye bakıyor?"

"Mormonların evine. Baktım."

"Nereye açılıyor peki?"

"Merdivenlere. Bir ilan panosu ve birkaç posterin olduğu bir sahanlık var."

"Belki de... Yakaladım seni," dedi Harriet, koluna şaplağı vurup zafer kazanmışçasına ve sonra avucuna yapışan kanlı sivrisineğe baktı.

"Belki de üst katla alt kat içeriden birbirine bağlıdır," dedi Hely'ye dönüp. "İçeride kimseyi görmedin, değil mi?"

"Bak, Harriet, şu anda evde değiller. Eğer geri dönüp bizi yakalayacak olurlarsa doğruluk mu cesaret mi oynuyorduk deriz ama acele etmemiz lazım yoksa bu işi unutalım. Bütün gece burada oturmayacağım."

"Tamam..." Harriet derin bir nefes aldı ve hızla açık bahçeye daldı, Hely de hemen arkasından geliyordu. Patır patır merdivenlerden yukarıya çıktılar. Harriet elini cama dayayıp içeriye bakarken Hely sokağı kolaçan ediyordu: ıssız merdiven boşluğu katlanır iskemlelerle

doluydu; kederli, taba rengi duvarlar sokağa bakan bir pencereden gelen ışık huzmesiyle aydınlanıyordu. Arka tarafta bir su soğutucusu ve posterler asılmış bir pano duruyordu (YABANCILARLA KONUŞ! TEHLİKEDEKİ ÇOCUKLAR İÇİN REÇETELİ İLAÇLAR).

Pencere kapalıydı, perde falan yoktu. Harriet ve Hely yan yana durmuş, kıvrılmış parmaklarını kanatlı metal pencerenin dilinin altına sokup boş yere çekiştirip duruyorlardı ki...

"Araba," diye tısladı Hely. Araba vın diye geçip giderken kalpleri küt küt atarak duvar dibine saklandılar.

Araba gözden kaybolur kaybolmaz saklandıkları gölgeden çıkıp tekrar denediler. "Bu da nesi?" dedi suratı kıpkırmızı olmuş Hely fısıldayarak, ayak parmaklarının ucunda yükselmiş, üst pencereyle alt pencerenin buluştuğu camın tam orta yerinden içeriyi görmeye çalışıyordu.

Harriet onun ne demek istediğini anlamıştı. Kilit yoktu ve pencerelerin birbirinin üstüne geçebileceği bir boşluk da yoktu. Parmaklarını pencerenin kanadında gezdirdi.

"Hey," diye fısıldadı Hely yine bir anda ve yardım istercesine ona işaret etti.

Birlikte üst pencereyi içeriye doğru ittiler; önce bir şey sıkıştı ve gıcırdadı, sonra alt pencere âdeta inleyerek yatay bir şekilde aralandı. Hely son bir defa kararmakta olan sokağı kolaçan etti –başparmağını havaya kaldırdı, tehlike yoktu– ve hemen sonra aynı anda yan yana solucan gibi kıvrılarak pencereden içeriye daldılar.

Parmak uçlarıyla yere değerek kafa üstü asılı kalmış bir halde duran Hely gitgide yaklaştığı yer döşemesindeki gri benekleri gördü, sanki bu granit taklidi muşamba saatte bir milyon kilometre hızla son sürat yaklaşan bir uzaylı gezegeninin yüzeyiydi – tak diye kafasını yere vurdu ve yana doğru yuvarlandı, Harriet da hemen yanına düşmüştü.

İçerideydiler: eski tip bir merdivenin sahanlığındaydılar, yalnızca üç basamak yukarıda, merdivenlerin en tepesinde uzun bir sahanlık daha vardı. Heyecandan kalpleri yerinden fırlayacak halde, çok ses çıkarmadan nefes alıp vermeye çalışarak yerden kalktılar ve yukarıya koştular – burada, köşeyi döner dönmez karşılarına çıkan kocaman bir asma kilitle kilitlenmiş ağır kapıya az kalsın tepe üstü çakılıyorlardı.

Başka bir pencere daha vardı – pencere kilidi ve perdesi olan eski tip ahşap bir pencere. Hely bu pencereyi incelemek için hemen öne atıldı ve Harriet öylece durmuş çaresizce asma kilide bakarken, Hely birdenbire heyecanla ellerini ve kollarını sallamaya başladı, coşkuyla dişlerini göstere göstere sırıtıyordu çünkü çatı kirişi hemen bu pencerenin altındaydı ve doğrudan kalkan duvardaki pencereye çıkıyordu.

Kendilerini yüzleri kıpkırmızı oluncaya dek zorlayıp çekiştirerek pencereyi yirmi santim kadar aralamayı başardılar. Önce Harriet bu aralıktan çıkmaya çalıştı (Hely onun bacaklarını tutmuş saban sürer gibi ileri geri itiyordu ki Harriet farkında olmadan ona tekmeyi indirince Hely bir küfür sallayıp geri çekildi). Çatı kaplaması sıcak ve yapış yapıştı, avuçlarının altında pütür pütür bir his veriyordu. Harriet dikkatlice, çok dikkatlice ayağa kalktı. Gözlerini sımsıkı kapamış, sol eliyle pencereyi tutuyor, sağ eliniyse oradan çıkıp yanına gelmeye çalışan Hely'ye uzatıyordu.

Esinti giderek serinleşiyordu. İkiz jetlerin gökyüzünde çaprazlama bıraktığı izler, kocaman bir göldeki minicik bir su kayağı izi gibi görünüyordu. Hızlı hızlı nefes alıp veren, aşağıya bakmaya korkan Harriet'ın burnuna ta aşağılardan gece esanslı bir koku geldi: şebboydu belki ya da tatlı tütün. Başını geriye doğru yasladı ve gökyüzüne baktı; bulutlar devasaydı, inceldiği yerleri göz alıcı bir pembe renkte ışıldıyordu, tıpkı İncil'deki hikâyelerin tasvir edildiği resimlerde olduğu gibi. Heyecandan iyice gerilmiş bir halde, sırtlarını duvara vererek çok, çok dikkatle o dik köşeyi döndüler ve kendilerini hemen altlarındaki incir ağacının olduğu bahçeye bakarken buldular.

Parmak uçlarını –gündüzden kalma ısısını hâlâ koruyan ve rahatlıkla dokunulmayacak kadar sıcak olan– alüminyum kaplamanın altına sıkıştırarak kalkan duvarda yanlamasına milim milim ilerlediler. Önce Harriet geçmeyi başardı ve kenara çekilip Hely'ye de yer açtı. Buradaki pencere çok küçüktü doğrusu, ancak bir ayakkabı kutusu büyüklüğündeydi ve alt kısmı beş santim kadar aralıktı. Ellerini dikkatlice bir bir alüminyum kaplamadan çekip pencerenin kenarına tutundular ve birlikte yukarıya doğru kaldırdılar: ne olduğunu anlamadan pat diye açılıp onları geriye doğru savurur diye başta temkinli davrandılar.

On, on iki santim kadar kolayca açıldı, sonra epey sıkıştı ama kolları zorlanmaktan titreyinceye kadar itmeye devam ettiler.

Harriet'ın avucu terden sırılsıklam olmuştu ve kalbi göğsünde bir tenis topu gibi atıyordu. Derken, sokağa bir arabanın girdiğini duydu.

Oldukları yerde donup kaldılar. Araba hiç durmadan geçip gitti.

Hely'nin, "Dostum, sakın aşağıya bakma," diye fısıldadığını duydu. Hely ondan birkaç santim uzaktaydı, ona değmiyordu bile ama özel bir güç alanı misali, baştan ayağa âdeta elle tutulabilir bir nemli sıcaklık halesi yayıyordu.

Harriet ona doğru döndü, o ürkütücü eflatun ışıkta Hely başparmağını cesurca havaya kaldırdı ve sonra kurbağalama suya dalan bir yüzücü gibi başını ve kollarını pencereden sokarak içeriye daldı.

Sıkışıp kaldı. Beline kadar indiğinde bir anda sıkışıverdi. Sol eliyle alüminyum kaplamaya tutunurken sağ eliyle pencereyi yukarıda tutmaya çalışan Harriet, onun çılgınca savurduğu tekmelerinden kaçmak için olabildiğince geri çekildi. Ama durduğu boşluk dardı, kaydı ve neredeyse düşecekti ki son anda durdu ama o daha yutkunmaya ve hatta nefes almaya bile vakit bulamamışken Hely'nin vücudunun üst kısmı pat diye dairenin içine düşüverdi, yalnızca spor ayakkabılı ayakları dışarıda kalmıştı. Kısa süren şaşkın bir duraksama anından sonra, arkada kalan ayaklarını da içeriye çekti. Harriet onun, "Evet!" dediğini duydu – sesi uzak ve sevinçli geliyordu, çatı katının karanlığında, kartonlardan yaptıkları kalelerin içinde ellerinin ve dizlerinin üstünde sürünürken duyduğu aynı heyecanla doluydu.

Hely'nin ardından o da kafasını içeri soktu. O loş boşlukta Hely'yi zar zor çıkarıyordu: iki büklüm olmuş, acıttığı diz kapağını ovalıyordu. Dizlerinin üstünde doğruldu ve hemen yaklaşıp Harriet'ı kollarından tuttu ve tüm ağırlığını vererek onu kendine doğru çekti. Harriet göbeğini içine çekti ve o ufacık boşluktan geçmek için elinden geleni yaptı, *uff puff*, tavşan deliğine sıkışan Ayı Winnie gibi boşluğa tekme sallıyordu.

Debelene debelene nihayet o da pat diye içeri düştü – kısmen Hely'nin, kısmen de bir teknenin zemininde kalmış bir şey gibi kokan nemli, küf kokulu halının üstüne. Yuvarlanarak uzaklaşmaya çalışırken kafası tok bir ses çıkararak duvara çarptı. Gerçekten de bir banyoday-

dılar, ufacık bir banyoda: yalnızca bir lavabo ve bir tuvalet vardı, küvet yoktu, duvarları fayans gibi görünen suntayla kaplanmıştı.

Artık tamamen ayağa kalkmış olan Hely onu da yerden kaldırdı. Harriet ayağa kalkarken burnuna ekşimsi, balık kokusu gibi bir koku geldi – küf kokusuyla karışmış olsa da tam olarak küf değildi bu, keskin, belirgin ve son derece çirkin bir kokuydu. Genzinde beliren kötü tada karşı koymaya çalışarak, yükselen paniğini sıkışan kapıyı (ahşap gibi görünecek şekilde boyanmış, kanatlı vinil akordeon kapıyı) açmaya çalışmaya yöneltti.

Kapı bir anda pat diye açıldı ve birbirlerine çarparak kendilerini daha geniş bir odada buluverdiler – en az banyo kadar havasız ama daha karanlık bir odada. Odanın uzak duvarı duman hasarından kararmış ve rutubetten yer yer kabarmıştı. Heyecandan nefes nefese kalan ve koku almış bir teriyer gibi sesli sesli soluyan Hely birdenbire ağzında metalik bir tat bırakan keskin bir korku duydu. Kısmen Robin ve onun başına gelenler yüzünden, Hely'nin ailesi onu hayatı boyunca bütün yetişkinlerin iyi insanlar olmadıkları, kimilerinin –çoğu değil ama bazılarının– çocukları ailelerinden kaçırıp onlara işkence ettikleri, hatta öldürdükleri konusunda uyarmışlardı. Bu uyarıların gerçekliği daha hiç böylesine bir tokat gibi çarpmamıştı yüzüne ama bu pis koku ve duvarlardaki tiksindirici kabarıklıklar deniz tutmuş gibi başını döndürüp midesini kaldırmıştı ve anne babasının anlattığı bütün o korku dolu hikâyeler (terk edilmiş evlerde ağzı tıkanıp bir yerlere bağlanan, iple asılan ya da açlıktan ölmesi için dolaba kilitlenen çocuklar) bir anda canlanmış, delici sarı gözlerini üstüne dikmiş ve köpek balığı dişleriyle pis pis sırıtıyordu: *hadi bakalım.*

Nerede olduklarını kimse bilmiyordu. Hiç kimse –ne bir komşu ne de yoldan gelip geçen biri– eve tırmandıklarını görmemişti; evlerine geri dönmeyecek olsalar başlarına neler geldiğinden kimsenin haberi bile olmayacaktı. Özgüvenle diğer odaya doğru ilerleyen Harriet'ın peşinden giderken bir elektrik kablosuna takılıp tökezleyince az kalsın çığlığı basacaktı.

"Harriet?" Sesi bir tuhaf çıkmıştı. Karanlığın içinde durmuş bir yanıt bekliyor, gözle görülür tek ışığa –folyoyla kaplanmış camların etrafını çevreleyen ve o loşlukta oldukça tüyler ürpertici görünen ateş

rengi üç dikdörtgene– bakıyordu ki bir anda sanki yer ayaklarının altından çekiliverdi. Belki de bir tuzaktı bu. Evde kimse olmadığından nasıl emin olabilirlerdi ki?

"Harriet!" diye bağırdı. Bir anda hayatında daha önce hiç olmadığı kadar feci bir şekilde çişi geldi –parmakları birbirine dolanarak fermuarını açmaya çalıştı, ne yaptığının farkında bile değildi– kapıya arkasını döndü ve hemen oracığa, halının üstüne bırakıverdi: *çabuk çabuk çabuk*, Harriet'a aldırış bile etmiyor, acıdan olduğu yerde zıplayıp duruyordu; Hely'nin anne ve babası onu sapıklar konusunda üstüne basa basa uyarırken farkında olmadan kafasına tuhaf fikirler aşılamışlardı ve bu fikirlerden en öne çıkanıysa kaçırılan çocukların tuvalete gitmelerine izin verilmediği, ister leş gibi bir yatağa bağlanmış ister bir araba bagajına kilitlenmiş isterse de bir solunum tüpüyle tabutun içine konulup gömülmüş olsunlar, oldukları yerde altlarına işemeye zorlandıklarıydı.

Alın bakalım, diye düşündü, içi yarı hezeyanlı bir rahatlama hissiyle dolunca. Bu serseriler ona işkence etseler bile (bir sustalıyla, çivi tabancasıyla, artık her neyse) en azından altına yapmasını izleme zevkini vermeyecekti onlara. Derken hemen arkasında bir ses duydu ve buz kütlesinin üzerinde patinaj yapan bir arabanın içindeymiş gibi yüreği ağzına geldi.

Ama gelen Harriet'tı – gözleri kocaman ve kapkaraydı, kapının kenarında dururken ufacık görünüyordu. Hely onu gördüğüne o kadar sevinmişti ki acaba onu yere işerken gördü mü diye düşünmek aklından bile geçmedi.

"Gel de şuna bir bak," dedi Harriet ifadesiz bir sesle.

Onun sakinliğini görünce Hely'nin korkusu da uçup gitti. Kızın peşinden yan odaya gitti. Odaya adımını attığı anda o korkunç çürük misk kokusu –bunu nasıl tanıyamamıştı ki?– bir anda öyle bir çarptı ki âdeta tadını alabiliyordu...

"Aman Tanrım," dedi eliyle burnunu kapatarak.

"Sana söylemiştim," dedi Harriet ciddi bir tavırla.

Kutular –yeri tamamen kaplamaya yetecek kadar çok sayıda kutu– o zayıf ışığın altında parıldıyordu; inci rengi düğmeler, ayna kırıkları, çivi başları, yapay elmaslar ve ezilmiş camlar karanlığın içinde korsan

hazineleriyle, pırlantalarla, gümüşlerle, yakutlarla gelişigüzel doldurulmuş kaba saba gemici sandıklarıyla dolu bir mağara gibi ışıldıyordu.

Hely kafasını eğip yere baktı. Hemen ayağının dibindeki kasanın içinde –yalnızca birkaç santim uzağında– bir çıngıraklı yılan kıvrım kıvrım kıvrılmış, kuyruğunu sallıyordu, *tıss tıss tıss*. Gözünün ucuyla başka bir köşedeki kafesli kutunun içindeki başka bir yılanın usulca S şeklinde dikilmeye başladığını görünce hiçbir şey düşünemeden geriye doğru sıçradı. Göğüs kısmı kutuya çarpınca yılan öyle bir tıslayarak ve (geriye doğru oynatılan bir film gibi, imkânsız bir hareketle, yere dökülmüş bir süt birikintisinden sicim gibi yükselen ve yukarıya doğru giderek sürahiye geri dolar gibi) öyle büyük bir hızla kendini geriye doğru attı ki Hely bir kez daha olduğu yerde zıpladı ve kasalardan birini devirince müthiş bir tıslama korosuyla karşılandı.

Harriet'ın dikey kutulardan birini diğerlerinden ayırmış, sürgülü kapıya doğru itmeye çalıştığını gördü. Harriet durdu ve yüzüne düşen saçlarını geriye attı. "Bunu istiyorum," dedi. "Bana yardım et."

Hely ne yapacağını bilemez haldeydi. Daha önce farkına varmamış olsa da belli ki o ana kadar Harriet'ın doğruyu söylediğine inanmamıştı ve birdenbire içini geminin dibindeki bir delikten hızla içeriye hücum eden soğuk, yeşil deniz suları gibi ürpertici, ölümcül, leziz ve buz gibi bir heyecan kapladı.

Dudaklarını sımsıkı kapayan Harriet kasayı birkaç adım itip diğerlerinden uzağa çekti, sonra ayağıyla itip yan çevirdi. "Bunu götüreceğiz..." dedi ve durup ellerini birbirine sürttü, "bunu merdivenlerden aşağıya indireceğiz."

"Elimizde bu kutuyla sokaklarda dolaşamayız."

"Sen sadece bana yardım et, tamam mı?" Derin bir nefes aldı ve kasayı sıkıştığı yerden çekip kurtardı.

Hely de yanına geldi. Bu kasaların etrafında olmak pek de hoş sayılmazdı; kafesli tellerin –pencere telinden farksız olduklarını, ayağını rahatlıkla içinden geçirebileceğini hemencecik anlamıştı– ardındaki belli belirsiz her hareketin farkındaydı: kıvrılan, dağılan, iki büklüm olan çemberler, sessiz, çirkin halkalar halinde birbiri ardına dizilen kara elmaslar. Kafasının içi havayla doluydu sanki. *Bu gerçek değil*, dedi kendi kendine, *gerçek değil, hayır bu yalnızca bir rüya* ve ger-

çekten de sonraki yıllar boyunca –hatta yetişkinliğinde bile– rüyaları onu bir anda bu pis kokulu karanlığa, tıslayan hazine sandıklarının arasındaki bu kâbus anına geri getirecekti.

Kobranın tuhaflığı –kral gibi tek başına, dimdik duruşu, kutusu sallandıkça rahatsız olmuş gibi kıpırdanışı– Hely'nin gözüne çarpmamıştı; ağırlığının can sıkıcı biçimde bir o tarafa bir bu tarafa kayışından ve elini tel kafesten uzak tutmaya çalışması gerektiğinden başka hiçbir şeyin farkında değildi. Kasayı Harriet'ın kilidini açıp ardına kadar açtığı arka kapıdan iterek geçirdiler. Sonra yine birlikte kutuyu kaldırdılar ve uzunlamasına iki ucundan tutarak dışarıdaki merdivenlerden aşağıya taşıdılar (kobranın dengesi bozulmuş, kuru bir öfkeyle kasanın duvarlarına vurmaya başlamıştı) ve yere bıraktılar.

Hava kararmıştı artık. Sokak lambaları yanıyordu ve sokağın karşı tarafındaki verandaların ışıkları da parlıyordu. Kutudan gelen nefret ve öfke dolu küt küt sesleri öyle bir hale gelmişti ki başları dönüyor, kutuya bakmaya bile korkuyorlardı, kasayı evin altına itiverdiler.

Akşam rüzgârı üşütüyordu. Harriet'ın kollarındaki tüyler diken diken olmuştu. Yukarıda –köşeyi dönünce, gözden uzaktaki– tel kapı pat diye açılıp tırabzanlara çarptı ve sonra yine pat diye çarparak kapandı. "Bekle," dedi Hely. Yarı çömelir pozisyonda dururken hemen ayağa fırladı ve merdivenlerden yukarıya koştu. Titreyen, parmakları âdeta çalışmayan elleriyle kapının kulpunu kurcaladı, kilidi bulmaya çalıştı. Elleri terden yapış yapış olmuştu; tuhaf, rüya gibi bir hafiflik çökmüştü üstüne ve karanlık, kıyısız dünya etrafında dalga dalga yükseliyordu, sanki kâbuslarındaki korsan gemisinde ta yukarıya, armaya oturtulmuş, gece rüzgârı dalgaları denizin üstünde estikçe sallanıyor, sarsılıyordu...

Acele et, dedi kendi kendine, *acele et de buradan hemen çekip gidelim*; ama elleri olması gerektiği gibi çalışmıyordu, sanki ona ait değillermiş gibi kapının kolundan kayıp duruyorlardı...

Aşağıda, Harriet'tan boğuk bir bağırtı yükseldi, öyle büyük bir korku ve çaresizlikle doluydu ki daha yarısında tıkanıp kaldı.

"Harriet?" diye seslendi, bu bağırtıyı izleyen sessizliğe doğru. Sesi düz ve tuhaf derecede normal çıkmıştı. Derken, bir saniye sonra çakıl taşlarının üzerinde araba lastiklerinin sesi duyuldu. Arabanın farları

arka bahçeyi yalayıp geçti. Hely sonraki yıllarda bu geceyi ne zaman düşünecek olsa, nedense zihninde en net beliren görüntü her seferinde şuydu: araba farları yüzünden bir anda sapsarı bir ışıkla aydınlanan otlar; titreyen ve çiğ bir ışıkla parlayan oraya buraya dağılmış otlar – süpürge darısı ve dikenler...

Hely daha düşünmeye, hatta nefes almaya bile fırsat bulamadan bu parlak ışıklar söndü: *pat*. Bir pat daha... ve otlar karanlığa gömüldü. Sonra arabanın kapısı açıldı ve kulağına sanki bir düzine çizmeli insan varmış gibi gelen ayak sesleri merdivenleri patır patır çıkmaya başladı.

Hely paniğe kapıldı. Daha sonra, o korku anında kendini sahanlıktan aşağıya bırakıp bacağını ya da boynunu kırmamış olmasına şaşıracaktı ama o ağır ayak seslerini duyunca yaşadığı korku yüzünden karanlığın içinden kendisine doğru yaklaşan o vaizden, o yaralı yüzden başka hiçbir şey düşünemez olmuştu ve kaçmak için yapılacak tek şey daireye geri girmekti.

Hemen içeri daldı, karanlığa girince resmen kalbi ağrıdı. Oyun masası, katlanır sandalyeler, buzluk: nereye saklanacaktı? Arka odaya doğru koşarken ayağı dinamit kasalarından birine çarptı (öfkeli bir küt sesi ve tıslamalarla karşılandı) ve tam da o anda yaptığı korkunç hatanın farkına vardı ama artık çok geçti. Ön kapı gıcırdadı. *Kapatmış mıydım ki,* diye düşündü korkudan midesine kramplar girerek.

Sessizlik, Hely'nin tanık olduğu en uzun sessizlik. Sonsuzluk kadar uzun gelen bir süre geçtikten sonra kilitte dönen bir anahtar sesi duyuldu, sonra anahtar hızlı hızlı iki kere daha döndü.

"Ne oluyor?" dedi çatlak bir erkek sesi. "Açılmıyor mu?"

Yan odanın ışıkları yandı. Kapı aralığından sızan ışıkta Hely köşeye sıkıştığını fark etti: ne saklanacak ne de kaçacak yer vardı. Yılanlar dışında oda neredeyse bomboştu: gazeteler, alet kutusu, elde boyanıp duvara asılmış bir poster (Tanrı'nın Yardımıyla: Protestan Dinini ve Tüm Medeni Kanunu Muhafaza Etmek...) ve odanın ta diğer köşesinde muşamba kaplı bir armut koltuk. Hızlı davranmak için kıvranarak (açık kapıdan kafalarını sokup şöyle bir baksalar bile onu görebilirlerdi) dinamit kutularının arasından geçip armut koltuğa doğru gitti.

Bir klik sesi daha: "Evvet, işte oldu," dedi çatlak ses hayal meyal, Hely ise dizlerinin üstüne çökmüş, armut koltuğu üstüne çekip altında

iki büklüm olarak elinden geldiğince koltuğun altına saklanmaya çalışıyordu.

İçeridekiler konuşuyordu ama o artık duyamıyordu. Armut koltuk ağırdı; kapıya arkasını dönmüş, bacaklarını büküp altına almıştı. Sağ yanağını dayadığı halı terli çorap gibi kokuyordu. Derken –onu dehşete düşürerek– tepe ışığı yandı.

Ne konuşuyorlardı? Kendini olabildiğince küçültmeye çalışıyordu. Hareket edemediği için –gözlerini kapatmadığı sürece– burnundan on beş yirmi santim uzakta duran süslü püslü, bir tarafı tel kafesli kutunun içinde kıpır kıpır oynaşan beş altı yılana bakmaktan başka çaresi yoktu. Hely yarı hipnotize olmuş bir halde onlara bakarken ve kasları da korkudan resmen kilitlenmişken küçük bir yılan diğerlerinden ayrıldı ve tel kafese doğru yaklaştı. Ağzının içindeki boşluk bembeyazdı ve karnındaki pullar kalamin losyon sürülmüş cilt gibi tebeşirleşmiş yatay, uzun plakalar halinde dizilmişti.

Hely kendini yolda ezilmiş bir hayvanın spagetti sosuna dönmüş iç organlarına bön bön bakarken yakaladığı zamanlarda olduğu gibi, artık çok geç olsa da gözlerini kapadı. Turuncu üstüne siyah daireler –yanan ışığın negatif hali– kapalı göz kapaklarının ardında akvaryumdaki hava kabarcıkları gibi birbiri ardına uçuşuyorlar, yükseldikçe küçülüp, küçülüp en sonunda gözden kayboluyorlardı...

Yerde titreşimler: ayak sesleri. Derken bu ayak sesleri durdu ve hemen sonra daha ağır, daha hızlı ayak sesleri duyuldu ve o da bir anda durdu.

Ya ayakkabılarım görünüyorsa, diye düşündü Hely, neredeyse kontrol edemediği bir korkuyla titredi.

Her şey durdu. Adımlar birkaç defa ileri geri kendini tekrarladı. Boğuk konuşmalar. Ayaklardan ikisi sanki pencereye doğru gitmiş, pencerenin önünde bir süre durduktan sonra geri dönmüş gibi geldi Hely'ye. Kaç farklı ses vardı çıkaramıyordu ama seslerden biri diğerlerinden belirgin bir biçimde ayrılıyordu: boğuk, tekdüze bir ses – Harriet'la birlikte yüzme havuzuna gittiklerinde oynadıkları, sırayla suyun altında bir şeyler söyleyip diğerinin ne dediğini bulmaya çalıştığı oyunda çıkardıkları sesler gibi. Aynı zamanda yılan kutusundan gelen belli belirsiz *gırç gırç gırç* sesinin de farkındaydı, bu öyle zayıf bir

sesti ki Hely onu hayal ettiğini sandı. Gözlerini açtı. Armut koltukla pis kokulu halı arasındaki incecik boşluktan bakınca, kendisini tam karşısındaki kutunun tel kafesine tuhaf bir biçimde dayanmış bir yılan gövdesiyle karşı karşıya buldu. Bir deniz yaratığının dokunaçları gibi, bir cam sileceği kolu gibi ileri geri sallanıyordu... Hely korku dolu bir şaşkınlıkla yılanın kendini kaşıdığını fark etti... *gırç... gırç... gırç...*

Ellerini dizlerinin arasına sokmuş ve kaskatı kesilmiş bir halde duran Hely ümitsizce karşısındaki loş boşluğa bakıyordu. Yılanın gövdesini tel kafesin ardından az da olsa hâlâ görebiliyordu. Ya geceyi orada geçirmek zorunda kalırsa ne olacaktı? Zihnindeki düşünceler çaresizlikten çıldırmış gibi oradan oraya sıçrıyor, midesini bulandırıyordu. *Çıkış yollarını hatırla,* dedi kendi kendine; yangın ya da acil bir durum olduğunda böyle yapması gerektiği yazıyordu sağlık kitabında ama çıkışlara öyle çok dikkat etmemişti ve hatırlayabildikleri de tamamen işe yaramaz durumdaydı: arka kapıya ulaşamazdı... binanın içindeki merdiven boşluğu Mormonların tarafından kilitliydi... banyo penceresi –evet, bu mümkündü– ama buradan girmek bile yeterince zor olmuştu zaten, karanlıkta hiç ses çıkarmadan oradan çıkmaya çalışmayı hayal bile edemiyordu...

İlk defa aklına Harriet geldi. O neredeydi? Tam tersi durumda olsalardı o ne yapardı diye düşündü. Aklını kullanıp gidip birilerini çağıracak mıydı acaba? Başka koşullar altında olsa Hely babasını çağırmasındansa Harriet'ın, ensesinden aşağı sıcak kömür dökmesini bile yeğlerdi ama şimdi –ölmek dışında– bundan başka bir alternatif düşünemiyordu. Hely'nin kafası kelleşen, göbeği çıkan babası ne öyle iriyarı ne de heybetli bir adamdı; aksine, boyu ortalamanın bile biraz altındaydı ama lise müdürlüğü yaparak geçirdiği yıllar onun yalnızca bakışlarına bile otoriter bir hava katmıştı, taş gibi soğuk ve mesafeli tavrıyla sessizlikleri uzatarak koca koca adamların bile onun karşısında bocalamasına neden olurdu.

Harriet? Endişeyle anne ve babasının yatak odasındaki beyaz renkli prenses telefonunu hayal etti. Hely'nin babası neler olup bittiğini öğrenirse hemen korkusuzca buraya gelir, onu ensesinden tuttuğu gibi dışarıya çıkarır ve arabaya bindirirdi –eve gidinceye kadar da hem dayak atar hem de uzun süre Hely'nin kulaklarında çınlayacak

olan uzun bir nutuk çekerdi– ve bütün bu süre zarfında korkudan bir köşeye sinen vaiz başına ne geldiğini bile anlayamadan yılanlarının arasında dikilir, ancak *evet efendim, sağ olun efendim* deyip dururdu.

Boynu ağrıyordu. Hiçbir şey duymuyordu artık, yılanları bile. Birdenbire Harriet'ın ölmüş olabileceği geldi aklına: boğazlanmış, vurulmuş, vaizin kamyonetinin altında ezilmiş olabilirdi, kim bilir belki üstünden geçip gidivermişti.

Nerede olduğumu hiç kimse bilmiyor. Bacaklarına kramp giriyordu. Onları azıcık da olsa doğrultmaya çalıştı. Hiç kimse. Hiç kimse. Hiç kimse.

Baldırlarına milyonlarca iğne batıyordu sanki. Birkaç dakika hiç kıpırdamadan durdu – iyice gerilmişti, vaizin her an pat diye içeriye girivermesini bekliyordu. En sonunda, hiçbir şey olmayınca yana döndü. Sıska kolları ve bacakları karıncalanıyordu. Parmaklarını oynattı, kafasını bir sağa bir sola çevirdi. Bekledi. Sonra, nihayet artık daha fazla dayanamayacağını anlayınca kafasını armut koltuğun altından çıkardı.

Kutular karanlığın içinde parıldıyordu. Kapıdan gelen ışık yanlamasına enfiye renkli halının üstüne dökülüyordu. Kapının ardında –Hely dirseklerinin üstünde milim milim ilerliyordu– bir tavan ampulüyle tamamen aydınlatılmış sapsarı bir oda vardı. Çok tiz bir taşralı sesi hızlı hızlı konuşuyordu ama ne dediği anlaşılmıyordu.

Kükrer gibi çıkan bir ses onu yarıda kesti. "İsa benim için hiçbir şey yapmadı, yasaların yapmadığı da aşikâr." Sonra, ansızın kapının hemen önünde devasa bir gölge belirdi.

Hely sıkıca halıya yapıştı; korkudan taş kesilmiş bir halde olduğu yerde yatıyor, nefes bile almamaya çalışıyordu. Derken başka bir ses konuştu: uzak, hırçın bir ses. "Bu sürüngenlerin Tanrı'yla falan hiç alakası yok. Pislikten başka bir şey değiller."

Kapının önünde duran gölge tuhaf, tiz bir ses çıkararak kıkırdadı ve Hely donup kaldı. Farish Ratliff. Haşlanmış balık gibi bembeyaz görünen o kör gözüyle kapı ağzından bir deniz fenerinin arama ışığı misali içerideki karanlığa bakıyordu.

"Ben sana ne yapman gerektiğini söyleyeyim..." Ağır adımlarla kapının önünden uzaklaştığını duyunca Hely inanılmaz derecede rahat-

ladı. Yan odadan sanki mutfak dolabı açılmış gibi bir gıcırtı duyuldu. Hely nihayet gözlerini açtığında kapının önü aydınlık ve bomboştu.

"...bunları oraya buraya sürüklemekten bıktıysan eğer, yapman gereken şey hepsini toplayıp ormana gitmek ve onları salıvermek, sonra da tek tek vurmak. En sonuncusuna kadar hepsini bir bir öldürmek. İstersen ateşe ver," dedi vaizin itirazlarına karşılık sesini iyice yükselterek, "nehre at, ne yaparsan yap. O zaman ortada sorun falan kalmaz."

Odada gergin bir sessizlik oldu. "Yılanlar yüzebilir," dedi başka bir ses – yine bir beyaz erkek sesiydi bu ama daha gençti.

"Şu lanet kutuların içindeyken pek yüzemezler, öyle değil mi?" Bir çıtırtı duyuldu, Farish bir şeyi ısırmıştı sanki; ağzındakini şapırdata şapırdata şakacı bir sesle konuşmayı sürdürdü. "Bak Eugene, eğer bunlarla uğraşmak istemiyorsan arabanın torpido gözünde bir 38'lik duruyor. On sent verirsen hemen gidip o silahı alır ve bunların hepsini tek tek vururum."

Hely'nin kalbine bir ağırlık gelip çöktü. *Harriet,* diye düşündü çaresizce. *Neredesin?* Bunlar onun ağabeyini öldüren adamlardı; Hely'yi bulduklarında (ki onu er ya da geç bulacaklardı, bundan emindi) onu da öldüreceklerdi...

Elinde silah olarak ne vardı? Kendini nasıl savunacaktı? İkinci bir yılan daha olduğu yerde doğrulup ilkinin yanına, kafesin önüne geldi; burnu diğerinin çenesinin altındaydı. Tıbbi aletlerin üstündeki birbirine dolanmış yılanlar gibi görünüyorlardı. Annesinin biriktirdiği Akciğer Derneği zarflarının üstüne kırmızı renkle basılmış bu bilindik sembolün çirkinliğini daha önce hiç fark etmemişti. Başı dönüyordu. Ne yaptığının farkında bile olmadan titreyen elleriyle uzandı ve hemen önündeki yılanlarla dolu kutunun mandalını kaldırdı.

İşte bu onları biraz yavaşlatır, diye düşünüyordu sırtüstü dönmüş, köpük kaplamalı tavana bakarken. Yaşanacak kargaşada kaçmayı başarabilirdi belki. Yılanlar onu sokacak olsa bile, hastaneye yetişirdi belki...

Hely elini kilide uzatırken yılanlardan biri ona doğru sert bir hamle yaptı. Tam da o anda avucunun içinde yapış yapış bir şey hissetti – zehir olabilir miydi? O pis yılan saldırıya geçmiş ve ona tel kafesin ardından zehrini sıçratmıştı. Elini telaşla şortuna sildi, varlığını unuttuğu bir kesiği ya da yarası olmadığını umut ediyordu.

Yılanların serbest kaldıklarını anlamaları biraz zaman aldı. Tel kafese dayanan ikisi aynı anda döne döne kutunun dibine inmişti; bir süre hiç kıpırdamadan öyle oldukları yerde durdular, ta ki diğer yılanlar neler olup bittiğini anlamak istercesine burunlarını uzatıncaya kadar. Bir anda hepsi birden –sanki bir sinyal verilmiş gibi– özgür olduklarını anlamış gibi mutlu mesut yukarıya doğru uzanmış, dört bir yana doğru dağılmaya başlamışlardı.

Ter içinde kalan Hely armut koltuğun altından tamamen çıktı ve cesaret edebildiği kadar hızlı bir şekilde emekleyerek yan odanın ışığının içeriye dolduğu açık kapının önünden geçiverdi. Korkudan midesi bulanıyor olsa da diğer odaya bakmaya cesaret edemedi, onlara baktığını bir şekilde hissederler diye korkarak bakışlarını yerden bir an olsun kaldırmadı.

Kapının önünden güvenli bir şekilde geçince –en azından o an için güvenli bir şekilde– duvarın karşısındaki gölgeye çöküverdi; kalbi küt küt atıyor, eli ayağı tir tir titriyordu. Şimdi ne yapacağı konusunda hiçbir fikri yoktu. Biri yine o tarafa gelmeye ve ışıkları yakmaya kalkacak olsa onu anında görecek, savunmasızca suntanın dibine çökmüş bir halde bulacaktı...

O yılanları gerçekten de serbest bırakmış mıydı? Durduğu yerden bakınca iki tanesinin yerde yattığını, başka bir tanesininse ışığa doğru kıvrıla kıvrıla ilerlediğini görüyordu. Daha az önce gözüne çok iyi bir plan gibi görünmüştü ama şimdi yaptığına deli gibi pişmandı: *lütfen, Tanrım, lütfen buraya gelmelerine izin verme*... Yılanların sırtlarında bakır kafalılarınkine benzer ama daha keskin desenler vardı. Korkusuzca diğer odaya doğru ilerleyen gözü pek yılanın kuyruğundaki beş santim büyüklüğündeki çıngırak ancak gözüne çarpmıştı.

Ama onu asıl telaşlandıran göremedikleriydi. O kutunun içinde en az beş altı yılan vardı – hatta belki daha fazla. Onlar neredeydi?

Ön camlar yüksekte kaldığı için aşağıya atlamak mümkün değildi. Tek umudu banyoydu. Çatıya çıkmayı başardığı anda, yolun tamamını gitmektense kalkan duvarın ucundan kendini aşağıya salabilirdi. Daha önce neredeyse o kadar yüksek ağaç dallarından atladığı olmuştu.

Ama ne yazık ki banyonun kapısı, olduğunu sandığı yerde değildi. Duvarın dibinden usul usul ilerledi –yılanları serbest bıraktığı karanlık

alana biraz fazla yaklaşmıştı– ama onun banyo kapısı olduğunu düşündüğü şey kapı falan değil, duvara yaslanmış bir sunta parçasıydı sadece.

Hely ne yapacağını şaşırmıştı. Banyonun kapısı soldaydı, bundan emindi; biraz daha ilerlese mi yoksa geri mi dönse diye düşünürken kalbine saplanan ani bir acıyla banyo kapısının diğer odanın sol tarafında olduğunu fark etti.

Yerinden kıpırdayamayacak kadar şaşkındı. Bir an için oda büyüyüp uzaklaştı sanki (sessiz bir kuyu gibi derinleşti, buna karşılık göz bebekleri büyüdü) ve oda yine bir anda hızla eski haline dönüverince nerede olduğunu anlaması birkaç saniyesini aldı. Başını duvara dayadı, sağa sola salladı. Nasıl bu kadar aptal olabilirdi? Yön bulma konusunda hep zorluk çekerdi zaten, sağını solunu karıştırırdı; kafasını sayfadan kaldırdığı anda harfler ve rakamlar yer değiştirir ve bambaşka yerlerden ona bakıp pis pis sırıtırlardı sanki; hatta bazen okulda da farkında olmadan gidip yanlış sıraya otururdu. *Dikkatsiz! Dikkatsiz!* diye bas bas bağırırdı kitap özetlerinin, matematik sınavlarının ve karalanmış çalışma kâğıtlarının üstüne yazılmış kırmızı yazılar.

Farların ışıkları bir anda araba yolunu doldurunca Harriet tamamen hazırlıksız yakalanmıştı. Hemen yere yattı ve evin altına yuvarlandı – ve pat diye kobranın kutusuna çarpınca yılan da karşılık olarak öfkeyle kutuya vurdu. Araba yolundaki çakıl taşları tıkırdadı ve Harriet daha doğru dürüst nefes bile alamadan tekerlekler peşinde sıcak bir rüzgâr savurarak ve çimlerin üzerine mavimsi bir ışık yayarak yalnızca birkaç adım yakınından geçip gitti.

Yüzükoyun incecik bir toz tabakasına saplanan Harriet ölü bir şeyin güçlü, mide bulandırıcı kokusunu aldı. Sel korkusu yüzünden Alexandria'daki bütün evlerin altında boşluk bulunurdu, bu evdeki de otuz santimden daha yüksek değildi ve en az bir mezar kadar klostrofobikti.

Böyle apar topar aşağıya taşınmış olmaktan hiç hoşlanmayan ve ayağa dikilen kobra, Harriet'ın aralarındaki tahtadan bile hissedebildiği ürkütücü darbelerle kutuya vurup duruyordu. Ama burnunu

tahammül edemeyeceği kadar kaşındıran toz, yılandan ya da ölü fare kokusundan da kötüydü. Harriet kafasını çevirdi. Arabanın stop lambalarının kırmızı ışığı evin altındaki boşluğa vurunca kıvrım kıvrım toprak solucanlarını, karınca yuvalarını, kirli cam kırıklarını aydınlattı.

Sonra her şey karardı. Arabanın kapısı kapandı. "Arabayı ateşe veren şey buydu," dedi kükrer gibi yüksek bir ses, vaizin sesi değildi. "'Pekâlâ,' dedim ona – beni boylu boyunca yere yatırdılar – 'Size karşı dürüst olacağım bayım, isterseniz beni hemen şimdi hapse tıkabilirsiniz ama bu yanımdakinin elinde nah kolum kadar bir ruhsat var.' Ha! Tabii, hemen koşarak uzaklaştı."

"Olay aynen böyle olmuştur, sana güveniyorum."

Hiç de hoş olmayan bir kahkaha duyuldu. "Bu konuda haklısın."

Ayak sesleri Harriet'a doğru yaklaşıyordu. Hapşırmamak için kendini zorlayan Harriet nefesini tuttu, eliyle ağzını tıkadı ve burnunu sıktı. Ayak sesleri tam tepesinde, pat pat merdivenleri çıkıyordu. Nereden çıktığı belli olmayan bir böcek ayak bileğini ısırdı. Herhangi bir dirençle karşılaşmayınca yerine iyice yerleşti ve dişlerini daha da derine geçirdi; Harriet ona tokadı yapıştırma isteğini bastırmaya çalışırken tepeden tırnağa titredi.

Bir ısırık daha, bu defa baldırında. Ateş karıncaları. Harika.

"Yani eve geri döndüğü zaman," dedi o kalın ses – uzaklaştığı için artık daha kısık geliyordu, "asıl hikâyeyi ağzından kimin alabildiğini görmüş oldu hepsi..."

Sonra ses durdu. Yukarıda her şey sessizdi ama Harriet kapının açıldığını da duymamıştı, daha içeri girmediklerini, sahanlıkta oyalanıp etrafı kolaçan ettiklerini tahmin ediyordu. Harriet kaskatı kesilmiş, olduğu yerde uzanıyor, tüm dikkatini vererek dinlemeye çalışıyordu.

Dakikalar geçti. Giderek coşan ve sayıları artan ateş karıncaları kollarını ve bacaklarını ısırıyordu. Sırtı hâlâ kutuya yaslıydı; kobra arada sırada tahta aracılığıyla da olsa omurgasına sert bir darbe indiriyordu. O boğucu sessizlikte gürültüler, ayak sesleri duyduğunu zannediyordu ama anlam vermeye çalıştığında bütün o sesler ve gürültüler parçalara ayrılıyor ve dağılıp hiçliğe karışıveriyordu.

Korkudan kaskatı kesilen Harriet yanlamasına uzandığı yerden kapkaranlık garaj yoluna bakıyordu. Orada ne kadar daha yatması

gerekecekti? Eğer peşine düşecek olurlarsa evin altına doğru iyice girmekten başka bir seçeneği olmayacaktı ve orada ateş karıncaları hiç sayılırdı: eşek arıları evlerin altlarına yuva yaparlardı; sadece onlar da değil, kokarcalar, örümcekler ve her türlü kemirgen ve sürüngenler de; hasta kediler ve kuduz sıçanlar ölmek için oralara sığınırlardı; kalorifer kazanlarını tamir eden Sam Bebus isimli siyahi bir adam oradan yalnızca birkaç blok uzaklıktaki Marselles'in, yani ana caddedeki Yunan Uyanışı tarzındaki malikânenin altında bir insan kafatası bulunca gazetelerin baş sayfasına çıkmıştı.

Birdenbire ay bulutların arasından yüzünü gösterdi, evin kenarlarında biten dağınık otları gümüşi ışığına boğdu. Harriet ateş karıncalarına hiç aldırış etmeden yanağını tozdan kaldırdı ve kulak verdi. Kenarları ay ışığıyla aydınlanmış uzun ayrık otları tam göz hizasında titreşiyordu, sonra rüzgâr esince yere kadar eğiliyor ve hemen ardından birbirlerine karışıp ayağa kalkıyorlardı. Harriet bekledi. En sonunda uzun, tek bir soluğun bile duyulmadığı bir sessizliğin ardından dirseklerine dayanarak usulca ilerledi ve kafasını evin altından çıkardı.

"Hely?" diye fısıldadı. Bahçe ölüm sessizliğindeydi. Minicik yeşil buğday başaklarına benzeyen otlar garaj yolunun ışıl ışıl çakıl taşlarının arasında büyümüşlerdi. Garaj yolunun en sonunda orantısız büyüklüğüyle göze çarpan kamyonet tüm sessizliği ve karanlığıyla ona arkası dönük bir şekilde duruyordu.

Harriet bir ıslık çaldı, bekledi. Nihayet, ona çok uzunmuş gibi gelen bir zaman geçtikten sonra emekleyerek evin altından çıktı ve ayağa kalktı. Ezilmiş bir böcek kabuğuna benzeyen bir şey yanağına yapışmıştı, kumlu elleriyle hemen silkeleyip üstünden attı, kollarına ve bacaklarına tırmanan karıncaları da silkti. Gaz buharına benzer bölük pörçük kahverengi bulutlar ayın önünden geçip gidiyorlardı. Sonra tamamen uzaklaştılar ve bahçe açık, kül rengi bir ışıkla doldu.

Harriet hızla evin etrafındaki gölgelerin arasına saklandı. Ağaçsız bahçe gün gibi ortadaydı. Harriet o anda ilk defa Hely'nin merdivenlerden aşağıya indiğini duymadığını hatırladı.

Evin köşesine kadar gidip gizlice etrafa baktı. Yaprak gölgelerinin çimlerin üzerinde titreştiği yan bahçe boştu: tek bir kimse yoktu. Giderek artan bir huzursuzluk duyarak evin etrafında dolaştı. Tel örgülerin

ardından, terk edilmiş, yapayalnız bir çocuk havuzunun ayın aydınlattığı çimlerin üzerinde beklediği yan bahçenin camsı durgunluğuna bakarken buldu kendini.

Sırtını evin duvarına dayayıp gölgelerden hiç çıkmadan hareket eden Harriet evin çevresinde tam bir tur attı ama Hely'den hiçbir iz yoktu. Büyük ihtimalle onu orada bırakıp evine kaçmıştı. Tereddüt ederek bahçeye doğru bir adım attı ve ikinci kata bakmak için kafasını uzattı. Sahanlık boştu; hâlâ biraz aralık duran banyo penceresiyse karanlıktı. Yukarısı aydınlıktı ama hareketler ve sesler ayırt edilemeyecek kadar belirsizdi.

Harriet tüm cesaretini topladı ve tamamen aydınlık olan sokağa fırladı ama bisikletlerini bıraktıkları refüjdeki çalının dibine vardığında kalbi yerinden çıkacak gibi oldu, olduğu yerde kalakaldı, gördüğüne inanamıyordu. Beyaz çiçekli dalların altında her iki bisiklet de aynen bıraktıkları halde yatıyordu.

Bir an için öylece donup kaldı. Sonra kendini toparladı ve çalının arkasına seğirtip dizlerinin üstüne çöktü. Hely'nin bisikleti yeni ve pahalıydı, saçmalık derecesinde üzerine titriyordu. Harriet kafasını ellerinin arasına almış, öylece o bisiklete bakıyor, paniğe kapılmamaya çalışıyordu; sonra çalının dallarını araladı ve sokağın karşısına, Mormonların evinin ışıkları yanan ikinci katına baktı.

Üst kattaki gümüş kaplamalı pencereleri tüm ürkütücülüğüyle parlayan evin sakinliği içine büyük bir korku salıyordu ve içine düştüğü durum olanca ağırlığıyla bir anda üstüne çullanıvermişti. Hely orada kapana kısılmıştı, bundan emindi. Ve yardıma ihtiyacı vardı ama zamanı yoktu ve tek başınaydı. Bir süre şaşkınlık içinde topuklarının üstünde çömeldi kaldı, ne yapacağına karar vermeye çalışıyordu. Banyo penceresi oradaydı işte, hâlâ aralıktı – ama bunun ona ne faydası vardı? "Bohemya'da Skandal"da Sherlock Holmes, Irene Adler'i evden kurtarmak için pencereden içeriye bir sis bombası atmıştı – bu iyi bir fikirdi ama Harriet'ın elinde ne sis bombası ne de ağaç dalları ya da çakıl taşlarından başka bir şey vardı.

Harriet bir süre daha olduğu yerde oturdu ve düşündü – ve sonra, ay ışığı ortalığı tamamen aydınlattığında, sokağın karşı tarafına, incir ağacının altına saklandıkları bahçeye doğru koştu. Pekan ağaçlarının

yarattığı gök kubbenin altında kirece boyanmış taşlarla çevrili dağınık bir bitki yatağı (kaladyumlar, geyik otları) uzanıyordu.

Harriet dizlerinin üstüne çöktü ve bu taşlardan birini kaldırmaya çalıştı ama birbirlerine çimentoyla yapıştırılmışlardı. İçeriden, yan pencerelerin birinden sıcak hava üfleyen bir klimanın altında köpeğin teki hiç bıkmadan acı acı havlıyordu. Harriet derenin dibinde balık arayan bir rakun gibi ellerini bitkilerin arasına daldırdı ve parmaklarını düz bir beton parçasına denk gelinceye kadar bu fazla büyümüş otların arasında gezdirdi. Taşı iki eliyle birden tutup kaldırmaya çalıştı. Köpek hâlâ acı acı havlıyordu. "Pançe!" diye cırladı çirkin bir Yanki sesi: zımpara gibi pürüzlü ihtiyar bir kadın. Sesi hasta gibi çıkıyordu. "Kapa çeneni!"

Taşın ağırlığı yüzünden iki büklüm olan Harriet ahşap evin garaj yoluna koştu. Garaj yolunun sonunda iki kamyonet olduğunu gördü. Biri Mississippi'dendi –Alexandria County plakalıydı– ama diğeri Kentucky plakalıydı; Harriet taşın ağırlığına rağmen olduğu yerde durdu ve plaka numaralarını aklına kazımak için biraz bekledi. Robin öldürüldüğü zaman arabaların plakalarını almak kimsenin aklına gelmemişti.

Hızla ilk kamyonetin –Kentuckyli olanın– arkasına geçti. Sonra betonu bütün gücüyle biraz daha kaldırdı (bunun yalnızca basit bir beton parçası değil, kıvrılıp yatan kedi yavrusu şeklindeki bir bahçe süsü olduğunu şimdi fark ediyordu) ve kamyonetin farına vurdu.

Pat diye ses çıkardı ışıklar kırılırken – flaş ampulü gibi kolaylıkla patlayıverdiler; *pat pat*. Sonra hemen koştu ve Ratlifflerin kamyonetinin de tüm ışıklarını patlattı, hem farlarını hem arka ışıklarını. Bütün o ışıkları olanca gücüyle ezip parçalayası gelse de kendini tuttu, komşuları ayağa kaldırmaktan korkuyordu ve zaten hafifçe vurmak bile onları yumurta kabuğunun kırılması gibi paramparça edip iri cam kırıkları halinde çakıl taşlarının üstüne dökülmesine yetiyordu.

Arka ışıkların dökülen parçalarının arasından en büyük ve en sivri olanlarını aldı ve bunları elini kesmemeye çalışarak arka tekerleklerin altına olabildiğince sıkı bir şekilde yerleştirdi. Sonra kamyonetin etrafından dolaşıp ön tarafa geçti ve aynısını bu tarafta da yaptı. Kalbi küt küt çarparken iki, üç kez durup derin nefes aldı. Sonra durdu, bütün gücünü topladı ve iki eliyle o beton kediciği olabildiğince yukarıya kaldırıp kamyonetin ön camına doğru fırlattı.

Cam müthiş bir çarpma sesiyle tuzla buz oldu. Cam tanecikleri pıtır pıtır arabanın gösterge tablosuna doldu. Sokağın karşı tarafındaki verandalardan birinin ışığı yandı, bunu yandaki evin ışıkları izledi ama ay ışığının aydınlattığı –kırık camlarla pırıl pırıl parlayan– garaj yolu tamamen ıssızdı şimdi çünkü Harriet merdivenlerden yukarıya tırmanmaya başlamıştı bile.

"Bu da nesi?"

Sessizlik. Birdenbire –Hely'nin ödünü koparark– yüz elli wattlık beyaz elektrik ışığı tepesindeki ampulden üstüne yağdı. Kamaşan gözleri âdeta kör olunca dehşete düşmüş bir halde o derme çatma duvarın dibine sindi ve o daha gözlerini kırpıştırmaya fırsat bulamadan (halının üstü yılan kaynıyordu) biri küfretti ve oda yeniden karanlığa gömüldü.

İriyarı biri kapıdan içeri adımını attı ve karanlık odaya girdi. Cüssesine kıyasla hafif bir şekilde Hely'nin yanından geçti ve pencerelere doğru gitti.

Hely donup kalmıştı: kanı beyninden hızla ayak bileklerine doğru çekiliyordu ama tam da oda etrafında dönmeye başlarken ön odada bir kargaşa patlak verdi. Yapılan telaşlı konuşmalar pek duyulmuyordu. Bir sandalye gıcırtıyla geri çekildi. "Hayır, yapma," dedi biri net bir şekilde.

Sert fısıldaşmalar. Karanlıkta, sadece birkaç adım ötede Farish Ratliff gölgelerin içinde durmuş, sesleri dinliyordu – çenesini havaya kaldırmış, tombul bacaklarını aralamış, tıpkı saldırmaya hazırlanan bir ayı gibi hiç kıpırdamadan duruyordu.

Diğer odanın kapısı gıcırdayarak açıldı. "Farsh?" dedi adamlardan biri. Sonra Hely içeriden gelen çocuk sesini duyunca şaşırıp kaldı: nefes nefese kalmış, ne dediği anlaşılmayan ağlak bir çocuk sesi.

Ürkütücü derecede yakınında duran Farish çıkıştı: "O da kim?"

Gürültü patırtı. Hely'den birkaç adım uzakta duran Farish uzun, bıkkın bir nefes çekti ve sonra sanki birilerini boğazlayacakmış gibi bir hışımla aydınlık odaya geçti.

Adamlardan biri boğazını temizledi ve "Farish, buraya bir baksana..." dedi.

"Aşağıda... Gelin bakın..." Bu yeni ses –çocuk sesi– ağlak bir köylü çocuğu sesiydi sanki; hatta kulağa biraz fazla ağlak geldiğini fark etti Hely, kulaklarına inanamasa da içi umutla dolmuştu.

"Farsh, kız diyor ki kamyonet..."

"Camlarınızı indiriverdi," diye bağırdı bu tiz, küçük ses. "Acele ederseniz..."

Oda bir anda telaşlı konuşmalarla doldu ve bütün bu gürültü duvarları bile yıkmaya yetecek kadar güçlü bir bağırtıyla kesildi.

"Acele ederseniz onu yakalayabilirsiniz," dedi Harriet, yapmacık aksanı arada kayıyordu, bilgiçlik taslayan o tiz sesin ona ait olduğu belliydi ama bütün o kekelemelerin ve küfürlerin arasında kimse onun konuşmasındaki yapmacıklığı fark edecek gibi değildi.

"Kahretsin!" diye bağırdı biri dışarıdan.

Aşağıdan inanılmaz küfür ve bağırış sesleri yükseliyordu. Hely dikkatlice kapıya doğru yanaştı. Bir süre durdu ve dinledi, tüm dikkatini dışarıya öyle bir vermişti ki ayağından yalnızca yirmi beş santim uzakta duran ve saldırmak için hazırlanmış küçük çıngıraklı yılanı fark etmedi bile.

"Harriet?" diye fısıldadı en sonunda ya da fısıldamaya çalıştı, sesini neredeyse tamamen yitirmişti çünkü. İlk defa ne kadar çok susadığını fark etti. Aşağıdan, garaj yolundan anlaşılmaz bağırış çağırışlar ve metal üstüne inen bir yumruk sesi duyuldu – ortaokul piyeslerinde ve dans resitallerinde gök gürültüsü ses efektini yapmak için kullanılan galvanizlenmiş çamaşır teknesi gibi içi boş, yankılı bir sesti bu.

Hely dikkatlice kapıdan dışarıya baktı. Sandalyeler bir kenara fırlatılmıştı, buz dolu bardaklar oyun masasının üzerinde sudan halkalar bırakmış, kül tablası ve iki paket sigaranın yanında duruyorlardı. Sahanlığa açılan kapı aralıktı. Küçük bir yılan daha sürüne sürüne odaya gelmiş, kolonlu radyatörün altında çaktırmadan uzanıyordu ama Hely bütün o yılanları unutmuştu bile. Tek bir saniye daha harcamadan, ayağını nereye bastığına bile bakmadan mutfaktan geçip arka kapıya doğru koştu.

Vaiz kollarıyla kendini sarmış, kaldırımın üzerinde öne doğru eğilerek sanki tren bekliyormuş gibi kafası önde duruyordu. Yüzünün yaralı kısmı Harriet'a dönük değildi ama profilden bakınca bile sinir bozucu görünüyordu, arada sırada dilini kaçamak ve telaşlı bir hareketle dudaklarının arasından çıkarma huyu vardı. Harriet yüzünü onun ve (hâlâ garaj yolunda küfürler etmeyi sürdüren) diğerlerinin düzgünce göremeyeceği şekilde yana çevirmiş, onlardan olabildiğince uzakta duruyordu. Bir anda koşup kaçıp gitmeyi –deli gibi– istiyordu, tam da bunu yapma isteğiyle kaldırıma doğru seğirtmişti ki vaiz kendini o kafa karışıklığı halinden koparıp hemen peşinden geliverdi; Harriet ondan daha hızlı koşabileceğinden emin değildi. Yukarıdayken bacakları tir tir titremiş ve bütün kardeşler bir anda aydınlık kapı girişinde tepesinde dikilince korkudan sinivermişti: hepsi dev gibiydi, o güneş yanığı, yaralı, dövmeli, yağlı, iriyarı cüsseleriyle, buz gibi soğuk bakışlı mavi gözleriyle onu ürkütmüşlerdi. En pis ve en irileri –fırça gibi darmadağınık saçlı, sakallı ve *Hazine Adası*'ndaki kör Pew gibi korkunç, beyaz bir balık gözü olanı– yumruğunu kamyonetin kapısına vurmuş, iğrenç küfürler etmiş ve bütün bunları öyle ürkütücü bir şiddetle yapmıştı ki Harriet şoka girip geriye çekilmişti; şimdiyse arka lambalardan birinin kırılmadan kalan kısmını çizmeleriyle vura vura, kır yelelerini savura savura kırıyordu. O kocaman üst gövdesi ve kısacık bacaklarıyla *Oz Büyücüsü*'ndeki Korkak Aslan'a benziyordu ama onun kötü kalpli versiyonuydu.

"Arabalı olmadıklarını mı söylüyorsun yani?" dedi vaiz, yaralı yüzüyle Harriet'a doğru dönüp onu dikkatle inceleyerek.

Harriet dilini yutmuş gibi hiçbir şey söylemeden bakışlarını yere indirdi ve kafasını salladı. Chihuahua cinsi köpeği olan kadın –kolsuz geceliği, parmak arası terlikleri ve bileğindeki pembe renkli plastik hastane bandıyla bir deri bir kemik görünüyordu– ayaklarını sürüye sürüye kendi evine dönüyordu. Kucağında köpeği, elinde içine sigaralarını ve çakmağını koyduğu deri kaplı tabakasıyla dışarı çıkmış, neler olup bittiğini izlemek için bahçesinin kenarına dikilmişti. Hâlâ deliler gibi havlayan köpeği kadının omzunun üstünden dosdoğru Harriet'ın

gözlerinin içine bakıyor ve sanki hayattaki en büyük dileği sahibinin kucağından kurtulup Harriet'ı dişleriyle paramparça etmekmiş gibi yerinde duramıyor, kıvranıp duruyordu.

"Beyaz mıydı?" diye sordu vaiz. Kısa kollu beyaz gömleğinin üstüne deri bir yelek giymişti ve dalgalı kır saçları kabartılarak arkaya doğru taranmıştı. "Bundan emin misin?"

Harriet kafasını salladı, utangaçlığını göstermek istercesine yüzüne düşen bir tutam saçı kulağının arkasına sıkıştırdı.

"Akşamın bu saatinde buralarda dolaşıyordun demek. Ben seni birkaç saat önce meydanda görmemiş miydim?"

Harriet yine kafasını salladı, çaktırmadan eve doğru baktı ve yüzü kireç gibi bembeyaz kesilmiş Hely'nin hızlı hızlı merdivenlerden aşağıya inmekte olduğunu gördü. Gözü ne Harriet'ı ne de başkasını görerek uçarcasına aşağıya indi ve pat diye ağzının içinde bir şeyler homurdanan ve başını yere eğmiş, hızlı adımlarla eve doğru giden tek gözlü adama çarptı.

Hely geriye doğru sendeledi, dehşete düşmüş bir halde hırıltıya benzer küçük bir çığlık attı. Ama Farish yalnızca onu itip yanından geçti ve ayaklarını pat pat vurarak merdivenleri çıkmaya başladı. Kafasını sallıyor, öfkeli bir sesle sanki hemen arkasından merdivenleri tırmanan boyu bir metrelik görünmez bir yaratıkla konuşuyormuş gibi sözcükleri homurdana homurdana bir şeyler söylüyordu ("...buna kalkışmamış olsa iyi eder, çok iyi eder..."). Bir anda kolunu havaya kaldırdı ve boş havayı tokatladı: sertçe, gerçek bir varlığa temas ediyormuş, kambur şeytanı kovalıyormuşçasına.

Hely ortadan kaybolmuştu. Birdenbire Harriet'ın tepesinde bir gölge belirdi. "Kimsin sen?"

Fena halde irkilen Harriet kafasını kaldırıp bakınca Danny Ratliff'in başında dikildiğini gördü.

"Öyle tesadüfen görüverdin yani?" dedi Danny, ellerini beline koymuş bir şekilde kafasını yana atarak gözlerine düşen saçlarını arkaya savurdu. "Bu pencere indirme işi olurken sen neredeydin? Bu nereden çıkmış?" dedi sonra ağabeyine dönüp.

Harriet afallamış bir halde gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Danny Ratliff'in burun deliklerini ani bir şaşkınlıkla büyüdüğünü görünce ona duyduğu tiksintinin yüzünden apaçık okunduğunu anladı.

Danny, "Bana öyle bakma," diye çıkıştı. Yakından bakınca tıpkı bir kurt gibi esmer ve zayıftı, üstünde bir kot pantolon ve leş gibi pis görünen uzun kollu bir tişört vardı; kalın kaşlarının altındaki göz kapakları düşük gözlerinde Harriet'ı tedirgin eden kötücül, odağını bulamayan bir hal vardı. "Derdin ne senin?"

Oldukça tedirgin görünen ve sokağın bir o tarafına bir bu tarafına bakıp duran vaiz kollarını göğsünde kavuşturmuş, ellerini de koltuk altılarına sokuşturmuştu. "Merak etme," dedi o çok tiz, fazla cana yakın sesiyle. "Seni ısırmayız."

Harriet her ne kadar korkudan ödü kopsa da adamın ön kolundaki kabarmış mavi dövmeyi fark etti ve bunun ne resmi olduğunu merak etti. Nasıl bir din adamının kolunda dövme olurdu ki?

"Ne oldu?" dedi vaiz ona dönüp. "Suratımdan korktun, değil mi?" Sesi fazlasıyla nazikti ama sonra ne olduğunu bile anlayamadan Harriet'ı omuzlarından yakaladı ve yüzünün gerçekten de çok korkulacak bir şey olduğunu göstermek istercesine suratını onunkine dayadı.

Harriet kaskatı kesildi, adamın suratındaki (çiğ bir zar gibi lifli, kanlı görünen parlak kırmızı renkteki) yanık yüzünden değil, daha çok omuzlarına dokunan elleri yüzünden. Kirpiksiz göz kapaklarının altından, vaizin gözleri mavi birer cam parçası gibi tüm canlılığıyla parlıyordu. Birdenbire kızın omuzlarını tutan avuçlarını sanki onu tokatlayacakmış gibi hızla yanağına yaklaştırdı ama Harriet irkilip geri çekilince gözleri parladı: "Ha ha ha!" diye güldü zafer kazanmış gibi. Hafifçe, rahatsız edici bir dokunuşla parmaklarının arkasıyla kızın yanağını okşadı – ve elini öne doğru çekerken beklenmedik bir şekilde işaret parmağıyla orta parmağının arasından döndürerek ortaya bir sakız çıkarıverdi.

"Artık pek bir şey söyleyemiyorsun, değil mi?" dedi Danny. "Daha bir dakika önce yukarıda car car ötüyordun ama."

Harriet dikkatle onun ellerine bakıyordu. Kemikli ve erkeksi görünmelerine rağmen, yara içindeydiler, yenmiş tırnaklarının kenarları

simsiyahtı ve rock yıldızları gibi her bir parmağına kocaman, çirkin yüzükler (gümüş bir kurukafa; bir motosiklet sembolü) takmıştı.

"Bunu her kim yaptıysa epey hızlıca koşup kaçtığı kesin."

Harriet kafasını kaldırıp onun suratına baktı. Ne düşündüğünü anlamak zordu. Sokağın bir o ucuna, bir bu ucuna doğru bakıp duruyordu ve bakışları çocuk parkında birilerinin üstüne çullanıp yumruklamadan önce öğretmenin o tarafa bakmadığından emin olmak isteyen küçük bir kabadayı gibi hızlı, gergin ve kuşkulu bir şekilde etrafta dolaşıyordu.

"Almaz mısın?" dedi vaiz sakız paketini kızın gözünün önünde sallayarak.

"Hayır, teşekkürler," dedi Harriet ve ağzını açtığı anda bunu yaptığına pişman oldu.

Danny Ratliff, "Senin burada ne işin var?" diye sordu ısrarla, sanki Harriet ona hakaret etmiş gibi üstüne üstüne gidiyordu. "Adın ne?"

"Mary," diye fısıldadı Harriet. Kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu. *Hayır, teşekkürler,* gerçekten. Her ne kadar kir pas içinde de olsa (saçlarında yapraklar, kolları ve bacaklarında toz toprak izleri vardı) onun küçük bir taşralı olduğuna kim inanırdı? Hiç kimse: hele de taşralılar asla.

"Ooo!" Danny Ratliff'in tiz kıkırdayışı fazlasıyla kulak tırmalayıcı ve ürkütücüydü. "Seni duyamıyorum." Hızlı hızlı konuşuyor ama dudaklarını pek oynatmıyordu. "Yüksek sesle konuş."

"*Mary.*"

"Mary diyorsun?" Çizmeleri kocaman ve korkutucu görünüyordu, üstünde bir sürü tokası vardı. "Mary kim? Kimin çocuğusun sen?"

Belli belirsiz bir esinti ağaçların arasından esip geçti. Ay ışığıyla aydınlanan kaldırımın üstündeki yaprak gölgeleri titreşti ve sallandı.

"John... Johnson," dedi Harriet zayıf bir sesle. *Yok artık*, diye geçirdi içinden. *Daha iyisini bulamaz mıydım?*

"Johnson mı?" dedi vaiz. "Hangi Johnson'mış bu?"

"Tuhaf, Odum'unkilerden birine benziyorsun aslında." Danny'nin çene kasları gizli gizli çalışıyordu, ağzının sol tarafında, yanağının içini

çiğniyordu. "Burada tek başına ne arıyorsun? Hem ben seni bilardo salonunun orada görmemiş miydim?"

"Annem..." Harriet yutkundu, baştan başlamaya karar verdi. "Annem, o asla..."

Danny Ratliff'in, Edie'nin onun için L. L. Bean'den sipariş ettiği yeni ve pahalı kamp mokasenlerine baktığını fark etti.

"Annem oraya gitmeme asla izin vermez," dedi alçak sesle.

"Annen kim senin?"

"Odum'un karısı öldü," dedi vaiz ciddi bir tavırla, ellerini önünde birleştirdi.

"Sana sormadım, ona soruyorum ben." Danny başparmağının tırnağını kemiriyor ve çocuğu son derece tedirgin eden buz gibi bir bakışla Harriet'a bakıyordu. "Şunun gözlerine baksana Gene," dedi ağabeyine, kafasını asabi bir şekilde sallayarak.

Vaiz o fazla cana yakın tavrıyla eğilip Harriet'ın suratına dikkatle baktı. "Hımm, yeşil değilse ne olayım. Bu yeşil gözleri kimden aldın bakayım?"

"Şuna baksana, gözlerini dikmiş bana nasıl bakıyor," dedi Danny cırlayarak. "Nasıl da dikmiş gözlerini. Senin derdin ne yahu?"

Köpek hâlâ havlıyordu. Harriet –uzaklardan– polis sirenine benzer bir ses duydu. Adamlar da bu sesi duymuş ve kaskatı kesilmişlerdi ama tam da o sırada yukarıdan acı bir çığlık duyuldu.

Danny ve ağabeyi birbirlerine baktılar ve sonra Danny hemen merdivenlere fırladı. Yerinden kımıldayamayacak ve Bay Dial'dan başka hiçbir şey düşünemeyecek (çünkü bütün bu bağırışlar Dial'ı ve polisleri başlarına toplayamazsa başka hiçbir şey toplayamazdı) kadar şaşkın olan Eugene eliyle ağzını kapattı. Arkasındaki kaldırımda ayak sesleri duydu, döndüğü anda kızın koşarak uzaklaştığını gördü.

"Kız!" diye bağırdı arkasından. "Kız, sana diyorum!" Tam peşinden gidecekti ki üst kattaki pencere bir anda kırılırcasına açıldı ve gecenin karanlığında karnının beyazı ışıl ışıl parlayan bir yılan dışarıya uçtu.

Eugene geriye doğru sıçradı. Bağıramayacak kadar irkilmişti. O şey tam ortasına basılıp dümdüz edilmiş olmasına rağmen tüm kanı

kafasına hücum edip şişmişti, otların üstünde kıvrıla kıvrıla, seğire seğire can çekişiyordu.

Loyal Reese bir anda arkasında beliriverdi. "Bu doğru değil," dedi Eugene'e dönüp, yerdeki ölü yılana bakıyordu ama Farish yumruklarını sıkmış, gözlerinde öldürme isteğiyle merdivenleri pata küte inmeye başlamıştı bile ve küçük bir bebek gibi gözlerini kırpıştıran Loyal ağzını açıp tek kelime edemeden Farish onu tutup kendine doğru çekti ve ağzına yumruğu indirip serseme çevirdi.

"Kimin için çalışıyorsun lan sen?" diye böğürdü.

Loyal geriye doğru sendeledi ve kenarından incecik bir kan sızan ıslak ağzını açtı; birkaç saniye ağzından tek bir kelime bile çıkmayınca Farish omzunun üstünden öfkeyle baktı ve onu bir kez daha yumruklayıp bu defa yere serdi.

"Seni kim gönderdi?" diye bağırdı. Loyal'ın ağzı kanla dolmuştu; Farish onu gömleğinin yakasından yakaladı ve çekiştire çekiştire ayağa kaldırdı. "Kimin fikriydi bu? Sen ve Dolphus, benimle kafa bulacağınızı, kolay yoldan para kazanacağınızı mı sandınız siz ha, ama yanlış adama çattınız..."

"Farish," diye seslendi Danny – suratı kireç gibi bembeyaz kesilmişti, merdivenleri ikişer ikişer atlayarak iniyordu. "38'liğin kamyonette mi?"

"Bekle," dedi Eugene, paniğe kapılmıştı – Bay Dial'ın kiralık dairesinde bir silah? Ölü bir adam? "Hepiniz yanlış anladınız," diye bağırdı ellerini havada sallayarak. "Herkes sakin olsun."

Farish, Loyal'ı yere itti. "Bütün gece benim," dedi. "Orospunun evladı. Bana kazık atmaya kalkışacak olursan dişlerini eline döker göğsünde nah şu kadar delik açarım senin."

Danny, Farish'i kolundan yakaladı. "Bırak şunu Farish, hadi. Tabancaya yukarıda ihtiyacımız var."

Yerde yatan Loyal dirseklerine dayanarak doğruldu. "Dışarı mı çıkmışlar?" diye sordu, sesi öylesine masum bir şaşkınlıkla doluydu ki Farish bile buz kesti.

Danny motosiklet çizmeleriyle olduğu yerde tökezledi ve kirli koluyla alnındaki teri sildi. Âdeta serseme dönmüştü. "Her yerdeler," dedi.

"Bir tanesi eksik," dedi Loyal on dakika kadar sonra, ağzının kenarındaki kan lekesini elinin tersiyle sildi. Sol gözü mosmor olmuş ve şişip incecik bir çizgiye dönüşmüştü.

Danny, "Tuhaf bir koku alıyorum," dedi. "Burası sidik kokuyor. Kokuyu sen de alıyor musun, Gene?" diye sordu ağabeyine.

"İşte orada!" diye bağırdı Farish bir anda ve kenarından on beş santimlik bir yılan kuyruğu çıkan işe yaramaz bir kalorifer peteğini işaret etti.

Kuyruk şıngır şıngır bir ses çıkararak irkildi ve bir kamçı gibi kalorifer peteğinin altına girip gözden kayboldu.

"Bırak," dedi Loyal, çizmesinin burnuyla kalorifer peteğini tekmeleyen Farish'e. O da hemen peteğin yanına gitti ve korkusuzca yere çömeldi (Eugene, Danny ve hatta tekmelemeyi kesen Farish bile geriye çekilmişti). Loyal dudaklarını büzerek tekinsiz, keskin bir ıslık sesi çıkardı: *iiiiiiiiiii*, çaydanlık sesiyle bir balona sürtülen ıslak parmağın çıkardığı ses arasında gidip geliyordu sanki.

Sessizlik. Loyal kanlı ve şişmiş dudaklarını yeniden büzdü – *iiiiiiiiii*, insanın ensesindeki tüylere kadar diken diken edecek bir ıslık. Sonra kulağını yere dayayıp dinledi. Tam beş dakikalık bir sessizlikten sonra acı çekerek güçlükle ayağa kalktı ve avuçlarını bacaklarına sildi.

"Gitti," diye bildirdi.

"Gitti mi?" diye bağırdı Eugene. "Nereye gitti?"

Loyal elinin tersiyle ağzını sildi. "Aşağıdaki daireye indi," dedi, üzülmüş görünüyordu.

"Senin sirkte çalışman lazım," dedi Farish, Loyal'a taptaze bir saygıyla bakıyordu. "Bu nasıl bir numara böyle? Sana böyle ıslık çalmayı kim öğretti?"

Hepsinin dönmüş kendisine baktığını görünce, "Yılanlar beni dinler," dedi Loyal alçak gönüllülükle.

"Vay!" Farish kolunu onun omzuna attı; bu ıslık onu öylesine etkilemişti ki az önceki kızgınlığını falan unutuvermişti. "Bana da öğretebilir misin dersin?"

Pencereden dışarıya bakan Danny mırıldandı: "Burada tuhaf bir şeyler dönüyor."

"Ne oluyor?" diye çıkıştı Farish onun yanına gelip. "Bana söyleyecek bir şeyin varsa eğer, yüzüme söyle, Dannycik."

"Burada tuhaf bir şeyle döndüğünü söyledim. Bu akşam buraya geldiğimizde kapı açıktı."

"Gene," dedi Loyal, boğazını temizledi, "alt kattaki insanlara haber vermelisin. O yılancığın tam olarak nereye gittiğini biliyorum. Kalorifer peteğinin altına saklanmıştır, sıcak su borularının arasında rahatına bakıyordur."

"Neden geri gelmiyor sence?" dedi Farish. Dudaklarını büzdü ve Loyal'ın altı çıngıraklı yılanı tek tek odanın bambaşka köşelerinden çağırmak için kullandığı esrarengiz ıslığı taklit etmeye çalıştıysa da başarılı olamadı. "O da diğerleri gibi eğitilmemiş miydi?"

"Hiçbiri eğitilmiş değil ki. Bütün bu bağırışlar, ayakla vurmalar falan onlara göre değil. Hayır," dedi Loyal, kalorifer peteğinin altına doğru bir kez daha bakıp kafasını kaşıdı, "gitti."

"Onu nasıl geri alacaksın?"

"Beni dinleyin, benim doktora gitmem lazım!" diye inledi Eugene, bileğini sıkıyordu. Eli öyle şişmişti ki balon gibi şişirilmiş bir lastik eldivene dönmüştü.

"Lanet olsun," dedi Farish, gözleri ışıl ışıl parlıyordu. "Seni sokmuş."

"Soktuğunu sana söylemiştim! Buradan, buradan ve buradan!"

Yanına gidip bakan Loyal, "Bütün zehrini tek bir seferde kullanmaz her zaman," dedi.

"O şey sanki benim gelmemi bekliyordu!" Odanın kenarları kararmaya başlıyordu, Eugene'in eli yanıyordu, kafası güzelmiş gibi hissediyordu, kötü bir his değildi bu, altmışlarda hissettiği gibiydi tıpkı, hapisteyken, İsa onu kurtarmadan önce, çamaşırhanedeki temizlik malzemelerini soluyarak kafayı bulduğu zamanlarda, buğulu briket koridorlar her şeyi, bitmiş bir tuvalet kâğıdı rulosu gibi daracık ama acayip hoşuna giden bir çemberin içinden görüyormuşçasına etrafına kapandığı zamanlarda olduğu gibi.

"Benim çok daha kötü sokulduğum oldu," dedi Farish ve ısırılmıştı da, yıllar önce, çalı çırpıları temizlediği bir tarlada taşlardan birini kaldırdığında. "Loyle, bunu iyi edecek bir ıslığın var mı?"

Loyal, Eugene'in şişmiş elini tutup baktı. "Ah, Tanrım," dedi üzüntüyle.

"Hadisene!" dedi Farish neşeyle. "Onun için dua et, vaiz! İsa'yı çağır bizim için! İşini yap!"

"O iş öyle olmuyor. Dostum, o küçük yılan seni fena benzetmiş!" dedi Loyal, Eugene'e dönüp. "Tam şuradaki damara gelmiş."

Danny huzursuzca elini saçlarının arasından geçirdi ve arkasını döndü. Adrenalin yüzünden kaskatı kesilmişti, her yanı sızlıyor, kasları yüksek gerilim kablosu gibi geriliyordu; bir nefes daha çekmek istiyordu, bu evden siktirip gitmek istiyordu; Eugene'in kolu kopup düşse umurunda değildi ve Farish'ten de fena halde usanmıştı artık. Farish onu buraya, ta kasabanın göbeğine kadar sürüklemişti – ama Farish bir fırsatını bulduğunda dışarı çıkıp malları Loyal'ın kamyonetine saklamış mıydı acaba? Hayır. Neredeyse yarım saat boyunca sandalyesine sırtını dayayıp rahat rahat oturmuş, bu küçük, kibar vaizin onu köle gibi uslu uslu dinlemesi hoşuna gidince palavralar sıkmış, kendini övmüş, kardeşlerinin milyon kez dinlediği hikâyeleri anlatmış ve çenesini bir an olsun kapatmadan saçma sapan konuşup durmuştu. Danny'nin öyle çok da üstü kapalı olmayan imalarına rağmen hâlâ dışarı çıkmamış ve bir ordu çantanın içindeki uyuşturucuyu alıp artık her nereye saklayacaksa oraya yerleştirmemişti. Hayır: şu anda Loyal Reese ve çıngıraklı yılanlar meselesi daha çok ilgisini çekiyordu. Ve Reese'in yakasını da çok çabuk bırakmıştı: fazla çabuk. Farish bazen kafası güzelken kimi fikirlere ve sanrılara kapılır ve bunlardan kolaylıkla sıyrılamazdı; dikkatini neyin çekeceğini asla bilemezdiniz. Alakasız herhangi bir şey –bir espri, televizyondaki bir çizgi film– bir bebek misali onun dikkatini dağıtabilirdi. Babaları da aynıydı. Danny'yi ya da Mike'ı veya Ricky Lee'yi ufacık bir şey yüzünden öldüresiye dövüyor olabilirdi ama tamamen alakasız bir haber duyduğu anda yumruğu bile havada kalır (oğlunu yerde iki büklüm ağlarken bırakır) ve diğer odaya koşup radyonun sesini açardı. *Sığır fiyatları yükseliyor! Ya, bir düşünsenize.*

Yüksek sesle, "Sana neyi bilmek istediğimi söyleyeyim," dedi. Dolphus'a hiç güvenmemişti zaten ve bu Loyal'a da güvenmiyordu. "Bu yılanlar en başta kutularından nasıl çıktı, sen asıl onu söyle?"

"Ah, kahretsin," dedi Farish ve pencereye doğru fırladı. Birkaç saniye sonra Danny kulağındaki belli belirsiz tekdüze *pat pat pat pat* seslerinin kendi hayal ürünü olmadığını, dışarıdaki çakıl taşlarının üstünden geçip garaj yoluna park eden arabadan geldiğini anladı.

Görüş alanında ateşteki kıvılcımlar gibi iğne ucu büyüklüğünde bir şey cızırdadı ve parladı. Danny ne olduğunu anlamaya fırsat bulamadan Loyal arka odaya gidip saklanmıştı, kapının yanında duran Farish, "Buraya gelsene," dedi. "Gel de şuna yaşanan kargaşayı anlat, Eugene? Hadi seni bahçede yılan soktuğunu söyle ona..."

"Ona söyleyin," dedi Eugene, tepesinde yanan ampulün ışığında gözleri iyice donuklaşmıştı ve titreyip duruyordu, "ona şu lanet sürüngenlerini toplayıp gitmesini söyleyin. Sabah uyandığımda onu burada görmezsem onun için daha iyi olacağını söyleyin."

"Kusura bakmayın, bayım," dedi Farish içeri girmeye çalışan kızgın ve anlaşılmaz bir şeyler zırvalayan adamın önünü keserek.

"Burada neler dönüyor? Bu nasıl bir parti böyle?.."

"Parti falan yok bayım, hayır, içeri girmeyin," dedi Farish iri cüssesiyle adamın yolunu kapatarak, "öyle durup bekleyecek vaktimiz yok. Yardıma ihtiyacımız var, kardeşimi yılan soktu, tam da elinden, görüyor musunuz? Onu arabaya kadar götürmeme yardım edin."

"Seni Baptist şeytan," dedi Eugene, ekose şortlu ve kanarya sarısı gömlekli Roy Dial'ın kapkara bir tünelin sonunda, daracık bir ışık alanında titreşen kıpkırmızı suratlı halüsinasyonuna.

O gece –parmakları yüzüklerle dolu, fahişeye benzer bir kadın kalabalıkların ve çiçeklerin arasında, büyük kapının, geniş yolun girişindeki titreşen siyah-beyaz paravanın önünde ağlarken ve müthiş bir kalabalık afet alanına doğru koşarken– Eugene burnunda yanık giysiyi andıran bir kokuyla hastane karyolasından fırlayıp kalktı. Öne arkaya sendeli-

yordu; beyaz perdeler, fahişeye benzeyen kadının şükür dolu duaları ile karanlık, uzak bir nehir kıyısındaki fırtına arasında gidip geliyordu. Görüntüler kehanet gibi döne döne gelip gidiyordu: kirlenmiş kumrular, bir kenara atılıvermiş bir yılan derisinin pullu parçalarından yapılmış meşum bir kuş yuvası, midesinde kuşlarla kıvrıla kıvrıla bir delikten dışarı çıkan uzun, siyah bir yılan; kıpırdayan, hâlâ yaşayan, yılanın karnındaki karanlık dehlizde bile şakımaya çalışan minicik yumrular...

Misyon evindeyse uyku tulumunun içine kıvrılıp yatmış olan Loyal mosmor gözüne aldırmadan, kâbuslardan da yılanlardan da hiç rahatsız olmadan mışıl mışıl uyuyordu. Daha gün doğmadan iyice dinlenmiş bir halde uyandı, dualarını etti, yüzünü yıkadı, bir bardak su içti, yılanlarını alelacele kamyonetine yükledi, yukarıya çıktı ve –mutfak masasına oturup– bir benzinci faturasının arkasına Eugene için binbir zahmetle bir teşekkür notu yazdı ve bu notu deri saçaklı bir kitap ayracı, "Eyüp'ün Sohbeti" başlıklı bir kitapçık ve bir dolarlık banknotlardan oluşan otuz yedi dolarlık bir desteyle birlikte masanın üstüne bıraktı. Güneş yükseldiğinde o farları kırılmış kamyonetiyle çoktan otoyola çıkmış, Doğu Tennessee'deki kilise toplantısına doğru yol alıyordu. Kobranın (para vererek satın aldığı, en değerli yılanının) ortada olmadığını ta Knoxville'e kadar fark etmedi; haber vermek için Eugene'i aradığında telefona cevap veren olmadı. Ve Misyon evinde hiç kimse olmadığından, önceki gece Memphis'ten geç vakitte döndükleri için saat sekiz gibi, yani biraz geç uyanan ve sabah ibadetlerini ederken yeni yıkanmış gömleklerle dolu bir sepetin tepesinden kendilerini izleyen çıngıraklı yılanı gören Mormon delikanlıların çığlığını kimse duymadı.

5. Bölüm

Kırmızı Eldivenler

Ertesi sabah Harriet geç uyandı: yıkanmadığı için kuma buladığı çarşafların içinde kaşınıyordu. Evin altındaki boşluğun kokusu, çivi başı gibi taşlarla bezenmiş renkli kutular, aydınlık kapı girişindeki uzun gölgeler –bütün bunlar ve çok daha fazlası sinsice uykusuna sızmış ve "Rikki-Tikki-Tavi"nin ucuzcu dükkândan aldığı baskısının divit kalemle çizilmiş tuhaf illüstrasyonlarına karışmıştı– koca gözlü Teddy, firavun faresi, hatta yılanlar bile canlı ve hayranlık uyandırıcı görünüyorlardı.

Sayfanın en altında bir hikâye kitabının son katmanı misali, elleri ayakları bağlanmış, çırpınan zavallı bir yaratık vardı, acı çekiyordu, Harriet'ın tahmin bile edemeyeceği şekillerde yardıma ihtiyacı vardı ama onun bizzat varlığının bile bir yüz karası, kendi ihmalkârlığının ve adaletsizliğinin yadigârı olmasına rağmen bırak ona yardım etmeyi, onun olduğu tarafa bakmak bile midesini kaldırıyordu.

Aldırma ona Harriet, diye şakıdı âdeta Edie. O ve vaiz, odasının köşesindeki şifonyerin yanında durmuşlar, yastıklı kollarından, başlığından iğneler fırlayan, dişçi koltuğunu andıran bir işkence mekanizması kuruyorlardı. Tedirgin edici şekilde sevgili gibi görünüyorlardı, kaşlarını havaya kaldırmış, birbirlerine hayranlık dolu bakışlarla bakıyorlardı; Edie parmağının ucuyla hafifçe oradaki buradaki iğnelerin sivriliğini denerken, kollarını göğsünde kavuşturup ellerini koltuk altlarına sıkıştırmış vaiz bir adım geride duruyor, sevgiyle gülümsüyordu...

Harriet –huzursuzca– gördüğü kâbusun durgun ve pis sularına doğru çekilirken, Hely ranzanın üst katındaki yatağından bir anda fırlayıp

uykusundan uyandı; öyle hızla kalkmıştı ki kafasını tavana çarptı. Hiç düşünmeden bacaklarını yataktan aşağıya sarkıttı, az kalsın düşüyordu çünkü önceki gece peşinden nelerin yukarıya tırmanabileceğinden öyle korkmuştu ki merdiveni yerinden çıkarıp halının üstüne atıvermişti.

Çocuk parkında oynarken ayağı takılmış da etraftaki herkes onu izliyormuş gibi, bu kez ne yaptığının farkında olarak kendini toparladı ve yere atladı; evin ne kadar sessiz olduğunu fark edinceye kadar kendi karanlık, klimalı, küçük odasından çıkmış ve koridorun yarısını geçmişti bile. Alt kata inip mutfağa girdi (ortalıkta kimsecikler yoktu, garaj yolu boştu, annesinin araba anahtarları da gitmişti) ve kendine bir kâse Giggle Pops gevreklerinden doldurdu, kâseyi alıp oturma odasına gitti ve televizyonu açtı. Bir yarışma programı başlamıştı. Mısır gevreğini höpürdeterek yedi. Süt yeterince soğuk olsa da çıtır çıtır tanecikler damağını acıtıyordu; garip biçimde tatsızdılar, şekerli bile değillerdi.

Sessiz ev Hely'yi huzursuz ediyordu. Büyük kuzeni Todd ile birlikte Şehir Kulübü'ndeki kapıları kilitlenmemiş bir Lincoln'ün ön koltuğundaki kese kâğıdının içinde bir rom şişesi buldukları ve yarısını içtikleri gecenin ertesindeki korkunç sabah geldi aklına. Anne ve babaları havuz başındaki partide durmuş sohbet eder, kürdanların ucundaki kokteyl sosislerinden atıştırırlarken Hely ve Todd bir golf arabası yürütmüş ve onu bir çam ağacına vurmuşlardı ama Hely bütün bunları doğru dürüst hatırlamıyordu bile: hatırladığı tek şey yana doğru yatmış, golf sahasının arkasındaki dik tepeden durmamacasına yuvarlandığıydı. Daha sonra, midesi ağrımaya başladığında Todd ona mide ağrısını geçirmek için büfeye gidip yiyebildiği kadar kokteyl sosisi yemesini söylemişti. Park yerinde dizlerinin üstüne çökmüş kim bilir kime ait olan bir Cadillac'ın arkasına kusarken Todd öylesine kahkahalara gömülmüştü ki o kötü, çilli suratı domates gibi kıpkırmızı olmuştu. Hely nasıl olduğunu hatırlamıyor olsa da bir şekilde yürüyerek eve gitmiş, yatağına girmiş ve uyumuştu. Ertesi sabah uyandığında ev bomboştu: hepsi toplanıp Todd ve ailesini havaalanına geri götürmek için Memphis'e gitmiş ama onu yanlarına almamışlardı.

Bu, Hely'nin hayatındaki en uzun gün olmuştu. Evin içinde tek başına saatlerce oyalanması gerekmişti: yapayalnız, yapacak hiçbir şey bulamadan önceki gece tam olarak neler yaşandığına dair parçaları bir

araya getirmeye çalışmış ve annesiyle babası geri döndüğünde korkunç bir cezanın kendisini beklediğinden endişe duymuştu ki öyle de olmuştu gerçekten. Zararın ödenmesi için doğum gününde aldığı paraların hepsini geri vermek zorunda kalmıştı (zararın çoğunuysa ebeveynleri ödemişti); golf arabasının sahibine bir özür mektubu yazması gerekmişti. Sonsuzluk gibi gelen bir süre boyunca televizyon imtiyazları elinden alınmıştı. Ama en kötüsü, annesi hırsızlık yapmayı nereden öğrendiğini yüksek sesle sorup durmuştu. "İçki içmesi başka," –demiş olmalıydı babasına belki bin defa– "onu çalması bambaşka bir şey." Babasıysa böyle bir ayrım yapmamıştı, sanki Hely banka soymuş gibi davranmıştı. Yıllar gibi gelen uzun bir süre, "tuzu uzatsana" gibi şeyler haricinde Hely'yle hiç konuşmamış, hatta onun suratına bile bakmamıştı ve evdeki hayat bir daha hiç eskisi gibi olmamıştı. Belli ki Todd –Bay Dâhi, Illinois Ortaokulu grubunun başklarnetçisi– çocuklukları boyunca ne zaman görüşseler her zaman yaptığı gibi bütün suçu Hely'nin üstüne atmıştı, neyse ki çok sık görüşmüyorlardı.

Programdaki (yarışmacıların bir bilmeceyi tamamlayan kafiyeli kelimeyi bulmaları gereken bir yarışmaydı bu) ünlü konuklardan biri ayıp bir kelime söylemişti... Sunucu cırtlak ses çıkaran bir köpek oyuncağı gibi çirkin bir ses çıkararak bunu, yani o ayıp kelimeyi bipledi ve eliyle ağzını kapayıp gözlerini deviren ünlü konuğuna şakayla karışık uyarırcasına parmağını salladı...

Annesiyle babası hangi cehennemdeydiler? Neden eve gelip şu meseleyi bir an önce halletmiyorlardı ki? *Seni yaramaz, seni yaramaz*, diyordu kahkahalar atan sunucu. Platformdaki diğer ünlü sandalyesinde geriye doğru kaykılmış, takdir edercesine alkışlıyordu.

Önceki gece hakkında düşünmeyi kesmeye çabalıyordu Hely. Hatırladıkları kötü bir rüyanın ağzında bıraktığı kötü tat gibi sabahını bulandırıyor ve kirletiyordu; gerçekten de yanlış hiçbir şey yapmadığını, hiçbir eşyaya zarar vermediğini, kimsenin canını yakmadığını ya da kendisine ait olmayan hiçbir şeyi almadığını kendi kendine hatırlatmaya çalıştı. Şu yılan vardı bir tek – ama onu ciddi ciddi alıp götürmemişlerdi, hâlâ evin altında duruyordu. Hem diğer yılanları salıvermişti de ne olmuştu yani? Orası Mississippi'ydi: her yer yılan kaynıyordu zaten, birkaç tane eksik ya da fazla olduğunu kim fark edecekti? Onun tek

yaptığı bir mandalı açmaktı, tek bir mandal. Bunda ne vardı ki yani? Belediye Meclis Üyesi'nin golf arabasını çalıp vurmuş değildi ki...

Ding diye zil çaldı: *beraberliği bozacak tur başlıyor!* Yarışmacılar –delici bakışlarıyla– Büyük Pano'nun önünde durmuş yutkunuyorlardı: *bunların endişelenecek nesi var ki,* diye düşündü üzüntüyle. Kaçışının ardından Harriet'la hiç konuşmamıştı – sağ salim evine gidip gitmediğinden bile emin değildi, bu da onu endişelendiren şeylerden biriydi. O bahçeden dışarıya çıkar çıkmaz hemen sokağın karşı tarafına fırlamış, çitlerin üzerinden atlayıp bahçelerden geçmiş, karanlığın içinde âdeta dört yönden köpekler üstüne üstüne havlamıştı.

Kıpkırmızı suratıyla nefes nefese arka kapıdan sessizce eve girdiğinde ocağın üstündeki saate bakınca saatin hâlâ erken, daha dokuz olduğunu görmüştü. Annesiyle babasının oturma odasında televizyon izlediğini duymuştu. Şimdi, bu sabah kafasını oturma odasından içeri sokup onlara bir şeyler söylemiş olmayı, hiç olmazsa merdivenlerden "iyi geceler" dilemiş olmayı ne çok istiyordu ama onların karşısına çıkacak cesareti yoktu, bu yüzden de kimseye tek kelime bile etmeden hemen yatağına koşmuştu.

Harriet'ı görmek istemiyordu. Yalnızca adını anmak bile düşünmeyi hiç istemediği şeyleri getiriyordu aklına. Oturma odası – taba rengi kilim, fitilli kadife kumaşla kaplı koltuk, içki vitrininin arkasındaki kutuda duran tenis kupaları: hepsi yabancı, hepsi güvenilmez görünüyordu gözüne. Hasmane bir gözlemci kapı eşiğinde durmuş arkasından bakıyormuş gibi hiç kıpırdamadan duruyor, karşılarındaki bilmece üzerinde kafa patlatan dertsiz tasasız ünlülere bakıp kendi dertlerini unutmaya çalışıyordu: Harriet'ı, yılanları, babasının vereceği cezayı düşünmek yok. Onu tanımış olan –onu tanıdıklarından emindi– iriyarı, korkutucu taşralıları düşünmek yok... Babasına giderlerse ne olacaktı? Ya da daha kötüsü: peşine düşerlerse? Farish Ratliff gibi bir delinin neler yapabileceğini kim bilebilirdi?

Garaj yolunda bir araba durdu. Hely az kalsın çığlığı basacaktı. Ama pencereden dışarı bakınca gelenin Ratliffler olmadığını gördü, babası gelmişti sadece. Hemen hızlıca, gelişigüzel bir şekilde kamburunu çıkarıp ayaklarını uzattı ve kendini daha rahat bir pozisyona sokmaya çalıştı ama kapının çarpılmasını, babasının öfkeli ve çok ciddi olduğu

zamanlarda hep olduğu gibi koridorda hızlı hızlı ilerleyen adımlarını duymayı beklerken korkudan olduğu yere sindiği için kendini rahatlatmayı başaramıyordu...

Hely –kendini toparlamaya çabalarken titreyerek– hiç olmazsa olduğu yerde öyle çok kasılıp kalmamaya çalıştı ancak merakına engel olamadı ve korkulu gözlerle dışarıya bakınca babasının çıldırtıcı bir rahatlıkla daha arabasından yeni inmekte olduğunu gördü. Kaygısız – hatta sıkılmış görünüyordu ama yüz ifadesi gözlük camlarının üstüne kapanan gri güneş siperlerinin ardından okunmayacak kadar sertti.

Gözlerini babasından ayıramayan Hely, onun arabanın arka tarafına geçip bagajı açmasını izledi. Parlak gün ışığının altında aldıklarını bir bir boşalttı ve betonun üstüne bıraktı: bir kutu badana boya. Plastik kovalar. Bir makara yeşil renkli bahçe hortumu.

Hely sessizce yerinden kalktı, mısır gevreği kâsesini mutfağa götürüp suyun altında duruladı ve sonra odasına çıkıp kapıyı kapattı. Ranzanın alt katına uzandı; tepesindeki suntalara bakıyor ve fazla hızlı nefes alıp vermemeye ya da kendi kalp atışlarına fazla dikkat etmemeye çalışıyordu. Az sonra ayak seslerini duydu. Babası kapının önünde sesleniyordu: "Hely?"

"Efendim?" *Sesim neden bu kadar cırlak çıkıyor?*

"Sana izlemeyi bitirdiğinde televizyonu kapatmanı söylediğimi sanıyordum."

"Evet, efendim."

"Dışarıya gelip annenin bahçesini sulamama yardım etmeni istiyorum. Bu sabah yağmur yağacağını sanıyordum ama görünüşe bakılırsa hava yumuşamış."

Hely babasına karşı koymaktan korkuyordu. Annesinin çiçek bahçesinden nefret ederdi. Ruby, Essie Lee'den önceki hizmetçileri, annesinin toplamak üzere yetiştirdiği her yıl yeniden açan çiçeklerin yanına bile yaklaşmazdı. "Yılanlar çiçekleri sever," derdi hep.

Hely spor ayakkabılarını ayağına geçirdi ve dışarı çıktı. Güneş daha şimdiden iyice yükselmiş, etrafı ısıtıyordu. Gözleri alev alev, sıcaktan sersemlemiş bir halde sararıp kurumuş çimlerin üzerinde yedi sekiz adım uzakta duruyor, hortumu olabildiğince uzağında tutarak çiçek tarhını o mesafeden suluyordu.

"Bisikletin nerede?" dedi garajdan dönen babası.

"Ben..." Hely'nin kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Bisikleti tam olarak en son bıraktığı yerdeydi: ahşap evin önündeki refüjde.

"Sana kaç defa söyledim? Bisikletini garaja koymadan sakın eve girme. Onu bahçede bırakmaman konusunda seni uyarmaktan bıktım usandım."

Harriet alt kata indiğinde bir şeyler ters gidiyordu. Annesinin üstünde kiliseye giderken giydiği pamuklu elbiselerinden biri vardı ve mutfakta oradan oraya koşturup duruyordu. "Al bakalım," dedi Harriet'a soğumuş kızarmış ekmeğini ve bir bardak sütü uzatırken. Harriet'a arkası dönük olan Ida ocağın önündeki yeri süpürüyordu.

"Bir yere mi gidiyoruz?" diye sordu Harriet.

"Hayır tatlım..." Annesinin sesi gayet neşeli geliyor olsa da dudakları gergin görünüyor ve sürdüğü parlak mercan rengi ruj yüzünü iyice beyaz gösteriyordu. "Sadece bu sabah kalkıp size kahvaltınızı kendi ellerimle hazırlayayım dedim, bir sakıncası mı var?"

Harriet omzunun üstünden arkasını hiç dönmeyen Ida'ya baktı. Omuzlarının duruşu bir acayipti. *Edie'ye bir şey olmuş*, diye düşündü Harriet, bir anda buz kesmişti, *Edie hastanede...* Daha bu fikri sindirmeye fırsat bulamadan Ida –dönüp Harriet'a bakmadan– elindeki faraşla öne doğru eğildi ve Harriet hayrete düşerek onun ağlamış olduğunu gördü.

Son yirmi dört saatin yarattığı bütün korkular bir anda yıldırım gibi üstüne çöktü ve beraberinde adını koyamadığı bir korkuyu da getirmişti. Korka korka sordu: "Edie nerede?"

Harriet'ın annesi şaşırmış görünüyordu. "Evinde," dedi. "Neden sordun?"

Kızarmış ekmek soğuktu ama Harriet onu yine de yedi. Annesi de masaya, onun karşısına oturdu ve dirseklerini masanın üstüne dayayıp çenesini ellerinin arasına alarak onu izledi. "Güzel olmuş mu?" diye sordu hemen sonra.

"Evet, efendim." Neyin ters gittiğini ya da nasıl davranması gerektiğini bilemediği için Harriet bütün dikkatini kızarmış ekmeğine veriyordu. Derken annesi derin bir iç çekti, Harriet kafasını kaldırıp baktığında onun masadan kalktığını, gayet keyifsiz bir şekilde mutfaktan çıkıp gittiğini gördü.

"Ida?" diye fısıldadı Harriet, ikisi mutfakta yalnız kalır kalmaz.

Ida kafasını salladı, tek kelime bile etmedi. Yüzü ifadesizdi ama gözlerinde iri, cam gibi yaşlar birikmişti. Sonra imalı bir tavırla kafasını çevirip gitti.

Harriet dehşete kapılmıştı. Ida'nın sırtına, önlüğünün pamuklu elbisesinin arkasında çapraz bağlanmış iplerine bakıyordu. En ufacık sesleri bile tüm netliğiyle apaçık, tehlikeli bir biçimde duyabiliyordu: buzdolabının uğultusunu, mutfak lavabosunun üstünde uçuşan sineği.

Ida elindeki faraşı lavabonun altındaki kovanın içine boşalttı, sonra dolabı kapattı. "Beni ne diye gammazladın?" dedi arkasını dönmeden.

"Gammazlamak mı?"

"Ben sana her zaman iyi davrandım." Ida onun yanından geçip gitti, faraşı her zamanki yerine, su ısıtıcısının oradaki paspas ve süpürgenin yanına koydu. "Neden başıma dert açmak istedin?"

"Neyi gammazlamışım ki? Ben bir şey yapmadım!"

"Sen ne yaptığını çok iyi biliyorsun. Daha başka neler yaptığını da." Harriet onun dimdik bakan kan çanağına dönmüş gözlerinin karşısında korkudan sinmişti. "Hepiniz bir olup Bay Claude Hull'ın evinde çalışan zavallı kadıncağızı kovdurdunuz. Evet, bunu yaptınız," dedi şaşkınlıktan kekeleyen Harriet'ın konuşmasına fırsat vermeden. "Bay Claude dün gece arabasına atlayıp evine gitti. O zavallı kadınla nasıl konuştuğunu duyman gerekirdi, köpek gibi davranıyordu ona. Her şeyi kendi kulaklarımla duydum, Charley T de öyle."

"Ben yapmadım! Ben..."

"Beni dinle!" diye çıkıştı Ida sertçe. "Kendinden utanmalısın. Bay Claude'a kadının evi yakmaya çalıştığını söylemişsiniz. Peki ya sonra ne yaptın, koşa koşa eve gelip annene sizi doğru dürüst beslemediğimi söyledin."

"O kadını ben gammazlamadım! Hely yaptı!"

"Ben ondan bahsetmiyorum. Ben senden bahsediyorum."

"Ama ben ona babasına bir şey anlatmamasını söyledim! Hely'nin odasındaydık ve o kadın kapıyı pat diye açıp içeriye girdi ve bize bağırmaya başladı..."

"Evet, peki sonra sen ne yaptın, eve geldin ve bu kez beni ispiyonladın. Dün öyle gittim diye, işten sonra sizinle kalıp hikâye anlatmadım diye bana kızmıştın çünkü. Kızmadığını söyleme sakın."

"Ida! Annemin her şeyi nasıl birbirine karıştırdığını biliyorsun! Ben sadece..."

"Bunu neden yaptığını ben sana söyleyeyim. Bütün gün sizin için her tarafı temizleyip pakladıktan sonra kendi evime gidip kendi işime gücüme bakmam gerekirken bütün akşam burada oturup kızarmış tavuk yapmadığım ve size hikâyeler anlatmadığım için bana kızdın, kin besledin."

Harriet dışarı çıktı. Sıcak, güneşin aydınlattığı sessiz bir gündü. Sanki dişine dolgu yaptırıp dişçiden yeni çıktığı zamanlardaki gibi hissediyordu, cam kapılardan geçip park yerinin alev alev parlayan kuru sıcağına doğru yürürken duyduğu kapkara acı da tıpkı böyle azı dişlerinde giderek büyür, zonklardı. *Harriet, birileri seni almaya gelecek mi?* Evet, efendim, derdi Harriet her seferinde, birileri onu almaya gelecek olsa da olmasa da.

Mutfakta çıt çıkmıyordu. Annesinin odasının panjurları kapalıydı. Ida kovulmuş muydu? Nedense –akıl almaz bir biçimde– bu soru onda acıya ya da endişeye değil, yalnızca novokain vurulduktan sonra yanağının içini sertçe ısırıp canının yanmadığını gördüğünde duyduğu o donuk şaşkınlığa sebep olmuştu.

Öğle yemeği için ona domates toplayacağım, dedi Harriet kendi kendine ve –parlak gün ışığına karşı gözlerini kısarak– evin yan tarafına, Ida'nın küçük sebze bahçesine doğru yürüdü: etrafı çitlerle çevrili olmayan ve üstünü bürüyen otların acilen temizlenmesi gereken dört metrekare büyüklüğünde, ufacık bir toprak parçasıydı burası. Ida'nın kendi yaşadığı yerde bahçe olarak kullanabileceği bir alan yoktu. Kızlara her gün domatesli sandviçler yapsa da diğer sebzelerin büyük çoğunluğunu kendi evine götürürdü. Ida neredeyse her gün Harriet'a bahçede kendisine yardım etmesi karşılığında ona bir iyilik yapmayı

–onunla dama oynamayı ya da ona bir hikâye anlatmayı– teklif eder ama Harriet bunu her defasında geri çevirirdi; bahçe işinden nefret ederdi, ellerinin toz toprağa bulaşmasına, böceklere, sıcağa, sakız kabaklarının üstündeki bacaklarını kaşındıran tüylere hiç katlanamazdı.

Şimdiyse kendi bencilliği midesini bulandırıyordu. Pek çok acı verici düşünce bir araya toplanıyor, hiç durmadan beynini kemiriyordu. Ida sürekli çalışmak zorundaydı... yalnızca burada değil, kendi evinde de. Harriet'ınsa yapmak zorunda olduğu herhangi bir şey var mıydı?

Birkaç domates. Hoşuna gidecektir. Birkaç dolmalık biber, biraz bamya ve tombul, siyah bir patlıcan: yazın ilk patlıcanı. Bu çamurlu sebzeleri küçük bir karton kutuya doldurdu ve sonra dişlerini hoşnutsuzlukla sıka sıka yabani otları yolma işine girişti. Sebzelerin bitki halleri –sadece sebze kısımları hariç– büyüyüp uzamaları ve o sert, biçimsiz yaprakları yüzünden biraz fazla büyümüş yabani otlar gibi geliyordu ona, bu nedenle de ne olduğundan tam olarak emin olmadıklarını bırakıp yalnızca bildiklerini yoluyordu: yoncalar, hindibalar (kolay) ve Ida'nın değişik bir biçimde tutarak dudaklarının arasına koyup üfleyince tiz, esrarengiz bir ıslık sesi çıkardığı uzun süpürge darısı otları.

Ama yapraklar keskindi; çok geçmeden bu keskin yapraklardan biri başparmağında kâğıt kesiğine benzeyen kırmızı bir çizik bırakıvermişti. Feci terleyen Harriet tozlu topuklarının üstünde dikildi. Ida Rhew'in geçen yaz hırdavatçıdan onun için aldığı çocuk boyu kırmızı bahçıvan eldivenleri vardı ve şimdi bu eldivenleri düşünmek bile ona acı veriyordu. Ida'nın öyle çok parası yoktu, hediyelere harcayacak parasıysa hiç yoktu; daha da fenası, Harriet bu bahçeden o kadar hazetmiyordu ki bu eldivenleri bir kez bile takmamıştı. Bir öğlen verandada otururlarken Ida oldukça üzgün bir şekilde, "Sana verdiğim küçük eldivenleri beğenmedin mi?" diye sormuştu ona; Harriet bunu reddettiyse de Ida kafasını sallamakla yetinmişti.

Onları seviyorum, seviyorum tabii. Oynarken giyiyorum onları, şey...

Bana masal anlatmana gerek yok, bebeğim. Sadece onları önemsememene üzüldüm.

Harriet'ın yüzü alev alev yanıyordu. O kırmızı eldivenler üç dolara mal olmuştu – zavallı Ida'nın neredeyse bir günlük yevmiyesine. Şimdi düşününce, kırmızı eldivenlerin Ida'nın ona verdiği tek hediye olduğunu fark etti. Ve onları kaybetmişti! Nasıl bu kadar dikkatsiz olabilmişti? Kışın uzun bir zaman kulübedeki galvanizli küvetin içinde bahçe makasının, budama makasının ve Chester'ın diğer alet edevatının yanında terk edilmiş bir şekilde öylece durmuşlardı...

Harriet kopardığı otları, köklerinden söktüğü filizleri öylece toprağın üstünde bırakıp kulübeye koşturdu. Ama eldivenler küvetin içinde değildi. Chester'ın tezgâhında da yoktu; rafta, çiçek saksılarının ve gübrelerin yanında da değildi; pislik içindeki vernik, macun ve ev boyası tenekelerinin arkasında da yoktu.

Raflarda badminton raketleri, budama makasları ve bir el testeresi, sayısız uzatma kablosu, inşaatçıların giydiğine benzer sarı plastik şapkalardan buldu; türlü çeşit bahçe ekipmanları da: çift kollu bahçe makası, eğri ağızlı gül makası, ot çatalı, funda tırmığı ve üç farklı boyutta mala. Chester'ın kendi eldivenleri de oradaydı. Ama Ida'nın ona verdikleri yoktu. Deliye dönmeye başladığını hissedebiliyordu. *Chester onların nerede olduğunu biliyordur*, dedi kendi kendine. Ona sorarım. Chester sadece pazartesileri çalışıyordu; diğer günlerdeyse ya belediye için çalışırdı –mezarlıktaki yabani otları toplar, çimleri biçerdi– ya da kasabada ufak tefek işler yapardı.

O tozlu, gaz yağı kokulu karanlıkta güçlükle nefes alıyordu, yağlı zeminin üstündeki, içleri alet edevat dolu kovalara bakıyor, bundan sonra nereye baksam diye düşünüyordu –çünkü o kırmızı eldivenleri bulmak zorundaydı, *bulmaya mecburum*, diye düşünüyordu gözleri bütün o dağınıklığın üzerinde dolaşırken, *onları kaybettiysem ölürüm*– tam da o sırada Hely koşa koşa geldi ve kafasını kapıdan içeri soktu. "Harriet!" dedi nefes nefese, kapının kenarına tutunuyordu. "Gidip bisikletleri almak zorundayız!"

"Bisikletler mi?" dedi Harriet, bir süre şaşkınlıktan sessiz kaldıktan sonra.

"Hâlâ oradalar! Babam bisikletimin ortada olmadığını fark etti ve eğer onu kaybedersem beni fena dövecek! Hadi ama!"

Harriet dikkatini bisikletlere vermeye çalışıyordu ama tek düşünebildiği şey eldivenlerdi. "Ben sonra giderim," dedi en sonunda.

"Hayır! Şimdi! Oraya tek başıma gitmeyeceğim!"

"Şey, biraz bekle o zaman, ben..."

"Hayır!" diye haykırdı Hely. "Şimdi gitmeliyiz!"

"Bak, içeri girip ellerimi yıkamam lazım. Bütün bu zımbırtıları benim için raftaki yerlerine koy, tamam mı?"

Hely yerdeki karmakarışık eşyalara bakıyordu. "Hepsini mi?"

"Hani benim kırmızı eldivenlerim vardı, hatırlıyor musun? Buradaki kovanın içinde duruyorlardı."

Hely endişeyle Harriet'ın suratına bakıyordu, delirdiğini düşünüyor gibiydi.

"Bahçe eldivenleri. Bilekleri lastikli kırmızı kumaştan."

"Harriet, ben ciddiyim. Bisikletler bütün gece dışarıda kaldı. Artık bıraktığımız yerde bile olmayabilirler."

"Eldivenleri bulursan bana hemen seslen, anlaştık mı?"

Harriet yine sebze bahçesine koştu ve yolduğu bütün otları kocaman, düzensiz bir yığın halinde bir kenara fırlattı. *Boş ver,* dedi kendi kendine, *sonra temizlerim nasılsa...* Sonra sebzeleri doldurduğu kutuyu kaptığı gibi eve koştu.

Ida mutfakta değildi. Harriet hızlı hızlı, sabun bile kullanmadan ellerine bulaşan toprağı suyun altında temizledi. Sonra kutuyu oturma odasına taşıdı ve Ida'yı tüvit koltuğunda dizlerini iki yana açmış, başını ellerinin arasına almış otururken buldu.

"Ida?" dedi çekinerek.

Ida Rhew kafasını sallıyordu. Gözleri hâlâ kıpkırmızıydı.

"Ben... ben sana bir şey getirdim," dedi Harriet kekeleyerek. Karton kutuyu yere, Ida'nın ayaklarının dibine bıraktı.

Ida donuk gözlerle sebzelere baktı. "Ben ne yapacağım?" dedi ve kafasını salladı. "Nereye gideceğim?"

"İstersen eve götürebilirsin onları," dedi Harriet bir umutla. Kopardığı patlıcanı alıp Ida'ya gösterdi.

"Annen iyi iş yapmadığımı söylüyor. Kendisi bütün o gazeteleri ve çer çöpü toplayıp ta tavanlara kadar yığarken ben nasıl iyi iş yapabilirdim?" Ida önlüğünün ucunu tuttu ve onunla gözlerini sildi. "Bana tek ödediği haftada yirmi dolar. Ve bu hiç adil değil. Bayan Libby'de çalışan Odean otuz beş dolar alıyor ve onun başında ne böyle bir dağınıklık var ne de uğraşması gereken iki çocuk."

Harriet iki yanında sallanan elleri tutmuyormuş gibi hissediyordu. Ida'ya sarılmak, yanağını öpmek, kucağına sokulup gözyaşlarına boğulmak için yanıp tutuşuyordu ama Ida'nın sesindeki bir şey ve o gergin, olağandışı oturuş şekli ona yaklaşmaktan alıkoyuyordu Herriet'ı.

"Annen diyor ki artık ikiniz de büyümüşsünüz ve birinin size bakmasına ihtiyacınız yokmuş. İkiniz de okula gidiyormuşsunuz. Okuldan sonra da kendi başınızın çaresine bakabilirmişsiniz."

Gözleri buluştu –Ida'nınkiler kırmızı ve yaşlıydı; Harriet'ınkilerse yusyuvarlaktı ve korkuyla titriyordu– ve Harriet'ın ölünceye kadar asla unutmayacağı bir süre boyunca da öyle sabit kaldı.

"Haklı da," dedi Ida kaderine boyun eğen bir sesle. "Allison artık lisede, senin... senin de bütün gün evde yanında kalıp sana göz kulak olacak birine ihtiyacın yok. Yılın büyük bir kısmında okulda oluyorsun zaten."

"Ben yedi yıldır okula gidiyorum!"

"Bu, annenin bana söylediği."

Harriet hemen merdivenlere doğru koştu ve kapıyı bile çalmadan annesinin odasına daldı. Onu yatağının kenarında otururken ve Allison'ı ise dizlerinin üstüne çökmüş, yüzünü yatak örtülerine gömmüş ağlarken buldu. Harriet içeri girince Allison kafasını kaldırdı ve ağlamaktan şişmiş gözlerle Harriet'ı afallatacak kadar kederli bir bakış attı.

"Bir de sen başlama," dedi annesi. Sesi buğulu, bakışları uykuluydu. "Beni yalnız bırakın kızlar. Birazcık uzanmak istiyorum..."

"Ida'yı kovamazsın."

"Ida'yı ben de seviyorum kızlar ama burada bedavaya çalışmıyor ve son zamanlarda halinden memnun olmadığı da belli oluyor."

Bunlar Harriet'ın babasının söylediği sözlerdi, annesinin sesi sanki ezberlediği bir konuşmayı aktarır gibi yavaş ve mekanik çıkıyordu.

"Onu kovamazsın," diye tekrarladı Harriet acı acı bağırarak.

"Baban diyor ki..."

"Ne olmuş yani? O burada yaşamıyor ki."

"Peki, kızlar, isterseniz gidip onunla kendiniz konuşun. Son zamanlarda burada işlerin yürüyüş biçiminden kimsenin memnun olmadığı konusunda Ida da benimle hemfikir."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Neden Ida'ya onu gammazladığımı söyledin?" dedi Harriet. "Ona ne söyledin?"

"Bunu sonra konuşuruz." Charlotte dönüp yatağına uzandı.

"Hayır! Şimdi!"

"Endişelenme, Harriet," dedi Charlotte. Gözlerini kapattı. "Ve sen de ağlama Allison, lütfen ağlama, buna katlanamıyorum," dedi, sesi kesik kesik geliyordu. "Her şey yoluna girecek. Söz veriyorum..."

Çığlık atmak, tükürmek, tırmalamak, ısırmak: bunların hiçbiri Harriet'ın içinde yanan öfkeyi gidermeye yetecek gibi değildi. Annesinin dingin suratına baktı. Her nefes alıp verişinde göğsü huzurlu huzurlu alçalıp yükseliyordu. Mercan rengi rujunun dağılıp minicik kırışıklıklara dolduğu üst dudağında ter damlacıkları parıldıyordu; göz kapakları yağlıydı ve çürümüş gibiydi, iç köşelerinde parmakla açılmış gibi görünen derin çukurlar vardı.

Harriet, Allison'ı annesinin yatağının yanında bırakıp eliyle tırabzanlara vura vura alt kata indi. Ida hâlâ koltuğunda oturuyor ve yanağını avucunun içine almış pencereden dışarı bakıyordu; Harriet kapı girişinde durup üzgün gözlerle ona bakarken, Ida acımasız bir gerçeklikle çevresindeki diğer her şeyin içinde parıl parıl parlıyordu sanki. Hiç bu kadar somut, bu kadar sabit, sağlam ve fevkalade metanetli görünmemişti. Rengi solmuş elbisesinin gri renkli ince pamuklu kumaşının altındaki göğsü nefes alıp verdikçe tüm gücüyle şişiyordu. Harriet hiç düşünmeden onun oturduğu koltuğa doğru bir hamle yaptı ama gözyaşları hâlâ yanaklarında parlayan Ida kafasını çevirdi ve ona öyle bir bakış attı ki Harriet olduğu yerde dondu kaldı.

İkisi uzun bir süre öylece birbirlerine baktılar. Harriet'ın küçüklüğünden beri bakışma yarışı yaparlardı – bu bir oyun, bir irade sınavı,

gülünecek bir şeydi ama bu defa oyun falan değildi; her şey yanlış ve korkunçtu ve gülünecek bir şey yoktu. Harriet en sonunda utançla gözlerini yere indirmek zorunda kaldı. Ve sessizce –çünkü yapacak başka hiçbir şey yoktu– başını öne eğdi ve o çok sevdiği, keder yüklü gözler yana yana ardından bakarken yürüyüp gitti.

"Neyin var?" dedi Hely, Harriet'ın donuk, sersem halini görünce. Bu kadar geciktiği için ona ağzına geleni söyleyecekti ki Harriet'ın yüzündeki ifade başlarının büyük, çok büyük bir belada olduğunu anlatmaya yetti: hayatlarının en kötü belası.

"Annem Ida'yı kovmak istiyor."

"Fenaymış," dedi Hely uzlaşmacı bir tavırla.

Harriet yere bakıyor, her şey yolundayken yüzünün nasıl göründüğünü ve sesinin nasıl çıktığını hatırlamaya çalışıyordu.

"Bisikletleri daha sonra alalım," dedi ve sesinin kulağa normal geldiğini duyunca sevindi.

"Hayır! Babam beni öldürür!"

"Burada bıraktığını söylersin."

"Onu orada öylece bırakamam. Birileri çalar... Bak, bana benimle geleceğini söylemiştin," dedi Hely çaresizce. "Benimle oraya geliver işte..."

"Tamam. Ama önce bana bir söz vermelisin..."

"Harriet, lütfen. Ben bütün bu saçmalıkları, her şeyi senin için çektim."

"Bu gece benimle oraya gideceğine söz ver. Kutu için."

"Onu nereye koyacaksın ki?" dedi Hely şoka girmiş bir halde. "Bizim evde saklayamayız."

Harriet iki elini de havaya kaldırdı: yalan söylemiyordu.

"Peki," dedi Hely ve o da ellerini havaya kaldırdı – bu onların kendi aralarındaki işaret diliydi, en az verilmiş sözler kadar bağlayıcıydı. Sonra arkasını döndü ve koşa koşa bahçeden geçip sokağa çıkarak uzaklaştı, Harriet da hemen arkasından onu izledi.

Olabildiğince çalılığı takip ederek ve ağaçların arkasına saklanarak ilerleyip ahşap evin on iki, on üç metre kadar yakınına gelmişlerdi ki Hely, Harriet'ın bileğini yakaladı ve bir şeyi işaret etti. Refüjde, uzun krom bir çubuk, dağınık çalılıkların arasında parlıyordu.

Dikkatlice ilerlediler. Garaj yolu boştu. Yan tarafta, Panço isimli köpeğe ve sahibine ait olan evdeyse Harriet'ın hemen tanıyıp Bayan Dorrier'e ait olduğunu fark ettiği beyaz bir araba park edilmişti. Her salı saat üç kırk beşte, Bayan Dorrier'in beyaz sedanı yavaş yavaş Libby'nin evine yanaşır ve içinden üstünde mavi Sağlık Hizmetleri üniformasıyla Libby'nin tansiyonunu ölçmeye gelen Bayan Dorrier inerdi: o, aletin kolluğunu Libby'nin ince kemikli sıska koluna geçirip şişirir, kendi bileğindeki büyük, erkeksi saate bakarak saniyeleri sayarken ilaç, hastalık ya da doktorlarla uzaktan yakından alakalı herhangi bir şeyin tarif edilemez biçimde dertlendirdiği Libby gözlüklerinin ardındaki gözleri yaşlarla dolarak, elini göğsüne bastırarak ve dudakları titreyerek tavana bakardı.

"Hadi gidip alalım," dedi Hely omzunun üstünden ona bakarak.

Harriet başıyla arabayı işaret etti. "Hemşire orada," diye fısıldadı. "O gidinceye kadar bekle."

Bir ağacın arkasında beklediler. Birkaç dakika geçtikten sonra Hely, "Bu kadar uzun süren ne acaba?" dedi.

"Bilmem," dedi Harriet, o da aynı şeyi merak ediyordu; Bayan Dorrier'in kasabanın dört bir yanında hastaları vardı ve Libby'nin evine girmesiyle çıkması bir olurdu, ne sohbet etmeye ne bir fincan kahve içmeye kalırdı.

"Bütün burada bekleyecek değilim," dedi Hely fısıldayarak ama tam da o sırada sokağın karşısındaki tel kapı açıldı ve Bayan Dorrier kafasında beyaz kepi ve üstünde mavi üniformasıyla dışarı çıktı. Peşinden de koltuğunun altına sıkıştırdığı Panço'yla birlikte manşetleri kirli papağan yeşili elbisesiyle o kavruk Yanki kadın fırladı. "Bir hap iki dölar!" diye ciyakladı. "Günde on dört dölarlık ilaç içiyorum! Eczanedeki çocuğa da dedim ki..."

"İlaçlar pahalı," dedi Bayan Dorrier kibarca ve gitmek için arkasını döndü; uzun boylu ve incecikti, elli yaşlarındaydı, siyah saçlarının arasında kırlaşmış bir bölge vardı ve baston yutmuş gibi dimdik dururdu.

"Dedim ki, 'Oğlum, amfizemim var! Safra taşım var! Artritim var! Ben... Senin neyin var, Panç?" dedi kollarının arasında kaskatı kesilen ve o devasa kulakları kafasının iki yanında dikilen Panço'ya dönüp. Harriet ağacın arkasında saklanıyor olmasına rağmen belli ki onu görmüştü; lemura benzeyen gözleri dosdoğru ona bakıyordu. Dişlerini çıkardı ve sonra kudurmuş gibi vahşice havlamaya ve sahibinin kolundan kurtulmak için debelenmeye başladı.

Kadın avucunun içiyle köpeğin kafasına bir tane patlattı. "Kapa şu çeneni!"

Bayan Dorrier güldü –biraz huzursuz olmuş gibiydi– ve çantasını alıp merdivenleri inmeye başladı. "Bir dahaki salı görüşürüz o zaman."

"Bugün çok gergin," dedi kadın, hâlâ Panço'yla boğuşuyordu. Dün gece ortalık biraz karıştı. Yan eve polisler geldi."

"İyi günler!" Bayan Dorrier arabasının kapısına gelip durdu. "Lafı bile olmaz!"

Panço hâlâ deliler gibi havlıyordu. Bayan Dorrier arabasına binip yavaşça uzaklaşırken artık kaldırıma kadar çıkmış olan kadın Panço'yu bir kez daha tokatladı, sonra onu içeriye götürdü ve kapıyı çarparak kapattı.

Hely ve Harriet bir süre nefes bile almadan beklediler; gelen giden araba olmadığından emin olduklarında sokağın karşı tarafındaki refüje koştular ve bisikletlerinin yanında dizlerinin üstüne çöktüler.

Harriet başıyla ahşap evin garaj yolunu işaret etti. "Evde kimsecikler yok." Göğsüne oturan kaya bir şekilde kalkmış gibiydi, artık daha hafif, sakin ve atik hissediyordu kendini.

Hely homurdanarak bisikletini çekip aldı.

"Yılanı o evin altından çıkarmam lazım."

Harriet'ın sesindeki haşinlik, nedenini anlayamasa da Hely'nin onun için üzülmesine neden olmuştu. Bisikletini doğrulttu. Harriet ise kendi bisikletinin tepesine oturmuştu bile, öfkeyle Hely'ye bakıyordu.

"Geri geleceğiz," dedi Hely onun bakışlarından kaçınarak. O da bisikletine atladı ve birlikte pedallara asılıp sokakta kayarcasına ilerlediler.

Harriet hızlanıp ona yetişti ve köşeye gelince sert bir şekilde önüne kırıp onu geçti. Bisikletin üstünde kamburu çıkmış haline bakarken ve Dennis Peet ya da Tommy Scoggs gibi, kendilerinden küçük çocukları dövüp kendilerinden büyüklerden dayak yiyen çocuklar gibi öfkeyle pedallara asılırken Harriet'ın sanki az önce boku çıkıncaya kadar dayak yemiş gibi göründüğünü düşünüyordu. Belki yalnızca kız olduğu içindi – ama Harriet böyle deli fişek hallere büründüğünde Hely müthiş heyecana kapılırdı. O kobrayı düşünmek de onu heyecanlandırıyordu ve henüz Harriet'a dairedeki yarım düzine çıngıraklı yılanı serbest bıraktığını söyleyecek kadar rahat hissetmese de ahşap evin boş olduğu ve bir süre de boş kalabileceği şimdi aklına gelmişti.

"Ne kadar sık yemek yiyordur sence?" dedi Harriet, Hely ön taraftan çekiştirirken o, öne doğru eğilmiş dört tekerlekli arabayı arkasından itiyordu – çok hızlı değillerdi çünkü ortalık neredeyse göremeyecekleri kadar karanlık olmuştu bile. "Belki de ona bir kurbağa vermeliyiz."

Hely arabayı kaldırımdan aşağıya çekip sokağa indirdi. Kutunun üstüne evden getirdiği bir plaj havlusunu örtmüşlerdi. "Bu şeyi kurbağayla falan beslemem ben," dedi.

Mormon evinin boş olduğu tahmininde haklı çıkmıştı. Bu yalnızca bir tahmindi, başka bir şey değil: şahsen kendisinin geceyi çıngıraklı yılanların etrafta başıboş dolaştığı bir evde geçirmektense bir arabanın bagajında kilitli kalmayı tercih edeceği fikrinden yola çıktığı bir tahmin. Ne yaptığını Harriet'a hâlâ anlatmamıştı ama masum olduğunu kendine kanıtlamak için yaptıkları üzerinde uzun uzun düşünmüştü. Holiday Inn'deki bir odada kalan Mormonların tam da o anda Salt Lake'teki bir gayrimenkul avukatıyla kiralanan bir mülkte zehirli bir hayvan çıkmasının kira sözleşmesinin feshine neden olup olmayacağını tartıştıklarından haberi bile yoktu.

Hely yanlarından kimsenin geçmemesini ve onları görmemesini umuyordu. Harriet'la ikisinin sinemada olmaları gerekiyordu çünkü. Babası onlara bunun için para vermişti. Harriet bütün öğleden sonrayı Hely'nin evinde geçirmişti ki bu hiç onluk bir hareket değildi (genellikle ondan sıkılır ve Hely yalvarıp yakarsa bile erkenden evine giderdi). Saatlerce Hely'nin odasında yere bağdaş kurup oturmuş, sessizce çaldıkları kobra ve onunla ne yapacakları hakkında konuşurken *tiddlywinks*[10] oynamışlardı. Yılanın durduğu kutu evlerinde saklayamayacakları kadar büyüktü. En sonunda kasabanın batısındaki County Line Yolu'nun şehir sınırlarının dışında kalan bir yerindeki ıssız bir üst geçitte karar kılmışlardı.

Dinamit kutusunu evin altından çekip çıkarmak ve onu Hely'nin çocukken oynadığı eski, kırmızı el arabasına yüklemek tahmin ettiklerinden daha kolay olmuştu; tek bir kişi bile görmemişlerdi. Ta uzaklarda şimşeklerin gümbürdediği bulutlu ve bunaltıcı bir geceydi. Verandalardaki mobilyaların yastıkları toplanmış, sulama sistemleri kapatılmış ve kediler evlere alınmıştı.

Kaldırımdan inerken kutuyu tıngırdattılar. Tren garı buradan High Caddesi'ne yalnızca geniş kaldırımlı iki blok uzaklıktaydı ve doğuya doğru gittikçe –yük depolarına ve nehre yaklaştıkça– giderek daha az ışık görüyorlardı. SATILIK ve GİRMEK YASAK yazan tabelaların konduğu terk edilmiş bahçelerdeki uzun, yabani otlar şıngırdıyordu.

Alexandria istasyonunda günde yalnızca iki yolcu treni dururdu. Sabah saat 7.14'te Chicago'dan gelen New Orleans treni Alexandria'da dururdu; akşam 20.47'de ise aynı tren bu kez dönüş yolunda uğrardı ve bunun dışında istasyon ıssız sayılırdı. Dik eğimli çatısı ve soyulan badanasıyla küçük ve köhne bilet gişesi karanlıktı ama biletçi bir saat içinde gelip gişeyi açacaktı. Onun arkasındaysa hiç kullanılmayan bir dizi çakıl taşlı yol demiryolu makaslarını yük alanlarıyla, yük alanlarınıysa pamuk çırçırıyla, kereste fabrikasıyla ve karaçam ormanlarıyla birleştiriyordu.

Hely ve Harriet durup el arabasını birlikte kaldırımdan çakıl taşlarının üstüne indirdiler. Köpekler havlıyordu – büyük köpeklerdi ama

10 Düz bir yüzey üzerindeki renkli disklerden birine ondan daha büyük bir diskle vurarak onu bir kabın içine sokmaya çalışılan bir çocuk oyunu. (ç. n.)

uzaktaydılar. İstasyonun güneyinde kereste deposunun ışıkları ve daha ileride de kendi mahallelerinin dostane sokak lambaları görünüyordu. Medeniyetin bu son pırıltılarına arkalarını dönerek kararlılıkla tam tersi yönde ilerlemeyi sürdürdüler – kasabanın dışındaki karanlığa, kuzeye doğru uzanan geniş, dümdüz, ıssız arazilere doğru yürüdüler, kapıları açık yük vagonları ve boş pamuk vagonlarıyla terk edilmiş yükleme alanlarını geçtiler ve karaçam ormanlarına doğru uzanıp gözden kaybolan daracık çakıllı yoldan devam ettiler.

Hely ve Harriet daha önce de –terk edilmiş pamuk deposuna giden– bu ıssız yoldan geçmişlerdi ama öyle çok sık değil. Orman sessiz ve ürkütücüydü; sarmaşıklarla çevrili aylandız, sığla ve çamlardan bir gök kubbenin altında kalan ve gitgide daralan bu kasvetli yol gün ışığında bile hep karanlıktı. Havası da nemli ve bozuktu, sivrisinek kaynıyordu ve sessizlik ancak arada sırada bozuluyordu: çalılıkların arasında dolaşan bir tavşanın ürkütücü çığlığı ya da gözle görülmeyen kuşların kulak tırmalayıcı ötüşleriyle. Burası birkaç yıl önce prangalı mahkûmlardan kaçmış bir grup hükümlüye sığınak olmuştu. Daha önce bu ıssız arazide tek bir canlı görmemişlerdi – sadece bir keresinde dizlerini bükmüş, kırmızı donlu ufacık siyahi bir çocuk onlara sinsice bir taş fırlatmış ve sonra çığlıklar atarak yalpalaya yalpalaya çalılıkların arasında gözden kaybolmuştu. Tenha bir yerdi burası, Harriet da Hely de burada oynamaktan hiç hoşlanmazdı ama bunu ikisi de kabul etmezdi.

El arabasının tekerlekleri çakıl taşlarının üzerinde gürültüyle ilerliyordu. Tepeden tırnağa her yerlerine sıktıkları böcek kovucunun kokusunun bile uzak tutamadığı sinek bulutları o rutubetli, havasız açıklıkta etraflarında uçuşuyordu. Bütün o gölgelerin ve akşam karanlığının içinde ancak önlerini görebiliyorlardı. Hely yanında bir el feneri getirmişti ama şimdi buraya kadar gelmişken el feneriyle her yeri aydınlatmak pek de iyi bir fikir gibi gelmiyordu.

Onlar ilerledikçe yürüdükleri patika daha da daralıyor ve iki yandan bir çift duvar gibi üstlerine üstlerine gelen çalılıklar yüzünden iyice bunaltıcı bir hal alıyordu; o yoğun, mavi alacakaranlıkta ağaç dallarının ve çalılıkların suratlarına çarpmasını önlemek için oldukça yavaş yürüyor, hatta arada bir durmak zorunda kalıyorlardı. "Üff!"

diyordu önden giden Hely; onlar ilerledikçe sineklerin vızıltısı daha da büyüyordu ve bir anda nemli, çürük bir koku Harriet'ın da suratına tokat gibi çarptı.

"İğrenç!" diye bağırdığını duydu Hely'nin.

"Ne var?" Ortalık o kadar kararmıştı ki Hely'nin ragbi formasının arkasındaki geniş beyaz şeritler dışında hiçbir şey göremez olmuştu. Derken Hely el arabasının ön kısmını kaldırıp pat diye sola doğru itince çakıl taşları tıkırdadı.

"Bu da ne böyle?" Koku inanılmazdı.

"Bir keseli sıçan."

Üstünde sinekler uçuşan karanlık bir yumru tüm şekilsizliğiyle tam da yolun ortasında yatıyordu. Yüzünü çizen dikenlere ve dallara rağmen Harriet yanından geçerken kafasını başka tarafa çevirdi.

Sineklerin metalik vızıltısı azalıncaya ve o korkunç koku tamamen arkalarında kalıncaya dek arabayı itmeyi sürdürdüler, sonra biraz dinlenmek için durdular. Harriet el fenerinin ışığını yaktı ve baş ile işaret parmağıyla tutup plaj havlusunun bir ucunu kaldırdı. Tıslamak için ağzını açtığında yüzüne vuran ışıkta kobranın ona bakan küçücük gözleri nefretle parlıyordu ve ağzının yarığı ürkütücü şekilde gülümsemeye benziyordu.

"Ne durumda?" dedi Hely ters ters, elleriyle dizlerini tutuyordu.

"İyi," dedi Harriet ve bir anda geriye doğru zıpladı (elindeki ışık delirmiş gibi ağaçların tepelerine yansıdı) çünkü yılan ona doğru saldırıp tel kafese çarpmıştı.

"Ne oluyor?"

"Yok bir şey," dedi Harriet. El fenerini söndürdü. "Kutuda olmaya pek de aldırmıyor olmalı." Sesi o sessizlikte fazla yüksek çıkıyordu. "Bence bütün hayatını hep o kutunun içinde yaşamış olabilir. Onu öyle serbest bırakıp etrafta dolaşmasına izin vermemişlerdir, değil mi?"

Bir iki saniye daha sessizlik içinde durduktan sonra biraz gönülsüzce de olsa yeniden yola koyuldular.

"Sıcağın onu rahatsız ettiğini sanmıyorum," dedi Harriet. "Ana vatanı Hindistan ne de olsa. Orası buradan çok daha sıcak."

Hely ayağını nereye koyduğuna dikkat ediyordu – o karanlıkta ne kadar dikkat edebilirse. Her iki yanlarındaki karaçamların arasından ağaç kurbağalarından bir koro yol boyunca ciyak ciyak ötüp duruyordu; söyledikleri şarkı stereofonik bir sesle sol ve sağ kulağı arasında baş döndürücü bir şekilde çınlıyordu.

Yürüdükleri patika, ay ışığında kemik rengine bürünmüş pamuk deposunun durduğu boş bir alana açıldı. Pek çok öğleden sonra bacaklarını aşağı sarkıtarak oturup konuştukları yükleme iskelesinin iç kısmı bu derin karanlıkta yabancı geliyordu ama ay ışığının aydınlattığı kapılardaki tenis topu atarak bıraktıkları çamurlu yuvarlak izler olduğu gibi görünüyordu.

El arabasını birlikte bir hendekten geçirdiler. İşin en kötü kısmını atlatmışlardı. County Line Yolu, Hely'nin evinden bisikletle kırk beş dakika uzaklıktaydı ama deponun arkasından geçen bu yol kestirmeydi. Az ötede tren rayları vardı ve onları geçince –bir dakika kadar sonra– yol mucizevi bir biçimde 5. Otoyol'u geçip, County Line Yolu'na çıkıveriyordu.

Deponun arka tarafından bakınca rayları görebiliyorlardı. Hanımelileri yüzünden bel vermiş telgraf direkleri uçuk mor renkli gökyüzünde kapkara göze batıyorlardı. Hely arkasına dönüp bakınca ay ışığının altında Harriet'ın boyları dizlerini aşan dikenli otların arasında telaşla etrafına bakındığını gördü.

"Ne oldu?" diye seslendi. "Bir şey mi kaybettin?"

"Beni bir şey ısırdı."

Hely terli alnını koluyla sildi. "Trenin gelmesine bir saat kaldı."

Yine birlikte uğraşıp el arabasını tren raylarının üstüne çıkardılar. Chicago'ya giden yolcu treninin bir süre daha oralara gelmeyeceği doğru olsa da yük trenlerinin bazen hiç beklenmedik bir anda gelip geçtiğini ikisi de biliyordu. Yerel yük trenleri, istasyonda duracak olanlar, öyle yavaş yanaşıyorlardı ki onları koşarak geçmek bile mümkündü ama New Orleans'a giden ekspres yük trenleri ise çığlık çığlığa öyle hızlı geçiyorlardı ki –5. Otoyol'daki hemzemin geçitte annesiyle beklerken– Hely vagonların üstünde yazanları okumakta bile güçlük çekiyordu.

Artık çalılıkların içinden çıktıkları için daha hızlı ilerliyorlardı, el arabası rayların üzerinde patlayacakmış gibi sarsılıyordu. Hely'nin

dişleri ağrıyordu. Bir sürü gürültü çıkarıyorlardı ve etrafta onları duyacak hiç kimse olmamasına rağmen, bütün bu takırtının ve kurbağa seslerinin arasında yaklaşan bir yük treninin sesini ancak üstlerinden gelip geçince duyacak kadar sağır olmuş olmaktan korkuyordu. Koşarken gözlerini raylardan ayırmıyordu – ayaklarının altındaki karanlık çubukların ilerleyişi ve nefesinin hızlı, kendini tekrarlayan ritmi onu âdeta hipnotize ediyordu ve tam da acaba yavaşlayıp el fenerini yakmak iyi bir fikir olur mu olmaz mı diye düşünürken Harriet abartılı bir şekilde iç çekti; Hely kafasını kaldırıp bakınca ileride yanıp sönen kırmızı neon ışığı görüp rahatlayarak derin bir nefes aldı.

Otoyolun kenarında, dikenli otların arasında, el arabasının yanında durdular ve gözlerini kısıp demiryolu geçidindeki DUR BAK VE DİNLE yazan tabelaya baktılar. Hafif bir esinti yüzlerine vurdu; yağmur gibi taze ve serindi. Otoyolun sol tarafına doğru –güneye, evlerine doğru– baksalardı eğer ta ilerideki Texaco tabelasını, Jumbo'nun Yeri'nin pembe ve yeşil neon ışıklarını görebilirlerdi. Burasıysa ışıklardan çok uzakta kalıyordu: ne bir dükkân ne trafik ışığı ne de park alanı vardı; yalnızca yabani otlarla dolu arsalar ve oluklu metalden barakalar.

Bir araba vın diye yanlarından geçip gitti, onları irkiltti. Başka araba gelmediğinden emin olmak için iki tarafı da kontrol eder etmez rayların üzerinden atlayıp çıt çıkmayan otoyola çıktılar. El arabası aralarında yalpalaya yalpalaya ilerlerken County Line Yolu'na çıkan bir inek otlağından geçtiler. Şehir Kulübü'nü geçtikten sonra County Line'ın bu tarafı ıssızdı: çitlerle çevrili otlak, buldozerlerin ezip düzleştirdiği geniş, tozlu bir araziye karışıyordu.

Keskin bir gübre kokusu esintiyle birlikte Hely'nin yüzüne çarptı. Ancak birkaç saniye sonra ayakkabılarının altındaki tiksindirici kayganlığı hissedebildi. Durdu.

"Ne var?"

"Bekle," dedi acıklı bir yüz ifadesiyle, ayakkabılarının altını otlara siliyordu. Bu kadar uzakta hiç ışık olmamasına rağmen ay ışığı onların tam olarak nerede olduklarını görmelerine yetecek kadar parlaktı. County Line Yolu'nun paralelinde yirmi metre kadar ilerleyen ve sonra kesiliveren ıssız bir asfalt yol vardı – Otoyol Komisyonu, eyaletler arası yolun Houma'nın karşı tarafından, Alexandria'nın içinden geçmesine

karar verince inşaatı durdurulan bir toplama yoldu bu. Yer yer kabaran asfaltın arasından otlar fırlamıştı. İleride, terk edilmiş üst geçit County Line Yolu'nun üstünde uzanıyordu.

Birlikte yeniden hızlandılar. Yılanı ormana saklamayı düşünmüşlerdi ama Oak Lawn Evleri'nde yaşadıkları hâlâ tüm canlılığıyla zihinlerindeydi ve ellerinde yirmi kiloluk bir yük varken, karanlık çöktükten sonra sık ağaçlıkların içinde dolaşma –çalılıkları ezip geçme, nereye bastıklarını kestiremeden çürümüş kütüklerin üstüne basma– fikrinden pek emin olamamışlardı. Kutuyu depolardan birinin içine ya da etrafında bir yere saklamayı da düşünmüşlerdi ama pencerelerine tahtalar çivilenmiş olan en metrukları bile özel mülk olarak geçiyordu.

Beton üst geçitte ise bu tehlikelerin hiçbiri yoktu. Natchez Caddesi'nden kestirme bir yol aracılığıyla geçide kolaylıkla ulaşılabiliyordu; County Line Yolu'nun üstünde apaçık uzanıyordu ama yine de trafiğe kapalıydı ve kasabadan yeterince uzaktı, böylece çalışan işçiler, her şeye burnunu sokan ihtiyarlar ya da başka çocuklar gibi tehlikeler yok sayılacak kadar azdı.

Üst geçit arabaların geçebileceği kadar sağlam değildi –ve eğer öyle olsaydı bile, cip olmadığı sürece hiçbir araç oradan geçemezdi– ama kırmızı el arabası, Harriet arkasından itince rampayı kolaylıkla tırmandı. Üst geçidin iki yanında bir metre yüksekliğinde beton birer istinat duvarı yükseliyordu – alt yoldan araba geçmesi durumunda arkasına saklanması çok kolay olacaktı ama Harriet bakmak için kafasını uzattığında yolun iki tarafının da kapkaranlık olduğunu gördü. İleride kasabanın olduğu tarafta parlayan beyaz ışıklar dışında dümdüz bir arazi karanlığa doğru uzanıyordu.

En tepeye ulaştıklarında rüzgâr iyice sertleşti: taptaze, tehlikeli, canlandırıcı bir hale geldi. Yolun ve istinat duvarının üstü kül gibi bir tozla kaplıydı. Hely kirece dokunmuş gibi bembeyaz olan ellerini şortuna sildi, el fenerinin ışığını yaktı ve buruşturulmuş kâğıt çöpüyle dolu metal bir kabın içine, yamuk bir cüruf briketine, bir çimento torbası yığınına ve içinde hâlâ bir parmak portakallı gazoz olan cam bir şişeye baktı. Harriet duvara tutunmuş, bir geminin küpeştesinde duruyormuş gibi eğilmiş, alttaki karanlık yola bakıyordu. Saçları arkaya

doğru uçuşuyordu ve Hely'nin onu gün boyu gördüğünden biraz daha az perişan görünüyordu.

Ta uzaklardan, bir trenin uzun, tekinsiz düdüğünü duydular. "Tanrım," dedi Harriet, "saat daha sekiz olmadı, değil mi?"

Hely'nin artık dizleri tutmuyordu. "Hayır," dedi. Uğuldayan karanlığın içinde bir yerlerde vagonları tıngırdaya tıngırdaya rayların üzerinde 5. Otoyol geçişine doğru son sürat ilerleyen, sesi giderek daha yüksek, daha yüksek, daha yüksek gelen treni dinlediler.

Trenin düdüğü bir çığlık daha attı, bu kez daha yakındaydı; yük treni daha on beş dakika önce üstünde el arabasını ittikleri raylarda uzun bir ıslık çalarak geçip giderken durup onu izlediler. Uyarı zilinin yankısı ta uzaklardan bile hissediliyordu. Nehrin üstünde, doğuya doğru ilerleyen şişman bulutların arasında sessiz, cıva mavisi bir şimşek belirdi.

"Buraya daha çok gelmeliyiz," dedi Harriet. Gökyüzüne değil, ayaklarının altındaki tünele doğru giden yapış yapış siyah asfalta bakıyordu ve Hely hemen arkasında durmasına rağmen sanki onun kendisini duymasını beklemiyor gibiydi, bir barajın savağından sarkmış, su damlacıkları yüzüne çarparken sulardan başka her şeye kulaklarını tıkamıştı sanki.

Yılan kutunun içinde debelenip ikisini de ürküttü.

"Tamam," dedi Harriet sevecen, alık bir sesle, "sakinleş artık..."

Birlikte kutuyu kaldırdılar ve istinat duvarıyla kenara istiflenmiş çimento torbalarının arasına sıkıştırdılar. Harriet yere, işçilerin bıraktığı buruşturulmuş kâğıt bardakların ve sigara izmaritlerinin ortasına diz çöktü ve istifin altındaki boş çimento torbasını çekiştirmeye çalıştı.

"Acele etmeliyiz," dedi Hely. Sıcak, kaşındıran nemli bir battaniye gibi üstüne serilmişti ve çimento tozundan, tarlalardaki samanlardan ve elektrik yüklü havadan burnu gıdıklanıyordu.

Harriet boş çimento torbasını çekip çıkardı ama torba elinden kurtulup gecenin karanlığında aya bırakılmış esrarengiz bir bayrak gibi havalandı. Harriet onu çabucak yakaladı ve çimento barikatına getirdi. Hely de hemen yanına eğildi. Kafa kafaya verip torbayı yılanın kutusunun üstüne gerdiler, sonra uçmasın diye kenarlarına beton parçalarıyla ağırlık yaptılar.

Acaba kasabadaki, kendilerini evlerine kapatan büyükler ne yapıyorlar, diye merak etti Hely: çek defterlerini mi toparlıyorlar, televizyon mu izliyorlar, Cocker Spaniel cinsi köpeklerinin tüylerini mi tarıyorlardı? Gecenin rüzgârı tazeydi, canlandırıcıydı ve yalnızdı; Hely, tanıdığı bildiği dünyadan hiç bu kadar uzak hissetmemişti kendini. Issız bir gezegende karaya oturmuştu... bayraklar dalgalanıyor, kayıplar için askerî cenaze düzenleniyordu... ev yapımı haçlar toprağa çakılmıştı. Ufuk çizgisinde yabancı bir yerleşim yerinin seyrek ışıkları görünüyordu: düşmanlardı muhtemelen, Federasyon'un düşmanları. *Halktan uzak durun*, dedi kafasındaki haşin ses. *Aksi takdirde kendini ve yanındaki kızı ölüme götüreceksin...*

"Burada idare eder," dedi Harriet, ayağa kalkarken.

"İyi olacak," dedi Hely o derin, uzay kumandanı sesiyle.

"Yılanların her gün yemek yemesi gerekmez. Umarım o evden çıkmadan önce yeterince su içmiştir."

Şimşek çaktı – bu kez daha bir parlaktı, gökyüzü yarılmıştı âdeta. Neredeyse aynı anda gök gürültüsü duyuldu.

"Eve uzun yoldan dönelim hadi," dedi Hely, yüzüne düşen saçları geriye attı. "Ana yoldan gidelim."

"Nedenmiş?" dedi Harriet. "Chicago treni bir süre daha gelmeyecek," diye ekledi, Hely'den karşılık gelmeyince.

Hely, Harriet'ın sert bakışları yüzünden paniğe kapılmıştı. "Yarım saate gelir."

"Biz o zamana kadar çoktan gideriz."

"Keyfin bilir," dedi Hely, sesinin hissettiğinden daha sert çıkmasından memnundu. "Ben yoldan gidiyorum."

Sessizlik. "El arabasını ne yapacaksın o zaman?" dedi Harriet.

Hely bir an durup düşündü. "Burada bırakacağım sanırım."

"Böyle ortalıkta mı bırakacaksın?"

"Kimin umurunda?" dedi Hely. "Artık onunla oynamıyorum ki."

"Birileri bulabilir."

"Buraya hiç kimse gelmez."

Beton rampadan koşarak indiler –saçları rüzgârda uçuşuyordu, çok eğlenceliydi– ve hızları onları nefes nefese kalıp yavaşlatıncaya kadar ta karanlık otlağın yarısına kadar götürdü.

"Yağmur yağdı yağacak," dedi Harriet.

"Ne olmuş yani?" dedi Hely. Kendini yenilmez hissediyordu: üst düzey bir subay, gezegenin fatihi. "Hey, Harriet," dedi, tam karşılarındaki otlakta buldozerle düzleştirilmiş bir toprak parçasının üzerindeki havalı bir biçimde ışıklandırılmış tabelayı işaret ediyordu. Tabelanın üstünde şöyle yazıyordu:

Miras Konutlar
Geleceğin Evleri

"Gelecek berbat bir yer olmalı, ha?" dedi Hely.

5. Otoyol'un kenarından koşarak (Hely tehlikelerin farkındaydı; bildiği kadarıyla annesinin canı dondurma çekmiş ve babasından kapanmadan önce bir koşu Jumbo'nun Yeri'ne gitmesini istemişti) sokak lambalarının ve çöp tenekelerinin arkasına saklanarak ilerlediler. Yapabildikleri ilk fırsatta karanlık yan yollara saptılar ve meydana kadar ulaşıp Pix Sineması'na gittiler.

"Filmin yarısı bitti bile," dedi bilet gişesindeki parlak suratlı kız, pudra kutusunun üstünden onlara bakıyordu.

"Sorun değil." Hely gişe penceresinden iki dolar uzattı ve geriye doğru çekildi – kollarını sallıyor, gerginlikten bacakları seğiriyordu. Oturup konuşan bir Volkswagen hakkındaki bir filmin ikinci yarısını izlemek yapmak isteyeceği son şeydi. Biletçi kız pudra kutusunun kapağını pat diye kapatıp sinemanın kapısını açmak için anahtarlara uzanırken uzaklardan buharlı bir trenin düdüğü duyuldu: New Orleans'a giden 20.47 treni Alexandria İstasyonu'na varmak üzereydi.

Hely, Harriet'ın omzuna hafifçe yumruk attı. "Bir ara şuna atlayıp New Orleans'a gitmeliyiz. Bir gece."

Harriet ona sırtını dönüp kollarını göğsünde kavuşturdu ve sokağa baktı. Uzaklarda bir yerde gök gürlüyordu. Tam karşıdaki hırdavatçının brandası rüzgârda dalgalanıyordu ve kaldırımın üstünde kâğıt parçaları sürükleniyor, taklalar atıyordu.

Hely kafasını kaldırıp gökyüzüne baktı, avucunu havaya uzattı. Biletçi kız anahtarı cam kapının kilidine sokup çevirirken Hely'nin alnına bir yağmur damlası düştü.

"Gum, Trans Am'ı kendin kullanabilir misin?" diye sordu Danny. Kafası güzeldi, uçurtma gibi göklerde uçuyordu ve büyükannesi kırmızı çiçekli ev elbisesinin içinde yaşlı bir kaktüs kadar dikenli görünüyordu: *çiçekli*, dedi kendi kendine, oturduğu koltuktan büyükannesine bakıyordu, *kırmızı begonvil*.

Ve Gum –tam bir kaktüs gibi– bir süre öylece durdu ve sonra derin bir nefes alıp o çatallı sesiyle cevap verdi:

"Arabayı kullanmakta bir şey yok. Benim için gerçekten fazla alçak, yere çok yakın. Hep şu arterit yüzünden."

"Tamam da ben de yapamam..." Danny durdu ve bir kez daha düşündü, sonra yeniden konuşmaya başladı. "İstersen seni jüri görevine ben götürebilirim ama bu, arabanın yere yakın olduğu gerçeğini değiştirmeyecek." Büyükannesi için her şeyin yüksekliği yanlıştı. Pikap çalışırken onun da fazla yüksek olduğundan şikâyet ediyordu.

"Ah," dedi Gum uysal bir tavırla, "beni senin götürmende hiçbir sakınca yok, oğlum. Aldığın o çok pahalı kamyon sürme eğitimini yararlı bir işte kullanmış olursun hem."

Ufacık esmer bir pençeye benzeyen eliyle Danny'nin koluna tutunarak Farish'in katlanır sandalyesinde oturmuş elindeki telefonu parçalarına ayırmakta olduğu toz toprak içindeki bahçeden geçerek yavaş yavaş arabaya doğru yürüdü; Farish'i telefonla uğraşırken görünce Danny (hani bazen herkese olurdu ya, âdeta bir şimşek çakmış gibi) bütün kardeşlerinin, kendisi de dâhil olmak üzere, her şeyin ta özünü görebildiklerini fark etti. Curtis insanların içindeki iyiyi görüyordu; Eugene Tanrı'nın dünyadaki varlığını, her bir şeyin âlemdeki kendine has işlevini ve kendine has yerini görüyordu; Danny insanların zihinlerinin içindekileri, onların yaptıkları şeyleri neden yaptıklarını görüyordu, hatta bazen –uyuşturucu ona bunları düşündürüyordu– az da olsa geleceği bile görebiliyordu. Farish ise –en azından geçirdiği

kazadan önce– her şeyi diğer hepsinden çok daha derinine inerek görebiliyordu. Farish gücü ve gizli ihtimalleri bilirdi; her şeyin nasıl çalıştığını bilirdi – bu ister motorlar olsun, isterse tahnit kulübesindeki hayvanlar. Ama son günlerde bir şey ilgisini çekiyorsa eğer içinde öyle özel hiçbir şey olmadığından emin olmak için onu parçalarına ayırıp ortalığa saçması gerekiyordu.

Gum radyoyu sevmezdi, bu yüzden kasabaya doğru sessizlik içinde ilerlediler. Danny arabasının bronz gövdesindeki aynı anda vızıldayan her bir metal parçasının sesini duyabiliyordu.

"Zaten," dedi Gum sakin sakin. "O kamyon şoförlüğü işinden bir şey çıkmayacağını ben başından beri biliyordum."

Danny hiçbir şey söylemedi. Kamyon şoförlüğü yaptığı günler, ikinci tutuklanışından önceki zamanlar, hayatının en mutlu günleriydi. Etrafta dolaşıp serserilik ediyor, bir grup kurma umuduyla geceleri gitar çalıyordu ve kamyon şoförlüğü yapmak kendisi için hayalini kurduğu geleceğe kıyasla gözüne oldukça sıkıcı ve sıradan görünmüştü. Şimdiyse dönüp geçmişe bakınca –sanki üstünden bir ömür geçmiş gibi gelse de aslında yalnızca birkaç yıl önceydi– özlemle andığı zamanlar barlarda geçirdiği geceler değil, kamyonlarda geçirdiği günlerdi.

Gum derin bir iç çekti. "Galiba böylesi daha iyi oldu," dedi ince, tarazlı, yaşlı sesiyle. "Ölünceye kadar o eski kamyonu sürecektin yoksa."

Burada, evde kısılıp kalmaktan iyidir, diye düşündü Danny. O işi sevdiği için büyükannesi ona hep kendini aptal gibi hissettirmişti. "Danny'nin hayattan öyle büyük beklentileri yok." Kamyon şirketi onu işe aldıktan sonra etrafta dolaşıp hep böyle demişti. "Hayattan çok şey beklememen daha iyi Danny, böylece hayal kırıklığına uğramayacaksın." Torunlarının zihnine kazıdığı en büyük hayat dersi buydu: dünyadan çok şey beklememek. Dünya kötü bir yer, bir kurtlar sofrasıydı (bu da bir diğer favori sözüydü). Eğer öyle büyük beklentiler içine girerlerse ya da boylarından büyük işlere kalkışırlarsa umutları kırılıp yok olurdu. Ama Danny'ye göre bu çok da iyi bir ders sayılmazdı.

"Ricky Lee'ye de söylediğim gibi." Üstü yara kabuklarıyla, iltihaplı yaralarla ve körelip kurumuş siyah damarlarla kaplı elleri kayıtsızca dizlerinin üstünde duruyordu. "Delta State'ten o basketbol bursunu aldığı zaman, derslerinin ve basketbol idmanlarının üstüne sırf ki-

taplarının parasını ödeyebilmek için bir de geceleri bir işte çalışması gerekecekti. 'Diğer herkesten çok daha fazla çalışmak zorunda kalacağını düşünmekten nefret ediyorum, Ricky. Sırf senden çok daha fazlasına sahip olan zengin çocuklar seninle alay edebilsinler diye,' dedim ona."

Büyükannesinin bir şey söylemesini beklediğini anlayınca, "Haklısın," dedi Danny. Ricky Lee bursu kabul etmemişti; Gum ve Farish onunla bursu reddetmesine neden olacak kadar dalga geçmeyi başarmışlardı. Peki Ricky şimdi neredeydi? Hapiste.

"Tabii ya. Okula gidecek, gece mesaisinde çalışacakmış. Sırf top oynayabilsin diye."

Danny içten içe ertesi gün Gum'ın adliyeye tek başına gideceğine yemin etti.

Harriet o sabah uyandı ve nerede olduğunu hatırlayıncaya kadar kısa bir süre boş boş tavana baktı. Yataktan kalktı –yine kıyafetleriyle, kirli ayaklarıyla uyumuştu– ve aşağıya indi.

Ida Rhew bahçede çamaşırları asıyordu. Harriet durup onu izledi. Banyoya girmesinin –hem de kendisine söylenmeden– Ida'nın hoşuna gideceğini düşündü ve sonra bunu yapmamaya karar verdi: dünkü pis giysilerinin içinde, yıkanmamış bir halde görünmesi, Ida'nın onlarla kalmasının ne kadar önemli olduğunu daha da vurgulayacaktı. Ida ağzında çamaşır mandallarıyla bir şarkı mırıldana mırıldana yerdeki sepete eğildi. Canı sıkkın ya da üzgünmüş gibi görünmüyordu, dalgındı sadece.

"Kovuldun mu?" dedi Harriet, dikkatle onu izliyordu.

Ida irkildi; sonra mandalları ağzından çıkardı. "Sana da günaydın, Harriet!" dedi Harriet'ın kalbini sızlatan candan, samimi bir neşeyle. "Leş gibisin. Hadi içeri gir de yıkan."

"Kovuldun mu?"

"Hayır, kovulmadım," dedi Ida, yaptığı işe geri döndü. "Hattiesburg'e gidip kızımla yaşamaya karar verdim."

Tepelerinde serçeler ötüşüyordu. Ida ıslak bir yastık kılıfını çırpa çırpa silkeledi ve ipe asıp mandalladı. "Kararım böyle," dedi. "Vakti gelmişti."

Harriet'ın ağzı kurumuştu. "Hattiesburg buradan ne kadar uzak?" diye sordu ama aslında söylenmesine gerek olmadan da Körfez Kıyısı yakınlarında, yüzlerce kilometre uzakta olduğunu biliyordu.

"Ta aşağılarda bir yerde. O eski, uzun iğneli çamların olduğu yerde! Artık bana ihtiyacın yok," dedi Ida – bunu sanki Harriet'a artık tatlıya ya da kolaya ihtiyacın yok der gibi rahatlıkla söylemişti. "Ben evlendiğimde senden sadece birkaç yaş büyüktüm. Bebeğim bile vardı."

Harriet afallamış ve alınmıştı. Bebeklerden nefret ederdi – Ida da bunu adı gibi biliyordu.

"Evet, efendim." Ida dalgın dalgın ipe bir gömlek daha astı. "Her şey değişiyor. Charley T. ile evlendiğimde daha on beş yaşındaydım. Yakında sen de evleneceksin."

Onunla tartışmanın hiçbir faydası yoktu. "Charley T. de seninle geliyor mu?"

"Tabii ki geliyor."

"O gitmek istiyor mu peki?"

"Öyle sanıyorum."

"Ta oralarda ne yapacaksınız ki?"

"Kim, ben mi yoksa Charley mi?"

"Sen."

"Bilmem. Başkalarının yanında çalışırım herhalde. Başka çocuklara ya da bebeklere bakarım."

Ida'nın –Ida'nın!– sümüklü bir bebek için kendisini terk ettiğini düşünmek!

"Ne zaman gidiyorsun?" diye sordu Ida'ya soğuk bir tavırla.

"Haftaya."

Söyleyecek başka hiçbir şey yoktu. Ida'nın tavırları bu konuşmayı daha fazla uzatmak istemediğini belli ediyordu. Harriet durup bir süre onu izledi –sepete eğiliyor, giysileri asıyor, sonra yeniden sepete eğiliyordu– ve sonra boş, işe yaramaz gün ışığının altında bahçeyi boydan boya geçti. O eve girdiği anda, annesi de mutfağa girmiş, şu mavi peri

geceliğiyle gergin gergin etrafta dolaşıyordu ve gelip onu öpmeye çalıştı ama Harriet ondan uzaklaştı ve arka kapıdan tekrar dışarı çıktı.

Annesi arkasından acıklı bir sesle, "Harriet? Neyin var tatlım?" diye seslendi. "Bana kızgın gibisin?.. Harriet?"

Ida yanından yıldırım gibi geçip giden Harriet'a hayretle baktı, mandalları ağzından çıkardı. "Annene cevap ver," dedi, normalde Harriet'ı korkutacak bir sesle.

"Artık senin lafını dinlemek zorunda değilim," dedi Harriet ve yürüyüp gitti.

"Eğer annen Ida'yı yollamak istiyorsa ben buna karışamam," dedi Edie.

Harriet, Edie'yle göz göze gelmeye çalıştıysa da başarısız oldu. "Nedenmiş o?" dedi en sonunda, Edie'nin önündeki not defteri ve kaleme geri döndüğünü görünce. "Edie, neden karışamazmışsın?"

"Karışamam da ondan," dedi Edie, Charleston gezisine ne götüreceğine karar vermeye çalışıyordu. Lacivert dolgu topuklu ayakkabıları en rahatıydı ama pastel renkli yazlık takımlarının altında bağcıklı kunduraları kadar güzel durmuyorlardı. Bir de bir hizmetçiyi işe almak ya da kovmak gibi önemli bir karar verirken kendisine danışmadığı için Charlotte'a biraz kızgındı.

Az sonra Harriet yeniden sordu: "Ama neden karışamazsın?"

Edie elindeki kalemi bıraktı. "Harriet, bu bana düşmez."

"Sana düşmez mi?"

"Bu konuda bana danışılmadı. Merak etme, küçüğüm," dedi Edie daha neşeli bir sesle, kendisine bir fincan daha kahve doldurmak için ayağa kalkmış ve dalgınca elini Harriet'ın omzuna koymuştu. "Her şey yoluna girecek! Göreceksin!"

Her şeyi böyle kolaylıkla çözüvermesinden hoşnut kalan Edie kahvesini de alıp yerine oturdu ve onun adına oldukça huzurlu geçen bir sessizlikten sonra, "Gezide yanıma almak için şu yıkandığı gibi giyilen takımlardan elimde birkaç tane olsun isterdim kesinlikle," dedi. "Bendekiler hep yıpranıp eskimiş, keten de seyahat için hiç pratik değil.

Arabanın arkasına bir elbise çantası asıverirdim..." Harriet'a değil, onun tepesindeki bir yerlere bakıyordu ve Harriet'ın kıpkırmızı kesilen suratını ya da düşmanca, kışkırtıcı bakışlarını fark etmeden yeniden düşüncelere dalmıştı.

Edie için oldukça meşgul geçen birkaç dakika sonra arka verandada ayak sesleri duyuldu. "Merhaba!" Elini gözlerine siper etmiş bir gölge tel kapıdan içeriye bakmaya çalışıyordu. "Edith?"

"Hadi canım!" diye bağırdı tiz ve neşeli bir başka ses. "Yanındaki Harriet mı yoksa?"

Edie masadan kalkıncaya kadar Harriet yerinden zıpladı ve arka kapıya doğru koştu, Tat'i geçip verandadaki Libby'nin yanına gitti.

Edie, omzunun üstünden gülümseyerek Harriet'a bakan Tat'e, "Adelaide nerede?" diye sordu.

Tat gözlerini devirdi. "Bir kavanoz kafeinsiz kahve almak için markete uğramak istedi."

"Ah, Tanrım," diyordu verandadaki Libby biraz boğuk bir sesle. "Harriet, canım! Bu ne güzel bir karşılama böyle..."

"Harriet!" diye uyardı Edie sertçe. "Libby'nin üstüne o kadar yapışma."

Bekledi ve dinledi. Verandadan Libby'nin, "Sen iyi olduğundan emin misin, meleğim?" diyen sesini duydu.

"Tanrım," dedi Tat, "yoksa çocuk ağlıyor mu?"

"Libby, Odean'a haftalık ne kadar veriyorsun?"

"Tanrı aşkına! Neden böyle bir soru soruyorsun şimdi?"

Edie yerinden kalktı ve tel kapıya gitti. "Bu seni hiç ilgilendirmez, Harriet," diyerek çıkıştı. "İçeri gir."

"Ah, Harriet beni rahatsız etmiyor ki," dedi Libby, kolunu kurtarıp gözlüklerini düzeltti ve masum, saf bir şaşkınlıkla Harriet'a baktı.

"Büyükannenin demek istediği," dedi Tat, Edie'nin peşinden verandaya çıkmıştı – çocukluklarından beri Edie'nin sert görüş ve hükümlerini diplomatik bir şekilde yeniden ifade etmek hep onun görevi olmuştu, "Harrietçiğim, o demek istiyor ki insanlara para konusunda sorular sormak hiç de kibar bir hareket değildir."

"Benim için sakıncası yok," dedi vefalı Libby. "Odean'a haftalık otuz beş dolar ödüyorum, Harriet."

"Annem Ida'ya sadece yirmi dolar veriyor. Bu hiç adil değil, değil mi?"

"Şey," dedi Libby, şaşkınlıktan biraz duraksadıktan sonra gözlerini kırpıştırarak. "Bilmem ki. Yani annen yanlış yapmaz tabii ama..."

Bütün sabahı işten atılmış bir hizmetçiyi konuşarak harcamamaya kararlı olan Edie araya girdi: "Saçların güzel görünüyor, Lib. Saçları çok hoş görünmüyor mu ama? Kime yaptırdın?"

"Bayan Ryan'a," dedi Libby, utanıp eliyle yüzünü yellemeye başladı.

"Hepimizin saçları bembeyaz oldu artık," dedi Tatty tatlı bir sesle, "birimizi öbüründen ayırmak zorlaştı."

"Sen Libby'nin saçlarını beğenmedin mi yoksa?" dedi Edie sertçe. "Harriet?"

Gözyaşlarına boğulmak üzere olan Harriet öfkeyle gözlerini kaçırdı.

"Saçının kesilmesine katlanamayan küçük bir kız tanıyorum ben," dedi Tat işi şakaya vurarak. "Annen seni hâlâ zorla berbere mi gönderiyor, yoksa artık kendi isteğinle güzellik salonuna mı gidiyorsun, Harriet?"

"Bence Bay Liberti de gayet iyi kesim yapabilir, hem de sadece bunun yarı fiyatına," dedi Edie. "Tat, Adelaide'e markete falan uğramamasını söylemeliydin. Onun için tek tek ayrı ayrı poşetlere koyduğum bir dolu sıcak çikolatam var burada, ona bunu söylemiştim."

"Edith, ona söyledim tabii ama şekerli bir şey içemem ben diyor."

Edie yapmacık bir şaşkınlıkla alaycı bir şekilde geri çekildi. "Nedenmiş o? Yoksa şeker de mi onu asabi yapıyormuş?" Adelaide son zamanlarda bu nedeni öne sürerek ikram edilen kahveleri geri çevirmeye başlamıştı.

"Eğer canı kafeinsiz kahve istiyorsa, onu içmemesi için hiçbir sebep göremiyorum ben."

Edie homurdandı. "Ben de öyle. Doğrusu Adelaide'in asabileşmesini hiç istemem."

"Efendim? Bu asabileşme meselesi de ne?" dedi Libby, şaşırmıştı.

"Ah, senin haberin yok mu? Adelaide kahve içemiyor artık. Çünkü *kahve onu asabi yapıyormuş*." Adelaide bunu son günlerde söylemeye

başlamıştı, aptal koro arkadaşı Bayan Pitcock orada burada aynı şeyi söylemeye başladığından beri.

"Yani, ben de arada sırada bir fincan kafeinsiz kahve içmeyi severim," dedi Tat. "Ama öyle almazsam olmaz gibi bir durum söz konusu değil. Onsuz da idare edebilirim."

"Yahu, Belçika Kongosu'na gitmiyoruz ya! Charleston şehrinde de kafeinsiz kahve satıyorlardır, bavulunda buradan ta oraya koca bir kavanoz taşımasına ne gerek vardı!"

"Neden taşımasın ki? Sen sıcak çikolataları yanına alıyorsun ya."

Libby, "Addie'nin ne kadar erken uyandığını biliyorsun, Edith," diyerek endişeyle araya girdi, "oda servisinin saat yediye sekize kadar açılmayacağından korkuyordur..."

"Ben bu güzelim sıcak çikolataları tam da bu yüzden yanıma aldım! Bir fincan sıcak çikolata içmek Adelaide'e dokunmazdı."

"Onu mu içmişim bunu mu içmişim hiç umurumda olmaz ama sıcak çikolata kulağa harika geliyor! Bir düşünsenize," dedi Libby ellerini çırpıp Harriet'a dönerek. "Haftaya bu zamanlar Güney Carolina'da olacağız! Çok heyecanlıyım!"

"Evet," dedi Tat neşeyle. "Hem büyükannen bizi oraya kendisi götürecek kadar akıllı."

"Akıllı mıyım değil miyim bilmem ama hepimizi oraya sağ salim götürüp getirebileceğimi düşünüyorum."

"Libby, Ida Rhew işten çıktı," dedi Harriet çaresiz bir telaşla, "şehri de terk ediyor..."

"İşten mi çıktı?" diye sordu işitmekte güçlük çeken Libby; dönüp soran gözlerle genelde çoğu insandan daha yüksek sesle ve daha tane tane konuşan Edith'e baktı. "Korkarım biraz yavaş konuşman gerekiyor, Harriet."

"Evlerinde çalışan Ida Rhew'den söz ediyor," dedi Edie, kollarını göğsünde birleştirdi. "İşi bırakıyormuş ve Harriet bu yüzden çok üzgün. Ona her şeyin değiştiğini, insanların hayatına devam ettiğini, dünyanın böyle döndüğünü söyledim."

Libby'nin yüzü düştü. Halden anlayan samimi gözlerle Harriet'a bakıyordu.

"Aaa, bu çok kötü olmuş," dedi Tat. "Ida'yı çok özleyeceksin, bundan eminim bir tanem, o çok uzun bir süredir sizinleydi."

"Ah," dedi Libby, "ama bu çocuk Ida'yı çok seviyor! Ida'yı seviyorsun, değil mi tatlım?" dedi Harriet'a dönüp. "Tıpkı benim Odean'ı sevdiğim gibi."

Tat ve Edie birbirlerine bakıp gözlerini devirdiler, sonra Edie, "Sen Odean'ı biraz fazla seviyorsun, Lib," dedi. Libby'nin kardeşleri Odean'ın tembelliğini uzun yıllardır dillerine dolamışlardı; o, sözüm ona hasta olduğu için evde yayılıp otururken Libby ona soğuk içecekler getirip bulaşıkları kendisi yıkardı.

"Ama Odean elli yıldır benimle," dedi Libby. "O benim ailem. Ta Musibet'ten beri benimle birlikte, Tanrı aşkına, hem sağlığı da iyi değil."

"O senin zaafından faydalanıyor, Libby," dedi Tat.

"Canım," dedi yüzü hemen pembeleşiveren Libby, "köydeyken zatürreden yataklara düşmüştüm ya hani, o zaman Odean beni evden dışarıya çıkarmak için sırtında taşımıştı, bunu hatırlatmak isterim. Sırtında! Ta Musibet'ten Chippokes'a kadar!"

Edie alçak sesle, "Eh, ama artık çok bir şey yapmadığı kesin," dedi.

Libby sessizce Harriet'a döndü ve yaşlarla dolan şefkatli gözleriyle uzun bir süre ona öylece baktı.

Harriet, "Çocuk olmak, başkalarının insafına kalmak berbat bir şey," dedi sadece.

"Büyüyünceye kadar bekle o zaman," dedi Tatty, yüreklendirici bir şekilde kolunu Harriet'ın omzuna attı. "O zaman kendi evin olacak, Ida Rhew gelip seninle yaşayabilir. Buna ne dersin?"

"Saçmalık," dedi Edie. "Çok geçmeden alışacak. Bir hizmetçi gider, öbürü gelir..."

Harriet bir anda, "Ben asla alışmayacağım!" diye bağırarak hepsini yerlerinden sıçrattı.

İçlerinden biri ağzını açıp bir şey demeye fırsat bulamadan, Tatty'nin kolunu omzundan attı ve arkasını dönüp koşarak uzaklaştı. Edie bıkkın bir tavırla kaşlarını havaya kaldırmış, *ben bütün sabah bununla uğraştım işte,* der gibiydi.

"Tanrım!" dedi Tat en sonunda, eliyle alnını sildi.

"Doğrusunu söylemek gerekirse," dedi Edie, "bence Charlotte hata yapıyor ama sürekli araya girmekten yoruldum."

"Sen Charlotte için her zaman elinden geleni yaptın, Edith."

"Yaptım evet. İşte tam da bu yüzden kendi başına bir şey yapmayı bilmiyor. Bence biraz daha fazla sorumluluk almasının vakti geldi de geçiyor bile."

"Peki ya kızlar?" dedi Libby. "Sence onlar toparlayabilecek mi?"

Edie, başıyla Harriet'ın koşup gözden kaybolduğu tarafı işaret ederek, "Libby, sen neredeyse Harriet'ın yaşındayken hem Musibet'le hem babamla ilgilendin, hem de bize baktın," dedi.

"Orası öyle. Ama bu çocuklar bizim gibi değiller, Edith. Daha hassaslar."

"Bizim hassas olup olmamamızın bir önemi yoktu ama. Seçme şansımız olmadı."

"Bu çocuğun nesi var?" dedi Adelaide –yüzünü pudralamış, rujunu sürmüş, saçlarını daha yeni maşalatmıştı– verandaya gelir gelmez. "Sokakta yanımdan şimşek gibi koşarak geçip gitti, leş gibiydi. Durup benimle konuşmadı bile."

"Hadi artık içeri girelim," dedi Edie; sabah havası iyice ısınmaya başlamıştı. "Bir demlik kahvem var. İçebilenler için tabii."

"Aman Tanrım," dedi Adelaide, hayranlık dolu gözlerle pespembe zambaklara bakıyordu, "kesinlikle harikulade olmuşlar!"

"Şu zıpçıktıları mı diyorsun? Onları dışarıdan getirmiştim. Kışın ortasında topraklarından aldım, getirip saksılara diktim, ertesi yaz sadece bir tanesi açmıştı."

"Bir de şimdiki hallerine bak!" Adelaide çiçeklere doğru eğildi.

"Annem bunlara şey derdi," dedi Libby, veranda merdivenlerinin tırabzanlarından eğilerek. "Annem bunlara pembe yağmur zambakları derdi."

"Asıl adları zıpçıktı."

"Annem pembe yağmur derdi ama. Cenazesinde bunlardan koydurmuştuk, bir de sümbülteberler. Öldüğünde hava çok sıcaktı..."

"Ben artık içeriye girmek zorundayım," dedi Edie, "yoksa sıcak çarpması geçireceğim; siz de hazır olduğunuzda buyurun gelin, ben içeride kahvemi yudumluyor olacağım."

"Zahmet olmazsa benim için bir çaydanlık su kaynatabilir misin?" dedi Adelaide. "Ben kahve içemiyorum da beni şey yapıyor..."

"*Asabi* mi?" Edie tek kaşını kaldırmış ona bakıyordu. "Ah, senin asabileşmeni tabii ki istemeyiz, Adelaide."

Hely bisikletiyle mahalleyi dört döndüyse de Harriet'ı hiçbir yerde bulamadı. Harriet'ın evindeki tuhaf atmosfer (Harriet'ın evine göre bile çok tuhaftı) endişe vericiydi. Kapıya kimse gelmemişti. Hely elini kolunu sallaya sallaya içeri girmiş ve Allison'ı mutfak masasında ağlarken, Ida'yı ise sanki bunu görmüyormuş ve duymuyormuş gibi oradan oraya koşturup yerleri paspaslarken bulmuştu. İkisi de tek kelime etmemişti. Hely'nin tüyleri diken diken olmuştu.

Şimdi de şansını kütüphanede denemeye karar vermişti. Cam kapıdan içeri girer girmez yapay olarak soğutulmuş hava yüzüne çarptı – kütüphane yaz kış her zaman soğuktu. Bayan Fawcett kayıt masasındaki koltuğunda şöyle bir döndü ve boncuklu bileziklerini şıngırdatarak el salladı.

Hely de ona el sallayarak karşılık verdi ve –Bayan Fawcett onun yakasına yapışıp Yaz Okuma Programı'na adını yazdırmaya zorlamaya fırsat bulamadan– kibarlığını bozmadan olabildiğince hızlıca Kaynak Odası'na yürüdü. Harriet dirseklerini masaya dayamış, Thomas Jefferson'ın portresinin altında oturuyordu. Önünde Hely'nin o zamana dek gördüğü en büyük kitap duruyordu.

"Hey," dedi kayıp hemen yanındaki sandalyeye otururken. O kadar heyecanlıydı ki sesini alçaltmakta güçlük çekiyordu. "Bil bakalım ne oldu? Adliyenin önünde Danny Ratliff'in arabasını gördüm."

Hely'nin gözleri o kocaman kitaba kaydı –şimdi bakınca bunun ciltlenmiş gazetelerden yapılma bir kitap olduğunu görüyordu– ve sararmış gazete kâğıdında Harriet'ın annesinin evlerinin önünde çekilmiş, ağzı

açık, saçı başı dağınık bir haldeki fotoğrafını görünce irkildi. ANNELER GÜNÜ TRAJEDİSİ, yazıyordu manşette. Ön tarafta bulanık bir erkek figürü ambulansa benzer bir aracın arkasına bir sedye yerleştiriyordu ama sedyenin üstünde ne olduğunu tam olarak görünmüyordu.

"Hey," dedi kendinden memnun, yüksek bir sesle, "burası sizin ev."

Harriet kitabı kapattı, Konuşmak Yasak diyen levhayı gösterdi.

Hely, "Hadi ama," diye fısıldadı ve peşinden gelmesi için işaret etti. Harriet hiç konuşmadan sandalyesini geriye doğru itti ve onun arkasından dışarı çıktı.

Hely ve Harriet kaldırıma, yani kavurucu sıcağa ve gözlerini âdeta kör eden gün ışığına çıktılar. "Beni dinle, Danny Ratliff'in arabasıydı o, biliyorum," dedi Hely elini gözlerine siper ederek. Kasabada o Trans Am'den sadece bir tane var. Adliyenin hemen önüne park etmiş olmasaydı, tekerleğinin altına bir cam parçası yerleştiriverecektim."

Harriet, Ida Rhew ve Allison'ı düşünüyordu: evdeydiler şimdi, perdeleri çekmiş, hayaletler ve vampirlerle dolu o aptal pembe dizilerini izliyorlardı.

"Hadi gidip şu yılanı alalım ve arabasının içine koyalım," dedi Harriet.

"Yok artık," dedi Hely, bir anda kendine gelivermişti. "O kutuyu el arabasına koyup ta buraya kadar geri getiremeyiz. Herkes görür."

"Onu sokmasını sağlayamayacaksak yılanı niye aldık ki biz?" dedi Harriet ters ters.

Bir süre hiç konuşmadan kütüphanenin merdivenlerinde durdular. Harriet en sonunda derin bir iç çekti ve "Ben içeri giriyorum," dedi.

"Bekle!"

Harriet arkasını döndü.

"Ben şöyle düşünüyordum." Aslında hiçbir şey düşündüğü yoktu ama yiğitliğe leke sürmemek için kendini bir şeyler söylemek zorunda hissetmişti. "Düşünüyordum da... Şu Trans Am'in üstü açılabiliyor," dedi Harriet'ın yüzündeki boş ifadeyi görünce. "Ve seninle bir milyon dolarına bahse girerim ki eve gitmek için County Line Yolu'ndan geçmek zorunda kalacak. O taşralıların hepsi oralarda, nehrin diğer tarafında yaşıyor."

"Orada yaşıyor, evet," dedi Harriet. "Telefon rehberine bakmıştım."

"E tamam, harika. Yılan zaten üst geçitte duruyor."

Harriet yüzünü alaycı bir ifadeyle buruşturdu.

"Hadi ama," dedi Hely. "Geçen gün haberlere çıkan Memphis'teki çocukları görmedin mi, üst geçide çıkıp gelip geçen arabalara koca koca taşlar fırlatmışlar hani?"

Harriet kaşlarını çattı. Onun evinde kimse haberleri izlemezdi.

"Epey büyük haber olmuş. İki kişi ölmüş. Polislerden biri haberlere çıktı ve üst geçitten aşağıya bakan çocuklar görürseniz şerit değiştirin diye uyardı. Hadisene," dedi ayakkabısının ucuyla Harriet'ın ayağını dürtükleyerek. "Hiçbir şey yaptığın yok. Hiç olmazsa gidip yılana bir bakalım. Onu bir kez daha görmek istersin, değil mi? Bisikletin nerede?"

"Yürüyerek geldim."

"Tamam, sorun değil. Gidona atla. Dönüşte senin süreceğine söz verirsen ben seni oraya kadar götürürüm."

Ida'sız hayat. *Eğer Ida hiç var olmasaydı,* diye düşündü Harriet –güneşin altındaki tozlu üst geçitte bağdaş kurmuş oturuyordu– *o zaman şimdi olduğu gibi kötü hissetmezdim kendimi. Tek yapmam gereken onu hiç tanımamışım gibi yapmak. Bu kadar basit.*

Ida gittiğinde ev öyle çok da farklı olmayacaktı sonuçta. Onun varlığına dair ortalıkta pek iz yoktu zaten. Bisküvilerinin üstüne dökmek için kilerde tuttuğu koyu renkli bir şişe mısır şurubu vardı; yazın sabahları ağzına kadar buzla doldurduğu ve gün boyu yanında dolaştırıp su içtiği kırmızı plastik bardak vardı. (Harriet'ın annesi ve babası Ida'nın mutfaktaki normal bardaklardan su içmesini istemiyorlardı; bunu düşünmek bile Harriet'a utanç veriyordu.) Ida'nın arka verandaya astığı önlüğü vardı; içi domates tohumlarıyla dolu enfiye kutuları ve evin yan tarafındaki sebze bahçesi vardı bir de.

İşte bu kadar. Ida, Harriet'ın hayatı boyunca onların evinde çalışmıştı. Ama evdeki bu azıcık eşyası da gidince –o plastik bardak, enfiye kutuları, şurup şişesi– orada olduğuna dair hiçbir işaret kalmayacaktı

geride. Bunu fark etmek Harriet'ı tahmin edilemeyecek ölçüde daha kötü hissettirdi. Sebze bahçesinin terk edilmiş, yabani otlar bürümüş halini düşündü.

Orayla ben ilgilenirim, dedi kendi kendine. Derginin arkasındaki yerden tohum sipariş ederim. Kendini başında hasır bir şapka, üstünde Edie'nin giydiği kahverengi gömlek gibi bir bahçıvan gömleğiyle var gücüyle küreğe asılırken hayal etti. Edie çiçek yetiştiriyordu ama sebze ne kadar farklı olabilirdi ki? Edie ona nasıl yapılacağını anlatabilirdi, işe yarar bir şeye ilgi duydu diye memnun bile olurdu herhalde...

Aklına bir anda kırmızı eldivenler geldi ve onları düşününce dehşet, şaşkınlık ve boşluk çok güçlü bir dalga halinde yükseldi ve onu sıcağın altında ezip geçti. Ida'nın ona verdiği tek hediyeydi onlar ve onları kaybetmişti... *Hayır,* dedi kendi kendine, *eldivenleri bulacaksın, şimdi bunu düşünme, başka şeyler düşün...*

Ne düşünecekti peki? Günün birinde ödüllü bir botanikçi olarak ne kadar ünleneceğini. Kendini George Washington Carver gibi, üstünde beyaz bir laboratuvar önlüğüyle sıra sıra dizilmiş çiçeklerin arasında yürürken hayal etti. Müthiş ama mütevazı bir bilim insanı olacaktı, dehasının ortaya çıkardığı pek çok icat için para bile almayacaktı.

Üst geçitten gündüz bakınca her şey daha farklı görünüyordu. Otlaklar yeşil değildi, hayvanların çiğneyip dımdızlak bıraktığı kırmızı toprak parçalarıyla kurumuş ve kahverengiye dönmüştü. Dikenli tellerle sarılı çitlerin üstünde zehirli sarmaşıkla iç içe geçmiş gür hanımelileri bitmişti. Çitlerin ardındaysa uçsuz bucaksız bir hiçlik uzanıyordu, kıyıya vurmuş batık bir gemiye benzeyen paslanmış tenekeden gri renkli bir ahır iskeleti dışında koca bir hiçlik.

Çimento torbaları yığınının gölgesi şaşırtıcı derecede serindi – sırtını dayadığı çimentoların kendisi de oldukça serindi. *Hayatım boyunca,* diye düşünüyordu, *bu günü, nasıl hissettiğimi hatırlayacağım.* Tepenin ardında, gözle görünmeyen bir yerde bir çiftlik aracı tekdüze bir vızıltıyla çalışıyordu. Tepenin üstündeyse siyah kâğıttan yapılmış uçurtmalara benzeyen üç şahin süzülüyordu. Ida'yı kaybettiği günü daima bulutsuz gökyüzünde süzülen bu siyah kanatlarla, gölgesiz otlaklar ve kuru cam gibi bir havayla anımsayacaktı.

Hely sırtını istinat duvarına dayamış, tam karşısında, beyaz tozun ortasında bağdaş kurmuş oturuyor ve kapağında çizgili giysisiyle elleri ve dizlerinin üstünde sürüne sürüne mezarın içinden çıkan bir mahkûmun olduğu bir çizgi roman okuyordu. Bir süre --bir saat kadar-- her araç geçişinde dizlerinin üstünde dikilip *şişşt! şişşt!* diye tıslayarak dikkatlice etrafı kolaçan ettikten sonra, şimdi ayakta uyuyormuş gibi görünüyordu.

Harriet güçlükle de olsa kendini yeniden sebze bahçesini düşünmeye zorladı. Meyve ağaçlarıyla, süslü çitleriyle ve şekilli ekilmiş lahanalarıyla dünyadaki en güzel bahçe olacaktı: en sonunda evin bütün bahçesini, hatta Bayan Fountain'ınkini de ele geçirecekti. Arabayla önünden geçenler durup bir gezmek isteyecekti. Ida Rhew Brownlee Hatıra Bahçesi... hayır, hatıra olmaz, diye düşündü hemen çünkü böyle söyleyince sanki Ida ölmüş gibi oluyordu.

Birdenbire şahinlerden biri düştü; diğer ikisi de sanki aynı uçurtma ipiyle çekilmişlercesine onun peşinden yere indiler, traktörün üstünden geçtiği kim bilir hangi ezilmiş tarla faresinin ya da dağ sıçanının üstüne üşüştüler. Uzaklardan bir araba geliyordu, asfalttan dalga dalga yükselen sıcak havada neye benzediği tam anlaşılmıyordu. Harriet her iki elini gözlerine siper ederek baktı. Az sonra, "Hely!" dedi.

Çizgi roman kanat çırparak uçup gitti. "Emin misin?" dedi Hely, arabaya bakmaya çalışırken. Harriet şimdiden iki defa yanlış alarm vermişti.

"Bu o," dedi Harriet ve elleriyle dizlerinin üstüne çöküp beyaz tozun üstünde emekleyerek kutunun dört adet çimento torbasının üstünde durduğu karşı duvara gitti.

Hely gözlerini kısarak yola baktı. Egzoz dumanlarının ve tozun arasında, ta uzaklarda bir araba parıldıyordu. Trans Am olabilecek kadar hızlı gelmiyordu aslında ama tam Hely bunu söyleyecekken güneş vurdu ve arabanın sert, metalik bronz kaportasını aydınlattı. Dalga dalga yükselen sıcak serabın içinde arabanın ızgaralı ön tamponu göze çarpıyordu: köpek balığı suratına benzer haliyle pırıl pırıl parlıyordu, yanılmalarına imkân yoktu.

Hely duvarın arkasına saklandı (Ratlifflerin silahları vardı, nedense o ana kadar bu hiç aklına gelmemişti) ve emekleye emekleye

yardım etmek için Harriet'ın yanına gitti. Birlikte tel kafesli kısmı yola bakacak şekilde kutuyu yana devirdiler. İlk yanlış alarmda iş kancayı açmak için körlemesine kafesli ön kısma uzanmaya gelince âdeta felce uğramış gibi kalakalmış, elleri ayaklarına dolanmıştı ve o sırada araba altlarından geçip gitmişti bile; şimdiyse kancayı gevşetmişler, dokunmadan pat diye açıvermek için hazır olsun diye bir dondurma çubuğu tutturmuşlardı ucuna.

Hely dönüp arkaya baktı. Trans Am onlara doğru geliyordu – rahatsız edici derecede yavaştı. Bizi gördü, görmüş olmalı. Ama araba durmadı. Hely endişeyle başını kaldırıp kafalarından da yukarıda bir yükseklikte duran kutuya baktı.

Astımı varmış gibi hırıltıyla nefes alıp veren Harriet omzunun üstünden şöyle bir baktı. "Tamam..." dedi, "işte şimdi başlıyoruz, bir, iki..."

Araba köprünün altında gözden kayboldu; Harriet kancayı açtı; birlikte, tek bir hamlede kutuyu yana yatırdıklarında dünya ağır çekime girdi sanki. Kobra doğrulma çabasıyla kuyruğunu sallaya sallaya kayıp düşerken Hely'nin aklında aynı anda birkaç düşünce birden belirdi: aralarında en ön plana çıkanı, oradan nasıl kaçacaklarıydı. Danny'den daha hızlı koşabilirler miydi? Kesinlikle duracak –arabasının tavanından içeri bir kobra düşen hangi mankafa olsa dururdu– ve peşlerine düşecekti...

Kobra kutunun içinden kayıp hava boşluğuna doğru düşerken ayaklarının altındaki beton gümbürdedi sanki. Harriet ayağa fırlamış, tırabzanları tutuyordu ve suratı sekizinci sınıfa giden bir oğlan çocuğununki gibi sert ve acımasız görünüyordu. "Bomba yola çıktı," dedi.

Olanları izlemek için tırabzanın üstünden eğildiler. Hely'nin başı dönüyordu. Kobra boşlukta kıvrıla kıvrıla düşüyor, aşağıdaki asfalt yola doğru ilerliyordu. Bomboş yola bakarken ıskaladık diye düşündü ve tam da o anda –üstü açık– Trans Am ayaklarının altından çıkıp düşen yılanın altına girdi...

Birkaç yıl önce, Pem büyükannelerinin evinden aşağıda, sokaktaki Hely'ye beyzbol topu fırlatıyordu: Memphis'teki Parkway'de modern –büyük ölçüde cam– eklemeler yapılmış eski bir evdi burası. "Topu şu camdan içeri sokarsan sana bir milyon dolar vereceğim," demişti Pem. "Pekâlâ," demişti Hely ve sopayı hiç düşünmeden sallamış ve topa ne-

redeyse hiç bakmadan pat diye vurmuştu, hatta öyle hızlı vurmuştu ki Pem'in ağzı açık kalmıştı ve top kafalarının üstünden uçmuş, yolundan hiç sapmadan ilerlemiş, ilerlemiş, ilerlemiş ve sonra pat diye çarpmıştı: cam odanın penceresinden içeri girip resmen o sırada telefonla konuşmakta olan –sonradan ortaya çıktığına göre Hely'nin babasıyla konuşuyordu– büyükannesinin kucağına düşüvermişti. Milyonda bir gerçekleşebilecek, imkânsız bir vuruştu bu: Hely beyzbolda hiç iyi değildi; takım için seçilen gey ya da gerizekâlı olmayan son çocuk olurdu her zaman; topa daha önce hiç o kadar yüksekten, o kadar sert ve kendinden emin vurmamıştı ve o topun tertemiz, mükemmel bir kavis çizerek dosdoğru büyükannesinin camla kapatılmış verandasının orta panelinden içeri girmesini hayretle izlerken elindeki sopa pat diye yere düşüvermişti...

İşin tuhafı, topun büyükannesinin camını kırıp içeri gireceğini biliyordu, top sopaya çarptığı anda bunu anlamıştı; onun güdümlü füze gibi hızla cama doğru ilerleyişini izlerken müthiş bir sevinç duymak dışında hiçbir şey hissetmeye vakti olmamıştı ve nefes bile almadan geçen birkaç kalp atımı kadar zamanda (top o imkânsız, uzak noktaya varıp cama vurmadan hemen önce) Hely ve o beyzbol topu bir bütün olmuştu; onu zihniyle yönlendirebildiğini, Tanrı'nın nedense o acayip anda ona son hızla kaçınılmaz hedefine doğru ilerleyen bu aptal nesnenin zihin kontrolünü vermeye karar verdiğini hissetmişti: *pat, küt, yaşasın...*

Sonrasında yaşananlara (gözyaşları, dayak) rağmen, hayatının en mutlu anlarından biri olarak kalmıştı o an. Ve Hely yine aynı inanmazlık, aynı dehşet, coşku ve dilinin tutulup gözlerinin yuvalarından fırlamasına neden olacak şaşkınlıkla evrenin bütün görünmez güçlerinin bir araya gelip aynı anda bu imkânsız noktada birleşmelerini ve bir buçuk metrelik kobranın düz değil, çaprazlamasına arabanın açık tavanından içeri düşmesini ve en ağır kısmı olan kuyruğunu hemen dikleştirip vücudunun geri kalanını da Trans Am'in içine çekivermesini izledi.

Kendini kontrol edemeyen Hely yumruğunu havaya kaldırarak zıpladı: "Evet!" Delirmiş gibi uluyup, oynayıp hoplayarak Harriet'ın kolunu tutup sallıyor, parmağıyla neşeyle acı bir fren sesiyle yolun kenarına savrulan Trans Am'i gösteriyordu. Bir toz bulutuyla birlikte

taşları tekerleklerinin altında ezerek yavaşça yolun kenarındaki çakıllı kısma girdi.

Sonra durdu. İkisi de yerlerinden kıpırdamaya ya da bir şey söylemeye fırsat bulamadan, arabanın kapısı açıldı ve içinden apar topar Danny Ratliff değil, bir deri bir kemik, mumya gibi bir yaratık çıktı: itici hardal sarısı bir ceket pantolon takımı giymiş sıska, cinsiyetsiz bir tip. Güçsüzce kendi kendine pençe attı, otoyolun ortasına doğru yalpaladı, sonra durdu ve bu kez diğer tarafa doğru sendeleye sendeleye birkaç adım attı. *Aaaaaayyyyyyy*, diye inliyordu. Kobranın o yaratığın omzuna dolanmış halde olduğunu düşününce çığlıkları güçsüz ve tuhaf derecede duygusuzdu – kobra, üstündeki ürkütücü benekleri göze çarpan sağlam ve öne doğru sarkık gövdesi ve giderek incelen ve şimşek gibi yere vurup kırmızı toprağı havaya kaldıran korkutucu siyah kuyruğuyla, yani o bir buçuk metrelik kapkara bedeniyle yaratığın üstündeydi.

Harriet donakalmıştı. O anı oldukça net bir şekilde gözünde canlandırdıysa da nedense yanlış tarafta, teleskobun küçük ucunda yaşanıyordu – haykırışlar uzak ve hayvani, çırpınışlarsa şaşkın ama sanki alışkın bir korkuyla sakin ve gergin görünüyordu. Oyunu bırakmak, taşları kaldırmak, satranç tahtasını devirmek ve yeniden başlamak imkânsızdı.

Harriet arkasını döndü ve koştu. Arkasında ayak sesleri ve telaşlı bir rüzgâr bıraktı ve hemen ardından Hely'nin bisikleti yanından geçip gitti, rampadan sekti ve yola doğru uçup otoyolda uzaklaştı – herkes kendi başının çaresine bakıyordu şimdi, Hely *Oz Büyücüsü*'ndeki kanatlı maymunlardan biri gibi kamburunu çıkarmış, çıldırmış gibi pedallara asılıyordu.

Harriet kalbi yerinden çıkacakmış gibi çarparak koşuyordu; yaratığın zayıf çığlıkları (*aaayyy... aaayyy...*) uzaklarda çınlıyordu. Gökyüzü öldürücü, pasparlak bir ateşle yanıyordu. Banketten çıkmıştı... işte, çimlere varmıştı artık, Girmek Yasak tabelasının olduğu çit direğini geçmiş, otlağı yarılamıştı bile... Üst geçidin uçsuz bucaksız aydınlığında hedefledikleri ve baltayı taşa vurdukları şey artık geri dönülmez bir nokta olarak o arabanın kendisi sayılmazdı: zaman, bir dikiz aynasıydı şimdi, geçmiş, kaçış noktasına doğru hızla geriye gidiyordu. Koşmak

onu ilerletebilir, hatta eve bile götürebilirdi ama onu geçmişe götüremezdi – ne on dakika ne on saat ne on yıl ya da gün öncesine. Ve bu, Hely'nin deyişiyle, çok fenaydı. Fena: çünkü onun gitmek istediği yer geçmişti, çünkü geçmiş onun olmak istediği tek yerdi.

Kobra, halinden memnun, inek otlağının uzun otlarının arasına, kendi ana vatanından çok da farklı olmayan bir sıcağın ve bitki örtüsünün içine girdi ve kasabanın masalı ve efsanesi olmaya doğru uzaklaştı. Hindistan'dayken kasabaların banliyölerinde ve işlenmiş topraklarında avlanırdı (alacakaranlıkta gizlice tahıl ambarlarına girer, sıçanlarla beslenirdi) ve yeni yuvasının ahırlarına, mısır ambarlarına ve çöplüklerine de hevesle uyum sağladı. Gelecek yıllar boyunca, çiftçiler, avcılar ve sarhoşlar bu kobrayı göreceklerdi; meraklılar onun peşine düşmeye, onu fotoğraflamaya veya öldürmeye kalkışacaklardı ve onun sessiz, yalnız yolunda etrafında pek çok, pek çok gizemli ölüm hikâyeleri dolaşacaktı.

"Neden seninle değildi?" dedi yoğun bakım ünitesinin bekleme odasındaki Farish ısrarla. "Benim öğrenmek istediğim bu. Onu eve geri getirmekten senin sorumlu olduğunu sanıyordum."

"Erken çıktığını nereden bilecektim? Beni bilardo salonundan araması gerekiyordu. Saat beşte adliyeye geri geldiğimde o çoktan gitmişti." *Ve beni yaya bırakmıştı,* diyesi geldi Danny'nin ama demedi. Araba yıkamacıya kadar yürüyüp onu eve bırakması için Catfish'i bulması gerekmişti.

Farish, çileden çıkmak üzereyken hep yaptığı gibi burnundan hırıltılı bir biçimde nefes alıp vermeye başlamıştı. "Peki o halde, orada kalıp onu beklemeliydin."

"Adliyede mi? Dışarıda, arabanın içinde? Bütün gün?"

Farish bir küfür salladı. "Onu kendim götürmeliydim," dedi arkasını dönüp. "Böyle bir şey olacağını tahmin etmeliydim."

"Farish," dedi Danny ve sonra sustu. Farish'e araba kullanamayacağını hatırlatmamak daha iyiydi.

"Onu neden kamyonetle götürmedin yahu?" diye çıkıştı Farish. "Bana bunu söyle."

"Kamyonetin binemeyeceği kadar yüksek olduğunu söyledi. Çok yüksekmiş," diye tekrarladı, Farish'in yüzü kuşkuyla kararınca.

"Seni duydum," dedi Farish. Uzun, rahatsız bir süre boyunca Danny'ye baktı.

Gum yoğun bakımdaydı, iki seruma ve bir kardiyorespiratuar monitörüne bağlıydı. Yoldan geçen bir kamyon şoförü onu hastaneye getirmişti. Şans eseri tam vaktinde o yoldan geçen kamyon şoförü otoyolun ortasında boynuna dolanmış kral kobradan kurtulmaya çalışan yaşlı kadını görünce âdeta küçük dilini yutmuştu. Kamyonu hemen kenara çekmiş, dışarı çıkmış ve kamyonunun arkasından aldığı iki metre uzunluğundaki esnek plastikten sulama borusuyla yılana vurmuştu. Onu kadının üstünden atmayı başardığında, yılan hemen yabani otların arasına dalıp kaybolmuştu – ama Gum'ı hastaneye getirdiğinde acil servisteki doktora da söylediği gibi, geniş gövdesi ve benekleriyle bunun bir kobra yılanı olduğundan hiç şüphesi yoktu. Havalı tüfek kutusunun üstündeki resimden kobranın nasıl göründüğünü bildiğini söylemişti.

Doktor Breedlove iç hastalıkları ders kitabındaki zehirli sürüngenler bölümünü tararken, "Tıpkı şu armadillolar ve katil arılar gibi," demişti kocaman, kıpkırmızı, güleç yüzlü tıknaz bir adam olan kamyon şoförü. "Teksas'tan buraya gelip kontrolden çıkıyorlar."

"Eğer söylediklerin doğruysa Teksas'tan çok daha uzak bir yerden geliyor olmalı," demişti Doktor Breedlove.

Doktor Breedlove, Bayan Ratliff'i kadının sürekli ziyaretçisi olduğu acil serviste çalıştığı yıllardan tanıyordu. Genç sağlık görevlilerinden biri onun hiç de fena sayılmayacak bir taklidini yapardı: sendeleye sendeleye ambulansa yürürken göğsünü tutup hırıltılı bir sesle torunlarına emirler yağdırdığı halinin taklidini. Kobra hikâyesi kulağa saçma sapan bir şeymiş gibi geliyordu ama –ne kadar inanılmaz gelse de– yaşlı kadının semptomları gerçekten de herhangi bir yerel sürüngeninkiyle değil, doğrudan kobra ısırığıyla örtüşüyordu. Göz kapakları sarkmış, kan basıncı düşmüştü; göğüs ağrısından ve güçlükle nefes alıp vermekten

şikâyet ediyordu. Çıngıraklı yılan sokmasında olduğu gibi ısırık yerinin etrafında göze çarpan bir şişme görünmüyordu. Görünüşe bakılırsa yılanın ısırığı çok derine inmemişti. Takım elbisesinin omuz vatkası yılanın dişlerini daha derine batırmasını engellemişti.

Doktor Breedlove büyük, pembe ellerini yıkadı ve yoğun bakım ünitesinin önünde gergin bir halde bekleyen bir avuç torunla konuşmak için dışarı çıktı.

"Nörotoksik semptomlar gösteriyor," dedi. "Ptozis, solunum yetmezliği, düşük kan basıncı var fakat bölgesel ödem oluşumu görülmüyor. Durumunu yakından izliyoruz çünkü entübe edilmesi ve solunum cihazına bağlanması gerekebilir."

Duyduklarıyla irkilen torunlar kuşkulu gözlerle ona bakarken zekâ geriliği varmış gibi görünen çocuk Doktor Breedlove'a heyecanla el sallıyor, "Merhaba!" diyordu.

Farish yetkili kişinin kendisi olduğunu belli etmek istercesine bir adım öne çıktı.

"Nerede o?" Doktoru itip geçti. "Onunla konuşmam lazım."

"Bayım. Bayım. Korkarım bu mümkün değil. Bayım? Sizden derhal koridora çıkmanızı istemek zorundayım."

"O nerede?" dedi Farish, bütün o tüplerin, makinelerin ve bipleyen ekipmanların arasında şaşkına dönmüştü.

Doktor Breedlove onun önüne geçti. "Bayım, büyükanneniz istirahat ediyor." İki hademenin de yardımıyla Farish'i ustalıkla koridora geri çıkardı. "Şu anda rahatsız edilmemesi gerekiyor. Onun için yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Bakın, şu tarafta oturabileceğiniz bir bekleme odası var. İleride."

Farish omzunu silkerek adamın elinden kurtuldu. "Onun için siz ne yapıyorsunuz ki?" dedi, her ne yapıyorlarsa yeterli gelmiyormuş gibi.

Doktor Breedlove kardiyorespiratuar monitör, ptozis ve bölgesel ödem olmayışı hakkındaki sakin konuşmasına geri döndü. Söylemediği asıl şeyse hastanede kobra antitoksini bulunmadığı ve almalarının da mümkün olmadığıydı. İç hastalıkları ders kitabını kurcalayarak geçirdiği son birkaç dakika Doktor Breedlove'a tıp fakültesinde verilmeyen bir konuda az da olsa bilgi sağlamıştı. Kobra ısırıklarında yalnızca belli

bir antitoksin işe yarıyordu. Ama bu antitoksin yalnızca çok büyük hayvanat bahçeleri ve tıp merkezlerinin stoklarında bulunuyordu ve ilk birkaç saat içerisinde uygulanması gerekiyordu, yoksa hiçbir fayda sağlamıyordu. Yani ihtiyar kadın tek başınaydı. Ders kitabında yazdığına göre, kobra ısırığı yüzde on ila elli arasında ölümcüldü. Bu büyük bir orandı – özellikle de bu rakamların yaşama oranının tedavi edilen ısırıklara mı yoksa tedavi edilmeyenlere mi dayandığını söylemediği düşünülürse. Hem zaten kadın çok yaşlıydı, yılan ısırığı dışında daha bir sürü sıkıntısı vardı. Hastane kayıtları dört parmak kalınlığındaydı. Ve bu yaşlı kadının geceyi –hatta sonraki saati– atlatıp atlatamayacağı ihtimalini söylemesi gerekirse Doktor Breedlove'ın ne diyeceği konusunda hiçbir fikri yoktu.

Harriet telefonu kapattı, üst kata çıkıp –kapıyı tıklatmadan– annesinin yatak odasına girdi ve yatağın ayak ucunda dikildi. "Yarın Lake de Selby Kampı'na gidiyorum," diye bildirdi.

Harriet'ın annesi Ole Miss mezunlar dergisinin kendisine ait kopyasından kafasını kaldırıp ona baktı. Yarı uykulu, yarı uyanık bir halde, Capitol Hill'de ne olduğunu tam olarak anlayamadığı karmaşık bir iş yapan eski bir sınıf arkadaşının biyografisine bakıyordu.

"Edie'yi aradım. Beni arabayla götürecek."

"Efendim?"

"İkinci devre çoktan başlamış, Edie'ye bunun kurallara aykırı olduğunu söylemişler ama beni yine de kabul edeceklermiş. Hatta indirim bile yapmışlar."

Charlotte sakince bekledi. Hiçbir şey söylemedi ama söyleyecek olsaydı bile hiçbir önemi yoktu artık çünkü mesele doğrudan Edie'nin eline geçmişti. Kamptan ne kadar nefret ederse etsin, ıslahevinden ya da hapisten daha kötü olamazdı.

Harriet büyükannesini tamamen panikle aramıştı. Natchez Caddesi'nden koşarken daha eve varamadan siren seslerini duymuştu – ambulans mı yoksa polis mi onu bile bilmiyordu. Bacaklarında kramplarla ve

ciğerlerinde yakıcı bir acıyla nefes nefese, aksaya aksaya kendini alt kattaki banyoya kilitledi, bütün giysilerini çıkarıp soyundu ve hepsini çamaşır sepetine attı ve yıkanmak için küveti doldurdu. Küvetin içinde hiç kıpırdamadan oturur, jaluzilerin arasından loş banyoya dolan daracık tropik ışık huzmelerine bakarken birkaç kez ön kapıda birileri konuşuyormuş gibi sesler duydu. Gelenler polisse ne halt edecekti?

Korkudan ödü koparak, her an banyonun kapısına birilerinin dayanabileceğini bekleyerek su soğuyuncaya kadar küvetin içinde oturdu. Banyodan çıkıp üstünü giyinir giyinmez parmak uçlarına basarak ön hole gitti ve dantel perdelerin arasından dışarıya bir göz attı ama sokakta kimsecikler yoktu. Ida işini bitirip evine gitmişti ve ev kaygı verici derecede sessizdi. Sanki yıllar geçmiş gibi geliyordu ama aslında sadece kırk beş dakika geçmişti.

Harriet tedirginlikle ön holde durdu, pencereden dışarısını izledi. Bir süre sonra orada öyle dikilmekten sıkıldı ama hâlâ üst kata çıkmaya ikna edemiyordu kendini; hol ile oturma odası arasında mekik dokuyor, ikide bir ön pencereden dışarıya bakıyordu. Sonra yeniden siren sesleri duydu; seslerin George Caddesi'ne doğru yaklaştığını sandığında kalbi bir an için duracak sandı. Yerinden kıpırdayamayacak kadar korkmuş bir halde oturma odasının ortasında dikiliyordu ve bir anda nasıl olduysa sinirlerine daha fazla hâkim olamadı ve Edie'nin numarasını çevirdi – nefes nefeseydi, konuşurken sokağı da izleyebilmek için telefonu alıp dantel perdeli pencerenin önüne geçti.

Hakkını teslim etmek gerekir ki Edie müthiş bir hızla harekete geçti, hatta öyle hızlıydı ki Harriet ona karşı yeniden sevgi duymaya başladığını hissetti. Harriet kekeleyerek kilise kampı konusunda fikrini değiştirdiğini ve en kısa sürede gitmek istediğini söylediğinde hiçbir şey sormadı. Hemen telefona sarılıp Lake de Selby'yi aradı ve –bürodaki yapmacık kızın baştaki tereddüdüne rağmen– hemen Doktor Vance'le konuşmak istediğini belirtti. Sonra derhal bütün ayarlamaları yaptı ve on dakika kadar sonra Harriet'ı geri aradığında ihtiyaç listesi, su kayağı izni, Chickadee Kulübesi'nde bir ranzanın üst katı ve Harriet'ı ertesi sabah altıda alma planları hazırdı bile. Harriet'ın sandığı gibi kamp konusunu unutmamıştı; gerek Harriet'la gerekse bu gibi konularda ona destek çıkmayan kızıyla uğraşmaktan sıkılmıştı sadece.

Harriet'ın sorununun diğer çocuklarla, özellikle de Baptist Kilisesi'ne mensup küçük, tatlı, sıradan çocuklarla yeterince kaynaşmamasından kaynaklandığına inanıyordu ve Harriet güçlükle de olsa sessizliğini korurken o, Harriet'ın ne kadar harika vakit geçireceğinden ve biraz disiplinle Hristiyan sportmenliğinin onda ne gibi mucizeler yaratacağından heyecanla bahsedip durmuştu.

Annesinin odasındaki sessizlikse sağır ediciydi. "Pekâlâ," dedi Charlotte. Elindeki dergiyi bir kenara bıraktı. "Bu epey ani oldu. Geçen sene kampta korkunç bir zaman geçirdiğini sanıyordum ben."

"Sen daha uyanmadan gitmiş olacağız. Edie erkenden yola koyulmak istiyor. Sana da haber vereyim dedim."

"Bu karar değişikliği neden?" dedi Charlotte.

Harriet küstahça omuzlarını silkti.

"Peki... Seninle gurur duyuyorum." Charlotte söyleyecek başka bir şey bulamamıştı. Harriet güneşte fena halde yanmış ve çok zayıflamıştı; kime benziyordu böyle? Bu düz, siyah saçlarla ve bu çıkık çeneyle?

"Merak ediyorum da," dedi sonra yüksek sesle, "evde ortalıkta dolaşan şu Hiawatha denen çocuk kitabına ne oldu acaba?"

Harriet gözlerini kaçırdı – birini bekliyormuş gibi pencereye doğru bakıyordu.

"Bu önemli..." Charlotte kendini zorlayıp o kitabın üstündeki resmi hatırlamaya çalıştı. *Kollarını göğsünde kavuşturuş şekli, saç kesimi,* diye düşündü. "Yani demek istediğim, bir şeylerle ilgilenmen çok güzel."

Allison annesinin odasının kapısının önünde dolanıyordu – Harriet onun gizlice onları dinlediğini düşündü. Koridor boyunca Harriet'ın peşinden gitti ve Harriet şifonyerinin çekmecesini açıp çoraplarını, iç çamaşırlarını ve önceki yazdan kalma yeşil renkli Lake de Selby Kampı gömleğini çıkarırken Allison da odalarının kapısında durup onu izledi.

"Ne yaptın sen?" dedi.

Harriet durdu. "Hiçbir şey," dedi. "Bir şey yaptığımı da nereden çıkardın?"

"Başını belaya sokmuşsun gibi davranıyorsun."

Suratı alev alev yanan Harriet uzun bir duraksamadan sonra toplanma işine döndü.

Allison, "Sen döndüğünde Ida gitmiş olacak," dedi.

"Umurumda değil."

"Bu onun son haftası. Eğer gidersen onu bir daha göremeyeceksin."

"Ne olmuş ki?" Harriet spor ayakkabılarını sırt çantasına tıkıştırdı. "O bizi gerçekten sevmiyor."

"Biliyorum."

"O zaman benim neden umurumda olsun?" diye cevap verdi Harriet rahat bir tavırla ama kalbi sıkışmış, resmen canı yanmıştı.

"Çünkü biz onu seviyoruz."

"Ben sevmiyorum," dedi Harriet hemen. Sırt çantasının fermuarını kapattı ve yatağının üstüne attı.

Harriet alt kata inince ön holdeki masanın üstünden boş bir kâğıt aldı ve giderek azalan ışıkta oturup şu notu yazdı:

Sevgili Hely,

Ben yarın kampa gidiyorum. Umarım yaz tatilinin geri kalanı iyi geçer. Belki seneye yedinci sınıfa geçtiğinde aynı ortak sınıfta oluruz.

Dostun,

Harriet C. Dufresnes

Tam bu notu yazmayı bitirmişti ki telefon çaldı. Harriet önce telefonu açmamayı düşündü ama üç dört kez çaldıktan sonra pes edip temkinlice ahizeyi kaldırdı.

"Dostum," dedi Hely, futbol kaskı telefondan sesi cızırtılı ve çok az geliyordu. "Az önceki siren seslerini duydun mu?"

"Ben de tam sana bir mektup yazmıştım," dedi Harriet. Hol ağustos ayı değil, sanki kışmış gibi geliyordu. Sarmaşıklarla bezeli verandadan –perdeli yan camların ve kapının üstündeki yelpaze pencerenin

arasından– gelen ışık kül gibi solgun, ağır ve yorgundu. "Edie beni yarın kampa götürüyor."

"Olamaz!" Sesi sanki okyanusun dibinden konuşuyormuş gibi geliyordu. "Sakın gitme! Aklını mı kaçırdın sen?"

"Burada kalmayacağım."

"Beraber kaçalım!"

"Yapamam." Harriet masanın gül ağacından kavisli kaidesine dolmuş –bir kara üzümün üstündeki toz gibi el değmemiş– tozların üstünde ayağının ucuyla parlak, siyah bir iz bıraktı.

"Ya biri bizi gördüyse? Harriet?"

"Buradayım," dedi Harriet.

"Ya benim el arabası ne olacak?"

"Bilmem," dedi Harriet. O da Hely'nin el arabasını düşünüyordu. O el arabası da boş kutu da hâlâ üst geçitte duruyordu.

"Gidip geri alsam mı ki?"

"Hayır. Birileri seni görebilir. Üstünde adın falan yazmıyor, değil mi?"

"Hayır. Onu hiç kullanmıyorum ki. Şey, Harriet, o kişi kimdi?"

"Bilmem."

"Çok yaşlı görünüyordu. O kişi."

Bunu gergin, yetişkinlere özgü bir sessizlik izledi – söyleyecek şeyleri tükendiğinde nezaketle diğerinin konuşmasını bekledikleri her zamanki sessizliklerinden değildi bu.

"Benim kapatmam lazım," dedi Hely en sonunda. "Annem akşam yemeği için taco yapıyor."

"Tamam."

Telefonun iki ucunda karşılıklı nefes alıp verdiler: Harriet yüksek tavanlı, köhne holde, Hely ise odasındaki ranzanın üst katında.

"Şu bahsettiğin çocuklara ne oldu peki?" dedi Harriet.

"Ne?"

"Memphis haberindeki çocuklar. Şu üst geçitten taş atanlar."

"Ah, onları mı diyorsun? Yakalandılar."

"Onlara ne yaptılar?"

"Bilmem. Galiba hapse girdiler."

Bunu uzun bir sessizlik daha izledi.

"Sana kartpostal atarım. Böylece posta borusu çaldığında sana da gelen bir şey olur," dedi Hely. "Bir şey olursa sana haber veririm."

"Hayır, sakın. Sakın bir şey yazma. O konuda olmaz."

"Kimseye bir şey söylemeyeceğim!"

"Söylemeyeceğini biliyorum," dedi Harriet öfkeyle. "Sen bu konudan hiç bahsetme işte."

"Yani öyle önüme gelene söyleyecek halim yok."

"Hiç kimseye söylemeyeceksin. Beni dinle, öyle etrafta dolaşıp şu... şu... Greg DeLoach gibi tiplere hiçbir şey anlatamazsın. Ben ciddiyim, Hely," dedi onun itirazlarına aldırmadan. "Ona hiçbir şey söylemeyeceğine söz ver."

"Greg ta Hickory taraflarında yaşıyor. Okul dışında onu hiç görmüyorum ki. Hem Greg bizi asla ele vermezdi, vermeyeceğinden eminim."

"Neyse, sen yine de ona hiçbir şey söyleme. Çünkü eğer tek bir kişiye bile söylersen..."

"Keşke ben de seninle gelseydim. Keşke ben de bir yerlere gitseydim," dedi Hely çaresizce. "Korkuyorum. Bence yılanı üstüne attığımız kişi Curtis'in büyükannesiydi."

"Beni dinle. Bana söz vermeni istiyorum. Sakın kimseye söyleme. Çünkü..."

"Eğer o Curtis'in büyükannesiyse, o zaman diğerlerinin de büyükannesi oluyor. Danny'nin, Farish'in ve şu vaizin." Harriet'ı şaşırtarak tiz, isterik bir kahkahaya boğuldu. "Bu adamlar beni öldürecek."

"Evet," dedi Harriet ciddi ciddi, "işte bu yüzden asla hiç kimseye söyleyemezsin. Eğer sen de ben de söylemezsek..."

Harriet bir şey hissedip kafasını kaldırdı ve Allison'ın oturma odasının kapısında, ondan sadece birkaç adım ötede durduğunu görünce yerinden sıçradı.

"Gitmen çok fena oldu." Hely'nin telefonun diğer ucundaki sesi teneke gibi çınlıyordu. "Hem şu boktan Baptist Kilisesi kampına gideceğine inanamıyorum."

Kafasını anlamlı anlamlı ablasından uzağa çeviren Harriet rahat konuşamadığını göstermek istercesine anlaşılmaz bir ses çıkardı ama Hely bunu anlayamadı.

"Keşke ben de bir yerlere gidebilsem. Bu sene tatile Smoky Mountains'a gidecektik sözde ama babam arabanın kilometresini doldurmak istemediğini söyledi. Şey, gerekirse seni arayabileyim diye bana birkaç çeyreklik bırakabilir misin?"

"Hiç param yok." Tipik Hely işte: Ailesinden harçlık alan o olmasına rağmen Harriet'tan para sızdırmaya çalışıyordu yine. Allison ortadan kaybolmuştu.

"Tanrım, umarım büyükanneleri değildir. Lütfen lütfen lütfen büyükanne olmasın."

"Benim kapatmam lazım." Işıklar neden bu kadar kederliydi? Harriet'ın kalbi sanki kırılıyormuş gibi acıyordu. Karşısındaki aynada, başının üstündeki duvarın (çatlak sıvanın, karanlık fotoğrafların, sönük varaklı apliklerin) lekeli yansımasında siyah benekli küflü bir bulut dolaşıyordu.

Hely'nin telefonun diğer ucundaki hırıltılı nefesini hâlâ duyabiliyordu. Hely'nin evindeki hiçbir şey kederli değildi –her şey neşeli ve yeniydi, televizyon hep açıktı– ama telefon kablolarıyla da olsa Harriet'ın evine bağlandığında onun sesi bile değişik, trajik geliyordu kulağa.

"Annem bu sonbaharda yedinci sınıfa başladığımda sınıf öğretmenimin Bayan Erlichson olmasını istedi," dedi Hely. "Bu yüzden sanırım okul başladığı zaman birbirimizi çok fazla göremeyeceğiz."

Harriet bu ihanetin sebep olduğu acıyı gizlemek istercesine umursamaz bir ses çıkardı. Harriet'ı yedinci sınıfta Edie'nin eski dostu Bayan Clarence Hackney (takma adı: Balta Kafa) okutmuştu, sekizinci sınıfta da yine o okutacaktı. Ama Hely (genç, sarışın ve okula yeni gelen) Bayan Erlichson'ı seçtiyse eğer, bu Hely ve Harriet'ın farklı çalışma salonlarına, farklı öğle yemeği vakitlerine, farklı sınıflara sahip olacakları, yani her şeylerinin farklı olacağı anlamına geliyordu.

"Bayan Erlichson çok havalı. Annem biricik evladını Bayan Hackney ile bir sene daha geçirmeye zorlamayacağını söylüyor. Bayan Erlichson dilediğin kitabın özetini çıkarmana izin veriyormuş ve... Tamam," dedi arka plandan gelen bir sese cevaben. Sonra yeniden Harriet'a döndü. "Yemek vakti. Sonra konuşuruz."

Harriet diğer uçtan çevir sesi gelinceye kadar o ağır, siyah ahizeyi elinde tutmaya devam etti. Sonra tok bir klik sesiyle yuvasına yerleştirdi. O ince, keyifli sesiyle ve Bayan Erlichson'ın sınıfına dair planlarıyla Hely bile kaybettiği ya da kaybetmek üzere olduğu bir şeymiş gibi, ateş böcekleri ya da yaz mevsimi gibi geçici bir şeymiş gibi geliyordu artık ona. Dar koridora vuran ışık neredeyse tamamen yok olmuştu. Ve –her ne kadar teneke gibi cızırtılı çıksa da– Hely'nin o kasveti bozan sesi olmayınca içindeki hüzün de iyice kararıyor ve bir çağlayan gibi uğulduyordu.

Hely! Her şeyin modern ve aydınlık olduğu hareketli, cana yakın, renkli bir dünyada yaşıyordu o: mısır cipslerinin, pinpon maçlarının, müzik setleri ve gazozların, tişörtleri ve paçaları kesilmiş kot pantolonlarıyla duvardan duvara halı kaplı evinde yalın ayak dolaşan annesiyle bambaşka bir dünya. Oranın kokusu bile yeni ve limon tazeliğindeydi – aromasını eski giysiler ve tozdan alan kendi karanlık evi gibi ağır ve küf kokulu değildi. Hely – akşam yemeğinde taco yiyen, sonbaharda mutlu mesut Bayan Erlichson'ın sınıfına doğru yelken açacak olan Hely üşümekten ve yalnızlıktan ne anlardı ki? Harriet'ın dünyası hakkında ne biliyordu ki?

Çok sonra, Harriet o günü hatırladığında hayatının ıstıraba doğru saptığı en kesin, kristal keskinliğindeki noktanın bu olduğunu görecekti. Hiçbir zaman tam olarak mutlu ya da halinden memnun olmamıştı ama önünde uzanan yabancı karanlıklara da hazırlıksızdı. Harriet son bir gün –en son gün!– daha kalıp, Ida'nın koltuğunun ayak ucunda başını Ida'nın dizlerine yaslayıp oturacak kadar cesur olamadığını hayatı boyunca acıyla hatırlayacaktı. Ne konuşurlardı ki acaba? Bunu asla bilemeyecekti. Ida'nın işteki son haftası sona ermeden korkakça kaçıp gitmesi ona acı verecekti; bir şekilde, tuhaf bir şekilde bütün bu yanlış anlaşılmanın kendi suçu olduğunu bilmek ona acı verecekti; Ida'ya veda edememiş olmak ona fena halde acı verecekti. Ama Ida'ya onu sevdiğini söyleyemeyecek kadar gururlu olması ona bilhassa acı verecekti. Bütün o öfkesinin ve gururunun arasında, Ida'yı bir daha asla göremeyeceğinin farkına varamamıştı. Tamamen yepyeni, çipçirkin bir hayat, o karanlık holdeki telefon masasında Harriet'ın önünde açılıvermişti ve o anda ona yeni gibi gelse de sonraki haftalarda aslında bu hayatın korkunç derecede tanıdık olduğunu anlayacaktı.

6. Bölüm

Cenaze

"O zamanlar misafirperverlik hayatın ilkelerinden biriydi," dedi Edie. O net, coşkulu sesi arabanın pencerelerinden içeriye dolan sıcak rüzgârın gürültüsünde bile hiç çaba göstermesine gerek olmadan dahi yeterince yüksek çıkıyordu; sinyal vermeye zahmet etmeden havalı bir manevrayla sol şeride daldı ve bir tomruk kamyonunun önüne kırdı.

Oldsmobile yuvarlak hatlı, çarpıcı bir denizayısını andırıyordu. Edie bu arabayı ta 1950'lerde Vicksburg'deki Colonel Chipper Dee'nin araba galerisinden satın almıştı. Geniş ön koltuk sürücü tarafındaki Edie ile diğer taraftaki kapının kenarına sokulmuş Harriet'ın arasında bomboş uzanıyordu. Tam ortalarındaysa –Edie'nin ahşap saplı hasır çantasının hemen yanında– içi kahve dolu ekose desenli bir termos ve bir kutu dolusu donut duruyordu.

"Biz Musibet'te yaşarken annemin kuzenleri çat kapı gelir ve her seferinde haftalarca kalırlardı, kimse de aklına tek kötü şey getirmezdi," diyordu Edie. Hız limiti doksan kilometreydi ama o her zamanki sakinliğiyle ilerliyordu: saatte altmış beş kilometre hızla.

Harriet aynadan bakınca tomruk kamyonunun şoförünün alnına vurduğunu ve eliyle sabırsızlığını belli eden hareketler yaptığını görebiliyordu.

"Bu arada, ben Memphis'teki kuzenlerden söz etmiyorum," dedi Edie. "Baton Rouge'dakilerden söz ediyorum. Bayan Ollie, Jules, Mary Willard. Ve küçük Fluff teyze!"

Harriet suratını asmış, pencereden dışarıya bakıyordu: sabahın bu erken ışıklarında akıl almaz derecede gül gibi pembemsi görünen kereste fabrikaları ve çam ormanları. Ilık, tozlu bir rüzgâr saçlarını savuruyor, arabanın tavanındaki döşemenin gevşemiş yerinde tekdüze bir sesle kanat çırpıyor, donut kutusunun selofan yüzeyinde tıngırdıyordu. Harriet susamıştı, karnı da açtı ama kahveden başka içecek hiçbir şey yoktu ve donutlar da bayatlamış, elinde dağılıyordu. Edie tazelerinden yalnızca birkaç sent daha ucuz olmalarına rağmen gidip hep önceki günden kalma donutlardan alırdı.

"Annemin dayısının Covington taraflarında bir yerde küçük bir tarlası vardı, Angevine'di galiba oranın adı," dedi Edie, boştaki eliyle çekip bir peçete aldı; eliyle yemeye alışkın bir kral misali, ancak azametli denebilecek bir hareketle donutundan kocaman bir ısırık aldı. "Libby üçümüzü eski 4 numaralı trene bindirip oraya götürürdü. Bir kez gittik mi haftalarca kalırdık! Bayan Ollie'nin evinin arka tarafında odun sobalı, masa ve sandalyeli küçük bir kulübesi vardı ve o küçük kulübede oynamayı her şeyden çok severdik!"

Harriet'ın bacaklarının arkası arabanın koltuğuna yapışmıştı. Sinirli bir şekilde yerini değiştirdi ve biraz rahatlamaya çalıştı. Üç saattir arabadaydılar ve güneş artık iyice yükselmiş, havayı ısıtmıştı. Edie sık sık bu Oldsmobile'ı takas edip kliması ya da hiç olmazsa çalışan bir radyosu olan bir arabayla değiştirmeyi düşünürdü ama her defasında en çok da Roy Dial'ın yumruklarını sıkıp âdeta ıstırap çekerek etrafında dört dönüşünü izlemekten gizli bir zevk aldığı için son dakikada kararını değiştirirdi. Edie gibi Baptist Kilisesi'ne mensup varlıklı, yaşlı bir kadının altında yirmi yaşında bir arabayla dolaşması Bay Dial'ı deli ediyordu; arada sırada, yeni araba modelleri çıktığında Edie böyle bir şey talep etmemiş olsa da akşamüstü bir deneme aracıyla –çoğu zaman da birinci sınıf bir Cadilac'la– kapısında beliriveriyordu. Ellerini havaya kaldırıp, "Sadece birkaç gün kullanın," diyordu. "Bakalım ne düşüneceksiniz." Edie onu acımasızca kandırır, kendisine sunulan araca âşık olmuş gibi yapardı, sonra da –tam da Bay Dial belgeleri hazırlamaya koyulduğunda– rengini ya da otomatik pencerelerini beğenmediğini söyleyerek veya ön paneldeki bir cızırtıdan ya da kilitleme düğmesinin sıkıştığından şikâyet ederek arabayı geri götürürdü.

"Mississippi plakalarında hâlâ Misafirperver Eyalet yazıyor ama bana soracak olursan buradaki gerçek misafirperverlik bu yüzyılın ilk yarısında son buldu. Büyük büyükbabam ta savaştan önce şu eski Alexandria Otel'in önünde öldü," dedi Edie arkalarındaki kamyonun uzun, ısrarlı kornasının üzerinden sesini yükselterek. "Kasabaya gelecek olan muhterem ziyaretçilere bizzat ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyacağını söylerdi hep."

"Edie, arkadaki adam sana korna çalıp duruyor."

"Bırak çalsın," dedi Edie, kendi rahat ettiği hızın üstüne asla çıkmıyordu.

"Bizi geçmek istiyor galiba."

"Birazcık yavaşlamaktan kimseye zarar gelmez. O tomrukları bu kadar aceleyle nereye götürdüğünü sanıyorsa artık..."

Etraflarındaki manzara –kum rengi tepecikler, uçsuz bucaksız çam ağaçları– öyle kaba, öyle tuhaf görünüyordu ki Harriet'ın midesine ağrılar giriyordu. Gördüğü her şey ona evinden çok uzaklarda olduğunu hatırlatıyordu. Yanlarından gelip geçen arabalardaki insanlar bile farklı görünüyordu: geniş, düz, güneşten kızarmış suratları ve kendi kasabasındaki insanlarınkine benzemeyen çiftçi giysileri vardı. Bir dizi kasvetli işletmenin yanından geçip gittiler: Freelon Püskürtme A.Ş., Tune AAA Şanzıman Tamiri, New Dixie Taş ve Çakılları. Sıska, yaşlı, siyahi bir adam üstünde işçi tulumu ve turuncu renkli avcı şapkasıyla yolun kenarında aksaya aksaya yürüyor, elinde kahverengi bir market torbası taşıyordu. İşe gelip onun evde olmadığını görünce Ida ne düşünecekti acaba? Tam da şu sıralarda eve varmış olmalıydı, bunu düşünmek bile Harriet'ın soluğunu hızlandırmaya yetmişti.

Bel vermiş telefon kabloları, karalahana ve mısır tarlaları, avluları çer çöp dolu harabe gibi evler. Harriet alnını ısınmış cama dayadı. Belki Ida, Harriet'ın duygularının ne kadar incindiğini anlardı; belki de ne zaman bir şeye kızsa öyle hemen eşyalarını toplayıp gitmekle tehdit edemeyeceğini anlardı... Orta yaşlı siyahi bir adam elindeki Crisco tenekesinden kırmızı renkli tavuklara yem atıyordu, tüm ağırbaşlılığıyla arabaya doğru elini kaldırdı ve Harriet da ona el sallayarak karşılık verdi, hatta öyle coşkuyla el sallamıştı ki yaptığından biraz utandı.

Hely için de endişeleniyordu. O oyuncak el arabasının üstünde adının yazmadığından oldukça emin görünüyordu ama yine de o arabanın orada durmuş, birinin kendisini bulmasını beklediğini düşünmek bile Harriet'ın hoşuna gitmiyordu. Onun Hely'ye ait olduğunu bulduklarında neler olabileceğini düşününce midesine ağrılar giriyordu. *Bunu düşünme, bunu düşünme,* diyordu kendi kendine.

Arabayla ilerlemeye devam ettiler. Gecekondular yerini ormanlara, arada bir de tarım ilacı kokan tarlalara bıraktı. Küçük bir açıklıkta, bordo renkli bir gömlek ve şort giymiş, ayağının biri cerrahi alçıdaki şişman beyaz bir kadın karavan evinin yan tarafındaki ipe ıslak giysilerini asıyordu, kafasını kaldırıp arabaya baktı ama el sallamadı.

Harriet fren sesleri ve onu kapıya doğru savurup donut kutusunu alaşağı eden sert bir dönüşle birdenbire düşüncelerinden sıyrıldı. Edie –trafiği hiçe sayarak– kampa giden dar ve engebeli köy yoluna dönmüştü.

"Üzgünüm, tatlım," dedi Edie gayet lakayt bir tavırla, çantasını düzeltmek için yana uzanmıştı. "Bu tabelaları neden bu kadar küçük yaparlar hiç anlamıyorum, insan iyice dibine girene kadar hiçbir şey okuyamıyor ki..."

Sessizlik içinde, ite kaka çakıl taşlı yolda ilerlediler. Gümüş rengi bir ruj koltuğun üstünde yuvarlandı. Harriet onu yere düşmeden yakaladı –*Karda Kiraz* yazıyordu rujun altındaki etikette– ve Edie'nin hasır çantasının içine attı.

"Artık kesinlikle Jones County'ye girmiş bulunmaktayız!" dedi Edie neşeyle. Arkadan aydınlatılmış profili –güneşi arkasına aldığı için karanlık görünüyordu– keskin ve genç bir kız gibiydi. Yalnızca boğazındaki çizgi ve direksiyonu tutan –boğum boğum, çilli– elleri yaşını ele veriyordu; kolalı beyaz gömleği, kareli eteği ve iki renkli iskarpinleriyle büyük bir haberin peşine düşmek için yola çıkmış 1940'ların hevesli bir gazete muhabirine benziyordu. "Mississippi tarihi dersinden şu dönek Newt Knight'ı hatırlıyor musun, Harriet? Piney Woods'un Robin Hood'u dermiş bir de kendine! O ve adamları fakir ve acınası haldeymişler, zenginlerin savaşında çarpışmak istememişler, bu yüzden de ormanın iç kısımlarına kadar çekilip buraya saklanmışlar ki Konfederasyon'la hiçbir işleri olmasın. Jones Cumhuriyeti derlermiş kendilerine! Süvariler peşlerinden kan tazıları göndermiş ve yaşlı kadınlar bu köpekleri

kırmızıbiberle boğup öldürmüşler! Jones County'de tam da böyle bir centilmenlikle karşılaşırsın zaten."

"Edie," dedi Harriet, konuşurken büyükannesinin suratını seyrediyordu, "belki de gidip gözlerine bir baktırmalısın."

"Benim gözlerim gayet iyi görüyor. Evet, efendim. Vakti zamanında," dedi Edie, kraliçelere yaraşır bir edayla, "ormanın bu iç kesimleri Konfederasyon'dan kaçan hainlerle doluymuş. Kendileri köle alamayacak kadar fakirlermiş ve köle alacak kadar zengin olanlara da diş bilerlermiş. Bu yüzden de İç Savaş zamanındaki Ayrılma'dan kaçmışlar! O küçük mısır tarlalarını gelip bu çam ormanlarında yapmışlar! Savaşın aslında devlet haklarıyla alakalı olduğunu bile anlamamışlar tabii."

Sol tarafta orman bir araziye açılıyordu. Burayı –o küçük, acıklı tribünleri, futbol kalelerini, bakımsız çimleri– görünce Harriet'ın kalbi yerinden oynadı. Ondan yaşça daha büyük, sert görünümlü kızlar bir teterbolu[11] yumrukluyorlardı, sabahın sessizliğinde bütün o yumruk ve *uff* sesleri çın çın çınlıyordu. Sayı tabelasındaysa el yazısıyla şöyle yazıyordu:

de Selby Frosh!

burada Sınır yok!

Harriet'ın boğazına bir yumru oturdu. Birdenbire korkunç bir hata yaptığını fark etmişti.

"Şimdi, Nathan Bedford Forrest da öyle dünyanın en varlıklı, görgülü ailesine falan mensup değildi ama sonuçta savaşın en büyük generaliydi!" diyordu Edie. "Evet, efendim! 'En Hızlısı, En İyisi'! İşte Forrest böyle birisiydi!"

"Edie," dedi Harriet zar zor duyulabilir bir sesle alelacele. "Ben burada kalmak istemiyorum. Hadi eve gidelim."

"Eve mi?" Edie eğlenmişe benziyordu, şaşırmamıştı bile. "Saçmalama! Burada hayatının en eğlenceli günlerini geçireceksin."

"Hayır, lütfen. Buradan nefret ediyorum."

"Neden gelmek istedin o zaman?"

---

11 Kuzey Amerika menşeli, bir direğin ucuna uzun bir iple bağlanan bir topla oynanan basit bir oyun. (ç. n.)

Harriet'ın buna verecek cevabı yoktu. Tepenin eteğindeki o eski, tanıdık köşeyi dönünce unutulmuş korkuların dehlizi önünde pat diye açılıvermişti. O kırpık kırpık otlar, tozdan rengi atmış çamlar, çakıl taşlarının buraya özel pişmemiş tavuk ciğerini andıran sarımsı kırmızı rengi – buradan ne kadar nefret ettiğini, burada geçirdiği her dakika ne kadar perişan olduğunu nasıl unutmuş olabilirdi? İleride, solda kapı girişi vardı; onun ardındaysa tehditkâr bir gölgeye gömülmüş halde başmüdürün kulübesi duruyordu. Kapının tepesindeyse üstünde bir güvercin figürü olan ve kocaman, hippi harflerle: ŞENLEN! yazan el yapımı bez bir afiş asılıydı.

"Edie lütfen," dedi Harriet çabucak, "fikrimi değiştirdim. Hadi gidelim."

Elleriyle direksiyonu sımsıkı tutan Edie dönüp öfkeli gözlerle ona baktı – açık renkli, yırtıcı ve soğuk gözler, bir silahın namlusundan bakmak için yaratılmışa benzediği için Chester'ın "kesin vuruş" dediği gözler. Harriet'ın gözleri de (Chester ona da "küçük kesin vuruş" derdi bazen) tıpkı onunkiler gibi açık renkli ve buz gibiydi ama kendi bakışlarının böylesine sert ve minyatür haliyle karşı karşıya kalmak Edie için pek de hoş sayılmazdı. Torununun yüzündeki ciddi ifadede gizli olan kederden ya da endişeden bihaberdi; ona yalnızca arsızlık, agresif bir arsızlık olarak geliyordu bu.

"Aptallaşma," dedi ona hiç aldırış etmeden ve bakışlarını yeniden yola çevirdi – tam da hendeğin birine saplanmaktan son anda kurtuldular. "Burayı çok seveceksin. Bir hafta içinde eve dönmek istemediğin için ağlayıp sızlanmaya başlarsın."

Harriet şaşkınlıkla büyükannesine baktı.

"Edie," dedi, "burayı sen de sevmezdin. Bir milyon dolar verseler bu insanlarla bir arada kalmazdın."

"Ah, Edie!" Edie tiz bir sesle acımasızca Harriet'ı taklit ediyordu. *"'Beni geri götür! Beni kampa geri götür!'* Buradan ayrılman gerektiğinde de aynen böyle diyeceksin."

Harriet öyle incinmişti ki ağzını açıp tek laf edemedi. "Demeyeceğim," demeyi başardı en sonunda. "Demeyeceğim."

"Diyeceksin!" diye şakıdı Edie çenesini havaya kaldırarak, Harriet'ın nefret ettiği o kendini beğenmiş, fazla neşeli ses tonuyla. "Evet, diyeceksin!" dedi sonra daha da yüksek bir sesle ama onun yüzüne bakmadan.

Birdenbire bir klarnet sesi duyuldu; kulak tırmalayıcı bir çiftlik bahçesi sesiyle köylü merhabası arasında ürpertici bir sesti: Doktor Vance elindeki klarnetle onun gelişini müjdeliyordu. Doktor Vance gerçek bir doktor –bir tıp doktoru– değildi, yalnızca abartılmış bir Hristiyan bandosu şefiydi; kalın ve gür kaşları ve bir katırınkini andıran kocaman dişleriyle tam bir Yanki'ydi. Baptist Kilisesi'nin gençlik halkasında önemli bir kimseydi ve onun Tenniel'ın ünlü *Alice Harikalar Diyarında*'daki Çılgın Şapkacı çiziminin tıpatıp aynısı olduğunu –doğru bir şekilde– ilk tespit eden Adelaide olmuştu.

Karga gibi sesiyle, "Hoş geldiniz, hanımlar!" diye cırladı, Edie'nin indirdiği cama dirseklerini dayamıştı. "Tanrı'ya şükürler olsun!"

Edie, "Şükürler olsun!" diyerek karşılık verdi; Doktor Vance'in konuşmalarına zaman zaman sirayet eden o fazla hararetli tondan pek hoşlanmazdı. "İşte küçük kampçımız burada. Onu bir an önce kaydettirelim de ben de yola koyulayım."

Doktor Vance –çenesini indirerek– pencereden içeriye doğru girdi ve Harriet'a sırıttı. Suratı kaba ve kıpkırmızıydı. Harriet sakin olmaya çalışarak adamın burun deliklerindeki kıllara, o kocaman, kare şeklindeki dişlerinin arasındaki lekelere bakıyordu.

Doktor Vance, Harriet'ın yüzündeki ifadeden alınmış gibi teatral bir havayla geri çekildi. "Oh!" Kolunu kaldırdı, koltuk altını kokladı, sonra dönüp Edie'ye baktı. "Bir an için bu sabah deodorantımı sürmeyi unuttum sandım da."

Harriet başını eğmiş, dizlerine bakıyordu. *Burada olmak zorunda olsam da bundan hoşlanıyormuşum gibi yapmak zorunda değilim,* dedi kendi kendine. Doktor Vance kampçılarının neşeli, dışa dönük, şamatacı olmalarını isterdi ve kamp ruhuna kendiliğinden dâhil olmayanları sıkıştırır, onlarla dalga geçer ve onları zorla havaya sokmaya çalışırdı. *Sorun nedir, yoksa şaka kaldıramıyor musun? Sen kendine gülmeyi de mi bilmiyorsun?!* Eğer bir çocuk –herhangi bir sebeple– biraz fazla sessizse, Doktor Vance onun bir su balonuyla sırılsıklam olmasını, herkesin ortasında tavuk gibi gıdaklayarak dans etmek zorunda

kalmasını, üstüne yağ sürülmüş bir domuzu yakalamaya çalışmasını ya da komik bir şapka takmasını sağlardı.

"Harriet!" dedi Edie, oluşan tuhaf sessizliğin ardından. Edie istediği kadar aksini iddia etsin, Doktor Vance onu da rahatsız ediyordu ve Harriet bunu gayet iyi biliyordu.

Doktor Vance klarnetle üzgün bir nota çaldı ve –bu da Harriet'ın ilgisini çekmeyi başaramayınca– kafasını pencereden içeri soktu ve ona dil çıkardı.

Ben düşmanların arasındayım, dedi Harriet kendi kendine. Dayanmak ve neden orada olduğunu hatırlamak zorundaydı. De Selby kampından ne kadar nefret ederse etsin, o anda olabileceği en güvenli yer orasıydı.

Doktor Vance klarnete üfledi: bu kez alaycı, küçümseyici bir ses çıkardı. Harriet istemeye istemeye de olsa kafasını kaldırıp ona baktı (direnmenin faydası yoktu; bu adam onunla uğraşmayı sürdürecekti) ve Doktor Vance üzgün bir palyaço gibi kaşlarını indirdi ve alt dudağını büktü. "Bir acıma partisi pek de parti sayılmaz," dedi. "Neden biliyor musun? Hı? Çünkü orada yalnızca tek kişilik yer vardır."

Harriet –yüzü alev alev yanarak– pencereden dışarıya, adamın arka tarafına bir göz attı. Sırık gibi çam ağaçları. Mayolu kızlar parmaklarının ucunda tek sıra halinde dikkatlice yürüyorlardı, bacakları ve ayakları kırmızı çamura bulanmıştı. *Dağların önderinin gücü kırıldı,* dedi kendi kendine. *Ülkemden kaçtım ve bu ovaya geldim.*

Doktor Vance'in biraz tepeden bakarak, "Evde sorunlar mı var?" diye sorduğunu duydu.

"Kesinlikle hayır. O sadece... Harriet sadece kendini fasulye gibi nimetten sanıyor," dedi Edie açık ve net bir şekilde.

Birden Harriet'ın zihninde çirkin bir anı canlandı: Doktor Vance hulahop yarışması için onu zorla sahneye itekliyor, onun çaresizliğini gören bütün kamp kahkahalara boğuluyor.

"Pekâlâ," Doktor Vance kıkırdadı, "bu kampta böyle fasulyelerle nasıl baş edeceğimizi çok iyi biliriz!"

"Duydun mu, Harriet? *Harriet*. Ben," dedi Edie hafifçe iç çekerek, "ben bugün ona ne olduğunu bilmiyorum."

"Aman, bir iki şaka gecesi, bir iki sıcak patates yarışı onu kendine getirir, merak etmeyin."

Şaka geceleri! Karman çorman anılar büyük bir yaygara koparark üstüne üstüne çullanıyordu: çalınan iç çamaşırları, ranzasına dökülen sular (*Bakın, Harriet altını ıslatmış!*), bir kızın avaz avaz bağıran sesi: *Buraya oturamazsın!*

Bakın, Bayan Kitap Âlimi geliyor!

"Hey, merhaba!" Bu Doktor Vance'in karısıydı, tiz bir köylü sesine sahipti, üstünde polyester şort tişört takımıyla ve tüm cana yakınlığıyla onlara doğru geliyordu. Bayan Vance (ya da kampçıların ona seslenmesini istediği adıyla "Bayan Patsy") kampın kızlara ayrılmış kısmından sorumluydu ve o da en az Doktor Vance kadar kötüydü ama farklı bir açıdan: hislerini dokunarak ifade etmekten hoşlanan, her işe burnunu sokan, fazla kişisel (erkek arkadaşlar, bedensel işlevler ve benzeri hakkında) sorular sormaktan çekinmeyen bir kadındı. Resmî lakabı Bayan Patsy olsa da kızlar ona "Hemşire" derlerdi.

"Merhaba, canım!" Arabanın camından içeri uzanıp Harriet'ın kolunu çimdikledi. "Nasılsın bakalım, güzel kız?" Kolunu bir kere daha, bir kere daha burktu. "Şu haline bir bak!"

"Şey, merhaba, Bayan Vance," dedi Edie, "nasılsınız?" Edie –aksine– Bayan Vance gibi insanları severdi çünkü böyle insanlar ona iyice mağrur ve ağırbaşlı bir kadın olma imkânı tanırdı.

"İkiniz de hoş geldiniz! Hadi ofise geçelim!" Bayan Vance söylediği her şeyi, tıpkı Miss Mississippi güzellik yarışmasındaki ya da *The Lawrence Welk Show*'daki kadınlar gibi yapmacık bir coşkuyla söylüyordu. "Tanrım, sen ne kadar da büyümüşsün be kızım!" dedi Harriet'a dönüp. "Bu defa kimseyle öyle yumruk yumruğa kavgaya girişmeyeceğinden eminim, sen ne dersin?"

Doktor Vance bu söze karşılık olarak Harriet'a hiç de hoşuna gitmeyen sert bir bakış attı.

Hastanedeyse Farish büyükannesinin kaza senaryosunu tekrar tekrar yazıp oynadı, bütün gece boyunca ve ertesi gün bile tahmin ve var-

sayımlarda bulunup durdu, öyle ki kardeşleri onu dinlemekten bıkıp usandılar. Yorgunluktan gözleri kıpkırmızı olmuş, sersemlemiş bir halde yoğun bakım ünitesinin bekleme odasındaki koltuklara gömülmüşler, bir yandan Farish'i dinlerken diğer yandan gizemleri çözen bir köpek hakkındaki çizgi filmi seyrediyorlardı.

"Eğer yerinden kıpırdarsan seni ısırır," dedi Farish, sanki orada olmayan Gum'a söylüyormuşçasına havaya doğru konuşuyordu. "Kıpırdamamalıydın. İsterse kucağında yatıyor olsun, umurumda değil."

Ayağa kalktı –ellerini saçlarının arasında gezdirdi– ve odanın içinde volta atmaya başladı; televizyonu görmelerini engelliyordu. "Farsh," dedi Eugene yüksek sesle, yeniden bacak bacak üstüne attı, "Gum'ın o arabayı sürmesi gerekiyordu, öyle değil mi?"

"O hızla öyle bir anda durması gerekmiyordu," dedi Danny.

Farish kaşlarını indirdi. "Beni o sürücü koltuğundan asla kaldıramazdınız," dedi kavga eder gibi. "Hiç kıpırdamadan öyle otururdum orada. Kıpırdarsan," elinin tersiyle dümdüz, kayar gibi bir hareket yaptı, "onu tehdit etmiş olursun. O da kendini savunur."

"Başka ne halt edecekti ki Farish? Lanet arabanın tepesinden bir yılan giriyor sonuçta?"

Bir anda Curtis ellerini çırptı ve parmağıyla televizyonu gösterdi. "Gum!" diye bağırdı.

Farish ise etrafta dolanıp duruyordu. Az sonra, Eugene ve Danny dehşete kapılmış bir halde kahkahalara boğuldular. Çizgi filmde köpek ve bir grup genç insan çok eski, ürkütücü bir şatonun içinde dolaşıyorlardı. Duvarda bir yığın trompetin ve baltanın yanı sıra pis pis sırıtan bir iskelet de asılıydı – ve tuhaf ama, bu iskelet Gum'a çok ama çok benziyordu. Birdenbire duvarda asılı olduğu yerden kurtuldu ve uluya uluya kaçan köpeğin peşinden havada süzülerek gitti.

"Böyle," dedi Eugene, konuşmakta güçlük çekiyordu, "aynen böyleydi işte yılan onun peşine düştüğünde."

Farish, hiçbir şey söylemeden bıkkınlık ve çaresizlikle dönüp onlara baktı. Yanlış bir şey yaptığının farkında olan Curtis birdenbire gülmeyi kesti ve yüzünde sıkıntılı bir ifadeyle Farish'e baktı. Ama tam da o anda Doktor Breedlove kapıda belirince hepsi anında sessizliğe gömüldü.

"Büyükannenizin bilinci yerine geldi," dedi doktor. "Bunu da atlatacak gibi görünüyor. Onu tüplerden çıkardık."

Farish yüzünü ellerinin arasına aldı.

"Hiç olmazsa solunum tüplerinden kurtuldu. Hâlâ serum veriyoruz tabii, kalp atışları henüz stabilize olmadı. Onu görmek ister misiniz?"

Hepsi (kalıp *Scooby-Doo*'yu izlemekten daha çok mutluluk duyan Curtis hariç) müthiş bir ciddiyetle tek sıra halinde doktorun peşinden makineler ve esrarengiz ekipmanlarla dolu bir alandan geçip ardında Gum'ın yattığı perdeli bölüme girdiler. Hareketsiz bir biçimde yatsa da ve bizzat bu hareketsizlik bile insanı ürpertse de öyle mahvolmuş gibi değildi, kas felci yüzünden yarı kapalı duran göz kapakları dışında gayet normal görünüyordu aslında.

"Evet, ben sizi bir dakika yalnız bırakayım," dedi doktor ellerini birbirine sürterek. "Ama yalnızca bir dakika. Onu yormayın sakın."

Yatağa doğru ilk yaklaşan Farish oldu. "Ben geldim," dedi, kadına iyice sokuldu.

Büyükannesinin göz kapakları titreşti; yatak örtüsünün üstündeki elini usulca kaldırdı ve Farish bu eli iki elinin arasına aldı.

"Sana bunu kim yaptı?" dedi sert bir sesle ve söyleyeceklerini duymak için başını büyükannesinin dudaklarına yaklaştırdı.

Gum bir iki saniye sonra, "Bilmiyorum," dedi. Sesi kuru, alçak ve çok zayıf çıkıyordu. "Tek gördüğüm ta uzaklara doğru koşan çocuklar oldu."

Farish –kafasını iki yana sallayarak– doğruldu ve yumruğunu avucuna vurdu. Pencereye doğru yürüdü ve camın önünde durup otoparka baktı.

"Çocukları boş versene," dedi Eugene. "Olanları duyunca benim aklıma kim geldi biliyor musun? Porton Stiles." Onun kolu da yılan sokması yüzünden hâlâ askıdaydı. "Ya da Buddy Reebals. Buddy'nin bir kara listesi olduğunu söylerlerdi hep. Bu listeye günün birinde peşine düşeceği insanları yazdığını söylerlerdi."

"Onlardan biri değildi," dedi Farish, aniden sarsıcı bir şeyi idrak etmişçesine kafasını kaldırdı. "Bütün bunlar geçen gece Misyon evinde başladı."

Eugene, "Bana öyle bakma. Bu benim hatam değil," dedi.

"Loyal'ın yaptığını mı düşünüyorsun?" dedi Danny, Farish'e dönüp.

"Bunu nasıl yapabilir ki?" dedi Eugene. "Çocuk bir hafta önce gitti."

"Eh, tek bir şeyi kesin olarak biliyoruz, o da bu yılanın ona ait olduğu. Bundan şüphe yok," dedi Farish.

"İyi de onu ve yılanlarını buraya davet eden sendin," dedi Eugene öfkeyle, "ben değil. Yani şimdi kendi evime gitmeye korkar oldum ben..."

"Yılanın ona ait olduğunu söyledim," dedi Farish, ayağını yere vurdu. "Yılanı atanın o olduğunu söylemedim ki."

"Baksana Farish, benim aklımı kurcalayansa şu," dedi Danny. "Kamyonetin ön camını kim kırdı? Eğer mal aramaya geldilerse..."

Danny, Eugene'in kendisine tuhaf tuhaf baktığını fark etti; hemen konuşmayı kesti ve ellerini ceplerine soktu. Gum ve Eugene'in önünde uyuşturucu işinden bahsetmeye hiç gerek yoktu.

"Bunu Dolphus'un yaptığını mı düşünüyorsun?" dedi Farish'e. "Ya da Dolphus için birileri mi yaptı acaba?"

Bunu Farish de düşünmüştü. "Hayır," dedi. "Bu yılan işi falan hiç Dolphus'un tarzı değil. O olsa birini yollar doğrudan götünü kestirip ikiye ayırtırdı."

"Neyi düşünüp duruyorum biliyor musun?" dedi Danny. "O gece kapıya gelen şu kızı."

"Ben de onu düşünüyordum," dedi Farish. "Ona dikkatlice bakamadım. Nereden geldi? Evin önünde ne işi vardı?"

Danny omuzlarını silkti.

"Ona sormadın mı?"

"Bak," dedi Danny, sesini kontrol etmeye çabalıyordu, "o gece üst üste bir sürü şey oluyordu."

"Onun kaçıp gitmesine izin verdin yani? Sen bir çocuk gördüğünü söylemiştin," dedi Farish, Gum'a dönüp. "Siyah mıydı, beyaz mı? Kız mıydı, erkek mi?"

"Evet, Gum," dedi Danny. "Tam olarak ne gördün?"

"Şey, doğrusunu söylemek gerekirse," dedi büyükanneleri zayıf bir sesle, "öyle çok iyi göremedim. Gözlerimin ne durumda olduğunu biliyorsunuz."

"Bir tane miydi? Yoksa birden fazla mı?"

"Öyle çok fazla çocuk görmedim. Araba yoldan çıkarken üst geçitte bir çocuğun çığlık atıp kahkahalarla güldüğünü duydum."

Eugene, Farish'e dönüp, "O kız o akşam erken saatlerde meydana gelmiş, Loyal ve beni izliyordu. Onu hatırlıyorum. Bisikleti de vardı," dedi.

"Misyon evine geldiğinde bisiklete falan binmiyordu," dedi Danny. "Evden koşarak uzaklaştı."

"Ben sadece gördüğümü söylüyorum."

"Düşündüm de galiba bir bisiklet de görmüştüm," dedi Gum. "Emin değilim tabii."

"Bu kızla konuşmak istiyorum," dedi Farish. "Kim olduğunu hiçbiriniz bilmiyorsunuz, öyle mi?"

"Bize adını söyledi ama kafasını toparlayamıyor gibiydi. Adı önce Mary Jones'tu. Sonra Mary Johnson oldu."

"Onu tekrar görsen tanır mısın?"

"Ben tanırım," dedi Eugene. "On dakika boyunca onun yanında ben durdum. Yüzünü iyice gördüm, hem de epey yakından."

"Ben de öyle," dedi Danny.

Farish dudaklarını sıktı. "Polisler bu işe karıştı mı?" diye sordu bir anda büyükannesine dönüp. "Sana soru falan sordular mı?"

"Onlara tek kelime etmedim."

"Güzel." Farish acemi hareketlerle büyükannesinin omzuna hafifçe vurdu. "Bunu sana kimin yaptığını bulacağım," dedi. "Ve onu bulduğumda bunu yaptığına pişman olacak."

Ida'nın işteki son birkaç günü tıpkı Weenie ölmeden önceki son birkaç gün gibi geçti: kedinin kutusunun yanı başında, mutfağın zemininde saatler boyunca yatmıştı ve Weenie'nin bir parçası hâlâ orada olsa da büyük bir kısmı –en iyi kısmı– çoktan gitmişti. *Le Sueur'un Bezelyeleri* yazıyordu kutunun üstünde. Bu siyah yazı, çaresizliğin getirdiği mide bulantısıyla birlikte Allison'ın hafızasına kazınmıştı. Burnu bu yazıdan

sadece birkaç santim mesafede oracıkta yatmış, kendi ciğerleri onun nefes alıp vermesine de yardımcı olabilirmiş gibi kedisinin acı dolu minik soluklarıyla aynı tempoda nefes alıp vermeye çalışmıştı. Gecenin o geç saatlerinde, o kadar aşağıdan bakınca mutfak ne kadar da geniş görünüyordu öyle: bütün o gölgeleriyle birlikte. Şimdi bile Weenie'nin ölümü Edie'nin mutfağındaki yer döşemesinin cilalı parlaklığını taşıyordu; cam kapaklı dolaplarının kalabalık hissini taşıyordu (raflara sıra sıra dizilmiş tabaklardan bir seyirci topluluğu çaresizce onları izlemişti); kırmızı bulaşık bezinin ve kiraz desenli perdelerin faydasız neşesini taşıyordu. Bütün o dilsiz, iyi niyetli nesneler –o karton kutu, kirazlı perdeler ve Fiestaware marka rengârenk tabaklar– Allison'ın acısını daha da artırmış, o çok uzun geçen korkunç gece boyunca oturup onu izlemişlerdi. Şimdi, Ida giderken ise nesnelerden başka evdeki hiçbir şey Allison'ın kederini paylaşmıyor ya da onu yansıtmıyordu: kasvetli halılar, lekeli aynalar; koltuklar çömelmiş yas tutuyorlardı ve o eski hüzünlü ayaklı saat bile sanki hıçkırıklara boğulacakmış da kendisini zar zor ayakta tutuyormuş gibi duruyordu. Vitrinin içindeki Viyana gaydacıları ve çember etekli Doulton hanımları âdeta bir o yana bir bu yana yalvarıyor gibi görünüyorlardı: yanakları telaştan kızarmış, koyu renkli küçük gözleri şaşkın ve bomboş bakıyordu.

Ida'nınsa "yapacak işleri" vardı. Buzdolabını baştan aşağı temizledi; dolaplardaki her şeyi dışarı çıkardı ve yıkayıp kuruttu; muzlu ekmek ve birkaç kap güveç pişirdi ve bunları folyoyla sarıp buzluğa kaldırdı. Konuşuyor, hatta şarkılar mırıldanıyordu; oldukça neşeli görünüyordu ama bütün o telaşın içinde Allison'la göz göze gelmekten de kaçınıyordu. Bir defasında Allison onu ağlarken yakaladığını sandı. Dikkatlice kapının önünde dikildi. "Sen ağlıyor musun?" diye sordu.

Ida Rhew yerinden sıçradı – sonra bir elini göğsüne bastırdı ve güldü. "İlahî Allison!" dedi.

"Ida, üzülüyor musun?"

Ama Ida kafasını iki yana sallamakla yetindi ve işine geri döndü, Allison ise odasına gidip ağladı. Daha sonra, Ida'yla kalan sayılı saatlerinin birini odasına çıkıp tek başına ağlayarak harcadığı için pişmanlık duyacaktı. Ama o anda, o mutfakta durup ona arkası dönük olan Ida'nın dolapları temizleyişini izlemek dayanamayacağı kadar acıklı

gelmişti, hatta öyle acıklıydı ki o anı hatırladığında bile aynı telaşlı, nefes kesici, boğucu hissi duyuyordu. Bir şekilde Ida çoktan gitmişti bile; ne kadar sıcak ve sağlam görünürse görünsün, o güneşli mutfakta ayağında hemşire terlikleriyle dolaşırsa dolaşsın, çoktan bir hatıraya, bir hayalete dönüşmüştü.

Allison yürüyerek markete gitti ve yolculuk esnasında kırılmasınlar diye eşyalarını içine koyup taşıyabilmesi için Ida'ya bir karton kutu aldı. Elinde avucundaki tüm parayla –önceki Noel'den kalma otuz iki dolarıyla– Ida'nın isteyebileceği ya da ihtiyaç duyabileceğini düşündüğü her şeyi satın aldı: Ida'nın öğle yemeğinde yanında biraz krakerle yemeyi çok sevdiği konserve somonlar, akçaağaç şurubu, dize kadar uzanan çoraplar, şık bir kalıp İngiliz lavanta sabunu, incirli kurabiyeler, bir kutu Russell Stover çikolata, bir dolu posta pulu, kırmızı renkli güzel bir diş fırçası, bir tüp çizgili diş macunu ve hatta koca bir şişe One-A-Day vitamin hapı.

Allison hepsini alıp eve taşıdı ve sonra o akşam arka verandada Ida'nın köklü çeliklerini, her bir enfiye kutusunu ve plastik bardağı tek tek dikkatlice ıslak gazete kâğıtlarına sararak saatler geçirdi. Tavan arasında içi Noel ışıklarıyla dolu güzel, kırmızı bir kutu vardı. Allison bu ışıkları yere boşalttı ve aldığı hediyeleri yeniden paketlemek için kutuyu odasına götürdü, tam da o sırada annesi koridordan geçiyordu (adımları hafif, telaşsızdı) ve kafasını kapıdan içeri sokuverdi.

"Harriet yokken ev çok ıssız, değil mi?" diye sordu neşeyle. Krem sürdüğü yüzü ışıl ışıl parlıyordu. "Odama gelip benimle televizyon izlemek ister misin?"

Allison kafasını salladı. Huzursuz olmuştu: gece saat ondan sonra evin içinde dolaşmak, kızıyla ilgilenmek, onu odasına davet etmek hiç annesine göre hareketler değildi.

"Sen ne yapıyorsun? Bence odama gelip benimle televizyon izlemelisin," dedi annesi, Allison cevap vermeyince.

"Tamam," dedi Allison. Ayağa kalktı.

Annesi ona tuhaf tuhaf bakıyordu. Allison utançtan âdeta acı çekerek gözlerini kaçırdı. Bazen, özellikle de ikisi yalnızken annesinin onun Robin değil, kendisi olmasından duyduğu hayal kırıklığını şiddetle duyumsardı. Annesi buna engel olamazdı –doğrusu, bu durumu saklamak için acıklı bir biçimde uğraşırdı– ama Allison bizzat kendi

varlığının ona eksik olanı hatırlattığının farkındaydı ve annesinin hislerini göz önüne alarak ayakaltında dolaşmamak ve kendisini evin içinde görünmez ve önemsiz kılmak için elinden geleni yapıyordu. Ida gideceği ve Harriet da uzaklarda olduğu için önlerindeki birkaç hafta epey zor geçecekti.

"Gelip televizyon izlemek zorunda değilsin," dedi annesi en sonunda. "Ben sadece bunu yapmak isteyebileceğini düşünmüştüm."

Allison yüzünün yanıp kızardığını hissetti. Annesinin bakışlarından kaçıyordu. Odanın içindeki bütün renkler –kutununki de– fazla yakıcı ve parlak geliyordu gözüne.

Annesi gittikten sonra Allison kutuyu hazırlama işini bitirdi ve sonra kalan parayı bir zarfın içine, posta pullarının, okulda çekilen bir fotoğrafının ve iyi kalite bir teksir kâğıdına özenle yazılmış adresinin yanına koydu. Sonra kutuyu kapattı ve yeşil renkli gelin telleriyle bağladı.

Çok sonra, gecenin bir yarısında Allison sıçrayarak kötü bir rüya gördüğü uykusundan uyandı – bu rüyayı daha önce de görmüştü, yüzünden yalnızca birkaç santim uzaktaki beyaz bir duvarın önünde dikiliyordu. Rüyada yerinden kıpırdayamıyordu ve sanki hayatının geri kalanı boyunca hep o boş duvara bakacakmış gibi geliyordu.

Karanlığın içinde sessizce yattı ve yatağının yanı başında, yerde duran kutuya uzun uzun baktı ta ki şafak vaktinde sokak lambaları sönüp odası mavi renge bürünene kadar. En sonunda çıplak ayaklarıyla yatağından çıktı, şifonyerden düz bir iğne alıp kutunun yanında bağdaş kurup oturdu ve güneş yükselip oda yeniden aydınlanıncaya kadar belki bir saatten fazla uğraşıp kutunun üstüne iğnenin ucuyla ufacık gizli mesajlar kazıdı: o gün Ida'nın son günüydü. IDA SENİ SEVİYORUZ, diyordu kutunun üstündeki mesajlarda. IDA R. BROWNLEE. GERİ DÖN IDA. BENİ UNUTMA IDA. SEVGİLER.

Bunun için kendini suçlu hissetse de Danny büyükannesinin hastanede kalışının tadını çıkarıyordu. O, evde yokken, Farish'i sürekli bir şeyler için galeyana getirmezken hayat çok daha kolaydı. Ve Farish haddinden fazla uyuşturucu alıyor olsa da (Gum ortalarda olmayınca onu elinde

jilet ve aynayla bütün gün ve gece boyunca televizyonun karşısında oturmaktan alıkoyacak hiçbir şey kalmamıştı) günde üç defa Gum'ın o devasa boyutlardaki kızartma yemekleri için mutfakta bir araya gelmenin yarattığı fazladan gerginlik olmayınca sinirini kardeşlerinden çıkarma olasılığı da düşmüştü.

Danny de çok fazla uyuşturucu kullanıyordu ama sorun yoktu; çok yakında tamamen bırakacaktı fakat henüz o noktaya ulaşmamıştı. Hem uyuşturucu ona bütün karavanı temizlemeye yetecek enerjiyi vermişti. Çıplak ayakla ve terlediği için kot pantolonu dışında tamamen çıplak vücuduyla bütün pencereleri, duvarları ve yerleri temizledi; Gum'ın pis kokulu eski kahve kutularına koyup mutfağın orasına burasına sakladığı bütün o kokuşmuş sıvı yağları ve domuz yağlarını çöpe attı, banyoyu ova ova yıkadı, yerdeki muşambayı parlayıncaya kadar cilaladı ve bütün eski iç çamaşırlarını ve tişörtleri yeniden beyazlayıncaya kadar ağarttı. (Büyükanneleri Farish'in ona aldığı çamaşır makinesini düzgün kullanmaya hiç alışamamıştı; beyazları da renkli giysilerle birlikte yıkıyor, sonuçta hepsinin rengi griye dönüyordu.)

Temizlik yapmak Danny'ye kendini iyi hissettiriyordu: kontrolün kendi ellerinde olduğunu hissediyordu. Karavan, tıpkı bir geminin kadırgası gibi temiz ve düzenli bir hale gelmişti. Farish bile her şeyin ne kadar derli toplu göründüğünü söylemişti. Danny, Farish'in "projeler"inden hiçbirine (parçaları kısmen bir araya getirilmiş makineler, bozuk çim biçme makineleri, karbüratörler ve masa lambaları) dokunmaması gerektiğini gayet iyi biliyordu ama onlara dokunmadan etraflarını temizlemek de mümkündü, hem zaten gereksiz ıvır zıvırdan kurtulmak daha çok işe yarıyordu. Günde iki defa çöpleri toparlayıp çöp tenekesine atıyordu. Curtis'e biraz alfabe çorbası ısıttıktan ya da domuz pastırmalı yumurta pişirdikten sonra bulaşıkları orada öylece bırakmak yerine hemen yıkayıp kurulayıp yerlerine kaldırıyordu. Çok yer kaplamasınlar diye dolaplardaki eşyaları dizmek için yeni bir yöntem bile geliştirmişti.

Geceleriyse Farish'le birlikte oturuyordu. Amfetaminin diğer bir iyi yanı da buydu: gününü iki katına çıkarıyordu. Çalışmak için de konuşmak için de düşünmek için de vaktin oluyordu.

Düşünecek çok şey vardı. Bu son saldırılar –Misyon evindeki ve Gum'a yapılanlar– Farish'in dikkatini tek bir noktaya çekmişti. Eski günlerde –kafa yaralanmasından önce– Farish'in çeşitli pratik ve lojistik sorunları çözmekte özel bir becerisi vardı ve bu eski her şeyi hesaplayan kurnazlığın bir kısmını da olsa kullanarak Danny'yle birlikte o terk edilmiş üst geçide gidip suç mahallini incelemişlerdi: kobranın içinde durduğu, şimdiyse bomboş olan süslü püslü dinamit kutusu, kırmızı renkli bir oyuncak el arabası, çimento tozlarının üstünde oraya buraya koşturan bir dolu küçük ayak izi.

"Bunu yapan o kızdı," dedi Farish, "O küçük kaltağı öldüreceğim." Pek konuşmuyordu, ellerini beline koymuş, yerdeki çimento tozlarına bakıyordu.

"Ne düşünüyorsun?" dedi Danny.

"Küçük bir çocuğun bu ağır kutuyu nasıl taşıdığını."

"El arabasıyla."

"Misyon evindeki merdivenlerden aşağıya onunla taşımış olamaz ama." Farish alt dudağını ısırıyordu. "Hem, yılanı o çaldıysa, neden kapıyı çalıp bize kendini gösterdi?"

Danny omuzlarını silkti. "Çocuk işte," dedi. Bir sigara yaktı, dumanını burun deliklerinden içeri çekti ve o büyük Zippo çakmağını pat diye kapattı. "Aptallar."

"Bunu her kim yaptıysa aptal falan değildi. Böyle bir işe kalkışmak sağlam bir taşak ve zamanlama kabiliyeti ister."

"Ya da şans."

"Her ne haltsa işte," dedi Farish. Kollarını göğsünde kavuşturmuştu –kahverengi tulumunun içinde bir ordu mensubu gibi görünüyordu– sonra bir anda dönüp Danny'nin yüzüne Danny'nin hiç hoşuna gitmeyen bir biçimde bakmaya başladı.

"Sen Gum'a zarar verecek bir şey yapmazsın, değil mi?" dedi.

Danny gözlerini kırpıştırdı. "Hayır!" Doğru düzgün konuşamayacak kadar afallamıştı. "Tanrım!"

"O çok yaşlı."

"Bunu ben de biliyorum!" dedi Danny, saçlarını öfkeyle geriye doğru attı.

"O gün Trans Am'i sürenin sen değil de o olduğunu bilen başka kim olabilir, ben sadece onu düşünüyorum."

"Neden?" dedi Danny, kısa ve şaşkın bir duraksamanın ardından. Otoyoldan yansıyan güneş ışığı gözlerini alıyor ve kafa karışıklığını daha da artırıyordu. "Bu neyi değiştirecek ki? O sadece kamyonete binmeyi sevmediğini söyledi, o kadar. Bunu sana söyledim. İstersen kendisine sor."

"Ya da bana."

"Ne?"

"Ya da bana," dedi Farish. İşitilebilir bir şekilde kesik kesik nefes alıp veriyordu. "Bana zarar verecek bir şey de yapmazdın, değil mi?"

Uzun, gergin bir sessizliğin ardından, "Hayır," dedi Danny, elinden geldiğince hissiz bir sesle konuşmuştu. Aslında içinden siktir git demek gelmiş ama bunu söylemekten korkmuştu. Uyuşturucu işinde en az Farish kadar çok çalışıyordu, hem ayak işlerini yapıyor hem de laboratuvarda çalışıyordu –lanet olsun, Farish'in gideceği her yere bile o götürüyordu– ve Farish ona eşit miktarda para bile vermiyordu, hatta işin aslı, ona bir bok verdiği yoktu, arada sırada suratına bir onluk ya da yirmilik fırlatıyordu işte. Doğru: bir süre için bu iş düzenli bir işe sahip olmanın pabucunu dama attırmıştı. Günler bilardo oynayarak ya da Farish'i arabayla oraya buraya götürerek, müzik dinleyerek, bütün gece hiç uyumadan gezerek geçip gidiyordu: eğlence, bilardo ve istemediği kadar uyuşturucu. Ama her sabah güneşin doğuşunu yeniden yeniden izlemek bir süre sonra biraz tekinsiz gelmeye başlamıştı ve hatta son zamanlarda apaçık korkutucu bir hale gelmişti. Bu hayat tarzından bıkmıştı, kafayı bulmaktan bıkmıştı; hem Farish, Danny'ye aslında borçlu olduğu parayı hiç ödeyecek miydi ki Danny de bu sayede bu kasabadan kaçıp kimsenin onu tanımadığı (soyadın Ratliff ise bu kasabada pek de şansın yoktu) bir yere gidip doğru dürüst bir iş bulabilsin? Hayır. Farish, Danny'ye neden para versindi ki? Para vermeden çalıştırdığı kölesiyle bu düzen onun işine geliyordu.

Farish ansızın döndü ve "O kızı bul," dedi. "Bu senin bir numaralı önceliğin. O kızı bulmanı ve bütün bu olup bitenler hakkında ne

bildiğini öğrenmeni istiyorum. İstersen bunun için o piç kurusunun boynunu kırmak zorunda kal, hiç umurumda değil."

"Colonial Williamsburg müzesini kendisi önceden gördü diye benim görüp görmememi umursamıyor," dedi Adelaide ve küskün bir tavırla dönüp arka camdan dışarıya baktı.

Edie burun deliklerinden derin bir nefes aldı. Harriet'ı kampa götürdüğü için daha şimdiden araba kullanmaktan yorulmuştu bile; (her şeyi kapattığından emin olmak için iki defa evine geri dönmek zorunda bırakan) Libby, (son dakikada yanına almaya karar verdiği elbisesinin ütüsünü bitirmek için diğerlerini arabada beklemek zorunda bırakan) Adelaide ve (kol saatini banyo lavabosunun kenarında unuttuğunu artık kasabadan neredeyse çıkmak üzereyken fark eden) Tat yüzünden; en sakin insanı bile deli etmeye yetecek bütün bu düzensizlikler yüzünden daha şimdiden yola koyulmak için iki saat gecikmişlerdi zaten ve şimdi de –daha kasabadan bile çıkamamışken– Adelaide başka bir eyalete uğramayı istiyordu.

"Ah, o kadar çok şey göreceğiz ki Virginia'nın eksikliğini hissetmeyeceğiz bile," dedi Tat – dudaklarına ruj sürmüş, lavanta sabunu, Aqua Net ve *Souvenez-vous?* parfümü kokuyordu. Astım spreyini bulmak için sarı renkli el çantasını kurcalıyordu. "Gerçi yazık da olacak... hazır ta oralara kadar gitmişken..."

Adelaide arabada bakarım diye düşünerek yanına aldığı *Mississippi Yan Yolları* dergisiyle kendini yelpazelemeye başladı.

Onu gören Edie, "Eğer orada havasız kaldıysan neden camları biraz olsun açmıyorsun?" diye sordu.

"Saçlarımın bozulmasını istemiyorum. Daha yeni yaptırdım."

"Şey," dedi Tat, ona doğru eğildi, "belki birazcık aralasak..."

"Hayır! Dursana! O kol kapıyı açıyor!"

"Hayır, Adelaide, kapıyı açan şu. Bu pencereyi açıyor."

"Lütfen zahmet etme. Ben böyle iyiyim."

Edie, "Senin yerinde olsam saçlarım için öyle çok endişelenmezdim, Addie," dedi. "Orada fazlasıyla sıcaklayacaksınız zaten."

"İyi de diğer bütün camlar sonuna kadar açıkken ben yeterince darmadağın oldum zaten," dedi Adelaide sertçe.

Tat güldü. "Kusura bakma, ben camımı kapatmıyorum!"

"İyi," dedi Adelaide ciddiyetle, "ben de benimkini açmıyorum."

Ön koltukta, Edie'nin yanında oturan Libby bir türlü rahat edememiş gibi mıymıntı, huysuz bir ses çıkardı. Onun pudralı kolonyası zararsızdı ama sıcakla ve arka taraftan yükselen Shalimar ve *Souvenez-vous?* parfümlerinin güçlü Asya kokularıyla birleşince Edie'nin sinüsleri daha şimdiden kapanmaya başlamıştı bile.

Tat birdenbire çığlığı kopardı: "El çantam nerede?"

"Ne var? Ne oldu?" dedi diğerleri bir ağızdan.

"El çantamı bulamıyorum!"

"Edith, geri dön!" dedi Libby. "El çantasını evde bırakmış!"

"Evde falan bırakmadım. Daha az önce buradaydı!"

Edie, "Yolun ortasındayken geri dönemem zaten," dedi.

"Nerede olabilir? Daha az önce elimdeydi! Ben..."

"Ah, Tatty!" Adelaide neşeli bir kahkaha attı. "Burada işte! Üstünde oturuyorsun."

"Ne dedi? Bulmuş mu?" diye sordu Libby, telaşla etrafına bakınıyordu. "Çantanı buldun mu, Tat?"

"Evet, buldum."

"Ah, şükürler olsun. El çantanı kaybetmek istemezsin. El çantanı kaybedersen ne yapacaksın sonra?"

Sanki önemli bir şey duyurmak ister gibi sesini radyonun sesini bastıracak şekilde yükselterek, "Bu bana arabayla Natchez'e gittiğimiz şu çılgın Dört Temmuz hafta sonunu hatırlattı," dedi Adelaide. "O hafta sonunu asla unutmayacağım."

"Evet, ben de asla unutmayacağım," dedi Edie. Ellili yıllarda, Adelaide sigarayı bırakmadan önceydi bu hafta sonu; Edie otoyolda son hızla ilerlerken ona buna laf yetiştirmekle meşgul olan Adelaide küllüğü ateşe vermişti.

"Tanrım, ne uzun ve sıcak bir yolculuktu."

Edie aksi aksi, "Evet, ellerim sıcaktan kavrulmuştu," dedi. Aynı anda hem arabayı kullanmaya hem de elini sallayarak alevleri söndürmeye çalışırken Edie'nin elinin arkasına Addie'nin sigara paketinin erimiş plastiği yapışıvermişti (yanındaki yolcu koltuğunda oturan Addie ise çığlık atıp telaşla ellerini çırpmak dışında hiçbir şey yapmamıştı); iz bırakan kötü bir yanıktı bu ve sebep olduğu acı ve şaşkınlık yüzünden Edie az kalsın yoldan çıkacaktı. O korkunç ağustos sıcağında, sağ eli içi buzlu suyla dolu bir kâğıt bardağın içinde, gözlerinden yaşlar süzülerek ve Adelaide'in her saniye bir şeylerden yakınıp ortalığı velveleye vermesini dinleyerek tam üç yüz kilometreden fazla yol gitmişti.

"Peki ya hep birlikte New Orleans'a gittiğimiz o ağustos ayına ne demeli?" dedi Adelaide, gülünç bir hareketle eliyle göğsünü yelliyordu. "Sıcak çarpmasından öleceğimi sanmıştım, Edith. Yanındaki yolcu koltuğuna bir bakacaksın ve benim öldüğümü göreceksin sanmıştım."

Sen, diye düşündü Edie. *Hem de camın kapalıyken! Bu kimin suçuydu acaba?*

"Evet!" dedi Tat. "Ne yolculuktu ama! Hani..."

"Sen yanımızda değildin ki."

"Evet, yanınızdaydım!"

"Gerçekten de yanımızdaydı, ben o yolculuğu asla unutmam," dedi Adelaide bilmiş bilmiş.

"Hatırlamıyor musun, Edith, hani Jackson'da arabaya servis yapan bir McDonald's'a girmiştin ve siparişini otoparktaki çöp tenekelerinden birine vermeye çalışmıştın?"

Neşeli kahkahalar arabayı çınlattı. Edie ise dişlerini gıcırdattı ve yola odaklanmaya çalıştı.

"Ah, amma da çılgın ihtiyarlardık," dedi Tat. "Kim bilir o insanlar hakkımızda neler düşünmüşlerdir."

Libby, "Ben sadece her şeyi hatırlayabilmeyi umuyorum," diye mırıldandı. "Dün gece çoraplarımı evde bıraktığımı ve bütün paramı kaybettiğimi düşünmeye başladım..."

"Bahse girerim gözüne uyku girmemiştir, öyle değil mi hayatım?" dedi Tat, öne doğru uzanıp elini Libby'nin ufacık, zayıf omzuna koydu.

"Saçmalama! Ben gayet iyiyim. Ben sadece..."

"Uyumadı tabii ki! Bütün gece boyunca evhamlandı durdu! Senin ihtiyacın olan şey biraz kahvaltı," dedi Adelaide.

"Bence de," dedi Tatty ve ellerini çırptı, "bu harika bir fikir!"

"Hadi duralım, Edith."

"Beni dinleyin! Ben bu sabah altıda yola çıkmak istemiştim! Eğer şimdi durursak öğle vaktinden önce yola çıkamayacağız! Evden çıkmadan önce bir şeyler yemediniz mi siz?"

"Şey, yola koyuluncaya kadar karnımın ne kadar acıktığını fark etmemiştim," dedi Adelaide.

"Daha kasabadan bile çıkmadık ki!"

"Beni düşünme, tatlım," dedi Libby. "Ben hiçbir şey yiyemeyecek kadar heyecanlıyım."

"Baksana, Tat," dedi Edie, tek eliyle termosun ağzını açmaya çalışıyordu. "Neden ona küçük bir fincan kahve doldurmuyorsun?"

"Eğer hiç uyumadıysa kahve onda çarpıntı yapar," dedi Tat ciddi bir tavırla.

Edie pofurdadı. "Sizin neyiniz var Tanrı aşkına? Bana geldiğinizde çarpıntıdan falan yakınmadan güzel güzel kahvenizi içerdiniz. Şimdiyse kahve sanki zehirmiş gibi davranıyorsunuz. Hepinizi asabileştiriyor sanki."

Birdenbire Adelaide, "Ah, hayır," dedi. "Geri dön, Edith."

Tat bir eliyle ağzını kapattı ve güldü. "Bugün hepimiz dağılmış bir haldeyiz, değil mi?"

"Şimdi ne var?" diye sordu Edie.

"Üzgünüm," dedi Adelaide sertçe, "ama geri dönmek zorundayım."

"Sen ne unuttun?"

Adelaide dümdüz karşıya bakıyordu. "Kafeinsiz kahvemi."

"Tamam, denk gelince bir tane daha alırız."

"İyi de," diye mırıldandı Tat, "eğer evde zaten bir kavanoz varsa başka bir tane daha almak yazık olur yani..."

"Hem," dedi Libby, ellerini yüzüne götürdü, tamamen gerçek bir telaşla gözlerini devirdi, "ya bulamazsa? Ya oralarda satmıyorlarsa?"

"Her yerden kafeinsiz kahve alabilirsin."

Adelaide, "Edith, lütfen," diye çıkıştı. "Bunu duymak bile istemiyorum. Beni geri götürmek istemiyorsan, arabayı durdur da ineyim."

Edie oldukça sert bir şekilde, sinyal bile vermeden otoyol üstündeki banka şubesinin garaj yoluna saptı ve otoparkta ters yöne döndü.

"Tam da günümüzde değil miyiz? Bu sabah bir şeyler unutan bir tek benim sanıyordum," dedi Tat neşeyle, tam o sırada Edie'nin sert dönüşüyle Adelaide'e doğru kayınca ancak Addie'nin kolunu tutarak durabildi ve tam herkese kol saatini evde unuttuğu için artık kendini kötü hissetmediğini bildirecekti ki ön koltuktaki Libby'den soluğu kesilmişçesine bir çığlık yükseldi ve BAM! Ön yolcu tarafına sertçe çarpılan Oldsmobile kendi etrafında döndü – öyle ki bir saniye sonra korna acı acı çalıyor, Edie'nin burnundan kanlar fışkırıyordu ve otoyolun ters tarafına savrulmuşlar, çatlayıp örümcek ağına dönen ön camdan kendilerine doğru yaklaşan arabalara bakıyorlardı.

"Aaa Harrr-riet!"

Kahkahalar. Harriet'ın korktuğu başına geldi ve vantrilokun kot kumaşıyla kaplanmış kuklası onca seyircinin arasından onu seçti. O –ve çeşitli yaşlarda elli kız daha– ormandaki bir açıklıkta, rehberlerin "şapel" olarak adlandırdıkları yerdeki kütükten sıralarda oturuyordu.

Ön sırada oturan ve Harriet'ın kulübesinde kalan iki kız (Dawn ve Jada) dönüp kızgın gözlerle ona baktı. Daha o sabah Harriet'la kavga etmişlerdi ve bu kavga şapelin çanıyla bölünmüştü.

Vantrilok, "Hey! Sakin ol, Ziggie, seni ihtiyar delikanlı!" deyip kıkırdadı. Erkekler kampından Zach adlı bir rehberdi bu. Doktor ve Bayan Vance, Zig (kukla) ve Zach'in on iki yıldır aynı odayı paylaştıklarından, kuklanın Bob Jones Üniversitesi'nde de Zach'e onun "oda arkadaşı" olarak eşlik ettiğinden daha önce çokça kez söz etmişlerdi; Harriet zaten çok fazla, umursadığından da fazla şey duymuştu bu konu hakkında. Kukla golf pantolonu ve tepesi basık fötr şapkasıyla tıpkı *Kirli Yüzlü Melekler*'den biri gibi giydirilmişti; ürkütücü kırmızı

bir ağzı ve kızamık lekesine benzeyen çilleri vardı. Şimdiyse –muhtemelen Harriet'ı taklit ederek– gözlerini patlatıyor ve kafasını üç yüz altmış derece döndürüyordu.

"Hey, patron! Bir de bana kukla derler!" diye öfkeyle bağırdı.

Bu kez daha da fazla kahkaha yükseldi – özellikle de en önde oturan Jada ve Dawn hem yüksek sesle kahkahalar atıyor hem de hayranlıkla el çırpıyorlardı. Yüzü alev alev yanan Harriet kibirle önündeki kızın terli sırtına baktı: ondan yaşça büyük olan bu kızın sutyen askılarının etrafından yumuk yumuk yağlar taşıyordu. *Umarım hiçbir zaman böyle görünmem,* diye düşündü Harriet. *Açlıktan ölmeyi yeğlerim.*

On gündür kamptaydı. Ona sonsuz gibi geliyordu. Edie'nin Doktor Vance ve karısıyla oturup özel olarak konuştuğundan şüpheleniyordu çünkü rehberler rahatsız edici bir şekilde sürekli onu seçip onunla uğraşıyorlardı ama asıl sorun –Harriet elinden hiçbir şey gelmese de bunun apaçık farkındaydı– onun dikkatleri üstüne çekmeden gruba uyum sağlamayı başaramamasıydı. Harriet prensip gereği bilgi paketinde verilen "akit kartı"nı imzalayıp geri vermemeyi seçmişti. Bu akit, bütün kampçıların uymaya zorlandıkları birtakım ciddi taahhütlerden oluşuyordu: 18 yaşından küçüklere uygun olmayan filmleri izlemeyeceğine, "hard rock ya da acid rock" gibi müzikler dinlemeyeceğine, alkol almayacağına, evlenmeden önce seks yapmayacağına, esrar ya da tütün içmeyeceğine, Tanrı'nın adını boş yere ağzına almayacağına dair taahhütler. Harriet'ın bunlardan herhangi birini gerçekten yapmak gibi bir isteği olmasa da (gerçi –bazen, çok sık olmasa da– bu tarz filmlere gidiyordu) bu akti imzalamamaya kararlıydı.

"Selam tatlım! Bir şey unutmadın mı?" dedi Hemşire Vance neşeyle, kolunu Harriet'ın boynuna doladı (Harriet anında kaskatı kesilmişti) ve onu tüm samimiyetiyle sıkıştırdı.

"Hayır."

"Senden henüz Akit Kartı'nı geri almadım."

Harriet hiçbir şey söylemedi.

Hemşire sırnaşık bir tavırla ona bir kez daha sarıldı. "Biliyorsun, tatlım, Tanrı bize iki seçenekten başkasını vermez! Bir şey ya doğrudur ya da yanlış! İsa'nın gözünde ya şampiyonsundur ya da değil!" Elini cebine atıp boş bir Akit Kartı çıkardı.

"Şimdi bunu alıp dua etmeni istiyorum, Harriet. Sonra Tanrı'nın sana yapman için yol gösterdiği şeyi yap."

Harriet, Hemşire'nin ayağındaki beyaz pofuduk ayakkabılara bakıyordu.

Hemşire uzanıp Harriet'ın elini tuttu. "Seninle birlikte dua etmemi ister misin, tatlım?" diye sordu bir sır verircesine, sanki ona müthiş bir iyilik yapıyor gibiydi.

"Hayır."

"Ah, Tanrı'nın bu konuda doğru kararı vermen için sana yol göstereceğini biliyorum," dedi Hemşire gülücükler saçan bir coşkuyla. "Ah, bunu çok iyi biliyorum!"

Harriet'ın kulübesindeki kızlar, Harriet gelmeden önce çoktan ikili gruplara ayrılmışlardı; genellikle onu görmezden geliyorlardı, bir gece uykudan uyanıp elini sıcak su dolu bir leğenin içinde, diğer kızlarıysa karanlıkta durmuş fısıldaşırken ve kıkırdarken bulduysa da (uyuyanın elini sıcak suya sokmak bilinen bir numaraydı, uyuyan kişinin altına yapacağı düşünülürdü) kimsenin ona özellikle kafayı taktığı yoktu ama tabii tuvaletteki oturağın üstüne gerilmiş streç film numarası vardı bir de. Dışarıdan bastırılmaya çalışılan kahkaha sesleri geliyordu. "Hey, işin amma da uzadı ha!" Harriet ifadesiz suratı ve ıslanmış şortuyla dışarı çıktığında karşısındaki bir düzine kız gülmekten yerlere yatıyordu – ama tabii bu numara özellikle onu hedef alarak yapılmamıştı, tamamen şanssızlık eseri ona denk gelmişti işte. Yine de onun dışındaki herkes bu şakaya dâhil olmuş gibi görünüyordu: Beth ve Stephanie, Beverley ve Michelle, Marcy ve Darci ve Sara Lynn, Kristle ve Jada, Lee Ann ve Devon ve Dawn. Bu kızların büyük çoğunluğu Tupelo ve Columbus'tandı (onları daha çok sevdiğinden değil ama Alexandrialı kızlar Oriole ve Goldfinch ekiplerindeydiler), hepsi Harriet'tan daha uzun boyluydu ve ondan daha büyük görünüyorlardı, aromalı dudak parlatıcıları sürüyor, yırtık kotlar giyiyor ve su kayağı iskelesine çıkıp vücutlarına Hindistan cevizi yağı sürüyorlardı. Sohbet konuları (The Bay City Rollers ve The Osmonds adlı müzik grupları; aynı okula gittikleri Jay Jackson isimli çocuğun teki) onu sıkıyor ve rahatsız ediyordu.

Ama Harriet bunu bekliyordu zaten. "Akit" kartlarını bekliyordu. Kütüphaneden aldığı kitapları olmadan hayatın çekilmez olacağını bek-

liyordu. Nefret ettiği takım sporlarını, şaka gecelerini, göz korkutucu İncil derslerini bekliyordu. Bir gıdım rüzgârın esmediği kavurucu öğle saatlerinde bir kanonun içinde oturmanın ve Dave'in iyi bir Hristiyan olup olmadığına, Wayne'in Lee Ann ile ikinci aşamaya geçip geçmediğine ya da Jay Jackson'ın sarhoş olup olmadığına dair aptalca konuşmaları dinlemenin rahatsızlığını ve sıkıntısını bekliyordu.

Ve bütün bunlar yeteri kadar kötüydü zaten. Ama Harriet önümüzdeki yıl sekizinci sınıfa başlayacaktı ve onun beklemediği asıl şey –hayatında ilk defa– "Genç Bir Kız" olarak sınıflandırılmanın yeni, ürkütücü ve aşağılayıcı tarafıydı: şimdiye kadar tecrübe ettiklerinden yola çıkarak yargılaması gerekirse, kafası çalışmayan, tamamen sivilcelerden ve hormonlardan ibaret bir yaratık olacaktı. Bu aşağılanmayı, küçük düşürücü tıbbi bilgilerle dolu utanç verici film karelerini beklemiyordu; kızların yalnızca fazla kişisel –Harriet'a göre kimileri düpedüz pornografik– sorular sormaya değil, bunları cevaplamaya da teşvik edildikleri zorunlu grup tartışmalarını da beklemiyordu.

Bu tartışmalar sırasında Harriet nefret ve utançtan alev alev yandığını hissediyordu. Hemşire'nin onun –Harriet'ın– Tupelolu bu aptal kızlardan hiçbir farkı olmadığını sanması onurunu kırıyordu: bunların koltuk altı kokusu, üreme sistemi ve oğlanlarla çıkmaktan başka düşündükleri bir şey yoktu ki. Soyunma odalarındaki deodorant ve "hijyen" spreylerinin buğusu; tıraş vakti gelmiş bacak kılları, yapış yapış dudak parlatıcıları: sosisli sandviçlerin üstündeki buhara kadar her şey "buluğ çağı"nın müstehcenliğinin o kaygan yağıyla lekelenmişti. Daha da kötüsü, Harriet "Gelişen Bedeniniz"in rahimden, tüplerden ve memelerden ibaret o tüyler ürpertici slaytlarından biri kendi zavallı, eksik vücuduna yansıtılıyormuş gibi hissediyordu; sanki ona baktıklarında herkesin gördüğü tek şey –üstündeki giysileri varken bile– organlar, genital bölge ve görünmeyen bölgelerdeki kıllarmış gibi geliyordu. Bunun kaçınılmaz ("büyümenin doğal bir parçası!") olduğunu bilmek, günün birinde öleceğini bilmekten daha beterdi. Hiç olmazsa ölüm onurlu bir şeydi: bu kepazeliğe ve acıya bir son verirdi.

Doğru: kulübesindeki kızların bazılarının, bilhassa Kristle ve Marcy'nin iyi bir espri anlayışı vardı. Ama daha kadınsı takılan kulübe arkadaşları (Lee Ann, Darci, Jada, Dawn) kaba ve korkutucuydular

ve onların kimin "memesi" olup kimin olmadığı gibi basit biyolojik terimlerle tanımlanmaya olan hevesleri Harriet'ın midesini bulandırıyordu. "Yiyişmek"ten ve "âdet görmek"ten söz ediyor, kötü bir İngilizce kullanıyorlardı. Kesinlikle çok terbiyesiz zihinlere sahiptiler. Mesela, Lee Ann can yeleğini sıkıştırmaya çalışırken Harriet, *onu böyle şuraya sokuyorsun,* demişti.

Ve bütün kızlar –o nankör Lee Ann bile– kahkahalara boğulmuştu. *Ne yapıyorsun, Harriet?*

Sokuyorsun, demişti Harriet soğuk bir tavırla. *Sokmak gayet düzgün bir kelime...*

Öyle mi? Aptal aptal kişneyip durmuşlardı – hepsi terbiyesizdi, hepsi; kasık kıllarıyla, terleme sorunlarıyla, birbirlerine göz kırpıp birbirlerinin ayak bileklerine vurmalarıyla terli, âdet gören, erkek delisi kızlardı. *Bir daha söylesene, Harriet? Ne anlama geliyor bu? Ne yapacaktı ki bu durumda?*

Zach ve Zig şimdiyse bira içme konusuna geçmişlerdi. "Bana şunu söylesene, Zig. Tadı kötü olan bir şeyi içmek ister misin? Üstüne üstlük bir de zararlıysa?"

"Off! Hayatta istemem!"

"İster inan ister inanma ama pek çok yetişkin ve hatta bazı çocuklar bile bunu yapıyor!"

Şaşkına dönen Zig seyircileri şöyle bir süzdü. "Buradaki çocuklar da mı Patron?"

"Belki de. Çünkü her zaman bira içmenin 'cool' olduğunu düşünen gerçekten çok aptal çocuklar vardır etrafta!" Zach iki parmağıyla barış işareti yaptı. Gergin gülüşmeler duyuldu.

Güneşin altında oturmaktan başı ağrıyan Harriet gözlerini kısıp kolundaki sivrisinek ısırıklarına baktı. Bu toplantıdan sonra (on dakika sonra bitecekti, şükürler olsun!) kırk beş dakika yüzme, sonra İncil sınavı, daha sonraysa öğle yemeği vardı.

Yüzme, Harriet'ın sevdiği ya da daha doğrusu iple çektiği tek aktiviteydi. Kendi kalp atışlarıyla yalnız kalıp, o karanlık, durgun gölde, karanlığı delip geçen soluk, titrek güneş ışığı huzmelerinin içinden geçerek süzülürdü. Yüzeye yakın yerlerde su, banyo suyu gibi ılıktı;

daha derinlere doğru daldığındaysa soğuk kaynak suyu çivi gibi suratına vurur, dipteki doygun çamurdan yeşil dumanlar gibi yükselen âdeta toz halindeki karanlık, her kulaç atışında, ayağını her vuruşunda döne döne yükselirdi.

Kızlar haftada sadece iki defa yüzebiliyorlardı: salı ve perşembe günleri. O günün perşembe olmasına özellikle seviniyordu çünkü o sabah posta borusu çaldığında karşılaştığı nahoş sürprizin etkisinden hâlâ kurtulamamıştı. Hely'den bir mektup gelmişti. Zarfı açtığında karşısında *Alexandria Eagle* gazetesinden kesilmiş EGZOTİK YILAN KADINA SALDIRDI başlıklı kupürü görünce şoka uğramıştı.

Mavi çizgili okul kâğıdına yazılmış bir de mektup vardı. "Oooo, erkek arkadaşından mektup mu geldi?" Dawn mektubu elinden kaptığı gibi kaçmıştı. "'Selam Harriet,'" diye herkese yüksek sesle okumaya başladı. "'Nasıl gidiyor?'"

Gazete kupürü uça uça yere düştü. Harriet onu titreyen elleriyle yerden kaldırdı, sıkıp bir top haline getirdi ve cebine tıkıştırdı.

"'Bunu görmek isteyebileceğini düşündüm. Şuna bir baksana...' Neye bir baksana? Neymiş o bahsettiği?" dedi Dawn.

Harriet, eli cebinde gazete kâğıdını parmaklarıyla paramparça ediyordu.

"Cebinde," dedi Jada. "Cebine bir şey koydu."

"Al onu! Alsana!"

Jada neşeyle Harriet'a yaklaştı ve Harriet onun suratına bir tane patlattı.

Jada bağırdı. "Aman Tanrım! Beni tırmaladı! Göz kapağımı tırmaladın, seni küçük bok!"

"Hey, kızlar," diye fısıldadı biri, "Mel sesinizi duyacak." Bahsettiği kişi ekiplerinin rehberi olan Melanie idi.

"Kanıyor!" diye inledi Jada. "Gözümü çıkarmaya kalkıştı! Ha siktir!"

Dawn şaşkınlıktan olduğu yerde kalakalmıştı, dudak parlatıcısı sürdüğü parlak ağzı bir karış açıktı. Harriet bu şaşkınlıktan faydalanıp Hely'nin mektubunu ondan geri aldı ve onu da cebine tıkıştırdı.

"Baksana!" dedi Jada elini öne doğru uzatarak. Parmaklarının ucunda ve göz kapağında kan vardı – öyle çok değildi ama biraz vardı işte. "Baksana bana ne yaptı!"

"Kızlar kapayın çenenizi," dedi biri tiz bir sesle, "yoksa hepimiz ihtar alacağız."

"Eğer bir ihtar daha alırsak," dedi başka biri, üzgün bir sesle, "oğlanlarla ateşin başında marshmallow pişiremeyiz."

"Evet, bu doğru. Kapayın çenenizi."

Teatral bir hareketle yumruğunu havaya kaldıran Jada, Harriet'a doğru bir adım attı. "Bundan sonra arkanı kollasan iyi edersin, kızım," dedi, "arkanı kolla..."

"Kes sesini! Mel geliyor!"

Tam da o anda şapelin çanı çaldı. Yani Zach ve kuklası Harriet'ı kurtarmıştı; hiç olmazsa o an için. Eğer Jada onu ispiyonlamaya karar verirse Harriet'ın başı derde girecekti ama bu yeni bir şey değildi; Harriet kavga ettiği için başının derde girmesine alışınıştı artık.

Onu endişelendiren şey o gazete kupürüydü. Hely onu buraya göndererek inanılmaz bir aptallık etmişti. Neyse ki onu kimse görmemişti, önemli olan da buydu. Haberin başlığı dışında kendisi de görememişti ki zaten; Hely'nin mektubuyla birlikte o kupürü de parçalamış, sonra bütün bu parçaları da parçalarına ayırmıştı.

Açıklıkta bir şeylerin değiştiğini fark etti. Zach konuşmayı kesmişti ve bütün kızlar bir anda sessizliğe gömülmüştü. O sessizlikte Harriet panikle titredi. Bütün kafaların aynı anda ona doğru dönüp kendisine bakmasını bekliyordu ama az sonra Zach boğazını temizledi ve Harriet, bir rüyadan uyanırcasına bu sessizliğin onunla hiçbir alakası olmadığını, herkesin yalnızca dua ettiğini anladı. Hemen o da gözlerini kapadı ve başını öne eğdi.

Dua biter bitmez ve kızlar şöyle bir gerinip, kıkırdayıp, dedikodu yapmak için bir araya gelir gelmez (Jada, Dawn ve Darci de kollarını göğüslerinde kavuşturmuşlar, belli ki açıklığın diğer tarafından hasmane

bakışlar attıkları Harriet hakkında konuşuyorlardı), Mel (kafasına tenis şapkasını takmış, burnunun üstüne çinko oksit sürmüştü) Harriet'ın yakasına yapıştı. "Yüzmeye gitmeyi unut. Vanceler seni görmek istiyor."

Harriet korkusunu saklamaya çalışıyordu.

Mel, "Ofisteler," dedi ve dilini diş tellerinin üstünde gezdirdi. Harriet'ın üstünden o muhteşem Zach'e baktığı ve Zach'in onunla konuşmadan erkeklerin kampına gidivermesinden endişe duyduğu belliydi.

Harriet kafasını salladı, hiç aldırış etmiyormuş gibi görünmeye çabalıyordu. Ona ne yapabilirlerdi ki? Bütün gün tek başına kulübede oturmaya mı zorlayacaklardı yani?

"Hey!" diye arkasından seslendi Mel – Zach'i çoktan yakalayıp kolunu havaya kaldırmış, kızların arasından geçerek onun yanına doğru ilerliyordu, "eğer Vancelerle işin İncil dersinden önce biterse tenis kortuna gel de saat on grubuyla birlikte alıştırmalara katıl, tamam mı?"

Çam ormanı karanlıktı –"şapel"in güneşten rengi atmış parlaklığından sonra hoş bir soluk katıyordu– ve ağaçların arasından geçen patika yumuşak ve rutubetliydi. Harriet başını öne eğmiş, yürüyordu. *Bu çok çabuk oldu,* diye düşünüyordu. Jada haydut kılıklı bir zorba olsa da Harriet onun ispiyonculuk edeceğini hiç düşünmemişti.

Ama kim bilir? Belki de hiçbir sorun yoktu. Belki Doktor Vance onu sadece "seans" adını verdiği (İncil'den itaat hakkında pek çok ayet okuduğu ve sonra Harriet'a İsa'yı kendi kurtarıcısı olarak kabul edip etmediğini sorduğu) toplantılardan birine sürüklemek istemişti. Ya da onu şu *Yıldız Savaşları* figürü hakkında sorguya çekmek istiyor da olabilirdi. (İki gece önce, bütün kampı, hem kızları hem erkekleri bir araya toplamış ve içlerinden biri –öyle diyordu– sızlanıp duran anaokulu çağındaki oğlunun Star Wars figürünü çaldığı için bir saat boyunca hepsine bağırıp çağırmıştı.)

Ya da Harriet'a bir telefon gelmişti belki de. Telefon Doktor Vance'in ofisindeydi. Ama onu kim arardı ki? Hely mi?

Belki de polistir, diye düşündü sıkıntıyla, belki de el arabasını bulmuşlardır. Bu düşünceyi kafasından uzaklaştırmaya çalıştı.

Ormanın içinden etrafını kolaçan ederek çıktı. Ofisin önünde, minibüsün ve Doktor Vance'in steyşınının yanında satış bayisi plakalı bir araba duruyordu – Dial Chevrolet'ye ait bir araç. Harriet bunun

kendisiyle ne alakası olabileceğini düşünmeye bile fırsat bulamadan, büronun kapısı rüzgâr çanlarının melodik sesiyle açıldı ve dışarıya önce Doktor Vance, onun peşinden de Edie çıktı.

Harriet bir adım daha atamayacak kadar şaşırmıştı. Edie farklı görünüyordu –solgun, bitkin– Harriet bir an için yanılıyor olabileceğini düşündü ama hayır, bu hakikaten Edie idi: Harriet'ın alışkın olmadığı, yüzüne fazla büyük gelen ve onu iyice solgun gösteren siyah çerçeveli, erkeksi gözlükler takmıştı.

Doktor Vance, Harriet'ı gördü ve el salladı: sanki kalabalık bir stadyumu selamlıyormuşçasına, her iki kolunu da havaya kaldırarak. Harriet onlara doğru yaklaşmaktan çekiniyordu. Başının gerçekten büyük bir belaya girdiği hissine kapılıyordu ama tam da o anda Edie de onu gördü ve gülümsedi: ve her nasılsa (şu gözlüklerden belki de?) o eski, tarih öncesinden kalma Edie oluvermişti; kalp şeklindeki kutuyu alan, eski fotoğraflardaki rengi atmış gökyüzünün altında ıslık çalıp Robin'e beyzbol topu fırlatan Edie.

"Hotanto[12]," diye seslendi.

O eski, sevgi dolu ama artık nadiren kullanılan takma adını duyunca yüreği sevgiyle dolan Harriet çakıl taşlı açıklıktan büyükannesine doğru koşarken Doktor Vance yüzünde sakin, mutlu bir ifadeyle kalakaldı; Edie de hemen eğilip (o askerî tavrından ödün vermeyerek) onu kollarına aldı ve yanağına küçük bir öpücük kondurdu.

"Evet, efendim! Büyükannesini gördüğüne nasıl da sevindi!" dedi Doktor Vance gümbür gümbür bir sesle, gözlerini deviriyor, topuklarının üzerinde ileri geri sallanıp duruyordu. Yine haddinden fazla sıcak bir tavırla konuşuyordu ama öte yandan aklı diğer meselelerdeydi.

"Harriet," dedi Edie, "bütün eşyaların bunlar mı?" Harriet, Edie'nin ayaklarının dibinde duran bavulunu, sırt çantasını ve tenis raketini gördü.

Yerde duran eşyalarını bile tam olarak idrak edemediği kısa ama şaşkın bir duraksamadan sonra Harriet, "Yeni gözlük almışsın," dedi.

12 Afrika'nın güneyinde yaşayan, Koikoiler olarak da anılan, Avrupalı sömürgecilerin zulmüne maruz kalmış bir kabile. (ç. n.)

"Gözlükler eski. Araba yeni." Edie başıyla Doktor Vance'in arabasının yanına park etmiş yeni otomobili işaret etti. "Kulübede başka bir şeyin varsa hemen gidip al gel."

"Senin araban nerede?"

"Boş ver şimdi. Acele et."

Harriet üzümünü yiyip bağını sormamaya karar verdi ve hızla kulübeye koştu. Bu hiç ummadığı kurtuluş onu fena şaşırtmıştı; hem de Edie'nin ayaklarına kapanıp onu eve götürmesi için yalvarıp yakarmaya hazırlanırken.

Eve götürmek istemediği birkaç sanat projesinin dışında (pis bir fırın tutacağı, henüz kurumamış dekupaj bir kalemlik) Harriet'ın yanına alması gereken tek şey duş terlikleri ve havlularıydı. Kızlardan biri yüzmeye giderken onun havlularından birini aşırmıştı, bu yüzden yalnızca diğerini alıp koşa koşa Doktor Vance'in kulübesine geri döndü.

Doktor Vance, Edie'nin yerine eşyaları yeni arabanın bagajına dolduruyordu, Harriet, Edie'nin hareket etmekte biraz zorlandığını ilk kez fark etmişti.

Belki sebep Ida'dır, diye düşündü Harriet birdenbire. Belki Ida işi bırakma kararından vazgeçmiştir. Ya da belki de gitmeden önce beni son bir kez görmesi gerektiğine karar vermiştir. Ama Harriet aslında bunların hiçbirinin doğru olmadığını gayet iyi biliyordu.

Edie onu şüpheyle süzüyordu. "İki tane havlun var sanıyordum."

"Hayır, efendim." Edie'nin burun deliklerinin kenarında koyu renkli, kurumuş bir maddenin kalıntıları olduğu gözüne çarptı: enfiye mi acaba? Chester enfiye çekerdi.

Harriet arabaya binmeye fırsat bulamadan Doktor Vance yanına geldi –Harriet'la yolcu kapısı arasına girip– ona doğru eğildi ve Harriet'a elini uzattı.

"Tanrı'nın kendine has planları vardır, Harriet." Bunu sanki ona küçük bir sır verir gibi söylüyordu. "Bu, bu planların her zaman hoşumuza gideceği anlamına geliyor mu? Hayır. Her zaman anlayacağımız anlamına geliyor mu? Hayır. Ağlayıp inleyip bundan yakınmamız gerektiği anlamına geliyor mu? Kesinlikle hayır!"

Utançtan kıpkırmızı kesilen Harriet, Doktor Vance'in gri renkli sert bakışlı gözlerine baktı. Hemşire'nin "Gelişen Bedeniniz"den sonra yaptığı grup tartışmasında Tanrı'nın planları hakkında, slaytlarda geçen bütün o tüplerin, hormonların ve aşağılayıcı salgıların hepsinin "Tanrı'nın kızlar için yaptığı planlar" olduğu hakkında bir dolu konuşma yapılmıştı.

"Peki neden böyle? Tanrı bizi neden sınıyor? Neden sınıyor bizlerin sabrını? Bu evrensel zorlukların üzerinde kafa yormalıyız." Doktor Vance'in gözleri bir cevap ararcasına Harriet'ın yüzünü inceliyordu. "Hristiyanlık yolunda bize ne öğretiyorlar?"

Sessizlik. Harriet elini geri çekmeyi akıl edemeyecek kadar dehşete kapılmıştı. Çam ağaçlarının tepesinde bir mavi alakarga acı acı bağırdı.

"Karşılaşacağımız zorlukların bir kısmı, Harriet, onun bizim için yaptığı planın her zaman en iyisi olduğunu kabul etmektir. Peki ya kabul etmek ne demek? Onun iradesine itaat etmek demek! Buna seve seve itaat etmeliyiz! Hristiyanlar olarak karşı karşıya kaldığımız zorluk budur!"

Yüzü adamınkinden yalnızca birkaç santim mesafede duran Harriet bir anda çok korktuğunu hissetti. Müthiş bir çabayla konsantre olmaya çalışarak, tüm dikkatiyle adamın çene çukurundaki usturanın kaçırdığı kırmızımsı sakallı bölgeye baktı.

"Dua edelim," dedi Doktor Vance ansızın ve Harriet'ın elini sıktı. "Sevgili İsa," dedi, başparmağıyla işaret parmağını sıkı sıkı kapattığı gözlerine bastırarak. "Böyle bir günde senin önünde olmak ne büyük bir ayrıcalık! Seninle birlikte dua etmek ne büyük bir lütuf! Bizi varlığınla sevindir!"

Bu adam neden söz ediyor böyle, diye düşündü Harriet, afallamıştı. Sivrisinek ısırıkları kaşınıyordu ama onları kaşımaya bile cesaret edemiyordu. Yarı kapalı gözlerinin arasından ayaklarını izliyordu.

"Ah, Tanrım. Gelecek günlerde Harriet ve ailesinin yanında ol. Onları kolla. Onları koru, onlara ışık ol, yol göster. Onların anlamalarına yardım et, Tanrım," dedi Doktor Vance, bütün sessiz harfleri ve heceleri oldukça vurgulayarak söylüyordu, "bütün bu acılar ve sıkıntılar onların Hristiyanlık yolunun bir parçası..."

Edie nerede, diye düşündü Harriet gözleri kapalıyken. *Arabada mı?* Doktor Vance'in eli yapış yapıştı, ona dokunmak da hiç hoş değildi; Marcy ve kulübedeki diğer kızlar o taraflardan geçip onu bu otoparkta bütün insanların içinde Doktor Vance ile el ele tutuşurken görse utançtan yerin dibine girerdi.

"Yüce Tanrım. Sana sırtlarını dönmemeleri için yardım et onlara. Boyun eğmelerine yardım et. Hristiyanlık yolunda hiç şikâyet etmeden yürümelerine yardım et. Karşı gelmemeleri, isyan etmemeleri, bunun yerine senin yolunu kabul edip senin vaatlerine bağlı kalmaları için onlara yardım et..."

Neye boyun eğecekmişiz, diye düşündü Harriet âdeta küçük bir şok geçirerek.

"...İsa'nın adına senden bunu diliyoruz, AMİN." Doktor Vance bu son sözü öyle yüksek bir sesle söyledi ki Harriet irkildi. Etrafına bakındı. Edie elini kaportaya koymuş arabanın sürücü tarafında duruyordu – hep orada mı duruyordu yoksa dua edildikten sonra mı oraya geçmişti, söylemek zordu.

Bir anda Hemşire Vance ortaya çıkıverdi. İri göğüsleriyle onu boğmak istercesine Harriet'ın âdeta üstüne çullanıp ona sarıldı.

"Tanrı seni seviyor!" dedi o çın çın öten her daim neşeli sesiyle. "Bunu hep hatırla!"

Harriet'ın poposuna hafifçe vurdu ve âdeta ışıklar saçan bir yüzle her zamanki gibi bir sohbet başlatmak istercesine Edie'ye döndü. "Şey, merhaba!" Ama Edie, Harriet'ı kampa bırakırkenki gibi hoşgörülü ya da hoşsohbet havasında değildi bu kez. Hemşire'ye başıyla sertçe selam verdi, o kadar.

Arabaya bindiler; Edie –gözlüklerinin üstünden aşina olmadığı bu yeni gösterge panosuna baktıktan sonra– vitesi geçirdi ve ilerledi. Vanceler arkalarından çakıl taşlı açıklığın ortasına kadar geldiler ve –kollarını birbirlerinin beline sarmış bir halde– Edie köşeyi dönünceye kadar onlara el salladılar.

Yeni arabanın kliması vardı, bu da onu çok, çok daha sessiz yapıyordu. Harriet her şeye tek tek baktı –yeni radyoya, düğmeyle çalışan otomatik camlara– ve yerinde huzursuzca kıpırdandı. Arabanın hava sızdırmaz serinliğinde kedi gibi hırlayarak yaprakların gölgelediği çakıl

taşlı yolda ilerlediler, Oldsmobile'ı iskeletine kadar sarsan çukurlardan yaylanarak kayarcasına geçtiler. Karanlık yolun en sonuna kadar gelip güneşli otoyola sapıncaya kadar Harriet, büyükannesinin yüzüne bakmaya cesaret edemedi.

Ama Edie'nin aklı başka bir yerde gibiydi. İlerlemeye devam ettiler. Yol geniş ve bomboştu: tek bir araba yoktu, yalnızca bulutsuz ve ufuk çizgisinde bir toplu iğne ucu halinde birleşen kenarları pas rengi bir gökyüzü vardı. Edie birdenbire boğazını temizledi – tuhaf, yüksek sesli bir *ÖHÖM*.

İrkilen Harriet gözünü camdan ayırıp Edie'ye çevirdi ve Edie, "Çok üzgünüm, ufaklık," dedi.

Harriet bir an için nefes alamadı. Her şey donmuştu: gölgeler, kalbi, gösterge tablosundaki saatin kırmızı kolları. "Ne oldu?" dedi.

Ama Edie gözlerini yoldan ayırmadı. Yüzü taş kesilmişti sanki.

Klima fazla soğuk çalışıyordu. Harriet çıplak kollarını sardı. *Annem öldü*, diye düşündü. *Ya da Allison. Ya da babam.* Ve aynı zamanda içten içe bunlardan herhangi birini kaldırabileceğini de biliyordu. Yüksek sesle, "Ne oldu?" diye sordu.

"Libby."

Kaza sonrası yaşanan curcunada, hiç kimse durup ihtiyar kadınlardan herhangi birinin ciddi bir şeyi olabilir mi diye düşünmedi. Birkaç kesik ve morluk – ve Edie'nin aslında olduğundan daha kötü görünen kanayan burnu dışında kimsenin canı yanmasa da oldukça sarsılmışlardı. Ve sağlık görevlileri de gitmelerine izin vermeden önce onları rahatsız edici bir şekilde baştan aşağı kontrol etmişlerdi. "Bunda bir çizik bile yok," dedi bembeyaz saçlı, inci kolyeli, pudra pembesi elbiseli Libby'nin resmen eğilip bükülmüş arabadan çıkmasına yardım eden çokbilmiş ambulans görevlisi.

Libby şoka girmiş gibi görünüyordu. Çarpmadan en kötü etkilenen onun oturduğu taraf olmuştu ama parmak uçlarını nabız arar gibi dikkatlice boynuna bastırıp durmasına rağmen, Edie sağlık görevlilerinin

itirazlarına karşın kardeşlerinin durumunu görmek için ambulansın arkasından atlayınca diğer elini sallayarak, "Ah, beni merak etme!" demişti.

Hepsinin boynu fena tutulmuştu. Edie'nin boynu kırbaçla vurulmuş gibi acıyordu. Oldsmobile'ın etrafında dört dönen Adelaide her iki küpesinin de yerinde olup olmadığını anlamak ister gibi kulaklarını kontrol ediyor ve bağırıyordu: "Ölmemiş olmamız bir mucize! Edith, hepimizi öldürmemiş olman bir mucize!"

Ama herkes beyin sarsıntısı ve kırık kemik var mı diye kontrol edildikten sonra (*neden*, diye düşünüyordu Edie, *neden o aptalların Libby'nin tansiyonuna bakması için ısrar etmedim?* O donanımlı bir hemşireydi, böyle şeyleri bilirdi) sonuç olarak sağlık görevlilerinin hastaneye götürmek istedikleri Edie olmuştu: bu çok sinir bozucuydu çünkü Edie'nin bir şeyi yoktu – hiçbir yeri kırılmamıştı, iç kanaması yoktu, bundan emindi. Görevlilerle tartışmaya girmeye engel olamamıştı. Direksiyona çarpıp çatlattığı kaburgaları dışında hiçbir sıkıntısı yoktu ve çatlamış kaburgalar için bölgeyi sarmak ve askeri işine göndermek dışında yapacak bir şey olmadığını ta ordu hemşireliği yaptığı günlerden biliyordu.

"Ama kaburganız çatlamış, hanımefendi," demişti diğer sağlık görevlisi – şu çokbilmiş olan değil de balkabağı gibi kocaman bir kafası olan.

"Evet, bunun farkındayım!" Edie adama resmen bağırıyordu.

"Ama efendim..." Israrcı eller Edie'ye doğru uzanıyordu. "Sizi hastaneye götürmemize izin verseniz iyi olur, hanımefendi..."

"Nedenmiş o? Tek yapacakları beni sarmak olacak ve sonra yüz dolarlık fatura çıkaracaklar! Yüz dolara kendi kaburgalarımı kendim sararım ben!"

"Acil servise yatmak size yüz dolardan çok daha fazlasına mal olacak," dedi Edie'nin zavallı darmadağın arabasının (*arabam! arabam!* Ona her baktığında Edie'nin kalbi yerinden çıkacak gibi oluyordu) kaportasına yaslanan çokbilmiş. "Sadece röntgenler bile yetmiş beş dolara patlar."

O zamana kadar etraflarında küçük bir kalabalık toplanmıştı bile: çoğunlukla banka şubesinden gelen meraklılar, krepe saçlı ve kahverengi rujlu, sakız çiğneyip kıkırdayan kızlar. Sarı renkli el çantasını

sallayarak polis arabasını işaret eden Tat, (kornası hiç durmadan çalıyor olmasına rağmen) enkaza dönüşen Oldsmobile'ın arka koltuğuna geçti ve sonsuza dek sürecekmiş gibi gelen polisler ve diğer şoförle olan meseleler halledilirken Libby ile birlikte orada oturdu. Diğer şoför Lyle Pettit Rixey adında, yaşlı, sinir bozucu, çokbilmiş ve açıkgöz bir adamdı: çok zayıftı, uzun burunlu ayakkabılar giymişti, kutudan çıkan palyaçonunkine benzer bir burnu vardı ve dizlerini havaya kaldırarak zarif bir edayla yürüyordu. Attala County'den olmaktan ve bir de tamamını tekrar tekrar söylemekten zevk aldığı belli olan adından müthiş gurur duyuyormuş gibi görünüyordu. Kemikli parmağıyla huysuz huysuz Edie'yi gösterip duruyor ve "Oradaki kadın," diyordu. Edie sarhoşmuş ya da alkoliğin tekiymiş gibi konuşuyordu. "O kadın pat diye önüme çıktı. O kadının araba kullanmaktan anladığı yok." Edie mağrur bir tavırla adama sırtını dönmüş ve polis memurunun sorularını bu şekilde yanıtlamıştı.

Kaza onun suçuydu; bunu açıkça söylemeyi reddediyordu ama elinden gelen tek şey bu suçu onurlu bir şekilde kabullenmekti. Gözlükleri kırılmıştı ve durduğu yerden bakınca o parlak sıcağın altında (Bay Rixey ambulans görevlilerine, "O kadın pat diye önüme çıkıvermek için bu sıcak günü seçmiş belli ki," diye yakınıyordu) Libby ve Tat enkaz halindeki Oldsmobile'ın arka koltuğundaki pembe ve sarı karaltılardan başka bir şey değillerdi. Edie ıslak bir mendille alnını sildi. Musibet'te her Noel zamanı, ağacın altına bırakılmış dört farklı renkte elbise olurdu – Libby için pembe, Edie için mavi, Tat için sarı ve bebek Adelaide için eflatun. Renkli mürekkep kurutucular, renkli kurdeleler, mektup kâğıtları... her biri ayrı bir pastel renkte ve elbiseleri dışında birbirlerinin tıpatıp aynısı sarışın, porselen bebekler...

"U dönüşü yaptınız mı," diyordu polis memuru, "yoksa yapmadınız mı?"

"Yapmadım. Hemen burada, otoparkta dönüş yaptım ben." Otoyoldan geçen bir arabanın aynasından yansıyan güneş ışığı Edie'nin gözüne vurdu ve dikkatini dağıttı, aynı anda çocukluğundan kalma bir anı nedensizce aklına düşüverdi: Tatty'nin pis, sarı elbiseli eski teneke bebeği Musibet'in mutfağının bahçesinde, tavukların eşelenmek için kaçtıkları incir ağaçlarının altında bacakları iki yana ayrılmış halde

duruyor. Edie hiçbir zaman bebeklerle oynamamıştı –onlara hiçbir zaman en ufak ilgi duymamıştı– ama şimdi bu teneke bebeği merak uyandıracak bir netlikle görebiliyordu: kahverengi bezden vücudunu, boyanın aşındığı yerlerde akla ölümü getiren metalik gümüşi bir renkle parlayan burnunu. Tatty ölümü hatırlatan o hırpalanmış metal şeyi kim bilir kaç yıl beraberinde bahçeye sürüklemişti, Edie burnu olmayan o tekinsiz küçük suratı aklına getirmeyeli kim bilir kaç yıl geçmişti...

Polis memuru Edie'yi yarım saat boyunca sorguladı. Adamın monoton sesini ve aynalı güneş gözlüklerini düşününce sanki Vincent Price'ın *The Fly* isimli korku filmindeki aynı adlı karakter tarafından sorguya çekiliyormuş gibiydi. Edie elini gözlerine siper ederek aklını sorulan sorulara vermeye çalışıyordu ama gözleri sürekli aydınlık otoyoldan ışıldayarak gelip geçen arabalara takılıyordu ve tek düşünebildiği şey Tatty'nin o gümüş burunlu ürkütücü bebeğiydi. Ona ne ad takmıştı ki acaba? Edie ne kadar uğraşırsa uğraşsın hatırlayamıyordu. Tatty okula gidinceye kadar düzgün konuşamamıştı; Tat'in bebeklerinin hepsinin kulağa gülünç gelen, kafasından uydurduğu isimleri vardı, Gryce gibi, Lillium gibi, Artemo gibi...

Banka şubesindeki genç kızlar sıkıldılar ve –tırnaklarını inceleyerek, saçlarını parmaklarına dolayarak– içeri girdiler. Edie'nin içten içe bütün olup bitenler için suçladığı (o ve kafesinsiz kahvesi!) Adelaide çok keyifsiz gözüküyor ve sanki olanların bir parçası değilmiş gibi kaza mahallinden biraz uzakta durmuş, neler olup bittiğini anlamak için arabasını kenara çekip yanına gelen meraklı koro arkadaşı Bayan Cartrett'la konuşuyordu. Hatta bir süre sonra Edie'ye haber bile vermeden Bayan Cartrett'ın arabasına atladı ve çekti gitti. Yalnızca Tat'e ve zavallı Libby'ye, "Biraz sosis ve çörek almak için McDonald's'a gidiyoruz," diye seslendi o kadar. McDonald's'a! Ve –üstüne üstlük– sinek suratlı polis nihayet Edie'nin gitmesine izin verdiğinde, zavallı eski arabası çalışmayı reddetmişti ve Edie omuzlarını düşürüp o korkunç derecede soğuk banka şubesine girmek ve telefonu kullanabilir miyim diye sormak için o küstah bankacılarla muhatap olmak zorunda kalmıştı. Ve bütün bu süre zarfında, Libby ve Tat o berbat sıcağın altında Oldsmobile'ın arka koltuğunda hiç şikâyet etmeden oturmuşlardı.

Edie'nin çağırdığı taksinin gelmesi çok vakit almamıştı. Edie banka müdürünün ön taraftaki masasında tamircideki adamla telefonda konuşurken durduğu yerden camın diğer tarafında o ikisinin taksiye doğru ilerleyişini izlemişti: kol kola girmişler, ayaklarında pazar günleri giydikleri şık ayakkabılarıyla çakıl taşlı yolda ilerlemeye çalışıyorlardı. Parmağıyla camı tıklattı; Tat, o güneş ışığının altında, hafifçe ona doğru döndü ve kolunu havaya kaldırdı ve tam da o anda birdenbire Tatty'nin eski bebeğinin adı öyle ansızın Edie'nin aklına geldi ki kendini tutamayıp güldü. "Efendim?" dedi telefonun diğer ucundaki tamirci; banka müdürüyse kalın çerçeveli gözlüklerinin ardındaki patlak gözleriyle sanki karşısında bir deli varmış ama o hiç umursamıyormuş gibi bir ifadeyle Edie'ye baktı. *Lycobus*. Tabii ya. Teneke bebeğin adı buydu. Annesine şımarıklık yapan yaramaz Lycobus; Adelaide'in bebeklerini çay partisine davet edip onlara yalnızca su ve turp ikram eden Lycobus.

Çekici araç nihayet gelebildiğinde Edie, şoförün onu eve bırakma teklifini geri çevirmedi. Bu, İkinci Dünya Savaşı'ndan beri kamyona ilk binişiydi; aracın ön kısmı yüksekti ve çatlak kaburgalarla bu yüksekliği çıkmak pek de eğlenceli olmamıştı ama Yargıç'ın kızlarına hatırlatıp durmaktan keyif aldığı gibi, "misafir umduğunu değil bulduğunu yer"di.

Eve geldiğinde saat neredeyse bir oluyordu. Edie giysilerini dolaba astı (üstünü çıkarmaya başlayıncaya kadar bavulların hâlâ Oldsmobile'ın bagajında olduğu hiç aklına gelmemişti) ve soğuk bir banyo yaptı; sutyeni ve korseli iç çamaşırıyla yatağının kenarına oturup kaburgalarını elinden geldiğince sardı. Sonra bir bardak suyla birlikte dişçi ziyaretinden kalan kodeinli bir Empirin içti, üstüne kimonosunu giydi ve yatağına uzandı.

Çok sonra, telefonun sesine uyandı. Bir an için telefonun diğer ucundaki ince, zayıf sesin çocukların annesine ait olduğunu sandı. "Charlotte?" diye bağırdı ve sonra karşıdan cevap gelmeyince, "Kim olduğunuzu söyler misiniz lütfen?" dedi.

"Ben Allison. Libby'nin evindeyim. O... o çok sarsılmış görünüyor."

"Onu suçlayamam," dedi Edie; birdenbire ayağa fırlamanın acısı onu gafil avlamıştı, nefes alırken bıçak gibi bir ağrı saplandı göğsüne. "Şimdi hiç misafir ağırlama vakti değil. Onu rahatsız etmemelisin, Allison."

"Yorgun görünmüyor. O... o diyor ki pancar turşusu kurması gerekiyormuş."

Edie, "Pancar turşusu mu?!" diye alaycı bir kahkahayla güldü. "Bugün pancar turşusu kurmam gerekse ben de oldukça sarsılmış olurdum herhalde."

"Ama diyor ki..."

"Sen hemen eve git ve bırak Libby dinlensin," dedi Edie. Ağrı kesici yüzünden biraz sersemlemişti ve kaza konusunda sorgulanabileceği korkusuyla (polis memuru kabahatin gözlerinde olabileceğini söylemişti; bir teste girmesi gerektiğinden, ehliyetinin feshedilebileceğinden söz etmişti) sohbeti kısa kesmeye çalışıyordu.

Arka taraftan huysuz homurtular duyuldu.

"Ne oluyor?"

"Libby endişeleniyor. Seni aramamı o istedi. Edie, ben ne yapacağımı bilmiyorum, lütfen buraya gelip bir bak..."

"Ne için endişeleniyormuş ki?" dedi Edie. "Telefonu ona versene."

"O diğer odada." Anlaşılmaz birtakım konuşmalar; derken Allison'ın sesi geri döndü. "Kasabaya inmesi gerektiğini söylüyor ve ayakkabılarıyla çoraplarının nerede olduğunu bilmiyormuş."

"Ona endişe etmemesini söyle. Bavullar arabanın bagajında. O öğle uykusuna yattı mı?"

Yine Edie'nin sabrını sınayan mırıl mırıl konuşmalar.

"Alo?" dedi yüksek sesle.

"İyi olduğunu söylüyor Edie ama..."

(Libby hep iyi olduğunu söylerdi. Libby kızıl hastalığına yakalandığında bile ben iyiyim demişti.)

"Ama hiç oturmuyor ki," dedi Allison; sesi telefonun ahizesini ağzına götürmüyormuş gibi uzaklardan geliyordu. "Oturma odasının ortasında dikiliyor..."

Allison konuşmaya devam etse de ve Edie onu dinlemeyi sürdürse de o cümle çoktan bitmiş ve yenisi başlamıştı ki Edie –bir anda– duyduklarının tek bir kelimesini bile anlamadığını fark etti.

"Üzgünüm ama," dedi ters ters, "biraz daha yüksek sesle konuşman lazım." Allison'ı sözcükleri ağzında geveledeği için azarlamaya

fırsat bulamadan, ön kapıda sesler duydu: *tak tak tak tak tak*, kapıya arka arkaya defalarca kez vuruldu. Edie kimonosunun önünü kapattı, kuşağını sıkıca bağladı ve holden kapıya doğru baktı. O küçük, gri, testere dişleriyle bir keseli sıçan gibi sırıtan Roy Dial kapıda duruyordu. Neşeyle el salladı.

Edie hemen yatak odasına geri girdi. *Akbaba,* dedi içinden. *Onu vurmak istiyorum. Halinden nasıl da memnun görünüyor.* Allison ise bambaşka bir şeyden bahsediyordu.

"Beni dinle," dedi Edie. "Şimdi kapatmam lazım. Verandada bir misafirim var ve giyinik değilim."

Allison ise bu kez tane tane konuşarak, "Tren istasyonunda bir gelinle buluşması gerektiğini söylüyor," dedi.

Bir saniye kadar sonra, işitme güçlüğü çektiğini kabul etmek istemeyen ve gereksiz sözleri kısa kesip sadede gelmeyi seven Edie (kaburgalarını acıtacak kadar) derin bir nefes aldı ve "Lib'e biraz uzanmasını söyle," dedi. "Eğer isterse oraya gelip tansiyonunu ölçer ve ona biraz sakinleştirici veririm, şu adamdan..."

Tak tak tak tak tak!

"Şu adamdan kurtulur kurtulmaz," dedi ve sonra hoşça kal deyip telefonu kapattı.

Omuzlarına bir şal attı, ayaklarına terliklerini geçirdi ve koridora çıktı. Kapının vitray camının ardından, ağzı beş karış açık olan Bay Dial abartılı bir sevinçle âdeta pandomim yapar gibi elindeki sarı selofan kâğıdına sarılmış bir meyve sepetine benzer şeyi havaya kaldırıyordu. Edie'nin üstünde sabahlığı olduğunu gördüğündeyse özür diler gibi bir hareket yaptı (kaşlar ters bir V şeklinde yukarıda birleşmişti) ve elindeki sepeti işaret edip dudaklarını abartılı bir biçimde oynatarak konuştu: *Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın! Küçük bir şey getirmiştim de! Hemen şuraya bırakıyorum...*

Kısa bir tereddütten sonra Edie –her zamankinden farklı, neşeli bir ses tonuyla– adama seslendi: "Bir dakika bekleyin! Hemen geliyorum!" Sonra –yüzündeki gülümseme arkasını döner dönmez somurtmaya dönüşmüştü– hızla odasına gitti, kapıyı kapattı ve dolaptaki ev elbiselerinden birini çıkardı.

Sırtındaki fermuarı çek, pıt pıt her iki yanağa da biraz allık, burna biraz pudra, saçlarını biraz fırçaladı –kolunu kaldırınca duyduğu acı yüzünü buruşturmuştu– ve kapıyı açıp adamı karşılamak için hole gitmeden önce kendine aynada şöyle bir baktı.

Bay Dial elindeki sepeti ona doğru uzatınca, "Şey, hiç gerek yoktu," dedi resmî bir tavırla.

"Umarım sizi rahatsız etmemişimdir," dedi Bay Dial, kafasını keyifli bir edayla çevirip Edie'ye bir de diğer gözüyle baktı. "Dorothy markette Susie Cartrett'a rastlamış ve Bayan Cartrett ona kazayı anlatmış... Ben yıllardır söylüyorum," sözlerinin önemini vurgulamak istercesine elini kadının koluna koydu, "o kavşağa bir trafik ışığı konması şart. Yıllardır söylüyorum! Hastaneyi aradım ama oraya gitmediğinizi söylediler, şükürler olsun." Elini göğsüne götürdü ve gözlerini minnettarlıkla gökyüzüne doğru çevirdi.

"Evet, Tanrı'ya şükür," dedi Edie, biraz yumuşamıştı. "Teşekkür ederim."

"Bakın, orası kasabadaki en tehlikeli kavşak! Size ne olacağını söyleyeyim. Bunu söylemek bile utanç veriyor ama kurulun oturup bu işi dikkate alması için birilerinin ölmesi gerekecek herhalde. Ölmesi."

Edie'nin Bay Dial'ın tavrı karşısında yumuşadığını görmesi şaşırtıcıydı – şimdiye kadar en anlayışlı yaklaşan o olmuştu, özellikle de bu kazanın hiçbir şekilde onun suçu olmadığına inanmış göründüğü için. Ve Bay Dial kaldırıma park etmiş yeni Cadillac'ı gösterdiğinde ("Tamamen nezaket icabı... birkaç günlüğüne ödünç alabileceğiniz bir arabaya ihtiyacınız olabileceğini düşündüm...") bu küstahlığa karşı birkaç dakika önce olsa yapacağı gibi ters bir tepki vermemiş ve nazik bir şekilde onunla arabanın yanına kadar gitmiş, bütün özelliklerini dinlemişti: deri koltuklar, kasetçalar, hidrolik direksiyon. ("Bu nadide parça sadece iki gündür galeride ve ister inanın ister inanmayın, onu gördüğüm anda işte tam Bayan Edith'e göre bir araba dedim.") Otomatik camları ve diğer özellikleri gösterişini izlemek tuhaf biçimde tatmin ediciydi; hele de daha kısa bir süre önce bazı kimseler Edie'nin araba kullanmaması gerektiğini öne sürecek kadar haddini bilmezlik etmişken.

Bay Dial konuştu da konuştu. Edie'nin içtiği ağrı kesicinin etkisi geçiyordu. Adamın lafını yarıda kesmeye çalıştı ama Bay Dial avantajını

kullanarak –çünkü çekiciden Oldsmobile'ın hurdalığı boylayacağını öğrenmişti– teşvik edici sebepleri sıralamaya başlamıştı bile: liste fiyatı üzerinden beş yüz dolar indirim, peki neden? Ellerini iki yana açtı: "Benim iyi kalpliliğimden değil elbette. Hayır, Bayan Edith. Size nedenini söyleyeyim. Çünkü ben iyi bir iş adamıyım ve çünkü Dial Chevrolet sizinle iş yapmak ister." O kavurucu yaz güneşinin altında Bay Dial durmuş, uzatılmış garanti süresini neden daha da uzatacağını açıklarken göğüs kemiğine bıçak gibi bir ağrı saplanan Edie'nin zihninde eli kulağında ihtiyarlık günlerine dair kâbus gibi bir görüntü beliriverdi. Ağrıyan eklemler, bulanık gözler, genzinde daimî bir aspirin tadı. Soyulan boyalar, akan çatılar, damlatan musluklar, halıya işeyen kediler ve asla biçilmeyen çimler. Ve zaman: saatlerce bahçede durup önüne çıkan üçkâğıtçıyla, dalavereciyle ya da "yardımsever" yabancıyla konuşmaya yetecek kadar zaman. Musibet'ten dışarıya kaç defa çıkmış ve yargıç babasını garaj yolunda bir satıcıyla, vicdansız bir girişimciyle ya da daha sonra fiyat teklifini her ağaç değil, kesilen her dal başına verdiğini iddia edecek pis pis sırıtan ağaç budayıcısı bir Çingene'yle konuşurken bulmuştu; Florsheim marka ayakkabılı sıcakkanlı Yahudalar ona en düşük fiyat fırsatıyla ve inanılmaz imkânlarla erotik dergiler ve birkaç yudum viskinin yanında en sonunda zavallı ihtiyar adamın doğduğu ev de dâhil olmak üzere elinde avucunda ne varsa almak için maden hakları, koruma altındaki araziler, risksiz yatırımlar ve *Hayatının Fırsatları*nı sunuyorlardı...

Edie içini giderek karartan ve onu ümitsizliğe sürükleyen bir hisle adamı dinlemeyi sürdürdü. Kavga etmenin ne faydası vardı? O –tıpkı babası gibi– ta içinde bir yerlerde sağlam bir dinsizdi; bir vatandaşlık görevi ve sosyal görev olarak gördüğü için kiliseye gitse de aslında orada söylenen tek bir söze bile inanmıyordu. Her yere yeşil mezar kokuları hâkimdi: biçilmiş çimler, zambaklar ve çapalanmış toprak; her nefes alışında kaburgalarına bir ağrı saplanıyordu ve annesinden miras kalan damarlı akik ve pırlanta broşu düşünmeden edemiyordu: yaşlı ve aptal bir kadın gibi onu kasabanın ta öbür ucunda enkaz halindeki bir aracın kilitlenmeyen bagajında duran kilitsiz bir bavulun içine koymuştu. *Ben hayatım boyunca soyuldum zaten,* diye düşündü. *Sevdiğim ne varsa elimden bir bir alındı.*

Ve nedense Bay Dial'ın sıcakkanlı varlığı tuhaf bir teselli veriyordu ona: o kıpkırmızı suratı, tıraş sonrası kolonyasının müstehcen kokusu ve kişneyen bir yunus gibi gülüşü. Kolalı gömleğinin altındaki göğsünün sağlam erkekliğine hiç yakışmayan o mızmız tavırları tuhaf şekilde rahatlatıcıydı. *Onun her zaman hoş görünümlü bir erkek olduğunu düşünmüşümdür,* diye geçirdi aklından Edie. Roy Dial'ın kendine göre kusurları olabilirdi ama hiç olmazsa Edie'nin araba kullanmaya yetersiz olduğunu öne sürecek kadar densiz değildi... Daha bir hafta önce, o tıfıl göz doktoruna, "Ben araba süreceğim," diye gürlemişti, "Mississippi'deki herkesi öldürecek olsam bile umurumda değil..." Ve Edie orada durmuş, tombul parmağını koluna koyan Bay Dial'ın araba hakkında konuşmasını dinlerken (bir şey söylüyordu, sonra başka bir şey daha ve sonra, kadın ondan iyice sıkıldığı anda; *sizi müşterim yapmak için ne demeliyim? Hemen şimdi? Sizi benimle iş yapmaya ikna etmek için ne söylemeliyim...*); Edie tuhaf bir biçimde ilk defa kendisini kontrol edemeyecek kadar güçsüz düşüp adamın ona kur yapmasını izlerken, Libby lavabonun başında rahatsızlandıktan sonra alnına serin bir bez koyup yatağına uzandı ve bir daha asla uyanamayacağı bir komaya girdi.

Felç geçirmiş. Olan buymuş. İlkini ne zaman geçirmişti, kimse bilmiyordu. Başka bir gün olsa, Odean yanında olurdu ama geziye çıkacakları için Odean o hafta izinliydi. Libby nihayet kapıyı açtığında –bu epey bir zaman almıştı, hatta öyle uzun sürmüştü ki Allison onun uyuyakaldığını düşünmeye başlamıştı– gözünde gözlükleri yoktu ve gözleri biraz bulanık görüyordu. Allison'ın suratına sanki başkasını bekliyormuş gibi bakıyordu.

"Sen iyi misin?" diye sordu Allison. Arabanın enkaza döndüğünü duymuştu.

"Ah, evet," dedi Libby, aklı başka yerde gibiydi.

Allison'ı içeriye aldı ve sonra yanlış yere koyduğu bir şeyi arar gibi etrafına bakına bakına evin arka tarafına doğru gitti. Elmacık kemiğindeki incecik bir tabaka halinde sürülmüş üzüm reçeline ben-

zeyen morluk dışında gayet iyi görünüyordu, bir de saçları her zaman yapmayı sevdiği gibi düzgün taranmamıştı.

Allison etrafa bir göz attı ve "Gazeteni mi arıyorsun?" diye sordu. Ev tertemizdi: yerler yeni paspaslanmıştı, her şeyin tozu alınmıştı ve hatta koltukların yastıkları bile kabartılıp düzgünce yerlerine konmuştu; evin bu fazla derli toplu hali bir şekilde Allison'ın bir şeylerin ters gittiğini anlamasına engel olmuştu. Kendi evinde hastalık düzensizlikle eş anlamlıydı: kirli perdeler ve pütürlü çarşaflarla, açık bırakılmış çekmeceler ve masanın üstündeki kırıntılarla.

Kısa bir aramadan sonra Allison gazeteyi Libby'nin koltuğunun ayak ucunda, yerde buldu, bulmaca sayfası katlanıp bırakılmış, gözlükleri de üstüne konmuştu ve ikisini de alıp Libby'nin masaya oturmuş, eliyle masa örtüsünü tekrar tekrar en baştan düzeltip durduğu mutfağa götürdü.

"İşte bulmacan," dedi Allison. Mutfak rahatsız edici derecede aydınlıktı. Perdelerden içeriye dolan güneş ışığına rağmen nedense sanki yaz ortası değil de karanlık bir kış öğleden sonrasıymış gibi tepe lambaları da yakılmıştı. "Sana bir kalem getirmemi ister misin?"

"Hayır, o aptal şeyi çözemiyorum ki," dedi Libby huysuz huysuz, gazeteyi de kenara itti, "harfler sayfanın üstünden kayıp kayıp düşüyor... Benim yapmam gereken, bir an önce işe koyulup pancarlara başlamak."

"Pancar mı?"

"Hemen başlamazsam vaktinde hazır olmayacaklar. Küçük gelin 4 Numaralı'yla kasabaya geliyor..."

"Ne gelini?" dedi Allison, kısa bir duraksamanın ardından. 4 Numaralı da her neyse, ne olduğunu bile bilmiyordu. Her şey parlak ve gerçekdışıydı. Ida Rhew daha bir saat önce gitmişti – tıpkı herhangi bir cuma günü gibi ama bu defa pazartesi ya da başka bir gün geri gelmemek üzere. Ve bir şeyler içerken kullandığı kırmızı plastik bardağından başka hiçbir şey almamıştı: tam gitmek üzereyken holde, bütün o özenle sarılmış eşyaları ve hediye kutusunu taşıyamayacağı kadar ağır olduğunu öne sürerek almayı reddetmişti. Dönüp Allison'ın gözlerinin ta içine bakmış, "Bunların hiçbirine ihtiyacım yok ki benim!" demişti neşeli bir tavırla; ses tonu tıpkı küçük bir çocuğun elindeki

düğmeyi ya da yaladığı şekeri uzattığı bir yetişkinin ses tonuna benziyordu. "Bütün bu ıvır zıvıra ihtiyacım olduğunu da nereden çıkardın?"

Allison resmen buz kesmiş, ağlamamak için kendiyle savaşmıştı. "Ida, seni seviyorum," demişti.

"Şey," demişti Ida dalgın dalgın, "ben de seni seviyorum."

Bu korkunçtu; böyle bir şeyin yaşanıyor olması korkunçtu. Ama yine de orada, ön kapıda durmuşlardı işte. Ida'nın holdeki masanın üstünde yüzüstü duran –yirmi dolarlık– yeşil çeki başparmağıyla işaret parmağı arasında iki ucu tamı tamına birbirine değecek şekilde müthiş bir özenle katladığını görünce Allison'ın boğazında keskin bir acı düğümlenmişti. Ida sonra küçük, siyah cüzdanının çıtçıtını açmış ve çeki cüzdanının içine koymuştu.

"Haftada yirmi dolarla geçinemiyorum artık," demişti. Sesi sakin ve doğaldı ama yine de her şey tamamen yanlıştı. Bu holde nasıl böyle duruyor olabilirlerdi, bu an nasıl gerçek olabilirdi ki? "Ben sizleri seviyorum ama durum bu. Yaşlanıyorum." Allison'ın yanağına dokundu. "Bundan sonra kendinize iyi bakın. Küçük Çi'ye onu sevdiğimi söyle." Harriet yaramazlık yaptığında Ida ona Çi –Çirkin'in kısa hali– diye seslendirdi. Sonra kapı kapanmış ve Ida gitmişti.

"Sanırım," dedi Libby – Allison belli belirsiz bir korkuyla Libby'nin sanki ayaklarının çevresinde uçuşan bir güve görmüş gibi tuhaf tuhaf yere baktığını fark etmişti, "oraya geldiğinde bunları bulamayacak."

"Anlamadım?" dedi Allison.

"Pancarları. Pancar turşularını. Ah, keşke bana yardım edecek biri olsaydı," dedi Libby, ağlamaklı ve biraz da komik bir tavırla gözlerini devirdi.

"Senin için bir şey yapmamı mı istiyorsun?"

"Edith nerede?" dedi Libby, sesi tuhaf şekilde boğuk ve kesik çıkmıştı. "Benim için bir şey yapacaktı."

Allison da mutfak masasına oturdu ve teyzesinin dikkatini çekmeye çalıştı. "Pancarları bugün mü yapman lazım?" dedi. "Lib?"

"Ben sadece bana söyledikleri kadarını biliyorum."

Allison kafasını salladı ve bir süre daha bu fazla aydınlık mutfakta oturup nasıl davranması gerektiğini düşündü. Libby bazen Misyonerlik

Cemiyeti ya da Topluluğu'ndan tuhaf ve oldukça belirgin taleplerle eve gelirdi: (Honduras'taki Baptist Kilisesi evinin nakit para yerine kabul ettiği) yeşil pullar, eski gözlük çerçeveleri, Campbell's marka çorbaların etiketleri; (kilise pazarındaki el sanatları için) dondurma çubukları ya da eski Lux marka deterjan şişeleri.

"Bana kimi arayacağımı söyle," dedi en sonunda. "Arayıp onlara bu sabah kaza geçirdiğini söyleyeceğim. Pancarları başka biri götürebilir."

Libby birdenbire, "Edith benim için bir şeyler yapacaktır," dedi. Ayağa kalktı ve yan odaya gitti.

"Onu aramamı mı istiyorsun?" dedi Allison teyzesinin arkasından bakarak. "Libby?" Libby'nin böyle kaba bir şekilde konuştuğunu hiç duymamıştı.

"Edith her şeyi yoluna koyar," dedi Libby, kendininkine hiç benzemeyen zayıf, sinirli bir sesle.

Ve Allison telefon etmeye gitti. Ama Ida'nın gidişi yüzünden yeterince sarsılmış haldeydi ve Edie ile konuşurken Libby'nin ne kadar değişik, ne kadar şaşkın, ne kadar çökmüş göründüğünü, mahcup bir halde elbisesinin eteklerini çekiştirip durduğunu sözcüklere dökemedi. Allison gördüklerinden dehşete düştüğü için kekeleye kekeleye büyükannesiyle konuşurken, telefonun kordonunu uzanabileceği son noktaya kadar çekti ve kapıdan kafasını uzatarak yan odaya baktı. Libby'nin beyaz, tel tel ayrılmış saçlarının uçları yanıp kırmızıya dönmüş gibi görünüyordu – saçları öyle incelmişti ki Libby'nin epey büyük kulakları bile görünüyordu.

Edie, Allison daha konuşmasını bitirmeden araya girdi. "Sen hemen eve git ve bırak Libby dinlensin," dedi.

"Bekle," dedi Allison ve sonra diğer odanın kapısına gidip seslendi. "Libby? Edie telefonda. Gelip onunla konuşmak ister misin?"

"Ne oluyor?" diyordu Edie. "Alo?"

Gün ışığı pasparlak ve hassas altın gölcükleri misali yemek odası masasının üstünü dolduruyordu; avizeden yansıyan madeni para büyüklüğündeki ıslak görünümlü ışıklar tavanda parıldıyordu. Bütün oda göz kamaştırıcı bir hale bürünmüş, âdeta bir balo salonu gibi aydınlatılmıştı. Libby'nin bedenini çevreleyen çizgi kor gibi kıpkırmızı parlıyordu ve

arkasından vurup onu bir hale gibi çevreleyen öğle güneşi, gölgesinde bir şeyler yanıyor hissini veren bir karanlık taşıyordu.

"O... onun için endişeleniyorum," dedi Allison çaresizlik içinde. "Lütfen bir uğra. Neden bahsettiğine bile anlam veremiyorum."

"Ben dinle, şimdi kapatmam lazım," dedi Edie. "Verandada bir misafirim var ve giyinik değilim."

Ve sonra telefonu kapattı. Allison telefonun başında bir süre daha durdu, aklını toplamaya çalışıyordu; sonra hemen yan odaya girdi ve sabit, delici bakışlarla kendisine bakan Libby'yi gördü.

"Bizim bir çift midillimiz vardı," dedi Libby. "Küçük dorular."

"Doktoru arayacağım."

"Hayır, aramayacaksın," dedi Libby – bunu öyle sert bir sesle söylemişti ki bu otoriter yetişkin sesine Allison derhal boyun eğdi. "Böyle bir şey yapmayacaksın."

"Sen hastasın." Allison ağlamaya başladı.

"Hayır, ben iyiyim, ben iyiyim. Sadece şimdiye kadar çoktan gelip beni almaları gerekiyordu," dedi Libby. "Nerede kaldılar? Bak saat kaç oldu." Sonra Allison'ın kâğıt gibi kupkuru küçük elini tuttu ve bir yerlere götürülmeyi bekliyormuş gibi kızın suratına baktı.

Sıcak cenaze evini ele geçiren zambak ve sümbülteber kokusu, pervanenin her dönüşünde ve onun olduğu yere her üfleyişinde Harriet'ın midesini altüst ediyordu. Üstünde en kaliteli pazar elbisesiyle –papatyalı beyaz elbise– yüksek arkalıklı bir kanepede üzgün gözlerle oturuyordu. İşlemeler kürek kemiklerinin arasına batıyordu, elbisenin korse kısmı fazla dardı – bu da yalnızca göğsündeki sıkışmayı ve havanın boğuculuğunu artırıyordu ve sanki oksijen değil de daha başka, bomboş bir gazla dolu bir atmosferde nefes alıyormuş hissi veriyordu. Ne akşam yemeği yemiş ne de kahvaltı etmişti; gecenin büyük bir bölümünde uyanık bir halde yatağına uzanıp kafasını yastığına gömmüş ve ağlamıştı, ertesi sabah geç bir saatte –başında zonklayan bir ağrıyla– kendi odasında gözlerini açtığında, sersemlemiş bir halde birkaç dakika sessizce yerinde yatmış,

tanıdık nesneleri (perdeleri, şifoniyerin aynasına yansıyan yaprakları, hatta yerde duran teslim tarihi geçmiş kitap yığınını) gördüğüne bile şaşırmıştı. Her şey tıpkı kampa gittiği gün geride bıraktığı gibiydi – ve sonra Ida'nın gittiği, Libby'nin öldüğü ve her şeyin korkunç ve çok yanlış olduğu gerçeği ağır bir kaya gibi gelip göğsüne oturdu.

Edie kapı girişinde duruyordu – siyahlara bürünmüş, boynuna enli inci kolyesini takmıştı; konuk defterinin durduğu kürsünün yanında nasıl da buyurgan görünüyordu. Salona giren herkese aynı şeyi söylüyordu. Elini sıkmakta olan bordo kahverengi ceketli kırmızı suratlı adama selamlaşmak amacıyla, "Tabut arka odada," dedi ve sonra adamın omzunun üstünden, nezaket icabı kendi sırasının gelmesini beklemek için adamın arkasına geçen Bayan Fawcett'a da "Tabut arka odada. Korkarım naaş gösterilmeyecek ama bu benim kararım değildi," dedi.

Bir an için Bayan Fawcett'ın kafası karışmış gibi göründü, sonra o da gelip Edie'nin elini sıktı. Gözyaşlarına boğulmak üzereymiş gibiydi. "Duyduğumda çok üzüldüm," dedi. "Kütüphanede hepimiz Bayan Cleve'i çok severdik. Bu sabah oraya gidip onun için bir kenara ayırdığımız kitapları gördüğümde ne kadar üzüldüm bilemezsiniz."

Bayan Fawcett, diye düşündü Harriet, çaresiz bir sevgi seline kapılarak. Bütün o koyu renkli giysilerin arasında, desenli yazlık elbisesi ve kırmızı kanvas espadrilleriyle teselli edici bir renkti; işten çıkıp doğrudan buraya gelmişe benziyordu.

Edie onun eline hafifçe vurdu. "O da kütüphanedeki herkese bayılıyordu," dedi; o sert, samimi ses tonu Harriet'ın midesini bulandırdı.

Harriet'ın karşısındaki kanepede oturan Adelaide ve Tat, yine kardeşe benzeyen bir çift tombul yaşlı kadınla sohbet ediyordu. Cenaze evinin ihmalkârlığı sonucunda bir gece bekletilince solup boyunlarını büken çiçekler hakkında konuşuyorlardı. Tombul kadınlar üzüntüyle haykırdılar.

"Hizmetçi kızlardan biri onları sulayabilirdi elbette!" diye bağırdı ikiliden daha iri ve daha neşeli görüneni: elma yanakları, yusyuvarlak vücudu ve Noel Anne gibi bembeyaz kıvırcık saçları vardı.

"Ah," dedi Adelaide başını hafifçe ve havalı bir şekilde geriye doğru atarak, "bunu yapma zahmetine girememişler." Matem protokolü konusundaki müthiş uzmanlıklarına tanık olan Harriet'ın o anda Addie'ye,

Edie'ye ve bütün yaşlı kadınlara duyduğu nefret dayanılmaz bir bıçak gibi kalbine saplandı.

Harriet'ın hemen yanındaysa yine sohbet eden kadınlardan oluşan şen şakrak bir topluluk duruyordu. Harriet, kilisenin orgcusu Bayan Wilder Whitfield dışındaki hiçbirini tanımıyordu. Daha az önce sanki bir oyun partisindeymiş gibi kahkahalar atıyorlardı, şimdiyse kafa kafaya vermişler kısık seslerle konuşuyorlardı. "Olivia Vanderpool," dedi dümdüz suratlı, sıradan bir kadın, "Olivia yıllarca dayandı. En sonunda otuz beş kiloya kadar düşmüştü ve katı gıda yiyemiyordu."

"Zavallı Olivia. O ikinci düşüşten sonra asla eskisi gibi olamadı."

"En kötüsü de kemik kanseri diyorlar."

"Kesinlikle. Tek bildiğim, zavallı Bayan Cleve'in böyle çabucak çekip gittiğine de şükretmek gerek. Sonuçta kimsesi yoktu."

Kimsesi yok muydu, diye düşündü Harriet. Libby'nin mi? Bayan Whitfield, Harriet'ın öfkeli gözlerle kendisine baktığını fark etti ve ona gülümsedi ama Harriet kafasını çevirdi ve yaşlarla dolu kıpkırmızı gözleriyle yerdeki halıya baktı. Kamptan eve döndüğü araba yolculuğundan beri o kadar çok ağlamıştı ki uyuşmuş, kusmak üzereymiş gibi hissediyordu kendini: yutkunmakta güçlük çekiyordu. Önceki gece, nihayet uykuya dalabildiğinde rüyasında böcekler görmüştü: birinin evindeki fırından kudurmuşçasına kapkara böcekler taşıyordu.

Dümdüz suratlı kadın Bayan Whitfield'a dönüp, "Şu çocuk kimin?" diye sordu duyulabilir bir fısıltıyla.

"Ah," dedi Bayan Whitfield ve sesini iyice alçalttı. O loşlukta, fırtına fenerlerinden gelen ışık Harriet'ın gözyaşlarına karışıyor ve orada parlıyordu; her şey bir pusun içindeydi şimdi, hepsi eriyordu. Mum alevleri dağılır ve çirkin şekillerde etrafa uçuşurken, bir yanı –o soğuk, öfkeli yanı– kenarda durmuş, ağladığı için kendiyle alay ediyordu.

Ana caddedeki, Baptist Kilisesi'nin yakınlarındaki cenaze evi, küçük kuleleri ve sivri uçlu demirden tepesiyle göze batan Viktorya dönemine ait uzun bir binada yer alıyordu. Harriet bu binanın önünden bisikletiyle kim bilir kaç kez geçmiş, o kuleciklerde, o kubbelerin ve körüklü pencerelerin ardında neler olup bittiğini kim bilir kaç kez merak etmişti? Arada sırada –cenaze sonrası, geceleri– en yüksek kulenin vitray camlarının ardında esrarengiz bir ışık titreşirdi; bu

ışık, *National Geographic*'in eski bir sayısında okuduğu mumyalarla ilgili yazıyı aklına getirirdi. *Mumyalayıcı rahipler firavunlarını ölüler diyarına giden uzun yolculuğuna hazırlamak için gece boyunca çalışırlardı,* yazıyordu resmin (karanlık çöktükten sonra ürkütücü bir ışığın yandığı Karnak[13]) altındaki yazıda. Kuledeki ışığın yandığını ne zaman görse Harriet'ın tüyleri diken diken olur, pedallara daha hızlı asılarak hemen eve gider ya da –kışın karanlık erkenden çöktüğünde, koro çalışmasından eve dönerken– üstündeki paltosuna daha bir sarılır ve Edie'nin arabasının arka koltuğuna kıvrılırdı. Korodan sonra kilisenin bahçesinde ip atlayan kızlar şarkı söylüyordu:

Ding dong ding dong çalar bu kulenin çanları
Hoşça kal anneciğim, koy beni mezarıma
En büyük ağabeyimin hemen yanı başına...

Üst katta her ne türlü gece ayinleri gerçekleşiyorsa –pek sevilen kimseler her ne şekillerde kesiliyor, içleri boşaltılıyor ve doldurulu-yorsa– alt kat o denli yatıştırıcı, sakinleştirici bir Viktorya ürperticiliğine sahipti. Salonlarda ve misafir odalarında ebatlar büyük ve belirsizdi, halılar kalın ve eskimişti, mobilyalarsa (işlemeli koltuklar, modası geçmiş iki kişilik kanepeler) soluk renkli ve sertti. Merdivenlerin başına kadife bir ip gerilmişti, ipin ardındaysa kırmızı bir halı o korku filmi karanlığına doğru uzanıyordu.

Cenaze levazımatçısı, Bay Makepeace adında, uzun kolları, uzun ince bir burnu olan ve geçirdiği çocuk felcinden ötürü bir ayağını sürüyen ufak tefek, sıcakkanlı bir adamdı. Neşeli ve konuşkan birisiydi, işine rağmen çok sevilirdi. Odanın diğer tarafında, sakat bir ruhani lider edasıyla sohbet eden bir grubun yanından ayrılıp diğerinin yanına gidiyor, insanlarla el sıkışıyor, daima gülümsüyor, daima hoş karşılanıyordu: insanlar o gelince bir adım yana çekilip onu da hemen kibarca sohbetin içine dâhil ediyorlardı. Ayırt edici silueti, sürüdüğü bacağının duruşu ve sakat olan bu bacağı her sıkıştığında (yani zırt pırt) onu iki eliyle birden tutup çekiştirme huyu, bütün bunlar Harriet'ın aklına Hely'nin korkunç çizgi romanlarından birinde gördüğü, bacağını aşağıdan uzanıp yakalamaya çalışan bir canavarın iskelet ellerinden

13 Mısır'daki ünlü bir firavun tapınağı. (ç. n.)

kurtarmak için –iki eliyle birden güçlükle– çekiştirmeye çalışan kambur malikâne uşağının resmini getiriyordu.

Edie bütün sabah Bay Makepeace'in "ne kadar iyi bir iş" çıkardığından bahsedip durmuştu. Libby ömrü boyunca öldükten sonra naaşının görülmesini istemediğini defalarca kez söylemiş olmasına rağmen Edie açık tabutlu bir cenaze töreni yapılmasını istemişti. Edie, Libby hayattayken onun sözlerini alaya almıştı, öldükten sonraysa Libby'nin isteğini göz ardı etmiş ve hem tabutu hem de giysileri görülecekleri düşünerek seçmişti: çünkü şehir dışından gelecek olan akrabalar onu görmeyi bekleyeceklerdi, çünkü âdet böyleydi, yapılması gereken buydu. Ama bu sabah, Adelaide ve Tatty cenaze evinin arka odasında öylesine isterik bir yaygara koparmışlardı ki Edie en sonunda "Ah, Tanrı aşkına!" diye bağırmış ve Bay Makepeace'e tabutun kapağını kapatmasını söylemişti.

Harriet, zambakların güçlü kokularının arasında farklı bir kokuyu ayırt etmişti. Naftalin gibi ama çok daha mide bulandırıcı, kimyasal bir kokuydu bu: mumyalama sıvısı mıydı acaba? Böyle şeyleri düşünmenin bir faydası yoktu. Hiç düşünmemek çok daha iyiydi. Libby, neden açık tabutlu bir cenaze istemediğini Harriet'a hiç anlatmamıştı ama Harriet, Tatty'nin birilerine, "Biz küçükken bazen şu kasabalı cenazeciler çok kötü iş çıkarırlardı. Elektrikli soğutucular çıkmadan önce. Annemiz yazın ölmüştü, anlarsınız ya," dediğini duymuştu.

Bir an için konuk defterinin başındaki yerinden Edie'nin sesi yükseldi ve diğer bütün sesleri bastırdı: "Tabii o insanlar o zamanlar babamı tanımıyorlardı. O böyle şeylerle asla uğraşmazdı."

Beyaz eldivenler. Bir DAR[14] toplantısındaymış gibi gizli fısıldaşmalar. O küflü, boğucu hava resmen Harriet'ın ciğerlerine yapışmıştı. Tatty, kollarını göğsünde kavuşturmuş, kafasını sallayarak Harriet'ın tanımadığı ufak tefek, kel bir adamla konuşuyordu ve Tat'in gözlerinin altı çökmüş, dudaklarına ruj bile sürmemiş olsa da tavırları tuhaf şekilde fazla resmî ve soğuktu. "Hayır," diyordu, "hayır, babama daha ikisi de çocukken o lakabı takan Bay Holt'muş. Bay Holt dadısıyla

14 DAR (Daughters of the American Revolution) Birleşik Devletler'in bağımsızlık mücadelesinde yer almış birinin soyundan gelen kadınlardan oluşan ve üyeliğin anneden kıza geçtiği bir kadın topluluğu. (ç. n.)

sokakta yürürken birden kadının elini bırakmış ve babamın üstüne atlamış, babam da hemen karşılık vermiş tabii ve babamın üç katı büyüklükte olan Bay Holt gözyaşlarına boğulmuş. 'Tanrım, sen nasıl bir kabadayısın!'"

"Babamın Yargıç'a böyle seslendiğini duymuştum. Kabadayı."

"Şey, bu aslında babama pek de uyan bir lakap değildi. O öyle iriyarı bir adam değildi ki. Gerçi son yıllarında biraz kilo almıştı. Flebit yüzünden ayak bilekleri şişmişti, eskiden olduğu gibi rahatça yürüyemiyordu."

Harriet yanağının içini ısırıyordu.

"Bay Holt akıl sağlığını yitirdiğinde," diyordu Tat, "ta o son zamanlarında, arada bir aklı yerine gelir ve 'Bizim yaşlı kabadayı nerelerde acaba? Yaşlı kabadayıyı uzun zamandır görmedim,' dermiş, Violet anlatmıştı. Tabii babam yıllar önce ölmüştü. Hatta bir öğleden sonra yine öyle tutturmuş, babama ve ne zamandır onu ziyaret etmemiş olmasına öyle kızmış ki Violet en sonunda, 'Kabadayı eve uğradı ve seni görmek istedi Holt. Ama sen uyuyordun,' demiş."

Tat'in omzunun üstünden, odaya giren bir çifte bakan kel adam, "Ruhu şad olsun," dedi.

Harriet çok, çok sakin bir şekilde oturuyordu. *Libby!* diye bağırası geliyordu, zaman zaman karanlık bir odada bir kâbustan uyandığı zamanlarda Libby'nin adını seslendiği gibi. Doktorun muayenehanesinde gözleri sulanan Libby; arılardan korkan Libby!

Gözleri Allison'ın kıpkırmızı, ızdırap dolu gözleriyle buluştu. Harriet dudaklarını sımsıkı kenetledi, tırnaklarını sıktığı avuçlarına geçirdi ve müthiş bir konsantrasyonla nefesini tutarak gözlerini yerdeki halıya dikti.

Beş gün – Libby ölmeden önce tam beş gün hastanede kalmıştı. Ölmeden kısa bir süre önce sanki komadan uyanacakmış gibi bile gelmişti: uykusunda bir şeyler mırıldanıyor, hayalet bir kitabın sayfalarını çeviriyordu ama sonra söyledikleri anlamsızlaştı ve ilaçlarla felcin yarattığı o beyaz sisin içinde ortadan kayboldu. Son sabahında Edie onun yatağının yanındaki portatif karyolada uyurken kontrole gelen hemşire, *belirtiler kötüye gidiyor*, demişti. Yalnızca Adelaide ve Tat'i hastaneye çağıracak kadar zaman vardı – ve sonra, saat sekize

gelirken, üç kız kardeşi de yatağının etrafında bir araya gelmişken nefes alıp verişi yavaşlamış, yavaşlamış ve "Sonra," diyordu Tat buruk bir gülümsemeyle, "bir anda duruverdi." Parmağındaki yüzükleri keserek almak zorunda kalmışlardı, elleri o kadar şişmişti... Libby'nin o küçücük, incecik, zarif elleri! O sevgi dolu benekli elleri, kâğıttan kayıklar yapıp onları mutfak lavabosunda yüzdüren elleri greyfurt gibi şişmişlerdi, Edie'nin son birkaç gündür birden çok kez tekrarladığı söz, o korkunç söz buydu. *Greyfurt gibi şişmişler. Parmağındaki yüzükleri kesmek için kuyumcudan adam çağırmak zorunda kaldık...*

Nihayet konuşabildiğinde, *beni neden aramadın,* demişti şaşkına dönen Harriet kekeleyerek. Edie'nin yeni arabasının klimalı serinliğinde, *Libby öldü* sözcüklerini duyduğu anda tepesine inip onu neredeyse kendinden geçiren o kapkara çığın altında fazla tiz ve fazla uygunsuz kaçmıştı sesi.

Şey, demişti Edie tüm soğukkanlılığıyla, *sen iyi vakit geçirirken bunu neden olması gerekenden önce mahvedeyim diye düşündüm.*

"Zavallı kızlar," dedi tanıdık bir ses – tepelerinde dikilen Tat'in sesi.

Allison elleriyle yüzünü kapatıp hıçkırıklara boğuldu. Harriet dişlerini sıktı. *Benden daha üzgün olan tek kişi o,* diye düşündü, *bu odadaki gerçekten üzgün olan diğer kişi.*

"Ağlama." Tat bir okul öğretmeni gibi elini bir an için Allison'ın omzuna koydu. "Libby ağlamanı istemezdi."

Sesi üzgün geliyordu – *birazcık,* diye vurguladı, hemen arkasında durup her şeyi izleyen ve acıdan hiç etkilenmeyen o diğer yanı sakince. Ama yeterince üzgün değildi. *Neden,* diye düşünüyordu ağlamaktan gözleri âdeta kör olan, canı yanan, serseme dönen Harriet, *Libby yatağında ölürken beni neden o iğrenç kampta bıraktılar?*

Edie arabada gelirken bunun için özür dilemişti – kısmen. *İyileşeceğini düşündük,* demişti önce ve sonra, *onu her zamanki haliyle hatırlamayı isteyeceğini düşündüm* ve en sonunda, *hiç düşünemedim.*

"Kızlar?" dedi Tat. "Memphis'teki kuzenlerimiz Delle ve Lucinda'yı hatırlıyor musunuz?"

Çökmüş iki yaşlı kadın onlara doğru yaklaştı: biri uzun boylu, bronz tenliydi, diğeriyse şişman ve siyahiydi, üstü taşlarla bezeli siyah kadife bir el çantası taşıyordu.

"Hadi canım!" dedi uzun boylu, bronz tenli olanı. Kocaman, topuksuz ayakkabıları ve haki rengi bol elbisesinin ceplerine soktuğu elleriyle tıpkı bir erkek gibi görünüyordu.

"Tanrı onları korusun," diye mırıldandı şişman ve koyu renk tenli olan, sessiz filmlerdeki aktrislerinki gibi siyah boyayla çerçevelenmiş gözlerini pembe bir mendille hafifçe kuruluyordu.

Harriet onlara baktı ve Şehir Kulübü'ndeki havuzu düşünmeye çalıştı: o mavi ışık; derin bir nefes alıp suyun altına girdiğinde dünya nasıl da mutlak bir sessizliğe bürünüyordu. *Şu anda orada olabilirsin,* dedi kendi kendine, *kendini yeterince verirsen orada olabilirsin.*

"Harriet, seni bir saniye alabilir miyim?" Beyaz yakalı siyah cenaze elbisesinin içinde çok şık görünen Adelaide onu elinden tuttu ve koltuktan kaldırdı.

"Ancak hemen geri getirmeye söz verirsen!" dedi küçük, şişman kadın, kocaman bir yüzük taktığı parmağını sallıyordu.

Buradan gidebilirsin. Zihninde bunu yapabilirsin. Kaçıp git. Peter Pan, Wendy'ye ne demişti? "Yalnızca gözlerini kapa ve güzel şeyler düşün."

"Ah!" Adelaide odanın tam ortasında pat diye durdu, gözlerini kapadı. İnsanlar yanlarından geçip gidiyordu. Görünürde olmayan bir kilise orgundan gelen müzik ("Tanrım, Sana Çok Daha Yakınım" – öyle çok heyecan verici sayılmazdı ama Harriet yaşlı kadınların neyi heyecan verici bulacaklarını asla anlamazdı) çok da uzak olmayan bir yerde ağır ağır çalıyordu.

"Sümbülteberler!" Adelaide derin bir nefes verdi; profilden bakınca burnunun şekli Libby'ninkine öyle benziyordu ki Harriet'ın yüreği dayanamayacağı kadar sıkıştı. "Şunu bir kokla!" Harriet'ın elini tuttu ve onu çini bir vazonun içindeki büyük bir çiçek aranjmanına doğru çekiştirdi.

Kilise orgundan gelen müzik sahteydi. Harriet, duvar masasının arkasındaki girintide, kadife kumaşların ardında iki makaralı bir kayıt cihazı olduğunu fark etti.

"En sevdiğim çiçekler!" Adelaide, Harriet'ı çiçeklere doğru itekledi. "Şu minikleri görüyor musun? Şunları bir koklasana canım!"

Harriet'ın midesi ağzına geldi. Bu fazla ısıtılmış odada, bu koku fazla abartılı ve ölümcül derecede iç bayıcıydı.

"Cennetten kopup gelmiş gibi değiller mi?" diyordu Adelaide. "Gelin buketimde de bunlardan vardı..."

Harriet'ın gözlerinin önünde bir şeyler titreşti ve her şeyin kenarları karardı. Daha ne olduğunu bile anlayamadan, ışıklar etrafında dönmeye başladı ve bir adama ait iri parmaklar onu dirseğinden yakaladı.

"Bayılır mıyım bilmem ama bu kapalı odada benim de başımı ağrıttıkları kesin," diyordu birisi.

"Bırakın biraz hava alsın," dedi onu kaldıran yabancı: son derece uzun boylu, beyaz saçlı ve çalı gibi kaşları olan yaşlı bir adamdı bu. Sıcağa rağmen, gömleği ve kravatının üstüne V yakalı bir süveter giymişti.

Birdenbire Edie üstüne çullandı –Kötü Kalpli Cadı gibi baştan aşağı siyahlara bürünmüştü– ve yüzünü Harriet'ınkine yapıştırdı. Soğuk, yeşil gözleri birkaç saniye sakince onu inceledi. Sonra ayağa kalktı (uzaklaştı, uzaklaştı, uzaklaştı) ve "Onu arabaya götürün," dedi.

Adelaide, "Ben götürürüm," dedi. Harriet'ın yan tarafına geçti ve kızın sol koluna girdi, oldukça yaşlı görünen, belki seksenlerinde, belki de doksanlarında olan yaşlı adamsa sağ koluna girdi ve birlikte Harriet'ı evden dışarıya, gözlerini kör eden gün ışığına çıkardılar: çok yavaş hareket ediyorlardı, belli ki ne kadar başı dönerse dönsün Harriet'ınkinden ziyade, yaşlı adamın hızına ayak uyduruyorlardı.

"Harriet," dedi Adelaide abartılı bir tavırla ve kızın elini sıktı, "bahse girerim bu adamın kim olduğunu bilmiyorsundur! Bu, evi bizim büyüdüğümüz evin olduğu sokağın hemen diğer ucunda olan Bay. J. Rhodes Sumner!"

"Chippokes," dedi Bay Sumner gururla şişinerek.

"Chippokes tabii. Bizim Musibet'in olduğu sokağın hemen aşağısındaydı. Bay Sumner'dan bahsettiğimizi duyduğundan eminim Harriet, hani Dışişleri'ndeki görevi nedeniyle Mısır'a gitmişti?"

"Addie teyzeni ta bebekliğinden beri tanırım."

Adelaide çapkın çapkın güldü. "O kadar da küçük değildim. Harriet, Bay Sumner'la konuşmak isteyebileceğini düşündüm, hani sen de Kral Tutankhamun'la falan ilgileniyorsun ya."

"Kahire'de o kadar uzun kalmadım," dedi Bay Sumner. "Yalnızca savaş sırasında oradaydım. O zamanlar herkes Kahire'deydi." Ayaklarını sürüye sürüye uzun, siyah, Cadillac marka limuzinin –cenaze evinin aracı– açık olan yolcu camına gitti ve şoförle konuşmak için biraz eğildi. "Bu küçük hanıma biraz göz kulak olur musunuz? Birkaç dakika arka koltukta uzanacak."

Pas kırmızısı renginde, zencilerinkine benzer kıvırcık saçları olmasına rağmen yüzü en az Harriet'ınki kadar beyaz olan şoför irkildi ve radyoyu kapattı. "Ha?" dedi, önce nereye bakacağını şaşırdığı için bir sağına –pencereden içeriye doğru eğilen beyaz saçlı yaşlı adama– bir soluna –arka koltuğa tırmanmaya çalışan Harriet'a– bakıyordu. "Kendini iyi hissetmiyor mu?"

"Sana bir şey diyeyim mi?" dedi Bay Sumner, kafasını arabadan içeriye iyice sokup Harriet'ın geçtiği karanlık tarafa doğru baktı. "Galiba bu arabanın bir barı bile olabilir!"

Şoför şöyle bir silkelenmiş ve kendine gelmiş gibiydi. "Hayır, efendim, patron, siz benim diğer arabadan söz ediyorsunuz!" dedi şakacı, anlayışlı, yapmacıklığı belli olan sıcakkanlı bir sesle.

Bay Sumner, şoförle birlikte gülerken takdir edercesine arabanın tepesine vurdu. "Pekâlâ," dedi. Elleri titriyordu; mümkün mertebe sapasağlam görünse de Harriet'ın ayakta dolaşırken gördüğü en yaşlı ve en çelimsiz insanlardan biriydi. "Pekâlâ! İşler yolunda gidiyor, öyle değil mi?"

"Şikâyet edemem."

"Bunu duyduğuma sevindim. Evet, kızım," dedi Harriet'a dönüp, "neye ihtiyacın var bakalım? Bir şişe kola ister misin?"

Adelaide'in, "Ah, John," diye mırıldandığını duydu. "Onun hiçbir şeye ihtiyacı yok."

John! Harriet dosdoğru önüne bakıyordu.

Bay Sumner'ın, "Libby teyzeni dünyadaki her şeyden daha çok sevdiğimi bilmeni isterim," dediğini duyuyordu. Sesi de yaşlı, titrek ve fazlasıyla Güneyli idi. "Beni koca olarak alacağını bilsem ona hemen evlenme teklif ederdim!"

Harriet'ın gözlerinden öfke dolu gözyaşları dökülüyordu. Dudaklarını birbirine kenetledi ve ağlamamaya çalıştı. Arabanın içi boğucuydu.

Bay Sumner konuşmaya devam ediyordu: "Büyük büyükbaban öldükten sonra Libby'ye gerçekten de evlenme teklif ettim. Artık ikimiz de yeterince yaş almıştık." Kıkırdadı. "Bana ne dedi biliyor musun?" Harriet'ın, gözlerinin içine bakmadığını görünce arabanın kapısını hafifçe tıklattı. "Hı? Bana ne dediğini biliyor musun, tatlım? Uçağa binmek zorunda kalmazsa bunu yapabileceğini sandığını söyledi. Ha ha ha! Bu arada, belirtmeden geçemeyeceğim genç hanım, ben o zamanlar Venezuela'da çalışıyordum."

Adelaide arka taraftan bir şeyler söylüyordu. Yaşlı adam fısıldar gibi alçak sesle, "Edith yine başlamadıysa ne olayım!" dedi.

Adelaide cilveli cilveli güldü, bunu duyan Harriet'ın omuzları istemsizce sarsılmaya başladı, kendini kontrol etmeye çalışsa da hıçkırıklara boğuldu.

Bay Sumner gerçek bir üzüntüyle, "Ah!" diye haykırdı, arabanın camının diğer tarafından vuran gölgesi yeniden Harriet'ın üstüne düştü. "Tanrı senin o küçük ruhunu korusun!"

"Hayır, hayır. Hayır," dedi Adelaide sertçe, adamı uzaklaştırmaya çalıştı. "Onu yalnız bırak. Kendini toparlayacaktır, John."

"Arabanın kapısı hâlâ açık duruyordu. Sessizliğin içinde Harriet'ın hıçkırıkları fazla yüksek ve uygunsuz çıkıyordu. Önde oturan limuzin şoförü, üstünde bir astroloji çarkı bulunan *Aşk Burçlarınız* adlı market kitabından ayırdığı gözlerini dikiz aynasına çevirmiş, sessizce onu izliyordu. Bir süre sonra, "Annen mi öldü?" diye sordu.

Harriet kafasını iki yana salladı. Aynadan ona bakan şoför tek kaşını havaya kaldırdı. "Annen mi öldü diye sordum."

"*Hayır.*"

"İyi o zaman." Çakmağın kapağını savurarak açtı. "Ağlayacak hiçbir şeyin yok."

Çakmağı bu kez pat diye kapatarak söndürdü ve yaktığı sigarasından uzun bir nefes çekip dumanını açık camdan dışarıya üfledi. "Acının ne olduğunu bilmezsin," dedi. "O gün gelinceye kadar." Sonra

torpido gözünü açtı ve koltuğun üzerinden Harriet'a birkaç yaprak kâğıt mendil uzattı.

"Kim öldü peki?" diye sordu. "Baban mı?"

Harriet güçlükle de olsa, "Teyzem," demeyi başardı.

"Kim?"

"Teyzem."

"Aa! Teyzen demek!" Sessizlik. "Onunla mı yaşıyordun?"

Bir süre sabırla Harriet'ın cevap vermesini bekledikten sonra omuzlarını silkti ve önüne döndü, dirseğini açık camdan dışarıya sarkıtmış, sigarasını içiyordu. Arada bir de sağ bacağına dayayıp tek eliyle açık tutmaya çalıştığı kitabına bakıyordu.

Bir süre geçtikten sonra, "Ne zaman doğdun sen?" diye sordu Harriet'a. "Hangi ayda?"

"Aralık," dedi Harriet, şoför tam da ikinci soruyu sormaya başlarken.

"Aralık?" Koltuğun üstünden ona doğru bakıyordu, yüzü kuşkuluydu. "Yay burcu musun?"

"Oğlak."

"Oğlak!" Gülüşü oldukça itici ve bir şeyler ima eder gibiydi. "Demek küçük bir keçisin sen. Ha ha ha!"

Sokağın karşısındaki Baptist Kilisesi'nin çanları öğle vaktini duyurdu; bu çanların soğuk, mekanik sesleri Harriet'ın ilk hatıralarından birini aklına getirdi: Libby (bir sonbahar günü, parlak gökyüzü, oluklarda kırmızı ve sarı yapraklar) kırmızı parkasını giymiş Harriet'ın arkasında dikilmiş, ellerini Harriet'ın beline dolamış. "Dinle!" Ve ikisi birlikte o soğuk, parlak havayı dinliyorlar: minör bir nota –tıpkı bir oyuncak piyanonun tuşlarına basarak çıkarılmışa benzeyen bu soğuk ve kederli nota hiç değişmeden on sene önce olduğu gibi çınlıyor– yazın ortasında bile duyulsa akla çıplak ağaç dallarını, kış havasını ve kaybedilen şeyleri getiriyor.

"Radyoyu açmamın sakıncası var mı?" diye sordu şoför. Harriet ağladığı için cevap vermeyince hiç umursamayıp açtı.

"Erkek arkadaşın var mı?" diye sordu.

Sokakta bir araba korna çaldı. "Selam," diye seslendi limuzin şoförü elini havaya kaldırarak – ve Danny Ratliff'in gözleri kendininkilerle

buluşup onu tanıdığı anda alev alev parlayan Harriet elektriğe kapılmış gibi sarsıldı ve hemen yerinde doğrulup oturdu; kendi şaşkınlığını aynaya bakar gibi onun yüzünde de görmüştü. Bir saniye sonra çekip gitmişti bile ve Harriet, Trans Am'in fazlasıyla kalkık arka tamponuna bakıyordu.

"Söylesene. Hişşt, söylesene," dedi şoför yine ve Harriet şaşkınlıktan irkilerek adamın arkasına dönmüş koltuğun üzerinden kendisine baktığını gördü. "Erkek arkadaşın var mı?"

Harriet çaktırmadan Trans Am'in arkasından bakmaya çalıştı ve onun birkaç blok sonra sola, tren istasyonu ve eski nakliye alanlarına doğru döndüğünü gördü. Sokağın karşısındaki kilise çanları –çaldıkları ilahinin bitmek üzere olan son kısmında– ani bir şiddetle saati vurdular: *dong dong dong dong dong...*

"Sen kendini beğenmişin tekisin," dedi şoför. Sesi alaycı ve cilveliydi. "Öyle değil mi?"

Bir anda Danny Ratliff'in dönüp geri gelebileceği geldi Harriet'ın aklına. Kafasını kaldırıp cenaze evinin ön merdivenlerine baktı. Oralarda dolanan birkaç kişi vardı, bir grup yaşlı adam sigara içiyordu, Adelaide ve Bay Sumner bir kenara çekilmişti, Bay Sumner ona doğru eğilmişti, dikkatli bir biçimde sigarasını mı yakıyordu yoksa? Addie yıllardır sigara içmemişti. Ama şimdi oradaydı işte, kollarını göğsünde kavuşturmuş, kafasını geriye doğru atarak yabancı biri gibi ağzından sigara dumanını üflüyordu.

"Oğlanlar kendini beğenmiş kızları sevmez," diyordu şoför.

Harriet arabadan indi –kapıyı açık bırakmıştı– ve hızla cenaze evinin ön merdivenlerine doğru yürüdü.

Cenaze evinin önünden hızla geçip giderken Danny'nin boynundan aşağıya doğru çaresiz bir ürperti yayıldı. Metamfetaminin sağladığı o havai berraklık aynı anda dokuz yüz yönden üstüne üstüne geliyordu. O kızı aramak için saatlerini harcamıştı, her yere bakmıştı, bütün kasabayı altüst etmiş, bütün sokaklardan geçmiş, aynı yerleri defalarca

kez dolaşmıştı. Ve şimdi tam da Farish'in verdiği emri kulak ardı edip arama işine son vermeye karar vermişken: kız karşısına çıkıvermişti.

Hem de Catfish'le birlikte: işin en fenası da buydu işte. Catfish'in nerede ortaya çıkacağını asla bilemezdin tabii, sonuçta amcası, beyaz ya da siyah fark etmez, kasabanın en zengin adamlarından biriydi, mezar kazıcılığından, ağaç budayıcılığına, ev boyacılığından, ağaç kökü sökücülüğüne, çatı aktarıcılığından, çeşitli numaralar çevirmeye, araba ve küçük ev aletleri tamirciliğinden daha onlarca işe kadar pek çok şey yapan oldukça büyük bir iş imparatorluğuna sahipti. Catfish'in nerede ortaya çıkacağını asla bilemezdin: zenci mahallesinde amcasının kiralarını topluyor, adliye binasının dışında merdivenlere çıkmış pencereleri siliyor, bir taksinin ya da bir cenaze arabasının direksiyonunda oturuyor olabilirdi.

Ama buna bir açıklama gerekiyordu: bu yirmi arabanın arka arkaya dizildiği çılgın gerçekliği. Çünkü bütün o insanların arasından o kızın Catfish'in kullandığı o Bienville cenaze limuzininin arka koltuğunda oturması biraz fazla büyük bir rastlantıydı. Catfish oldukça büyük bir sevkiyatın yapılmayı beklediğini biliyordu ve Danny'yle Farish'in bütün o malı nerede sakladıkları konusunda biraz fazla meraklı davranıyordu. Evet, o her zamanki rahat, geveze tavrına bürünüp biraz fazla soru soruyordu, Gran Torino'sunun siyah camlarının ardında bir gölge gibi yanaşıp iki defa durup dururken karavana "uğramıştı". Banyoda normalden çok daha uzun zaman geçirmiş, musluğu sonuna kadar açıp epeyce oyalanmıştı; Danny dışarıya çıkıp onu Trans Am'in altına bakarken yakaladığındaysa fazla telaşa kapılıp hemen doğrulmuştu. *Lastik patlamış,* demişti. *Lastik patlamış sandım da dostum.* Ama lastikte hiçbir sıkıntı yoktu ve bunu her ikisi de biliyordu.

Hayır, Catfish ve o kız onun sorunlarının en önemsizleriydi – çakıl taşlı yolda sarsıla sarsıla su kulesine doğru giderken ümitsiz bir kaçınılmazlık hissiyle dolduğundan böyle düşünüyordu; zaten her zaman sarsılıyormuş gibi geliyordu ona, yatağında, rüyalarında, günde yirmi beş defa bu aynı çukurlu yoldan geçerken. Hayır, bütün bu izleniyormuş hissi sadece uyuşturucu yüzünden değildi. Eugene'in evine girilmesi, Gum'a yapılan saldırı, bunların hepsinin ağırlığını daima omuzlarında

taşıyordu ve en ufacık seste yerinden zıplıyordu ama şimdi en büyük derdi Farish'ti, kızıp kızıp kaynama noktasına ulaşmış olan ağabeyi.

Gum hastanedeyken Farish'in uyumaya yatağına gidiyormuş gibi yapması için hiçbir sebep kalmamıştı. Bunun yerine her gece bütün gece oturuyordu ve Danny'yi de kendisiyle birlikte oturmaya zorluyordu: gün doğumuna karşı perdeleri çekip oradan oraya volta atıyor, planlar yapıyor, bir aynanın üzerinde uyuşturucuyu çizgi çizgi ayırıp çatallanmış sesiyle konuşuyordu. Ve şimdi Gum yeniden eve geldiğinde bile, onun evdeki varlığı (olup bitenlere kayıtsız bir şekilde tüm metaneti ve uykulu gözleriyle ayaklarını sürüye sürüye tuvalete giderken kapının önünden geçip gidiyordu) bu düzeni bozmamıştı ama Farish'in kaygılarını neredeyse dayanılmaz bir noktaya taşımıştı. Sehpanın üstündeki ayna ve jiletlerin yanına bir de dolu 38'lik koyar olmuştu. Birileri –tehlikeli birileri– onu ele geçirmeye çalışıyordu. Büyükannelerinin güvenliği tehlikedeydi. Ve evet, Danny, Farish'in kimi teorilerinin büyük çoğunluğuna kafa sallayabilirdi, ama kim bilir? Kobra olayından beri istenmeyen kişi ilan edilen Dolphus Reese sık sık organize suçlarla olan bağlantılarını anlatıp böbürlenirdi. Ve uyuşturucu işinin dağıtım kısmıyla ilgilenen organize suçlarsa, Kennedy suikastından beri CIA ile işbirliği içerisindeydi.

"Kendim için değil," diyordu Farish burnunu sıkıp arkasına yaslanırken, "ohh, kendim için endişelenmiyorum ben, içerideki zavallı ihtiyar Gum'ı düşünüyorum. Ne biçim orospu çocuklarıyla uğraşıyoruz biz? Kendi hayatım umurumda bile değil. Kahretsin, ben yabani ormanda çıplak ayakla kovalanmış, tam bir hafta boyunca götüme kadar çeltik tarlasının çamurunun içinde kalıp bir bambu dalıyla nefes alıp vermiş adamım. Bana bir bok yapamazlar. Beni duyuyor musun?" dedi Farish, sustalı çakısının ucuyla televizyonun üstündeki resmi nişan alıyordu. "Bana bir bok yapamazsın."

Danny dizlerinin titremesine engel olmak için bacak bacak üstüne attı ve ağzını bile açmadı. Farish'in giderek daha da sıklaşan savaş anıları meselesi onu rahatsız ediyordu çünkü Farish Vietnam yıllarının büyük bir kısmını Whitfield'daki akıl hastanesinde geçirmişti. Farish genelde Vietnam hikâyelerini bilardo salonuna saklardı. Danny bunların palavra olduğunu düşünürdü. Farish hükümetin kimi mahkûmları ve

akıl hastalarını –tecavüzcüleri, delileri, gözden çıkarılabilir sıradan vatandaşları– gecenin bir yarısı yataklarından çıkarıp geri dönmelerini beklemedikleri çok gizli askerî operasyonlara gönderdiklerini kısa süre önce anlatmıştı ona. Gece yarısı hapishanenin pamuk tarlalarına inen siyah helikopterler, bomboş nöbetçi kulübeleri, kutu otları savuran müthiş bir rüzgâr. Ellerinde AK-47 tüfekleriyle kar maskeli adamlar. "Sana bir şey daha diyeyim mi?" diyordu Farish, yanında taşıdığı teneke kutunun içine tükürmeden önce omzunun üstünden etrafına bakınarak. "Her zaman İngilizce konuşmuyorlardı."

Danny'yi asıl endişelendiren şey, Farish takıntılı bir biçimde yerini günde defalarca tekrar tekrar değiştirmesine rağmen uyuşturucunun hâlâ evde olmasıydı. Farish'e göre, onu bir yerlere nakletmeden önce "bir süre elinde tutmalıydı" ama aslında Dolphus işin içinden çıktığı için esas sorun nakil işiydi (Danny bunun farkındaydı). Catfish onlara birini, Güney Louisiana'da yaşayan kuzenini ayarlamayı teklif etmişti ama bu, Farish arabanın altına bakma olayına tanık olmadan ve elinde bir bıçakla dışarıya fırlayıp Catfish'i kafasını kesmekle tehdit etmeden önceydi. Ve Catfish –akıllılık edip– o zamandan beri ortalıkta görünmemiş, telefon bile etmemişti ama ne yazık ki Farish'in şüpheleri o noktada son bulmadı. O, Danny'yi de izliyordu ve Danny'nin bunun farkında olmasını istiyordu. Bazen sinsi imalarda bulunuyordu ya da iyiden iyiye dalavere çevirip Danny'ye var olmayan sırlarını veriyordu; bazen koltuğunda arkasına iyice yaslanıp bir şeyleri çözmüş edasıyla oturuyor ve yüzünde kocaman bir gülümsemeyle, "Seni orospu çocuğu. Seni orospu çocuğu," deyip duruyordu. Ve bazen de durup dururken yerinden zıplayıp bağırmaya başlıyor, Danny'yi türlü çeşit yalanlar ve ihanetlerle suçluyordu. Farish'in tamamen delirmesine ve onu döve döve gebertmesine engel olan tek şey Farish ne derse desin, ne yaparsa yapsın Danny'nin sakinliğini her zaman korumasıydı; Farish'in (şaşırtıcı zamanlarda hiç beklenmedik bir şekilde patlak veren) suçlamalarına sabırla katlanıyordu: usulca, dikkatle, nezaketinden hiç ödün vermeden, abartılı davranışlardan ve ani hareketlerden kaçınarak cevap veriyordu; aracından elleri ensesinde olacak şekilde çıkmanın psikolojik eşdeğeri denebilirdi buna.

Derken, bir sabah daha güneş bile doğmadan, kuşlar daha yeni yeni şakımaya başlamışken, Farish ayağa fırladı. Abuk sabuk konuşarak, homurdanarak, kanlı bir mendile defalarca kez burnunu sümkürerek ortaya bir sırt çantası çıkardı ve Danny'nin onu arabayla kasabaya bırakmasını istedi. Kasabaya vardıklarındaysa Danny'ye onu kasabanın ortasında bir yerde bırakmasını ve geri dönüp kendisinden telefon beklemesini emretti.

Ama bütün bu tacizlerden ve yersiz suçlamalardan tepesi iyice atan Danny bunu yapmadı. Aksine, ilerideki köşeyi döndü, arabayı Presbiteryen Kilisesi'nin boş otoparkına park etti ve tedbirli davranıp arada mesafe bırakarak yayan bir şekilde sırtında ordudan kalma sırt çantasıyla kaldırımda öfkeli öfkeli yürüyen Farish'i takip etmeye başladı.

Uyuşturucuyu tren raylarının ardındaki eski su kulesinin içine saklamıştı. Danny bundan oldukça emindi çünkü –makas değiştirme alanının etrafındaki fazla büyümüş otların arasında Farish'in izini kaybettikten sonra– onu sırt çantasını dişlerinin arasına sıkıştırmış, ta uzaktaki kulenin merdivenlerini güç bela tırmanırken görmüştü; akıl almaz derecede güzel bir gül pembesine bürünen şafak vakti gökyüzünde heybetli silueti göze çarpıyordu.

Hemen arkasını dönmüş, arabasına yürümüş ve doğruca eve gitmişti: görünüşte çok sakindi ama beyninin içi çın çın ötüyordu. Orada, o kulede saklıydı işte, oracıkta duruyordu: beş bin dolar değerinde metamfetamin, biraz zorlasan on bin bile eder. Farish'in parasıydı bu, onun değil. Artık ne zaman satılırsa belki birkaç yüz dolarını görürdü bu paranın – Farish'in canı ne kadar vermek isterse artık. Ama birkaç yüz papel Shreveport'a ya da Baton Rouge'a taşınmasına, kendisine bir daire tutmasına, bir kız arkadaş bulmasına ve uzun mesafe kamyon şoförlüğü işine başlamasına yetmezdi. Köylülerle dolu bu kasabadan çıkar çıkmaz teybe hemen heavy metal koyacak, bir daha asla ama asla country müzik dinlemeyecekti. Filmli camlı, klimalı kocaman krom kamyonuyla eyaletler arası otoyolda batıya doğru son hızla ilerleyecekti. Gum'dan uzağa. Yüzünde insana hüzün veren ergenlik sivilceleri bitmeye başlayan Curtis'ten uzağa. Gum'ın karavanındaki televizyonun üstünde asılı duran rengi solmuş kendi okul fotoğrafından uzağa: uzun, siyah perçemleriyle suçlu suçlu bakan sıska çocuk.

Danny arabayı park etti, bir sigara yaktı ve oturdu. Cılız metal bacakların üzerinde, yerden on beş metre kadar yukarıda duran su tankının kendisi sivri tepeli tahta bir fıçıydı. Kırıldı kırılacak gibi duran bir merdiven, tankın tepesine, su deposuna açılan çatı kapağına çıkıyordu.

O sırt çantasının görüntüsü, tıpkı yüksek bir rafta duran ve çıkıp bakması yasak olan bir Noel hediyesi gibi gece gündüz Danny'nin aklından hiç çıkmıyordu. Ne zaman arabasına binecek olsa, âdeta manyetik bir cazibeyle onu kendisine doğru çekiyordu. Daha şimdiden iki kez sırf bir yerlere oturup hayaller kurmak için tek başına tankın oraya gitmişti. Bir servet. Kaçış bileti.

O çantanın içindekiler onun olsaydı evet, ama değildi işte. Oraya tırmanıp onu almaya çalışmaktan da fena halde korkuyordu çünkü Farish merdivenlerin basamaklarını kırmış ya da çatı kapağına yaylı bir tüfek yerleştirmiş veyahut kuleye bubi tuzağı kurmuş olabilirdi – Danny'ye nasıl boru bombası yapılacağını öğreten Farish; laboratuvarının çevresini tahtalardan ve paslı çivilerden yapılma, tuzak telleriyle bağlanıp otların arasına gizlenmiş ev yapımı bubi tuzaklarıyla dolduran Farish; daha kısa bir süre önce *Soldier of Fortune* dergisinin arka kapağındaki reklamda görüp yaylı balistik bıçaklar yapmak için özel bir kit sipariş eden Farish. "Ayağın buna takıldığı anda tatlım – *hoop!*" demişti yerdeki darmadağınık malzemelerin başından coşkulu bir biçimde ayağa fırlayarak; dehşete kapılan Danny ise tam da o anda karton kutunun arkasındaki *On Metre Menzilde Saldırganları Etkisiz Hale Getirir* cümlesini okuyordu.

Kim bilir o kuleyi nasıl bir teçhizatla donatmıştı? Eğer bunu yaptıysa öldürmeyi değil, yalnızca sakatlamayı hedefliyor olacaktı (Farish'i tanıyordu) ama Danny parmaklarından ya da gözlerinden birini kaybetmek istemiyordu. Ancak yine de içindeki ısrarcı bir fısıltı ona Farish'in o kuleye teçhizat falan kurmamış olabileceğini hatırlatıp duruyordu. Yirmi dakika kadar önce, büyükannesinin elektrik faturasını yatırmak için arabayla postaneye doğru giderken akıl almaz bir iyimserlik patlaması Danny'yi ele geçirmişti, Güney Louisiana'da onu bekleyen dertsiz tasasız hayata dair baş döndürücü bir hayal belirmişti zihninde ve doğruca o kuleye tırmanmak, çantayı oradan çıkarmak,

bagaja –yedek lastiğin içinde– saklamak ve arkasına bile bakmadan hemen bu kasabadan çekip gitmek niyetiyle ana caddeye dönüp makas değiştirme alanına doğru ilerlemişti.

Ama oraya gelince arabadan inmekte tereddüt ediyordu. Kulenin ayaklarındaki otların arasında tele benzeyen gümüşi ışıltılar gözüne çarpmıştı. Met yüzünden elleri tir tir titreyen Danny bir sigara yaktı ve su kulesine baktı. Danny'nin neler düşündüğü hakkında en ufak bir fikri olsa Farish'in ona yapacaklarının yanında bir el ya da ayak parmağını kaybetmek çok basit kalırdı.

Ayrıca Farish'in uyuşturucuyu onca yerin içinde bir su kulesine saklamış olması gerçeğinden çok daha başka çıkarımlar yapılabilirdi: Danny'nin suratına indirilmiş kasti bir tokattı bu. Farish, Danny'nin sudan ne kadar korktuğunu biliyordu – babaları, Danny daha dört, beş yaşlarındayken onları iskelenin birinden göle atarak yüzmeyi öğretmeye çalıştığından beri. Ama aynı şey kendilerine yapıldığında Farish'in, Mike'ın ve diğer kardeşlerinin yaptığı gibi yüzmek yerine Danny batmıştı. Her şeyi tüm berraklığıyla hâlâ hatırlıyordu, suya batmanın korkusunu ve sonra boğulmanın korkusunu, üstünde giysileriyle göle atlamak zorunda kaldığı için öfkeden kuduran babası tepesinde durmuş bağırırken çamurlu göl suyunu tükürüşünü, hepsini hatırlıyordu; Danny o kırık dökük iskeleden uzaklaştıktan sonra bir daha hiçbir derin suda yüzmek istememişti.

Farish aksiliği yüzünden kristal meti böylesine feci nemli bir yere saklamanın tehlikelerini de göz ardı etmişti. Mart ayında yağmurlu bir günde madde nem yüzünden kristalleşmeye direndiğinde Danny de Farish'le birlikte laboratuvardaydı. Ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar birbirine yapışmış, aynanın üzerinde kalıp gibi kalmış ve parmaklarının arasında hiçbir işe yaramayan yapış yapış, kaskatı bir şeye dönüşmüştü.

Kendini bozguna uğramış gibi hisseden Danny, sinirlerini yatıştırmak için burnuna bir fırt met çekti ve sonra sigarasını camdan dışarı atıp arabayı çalıştırdı. Yeniden kasabanın sokaklarına döndüğünde asıl yapması gereken işi (büyükannesinin faturasını yatırmayı) unuttu ve cenaze evinin önünden bir kez daha geçti. Catfish hâlâ limuzinin içinde oturuyor olsa da kız orada değildi ve binanın girişinde duran çok fazla insan vardı.

Belki bloğun etrafında bir tur daha dönerim, diye düşündü.

Alexandria: dümdüz ve ıssızdı, sokak tabelalarının durmadan birbirini tekrar ettiği kocaman bir oyuncak tren seti. Bir süre sonra tuhaf bir gerçekdışılık hissine kapılıyordun. Havasız sokaklar, renksiz gökler. Yalnızca mukavvadan ve iğreti eşyalardan ibaret bomboş binalar. *Ve yeterince uzun bir süre aynı yolda gitmeye devam edersen,* diye düşündü, *her zaman tam da ilk başladığın yere geri dönersin.*

Grace Fountain, tüm çekingenliğiyle Edie'nin evinin basamaklarını çıktı ve ön kapıya kadar geldi. Sesleri ve kadehlerin neşeli tıngırtısını takip ederek kocaman cam kapaklı bir kitaplığın daralttığı koridordan geçti ve kalabalık bir salona ulaştı. Bir vantilatör pır pır dönüyordu. Oda insanlarla doluydu: ceketlerini çıkarmış adamlar, pembe suratlı kadınlar. Dantel masa örtüsünün üstünde koca bir kâse dolusu meyve kokteyli ve çoğu yenmiş çörekler ve jambonlarla dolu tabaklar duruyordu; gümüş kâselerin içinde yer fıstıkları ve badem şekerleri vardı; üstünde altın yaldızla Edie'nin adının baş harfleri işlenmiş bir yığın kırmızı kâğıt peçete (*ucuz,* dedi Bayan Fountain içinden) duruyordu.

Bayan Fountain, el çantasını sıkı sıkı tutmuş kapı girişinde duruyor ve karşılanmayı bekliyordu. Evleri kıyaslanacak olursa Edie'nin evi (evden çok bir bungalov) kendisininkinden daha küçüktü ama Bayan Fountain köylü bir aileden geliyordu –kendi deyimiyle, "ahlaklı Hristiyanlar" ama bununla birlikte taşralılar da denebilirdi– ve o kokteyl kâsesi, altın rengi ipekli döşeme kumaşları, kanatları açılmadan bile en az on iki kişinin oturabileceği o devasa yemek masası ve Yargıç Cleve'in ufacık şömine rafını iyiden iyiye küçülten o otoriter portresi Bayan Fountain'ın gözünü korkutmuştu. Yemek masasının kanaviçe koltuklu tahta arkalıklı yirmi dört adet sandalyesi bir dans okulundaki gibi düzenli bir şekilde odanın etrafına dizilmişti ve oda böylesine büyük ve koyu renkli mobilyayı barındırmak için fazla küçük olduğundan, tavanı da fazla alçak kaldığından Bayan Fountain biraz bunaldığını da hissetti.

Siyah elbisesinin üstüne beyaz bir kokteyl önlüğü takmış olan Edith, Bayan Fountain'ı fark etti, elindeki çörek tepsisini bıraktı ve onun yanına geldi. "Ah, Grace. Geldiğin için teşekkürler." Kocaman, siyah gözlükler takmıştı – Bayan Fountain'ın rahmetli kocası Porter'ın taktığına benzer erkek gözlükleriydi bunlar; *bir hanım için pek de hoş sayılmaz,* diye düşündü Bayan Fountain, içki de içiyordu hem, ıslak bir Noel peçetesine sarılmış bir su bardağından buzlu viskiye benzer bir şey yudumluyordu.

Bayan Fountain kendini tutamayıp fikrini belirtti: "Kutlama yapıyorsunuz galiba, cenazeden sonra buraya gelip böyle büyük bir parti vermenize bakılırsa."

Edie, "Öyle kendimizi yatağa atıp ölecek halimiz yok," diyerek çıkıştı. "Siz de gidip hâlâ sıcakken biraz meze alın, olmaz mı?"

Kafası iyice allak bullak olan Bayan Fountain olduğu yerde duruyor ve bakışlarını daha uzakta duran belirsiz nesnelerin üzerinde gezdiriyordu. En sonunda, duyulur duyulmaz bir sesle, "Teşekkür ederim," diyerek karşılık verdi ve sırtını dikleştirip mezelerin sıralandığı masaya doğru yürüdü.

Edie elindeki soğuk bardağı şakağına dayadı. Bugünden önce toplasan bir elin parmakları kadar bile çakırkeyif olmamıştı; bu nadir zamanlarda daha otuz yaşında bile değildi ve çok daha keyifli ortamlardaydı.

"Edith, tatlım, senin için yapabileceğim bir şey var mı?" dedi Baptist Kilisesi'nden bir kadın –kısa boylu, yuvarlak suratlı, iyi kalpli ve tavırları Ayı Winnie gibi biraz telaşlıydı– ve Edith kadının adını kesinlikle hatırlayamıyordu.

"Hayır, teşekkürler!" dedi, kadının sırtına hafifçe vurup kalabalığın içine karıştı. Kaburgalarındaki ağrı nefesini kesiyordu ama tuhaf bir biçimde bu ağrıya minnettardı çünkü onun dikkatini toplamasını sağlıyordu – böylece konuklara, konuk defterine, temiz bardaklara, sıcak mezelere, kraker tepsisinin yenilenmesine, kokteyl kâsesine taze zencefilli gazoz eklenmesine dikkat edebiliyordu ve bütün bu telaşlar zihnini henüz tam olarak idrak edemediği Libby'nin ölümünden uzaklaştırıyordu. Doktorlarla, çiçeklerle, cenazecilerle, imzalanması gereken kâğıtlarla ve şehir dışından gelen insanlarla fazla hareketli ve anlamsızca geçen son birkaç günde tek bir gözyaşı bile dökmemişti;

daha çok, bazılarıyla uzun yıllardır görüşmediği şehir dışından gelecek olan misafirlerin hatrına, kendini cenazeden sonra yapılacak olan buluşmaya adamıştı (gümüşler parlatılacaktı, kokteyl bardakları tavan arasından indirilip yıkanacaktı). Doğal olarak, ne kadar üzücü bir durum söz konusu olursa olsun, herkes bir araya gelmişken arayı kapatmak istiyordu ve çalışmaya, gülümsemeye ve badem şekeri dolu şekerlikleri yeniden doldurmaya devam etmek için bir sebep bulduğuna memnundu. Önceki gece saçlarını beyaz bir bez parçasıyla bağlamış ve faraşla, halı süpürgesiyle ve mobilya cilasıyla alelacele temizlik yapmıştı: gece yarısından bile geç saatlere kadar yastıkları kabartmış, aynaları silmiş, mobilyaların yerlerini değiştirmiş, halıları silkelemiş ve yerleri fırçalamıştı. Çiçekleri ve vitrindeki tabakları da bir kez daha düzenlemişti. Sonra pırıl pırıl mutfağına girmiş, kocaman bir leğen dolusu sabunlu su hazırlamış ve elleri yorgunluktan titreyerek bütün o tozlu, narin kokteyl bardaklarını tek tek yıkamıştı ve saat sabah üçte nihayet yatağına girebildiğinde, güzel bir uyku çekmişti.

Libby'nin –eve yeni katılan– küçük pembe burunlu kedisi Tomurcuk korkuyla Edie'nin yatak odasına kaçmış, yatağın altında saklanıyordu. Edie'nin kendi kedileriyse, beşi birden –Benek, Salambo, Ramses, Hannibal ve Narin– kitaplığın ve vitrinin tepesine tünemişlerdi: aralarında mesafe bırakarak oturuyor, kuyruklarını sallaya sallaya o cadı gözleriyle aşağıda olup bitenleri izliyorlardı. Normalde, Edie de misafirlerden en az kedileri kadar hoşlanmazdı ama bugün bu kalabalığa minnettardı: davranışları yetersiz, teselliden ziyade sinir edici olan kendi ailesinden kafasını biraz olsun uzaklaştırıyorlardı. Ailesinin tüm üyelerinden bıkmıştı artık – özellikle de o korkunç ihtiyar Bay Sumner'ın etrafında dört dönen Addie'den; o düzgün konuşan, flörtöz Bay Sumner'ın, Yargıç babalarının hakir gördüğü o adamın peşinden ayrılmıyordu. İşte yine oradaydı, adamın koluna dokunuyordu, yıkanmalarına yardım etmediği bardaklardan yapılmasına yardım etmediği kokteyli içerken adama gözlerini süzüyordu; öğle uykusunu kaçırmaktan korktuğu için hastanede yattığı sürede tek bir öğlen bile gelip Libby'nin yanında oturmayan Addie. Kim bilir hangi hayalî dertle birlikte yatağında yatmakla fazla meşgul olduğu için hastaneye gelmeyen Charlotte'tan da bıkmıştı; hastaneye gelen, hem de defalarca kez gelen ama bunu sırf Edith'in o araba kazasından nasıl kaçınabileceğine ve Allison'ın abuk

sabuk konuştuğu telefona nasıl daha iyi tepki verebileceğine dair alternatif senaryolarını sayıp dökmek için yapan Tatty'den de bıkmıştı ve çocuklardan, onların cenaze evinde ve mezarlıkta ölçüsüzce ağlayıp zırlamalarından da. Hâlâ arka verandada oturuyorlar ve ölen kedinin ardından yaptıklarını yapmaya devam ediyorlardı: *hiçbir fark yok,* diye düşünüyordu Edie acıyla, *tek bir fark bile yok.* Libby'yi yıllardır ziyaret etmemiş Kuzen Delle'in timsah gözyaşları da aynı ölçüde nahoştu. "Bir kez daha annemi kaybetmiş gibi oldum," demişti Tatty ama Libby asıl Edie'nin hem annesi hem ablası olmuştu. Dahası o, erkek ya da kadın, ölü ya da diri, dünya üzerinde düşüncelerinin Edie için bir nebze de olsa önemli olduğu tek insandı.

Kötü gün dostları misali bu küçük odanın duvar diplerini dolduran ahşap sırtlı sandalyelerden iki tanesinin üstüne konmuştu annelerinin tabutu; altmış küsur yıl önce, Musibet'in küf kokulu alt kat salonunda. Gezici bir vaiz –Baptist Kilisesi'ne bile değil, Tanrı'nın Kilisesi tarikatına mensuptu– İncil'den bir şeyler okumuştu: içinde altın ve akik geçen bir ilahi okumuştu ama akik değil, "agik" deyip durmuştu. O günden sonra aile içinde bir espri olmuştu "agik". Daha ergenlik çağındaki zavallı Libby, annesinin siyah renkli eski bir davet elbisesini eteklerinden ve göğüs kısmından iğneleyerek daraltıp giyince iyiden iyiye zayıf ve solgun görünmüştü; onun o porselen beyazı yüzü (bronzluk ve ruj modası çıkmadan önceki zamanlardaki bütün sarışın kızlar gibi doğal hali renksizdi) uykusuzluk ve üzüntüden süzülmüş, hastalıklı, tebeşir beyazı bir hale gelmişti. Edie'nin en net hatırladığı şeyse Libby'nin elini tutan elinin nasıl sıcaklayıp terlediğiydi; bütün tören boyunca yalnızca vaizin ayaklarına bakmıştı, adam Edie ile göz göze gelmeye çalıştıysa da Edie onun yüzüne bakamayacak kadar utangaçtı ve şimdi, üstünden yarım asırdan fazla zaman geçtikten sonra bile o bağcıklı deri ayakkabıların üstündeki çatlakları, adamın pantolonunun paçalarına vuran pas rengi güneş ışığını hâlâ gözünde canlandırabiliyordu.

Babasının –Yargıç'ın– ölümüyse herkesin *bir nimet* olarak nitelendirdiği türden bir ölüm olmuştu: sırtlarını Musibet'in alt kat salonundaki şömineye dönüp viskilerini yudumlayan ve "Yaşlı Kabadayı"nın çocukluğuna ve delikanlılığına dair hikâyeler anlatan kırmızı suratlı "hemşehri"leriyle (Yargıç'ın birlikte balık tuttuğu dostları ve Baro'dan

arkadaşları birbirlerine hep böyle seslenirdi) dolup taşan cenazesi tuhaf şekilde keyifli geçmişti. "Yaşlı Kabadayı" lakabını takmışlardı ona. Ve bu cenazenin üstünden daha altı ay bile geçmeden, küçük Robin – şimdi bile hatırlamaya katlanamadığı, ancak bir buçuk metre boyundaki o minicik tabut, o günü nasıl atlatabilmişti ki? Compazine dolu iğneler... öyle güçlü bir acıydı ki o mide bulantısı gibi, gıda zehirlenmesi gibi çarpmıştı onu... siyah çay ve muhallebi kusmuştu...

Edie geçmişin sisinden sıyrılıp kafasını kaldırdı, spor ayakkabıları ve kesik kot pantolonuyla Robin'i andıran küçük bir tipin usulca koridora girdiğini görünce sinirleri bozuldu: bir an için afalladıktan sonra bunun Hullların oğlu olduğunu anladı, Harriet'ın arkadaşı. Onu içeri kim sokmuştu Tanrı aşkına? Edie hemen koridora çıktı ve çocuğun arkasında bitti. Onu omzundan yakaladığında çocuk yerinden zıpladı ve çığlık attı –hırıltılı, korku dolu, küçük bir çığlık– ve bir farenin bir baykuştan kaçacağı gibi elinden kaçıp köşeye sindi.

"Yardımcı olabilir miyim?"

"Harriet... ben..."

"Ben Harriet değilim. Harriet benim torunum oluyor," dedi Edie ve kollarını göğsünde kavuşturup Hely'nin ona ifrit olmasına neden olan o neşeli tavırla çocuğun sıkıntılı halini izledi.

Hely tekrar denedi. "Ben... ben..."

"Devam et, söyle hadi."

"O burada mı?"

"Evet, burada. Şimdi hemen koşup evine git." Çocuğu omuzlarından yakaladı ve kendi eliyle kapıya doğru çevirdi.

Hely omuzlarını silkip onun ellerinden kurtuldu. "Kampa geri dönecek mi?"

Edie, "Şimdi oyun vakti değil," diyerek onu azarladı. Çocuğun ta çocukluğundan beri şımarık fingirdeğin teki olan annesi Libby'nin cenazesine gelme zahmetine girmemiş, çiçek göndermemiş, hatta aramamıştı bile. "Hemen koş ve sana evde cenaze varken insanları rahatsız etmemen gerektiğini öğretmesini söyle annene." Hely'nin hâlâ durmuş, alık alık suratına baktığını görünce, "Hadi yaylan!" diye bağırdı.

Hely merdivenlerden aşağıya ininceye (bunu yaparken oyalanıyordu) ve köşeyi dönüp gözden kayboluncaya kadar durup onu izledi. Sonra mutfağa gitti, lavabonun altındaki dolaptan viski şişesini alıp içkisini tazeledi ve misafirlerine bakmak için oturma odasına geri döndü. Kalabalık dağılmıştı. Ağır bir iş yapıyormuşçasına darmadağın, terli ve yüzü kıpkırmızı görünen Charlotte kokteyl kâsesinin başındaki görev yerinde yüzünde alık bir ifadeyle durmuş, kokteylini yudumlarken onunla dostça sohbet etmeye çalışan bulldog suratlı çiçekçi Bayan Chaffin'e bakıyordu. "Benim sana tavsiyem," diyordu Bayan Chaffin – daha doğrusu pek çok sağır insan gibi başkalarından seslerini yükseltmelerini istemek yerine kendi sesini yükselttiği için bas bas bağırıyordu. "Yuvanı boş bırakma. İnsanın çocuğunu kaybetmesi korkunç bir şey ama işim gereği bir sürü ölüm görüyorum ben ve ölüme en iyi gelen şey kendini meşgul etmek ve birkaç ufaklık daha yapmak."

Edie, kızının çoraplarının arkasında kocaman bir kaçık olduğunu fark etti. Kokteyl kâsesinden sorumlu olmak öyle büyük çaba gerektiren bir iş değildi; bunu Harriet ya da Allison da yapabilirdi ve Charlotte'ın bir yerlerde oturup yüzünde o trajik ifadeyle boşluğa bakmasının uygunsuz kaçacağını düşünmese, Edie bu işi kızlardan birine verirdi zaten. "Ama ben ne yapacağımı bilmiyorum," dedi Charlotte korku dolu ufacık bir sesle, tam da o sırada Edie askerî adımlarla kokteyl kâsesinin başına gitti ve kızının elindeki kepçeye vurdu.

"Bardakları doldur ve isterlerse biraz daha ver."

Charlotte –sanki elindeki kepçe bir İngiliz anahtarı, önündeki kokteyl kâsesiyse karmaşık bir makineymiş gibi– dehşete düşmüş bir halde annesine bakıyordu. Korodaki kadınların birkaçı yüzlerinde tereddüt ettiklerini belli eden bir gülümsemeyle bardak ve bardak altlıklarının başında bekliyorlardı.

Edie kepçeyi Charlotte'ın elinden kaptı, kâseye daldırdı, bardaklardan birini doldurdu ve masanın üstüne koydu, sonra kepçeyi yeniden Charlotte'a uzattı. Masanın ta öbür ucundaki küçük Bayan Teagarten (baştan aşağı yeşillere bürünmüş hali, açık ağzı ve kocaman, ıslak gözleriyle mini minnacık, enerjik bir kurbağaya benziyordu) teatral bir hareketle benekli elini göğsüne götürdü. "Tanrım!" diye haykırdı. "Yoksa o benim için mi?"

Artık yüzleri sevinçle parlayan kadınlar yanlarına gelmeye başlarken, "Elbette!" diye seslendi Edie en neşeli sahne sesiyle.

Charlotte telaşla annesinin koluna dokundu. "Ama onlara ne diyeceğim?"

"Çok ferahlatıcı, değil mi ama?" dedi Bayan Teagarten yüksek sesle. "Zencefilli gazoz tadı mı alıyorum?"

"Bir şey söylemen gerektiğini sanmıyorum," dedi Edie, Charlotte'a alçak sesle ve sonra her zamanki sesiyle etraflarında toplanan kalabalığa döndü: "Evet, öyle sıradan, alkolsüz bir kokteyl işte, özel bir şey değil, Noel'de yaptıklarımızdan. Mary Grace! Katherine! Bir şeyler içmek istemez misiniz?"

"Ah, Edith..." Korodaki kadınlar iyice yanaştılar. "Çok güzel görünmüyor mu... Buna nasıl vakit buluyorsun anlamıyorum..."

"Edith çok becerikli bir ev sahibesidir, birkaç dakika içinde her şeyi hazırlayabilir." Bunu, elleri eteğinin ceplerinde, uzun adımlarla bir anda yanlarına gelen kuzen Lucinda söylemişti.

"Ah, tabii Edith'in işi kolay," dedi Adelaide incecik bir sesle, "onun dondurucusu var."

Edie bu dokundurmayı duymazdan gelerek gerekli gördüğü kişileri birbirleriyle tanıştırdıktan sonra kokteyl kâsesini yine Charlotte'a bırakıp oradan uzaklaştı. Charlotte'ın ihtiyacı olan şey ne yapması gerektiğinin söylenmesiydi ve başına buyruk bir fikir belirtmesi ya da bir karar alması gerekmedikçe herhangi bir sıkıntısı yoktu. Robin'in ölümü gerçekten de çifte kayıp olmuştu çünkü Charlotte'ı da kaybetmişti Edie – o neşeli, faal kızı trajik bir biçimde bambaşka bir insana dönüşmüştü; gerçek anlamda harap olmuştu. İnsan böyle bir darbeyi asla atlatamazdı elbette ama üstünden on yılı aşkın bir zaman geçmişti. İnsanlar bir şekilde kendilerini toparlıyor, hayatlarına devam ediyordu. Edie, Charlotte'ın genç kızken büyük bir mağazanın moda satın almacısı olmak istediğini açıkladığı zamanı üzüntüyle hatırladı.

Bayan Chaffin kokteyl bardağını sol avucunda dengede tutmaya çalıştığı bardak altlığına yerleştirdi. "Biliyor musun?" diyordu Charlotte'a. "Noel zamanındaki cenazelere poinsettialar çok yakışır. Yılın o vakitlerinde kilise çok karanlık olabiliyor."

Edie kollarını göğsünde kavuşturmuş, dikildiği yerden onları izliyordu. Doğru anı yakaladığı anda bizzat Bayan Chaffin'le küçük bir konuşma yapmayı düşünüyordu. Dix –Charlotte'ın dediğine göre bu kadar kısa sürede haber alınca– Nashville'den gelip cenazeye yetişemese de gönderdiği (fazla dekoratif, fazla zevkli ve nedense feminen) filbahri ve beyaz gül aranjmanı Edie'nin dikkatinden kaçmamıştı. Bayan Chaffin'in sıradan aranjmanlarından kesinlikle çok daha zarifti. Sonra, cenaze evindeyken Bayan Hatfield Keene'in Bayan Chaffin'in çiçekleri yerleştirmesine yardım ettiği odaya girmiş ve Bayan Keene'in yakışıksız bir sırra karşılık verircesine, alçak bir sesle, "Dixon'ın sekreteri olabilir tabii," dediğini duymuştu.

Bir demet glayölü düzenlemeye çalışan Bayan Chaffin ise burun kıvırıp bilmiş bir edayla başını yana atmıştı. "İyi de. Telefona ben baktım ve siparişi bizzat kendim aldım," demişti, sonra bir adım geriye çekilip eserine bakmıştı, "ve bana pek sekreteriymiş gibi gelmedi."

Hely eve gitmemiş, yalnızca köşeyi dönmüş ve Edie'nin bahçesinin yan kapısına doğru gitmişti, Harriet'ı da orada, Edie'nin arka bahçesindeki salıncakta otururken buldu. Öyle girizgâh falan yapmadan marş marş yanına gitti ve pat diye, "Hey, eve ne zaman döndün?" dedi.

Yanına gitmesinin Harriet'ı hemen neşelendirmesini bekliyordu, böyle olmayınca sinir oldu. "Mektubumu aldın mı?"

"Aldım," dedi Harriet. Büfeden alıp alıp yediği badem şekerleri yüzünden iyice midesi bulanmıştı ve şekerler ağzında kötü bir tat bırakmıştı. "O mektubu göndermemeliydin."

Hely salıncağa, onun yanına oturdu. "Çok korkmuştum. Ben..."

Harriet sert bir kafa hareketiyle Edie'nin yaklaşık beş metre uzaklıktaki, dört beş yetişkinin ellerinde kokteyl bardaklarıyla durmuş sohbet ettikleri loş verandasını işaret etti.

Hely derin bir nefes aldı. Bu kez daha alçak bir sesle konuşmaya başladı: "Burada işler korkutucu bir hal aldı. Arabayla bütün kasabayı dolaşıyor. Gerçekten çok yavaş bir hızla. Bizi arıyor gibi sanki. An-

nemle arabayla giderken bir de baktım üst geçidin oraya park etmiş etrafı kesiyor."

İkisi, yan yana oturuyor olsalar da birbirlerine değil, dosdoğru karşıya, verandadaki yetişkinlere bakıyorlardı. Harriet, "El arabasını almak için oraya geri gitmedin, değil mi?" diye sordu.

"Hayır!" dedi Hely, şaşırmıştı. "Kafayı üşüttüm mü sandın? Bir ara her gün oradaydı. Son günlerdeyse tren raylarının oradaki nakliye alanına gidiyor."

"Neden?"

"Ben nereden bileyim? Birkaç gün önce canım sıkılmıştı, tenis toplarına vurayım diye depoya gittim. Sonra bir araba sesi duydum, saklandığım için şanslıydım çünkü gelen oydu. Hayatımda hiç bu kadar korktuğumu hatırlamıyorum. Arabasını park etti ve bir süre öylece oturdu. Sonra ayağa kalkıp biraz dolaştı. Belki de beni takip etmiştir, bilemiyorum."

Harriet gözlerini ovuşturdu ve "Biraz önce o tarafa doğru giderken gördüm onu. Bugün."

"Tren raylarına doğru mu?"

"Belki de. Nereye gidiyor diye merak etmiştim."

"Beni görmediğine çok sevindim doğrusu," dedi Hely. "Arabasından inince neredeyse kalp krizi geçiriyordum. Yaklaşık bir saat çalılıkların arasında saklandım."

"Bir Özel Harekât düzenleyip orada ne aradığını öğrenmeliyiz."

Harriet, Özel Harekât lafının Hely için karşı konulmaz olacağını düşünmüştü; Hely hiç düşünmeden, gayet ciddi bir tavırla, "Beni bu işe katma. Ben oraya bir daha gitmem Anlamıyorsun..." deyince şaşırdı.

Hely'nin sesi fazla yüksek çıkmıştı. Verandadaki yetişkinlerden biri dönüp boş bakışlarla onlara baktı. Harriet, Hely'nin böğrüne dirseği indirdi.

Hely incinmiş gibi ona baktı. "Ama anlamıyorsun," dedi daha alçak bir sesle. "Görmeliydin. Beni görseydi kesin öldürürdü, etrafa bakışından bunu anlayabilirdin." Hely o ifadeyi taklit etmeye çalıştı: yüzünü buruşturmuş, delirmiş gibi yerde bir şeyler arıyordu.

"Ne arıyordu ki?"

"Bilmiyorum. Ciddiyim, ben artık ona bulaşmayacağım Harriet, sen de bulaşmasan iyi edersin. O ya da kardeşlerinden biri yılanı atanın biz olduğumuzu anlarsa öldük demektir. Sana gönderdiğim gazetede yazanı okumadın mı?"

"Fırsatım olmadı."

"Pekâlâ, arabadaki büyükannesiymiş," dedi Hely ciddi bir yüz ifadesiyle. "Neredeyse ölüyormuş."

Edie'nin bahçe kapısı gıcırdayarak açıldı. Harriet bir anda ayağa fırladı. "Odean!" diye bağırdı. Ama kafasına hasır şapka takıp üstüne kemerli pamuklu bir elbise giymiş olan bu ufak tefek siyahi kadın kafasını bile çevirmeden göz ucuyla Harriet'a baktı ve ona hiçbir karşılık vermedi. Dudaklarını büzmüştü, yüzünde sert bir ifade vardı. Ayaklarını sürüye sürüye, yavaş yavaş arka verandaya geldi, basamakları çıktı ve kapıya vurdu.

"Bayan Edith burada mı?" dedi elini gözüne siper edip tel kapıdan içeri bakarak.

Bir anlık tereddütten sonra, Harriet –afallamış haldeydi, böylesine hiçe sayıldığı için yüzü kıpkırmızı kesilmişti– yeniden salıncaktaki yerine oturdu. Odean'ın yaşlı ve huysuz bir kadın olmasına ve Harriet'ın onunla ilişkisi hiçbir zaman iyi olmamasına rağmen, başka hiç kimse Libby'ye onun kadar yakın olmamıştı; o ikisi evli ihtiyar bir çift gibiydi –yalnızca (çoğunlukla Libby'nin Odean'ın hiç sevmediği kedisinden dolayı çıkan) anlaşmazlıkları yüzünden değil, birbirlerine duydukları tahammüllü, samimi sevgiden de ötürü– bu yüzden onu görünce Harriet'ın yüreği sızlamıştı.

Kazadan beri Odean hiç aklına gelmemişti. Odean, her ikisinin de genç birer kadın olduğu yıllardan, ta Musibet'ten beri Libby'nin yanındaydı. Şimdi nereye gidecekti, ne yapacaktı? Odean çelimsiz, yaşlı bir kadıncağızdı, sağlığı da kötüydü ve (Edie'nin sıkça yakındığı üzere) artık evde pek bir işe yaramıyordu.

Verandada bir kargaşa çıkmıştı. "İşte," dedi içeriden biri, yer açmak için kenara çekildi ve Tat önü kalabalıklaşan kapıdan yanlamasına dışarı çıktı. "Odean!" dedi. "Beni tanıyorsun, değil mi? Edith'in kardeşi?"

"Neden hiç kimse bana haber vermedi?"

"Ah, canım... Tanrım. Odean." Dönüp arkasına, sonra verandaya baktı: ne diyeceğini bilemiyordu, utanmıştı. "Ben çok üzgünüm. Neden içeri gelmiyorsun?"

"Bayan McLemore'un yanında çalışan Mae Helen geldi de o söyledi. Kimse gelip bana haber vermedi. Onu çoktan toprağa vermişsiniz bile."

"Ah, Odean! Telefonun yoktur diye düşündük..."

Bunu izleyen sessizlikte bir kuş öttü: dört net, canlı, neşeli nota.

"Gelip beni de alabilirdiniz." Odean'ın sesi çatladı. Esmer yüzünde tek bir kas bile oynamıyordu. "Evdeydim. Pine Hill'de yaşıyorum, bunu biliyorsunuz. Hiçbiriniz bunu yapma zahmetine girmediniz..."

"Odean... Ah, Tanrım," dedi Tat çaresizce. Derin bir nefes aldı, etrafına bakındı. "Lütfen, neden içeri gelip biraz oturmuyorsun?"

"Yok," dedi Odean ters ters. "Teşekkürler."

"Odean, çok üzgünüm. Biz... düşünemedik..."

Odean yanağına süzülen gözyaşını elinin tersiyle sildi. "Ben elli beş yıldır Bayan Libby'nin yanında çalışıyorum ve kimse bana onun hastanede olduğunu bile söylemedi."

Tat bir an için gözlerini kapadı. "Odean." Ürkütücü bir sessizlik oldu. "Ah, bu çok korkunç. Bizi nasıl affedebilirsin?"

"Ben bir haftadır Güney Carolina'dasınız sanıyordum ve pazartesi günü işe geri dönmeyi bekliyordum. Oysa şimdi o, toprağın altında."

"Lütfen." Tat elini Odean'ın koluna koydu. "Ben gidip Edith'i çağırana kadar burada bekle. Burada bekleyebilir misin, sadece bir saniye?"

Telaşla içeriye girdi. Verandadaki –ne olduğu anlaşılmayan– konuşmalar yeniden başladı. Odean, ifadesiz bir yüzle döndü ve ortadaki boşluğa baktı. Biri –bir adam– duyulabilir bir fısıltıyla, "Bence biraz para istiyor," dedi.

Harriet'ın yüzüne ateş bastı. Gözlerini bile kırpmayan donuk suratlı Odean hiç kıpırdamadan olduğu yerde duruyordu. En şık pazar giysilerine bürünmüş bütün o iri beyaz insanların arasında, çok küçük ve sönük kalıyordu: bir sığırcık sürüsünün içinde yapayalnız bir çalıkuşu. Hely ayağa kalkıp salıncağın arkasına geçmiş, bu sahneyi gerçek bir ilgiyle izliyordu.

Harriet ise ne yapacağını bilemiyordu. Oraya gidip Odean'ın yanında durması gerekiyormuş gibi hissediyordu –Libby onun böyle yapmasını isterdi– ama Odean öyle çok cana yakın veya samimi görünmüyordu; doğrusu, tavırlarında Harriet'ı ürküten tehditkâr bir hava vardı. Birdenbire, kimse ne olduğunu anlamadan verandada bir hareketlenme oldu ve Allison kapıdan pat diye dışarı çıkıp kendini Odean'ın kollarına attı, öyle ki bu ani hamle karşısında şaşkına dönen yaşlı kadın arka üstü yere düşmemek için verandanın tırabzanlarını zor yakalamıştı.

Allison, Harriet'ı bile korkutan bir şiddetle hıçkırıyordu. Odean ise bu sarılmaya karşılık vermeden, hoşuna gittiğini bile göstermeden Allison'ın omzunun üzerinden tam karşıya bakıyordu.

Edie de kalabalığın arasından verandaya çıktı. "Allison, eve gir," dedi ve sonra Allison'ın omzundan tutup onu kendine doğru çevirdi. "Hemen!"

Allison ağlaya ağlaya yanlarından uzaklaştı ve bahçenin diğer ucuna doğru koştu: salıncağın, Hely'nin ve Harriet'ın yanından geçip Edie'nin bahçe eşyalarını koyduğu kulübeye girdi. Kapıyı arkasından çarparak kapayınca içeriden, duvardan yere düşen tırmık sesine benzer bir ses geldi.

Ona bakmak için kafasını arkaya doğru çeviren Hely alçak sesle, "Kızım, ablan kafayı sıyırmış," dedi.

Verandadan Edie'nin net, sert sesi söylev verirmişçesine çınlıyordu: kulağa ne kadar resmî gelirse gelsin, ardında yoğun duygular ve biraz da telaş titreşiyordu. "Odean! Geldiğin için teşekkürler. Biraz içeri girmez miydin?"

"Hayır, kimseye rahatsızlık vermek istemem."

"Saçmalama lütfen! Seni gördüğümüze çok sevindik!"

Hely, Harriet'ın ayağına vurdu. "Söylesene," dedi başıyla kulübeyi işaret ederek. "Onun nesi var?"

"Tanrı aşkına!" Edie hâlâ yerinden kıpırdamayan Odean'a çıkıştı. "Yeter ama! Hemen şimdi içeri gireceksin!"

Harriet tek kelime bile edemiyordu. O yıkık dökük kulübeden boğulan bir hayvandan çıkıyormuş gibi gelen tek bir tuhaf, kuru hıçkırık sesi çıktı. Harriet'ın yüzü kasılmıştı: tiksinti ya da utançtan değil,

Hely'nin sanki onda bulaşıcı bir hastalık varmışçasına ondan bir adım uzaklaşmasına neden olan alışılmadık, ürkütücü bir duygu yüzünden.

"Şey," dedi, acımasızca Harriet'ın üzerinden bulutlara, gökyüzünden ardında beyaz bir iz bırakarak geçen uçağa bakarak, "galiba artık gitmeliyim."

Harriet'ın bir şey demesini bekledi, o hiçbir şey demeyince yavaş yavaş uzaklaşıp gitti – her zamanki aceleci yürüyüşüyle değil, kendinden emin bir şekilde kollarını sallaya sallaya.

Bahçe kapısı pat diye kapandı. Harriet öfkeyle yere bakıyordu. Verandadaki sesler daha da yükselmişti ve Harriet belli belirsiz bir acıyla onların ne hakkında konuştuklarını anladı: Libby'nin vasiyeti. "Nerede o?" diyordu Odean.

"Merak etme, çok yakında her şeyin çaresine bakılacak," dedi Edie, onu içeriye götürmek ister gibi kadının kolundan tuttu. "Vasiyet emanet kasasında. Pazartesi günü avukata gideceğim..."

"Ben avukata mavukata güvenmem," dedi Odean öfkeyle. "Bayan Lib bana söz verdi. Bana dedi ki, şey dedi, bana bir şey olursa çeyiz sandığımın içine bak. Orada senin için bir zarf olacak. Hemen git, onu al ve kimseye bir şey sorma."

"Odean, onun hiçbir şeyine dokunmadık. Pazartesi günü..."

"Neler olduğunu Tanrı biliyor," dedi Odean mağrur bir tavırla. "O biliyor, ben de biliyorum. Evet, hanımefendi, Bayan Libby'nin bana ne dediğini gayet iyi biliyorum."

"Bay Billy Wentworth'ü tanıyorsun, değil mi?" Edie sanki bir çocukla konuşuyormuş gibi sesine şakacı bir ton takınmıştı ama bu seste ürkütücü tınılar taşıyan bir şeyler de vardı. "Bana Bay Billy'ye güvenmediğini söyleme sakın, Odean! Hani meydanda damadıyla birlikte açtığı bir ofisi var?"

"Ben yalnızca bana bırakılanı istiyorum."

Bahçe salıncağı paslanmıştı. Bahçeyi çevreleyen çatlak tuğlaların arasında kadifemsi yosunlar bitmişti. Harriet, dişlerini sıkarak çaresiz bir çabayla tüm dikkatini bahçe vazolarından birinin altındaki ezilmiş deniz kabuğuna vermeye çalışıyordu.

Edie, "Odean, ben bunun aksini söylemiyorum ki. Yasal olarak senin olanı alacaksın. Sadece..."

"Ben yasal masal anlamam. Ben hakkım olanı biliyorum."

Deniz kabuğu zamanla tebeşirimsi bir hal almıştı, dokusu elde ufalanan bir alçı parçasına benzemişti, uç kısmı kırılmıştı, iç dudağının inci gibi parlak rengi, Edie'nin eski, uçuk pembe güllerinin o zarif gümüşi pembesine dönmüştü. Harriet doğmadan önce bütün aile her yıl Körfez'de tatile çıkarmış; Robin öldükten sonraysa bir daha hiç gitmediler. O eski gezilerde toplanmış minicik gri yumuşakçalarla dolu kavanozlar teyzelerin dolaplarının yüksek raflarında tozlu ve kederli bir halde dururlardı. "Sudan çıkarıldıktan bir süre sonra o büyülerini kaybediyorlar," demişti Libby ve banyodaki lavaboyu suyla doldurmuş, deniz kabuklarını suyun içine dökmüş ve Harriet'ın üstüne çıkması için lavabonun kenarına bir tabure çekmişti (Harriet o zamanlar ufacıktı, daha üç yaşındaydı ve o lavabo gözüne ne kadar da büyük ve beyaz görünmüştü!). Ve o tek tip griliğin bir anda parladığını, kayganlaştığını, büyüsüne kavuştuğunu ve pıtır pıtır binlerce renge büründüğünü görünce nasıl da şaşırmıştı: buradakiler morarmış, şu taraftakiler ıslanıp midye karasına dönmüştü, kabukları ayrılmış, çok renkli narin halkalar halinde kıvrılıyorlardı: gümüş, ebruli-mavi, mercan, sedefli yeşil ve gül rengi! Ne kadar soğuk ve berraktı su: bileklerinden kesip ayrılmış gibi görünen elleri soğuktan nasıl da kıpkırmızı ve hassas görünüyordu! "Kokla!" demişti Libby derin bir nefes alarak. "Okyanus tıpkı böyle kokuyor işte!" Harriet yüzünü suya yaklaştırmış ve hiç görmediği okyanusun keskin kokusunu içine çekmişti; *Define Adası*'nda Jim Hawkins'in bahsettiği tuz kokusu. Dalgaların vuruşu; yabancı kuşların çığlıkları ve *Hispaniola*'nın bulutsuz, sıcak gökyüzünde rüzgârla şişen –bir kitabın bembeyaz sayfalarına benzeyen– beyaz yelkenleri.

Ölüm mutlu bir kıyıdır, derlerdi hep. Deniz kenarında çekilmiş eski fotoğraflarda, ailesi yeniden gençti ve Robin de aralarındaydı: gemiler, beyaz mendiller, ışığa doğru yükselen deniz kuşları. Herkesin kurtulduğu bir rüyaydı bu.

Ama geçmiş hayata dair bir rüyaydı, gelecek olana değil. Şimdiki hayattaysa pas rengi manolya yaprakları, yosunla kaplı çiçek saksıları, o sıcak öğleden sonrada hiç susmayan arı vızıltıları ve cenazeye gelen

misafirlerin kime ait olduğu meçhul homurtuları vardı. Harriet'ın bir tekme atarak kenara savurduğu kırık bahçe tuğlasının altından çamur ve sümüksü otlar çıktı. Harriet toprağın üstündeki bu çirkin yeri müthiş bir dikkatle inceledi; sanki dünya üzerindeki tek gerçek şey oymuş gibi ki bir anlamda öyleydi.

7. Bölüm

Kule

Zaman kırılmıştı. Harriet'ın zamanı ölçme yolu gitmişti. Önceden Ida dönüşüyle saatleri belirleyen bir gezegendi ve onun o hareketli, eski, güvenilir düzeni (pazartesileri çamaşır, salıları tamir, yazları sandviç ve kışları çorba) Harriet'ın hayatının her alanında hüküm sürerdi. Her bir günü ardışık olaylar silsilesinden oluşan haftalar tekrar tekrar birbirini izler dururdu. Ida perşembe sabahları masayı kurar ve lavabonun kenarında, o etrafa buharlar saçan yekpare ütüyle ütü yapardı; perşembe öğleden sonra ister yaz olsun ister kış halıları silkeler, onları döver ve havalansınlar diye dışarı asardı, böylece verandanın tırabzanlarına asılan kırmızı renkli Türk halısı günlerden perşembe olduğunu söyleyen bir bayrak halini alırdı. Bitmek bilmeyen yaz perşembeleri, ekim ayının serin perşembeleri ve Harriet'ın bademcik iltihabı yüzünden bitkin bir halde sıcak battaniyelerin altında uyukladığı, birinci sınıfın o çok gerilerde kalmış, uzak, karanlık perşembeleri: halı patpatının vuruşu ve buharlı ütünün tıslamasıyla guruldaması şimdinin hâlâ capcanlı sesleriydi ama aynı zamanda Harriet'ın hayatında ta gerilere gidip bebekliğinin soyut karanlıklarında kaybolan bir zincirin halkalarıydılar. Günler saat beşte, Ida'nın arka verandada önlüklerini değiştirmesiyle biterdi; günler ön kapının gıcırdayarak açılmasıyla ve Ida'nın holdeki ayak seslerinin duyulmasıyla başlardı. Elektrikli süpürgenin huzur veren uğultusu ta uzak odalardan duyulurdu; üst kattan ve alt kattan Ida'nın lastik tabanlı ayakkabılarının uyuşuk gıcırtısı ve arada sırada cadı kahkahasını andıran tiz gülüşü gelirdi. Günler böyle akıp geçerdi.

Kapılar açılır, kapılar kapanır, gölgeler yükselir ve alçalırdı. Harriet açık bir kapının önünden yalın ayak geçiverdiğinde Ida'nın attığı hızlı bakış keskin, leziz bir nimetti: kendine rağmen sevgiydi. *Ida!* En sevdiği atıştırmalıklar (çubuk şeker, soğuk mısır ekmeği üstüne pekmez); sevdiği "programlar." Şakalar ve azarlar, buzlu çay bardağının dibine yağan karlar gibi düşen kaşık kaşık toz şeker. Mutfaktan yükselen o tuhaf, eski şarkılar (*bazen anneni özlemiyor musun, bazen?*) ve arka bahçeden gelen kuş şakımaları, ipte çırpınan beyaz gömlekler, ıslıklar ve titreyen sesler, *tık tık tık tık,* cilalanan gümüşlerin sevimli şıkırtısı, bulaşık selesinden yuvarlanan tabaklar, hayatın bizzat kendisine dair çeşitli gürültüler.

Ama bütün bunlar yok olmuştu. Ida yokken zaman büyümüş, büyümüş ve yanardöner ışıklar saçan engin bir boşluğa dönüşmüştü. Saatler ve günler, aydınlık ve karanlık hiç fark edilmeden birbirine karışmıştı; öğle yemeği ile akşam yemeği, hafta içi ile hafta sonu, gün doğumu ile gün batımı arasında hiçbir fark kalmamıştı artık; yapay ışıklarla aydınlatılmış bir mağaranın derinliklerinde yaşamak gibiydi bu.

Ida'yla birlikte pek çok rahatlık da kaybolmuştu. Bunların arasında uyku da vardı. Harriet Chickadee Kulübesi'ndeyken her gece o pütürlü sert çarşafların içinde gözlerinde yaşlarla yatmıştı – çünkü yatağı onun sevdiği gibi yapmayı Ida'dan başka kimse bilmiyordu ve Harriet (motellerde, hatta bazen Edie'nin evinde bile) yabancı dokuların ve alışılmadık kokuların (parfümlerin, naftalinin, Ida'nın kullanmadığı deterjanların) âdeta acı verici derecede farkında olarak gece yarılarına kadar gözünü bile kırpmadan yatağını özleyerek öylece uzanıyordu ama her şeyin ötesinde, uykudan uyanıp kendini yapayalnız hissettiğinde ya da korktuğunda Ida'nın o tarifi zor, her daim güven verici dokunuşu, yokluğundan önce hiç bu kadar tatlı gelmemişti.

Ancak Harriet yankılara ve sessizliğe geri dönmüştü: dört bir yanı dertlerle çevrili bu büyülü eve dönmüştü yine. Odanın Harriet'a ait olan kısmında (Allison'ın tarafı darmadağınıktı) her şey mükemmeldi, tıpkı Ida'nın bıraktığı gibi: üstünü çiy gibi incecik bir toz tabakası kaplamış beyaz fırfırlı derli toplu bir yatak.

Ve öyle de kaldı. Yatak örtüsünün altında, çarşaflar hâlâ tertemiz duruyordu. Ida onları elleriyle yıkamış ve düzeltmişti; onlar, Ida'nın

evde kalan son izleriydi ve Harriet yatağına girmeyi, yüzünü o güzelim yumuşacık yastığa gömüp giysilerini kafasının üzerinden çekiştirerek çıkarmayı her ne kadar çok istese de ona bırakılan bu son küçük cennet parçasını bozmaya kıyamıyordu. Geceleri, kararan pencere camlarına yatağın ışıklar saçan, saydam yansıması vuruyordu; fırfırlı beyaz kumaşıyla tıpkı bir düğün pastası gibi yumuşacık görünüyordu. Ama bu, Harriet'ın yalnızca uzaktan bakıp hasretini çektiği bir şölendi çünkü o yatakta uyunduğu anda, uyumanın umudu bile kaybolacaktı.

Bu yüzden yatak örtüsünün üstünde uyuyordu. Geceler kesik kesik geçiyordu. Sivrisinekler bacaklarını ısırıyor ve kulağında vızıldıyordu. Sabahın erken saatleri serin oluyordu, Harriet bazen uyku sersemi orada olmayan hayalet yatak örtülerine uzanıyordu; elleri boşluğu tutup pat diye yatağın üstüne düşüyor ve Harriet uykusunda küçük bir teriyer gibi seğirerek rüya görüyordu. İçi buz tutmuş kapkara bataklık suları görüyordu rüyasında, yalın ayak yürümekten paramparça olmuş ayaklarıyla tekrar tekrar koşup durmak zorunda kaldığı köy yolları görüyordu; karanlık göllerde yukarıya doğru yüzdüğünü, kafasını onu suyun altına hapseden bir metal parçasına çarptığını, yüzeydeki havadan mahrum kaldığını görüyordu; ürkütücü bir yaratıktan korkup Edie'nin evindeki yatağın altına saklandığını görüyordu ve bu yaratık ona alçak sesle, "Bir şey mi bıraktın, küçük hanım? Benim için bir şey mi bıraktın?" diyordu. Sabahları geç bir saatte yanağında yatak örtüsünün kıpkırmızı deseni çıkmış bir halde, yorgun argın uyanıyordu. Ve daha gözlerini açmadan, yerinden kıpırdamaktan bile korkuyordu ve yanlış bir şeylere uyandığının farkında olduğundan nefesi kesilerek öylece uzanıyordu.

Böyleydi işte. Ev ürkütücü derecede loş ve sakindi. Yatağından çıktığında ve parmak uçlarına basa basa pencereye gidip perdeyi çektiğinde korkunç bir felaketten tek sağ kalan olduğu hissine kapılıyordu. Pazartesi: çamaşır ipleri bomboş. İpte çarşaflar ve gömlekler uçuşmadan nasıl pazartesi olabilirdi? Boş çamaşır ipinin gölgesi kurumuş çimlerin üzerinde uzanıyordu. Sürüne sürüne alt kata iniyor, kasvetli holden geçiyordu çünkü Ida gittiği için sabahları panjurları açacak (ya da kahve yapacak ya da "Günaydın, bebeğim!" diye seslenecek ya da Ida'nın yaptığı avutucu ufak tefek şeyleri yapacak) kimse yoktu ve

ev günün büyük bir bölümünde boğucu bir su altı karanlığına batmış halde kalıyordu.

O donuk sessizliğin –dünyanın sonu gelmiş ve insanların büyük çoğunluğu ölmüşçesine korkunç sessizliğin– altında, Libby'nin yalnızca birkaç sokak ötedeki, kapıları pencereleri sıkı sıkı kapatılmış boş evinin acı veren farkındalığı yatıyordu. Çimler biçilmemiş, çiçek tarhları sararmış ve yabani otlarla dolmuştu; içerideyse aynalar yansıması olmayan bomboş havuzlara dönmüştü, güneş ışığı ve ay ışığı kayıtsızca odaları dolduruyordu. Harriet, Libby'nin evinin günün her saatindeki, her hava koşulundaki halini nasıl da ezbere biliyordu – holün loş olduğu ve gaz alevinin düşük ayarda yandığı kış durgunluğunu, yağmur damlalarının mor pencerelerin camlarından ve karşı duvardaki gölgeden süzüldüğü fırtınalı günlerini ve gecelerini, Harriet'ın okuldan sonra yorgun ve kederli bir halde Libby'nin mutfağında oturup Libby'nin muhabbetiyle moral bulduğu ve onun içten, sıcacık ilgisinin keyfini çıkardığı sonbahar öğleden sonralarını. Libby'nin her gün okuldan sonra bir bölüm olacak şekilde yüksek sesle okuduğu bütün kitaplar: *Oliver Twist, Define Adası, Ivanhoe.* Bazen o öğleden sonraları bir anda batı tarafındaki pencerelere vuran ekim güneşi buz gibi olurdu, parlaklığı insanı ürkütürdü; o göz alıcı ve soğuk hali ölüm döşeğinde hatırlanan eski anıların acımasız ışıltısı gibi, bütün hayaller ve göz kamaştırıcı vedalar gibi katlanılması zor şeylerin vaadiydi sanki. Ama en durgun, en kasvetli ışıklarda bile (şömine rafındaki saatin metalik tik takları, yüzükoyun koltuğun üzerine bırakılmış kütüphane kitabı) bir şakayık gibi kabarık bembeyaz saçlarıyla loş odalardan gelip geçen Libby'nin kendisi daima pırıl pırıl parlardı. Bazen kendi kendine bir şarkı mırıldanırdı ve o tiz sesi buzdolabının uğultusunu bastırıp fayans kaplı mutfağın gölgelerinde tatlı tatlı titreşirdi:

Bir baykuşla kedicik binmişler
Bezelye yeşili bir gemiye
Ve açılmışlar denize
Biraz bal ve bolca para
Almışlar yanlarına...

Oradaydı işte, minik gümüş makasını pembe bir kurdeleleyle boynuna asmış nakış işliyordu, bulmaca çözüyor ya da Madam de Pompadour'un

biyografisini okuyordu, küçük beyaz kedisiyle konuşuyordu... *pıt pıt pıt,* Harriet onun ayak seslerini şimdi bile duyabiliyordu, 34 numara ayakkabılarıyla çıkardığı ona has sesi, telefona bakmak için koridordan geçerken *pıt pıt pıt* sesini. Libby! Harriet onu ne zaman arasa –gecenin bir yarısı bile olsa– sanki dünya üzerinde sesini duymak istediği başka hiç kimse yokmuş gibi nasıl da mutlu olurdu! "Ah! Benim canım aramış!" derdi, "bu zavallı ihtiyar teyzeciğini araman ne güzel..." Ve sesindeki neşe ve sıcaklık Harriet'ı öylesine heyecanlandırırdı ki (karanlık mutfaktaki duvar telefonunun başında tek başına dikilirken bile) gözlerini kapatır, başını öne eğer ve ahenkli bir çan sesini andıran bu sesle ısınır, mutlu olurdu. Harriet'ın sesini duyduğuna bu denli sevinen başka biri daha var mıydı? Hayır: kimse yoktu. Şimdi o numarayı arayabilirdi, istediği kadar arayabilirdi, sonsuza kadar her an arayabilirdi ama Libby'nin telefonun diğer ucundaki bağırışlarını bir daha asla işitemeyecekti: *Bir tanem benim! Canım!* Hayır: ev bomboş ve sessizdi artık. Kapalı odalara sedir ve deveotu kokusu hâkimdi. Çok yakında mobilyalar da gitmiş olacaktı ama şimdilik her şey Libby'nin seyahate çıkmadan önce bıraktığı gibiydi: yataklar yapılmış, yıkanmış çay fincanları bulaşıklığa dizilmişti. Günler hiç dikkat çekmeyen bir kafile halinde odalardan geçip gidiyordu. Güneş doğarken Libby'nin şömine rafında duran baloncuklu camdan kâğıt ağırlığı yeniden ışıldayarak hayata dönecekti, üç saatlik ışıltılı hayatına ancak öğle vakti geldiğinde, üç köşeli güneş ışığı üstünden geçip gittiğinde, yeniden karanlığa gömülüp uyuklamaya başlayacaktı. Harriet'ın çocukluğunun geniş, girift oyun tahtası olan sarmaşık çiçek desenli halı öğleden sonra geç saatlerde orasına burasına vuran tahta panjurların arasından giren sarı ışık huzmeleriyle aydınlanıyordu. Aynı ışık huzmeleri uzun parmaklar misali duvarlardan kayıyor, uzun ve biçimsiz bir halde çerçeveli fotoğraflara kadar uzanıyordu: zayıf ve ürkek görünümlü genç bir kızken çekilmiş Edie'nin elini tutan Libby; sarmaşıklara boğulmuş trajedisinin bir nevi habercisi kasvetli havasıyla sepya tonlardaki o fırtınalı, eski Musibet. Akşam ışıkları sönecek ve gözden kaybolacaktı, ta ki geride gün ağarıncaya dek durmadan –yalnızca etrafı görebilecek kadar– ışık saçan sokak lambalarının soğuk, mavi ışığı dışında tek bir ışık bile kalmayıncaya kadar. Küp kutular, düzgün bir şekilde katlanmış eldivenler çekmecelerde pinekliyordu. Libby'nin dokunuşunu

bir daha asla tadamayacağından habersiz giysiler karanlık dolaplarda asılı duruyordu. Çok yakında kutulara doldurulup Afrika ve Çin'deki Baptist Kilisesi misyonerliklerine gönderileceklerdi – ve çok yakında, belki de boyalı bir evdeki ufak tefek Çinli bir kadın altın rengi ağaçların ve çok uzak göklerin altında, üstünde Libby'nin pembe renkli pazar elbiselerinden biriyle misyonerlerle çay içecekti. Dünya dönmeye nasıl devam edebiliyordu: insanlar bahçelerini ekip biçiyor, kâğıt oynuyor, pazar okuluna gidiyor, Çin'deki misyonerliklere eski giysilerle dolu kutular yolluyor ve karanlığın içinde ortası bomboş duran yıkık dökük bir köprüye doğru son hızla nasıl ilerliyorlardı?

İşte Harriet kara kara bunları düşünüyordu. Merdivenlerde, holde ya da mutfak masasında başını ellerinin arasına almış tek başına düşünüyordu; yatak odasındaki pencerenin kenarına oturuyor ve sokağa bakıyordu. Eski anılar canını yakıyor, yüreğini sızlatıyordu: somurtmalar, nankörlükler, asla geri alamayacağı sözler. Bahçede bir avuç kara böcek yakalayıp onları Libby'nin yapmak için bütün gün uğraştığı Hindistan cevizli kekin üstüne bir bir yerleştirdiği zamanı tekrar tekrar hatırlıyordu. Ve Libby'nin ellerini yüzüne kapatarak küçük bir kız çocuğu gibi nasıl ağladığını. Libby, Harriet sekizinci doğum gününde ona kızıp, aldığı hediyeden nefret ettiğini söylediğinde de ağlamıştı: uğur bileziğine takması için kalp şeklinde bir uğur almıştı ona. "Oyuncak istiyordum ben! Oyuncak!" Sonra Harriet'ın annesi onu kenara çekmiş ve ona bu uğurun çok pahalı olduğunu, Libby'nin gücünün yetmeyeceği kadar pahalı olduğunu söylemişti. En kötüsü: Libby'yi son görüşünde, hayatındaki en son görüşünde Harriet elini onun ellerinin arasından çekmiş ve arkasına bile bakmadan kaldırıma doğru koşup gitmişti. Bazen, günler tüm durgunluğuyla geçip giderken (koltukta baygın baygın uzanırken, uyuşuk uyuşuk *Encyclopaedia Britannica*'nın sayfalarını çevirirken) bu düşünceler öylesine taze bir güçle Harriet'ı sarsıyordu ki dolabın içine kıvrılıp saklanıyor, kapıyı kapatıyor ve ağlıyordu; suratını annesinin tozlanmış eski gece elbiselerinin tafta eteklerine gömerek, hissettiklerinin bundan sonra sadece ve sadece daha da kötüye gideceğinden şüphe duymadığı için karnına ağrılar girerek ağlıyordu.

İki hafta içinde okul başladı. Hely, Bando Klinik denen bir şeye katılmıştı, her gün futbol sahasına çıkıp o bunaltıcı sıcağın altında marş marş ileri geri yürümesi gerekiyordu. Futbol takımı antrenman yapmak için sahaya çıktığındaysa sıra halinde hep beraber spor salonunun teneke çatılı kulübesine çekilip katlanır sandalyelerdeki yerlerine oturuyor ve enstrümanlarını çalmaya çalışıyorlardı. Bundan sonra bando şefi bir kamp ateşi yakıyor ve sosisli pişiriyordu ya da daha büyük çocuklarla bir araya gelip softball oynuyor veya doğaçlama bir "dinleti" yapıyorlardı. Hely bazı geceler eve erken dönüyordu ama o gecelerde de akşam yemeğinden sonra trombon çalışması gerektiğini söylüyordu.

Harriet onun yokluğundan bir bakıma memnundu. Saklayamayacağı kadar büyük olan kederinden ve evinin feci halinden utanıyordu. Harriet'ın annesi Ida'nın gidişinden sonra daha bir aktif hale gelmişti, Memphis Hayvanat Bahçesi'ndeki kimi gece hayvanlarını akla getiriyordu: içlerine kapatıldıkları aydınlatmalı vitrinlerdeki ultraviyole lambaların ışığına kanıp, gecenin örtüsünün altında güvenli bir şekilde saklandıkları illüzyonuna kapılarak yemek yiyen, oradan oraya koşturan, yaprakların arasında neşeyle gezinen o hassas, küçük kara gözlü keseli hayvanları. Her gece evin içinde oradan oraya gidip gelen gizli izler, mendillerle, astım spreyleriyle, ilaç şişeleriyle, el kremi ve tırnak cilasıyla, masaların üstünde beyaz halkalar halinde lekeler bırakan erimiş buz doldurulmuş bardaklarla kendini belli eden izler ortaya çıkıyordu. Mutfağın bilhassa kalabalık ve pis bir köşesinde taşınabilir bir şövale belirdi ve bu şövaledeki tuvalin üstünde günbegün yavaş yavaş sulu boya bir hercai menekşe resmi belirdi (ama bu menekşelerin içinde durduğu vazoyu kara kalem çizimini yapmak dışında tamamlamadı). Saçları bile yeni ve yoğun bir kahve tonuna bürünmüştü ("Çikolata Öpücüğü" diyordu, Harriet'ın alt kattaki banyonun hasır çöp kutusunda bulduğu yapış yapış siyah boya damlalarıyla kaplı kutunun üstünde). Süpürülmeyen halılara, yapış yapış olmuş yerlere, banyodaki ekşi kokulu havlulara hiç aldırmadan, önemsiz şeylere hayret verici bir özen gösteriyordu. Bir öğlen Harriet onu dizlerinin üstüne çöküp pirinç kapı topuzlarını özel bir cila ve özel bir bezle parlatabilsin diye

koca bir yığın ıvır zıvırı sağa sola taşıyıp dururken bulmuştu; başka bir öğlen ise –mutfak tezgâhının üstündeki kırıntıları, yağ lekelerini, dökülen şeker tanelerini, kirli masa örtüsünü ve lavabonun içine doldurulmuş soğuk ve gri suyun içinden tehlikeli bir biçimde yükselen yığılmış bulaşıkları umursamadan, her şeyin ötesinde aynı anda her yerden yükselen bozulmuş bir şeyler kokusunu bile hiç umursamadan– tam bir saat eski bir krom tost makinesini bir limuzinin tamponu gibi parlayıncaya kadar parlatmak için uğraşmıştı ve sonra on dakika boyunca durup kendi el emeğini hayranlıkla izlemişti. "İyi idare ediyoruz, değil mi?" "Ida hiçbir şeyi tam anlamıyla temizlemiyordu, değil mi, hiç böyle yapmıyordu?" Tost makinesine bakarak, "Bu çok eğlenceli değil mi ama, sadece üçümüz bir arada?" diyordu.

Eğlenceli değildi. Yine de çabalıyordu işte. Bir gün, ağustos ayının sonlarına doğru, yatağından kalktı, bir köpük banyosu yaptı, giyindi, ruj sürdü, mutfaktaki seyyar merdivenin üstüne oturdu, *James Beard'ın Yemek Kitabı*'nın sayfalarını çevirdi ve en sonunda Biftek Diane adlı bir tarif bulup markete gitti ve gereken bütün malzemeleri aldı. Eve dönünce elbisesinin üstüne hiç kullanmadığı bir Noel hediyesi olan fırfırlı kokteyl önlüğünü taktı, bir sigara yaktı, kendine buzlu bir bardak kola doldurup içine biraz da viski ekledi ve kitaptan öğrendiği tarifi pişirirken bunu içti. Sonra yemeği koyduğu servis tabağını başının üstünde havada tutarak kızlarla birlikte tek sıra halinde yemek odasına gittiler. Harriet masasının üstünde biraz yer açtı; Allison uzun, titreşen gölgeleri tavana vuran iki mum yaktı. Yemek, Harriet'ın çok uzun zamandır yediği en iyi akşam yemeğiydi – ama üç gün sonra, bulaşıklar hâlâ lavaboda yığılmış duruyordu.

Ida'nın varlığı bilhassa bu anlamda, önceden öngörülemeyen bu açıdan çok değerliydi: Ida'nın, annesinin hareket alanını kısıtlamasının değerini –ancak şimdi, iş işten geçtikten sonra– anlıyordu. Harriet annesinin varlığını ne çok özlerdi, yatak odasından çıkıp, yatağından kalkıp evin içinde dolaşmasını ne çok isterdi. Şimdi, birdenbire bu dileği gerçekleşmişti; eskiden Harriet onun yatak odasının her zaman kapalı olan kapısından cesareti kırılıp kendini yapayalnız hissederken, şimdi o kapının ne zaman gıcırdayarak açılıp annesinin dışarı çıkacağını ve Harriet'ın sessizliği bozup aralarındaki her şeyi kolay ve rahat bir hale

getirecek sözleri söylemesini beklercesine oturduğu koltuğun başında dolanıp duracağını bilemiyordu. Ne söylemesi gerektiği konusunda en ufak bir fikri olsa Harriet annesine seve seve yardım ederdi –Allison tek kelime bile etmeden, yalnızca fiziksel varlığının sakinliğiyle annesini teselli etmeyi iyi biliyordu– ama Harriet söz konusu olunca işler farklıydı, bir şey söylemesi ya da yapması gerekiyormuş gibi geliyordu fakat bunun ne olduğunu bilemiyordu ve annesinin o beklenti dolu bakışları onu iyice suskun, çekingen ve bazen –fazla çaresiz ya da fazla uzun baktıklarında– kızgın ve öfkeli bir hale getiriyordu. Sonra annesinin gözlerindeki çağrıyı uzak tutmak için bilerek ve isteyerek bakışlarını ellerine, yere, karşısındaki duvara çeviriyordu.

Harriet'ın annesi Libby'den de pek bahsetmiyordu, Libby'nin adını gözyaşlarına boğulmadan ağzına alamıyordu ama aklı sürekli Libby'ye kayıyordu ve düşündükleri âdeta onları yüksek sesle dile getirmişçesine apaçık anlaşılıyordu. Libby her yerdeydi. Adını anmasalar da konuşmaları onun etrafında dönüyordu. Portakal mı? Libby'nin Noel kokteylinin üstüne portakal dilimleri koymayı sevdiğini, Libby'nin arada sırada pişirdiği (İkinci Dünya Savaşı sırasındaki kıtlık koşullarına uygun bir yemek kitabından bulduğu acıklı bir tatlı olan) portakallı keki herkes hatırlıyordu. Armut mu? Armut da pek çok şeyi akla getiriyordu: Libby'nin zencefilli armut reçelini, Libby'nin söylediği küçük armut ağacı şarkısını, ta yüzyılın başında Libby'nin kadınlara özel devlet üniversitesindeyken yaptığı armutlu natürmortu. Ve her nasılsa, yalnızca nesnelerden söz ederek de olsa Libby hakkında saatlerce konuşmak mümkündü. Libby'ye dair üstü kapalı atıflar her sohbette yer alıyordu; her ülke ya da renk, her sebze ya da ağaç, her kaşık, her kapı tokmağı ve her şeker kâsesi onun anısıyla dolmuş, onun anısıyla boyanmıştı ve Harriet böylesi bir düşkünlüğün doğruluğunu sorgulamasa da sanki Libby bir insandan anahtar deliklerinden geçen, kapıların altından sızan, her zaman her yerde olan bir bakıma hastalıklı bir gaza dönüşmüş gibi bu durumdan rahatsız oluyordu.

Bu, epeyce tuhaf bir konuşma biçimiydi ve daha da tuhaflaşmıştı çünkü anneleri yine tek kelime etmeksizin onlarca farklı şekilde kızlara Ida'dan söz etmelerini istemediğini belli etmişti. Ida'dan dolaylı olarak bile bahsedecek olsalar, bundan duyduğu hoşnutsuzluk anlaşılıyordu.

Harriet (düşünmeden) Libby ve Ida'dan aynı üzgün tavırla bahsedince dudaklarına götürdüğü içkisi havada öylece kalakalmıştı.

"Bu ne cüret!" diye bağırmıştı, sanki Harriet Libby'ye sadakatsizlik edecek –affedilemez, alçakça– bir şey söylemiş gibi, sonra Harriet'a dönmüştü: "Bana öyle bakma sakın." Şaşkına dönen Allison'ın elini tutup sıkmış, sonra bırakmış ve odadan çıkıp gitmişti.

Ama Harriet'ın kendi üzüntüsünü dile getirmesi yasak olsa da annesinin üzüntüsü daimî bir sitem olarak ortadaydı ve Harriet kendini bir şekilde bundan sorumlu hissediyordu. Bazen –özellikle de geceleri– bir sis gibi somut bir hale bürünüp bütün eve siniyordu, yoğun bir pus halinde annesinin öne eğik başının, düşük omuzlarının üstünde asılı duruyordu, içki içtiği zamanlarda babasının üstüne sinen viski kokusu gibi ağırdı. Annesi mutfak masasında, lambanın sarımsı ışığının altında başı ellerinin arasında, parmaklarının ucunda bir sigarayla otururken Harriet gizlice kapıya geliyor ve onu sessizce izliyordu.

Ama yine de annesi ona dönüp gülümsemeye ya da havadan sudan bir şeyler konuşmaya çalıştığında Harriet kaçıp gidiyordu. Annesinin, sanki Ida kurtulduğuna sevindiği bir zorbaymış gibi, evin içinde utangaç bir kız edasıyla parmak uçlarında oradan oraya dolaşıp durmasından, kuytu köşelere kaçamak bakışlar atmasından, dolapların içlerini kolaçan etmesinden nefret ediyordu. Annesi yüzünde çekingen bir gülümsemeyle, "konuşmak" istediğini belli eden o gergin havayla ona ne zaman yaklaşacak olsa Harriet buz kestiğini hissediyordu. Annesi koltukta yanına oturduğunda, uzanıp acemice elini okşadığında da taş gibi kaskatı kesiliyordu.

"Önünde upuzun bir hayat var." Sesi biraz fazla yüksekti, bir aktris gibi çıkmıştı.

Harriet sessizdi, asık suratla kucağında açık duran *Encyclopaedia Britannica*'ya, kobaygiller hakkındaki makaleye bakıyordu. Aralarında kobay farelerinin de bulunduğu Güney Amerikalı bir kemirgen ailesiydi.

"Demek istediğim..." annesi güldü, boğuk, dramatik bir gülüştü bu, "umarım benim çektiğim türden bir acıyı asla yaşamazsın."

Harriet kapibaranın, kobay ailesinin en büyük üyesinin, siyah beyaz bir fotoğrafını inceliyordu. Yaşayan en büyük kemirgendi bu.

"Sen çok küçüksün, tatlım. Seni korumak için elimden geleni yapıyorum. Ben sadece benim yaptığım hataları yapmanı istemiyorum."

Bekledi. Harriet'a fazla yakın oturuyordu. Harriet bu durumdan rahatsız olsa da hiç kıpırdamıyor ve kafasını kaldırıp ona bakmıyordu. Annesine en ufak bir açık bile vermemeye kararlıydı. Annesinin tek istediği ilgi gösterisiydi (öyle gerçek bir ilgi de değil, yalnızca gösteri) ve Harriet onu neyin mutlu edeceğini adı gibi biliyordu: ansiklopediyi göstere göstere bir kenara bırakması, ellerini kenetleyip kucağına koyması ve annesi konuşurken yüzüne onu anladığını belli eden çatık kaşlı bir ifade yerleştirmesi. *Zavallı anne*. Bu yeterliydi, bu işini görürdü.

Çok bir şey değildi de. Ama bunun adaletsizliği Harriet'ın tir tir titremesine neden oluyordu. O konuşmak istediğinde annesi dinlemiş miydi? Ve sessizce gözlerini dikmiş ansiklopediye bakarken (hiç kıpırdamadan durmak, cevap vermemek ne kadar da zordu!) Ida'nın gidişinden sonra yanılıp da ağlamaktan gözleri neredeyse kör olmuş bir halde annesinin odasına gittiğinde annesinin bir kraliçe edasıyla parmağını, tek bir parmağını havaya kaldırışını hatırlıyordu.

Harriet bir anda annesinin ayağa kalktığını ve başını öne eğmiş kendisine baktığını gördü. Yüzünde incecik, balık kancası gibi gergin bir gülümseme vardı. "Okurken seni rahatsız etmeyeyim ben," dedi.

Harriet'ın içi anında pişmanlıkla doldu. "Anne, ne diyordun?" Ansiklopediyi kenara itti.

"Boş ver." Annesi gözlerini kaçırdı, bornozunun kuşağını sıkı sıkı çekip bağladı.

"Anne?" Harriet koridorun sonuna, yatak odasının kapısına kadar, kapı –biraz fazla nazikçe– kapanıncaya dek arkasından seslendi. "Anne, üzgünüm..."

Neden böyle nefret doluydu? Neden başkalarının istediği gibi davranamıyordu? Harriet koltuğa oturdu, kendi kendini paylayıp durdu; bütün o sert, nahoş düşünceler kendini zorla ayağa kaldırıp sürüne sürüne yatağa götürünceye kadar kafasında döndü durdu. Duyduğu kaygı ve suçluluk yalnızca annesiyle –ya da hatta bu son olayla– sınırlı değildi, çok geniş bir alana, ta uzaklara kadar uzanıyor ve en acı verici şekilde de Ida'nın etrafında dönüp duruyordu. Ya Ida da felç geçirirse? Ya da ona araba çarparsa? Böyle şeyler oluyordu ve Harriet

artık bunu çok daha iyi biliyordu: insan ölüveriyordu, durup dururken, öylece yere yığılıveriyordu. Ida'nın kızı haber verir miydi acaba? Ya da –kuvvetle muhtemel– Harriet'ın evindeki kimsenin umursamayacağını mı düşünürdü?

Harriet uykusunda tepesine kadar çektiği kaşındıran tığ örgüsü battaniyenin altında sıçrıyor, çırpınıyor, suçlamalar ve emirler yağdırıyordu. Arada sırada ağustos ayının gök gürültüsüz ısı şimşeği odayı maviye boyuyordu. Annesinin Ida'ya nasıl davrandığını asla unutmayacaktı: bunu asla unutmayacaktı, asla unutmayacaktı, asla. Ne kadar öfkeli olursa olsun, annesinin içini ezen kederine karşı yüreği –tamamen– taş kesemiyordu.

Ve en dayanılmazıysa, annesinin sanki ortada hiçbir şey yokmuş gibi yapmaya çalışmasıydı. Üstünde pijamalarıyla patır patır merdivenlerden aşağıya iniyor, çıtını çıkarmayan kızlarının karşısında şapşal bir bebek bakıcısı gibi kendini pat diye koltuğun üstüne atıp sanki bir araya gelmiş bir arkadaş grubuylarmışçasına "eğlenceli" bir şeyler yapmayı teklif ediyordu. Yüzü kıpkırmızı, gözleri pasparlaktı ama onun bu ümitsiz ve acınası şekilde zorlama olduğu belli olan neşeli hali Harriet'ta ağlama isteği doğuruyordu. İskambil oyunları oynamak istiyordu. Bonbon şekeri yapmak istiyordu. Televizyon izlemek istiyordu. Biftek yemek için Şehir Kulübü'ne gitmek istiyordu – ki Şehir Kulübü'nün yemek salonu pazartesi günleri açık olmadığı için bu imkânsızdı, aklından ne geçiyordu acaba? Ve ürkünç sorularla dolup taşıyordu. "Sutyen almak ister misin?" diye soruyordu Harriet'a. "Eve bir arkadaşını çağırmak istemez misin?" "Arabaya atlamak ve Nashville'e gidip babanı ziyaret etmek ister misin?"

"Bence bir parti vermelisin," demişti Harriet'a.

"Parti mi?" diye sormuştu Harriet temkinlice.

"Hani, anlarsın ya, sınıftaki kızları çağırıp beraber kola içip dondurma yiyebileceğiniz türden bir parti."

Harriet tek kelime bile edemeyecek kadar dehşete kapılmıştı.

"Senin... insanlarla görüşmen lazım. Onları bize çağır. Kendi yaşıtın kızları."

"Neden?"

Harriet'ın annesi ilgisizce elini salladı. "Yakında liseye gideceksin," dedi. "Çok geçmeden kotilyona hazırlanma zamanı gelecek. Ve bilirsin işte, amigoluk ve modellik ekiplerine de."

Modellik ekibi mi, diye düşünmüştü Harriet şaşkınlıkla.

"Hayatının en güzel günleri hâlâ önünde. Bence lise tam da senin zamanın olacak, Harriet."

Harriet buna karşılık olarak ne diyeceğini bilememişti.

"Sorun giysilerin, değil mi tatlım?" Annesi anlayışlı gözlerle ona bakıyordu. "Küçük kız arkadaşlarını bu yüzden eve davet etmek istemiyorsun, değil mi?"

"Hayır!"

"Seni Memphis'teki Youngland mağazasına götürürüz. Güzel giysiler alırız. Parasını da baban öder."

Annelerinin ruh halindeki iniş çıkışlar Allison'ı bile bıktırıyordu ya da öyle görünüyordu çünkü Allison hiçbir açıklama yapmaksızın öğleden sonralarını ve akşamları evden uzakta geçirmeye başlamıştı. Telefon daha sık çalar olmuştu. Bir hafta içinde iki defa Harriet telefona baktığında kendisini "Trudy" olarak tanıtan bir kız Allison'ı istemişti. Harriet "Trudy"nin kim olduğunu sormamıştı, umurunda da değildi ama Trudy (kahverengi bir Chrysler'in içindeki gölgeli figür) evin önüne, kaldırımda yalın ayak onu bekleyen Allison'ı almaya gelince pencereden onları izlemişti.

Diğer zamanlarda da bebek mavisi Cadillac'ıyla Pemberton onu evden almaya geliyordu ve Harriet'a bir merhaba bile demeden ya da onu da davet etmeden arabayla çekip gidiyorlardı. Onlar tozu dumana katarak çekip gittikten sonra, Harriet üst kattaki karanlık odasının pencere koltuğunda oturuyor, tren raylarının üstündeki kasvetli gökyüzüne bakıyordu. Ta uzaklarda, beyzbol sahasının ışıklarını, Jumbo'nun Yeri'nin ışıklarını görüyordu. Pemberton ve Allison karanlığın içinde uzaklaşıp nereye gidiyordu acaba, birbirlerine söyleyecek neleri vardı? Sokak, öğleden sonraki gök gürültülü sağanaktan sonra hâlâ ıslaktı; tepedeki ay bembeyaz bulutların ortasındaki yırtık gibi görünen delikten parlıyordu, öyle ki dalga dalga kenarları kurşuni, gösterişli bir ışığa bürünüyordu. Bulutların, gökyüzündeki o yarığın ardında her şey netti: soğuk yıldızlar, sonsuz mesafeler. Sığmış, ancak birkaç santim

derinliğindeymiş gibi görünen berrak bir havuza bakmak gibiydi bu ama o cam gibi suya bir para atsan, o para hiç dibe vurmadan sonsuza dek döne döne düşer, düşer, düşerdi.

"Ida'nın adresi ne?" diye sordu Harriet bir sabah Allison'a. "Ona yazıp Libby'yi haber vermek istiyorum."

Ev sıcak ve durgundu; kirli çamaşırlar çamaşır makinesinin üstünde kocaman, leş gibi bir yığın halinde tepeleme duruyordu. Allison kafasını kaldırıp mısır gevreği kâsesinin üzerinden boş boş baktı.

"Hayır," dedi Harriet, uzun bir süre inanmak istemeden durak-sadıktan sonra.

Allison bakışlarını kaçırdı. Kısa süre önce gözlerine koyu renkli makyaj yapmaya başlamıştı ve bu ona kaçamak, ketum bir hava katıyordu.

"Sakın adresini almadığını söyleme bana! Derdin ne senin?"

"Vermedi ki."

"Sen istemedin mi?"

Sessizlik.

"İstemedin mi yani? Neyin var senin?"

"O bizim nerede yaşadığımızı biliyor," dedi Allison. "Yazmak isterse yazar."

"Tatlım?" Annelerinin yan odadan gelen yardımsever, sinir bozucu sesi. "Bir şey mi arıyorsun?"

Uzun bir duraksamanın ardından, Allison gözlerini devirdi ve yemeye devam etti. Mısır gevreğinin çıtırtısı mide bulandırıcı derecede yüksekti, bir doğa programında yaprak yiyen bir böceğin çıkardığı, sesi yükseltilmiş çıtırtılar gibiydi. Harriet sandalyesini geriye itti, nafile bir telaşla gözlerini odanın içinde gezdirdi: *hangi kasaba demişti Ida, tam olarak hangi kasabaydı, kızının evlendikten sonra aldığı isim neydi?* Hem Harriet bütün bunları bilseydi bile ne olacaktı ki? Alexandria'dayken Ida'nın telefonu yoktu. Ida'yla iletişim kurmaları gerektiğinde Edie'nin arabasına atlayıp Ida'nın evine gitmesi gereki-

yordu ki buna ev bile denilemezdi, çer çöp dolu bir arsaya yapılmış orantısız kahverengi bir gecekonduydu, ne çimi vardı ne de kaldırımı, yalnızca çamur. Edie ve Harriet arabaya binip bir kış akşamı Ida'nın Noel'ini kutlamak için yanlarında meyveli pasta ve mandalinalarla geldiklerinde kulübenin tepesindeki paslı soba borusundan dumanlar çıkıyordu. Kapıya çıkan Ida'nın –araba farlarını görünce şaşırmış ve ellerini üstündeki kirli önlüğe silmişti– hatırası, Harriet'ı ani ve keskin bir acıyla boğuyordu. Ida onları içeriye davet etmemişti ama açık kapıdan gözüne ilişen kadarı Harriet'ı allak bullak edip üzmeye yetmişti: eski püskü kahve kutuları, muşamba kaplı bir masa, bir çiviye asılı duran, Ida'nın kışları üstüne giydiği o duman kokulu derbeder kazak – bir erkek kazağı.

Harriet sol elinin parmaklarını açtı ve gizlice Libby'nin cenazesinin ertesi günü bir İsviçre çakısıyla avucunun ortasına açtığı kesiğe baktı. Sessiz evlerinin boğucu ızdırabında, bu bıçak yarası onun acıyla ciyak ciyak bağırmasına neden olmuştu. Çakı tak diye yere düşmüştü. Ağlamaktan iyice kızarıp hassaslaşan gözlerine yeniden yaşlar dolmuştu. Kanlar siyah damlalar halinde karanlık fayansların üstüne damlarken Harriet elini sıkmış ve dudaklarını birbirine kenetlemişti; yukarıdan bir yerlerden yardım beklercesine etrafına, tavandaki köşelere bakıp duruyordu. Duyduğu acı aynı zamanda tuhaf bir rahatlama sağlamıştı – buz gibi ve canlandırıcıydı, sert bir şekilde de olsa onu sakinleştirmiş ve düşüncelerini toparlamasına yardımcı olmuştu. *Canımı yakması bittiğinde,* demişti kendi kendine, nihayet iyileştiğinde, *Libby için kendimi bu kadar kötü hissetmeyeceğim.*

Kesik artık daha iyi durumdaydı. Elini belli bir şekilde kapamadığı sürece eskisi kadar canı acımıyordu. Çakının açtığı o küçük deliğin üstünde şarap rengi bir yara izi belirmişti; küçük bir pembe tutkal damlasına benzeyen bu şeye bakması ilginçti, ona kibritle kendi kendini yakan Arabistanlı Lawrence'ı hatırlatıyordu. Belli ki bu gibi şeyler askerlere yaraşır bir karakter oluşturuyordu insanda. "İşin sırrı," diyordu filmde, "acı vermesine aldırmamak." Harriet'ın artık anlamaya başladığı üzere, bu engin ve usta işi ızdırap düzeninde öğrenmeye değer bir sırdı bu.

Ağustos ayı böyle geçti. Libby'nin cenazesinde vaiz, Mezmurlar'dan bir kısım okumuştu. "Gözüme uyku girmiyor, damda yalnız kalmış bir kuş gibiyim." Zaman bütün yaraları iyileştirir, demişti. Ama ne zaman?

Harriet, yakıcı güneşin altında futbol sahasında trombon çalan Hely'yi düşündü ve bu da aklına Mezmurlar'ı getirdi. "Boru çalarak O'na övgüler sunun, çenkle ve lirle O'na övgüler sunun." Hely'nin duyguları çok derin değildi; o, hayatı her zaman ılık ve aydınlık olan güneşli sığ sularda yaşıyordu. Onlarca hizmetçinin gelip gittiğini görmüştü. Harriet'ın Libby'nin ölümünden duyduğu acıyı da anlamıyordu. Hely yaşlı insanları sevmezdi, onlardan korkardı; başka bir kasabada yaşayan kendi büyükannesi ve büyükbabasını bile sevmezdi.

Ama Harriet büyükannesini ve büyük teyzelerini özlüyordu, onlarsa onunla ilgilenemeyecek kadar meşguldüler. Tat, Libby'nin eşyalarını toparlıyordu: çarşaflarını katlıyor, gümüşlerini parlatıyor, kilimlerini sarıyor, perdeleri indirmek için merdivenlerin tepesine çıkıyor ve Libby'nin vitrinlerindeki, çeyiz sandıklarındaki ve dolaplarındaki bütün bu eşyaları ne yapacağını bulmaya çalışıyordu. "Tatlım, bunu teklif etmen yeter," dedi Tat, Harriet ona telefon açıp yardım etmeyi teklif ettiğinde. Ama Harriet bunu yapmaya cesaret ettiyse de ön kapıya kadar gitmeyi bile başaramamıştı daha, Libby'nin evinin korkunç derecede değişmiş halini görünce şoka girmişti: yabani otlarla dolan çiçek tarhı, biçilmemiş çimler, ihmalin trajik izleriydi. Libby'nin ön camlarındaki perdeler çıkarılmıştı ve yoklukları sarsıcıydı; içerideyse oturma odasındaki şömine rafının üstünde aynanın asılı olduğu yerde kocaman, karanlık bir boşluk kalmıştı.

Harriet kaldırımda donakalmıştı; dönmüş ve koşarak eve gitmişti. O gece –kendinden utanarak– Tat'i arayıp özür diledi.

"Hımm," dedi Tat, Harriet'ın duymak isteyeceği kadar sıcak olmayan bir sesle. "Ben de ne olduğunu merak ediyordum."

"Ben... ben..."

"Tatlım, biraz yorgunum," dedi Tat, sesi gerçekten de yorgun geliyordu. "Senin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Ev farklı görünüyor."

"Evet, öyle. Orada olmak çok zor. Dün kutularla dolu mutfaktaki o zavallı küçük masasında oturdum ve ağladım durdum."

"Tatty, ben..." Harriet da ağlıyordu.

"Beni dinle, tatlım. Tattyciğini düşünmen çok güzel ama kendi başıma çalışırsam daha hızlı bitiririm. Zavallı meleğim benim." Şimdi Tat de ağlıyordu. "İşlerimi bitirdiğimde güzel bir şeyler yaparız, olur mu?"

Madeni paraların üzerine basılan profiller gibi net ve sabit bir insan olan Edie bile değişmişti. Libby öldüğünden beri zayıflamıştı; yanakları içine göçmüştü ve nedense küçülmüş gibi görünüyordu. Harriet onu cenazeden beri doğru dürüst hiç görmemişti. Neredeyse her gün yeni arabasıyla meydana gidiyor, bankacılarla, avukatlarla ya da muhasebecilerle buluşuyordu. Libby'nin miras işi karmakarışıktı, özellikle de Yargıç Cleve'in iflası, alakalı alakasız girişimleri ve en sonunda da mal varlığından geriye kalanı bölüp saklamak için yaptıkları yüzünden. Bu karışıklık büyük ölçüde Libby'ye bıraktığı ufacık, azıcık mirasa da yansımıştı. Bu da yetmezmiş gibi, Bay Rixey, arabasına çarptığı yaşlı adam, Edie'ye yarattığı sıkıntıdan ötürü maddi ve manevi tazminat davası açmıştı. Anlaşmaya yanaşmıyordu, meselenin mahkemeye taşınacağı kesin görünüyordu. Edie bu konuda sabırlı davranıp ağzını açmasa da endişelendiği belliydi.

"İyi de suç sendeydi, tatlım," diyordu Adelaide.

Kazadan beri baş ağrıları çekiyordu, öyle diyordu Adelaide; Libby'nin evindeki "kutularla uğraşacak" hali yoktu, kendinde değildi. Öğleden sonraları, biraz şekerleme yaptıktan sonra ("Şekerleme yapıyor!" diyordu Tat, biraz şekerleme yapmayı kendi de istemezmiş gibi) yürüyerek Libby'nin evine gidiyor, halıları ve döşemeleri (gereksiz yere) süpürüyor ve Tatty'nin çoktan toplayıp paketlediği kutuları yeniden düzenliyordu ama çoğunlukla da Libby'nin mirası konusundaki endişelerini yüksek sesle dile getiriyordu; Edie ve avukatların onu, Adelaide'i kendi deyimiyle "pay"ından etmek için kandırdıkları şüphesini şaka yollu bir imayla ifade ederek hem Tatty'yi hem de Edie'yi kışkırtıyordu. Her gece Edie'yi arayıp o gün avukatların bürosunda neler olduğu konusunda çileden çıkaran detaylarına kadar sorular soruyor (avukatların çok pahalı olduğundan yakınıyor, "pay"ının bu yasal ücretler yüzünden

"yenip bitirileceğinden" korkuyordu) ve ayrıca Bay Sumner'ın mali konularla ilgili tavsiyelerini iletiyordu.

Edie, beşinci ya da altıncı arayışında, "Adelaide!" diye bağırmıştı. "O yaşlı adama kendi özel meselelerimizden bahsetmeni istemiyorum!"

"Nedenmiş o? O bizim aile dostumuz."

"O adam benim dostum falan değil!"

Adelaide sinir bozucu bir neşeyle, "Birinin benim çıkarlarımı düşündüğünü hissetmek hoşuma gidiyor," diye karşılık vermişti.

"Galiba benim böyle yapmadığımı düşünüyorsun."

"Ben öyle demedim."

"Dedin işte."

Bu yeni bir şey değildi. Adelaide ve Edie hiçbir zaman iyi geçinememişti zaten –çocukluklarında bile– ama aralarındaki bu durum daha önce bu denli apaçık kindar bir noktaya varmamıştı. Libby hayatta olsaydı, ilişkileri bir kriz haline gelmeden çok önce onları barıştırıp aralarını düzeltirdi; Adelaide'den sabırlı ve sağduyulu davranmasını rica eder ve –her zamanki savlarını sayıp dökerek– Edie'nin biraz hoşgörülü olması için yalvarırdı ("O bizim küçüğümüz... hiç annesi olmadı... babam Addie'yi çok şımarttı o yüzden böyle...").

Ama Libby ölmüştü. Ve –ara buluculuk edecek kimse olmayınca– Edie'yle Adelaide arasındaki uçurum her geçen gün daha da soğuyup derinleşiyor, (nihayetinde Edie'nin torunu olan) Harriet'ın Adelaide'in yanında rahatsız bir soğukluk hissetmeye başladığı bir noktaya varıyordu. Harriet bu durumun adaletsizliğini çok daha şiddetli bir şekilde duyuyordu çünkü önceden, Addie ve Edie kavga ettiklerinde Harriet, Addie'nin tarafını tutardı. Edie tam bir zorba olabiliyordu: Harriet bunu çok iyi biliyordu. Şimdiyse ilk defa kavgada Edie'nin tarafını tutuyordu ve Edie'nin "ehemmiyetsiz" derken ne demek istediğini anlamaya başlıyordu.

Bay Sumner artık evine geri dönmüştü –Güney Carolina ya da her nerede yaşıyorsa oradaydı– ama o ve Adelaide, Adelaide'in önemle vurguladığı şekilde sık sık yazışıyorlardı. "Kamelya Sokağı," demişti, adamın kendisine gönderdiği mektuplardan birinin üzerindeki gönderici adresini Harriet'a göstererek. "Çok güzel bir isim değil mi? Buradaki

sokakların böyle isimleri yok. Böyle zarif bir ismi olan bir sokakta yaşamayı ne kadar çok isterdim."

Mektup zarfını bir kol boyu mesafede tutmuş ve gözlüklerini burnunun ucuna kadar indirip bu zarfı sevgiyle incelemişti. "Bir erkeğe göre çok güzel bir el yazısı var, öyle değil mi?" diye sormuştu Harriet'a. "Düzgün. Ben bu yazıyı böyle tanımlardım, ya sen? Ah, babacığım da Bay Sumner'ı çok beğenirdi."

Harriet hiçbir şey söylemedi. Edie'ye göre Yargıç, Bay Sumner'ın her şeyi "hafife aldığını" düşünüyordu, artık bu ne demekse. Bu noktada karar oyunu verecek kişi olan Tatty ise Bay Sumner'la ilgili tek kelime etmiyordu ama hal ve tavrından o adam hakkında söyleyecek iyi bir şeyleri olmadığı belli oluyordu.

"Bay Sumner'la konuşacak pek çok şey bulabileceğinden eminim," diyordu Adelaide. Zarfın içindeki kartı çıkarmış, önünü arkasını dikkatle okuyordu. "Çok kozmopolit bir adam. Eskiden Mısır'da yaşıyordu, bundan haberin var mıydı?"

Konuşurken bir yandan da kartın ön yüzündeki resme –eski Charleston'dan bir görüntü– bakıyordu; arka yüzündeyse Bay Sumner'ın çekici, eski moda el yazısından Harriet'ın gözüne *benim için daha fazlası* ve *sevgili hanımefendi* gibi sözler çarpmıştı.

"Senin böyle şeylerle ilgilendiğini sanıyordum, Harriet," dedi Adelaide, kartı bir kol boyu mesafede tutup başını bir yana eğerek incelerken. "O eski mumyalarla, kedilerle falan."

Harriet birdenbire, "Bay Sumner'la nişanlanacak mısınız?" diye sordu.

Adelaide kafası başka bir yerdeymiş gibi küpelerinden birine dokundu. "Bunu sormanı büyükannen mi söyledi?"

Benim geri zekâlı olduğumu mu sanıyor? "Hayır, efendim."

"Umarım," dedi Adelaide soğuk bir kahkaha atıp, "umarım gözünde çok yaşlı görünmüyorumdur..." Ve Harriet'ı kapıya kadar geçirmek için ayağa kalkarken pencere camındaki yansımasına Harriet'ın kalbini sızlatan bir bakışla baktı.

Günler fazla gürültülü geçiyordu. Üç sokak uzaktan ağır iş makinesi –buldozer, elektrikli testere– sesleri geliyordu. Baptist Kilisesi mensupları ağaçları kesiyor ve kilisenin çevresindeki alanı asfaltla kaplıyorlardı çünkü dediklerine göre, daha fazla park alanına ihtiyaçları vardı; uzaklardan gelen bu gürültü korkunçtu, sanki tanklarla yaklaşan bir ordu, sessiz sokaklarda ilerliyor gibiydi.

Kütüphane kapalıydı, Çocuk Salonu'nda boyacılar çalışıyordu. Parlak bir sarıya boyuyorlardı orayı, taksilerin rengine benzeyen parlak, sırlı bir sarı renge. Korkunç görünüyordu. Harriet kendini bildi bileli orada olan ve salona ilmi bir hava katan lambri duvarları seviyordu. O güzelim koyu renkli ahşabın üstünü nasıl boyayabilirlerdi? Yaz Okuma Yarışması da bitmişti zaten ve Harriet kazanamamıştı.

Konuşacak kimse yoktu, yapacak bir şey yoktu ve havuzdan başka gidecek bir yer de yoktu. Her gün saat birde havlusunu koltuğunun altına sıkıştırıp yürüyerek oraya gidiyordu. Ağustos bitmek üzereydi; futbol ve amigo takımı antrenmanları ve hatta anaokulu bile başlamıştı ve –golf sahasındaki emekliler ve güneşin altında yanmak için şezlonglarda yatan birkaç genç ev hanımı dışında– Şehir Kulübü bomboştu. Hava çoğu zaman sıcak ve cam gibi durgundu. Arada sırada güneş bir bulutun arkasında kalıyor, sıcak bir rüzgâr esiyor ve havuzun yüzeyini buruşturup imtiyazlı bölümdeki brandayı tıngırdatıyordu. Harriet suyun altındayken karşı koyacağı ve tekmeler savuracağı bir şey olmasının, havuzun duvarlarındaki –büyük bir jeneratörden çıkıyormuş gibi– ışıldayan elektrikli beyaz Frankenstein ışıkların tadını çıkarıyordu. Suyun altında asılı kalmış bir halde –derin uçtaki kavisin üç metre üstünde, ışıklardan zincirlerin içinde– dururken bazen kendini dakikalarca unutuyor, ekoların ve sessizliğin, mavi ışıktan merdivenlerin içinde kendini kaybediyordu.

Rüya gibi uzun gelen büyülü saniyelerce ölü bir adam gibi öylece yatıyor, havuzun dibine vuran kendi gölgesine bakıyordu. Houdini su altında yaptığı numaralarda çabucak kurtuluyordu; polisler saatlerine bakar ve yakalarını çekiştirirken, asistanı bağırarak balta ister ve karısı çığlığı basıp numaradan bayılıp yere yığılırken o, çoğu zaman zincirle-

rinden çoktan kurtulmuş, su yüzeyinin altında –kimsenin görmeyeceği bir yerde– sakince yüzüyor olurdu.

Harriet yaz boyunca hiç olmazsa bu konuda ilerleme kaydetmişti. Bir dakikayı aşkın bir süre boyunca nefesini rahatlıkla tutabiliyordu ve –eğer hiç kıpırdamadan durursa– bu süreyi (pek rahatlıkla olmasa da) neredeyse iki dakikaya çıkarabiliyordu. Bazen saniyeleri sayıyordu ama çoğu zaman unutuyordu: onu büyüleyen şey süreçti, o trans haliydi. Üç metre aşağıda, yetişkin bir adamınki kadar büyük görünen gölgesi, derin ucun zemininde titreşiyordu. *Gemi battı*, diyordu içinden – gemi kazası geçirdiğini, kan gibi ılık, engin sularda sürüklendiğini hayal ediyordu. Bu, tuhaf şekilde rahatlatıcı bir düşünceydi. *Beni kurtarmaya kimse gelmeyecek.*

Uzun bir süredir nefes alıp vermek dışında neredeyse hiç kıpırdamadan suyun üstünde duruyordu, derken belli belirsiz, birinin adını söylediğini duydu. Bir kurbağalama manevrası ve tekmeyle suyun yüzeyine çıktı: sıcağa, ışığa, kulüp binasının dışındaki soğutma ünitelerinin gürültülü uğultusuna. Bulanık gözlerinin arasından (o geldiğinde görev başında olmayan) Pemberton'ın cankurtaran sandalyesinin tepesinden el salladığını, sonra da suyun içine atladığını gördü.

Harriet üstüne su sıçramasın diye suyun içine daldı ve sonra anlaşılmaz bir telaşa kapılıp suyun altında bir takla attı ve sığ uca doğru yüzdü ama Pemberton çok hızlıydı ve onun önünü kesiverdi.

"Hey!" dedi Pemberton, Harriet'ın da suyun üstüne çıktığını görünce, sonra kafasını hızla sallayarak etrafa sular sıçrattı. "Kamptayken daha da iyileşmişsin! Nefesini ne kadar tutabiliyorsun? Cidden soruyorum," dedi, Harriet cevap vermeyince. "Hadi saat tutalım. Bende kronometre var."

Harriet suratının kıpkırmızı olduğunu hissetti.

"Hadi ama. Neden istemiyorsun?"

Harriet bilmiyordu. O maviliğin dibinde kalan ayakları –üstünde uçuk mavi kaplan çizgileri vardı– normalde olduğundan çok daha beyaz ve iki kat şişman görünüyordu.

"Sen bilirsin." Pem bir süre öyle durdu, saçlarını geriye doğru itti ve sonra suyun içinde biraz geriye doğru çekildi ki kafaları aynı düzeye

gelebilsin. "Suyun içinde öylece yatmaktan hiç sıkılmıyor musun? Chris biraz kızıyor da."

"Chris?" dedi Harriet, bir süre şaşkınlıktan duraksadıktan sonra. Kendi sesinin tınısı onu daha da şaşırttı: sanki günlerdir hiç konuşmuyormuş gibi kuru ve çatlak çıkmıştı.

"Nöbeti ondan devralmaya geldiğimde, 'Suyun üstünde kütük gibi yatan şu çocuğa bak,' falan dedi de. Ufaklıkların anneleri başının etini yemiş, sanki ölü bir çocuğun bütün gün suyun üstünde yüzmesine izin verecekmiş gibi." Güldü ve sonra, Harriet'ın kendisine bakmadığını görünce diğer tarafa doğru yüzdü.

"Kola ister misin?" dedi; Harriet'a Hely'yi hatırlatan neşeli, çatlak bir sesi vardı. "Bedava? Chris soğutucunun anahtarını bana bıraktı."

"Hayır, sağ ol."

"Baksana, geçen gün aradığımda Allison'ın evde olduğunu neden söylemedin?"

Harriet ona baktı –bu bomboş bakış Pemberton'ın kaşlarını çatmasına neden olmuştu– ve sonra havuzun dibine doğru daldı ve yüzerek uzaklaştı. Doğruydu, ona Allison'ın evde olmadığını söyleyip telefonu kapatmıştı, oysa Allison hemen yan odadaydı. Dahası, bunu neden yaptığını bilmiyordu, bir bahane bile uyduramıyordu.

Pemberton da onun arkasından atladı, Harriet onun sıçrattığı suların sesini duyabiliyordu. *Beni neden rahat bırakmıyor,* diye düşündü çaresizce.

"Hey," diye seslendiğini duydu yine. "Ida Rhew'in işten çıktığını duydum." Harriet ne olduğunu bile anlamadan kayarak önüne geçivermişti.

"Söylesene," dedi Harriet'a bakıp ve sonra dönüp bir kez daha baktı. "Ağlıyor musun sen?"

Harriet suyun altına daldı –çırptığı ayaklarıyla Pemberton'ın suratına epeyce su sıçratmıştı– ve sonra *foşş* diye bir anda çıkıverdi. Sığ uç banyo suyu gibi sıcaktı.

Merdivenden çıkarken Pemberton'ın arkasından, "Harriet?" diye seslendiğini duydu. Ciddi bir telaşla havuzdan çıktı ve başını öne eğip, arkasında ıslak ayak izleri bırakarak hızla soyunma odasına koşturdu.

"Hey!" diye seslendi Pemberton. "Böyle yapma ama. İstediğin kadar ölüyü oynayabilirsin. Harriet?" dedi sonra ama Harriet beton duvarın arkasına doğru koştu ve kadınlara ayrılan soyunma odasına girdi, kulakları alev alev yanıyordu.

Harriet'a bir yaşama amacı olduğunu hissettiren tek şey Danny Ratliff'i düşünmekti. Onu sadece düşünmek bile kaşınmasına neden oluyordu. Çürük bir dişin daha da bastırıp üstüne gider gibi, onu tekrar tekrar aklına getirerek kendini sınıyordu ve bu hastalıklı öngörüye uygun biçimde bam teline basılmışçasına, havai fişekler misali içinden müthiş bir öfke taşıyordu.

Yatak odasında, gitgide kararan ışığın altında halının üstünde uzanıyor ve yıllıktan kesip çıkardığı o uyduruk siyah beyaz fotoğrafa bakıyordu. O rastgele çekilmiş, odaksız hali –en başta Harriet'ı epey şaşırtmıştı– çoktan etkisini yitirmişti; bu fotoğrafa şimdi baktığında gördüğü şey, bir erkek çocuğu ya da bir insan bile değildi, şeytanın apaçık ete kemiğe bürünmüş haliydi. Yüzü Harriet için öyle zehirli bir hal almıştı ki parmak uçlarıyla kenarlarından tutmak dışında o fotoğrafa elini bile sürmüyordu. Evine hâkim olan keder onun eseriydi. Ölmeyi hak etmişti.

Büyükannesinin üstüne yılan atmak Harriet'ın içini rahatlatmaya yetmemişti. Onun istediği Danny'ydi. Cenaze evinin önündeyken bir an için yüzünü görebilmişti ve tek bir şeyden emindi: Danny de onu tanımıştı. Bakışları buluşmuş ve kilitlenmişti – ve onun kan çanağına dönmüş gözleri Harriet'ı görünce öyle vahşi ve tuhaf bir ışıkla parlamıştı ki bunu hatırlamak bile Harriet'ın yüreğini ağzına getiriyordu. Aralarında acayip bir netlik oluşmuş, âdeta birbirlerini teşhis etmişlerdi ve Harriet bunun ne anlama geldiğinden emin olmasa bile Danny Ratliff'in kendi kafasını bulandırdığı gibi, onun da Danny Ratliff'in kafasını bulandırdığı izlenimine kapılmıştı.

Harriet hoşnutsuzlukla hayatın, tanıdığı yetişkinleri, onların her birini nasıl mahvettiğini düşündü. Büyüdükçe bir şeyler onların önünü kesmiş, onları engellemişti, kendi güçlerinden şüphe duymalarına neden

olmuştu – tembellik mi, alışkanlıklar mı? Hayatı sımsıkı kavradıkları elleri gevşemişti; mücadele etmeyi bırakmış ve olup bitenlere teslim olmuşlardı. "Hayat bu." Hep böyle söylüyorlardı. "Hayat bu Harriet, böyle işte, sen de göreceksin."

Pekâlâ: ama Harriet bunu görmeyecekti. O hâlâ gençti ve bileklerindeki zincirler henüz yeterince sıkı değildi. Yıllarca dokuz yaşına girmenin korkusuyla yaşamıştı –Robin öldüğünde dokuz yaşındaydı– ama dokuzuncu doğum günü gelip geçmişti ve artık hiçbir şeyden korkmuyordu. Ne yapılması gerekiyorsa onu yapacaktı. Şimdi, kendi dev yalnızlığından başka ona destek olan hiçbir şey yokken, hâlâ bunu yapabilme gücü varken şevki kırılmadan ve hevesi geçmeden önce saldırıya geçecekti.

Dikkatini şu anki meseleye çevirdi. Danny Ratliff neden o nakliye alanına gidiyordu? Orada çalınacak pek bir şey yoktu. Depoların çoğu üstüne tahtalar çakılarak kapatılmıştı; Harriet kapatılmayanlara tırmanıp pencerelerinden içeri bakmıştı: derbeder durumdaki pamuk balyaları, kararmış makineler ve kuytu köşelerde devrilmiş duran tozlu tarım ilacı bidonları dışında bomboştu. Kafasından çılgın olasılıklar geçip duruyordu: bir yük vagonuna kapatılmış mahkûmlar. Gömülmüş cesetler, çalıntı paralarla dolu çuvallar. İskeletler, cinayet silahları, gizli buluşmalar.

Tam olarak neler çevirdiğini öğrenmenin tek yolunun o nakliye alanına gidip orayı kendi gözüyle görmek olduğuna karar verdi.

Hely ile uzun süredir konuşmamıştı. Bando Klinik'teki yedinci sınıfa giden tek çocuk olduğundan, Harriet'la arkadaşlık etmek için fazla iyi olduğunu düşünüyordu artık. Nefesli çalgılar bölümüne davet edilmesinin tek sebebinin trombon çalan başka kimseyi bulamamaları olduğuna hiç aldırmıyordu. Harriet ve Hely son konuştuklarında – telefonda konuşmuşlardı ve onu Harriet aramıştı– Hely bando takımından başka hiçbir şeyden konuşmamıştı; sanki onları gerçekten yakından tanıyormuş gibi büyük çocuklarla ilgili dedikodular anlatmış, bandonun önünde yürüyen davulcu kızdan ve bando solistlerinden

ilk isimlerini kullanarak bahsetmişti. Sanki öğretmenmiş ya da ebeveynlerinin bir arkadaşıymış gibi, gevezelik etse de soğuk ve uzak bir ses tonuyla üstünde çalıştıkları devre arası numarasına dair pek çok, pek çok teknik detay hakkında bilgiler vermişti: bir Beatles potpurisi yapacaklar ve bu potpuriyi futbol sahasının ortasında (pervanesi fırıl fırıl döndürülen bir bando sopasıyla temsil edilecek) devasa bir denizaltı oluşturup, "Yellow Submarine"[15] şarkısını çalarak noktalayacaklardı. Harriet onu sessizce dinledi. Hely'nin lise bandosundaki çocukların ne kadar "çılgın" olduklarına dair üstü kapalı ama coşkulu nidalarını dinlerken de sessizdi. "Futbolcular hiç eğlenmiyor. Hava kararıncaya kadar durmadan koşturup çalışmaları gerekiyor, Koç Cogwell durmadan onlara bağırıyor, Ulusal Muhafızlar'ı çalıştırıyor sanki. Ama Chuck, Frank, Rusty ve trompet bölümündeki lise ikinci sınıf öğrencileri... onlar futbol takımındaki çocukların hepsinden çok daha çılgınlar."

"Hımm."

"Bütün gün birbirlerine laf yetiştiriyorlar ve saçma sapan espriler yapıyorlar, bir de bütün gün güneş gözlüğü takıyorlar. Bay Wooburn de gayet rahat, hiç umursamıyor. Mesela dün – bekle, bekle," dedi Harriet'a ve sonra arkadan gelen huysuz sese dönüp, "ne var?" dedi.

Konuşmalar. Harriet bekledi. Kısa bir süre sonra Hely geri döndü.

"Üzgünüm. Gidip çalışmam lazım," dedi uslu bir çocuk gibi. "Babam her gün çalışmam gerektiğini söylüyor çünkü yeni trombonuma bir sürü para ödemiş."

Harriet telefonu kapattı ve holün durgun, donuk ışığında dirseklerini telefon sehpasına dayayıp düşündü. Hely, Danny Ratliff'i unutmuş muydu? Yoksa umurunda mı değildi? Hely'nin uzak tavrını umursamayışı onu şaşırtmıştı ama Hely'nin umursamazlığının onda ne kadar az üzüntüye sebep olduğunu görmek ister istemez hoşuna gitti.

Önceki gece yağmur yağmıştı; toprak ıslak olmasına rağmen, Harriet makas değiştirme alanını nakliye alanıyla, nakliye alanını ise nehirle

15 İngiliz The Beatles grubuna ait, Türkçe çevirisi "Sarı Denizaltı" olan ünlü bir şarkı. (ç. n.)

birleştiren o geniş, çakıl taşlı açıklıktan (burası pamuk vagonlarının yükleme alanıydı, gerçek bir yol değildi aslında) yakın zamanda herhangi bir arabanın geçip geçmediğini anlayamıyordu. Sırt çantası ve kolunun altında not alması gerekebilecek herhangi bir ipucu görür diye yanında getirdiği defteriyle, o geniş, kapkara, makinelerle dolu düzlüğün kenarında durdu ve makaslara, virajlara, rayların başlangıç ve bitiş noktalarına, beyaz uyarı işaretlerine ve artık çalışmayan sinyal ışıklarına, ta ileride duran paslanmış yük vagonlarına ve onların ardında çalı gibi incecik bacakların tepesinde yükselen su kulesine baktı: çatısı *Oz Büyücüsü*'ndeki Teneke Adam'ın şapkası gibi sipsivri uzayan kocaman yuvarlak bir tanktı bu. Küçük bir çocukken bu su kulesine anlamsız bir yakınlık duyardı, belki de sırf bu benzerlik yüzünden; cana yakın, aptal bir muhafıza benziyordu sanki, Harriet uyumak için yatağına yattığında karanlığın içinde bir yerlerde hak ettiği değeri görmeden bir başına duran bu su kulesini düşünürdü bazen. Sonra, Harriet altı yaşındayken kötü çocuklar Cadılar Bayramı'nda bu su kulesine tırmanmışlar ve tankın üstüne yarık gözlü ve sivri dişli korkunç bir balkabağı feneri çizmişlerdi – ve bunun üzerine Harriet gecelerce yatağında tedirgin bir halde yatmış ve o sadık dostunun (artık sivri dişli ve saldırgan biri olmuştu) sessiz damların üzerinden çatık kaşlarla baktığını düşünmekten uyku uyuyamamıştı.

O korkunç surat çoktan solup kaybolmuştu. Başka birileri onun üstüne altın rengi sprey boyayla 1970 Mezunları yazmıştı ve artık güneşin altında ağarıp yıllar boyunca yağmurla yıkandıkça bu yazı da silinip gitmişti. Siyah damlalar halinde kendini belli eden acıklı çürüme belirtileri tankın dış cephesini baştan aşağı çiziyordu – ve artık orada olmasa bile o şeytani surat, yeni kapatılmış ışığın ardında bıraktığı yanık izi gibi bir iz bırakmıştı Harriet'ın hafızasında.

Gökyüzü bembeyaz ve bomboştu. *Hely varken hiç olmazsa konuşacak biri vardı*, diye düşündü. Robin de oynamak için buralara gelmiş miydi acaba, tren raylarını görmek için bisikletinin üstünde dikilip bakmış mıydı? Etrafındaki şeyleri onun gözlerinden görmeye çalıştı. Pek bir şey değişmiş olamazdı: belki telgraf telleri biraz daha sarkmıştı, belki ağaçların tepelerini saran sarmaşıklar ve yabani otlar

birazcık daha sıklaşmıştı. Yüz yıl sonra nasıl görüneceklerdi acaba, Harriet öldükten sonra?

Kendi kendine şarkılar mırıldana mırıldana rayların üstünden atlayarak nakliye alanını kestirmeden geçti ve ormana girdi. Sessizliğin içinde kendi sesi fazla yüksek çıkıyordu; bu terk edilmiş bölgede tek başına hiç bu kadar ilerlememişti. *Ya Alexandria'ya bir hastalık gelse ve benden başka diğer herkes ölse*, diye düşündü.

Gidip kütüphanede yaşardım, dedi içinden. Bunu düşünmek bile onu neşelendiriyordu. Raflardan girift bir labirentin üstündeki tavanda gölgeler titreşirken mum ışığında kitap okuduğunu hayal edebiliyordu. Evden içine fıstık ezmesi, kraker, bir battaniye ve biraz kıyafet doldurduğu bir bavul getirirdi ve Okuma Odası'ndaki iki büyük koltuğu birleştirip onların üstünde uyurdu...

Patikaya girip gölgeli ormanın (herkes ölünce sessizliğe gömülen şehrin kalıntılarını saracak, kaldırımları kaplayacak ve evlerin içlerine kadar sızacak olan yemyeşil bitki örtüsünün) içine adımını attığında hissettiği sıcaktan soğuğa geçiş, gölde yüzerken bir anda buz gibi bir kaynak suyunun çıktığı yere girmek gibiydi. Tatarcıklardan kocaman bulutlar yeşil suyun içindeki göl yaratıkları gibi ani bir manevrayla döne döne ondan uzaklaştılar. Gün ışığında, patika karanlıkta tahmin ettiğinden çok daha dar ve çok daha boğucuydu; yüksük otları ve ayrık otları dikenli öbekler halinde orada burada bitmişlerdi ve toprağın üstündeki oyuklar pis görünümlü yeşil su yosunlarıyla kaplanmıştı.

Tam tepesinde duyduğu çirkin bir çığlık Harriet'ı yerinden sıçrattı: yalnızca bir kargaydı. İncecik dalları uzun zincirler gibi yerlere kadar eğilen ağaçlar ve Japon sarmaşıkları çürümekte olan deniz canavarları misali patikanın iki yanında upuzun dikiliyordu. Harriet tepesini saran ağaçların yarattığı karanlık gök kubbeye bakarak yavaş yavaş yürüyordu ve burnuna kötü bir koku gelince başını eğip yere bakıncaya kadar giderek artak sinek vızıltılarını hiç fark etmedi. Pasparlak yeşil bir yılan –zehirli değildi çünkü kafası sivri değildi ama daha önce gördüğü hiçbir yılana da benzemiyordu– önündeki patikada ölmüş yatıyordu. Bir metre uzunluğundaydı, tam ortasından ezilip dümdüz edilmiş, iç organları simsiyah, yoğun topaklar halinde etrafa saçılmıştı ama en göze çarpan yanı rengiydi: yanardöner pullarıyla parlak, uçuk

yeşil bir renkteydi, tıpkı Harriet'ın bebekliğinden beri sakladığı eski bir masal kitabındaki Yılanların Kralı'nın renkli illüstrasyonu gibi. *"Pekâlâ," demişti Yılanların Kıralı dürüst çobana dönüp, "ağzının içine tam üç kez tüküreceğim ve böylece canavarların dilini öğreneceksin. Ama diğer insanların sırrını öğrenmelerine sakın izin verme, yoksa kızarlar ve seni öldürürler."*

Harriet patikanın kenarındaki çamurun üstünde göze çarpan bir çizme izi –büyük bir çizme izi– gördü ve aynı anda yılanın leş gibi ölü kokusunu genzinde hissetti, kalbi küt küt atarak koşmaya başladı, şeytanın ta kendisi peşinden kovalıyormuş gibi, nedenini bilmeden koşuyordu. Defterin sayfaları sessizliğin içinde gürültüyle çırpınıyordu. Sarmaşıklardan düşen su damlaları pıtır pıtır üstüne damlıyordu, güdük kalmış aylandız ağaçları (bir mağara zeminindeki dikitler gibi farklı boylardaydılar) solgun renkleri ve karanlığın içinde ışık saçan kertenkele derisine benzer gövdeleriyle yerdeki çalılığın arasında kendilerini belli ediyorlardı.

Harriet koşa koşa gün ışığına çıktı – ve birdenbire, yalnız olmadığını hissetmeye başladı. Sumakların içindeki çekirgeler tiz sesleriyle delirmiş gibi ötüyorlardı; Harriet defteri gözlerine siper etti, karşısında uzanan pasparlak, âdeta pişmiş araziyi taradı...

Gözünün ucuna gümüşi bir ışıltı yansıdı –gökyüzünden geliyor gibiydi sanki– ve Harriet yerinden sıçrayarak yirmi metre ilerisinde ve on metre yukarıda su kulesinin merdivenlerini tutuna tutuna tırmanan karanlık figürü gördü. Aynı ışık yeniden gözüne vurdu: metal bir kol saati, sinyal veren bir ayna gibi parlıyordu.

Kalbi yerinden çıkacak gibi atarken ormanın içine geri çekildi ve gözlerini kısarak, yerlere kadar dökülen ve birbirine geçen dalların arasından baktı. Bu oydu. Siyah saçlar. Çok zayıf. Sırtında bu mesafeden okuyamadığı bir şeyler yazan dar tişört. Bir yanı heyecandan tir tir titrerken, diğer yanı, daha sakin olan yanı, geride durmuş o anın basitliğine ve sakinliğine hayret ediyordu. *İşte orada*, dedi kendi kendine Harriet (bu düşünceyle âdeta kendi kendini dürtüp, doğru dürüst bir heyecan duymak için kışkırtarak), *bu o, bu o...*

Dallardan biri yüzüne değiyordu, daha iyi görebilmek için o dalı bir kenara itti. Danny Ratliff şimdi merdivenin son basamaklarını tır-

manıyordu. Kendini en yukarıya kadar çeker çekmez, o daracık yürüme köprüsünün üstünde bulutsuz, sert gökyüzüne karşı hiç kıpırdamadan başı önde, elleri belinde, bir süre öylece durdu. Derken –bir anda geriye doğru bir bakış atıp– hafifçe öne doğru eğildi, bir elini metal tırabzana koydu (tırabzan çok alçaktaydı; biraz yana doğru eğilmek zorunda kalmıştı) ve ona tutunarak aksaya aksaya hızlıca sola doğru ilerledi ve Harriet'ın görüş alanından çıktı.

Harriet bekledi. Birkaç saniye sonra, diğer taraftan yine ortaya çıktı. Tam da o anda çekirgenin teki Harriet'ın yüzüne zıpladı ve Harriet biraz hışırtı çıkararak geriye doğru kaçtı. Ayağının altında bir ağaç dalı kırıldı. Danny Ratliff (bu oydu; Harriet onun profilini ve hatta kamburunu çıkarmış bir hayvana benzeyen o duruşunu bile net bir şekilde görmüştü) kafasını onun olduğu tarafa doğru çevirdi. O kadar küçük bir sesi bunca mesafeden duymuş olması imkânsızdı ama her nasılsa inanılmaz bir şekilde duymuştu işte çünkü gözlerini, pırıl pırıl parlayan acayip gözlerini ayırmadan ona doğru bakıyordu...

Harriet hiç kıpırdamadan durdu. Bir sarmaşık filizi yüzüne değiyor, Harriet nefes alıp verdikçe hafifçe titreşiyordu. Danny Ratliff'in –aşağıları tararken tüm sakinliğiyle üstünden geçip giden– gözleri, Harriet'ın Konfederasyon askerlerinin eski fotoğraflarında gördüğü tuhaf, sanki körmüş gibi, mermere benzer bir bakışla parlıyordu: tek bir nokta halinde ışık vuran gözlerini hiç ayırmadan karşılarındaki müthiş boşluğun tam ortasına bakan güneş yanığı delikanlılarınki gibi.

Sonra kafasını çevirdi. Harriet'ın yüreğini ağzına getirerek merdivenlerden aşağıya inmeye başladı: omzunun üstünden baka baka hızla iniyordu.

O, merdivenleri yarılamıştı ki Harriet ancak kendine geldi ve dönüp koşmaya başladı, o rutubetli, vızıltılı patikada olanca hızıyla koşuyordu. Defterini yere düşürdü, telaşla eğilip onu yerden aldı. Yeşil yılan loş patikanın tam ortasında tüm ışıltısıyla balık kancası şeklinde uzanıyordu. Harriet yüzüne doğru hücum eden sinekleri iki eliyle savuşturarak yılanın üstünden atladı ve koşmaya devam etti.

Koşa koşa pencereleri tahtalarla kapatılmış, ölü gibi görünen teneke çatılı pamuk deposunun olduğu açıklığa çıktı. Ta arkalardan, çalıların ezilme sesini duyabiliyordu; paniğe kapıldı ve bir an için donup kaldı,

kararsızlıktan çırpınıyordu. Deponun içinde saklanacak bir sürü iyi yer olduğunu biliyordu –istiflenmiş balyalar, boş vagonlar– ama onu orada köşeye kıstıracak olursa Harriet bir daha asla dışarı çıkamayabilirdi.

Uzaklardan adamın bağıran sesini duydu. Harriet, nefes alıp verirken canı acıyarak, eliyle yan tarafındaki dikişi tutarak, deponun arkasına doğru koştu (rengi solmuş teneke levhada Purina Dama Tahtaları, General Mills yazıyordu) ve çakıl taşlı yola indi: kırmızı killi toprağın üstünde girdap gibi dönen siyah beyaz kum desenleriyle ve uzun Frenk inciri ağaçlarının yamalı gölgesiyle kaplı geniş, çıplak alanlarıyla bir arabanın geçebileceği kadar geniş bir yoldu bu. Harriet'ın kanı damarlarında küt küt atıyordu, düşünceleri sallanan bir kumbaranın içindeki bozuk paralar gibi kafasının içinde sağa sola çarpıp duruyordu ve bacakları sanki bir kâbusta çamurların ya da bataklıkların içinde koşarmış gibi ağırlaşmıştı, onların yeterince hızlı gitmelerini sağlayamıyordu, yeterince hızlı gitmelerini sağlayamıyordu, kulağına gelen (silah atışı gibi anormal derecede yüksek çıkan) kırılan çalı çırpı seslerinin yalnızca kendi ayaklarının altında ezilen çalıların sesi mi, yoksa hemen arkasındaki patikadan inen ayakların altında ezilenlerin mi bilemiyordu.

Yol bir anda keskin bir yokuşa saptı. Daha hızlı, daha hızlı koşuyordu Harriet, daha hızlı, daha hızlı, düşmekten korkuyordu ama yavaşlamaktan da korkuyordu, ayakları sanki onun bir parçası değil de onu ileriye taşıyan kaba bir makineymiş gibi bir inip bir yükselen yolda patır patır koşuyordu, ta ki –ansızın– kıyıya varıncaya kadar: nehir kıyısı.

Nehir kıyısı, nehir kıyısı! Adımları giderek yavaşladı, yavaşladı ve onu dik yokuşun yarısına kadar taşıdı ama yarı yolda yorgunluktan güçlükle nefes alıp vererek çimlerin üstüne yığılıp kaldı ve yokuşun tepesine dizlerinin üstünde emekleyerek çıkabildi.

Suyu görmeden sesini duydu... ve nihayet tir tir titreyen dizlerinin üstünde ayağa kalkabildiğinde terlemiş yüzüne serin bir esinti çarptı ve döne döne gelip kıyıya çarpan sarı suları gördü. Ve nehrin yukarısı, aşağısı hep insanlarla doluydu. Siyah ve beyaz insanlarla, genç ve yaşlı insanlarla, sohbet eden, sandviçlerini yiyen ve balık tutan insanlarla. Uzaklardan deniz motorlarının hırıltısı duyuluyordu. "Pekâlâ, ben sana

kendi beğendiğimi söyleyeyim," dedi tiz bir köylü sesi, bir erkek sesi olduğu belliydi, "şu İspanyol isimli olan, bence o çok iyi bir vaaz verdi."

"Doktor Mardi'yi mi diyorsun? Mardi İspanyol ismi değil ki."

"Aman, her neyse. Bana sorarsan en iyisi oydu."

Hava taptazeydi ve çamur kokuyordu. Başı dönen ve elleri titreyen Harriet defteri sırt çantasına tıkıştırdı ve nehir kıyısına, hemen alt tarafında kalan dört adet balıkçının (şimdi Mardi Gras'tan, o festivalin İspanyol mu yoksa Fransız asıllı mı olduğundan konuşuyorlardı) oraya doğru inmeye başladı ve neredeyse hissetmediği bacaklarıyla nehrin kıyısına kadar indi, bir çift yaşlı, siğilli balıkçının (şu ninnideki Humpty Dumpty gibi kocaman göbeklerinin üstüne kadar çektikleri kemerli bermuda şortlarıyla şöyle bir bakınca kardeş oldukları anlaşılıyordu), hasır bir sandalyenin üzerinde güneşlenirken dudaklarına pespembe bir ruj sürüp kafasına aynı renkte bir örtü geçirmiş bir kaplumbağayı andıran bir kadının yanından geçti; transistörlü radyoları, içi balık dolu bir soğutucuları ve bacakları yara bere içindeki, alt alta üst üste yerlerde yuvarlanan, oraya buraya koşturan, yem kovasına ellerini sokmak için birbirlerine meydan okuyan, sonra çığlık çığlığa kaçışan leş gibi pis çocukları olan bir ailenin yanından geçip gitti...

Yürümeye devam etti. O yaklaşınca insanların hepsinin konuşmayı kestiğini fark etmişti – belki de sadece onun kuruntusuydu. Danny Ratliff ona orada –bu kadar insanın arasında– zarar veremezdi herhalde ama tam da o sırada sanki birisi gözlerini dikmiş ona bakıyormuş gibi ensesi karıncalandı. Endişeyle dönüp arkasına baktı ve yalnızca birkaç adım ileride uzun, siyah saçlı, kot pantolonlu hırpani bir adam görünce olduğu yerde kalakaldı. Ama Danny Ratliff değildi bu, ona benzeyen başka biriydi sadece.

O gün –bütün o insanlarla, buzluklarla, çocukların çığlıklarıyla– başlı başına göz alıcı bir tehdit halini almıştı. Harriet biraz daha hızlı yürümeye başladı. Suyun diğer tarafındaki iyi giyimli (dudaklarını şişirmiş, tütün çiğnemekten tiksinmiş) bir adamın aynalı gözlüklerinden güneş ışığı yansıyordu. Adamın yüzü son derece ifadesizdi; Harriet hemen bakışlarını kaçırdı, sanki adam ona bakıp yüzünü ekşitiverecekmiş gibi.

Tehlike şimdi her yerdeydi. Ya Danny Ratliff yukarıda, sokakta bir yerde saklanmış onu bekliyorsa? Eğer biraz kafası çalışıyorsa öyle yapardı: o yoldan geri döner, nehrin diğer tarafına geçer ve onu beklerdi, sonra da park halindeki bir arabanın ya da bir ağacın arkasından önüne çıkıverirdi. Harriet'ın eve yürümesi gerekecekti, değil mi? Gözünü açık tutması, ana caddelerden sapmaması ve kestirmeden gideceğim diye ıssız yerlere girmemesi gerekiyordu. Ne yazık ki kasabanın tarihî kısmında pek çok ıssız yer vardı. Buldozerlerin olanca gürültüleriyle Baptist Kilisesi'nin orada çalıştığı Natchez Caddesi'ne çıktığı anda bağırsa bile onun sesini kim duyacaktı? Yanlış bir anda bağırırsa eğer: hiç kimse. Robin'i kim duymuştu? Bir de o kendi evinin ön bahçesinde, kardeşlerinin yanındaydı.

Nehir kenarı biraz daralmış ve kayalıklar başlamıştı artık ve biraz da ıssızlaşmıştı. Düşüncelere dalıp gitmiş, sokağa çıkan (çatlamış, iğnedenliğe benzer yeşil otlarla kaplanmış) taş basamakları tırmanırken bir açıklığa saptı ve az kalsın kucağında kendisinden daha pis bir bebek oturan leş gibi bir çocuğa çarpıp düşüyordu. Hemen önlerinde, yere piknik örtüsü gibi serdiği eski bir erkek gömleğinin üzerinde diz çökmüş oturan Lasharon Odum, parçalarına ayırdığı bir kalıp çikolatanın her bir karesini büyük, tüylü bir yaprağın üstüne sıra sıra diziyordu. Hemen yanında nehre batırılıp çıkarılmış gibi duran sarımsı sularla dolu üç plastik fincan duruyordu. Çocukların üçünün de kolları ve bacakları yara kabuklarıyla ve sivrisinek ısırıklarıyla doluydu ama Harriet'ın gözüne asıl çarpan şey Lasharon'un ellerindeki kırmızı eldivenlerdi – onun eldivenleri, Ida'nın ona verdiği eldivenler, leş gibi paramparça olmuşlardı şimdi. Gözlerini kırpıştırarak ona bakan Lasharon ağzını açıp tek kelime bile edemeden, Harriet kızın elindeki yaprağı çekip aldı, kare şeklindeki çikolata parçaları havaya uçtu ve hemen kızın üstüne atlayıp onu yere yatırdı. Eldivenler kocamandı, parmak uçları boş kalmıştı; Harriet soldakini kolayca çekip aldı ama Lasharon onun neyin peşinde olduğunu anlar anlamaz karşı koymaya başladı.

"Ver şunu bana! O benim!" Harriet âdeta kükrüyordu ve Lasharon gözlerini kapatıp kafasını sallayınca kızın saçlarına sarıldı. Lasharon bir çığlık attı, ellerini şakaklarına götürdü ve Harriet tam da o anda eldiveni elinden çekip aldı ve cebine soktu.

"O benim," diye tısladı. "Hırsız."

"Benim!" diye feryat etti Lasharon şaşkın bir öfkeyle. "Kadın onları bana verdi!"

Verdi? Harriet'ın kafası karışmıştı. Eldivenleri ona kimin verdiğini sormaya çalıştı (Allison mı? Annesi mi?) ama sonra fikrini değiştirdi. Küçük çocuk ve bebek korku dolu kocaman gözleriyle Harriet'a bakıyorlardı.

"Kadın onları bana VERDİ..."

"Kapa çeneni!" diye bağırdı Harriet. Böylesine bir öfkeye kapıldığı için biraz utanıyordu şimdi. "Bir daha benim evime gelip dilenmeye kalkma sakın!"

Bunu izleyen kısacık, şaşkın duraksama anında arkasını döndü –kalbi deli gibi çarpıyordu– ve hızla basamakları çıkmaya başladı. Bu olay onu öylesine rahatsız etmişti ki bir anlığına Danny Ratliff'i falan unutmuştu. *Hiç olmazsa,* diyordu içinden –bir steyşın önünden yıldırım gibi geçip gidiverince alelacele kaldırıma geri çıktı, nereye gittiğine dikkat etmesi gerekiyordu– *hiç olmazsa eldivenleri geri aldım. Benim eldivenlerim.* Ida'dan geriye kalan tek şey bunlardı.

Yine de Harriet kendiyle tam olarak gurur duymuyordu, yalnızca biraz cüretkâr ve biraz da dengesiz davranmıştı. Güneş rahatsız edici bir şekilde suratına vuruyordu. Tam yine etrafına bakınmadan caddeye adımını atacaktı ki kendini durdurdu ve göz alıcı gün ışığına karşı elini gözüne siper ederek sağına soluna baktı ve karşıya geçti.

"Ooo, ruhuna karşılık ne verirdin?" diye şarkı söylüyordu Farish, bir yandan da Gum'ın elektrikli konserve açacağını bir tornavidayla açmaya çalışıyordu. İyi bir ruh halindeydi. Sinirden, korkudan ve sezdikleri yüzünden iliklerine kadar titreyen Danny ise pek öyle sayılmazdı. Yere, tozun toprağın üstüne saçılmış silindirlerden, segmanlardan, contalardan oluşan karışıklığın ortasındaki Farish şarkılar mırıldanarak işine bakarken Danny, karavanının alüminyum basamaklarında oturmuş, kanattığı şeytan tırnağını didikliyordu. Kahverengi tulumunun içinde

çılgın bir muslukçuya benzeyen Farish, düzenli olarak büyükannesinin karavanını, arabaların durduğu sundurmayı, barakaları elden geçiyor, sigorta kutularını açıyor, döşemenin bazı kısımlarını yerinden söküyor (muzaffer bir edayla iç çekip öfleyip pöfleyerek) gözüne çarpan ufak tefek gereçleri parçalarına ayırıyor ve kesik tel, yanlış yerleştirilmiş bir parça ve gizli bir transistör borusu gibi evdeki elektronik teçhizatın herhangi bir yerine saklanmış herhangi bir sabotaj kanıtı bulmak için bitmek bilmeyen bir arayışa giriyordu. Gum ne zaman bir şey söyleyecekmiş gibi usul usul yanına yaklaşacak olsa, "Doğrudan," diyerek çıkışıyordu kolunu sallaya sallaya, "açık açık söyledim sana, hepsini toparlayacağım, tamam mı?" Ama henüz hiçbir şeyi toparlamamıştı ve ön bahçe cıvatalarla, borularla, tıpalarla, kablolarla, düğmelerle, plakalarla ve ufak tefek metal artıklarıyla öyle bir dolmuştu ki sanki bir bomba patlamış da o on metrelik alana çer çöp yağmış gibi görünüyordu.

Toprağın üstünde duran saatli radyodan çıkan iki rakam –siyah üstüne beyaz renkte bir çift sıfır– çizgi filmlerdeki patlak gözler gibi Danny'ye bakıyorlardı. Farish konserve açacağıyla boğuşup cebelleşiyor, bütün o çer çöpün ortasında sanki kafasında hiçbir şey yokmuş gibi onunla uğraşıp duruyordu ve tam olarak Danny'ye bakıyor olmasa da yüzünde çok tuhaf bir gülümseme vardı. Farish'e, onun sinsi imalarına, amfetamin yüzünden aklını iyice kaçırıp giriştiği oyunlara hiç aldırmamak en iyisiydi ama bununla birlikte, Farish'in kafasında bir şeyler döndüğü belliydi ve bunun ne olduğunu bilmemek Danny'yi tedirgin ediyordu. Çünkü Farish'in bu fazla özen gösterdiği karşı-casus eylemlerinin kendi çıkarı için sahnelediği bir oyun olduğundan şüpheleniyordu.

Yandan ağabeyinin yüzüne baktı. *Ben hiçbir şey yapmadım*, dedi kendi kendine. *Oraya sadece bir bakmak için çıktım. Hiçbir şey almadım.*

Ama almak istediğimin farkında. Hem başka bir şey daha vardı. Onu izleyen biri vardı orada. Kulenin arka tarafındaki o sumak ve Japon sarmaşığı çalılıklarının arasında bir şeyler kıpırdamıştı. Beyaz bir ışık, bir surattı sanki. Küçük bir surat. Patikanın o iğrenç, gölgeli toprağının üstündeki, derinlere kadar gömülmüş, bir o tarafa bir bu tarafa yönelen ayak izleri bir çocuğa aitti ve bu yeterince ürkütücü değilmiş gibi, biraz ileride –yolun üzerindeki ölü bir yılanın yanı başında– kendisinin küçük, incecik bir kâğıttan siyah-beyaz bir fotoğrafını bulmuştu.

Kendi fotoğrafını! Yıllıktan kesilmiş, orta okuldan kalma minicik bir okul resmi. Bu resmi yerden almış ve gördüğüne inanamadan uzun bir süre ona bakmıştı. Ve ta o zamanlardan kalma türlü çeşit anılar ve korkular su üstüne çıkmış ve o alacalı gölgelere, kırmızı killi toprağa ve ölü yılanın leş gibi kokusuna karışmıştı... şehir mezarlıklarındaki çamurlu yeni mezarların üstüne bırakılan umut dolu fotoğraflar gibi, üstünde yepyeni tişörtüyle toprağın üstünden kendisine gülümseyen genç halini görmenin tarif edilemez tuhaflığı yüzünden az kalsın yere düşüp bayılacaktı.

Ve bu gerçekten yaşanmıştı, hayal değildi çünkü o fotoğraf şu anda cüzdanındaydı ve bir türlü inanmak istemediği için onu belki yirmi, belki otuz defa oradan çıkarıp çıkarıp bakmıştı. Onu oraya Farish bırakmış olabilir miydi? Uyarı olarak? Ya da hastalıklı bir şaka olarak, sırf bir patlangacın üstüne bastığı ya da tam göz hizasında, görebileceği bir yerde asılı duran bir balık oltasına takıldığı anda Danny'nin ödünü koparmak için?

Durumun ürkütücülüğü bir türlü aklından çıkmıyordu. Yaşadığı bu olayı (tıpkı sürekli dönüp duran ama kapıyı bir türlü açmayan yatak odasındaki kapı topuzu gibi) boş yere kafasında evirip çevirip duruyordu ve onu o anda o okul fotoğrafını cüzdanından çıkarıp bir kez daha bakmaktan alıkoyan tek şey hemen önünde duran Farish idi.

Danny gözlerini boşluğa dikip öylece bakakaldı ve (uyumayı bıraktığından beri sıklıkla olduğu gibi) felce uğramışçasına uyanık halde rüya görmeye başladı: üstü karla ya da kumla kaplı bir yüzeyde rüzgâr esiyordu, ta uzaklarda bulanık görünen bir figür vardı. Bunun o kız olduğunu sandı ve ona doğru yaklaştı, yaklaştı, ta ki o olmadığını, önünde bomboş bir boşluktan başka hiçbir şey olmadığını anlayıncaya kadar. Bu lanet olasıca kız da kimdi? Daha geçen gün Gum'ın mutfak masasının ortasında çocuklara özel bir mısır gevreği kutusu duruyordu –parlak renkli bir kutusu olan, Curtis'in sevdiği gevreklerden– ve banyoya doğru giden Danny gözüne o kutu ilişince olduğu yerde kalakalmıştı çünkü kutunun üstünde o kızın yüzü vardı. Onun! O solgun surat, kafasına bir tas geçirilip kesilmiş gibi görünen simsiyah saçlar, önündeki mısır gevreği kâsesine doğru eğilmiş ters duran kafasına sihirli bir hava katıyordu. Ve etrafı perilerle, pırıltılarla çevriliydi. Hemen koştu ve kutuyu

kaptı – resmin (artık) o kıza değil, televizyondan tanıdığı bambaşka bir çocuğa ait olduğunu görünce kafası karıştı.

Gözünün kenarında minicik patlamalar oluyor, orada burada flaş ampulleri yanıyordu. Ve birdenbire, karavanının basamaklarında oturan ter içinde kalmış bedenine sarsılarak geri dönüp onun, o kızın, hangi boyuttan geliyor ve zihninin içine sızıyorsa sızsın, tıpkı açık bırakılmış bir kapı ve bu kapıdan döne döne esip giren bir şey gibi zaten çok önceden beri onun zihninde yer aldığını fark etti. Işık benekleri, mikroskobun altında görünen yaratıklara benzeyen ışıl ışıl toz zerrecikleri – met böcekleri, bilimsel açıklama tam da bu olabilir, zira her kaşıntı, tüylerinin her ürpermesi, yorgun ve yaşlı göz kürelerinde uçuşan her mikroskobik benek ve kum taneciği, canlı birer böcek gibiydi. Bunun ilmini bilmek onu daha az gerçek yapmayacaktı. Sonuçta akla gelebilecek her türlü yüzey böceklerle kaynıyordu, döşeme tahtalarının üzerindeki ufacık çizikler bile onlarla dolup taşıyordu. Derini kazıyıp yara yapıncaya dek ovalasan da bir türlü kurtulamadığın böcekler. Ciğerlerindeki, göz çukurlarındaki, kıvranıp duran kalbindeki böcekler. Farish son zamanlarda yüzünün ve kafasının etrafından kovalayıp durduğu görünmez böcek sürülerini buzlu çayından uzak tutmak için bardağının üstüne (pipeti için delik açtığı) bir kâğıt peçete koymaya başlamıştı.

Danny'nin de böcekleri vardı ama şükürler olsun ki onunkiler delik açan böcekler, sürünüp duran böcekler, ruhu deşen kurtçuklar ve termitlerden değildi, ateş böcekleriydi. Şimdi, güpegündüz bile gözünün kenarında alev alev titreşip duruyorlardı. Elektronik patlamalar gibi görünen toz zerrecikleri: her yerde ışıl ışıl. Kimyasallar onu ele geçirmişti, üstünlük onlardaydı artık, fokurdaya fokurdaya yüzeye çıkan ve düşünme, konuşma ve hatta artık görme eylemlerini gerçekleştiren de –o saf, metalik, hassas– kimyasallardı.

İşte bu yüzden bir kimyager gibi düşünüyorum, diye düşündü ve bu basit savın netliğine şaşırdı kaldı.

Bu tezahür anında üstüne kar gibi yağan kıvılcımların altında biraz olsun dinleniyordu ki birdenbire irkilerek Farish'in onunla konuştuğunu fark etti – hatta belli ki bir süredir onunla konuşuyordu.

"Efendim?" dedi suçlu suçlu yerinden sıçrayarak.

"Radar kelimesindeki ilk A harfi neyi temsil ediyor biliyor musun diye sordum," dedi Farish. Gülümsüyor olsa da yüzüne kan hücum etmiş, taş gibi kıpkırmızı kesilmişti.

Bu tuhaf meydan okuma karşısında, kendi türünden herhangi biriyle kurup kuracağı en masumane temasa kadar sinsice sızmış korku karşısında donup kalan Danny oturduğu yerde doğruldu ve sahip olmadığını bildiği sigara paketini arıyormuş gibi yaparak tuhaf hareketlerle bir o tarafa bir bu tarafa döndü.

"Algılama. Radyo Algılama ve Doğru Aralığa Rastlama." Farish konserve açacağının alt kısmının vidalarını söktü ve onu bir kenara fırlatmadan önce ışığa doğru tutup içini inceledi. "İşte var olan en gelişmiş gözetleme aygıtlarından birinden söz ediyoruz, her türlü emniyet aracında bulunan standart bir ekipman bu ve polislerin bunu aşırı hız yapan sürücüleri tespit etmek için kullandıklarını her kim söylüyorsa tamamen saçmalıyor."

Algılama mı, diye düşündü Danny. Nereye varmaya çalışıyordu acaba?

"Radar savaş zamanında tamamen askerî amaçlarla, çok gizli bir aygıt olarak geliştirilmişti ve şimdi memleketteki her lanet polis merkezi barış zamanında Amerikan halkının her hareketini denetlemek için kullanıyor bunu. Bütün o masraf? Bütün o eğitim? Bana bunun yalnızca hız limitinin on kilometre üzerinde giden birini tespit etmek için kullanıldığını mı söylüyorsun?" Farish burun kıvırdı. "Saçmalık."

Bu onun hayal gücü müydü yoksa Farish ona son derece keskin bakışlar mı atıyordu? *Benimle uğraşıyor*, diye düşündü Danny. *Ne diyeceğimi görmek istiyor*. Şimdi sırf onu gıcık etmek için Farish'e o kızdan söz etmek vardı ama o su kulesine gittiğini itiraf edemezdi. Oraya gitmek için ne bahanesi vardı? Bunu yapmaması gerektiğini gayet iyi bilse de ne olursa olsun o kızdan bahsetmek istiyordu; konuyu ne kadar dikkatlice açarsa açsın Farish nasıl olsa şüpheye kapılacaktı.

Hayır, çenesini kapalı tutmak zorundaydı. Belki de Farish uyuşturucuyu çalmayı planladığının farkındaydı. Ve belki de –Danny bunun nasıl olabileceğini hiç bilmiyordu ama belki de– her şeyden önce o kızın orada olmasının asıl sebebi Farish'in ta kendisiydi.

"O küçük kısa dalgalar yankı yapıyor," Farish parmaklarını pervane gibi döndürüyordu, "sonra tam yerini bildirmek için dalga dalga geri dönüyorlar. Bu tamamen bilgi sağlama işi."

Bu bir test, diye düşündü Danny telaşını çaktırmadan. Farish işleri böyle ele alırdı. Son birkaç gündür laboratuvarın orasına burasına büyük miktarlarda met ve nakit para bırakıyordu, Danny tabii ki bunlara elini bile sürmüyordu. Ama büyük olasılıkla bu son olaylar çok daha karmaşık bir testin parçasıydı. O kızın tam da Farish'in ısrarla oraya gitmeyi istediği gece, yılanların salıverildiği gece Misyon evinin kapısında belirivermesi sadece bir tesadüf müydü yani? Başından beri, o kızın durup dururken kapıya gelmesinde bir bit yeniği vardı. Ama Farish o kızı pek de umursamamıştı, öyle değil mi?

"Benim demek istediğim," dedi Farish, sonra konserve açacağının mekanik parçaları patır patır yere düşerken burun deliklerinden derin bir nefes çekti, "eğer bütün o dalgaları üstümüze yayıyorlarsa, bunun diğer ucunda da birilerinin olması gerekir. Öyle değil mi?" Islak bıyıklarının üstünde bezelye büyüklüğünde bir amfetamin parçası duruyordu. "Birileri almıyorsa, birileri eğitilmiyorsa, birileri yetiştirilmiyorsa bütün bu bilgiler beş para etmez. Değil mi ama? Haksız mıyım?"

"Haklısın," dedi Danny kısa bir duraksamadan sonra, tam olarak doğru ses tonunu takınmaya çalışmış ama sesi biraz yavan çıkmıştı. Farish gerçek kuşkularını gizlemek için kullanmıyorsa eğer, takılmış plak gibi bütün bu denetleme ve casusluk masallarını anlatıp durarak nereye varmaya çalışıyordu?

Fakat hiçbir şey bilmiyor, diye düşündü Danny ani bir paniğe kapılarak. Bilemez. Farish araba bile kullanamıyordu ki.

Farish boynunu kıtlattı ve yüzünde sinsi bir ifadeyle, "Kahretsin, bunu biliyorsun," dedi.

"Efendim?" dedi Danny etrafına bakınarak; bir an için farkında olmadan yüksek sesle konuştuğunu sanmıştı. Ama ortaya atılıp masum olduğunu açıklamaya başlamadan önce, Farish gözlerini yere dikip küçük bir daire çizerek yürümeye başlamıştı.

"Bu Amerikan halkı tarafından pek fazla bilinmez, yani bu dalgaların askerî amaçlarla kullanımı," dedi. "Ve sana başka bir şey daha söyleyeyim mi? Lanet olasıca Pentagon bile bu dalgaların gerçekten ne

olduğunu bilmiyor. Ah, onları üretebilirler, takip edebilirler," kısa, tiz bir kahkahayla güldü, "ama onların ne sikimden yapıldıklarını bilmezler."

Bu boku bırakmalıyım. Tek yapmam gereken, diyordu Danny içinden –bitmek bilmeyen lanet bir kâbustaki tekrar tekrar dönüp duran kaset kaydı gibi kulağının dibinde durmadan vızıldayan sineğin fena halde farkındaydı– *tek yapmam gereken tetikte olmak, temizlenmek, birkaç gün uyumak. O burada, tozun toprağın içinde oturmuş radyo dalgaları hakkında konuşup dururken, elindeki tornavidayla tost makinesini parçalarına ayırırken ben gidip bütün o malı alır, sonra bu kasabadan çeker giderim...*

"Elektronlar beyne zarar verir," diyordu Farish. Bunu söylerken de sanki bir noktada Danny'nin onunla aynı fikirde olmadığından şüphe edercesine dikkatle Danny'ye bakıyordu.

Danny kendini çok bitkin hissediyordu. Saatlik vuruşunu yapmanın zamanı geçmişti. Eğer biraz daha uyuşturucu almazsa fazla zorladığı kalbi deli gibi çarparken, kan basıncı dibe vururken, her an tamamen duracağından korkarak âdeta kafayı yerken çok geçmeden vücudu iflas edecekti çünkü hiç uyumadığında uyku uyku olmaktan çıkıyordu; önündeki set kalkıverince karşı konulamaz bir halde geliyor ve en sonunda uykudan çok ölüme benzeyen yüksek, kapkara bir duvar gibi üstüne yıkılıyor, insanı ezip geçiyordu.

"Peki radyo dalgaları nedir?" diye sordu Farish.

Farish bunu daha önce Danny'ye öğretmişti. "Elektronlar."

"Kesinlikle, aptallar!" Farish, Charles Manson'ı[16] anımsatan manik bir tavırla öne doğru eğilmiş, şaşırtıcı bir şiddetle kendi kafatasına vuruyordu. "Elektronlar! Elektronlar!"

Tornavida parlıyordu: *pat*, Danny geleceğinden esen soğuk bir rüzgâr gibi, devasa bir ekranda görüyordu... küçük yatağında şuursuz, savunmasız ve yerinden kıpırdayamayacak kadar güçsüz bir halde ter içinde yatarken görüyordu kendisini. Saatler tik tak tik tak ilerliyor, perdeler kımıldıyordu. Derken karavanın ses çıkarmasın diye kenarları süngerlenmiş kapısı hafif bir gıcırtıyla, usulca aralanıyor, Farish yavaş yavaş yatağının baş ucuna yaklaşıyor ve elindeki kasap bıçağını...

16 Amerikalı ünlü bir seri katil. (ç. n.)

"Hayır!" diye bağırdı ve gözlerini açtığı anda Farish'in gören gözünün elektrikli bir matkap gibi delici bir bakışla kendisine baktığını gördü.

Uzun, tuhaf bir an boyunca öylece birbirlerine baktılar. Sonra Farish ona çıkıştı: "Şu elinin haline bak. Ne yaptın öyle?"

Kafası allak bullak olan Danny tir tir titreyen ellerini havaya, görebileceği bir yere kaldırdı ve şeytan tırnağıyla oynayıp durduğu başparmağının kan içinde kaldığını gördü.

Farish, "Kendine mukayyet olsan iyi edersin, kardeşim," dedi.

Sabahleyin, gösterişsiz lacivert giysiler giymiş Edie, Harriet'ın annesini almak için Harrietların evine uğradı; Edie saat onda muhasebeciyle buluşmadan önce birlikte kahvaltı etmeye gideceklerdi. Edie bu buluşmayı ayarlamak için üç gün önce telefon etmişti ve Harriet telefona cevap verip annesinin diğer telefonu açmasını bekledikten sonra, ahizeyi yerine koymadan konuşmalarının ilk kısmını dinlemişti. Edie konuşmaları gereken özel bir mesele olduğunu, bunun oldukça önemli olduğunu, telefonda konuşmak istemediğini söylemişti. Şimdi, içeri girip oturmayı reddettiği için holde dikiliyor ve bir kolundaki saate, bir merdivenlerin başına bakıp duruyordu.

"Biz oraya gidene kadar kahvaltı servisi bitmiş olacak," dedi ve sabırsız bir cık cık cık sesi çıkararak kollarını göğsünde kavuşturdu. Pudraladığı yanaklarının rengi soluktu ve genellikle kiliseye giderken sürmek için sakladığı parlak kırmızı rujuyla keskin bir hat halinde çerçevelediği dudakları bir kadının dudaklarından ziyade, Harriet'ın Mississippi Tarihi kitabındaki Sieur d'Iberville'in büzülmüş incecik dudaklarına benziyordu. Truvakar kollu, bel kısmından daralan döpiyesi oldukça sade ve o demode havasıyla bile çok şık duruyordu; Libby'nin dediğine bakılırsa, bu döpiyesi giyince Edie, İngiltere Kralı'yla evlenen Bayan Simpson'a benziyordu.

En alt basamakta bacaklarını iki yana ayırarak oturan ve ters ters yerdeki halıya bakan Harriet kafasını kaldırdı ve dayanamayıp, "Ama ben NEDEN gelemiyorum?" diye sordu.

"Birincisi," dedi Edie, Harriet'a değil, onun kafasının üstünden merdivenlerin başına bakıyordu, "annenle benim konuşmamız gereken şeyler var."

"Hiç sesimi çıkarmam!"

"Özel şeyler. İkincisi," dedi Edie o soğuk ve parlak bakışlarını acımasızca Harriet'a çevirerek, "üstündekiler hiçbir yere gitmeye uygun değil. Neden yukarıya çıkıp küveti doldurmuyorsun?"

"Bunu yaparsam dönüşte bana pancake getirir misin?"

"Ah, anne," dedi Charlotte, üstünde ütüsüz bir elbiseyle saçları banyodan yeni çıktığı için hâlâ ıslak bir halde alelacele merdivenlerden inerken. "Çok üzgünüm. Ben..."

Edie, "Aman! Sorun değil!" dedi ama sesinden sorun olduğu, hem de büyük bir sorun olduğu anlaşılıyordu.

Evden çıkıp gittiler. Harriet tozlu organze perdelerin arasında asık suratla onların arabaya binip gidişini izledi.

Allison yukarıda uyuyordu. Önceki gece eve çok geç gelmişti. Birtakım mekanik sesler –saatin tik takları, aspiratörün uğultusu ve su ısıtıcısının homurtusu– dışında, evin içi bir denizaltı kadar sessizdi.

Mutfak tezgâhının üstünde Ida'nın gidişinden ve Libby'nin ölümünden önce alınmış bir kutu tuzlu kraker duruyordu. Harriet, Ida'nın koltuğuna kıvrıldı ve onların birazını yedi. Koltuk hâlâ Ida kokuyordu, Harriet gözlerini kapatır ve derin derin içine çekerse alabiliyordu bu kokuyu ama yakalamak için çok uğraşırsa bir anda kaybolan, ele avuca sığmaz bir kokuydu bu. Bugün, Lake de Selby Kampı için evden ayrıldığı sabahtan beri uykudan ağlayarak –ya da ağlamak isteyerek– uyanmadığı ilk gündü ama gözleri kupkuru ve zihni berrak olmasına rağmen kendini huzursuz hissediyordu; bütün ev bir şeyler olmasını beklermiş gibi hiç kıpırtısız duruyordu.

Harriet krakerlerin kalanını da yedi, ellerindeki kırıntıları silkti ve sonra bir sandalyenin üstüne çıkıp parmak uçlarında durdu ve silah dolabının üst rafındaki tabancaları inceledi. Bütün o gösterişli kumarbaz tabancalarının (inci kulplu Derringerların, çarpık duran düello setlerinin) arasından en büyük ve en çirkin olanını seçti – televizyondaki polislerin elinde gördüğü silahlara en çok benzeyen basma horozlu Colt tabancayı.

Sandalyenin üstünden yere atladı, dolabı kapattı, silahı iki eliyle tutup (göründüğünden çok daha ağırdı) dikkatlice halının üstüne bıraktı ve hemen yemek odasındaki kitaplığa, *Encyclopaedia Britannica*'ya koştu.

Tabancalar. Bknz: **Ateşli silahlar.**

A cildini alıp oturma odasına götürdü ve bağdaş kurup halının üstünde oturur ve açtığı sayfadaki çizimle metni dikkatle incelerken ansiklopedinin açık durması için sayfanın üstüne tabancayı koydu. Teknik terimler kafasını karıştırmıştı; yarım saat kadar sonra kitaplığa geri dönüp bu kez sözlüğü aldı ama onun da pek faydası dokunmadı.

Dört ayak üstünde durmuş, tabanca çizimini tekrar tekrar inceliyordu. *Tetik mahfazası. Döner top...* ama ne tarafa dönüyordu acaba? Resimdeki tabanca onun önünde duran tabancayla uymuyordu: *top taşıma kolu, top taşıma tertibatı, tabanca mili...*

Bir anda bir şey tık etti, silahın topu yerinden çıktı: boştu. Denediği ilk mermiler deliklere sığmadı, ikinciler de öyle ama aynı kutunun içinde deliklere tam uyacakmış gibi görünen farklı mermiler de vardı.

Tabancayı doldurmaya yeni başlamıştı ki ön kapının açıldığını ve annesinin içeri girdiğini duydu. Hemen tek bir hareketle her şeyi Ida'nın koltuğunun altına itiverdi –silahı, mermileri, ansiklopediyi, hepsini– ve sonra ayağa kalktı.

"Bana pancake getirdin mi?" diye seslendi.

Cevap gelmedi. Harriet gerginlikle gözlerini halıdan ayırmadan bekledi (kahvaltı için biraz fazla hızlı gidip gelmişti sanki) ve annesinin merdiven basamaklarını çıkan ayak seslerini dinledi – annesi boğuluyor ya da ağlıyormuş gibi çıkan hıçkırığa benzer sesi duyunca şaşırdı.

Harriet kaşlarını çattı, ellerini beline koydu ve olduğu yerde durdu, dinledi. Hiçbir ses duymayınca dikkatlice kapıya çıktı ve kafasını hole uzattı, tam da o anda annesinin odasının kapısının açılıp kapandığını duydu.

Yıllar kadar uzun gelen bir süre geçti. Harriet göz ucuyla, Ida'nın koltuğunun eteklerinin altından azıcık da olsa dışarı taşan ansiklopediye bakıyordu. Az sonra –holdeki saat tik tak çalışmaya devam ederken ve evin içinde hâlâ başka hiçbir ses çıkmazken– eğildi ve ansiklopediyi

sakladığı yerden çıkardı, karın üstü yere uzanıp elini çenesinin altına dayadı ve "Ateşli Silahlar" başlığını baştan sonra bir kez daha okudu.

Dakikalar bir bir geçiyordu. Harriet yere dümdüz uzandı, koltuğun tüvit eteğini kaldırdı ve altında duran siyah tabancaya, hemen onun yanında sessizce yatan mermi dolu karton kutuya baktı, evin içindeki sessizlikten cesaret bularak koltuğun altına uzandı ve onları çekerek oradan çıkardı. Kendini o kadar kaptırmıştı ki annesinin merdivenlerden aşağı indiğini bile duymadı, derken bir anda holden, çok yakınından annesinin sesi yükseldi: "Tatlım?"

Harriet yerinden sıçradı. Mermilerden birkaçı kutudan dışarı yuvarlanmıştı. Harriet onları el yordamıyla toplamaya çalıştı ve ceplerine doldurdu.

"Neredesin?"

Annesi kapıda belirdiğinde Harriet her şeyi yeniden koltuğun altına tıkıştırıp ancak ayağa kalkabilmişti. Annesinin yüzüne sürdüğü pudra uçmuştu, burnu kıpkırmızı, gözleri nemliydi; elinde Robin'in küçük karatavuk kostümünü görünce Harriet çok şaşırdı – ne kadar kara, ne kadar küçük görünüyordu o kostüm; içine pamuk doldurulmuş saten askısının üzerinden sarkan şekli süklüm püklüm haliyle Peter Pan'ın sabunla yapıştırmaya çalıştığı gölgesine benziyordu.

Annesi bir şey söyleyecekmiş gibi duruyordu ancak kendini durdurmuş, meraklı gözlerle Harriet'a bakıyordu şimdi. "Ne yapıyorsun sen?" diye sordu.

Harriet endişeyle o minik kostüme bakıyordu. "Neden..." dedi, cümleyi tamamlayamadan yalnızca başıyla kostümü işaret etti.

Harriet'ın annesi de başını eğip kostüme baktı, şaşırdı, sanki onu elinde tuttuğunu unutmuş gibiydi. "Ah," dedi ve bir mendille göz pınarlarını kuruladı. "Tom French, Edie'ye çocuğu için bunu ödünç alıp alamayacağını sormuş. İlk maçları Kuzgunlar mı ne öyle bir takımlaymış ve Tom'un karısı çocuklardan birinin bir kuş gibi giyinip amigo kızların yanında koşturmasının hoş olacağını düşünmüş."

"Eğer onu ödünç vermek istemiyorsan bunu onlara söylemelisin."

Harriet'ın annesi biraz şaşırmış görünüyordu. Uzun, tuhaf bir an boyunca birbirlerine baktılar.

Charlotte boğazını temizledi. "Ne zaman Memphis'e gidip okul için kıyafet almak istersin?" diye sordu.

"Onları kim tamir edecek?"

"Pardon, anlamadım."

"Ida her zaman okul kıyafetlerimin eteklerini kıvırırdı."

Harriet'ın annesi bir şey söyleyecekmiş gibi ağzını açtı, sonra kötü bir düşünceyi zihninden atmak istercesine kafasını salladı. "Bunu ne zaman atlatacaksın?"

Harriet öfkeli gözlerle yerdeki halıya baktı. "Asla," dedi.

"Bir tanem... Ida'yı sevdiğini biliyorum ve belki de ben onu ne kadar çok..."

Sessizlik.

"Ama... tatlım, gitmeyi Ida istedi."

"Eğer isteseydin kalırdı."

Harriet'ın annesi boğazını temizledi. "Tatlım, ben de en az senin kadar üzülüyorum ama Ida kalmak istemedi. Baban ondan sürekli şikâyet ediyordu, ne kadar az iş yaptığından yakınıyordu. Onunla bu yüzden telefonda sürekli tartışıyorduk, bundan haberin var mı?" Kafasını kaldırıp tavana baktı. "Baban onun yeterince çalışmadığını düşünüyordu, ona o kadar para verdiğimiz için de..."

"Ona doğru dürüst para vermiyordunuz ki!"

"Harriet, Ida'nın burada mutlu olduğunu sanmıyorum... çok uzun bir zamandır mutlu değildi. Başka bir yerde çok daha iyi para kazanacaktır... Hem ona eskisi kadar ihtiyacım da yok, Allison ve sen küçükken olduğu gibi değil..."

Harriet buz kesmiş dinliyordu.

"Ida o kadar uzun zamandır bizimle birlikteydi ki galiba bir şekilde onsuz yapamayacağıma inandırmıştım kendimi ama... iyi idare ediyoruz, değil mi?"

Harriet üst dudağını ısırıyor, inatla odanın karşı köşesine bakıyordu – her yer darmadağınıktı, köşedeki masanın üstünde kalemler, zarflar, bardak altlıkları, kullanılmış mendiller, koca bir dergi yığınının üstüne bırakılmış dolup taşan bir kül tablası vardı.

"Öyle değil mi? İyi idare etmiyor muyuz? Ida..." Annesi çaresizce etrafına bakınıyordu. "Ida bana çok kaba davranıyordu, bunu hiç fark etmedin mi?"

Uzun bir sessizlik oldu ve bu sessizlik sırasında Harriet gözünden kaçan bir merminin halının masanın altında kalan kısmının üstünde durduğunu gördü göz ucuyla.

"Beni yanlış anlama. Siz küçükken Ida olmasa asla yapamazdım. Bana çok büyük yardımı dokundu. Özellikle de..." Annesi derin bir iç çekti. "Ama son birkaç yıldır bu evde olup biten hiçbir şeyden memnun değildi. Sanırım sizinle hiçbir sıkıntısı yoktu ama bana gelince, içerlemiş bir tavır takınıyordu ki kollarını kavuşturup şurada duruyor, sürekli beni yargılıyordu..."

Harriet gözlerini hiç ayırmadan yerdeki mermiye bakıyordu. Biraz sıkılmıştı, annesinin sesini gerçek anlamda işitmeden öylesine dinliyordu, gözlerini yerden hiç ayırmıyordu ve çok geçmeden en sevdiği hayali kurmaya başladı. Zaman makinesi gitmek üzereydi, Scott'ın kutuplardaki ekibine acil durum malzemeleri taşıyordu, her şey ona bağlıydı. Çeki listeleri, çeki listeleri, Scott yanına hep yanlış şeyleri almıştı. Oysaki tek bir bisküvi için bile savaşmaları gerekiyordu... Harriet gelecekten taşıyacağı erzakla hepsini kurtaracaktı: hazır sıcak çikolata tozu, C vitamini tabletleri, teneke ocak, fıstık ezmesi, kızaklar için gaz yağı, bahçeden koparılmış taze sebzeler ve pille çalışan el fenerleri...

Birdenbire, annesinin sesinin aldığı farklı ton dikkatini çekti. Harriet başını kaldırıp baktı. Annesi kapı ağzında duruyordu şimdi.

"Galiba ben hiçbir şeyi doğru yapamıyorum, değil mi?" dedi.

Arkasını döndü ve odadan çıkıp gitti. Saat daha on bile değildi. Oturma odası hâlâ biraz karanlık ve serindi; ileride bunaltıcı koridorlar uzanıyordu. Annesinin meyveli parfümünün kokusu belli belirsiz tozlu havada asılı kalmıştı.

Portmantodaki askılar şıngırdıyordu. Harriet hâlâ olduğu yerde duruyordu ve birkaç dakika geçtikten sonra annesinin hâlâ holde bir şeylerle uğraştığını duyunca o serseri kurşunun yanına gitti ve onu ayağıyla koltuğun altına itti. Sonra Ida'nın koltuğunun kenarına ilişti. Nihayet, üstünden epey bir zaman geçtikten sonra hole çıkmaya cesaret edince annesinin dolabın açık kapısının önünde durmuş, üst raftan

çekip aldığı çarşafları pek düzgün bir şekilde olmasa da sil baştan katladığını gördü.

Annesi sanki hiçbir şey olmamış gibi gülümsüyordu. Gülünç bir tavırla hafifçe iç çekip yarattığı dağınıklıktan bir adım uzaklaştı. "Tanrım. Bazen eşyaları arabaya yükleyip babanın yanına mı taşınsak diyorum."

Göz ucuyla Harriet'a bakıyordu. "Hı?" dedi neşeyle, sanki ona müthiş bir güzellik yapmayı teklif etmiş gibiydi. "Buna ne dersin?"

Canı ne isterse onu yapacak, diye düşündü Harriet çaresizce. *Benim ne dediğimin bir önemi yok.*

"Seni bilmem ama," dedi annesi, yeniden çarşaflara dönmüştü, "ben artık daha fazla bir aile gibi davranmaya başlamamız gerektiğini düşünüyorum."

"Neden?" dedi Harriet, kafası karışıp bir süre duraksadıktan sonra. Annesinin sözcük seçimi endişe vericiydi. Harriet'ın babası hiç makul olmayan emirler yağdırmadan hemen önce, lafa bu cümleyle başlardı: *artık daha fazla bir aile gibi davranmaya başlamamız gerek.*

"Yani bu bana çok fazla geliyor," diyordu annesi dalgın bakışlarla. "Tek başıma iki kız yetiştirmek."

Harriet üst kata çıktı ve pencere rafına oturup yatak odasının camından dışarı baktı. Sokaklar sıcak ve boştu. Bütün gün bulutlar geçip duruyordu. Öğlen saat dörtte yürüyerek Edie'nin evine gitti ve Edie'nin arabası saat beşe doğru köşeyi dönüp evin önünde duruncaya dek çenesini ellerinin arasına alıp ön basamaklarda oturdu.

Harriet büyükannesini karşılamak için yanına koştu. Edie camı tıklattı ve ona gülümsedi. Üstündeki lacivert döpiyes önceki gibi düzgün durmuyordu şimdi, sıcaktan kırışmıştı ve arabadan inen Edie'nin hareketleri yorgun ve yavaştı. Harriet onun yanından koşarak gider, basamakları hızlı hızlı tırmanıp verandaya çıkarken nefes nefese annesinin Nashville'e taşınmayı teklif ettiğini anlattı ve Edie yalnızca derin bir nefes alıp kafasını sallamakla yetinince şok oldu.

"Şey," dedi Edie, "bu belki çok da kötü bir fikir değildir."

Harriet bekledi.

"Eğer annen evli kalmak istiyorsa, korkarım bunun için biraz çaba göstermesi gerekecek." Edie bir süre durdu ve içini çekti, sonra kapıdaki anahtarı çevirdi. "İşler böyle gidemez."

"Ama neden?" diye inledi Harriet.

Edie durdu, sanki başı ağrıyormuş gibi gözlerini kapadı. "O senin baban, Harriet."

"Ama onu sevmiyorum."

"Ondan ben de hoşlanmıyorum," dedi Edie ters ters. "Ama evli kalmaya devam edeceklerse aynı şehirde yaşamaları gerekir bence, sence de öyle değil mi?"

Şaşkın bir duraksamadan sonra, "Babamın umurunda değil ki," dedi Harriet. "O bu durumdan gayet memnun."

Edie burun kıvırdı. "Evet, sanırım öyle."

"Beni özlemeyecek misin? Taşınırsak eğer?"

"Bazen hayat bizim olması gerektiğini düşündüğümüz gibi gitmiyor," dedi Edie, keyifli ama pek bilinmeyen bir gerçeğin altını çizer gibi. "Okul başladığı zaman..."

Nerede, diye düşündü Harriet. *Burada mı, yoksa Tennessee'de mi?*

"...kendini derslerine vermelisin. Bu, kafanı dağıtmana yardımcı olacaktır."

Yakında o da ölecek, diye düşündü Harriet, Edie'nin boğumları şişmiş, üstü kuş yumurtaları gibi çikolata kahve beneklerle kaplanmış ellerine bakarken. Şekilleri çok benzese de Libby'nin elleri daha beyaz ve daha zarifti, mavi damarları belli oluyordu.

Daldığı hayallerden çıkıp kafasını kaldırdı ve Edie'nin soğuk, şüpheli gözlerinin kendisini yakından izlediğini görünce biraz afalladı.

"Piyano derslerini bırakmamalıydın," dedi Edie.

"O Allison'dı!" Edie böyle hatalar yaptığında Harriet her defasında feci tepki gösteriyordu. "Ben hiç piyano dersi almadım."

"Pekâlâ, başlamalısın o halde. Yapacak hiçbir şeyin yok, senin sorunun bu, Harriet. Ben senin yaşındayken," dedi Edie, "ata binerdim, keman çalardım, bütün kıyafetlerimi kendim dikerdim. Dikiş dikmeyi öğrenirsen dış görünüşüne de biraz dikkat etmeye başlarsın belki."

"Beni Musibet'i görmeye götürecek misin?" dedi Harriet durup dururken.

Edie şaşırmış görünüyordu. "Görülecek bir şey yok."

"Ama beni onun olduğu yere götürür müsün? Lütfen? Neredeydi sahi?"

Edie cevap vermedi. Yüzünde bomboş bir ifadeyle Harriet'ın omzunun üstünden etrafa bakınıyordu. Sokağa girince hızlanan bir arabanın homurtusunu duyunca Harriet da dönüp omzunun üstünden baktı ve ancak metalik bir ışığın köşeyi dönüp gözden kaybolduğunu gördü.

"Yanlış ev," dedi Edie ve hapşırdı: *hapşuu*. "Şükürler olsun. Hayır," dedi gözlerini kırpıştırarak, mendilini bulmak için el çantasını karıştırıyordu, "Musibet'in orada görülecek hiçbir şey kalmadı artık. Arazinin şimdiki sahibi bir tavuk çiftliği işletiyor ve bir zamanlar evin olduğu yere bakmamıza bile izin vermeyebilir."

"Nedenmiş?"

"Çünkü şişman, yaşlı bir hergelenin teki. Oradaki her şey paramparça oldu." Dalgın dalgın Harriet'ın sırtını okşuyordu. "Şimdi hemen eve git ve Edie'nin şu yüksek topuklulardan bir an önce kurtulmasına izin ver."

"Onlar Nashville'e taşınırsa ben burada kalıp seninle yaşayabilir miyim?"

"Bu da nereden çıktı, Harriet!" dedi Edie, şaşkınlıktan ne diyeceğini bilememişti. "Annenle Allison'ın yanında olmak istemiyor musun?"

"Hayır. Lütfen," dedi Harriet, dikkatle Edie'yi izliyordu.

Fakat Edie tek kaşını havaya kaldırdı, eğleniyor gibi görünüyordu. O sinir bozucu, fazla neşeli tavrını takındı ve "Aman, eminim bir iki haftaya kalmaz kararını değiştirirsin!" diye karşılık verdi.

Harriet'ın gözleri yaşardı. Memnuniyetsizce yüzünü astıktan sonra dayanamayıp, "Hayır!" diye bağırdı. "Neden hep böyle söylüyorsun? Ben ne istediğimi biliyorum, kararımı asla değiş..."

"Bunu zamanı geldiğince konuşuruz, olur mu?" dedi Edie. "Daha geçen gün Thomas Jefferson'ın yaşlandıktan sonra John Adams'a yazdığı bir şeyi okudum; hayatı boyunca olmasından korktuğu şeylerin büyük çoğunluğunun asla gerçekleşmediğini söylemiş. 'Asla gerçek olmayan

belalar bize ne çok acıya mal oluyor.' Ya da bunun gibi bir şey." Kol saatine bir göz attı. "İçini rahatlatacaksa, bence anneni o evden çıkarmak için bomba atmak falan gerekir ama tabii bu benim fikrim. Şimdi uza bakalım," dedi kıpkırmızı gözleriyle kötü kötü bakan Harriet'a.

Danny köşeyi döner dönmez, arabayı Presbiteryen Kilisesi'nin önüne çekti. "Aman Tanrım," dedi Farish. Burun deliklerinden kesik kesik soluk alıp veriyordu. "O kız mıydı o?"

Kafası konuşamayacak kadar iyi olan ve şaşıran Danny başını sallamakla yetindi. İrili ufaklı bütün ürkütücü sesleri duyabiliyordu: ağaçlar nefes alıp veriyor, kablolar şarkılar mırıldanıyor, büyüyen çimler hışırdıyordu.

Farish arka camdan dışarı bakmak için arkasını döndü. "Lanet olsun, sana o çocuğu aramanı söylemiştim. Bunun onu ilk görüşün olduğunu mu söylüyorsun bana?"

"Evet," dedi Danny ters ters. Kızın bir anda, tıpkı su kulesinde olduğu gibi ancak gözünün ucuyla yakalayabileceği bir anda ortaya çıkıvermesi onu sarsmıştı (ama Farish'e su kulesinden bahsedemezdi, en başta onun o kulede olmaması gerekiyordu). Ve şimdi, amaçsızca gelip geçtiği (*güzergâhını değiştir*, demişti Farish, *seyahat süresini değiştir, aynalarını kontrol et*) bu göbekli kavşaktan dönmüş ve verandanın birinde başka kimseyi değil, yine o kızı görmüştü.

Bir dolu yankı sesi. Nefes alıp veriyor, ışıldıyor, kıpırdanıyor. Ağaçların tepelerinde binlerce ayna parıldıyordu. O yaşlı kadın da kimdi? Araba yavaşlarken kadının bakışları Danny'ninkilerle buluşmuştu, şaşkınlık ve şüphe dolu bir saniye içinde buluşmuştu ve o gözler kızın gözlerinin bire bir aynısıydı... Bir kalp atışı kadar kısacık bir anda, sanki her şey yere yığılmıştı.

"Devam et," demişti Farish eliyle gösterge paneline vurarak ve sonra, köşeyi döndüklerinde Danny arabayı kenara çekmek zorunda kalmıştı çünkü kafası çok güzeldi, çünkü tuhaf bir şeyler oluyordu, metin yarattığı çok katmanlı bir telepati kuruluyordu (yürüyen merdivenler yukarıya, daha da yukarıya çıkıyor, her katta disko topları

dönüp duruyordu); ikisi de hissetmişti, tek bir kelime etmelerine gerek yoktu, Danny dönüp Farish'e bakamıyordu bile çünlü ikisinin de daha o sabah saat altıda yaşanan aynı lanet olası acayip şeyi hatırladıklarını biliyordu: (bütün gece hiç uyku uyumayan) Farish üstünde kısa donu, elinde süt kutusuyla oturma odasına girmişti ve aynı anda televizyon ekranında elinde bir süt kutusu tutan sakallı ve kısa donlu bir çizgi film karakteri belirmişti. Farish durdu, çizgi film karakteri de durdu.

"Bunu görüyor musun?" dedi Farish.

"Evet," dedi Danny. Terliyordu. Bir an için Farish'le göz göze geldi. Yeniden televizyona baktıklarında ekranda başka bir şey vardı.

Sıcak arabanın içinde yan yana oturdular, kalpleri neredeyse dışarıdan duyulacakmış gibi atıyordu.

"Fark ettin mi?" dedi Farish birdenbire. "Yolda gelirken gördüğümüz kamyonların hepsi siyahtı?"

"Ne?"

"Bir şeyler taşıyorlar. Ne olduğunu biliyorsam ne olayım."

Danny hiçbir şey söylemedi. Bir yanı bütün bunların saçmalık olduğunu, Farish'in paranoyak muhabbetlerinden biri olduğunu biliyordu ama diğer yanı da bunun bir anlamı olduğunu düşünüyordu. Önceki gece telefon birer saat arayla tam üç kez çalınıştı ve biri hiç konuşmadan telefonu yüzlerine kapatmıştı. Sonra bir de Farish'in laboratuvarın pencere pervazında bulduğu boş tüfek kovanı vardı. O da neyin nesiydi öyle?

Ve şimdi de bu: yine o kız, o kız. Presbiteryen Kilisesi'nin gür, serpilmiş çimleri süs ağaçlarının gölgelerinin altında mavi-yeşil ışıldıyordu: kavisli tuğla duvarlar, kırpılmış şimşirler, her şey oyuncak bir tren setinin parçalarıymışçasına düzgün ve ışıl ışıldı.

"O kızın kim olduğunu bir türlü çıkaramıyorum," dedi Farish, biraz daha met bulmak için ceplerini kurcalıyordu. "Onun kaçıp gitmesine izin vermemeliydin."

"Onun gitmesine izin veren Eugene'di, ben değil." Danny ağzının içini kemiriyordu. Hayır, bunlar onun hayal gücünün ürünü değildi: Gum'ın kazasından sonraki haftalarda Danny bütün kasabayı dolaşıp onu ararken bu kız sırra kadem basmıştı. Ama şimdi, onu düşündüğü

anda, adını andığı anda Çinlilerinki gibi kesilmiş kapkara saçları ve nefret dolu gözleriyle uzaklarda bir yerde pat diye karşısına çıkıveriyordu.

İkisi de birer nefes met çekti, bu onları biraz olsun yatıştırmıştı.

"Birileri," dedi Danny, meti içine çekerken, "birileri o çocuğu bizi gözetlesin diye peşimize taktı." Kafası ne kadar güzel olursa olsun, bunu söylediği anda söylediğine pişman olmuştu.

Farish'in kaşları çatıldı. "Sen ne dedin? Eğer birileri," diye gürledi ıslak burun deliklerini elinin tersiyle kaşıyarak, "eğer birileri o küçük pisliği casus gibi peşime taktıysa, o kızı ellerimle paramparça edeceğim."

"Bir şeyler biliyor," dedi Danny. Neden? Çünkü bir cenaze arabasının camından ona bakmıştı. Çünkü rüyalarını zapt etmişti. Çünkü zihnine dadanmıştı, peşine takılmıştı, onunla uğraşıyordu.

"Eugene'in evinde ne aradığını öğrenmek isterdim doğrusu. Stop lambalarımı kıran o küçük kancıksa eğer..."

Bu aşırı dokunaklı tavrı Danny'yi kuşkulandırmıştı. "Stop lambalarını o kırmış olsa," dedi Farish'in bakışlarından özenle kaçınarak, "sence neden kapıya kadar gelip bize bunu haber versin ki?"

Farish omuzlarını silkti. Pantolonunun bacağındaki küçük yırtıkla uğraşıyordu, bir anda bütün dikkatini ona yöneltmişti ve Danny –birdenbire– Farish'in o kız (ve bütün olup bitenler) hakkında söylediğinden çok daha fazlasını bildiği kanısına vardı.

Hayır, bu hiç mantıklı değildi ama aynı zamanda aklına yatan bir yanı da vardı. Uzaklarda köpekler havlıyordu.

"Birileri," dedi Farish, bir anda ağırlığını diğer tarafa verdi, "birileri Eugene'in evine girdi ve o yılanları salıverdi. Banyodaki pencere dışındaki bütün pencereler sıkı sıkı kapalıydı. Banyo penceresinden de bir çocuktan başka kimse girmiş olamaz."

"Ben onunla bir konuşacağım," dedi Danny. Ona soracak çok şeyi vardı. Mesela, *seni neden daha önce hayatımda hiç görmedim ama şimdi nereye baksam görüyorum? Geceleri neden kurukafa kelebeği gibi pencereme gelip kanat çırpıyorsun?*

O kadar uzun zamandır uyku uyumuyordu ki gözlerini kapadığı anda yabani otların, leş gibi suyunun üstünde sandal enkazlarının sürüklendiği karanlık göllerin arasında bir yerde buluyordu kendini.

O gece kelebeği gibi bembeyaz suratı ve karga gibi kapkara saçlarıyla o kız da oradaydı, ağustos böceklerinin ötüştüğü o rutubetli karanlıkta bir şeyler fısıldıyordu, neredeyse anladığı ama tam olarak çıkaramadığı bir şeyler...

"Seni duyamıyorum," dedi.

"Neyi duyamıyorsun?"

Dank: siyah gösterge paneli, mavi Presbiteryen ağaçları, yolcu koltuğundan kendisine bakan Farish. "Neyi duyamıyorsun?" diye tekrarladı.

Danny gözlerini kırpıştırdı, alnını sildi. "Boş ver," dedi. Terliyordu.

"Vietnam'da böyle küçük kızlar bayağı sağlam orospu çocuklarıydı," dedi Farish neşeyle. "Pimi çekilmiş el bombalarıyla koşturup dururlardı, her şey oyundu onlar için. Deli bir adamın bile yapmayacağı en boktan şeyleri yaptırabilirsin çocuklara."

"Haklısın," dedi Danny. Bu, Farish'in en sevdiği teorilerden biriydi. Danny'nin çocukluğu boyunca, kendisi oturmuş ballı çörek yerken ya da arabanın içinde kafayı bulurken, Danny'yi, Eugene'i, Mike'ı ve Ricky Lee'yi onun yerine kirli işlerini yapmaya, pencerelere tırmanmaya zorlamasını haklı çıkarmak için bu teoriyi kullanırdı.

"Ya çocuklar yakalanırsa? Ne olmuş yani? Islahevine mi gidecekler?" Farish güldü. "Siz çocukken ben hepinizi eğitmiştim. Ricky omuzlarımda dikilmeyi başardığı anda pencerelere tırmanmaya başlamıştı bile. Eğer bir polis falan geçecek olursa da..."

"Aman Tanrım," dedi Danny, bir anda ayılıp yerinde doğruldu çünkü dikiz aynasından bakınca o kızın –tek başına– köşeyi döndüğünü görmüştü.

Harriet başını önüne eğmiş, düşünmekten kaşlarını çatmış, Presbiteryen Kilisesi'ne (ve üç sokak ötedeki kendi kimsesiz evine) doğru kaldırımdan yürüyordu ki yaklaşık beş metre ileride duran bir arabanın kapısı birdenbire tık diye açıldı.

O Trans Am'di bu. Daha düşünmeye bile fırsat bulamadan geldiği yola döndü, Presbiteryen Kilisesi'nin nemli, yosunlu bahçesine girdi ve koşmaya başladı.

Kilisenin yan bahçesi Bayan Claiborne'un (minicik bir serası olan ortancalarla dolu) bahçesinden doğruca Edie'nin arka bahçesine çıkıyordu ama iki metre yüksekliğindeki tahta çitler bu iki bahçeyi birbirinden ayırıyordu. Harriet karanlık geçitten koşarak geçti (bir tarafında Edie'nin çitleri vardı; bitişik bahçeyle arasında dikenli, içinden geçmesi imkânsız mazılar sıralanıyordu) ve karşısına pat diye başka bir çit çıktı: Bayan Davenport'un bahçesinin tel örgüleri. Harriet panik içinde zorla da olsa bu tel örgülerin üstünden atladı; en tepedeki teller şortuna takıldı ve bütün vücudu havada şöyle bir döndükten sonra serbest kaldı, nefes nefese yere düştü.

Arkasında kalan yapraklarla örtülü geçitte patır kütür ayak sesleri duyuluyordu. Bayan Davenport'un bahçesinde saklanabileceği pek bir yer yoktu, bir süre çaresizce etrafına bakındıktan sonra bahçeyi koşarak geçti ve kapının mandalını açıp garaj yoluna doğru koştu. Etrafından dolaşıp Edie'nin evine gitmeyi planlamıştı ama kaldırıma çıktığı anda bir şey onu durdurdu (bu ayak sesleri de nereden geliyordu) ve saniyenin yarısı kadar bir süre düşünmek için duraksadıktan sonra dümdüz, O'Bryantların evine doğru koşmaya başladı. Sokağın ortasında koşarken Trans Am'in köşeyi döndüğünü görünce dehşete kapıldı.

Demek ikiye ayrılmışlardı. Akıllıca. Harriet uzun çam ağaçlarının altından, O'Bryantların gölgeler içindeki ön bahçesini kaplayan çam iğnelerinin üzerinden koşarak doğruca arka taraftaki, Bay O'Bryant'ın bilardo masasını koyduğu küçük kulübeye gitti. Kapının kolunu tutup salladı: kilitliydi. Harriet nefes nefese sarımtrak çam ağacı kaplı duvarlardan içeriye, kitap raflarına baktı – birkaç eski Alexandria Akademisi yıllığı dışında bomboştu; koyu renkli bir masanın üzerinde bir zincirin ucunda asılı duran Coca-Cola yazılı cam lambaya baktı ve sonra sağa doğru koşmaya başladı.

Faydasız: bir çit daha. Yan bahçedeki köpek havlıyordu. Sokağa çıkmadığı sürece Trans Am'deki adamın onu yakalayamayacağı aşikârdı ama yaya olarak peşine düşen adamın çaresine bakmalıydı, yoksa onu göz göre göre saklandığı yerden çıkaracaktı.

Kalbi yerinden çıkacakmış gibi atarak, koşmaktan ciğerleri acıyarak sola döndü. Arkasındaki hırıltılı nefesi, ağır ayak seslerini duyabiliyordu. Zikzaklar çize çize çalılardan labirentlerin içinden geçiyor ve önündeki yol birden kesiliverdiğinde hemen doğru yöne sapıyordu: tanımadığı bahçelerin içinden, çitlerin üzerinden, taraçalarla ve yassı taşlarla süslü karmakarışık çimlerin arasından, salıncakların, çamaşır iplerinin, bahçe mangallarının, korku dolu yusyuvarlak gözlerle ona bakıp pat diye çocuk kafesinin içine kıç üstü düşen bir bebeğin yanından geçip gitti. Daha ileride, bulldog suratlı yaşlı, çirkin bir adam sandalyesinden biraz kalkıp, "Defol git!" diye avaz avaz bağırdı, oysa Harriet onu görünce rahatlayıp (çünkü gördüğü ilk yetişkin oydu) biraz soluklanmak için yavaşlamıştı.

Adamın sözleri tokat gibiydi; ne kadar korkmuş olursa olsun bu sözlerin yarattığı şok onu bir an için durdurmuştu ve dehşet içinde gözlerini kırpıştırarak öfkeyle kendisine bakan o kızgın gözlere, vuracakmış gibi havada duran o benekli, tombul, yaşlı ele bakakaldı. "Evet, sen!" diye bağırdı adam. "Defol git buradan!"

Harriet koştu. Bu sokaktaki insanların adlarını duyduysa da (Wrightlar, Motleyler, Bay ve Bayan Price) yüzlerini görmediği sürece hangisinin hangisi olduğunu çıkaramazdı ve hiçbirini nefes nefese kapılarına dayanacak kadar iyi tanımıyordu: burada, bu yabancı bölgede peşine düşmelerine nasıl izin vermişti? *Düşün, düşün*, diyordu kendi kendine. Birkaç ev geride –yaşlı adam ona yumruğunu sallamadan hemen önce– koltuklarına boya tenekeleri ve plastik örtüler yığılmış bir El Camino'nun yanından geçmişti; o araba saklanacak mükemmel bir yer olabilirdi...

Ellerini dizlerine koyup iki büklüm halde bir propan tüpünün arkasına saklandı ve nefes almaya çalıştı. Onlardan kaçabilmiş miydi? Hayır: bloğun sonundaki, yanından geçerken kendini çitlerin üstüne atan bahçeye zincirlenmiş Airedale teriyerinin havlamaları yeniden yükseldi.

Harriet döndü ve körlemesine koşmaya başladı. Kurtbağrı çitlerinin arasında gördüğü boşluktan geçti ve az kalsın dizlerinin üstüne çökmüş, malçlanmış çiçek tarhındaki su hortumuyla uğraşan ve onu görünce şaşkına dönen Chester'ın üstüne yuvarlanıyordu.

Chester bomba patlamış gibi kollarını havaya kaldırdı. "Dikkat et!" Chester bir sürü insan için birbirinden acayip bir sürü iş yapıyordu ama Harriet onun burada çalıştığını bilmiyordu. "Bu ne hız böyle..."

"Nereye saklanabilirim?"

"Saklanmak mı? Burası oyun oynayacak yer değil." Yutkundu, çamurlu elini ona doğru salladı. "Hadi yürü. Yaylan bakalım."

Paniğe kapılan Harriet etrafına bakındı: camdan sinekkuşu yemliği, etrafı camla çevrilmiş veranda, eski bir piknik masası. Bahçenin karşı tarafı çobanpüskülü çalılarından bir duvarla çevrilmişti; arka tarafta o taraftan gitmesini engelleyen bir dolu gül ağacı vardı.

"Yaylan dedim. Çitin içinde açtığın şu deliğe bak hele."

İki yanı kadife çiçekleriyle kaplı yassı taşlı yol, asıl evle uyumlu olsun diye tarçınlı bisküvi rengine boyanmış özenli bir bebek evini andıran, yeşil kapısı aralık duran bir kulübeye gidiyordu. Harriet çaresizlik içinde koşarak bu yoldan geçti ve içeriye girdi (Chester arkasından, "Hey!" diye bağırıyordu) ve kendini bir yığın yakacak odunla koca bir yalıtım cam lifi rulosunun arasına attı.

İçeride ağır ve tozlu bir hava vardı. Harriet parmaklarıyla burnunu tıkadı. Loş kulübenin içinde –göğsü inip çıkıyor, kafa derisi karıncalanıyordu– yerde, yığılmış odunların yanında duran eski, yıpranmış badminton topuna, üstlerinde *Benzin*, *Dişli Yağı* ve *Etilen Glikol* yazan renkli metal kutulara bakıyordu.

Sesler: erkek sesleri. Harriet kaskatı kesildi. Zaman akıp gidiyordu ve bu süre zarfında dünya üzerinde kalan son üç eser üstünde *Benzin*, *Dişli Yağı* ve *Etilen Glikol* yazan teneke kutularmış gibi geliyordu. *Bana ne yapabilirler ki*, diye düşündü Harriet delirmiş gibi. *Hem de Chester'ın önünde?* Onları dinlemek için kendini zorlasa da nefes alıp verirken çıkardığı hırıltı kulaklarını sağır etmişti. *Çığlık at*, dedi içinden, *seni yakalayacak olurlarsa çığlık at ve ellerinden kurtul, çığlık at ve koş*... Nedense en çok o arabadan korkuyordu. Nedenini bilmiyordu ama onu o arabaya bindirirlerse her şeyin biteceği hissine kapılıyordu.

Chester'ın onu ele geçirmelerine izin vereceğini sanmıyordu. Ama onlar iki kişiydi, Chester ise yalnızdı. Ve iki beyaz adamın karşısında Chester'ın sözünün pek bir değeri olmazdı.

Saniyeler acımasızca ilerliyordu. Ne söylüyorlardı, bu kadar uzayan neydi? Harriet dikkatle çalışma tezgâhının altındaki kurumuş bal peteğine bakıyordu. Derken, birdenbire bir gölgenin kulübeye yaklaştığını gördü.

Kapı gıcırdayarak açıldı. Üçgen şeklinde solgun bir ışık kirli zemine vurdu. Harriet'ın bütün kanı çekildi ve bir an için bayılacağını sandı ama gelen yalnızca Chester'dı, Chester yalnızca, "Artık çıkabilirsin," diyordu.

Sanki önündeki camdan duvar tuzla buz oluvermişti. Sesleri yeniden duymaya başladı: kuşlar cıvıldıyor, bir çekirge yağ tenekesinin arkasında ötüp duruyordu.

"Orada mısın?"

Harriet yutkundu, konuştuğu zaman çıkan sesi zayıf ve cızırtılıydı. "Gittiler mi?"

"O adamlara ne yaptın sen?" Işık arkasından vuruyordu, Harriet onun yüzünü göremiyordu ama Chester'dı işte, sorun yoktu: Chester'ın zımpara kâğıdı gibi pürüzlü sesi, onun kambur silueti. "Sanki yankesicilik yapmışsın gibi davranıyorlardı."

"Gittiler mi?"

"Evet, gittiler," dedi Chester sabırsızca. "Buradan çık bakalım artık."

Harriet yalıtım maddesi rulosunun arkasından çıktı ve kolunun tersiyle sildiği alnını boyadı. Her tarafına kum taneleri yapışmıştı ve yüzünün bir tarafında örümcek ağları vardı.

"Burada hiçbir şeyi devirmedin, değil mi?" dedi Chester, kulübenin içine şöyle bir göz attı ve sonra yeniden dönüp Harriet'a baktı. "Şu haline bir bak." Onun için kapıyı açtı. "Neden peşine düştüler?"

Harriet –hâlâ nefes nefeseydi– kafasını salladı.

"Böyle adamlar bir çocuğun peşinden boşuna koşmazlar," dedi Chester, bir sigara almak için elini göğüs cebine uzatırken omzunun üstünden etrafa şöyle bir bakındı. "Ne yaptın? Arabalarına taş mı attın?"

Harriet boynunu uzatıp adamın arkasına baktı. Gür çalılıkların (kurtbağrı, çobanpüskülü) arasından sokak hiçbir şekilde görünmüyordu.

"Sana söyleyeyim." Chester burnundan derin bir nefes verdi. "Bugün burada ben çalıştığım için şanslısın. Bayan Mulverhill, koro çalışmasında olmasaydı buraya böyle paldır küldür girdiğin için hemen polisi

arardı. Geçen hafta bahçeye giren zavallı yaşlı bir köpeği korkutmak için fıskiyeleri açtırdı bana."

Sigarasından bir nefes çekti. Harriet'ın kalbi hâlâ kulaklarında atıyordu.

"Ne yaptığını sanıyordun cidden böyle insanların çalılıklarını delip geçerken?" dedi Chester. "Büyükannene söylemem lazım."

"Sana ne dediler?"

"Ne mi dediler? Hiçbir şey demediler. Bir tanesi arabasını sokağa, şuracığa park etmişti. Diğeri kafasını şuradaki çitlerin arasından sokup sayaç arayan bir elektrikçiymiş gibi içeriyi kolaçan etti." Chester görünmez dalları aralayıp adamın hareketlerini taklit etti ve sonra gözlerini devirdi. "Üstünde Mississippi Elektrik ve Su İdaresi'nden gelenlerinki gibi bir tulum vardı."

Tepelerinde bir dal yerinden oynadı; bu yalnızca bir sincaptı ama Harriet yerinden sıçradı.

"O adamlardan neden kaçtığını bana anlatmayacak mısın?"

"Ben... ben..."

"Ne?"

"Oyun oynuyordum," dedi Harriet alçak sesle.

"Kendini bu kadar kaptırmamalısın." Chester sigara dumanından koca bir bulutun ardından onu izliyordu. "Neden o tarafa böyle korkuyla bakıyorsun? Seni evine götürmemi ister misin?"

"Hayır," dedi Harriet ama o bunu söylerken Chester gülüyordu; Harriet kafasını evet dercesine salladığını anladı.

Chester elini onun omzuna koydu. "Senin kafan iyice karışmış," dedi, neşeli ses tonuna rağmen o da epey endişeli görünüyordu. "Bak ne diyeceğim. Eve giderken sizin evin oradan geçiyorum zaten. Bana bir dakika ver, gidip şu musluğun altında elimi yüzümü yıkayayım, sonra eve beraber yürürüz."

"Siyah kamyonlar," dedi Farish durup dururken, eve gitmek için otoyola çıkmışlardı. İyice uyuşturucunun etkisine girmişti, astımlı gibi hırıl-

tıyla nefes alıp veriyordu. "Hayatımda hiç bu kadar çok siyah kamyon görmemiştim."

Danny anlaşılmaz bir ses çıkardı ve eliyle yüzünü sıvazladı. Kasları seğiriyor, kendisi de hâlâ tir tir titriyordu. Yakalasalardı o kıza ne yapacaklardı?

"Lanet olsun," dedi, "birileri bizi görüp polisi çağırabilirdi." Rüyadaki akıl almaz bir cambaz ipi gösterisinin tam ortasında aklı başına gelmiş gibi bir hisse kapılmıştı – bu, son günlerde sıkça oluyordu. Akıllarını mı kaçırmışlardı? Ailelerin yaşadığı bir mahallede güpegündüz bir çocuğu öyle kovalamak? Mississippi'de adam kaçırmanın cezası idamdı.

"Bu yaptığımız delilik," dedi yüksek sesle.

Ama Farish heyecanla dışarıdaki bir şeyleri gösteriyordu; parmaklarındaki kocaman, ağır yüzükler (serçe parmağındaki yüzük bir zar şeklindeydi) öğle güneşi vurunca bir acayip parlıyordu. "Şurada," dedi, "ve orada."

"Ne," dedi Danny, "ne var orada?" Her yerde arabalar vardı; pamuk tarlalarına feci bir güneş ışığı vuruyor, sanki suyun üstüne vuruyormuş gibi görünüyordu.

"Siyah kamyonlar."

"Nerede?" Hareket halindeki otomobilin hızı ona sanki bir şeyleri unutuyormuş ya da önemli bir şeyi arkasında bırakıyormuş gibi bir his veriyordu.

"Orada, orada, orada."

"O kamyonun rengi yeşil."

"Hayır değil – orada işte!" Farish zafer kazanmışçasına bağırdı. "Gördün mü, bir tane daha!"

Kalbi güm güm atan, kafasındaki basınç hissi artan Danny'nin içinden, *ne sikim olmuş yani*, demek geçiyordu ama Farish'i kışkırtmaktan korktuğu için kendini tutuyordu. Çitlerin üzerinden atlayıp fazla düzenli, barbekülü kasaba bahçelerinden geçmek: saçmalık. Bunun çılgınlığını düşünmek bile fenalaşmasına yetiyordu. Bu, hikâyenin şöyle bir silkinip aklını başına topladığın ve kendine geldiğin yeriydi: bir anda dur, arabayı geri döndür, hayatını sonsuza dek değiştir; Danny'nin asla inanmadığı yeri.

"Şuraya bak." Farish eliyle gösterge paneline vurup duruyordu; öyle sert vuruyordu ki Danny korkuyla yerinden sıçrıyordu. "Şuradakini gördüğünü biliyorum. Bütün o kamyonlar harekete geçmiş. İşe koyulmaya hazırlanıyorlar."

Işık her yerdeydi: çok fazla ışık vardı. Güneş lekeleri, moleküller. Araba yabancı bir fikir haline gelmişti. "Kenara çekmem lazım," dedi Danny.

"Ne?" dedi Farish.

"Arabayı süremiyorum." Sesinin yükselip isterik bir hale geldiğini hissedebiliyordu; arabalar yanlarından hızla geçip gidiyordu, renkli enerji çizgileri gibi, kalabalık rüyalar gibi.

White Kitchen'ın otopark alanında, alnını direksiyona dayayıp derin nefesler alıp verirken Farish bir elinin yumruğunu diğer elinin avuç içine vura vura, *seni yıpratan met değil, yemek yememek*, deyip duruyordu. O –Farish– kendini kaybetmemeyi böyle başarıyordu. Canı istese de istemese de düzenli olarak yemek yiyordu. "Ama sen, sen aynı Gum gibisin," dedi işaret parmağıyla Danny'nin pazısını dürterek. "Yemek yemeyi unutuyorsun. O yüzden böyle iskelet gibi zayıfsın."

Danny gösterge paneline bakıyordu. Monoksit buharları ve mide bulantısı. Kendisinin herhangi bir açıdan Gum'a benzediğini düşünmek hiç hoş değildi ama kavruk teni, çökük yanakları, kemikli, zayıf ve bitkin vücuduyla bütün torunlarının arasında ona tek benzeyeni Danny'ydi. Bunu daha önce hiç fark etmemişti.

"Pekâlâ," dedi Farish kıçını hafifçe kaldırıp arka cebindeki cüzdanını çıkarmaya çalışırken, bir işe yaradığına, talimatlar verdiğine seviniyordu. "Senin neye ihtiyacın olduğunu biliyorum ben. Bir bardak kola ve acılı jambonlu bir sandviç. Bunlar seni hemen kendine getirir."

Binbir zahmetle arabanın kapısını açtı ve kendini dışarıya attı (uyuşan bacaklarını açmaya çalışan yaşlı bir gemi kaptanı gibi numaradan oflayıp pufluyordu) ve bir kola ile acılı jambonlu sandviç almak için dükkâna girdi.

Danny sessizlik içinde oturdu. Farish'in kokusu boğucu arabanın içinde tüm yoğunluğuyla asılı kalmıştı. Dünya üzerinde istediği son şey acılı jambonlu bir sandviçti; onu bir şekilde yutup midesine indirmesi gerekiyordu.

Kızın görüntüsü jet uçaklarının ardında bıraktığı iz gibi zihninde uçuşuyordu: kara kafalı bir leke, hareket halindeki bir hedef. Aklında asıl yer edense verandadaki yaşlı kadının yüzüydü. Yavaş çekim gibi gelen bir hızla o evin (kızın evi miydi acaba?) önünden geçip giderken, yaşlı kadının bakışları (ışıl ışıl, kudretli bakışları) onu gerçek anlamda görmeden yalayıp geçmişti ve Danny hiç beklemediği bir anda birini tanımanın tatsız şaşkınlığını yaşamıştı. Çünkü o yaşlı kadını tanıyordu – üstünden çok uzun zaman geçen bir rüyadan kalma, hem çok yakınında hem de fersah fersah uzağındaymış gibi gelen bir şey sanki.

Cam vitrinin ardından Farish tezgâha dayanmış, ağzı kulaklarına vararak hoşlandığı o küçük sıska, garson kızla konuşuyordu. Büyük olasılıkla ondan korktukları için veya onunla iş yapmaya ihtiyaçları olduğundan ya da belki de sırf kibarlıklarından, White Kitchen'daki garsonlar Farish'in çılgın hikâyelerini hürmetle dinliyorlar ve onun dayılanmalarından, kör gözünden ya da "her şeyin doğrusunu ben bilirim" tavırlarından rahatsız olmuyormuş gibi görünüyorlardı. Farish sesini yükseltse, sinirlenip elini kolunu sallamaya başlasa ya da kahvesini yere devirse bile onlar sakinliklerini ve kibarlıklarını koruyorlardı. Dolayısıyla Farish de kafası hiç yerinde olmadığı zamanlarda bile onların yanında küfürlü konuşmaktan kaçınıyordu ve hatta Sevgililer Günü'nde koca bir buket çiçek yaptırıp restorana götürmüştü.

Danny gözünü ağabeyinden ayırmadan arabadan indi, restoranın etrafından dolaştı, kurumuş çalıların yanından geçti ve telefon kulübesine girdi. Telefon rehberinin yarısı kopartılmıştı ama neyse ki kopartılan son yarıydı; Danny titreyen parmağını aşağıya doğru kaydırarak C ile başlayan isimleri takip etti. Posta kutusunun üstündeki isim Cleve idi. Tam da tahmin ettiği gibi, siyah beyaz harflerle karşısındaydı işte: Margin Caddesi'nde bir E. Cleve.

Ve –garip biçimde– kafasına dank etti. Danny o boğucu sıcaklıktaki telefon kulübesinin içinde durdu, kurduğu bağlantıyı sindirmeye çalıştı. Çünkü o yaşlı kadınla tanışmıştı, o kadar uzun zaman önce tanışmıştı ki bambaşka bir hayattaymış gibi geliyordu. Kendi adına değilse de siyasi anlamda nüfuzlu bir adam olan babası ve ailesinin eski evi, Musibet sayesinde kasabada epey bilinen bir kadındı. Zamanında oldukça ünlü olan bu ev çoktan yok olmuş, geride yalnızca adı kalmıştı.

Eyaletler arası otobanda, bir zamanlar evin olduğu yerin yakınlarında, tabelasında beyaz sütunlu bir malikâne kullanan ve kendine Musibet Et Lokantası diyen küçük, ucuz bir restoran vardı. Tabela hâlâ yerindeydi ama artık kapılarıyla pencereleri tahtalarla kapatılmış o restoran da *Girilmez* yazan grafiti kaplı tabelaları ve içinde yabani otlar bitmiş çiçek tarhlarıyla perili bir eve benziyordu; sanki bizzat o toprağa özgü bir şey binanın tüm tazeliğini emmiş ve onun çok eski görünmesine neden olmuş gibiydi.

Danny çocukken (kaçıncı sınıftaydı hatırlamıyordu, okul artık iç karartıcı bir belirsizlikten ibaretti onun için) Musibet'teki bir doğum günü partisine katılmıştı. Hatırası zihnine kazınmıştı: eskimiş duvar kâğıtları, avizeleriyle ürkütücü, loş ve tarihî görünen kocaman odalar. Evin sahibi olan yaşlı kadın Robin'in büyükannesiydi, Robin ise Danny'nin sınıf arkadaşıydı. Robin kasabada yaşıyordu, Farish bilardo salonunda takılırken kasabanın sokaklarını arşınlayan Danny sonbaharda, rüzgârlı bir öğle vakti onu evinin önünde tek başına oynarken görmüştü. Bir süre iki küçük ürkek hayvan gibi öylece durup birbirlerine bakmışlardı – Danny sokakta, Robin bahçedeydi. Sonra Robin, "Batman'i severim," demişti.

"Ben de Batman'i severim," demişti Danny. Sonra birlikte kaldırıma çıkıp oradan oraya koşturmuş, hava kararıncaya kadar oyun oynamışlardı.

Robin (izin almak için parmağını kaldırdıktan sonra sıraların arasında baştan sona dolaşıp çocukların her birine birer davetiye uzatarak) sınıfındaki herkesi doğum günü partisine davet ettiği için Danny'nin babasına ya da Gum'a haber vermeden birilerinin arabasıyla partiye gitmesi kolay olmuştu. Danny gibi çocukların doğum günü partisi olmazdı ve Danny davet edilse bile (ki genelde edilmezdi) babası onun gitmesine izin vermezdi çünkü onun oğullarının hiçbiri hediye gibi gereksiz bir şeye para veremezdi, hele ki zengin bir herifin kızı ya da oğlu için. Jimmy George Ratliff böyle saçmalıklara para saçamazdı. Büyükannesinin gerekçesiyse başkaydı. Danny böyle bir partiye giderse ev sahibine borçlu olacaktı: "gebe kalacaktı". Danny'yi (kuşkusuz) sırf onunla, elden düşme giysileriyle, köylü tavırlarıyla dalga geçmek için oraya çağıran kasaba halkının davetini neden kabul edecekti ki?

Danny'nin ailesi fakirdi; onlar "sıradan insanlar"dı. Gösterişli pastalar ve parti giysileri onlara göre değildi. Gum torunlarına bunları sürekli hatırlatıyordu ki öyle havaya girip unutmaya falan kalkmasınlar.

Danny partinin Robin'in (zaten oldukça güzel olan) evinde yapılacağını sanıyordu ama sınıftaki hiç tanımadığı kızlardan birinin annesinin sürdüğü içi çocuk dolu steyşın kasaba sınırlarından çıkıp, pamuk tarlalarını geçip, ağaçlıklı yollardan inip o sütunlu eve varınca şaşırıp kalmıştı. O, böyle bir yere ait değildi. Ve daha da kötüsü, yanında hediye falan da getirmemişti. Okulda, bir yerlerden bulduğu kibrit kutusundan bir arabayı defter kâğıdıyla paketlemeye çalışmıştı ama bandı yoktu ve elindeki şey hediyeye falan değil, buruş buruş edilmiş eski bir ödeve benziyordu.

Ama onun hediye getirmediğini kimse fark etmemiş gibiydi, en azından kimse bir şey dememişti. Ve ev, yakından bakınca uzaktan göründüğü kadar ihtişamlı değildi – aslında güve yemiş halıları ve tavandaki kırık ve çatlak sıvalarıyla âdeta yıkılacak haldeydi. Partiyi o yaşlı kadın –Robin'in büyükannesi– idare ediyordu; çok büyük, resmî ve korkutucuydu. Ön kapıyı açtığında o dimdik duran, siyah renkli, pahalı oldukları her hallerinden belli olan giysileri ve çatık kaşlarıyla Danny'nin ödünü koparmıştı. Ses tonu sertti, adımları da öyle, yankı yapan odalarda tak tuk ilerliyordu, öyle çevik ve büyüleyiciydi ki o yanlarına geldiğinde çocuklar konuşmayı bile kesiyordu. Ama Danny'ye cam bir tabakta bembeyaz pastadan güzel bir dilim uzatmıştı: üstü dolgun bir kremayla kaplı ve kocaman pembe bir M harfiyle süslü: MUTLU'nun M'si. O güzelim masanın etrafına doluşmuş bütün o çocuklara bakmış, sonra o pembe güllü özel dilimi onların kafalarının üzerinden uzanarak (ta arkalarda bir yerde duran) Danny'ye uzatmıştı, sanki o odanın içinde o dilimi almasını istediği tek kişi oymuş gibi.

İşte o yaşlı kadın oydu. *E. Cleve.* Onu yıllardır hiç görmemişti, aklına hiç gelmemişti. Musibet'te yangın çıktığında –gece yarısı kilometrelerce geniş bir alanı gündüz gibi aydınlatan bir yangındı bu– Danny'nin babası ve büyükannesi böyle bir evin çoktandır yanması gerektiğini biliyorlarmışçasına sinsi, memnun bir tavırla kafalarını sallamışlardı. O "yüce ve muazzam" malikânenin âdeta kibrit çöpüne dönüştüğünü görmekten haz duymuşlardı; Gum, genç bir kızken onun

tarlalarında pamuk topladığı için Musibet'e özellikle gönül koymuştu. Onlar talihin yüz çevirdiği sıradan beyaz halkı herhangi bir zenci ırgatla bir tutan kibirli beyazlardandı – Danny'nin babasına göre, kendi ırklarına ihanet ediyorlardı.

Evet: o yaşlı kadın cennetten kovulmuştu ve içine düştüğü dünya alışkın olduğundan yabancı, üzücü ve gizemli bir dünyaydı. Danny'nin ailesinin daha da düşebileceği bir yer yoktu. Ve Robin (o cömert, cana yakın çocuk) ölmüştü – ölümünün üstünden yıllar geçmişti. Kasabadan geçen bir sapık ya da tren raylarının oralarda takılan pis bir serseri tarafından öldürülmüştü; kim olduğunu kimse bilmiyordu. Pazartesi sabahı okulda öğretmenleri Bayan Marter (Danny'yi ne olduğunu bile hatırlamadığı bir şey için ceza olarak bir hafta boyunca sarı renkli bir kadın peruğuyla dolaşmaya zorlayan koca götlü pisliğin tekiydi) koridorda diğer öğretmenlerle fısıldaşıp duruyordu ve gözleri de sanki ağlamış gibi kıpkırmızıydı. Zil çaldıktan sonra masasına oturmuş ve "Çocuklar, size kötü bir haberim var," demişti.

Kasabalı çocukların çoğu olayı çoktan duymuştu ama Danny'nin haberi yoktu. Başta Bayan Marter'ın onlarla taşak geçtiğini düşünmüş fakat onlara pastel boyalarını ve el işi kâğıtlarını çıkarmalarını ve Robin'in ailesine göndermek için kart hazırlamalarını söyleyince, şaka yapmadığını anlamıştı. Danny hazırladığı kartın üzerine Robin'in evinin önünde yan yana duran Batman, Örümcek Adam ve Yeşil Dev Hulk'ın resmini çizmişti. Onları hareket halindeyken –Robin'i kurtarırken, kötü adamları hezimete uğratırken– çizmek istemişti aslında ama o kadar iyi bir ressam sayılmazdı, onları ancak yan yana durmuş, tam karşıya bakarken çizebilmişti. Resmi bitirdikten sonra oraya kendini de eklemek istemiş ve kenara bir yerlere kendisini de çizmişti. Robin'i yüzüstü bırakmış gibi hissediyordu. Hizmetçileri pazar günleri etrafta olmazdı genelde ama o gün ordaydı. O kadının onu o gün daha erken saatlerde evden kovalamasına izin vermeseydi, Robin hâlâ yaşıyor olabilirdi.

Düşününce, Danny ucuz kurtulduğunu hissediyordu. Babaları onu ve Curtis'i kasabada tek başlarına bırakıyordu –özellikle de geceleri– ve sapığın teki peşlerine düşecek olsa kaçıp gidebilecekleri bir evleri ya da yakın bir komşuları falan da yoktu. Curtis olabildiğince söz dinleyip saklansa da neden konuşamadığını anlamıyordu ve bu

yüzden de sürekli *hişşt* diye susturulması gerekiyordu – ama yine de Danny yanında onun olmasından memnundu, Curtis korkup öksürük nöbetine tutulduğu zamanlarda bile. En kötüsü Danny'nin yalnız olduğu gecelerdi. Bilardo salonu gece saat on ikide kapanıncaya kadar fare gibi çıt çıkarmadan insanların kulübelerinde ve bahçe çitlerinin arkasında nefes nefese, iki büklüm bir halde saklanıyordu. Saat on iki olunca saklandığı yerden sürüne sürüne çıkıyor, karanlık sokaklardan koşarak geçiyor ve en ufak ses duysa omzunun üstünden etrafına bakınarak bilardo salonuna kadar gidiyordu. Ve bu gece yürüyüşleri sırasında öyle aman aman korkutucu biriyle hiç karşılaşmamış olması onu nedense daha çok ürkütüyordu, sanki Robin'in katili görünmezmiş ya da gizli güçlere sahipmiş gibi. Batman'le ilgili kâbuslar görmeye başlamıştı, Batman bomboş bir yerde karşısına çıkıyor ve parlak şeytan gözleriyle hızla ona doğru yaklaşmaya başlıyordu.

Danny ağlayan bir çocuk değildi –babası böyle şeylere izin vermezdi, Curtis'e bile– ama bir gün Danny bütün ailesinin önünde hıçkırıklara boğulunca buna hem kendisi hem de diğer herkes çok şaşırmıştı. Ağlaması bir türlü kesilmeyince babası onu kolundan sertçe tutup kaldırmış ve ona asıl şimdi ağlaması için bir sebep vereceğini söylemişti. Onu kemerle bir güzel dövdükten sonra, bu kez Ricky Lee onu karavanın daracık koridorunda sıkıştırmıştı. "O çocuk senin sevgilindi galiba."

"Onun yerine keşke ben ölseydim diyorsun galiba," demişti büyükannesi tatlı tatlı.

Hemen ertesi gün Danny okula gitmiş ve yapmadığı bir şey için atıp tutmaya başlamıştı. Tuhaf bir şekilde, aslında yalnızca başını dik tutmaya çalışıyordu –hiçbir şeyden korkmuyordu o, ondan da korkmuyordu– ama şimdi bile düşününce içi bir fena oluyordu; üzüntü nasıl da yalanlara ve caka satmaya dönüşüvermişti ve sanki Robin'in hayatı partilerden ve hediyelerden ibaretmiş gibi o üzüntünün içinde nasıl da bir kıskançlık gizliydi. Sonuçta Danny'nin hayatı hiç kolay geçmemişti ama en azından hayattaydı.

Kapının üstündeki zil çaldı ve Farish elinde yağa bulanmış bir kese kâğıdıyla otoparka doğru yürümeye koyuldu. Arabanın boş olduğunu görünce olduğu yerde kalakaldı.

Danny usulca telefon kulübesinden çıktı: ani hareket yapmak yok. Son birkaç gündür Farish'in davranışları öyle dengesiz bir hal almıştı ki Danny kendini bir rehine gibi hissetmeye başlamıştı.

Farish dönüp Danny'ye baktı, gözleri cam gibi donuktu. "Orada ne arıyordun?" diye sordu.

"Aman, yok bir şey, telefon rehberine bakıyordum sadece," dedi Danny, yüzüne olabildiğince boş bir ifade takınmaya çalışarak hemen arabanın yanına gitti. Son günlerde olağandışı herhangi bir şey Farish'i çileden çıkarmaya yetiyordu; daha dün gece televizyonda gördüğü bir şeye kızıp süt bardağını masaya öyle bir hızla vurmuştu ki cam bardak elinde kırılmıştı.

Farish öfkeyle ona bakıyor, gözleriyle her hareketini takip ediyordu. "Sen benim kardeşim değilsin."

Danny, eli arabanın kapısında durdu. "Ne?"

Farish birdenbire öne atıldı ve Danny'yi yüzüstü yere serdi.

Harriet eve girdiğinde annesi üst katta telefonda babasıyla konuşuyordu. Harriet bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu ama kötü işarete benziyordu. Merdivenlere oturdu ve çenesini ellerinin arasına koyup bekledi. Ama üstünden uzunca bir zaman –yarım saat kadar– geçmesine rağmen annesi hâlâ ortaya çıkmayınca oturduğu yerden bir üst basamağa çıktı, sonra bir tane daha, bir tane daha ve en sonunda en üst basamağa kadar ulaşıp sırtı annesinin yatak odasının kapısının altından gelen ışık huzmesine dönük olarak merdivenlerin en tepesine tünedi. Dikkat kesilmiş dinliyordu ama annesinin (boğuk, fısıltılı) sesi net olarak duyulsa da ne dediği anlaşılmıyordu.

En sonunda pes etti ve mutfağa indi. Hâlâ nefes nefeseydi ve arada sırada göğüs duvarındaki kaslardan biri kasılıyor, canını yakıyordu. Gün batımı lavabonun hemen üstündeki pencereden tüm kırmızıları ve morlarıyla göz alıcı bir şekilde mutfağa doluyordu; yaz sonlarında fırtınanın yaklaştığı zamanlarda olduğu gibi. *Şükürler olsun ki Edie'nin evine geri dönmedim*, diye düşündü gözlerini hızlı hızlı kırpıştırarak. O

panikle adamları ta Edie'nin ön kapısına kadar getirmeye çok yaklaşmıştı. Edie sertti falan ama sonuçta kaburgaları kırık, yaşlı bir kadındı.

Evdeki kilitlerin hepsi eski, kırılması kolay sandık tipi kilitlerdi. Ön ve arka kapıların üstünde hiçbir işe yaramayan eski moda sürme kilitler vardı. Harriet bir defasında arka kapının kilidini kırdığı için başını derde sokmuştu. Kilidin sıkıştığını sanmış ve dışarıdan bütün ağırlığını kapıya vermişti; şimdi, üstünden aylar geçtikten sonra bile o uyduruk kilit mekanizması çürük kapının üstünde tek bir çiviyle duruyordu.

Açık pencereden hafif, insanın tüylerini diken diken eden bir rüzgâr esip Harriet'ın yanağına vurdu. Üst ve alt kattaki pervaneliler de dâhil olmak üzere bütün pencereler açıktı, bütün odaların pencereleri açıktı. Bütün bunları düşününce kâbus gibi bir açıklık, korunmasızlık hissi doluyordu içine. O adamın pat diye evine gelmesine engel olacak ne vardı? Hem dilediği kapıyı kolaylıkla açıp girebilecekken neden pencerelerle uğraşsındı?

Allison yalın ayak mutfağa girdi ve birini arayacakmış gibi gelip ahizeyi kaldırdı – ahizeyi yerine koymadan önce birkaç saniye konuşulanları dinledi ve yüzünde tuhaf bir ifadeyle telefonu dikkatlice kapattı.

Harriet, "Kiminle konuşuyor?" diye sordu.

"Babamla."

"Hâlâ mı?"

Allison omuzlarını silkti ama canı sıkılmışa benziyordu, başını öne eğip hemen mutfaktan çıktı. Harriet kaşlarını çattı ve bir süre daha olduğu yerde durdu, sonra telefonun başına gitti ve usulca ahizeyi yerinden kaldırdı.

Harriet arka plandaki televizyon sesini duyabiliyordu. "Seni suçlayamam," diyordu annesi mızmız bir sesle.

"Saçmalama." Babasının bıkkınlığı ve sabırsızlığı nefes alıp verişinden apaçık belli oluyordu. "Bana inanmıyorsan neden kalkıp buraya gelmiyorsun?"

"Gerçekten yürekten istemediğin bir şeyi söylemeni istemiyorum."

Harriet yavaşça telefonun kapama düğmesine bastı ve ahizeyi yerine koydu. Annesiyle babasının onun hakkında konuştuklarından

korkuyordu ama işler daha kötüydü. Babası ziyarete geldiğinde her şey yeterince kötü oluyordu zaten, evin içi gürültüyle, şiddetle ve onun varlığının yarattığı gerginlikle doluyordu ancak o, insanların hakkında ne düşündüklerine önem verirdi, bu yüzden de Edie ve teyzeler etraftayken biraz daha iyi davranırdı. Onların yalnızca birkaç blok uzakta olduklarını bilmek Harriet'a güven verirdi. Hem ev yeterince büyük olduğu için parmak uçlarında dolaşıp çoğu zaman ondan uzak durmak mümkün olabiliyordu. Ama babasının Nashville'deki dairesi küçüktü – yalnızca beş odası vardı. Ondan kaçmak mümkün olmayacaktı.

Âdeta kafasından geçen bu düşüncelere cevaben, hemen arkasında pat diye bir ses duydu ve elini boğazına götürüp yerinden sıçradı. Pencere kanadı düşmüş, camın içinde duran bir dolu eşya (dergiler, toprak bir saksının içindeki kırmızı sardunya) mutfağa doğru devrilmişti. Harriet tekinsiz, sanki vakumlanmış bir boşluktaymış gibi müthiş sessiz bir an boyunca (perdeler dümdüzdü, esinti kaybolmuştu) önce yerdeki kırık saksıya, döşemelik muşambanın üstüne dağılan kapkara toprak parçalarına ve sonra kafasını kaldırıp endişeli gözlerle odanın gölgeler içindeki dört köşesine baktı. Tavana vuran kıpkızıl gün batımı ürkütücüydü.

"Merhaba?" diye fısıldadı en sonunda, mutfağın içinden geçip giden ruh (dostane olsun, olmasın) her ne ise ona. Çünkü izlendiğine dair bir hisse kapılmıştı. Ama ortalık sessizdi; birkaç saniye sonda Harriet arkasını döndü ve sanki şeytanın ta kendisi arkasından bakıyormuş gibi telaşla oradan çıkıp gitti.

Eugene gözünde eczaneden aldığı okuma gözlükleriyle tam şafak vaktinde Gum'ın mutfak masasında sessizce oturuyordu. Kasaba Ek Hizmetler Bürosu'nun üstü yağ lekeleriyle kaplanmış *Ev Bahçeleri: Meyveler ve Süs Bitkileri* isimli eski bir kitapçığını okuyordu. Bandajları çoktan çıkmış olsa da yılan sokan eli hâlâ işe yaramaz görünüyordu, parmakları kaskatıydı, ancak kâğıt ağırlığı gibi kitapçığı açık tutmaya yarıyordu.

Eugene hastaneden değişmiş bir adam olarak çıkmıştı. Uyanık bir halde yatağında yatar, cilalanmış damalı karoları, sonsuzluğa açılıyor-

muş gibi gelen beyaz renkli çift kapılara uzanan dümdüz çizgileriyle, koridorun öbür ucundan sesi gelen televizyondaki aptal kahkahaları dinlerken bir anda tezahür etmişti. Geceler boyunca, ışıktan bir arp gibi tavana vuran aydınlığa bakarak, ölümün antiseptik havasında tir tir titreyerek sabahın ilk ışıklarına kadar dua etti: röntgen cihazının uğultusunu, kalp monitörlerinin robotik biplemelerini, hemşirelerin kauçuk tabanlı suskun ayak seslerini ve hemen yanındaki yatakta yatan adamın iniltili nefesini dinledi.

Eugene'in aydınlanması üç aşamalı olmuştu. İlki: ruhani olarak yılanlara dokunmaya hazır olmadığı ve Yüce İsa'nın kutsal yağından sürünmediği için Tanrı tüm merhameti ve adaletiyle ona saldırmış ve tokadını vurmuştu. İkincisi: dünya üzerindeki herkes –her Hristiyan, her inanan– Tanrı'nın sözlerini aktaracak bir papaz olabilir anlamına gelmiyordu; neredeyse hiçbir gerekli vasfını taşımadığı papazlığın, erdemli olanların cennete ulaşmalarını sağlayacak tek basamak olduğunu düşünmesi Eugene'in hatası olmuştu. Belli ki Tanrı'nın Eugene için en başından beri bambaşka planları vardı çünkü Eugene iyi bir konuşmacı değildi, bunun için ne bir eğitimi vardı ne hitabet yeteneğine sahipti ne de insanlarla yakın ilişkiler kurabiliyordu; yüzündeki yara izi bile onun bir elçi olmasına engel oluyordu, zira insanlar Yaşayan Tanrı'nın intikamının gözle görülür işaretlerinden korkuya kapılıp geri çekiliyorlardı.

Ama Gene, Tanrı'nın elçisi ya da İncil'in vaizi olmaya uygun değilse, o zaman ne olacaktı? *Bir işaret*, diye dualar etti hastanedeki yatağında, o soğuk, gri gölgelerin arasında gözünü bile kırpmadan... ve dua ederken gözleri sürekli yatak komşusunun yanı başındaki kurdeleli vazonun içinde duran kırmızı karanfillere kayıyordu; yanındaki adamsa iriyarı, yüzü kırışıklıklarla dolu, kavruk tenli, yaşlı bir adamdı, oltaya takılmış bir balık gibi ağzını açıp kapatıyordu, üstü siyah kıllarla kaplı kupkuru, tarçınlı bisküvi rengindeki elleri bakması bile zor bir çaresizlikle yumuşak yatak örtülerini tutup çekiştiriyordu.

O karanfiller odanın göze çarpan tek renkleriydi. Gum hastaneye yatınca Eugene daha önce tek bir kelime bile etmediği zavallı komşusuna bakmak için kaldığı odaya dönmüştü. Yatak boştu, ama çiçekler hâlâ oradaydı; yılan sokmuş kolunda nabız gibi atan o derin, kırmızı,

yoğun acıyı paylaşmak istercesine yatak masasının üzerinden kıpkırmızı parlıyorlardı ve birdenbire perde yere düştü ve Eugene uğrunda dualar ettiği o işaretin bizzat bu çiçekler olduğunu anladı. Tanrı'nın yarattığı minicik, canlı yaratıklardı o çiçekler ve tıpkı onun kalbi gibi yaşıyordu onlar da: kaba saba vazolarından su çeken damarları ve boruları olan, Karanlık Ölüm Vadisi'ndeyken bile karanfillere özgü o zayıf, hoş kokuyu saçan körpe, narin güzelliklerdi. Ve tam da o bunları düşünürken Tanrı'nın bizzat kendisi konuşmuştu Eugene'le, o durgun öğleden sonra olduğu yerde dikilirken: *Bahçelerimi ekip biç*, demişti.

Üçüncü tezahür de şuydu. Hemen aynı gün, Eugene arka verandada tohum aramıştı ve o ana kadar siyah bir plastik parçasının üzerinde eski traktör lastiklerinin durduğu nemli, koyu renkli toprak parçasına bir sıra lahana ve kış turpu ekmişti. Tohum dükkânındaki indirimden iki tane gül ağacı almış ve onları da büyükannesinin karavanının önündeki çalılığa dikmişti. Gum her zaman olduğu gibi, sanki bu güller ona zarar vermek için dikilmiş sinsi bir numaraymış gibi şüpheye kapılmıştı; Eugene onu defalarca kez güllerin başında dikilmiş, o zavallı küçük ağaççıklara tehlikeli işgalcilermiş, onları göz göre göre soyup soğana çevirmeye gelmiş beleşçi asalaklarmış gibi bakarken yakalamıştı. "Benim öğrenmek istediğim şey," demişti, elinde böcek ilacı ve bir sulama kabıyla güllerle ilgilenmeye gelen Eugene'in peşinden ayaklarını sürüye sürüye yürüyerek, "bu şeylerle kim ilgilenecek? Bütün bu havalı spreylerin, gübrelerin parasını kim ödeyecek? Onları sulama, tozlarını alma, bakımlarını yapma ve sürekli onlarla uğraşma işi kimin başına kalacak?" Ve onların bakımının yükünün ne yazık ki yine kendi omuzlarına yükleneceğinin farkında olduğunu söylemek istercesine o bulutlu, yaşlı gözleriyle Eugene'e bakmıştı.

Karavanın kapısı pat diye açıldı –öyle bir gürültü çıkmıştı ki Eugene yerinden zıplamıştı– ve Danny yorgun adımlarla içeri girdi: leş gibiydi, tıraşsızdı, gözleri yuvalarına çökmüştü ve günlerdir çölde yürüyormuş gibi susuz kalmışa benziyordu. O kadar zayıftı ki kot pantolonu üstünden düşüyordu.

Eugene, "Berbat görünüyorsun," dedi.

Danny ona sert bir bakış attı, sonra masaya çöktü ve başını ellerinin arasına aldı.

"Bu senin suçun. O şeyi kullanmayı bırakmalısın."

Danny kafasını kaldırdı. Bomboş bakışları insanı ürkütüyordu. Durup dururken, "Seni yılan soktuğu gece Misyon evinin kapısına gelen o siyah saçlı küçük kızı hatırlıyor musun?" diye sordu.

"Şey, evet," dedi Eugene, parmağını araya koyup kitapçığı kapattı. "Evet, hatırlıyorum. Farsh dilediği gibi ortalarda dolaşıp saçma sapan konuşabilir ve bunu kimse sorgulayamaz..."

"Onu hatırlıyorsun yani."

"Evet. Bu konuyu açman ilginç oldu." Eugene nereden başlaması gerektiğini düşünüyordu. "O kız yanımdan kaçıp gitti," dedi, "hem de yılanlar pencereden dışarı çıkmadan önce. Aşağıda, kaldırımda yanımda dururken çok gergindi ve siz yukarıdan bağırdığınız anda kaçıp gitti." Eugene kitapçığı bir kenara bıraktı. "Ve sana bir şey daha diyeyim, ben o kapıyı açık bırakmamıştım. Farsh ne derse desin umurumda değil. Eve döndüğümüzde kapı açık duruyordu ve..."

Şöyle bir geri çekildi ve gözlerini kırpıştırarak Danny'nin bir anda suratına doğru tuttuğu minicik fotoğrafa baktı.

"Ama bu sensin," dedi.

"Ben..." Danny ürperdi ve kıpkırmızı olmuş gözlerini tavana çevirdi.

"Nereden çıktı bu?"

"O kız bıraktı."

"Nerede bıraktı?" dedi Eugene. Sonra, "Bu ses de ne?" diye sordu. Dışarıda biri acı acı ağlıyordu. "Curtis mi bu?" dedi ve ayağa kalktı.

"Hayır..." Danny içine derin ama kesik bir nefes çekti. "Farish."

"Farish mi?"

Danny sandalyesini sürüyerek geri çekti, çıldırmış gibi etrafına bakınıyordu. Hıçkırıklar kesik kesikti, gırtlaktan geliyordu, bir çocuğun hıçkırıkları gibi çaresiz ama çok daha şiddetli çıkıyordu, sanki Farish kendi kalbiyle boğuluyormuş da onu çıkarmak istiyormuş gibi.

"Yüce Tanrım," dedi Eugene, dehşete kapılmıştı. "Şu sese bak."

"Az önce White Kitchen'ın otoparkında onunla kötü bir şeyler yaşadık," dedi Danny. Kirlenmiş ve derisi soyulmuş ellerini havaya kaldırdı.

"Ne oldu?" dedi Eugene. Pencereye gitti ve dışarıya bir göz attı. "Curtis nerede?" Bronşlarında ve solunum yollarında problem olan

Curtis üzüldüğü zaman ya da başkası üzüldüğü zaman, korkunç öksürük nöbetlerine girerdi; hatta başka birinin üzüldüğünü görmek onu çok daha fazla üzerdi.

Danny kafasını salladı. "Bilmiyorum," dedi, fazla uyuşturucu kullanmaktan sesi boğuk ve kısık çıkıyordu. "Sürekli korku içinde yaşamaktan bıktım." Eugene'i şaşırtarak çizmesinin içinden ürkütücü görünümlü bir budama bıçağı çıkardı ve bu bıçağı kafası güzel de olsa sert bir bakışla tak diye masanın üstüne koydu.

"Bu benim koruyucum," dedi. "Ondan." Gözlerini yalnızca beyazları görünecek şekilde devirdi ki Eugene onun Farish'ten bahsettiğini anlasın.

O korkunç ağlama sesi dinmişti. Eugene pencerenin kenarından ayrıldı ve Danny'nin yanına oturdu. "Kendi kendini öldürüyorsun," dedi. "Biraz uyuman lazım."

Danny, "Biraz uyuman lazım," diye tekrarladı. Bir konuşma yapacakmış gibi ayağa kalktı ama sonra yeniden yerine oturdu.

"Ben büyürken," dedi Gum, yürüme desteğine tutuna tutuna, *tık tık tık tık* her defasında birkaç santim ilerleyerek yanlarına geliyordu, "babam koltuğa oturup kitap okuyan adamda ters bir şeyler vardır derdi."

Bunu sakin bir şefkatle söylemişti, sanki bu sözün yalın hikmeti babasını yüceltiyormuş gibi. Kitapçık masanın üstünde duruyordu. Yaşlı ve titrek elini uzatıp kitapçığı aldı. Onu bir kol boyu uzaklıkta tutarak ön kapağına, sonra çevirip bir de arka kapağına baktı. "İlahî, Gene," dedi.

Eugene gözlüklerinin üstünden ona bakıyordu. "Ne oldu?"

"Ah," dedi Gum, sabırlı bir duraksamanın ardından. "Yani. Fazla umuda kapıldığını görmekten nefret ediyorum. Bu yaşlı, kötü dünya bizim gibiler için zaten yeterince zor. Bütün o genç üniversite hocalarının iş kuyruklarında senin önünde dizildiğini düşünmekten hiç hoşlanmıyorum tabii ki de."

"Canım? O lanet şeye öylesine bakamaz mıyım?" Büyükannesinin kimseye kötülük etmeye niyeti yoktu elbette: hayatı boyunca çalışıp didinmiş ve sonuçta hiçbir şey elde edememiş, hiçbir şansı olmamış, hatta şans nedir onu bile bilmeyen zavallı ihtiyar bir kadıncağızdı o. Ama bu neden torunlarının da hiçbir şansı olmayacağı anlamına gelsindi, Eugene bunu anlayamıyordu.

"Ek Hizmetler Bürosu'ndan aldığım bir şey işte, canım," dedi. "Bedava. Bir ara oraya gidip bir bakmalısın. Her türlü ekin, sebze ve ağacı nasıl yetiştireceğine dair bilgiler var içinde."

Bütün bu zaman zarfında sessizce oturup boşluğa bakan Danny ayağa kalktı, biraz fazla hızlı kalkmıştı. Yüzünde donuk bir bakışla biraz sendeledi. Hem Eugene hem Gum dönüp ona baktılar. Danny geriye doğru bir adım attı.

"O gözlükler sana yakışmış," dedi Eugene'e.

"Teşekkür ederim," dedi, uzanıp gözlüklerini düzeltti.

"İyi görünüyorlar," dedi Danny. Donuk bakışlı gözlerinde huzursuz bir şeyler vardı. "Onları sürekli takmalısın."

Arkasını döndü ve o anda dizlerinin bağı çözülüp yere yığıldı.

Danny'nin son iki haftadır savuşturduğu bütün rüyalar patlamış bir barajdan taşan sular gibi hayatının çeşitli dönemlerinden kalma enkazları, döküntüleri de peşi sıra sürükleyerek aynı anda hep birden gümbür gümbür üstüne yağdı – öyle ki yeniden on üç yaşındaydı ve ıslahevindeki ilk gecesinde bir karyolanın üstünde yatıyordu (bronz renkli cüruf briketi, az sonra havalanıp uçup gidecekmiş gibi beton zeminde ileri geri sallanan sanayi tipi vantilatör) ama aynı zamanda beş yaşındaydı –birinci sınıfta– ve dokuz, annesi hastanedeydi, onu deliler gibi özlüyordu, annesinin ölmesinden ve bir de yan odadaki babasından öyle korkuyordu ki korku dolu bir hezeyan halinde yatağında uyumadan uzanıyor, odasının camlarında asılı olan desenli perdelerin üstündeki her bir baharatı tek tek ezberliyordu. Bunlar eski mutfak perdeleriydi: Danny *kişniş* ya da *kimyon* nedir hâlâ bilmiyordu ama hardal sarısı pamuklu kumaşın üstündeki kahverengi harfleri şimdi bile görebiliyordu (*kimyon, muskat, kişniş, karanfil*) ve bizzat bu isimler silindir şapkalı pis pis sırıtan Bay Kâbus'u hemen yatağının yanı başına çağıran bir şiirdi...

Danny yatağında dönüp dururken aynı anda bütün bu yaşlardaydı ve yine de kendisiydi ve yirmi yaşındaydı –bir sabıkası, bir bağımlılığı,

bir de ağabeyinin yaptığı kasabanın tepesinde saklandığı yerden keskin, tekinsiz bir sesle kendisini çağıran maldan gelecek varsayımsal serveti vardı– o su kulesi zihninde çocukken dallarına tırmandığı ve sırf ne olacağını görmek için bir av köpeği yavrusunu aşağıya attığı ağaçla birbirine karışıyordu ve Farish'i lime lime etme isteğinin yarattığı suçluluk duygusunun önü yarış arabası kullandığına, insanları döve döve öldürdüğüne dair attığı utanç verici çocukluk yalanlarıyla; okula, mahkemeye, hapishaneye ve çok fazla çalışmayı gerektirdiği için babasının çalmayı zorla bıraktırdığı gitara dair anılarla kesilip sarsılıyordu (sahi neredeydi o gitar? Onu bulması gerekiyordu, insanlar arabada onu bekliyordu, eğer acele etmezse onu bırakıp çekip gideceklerdi). Bütün bu tutarsız zamanlar ve yerlerle giriştiği mücadele yüzünden, bütün bunların yarattığı karmaşa yüzünden yastığının üstünde bir o tarafa bir bu tarafa dönüp duruyordu. Annesini –annesini!– görmüştü, pencereden ona bakıyordu, onun o şişmiş, sevecen yüzünden okunan endişeyi görünce ağlayası geliyordu; diğer yüzlerse korkuyla geriye çekilmesine neden oluyordu. Yaşayanlarla ölüler arasındaki farkı nasıl anlayacaktı? Kimileri iyi niyetliydi, kimileri değil. Ve hepsi onunla ve birbirleriyle konuşuyorlardı, oysaki hayattayken birbirlerini hiç tanımamışlardı; kocaman, ciddi gruplar halinde oraya buraya yürüyorlardı ve kimin nereye ait olduğunu ve hepsinin birden burada, onun odasında, ait olmadıkları bu yerde ne işi olduğunu anlamak zordu, sesleri karavanın teneke çatısına vuran yağmurun sesine karışıyordu ve kendileri de tıpkı yağmur gibi gri ve şekilsizdi.

Eugene –gözünde o acayip, ona bilgili biri havası katan eczane gözlükleriyle– yatağının baş ucunda oturuyordu. Isı şimşeğinin arada bir çakmasıyla aydınlanan Eugene ve üstünde oturduğu sandalye, durmadan değişen o sersemletici insan kalabalığının arasındaki tek sabit şeylerdi. Bazen oda boşalmış gibi geliyordu ve Danny öldüğü korkusuyla, nabzının durduğu, kanının soğuduğu ve hatta hayaletlerinin bile ondan uzaklaştığı korkusuyla dimdik ayağa fırlıyordu...

"Yat hadi, yat," diyordu Eugene. Kafadan kontak ama –Curtis'in yanı sıra– kardeşlerinin en hassası Eugene. Farish babalarının acımasızlığını büyük oranda miras almıştı ama kendini başından vurduğundan beri eskisi kadar kötü sayılmazdı. Bu olay ondaki sertliği biraz olsun alıp

götürmüştü. O sert karakterin en kötüsü muhtemelen Ricky Lee'deydi. Bu durum Angola'da epeyce işine yarıyordu.

Ancak Eugene, dişleri tütün lekeleriyle kaplı keçi gözlü babasına pek benzemezdi, o daha çok Tanrı'nın Meleği'nin yalın ayak bacada durduğunu söyleye söyleye ölen zavallı ayyaş annelerini andırıyordu. Annesi sıradan bir kadındı, Tanrı onu korusun; birbirine yakın gözleri ve o iri, yumru gibi burnuyla sıradan bir tip olan Eugene'in suratı da tıpkı annesininkine benziyordu. O gözlükler yarasının çirkinliğini biraz olsun yumuşatmıştı. *Puf*: pencereden vuran şimşek onu tam arkasından masmavi aydınlatmıştı; gözlüklerinin ardında, sol gözüne kadar taşan yanık izi kırmızı bir yıldıza benziyordu. "Sorun şu ki," diyordu, ellerini dizlerinin arasına sıkıştırmış, "senin o sürüngen iblisi bütün yaratılanlardan ayıramadığını fark edemedim. Böyle yaparsan oğlum, seni fena sokar." Danny hayretle ona bakıyordu. Gözlükler ona çok farklı, okumuş biri havası katıyordu, rüyalarından kalma bir okul müdürü gibi. Eugene hapisten çıktığında uzun, kopuk paragraflar halinde konuşma huyu edinmişti –kimsenin dinlemediği, dört duvara konuşan bir adam gibi– ve bu huyu bile tıpkı annesine benziyordu, yatağında dönüp duran ve aslında orada olmayan Eleanor Roosevelt, Yeşaya ve İsa adlı konuklarına seslenen annesine.

"Anlıyor musun?" diyordu Eugene. "O yılan da Tanrı'nın kulu, onun yarattığı bir mahlûk, anlıyor musun? Nuh diğerleriyle birlikte onu da gemisine aldı. 'Aman, çıngıraklı yılan dediğin şeytanın ta kendisidir,' diyemezsin çünkü onu da Tanrı yarattı. O'nun yarattığı her şey iyidir. Yılanı da O'nun eli şekillendirdi, küçük kuzuları da." Gözlerini odanın pek de aydınlanmayan köşesine; Danny'nin dehşet içinde yumruğunu havaya kaldırarak eski kâbuslarından çıkıp gelen, titreye titreye, kendini çekiştire çekiştire, yerde sürüne sürüne Eugene'in ayak ucuna yaklaşan o nefessiz siyah yaratığa bağırdığı köşesine çevirdi... ve bu tekrar tekrar anlatılacak, adından söz edilecek bir şey değil, yalnızca korkutucu olmaktan çok, acınası olan bir şey olsa da onun o eski, kekremsi, kokuşmuş tadı Danny'nin gözünde katliamdan da öte, tarif edilmesi imkânsız bir korkuydu; karatavuk, siyah adamlar, kadınlar ve çocuklar dere kenarında canlarını kurtarmaya çalışıyorlar, korku ve patlama, ağzında kötü, yağlı bir tat ve bedeni paramparça oluyor-

muş gibi korkunç bir titreme, kasılan kaslar, çekilen tendonlar, eriyip kapkara tüylere ve etinden kopmuş bir kemiğe dönüşüyorlar.

Harriet da –aynı sabah çok erken bir saatte, hava daha yeni aydınlanırken– panik içinde yataktan zıpladı. Onu ne, hangi kâbus korkutmuştu bilmiyordu. Sabah olmuştu ama gün daha yeni ağarmıştı. Yağmur durmuştu, oda durgun ve karanlıktı. Allison'ın yatağında, karmakarışık yatak örtülerinin üzerinden gözlerini dikmiş ona bakan oyuncak ayıların, şaşı gözlü kangurunun arasında yastığın üzerinde uçuşan uzun bir saç teli dışında Allison'ın hiçbir yeri görünmüyordu; suyun üstünde yüzen boğulmuş bir kızın saçlarıydı sanki.

Dolapta hiç temiz gömlek kalmamıştı. Usulca Allison'ın çekmecesini açtı ve bütün o kirli giysilerin arasında ütülenip düzgünce katlanmış bir gömlek bulunca çok sevindi: eski bir İzci Kız gömleği. Harriet onu yüzüne yaklaştırıp uzun, rüya gibi bir nefes aldı: hâlâ, azıcık da olsa Ida'nın yıkadığı gibi kokuyordu.

Harriet ayakkabılarını giyip parmak uçlarına basa basa alt kata indi. Saatin tik takları dışında evde çıt çıkmıyordu; tüm azametiyle tırabzanlara ve tozlu maun masanın üstüne vuran sabah güneşinin altında evin içindeki dağınıklık ve pislik nedense daha az kötü görünüyordu. Merdiven boşluğunda Harriet'ın annesinin o capcanlı okul öğrencisi resmi gülümsüyordu: pembe dudaklar, bembeyaz dişler, göz bebeklerinde *ting* diye beyaz yıldızlar patlayan ışıl ışıl o kocaman gözler. Harriet hareket dedektöründen iki büklüm olup geçen bir hırsız gibi o resmin önünden emekleyerek geçti ve oturma odasına gidip Ida'nın koltuğunun altına eğildi ve silahı oradan aldı.

Holdeki dolapta silahı içine koyup taşıyabileceği bir şey aradı ve kalın plastikten ağzı büzgülü bir torba buldu. Ama silahın hatları plastikten apaçık belli oluyordu. Bu yüzden onu yine torbanın içinden çıkardı, birkaç kat gazeteye sardı ve kitapta kısmetini aramak için yola çıkan Dick Whittington gibi bu küçük çıkını omzunun üstüne atıverdi.

Harriet dışarıya adımını atar atmaz bir kuş ötmeye başladı, resmen onun kulağına ötüyordu sanki: aniden yükselen, sonra düşen, sonra yeniden yükselen inişli çıkışlı tatlı bir şarkı söylüyordu.

Ağustos daha bitmemiş olsa da sanki sonbahar gelmiş gibi sabah havasında hissedilen kuru ve serin bir şeyler vardı artık; Bayan Fountain'ın bahçesindeki alev kırmızısı, tupturuncu, altın rengi zinya çiçekleri o benekli ve solmaya yüz tutmuş derbeder kafalarını eğmeye başlamışlardı.

Tehlikeye işaret eden çılgın bir iyimserlik haliyle kulakları sağır edercesine yüksek bir sesle şakıyan kuşlar dışında sokak ıssız ve sessizdi. Boş bir bahçedeki sulama sistemi vızır vızır çalışıyordu; sokak lambaları, uzun ve bomboş birer manzara gibi ışıldayan aydınlatılmış verandalar ve hatta kaldırıma vuran ayaklarının çıkardığı belli belirsiz ses yankılanıp ta uzaklara kadar gidiyormuş gibi geliyordu.

Üstüne çiy düşmüş çimler, nemli sokaklar sanki sonsuzluğa kadar gidiyorlarmış gibi simsiyah önünde uzanıyordu. Nakliye alanına yaklaştıkça bahçeler küçülmeye, evler köhneleşmeye ve birbirlerine bitişmeye başladı. Birkaç sokak yukarıda, İtalyan Mahallesi'ne doğru, tek bir araba gürültüyle geçip gitti. Az sonra yalnızca birkaç blok uzaklıktaki Eski Hastane'nin gölgeler içindeki bahçesinde amigo takımının antrenmanı başlayacaktı. Harriet son birkaç gündür onların o taraftan gelen bağırıp çağırmalarını duyuyordu.

Çökük ve çatlak kaldırımların iyice daralıp, ancak otuz santim kadar kaldığı Natchez Caddesi'ni geçti. Harriet sundurmaları bel veren terk edilmiş binaların, paslanmış propan tüplerin dizildiği çimleri haftalardır biçilmemiş bahçelerin yanından geçip gitti. Tüyleri keçeye dönmüş kırmızı bir Çin aslanı mavi ağzının içindeki dişlerini göstere göstere ardında durduğu tel örgülere vurdu: *pat pat*. Bu Çin aslanı ne kadar kötü niyetli görünürse görünsün, Harriet onun için üzülmüştü. Hayatında bir kez bile yıkanmamış gibiydi ve sahipleri kışın içi donmuş suyla dolu alüminyum bir kap dışında hiçbir şey vermeden onu dışarıda bırakıyorlardı.

Damga Müdürlüğü'nü geçti, yıldırım çarpıp yandıktan sonra hiç onarılmayan marketi geçti ve nakliye alanıyla demiryolu su kulesine çıkan çakıl taşlı yola saptı. Ne yapacağına ya da onu neler beklediğine

dair net bir fikri yoktu – hatta üstünde çok düşünmemesi daha bile iyiydi. Gözlerini üstü önceki geceki fırtınanın savurduğu siyah sopalar ve yaprakları hâlâ duran ağaç dallarıyla dolmuş ıslak çakıllardan ayırmıyordu.

Çok önceleri bu su kulesi buharlı lokomotifler için su sağlıyormuş ama bugün herhangi bir şey için kullanılıp kullanılmadığını hiç bilmiyordu. Birkaç yıl önce Harriet ve Dick Pillow adlı bir çocuk ne kadar uzağı görebileceklerini görmek için oraya tırmanmışlardı; epey uzağı görmüşlerdi de, ta eyaletler arası otobana kadar. Manzara onu büyülemişti: aşınmış yol çizgileri, origamiden yapılmış gibi duran sivri tepeli çatılar, kırmızı, yeşil, siyah, gümüş renkli çatılar, kiremit, bakır, katran ve teneke çatılar hemen altlarında buğulu uzaklara doğru uzanıyorlardı. Başka bir ülkeyi görmek gibiydi bu. Bu manzarada ona gördüğü Şark fotoğraflarını anımsatan acayip bir oyuncak havası vardı – Çin'in, Japonya'nın fotoğraflarında olduğu gibi. Ta ileride nehir kıvrıla kıvrıla uzuyor, sarı yüzeyi buruşup ışıldıyordu ve mesafeler gözüne öyle geniş gözüküyordu ki bir saat gibi tıkır tıkır işleyen göz alıcı Asya'nın nehrin çamurlu ejderha kıvrımlarını geçince, ufuk çizgisinin hemen öte yanında milyonlarca minyatür çanlarını çalarak tıngır mıngır uzandığına inanmak çok kolaydı.

Bu manzara onu öylesine büyülemişti ki su tankına hiç dikkat etmemişti. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın tahtadan yapıldığı ve çatısında bir kapı olduğu dışında kulenin tepesinin neye benzediğini ya da nasıl bir düzeneği olduğunu tam olarak hatırlayamıyordu. Bu kapı Harriet'ın hafızasında mutfak dolabınınkine benzer bir kulpu ve menteşeleri olan altmış santimetrekarelik bir çerçeveden ibaretti. Hayal gücü, aslında neyi hatırladığından ve hayallerinin boşlukları doldurmak için ne kadarını renklendirdiğinden asla tam olarak emin olamayacağı kadar güçlü olsa da su kulesinin tepesinde iki büklüm duran Danny Ratliff'i (o gergin duruşunu, omzunun üstünden telaşla etrafa bakışını) düşündükçe, onun orada bir şeyler sakladığı ya da saklanmaya çalıştığı kanısına varıyordu. Ama zihninde tekrar tekrar canlanıp duran şeyse, bakışları kendi bakışlarına değip geçtiğinde beliren ve bir sinyal aynasına vuran güneş ışını gibi gözlerinde parlayan o titrek ve odağını bulamayan endişe: sanki bir şifreyi, bir tehlike alarmını, bir itirafı geri

yansıtıyor gibiydi. Her nasılsa Harriet'ın orada olduğunu biliyordu, Harriet onun farkındalık alanındaydı, tuhaf bir şekilde (bunun farkına varmak Harriet'ın tüylerini diken diken etmişti) Danny Ratliff uzun zamandır ona gerçekten bakan tek kişi olmuştu.

Üstlerine güneş vuran raylar kopkoyu cıva gibi parlıyor, makas noktalarından çıkıp gümüş atardamarlar gibi dallanıp budaklanıyordu; eski telgraf direkleri Japon sarmaşıkları ve Amerikan sarmaşığıyla sarılmıştı ve hemen tepelerinde bütün yüzeyi güneşten aşınmış olan su kulesi yükseliyordu. Harriet dikkatlice yabani otlarla kaplı açıklığa adımını attı. Kuleden iki üç metre kadar uzakta, paslı metal bacakların etrafında dolaştı, dolaştı, dolaştı.

Sonra, omzunun üstünden etrafı şöyle bir kolaçan edip (kuşların çığlıkları dışında ne bir araba ne araba gürültüsü ne de başka bir ses vardı) merdivene bakmak için kuleye yaklaştı. En alt basamak hatırladığından daha yüksekteydi. Çok uzun bir adam zorlanmazdı belki ama herhangi birinin oraya çıkmak için zıplaması gerekti. İki yıl önce, oraya Dick'le geldiğinde Harriet onun omuzlarına çıkmıştı, sonra Dick tehlikeli bir şekilde bisikletinin selesine basarak onun peşinden gitmişti.

Karahindibalar, kurumuş ot öbekleri çakıl taşlarının arasından çıkmıştı, çekirgeler çılgın şarkılar söylüyorlardı; yazın sonunun geldiğinin, çok yakında öleceklerinin farkında gibiydiler ve şarkılarındaki telaş sabah havasına hararetli, tutarsız, titrek bir his katıyordu. Harriet tankın bacaklarını inceledi: her elli santimde bir delikleri dikdörtgen şeklinde açılmış, azıcık da olsa tanka doğru meyleden metal H-kirişleri vardı. Daha yukarıda, tankın alt kısmı koca bir X çizecek şekilde çapraz olarak dikilmiş metal çubuklarla desteklenmişti. Kendini ön bacaklardan birine atabilirse (orası da epey yukarıda görünüyordu; Harriet mesafeleri hesaplamada hiç iyi değildi) daha aşağıda kalan bağlantı çubuklarına tutuna tutuna merdivene ulaşabilirdi.

Cesaretle işe koyuldu. Kesik iyileşmiş olsa da sol avucu hâlâ acıyordu, bu da onu sağ elini kullanmaya zorluyordu. Demirlerin üstündeki delikler öyle küçüktü ki ona ancak parmaklarını ve spor ayakkabısının ucunu sokabileceği kadar boşluk veriyordu.

Harriet nefes nefese tırmandı. Çok yavaş ilerliyordu. Kiriş fena halde paslanmıştı, ellerini kıpkırmızı bir toz içinde bırakıyordu. Yük-

sekten korkmuyor olsa da –bu yükseklik onu heyecanlandırıyordu, tırmanmayı seviyor olsa da– tutunacak pek bir yer yoktu ve her bir santim müthiş bir efor gerektiriyordu.

Düşsem bile nasılsa ölmem, diye geçirdi içinden. Harriet bir sürü yüksek yerden düşmüş (ve atlamıştı) –kulübenin çatısından, Edie'nin bahçesindeki pekan cevizi ağacının büyük dalından, Presbiteryen Kilisesi'nin önündeki yapı iskelesinden– ama tek bir kemiği bile kırılmamıştı. Yine de bu kadar yüksekteyken meraklı gözlere maruz kalmış gibi hissediyordu ve aşağıdan gelen her seste, her çıtırtıda ya da kuş ötüşünde, gözlerini burnundan on beş santim uzakta duran paslı kirişten ayırmak istiyordu. Yakından bakınca o kiriş paslı, kırmızı bir gezegenin çöle dönmüş yüzeyi gibi kendine özgü bambaşka bir dünyaydı...

Elleri uyuşmaya başlamıştı. Bazen çocuk parkındayken –halat çekme oyunu oynarken, bir halatın ucundan ya da oyuncak merdivenin en üst demirinden aşağı sarkarken– nedense Harriet'ın içinden elini bırakmak ve kendini yere atmak gelirdi; şimdi de aynı dürtüyle savaşıyordu. Dişlerini sıka sıka, tüm gücünü acıyan parmak uçlarına vererek kendisini yukarıya çekiyordu ve eski bir kitaptan, bir çocuk kitabından kalma bir şiir saklandığı yerden çıkıp zihninde çınlamaya başlıyordu:

Yaşlı Bay Çinli, ben duydum ki
Kafana bir sepet giyermişsin,
Etini iki makasla kesermişsin,
Onu da çubuklarla yermişsin...

İradesinin son damlasını da kullanıp en alttaki çubuğu yakaladı ve kendini yukarı çekti. *Yaşlı Bay Çinli!* Çocukken hikâye kitabında gördüğü resmi ödünü koparmıştı: ucu sivri Çinli şapkası, ip gibi bıyıkları ve uzun, çekik Çinli gözleri vardı ama onu en çok korkutan şey son derece zarif bir şekilde elinde tuttuğu o ufacık makas ve yüzündeki incecik, alaycı gülümsemeydi...

Harriet durdu ve olduğu yere şöyle bir baktı. Şimdi –asıl zorlu kısım burasıydı– bacağını boşlukta sallayıp kirişe atlaması gerekecekti. Derin bir nefes aldı ve kendini boşluğa bıraktı.

Yerin yandan görüntüsü bir an için şaşıya dönen gözlerine çarptı ve bir kalp atışı kadar kısacık bir sürede Harriet düşeceğini sandı. Bir an sonra kendini ata biner gibi çubuğun üstünde otururken ve ona sımsıkı tutunurken buldu. Artık çok yüksekteydi, düşse boynunu kıracağı kadar yüksekte; sert demire yanağını dayayıp gözlerini kapadı ve biraz dinlendi.

Yaşlı Bay Çinli, ben duydum ki
Kafana bir sepet giyermişsin,
Etini iki makasla kesermişsin...

Harriet dikkatlice gözlerini açtı ve kirişe sımsıkı tutunarak oturduğu yerde doğruldu. Yerden ne kadar yukarıdaydı böyle! Ağaca tırmanıp sonra inemediği zaman da tıpkı böyle oturuyordu – altında çamurlu külotuyla dallardan birine ata biner gibi oturmuştu, karıncalar bacaklarını ısırıyordu. Birinci sınıfın bittiği yazdı. Kaçıp gitmişti – İncil Yaz Okulu muydu neydi? Korkusuzca tırmanmıştı, "Lanet bir sincap gibi!" diye bağırmıştı Harriet'ın ta yukarılardan yardım isteyen alçak, utanmış sesini tesadüfen duyan yaşlı adam.

Harriet kirişe tutunarak yavaş yavaş ayağa dikildi, bunu yaparken dizleri titriyordu. Elini başının üstündeki çubuğa geçirdi ve tutuna tutuna demirin üstünde ilerledi. Ağaç dallarının arasından kendisine bakmaya çalışan o basık ve kan oturmuş gibi kıpkırmızı suratlı yaşlı ve kambur adamı şimdi bile gözünde canlandırabiliyordu. "Kimin çocuğusun sen?" diye seslenmişti çatlak sesiyle. Baptist Kilisesi'nin oradaki dışı gri sıva kaplı evde yaşardı o yaşlı adam, hem de tek başına. Şimdi ölüydü ve ön bahçesindeki o pekan ağacının olduğu yerde artık sadece ağacın kökü kalmıştı. Harriet'ın nereden geldiği belli olmayan sessiz çığlıklarını ("İmdat... yardım edin...") nasıl da duymuştu, sanki hayaletin biri omzuna dokunmuş gibi nasıl da sağına soluna, yukarıya aşağıya bakıp durmuştu!

X'in açısı ayakta duramayacağı kadar daralmıştı. Harriet yine çubukların üstüne ata biner gibi oturdu, çubukları diğer taraftan tuttu. Durduğu açı sıkıntılıydı; elleri neredeyse tamamen hissizleşmişti artık ve kolları yorgunluktan titreyerek kendini boşlukta oradan oraya sallarken kalbi yerinden çıkacak gibi atıyordu...

Güvendeydi artık. X'in sol alt çubuğundan kendi evindeki merdivenlerin tırabzanlarından kayar gibi kaydı. Korkunç bir şekilde ölmüştü o adam, o yaşlı adam; Harriet aklına getirmeye bile tahammül edemiyordu. Hırsızlar evine girmiş, onu yatağının kenarına, yere yatmaya zorlamış ve bir beyzbol sopasıyla canı çıkıncaya kadar dövmüşlerdi, komşuları merak edip onu bir kontrol etmeyi akıl edinceye dek adam koca bir kan gölünün ortasında öylece yatmıştı.

Harriet karşı kirişe ulaşınca biraz dinlendi, merdiven az ilerisindeydi. Öyle çok ulaşılmaz bir yerde değildi ama artık iyice yorulmuş ve dikkatsizleşmişti – ve ellerinin merdiven demirini yakaladığını anladığı anda korku tüm vücudunu elektrik gibi çarptı çünkü ayağı kaymış ve son anda durmayı başarmıştı. Şimdi hepsi geçmişti, o tehlikeli an bile, hem de Harriet daha ne olduğunu bile anlamadan.

Gözlerini kapadı ve nefes alıp verişi normale dönünceye kadar öylece demire tutunup bekledi. Gözlerini yeniden açıp baktığında kocaman bir sıcak hava balonundan atılmış ip merdivenin ucundan sarkıyormuş gibi göründü gözüne. Bütün dünya panoramik bir manzarayla önünde uzanıyordu sanki, *Kule'nin Penceresinden* isimli eski masal kitabındaki şatonun manzarasına benziyordu.

Şatonun duvarlarını ihtişam sarar
Ve hikâyelerdeki karlı zirveler
Gölün üstünde boylu boyunca uzanır
Ve vahşi çağlayan sevinçle sıçrar...

Ama hayal kurmanın vakti değildi. Bir sulama uçağının sesi –bir an için araba sesi sanmıştı– onu fena halde ürküttü ve hemen dönüp merdivenin geri kalanını olabildiğince hızla tırmandı.

Danny sessizce sırtüstü yatıyor, tavana bakıyordu. Işık sert ve buruktu; ateşi çıkmış da yeni yeni iyileşiyormuş gibi güçsüz hissediyordu kendini ve bir anda uzun bir süredir tavandaki aynı ışık huzmesine baktığını fark etti. Dışarıda bir yerlerden Curtis'in şarkı söylediğini ve "sakız"a benzer bir kelimeyi hiç bıkmadan tekrarladığını duyuyordu; hâlâ yatağında uzanırken hemen yan tarafında, bir köpeğin kendi kendini kaşırken çıkardığı sese benzeyen tuhaf bir *güm güm* sesi duymaya başladı.

Dirseklerine dayanarak güçlükle doğruldu ve Eugene'in boşalttığı sandalyenin üzerinde oturmuş delici gözlerle kendisine bakan ve kollarını göğsünde kavuşturup ayağını yere vuran Farish'i görünce feci şekilde irkildi. Farish'in dizleri zangır zangır titriyordu, üstüne bir şey dökmüş ya da ağzının suları akmış da kendi dudaklarını kemirmeye başlamış gibi ağzının kenarından sakallarına doğru sular damlıyordu.

Bir kuş –televizyondaki cıvıl cıvıl şakıyan küçük, sevimli kuşa benzer bir mavi kuş ya da onun gibi bir şey– pencerenin hemen dışında cıvıldıyordu. Danny şöyle bir dönüp yerinde doğrulmaya çalıştı ama Farish hemen öne atılıp onun göğsünü dürtükledi.

"Yo, hayır sakın." Amfetamin kokan nefesi tüm sıcaklığı ve pisliğiyle Danny'nin suratına vurmuştu. "Seni enseledim."

"Hadi ama," dedi Danny bıkkınlıkla ve yüzünü çevirdi, "bırak da kalkayım."

Farish tepesine dikildi ve bir an için ölmüş babaları –kollarını göğsünde kavuşturmuş bir halde– cehennemden çıkıp gelmiş ve Farish'in gözlerinin ardında bir yerlerde alaycı bir bakışla onu süzüyordu.

Farish, "Kapa çeneni," diye tısladı ve Danny'yi yastığına geri itti. "Tek kelime bile etmeden beni dinle. Artık bana rapor vereceksin."

Danny kafası allak bullak olmuş bir halde hiç kıpırdamadan yatağında uzanıyordu.

"Ben polis sorguları gördüm," dedi Farish, "uyuşturucu verilmiş insanlar gördüm. Dikkatsizlik. Bu hepimizi öldürtür. Uyku dalgaları manyetiktir," dedi iki parmağıyla alnına vurarak, "anlıyor musun? Anlıyor musun? Aklını tamamen silebilirler. Bir anda bütün sadakat

sisteminin içine edecek, bütün sistemi mahvedecek elektromanyetik güce açıyorsun kendini."

Kafayı artık iyice yemiş, diye düşündü Danny. Burun deliklerinden hızlı hızlı nefes alıp veren Farish elini saçlarının arasından geçirdi, sonra yüzünü buruşturdu ve sanki eli yapış yapış ya da pis bir şeye değmiş gibi parmaklarını havada salladı.

Danny'yi kendisine bakarken yakalayınca, "Bana ukalalık taslama!" diye bağırdı.

Danny gözlerini yere indirdi ve Curtis'i gördü, çenesini kapının eşiğine dayamış, karavanın açık kapısından içeri bakıyordu. Ağzının çevresi turuncuya boyanmıştı, muhtemelen büyükannelerinin rujlarından biriyle oynuyordu ve yüzünde gizemli, eğlenceli bir ifade vardı.

Dikkatinin dağılmasına sevinen Danny ona gülümsedi. "Hey, Timsah," dedi ama o daha ağzının etrafındaki turunculuğu sormaya fırsat bulamadan Farish –sakallı, isterik, Rus bir orkestra şefi gibi– döndü, kolunu havaya kaldırdı ve bağırdı: "Çık dışarı, çık dışarı, çık dışarı!"

Curtis anında kaybolmuştu: karavanın metal basamaklarından pat pat pat iniyordu. Danny milim milim hareket ederek yataktan kalkmaya kalkıştı fakat Farish hemen ona doğru döndü ve parmağını kardeşinin göğsüne bastırdı.

"Ben sana kalkmanı söyledim mi? Söyledim mi?" Yüzü kızarmış, hatta neredeyse mora dönmüştü. "Sana bir şey söyleyeyim."

Danny söz dinleyerek yerine oturdu.

"Biz burada bir askerî farkındalık yürütüyoruz. Kapiş? *Kapiş?*"

"Kapiş," dedi Danny, söylemesi gereken şeyin bu olduğunu anladığı anda.

"Pekâlâ, o zaman. İşte sistemdeki dört seviye şöyle." Farish parmaklarıyla saymaya başladı. "Yeşil Kod. Sarı Kod. Turuncu Kod. Kırmızı Kod. Şimdi." Farish titreyen işaret parmağını havaya kaldırdı. "Motorlu araç kullanma tecrübenden Yeşil Kod'un ne olduğunu çıkarabilirsin."

"Harekete geç?" dedi Danny uzun, tuhaf, uykulu bir duraksamanın ardından.

"Olumlu. Olumlu. Bütün Sistemler Hareket Halinde. Yeşil Kod'dayken rahatsın, tetikte olmana gerek yok, çevrede herhangi bir tehlike söz

konusu değil. Şimdi beni dinle," dedi Farish sıktığı dişlerinin arasından. "Yeşil Kod diye bir şey yok. Yeşil Kod mevcut değil."

Danny yerdeki birbirine dolanmış turuncu ve siyah uzatma kablolarına baktı.

"Yeşil Kod seçeneklerden biri değil ve sana bunun nedenini söyleyeyim. Bunu yalnızca tek bir kez söyleyeceğim." Ayağa kalkmış volta atıyordu – Farish söz konusu olunca bu iyiye işaret değildi. "Yeşil Kod seviyesindeyken saldırıya uğrarsan asla götü kurtaramazsın."

Danny göz ucuyla Curtis'in küçük, tombul elinin uzanıp yatağının kenarındaki açık pencerenin pervazına bir paket renkli şeker bıraktığını gördü. Danny usulca uzandı ve bu hediyeyi aldı. Curtis'in parmakları onaylarcasına sevinçle oynadı ve sonra geldiği gibi gizlice görüntüden kayboldu.

"Biz şu anda Turuncu Kod'da çalışıyoruz," dedi Farish. "Turuncu Kod'da tehlike mevcuttur ve bellidir ve dikkatini sürekli oraya verirsin. Tekrar ediyorum: *sürekli*."

Danny şeker paketini gizlice yastığının altına koydu. "Sakin ol, oğlum," dedi, "kendi kendini gaza getiriyorsun." Bunu... şey, biraz rahatlasın diye söylemişti aslında ama nedense kulağa öyle gelmemişti ve Farish pat diye ona doğru döndü. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti, öfkeden titriyordu, öfkeden kızarmış, tıkanmış, morarmıştı.

"Bak sana ne diyeceğim?" dedi durup dururken. "Sen ve ben küçük bir gezintiye çıkacağız. Ben senin zihnini okuyabiliyorum, aptal!" diye bağırdı, Danny alık alık ona bakınca kafasının yan tarafına bir yumruk attı. "Bana oyun oynayabileceğini sanma sakın!"

Danny bir an gözlerini kapattı, sonra yeniden açtı. Deli gibi çişi gelmişti. "Baksana," dedi yalvarır gibi, Farsih dudaklarını kemiriyor ve öfkeli gözlerle yere bakıyordu. "Birazcık sakinleş. Sakin ol," dedi ellerini havaya kaldırarak, Farish pat diye kafasını kaldırıp odak noktasını bulamayan delirmiş gözlerle ona baktı.

Danny ne olduğunu bile anlayamadan, Farish onun yakasına yapıştı ve ağzına yumruğu indirdi. "Şu haline bak," diye tısladı, onu yeniden gömleğinin yakasından tutup çekiştirdi. "Ben senin ciğerini biliyorum. Göt herif."

"Farish..." Danny acıyla çenesine dokundu, çene kemiğini ileri geri oynattı. Bu, asla gelmek istemeyeceği noktaydı. Farish, Danny'den en az elli kilo daha ağırdı.

Farish onu yatağa geri fırlattı. "Ayakkabılarını giy. Arabayı sen kullanacaksın."

"Peki," dedi Danny çenesini okşayarak, "nereye?" bu soru kulağa biraz küstah geldiyse (ki gelmişti) bunun bir nedeni de arabayı hep Danny'nin kullanmasıydı, nereye giderlerse gitsinler.

"Bana ukalalık taslama sakın." Elinin tersiyle suratına bir tane yapıştırdı. "O malın bir gramı bile eksikse – yoo, otur yerine, sana ayağa kalkmanı söyledim mi ben?"

Danny tek kelime etmeden yerine oturdu ve motorcu çizmelerini çıplak, terli ayaklarına geçirdi.

"İşte böyle. Gözünü yerden ayırayım deme sakın."

Gum'ın karavanının tel kapısı gıcırdadı ve bir saniye sonra Danny ev ayakkabılarının yerdeki taşların üstünde sürttüğünü duydu.

"Farish?" diye seslendi Gum, o incecik çatallı sesiyle. "Her şey yolunda mı? Farish?" *Çok tipik*, diye düşündü Danny, Gum'ın bu kadar endişelendiği kişinin Farish olması çok tipikti.

"Ayağa kalk," dedi Farish. Danny'yi dirseğinden yakaladı, kapıya doğru götürdü ve dışarıya itti.

Merdivenlerden kafa üstü uçan Danny yüzükoyun toprağa düştü. Ayağa kalkıp üstüne başına bulaşan toprağı silkelerken Gum ifadesiz bir suratla onu izliyordu: o iskelete dönmüş hali ve kösele gibi derisiyle incecik elbisesinin içinde tam bir kertenkeleye benziyordu. Yavaş yavaş kafasını çevirdi. Farish'e döndü ve "Ne olmuş buna?" diye sordu.

Bu soruyu duyan Farish birkaç adım geri çekildi. "Aaa, bir şeyler olmuş ona, evet!" diye bağırdı. "Bak, Gum da görebiliyor! Ah, beni kandırabileceğini sanıyorsun," Farish güldü, yapmacık bir kahkahaydı bu, "ama daha kendi büyükanneni bile kandıramıyorsun!"

Gum uzun uzun Farish'e baktı, sonra kobra zehrinden ötürü yarı kapalı duran göz kapaklarını ve bu yüzden her zaman uykuluymuş gibi görünen gözlerini Danny'ye çevirdi. Sonra elini uzatıp Danny'nin

kolunu tuttu ve çimdikledi – sertçe ama sinsi bir tatlılıkla, öyle ki yüzü ve o küçük, parlak gözleri sakinliğinden hiçbir şey kaybetmemişti.

"Ah, Farish," dedi, "ona bu kadar yüklenmemelisin." Ancak ses tonu Farish'in ona yüklenmek, hem de fena yüklenmek için yeterince sebebi olduğunu söylüyordu.

"Hah!" diye bağırdı Farish. "Başardılar," dedi ağaçların üzerindeki gizli kameralara konuşuyormuş gibi. "Onu ele geçirdiler. Kendi kardeşimi."

Bunu izleyen gerginlikten âdeta titreyen sessizlikte, "Sen neden bahsediyorsun?" dedi Danny; sesinin ne kadar zayıf ve sahte çıktığına kendi de şaşırmıştı.

Allak bullak bir halde yavaş yavaş geriye doğru çekildi, Gum, Danny'nin karavanının basamaklarına, hançer gibi bakışlar atan ve resmen burnundan soluyan Farish'in yanına çıkıyordu. Danny kafasını başka tarafa çevirmek zorunda kaldı, büyükannesine bakamıyordu bile çünkü o tarafa bakınca yalnızca onun yavaşlığının Farish'i nasıl öfkelendirdiğini, onu durduğu yerde delirtip çileden çıkardığını görüyordu: o lanet olasıca ayaklarını yere nasıl vuruyordu, nasıl insanı delirtecek kadar yavaş olabiliyordu? Herkes görüyordu bunu (Farish haricindeki herkes) onunla aynı odanın içinde olmak bile (*gırç... gırç...*) onun sabırsızlıktan tir tir titremesine, küplere binmesine, delirmesine, kafayı üşütmesine neden oluyordu – ama tabii ki Farish, Gum'a asla öfkelenmezdi, öfkesini yalnızca diğer herkesten çıkarırdı.

Gum nihayet en üst basamağa ulaştığında Farish'in suratı kıpkırmızı kesilmişti, patlamak üzere olan bir makine gibi titriyordu. Gum usulca, usulca Farish'in yanına sokuldu ve onun kolunu okşadı.

"Gerçekten o kadar önemli bir şey mi?" diye sordu, sevecen ama nedense *evet, doğrusu çok önemli bir şey* diyen bir sesle.

Farish, "Aynen öyle!" diye gürledi. "Bana casusluk yapılmaz! Benden hiçbir şey çalınmaz! Bana yalan söylenmez – hayır, hayır," dedi büyükannesinin kolunu okşayan kâğıt gibi hafif eline cevaben kafasını iki yana sallayarak.

"Ah, Tanrım. Siz böyle geçinemeyince Gum buna çok üzülüyor." Fakat Gum bunu söylerken nedense Danny'ye bakmıştı.

"Benim için sakın üzülme!" diye bağırdı Farish. Danny bir anda üstlerine atılıp ikisini de öldürebilirmiş gibi abartılı bir hareketle Gum'ın önüne geçti. "Üzülmen gereken kişi o!"

"Ben ikiniz için de üzülmüyorum." Farish'in yanından geçip Danny'nin karavanının açık kapısından içeri girdi.

"Gum, lütfen," dedi Danny çaresizlik içinde, cesaret edebildiği kadar ileri gidip boynunu uzattı ve büyükannesinin rengi solmuş pembe elbisesinin karanlığın içinde kayboluşunu izledi. "Gum, lütfen oraya girme."

Büyükannesinin, "İyi geceler," dediğini duydu alçak bir sesle. "Ben şu yatağı yapayım en iyisi..."

"Onunla uğraşma sakın!" diye seslendi Farish, sanki bu onun suçuymuş gibi öfkeli gözlerle Danny'ye bakıyordu.

Danny ok gibi fırlayıp Farish'in yanından geçti ve karavana girdi. "Gum, hayır," dedi sıkıntıyla, "lütfen." Gum'ın Danny ya da Gene'in arkasını "temizleme"yi kafasına koymasının Farish'i birilerini fena benzetecek kadar sinirlendireceği kesindi, oysa Danny'nin de Gene'in de Gum'dan böyle bir şey istediği yoktu. Yıllar önce bir gün (Danny bunu asla unutmayacaktı, asla) içeri girdiği anda Gum'ı yastığını ve yatarken giydiği giysileri elindeki Raid böcek ilacıyla güzel güzel ilaçlarken yakalamıştı...

"Tanrım, bu perdeler leş gibi," dedi Gum, ayaklarını sürüye sürüye Danny'nin yatak odasına doğru yürüyordu.

Kapı eşiğinde uzun bir gölge belirdi. "Seninle konuşan benim," dedi Farish, alçak ama korkutucu bir sesle. "Hemen buraya gel ve beni dinle." Danny'yi bir anda gömleğinin arkasından yakaladı, merdivenlerden aşağıya sürükledi ve bahçedeki çer çöpün (kırık şezlongların, boş bira ve gazoz kutularının, WD-40 pas sökücü sprey kutusunun ve vidalardan, transistörlerden, dişlilerden ve parçalarına ayrılmış teçhizatlardan karmakarışık bir savaş alanının) içine doğru fırlattı ve Danny ayağa kalkmaya fırsat bulamadan üstüne atılıp kaburgalarına sert bir tekme indirdi.

"Arabaya atlayıp kendi başına nerelere gidiyorsun bakalım?" diye bağırdı. "Hı? Hı?"

Danny'nin kalbi yerinden fırlayacaktı sanki. Uykusunda mı konuşmuştu?

"Gum'ın faturalarını yatırmaya gittiğini söyledin. Ama onları yatırmamışsın. İki gündür arabanın koltuğunda duruyorlar ama artık her nereye gittiysen tekerlekler bir karış çamura batmış, ana caddedeki postaneye giderken olmuş olamaz, değil mi?"

Danny'ye bir tekme daha attı. Danny dizlerine sarılarak tortop olmuş bir halde yerde kıvrandı.

"Catfish'le mi işbirliği yapıyorsun?"

Danny kafasını salladı. Ağzına kan tadı geliyordu.

"Çünkü bunu yaparım. O zenciyi öldürürüm. İkinizi de öldürürüm." Farish, Trans Am'in yolcu kapısını açtı ve Danny'yi ensesinden tutup kaldırdı.

"Arabayı sen kullanıyorsun," diye bağırdı.

Arabanın yanlış tarafında otururken nasıl kullanabileceğini merak eden Danny elini uzatıp kanayan burnuna dokundu. *Neyse ki uyuşturucunun etkisi geçti*, diye düşündü, elinin tersiyle ağzını sildi, dudağı patlamıştı, *şükürler olsun ki etkisi geçmiş, yoksa benim de şalterlerim atardı...*

"*Gidiyoz?*" dedi Curtis neşeyle, sendeleye sendeleye arabanın açık penceresinin önüne gelmişti; turuncuya boyalı dudaklarını büzerek *vınnn vınnn* sesi çıkardı. Sonra, Danny'nin yüzündeki kanı görünce suratı asıldı.

"Hayır, tatlım," dedi Danny, "sen hiçbir yere gitmiyorsun." Ancak Curtis'in bir anda yüzü düşmüştü ve güçlükle nefes alıp vererek arkasını dönüp hızla koştu, tam da o sırada Farish şoför tarafındaki kapıyı açmıştı: *klik*. Bir ıslık. "İçeri," dedi ve Danny ne olduğunu bile anlayamadan Farish'in iki Alman kurdu arka koltuğa zıpladı. Adı Van Zant olan kulağının dibinde hırıltıyla nefes alıp veriyordu; nefesi sıcaktı ve çürümüş et kokuyordu.

Danny'nin midesine bir ağrı saplandı. Bu kötüye işaretti. Köpekler saldırmak için eğitilmişlerdi. Bir keresinde dişi olan kafesini delip kaçmış ve kot pantolonunun üstünden Curtis'in bacağını ısırmıştı, hastaneye gidip dikiş attırmak zorunda kalmışlardı.

"Farish, lütfen," dedi Danny, Farish öne çektiği koltuğu yeniden yerine yerleştirip direksiyonun başına otururken.

"Kapa çeneni." Farish dosdoğru karşıya bakıyordu, gözleri acayip derecede donuktu. "Köpekler de geliyor."

Danny abartılı hareketlerle ceplerinde bir şey arıyormuş gibi yaptı. "Eğer arabayı ben kullanacaksam gidip cüzdanımı almam lazım." Aslında ihtiyacı olan şey bir tür silahtı, bıçak bile olurdu.

Arabanın içi alev alev yanıyordu. Danny yutkundu. "Farish?" dedi. "Eğer arabayı ben kullanacaksam, ehliyetimi almam lazım. Hemen içeri gidip alıp geleyim."

Farish koltuğa yaslandı, gözlerini kapadı ve bir süre öyle kaldı – yaklaşan kalp krizini geri püskürtmeye çalışıyormuş gibi yerinden hiç kıpırdamıyordu ama göz kapakları titriyordu. Sonra birdenbire doğruldu ve var gücüyle bağırdı: "Eugene!"

"Hey," dedi Danny, arka koltuktan gelen havlamaların üzerinden sesini duyurmaya çalışarak, "onu buraya çağırmana gerek yok, kendim gidip alırım, tamam mı?"

Elini kapı koluna uzattı. Farish, "Oo, ne yaptığını görüyorum!" diye bağırdı.

"Farish..."

"Bunu da görüyorum!" Farish elini çizmesinin üstüne koydu. *Orada bıçak falan mı saklıyor*, diye düşündü Danny. *Harika.*

Sıcaktan nefesi kesilerek, her tarafı acıdan zonklayarak bir süre uslu uslu oturup düşündü. Farish'in yeniden üstüne atlamaması için nasıl davranması gerekiyordu?

"Arabayı bu taraftan kullanamam," dedi en sonunda. "İçeri girip cüzdanımı alayım, sonra da yer değiştiririz."

Danny dikkatle ağabeyini izliyordu. Ama Farish'in aklı o anda başka bir yerdeydi. Yüzünü arka tarafa doğru çevirmiş, Alman kurtlarının suratını yalamasına izin veriyordu.

"Bu köpekler," dedi tehditkâr bir sesle, köpeklerin delirmişçesine gösterdikleri sevgi karşısında çenesini havaya kaldırıyordu, "bu köpekler doğup doğacak her insan evladından çok değerliler benim için. Bu iki

köpeğe şimdiye dek yaşamış olan bütün insanlardan çok daha fazla değer veriyorum."

Danny bekledi. Farish köpekleri öptü ve okşadı, onlarla bebek gibi konuşarak ne dediği anlaşılmayan bir şeyler mırıldandı. Birkaç dakika sonra (UPS tulumu yeterince çirkindi zaten ama Danny'nin onunla ilgili söyleyebileceği tek bir şey vardı: Farish'in üzerinde bir silah taşımasını neredeyse imkânsız bir hale getiriyordu) usulca kapıyı açtı, Trans Am'den indi ve bahçeye doğru koşmaya başladı.

Gum'ın karavanının kapısı buzdolabı gibi lastiksi bir ses çıkararak açıldı. Eugene kafasını dışarı çıkardı. "Benimle o ses tonuyla konuşulmasından hoşlanmadığımı söyle ona."

Arabadan acı acı korna sesleri yükseliyordu ve bu gürültü kurt köpeklerinin daha da fazla havlamasına neden oluyordu. Eugene gözlüklerini burnunun üstüne indirdi ve Danny'nin omzunun üstünden o tarafa baktı. "Senin yerinde olsam o hayvanları arabaya almazdım," dedi.

Farish kafasını geriye doğru attı ve kükredi: "Buraya gel! Hemen!"

Eugene derin bir nefes alıp ensesini ovuşturdu. Dudaklarını neredeyse hiç kıpırdatmadan, "Eğer yine Whitfield'ı boylamazsa gidip birilerini öldürecek. Bu sabah buraya, yanıma geldi ve beni ateşe vermeye kalkıştı," dedi.

"Ne?"

"Sen uyuyordun," dedi Eugene, endişeli gözlerle Danny'nin omzunun üstünden Trans Am'e bakıyordu; Farish o arabada her ne halt ediyorsa, belli ki bu onu epey endişelendiriyordu. "Çakmağını çıkardı ve yüzümün geri kalanını da yakacağını söyledi. Onunla o arabaya binme. Hele de o köpekler varken. Ne yapacağı hiç belli olmaz."

Farish arabanın içinden bağırıyordu: "Beni oraya getirme!"

"Dinle," dedi Danny, arkasını dönüp korkulu gözlerle Trans Am'e baktı. "Curtis'le ilgilenecek misin? Bana söz ver."

"Neden? Sen nereye gidiyorsun?" dedi Eugene, gözlerini dikmiş kardeşine bakıyordu. Sonra kafasını çevirdi.

"Hayır," dedi gözlerini kırpıştırarak, "hayır, bana hiçbir şey söyleme, tek kelime daha etme..."

"Üçe kadar sayacağım," diye bağırdı Farish.

"Söz veriyor musun?"

"Söz veriyorum ve Tanrı şahidim olsun."

"Bir."

"Gum'ı sakın dinleme," dedi Danny, bir kez daha acı acı çalan araba kornasının üstünden sesini duyurmaya çalışarak. "Seni vazgeçirmeye çalışmaktan başka bir halt etmez."

"İki!"

Danny elini Eugene'in omzuna koydu. Çabucak arkasını dönüp Trans Am'e baktı (görebildiği tek hareket köpeklerin kuyruklarını sallaya sallaya cama vurmasıydı). "Bana bir iyilik yap. Bir dakika şurada dur ve içeri girmesine izin verme."

Hemen karavana girdi ve televizyonun arkasındaki rafta duran yerinden Gum'ın küçük 22'lik tabancasını aldı, pantolonunun paçasını kaldırdı ve silahı namlu aşağı bakacak şekilde çizmesinin içine soktu. Gum silahını dolu tutmayı severdi ve Danny hâlâ öyle olması için dua etti; mermiyle falan uğraşacak vakit yoktu.

Dışarıdan ağır ve hızlı ayak sesleri duyuldu. Eugene'in korku dolu tiz bir sesle, "Bana el kaldırayım deme sakın," dediğini duydu.

Danny pantolonunun paçasını düzeltti, kapıyı açtı. Tam bahanesini ("cüzdan") söyleyecekti ki Farish onu yakasından tuttu. "Benden kaçmaya kalkışma, evlat."

Danny'yi merdivenlerden aşağı çekiştirdi. Arabaya giderken yarı yolda Curtis arkalarından yetişti ve kollarını Danny'nin beline dolamaya çalıştı. Ağlıyordu – ya da daha doğrusu üzüldüğü zamanlarda olduğu gibi öksürüyor ve tıkandığı için nefes alamıyordu. Farish'in arkasından sendeleye sendeleye yürüyen Danny kolunu geriye doğru uzatıp onun başını okşamayı başardı.

"Geri dön, bebeğim," diye seslendi Curtis'in arkasından. "Uslu dur..." Eugene karavanın kapısından endişeli gözlerle onları izliyordu; zavallı Curtis ağlıyordu şimdi, deliler gibi ağlıyordu. Danny bileğinin turuncu rujla boyandığını fark etti, Curtis'in dudaklarını dokundurduğu yerin.

Rujun rengi cırtlaktı, fazla frapandı; Danny bir an için afalladı. *Bütün bunlar için çok yorgunum*, diye düşündü, *çok yorgunum*. Sonra, ne olduğunu bile anlayamadan Farish, Trans Am'in şoför kapısını açtı ve onu zorla içeriye soktu. "Gazla," dedi.

Su tankının tepesi Harriet'ın hatırladığından çok daha köhneydi: toz içindeki gri plakaların bazı yerlerindeki vidalar gevşemişti ve tahtaların aşınıp koptuğu yerlerde karanlık boşluklar göze çarpıyordu. Üstüne üstlük her yerde beyaz çengeller ve kuş pislikleri vardı.

Harriet orayı daha merdivenin üzerinde, göz hizasındayken inceledi. Sonra dikkatlice oraya çıktı ve ortaya doğru ilerledi ve kalaslardan biri piyano tuşu gibi acı bir ses çıkararak ayağının altında pat diye içe göçünce içinden bir şeyler kopup gitti.

Usulca, usulca geriye doğru kocaman bir adım attı. Aynı kalas gıcırtıyla yerine yükseldi. Kalbi küt küt atan Harriet tankın kenarına, tahtaların daha sağlam göründüğü korkulukların oraya yanaştı – bu kadar yukarıdayken hava neden böyle tuhaf, sanki seyrelmiş gibiydi? İrtifa hastalığı diyorlardı, pilotlar ve dağcılar yaşıyordu bunu ve bu sözcükler aslında ne anlama geliyorsa gelsin, onun şu anda hissettiklerini tarif ettikleri kesindi: mide bulantısı ve gözlerinde çakan yıldızlar. Puslu uzaklarda kalan teneke çatılar parıldıyordu. Diğer tarafındaysa Hely'yle birlikte sık sık oynadıkları, bütün gün süren savaşlar yaptıkları, birbirlerini kıpkırmızı bir çamura buladıkları yer uzanıyordu: vahşi bir orman, yemyeşil ve cıvıltılı, paraşütle bırakıldıkları palmiyeli küçük Vietnam.

Tankın etrafında iki kez döndü. Kapısını bir türlü göremiyordu. Tam kapı falan olmadığını düşünmeye başlamıştı ki onu fark etti: havanın aşındırdığı o tek renk yüzeyde kulpundaki boyası tam olarak soyulmamış birkaç yer dışında neredeyse mükemmel bir şekilde kamufle olmuştu.

Dizlerinin üstüne çöktü. Kollarını ön cam silecekleri gibi gererek kapıyı çekip açtı (menteşeleri korku filmlerindeki gibi gıcırdamıştı) ve kapı pat diye tankın duvarına çarpıp altındaki tahtaları bile yerinden sarstı.

İçerisi karanlıktı ve kötü bir koku vardı. O durgun havada sivrisineklerin vızıltısı asılıydı. Çatıdan, çatının üzerindeki deliklerden içeriye –kalem kadar dar– incecik güneş huzmeleri vuruyordu ve içerideki karanlıkta altın başaklar gibi toz halinde ve polenli gibi görünen bu ışık huzmeleri birbirlerini kesiyorlardı. Aşağıdaki su yoğun

ve koyu renkliydi; motor yağının rengine benziyordu. Ta uzak uçta, suyun üstünde yanlamasına yüzen, davul gibi şişmiş bir hayvan çarptı Harriet'ın gözüne.

Epeyce paslanmış, sarsak metal bir merdiven iki metre kadar aşağıya iniyor ve suya az kala bitiyordu. Harriet gözleri içerisinin loşluğuna alışınca müthiş bir ürpertiyle, merdivenin en üst basamağına parlak bir şeyin bantlanmış olduğunu gördü: siyah plastik bir torbaya konup sarılmış bir tür paket.

Harriet bu paketi ayakkabısının ucuyla yokladı. Derken, bir an tereddüt ettikten sonra, yüzüstü yattı ve aşağıya doğru uzanıp ona dokundu. Yumuşak ama katı bir şey vardı içinde – para değildi, öyle istiflenmiş, köşeli ya da şekli belli bir şey değildi, bastırınca içeri göçen, kum gibi bir şeydi.

Paket kalın bir koli bandıyla defalarca kez sarılmıştı. Harriet iki eliyle çekiştire çekiştire onu oradan çıkarmaya çabaladı, tırnaklarını bandın kenarlarına sokmaya çalıştı. En sonunda bantla uğraşmaktan vazgeçti ve plastik torbayı yırtıp doğrudan pakete ulaşmayı denedi.

Paketin içinde dokununca kımıldamayan yumuşak, soğuk bir şey vardı. Harriet elini hemen geri çekti. Paketin içinden tozlar fışkırdı, suyun üstüne inci rengi bir tabaka halinde dağıldı. Harriet eğilip suyun üstünde tozlu sır gibi döne döne yayılan o kuru, yanardöner maddeye baktı (*zehir? patlayıcı?*). Narkotik maddelerden anlardı (televizyondan, sağlık kitabındaki renkli resimlerden öğrenmişti) ama onun tanıdıkları fazla bilinen, ne olduğu belli olan şeylerdi: sarma cigaralar, şıringalar, renkli haplar gibi. Belki bunlar da *Sıkı Polisler* filmindeki gibi hedef şaşırtmak için konmuşlardı; belki de gerçek paket başka bir yerde saklıydı ve bu yalnızca sıkı sıkı sarılmış bir paket... neydi?

Yırtılan torbanın içinde soluk renkli bir şey parlıyordu. Harriet plastik torbayı dikkatlice kenara sıyırdı ve kocaman böcek yumurtalarına benzeyen gizemli beyaz bir maddeyle dolu küçük paketçikler buldu. Paketlerden biri pat diye suyun üstüne düştü –Harriet elini hemen geri çekti– ve yarısı batmış bir halde, bir denizanası gibi suyun üstünde süzülmeye başladı.

Harriet bir an için bu keseciklerin canlı olduğunu sanıp korktu. Suyun üstündeki yansımalarına ve tankın içindeki kıpırdanmalarına

bakınca sanki belli belirsiz bir nabızları varmış gibi gelmişti. Ama çok geçmeden bunların, içi beyaz bir tozla dolu plastik poşetlerden başka bir şey olmadığını anladı.

Harriet dikkatlice uzanıp bu minik paketlerden birine dokundu (tepesinde görünen mavi çizgiden kilitli poşet kullanıldığı belli oluyordu) sonra onu olduğu yerden çıkarıp eline aldı. İçindeki toz, şeker gibi, tuz gibi beyaz bir maddeydi ama dokusu onlardan farklıydı, daha gevrek, daha kristalliydi ve şaşılacak derecede hafifti. Poşeti açtı ve burnuna götürdü. Ona Ida'nın banyoyu temizlerken kullandığı Comet marka tozu anımsatan belli belirsiz temiz bir koku dışında belirgin bir kokusu yoktu.

Sonuçta, bu her neyse, Danny Ratliff'indi. O küçük poşeti elinin tersiyle suya itti. Poşet suyun üstünde yüzmeye başladı. Harriet bir süre onu izledi, sonra, ne yaptığını ve neden yaptığını doğru dürüst düşünmeden o büyük siyah plastik torbanın içine elini soktu (kocaman bir kutunun içindeki tohumlar gibi daha bir sürü küçük poşet vardı) ve hepsini avuç avuç, üçer beşer çıkarıp siyah suların üstüne bıraktı.

Arabaya bindikleri anda, Farish içini kemiren her neyse onu çoktan unutmuştu ya da öyle görünüyordu. Danny sabah sıcağıyla ve böcek ilaçlarıyla puslu bir havaya bürünen pamuk tarlalarının arasında ilerlerken endişeli gözlerle sırtını koltuğuna yaslamış, radyoda çalan şarkıya eşlik eden Farish'e bakıyordu. Çakıl taşlı yoldan asfalt yola çıktıkları anda Farish'in o hiddetli ruh hali anlaşılmaz biçimde daha mutlu bir havaya bürünmüştü. Gözlerini kapamış ve klimanın üflediği serin havadan içine derin bir nefes çekmişti ve işte şimdi otoyoldan uçarak kasabaya doğru ilerliyorlar, KEKS (Farish bu harflerin "Kasabanın En Kötü Sesi"nin kısaltması olduğunu iddia ediyordu) adlı radyo kanalındaki Betty Brownell ve Casey McMasters ile *The Morning Show*'u dinliyorlardı. KEKS Top 40 şarkılarını çalan bir radyoydu, Farish bundan nefret ederdi. Ama şimdi seviyordu; kafasını sallıyor, dizinin, kol dayanağının, gösterge panelinin üstünde ritim tutuyordu.

Ancak bu ritim tutma işi biraz fazla sert kaçıyordu. Danny'yi geriyordu. Farish yaşlandıkça gitgide daha çok babası gibi davranıyordu: o da kötü bir şey söylemeden önce tıpkı babasının o kendine has gülümseyişini takınıyordu, kötü bir patlama yaşamadan önce onun gibi yapmacık bir canlılığa bürünüyor, çenesi düşüyor, son derece cana yakın bir adam oluyordu.

Asi*ci*! Asi*ci*! Danny bu sözcüğü bir defasında okulda söylemişti, asi*ci* demişti, babasının en sevdiği sözcük; öğretmeniyse ona böyle bir sözcüğün olmadığını söylemişti. Ama babasının çıldırmış gibi çatlayan sesi hâlâ Danny'nin kulaklarındaydı, asi*ci*! Kemer sırtına sertçe inerken Danny ellerine bakardı: çilli, gözenekli, üstü yara bere dolu, mutfak masasını sıkmaktan boğumları beyaza kesen ellerine. Danny ellerini çok iyi tanırdı, biraz fazla iyi tanırdı doğrusu; hayatının bütün kötü ve zor anlarında bir kitap gibi onları okumuştu. Zamanda geriye giden biletlerdi onlar: dayaklara, ölüm döşeklerine, cenazelere, başarısızlıklara; çocuk parkındaki aşağılanmalara ve mahkeme salonunda verilen hükme; bu direksiyondan, bu yoldan çok daha gerçek olan anılara.

Şimdi kasabanın dış mahallelerindeydiler. Eski hastanenin yıkık dökük binasının yanından geçtiler, bahçesinde V şeklinde dizilmiş liseli amigo kızlar hep birlikte aynı anda havaya zıplıyorlardı: *hey!* Üstlerinde üniformaları yoktu, hatta birbiriyle uyumlu tişörtler bile giymemişlerdi ve yaptıkları bir örnek hareketlere rağmen dağınık görünüyorlardı. Semafor işaretleri yapan kollar, havaya kaldırılan yumruklar.

Başka bir gün olsa –herhangi bir gün– Danny eski eczanenin arkasında bir yere park edip gizlice onları izleyebilirdi. Şimdiyse, yaprakların benek benek gölgelerinin vurduğu yolda yavaşça ilerlerken, arka planda atkuyrukları ve bronz kollar ve bacaklar havaya zıplarken, birdenbire karşısına çıkan o siyahlara bürünmüş ufacık, kambur yaratığı görünce donup kaldı; hantal hantal, yampiri yampiri yürümeyi kesmiş, elinde bir megafonla kaldırımda durmuş ona bakıyordu. Ancak doksan santim boyunda, turuncu gagalı, kocaman turuncu ayaklı, tuhaf biçimde ıslanmış gibi görünen küçük, kapkara, cin gibi bir şeydi sanki. Araba yanından geçip giderken, usulca arabayı izler gibi bir hareket yaptı ve o kara kanatlarını yarasa gibi iki yana açtı... ve Danny onunla, bu yarı karatavuk, yarı cüce, yarı şeytani çocuk yaratıkla daha önce

tanıştığı gibi tekinsiz bir hisse kapıldı; böyle bir şeyin olanaksızlığına rağmen her nasılsa onu bir yerlerden hatırladığını düşünüyordu. Daha da tuhafı: o yaratık da onu hatırlamıştı. Dikiz aynasından bakınca o kara kanatlı kapkara şeyi gördü, öbür dünyadan gelen istenmeyen bir elçi gibi arabanın arkasından bakıyordu.

Sınırlar aşınıyordu. Danny'nin kafa derisi karıncalanıyordu. O ağaçlıklı yol, bir kâbusa doğru giden, yemyeşil, boğucu bir gölgenin iki yandan sıkıştırdığı bir taşıma bandına dönüşmüştü.

Danny aynaya baktı. Yaratık gitmişti.

Uyuşturucu yüzünden değildi, uyurken terle atmıştı onu: hayır, nehir kıyılarına kadar taşmış, binbir türlü çöp ve görülmemiş pislik dipten suyun üstüne, gün yüzüne çıkmıştı; bir felaket filmi, akıp sokaklara, insanların içine karışan rüyalar, anılar, itiraf etmesi imkânsız korkular. Ve Danny bu günü daha önce rüyasında gördüğü, Natchez Caddesi'nden çoktan olup bitmiş bir şeye doğru yol aldığı hissine kapıldı (ve bu ilk kez olmuyordu).

Ağzını ovuşturdu. İşemesi lazımdı. Farish'in attığı dayak yüzünden kaburgaları ve kafası acısa da deli gibi işemek istediğinden başka bir şey düşünemiyordu. Hem uyuşturucunun etkisi kaybolunca ağzında kötü, kimyasal bir tat bırakmıştı.

Farish'e bir bakış attı. O hâlâ kendini müziğe kaptırmış haldeydi: kafasını sallıyor, kendi kendine mırıldanıyor, parmaklarıyla ritim tutuyordu. Ama arka koltuktaki dişi polis köpeği, aklından neler geçtiğini harfiyen biliyormuş gibi Danny'ye öfkeli bakışlar atıyordu.

Danny kendini psikolojik olarak hazırlamaya çalıştı. Eugene bütün o kutsal işlerinin yanı sıra Curtis'e de bakardı. Hem Gum da vardı. Onun yalnızca adını aklından geçirmek bile bir dolu suçluluk duygusunun üstüne çullanmasını tetikliyordu ama Danny büyükannesi için herhangi bir sevgi kırıntısı duymak için kendini ne kadar zorlarsa zorlasın, hiçbir şey hissetmiyordu. Bazen, özellikle de Gum'ın gecenin bir yarısı diğer odadan gelen öksürük sesini duyunca üzülür ve onun çektiği sıkıntılara –fakirliğe, çok çalışmaya, kanserlere, ülserlere, romatizmalara ve diğer her şeye– içlenirdi ama sevgi büyükannesi için yalnızca o yanındayken, o da nadiren duyduğu bir histi: asla durup dururken değil.

Hem bütün bunların ne önemi vardı ki? Danny'nin öyle çişi gelmişti ki gözleri yerinden fırlayacak gibiydi; onları sımsıkı kapadı, sonra yeniden açtı. Eve para gönderirim. O boku oradan alıp kendi hayatımı kurar kurmaz...

Başka bir yolu var mıydı? Hayır. Bambaşka bir eyalette su kenarındaki ev için –önünde uzanan yol dışında– başka bir yol yoktu. Gözünü o gelecekten ayırmamalı, onu gerçekten görmeli, hiç durmadan dümdüz ona doğru ilerlemeliydi.

Sundurması bel veren ve panjurları çürüyen eski Alexandria Otel'in önünden geçtiler – buranın perili olduğunu söylüyorlardı, orada ölen bütün o insanları düşününce çok da şaşırtıcı değildi bu; o tarihî ölümü buram buram hissedebiliyordunuz oradayken. Danny onu oraya savuran evrenin karşısına geçip bağırmak istedi: onu bu cehennem deliğine, İç Savaş zamanından beri para görmemiş bu düşkün kasabaya atan evrene. İlk kez hüküm giydiğinde, aslında onun suçu bile yoktu: suç babasınındı, evini korumak için bütün gece elinde bir silahla oturup bekleyen zengin, yaşlı bir Alman çiftçinin atölyesinden o akıl almaz derecede pahalı Stihl marka testereyi çalmaya yollamıştı onu. Şimdi düşününce, hapisten çıkmayı dört gözle beklemesi, evine döneceği günleri sayması çok acınası görünüyordu gözüne çünkü o zamanlar anlamadığı şey (bunu bilmezken çok daha mutluydu) hapse bir kez girdin mi, bir daha çıkamayacağındı. İnsanlar sana bambaşka biriymişsin gibi davranıyordu; dönüp dolaşıp yine hep kötü yola sapıyordun, insanların tekrar tekrar sıtmaya yakalanması ya da alkolizme düşmesi gibi. Bunun tek çaresi seni ve aileni hiç kimsenin tanımadığı bir yere gidip hayatına sil baştan başlamaya çalışmaktı.

Sokak tabelaları ve hep aynı sözcükler. Natchez, Natchez, Natchez. Ticaret Odası: ALEXANDRIA: OLMASI GEREKTİĞİ GİBİ! *Hayır, olması gerektiği gibi değil*, diye düşündü Danny acıyla; *her boktan şeyin olduğu gibi.*

Nakliye alanına doğru sert bir dönüş yaptı. Farish gösterge paneline tutunup yüzünde şaşkınlığa benzer bir ifadeyle ona baktı. "Ne yapıyorsun sen?"

"Bana buraya gelmemi sen söyledin," dedi Danny, ses tonunu olabildiğince kontrol etmeye çalışıyordu.

"Öyle mi söyledim?"

Danny bir şey söylemesi gerektiğini biliyordu ama ne söyleyeceğini bilmiyordu. Farish kuleden bahsetmiş miydi? O anda bundan hiç de emin olamadı.

"Beni sorguya çekeceğini söyledin," dedi tereddütle – ne olacağını görmek için ortaya öylesine bir şey atıyordu.

Farish omuzlarını silkti ve Danny'yi şaşırtarak yeniden arkasına yaslandı ve pencereden dışarıya baktı. Arabayla dolaşmak onun keyfini yerine getirirdi. Farish'in Trans Am'e ilk bindiğinde tutturduğu ıslığın sesi hâlâ Danny'nin kulaklarındaydı. Arabayla gezmeyi nasıl da seviyordu; atla arabaya ve gazla! İlk birkaç ay sırf canları gezmek istedi diye ta Indiana'ya gitmişlerdi, ikisi, başka bir sefer de Batı Teksas'a – oralarda görülecek bir şey olduğundan değil, sebepsizce, tepelerinde açık bir hava ve yanıp sönen otoban ışıklarıyla, radyo kanallarını dolaşıp iyi bir şarkı arayarak.

"Bak ne diyeceğim? Hadi gidip kahvaltı edelim," dedi Farish.

Danny bir an bocaladı. Karnı açtı. Sonra planı geldi aklına. Her şey belirlenmişti, ayarlanmıştı, tek çıkış yolu buydu. Ona bir köşeden el sallayan, göremediği bir geleceğe doğru bakan kara kanatlar.

Geri dönmedi, arabayı sürmeye devam etti. Arabanın etrafını ağaçlar sardı. Asfalt yoldan o kadar uzaklaşmışlardı ki altlarındakine yol demek bile zordu, tekerlek izleriyle dolu çakıl taşlarının üzerindeki çukurlardan ibaretti.

"Arabayı döndürecek bir yer bakıyorum," dedi, daha söylerken bile bunun kulağa ne kadar saçma geldiğini fark etmişti.

Sonra arabayı durdurdu. Kuleden epey bir yürüme mesafesindeydiler (yol çok kötü, yabani otlar çok uzundu, biraz daha ilerleyip orada saplanma riskini alamazdı). Köpekler delirmiş gibi havlamaya, oraya buraya zıplamaya ve ön koltuğa atlamanın bir yolunu aramaya başlamışlardı. Danny arabadan inecekmiş gibi diğer tarafa döndü. "İşte geldik," dedi anlamsız bir şekilde. Hızla çizmesinin içindeki küçük tabancayı çıkardı ve Farish'e doğrulttu.

Ama Farish bunu görmedi. O da oturduğu yerde sağa dönmüş, o koca göbeğini çekip kapıyı açmaya çalışıyordu. "İn bakayım oradan,"

diyordu Van Zant denen dişi köpeğe, "in, in dedim sana." Elini havaya kaldırdı, köpek hemen sindi.

"Beni mi deniyorsun? O *asici* oyunlarını bana mı oynuyorsun?"

Ne Danny'ye ne de elindeki tabancaya bakmıştı. Danny onun dikkatini çekmek için boğazını temizlemek zorunda kaldı.

Farish kirli, kırmızı elini havaya kaldırdı. "Sabret," dedi dönüp bakmadan, "bekle, önce şu köpeği yola getirmem lazım. Bıktım senden," *pat*, kafasına bir tane indirdi, "seni pis kancık, bana sakın o numaraları çekeyim deme." Farish ve köpek dik dik birbirlerine baktılar. Köpeğin kulakları havaya dikilmişti, sapsarı gözleri istikrarlı bir şekilde parlıyordu.

"Hadi. Yap bakalım. Seni öyle bir döverim ki – hayır, bekle," dedi kolunu kaldırıp hafiften Danny'ye doğru dönerek, Danny kör gözünün baktığı tarafta kalıyordu. "Bu kancığa bir ders vermem lazım." Bir istiridye kadar soğuk ve maviydi bu kör göz. "Hadi," dedi Farish köpeğe. "Dene bakalım. Bu yaptığın son..."

Danny tabancanın horozunu çekti ve Farish'i kafasından vurdu. Öylece, o kadar çabuk: tak diye. Farish'in kafası öne doğru atıldı, ağzı açılıp kaldı. Son derece zahmetsiz bir hareketle doğrulmak için elini gösterge paneline uzattı – ve sonra dönüp Danny'ye baktı, gören gözü yarı kapalıydı ama kör olan fal taşı gibi açıktı. Ağzından kanla karışık köpükler döküldü; bu haliyle bir balığı andırıyordu, oltaya takılmış bir kedi balığını: *blop blop*.

Danny onu bir kez daha vurdu, bu kez boynundan ve –önce çınlayıp sonra minik halkalar halinde dağılan sessizliğin içinde– arabadan indi, kapıyı çarparak kapattı. Olan olmuştu artık, geriye dönmek yoktu. Gömleğinin ön tarafına kan sıçramıştı; yanaklarına dokundu, parmaklarının ucundaki pas rengi lekeye baktı. Farish kollarını gösterge paneline dayayarak öne doğru yığılmıştı; boynu fena durumdaydı ama içi kanla dolan ağzı hâlâ kıpırdıyordu. Sable, köpeklerden daha küçük olanı, patilerini ön koltuğun arkasına koymuştu ve arka bacaklarını vura vura koltuğun üzerinden tırmanıp sahibinin kafasına çıkmaya çalışıyordu. Diğer köpek –Van Zant denen şu dişi köpek, orospunun evladı– arka koltuktan ön tarafa geçmeyi başarmıştı. Burnu aşağıda iki defa kendi etrafında döndü ve sonra kıçını sürücü koltuğuna pat diye

vurarak oturdu ve siyah kulaklarını şeytan kulakları gibi havaya dikti. Bir an için o yırtıcı gözleriyle dik dik Danny'ye baktı, sonra yeniden havlamaya başladı: bu kesik kesik, tiz havlamalar etrafta çınlıyordu.

Bu havlamalardaki telaş sanki "Yangın! Yangın var!" diye bağırıyormuşçasına açıktı. Danny bir iki adım geri çekildi. Tabanca patlamasını duyan bir kuş topluluğu şarapnel parçaları gibi etrafa saçılmıştı. Şimdiyse yeniden toplanmaya, ağaçlara, yerlere konmaya başlamışlardı. Arabasının içinde her yer kana bulanmıştı: ön camda, gösterge panelinde, yolcu koltuğunda hep kan vardı.

Kahvaltı etmeliydim, diye geçirdi içinden delirmiş gibi. *En son ne zaman bir şey yedim?*

Ve bunu düşünürken aklına hepsinden önce deli gibi işemesi gerektiği geldi, hem de o sabah uykudan uyandığı andan beri işemesi gerektiği.

Müthiş bir rahatlama hissi her yanını sardı ve kanına karıştı. *Her şey yolunda*, diye düşündü pantolonunun fermuarını çekerken ve sonra...

Arabası, güzelim arabası. Daha birkaç dakika öncesine kadar göz bebeğiydi, görülmeye değer nadide bir parçaydı ve şimdi *True Detective*'deki suç mahallerine dönmüştü. İçinde köpekler delirmiş gibi oradan oraya atlıyordu. Farish yüzükoyun ön panele yığılıp kalmıştı. Duruşu tuhaf derecede rahat ve doğal görünüyordu; kafasından akıp pıt pıt yere damlayan kanlar olmasa öne eğilmiş de düşürdüğü anahtarlarını alıyormuş gibi görünüyordu. Ön camın her yeri kana bulanmıştı – koyu kırmızı, tombul damlalar halinde, şişman çiçekçinin vitrinin önüne koyduğu bir demet kokina gibi. Sable arka koltukta kuyruğunu camlara vura vura telaşla bir ileri bir geri yürüyordu. Sahibinin hemen yanındaki koltukta oturan Van Zant ise hızlı, yinelenen hareketlerle ona doğru yaklaşıyormuş gibi yapıyordu: burnuyla Farish'in yanağını dürtüp geri çekiliyordu, sonra yeniden onu dürtmek için ileri atılıyordu ve havlıyor, havlıyor, havlıyordu ve bu kısa ama kulakları sağır eden havlamalardaki –ama o bir köpekti, lanet olsun– telaş yardım çağıran bir insan sesi kadar aşikârdı.

Danny çenesini sıvazladı ve delirmiş gibi etrafına bakındı. Onu o tetiği çekmeye teşvik eden her ne sebep varsa uçup gitmişti şimdi ama dertleri katlanmış, güneşin önüne bile bir set çekmeyi başarmıştı. Farish'i neden arabanın içinde vurmuştu ki sanki? Keşke birkaç saniye

daha bekleseydi. Fakat hayır: ondan kurtulmak için yanıp tutuşuyordu, doğru anı beklemek yerine aptal gibi dayanamayıp tetiği çekmiş ve işi bitirmişti.

Öne doğru eğildi, ellerini dizlerine koydu. Midesi bulanıyordu, kendisini yapış yapış hissediyordu, kalbi yerinden çıkacakmış gibi atıyordu ve haftalardır abur cubur, bisküvili dondurma ve 7-Up dışında doğru dürüst yemek yememişti; bir anda tavan yapan adrenalinin etkisi de geçmişti ve sahip olduğu o azıcık güçle o sıcak yeşil çimlerin üstüne uzanıp birazcık gözlerini kapatmaktan daha çok istediği hiçbir şey yoktu.

Hipnotize olmuş gibi yere bakıyordu, sonra kendini şöyle bir sarsıp doğruldu. Küçük bir nefes met çekmek onu kendine getirirdi –tek bir nefes, Tanrım, düşüncesi bile gözlerini yaşartıyordu– ama evden çıkarken yanına hiçbir şey almamıştı ve arabanın kapısını açıp Farish'in üstünü başını yoklamak, fermuarlarını açıp o leş gibi pislik içindeki UPS tulumunun ceplerini kurcalamak yapmak istediği son şeydi.

Sendeleye sendeleye arabanın ön tarafına geldi. Van Zant ona doğru atıldı, burnu küt diye ön cama çarpınca hemen geri çekildi.

Birdenbire yeniden başlayan havlamaların arasında, bir süre gözünü kapatıp hiç kıpırdamadan durdu, derin derin nefes alıp verdi, sinirlerini yatıştırmaya çalıştı. Orada olmayı istemezdi ama oradaydı işte. Ve artık düşünmeye başlamak zorundaydı, ağır ağır ilerleyecekti, bebek adımlarıyla.

Harriet'ı yerinden sıçratan kuşlardı – bir yaygara koparark havaya dağılan kuşlar. Hepsi birden etrafına üşüşüverince geri çekilip koluyla gözlerini korumaya çalıştı. Dört beş tane karga hemen yakınına kondu, ayaklarıyla tankın tırabzanlarına tutundular. Ona bakmak için kafalarını çevirdiler ve en yakınındaki karga kanatlarını pat pat vurup havalandı. Aşağıda, uzaklarda, köpek havlamasına benzer sesler duyuyordu; delirmiş gibi havlayan köpek sesleri. Ondan önce de başka bir ses duyduğunu sanmıştı, güneşle yıkanan uzaklardan rüzgârın taşıdığı belli belirsiz bir patlama sesi.

Harriet –bacakları tankın içinde, ayağı merdivende– hiç kıpırdamadan oturdu. Allak bullak bir halde etrafa bakınırken kuşlardan biri gözüne çarptı; çizgi filmdeki kuş gibi havalı, hınzır bir görünüşü vardı, kafasını ona doğru çevirmişti, âdeta ona bir şey söyleyecekmiş gibi görünüyordu ki tam Harriet dönüp ona baktığında aşağılardan başka bir patlama sesi daha geldi ve kuş kanatlarını açıp uçtu gitti.

Harriet sesi dinledi. Tankın yarı içinde, yarı dışında, tam ortada duruyordu, demirlere tek eliyle tutunuyordu ve merdivenin, ağırlığının altında gıcırdadığını duydukça yüzünü buruşturuyordu. Çabucak plakaların üstüne çıktı, sonra elleriyle dizlerinin üstünde durup emekleyerek kenara kadar geldi ve boynunu olabildiğince dışarı uzattı.

Aşağıda –ta arsanın diğer ucunda, ormana yakın olan tarafında, tam olarak göremeyeceği kadar uzak bir yerde– Trans Am duruyordu. Kuşlar yeniden açıklığa doğru inmeye başlamışlardı, bir bir ağaçların dallarına, çalılıklara ve yere konuyorlardı. Danny Ratliff arabanın oralarda ama biraz uzağında duruyordu. Harriet'ın olduğu tarafa sırtı dönüktü ve sanki birileri ona bağırıyormuşçasına elleriyle kulaklarını kapatıyordu.

Harriet hemen kafasını eğdi –Danny Ratliff'in o gergin ve sert duruşu gözünü korkutmuştu– ve hemen sonra gördüğü şeyin ne olduğu kafasına dank etti ve yeniden usulca doğruldu.

Evet: kıpkırmızıydı. Damlalar halinde ön cama sıçramıştı, öyle parlak ve öyle sarsıcıydı ki o mesafeden bile belli oluyordu. Ardındaki –arabanın içindeki, damlacıklardan o yarı saydam perdenin ardındaki– ürkütücü hareketlenmeyi görür gibi oldu: bir şeyler kıvranıyor, sağa sola vuruyor, etrafa çarpıyordu. Ve bu, o karanlık kargaşa her ne ise, görünen o ki Danny Ratliff de korkuyordu ondan. Geriye doğru attığı adımlar robot adımları gibi yavaştı, filmlerdeki vurulmuş kovboyların attığı son birkaç adımı hatırlatıyordu.

Harriet birdenbire tuhaf bir anlamsızlık ve rehavet duygusuna kapıldı. Olduğu yerden, o kadar yüksekten, her şey nedense dümdüz, önemsiz, rastlantısal görünüyordu. Güneş tüm şiddetiyle bembeyaz vuruyordu ve kafasında ona yukarı tırmanırken ellerini çözüp kendini yere bırakmasını söyleyen o aynı tuhaf hafiflik hissi vardı.

Başım belada, dedi kendi kendine, *hem de büyük belada*; her ne kadar gerçek olsa da bunu gerçekten hissetmesi zordu.

O aydınlık mesafede, Danny Ratliff eğilip otların üzerinden parlak bir şey aldı ve Harriet tutuş şekline bakarak bunun bir tabancadan başka bir şey olamayacağını anladığı anda kalbi duracak gibi oldu. O ürkütücü sessizliğin içinde bir an için belli belirsiz bir trompet sesi duyduğunu hayal etti –doğudan, ta uzaklardan Hely'nin bando takımının sesi– ve o kafa karışıklığıyla bakışlarını o tarafa doğru çevirdiğinde o puslu uzaklardan güneşin pirinç bir yüzeye vurduğunda etrafa saçtığına benzer minicik altın pırıltılar çarptı gözüne.

Kuşlar – kuşlar her yerdeydi, kocaman kapkara gaklayan bir patlama halinde, radyoaktif serpinti gibi, şarapnel gibi etrafındaydılar. Onlar kötüye işaretti: sözcükler, rüyalar, yasalar, sayılar, bilgi kasırgaları kafasının içinde anlaşılmaz bir halde kanat çırpıp dönüp duruyorlardı. Danny elleriyle kulaklarını kapattı: donmuş kırmızı bir gezegen misali arabanın kana bulanmış ön camına vuran eğik gölgesini görebiliyordu, başının arkasından incecik bir örtü gibi bulutlar geçip gidiyordu. Midesi bulanıyordu, yorgunluktan tükenmiş haldeydi; duş almaya ve güzel bir yemeğe ihtiyacı vardı; evde, yatağında olmaya ihtiyacı vardı. Bu bok ona göre değildi. *Ağabeyimi vurdum, ama neden?* Çünkü o kadar çok çişim gelmişti ki doğru dürüst düşünemez olmuştum. Farish olsa buna burun kıvırırdı. Gazetede okuduğu böyle hastalıklı haberlere kıçıyla gülerdi o: üst geçitte işerken ayağı kayınca otoyola düşüp ölen sarhoşlar; yatağının kenarında duran telefonun çaldığını sanıp uykusundan uyanan, telefon sandığı tabancasına uzanıp kendini kafasından vuran mankafalar.

Tabanca ayağının dibindeki otların üstünde, elinden düşürdüğü yerde duruyordu. Onu almak için güçlükle yere eğildi. Sable, Danny'nin midesini bulandıran bir eşeleme, toslama hareketiyle Farish'in yanağını ve boynunu koklarken, Van Zant o asit sarısı gözleriyle Danny'nin her hareketini takip ediyordu. Arabaya doğru bir adım attığı anda, şaha kalkıp yenilenmiş bir enerjiyle havlamaya başlıyordu. *Sen hele şu kapıyı*

bir aç da, diyordu sanki. *Şu lanet kapıyı bir aç da görelim.* Danny arka bahçedeki eğitimleri hatırladı; Farish'in kollarına dolgu elyaflarını ve çuval bezlerini sarıp *Parçala! Parçala!* diye bağırdığı eğitimleri. Küçük pamuksu parçalar bütün bahçede uçuşurdu.

Danny'nin dizleri titriyordu. Ağzını sildi, kendisini toparlamaya çalıştı. Sonra kolunu uzatıp nişan aldı –namlunun ucunda Van Zant denen köpeğin sapsarı gözü vardı– ve tetiği çekti. Bozuk para büyüklüğünde bir delik açıldı camda. Arabanın içinden yükselen çığlıklara, can çekişme ve hıçkırma seslerine pis pis sırıtarak karşılık veren Danny eğilip gözünü cama dayadı ve tabancanın namlusunu deliğe sokup köpeği bir kez daha vurdu, sonra namlunun açısını değiştirdi ve diğerini de tam göğsünden vurdu. Sonra kolunu indirdi ve tabancayı fırlatabildiği kadar uzağa fırlattı.

Sanki sabah güneşinin altında kilometrelerce koşmuş gibi nefes nefese duruyordu. Arabadan gelen çığlıklar hayatında duyduğu en kötü seslerdi: bitmek tükenmek bilmeden devam eden bozuk bir makineden çıkar gibi tiz, tüyler ürpertici, metalik hıçkırıklar; Danny'ye gerçek anlamda acı veren bir ses – öyle ki biraz daha devam ederse kulağına bir çubuk sokmak zorunda kalacaktı.

Ama durmadı; anlamsız derece uzun gelen bir zaman geçtikten sonra, orada sırtı arabaya yarı dönük bir şekilde duran Danny köpeklerin çığlıkları kulaklarında çınlaya çınlaya, yavaş adımlarla tabancayı attığı yere yürüdü. Dizlerinin üstüne çöktü ve incecik otların arasında otları elleriyle ikiye ayırarak tabancayı ararken köpeklerin inatla hâlâ gücünü yitirmeyen haykırışlarını duydukça daha da gerildi.

Ama tabanca boştu: başka mermi kalmamıştı. Danny onu tişörtünün eteğiyle silip temizledi ve ormanın daha da içlerine doğru fırlattı. Onlara bakmak için kendini yeniden arabanın yanına gitmeye zorlamak üzereydi ki üstüne ezici dalgalar halinde bir sessizlik çöktü – öncesinde gelen çığlıklar gibi, her bir dalga önce zirveye çıkıp sonra yere düştü.

Şimdi kahvelerimizi getiriyor olacaktı, diye düşündü ağzını ovuşturarak, *eğer White Kitchen'a gitseydim, eğer bu yola sapmasaydım.* Tracey adındaki garson kız, sallantılı küpeler takan küçük götlü cılız olan; her defasında sormadan getirirdi. Farish'in önündeki kocaman göbeğiyle sandalyesinde şöyle bir arkaya yaslandığını, yumurtasıyla

ilgili her zamanki vaazı verdiğini (yumurtasının içilebilir kıvamda olmasını tercih etmediğini ama aşçıya çok katı da yapmamasını söylemelerini tembihlerdi), kendisinin ise siyah yosunlara benzeyen keçeye dönmüş saçlarıyla ağabeyinin tam karşısında oturduğunu ve *ne kadar yaklaştığımı hayal bile edemezsin*, diye düşündüğünü gözünde canlandırabiliyordu.

Bütün bunlar uçup gitti ve Danny kendisini otların arasındaki kırık bir şişeye bakarken buldu. Önce bir elini, sonra diğerini açıp kapadı. Avuçları yapış yapıştı, buz gibiydi. Bir anda telaşa kapılıp, *harekete geçmeliyim*, diye düşündü.

Ve yine de olduğu yerde durmaya devam etti. Sanki vücuduyla beynini birbirine bağlayan fünye patlamıştı. Arabanın camı paramparça olduğu ve köpekler ağlayıp inlemeyi kestiği için radyodan yükselen belli belirsiz müziği duyabiliyordu. O şarkıyı (saçlarındaki yıldız tozları falan diyen saçmalığı) söyleyen insanlar, birilerinin bu şarkıyı terk edilmiş demiryolu raylarının kenarındaki toz toprak içindeki bir yolda, önünde bir cesetle dinleyebileceğini bir an olsun düşünmüşler miydi acaba? Hayır: o insanlar pırıltılı beyaz giysileri ve üstü koyu, altı açık renk camlı güneş gözlükleriyle şampanya içip gümüş tepsilerden kokain çekerek Los Angeles ve Hollywood'da gününü gün ediyordu. Boyunlarında parıltılı şalları ve ellerinde havalı kokteylleriyle kuyruklu piyanolarının başında otururken zavallı birinin Mississippi'nin toprak yollarından birinde durmuş, *senin doğduğun gün melekler toplandı* sözleri radyoda çalarken kendi esaslı sorunlarını çözmeye çalışıyor olacağı akıllarından bile geçmemişti...

Öyle insanlar asla zor kararlar almak zorunda kalmazlar, diye düşündü Danny kanla kaplanmış arabasına dalgın dalgın bakarken. Onlar bir bok yapmak zorunda kalmazlardı. Her şey yepyeni bir arabanın anahtarları gibi önlerine sunulurdu.

Arabaya doğru bir adım attı, tek bir adım. Dizleri titriyordu; ayaklarının çakıl taşlarının üzerinde çıkardığı sesler onu ürküttü. *Harekete geçmeliyim*, dedi kendi kendine, capcanlı, zinde bir isteriye kapılıp düşecek olursa onu tutup kaldıracak bir el arıyormuş gibi etrafına (soluna, sağına, yukarıdaki gökyüzüne) bakınıyordu. *Artık bir yerden başla!* Ne yapması gerektiği belliydi zaten; asıl mesele bunu nasıl yapacağıydı,

zira ağabeyinin cesedine dokunmaktansa bir demir testeresiyle kendi kolunu kesmeyi tercih edeceği gerçeğinden kaçış yoktu.

Ağabeyinin pis, kırmızı eli, tütün lekeli parmakları, serçe parmağındaki zar şeklindeki kocaman altın yüzüğü gösterge panelinin üstünde duruyordu – ve oldukça normal görünüyordu. Danny gözlerini ayırmadan o yüzüğe bakarken bu durumdan bir çıkış yolu düşünmeye çalıştı. Tamamen konsantre olmak ve zihnini yeniden çalıştırmak için ihtiyacı olan tek şey bir nefes uyuşturucu çekmekti. Kulenin tepesinde bir dolu mal vardı, bol bol vardı hem de; orada ne kadar oyalanırsa Trans Am de koltuklarında kanları süzülen ölü bir adam iki ölü polis köpeğiyle o yabani otların arasında o kadar daha duracaktı.

İki eliyle birden tırabzanlara tutunan Harriet nefes almaya bile korkar halde yüzüstü yatıyordu. Bacakları kafasından yukarıda durduğu için bütün kanı yüzüne çekilmişti ve kalp atışlarını şakaklarında duyabiliyordu. Arabadan gelen çığlıklar susmuştu, asla durmayacakmış gibi gelen o tiz hayvan iniltileri susmuştu ama o ürkütücü çığlıklar yüzünden sessizlik bile gerilmiş, şekli şemali bozulmuştu sanki.

Orada duruyordu hâlâ, Danny Ratliff yerdeydi, bu mesafeden bakınca gözüne çok küçük görünüyordu. Her şey bir resimmiş gibi durgun, kıpırtısızdı. Her bir ot tanesi, her bir ağaçtaki her bir yaprak taranmış, yağlanmış ve düzeltilip yerine konmuş gibiydi.

Harriet'ın dirsekleri acıyordu. Hafifçe kımıldadı, pozisyonunu biraz olsun değiştirmeye çalıştı. Ne gördüğünden emin değildi –çok uzaktaydı çünkü– ama silah seslerini ve çığlıkları apaçık duymuştu ve o çığlıklar sustuktan sonra bile hâlâ kulaklarında çınlıyordu: tiz, acı, dayanılmaz. Arabanın içindeki hareketlilik durmuştu; kurbanlar (gözüne birden fazla karanlık figür çarpıyordu) kıpırdamıyordu bile.

Danny Ratliff birdenbire döndü, Harriet'ın kalbi sıkıştı. *Lütfen Tanrım, lütfen*, diye dua etti, *lütfen Tanrım, buraya gelmesine izin verme...*

Ama o ormana doğru yürüyordu. Açıklığa gelince şöyle bir dönüp arkasını kolaçan ettikten sonra yere eğildi. Tişörtüyle kot pantolonunun

kemer kısmının arasındaki açıklıktan –güneş yanığı bronz kollarıyla çelişen– süt gibi bembeyaz teni göze çarpıyordu. Tabancayı eline aldı ve inceledi, doğruldu ve tabancayı tişörtüne silip temizledi. Sonra onu ağaçların arasına fırlattı, tabancanın gölgesi otların üzerinden uçup yere düştü.

Gözlerine siper ettiği kolunun ardından bütün bunları izleyen Harriet bakışlarını başka tarafa çevirmek için müthiş bir istek duyuyordu. Onun ne yaptığını öğrenmek için yanıp tutuşsa da bakışlarını hiç ayırmadan aynı parlak ve uzak noktada sabit tutmak müthiş bir çaba gerektiriyordu; okuldayken tahtaya tebeşirle yazılmış rakamlara çok uzun süre baktığı zaman beliren karanlığa benzer, bir çeşit sis beliriveriyordu gözlerinde ve kafasını sallayıp dağıtmak zorunda kalıyordu bu sisi.

Bir süre sonra Danny Ratliff ağaçların arasından çıktı ve arabaya geri yürüdü. Terli, kaslı sırtı Harriet'a dönük, kolları iki yanında, başı hafiften öne eğik orada duruyordu. Gölgesi saat ikiyi gösteren kara bir tahta gibi upuzun, tam önündeki taşların üstüne vuruyordu. Gözlerini resmen kör eden aydınlıkta o gölgeye bakmak Harriet için rahatlatıcıydı, gözlerini bir nebze olsun dinlendiriyordu. Derken Danny Ratliff arkasına dönüp su kulesine doğru yürümeye başlayınca bu gölge de ortadan kayboldu.

Harriet'ın kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Hemen sonra kendini topladı, el yordamıyla tabancasını bulup çıkardı ve titreyen parmaklarıyla paketinden çıkarmaya çalıştı. Bir anda, nasıl ateşleyeceğini bile bilmediği (olması gerektiği gibi doldurup doldurmadığından bile emin olmadığı) o eski tabanca, Danny Ratliff'i uzak tutmak için fazla küçük görünmüştü gözüne, hele de böylesine riskli bir yerdeyken.

Gözleri etrafta dört dönüyordu. Nerede durmalıydı? Burada mı? Yoksa diğer tarafta, belki biraz daha aşağıda mı? Derken metal merdivenden gelen çınlama sesini duydu.

Harriet delirmiş gibi etrafına bakınıyordu. Hayatında bir kez bile ateş etmemişti. Onu vurmayı başarsa bile, hemen etkisiz hale getirip düşüremeyecekti ve tankın köhne çatısı ona kaçacak hiçbir yer bırakmıyordu.

Çın... çın... çın...

Bir an için yakasından tutulup aşağıya atılma korkusu tüm benliğini saran Harriet ayağa kalkmaya çalıştı ama tam elindeki tabancasıyla birlikte o tavan kapağından içeri girip kendini suya bırakacaktı ki bir şey onu durdurdu. Kollarını iki yanında sallayarak dengede durmaya çalıştı ve geriye doğru çekildi. Bu tank bir tuzaktı. Onunla gün ışığında karşı karşıya gelmek yeterince kötüyken orada, aşağıda hiçbir kurtulma şansı olmayacaktı.

Çın... çın...

Tabanca ağır ve soğuktu. Onu elinde nasıl tutacağını bile bilmeyen Harriet yan yan sürünerek çatıdan indi ve sonra tabancayı iki eliyle birden tutup karnının üstünde döndü, kafasını tankın kenarından çok da çıkarmadan dirseklerinin üstünde elinden geldiğince milim milim ilerledi. Görüş alanı daralmış ve kararmıştı, bir şövalye miğferindeki siperlik gibi tek bir aralıktan bakmaya çalışıyordu ve Harriet kendini olduğu yerden kopmuş gibi etrafına boş gözlerle bakarken buldu; bütün hayatını bir maytap gibi tek bir seferde Danny Ratliff'in suratının ortasında patlatarak heba etmek için duyduğu müthiş istek dışındaki her şey uzak ve gerçekdışı geliyordu.

Çın... çın...

Harriet onu görebileceği kadar kenara yaklaştı, parmaklarının arasındaki tabanca titriyordu. Birazcık daha eğilince, beş metre aşağıdaki kafasının tepesini gördü.

Sakın yukarıya bakma, dedi Harriet içinden. Dirseklerine dayanarak dengede durmaya çalıştı, silahı kaldırdı ve tam burnunun ucunda ortaladı ve sonra namluya doğru bakarak, onu olabildiğince düz tutmaya çalışarak gözlerini kapadı ve tetiği çekti.

Çat. Tabanca büyük bir gürültüyle burnuna çarpınca Harriet feryat figan sırtüstü yığıldı ve iki eliyle burnuna sarıldı. Göz kapaklarının ardındaki karanlığa turuncu kıvılcımlar yağıyordu. Bir yerlerde, zihninin derinliklerinde bir yerlerde tabancanın pat diye yere düştüğünü duydu, bir sopayı hayvanat bahçesindeki metal çubukların üzerinde gezdiriyormuş gibi bir ses çıkararak bir dizi çınlama sesiyle merdivenin basamaklarına çarpa çarpa düşmüştü ama burnundaki acı öyle yoğun ve güçlüydü ki daha önce hiç böyle bir şey hissetmemişti. Parmakları-

nın arası kanla doldu, sıcak ve kaygan: ellerini tamamen kaplamıştı, ağzında tadını alabiliyordu ve kıpkırmızı parmaklarına bakarken bir an için nerede olduğunu, neden orada olduğunu bile unuttu.

Patlama Danny'yi yerinden öyle bir sıçrattı ki neredeyse ellerini bırakacaktı. Hemen üstündeki basamağa ağır bir şey çarpıp çınladı ve hemen sonra onu tam kafasının tepesinden vurdu.

Bir an için düşeceğini sandı, nereye tutunacağını bilemedi ve sonra rüyadan uyanır gibi bir sarsıntıyla merdivene hâlâ iki eliyle birden tutunmakta olduğunu fark etti. Acı, saati vurmuş bir çan gibi dalga dalga kafasından etrafa yayılıyordu, hem de havada asılı kalan ve bir türlü dağılmayan dalgalar halinde.

O şeyin kafasından sekip yere düştüğünü hissetti; onun yerdeki taşlara çarptığını duymuştu sanki. Kafa derisine dokundu, koca bir yumru belirecekti orada, şimdiden hissedebiliyordu; sonra başını cesaret edebildiğince çevirip kafasına çarpan şeyin ne olduğunu anlayabilmek için aşağıya baktı. Güneş yüzüne vuruyordu ve aşağıya bakınca görebildiği tek şey tankın uzamış gölgesi ve merdivenin üzerinde uzun bir korkuluk gibi görünen kendi gölgesi oldu.

İlerideki açıklıkta duran Trans Am'in camları güneş ışığı vurunca ayna gibi olmuştu, hiçbir şey görünmüyordu. Farish kuleye tuzak mı kurmuştu yoksa? Danny bunu hiç düşünmemişti – ama artık bunu asla bilemeyeceğini fark etti.

Ve işte oradaydı. Merdivenin bir basamağını daha çıktı ve durdu. Kafasına çarpan şeyi bulabilir mi diye bakmak için yeniden aşağıya inmeyi düşündü önce ancak sonra bunun zaman kaybı olacağına karar verdi. Orada, aşağıda olan olmuştu artık: onun şimdi yapması gereken şey tırmanmaya devam etmek, en tepeye ulaşmaya odaklanmaktı. Havaya uçmak istemezdi elbette ama *uçsam da*, diye düşündü çaresizce ve kanlar içindeki arabaya baktı, *siktir et gitsin.*

Devam etmekten başka yapacak bir şey yoktu. Kafasındaki acıyan yeri ovuşturdu, derin bir nefes aldı ve tırmanmaya devam etti.

Harriet'ın içinde bir şeyler kopup gitmişti sanki, sonra yanlamasına uzanan bedenine geri döndüğünü fark etti, kaçıp gittiği bir pencereye geri dönmek gibiydi bu, ama farklı bir camdan bakıyordu şimdi. Elleri kan içindeydi. Bir süre ne olduğunu anlamadan boş boş ellerine baktı.

Sonra hatırladı ve hemen doğrulup oturdu. Danny Ratliff geliyordu, boşa harcayacak vakti yoktu. Sendeleyerek ayağa kalktı. Birdenbire arkasından bir el uzandı ve onu ayak bileğinden yakaladı, Harriet bir çığlık atıp tekmeler savurmaya başladı ve o elden şıp diye kurtuldu. Tavan kapağına doğru yöneldiği anda Danny Ratliff'in dağılmış suratı ve kanlar içindeki tişörtü merdivenden yükselip havuzun kenarına tırmanan bir yüzücü gibi hemen arkasında belirdi.

Ürkütücüydü, kocamandı, leş gibi kokuyordu. Harriet nefesi kesilerek, korkudan resmen ağlayarak suya giden merdivenlerden inmeye başladı. Açık tavan kapağının önüne Danny Ratliff'in gölgesi düşmüştü, güneşi engelliyordu. *Çın*: çirkin motorcu çizmeleri Harriet'ın hemen tepesindeki basamaklara bastı. O da peşinden geliyordu, *çın çın çın çın.*

Harriet döndü ve kendisini merdivenlerden aşağıya bıraktı. Çivileme suya düştü. O karanlık ve soğuk suya battı; ta ayakları dibe vuruncaya kadar. O iğrenç tadı yüzünden ağzına giren suları öğüre öğüre tükürerek kollarını geriye doğru attı ve kurbağalama yüzerek suyun üstüne çıktı.

Ama tam yüzeye çıkmıştı ki güçlü bir el onu bileğinden yakalayıp suyun içinden yukarıya çekti. Göğsüne kadar suya batmıştı, bir eliyle merdivene tutunuyor ve diğeriyle Harriet'ı kolundan tutuyordu, güneş yanığı yüzünde iyice parlayan gümüşi gözleri onu bir hançer gibi delip geçiyordu.

Harriet kollarını sallayarak, döndürerek, sahip olduğunun farkında bile olmadığı bir güçle mümkün olduğu kadar savaşarak onun elinden kurtulmaya çalıştı ama etrafa epeyce su sıçratmasına rağmen hiçbir işe yaramadı. Danny Ratliff onu yukarı çekerken –suyu emen giysileri ağırlaşmıştı, Danny Ratliff'in kaslarının gerilip titrediğini hissedebiliyordu– Harriet suratına biraz daha su sıçrattı.

Danny Ratliff, "Kimsin sen?" diye bağırıyordu. Dudağı yarılmıştı, tıraşsız suratı yağlı yağlı görünüyordu. "Benden ne istiyorsun?"

Harriet boğuk bir ses çıkardı. Omzundaki acı nefesini kesiyordu. Danny Ratliff'in kolundaki mavi dövme âdeta kıpırdıyordu: belirsiz bir ahtapot çizimi, eski İngilizce yazılmış, okunması imkânsız bulanık bir yazı.

"Burada ne işin var? Konuşsana!" Harriet'ın kolunu iyice sıkıp sarstı, ta ki kızın ağzından istemsiz bir feryat kopana ve suyun içinde tutunabileceği bir şeyler bulabilmek için çaresizce bacaklarını çırpana kadar. Danny Ratliff bir anda diziyle kızın bacağını kıskaca aldı ve tiz, kadınsı bir kahkaha atarak onu saçlarından yakaladı. Harriet'ın kafasını derhal o leş gibi suyun içine batırdı ve sonra çıkardı. Bütün vücudu titriyordu.

"Şimdi bana cevap ver, seni küçük kaltak!" diye bağırdı.

Doğrusu, Danny öfkeden olduğu kadar şaşkınlıktan da titriyordu. Öyle çabuk harekete geçmişti ki düşünmeye bile fırsatı olmamıştı ve şimdi kızı eline geçirmiş olmasına rağmen bunu yaptığına inanamıyordu.

Kızın burnu kanıyordu; suya vuran ışıkta dalga dalga görünen yüzü pas ve toz içindeydi. Baykuş gibi kabarmış, nefretle suratına bakıyordu.

"Konuşmaya başlasan iyi edersin!" diye bağırdı Danny. "Hemen şimdi." Tankın içinde sesi gümbür gümbür çıkıyor, duvarlardan sekiyordu. Bu klostrofobik duvarların tepesinde âdeta nefes alan ve titreşen yıkık dökük çatıdaki deliklerden içeriye güneş ışınları giriyordu; bir maden kuyusuna ya da çökmüş bir kuyuya vuran cılız, uzak ışıklara benziyordu.

O karanlığın içinde, kızın suyun üstünde yüzen suratı beyaz bir ay gibi ışıldıyordu. Kızın nefeslerinin hızlı, küçük sesini duyabiliyordu.

"Bana cevap ver," diye bağırdı, "burada ne halt ediyorsun?" Sonra onu var gücüyle yeniden sarstı, diğer eliyle merdivenin demirine sıkı sıkı tutunarak suyun üstünde durmaya çalışıyordu, kızın gırtlağından bir haykırış kopuncaya kadar onu boynundan tutup sarstı; o kadar

yorgun ve korkmuş olmasına rağmen, içini saran öfkenin gücüyle kızın haykırışlarından da yüksek bir sesle öyle bir bağırdı ki kızın yüzündeki ifade kayboldu ve çığlığı dudaklarında söndü.

Kafası acıyordu. *Düşün*, dedi kendi kendine, *düşün*. Kız artık elindeydi, tamam – ama onunla ne yapacaktı? Kötü bir durumda kalmıştı. Danny bir avuç suda köpekleme de olsa yüzebileceğini söylerdi hep ama şimdi (göğsüne kadar suya batmışken, incecik bir demire tutunuyorken) bundan o kadar da emin olamıyordu. Ne kadar zor olabilirdi ki yüzmek? İnekler yüzebiliyordu, kediler bile yüzebiliyordu – o neden yüzemesindi?

Çocuğun sinsice elinden kurtulmaya çalıştığını fark etti. Onu sertçe tekrar yakaladı, parmaklarını onu acıdan bağırtıncaya kadar boynunun etine bastırdı.

"Dinle beni, pislik," dedi. "Şimdi hemen konuş ve bana kim olduğunu söyle, belki o zaman seni boğmam."

Bu bir yalandı ve yalan olduğu her halinden belliydi. Kızın kül gibi suratına bakınca onun da bunun farkında olduğunu anladı. Bu duruma üzüldü çünkü bu yalnızca küçük bir çocuktu ama artık başka yolu yoktu.

"Seni bırakacağım," dedi, inandırıcı olduğunu sanıyordu.

Başına iyice bela olan kız yanaklarını şişirdi ve kendini biraz daha suyun içine çekti. Danny onun yüzünü daha iyi görebilmek için kafasını ışığa doğru kaldırdı; nemli bir ışık huzmesi kızın beyaz alnına vuruyordu. İçerisi sıcak olsa da kız neredeyse donmak üzereydi; Danny onun dişlerinin tıkırtısını duyabiliyordu.

Onu yeniden sarstı, hatta öyle bir sarstı ki kendi omzu bile acıdı – ama kızın yüzünden yaşlar dökülse de dudakları sımsıkı kapalıydı ve en ufak ses çıkarmıyordu. Sonra, birdenbire Danny göz ucuyla suyun üstünde yüzen beyaz bir şey gördü: küçük beyaz kütleler, iki üç tane birden, yarı yarıya suya batmışlardı ve ona doğru yaklaşıyorlardı.

Geriye doğru çekildi –kurbağa yumurtası mı?– ve hemen sonra haykırdı: bu haykırış onu bile şaşırttı, ta içinde kaynayıp gırtlağını yakarak dışarı çıkmıştı.

"Aman Tanrım!" Hâlâ onlara bakıyordu ama gördüklerine inanamıyordu, sonra merdivenlerin başına, en üst basamakta asılı duran

parçalanmış siyah poşetin kalıntılarına gözü ilişti. Bu bir kâbustu, gerçek olamazdı: uyuşturucu berbat olmuştu, geleceği mahvolmuştu. Farish ölmüştü, hiçbir şey kalmamıştı. Onu yakalarlarsa birinci derece cinayetten hüküm giyecekti. *Tanrım.*

"Bunu sen mi yaptın? *Sen?*"

Çocuğun dudakları kıpırdadı.

Danny suyun üstünde yüzen, içine su dolmuş siyah poşet parçasını gördü ve gırtlağından sanki elini ateşe sokmuş gibi bir inilti yükseldi. Kızın kafasını suya bastırarak, "Bu ne böyle? Bu ne böyle?" diye bağırıyordu.

Boğuk bir yanıt, kızın ağzından çıkan ilk kelimeler: "Çöp poşeti."

"Ne yaptın ona? Ha? Ha?" Harriet'ın boynundaki elini daha da sıktı. Kızın kafasını bir anda suyun içine batırdı.

Gözleri dehşet içinde o karanlık sulara bakan Harriet yeniden suya batmadan önce son anda nefes almaya fırsat bulabilmişti. Gözlerinin önünde beyaz baloncuklar uçuşuyordu. Karanlığın içindeki ışımaların, patlayan tabancaların ve yankıların arasında sessizce çırpınıyordu. *Pat pat pat pat* nehir kenarına vuran akıntıya kapılıp gelmiş kilitli bir valiz canlanıyordu zihninde, kaba taşlara, kayalara çarpıp duruyordu ve Harriet'ın kalbi basılmış bir piyano tuşuydu, hep aynı telaşlı nota *güm güm güm* vuruyordu, kapalı göz kapaklarının ardında sapsarı sülfür izine benzer bir görüntü belirdi, Lucifer'ın fırlattığı beyaz bir şimşek karanlığın içinde uçuyordu...

Danny Ratliff onu saçlarının kökünden tutup çekiştirdikçe suya her dalışında duyduğu acı âdeta saç derisini yırtıyordu. Kendi öksürük seslerinden sağır olmuştu, o çınlama ve yankılanma onu şaşkına çevirmişti, Danny Ratliff bağıra çağıra anlayamadığı bir şeyler söylüyordu ve öfkeden şişen suratı kıpkırmızı kesilmişti, Harriet ona bakmaya korkuyordu. Öğürerek, tıkanarak, suları kollarıyla dövüyor ve bacaklarını sallayıp tutunacak bir şey arıyordu ve nihayet parmak ucu tankın duvarına çarptığında kendini yukarı çekip dopdolu, doyurucu bir nefes

aldı. Duyduğu rahatlama hissi eşsizdi, tarif etmesi imkânsızdı (büyülü bir akor, yer ile gök kubbenin müthiş ahengi gibi); içine derin nefesler çekti, çekti, çekti, ta ki Danny Ratliff acı bir feryat koparıp onu suyun içine bastırana ve sular acımasızca kulaklarına dolana dek.

Danny dişlerini gıcırdatarak onu biraz daha bastırdı. Omuzlarını feci bir ağrı sarmıştı ve tutunduğu merdivenden gelen gıcırtılar onu fena terletiyordu. Avucunun içindeki kafa her an elinden kayıp gidiverecekmiş gibi duran bir balon gibi hafif ve dengesizdi, kızın bedeninin sürekli çırpınıp durması deniz tutmuş gibi midesini bulandırıyordu. Kendini sağlama almak ya da duruşunu düzeltmek için ne kadar uğraşırsa uğraşsın, bir türlü rahat edemiyordu; altında sağlam bir zemin olmaksızın o merdivenin ucunda asılı dururken suyun içinde kalan bacaklarını sallayıp olmayan bir basamağa değmeye çalışıyordu. Birini boğmak ne kadar sürerdi? Kötü bir işti bu, hele bir de tek kolla yapmaya çalışıyorsanız iki kat daha kötü.

Kulağında sinir bozucu bir sivrisinek vızıldıyordu. Danny kafasını bir oraya bir buraya sallayarak ondan kaçmaya çalışıyordu ama o pislik yaratık elleri boşta olmadığı için ona vuramadığını anlıyordu sanki.

Sivrisinekler her yerdeydi: *her yerde.* En sonunda onu bulmuş ve hareket edemediğini anlamışlardı. Danny'yi çıldırtırcasına iğnelerini rahat rahat çenesine, boynuna, kollarının titreyen etlerine saplıyorlardı.

Hadi, hadi, bitir şu işi, diyordu kendi kendine. Kızı sağ eliyle –daha güçlü olan eliyle– tutup bastırıyordu ama gözlerini merdiveni tutan elinden ayıramıyordu. O elini neredeyse hissetmiyordu artık ve hâlâ oraya tutunduğundan emin olmanın tek yolu parmaklarının demiri sımsıkı kavradığını görmekti. Hem su onu ürkütüyordu, suya bakarsa bayılıp kalacağından korkuyordu. Boğulan bir çocuk, yetişkin bir adamı da dibe çekebilirdi – eğitimli bir yüzücü ya da bir cankurtaran bile olsa. Böyle hikâyeler duymuştu...

Birdenbire kızın çırpınmayı bıraktığını fark etti. Bir süre hiç kıpırdamadan bekledi. Kızın, avucunun içindeki kafası yumuşaktı. Onu biraz yukarı kaldırdı. Sonra, sırf bakmak zorunda olduğu için (ama

aslında hiç bakmak istemiyordu) onu döndürüp bir baktı ve yeşil suların içinde artık hiç kıpırdamadan durduğunu görünce rahatladı.

Sonra temkinlice bastırmayı bıraktı. Hareket etmiyordu. Acıyan kollarına yüzlerce iğne batıyor gibiydi, kendi etrafında dönüp merdivene tutunduğu kolunu değiştirdi ve bunu yaparken de elinin tersiyle yüzüne yüzüne gelen sivrisinekleri savuşturdu. Bir süre daha kıza baktı: gözünün ucuyla, sanki otoyoldan geçerken tesadüfen gördüğü, kendisiyle hiç alakası olmayan bir kazaymış gibi.

Sonra ansızın kolları öyle bir titremeye başladı ki merdivene zor tutundu. Kolunun biriyle yüzündeki teri sildi, ağzına giren ekşi suları tükürdü. Sonra bütün vücudu tir tir titreyerek bir yukarıdaki basamağı yakaladı ve iki kolunu da kaldırıp kendini yukarı çekti, paslanmış demirler ağırlığının altında gacırdıyordu. Ne kadar yorgun olursa olsun, sudan çıkmayı ne kadar çok isterse istesin, dönüp kızın cesedine son bir kez uzun uzun bakmaya zorladı kendini. Sonra onu ayağının ucuyla ileri itti ve bir kütük gibi kıpırtısız, döne döne gölgelerin içine doğru uzaklaşmasını izledi.

Harriet korkmayı bırakmıştı. Tuhaf bir şey tüm benliğini ele geçirmişti. Zincirler kopmuş, kilitler kırılmış, yer çekimi ayaklarının altından çekilmişti; yukarı süzülüyordu, yukarıya daha da yukarıya, durgun gece göğünde asılı duruyordu: kollarını açmış bir astronot, ağırlıksız. Karanlık birbirine bağlı halkacıklar gibi titreşiyordu üstünde, suyun üzerinde kabarıp genişleyen yağmur damlası halkaları gibi.

İhtişam ve tuhaflık. Kulakları uğulduyordu; kül rengi düzlüklerin, engin ıssızlıkların üzerinde süzülürken sırtına sıcacık vuran güneşi hissedebiliyordu. *Ölmenin nasıl bir şey olduğunu biliyorum.* Gözlerini açacak olursa yüzme havuzunun ışıltılı mavi zemininde göreceği şey kendi gölgesi olacaktı (kolları iki yana açılmış bir Noel meleği).

Su, Harriet'ın vücudunun alt tarafını kucaklıyordu ve salınışı, teskin edici bir şekilde, nefes ritmine yaklaşıyordu. Sanki bedeninin dışındaki su onun yerine nefes alıp veriyordu. Nefes, unutulmuş bir şarkıydı artık: meleklerin söylediği bir şarkı. Nefes al: ahenk. Nefes Ver:

sevinç, zafer, cennetin kayıp korosu. Nefesini uzun süredir tutuyordu; biraz daha tutmaya devam edebilirdi.

Biraz daha. Birazcık daha. Ansızın bir ayak Harriet'ı omzundan itti ve Harriet tankın karanlık tarafına doğru dönmeye başladığını hissetti. Hoş bir kıvılcım yağmuru. Soğuğun içinde süzülmeye devam ediyordu. Işıl ışıl: kayan yıldızlar, altındaki ışıklar, karanlığın içinde pırıldayan şehirler. Israrcı bir acı ciğerlerini yaktı, her saniye daha da artıyordu ama *biraz daha*, dedi içinden, *birazcık daha, son ana kadar savaşmalı...*

Kafası tankın karşı duvarına çarptı. Çarpmanın gücü onu geriye savurdu ve bu hareketle, bu aynı geriye savruluşla kafası ufacık minicik bir nefes alabileceği saniyenin onda biri kadar küçücük bir an için suyun üstüne çıktı ve sonra yeniden sulara gömüldü.

Yeniden karanlık. Gözlerindeki son ışık kalıntısını da silip süpüren daha karanlık bir karanlık, tabii böyle bir şey mümkünse. Harriet suyun üstünde asılı duruyordu, giysileri usul usul etrafında süzülüyordu.

Tankın güneşin vurmadığı duvara yakın tarafındaydı. Gölgeler ve suyun hareketi o nefesi (âdeta ciğerlerinin ucuyla içine çektiği o minicik nefesi) kamufle etmiştir diye umuyordu; göğsündeki korkunç acıyı rahatlatmaya yetmemişti ama biraz daha dayanmasını sağlayacaktı.

Birazcık daha. Bir yerlerde bir kronometre çalışıyordu. Çünkü bu yalnızca bir oyundu, hem de iyi olduğu bir oyun. *Kuşlar cıvıldar, balıklar yüzer ve ben de bunu yaparım.* Kafa derisine ve kollarının arka tarafına buz gibi soğuk yağmur damlalarına benzer ışıl ışıl iğneler batıyordu. *Sıcak beton ve klor kokusu, çizgili plaj topları ve çocuk botları, dondurulmuş bir Snickers ya da belki bir buzlu dondurma almak için sıraya girerim...*

Biraz daha. Birazcık daha. Biraz daha batıyordu, havasızlığa doğru, ciğerleri acıdan kor olmuş yanıyordu. Harriet uçsuz bucaksız çöllerin üstünde süzülen bembeyaz, küçük bir aydı.

Danny merdivene sımsıkı tutunmuş, kesik kesik soluyordu. Çocuğu boğma mücadelesi geçici bir süre için de olsa ona uyuşturucu olayını

unutturmuştu ama şimdi durumun gerçekliği yeniden tüm ağırlığıyla üstüne çökmüştü, öyle ki kendi yüzünü tırmalamak, acı acı bağırmak istiyordu. O kana bulanmış arabayla beş parasızken kasabadan nasıl çekip gidecekti? O kristal mete güveniyordu, onu gerekirse barlarda ya da sokak köşelerinde satmaya güveniyordu. Üstünde ancak kırk dolar falan vardı (arabadayken aklına gelmişti bu, Texaco'daki benzinciye metamfetaminle ödeme yapamazdı) ve bir de "Farish'in En Yakın Dostu" – her zaman arka cebinde tuttuğu içi para dolu kalın cüzdanı. Farish onu arada bir cebinden çıkarıp gösteriş yapmaya bayılırdı, poker masalarında ya da bilardo salonunda falan ama içinde gerçekten ne kadar para olduğu konusunda Danny'nin hiçbir fikri yoktu. Eğer şanslıysa –gerçekten şanslıysa– bin dolar kadar olabilirdi belki.

Yani Farish'in takıları (o demir haçın hiçbir değeri yoktu ama yüzükler değerliydi) ve cüzdanından başka hiçbir şey yoktu. Danny eliyle yüzünü sildi. Cüzdandaki para onu bir iki ay idare ederdi. Ondan sonra da...

Belki sahte bir kimlik bulurdu. Ya da kimlik falan gerektirmeyecek bir yerde işe girerdi, göçmen işlerinde çalışırdı, portakal ya da tütün falan toplardı. Ama bu kötü bir mükâfattı, kötü bir gelecekti, hele de başta umduğu ikramiyeyi düşününce.

Hem cesedi bulduklarında onu aramaya başlarlardı. Tabanca otların arasında duruyordu, silinip temizlenmişti, mafya tarzı. En akıllıcası onu nehre atmak olurdu ama uyuşturucu da gittiğine göre o tabanca geride kalan yegâne servetinin bir parçasıydı. Seçeneklerini düşündükçe gözüne daha az ve daha boktan görünüyorlardı.

Suyun üstünde yüzen cesede baktı. Onun malını neden mahvetmişti ki? Neden? Bu çocuk konusunda batıl inançlara kapılmıştı; bir gölgeydi, uğursuz bir şeytandı o ama artık öldüğüne göre belki de aynı zamanda onun şans getiren muskasıydı da. Tek bildiği, onu öldürmekle büyük bir hata yapmıştı, hayatının en büyük hatasını yapmıştı fakat *öyleyse yardım et bana*, dedi suyun üstünde yatan cesede ve cümlesini tamamlayamadı bile. Onu bilardo salonunun önünde ilk gördüğü andan beri nedense ona, ondaki anlam veremediği bir şeye kendini fena kaptırmıştı ve bunun gizemi hâlâ omuzlarında bir yük gibi duruyordu.

Eğer karşısına kuru toprağın üstünde çıkmış olsaydı, döve döve de olsa bunun cevabını alırdı ondan ama bunun için artık çok geçti.

Uyuşturucu paketlerinden birini o leş gibi suyun içinden çekip çıkardı. İçindeki met erimiş, birbirine yapışmıştı ama belki de –ısıtılıp eritirse– damardan alabilirdi. Şöyle bir etrafına bakıp yarım düzine kadar daha suya batmış paketi topladı. Daha önce hiç damardan uyuşturucu almamıştı ama neden şimdi başlamasındı?

Son bir bakış ve sonra merdivenleri çıkmaya başladı. Neredeyse tamamen paslanmış demir basamaklar ağırlığının altında gacırdayıp bükülüyorlardı; bu hareketlenmeyi o da hissedebiliyordu, merdiven hiç hoşuna gitmeyecek şekilde sallanıyordu ve en sonunda bu korkunç rutubetli karanlığın içinden aydınlığa ve sıcağa çıkacağı için minnettardı. Titreyen bacaklarının üstünde ayağa kalktı. Her yanı ağrıyordu, dayak yemiş gibi müthiş bir kas ağrısı çekiyordu ki düşününce evet, dayak yemişti. Nehrin üstünden fırtına yaklaşıyordu. Doğuya bakınca gökyüzü güneşli ve masmaviydi; batıdaysa nehrin o taraftan kapkara fırtına bulutları akın akın geliyordu. Kasabanın alçak çatılarının üstünde gölgeleri süzülüyordu.

Danny gerindi, sırtının uzanabildiği kadarını ovuşturdu. Sırılsıklamdı, üstünden sular damlıyordu, kollarına yeşil sümüğümsü bir şeyler yapışmıştı ama yine de her şeye rağmen, sırf o karanlıktan ve sudan çıkmış olmak bile keyfini anlamsızca yerine getirmişti. Hava da nemliydi ama hafif bir esinti vardı ve yeniden nefes alabiliyordu. Tankın kenarından çatının üstüne bir adım attı – ta ilerideki arabayı, ardındaki otların arasında tek bir tren rayının kıvrıla kıvrıla gözden kaybolduğu, tıpkı bıraktığı gibi duran arabasını görünce dizlerinin bağı çözüldü.

Sonra sevinçle, hiç düşünmeden, merdivene yöneldi ama hafiften dengesi bozuldu ve daha ne olduğunu bile anlayamadan *tak*, ayağı çürük plakalardan birinin içine geçti. Birdenbire dünyası ters döndü: gri plakalar, mavi gökyüzü. Bir an için kollarını yel değirmeni gibi döndüre döndüre dengesini sağlamaya çalıştı fakat karşılığında yine bir *tak* sesi duydu ve kendini beline kadar plakaların içine geçmiş bir halde buldu.

Suyun üstünde yüzükoyun duran Harriet titremeli bir spazma tutuldu. Burnundan azıcık daha nefes alabilmek için çaktırmadan başını birazcık yana çevirmeye çalışıyor ama başaramıyordu. Ciğerleri daha fazla dayanmayacaktı; önlenemez bir şekilde kasılıyor, içlerine hava, o olmazsa su çekmek için şişip şişip iniyorlardı ve tam ağzı kendi kontrolü dışında açılmıştı ki sarsılarak suyun üstüne çıktı ve derin derin nefesler aldı.

Bu öyle bir rahatlamaydı ki az kalsın dibe batacaktı. Tek eliyle o yapış yapış duvara tutunmaya çalıştı ve havayı içine çekti, çekti, çekti: hava lezizdi, hava saf ve derindi, hava bir şarkı gibi bütün bedenine yağıyordu. Danny Ratliff'in nerede olduğunu bilmiyordu, onu izleyip izlemediğini bilmiyordu, umurunda da değildi; onun için varsa yoksa nefes alıp vermekti şimdi ve bu aldığı son nefesse bile, bırak öyle olsundu.

Tam tepesinde, gürültülü bir tak sesi duydu. Harriet'ın aklına ilk gelen silah sesi olsa da kaçmak için hiçbir şey yapmadı. *Bırak beni vursun*, diye düşünüyordu nefes nefese, gözleri şükranla sulanıyordu; *her şey boğulmaktan iyidir.*

Derken göğü yırtan bir güneş ışığı karanlık suları yemyeşil bir kadife gibi aydınlattı ve Harriet kafasını kaldırıp baktığı anda bir çift bacağın çatıdaki delikten aşağı sarktığını gördü.

Altındaki plaka pat diye düştü.

Suların içine gömülürken Danny korku dolu bir bulantıyla sarsıldı. O kargaşa halinde babasının ta geçmişten gelen uyarısı zihninde yankılandı: nefesini tut ve ağzını kapa. Sonra sular kulaklarından içeri doldu ve Danny korku dolu gözlerle o yeşil karanlığa bakarken içinden boğuk çığlıklar atıyordu.

Suların içine daldı. Derken –mucizevi bir şekilde– ayakları dibe vurdu. Danny yukarı atıldı –suya pençelerini geçirmeye, sıçramaya, tırmanmaya çalışıyordu– ve bir torpilbalığı gibi suyun üstüne çıktı.

O zıplamanın gücüyle yeniden suyun altına dalmadan önce içine bir nefes olsun hava çekebilmişti.

Karanlık ve sessizlik. Görünüşe bakılırsa su boyunu yalnızca otuz santim kadar geçiyordu. Hemen üstünde kalan su yüzeyi yemyeşil parlıyordu; sonra yeniden dibe vurup yukarı zıpladı –yükseldikçe yeşilin tonları da giderek açılıyordu– ve yeniden pat diye aydınlığa çıktı. Kollarını yüzücülerin yapmaları gerektiği gibi çırpmayıp hareket ettirmeden iki yanında tutarsa daha çok işe yarıyordu sanki.

O zıplamaların ve nefeslerin arasında kendini biraz olsun toparladı. Tankın içi güneşle dolmuştu. Çatıdaki çöken kısımdan içeri güneş ışığı doluyordu; o sümük gibi yeşil duvarlar ürkütücü, iğrenç görünüyordu. Bir iki zıplamadan sonra sol tarafında kalan merdiven gözüne ilişti.

Sular tepesinde kapanırken, *acaba oraya ulaşabilir miyim*, diye merak etti. Eğer zıplarken yavaş yavaş o tarafa doğru meylederse neden olmasın? Denemeliydi, başka çaresi yoktu.

Yüzeye çıktı. Derken, acı bir şokla çocuğu gördü – bu öyle büyük bir şok olmuştu ki yanlış zamanda nefes almıştı. Kız iki eliyle merdivenin demirlerine tutunuyordu.

Hayal görmeye mi başladım, diye düşündü öksüre öksüre suların dibine inerken, gözlerinin önünden baloncuklar geçiyordu. Çünkü o yüz tokat gibi çarpmıştı suratına; bir an için yüzüne baktığı kişi artık o çocuk değildi sanki: E. Cleve idi.

Tıkanırcasına nefes nefese yeniden suyun içinden çıktı. Hayır, hiç şüphe yoktu, o çocuktu bu ve hâlâ hayattaydı: az kalsın boğulan o sıska çocuğun gözleri bembeyaz yüzünde kapkara parlıyordu. Suların içine dalarken gözlerini kapayan Danny hâlâ o bakışları görüyordu.

Yine infilak eder gibi yukarı zıpladı. Kız artık dizlerini, bacaklarını güçlükle yukarı çekerek merdivenden çıkmaya çalışıyordu. Danny etrafa beyaz köpükler sıçratarak bir an için uzanıp kızın bileğini yakalamaya çalıştı ama kaçırdı ve yine suların içine gömüldü.

Bir sonraki zıplayışında merdivenin en alttaki paslı ve kaygan basamağını yakaladı ve demir derhal parmaklarının arasından kaydı. Bir kez daha zıpladı, bu kez demiri iki eliyle yakaladı ve bu sayede tutunabilmeyi başardı. Kız merdivenin tepesinde, hemen üstündeydi, bir maymun gibi yukarı çıkmaya uğraşıyordu. Kızın üstünden akan sular

Danny'nin yukarı bakan suratına dökülüyordu. Danny öfkeden doğan bir enerjiyle kendisini bir anda yukarı çekti, paslı metal, ağırlığının altında canlı bir yaratık gibi avaz avaz bağırıyordu. Hemen üstündeki demirlerden biri çocuğun ayağını basmasıyla bükülüp kırılıverdi; kızın sendelediğini, ayağı boşluğa düşünce hemen yan demirlere tutunduğunu gördü. *Bu merdiven onu taşımayacak*, diye düşündü Danny sevinçle; sonra kızın düşmekten son anda kurtulduğunu, kendini toparladığını, bacaklarından birini tankın tepesine attığını gördü; *onu taşımazsa beni hiç...*

Merdivenin demiri Danny'nin avucunun içinde kırıldı. Göz açıp kapayıncaya kadar, tek bir hamlede –ağacın dalından sıyrılan gevrek yaprak kökleri gibi– aşınmış paslı demirleri kıra kıra merdivenden aşağıya, tankın içine geri düştü.

Harriet pas yüzünden kırmızıya boyanmış elleriyle kendini yukarıya çekti ve nefes nefese sıcak tahtaların üstüne yığıldı. Uzaklardaki lacivert gökyüzünde şimşekler çakıyordu. Güneş bir bulutun arkasında kalmıştı ve ağaçların tepelerinden esen huzursuz bir rüzgâr Harriet'ı titretiyordu. Çatının onun durduğu yerle merdiven arasında kalan kısmı büyük ölçüde içe göçmüştü, parçalanmış tahtalar açılan devasa deliğe doğru eğilmişlerdi; kendi hırıltılı ve kontrol edemediği soluklarının telaşlı sesini duyunca bile midesi ağzına geliyordu. Elleriyle dizlerinin üstünde doğrulmaya çalışırken başına keskin bir ağrı saplandı.

Sonra tankın içindeki sular bir bağırtıyla yukarılara kadar sıçradı. Harriet yüzüstü uzandı –hâlâ hırıltıyla nefes alıp veriyordu– çatının çöken kısmına doğru yaklaşmaya başladı ve üstüne uzandığı tahtalar ağırlığının altında korkunç bir sesle suya doğru bükülünce kalbi yerinden çıkacak gibi oldu.

Son anda nefes nefese, alelacele geri çekildi – tahtaların bir kısmı daha suya düştü. Sonra havaya açılan o delikten yukarıya doğru sular sıçradı, su damlaları Harriet'ın yüzünü ve kollarını bile dövdü.

Aşağıdan –su kaynatır gibi fokurdayan– boğuk bir inilti yükseldi. Korkudan resmen muma dönen Harriet kaskatı kesildi, ellerinin ve

dizlerinin üstünde milim milim ilerledi; o delikten aşağıya bakmak başını döndürüyordu ama kendine engel olamıyordu. Kırık çatıdan içeriye gün ışığı doluyordu; tankın içi yemyeşil, zümrüt renginde ışıldıyordu: bataklıkların ve vahşi ormanların renginde, Mowgli'nin terk edilmiş şehirlerinin renginde. Suyun üstündeki çim yeşili alg örtüsü buz tabakası gibi kırılmıştı, suyun ışık geçirmeyen yüzeyinde siyah çatlaklar oluşmuştu.

Derken sular bir kez daha sıçradı: Danny Ratliff pat diye suyun üstüne çıktı; yüzü bembeyazdı, saçları geriye doğru yapışmıştı, nefes nefeseydi. Elleri uğraşıyor, didiniyor, merdivene tutunmaya çalışıyordu ama artık merdiven falan kalmamıştı. Harriet gözlerini kırpıştırarak aşağıdaki yeşil sulara bakarken fark etti. Suyun hizasından bir buçuk metre kadar yukarıdan kopup kırılmıştı, o kadar yükseğe ulaşması imkânsızdı.

Harriet dehşet içinde izlerken, Danny Ratliff'in eli suyun içine gömüldü, geride kalan son parçası da gözden kaybolmuş oldu: kırılmış tırnaklarıyla havaya tutunmaya çalışıyordu. Sonra kafası bir kez daha çıktı – yeterince yukarıya ulaşamamıştı, göz kapakları titreşiyor, ağzından çirkin baloncuklar çıkıyordu.

Ta tepesinde duran Harriet'ı görebiliyordu; bir şey söylemeye çalışıyordu. Kanatsız bir kuş gibi suyun içinde çırpınıp duruyordu ve onun bu çırpınmaları Harriet'ın içini adını koyamadığı bir duyguyla dolduruyordu. Suları döve döve suyun içine doğru çekilirken ağzından gurultular halinde anlaşılmaz sözcükler çıktı ve yine kayboldu, yabani otlara benzeyen saçları dışında hiçbir yeri görünmüyordu, suyun sümüksü yüzeyi beyaz baloncuklarla kapladı.

Fokurdayan baloncuklar dışında büyük bir sessizlik vardı. Sonra Danny yeniden yüzeye çıktı: yüzü nedense erimiş gibi görünüyordu, ağzı âdeta bir kara delikti. Suyun üstünde yüzen tahta parçalarına tutunmaya çalışıyordu ama o tahtalar onun ağırlığını taşımazdı. Bir kez daha sulara gömülürken o kocaman gözleri Harriet'ınkilerle buluştu – özür diler gibiydi, çaresizdi, giyotinle kesilip ibret olsun diye halka gösterilen bir kellenin gözleriydi. Dudakları kıpırdıyordu; bir

şeyler söylemeye çalışıyordu, suya batarken yutmak zorunda kaldığı baloncuklu anlaşılmaz sözcükler.

Sert bir rüzgâr esti, Harriet'ın kollarındaki tüyleri diken diken etti, ağaçların yapraklarını titretti ve birdenbire, göz açık kapayıncaya kadar, gökyüzü kararıp barut rengine döndü. Derken yine kuvvetli bir rüzgârla yağmur damlaları minik çakıl taşları gibi pıtır pıtır çatının üstüne dökülmeye başladı.

İnsanı bir anda sırılsıklam eden ılık, âdeta tropikal bir yağmurdu bu: kasırga mevsiminde Körfez Kıyısı'nda kopan fırtınalara benzer bir bora. Damlalar kırık çatıyı gürültüyle dövüyordu ama aşağıdan gelen gurultuları ve çırpınma seslerini dindirecek kadar gürültülü değildi. Yağmur damlaları küçük gümüş balıkları gibi suyun üstünde zıplıyorlardı.

Harriet öksürük nöbetine tutuldu. Ağzından ve burnundan içeri sular kaçmıştı ve suyun o çürük tadı iliklerine kadar işlemişti; şimdiyse yağmur damlaları yüzüne inerken tahtaların üstüne tükürüyordu, arkasını döndü ve başını ileri geri salladı, tankın içinden yankılana yankılana yükselen sesler onu delirtmek üzereydi – bu seslerin, boğularak öldürülürken Robin'in çıkardığı seslerden çok da farklı olmadıklarını tahmin ediyordu. Harriet bunun kısa ve acısız olduğunu hayal etmişti hep; öyle çırpınmadan, debelenmeden, puf diye. Ve bu hayalin güzelliğiyle çarpıldı: bir anda ortadan kayboluvermek ne güzel olurdu, hemen şu anda bedenini terk etmek ne güzel bir hayaldi: *puf*, oldu bitti. O yok olduğu anda zincirleri de bomboş yere düşüverecekti.

Sıcak, yeşil topraktan buharlar yükseliyordu. Aşağıda, yabani otların arasındaki Trans Am sinir bozucu, mahrem bir sessizlikle olduğu yerde duruyordu; yağmur damlaları beyaz bir sis halinde kaportasına yağıyordu; içinde öpüşen bir çift de olabilirdi. İlerleyen yıllarda, rüyalarının sessiz bir köşesinde onu tam da böyle görecekti işte – gizli ve samimi.

Harriet –içeride ses var mı diye durup dinledikten sonra (çıt çıkmıyordu)– arka kapıdan eve girdiğinde saat iki olmuştu. Onu hiç fark

etmemiş gibi görünen Bay Godfrey ve ona verandasından son derece tuhaf bir bakış atan (Harriet üstüne yapışıp kalan ve sonra sıcaktan pişip tenine resmen yapışan o sümüksü madde yüzünden leş gibi görünüyordu) Bayan Fountain dışında kimseyle karşılaşmamıştı. Temkinlice sağını solunu kontrol edip holü koşarak geçti, alt kattaki banyoya girdi ve kapıyı arkasından sürgüledi. O çürük tadı ağzına ağzına geliyordu, dayanılmazdı. Giysilerini çıkardı (koku berbattı; İzci Kız gömleğini üstünden çıkarırken dayanamayıp öğürdü) ve hepsini küvetin içine atıp musluğu açtı.

Edie, New Orleans'ta gittiği bir düğünde yediği istiridye yüzünden az kalsın öleceği hikâyesini sık sık anlatırdı. "Hayatımda hiç o kadar hastalanmadım." İstiridyeyi ağzına attığı anda bozuk olduğunu anlamıştı, öyle diyordu; sonra ağzındakileri hemen mendiline çıkarmıştı ama birkaç saat içinde yığılıp kalmış ve Baptist Kilisesi Hastanesi'ne kaldırılmıştı. Aynı şekilde, tanktaki suyun tadını aldığı anda Harriet da o suyun kendisini hasta edeceğini anlamıştı. O çürümüşlük kokusu iliklerine kadar işlemişti. Bu kokuyu hiçbir şey temizlemeyecekti. Ellerini yıkayıp ağzını çalkaladı; Listerine'le gargara yapıp tükürdü, elini soğuk musluk suyunun altına tutup içti içti içti ama o pis koku her şeye sızmıştı, temiz suya bile. Küvetin içindeki kirli giysilerden yükseliyordu, derisinin gözeneklerinden buram buram tütüyordu. Harriet küvetin içine Mr. Bubble deterjanından yarım kutu boşalttı ve etrafa köpükler taşıncaya kadar sıcak su doldurdu. Ama dilini uyuşturan ağız gargarasına rağmen o çirkin tat leke gibi Harriet'ın dilinden çıkmıyordu ve ona capcanlı bir şekilde ve sanki özellikle tankın içinde suyun içine batıp çıkan o şişmiş mahluku hatırlatıyordu.

Kapı tıklatıldı. "Harriet," diye seslendi annesi, "sen misin?" Harriet alt katın banyosunda hiç yıkanmazdı.

Bir an tereddüt ettikten sonra, "Evet, anne," dedi Harriet gürül gürül akan suyun üzerinden sesini duyurmaya çalışarak.

"Orayı dağıtmıyorsun, değil mi?"

"Hayır, anne," diye seslendi, çatık kaşlarla yarattığı dağınıklığa bakıyordu.

"O banyoda yıkanmanızı istemediğimi biliyorsun."

Harriet cevap vermedi. Karnına şiddetli bir ağrı saplanmıştı. Küvetin kenarına oturdu, gözlerini sürgülediği kapıdan ayırmadan eliyle ağzını kapadı ve ileri geri sallanmaya başladı.

"Orası dağılmasa iyi olur," dedi annesi.

Harriet'ın musluktan içtiği su derhal dışarı çıkmak istiyordu. Bir gözünü kapıdan ayırmadan küvetin başından kalktı ve karın ağrısından iki büklüm olmuş bir halde olabildiğince ses çıkarmamaya çalışarak parmaklarının ucunda klozetin başına gitti. Ellerini ağzından çeker çekmez döküldü, tıpkı Danny Ratliff'in içinde boğulduğu o durgun su gibi kokan leş gibi bir su midesinden dışarı fışkırdı.

Harriet banyodayken musluktan biraz daha soğuk su içti, giysileri ve kendini yıkadı. Küvetin suyunu boşalttı, küveti temizleyiciyle ovdu, bütün o sümüksü maddeleri ve kum tanelerini iyice yıkadı ve sonra da kendini yıkamak için tekrar küvete girdi. Ama o kapkara çürük kokusu ta içine kadar işlemişti, öyle ki o kadar sabun ve suyla ovalandıktan sonra bile kendini hâlâ o pisliğe bulanmış gibi hissediyordu, yıkanmaktan rengi atmıştı ama hâlâ leş gibi kokuyordu; Edie'nin evindeki *National Geographic* dergisinde gördüğü petrole bulanmış penguen gibiydi; o zavallıcık da yağ içinde kalmış o minicik kollarını kirlenmiş vücuduna değmesin diye iki yanında tutuyor, sefil bir halde su dolu bir kovanın başında dikiliyordu.

Harriet küvetin suyunu yeniden boşalttı ve küveti bir kez daha ovdu; ıslak giysilerini sıkmış ve kurumaları için asmıştı. Banyoya Lysol oda spreyi sıktı, kendine de etiketinde bir Flamenko dansçısı bulunan tozlu şişenin içindeki yeşil kolonyadan sürdü. Tertemiz, pespembe olmuştu artık, sıcaktan başı dönüyordu, ama o parfüm kokusunun altında buhar içinde kalmış banyodaki nemde hâlâ o çürük kokusu hâkimdi; dilinden bir türlü silinmeyen o ağır koku.

Biraz daha gargara lazım, diye geçirdi içinden – ve birdenbire, midesinden yeni bir bulantı yükseldi, iğrenç kokulu bir kusmuk akıl almaz bir sel halinde ağzından taştı.

Nihayet bittiğinde Harriet banyonun soğuk zeminine uzandı ve yanağını deniz yeşili fayansa dayadı. Ayağa kalkabildiği anda kendini lavaboya sürükledi ve sabun beziyle temizlendi. Sonra bir havluya sarınıp sessizce üst kattaki odasına çıktı.

Öyle hasta, öyle sersem ve yorgundu ki –daha ne yaptığının farkına bile varamadan– haftalardır içine girip uyumadığı yatağının örtülerini kaldırıp içine girdi. Bu ona kendini öyle iyi hissettirmişti ki hiç umursamadı ve karnındaki korkunç ağrılara rağmen derin bir uykuya daldı.

Annesi Harriet'ı uyandırdı. Akşam olmuştu. Harriet'ın karnı ağrıyordu ve gözleri göz nezlesi olduğu zamanki gibi batışıyordu.

"Efendim?" dirseklerine dayanarak kendini güçlükle yataktan kaldırdı.

"Hasta mısın diye sordum?"

"Bilmiyorum."

Harriet'ın annesi elini alnına koyup ateşine bakmak için ona doğru eğildi, sonra kaşlarını çattı ve geri çekildi. "Bu koku da ne?" Harriet cevap vermeyince yine ona doğru eğildi ve şüpheyle boynunu kokladı.

"Yeşil kolonyadan mı sürdün sen?"

"Hayır, anne." Yalan söylemeyi huy edinmişti artık: *şüpheli bir durum söz konusuysa her zaman hayır de.*

"O kolonya iyi değil." Harriet babası üstünde Flamenkocu resmi olan küf yeşili parfümü annesine Noel hediyesi olarak vermişti; yıllardır hiç kullanılmadan öylece rafta duruyordu, Harriet'ın çocukluğunun demirbaşlarından biriydi. "Eğer parfüm kullanmak istiyorsan sana küçük bir şişe Chanel No. 5 alayım. Ya da Norell – annem ondan kullanır. Ben Norell'i pek beğenmem ama, biraz fazla ağır..."

Harriet gözlerini yumdu. Doğrulup oturmak yine midesini bulandırmıştı. Kafasını yastığına koyar koymaz annesi yeniden başına dikildi, bu kez elinde bir bardak su ve bir aspirin vardı.

"Belki biraz et suyu içsen iyi gelir," dedi. "Annemi arayıp bir sorayım, belki onda vardır."

Annesi odadan çıkınca Harriet da hemen yataktan fırladı ve o kaşındıran tığ işi battaniyeye sarınıp koşa koşa koridorun sonundaki banyoya gitti. Banyonun zemini soğuktu, klozetin oturağı da öyle. (Biraz) kusmuk yerini (feci bir) ishale bırakmıştı. İşini bitirdikten sonra lavaboda ellerini yıkarken ecza dolabının aynasında gözlerinin ne kadar kızardığını görünce dehşete kapıldı.

Titreye titreye yatağına geri döndü. Üzerindeki örtüler epey ağır olsalar da pek ısıtmıyorlardı.

Sonra annesi termometreyi sallamaya başladı. "Al bakalım," dedi, "aç ağzını." Çubuğu ağzına sokuşturdu.

Harriet tavana bakıyordu. Midesi fokur fokur kaynıyordu, suyun o bataklığımsı tadı hâlâ gitmemişti. Revirde çalışan Bayan Dorrier'a benzeyen bir hemşirenin ona zehirli bir örümcek tarafından ısırıldığını ve kan naklinin hayatını kurtaracağını söylediği bir rüya görmeye başladı.

Ben yaptım, dedi Harriet. *Onu öldürdüm.*

Bayan Dorrier ve başka insanlar nakil için gereken ekipmanları hazırlıyorlardı. İçlerinden biri: *Artık hazır*, dedi.

İstemiyorum, dedi Harriet. *Beni yalnız bırakın.*

Pekâlâ, dedi Bayan Dorrier ve çıktı. Harriet tedirgindi. Etrafta başka kadınlar da vardı, Harriet'a bakıp gülümsüyor, kendi aralarında fısıldaşıyorlardı ama hiçbiri yardım etmeyi teklif etmiyordu ya da Harriet'a ölüm kararı konusunda soru sormuyordu, oysaki Harriet içten içe sormalarını istiyordu.

"Harriet?" dedi annesi ve Harriet sıçrayarak yatağında doğruldu. Oda karanlıktı; termometre ağzından düşmüştü.

"Al bakalım," diyordu annesi. Bardaktan yükselen et kokulu buhar mide bulandırıcıydı.

Harriet eliyle yüzünü kapatarak, "İstemiyorum," dedi.

"Lütfen, tatlım!" Harriet'ın annesi çatık kaşlarla kokteyl bardağını ona doğru itti. Bardak yakut camındandı ve Harriet ona bayılırdı; bir öğle vakti Libby durup dururken onu vitrinden almış, bir gazete kâğıdına sarmış ve eve götürmesi için Harriet'a vermişti çünkü Harriet'ın onu çok beğendiğini biliyordu. Şimdi, karanlık odada simsiyah görünüyordu, tam ortasında tekinsiz yakut pırıltılar vardı sadece.

"Hayır," dedi Harriet, annesinin ısrarla ağzına doğru ittiği bardaktan kaçınarak, "hayır, hayır."

"*Harriet!*" Bu onun eskiden kalma genç kız patlamasıydı, kırılgan ve asabi, hiçbir itiraza tahammül edemeyen bir huysuz olduğu zamanlardan kalma.

İşte yine tam burnunun dibine sokmuştu bardağı. Harriet'ın biraz doğrulup o et suyunu içmekten başka çaresi yoktu. Tek bir yudumda yuttu o et kokulu, mide bulandırıcı sıvıyı, öğürmemek için kendini zor tutuyordu. Bardağı tamamen bitirince annesinin uzattığı kâğıt peçeteyle ağzını sildi – ve sonra, birdenbire bulantı yeniden yükseldi, *böğk* ve yatak örtülerinin üstü, her yer maydanoza ve diğer şeylere bulandı.

Harriet'ın annesi çığlığı kopardı. Çatık kaşları onu tuhaf derecede genç gösteriyordu, kötü bir gece geçiren asık suratlı bir bebek bakıcısına benziyordu.

"Özür dilerim," dedi Harriet perişan bir halde. Ağzından taşan kusmuklar tavuk suyuyla karışık bataklık suyu kokuyordu.

"Ah, tatlım, bu ne böyle? Hayır, sakın..." dedi Charlotte, yorgunluğa dayanamayan Harriet o pisliğin içine geri yatmaya kalkışınca sesi fazla telaşlı çıkmıştı.

Sonra çok tuhaf ve ani bir şey oldu. Tam tepeden güçlü bir ışık vurdu Harriet'ın yüzüne. Koridorun tavanındaki kristal armatürdü bu. Harriet şaşkınlıkla yatağında, hatta yatak odasında bile olmadığını fark etti, üst kattaki koridorda yığılı gazetelerin arasındaki daracık boşlukta yatıyordu. İşin en tuhafı, Edie diz çökmüş baş ucunda oturuyordu, solgun yüzünde endişeli bir ifade vardı ve dudaklarına ruj sürmemişti.

Kafası tamamen karışan Harriet bir kolunu havaya kaldırdı ve kafasını sağa sola çevirdi ve onu böyle görünce annesi hemen üstüne atıldı, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Edie kolunu uzatıp kızına engel oldu. "Bırak nefes alsın!"

Harriet parke zeminde yatıyor, haline hayret ediyordu. Farklı bir yerde olmanın şaşkınlığının yanı sıra, aklına gelen ilk şey kafasının ve boynunun acıdığıydı: gerçekten çok acıyordu. İkincisiyse, Edie'nin üst katta olmaması gerektiği oldu. Harriet, Edie'nin, evlerine geldiğinde en son ne zaman (konukların hatırına nispeten temiz tutulan) ön holden daha ileriye geçtiğini hatırlamıyordu.

"Ben buraya nasıl geldim?" diye sordu Edie'ye ama sözcükler ağzından olması gerektiği gibi çıkmamıştı (kafasında düşünceler karışmış, iyice birbirine geçmişti), yutkundu ve tekrar denedi.

Edie onu hişşt diyerek susturdu. Harriet'ın doğrulup oturmasına yardım etti – ve kollarıyla bacaklarına bakan Harriet üstünde başka giysiler olduğunu görüp ürperdi.

"Neden üstümde başka giysiler var?" diye sormaya çalıştı ama onu da soramadı. Yılmadan ağzında başka bir şeyler geveledi.

"Hişşt," dedi Edie, parmağını Harriet'ın dudaklarına götürerek. Kızına döndü (Harriet'ın annesi arka tarafta ağlıyordu, Allison da hemen onun arkasındaydı, korkmuş görünüyor, tırnaklarını kemiriyordu): "Ne kadar sürdü?"

"Bilmiyorum," dedi Harriet'ın annesi, şakaklarını tutuyordu.

"Charlotte, bunu bilmen çok önemli, nöbet geçirdi."

Hastanenin bekleme odası sanki rüyaymış gibi dengesiz ve göz alıcıydı. Her şey fazla parlaktı –pırıl pırıl, tertemizdi; görünürde– ama yakından bakınca koltukların yıpranmış ve pis oldukları belli oluyordu. Allison uyduruk bir çocuk dergisi okuyordu ve yakalarında isim kartları olan bir çift yetkili görünümlü kadın koridorun karşı tarafında duran sarkık suratlı yaşlı adamla konuşmaya çalışıyordu. Adam oturduğu koltukta âdeta öne doğru yığılmış, yere bakıyordu, sarhoş gibiydi, ellerini dizlerinin arasına koymuştu, havalı Tirol şapkasını bir gözünü kapatacak şekilde eğmişti. "İyi de, ona laf anlatamazsınız ki," diyordu, kafasını sallayarak, "o hayatta yavaşlamaz."

Kadınlar birbirlerine baktılar. Biri gidip yaşlı adamın yanına oturdu.

Sonra karanlık oldu ve Harriet yüksek binaları olan yabancı bir şehirde tek başına yürüyordu. Kapanmadan önce birkaç kitabı kütüphaneye geri götürmesi gerekiyordu ama sokaklar daraldı, daraldı, daraldı, en sonunda iki karış kaldı ve Harriet kendini koca bir taş yığının karşısında dururken buldu. *Bir telefon bulmam lazım*, diye düşündü.

"Harriet?"

Edie'ydi bu. Bu defa ayaktaydı. Arka taraftaki döner kapıdan bir hemşire çıkıp geldi, boş bir tekerlekli sandalyeyi itiyordu.

Genç bir hemşireydi, tombul ve güzeldi, kirpiklerine siyah bir maskara sürmüş, gözlerine kuyruklu bir sürme çekmiş, dudaklarını kıpkırmızı boyamıştı ve gözlerinin dış tarafından elmacık kemiklerine kadar yarım daire şeklinde gül rengi bir allık sürmüştü – bu haliyle (Harriet'a göre) Pekin operasındaki boyalı şarkıcı resimlerine benziyordu. Tatty'nin evinde, önünde *Japonya'nın Kabuki Tiyatrosu* ve *Resimli Marco Polo – 1880* kitaplarıyla yerde uzandığı yağmurlu günler. Renkli bir tahtırevanın üstündeki Kubilay Han, ah o maskeler, ejderhalar, yaldızlı kâğıtlar ve ipek mendiller; merdivenlerin dibinde duran o daracık Misyonerlik kitaplığındaydı bütün Japonya ve Çin!

Apaydınlık koridorda süzülüyorlardı. O kule ve suyun içindeki ceset çoktan eski bir rüyadan kalma izler halini almıştı, karın ağrısından (bıçak gibi saplanan bir sancıyla gerçekten çok fenaydı) ve başındaki korkunç ağrıdan eser kalmamıştı. Onu hasta eden şey o suydu ve bunu onlara söylemesi gerektiğini biliyordu, onu iyileştirebilmeleri için bunu bilmeleri gerekiyordu ama *anlatmamalıyım*, dedi içinden, *anlatamam.*

Buna karar verince ayaklarının yere bastığını, güvende olduğunu hissetmişti. Hemşire tekerlekli sandalyeye oturttuğu Harriet'ı o parlak uzay gemisi koridorlarından geçirirken uzanıp Harriet'ın yanağını okşadı ve hastalanınca normale göre epey uysallaşan Harriet hiç şikâyet etmeden buna izin verdi. Kadının eli yumuşacık ve soğuktu, parmakları altın yüzüklerle doluydu.

"Her şey yolunda mı?" diye sordu Harriet'a (Edie *tak tuk tak tuk* hızla arkalarından geliyordu, ayak sesleri fayanslardan yankılanıyordu) onu küçük, yarı özel bir bölmeye sokup perdeyi çekerken.

Harriet üstüne bir hastane önlüğü giydirilmesine bile tahammül etti, sonra hışırtılı kâğıdın üstüne uzandı ve hemşirenin kanını alması na ve ateşini ölçmesine izin verdi:

aman Tanrım!

evet, bu kız çok hasta

Sonra doğrulup oturdu ve hemşirenin midesine iyi geleceğini söylediği tadı tebeşire benzeyen ilacı gıkını çıkarmadan içti. Edie tam karşıda, cam bir ilaç dolabının ve ayaklı bir tartının yanındaki taburede

oturuyordu. Hemşire perdeyi çekip gittikten sonra yalnız kalmışlardı işte; Edie bir şey sordu ama Harriet bu soruya doğru dürüst cevap vermedi çünkü bir yanı ağzında o ilacın tebeşirimsi tadıyla o hastane odasındayken, diğer yanı aynı anda üstü benzinle kaplıymış gibi kötü ama ışıltılı bir renge sahip soğuk bir nehirde yüzüyordu, suyun üstüne ay ışığı vuruyordu ve bir akıntı onu bacaklarından yakalayıp çekiyordu; ıslak kürklü şapkalı, ürkütücü yaşlı bir adam nehrin kenarında onun peşi sıra koşuyor ve bağıra çağıra Harriet'ın duyamadığı bir şeyler söylüyordu...

"Pekâlâ. Kalkıp otur lütfen."

Harriet kendini beyaz önlüklü bir yabancının suratına bakarken buldu. Amerikalı değil, Hint'ti, mavi siyah saçları ve düşük, efkârlı gözleri vardı. Harriet'a adını ve nerede olduğunu bilip bilmediğini sordu; suratına ışık tuttu; gözlerine, burnuna, kulaklarına baktı; Harriet'ın olduğu yerde büzülmesine neden olan buz gibi soğuk elleriyle karnını ve koltuk altlarını yokladı.

"İlk nöbeti mi?" Yine o sözcük.

"Evet."

"Tuhaf bir koku ya da tat duydun mu?" diye sordu Harriet'a.

Adamın sert, siyah gözleri Harriet'ı tedirgin ediyordu. Kafasını hayır dercesine salladı.

Doktor işaret parmağıyla usulca çenesini tutup kaldırdı. Harriet adamın kocaman burun deliklerini gördü.

"Boğazın ağrıyor mu?" diye sordu o yapmacık sesiyle.

Edie'nin ta karşıdan haykırdığını duydu: "Aman Tanrım, o boynundaki da ne?"

"Renk farklılığı," dedi doktor, orayı önce parmaklarının ucuyla okşadı, sonra başparmağıyla sertçe bastırdı. "Acıyor mu?"

Harriet anlaşılmaz bir ses çıkardı. Boğazı boynu kadar çok acımıyordu. Geri tepen silahın sertçe çarptığı burnu da dokununca çok acıyordu ama ona şişmiş gibi gelse de bunu başka kimse fark etmemişti.

Doktor Harriet'ın kalp atışlarını dinledi ve ona dilini dışarı çıkarmasını söyledi. Ağzının içine ışık tutup ısrarla boğazını inceledi.

Ağzı açık durmaktan çenesi ağrıyan Harriet gözlerini yan masanın üstündeki pamuk kutusuna ve dezenfektan şişesine çevirdi.

"Tamam," dedi doktor iç çekerek, dil bastırıcıyı çekti.

Harriet uzandı. Midesi fena halde buruldu ve sancıdı. Tepedeki ışık kapalı göz kapaklarının ardında bile turuncu turuncu parlıyordu.

Edie ve doktor konuşuyorlardı. "Nörolog iki haftada bir geliyor," diyordu doktor. "Çağırırsak belki yarın ya da sonraki gün Jackson'dan buraya gelebilir..."

O monoton sesiyle konuşuyor da konuşuyordu. Harriet'ın midesine bir bıçak daha saplandı – bu seferki çok fenaydı, iki büklüm olup karnını tuttu. Sonra durdu. *Tamam*, diye düşündü Harriet, sancı hafifleyince rahatlamıştı, *geçti artık, geçti...*

"Harriet," dedi Edie yüksek sesle – sesi öyle yüksek çıkmıştı ki Harriet uyuyakalmış olmalıyım diye düşündü ya da neredeyse uyuyakalmıştı, "bana bak."

Harriet söz dinleyerek gözlerini o acı veren ışığa açtı.

"Gözlerine bakın. Ne kadar kırmızı olduklarını görüyor musunuz? Enfeksiyon kapmış gibi."

"Semptomlar çok şüpheli. Testlerin sonuçları çıkana kadar beklemek zorundayız."

Harriet'ın midesine feci bir ağrı daha girdi; yana, ışıktan uzağa dönüp kıvrıldı. Gözlerinin neden o kadar kızardığını biliyordu; gözlerini o su yakmıştı.

"Peki ya ishal? Ve ateş? Ve yüce Tanrım, boynundaki şu morluklar? Biri onu yakalayıp boğmaya çalışmış gibi görünüyor. Bana sorarsanız..."

"Bir tür enfeksiyon olabilir ama nöbetler febril değil. Febril..."

"Bunun ne anlama geldiğini biliyorum, bayım, eskiden hemşireydim," dedi Edie ters ters.

"Peki, o halde sinir sistemindeki herhangi bir bozukluğun ilk önceliğimiz olduğunu biliyorsunuzdur," diye karşılık verdi doktor aynı terslikle.

"Ve diğer semptomlar..."

"Şüpheli. Dediğim gibi. Önce ona bir antibiyotik verip sıvı alımına başlayacağız. Elektrolit ve kan sayımı testinin sonuçlarını yarın öğleden sonraya kadar alırız."

Harriet artık bu konuşmayı daha da yakından takip ediyor, konuşma sırasının kendisine gelmesini bekliyordu. Ama en sonunda daha fazla dayanamadı ve "Benim gitmem lazım," dedi.

Edie ve doktor dönüp ona baktılar. "Pekâlâ, hadi git bakalım," dedi doktor, Harriet'ın gözüne krallara özgü, egzotik görünen bir el hareketiyle ve kafasını mihrace gibi havaya kaldırdı. Harriet muayene masasından yere atladı ve doktorun hemşireye seslendiğini duydu.

Ama perdenin dışında hiç hemşire yoktu, kimse gelmedi; Harriet çaresizce koridora çıktı. Başka bir hemşire –gözleri bir filinki kadar küçük ve ışıltılı olan bir hemşire– oturduğu masanın arkasından çıkıp yanına geldi. "Bir şey mi arıyorsun?" diye sordu. Eli yavaşça, ağır ağır Harriet'ın eline uzandı.

Kadının yavaşlığı yüzünden panikleyen Harriet kafasını salladı ve yürüyüp gitti. Başı dönse de o penceresiz koridorda seke seke ilerlerken dikkatini tamamen koridorun sonundaki üstünde Kadınlar Tuvaleti yazan kapıya vermişti ve birkaç sandalyenin durduğu daracık bir girintinin yanından geçip giderken birinin ona seslendiğini sandıysa da hiç durmadı: "Hat!"

Sonra birdenbire Curtis karşısına çıktı. Yüzündeki kan kırmızısı yara göze çarpan, baştan aşağıya siyahlara bürünmüş vaiz (gök gürültüsü, çıngıraklı yılanlar) elini Curtis'in omzuna koymuş onun hemen arkasında duruyordu.

Harriet bakakaldı. Sonra arkasını dönüp o pasparlak antiseptik koridorda koşmaya başladı. Yerler kaygandı; ayakları kaydı ve yüzükoyun yere kapaklandı ama hemen döndü ve elini gözlerine siper ederek arkasına baktı.

Hızla yaklaşan ayak sesleri –karoların üstünde gıcırdayan lastik ayakkabılar– ve Harriet daha ne olduğunu anlayamadan asıl hemşiresi (genç hemşire, şu yüzüklü ve makyajlı olan) gelip yanında diz çöktü. *Bonnie Fenton* yazıyordu isim kartında. "Hoppala!" dedi neşeli bir sesle. "Bir yerin acıdı mı?"

Harriet kadının koluna tutundu, bütün dikkatiyle hemşirenin boyalı yüzüne bakıyordu. *Bonnie Fenton*, diye tekrarlıyordu içinden, sanki bu isim onu koruyacak sihirli bir formülmüş gibi. *Bonnie Fenton, Bonnie Fenton, Bonnie Fenton L.H*[17]...

"İşte tam da bu yüzden koridorlarda koşmamak gerekiyor!" dedi hemşire. Harriet'a değil, sahnedeymişçesine üçüncü bir kişiye söylüyordu sanki bunu; Harriet sonra Edie ve doktorun koridorun ucundaki perdeyle çevrili alandan çıktıklarını gördü. Vaizin arkasından bakan yakıcı gözlerini üstünde hisseden Harriet hemen ayağa fırladı, Edie'ye doğru koştu ve kollarının onun beline doladı.

"Edie," diye ağladı, "beni eve götür, beni eve götür!"

"Harriet! Sana ne oldu böyle?"

"Eğer eve gidersen neyin olduğunu nasıl öğreneceğiz?" dedi doktor. Cana yakın davranmaya çalışıyordu ama gözlerinin altındaki çökük görüntüyle o asık suratı bir anda ürkütücü görünmeye başlamıştı. Harriet ağlamaya başladı.

Bir el sırtını pışpışladı: tam Edie'ye yakışır bir hareket, çabuk ve ciddi ama bu yalnızca Harriet'ın daha fazla ağlamasına sebep olmuştu.

"Aklını kaçırmış."

"Genelde uykulu olurlar, nöbet geçirdikten sonra. Ama sinirleri altüst olduysa onu rahatlatacak bir şeyler verebiliriz."

Harriet korkuyla omzunun üstünden baktı. Ama koridor bomboştu. Elini uzatıp yerde kayınca acıyan dizine dokundu. Birinden kaçmıştı; düşüp canını acıtmıştı; bu kadarı doğruydu, hayal falan görmemişti.

Hemşire Bonnie, Harriet'ı Edie'den ayırıyordu. Hemşire Bonnie, Harriet'ı perdeli odaya geri götürüyordu... Hemşire Bonnie ilaç dolabının kilidini açıyor, şırıngaya küçük cam bir şişedeki ilacı dolduruyor...

Harriet, "Edie!" diye bağırdı.

"Harriet?" Edie kafasını perdeden içeri soktu. "Saçmalama, küçük bir iğne sadece."

Ses tonu Harriet'ın yeniden içini çeke çeke ağlamasına neden olmuştu. "Edie," dedi, "Edie, eve götür beni. Korkuyorum. Korkuyorum. Burada kalamam. Peşime düşmüşler. Ben..."

17 Lisanslı Hemşire. (ç. n.)

Kafasını çevirdi, hemşire iğneyi koluna batırırken yüzünü buruşturdu. Sonra tam kayarak muayene masasından inecekti ki hemşire onu bileğinden yakaladı. "Hayır, işimiz daha bitmedi, şekerim."

"Edie? Ben... Hayır, istemiyorum," dedi diğer tarafına geçmiş, elinde yeni bir şırıngayla yanına yaklaşan Hemşire Bonnie'den uzak durmaya çalışarak.

Hemşire buna karşılık kibarca güldü ama eğleniyormuş gibi görünmüyordu; bakışlarını yardım istercesine Edie'ye çevirdi.

Harriet, "Uyumak istemiyorum ben. Uyumak istemiyorum," diye bağırıyordu; bir anda etrafı sarılmıştı, bir taraftan Edie'nin elinden, diğer taraftan Hemşire Bonnie'nin ısrarcı, yüzüklü parmaklarından kurtulmaya çalışıyordu. "Korkuyorum! Kork..."

"Bu minicik iğneden korkuyor olamazsın, tatlım." Hemşire Bonnie'nin başta huzur veren sesi artık soğuk ve biraz da ürkütücü çıkıyordu. "Saçmalama. Sinek ısırığı gibi..."

Edie, "Şey," dedi, "ben bir eve kadar gidip geleceğim..."

"EDIE!"

"Sesimizi yükseltmeyelim, tatlım," dedi hemşire ve iğneyi Harriet'ın koluna sokup şırıngayı bastırdı.

"Edie! Hayır! Buradalar! Beni bırakma! Sakın..."

"Hemen döneceğim, beni dinle," dedi Edie çenesini kaldırarak; paniğe kapılan Harriet'ın söylediği saçma sapan şeylerin karşısında Edie'nin sesi gayet sert ve etkili çıkıyordu. "Allison'ı eve bırakmam lazım, sonra da birkaç eşya almak için kendi evime geçeceğim." Hemşireye döndü. "Odasına benim için de bir karyola koydurur musunuz?"

"Tabii ki hanımefendi."

Harriet kolundaki iğne yerini ovuşturdu. *Karyola*. Bu sözcük rahatlatıcı, sanki tekerleme gibi bir şeydi, kukla gibi, kuru boya gibi, Harriet'ın eski takma adı gibi: *Hotanto*. Dilinin üstünde dönen o yuvarlak, tatlı sesli sözcüğün âdeta tadını alabiliyordu: dümdüz ve sert, maltlı süt tozuna benzer.

Masanın etrafındaki gülümseyen yüzlere o da gülümsedi.

Hemşire Bonnie'nin, "Birinin uykusu gelmiş," dediğini duydu.

Edie neredeydi? Harriet gözlerini açık tutmak için müthiş bir savaş veriyordu. Uçsuz bucaksız göklerin ağırlığı üstüne çöküyordu,

bulutlar muazzam karanlıklar halinde yaklaşıyordu. Harriet gözlerini kapadı ve sarsılan ağaç dallarını gördü ve ne olduğunu bile anlayamadan uykuya teslim oldu.

Eugene ellerini arkasında kavuşturmuş, serin koridorlarda dolaşıyordu. Nihayet bir hasta bakıcı gelip çocuğu tekerlekli sandalyeyle muayene odasından çıkardığında, Eugene onu nereye götürdüklerini görmek için güvenli bir mesafeden onların peşinden gitti.

Hasta bakıcı asansörün önünde durdu ve düğmeye bastı. Eugene arkasını döndü ve koridorun ucundaki merdivenlere yöneldi. Ekolu merdiven boşluğundan ikinci kata çıktığı anda asansör zilinin çaldığını duydu ve sonra hasta bakıcının yönlendirdiği tekerlekli sandalye asansörün paslanmaz çelik kapılarından dışarı çıktı.

Koridor boyunca ilerlediler. Eugene metal yangın kapısını olabildiğince ses çıkarmadan kapattı ve onu fark edemeyecekleri bir mesafeden –çünkü ayakkabıları ses çıkarıyordu– peşlerine düştü. Uzak mesafeden de olsa hangi odaya girdiklerini görüp aklının bir kenarına not etti. Sonra sırtını asansöre döndü ve yürüyüp gitti, çocukların çizdiği panolara iğnelenmiş resimlere ve bir de uğultuyla çalışan abur cubur makinesinin içindeki ışıklandırılmış şekerlere uzun uzun baktı.

Depremden önce köpeklerin havladıklarını söylerlerdi hep. Evet, son zamanlarda ne zaman kötü bir şey olsa ya da olacak olsa, bu kara kafalı çocuk yakınlarda bir yerde oluyordu. Ve bu o çocuktu: şüphesiz. Misyon evinde karşısına çıktığında ona iyice bakmıştı, bir yılan tarafından sokulduğu o gece.

Ve şimdi yine buradaydı. Kızın odasının açık kapısının önünden şöyle bir geçti ve içeriye kısa bir bakış attı. Tavandaki oyukta zayıf bir ışık yanıyor ve etrafını gitgide gölgelere boğuyordu. Yatakta, örtülerin altındaki küçük tümsek dışında pek bir şey görünmüyordu. Tepede, suyun içindeki bir denizanası gibi ışığa doğru asılmış saydam bir serum poşeti duruyor, incecik dokunacı aşağılara kadar uzanıyordu.

Eugene su çeşmesine kadar yürüdü, biraz su içti ve The March of Dimes isimli bağış örgütünün afişlerinden birini inceleyerek oralarda

biraz daha oyalandı. Durduğu yerden bir hemşirenin odaya girip çıktığını gördü. Ama Eugene yeniden odaya doğru yaklaşıp kafasını açık kapıdan içeri soktuğunda, kızın yalnız olmadığını gördü. Siyahi bir hasta bakıcı içeride bir şeyler yapıyor, bir karyola kuruyordu, Eugene'in sorularına cevap bile vermedi.

Eugene odanın kapısında biraz daha oyalandı, şüphe çekmemeye çalışıyordu (ama o bomboş koridorda bu biraz zordu) ve nihayet hemşirenin kucağında bir tomar yatak örtüsüyle geri döndüğünü görünce daha içeri girmeden kadını kapıda durdurdu.

"İçerideki çocuk kim?" diye sordu en kibar sesiyle.

"Adı Harriet. Dufresnes soyadlı bir ailenin çocuğu."

"Aa." Bu isim bir şeyler çağrıştırıyordu sanki ama ne olduğu bilemiyordu. Hemşirenin arkasından odanın içine baktı. "Yanında kalan kimsesi yok mu?"

"Anne ve babasını görmedim, sadece büyükannesi var." Hemşire sohbete son vermek istercesine arkasını döndü.

"Zavallı çocuk," dedi Eugene, onun sohbeti bitirmeye hiç niyeti yoktu, kafasını kapıdan içeri soktu. "Nesi var peki?"

Hemşire daha ağzını açıp bir şey söylemeden, Eugene onun yüzündeki ifadeden fazla ileri gittiğini anlamıştı. "Üzgünüm. Bu bilgiyi paylaşma iznim yok."

Eugene gülümsedi, sevimli görünmeyi umuyordu. "Aslını isterseniz," dedi, "yüzümdeki bu yara izinin pek hoş görünmediğinin farkındayım. Ama bu iz beni kötü bir insan yapmıyor."

Eugene kusurundan bahsettiğinde kadınlar genelde haline acırdı ama hemşire, sanki başka bir dilde bir şeyler söylemişçesine boş boş suratına bakmakla yetindi.

"Öylesine sordum," dedi Eugene tatlılıkla, bir elini havaya kaldırdı. "Rahatsızlık verdiğim için özür dilerim, hanımefendi," dedi içeriye doğru bir adım daha atarak. Ama hemşire yatak çarşaflarıyla uğraşıyordu. Eugene ona yardım etmeyi teklif etmeyi düşündü fakat kadının duruşuna bakınca şansını daha fazla zorlamamaya karar verdi.

Eugene yeniden şeker makinesine doğru yürümeye başladı. Dufresnes. Bu ismi nereden biliyordu? Böyle şeylerin sorulacağı kişi Farish

idi; Farish kasabada kimin kim olduğunu bilirdi, adresleri, akrabalık ilişkilerini, skandalları, her şeyi hatırlardı. Ancak Farish alt katta komadaydı ve sabaha çıkması beklenmiyordu.

Eugene asansörün karşısındaki hemşire odasına bir uğradı: kimse yoktu. Bir süre daha oralarda oyalandı –bir hediye sepetinin içindeki kurdele çiçeklerinden oluşan fotoğraf kolajını inceliyormuş gibi yapıyordu– ve bekledi. Dufresnes. Daha hemşireyle konuşmadan önce, onu (ve özellikle de hali tavrı buram buram para kokan ve Baptist Kilisesi cemaatinde önemli bir mevkide olduğu anlaşılan yaşlı kadını) koridorda gördüğü anda o çocuğun Odum'un çocuklarından biri olmadığına ikna olmuştu – ve bu çok kötü olmuştu doğrusu çünkü o kız Odum'un kızı olsaydı, bu durum kafasındaki şüphelere cuk oturacaktı. Odum'un Farish ve Danny'den intikam almak için yeterince sebebi vardı.

Az sonra, hemşire çocuğun odasından çıktı ve çıkarken Eugene'e bir bakış attı. Güzel bir kızdı ama suratına sürdüğü bütün o kırmızı ruj ve boyalarla at götüne benzemişti. Eugene gayet doğal, rahat bir tavırla ona el sallayıp arkasını döndü ve sonra koridorun sonuna kadar yürüyüp merdivenlerden alt kata indi, gece hemşiresinin yanından geçti (masa lambası ürkütücü bir biçimde kadının suratına vuruyordu), yoğun bakımdaki abajurların gece gündüz demeden hep yandığı ve Gum ile Curtis'in koltuklardan birinde uyuduğu penceresiz bekleme odasına girdi. Şimdi üst katta dolaşıp dikkatleri üstüne çekmenin âlemi yoktu. O boyalı fahişenin vardiyası biter bitmez yukarıya çıkardı nasılsa.

Allison evdeki yatağında yan yatmış, pencereden dışarıdaki aya bakıyordu. Harriet'ın kusmuk içinde kalan bütün örtüleri çıkarılıp yerde koca bir yığın halinde duran boş yatağının farkında bile değil gibiydi. İçinden, kendi kendine şarkı söylüyordu – tam olarak şarkı da denemezdi buna, değiştire değiştire tekrarladığı, yükselip alçalan bir dizi doğaçlama sesten ibaret, kederli, meçhul bir gece kuşunun şarkısı gibi hiç bitmeden sürüp giden bir ezgiydi. Harriet'ın orada olup olmaması onun için hiçbir fark yaratmayacaktı ama o anda, odanın diğer tarafın-

daki sessizlikten cesaret bularak, yüksek sesle mırıldanmaya başladı, gelişigüzel sesler ve sözler döne döne karanlığa karıştı.

Nedenini bilmese de uykuya dalmakta güçlük çekiyordu. Uyku, Allison'ın sığınağıydı; yatağına yattığı anda onu açık kollarıyla karşılardı. Ama şimdi gözleri fal taşı gibi açık ve sakince yatağında yanlamasına uzanıyor, karanlığın içinde şarkılar mırıldanıyordu ve uyku gölgeler içinde kayıtsız bir uzaklıktı, ıssız tavan aralarından kıvrım kıvrım yükselen bir duman, inci gibi bir deniz kabuğunun içindeki deniz şarkıları gibi.

Edie, Harriet'ın yatağının yanındaki karyolasında, yüzüne vuran ışık yüzünden uyandı. Saat 8.15'ti, kolundaki saate bakınca görmüştü ve dokuzda muhasebeciyle görüşmesi vardı. Ayağa kalkıp banyoya gitti ve o beti benzi atmış, bitkin halini aynada gördüğü anda donup kaldı: daha çok floresanın ışığı yüzünden öyle görünüyordu ama yine de...

Dişlerini fırçaladı ve derhal yüzünü toparlamaya koyuldu: kaşlarını kalemle çizdi, dudaklarını çerçeveledi. Edie doktorlara güvenmezdi. Tecrübelerine dayanarak söyleyebilirdi ki doktorlar dinlemezdi, bunun yerine bütün cevapları biliyormuş gibi etrafta kasım kasım kasılırlardı. Düşünmeden sonuca varırlardı; kendi teorileriyle uyuşmayan şeyleri göz ardı ederlerdi. Hem üstüne üstlük bu doktor yabancıydı. Doktor Dagoo mudur nedir, nöbet sözcüğünü duyduğu anda çocuğun diğer bütün semptomları önemini yitirmişti; "şüpheli" oluvermişlerdi. *Şüpheli*, diye düşündü Edie banyodan çıkıp uyuyan torununu (Harriet hastalıklı bir fidan ya da esrarengiz bir biçimde hastalanmış bir ev bitkisiymiş gibi büyük bir ilgiyle) kontrol ederken çünkü onun sorunu epilepsi değildi.

Bilimsel bir gözle Harriet'ı bir süre daha inceledi, sonra giyinmek için yeniden banyoya gitti. Harriet dirençli bir çocuktu, Edie onun durumu için öyle aman aman fazla endişelenmiyordu. Onu asıl endişelendiren –ve hastane karyolasında yatarken bütün gece gözünü kırpmamasına neden olan– şey kızının evinin o korkunç haliydi. Edie şimdi düşününce, neredeyse Harriet'ın bebekliğinden beri üst kata hiç çıkmadığını fark ediyordu. Charlotte tam bir istifçiydi ve onun bu

eğilimi Robin'in ölümünden sonra daha da artmıştı (Edie bu kadarının farkındaydı) fakat evin hali onu tam anlamıyla dehşete düşürmüştü. Sefalet: tanımlayacak başka bir kelime daha yoktu. Evin içindeki bütün o çer çöpü, bütün o pisliği düşününce çocuğun hastalanmasında şaşıracak bir şey yoktu; üçünün birden hastanelik olmaması mucizeydi. Edie elbisesinin arka fermuarını çekerken yanağının içini kemiriyordu. O kirli bulaşıkların, kule gibi dizilmiş gazete yığınlarının parazitlere davetiye çıkardığı belliydi. En kötüsü de kokuydu. Rahatsız hastane karyolasında bir o tarafa bir bu tarafa dönüp dururken Edie'nin kafasından bir dolu tatsız senaryo geçiyordu. Çocuk zehirlenmiş ya da hepatit kapmış olabilirdi; uykusunda fare ısırmış olabilirdi. Edie bu şüphelerini onları hiç tanımayan yabancı bir doktora açmaya utanmıştı ve sabahın bu saati olmuşken hâlâ da utanıyordu. İnsan böyle bir şeyi nasıl söylerdi ki? *Şey, doktor, yeri gelmişken, kızımın evini bok götürüyor da...*

Hamam böcekleri, hatta daha da kötüleri vardır kesin. Grace Fountain ya da diğer işgüzar komşularından biri Sağlık Müdürlüğü'nü aramadan bir şeyler yapılması gerekiyordu. Charlotte'ın karşısına geçip yüzleşmek yalnızca bahaneler ve gözyaşlarıyla sonuçlanacaktı. Konuyu Zinacı Dix'e açmaksa riskliydi çünkü iş boşanmaya kadar varacak olursa (ki varabilirdi) bu sefalet yalnızca Dix'in mahkemedeki elini güçlendirirdi. Charlotte o zenci kadını neden göndermişti ki sanki?

Edie saçlarını geriye doğru tarayıp tokaladı, bir bardak suyla birkaç aspirin yuttu (karyolanın üstünde geçirdiği geceden sonra kaburgaları deli gibi ağrıyordu) ve yeniden odaya döndü. *Bütün yollar hastaneye çıkıyor*, diye geçirdi içinden. Libby'nin ölümünden beri her gece rüyasında hastaneye geri dönüyordu –koridorlarda dolaşıyor, asansörle inip çıkıyor, var olmayan katları ve odaları arayıp duruyordu– ve şimdi sabah olmuştu ve işte yine hastanedeydi, tıpkı Libby'nin öldüğüne benzeyen bir odada duruyordu.

Harriet hâlâ uyuyordu – bu iyiydi. Doktor günün büyük bir kısmını uykuda geçireceğini söylemişti. Muhasebeciyle görüşüp bir sabahını daha Yargıç Cleve'in (âdeta şifreli yazılmış) hesap defterlerini inceleyerek geçirdikten sonra avukatla buluşmak zorundaydı. Avukat onu şu Bay Rixey denen korkunç adamla anlaşma sağlamaya ikna

etmeye çalışıyordu – her şey iyi güzeldi ama adamın önerdiği "makul uzlaşma" onu resmen beş parasız bırakacaktı. Düşüncelere dalıp giden Edie (Bay Rixey en son bu "makul uzlaşma"ya bile yanaşmıyordu, son durumunu bugün öğrenecekti) aynada son bir kez daha kendine baktı, çantasını aldı ve koridorun sonunda boş boş dolaşan vaizin farkına bile varmadan odadan çıkıp gitti.

Yatak örtüleri serin ve nefisti. Harriet sabah ışığına karşı gözlerini sımsıkı yummuş yatıyordu. Güneşli, çimenlik bir arazideki taş basamakları görüyordu rüyasında, hiçbir yere varmayan basamaklar; bu basamaklar zaman içinde öyle aşınıp parçalanmışlardı ki bir zamanlar o uğultulu çayıra yuvarlanıp kalmış büyük kaya parçaları bile olabilirlerdi. Koluna taktıkları gümüş rengi soğuk iğne ve bu iğnenin ucundan tavana kadar, oradan da rüyadaki beyaz göklere kadar uzanan aparatlar nefret uyandıran bir baş belasıydı.

Birkaç dakika uykuyla uyanıklık arasında gidip geldi. Yere vuran ayak seslerini duyuyordu (saray gibi yankı yapan soğuk, geniş koridordan) ve hiç kıpırdamadan yatmayı sürdürdü çünkü iyi kalpli yetkili birinin gelip onunla ilgileneceğini umuyordu: küçük Harriet, solgun ve hasta Harriet.

Ayak sesleri yatağa yaklaştı ve durdu. Harriet gelen kişinin üstüne doğru eğildiğini hissetti. Sessizce, göz kapakları titreşerek, olduğu yerde yattı, onu muayene etmesine izin verdi. Sonra gözlerini açtı ve kendi yüzünden yalnızca birkaç santim uzakta duran vaizin yüzünü görünce korkudan irkildi. Adamın yüzündeki yara izi horoz ibibiği gibi kıpkırmızı göze çarpıyordu; kaş kemiğinin erimiş dokusunun altında kalan gözü sert ve ıslak bir bakışla parlıyordu.

"Şimdi sessiz ol bakalım," dedi kafasını papağan gibi sallayarak. Sesi tiz ve monotondu, ürkütücü bir yanı da vardı. "Gürültü yapmaya hiç gerek yok, değil mi ama?"

Harriet gürültü yapmayı isterdi, hem de çok isterdi. Ama korku ve şaşkınlıktan donakaldığı için yalnızca ona bakmakla yetiniyordu.

"Senin kim olduğunu biliyorum." Konuşurken dudakları çok az kıpırdıyordu. "O gece Misyon evine gelmiştin sen."

Harriet gözlerini bomboş kapı girişine çevirdi. Acı şakaklarında elektrik gibi çarpıyordu.

Vaiz ona biraz daha yaklaşırken kaşlarını çattı. "O yılanlarla uğraşıyordun. Bence onları salıveren de sendin. Değil mi?" dedi o tuhaf, tiz sesiyle. Saçına sürdüğü briyantin leylak kokuyordu. "Ve kardeşim Danny'yi de sen takip ediyordun, değil mi?"

Harriet adamın suratına bakakaldı. Kuleden haberi var mıydı?

"Neden o koridorda benden kaçtın bakalım?"

Haberi yoktu. Harriet hiç kıpırdamamaya özen gösteriyordu. Okulda çocukların gözlerini hiç kırpmadan birbirlerine bakmaya çalıştıkları oyunda onu kimse yenemezdi. Kafasında çanlar çalıyordu. İyi değildi; gözlerini ovuşturup sabaha baştan başlamak istiyordu. Kendi suratının vaizinkinin karşısındaki duruşu tuhaf geliyordu; sanki adamın yüzü, başka bir açıdan görüyor olması gereken bir yansımaydı.

Vaiz gözlerini kıstı. "Gözü pek bir çocuksun demek," dedi. "Çok cesursun."

Harriet kendini güçsüz hissediyordu, başı dönüyordu. *Bilmiyor*, dedi kendi kendine sertçe, *bilmiyor işte...* Yatağın kenarında hemşireyi çağırmak için bir çağrı düğmesi vardı, kafasını çevirip o düğmeye bakmak için yanıp tutuşsa da hiç kıpırdamamak için kendini zorluyordu.

Vaiz onu göz hapsine almıştı. Ardında, odanın beyazlığı sonsuzluğa doğru uzanıyor gibiydi, bu boşluk da en az su tankının boğucu karanlığı kadar mide bulandırıcıydı.

"Baksana," dedi vaiz ona daha da sokularak. "Neden korkuyorsun sen? Kimse kılına bile dokunmadı."

Harriet sertçe adamın yüzüne bakıyor, bakışlarını bir an olsun kaçırmıyordu.

"O zaman korkmanı gerektirecek bir şey yapmış olmalısın? Evimin etrafında dolaşarak neyin peşinde olduğunu öğrenmek istiyorum ben. Ve bunu bana sen söylemezsen, ben kendim bulacağım."

Birdenbire kapıda neşeli bir ses duyuldu: "Tak tak!"

Vaiz aceleyle doğruldu ve arkasını döndü. Orada, elinde birkaç pazar okulu kitapçığı ve bir kutu şekerlemeyle Roy Dial kapıda durmuş, el sallıyordu.

"Umarım rahatsız etmiyorumdur," dedi Bay Dial uzun adımlarla çekinmeden içeri girdi. Pazar okuluna giderken giydiği takım elbise ve kravat yerine bu kez günlük giysiler vardı üstünde: ayakkabıları ve haki pantolonuyla bu sportif hali akla Florida'yı ve Sea World parkını getiriyordu. "Aa! Eugene. Senin burada ne işin var?"

"Bay Dial!" Vaiz elini sıkmak için öne atıldı.

Ses tonu değişmişti, bambaşka bir enerjiye bürünmüştü; Harriet o korkulu ve hasta haliyle bile bunu fark edebilmişti. *Korkuyor*, diye geçirdi içinden.

"Ah, evet." Bay Dial, Eugene'i şöyle bir süzdü. "Ratlifflerden biri dün hastaneye kaldırılmamış mıydı? Gazetede..."

"Evet, efendim! Ağabeyim Farsh. O..." Eugene sakin olmak için gözle görülebilir bir çaba sarf ediyordu. "Şey, o vuruldu, efendim."

Vuruldu mu, dedi Harriet içinden, şaşırmıştı.

"Boynundan vurulmuş, bayım. Onu dün gece buldular. O..."

"Aman Tanrım!" diye bağırdı Bay Dial kaygısızca, komik olmaya çalışır gibi abartılı bir hareketle geriye doğru çekilmesi Eugene'in ailesi hakkında bir şeyler duymakla ne kadar ilgilenmediğini gösteriyordu. "Hayret doğrusu! Buna ne kadar üzüldüğümü bilemezsin! Ağabeyin iyileşir iyileşmez onu ziyaret etmeye geleceğimden emin olabilirsin!"

Bay Dial, Eugene'e Farish'in iyileşmeyeceğini açıklama fırsatı bile vermeden, *ne yaparsın işte*, dercesine ellerini iki yana kaldırdı ve şekerleme kutusunu komodinin üstüne bıraktı. "Üzgünüm ama bu senin için değil, Harriet," dedi Harriet'a sol gözüyle bakabilmek için o yunusa benzeyen kafasını iyice yanaştırdı. "İşe gitmeden önce sevgili Agnes Upchurch'ü ziyaret etmek için bir uğramıştım," (Bayan Upchurch Baptist Kilisesi'ne bağlı, bir ayağı çukurda, yatalak bir kadındı, bir bankacının dul karısıydı, Bay Dial'ın İnşaat Fonu listesindeki potansiyel kaynaklardan biriydi) "ve aşağıda kiminle karşılaştım dersin? Büyükannenle tabii! Yüce Tanrım dedim. Bayan Edith! Ben..."

Vaiz yavaş yavaş kapıya doğru yaklaşıyordu, Harriet bunu gördü. Bay Dial, Harriet'ın ona baktığını görünce o da arkasını döndü.

"Peki sen bu genç hanımı nereden tanıyorsun?"

Kaçayım derken suçüstü yakalanan vaiz durumu toparlamak için elinden geleni yaptı. "Evet, bayım," dedi bir eliyle ensesini ovuşturarak, başından beri yapmaya çalıştığı şey buymuş gibi hemen Bay Dial'ın yanına doğru seğirtti, "şey, bayım, dün gece onu getirdiklerinde buradaydım. Yürüyecek hali bile yoktu. Minicik, hasta bir kızcağızdı, hâlâ da öyle." Sözlerini sanki daha fazla açıklama yapmasına gerek bile yokmuş gibi bir tavırla sonlandırmıştı.

"Yani sen sadece..." Bay Dial bunu dile getirmekte bile zorlanıyormuş gibi görünüyordu, "ziyarete mi gelmiştin? Harriet'ın yanına?"

Eugene boğazını temizledi ve gözlerini kaçırdı. "Ağabeyim burada, efendim," dedi, "ve ben de hazır buradayken başkalarını da ziyaret edip iyi dileklerimi iletmeye çalışıyorum. Bu ufaklıkların arasına karışıp Tanrı'nın değerli tohumlarını serpmek benim için apayrı bir keyif."

Bay Dial, *bu adam senin rahatsız ediyor mu*, dercesine Harriet'a baktı.

"Bir çift diz ve bir İncil'den başka bir şey gerekmiyor. Bilirsiniz," dedi Eugene başıyla televizyonu işaret ederek, "bir evde çocuğun selametini tehdit eden en muzır şey budur. Günah Kutusu diyorum ben ona."

"Bay Dial," dedi Harriet birdenbire – sesi incecik, uzaklardan geliyormuş gibi çıkmıştı, "büyükannem nerede?"

"Aşağıda sanırım," dedi Bay Dial o soğuk, yunus balığı gözlerini Harriet'a dikerek. "Telefondaydı. Neyin var?"

"İyi hissetmiyorum," dedi Harriet, doğru söylüyordu.

Vaizin odadan sıvıştığını fark etti. Eugene, Harriet'ın kendisini izlediğini görünce odadan çıkıp gitmeden önce ona ters bir bakış atmayı ihmal etmedi.

"Neyin var?" dedi Bay Dial, Harriet'ın üstüne eğilmiş, o keskin, meyve kokulu tıraş losyonuyla çocuğu boğuyordu. "Biraz su içer misin? Kahvaltı etmek ister misin? Karnın mı ağrıyor?"

"Ben... ben..." Harriet yatakta doğrulup oturmaya çalışıyordu. Ona gerçekte istediği şeyi söyleyemezdi, bunu nasıl olması gerektiği gibi

ifade edeceğini bilmiyordu. Tek başına kalmaktan korkuyordu ama ona neden ve niçin korktuğunu söylemeden bunu Bay Dial'a tam olarak ifade etmenin bir yolunu bulamıyordu.

Tam da o anda, yatağının yanındaki telefon çaldı.

Bay Dial, "Bekle, ben veririm," dedi ve ahizeyi kaptığı gibi Harriet'a uzattı.

"Anne?" dedi Harriet zayıf bir sesle.

"Tebrikler! Müthiş bir darbe!"

Arayan Hely'ydi. Sesi fazlasıyla coşkulu olsa da çok uzaklardan, teneke gibi çıkıyordu. Hattaki cızırtıya da bakınca Harriet onun odasındaki Saints telefonundan aradığını hemen anladı.

"Harriet? Ya! Kızım, onu mahvettin! Adamı bitirdin!"

"Ben..." Harriet'ın beyni normal hızında çalışmıyordu, söyleyeceklerini hemen toparlayamıyordu. Bağlantının kötülüğüne rağmen, telefonun öbür ucundaki tezahürat ve bağırış sesleri öyle yüksekti ki Harriet'ın bunları Bay Dial'ın da duymasından korkuyordu.

"Yürü be!" O heyecanla telefonu patır kütür elinden yere düşürdü; sonra o hırıltılı, kulak tırmalayıcı sesi yeniden duyuldu. "Gazetede gördüm..."

"Neyi?"

"Sen olduğunu hemen anladım. Hastanede ne işin var? Ne oldu? Yaralandın mı? Vuruldun mu?"

Harriet konuşabilecek durumda olmadıklarını ima etmek istediklerinde yaptıkları gibi boğazını temizledi.

"Aa, tamam," dedi Hely biraz duraksadıktan sonra. "Kusura bakma."

Bay Dial, şekerlemelerini alıp, yalnızca ağzını oynatarak *gitmem gerek*, dedi.

"Hayır, gitmeyin," dedi Harriet ani bir panikle ama Bay Dial arkası dönük bir halde kapıya doğru ilerlemeye devam etti.

Sonra görüşürüz, dedi yine hiç ses çıkarmadan, abartılı el kol hareketleriyle. *Gidip biraz araba satayım ben!*

"Sadece evet ya da hayır diyerek cevap ver o zaman," diyordu Hely. "Başın dertte mi?"

Harriet korkulu gözlerle boşalan kapı girişine baktı. Bay Dial yetişkinlerin en cana yakını ya da en anlayışlısı sayılmazdı ama hiç olmazsa sağlam bir adamdı: tüm doğruculuğu ve insan seçiciliğiyle, başlı başına bir ahlak zorbasıydı. Yanında o varken kimse Harriet'a zarar vermeye cesaret edemezdi.

"Seni tutuklayacaklar mı? Kapında polis bekliyor mu?"

"Hely, benim için bir şey yapar mısın?" dedi Harriet.

"Tabii ki," dedi Hely, bir anda ciddileşmişti, bir teriyer gibi tetikteydi.

Bir gözü hâlâ kapıda olan Harriet, "Söz ver," dedi. Neredeyse fısıltıyla konuşmasına rağmen odanın tamamen formikadan ibaret sessizliğinde sesi istediğinden daha yüksek çıkıyordu.

"Ne dedin? Seni duyamıyorum."

"Önce bana söz ver."

"Harriet, hadi ama, söylesene!"

"Su kulesinde." Harriet derin bir nefes aldı, bunu doğrudan olduğu gibi söylemekten başka yol yoktu. "Orada yere düşmüş bir tabanca var. Senden gidip onu..."

"Tabanca mı?"

"...almanı ve ondan kurtulmanı istiyorum," dedi çaresizce. Neden sesini alçaltmaya çalışıyordu ki? Hely'nin ya da kendi telefonunu kimin dinlediğini kim bilebilirdi? Daha az önce kapının önünden bir hemşire geçmişti; işte şimdi bir tane daha geçiyordu, hatta geçerken meraklı gözlerle içeri bakmıştı.

"Yok artık, Harriet!"

"Hely, ben gidemiyorum." Ağlamak üzereydi.

"Ama benim bando çalışmam var. Hem bugün geç saatlere kadar kalmam lazım."

Bando çalışması. Harriet'ın yüreği sıkıştı. Bu iş nasıl yürüyecekti?

"Ya da," diyordu Hely, "ya da şimdi gidip gelebilirim. Acele edersem. Annem yarım saat içinde bando çalışmasına götürecek beni."

Harriet, kafasını kapıdan içeri sokup bakan hemşireye yorgun yorgun gülümsedi. Ne fark edecekti ki sanki? *Babanın tabancasını polisler şıp diye bulsun diye orada bırak ya da Hely'nin gidip almasını bekle.* Daha öğlen olmadan bütün bando takımı öğrenmiş olurdu.

"Onu ne yapacağım peki?" diye sordu Hely. "Sizin bahçeye mi saklayayım?"

"Hayır," dedi Harriet, bunu öyle yüksek sesle söylemişti ki hemşire kaşlarını havaya kaldırdı. "At onu..." *Tanrım*, dedi Harriet içinden, gözlerini kapattı, *boş ver işte söyle hadi*. "At işte şeye..."

Hely, "Nehre mi?" diye sorarak ona yardımcı oldu.

"Aynen," dedi Harriet, hemşire (kabarık kır saçlı ve kocaman elli, iriyarı bir kadındı) yastığını kabartmak için yanına gelince ahizenin olduğu elini değiştirdi.

"Peki ya batmazsa?"

Ne demek istediğini anlaması için biraz zaman geçti. Hemşire, Harriet'ın hasta çizelgesini yatağının ayak ucundan alıp iki yana sallana sallana odadan çıkarken Hely aynı şeyi bir kez daha sordu.

"O... metal," dedi Harriet.

Sonra şaşkınlıkla Hely'nin diğer uçta başka biriyle konuştuğunu fark etti.

Neyse ki hemen geri dönmüştü. "Tamamdır! Şimdi gitmem lazım!"

Klik. Harriet kapanan telefon hâlâ kulağında öylece oturdu, çevir sesi gelmeye başlayana kadar afallamış bir halde oturdu, (gözlerini kapıdan bir an olsun ayırmıyordu) ahizeyi yerine bıraktı, yastıklarının içine gömüldü ve korkuyla etrafına bakındı.

Saatler geçmek bilmiyordu, uzuyor da uzuyordu. Harriet'ın yanında okuyacak hiçbir şey yoktu ve başı deli gibi ağrısa da uykuya dalamayacak kadar çok korkuyordu. Bay Dial giderken kapağında çiçek dolu bir el arabasını iten ve kafasında eski moda bir güneş şapkası olan kırmızı yanaklı bir bebeğin olduğu "Kendini Fazla Adayanlar" başlıklı bir pazar okulu kitapçığı bırakmıştı, Harriet en sonunda çaresizlikten onu eline aldı. Bu kitapçık küçük çocukları olan anneler hedeflenerek hazırlanmıştı ve birkaç saniye geçmeden Harriet'ı tiksindirmeyi başardı.

Ama ne kadar tiksinse de bütün kitabı baştan sona kadar okudu ve sonra oturdu. Ve oturdu. Odada saat yoktu, bakacak resim yoktu,

onu kaygılarını ve korkularını büyütüp durmaktan alıkoyacak hiçbir şey yoktu, arada sırada dalgalar halinde midesinden yükselen ağrı dışında hiçbir şey yoktu.

Ağrı geçtiğinde karaya vurmuş gibi nefes nefese kalıyor, bir an için her şeyden sıyrılıyordu ama çok geçmeden bütün endişeleri yeniden üstüne çöküyor, yenilenmiş bir güçle onu kemirmeye başlıyordu. Hely hiçbir şey için söz vermemişti doğrusu. Tabancayı alıp almayacağını kim bilebilirdi? Hem onu oradan alsa bile, aklını kullanıp onu atacak mıydı? *Hely bando salonunda, Harriet'in babasının tabancasıyla millete hava atıyor.* "Hey Dave, baksana şuna!" Harriet yüzünü buruşturdu ve kafasını yastığına gömdü. Babasının tabancası. Üstü onun parmak izleriyle kaplı. Ve Hely, dünyanın en boşboğaz insanı. Ama Hely'den başka kimden yardım isteyebilirdi ki? Kimseden. Hiç kimseden.

Uzun bir zaman geçtikten sonra hemşire, Harriet'a iğne vurmak için ayaklarını sürüye sürüye geri geldi (kalın tabanlı ayakkabılarının dış kısımları aşınmıştı). Oradan oraya dönüp kendi kendine konuşup duran Harriet bütün bu kaygılarından uzaklaşmak için kendini paralıyordu. Zorla da olsa dikkatini hemşireye yöneltti. Buruşuk yanaklı yaşlı bir yüzü, kalın ayak bilekleri ve ayaklarını sürüye sürüye, dengesiz bir yürüyüşü vardı. Üstündeki hemşire üniforması olmasa yelkenli bir geminin güverteden güverteye dolaşan kaptanı olabilirdi. İsim kartında Gladys Coots yazıyordu.

"Şimdi bu işi şıp diye halledeceğim," dedi kadın.

Normalde âdeti olduğu gibi direnç gösteremeyecek kadar bitkin ve endişeli olan Harriet yüzükoyun döndü ve iğne kalçasına batarken yalnızca yüzünü buruşturdu. İğne olmaktan nefret ederdi ve daha küçükken çığlıklar atar, bağırır, kaçmaya çalışırdı, öyle ki (iğne vurmayı bilen) Edie birkaç kere doktorun muayenehanesinde dayanamayıp kollarını sıvamış ve şırıngayı eline almıştı.

"Büyükannem nerede?" diye sordu, iğne vurulan yeri ovuşturarak yeniden yerine dönerken.

"Aman! Sana kimse haber vermedi mi?"

Harriet, "Neyi?" diye bağırdı, yatağın içinde yengeç gibi çırpınıyordu. "Ne oldu? Nerede o?"

"Hişşt. Sakin ol!" Hemşire enerjik bir şekilde yastıkları kabartmaya başladı. "Kısa bir süreliğine kasabaya inmesi gerekti, hepsi bu kadar. Hepsi bu kadar," diye tekrarladı, Harriet'ın şüpheli bakışlarını görünce. "Artık arkana yaslan ve rahatına bak."

Harriet hayatında asla ama asla bunun kadar uzun bir gün geçirmeyecekti. Ağrı şakaklarında acımasızca nabız gibi pıt pıt atıyordu; paralel vuran güneş ışıkları duvarda hareketsizce duruyordu. Elinde lazımlıkla bir o tarafa bir bu tarafa gidip gelen Hemşire Coots ender bulunur bir tipti: ancak yüz yılda bir ortaya çıkan ve aranılan türden bir beyaz fil. O sonu gelmez sabah boyunca kan aldı, göz damlası damlattı, Harriet'a buzlu su getirdi, zencefilli gazoz getirdi, Harriet'ın tadına bakıp çatal ve kaşığını tangur tungur tepsiye devirerek bir kenara bırakıverdiği bir tabak yeşil jöle getirdi.

Harriet korku içinde yatağında oturdu ve sesleri dinledi. Koridor bütün seslerin yankılandığı bir boşluktu: resepsiyondaki sohbetlerin, arada bir yükselen kahkahaların, fizik tedavi gören gri önlüklü hastaların koridorun bir ucundan diğer ucuna bastonlarını tıkırdatarak ve ayaklarını sürüyerek yürümelerinin sesleri. Arada bir interkomdan bir kadın sesi yükseliyor, birtakım rakamlar ve anlaşılmaz emirler sıralıyordu: *Carla, giriş kapısına, hasta bakıcı iki numara, hasta bakıcı iki numara...*

Harriet dışarıdan bakınca deli gibi görünüp görünmediğine aldırmadan bir şeyler mırıldanarak hesap yapar gibi parmaklarıyla bildiklerini sayıp döküyordu. Vaizin su kulesinden haberi yoktu. Danny'nin orada olduğunu (ya da öldüğünü) ima edecek hiçbir şey söylememişti. Ama doktor, Harriet'ı hasta eden şeyin o berbat su olduğunu anladığı anda bütün bunlar değişebilirdi. Trans Am kuleden uzağa park edilmişti, bu yüzden oraya bakmak belki de kimsenin aklına gelmemişti – hem şimdiye kadar bakmadılarsa, kim bilir, bundan sonra da bakmazlardı belki.

Ama belki de bakarlardı. Ve bir de babasının tabancası vardı. Onu neden almamıştı, nasıl unutabilmişti? Gerçekte kimseyi vurmamıştı tabii ki ama tabanca ateşlenmişti sonuçta, bunu anlayabilirlerdi ve o tabancanın tam da kulenin dibinde bulunması birilerinin yukarı çıkıp kulenin içine bakması için yeterli olacaktı.

Ve Hely. Bütün o neşeli soruları: *tutuklanmış mıydı, kapısında polis bekliyor muydu?* Tutuklanması Hely için son derece eğlenceli olurdu: bu çok da iç rahatlatıcı bir düşünce sayılmazdı.

Sonra aklına korkunç bir fikir geldi. Ya polisler Trans Am'i takip ediyorsa? O araba suç mahalli değil miydi, televizyondakiler gibi? Polisler ve fotoğrafçılar etrafını sarmış, nöbet beklemiyorlar mıdır? Ve elbette o araba kuleden birazcık uzakta duruyordu – ama Hely o kalabalığı görse onlardan kaçınmayı akıl eder miydi? Hatta ve hatta kulenin yanına yaklaşabilir miydi? Arabanın park edildiği daha yakın olan depolar vardı tabii, muhtemelen önce onlara bakarlardı. Ama eninde sonunda aramalarını kuleye kadar genişleteceklerdi, öyle değil mi? Hely'yi dikkatli ol diye uyarmadığı için kendine küfretti. Orada o kadar çok insan varsa dönüp eve gitmekten başka çaresi kalmayacaktı.

Kuşluk vaktinde doktor gelip bütün bu endişelerini yarıda kesti. Bu seferki Harriet'ın her zamanki doktoruydu, boğazları şiştiğinde ya da bademcikleri iltihaplandığında göründüğü doktordu ama Harriet onu pek sevmezdi. Gençti, son derece donuk bir yüz ifadesi ve vaktinden önce sarkmış bir gıdısı vardı; çehresi sert, tavırları soğuk ve alaycıydı. Adı Doktor Breedlove'dı ama –kısmen onlara ödettiği yüksek faturalar yüzünden– Edie ona Doktor Açgözlü lakabını takmıştı (ve bu lakap etraflarında epey yayılmıştı). Soğuk tavırlarının onu daha iyi bir kasabada çok daha iyi bir görevde çalışmaktan alıkoyduğu söylenirdi ancak öyle ters bir adamdı ki Harriet onun yanındayken çoğu yetişkinin yanında olduğu gibi yapmacık bir samimiyet ve gülümseme takınmak zorunda olduğunu hissetmiyordu ve sırf bu yüzden istemeden de olsa her şeye rağmen ona saygı duyuyordu.

Doktor Açgözlü yatağının çevresinde dolaşırken, o ve Harriet iki düşman kedi gibi birbirlerinin gözlerine bakmaktan kaçındılar. Doktor soğuk bir tavırla onu muayene etti. Çizelgesine baktı. Hemen sordu: "Çok marul yer misin?"

"Evet," dedi Harriet, öyle bir şey yapmamasına rağmen.

"Marulları tuzlu suda bekletir misin?"

"Hayır," dedi Harriet, kendisinden beklenen cevabın hayır olduğunu anlar anlamaz.

Doktor dizanteri hakkında, Meksika'dan gelen yıkanmamış marullar hakkında bir şeyler zırvaladı ve bir süre sessizce düşüncelere daldıktan sonra hasta çizelgesini tak diye yatağın ayak ucundaki yerine koydu ve arkasını dönüp odadan çıkıp gitti.

Birdenbire telefon çaldı. Harriet –kolundaki seruma aldırmadan– daha ilk çalışında hemen açtı.

"Selam!" Hely'ydi bu. Arkadan spor salonunun sesleri yankılanıyordu. Lise orkestrası basketbol sahasında katlanır sandalyelerin üstünde çalışıyordu. Harriet bütün bir hayvanat bahçesinin akort seslerini duyabiliyordu: vaklamalar, cırlamalar, klarnet ciyaklaması ve trompet melemesi.

"Bekle," dedi Harriet, Hely bir anda nefes almadan konuşmaya başlayınca, "hayır, dur bir dakika." Okulun spor salonundaki ankesörlü telefon trafiğin yoğun olduğu bir bölgedeydi, özel görüşme yapılacak bir yer değildi. "Sadece evet ya da hayır de. Onu aldın mı?"

"Evet, efendim." James Bond'a hiç benzemeyen ama Harriet'ın, James Bond'a benzetmeye çalıştığını hemen anladığı sesiyle konuşuyordu. "Tabancayı geri aldım."

"Sana söylediğim yere attın mı?"

Hely karga gibi bir ses çıkardı. "Aşk olsun!" diye bağırdı. "Seni hiç hayal kırıklığına uğrattım mı?"

Bunu izleyen kısa, tatsız sessizlikte Harriet arkadan gelen seslerin ne olduğunu fark etti, gülüşmeler ve fısıldaşmalar.

"Hely," dedi, oturduğu yerde biraz daha doğruldu, "senin yanında kim var?"

"Hiç kimse," dedi Hely çabucak. Ama bunu söylerken sesindeki çatlamayı duyabiliyordu, dirseğiyle çocuklardan birine vuruyordu sanki.

Fısıldaşmalar. Birisi kıkırdadı: *bir kız*. Öfke Harriet'ın bütün bedenini elektrik gibi çarptı.

"Hely," dedi, "orada yanında hiç kimse olmasa senin için daha iyi olur, hayır," dedi, Hely'nin itirazlarına aldırmadan, "beni dinle. Çünkü..."

"Hey!" Gülüyor muydu yoksa? "Derdin ne senin?"

"Çünkü," dedi Harriet sesini cesaret edebildiğince yükselterek, "o tabancanın üstünde senin parmak izin var."

Telefonun öbür ucunda bandonun gürültüsünden ve arka plandaki gülüşmelerden ve fısıldaşmalardan başka çıt çıkmadı.

"Hely?"

Hely nihayet konuştuğunda sesi çatlak ve soğuk çıkıyordu. "Ben... Çekil şuradan," dedi ters ters, arkadaki kıs kıs gülen tiplerden birine. Küçük bir itişme. *Tak* diye vuran ahize. Birkaç saniye sonra yeniden Hely'nin sesi duyuldu.

"Biraz bekle, tamam mı?" dedi.

Pat! Ahize bir kez daha çarptı. Harriet sesleri dinledi. Telaşlı fısıltılar.

"Hayır, sen..." dedi biri.

Biraz daha itişip kakışma. Harriet bekledi. Koşarak uzaklaşan ayak sesleri, birisi bağırarak anlaşılmaz bir şeyler söyledi. Hely geri döndüğünde nefes nefeseydi.

"Tanrım," dedi mağdur bir sesle. "Bana tuzak kurdun demek."

Kendisi de güçlükle nefes alıp veren Harriet sessizdi. Tabancanın üstünde kendi parmak izleri de vardı ama ona şimdi bunu hatırlatmanın hiçbir yararı yoktu tabii.

"Kime anlattın?" diye sordu Harriet, soğuk bir sessizlikten sonra.

"Hiç kimseye. Şey – sadece Greg ve Anton'a. Bir de Jessica'ya."

Jessica'ya mı, dedi Harriet içinden. *Jessica Dees'e mi?*

"Yapma, Harriet." Hely şimdi de ağlak bir tavır takınmıştı. "Bu kadar kötü olma. Ben bana ne yapmamı söylediysen onu yaptım."

"Sana gidip Jessica Dees'e anlatmanı söylemedim ben."

Hely bezgin bir ses çıkardı.

"Bu senin suçun. Kimseye anlatmamalıydın. Şimdi başın belada ve sana ben de yardım edemem."

"Ama..." Hely sözcükleri bulmakta zorlanıyordu. "Bu haksızlık!" dedi en sonunda. "Kimseye seninle ilgili bir şey söylemedim."

"Benimle ilgili?"

"Bilmiyorum işte, her ne yaptıysan."

"Benim bir şey yaptığımı nereden çıkarıyorsun?"

"Ya, tabii."

"Kuleye seninle birlikte kim geldi?"

"Hiç kimse. Yani... şey..." dedi Hely mutsuz bir sesle, hatasını biraz geç anlamıştı.

"Hiç kimse."

Sessizlik.

"O halde," dedi Harriet (*Jessica Dees!* Hely kafayı mı yemişti?), "o artık senin tabancan. Onu almanı senden benim istediğimi bile kanıtlayamazsın."

"Kanıtlayabilirim!"

"Öyle mi? Nasıl?"

"Kanıtlarım," dedi Hely ters ters ama buna kendinin bile inanmadığı belliydi. "Kanıtlarım ki. Çünkü..."

Harriet bekledi.

"Çünkü..."

"Hiçbir şeyi kanıtlayamazsın," dedi Harriet. "Hem her yerinde senin parmak izin var, o şeyin, sen ne olduğunu biliyorsun. Bu yüzden eğer hapse girip elektrikli sandalyede ölmek istemiyorsan, şimdi hemen gidip Jessica'ya, Greg'e ve Anton'a anlatacak bir şeyler bulursun."

Bu sözlerden sonra Harriet, Hely'nin saflığının sınırlarını bile zorladığını düşünmüştü ama telefonun diğer ucundaki şaşkın sessizliğe bakılırsa pek de öyle olmamıştı.

"Beni dinle, Hely," dedi ona acıyarak. "Seni ele vermeyeceğim."

"Vermeyecek misin?" dedi Hely zayıf bir sesle.

"Hayır! Bu ikimizin arasında. Sen söylemezsen kimsenin haberi olmaz."

"Olmaz mı?"

"Bak, şimdi gidip Greg'e ve diğerlerine onları işlettiğini söyle," dedi Harriet – vardiyası bitince eve gitmeden önce kapıdan kafasını uzatıp ona veda eden Hemşire Coots'a el salladı. "Onlara ne anlattığını bilmiyorum ama bütün bunları uydurduğunu söyle."

"Ya birileri onu bulursa?" dedi Hely umutsuzca. "O zaman ne olacak?"

"Kulenin oraya gittiğinde kimseyi gördün mü?"

"Hayır."

"Arabayı gördün mü?"

"Hayır," dedi Hely, bir an kafası karışmıştı. "Ne arabası?"

Güzel, diye düşündü Harriet. Hely yolu kullanmamış, arka taraftan dolaşmış olmalıydı.

"Ne arabası, Harriet? Sen neden bahsediyorsun?"

"Hiç. Onu nehrin derin tarafına mı attın?"

"Evet. Demiryolu köprüsünden attım."

"İyi yapmışsın." Hely oraya çıkmakla risk almıştı ama oradan daha ıssız bir yer seçemezdi. "Ve kimseyi görmedin? Eminsin yani?"

"Hayır. Ama nehri tarayabilirler." Sessizlik. "Anlarsın ya," dedi. "Parmak izlerim."

Harriet onu düzeltmedi. "Bak," dedi. Hely'yle konuşurken mesajı alması için ona aynı şeyi tekrar tekrar söylemek gerekiyordu. "Eğer Jessica ve diğerlerinden biri söylemezse kimsenin aklına herhangi bir şeyi aramak gelmeyecektir."

Sessizlik.

"Peki onlara tam olarak ne anlattın?"

"Onlara asıl hikâyeyi anlatmadım."

Doğru, dedi Harriet içinden. Asıl hikâyeyi Hely de bilmiyordu ki.

"Ne anlattın o zaman?"

"Şey aslında, yani bu sabah gazetede çıkan şeyleri işte. Farish Ratliff'in vurulması falan. Gazetede de çok bir şey yoktu zaten, sadece onu dün gece sokağa kaçıp sonra eski çırçır makinesinin arkasına saklanan yabani bir köpeği kovalayan bir köpek yakalayıcısının bulduğu yazıyordu. Tabii ben anlatırken bu kısmı atladım, köpek yakalayıcısını yani. Ben olayı daha şey bir hale getirdim..."

Harriet bekledi.

"Daha casuslu."

"Pekâlâ, gidip biraz daha casuslu hale getir," dedi Harriet. "Onlara de ki..."

"Anladım!" Hely yeniden heyecanlanmıştı. "Bu harika bir fikir! *Rusya'dan Sevgilerle*'deki hikâyeye benzetebilirim. Hani şu evrak çantası..."

"Mermi ve göz yaşartıcı gaz atan."

"*Mermi ve göz yaşartıcı gaz atan!* Ve ayakkabılar! Ayakkabılar!" Ajan Klebb'in parmak uçlarında sustalı çakılar olan ayakkabılarından söz ediyordu.

"Evet, harika. Hely..."

"Bir de muşta var, hatırlıyor musun, eğitim sahasında hani, o kocaman sarışın adamın tam karnına yumruğu indirmişti?"

"Hely? Yerinde olsam çok abartmazdım."

"Hayır. Çok abartmam. Ama hikâye gibi," dedi Hely neşeyle.

"Haklısın," dedi Harriet. "Hikâye gibi."

"Lawrence Eugene Ratliff?"

Daha merdivenlerin başına bile varamadan tanımadığı biri Eugene'i durdurdu. Sarı bıyıkları ve sert bakışlı, pörtlek gri gözleri olan samimi görünümlü iriyarı bir adamdı.

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Şey..." Eugene ellerine baktı. Ağzından bir şeyler alabilir miyim diye görmek için yeniden şu çocuğun odasına gidiyordu ama tabii ki bunu o adama söyleyemezdi.

"Sizinle yürümemde bir sakınca var mı?"

"Hiç sorun değil!" dedi Eugene, o gün şimdiye kadar hiç işine yaramayan o cana yakın sesiyle.

Adımları koridorda yankılana yankılana, merdivenleri pas geçtiler ve serin koridorun ta en sonundaki *Çıkış* yazan kapının önüne kadar yürüdüler.

"Size sıkıntı vermek hiç hoşuma gitmiyor," dedi adam kapıyı iterek açarken, "hele de böyle bir zamanda ama sakıncası yoksa sizinle iki çift laf etmek istiyorum."

O antiseptik karanlıktan kavurucu sıcağa çıktılar. "Sizin için ne yapabilirim?" dedi Eugene, eliyle saçlarını arkaya doğru yapıştırdı. Geceyi koltukta oturarak geçirdiği için biraz yorgundu ve her yanı

tutulmuştu ve son zamanlarda hastanede çok fazla zaman geçirmiş olmasına rağmen kavurucu öğle güneşine çıkmak en son isteyeceği şeydi.

Tanımadığı o adam beton banklardan birine oturdu ve Eugene'e de aynını yapması için eliyle işaret etti. "Kardeşiniz Danny'yi arıyorum ben."

Eugene adamın yanına oturdu ve hiçbir şey söylemedi. En mantıklı hareketin kartlarını –daima– kapalı oynamak olduğunu öğrenecek kadar çok zaman geçirmişti polislerle.

Polis ellerini çırptı. "Tanrım, dışarısı çok sıcakmış, değil mi?" dedi. Sigara paketini bulmak için ceplerini kurcaladı ve içinden bir sigara alıp yakmak için de epeyce oyalandı. "Kardeşiniz Danny, Alphonse de Bienville isimli bir kişiyle yakın ilişkiler içinde," dedi sigara dumanını ağzının kenarıyla üfleyerek. "Onu tanıyor musunuz?"

"Adını duymuştum." Alphonse, Catfish'in gerçek adıydı.

"Çok meşgul bir adama benziyor." Sonra sır verir gibi bir sesle, "Buralarda dönen her pis işte onun parmağı var, öyle değil mi?" diye ekledi.

"Ben tam olarak bilmiyorum." Eugene'in Catfish'le neredeyse hiçbir alakası yoktu. Catfish'in rahat, lakayt, saygısız tavırları onu son derece rahatsız ediyordu; Catfish etrafındayken Eugene'in nutku tutuluyor, elini ayağını nereye koyacağını, ne cevap vereceğini bile şaşırıyordu ve Catfish'in, arkasından kendisiyle dalga geçtiğini hissediyordu.

"Sizin yürüttüğünüz şu küçük işle onun nasıl bir bağlantısı var peki?"

İçten içe kaskatı kesilen Eugene ellerini dizlerinin üstüne koydu ve sakinliğini korumaya çalıştı.

Polis esnemesini bastırmaya çalıştı, sonra kolunu bankın arkasına doğru uzattı. Son zamanlarda biraz kilo veren ve karnının düzleşip düzleşmediğinden emin olmak isteyen biri gibi sık sık karnına vurma huyu vardı.

"Beni dinle, biz her şeyi biliyoruz, Eugene," dedi, "orada neler çevirdiğinizi de. Büyükannenin evinde yarım düzine adam bekliyor şu anda. Bu yüzden hadi bana doğruyu söyle ve ikimize de zaman kazandırmış ol."

"Ben size doğruyu söylüyorum," dedi Eugene yüzünü dosdoğru adamın yüzüne çevirerek. "O barakada dönen işlerle benim hiçbir alakam yok."

"O laboratuvardan haberin var yani. Uyuşturucunun nerede olduğunu söyle bana."

"Bayım, siz benim bildiğimden çok daha fazlasını biliyorsunuz, işin doğrusu bu."

"Pekâlâ, sana bilmek isteyebileceğin bir şey söyleyeyim. O barakanın çevresine kurduğunuz bubi tuzaklarından birine düşüp yaralanan bir polis memuru var. Şanslıymışız ki biri o tuzak tellerine basıp orayı havaya uçurmadan o deliğe düşüp diğerlerine seslenmiş."

"Farsh'ın akli dengesi yerinde değil," dedi Eugene kısa ve şaşkın bir sessizlikten sonra. Güneş doğrudan gözüne giriyordu ve kendini çok rahatsız hissediyordu. "Akıl hastanesindeydi."

"Evet, aynı zamanda hüküm giymiş bir suçlu."

Gözlerini hiç ayırmadan Eugene'e bakıyordu adam. "Bakın," dedi Eugene, kasılmış gibi bacak bacak üstüne attı, "ne düşündüğünüzü biliyorum, ben de bazı sorunlar yaşadım, bunu inkâr etmiyorum ama hepsi geçmişte kaldı. Ben Tanrı'dan af diledim ve devlete olan borcumu da ödedim. Artık hayatım Yüce İsa'nın ellerindedir."

"Hı hı." Polis bir süre sessiz kaldı. "O zaman bana söyle. Kardeşin Danny'nin bu işle ilgisi ne?"

"O ve Farsh dün sabah arabaya atlayıp gittiler. Benim tek bildiğim bu, başka da bir şey bilmiyorum."

"Büyükannen kavga ettiklerini söylüyor."

"Ben buna kavga demezdim," dedi Eugene bir süre düşündükten sonra. İşleri Danny için olduğundan daha kötü bir hale getirmek için bir sebep yoktu. Eğer Farish'i Danny vurmadıysa – işte, o zaman bunu kendisi açıklayabilirdi. Eğer o vurduysa da –Eugene bundan korkuyordu– şey, o zaman Eugene'in ona yardım etmek için söyleyebileceği ya da yapabileceği hiçbir şey yoktu.

"Büyükannen yumruk yumruğa geldiklerini söylüyor. Danny, Farish'i kızdıracak bir şey yapmış."

"Ben hiçbir şey görmedim." Böyle bir şey söylemek tam Gum'ın yapacağı bir hareketti. Farish, Gum'ın polislerin yanına yaklaşmasına asla izin vermezdi. Torunlarıyla olan ilişkisinde öyle taraflı davranırdı ki Danny ve Eugene'den yakınıp onları yerden yere vururken, Farish'i göklere çıkarırdı.

"Peki, o halde." Polis sigarasını söndürdü. "Ben yalnızca bir şeyi açıklığa kavuşturmak istiyorum, tamam mı? Bu bir görüşme Eugene, sorgulama değil. Zorunda kalmadıkça seni karakola götürüp haklarını okumama hiç gerek yok, bu konuda anlaştık mı?"

"Evet, efendim," dedi Eugene, adama baktı, sonra hemen gözlerini kaçırdı. "Bunun için minnettarım."

"Pekâlâ. Sadece ikimizin arasında, Danny nerede sence?"

"Bilmiyorum."

"Bak şimdi, duyduklarıma bakılırsa siz epey yakınmışsınız," dedi polis sır verir gibi alçak bir sesle. "Sana haber vermeden bir yere gideceğine inanmıyorum ben. Bilmem gereken bir arkadaşı falan var mı? Şehir dışında herhangi bir bağlantısı? Tek başına, kimseden yardım almadan yayan olarak çok uzağa kaçmış olamaz."

"Kaçtığını nereden çıkardınız? Bir yerlerde ölüp kalmadığını ya da onun da Farsh gibi yaralanmadığını nereden biliyorsunuz?"

Polis dizlerini tuttu. "Bak şimdi bunu sorman ilginç oldu. Çünkü aynı şeyi sormak için bu sabah Alphonse de Bienville'i gözaltına aldık."

Eugene kırdığı potu düşünüyordu. "Catfish'in yaptığını mı düşünüyorsunuz?"

"Neyi yaptığını?"

"Ağabeyimi vurduğunu."

"Yani." Polis bir süre gözlerini boşluğa dikip baktı. "Catfish girişimci bir iş adamı. Sizin şu işte kolay yoldan çabucak para kazanma fırsatı gördüğü belli ve öyle yapmayı planlamış gibi görünüyor. Ama asıl sorun şu, Eugene. Danny'yi bulamıyoruz, uyuşturucuyu bulamıyoruz. Catfish'in onların nerede olduğunu bildiğine dair de hiçbir kanıtımız yok. O yüzden yeniden başa döndük. Ben de tam da bu yüzden bana biraz yardımcı olabileceğini umuyordum."

"Üzgünüm, efendim." Eugene ağzını ovuşturuyordu. "Sizin için ne yapabileceğimi bilmiyorum."

"Yani, biraz daha düşünsen iyi olur belki. Sonuçta artık cinayetten söz ediyoruz."

"Cinayet mi?" Eugene afallamıştı. "Farish öldü mü?" Bir an için o sıcağın altında nefes bile alamadı. Bir saatten fazladır yoğun bakım ünitesine uğramamıştı; Gum ve Curtis'i sebze çorbalarını ve muzlu pudinglerini yedikten sonra tek başlarına oraya geri göndermişti ama kendisi kafeteryada kalıp bir fincan kahve içmişti.

Polis de şaşırmışa benziyordu ama bu gerçek bir şaşkınlık mıydı, yoksa numara mı yapıyordu, Eugene emin olamadı.

"Sen bilmiyor muydun?" dedi polis. "O taraftan geldiğini görünce ben sandım ki..."

"Bakın," dedi Eugene, çoktan ayağa kalkmış uzaklaşmaya başlamıştı bile, "dinleyin. Oraya gidip büyükannemin yanında olmalıyım. Ben..."

"Git hadi git," dedi polis elini sallayarak ama hâlâ uzaklara bakıyordu, "oraya git ve yapman gerekeni yap."

Eugene yan kapıdan içeri girdi ve bir an için olduğu yerde donup kaldı. Yanından geçen bir hemşireyle göz göze geldi, kadın ona sert bir bakış attı ve hafifçe kafasını salladı ve Eugene bir anda koşmaya başladı, ayakkabılarını yere vura vura gözleri fal taşı gibi açılan hemşireleri geçip yoğun bakıma kadar koştu. Gum'ı daha görmeden sesini duydu – kalbine keskin bir bıçak gibi saplanan küçük, kupkuru, yapayalnız bir feryat. Çok korkmuş görünen, güçlükle nefes alıp vermeye çalışan Curtis koridordaki sandalyelerden birinde oturuyordu, kucağında daha önce sahip olmadığı kocaman oyuncak bir hayvan duruyordu. Hasta Hizmetleri'ndeki kadın –hastaneye ilk geldiklerinde de onlara çok yardımcı olmuştu, onları hiçbir saçmalıkla uğraştırmadan doğruca yoğun bakıma götürmüştü– Curtis'in elinden tutmuş, ona alçak sesle bir şeyler söylüyordu. Eugene'i görünce ayağa kalktı. "İşte burada," dedi Curtis'e, "bak geri geldi tatlım, endişelenme." Sonra gözlerini yandaki odanın kapısına çevirdi. Eugene'e dönüp, "Büyükanneniz..." dedi.

Eugene –kollarını iki yana açıp– büyükannesinin yanına gitti. Gum onu itip geçti ve sendeleye sendeleye koridora çıktı, incecik, çok tiz bir sesle Farish'in adını haykırıyordu.

Hasta Hizmetleri'nde çalışan kadın, oradan geçen Doktor Breedlove'ı kolundan yakaladı. "Doktor," dedi, başıyla nefes alıp vermekte güçlük çeken ve yüzü resmen mosmor olan Curtis'i işaret etti, "çocuk solunum güçlüğü çekiyor."

Doktor kısa bir an için durdu ve Curtis'e baktı. Sonra, "Epinefrin," dedi sadece. Bir hemşire aceleyle yanlarından uzaklaştı. Bu kez başka bir hemşireye dönüp çıkıştı: "Bayan Ratliff'e neden hâlâ sakinleştirici verilmedi?"

Ve nedense, bütün o karmaşanın arasında –hasta bakıcılar, Curtis'in koluna vurulan iğne ("hadi tatlım, bu seni hemen kendine getirecek") ve büyükannesiyle uğraşan bir çift hemşire– polis yeniden ortaya çıktı.

Ellerini havaya kaldırmış, "Dinle," diyordu, "sen yapman gereken neyse yap."

"Ne?" dedi Eugene, etrafına bakındı.

"Ben burada seni bekliyor olacağım." Kafasını salladı. "Çünkü benimle birlikte karakola gelirsen işlerin biraz daha hızlanacağını düşünüyorum. Sen ne zaman hazır olursan."

Eugene etrafına bakınıyordu. Hiçbir şeyi tam olarak idrak edememişti henüz; sanki her şeyi bir sis bulutunun ardından izliyor gibiydi. Büyükannesi susmuş, iki hemşirenin kollarının arasında o soğuk gri koridorda bir yerlere götürülüyordu. Curtis kolunu ovuşturuyordu ama mucizevi bir biçimde hırıldaması ve tıkanması geçmişti. Eugene'e kucağındaki oyuncak hayvanı gösteriyordu: bir tavşandı galiba.

"Benim!" dedi, şişmiş gözlerini ovuşturuyordu.

Polis, bir şey söylemesini beklercesine hâlâ Eugene'e bakıyordu.

"Küçük kardeşim," dedi Eugene, eliyle yüzünü şöyle bir sildi. "Geri zekâlıdır. Onu burada tek başına bırakamam."

"Pekâlâ, onu da getir," dedi polis. "Eminim onun için birkaç parça şeker bulabiliriz."

"Tatlım?" dedi Eugene – ve bir anda ona doğru koşan Curtis onu arkaya doğru devirdi. Curtis kollarını Eugene'e dolamış, ıslak yüzünü ağabeyinin gömleğine bastırıyordu.

"Seviyom," dedi boğuk bir sesle.

"Tamam, Curtis," dedi Eugene onun sırtını pışpışlayarak, "pekâlâ, kes şunu, ben de seni seviyorum."

"Çok tatlı değiller mi?" dedi polis anlayışlı bir ifadeyle. "Kız kardeşimin de Down sendromlu bir çocuğu vardı. On beşinci yaş gününü göremedi ama Tanrım, hepimiz ona bayılırdık. Katıldığım en üzücü cenazeydi."

Eugene anlaşılmaz bir ses çıkardı. Curtis'in de sayısız rahatsızlığı vardı, bazıları çok ciddiydi ve şu anda en son düşünmek istediği şey buydu. Asıl yapması gereken şeyin birilerine Farish'in naaşını görüp, onunla birkaç dakika yalnız kalıp birazcık dua edip edemeyeceğini sormak olduğunu düşündü. Farish ölümden sonraki kaderini (ve hatta dünya üzerindeki kaderini) hiçbir zaman çok umursamamıştı ama bu onun hiç olmazsa bir duayı hak etmediği anlamına gelmiyordu. Sonuçta Tanrı hiç ummadık şekilde Farish'in yüzüne gülmüştü daha önce. Kendini kafasından vurduğu zaman, buldozer olayından sonra ve bütün doktorlar onu yalnızca makinelerin hayatta tuttuğunu söylerken Lazarus gibi ayağa kalkarak herkesi şaşırtmıştı. Şu hayatta kaç insan kelimenin gerçek anlamıyla ölümden dönüp, yaşam destek ünitesinin arasında birdenbire ayağa kalkıp patates püresi istemiştir? Tanrı bir kulunu sırf lanetlemek için mezarından kaldırmazdı herhalde? Eugene Farish'in naaşını görürse –kendi gözleriyle görürse– onun öbür dünyaya ne halde göçtüğünü bilebileceğini hissediyordu.

"Ağabeyimi görmek istiyorum, morga götürülmeden önce," dedi. "Gidip doktoru bulacağım."

Polis kafasını salladı. Eugene arkasını dönüp yürümeye başladı ama Curtis panikle onun bileğini yakaladı.

"İstersen onu burada, benim yanımda bırakabilirsin," dedi polis. "Ben ona göz kulak olurum."

"Hayır," dedi Eugene, "hayır, sorun değil, o da gelebilir."

Polis Curtis'e baktı, kafasını salladı. "Böyle şeyler olduğu zaman, onlar için Tanrı'nın bir lütfu bu," dedi. "Anlamamaları yani."

"Hangimiz anlıyoruz ki," dedi Eugene.

Verdikleri ilaç Harriet'ı sürekli uyutuyordu. Az sonra kapının tıklatıldığını duydu: gelen Tatty'ydi. "Bir tanem!" diye seslendi içeri girerken. "Nasılmış benim çocuğum?"

Onu gördüğüne sevinen Harriet yatağında doğruldu ve kollarını iki yana açtı. Sonra, birdenbire, rüya gördüğünü ve odanın bomboş olduğunu sandı. Bu acayip durum onu öyle şaşırtmıştı ki gözlerini ovuşturdu ve şaşkınlığını gizlemeye çalıştı.

Ama Tatty yanındaydı. Harriet'ı yanaklarından öptü. "Gayet iyi görünüyor, Edith," diye bağırıyordu. "Gayet kendinde görünüyor."

"Evet, bayağı toparladı," dedi Edie kendinden emin bir sesle. Harriet'ın yanı başındaki komodinin üstüne bir kitap bıraktı. "Al bakalım, bunun sana arkadaşlık etmesini istersin diye düşündüm."

Harriet kafasını yastığına yasladı ve ikisinin konuşmasını dinledi, onların tanıdık sesleri ışıl ışıl, ahenkli bir kuru gürültü halinde birbirine karışıyordu. Sonra başka bir yerdeydi, mobilyaların üstü örtülmüş, koyu lacivert bir salondaydı. Yağmur yağıyor da yağıyordu.

"Tatty?" dedi aydınlık odada yerinden kalkarak. Günün daha geç bir saatiydi. Karşı duvara vuran güneş ışınları uzamış, yer değiştirmişti ve duvardan aşağıya doğru kayıp pasparlak bir ışık gölü halinde yere akıvermişti.

Gitmişlerdi. Karanlık bir sinema salonundan göz alıcı öğle sıcağına çıkmış gibi sersemlediğini hissediyordu Harriet. Kalın, tanıdık görünen mavi kaplı bir kitap komodinin üstünde duruyordu: Kaptan Scott. Onu görünce yüreği hopladı, hayal görmediğini anlamak için ona doğru uzandı ve elini üstüne koydu; sonra –başındaki ağrıya ve sersemliğe aldırmadan– zar zor yatağında doğrulup oturdu ve bir süre onu okumaya çalıştı. Ama okudukça hastane odasının sessizliği giderek başka bir âleme ait buz gibi bir durgunluğa bürünüyordu ve çok geçmeden kitabın rahatsız edici bir şekilde dosdoğru onunla –Harriet'la– konuştuğu gibi nahoş bir hisse kapıldı. Birkaç satırda bir, sanki Kaptan Scott doğrudan ona söylüyormuş gibi, sanki kutuplarda tuttuğu günlükte Harriet'a özel birtakım şifreli mesajlar gizlemiş gibi anlamlı bir söz gözüne çarpıyordu. Birkaç satırda bir yepyeni bir anlam onu şaşkına

çeviriyordu. Kendini böyle bir şey olmadığına ikna etmeye çalıştı ama hiç faydası yoktu ve çok geçmeden öyle korkmaya başladı ki kitabı bir kenara bırakmak zorunda kaldı.

Doktor Breedlove açık kapısının önünden geçiyordu ve onu öyle korkmuş, telaşlı bir halde yatakta otururken görünce aniden durdu.

"Sen neden uyanıksın?" diye sordu. İçeri girdi ve hasta çizelgesini inceledi, gıdısı kat kat olmuş suratı tamamen ifadesizdi ve sonra çıkıp gitti. Beş dakika içinde bir hemşire elinde yine başka bir iğneyle telaşla odaya girdi.

"Hadi bakalım, dön arkanı," dedi ters ters. Nedense Harriet'a kızmış gibi görünüyordu.

O gittikten sonra Harriet yüzünü yastığına bastırdı. Yatak örtüleri yumuşacıktı. Kafasının içinde sesler uzuyor, dümdüz yayılıyordu. Sonra bir anda her şey değişti, kederli bir boşluğa, ilk kâbuslardaki o eski yer çekimsiz hiçliğe dönüştü.

"Ama ben çay istemedim," diyordu tanıdık, huysuz bir ses.

Oda karanlıktı şimdi. İçeride iki kişi vardı. Zayıf bir ışık tam tepelerinde hale gibi yanıyordu. Derken, ne yazık ki, Harriet uzun bir zamandır hiç duymadığı o sesi duydu: babasının sesini.

"Sadece çay varmış." Alaya yaklaşan abartılı bir nezaketle konuşuyordu. "Bir de kahve ve meyve suyu."

"Sana ta kafeteryaya kadar gitmene gerek olmadığını söylemiştim. Koridorda kola makinesi vardı."

"İstemiyorsan içmezsin."

Harriet gözleri yarı kapalı bir şekilde hiç kıpırdaman yatıyordu. Annesiyle babası ne zaman aynı odanın içinde olsalar, birbirlerine karşı ne kadar medeni olurlarsa olsunlar odanın atmosferi buz kesiyor ve huzursuz bir hal alıyordu. *Neden buradalar ki,* diye düşündü Harriet uyku sersemi. Keşke onların yerine Tatty ve Edie burada olsaydı.

Sonra babasının Danny Ratliff'in adını söylediğini duyunca afalladı.

"Çok korkunç değil mi?" diyordu. "Kafeteryada herkes bunu konuşuyordu."

"Neyi?"

"Danny Ratliff. Robin'in küçük arkadaşı, hatırlamıyor musun? Bahçeye onunla oynamaya gelirdi ara sıra."

Arkadaşı mı, dedi Harriet içinden.

Artık tamamen uyanmıştı, kalbi öylesine çarpıyordu ki titrememek için müthiş çaba gösteriyordu; gözlerini kapatıp öylece yatmaya ve dinlemeye devam etti. Babasının kahvesinden bir yudum aldığını duydu. Sonra konuşmayı sürdürdü: "Eve gelmişti. Şeyden sonra. Derbeder ufacık çocuk, hatırlamıyor musun? Kapıyı tıklatmıştı ve cenazeye katılamadığım için çok üzgünüm, beni getirecek kimseyi bulamadım, demişti."

Ama bu doğru değil, diye düşündü Harriet, paniğe kapılmıştı. Onlar birbirinden nefret ediyordu. Ida bana öyle demişti.

"Ah, evet!" Annesinin sesi canlanmıştı şimdi, birazcık da acı yüklüydü sanki. "Zavallıcık. Onu hatırlıyorum tabii. Ah, ah, çok kötü."

"Çok tuhaf." Harriet'ın babası derin bir iç çekti. "Robin'le ikisinin bahçede oynadıkları gün sanki dünmüş gibi."

Harriet dehşet içinde kaskatı kesilmiş yatıyordu.

"Çok üzülmüştüm," diyordu Harriet'ın annesi. "Bir süre önce onun kötü işlere bulaştığını duyunca çok üzülmüştüm."

"Bu durum kaçınılmazdı, öyle bir ailenin içinde."

"Şey, o kadar da kötü değiller. Koridorda Roy Dial'ı gördüm, diğer kardeşlerden birinin Harriet'ı ziyarete geldiğini söyledi."

"Aa, öyle mi?" Babası kahvesinden büyük bir yudum daha aldı. "Harriet'ın kim olduğunu biliyor muydu sence?"

"Biliyorsa hiç şaşırmam. Muhtemelen o yüzden uğramıştır."

İçini müthiş bir korku saran Harriet yüzünü yastığına gömmüş, hiç kıpırdamadan yatarken annesiyle babasının sohbeti başka şeylere kaydı. Danny Ratliff'le ilgili şüphelerinde yanılabileceği hiç aklına gelmemişti ama yanılmıştı işte. Ya Robin'i öldürmediyse?

Bu düşüncenin yarattığı, bir tuzak gibi onu içine çekip üstüne kapanıveren bu kapkara dehşeti hiç hesaba katmamıştı ve bu düşünceyi hemen kafasından atmaya çalıştı. Danny Ratliff suçluydu, bunu biliyordu, bundan adı gibi emindi; mantıklı olan tek açıklama buydu. Başka hiç kimse bilmese de Harriet biliyordu onun ne yaptığını.

Ama yine de şüphe aniden ve müthiş bir güçle onu ele geçirmişti ve beraberinde kendini körü körüne korkunç bir şeyin kucağına atmış olmanın korkusunu getirdi. Harriet kendini sakinleştirmeye çalıştı. Danny Ratliff, Robin'i öldürmüştü; Harriet bunun doğru olduğunu biliyordu, doğru olmak zorundaydı. Fakat bunun doğru olduğundan tam olarak nasıl emin olabildiğini kendi kendine hatırlamaya çalıştığında bulduğu sebepler önceden olduğu gibi net değildi kafasında ve şimdi, onları hatırlamaya çalışıyor ama bunu yapamıyordu.

Yanağının içini ısırdı. O olduğundan nasıl bu kadar emin olabilmişti? Zamanında çok emindi; bu fikir çok doğru gelmişti ve önemli olan da buydu. Ama ağzından bir türlü gitmeyen kötü bir tada benzeyen bu mide bulandırıcı korku yakasını bir türlü bırakmıyordu şimdi. Nasıl bu kadar emin olabilmişti? Evet, Ida ona bir sürü şey söylemişti – ama birdenbire bütün bu söylenenler (kavgalar, çalınan bisiklet) gözüne o kadar da inandırıcı görünmemeye başlamıştı. Ida, Hely'den sebepsiz yere nefret etmiyor muydu? Ve Hely oynamaya geldiğinde Ida kavganın asıl suçlusunun kim olduğunu umursamadan Harriet'ın yerine doğrudan Hely'ye yüklenmiyor muydu?

Belki Ida haklıydı. Belki o yapmıştı. Ama artık bundan nasıl emin olabilirdi? Yeşil suların içinden kurtulmaya çalışan o eli hatırlayınca Harriet'ın midesi ağzına geldi.

Neden sormadım ki, dedi içinden. *Hemen oradaydı.* Ama hayır, Harriet çok korkmuştu, tek yapmak istediği oradan kurtulmaktı.

"Aa, bak!" dedi Harriet'ın annesi birdenbire ayağa kalkarak. "Uyanmış!"

Harriet dondu kaldı. Kendini düşüncelerine öyle kaptırmıştı ki gözlerini kapalı tutması gerektiğini unutmuştu.

"Bak kim var burada, Harriet!"

Babası da ayağa kalktı, yatağa doğru yaklaştı. O karanlık odada bile Harriet onun son görüşünden bu yana biraz kilo aldığını fark etmişti.

"Yaşlı babacığını bayağıdır görmemiştin, değil mi?" dedi. Eğer şakacı modundaysa kendisinden "yaşlı babacık" olarak bahsetmeyi severdi. "Nasılmış bakalım benim kızım?"

Harriet alnından öpülmesine ve yanağının sıkıştırılmasına katlanmak zorunda kaldı. Bu babasının her zamanki sevgi gösterisiydi ama Harriet bundan nefret ederdi, özellikle de arada bir kendisini öfkeyle tokatlayan o elden.

"Nasıl gidiyor?" dedi babası. Puro içiyor olmalıydı, Harriet kokusunu alabiliyordu. "Doktorları fena kandırmışsın ha, kızım!" Sanki Harriet müthiş bir akademik başarı ya da sportif zafer kazanmış gibi söylemişti bunu.

Harriet'ın annesi endişeyle etraflarında geziniyordu. "Konuşacak hali olmayabilir, Dix."

Babası dönüp ona bakmaya bile tenezzül etmeden, "Konuşacak hali yoksa konuşmak zorunda değil," dedi.

Babasının o şişman, kıpkırmızı suratına, o dikkatli gözlerine bakarken Harriet ona Danny Ratliff'i sormak için büyük bir istek duyuyordu. Ama bundan korkuyordu.

"Efendim?" dedi babası.

"Bir şey demedim." Kendi sesi Harriet'ı şaşırtmıştı, fazla cızırtılı ve güçsüz çıkmıştı.

"Demedin ama diyecektin sanki." Babası ona neşeli gözlerle bakıyordu. "Neydi diyeceğin?"

"Onu rahat bırak, Dix," dedi annesi mırıldanır gibi.

Babası tek kelime etmeden hızlıca kafasını çevirip ona baktı – Harriet bu bakışı çok iyi tanıyordu.

"Yorgun ama!"

"Yorgun olduğunu biliyorum. Ben de yorgunum," dedi Harriet'ın babası, soğuk ve son derece kibar bir sesle. "Buraya gelmek için sekiz saat araba kullandım. Bir de kızımla konuşmayacak mıyım?"

Nihayet gittiklerinde –ziyaret saati dokuzda sona eriyordu– Harriet uyku uyuyamayacak kadar çok korkuyordu ve vaiz geri gelir korkusuyla gözünü kapıdan ayırmadan öylece yatağında oturdu. Babasının habersizce çıkıp gelmesi başlı başına bir kaygı sebebiydi zaten –hele de Nashville'e taşınma tehlikesi söz konusuyken– ama bu artık onun endişelerinin en küçüğüydü; Danny Ratliff öldüğüne göre vaiz kim bilir neler yapacaktı?

Sonra aklına silah dolabı geldi ve kalbi yerinden çıkacakmış gibi oldu. Babası eve her gelişinde orayı kontrol etmezdi, genelde sadece av sezonunda açıp bakardı ama olur da bakası gelirse bu Harriet'ın şanssızlığı olacaktı. Belki de tabancayı nehre atmak hata olmuştu. Hely onu bahçeye saklamış olsaydı, Harriet alıp ait olduğu yere geri koyabilirdi ama artık çok geçti.

Babasının bu kadar yakın bir zamanda eve gelebileceği hiç aklına gelmemişti. Tabii, o tabancayla kimseyi vurmamıştı aslında –nedense bunu unutup duruyordu– ve eğer Hely doğruyu söylüyorsa, çoktan nehrin dibini boylamıştı. Babası dolaba bakıp onun orada olmadığını fark edecek olursa bunu Harriet'a bağlayamazdı herhalde, değil mi?

Ve bir de Hely meselesi vardı. Harriet ona gerçek hikâyeden neredeyse hiç bahsetmemişti –ki bu iyi bir şeydi– ama şu parmak izi hakkında fazla endişeye kapılmamasını umuyordu. Eninde sonunda onu Harriet'ı ele vermekten alıkoyacak hiçbir şey olmadığını anlar mıydı? O, Harriet'ın sözüne karşılık kendi sözünün geçerli olduğunu anlayıncaya kadar – o zamana kadar belki yeterince zaman geçmiş olurdu.

İnsanlar dikkat etmiyordu. Önemsemiyorlardı; unuturlardı. Çok yakında arkasında her ne iz bıraktıysa hepsi yok olacaktı. Robin'de de aynı şey olmamış mıydı işte? Bütün izler yok olmuş, her şey soğumuştu. Harriet, Robin'in katilinin de –artık her kimse– bir zamanlar oturup onunla aynı şeyleri düşünmüş olduğu gibi çirkin fikre kapılıyordu.

Ama ben kimseyi öldürmedim, dedi kendi kendine, yatak örtüsüne bakarak. *O boğuldu. Engel olamazdım.*

"Ne dedin, tatlım?" dedi serumunu kontrol etmeye gelen hemşire. "Bir şey mi istedin?"

Harriet parmaklarını ağzına sokmuş, hiç kıpırdaman oturuyordu; hemşire odadan çıkıp gidinceye kadar gözlerini beyaz yatak örtülerinden ayırmadı.

Hayır, o kimseyi öldürmemişti. Ama Danny Ratliff'in ölmesi onun suçuydu. Hem belki o Robin'i de öldürmemişti bile.

Böyle düşünceler Harriet'ı hasta ediyordu ve başka şeyler düşünmek için kendini zorluyordu. O, yapması gerekeni yapmıştı; bu noktada kendinden ve yöntemlerinden şüphe etmeye başlaması saçmaydı. *Hispaniola*'nın kan ılığı sularının üstünde yüzen korsan Israel Hands'i düşündü; bu kahramanca boğuluşlarda kâbus gibi ama görkemli bir şeyler vardı: dehşet, yanlış gökyüzü, büyük hezeyanlar. Gemi kayıptı; Harriet bütün bunları kendi başına yeniden yapmaya çalışmıştı. Neredeyse kahraman olacaktı. Ama artık korkuyordu, kahraman falan olduğu yoktu, bambaşka bir şey olup çıkıvermişti.

Sonunda –en sonunda, rüzgâr çadırın duvarlarını döverken, tek bir mum ışığı kayıp bir kıtada eriyip giderken– Kaptan Scott uyuşan parmaklarıyla defterine başarısızlığını yazmıştı. Evet, imkânsızı başarmak için cesurca yola çıkmıştı, dünyanın hiç ayak basılmamış ölü merkezine ulaşmıştı ama boşuna. Kurduğu bütün hayaller boşa çıkmıştı. Ve Harriet, Evans ve Titus Oates o kocaman çığın altında kalıp çoktan ölmüşken ve Birdie'yle Doktor Wilson uyku tulumlarının içinde çıt çıkarmadan yemyeşil tarlaların hayaliyle can verirken, o buz kütlesinde, o Antarktika gecesinde, Kaptan Scott'ın ne kadar mutsuz hissettiğini anlayabiliyordu şimdi.

Harriet üzüntüyle dışarıdaki mikroplarından arınmış loşluğa baktı. Bir ağırlık çöktü üstüne, bir karanlık. Hiç bilmediği şeyler öğrenmişti, öğrenmesi mümkün olmayan şeyler ve tuhaf şekilde bütün kapılar Kaptan Scott'ın gizli mesajına çıkıyordu: zaferin ve çöküşün bazen aynı şey olduğuna.

Harriet sıkıntılı bir uykudan sonra geç bir saatte uyandı ve uyanır uyanmaz karşısında acıklı bir kahvaltı tepsisi buldu: meyveli jöle, elma suyu ve –esrarengiz bir biçimde– küçük bir kâse dolusu pirinç lapası.

Bütün gece babasının bunaltıcı bir şekilde yatağının başında durduğu, odanın içinde volta attığı ve ona ait bir şeyi kırdığı için Harriet'ı fena azarladığı kötü rüyalar görmüştü.

Sonra nerede olduğunu anladı ve midesi korkuyla kasıldı. Uyku sersemi, gözlerini ovuşturarak tepsiyi almak için doğrulup oturdu ve yatağının hemen yanındaki koltukta oturan Edie'yi gördü. Kahve içiyordu, hastane kafeteryasının kahvesinden değil, ekoseli termosuna koyup evden getirdiği kahveyi içiyor ve sabah gazetesini okuyordu.

"Ah, güzel, uyanmışsın," dedi. "Annen de birazdan geliyor."

Tavırları rahat ve son derece normaldi. Harriet içindeki huzursuzluğu kafasından atmak için kendini zorladı. Bir gecede hiçbir şeyin değiştiği yoktu, öyle değil mi?

"Kahvaltı etmen gerek," dedi Edie. "Bugün senin için büyük gün, Harriet. Nörolog muayene ettikten sonra belki bu öğleden sonra seni taburcu edebilirler."

Harriet kendini toplamak için çabaladı. Her şey yolundaymış gibi yapmaya çalışmalıydı; nöroloğu gayet iyi olduğuna ikna etmeye çalışmalıydı – bu ona yalan söylemesi anlamına gelse bile. Eve gitmesine izin verilmesi çok önemliydi; o vaiz odasına geri gelmeden ya da birileri neler döndüğünü anlamadan önce bütün enerjisini hastaneden kaçıp gitmeye odaklamalıydı. Doktor Breedlove yıkanmamış marullardan söz etmişti. Bunu unutmamalıydı, bunu kafasına yazmalıydı ve eğer ona sorulacak olursa bunu gündeme getirmeliydi; ne pahasına olursa olsun hastalığıyla o su kulesi arasında herhangi bir bağ kurmalarına engel olmalıydı.

İradesini müthiş derecede zorlayarak dikkatini kafasındaki düşüncelerden kahvaltı tepsisine yöneltti. Pirinç lapasını yiyecekti, böylece sanki Çin'de kahvaltı ediyormuş gibi olacaktı. *Buradayım işte*, dedi kendi kendine, *Marco Polo'yum ben, Kubilay Han'la kahvaltı ediyorum. Ama çubuklarla nasıl yemek yenir bilmiyorum, bu yüzden de bu çatalı kullanıyorum.*

Edie gazetesine geri dönmüştü. Harriet gazetenin ön sayfasına bir göz attı ve ağzına götürdüğü çatalı havada kaldı. CİNAYET ŞÜPHELİSİ BULUNDU, yazıyordu manşette. Fotoğrafta, iki adam üstünden sular damlayan birini koltuk altlarından tutmuş kaldırıyorlardı. Yüzü ölü

gibi beyazdı, uzun saçları iki yana yapışmıştı ve suratı öyle dağılmış görünüyordu ki gerçek bir yüzden çok erimiş balmumuyla yapılmış bir heykeli andırıyordu: ağız yerine çarpık siyah bir delik ve bir kuru kafanınkine benzer iki iri siyah göz çukuru. Ama –ne kadar dağılmış görünürse görünsün– bunun Danny Ratliff olduğuna hiç şüphe yoktu.

Harriet yerinde iyice doğruldu ve kafasını yana çevirip oturduğu yerden haberi okumaya çalıştı. Edie sayfayı çevirdi, Harriet'ın bakışlarını ve kafasını öyle tuhaf bir açıda tutuşunu görünce gazeteyi elinden bıraktı ve hemen, "Miden mi bulandı? Gidip hemen leğeni getireyim mi?" diye sordu.

"Gazeteye bakabilir miyim?"

"Tabii ki." Edie gazetenin arka sayfalarını çevirdi, karikatürlerin olduğu sayfayı yırttı ve Harriet'a uzattı, sonra sessizce kaldığı yerden okumaya devam etti.

"Şehir vergilerimizi artırıyorlar yine," dedi. "Aldıkları bütün bu paralarla ne yapıyorlar merak ediyorum. Asla tamamlamayacakları yollar inşa edip duracaklar işte, tek yaptıkları bu."

Harriet öfkeyle önündeki çizgi roman sayfasına bakıyordu ama baktığını görmüyordu. CİNAYET ŞÜPHELİSİ BULUNDU. Danny Ratliff şüpheliyse –kullandıkları sözcük şüpheli ise– bu onun hayatta olduğu anlamına geliyordu, değil mi?

Gazeteye bir kez daha göz attı. Edie gazeteyi ikiye katlamış ve bulmacayı çözmeye başlamıştı, yani ön sayfa artık hiç görünmüyordu.

"Duyduğuma göre Dixon dün gece ziyaretine gelmiş," dedi, ne zaman Harriet'ın babasından bahsedecek olsa sesinde tuhaf bir soğukluk hissediliyordu. "Nasıl geçti?"

"İyi." Kahvaltısını unutan Harriet yatağında dimdik oturuyor ve telaşını saklamaya çalışıyordu ama o gazete sayfasını görüp ne olduğunu öğrenmezse ölecekmiş gibi hissediyordu.

Benim adımı bilmiyor, dedi içinden. En azından Harriet bilmediğini sanıyordu. Eğer gazetede onun adı da geçiyor olsaydı Edie şu anda rahat rahat orada oturmuş bulmaca çözüyor olmazdı.

Beni boğmaya çalıştı, diye düşündü Harriet. *Ortalıkta dolaşıp insanlara bundan bahsetmek istemez herhalde.*

En sonunda cesaretini topladı ve sordu: "Edie, gazetenin ön sayfasındaki şu adam kim?"

Edie boş boş baktı, gazeteyi ters çevirdi. "Ah, şu mu?" dedi. "Birini öldürmüş. Polisten saklanmak için su kulesine girmiş ve orada köşeye sıkışmış, az kalsın boğuluyormuş. Birilerinin gelip onu oradan kurtardığına şükretmiştir bence." Bir an için durdu ve gazeteye baktı. "Nehrin diğer tarafında yaşayan Ratliff soyadlı bir sürü insan var," dedi. "Bir ara Musibet'te Ratliff soyadlı yaşlı birinin çalıştığını hatırlıyorum. Tatty ve benim ondan ödümüz kopardı çünkü adamın ön dişleri yoktu."

"Onu ne yapmışlar?" dedi Harriet.

"Kimi?"

"Şu adamı."

"Ağabeyini öldürdüğünü itiraf etmiş," dedi Edie, bulmacasına geri dönmüştü, "uyuşturucu suçundan da aranıyormuş zaten. Yani bence büyük olasılıkla çoktan hapse atılmıştır."

"Hapse mi?" Harriet sustu. "Gazetede öyle mi yazıyor?"

"Aman, çok geçmeden yeniden çıkar, sen hiç merak etme," dedi Edie ters ters. "Böyle insanları yakalayıp içeri atmalarıyla salıvermeleri bir oluyor. Kahvaltı etmek istemiyor musun?" dedi Harriet'ın hiç dokunulmamış kahvaltı tepsisini görünce.

Harriet pirinç lapasına geri dönmüş gibi yaptı. *Eğer o ölmediyse*, diye düşündü, *o zaman ben de katil değilim. Hiçbir şey yapmadım. Yoksa yaptım mı?*

"Aferin. İşte böyle. Her ne test yapacaklarsa ondan önce bir şeyler yemen iyi olacak," dedi Edie. "Kan alırlarsa başın döner yoksa."

Harriet gözlerini önüne indirdi ve uslu uslu yedi ama aklı kafese kapatılmış bir hayvan gibi oradan oraya koşturup duruyordu ve birdenbire aklına öyle bir şey geldi ki dayanamayıp ağzından kaçırdı: "Hasta mıymış?"

"Kim? Şu çocuğu mu diyorsun?" dedi Edie kaşlarını çatarak ama kafasını bulmacasından kaldırmamıştı bile. "Suçluların hasta oldukları saçmalığına hiç inanmıyorum ben."

Tam da o anda biri odanın açık kapısını tıklattı ve Harriet yatağından öyle bir sıçradı ki az kalsın tepsiyi devirecekti.

"Merhaba, ben Doktor Baxter," dedi adam, Edie'ye elini uzatırken. Epey genç görünüyor olsa da –Doktor Breedlove'dan daha gençti– tepesindeki saçları seyrelmişti, elinde oldukça ağır görünen eski moda bir doktor çantası taşıyordu. "Ben nöroloğum."

"Ah." Edie kuşkulu gözlerle adamın ayakkabılarına bakıyordu – kalın tabanlı ve mavi süet kenarlı koşu ayakkabılarıydı, lisedeki atletizm takımındaki çocukların giydiği gibi.

"Burada yağmur yağmamasına şaşırdım," dedi doktor, çantasını açıp kurcalamaya başlamıştı bile. "Bu sabah erken saatlerde Jackson'dan arabayla yola çıktım..."

"Öyle mi?" dedi Edie hemen. "Oysaki bizi burada bütün gün bekletmeyen tek kişi siz oldunuz." Gözü hâlâ adamın ayakkabılarındaydı.

"Saat altıda evden çıkarken," dedi doktor, "Orta Mississippi için gök gürültülü sağanak yağış uyarısı vardı. Orada inanamayacağınız kadar şiddetli bir yağmur yağıyordu." Komodinin üstüne gri renkli bir bez yaydı, bu bezin üstüneyse düzgün bir şekilde bir ışık, gümüş bir çekiç ve üzerinde kadranlar olan siyah bir alet yerleştirdi.

"Buraya epey korkunç bir havada geldim," dedi. "Hatta bir ara eve geri dönmek zorunda kalacağımdan korkmaya başlamıştım."

"Ah, hadi canım," dedi Edie kibarca.

"Buraya varabilmem tamamen şans eseri oldu," dedi doktor. "Vaiden taraflarında yollar gerçekten berbattı..."

Kafasını çevirdi ve bunu yapar yapmaz Harriet'ın yüzündeki ifadeyi gördü.

"Aman Tanrım! Neden bana öyle bakıyorsun? Senin canını yakmayacağım." Bir süre Harriet'a baktı ve sonra çantasını kapattı.

"Bak sana diyeceğim?" dedi. "Önce sana birkaç soru sorarak başlayayım." Yatağın ayak ucundaki çizelgeyi aldı ve dikkatle inceledi; solukları o sessiz odada epey yüksek çıkıyordu.

"Buna ne dersin?" dedi Harriet'a bakarak. "Birkaç soruyu yanıtlamaktan korkmazsın, değil mi?"

"Hayır."

"Hayır, bayım," dedi Edie, gazeteyi bir kenara bıraktı.

"Şimdi, bunlar gerçekten çok kolay sorular olacak," dedi doktor yatağın ucuna otururken. "Keşke okulda sordukları sorular da bu kadar kolay olsaydı diyeceksin. Adın ne?"

"Harriet Cleve Dufresnes."

"Güzel. Kaç yaşındasın, Harriet?"

"On iki buçuk."

"Doğum günün ne zaman?"

Harriet'tan ondan geriye saymasını istedi; gülümsemesini, kaşlarını çatmasını ve dilini çıkarmasını istedi; kafasını sabit tutup gözleriyle parmağını takip etmesini istedi. Harriet kendisine söylenenleri yaptı –doktor istediği için omuzlarını salladı, parmağıyla burnuna dokundu, dizlerini önce büktü sonra düzeltti– ve bütün bu süre zarfında yüzündeki ifadenin ve nefes alıp verişinin sakinliğini korudu.

"Şimdi, bu bir oftalmoskop," dedi doktor, Harriet'a. Adam bariz bir şekilde alkol kokuyordu – bu tuvalet alkolü müydü, yoksa içki alkolü müydü ya da keskin, alkol kokan bir tıraş losyonu muydu, Harriet anlayamıyordu. "Korkacak hiçbir şey yok, sadece göz sinirine gerçekten çok güçlü bir ışık gönderecek ve böylece ben de beyninde herhangi bir basınç olup olmadığını görebileceğim..."

Harriet gözlerini ileride bir noktaya dikti. Aklına rahatsız edici bir fikir gelmişti: Danny Ratliff ölmediyse Hely'yi olanları herkese anlatmaktan nasıl alıkoyacaktı? Hely Danny'nin hayatta olduğunu öğrenince tabancanın üstündeki parmak izlerini falan umursamayacaktı; elektrikli sandalye korkusu olmadan, canı ne isterse onu söyleyebilecekti. Ve olanlar hakkında konuşmak isteyecekti kesinlikle; Harriet bundan adı gibi emindi. Onu susturmanın bir yolunu bulmalıydı...

Doktor sözünün eri değildi çünkü testler gitgide çok daha tatsız bir hal almaya başlamıştı – onu öğürtmek için Harriet'ın boğazına bir çubuk soktu; gözlerini kırpıştırsın diye göz yuvarlağına pamuklar tıkadı; hissedip hissetmeyeceğini anlamak için dirsek kemiğine çekiçle vurdu ve orasına burasına sivri bir iğne batırdı. Edie kollarını göğsünde kavuşturmuş kenarda duruyor, dikkatle onu izliyordu.

"Doktor olmak için çok gençsiniz," dedi.

Doktor karşılık vermedi. Hâlâ o iğneyle uğraşıyordu. "Bunu hissettin mi?" dedi Harriet'a.

Gözlerini kapatan Harriet, doktor iğneyi alnına ve sonra yanağına batırınca sinirle irkildi. Hiç olmazsa tabanca gitmişti. Kendisini oraya onu almak için Harriet'ın gönderdiğini kanıtlayacak hiçbir şey yoktu Hely'nin elinde. Bunu sık sık kendine hatırlatmalıydı. Her şey ne kadar kötü gözükse de hâlâ onun sözüne karşılık Hely'nin sözü vardı.

Ama Hely bir sürü soru soracaktı. Her şeyi öğrenmek isteyecekti –su kulesinde yaşanan her şeyi– peki şimdi ona ne diyebilirdi? Danny Ratliff elinden kaçmışken, yapmaya kalkıştığı şeyi başaramamışken? Ya da daha da kötüsü ya başından beri yanılıyorsa, ya aslında Robin'i kimin öldürdüğünü bilmiyorsa, ya bunu asla bilemeyecekse?

Hayır, dedi içinden ani bir panikle, *bu yeterli değil. Başka bir şey düşünmeliyim.*

"Efendim?" dedi doktor. "Canın mı yandı?"

"Biraz."

"Bu iyiye işaret," dedi Edie. "Canının yanması."

Belki de, diye düşündü Harriet –doktor ayak tabanına sivri bir şey batırırken dudaklarını sıkıp, tavana bakıyordu– *belki de Danny Ratliff gerçekten de Robin'i öldürmüştür.* Böylesi çok daha kolay olurdu. Bu kesinlikle Hely'ye söylenebilecek en kolay şey olurdu: Danny Ratliff'in en sonunda her şeyi itiraf ettiği (belki de bir kazaydı, belki de bunu yapmak istememişti?), hatta Harriet'tan af dilediği. Anlatacak bir dolu hikâye ihtimali önünde zehirli çiçekler gibi açmaya başlamıştı. Karşısına geçip müthiş bir merhamet göstererek Danny Ratliff'in hayatını bağışladığını söyleyebilirdi; son anda ona acıdığını ve onu kurtarılması için kulede bıraktığını söyleyebilirdi.

"Tamam, o kadar da kötü değildi, değil mi?" dedi doktor ayağa kalkarken.

Harriet hemen, "Artık eve gidebilir miyim?" diye sordu.

Doktor güldü. "Ooo!" dedi. "O kadar çabuk değil. Önce koridora çıkıp büyükannenle biraz konuşacağım, senin için sakıncası var mı?"

Edie ayağa kalktı. İkisi birlikte odadan çıkarlarken Harriet, Edie'nin, "Menenjit değil, değil mi?" dediğini duydu.

"Hayır, hanımefendi."

"Size kusmadan ve ishalden bahsettiler mi? Bir de ateşten?"

Harriet sessizce yatağında oturuyordu. Doktorun koridorda konuştuğunu duyabiliyordu ama onun kendisi hakkında neler söylediğini bilmek istiyor olsa da adam çok uzak, gizemli ve duyamayacağı kadar alçak bir sesle konuşuyordu. Harriet beyaz yatak örtülerinin üstündeki ellerine baktı. Danny Ratliff hayattaydı ve daha yarım saat önce söyleseler buna inanmayacak olsa da onun ölmediğine sevinmişti. Bu, kendisinin başarısız olduğu anlamına gelse de sevinmişti. İstediği şey başından beri imkânsız bir şey olsa bile, bunun imkânsız olduğunu bildiği ama yine de yolundan şaşmayıp kafasına koyduğunu yaptığı gerçeğinde garip bir teselli buluyordu.

"Tanrım," dedi Pem ve sandalyesini kahvaltı niyetine bir dilim kremalı tart yediği masadan geriye çekti. "Tam iki gün boyunca oradaymış. Zavallı çocuk. Kendi ağabeyini öldürmüş olsa bile."

Hely mısır gevreğinin üzerinden ona baktı ve –âdeta dayanılmaz bir çaba göstererek– ağzını kapalı tutmayı başardı.

Pem kafasını salladı. Duştan yeni çıktığı için saçları hâlâ ıslaktı. "Yüzme bile bilmiyormuş. Bir düşünsene. İki gün boyunca kafasını suyun üstünde tutmak için orada öyle zıplayıp durmuş. Bu tıpkı okuduğum bir şeye benziyor, galiba İkinci Dünya Savaşı sırasındaydı, uçağın biri Pasifik'e düşmüş. Adamlar günlerce suyun içinde kalmış, etrafta bir sürü köpek balığı varmış. Uyuyamazsın, sürekli yüzmen ve köpek balıklarını kolaçan etmen gerekir, yoksa hemen gelip bacağını koparıverirler." Uzun uzun gazetedeki fotoğrafa baktı ve ürperdi. "Zavallı çocuk. İki gün boyunca o pis şeyin içinde kapalı kalmış, kovaya düşen sıçan gibi. Yüzme bilmiyorsan, saklanmak için çok aptal bir yer."

Daha fazla karşı koyamayan Hely yumurtladı: "O olay öyle olmadı."

"Tabii," dedi Pem bıkkın bir sesle. "Sen ne olduğunu biliyorsun sanki."

Telaşla bacaklarını sallayan Hely ağabeyinin kafasını gazeteden kaldırmasını ya da başka bir şey söylemesini bekledi.

"Harriet'tı," dedi en sonunda. "O yaptı."

"Hı?"

"Oydu. Onu oraya iten Harriet'tı."

Pem ona baktı. "Kimi itti?" dedi. "Danny Ratliff'i mi diyorsun?"

"Evet. Çünkü o Harriet'ın ağabeyini öldürmüştü."

Pem pofurdadı. "Robin'i benim öldürmediğim kadar Danny Ratliff de öldürmedi," dedi gazeteye geri dönerken. "Okulda hepimiz aynı sınıftaydık."

"O yaptı," dedi Hely ısrarla. "Harriet'ın kanıtları var."

"Aa, öyle mi? Ne gibi?"

"Bilmem, bir sürü şey. Ama bunu kanıtlayabilir."

"Tabii ya."

"Her neyse," dedi Hely, kendini durduramıyordu, "onların peşinden oraya gitmiş, sonra onları tabancayla kovalamış ve Farish Ratliff'i vurmuş, sonra da Danny Ratliff'i o su kulesine tırmanıp içine atlamaya zorlamış."

Pemberton gazetenin arka tarafındaki karikatür sayfasına dönmüştü. "Bence annem senin fazla kola içmene göz yumuyor," dedi.

"Bu doğru! Yemin ederim!" dedi Hely telaşla. "Çünkü..." O anda bunu nereden bildiğini söyleyemeyeceğini hatırladı ve bakışlarını yere indirdi.

"Eğer Harriet'ta silah vardıysa," dedi Pemberton, "neden ikisini de vurup kurtulmadı?" Tabağını bir kenara itmiş, geri zekâlıymış gibi Hely'nin suratına bakıyordu. "Harriet, herkesi geçtim, Danny Ratliff'i nasıl zorla oraya tırmandıracak? Danny Ratliff hayvan gibi güçlü puştun teki. Harriet'ın silahı olsa bile onu iki saniyede elinden alırdı. Tanrım, o benim elimdeki silahı bile iki saniyede alır. Eğer yalanlar uyduracaksan Hely, bundan daha iyisini yapabilirsin."

"Bunu nasıl yaptığını bilmiyorum," dedi Hely inatla, gözlerini önündeki kâseden ayırmıyordu, "ama yaptı. Yaptığından eminim."

"Haberi kendin oku," dedi Pem gazeteyi ona doğru iterek, "ve nasıl bir ahmak olduğunu kendi gözünle gör. O kuleye uyuşturucu gizlemişler. Onun için kavga ediyorlarmış. Uyuşturucu paketleri suyun üstünde yüzüyormuş. Zaten oraya da o yüzden gitmişler."

Hely müthiş bir çaba göstererek sessiz kaldı. Söylemesi gerekenden çok daha fazlasını söylediğini birdenbire, huzursuzca fark etmişti.

"Ayrıca," dedi Pemberton, "Harriet hastanede. Bunu biliyorsun mankafa."

"Peki ya elinde silahla Harriet da o su kulesine gittiyse?" dedi Hely öfkeyle. "Ya o heriflerle kavga ettiyse? Ve yaralandıysa? Ya tabancasını su kulesinde bıraktıysa, ya birine gidip onu almasını..."

"Hayır. Harriet hastanede çünkü onda epilepsi var. Epilepsi," dedi Pemberton alnına vurarak. "Seni aptal."

"Ah, Pem!" dedi anneleri kapıya gelip. Saçlarını yeni fönletmişti; üstündeki minicik tenis elbisesi bronz tenini ortaya çıkarıyordu. "Ona neden söyledin?"

"Söylememem gerektiğini bilmiyordum," dedi Pem suratını asarak.

"Sana bunu söylemiştim!"

"Pardon. Unutmuşum."

Hely afallamış, bir ona, bir diğerine bakıyordu.

"Bu okula giden bir çocuk için utanç verici bir şey," dedi anneleri, masaya onların yanına oturdu. "Etrafa yayılırsa çok kötü olur. Gerçi," dedi, Pem'in çatalına uzanıp onun bıraktığı tarttan koca bir çatal aldı, "duyduğumda buna pek şaşırmadım, babanız da öyle. Bu pek çok şeyi açıklıyor."

"Epilepsi ne?" dedi Hely huzursuzca. "Deli gibi bir şey mi?"

"Hayır, fıstığım," dedi annesi hemen, çatalı elinden bıraktı, "hayır, hayır, bu doğru değil. Sakın ortalıkta böyle şeyler söyleme. Bu sadece arada bir bayılabilir demek. Nöbet geçirebilir..."

"Böyle," dedi Pem. Dilini dışarı çıkarıp, gözlerini devirip sandalyesinin üstünde tir tir titreyerek kötü bir taklit yaptı.

"Pem! Kes şunu!"

"Allison hepsini görmüş," dedi Pemberton. "On dakika falan sürdü dedi."

Hely'nin annesi –onun yüzündeki tuhaf ifadeyi görünce– uzanıp oğlunun elini okşadı. "Merak etme, tatlım," dedi. "Epilepsi tehlikeli değildir."

"Araba kullanmadığın sürece," dedi Pem. "Ya da uçak uçurmadığın."

Annesi ona sert bir bakış attı – olabildiğince sert, yani pek değil.

"Ben artık kulübe gidiyorum," dedi ve ayağa kalktı. "Seni bugünkü bando çalışmasına baban götüreceğini söyledi, Hely. Ama etrafta dolaşıp okuldakilere bunları anlatma sakın. Ve Harriet'ı da merak etme. O iyi olacak. Söz veriyorum."

Anneleri gittikten ve arabasının garaj yolundan çıktığını duyduktan sonra Pemberton ayağa kalktı, buzdolabına gitti ve üst rafı kurcalamaya başladı. Nihayet aradığını bulmuştu; bir kutu Sprite.

"Sen öyle geri zekâlısın ki," dedi sırtını buzdolabına yaslayıp, yüzüne düşen saçları geriye doğru atarken. "Seni Özel Eğitim programına almamaları bir mucize."

Hely, tabancayı almak için su kulesine gittiğini Pemberton'a söylemeyi dünyada her şeyden daha çok istese de çenesini kapalı tuttu ve öfkeli gözlerini masaya çevirdi. Bandodan döndükten sonra Harriet'ı arayacaktı. Harriet muhtemelen konuşamazdı. Ama Hely ona sorular sorabilirdi, o da evet ya da hayır diye yanıtlardı.

Pemberton gazozunu çat diye açtı ve "Biliyor musun, böyle yalanlar uydurup durman utanç verici. Sen bunu havalı bir şey sanıyorsun ama sadece seni tam bir aptal gibi göstermeye yarıyor."

Hely hiçbir şey söylemedi. İlk fırsatta Harriet'ı arayacaktı. Ekipten gizlice ayrılıp telefon kulübesine gidebilir ve onu okuldayken arayabilirdi. Hem Harriet hastaneden çıkıp eve döndüğünde yine o kulübede baş başa kalacaklardı, o zaman Hely'ye tabanca meselesini ve bütün olayı nasıl kurguladığını anlatabilirdi –Farish Ratliff'i nasıl vurduğunu, Danny'yi kuleye nasıl hapsettiğini– bu harika olacaktı. Görev tamamlanmış, savaş kazanılmıştı; her nasılsa –inanılmaz bir şekilde– Harriet yapacağını söylediği şeyi yapmış ve yaptıkları yanına kâr kalmıştı.

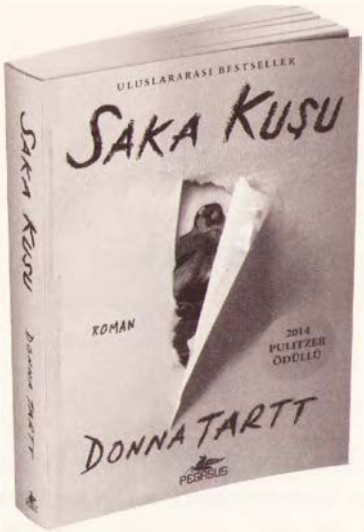
Hely kafasını kaldırıp Pemberton'a baktı.

"Sen istediğini söyle, umurumda bile değil," dedi. "Ama Harriet bir dâhi."

Pem güldü. "Kesinlikle öyle," dedi kapıdan çıkarken. "Seninle kıyaslayınca."

Teşekkür

Ben Robinson ve Allan Slaight'e Houdini ve hayatı hakkındaki engin bilgileri için, Doktor Stacey Suecoff ve Doktor Dwayne Breining'e çok kıymetli (ve kapsamlı) tıbbi araştırmaları için, Chip Kidd'e o müthiş gözü için, Matthew Johnson'a zehirli sürüngenler ve Mississippi'deki eski arabalar hakkında sorduğum sorulara cevap verdiği için minnettarım. Ayrıca Binky, Gill, Sonny, Bogie, Sheila, Gary, Alexandra, Katie, Holly, Christina, Jenna, Amber, Peter A., Matthew G., Greta, Cheryl, Mark, Bill, Edna, Richard, Jane, Alfred, Marcia, Marshall ve Elizabeth, McGloin ailesi, annem ve Rebecca, Nannie, Wooster, Alice ve Liam, Peter ve Stephanie, George ve May, Harry ve Bruce, Baron ve Pongo ve Cecil'e ve –en önemlisi– Neal'a teşekkürler: sen olmasan bunu asla yapamazdım.

"Birini benim, annemi özlediğim kadar özlemek nasıl mümkün olabiliyordu? Onu öyle çok özlüyordum ki ölmek istiyordum; suyun altında havaya hasret kalmak gibi sert, somut bir özlem."

Greenwood, Mississippi'de doğan Don
Tartt, Bennington College mezunudu
Gizli Tarih ve *Küçük Arkadaş* kitaplar
otuz dile çevrilmiş, *Saka Kuşu* ile de
Pulitzer Ödülü'nü kazanmıştır.

İyilik ve kötülük, yin ve yang gibi aslında; kötülük olmasaydı masumları ayırt edemezdik, iyilik olmasaydı da şeytan nedir bilemezdik. Ve işte insan dediğin de ya birinden birine meyletmiş ya da içindeki sonsuz dengeyi bulmuş bir varlık değil mi zaten?

On iki yaşındaki Harriet, ilaçlarla ayakta duran annesi ve kendi rüya âleminde yaşayan ablasıyla birlikte kalmaktadır. Başka bir şehre taşınan babasıyla ilişkisi ise yalnızca babasının onlara gönderdiği paradan ibarettir. Seneler önce, Harriet daha küçücük bir bebekken ağabeyi bir cinayete kurban gitmiş ve katili asla bulunamamıştır. O günden sonra da ailesi bir daha hiç eskisi gibi olamamıştır. Bu nedenle buhran dolu bir ailenin içinde hayatını sürdürmeye çalışan Harriet, bir şeylerin değişmesi için ağabeyi Robin'in katilini bulmaya karar verir. Fakat bir oyun olarak başlayan bu iş, küçük kızın kasabanın karanlık ve şeytani yüzüyle tanışacağı bir macera halini alacaktır.

"Birazcık anlayış ve hak ettiği intikamı arayan küçük bir kızın yüzünüze tokat gibi inecek öyküsü... Geçmişin bizi asla yalnız bırakmadığı karanlık bir yola doğru derin bir keşif."
Esquire

"Harriet Cleve Dufresnes'a ilk görüşte âşık olmazsanız kalbinizin yerinde bir taş taşıyorsunuz demektir... Tartt kurguyu gerçekmiş gibi okumanızı sağlıyor. Anlatımı bir şarkı gibi, muazzam. Farkına bile varmadan zihninize işliyor."
Financial Times

"Eski moda, cafcaflı bir gece elbisesine benziyor bu kitap... Anlatımı zengin, özenli ve son derece kontrollü."
O, The Oprah Magazine

www.pegasusyayinlari.com
ISBN:978-605-299-227-2